HCF42NtBh BUFTHA MARDI 2 JUILLET

0 6 17 6 9 6 6 ՀԻՄՆԱԴԻՐ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ HARATCH

LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE Directrice: ARPIK MISSAKIAN 83, RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS

Tél.: 770-86-60 — C. C. P. Paris 15069-82 Fondé en 1925 R. C. Seine 57 A 2731

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Dpwlium Sup. 150 \$. Արտասահման Տար · 175 ֆ ·

Վեցամսեայ Lump

80 фр. 0,90 ф.

50ቦት ያԱቦት — 13.052

LE NUMERO 0,90 F.

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

50° ANNÉE - N° 13.052

OFALL POUFC

ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶԷՆ ՍԿՍԻԼ

Դպրոցական տարեվերջը առիթ ընծայեց արագ ակնարկով մը պարզել ֆրանսանայ դադունի կրնական վիճակը:

Տեսանք որ Պետուքեան կողմե ճանչ ցուած եւ Ֆրանսայի կրթական ծրագրով դործող փարիգեան ամ էնօրեայ դիչերօթիկ մեր գոյգ վարժարաններուն առընցեր ունինը Հայերէնի զաորն թաց ըներ՝ մայրաքաղաքի եւ դաւառի հայա<u>չատ չրը</u>-Julibpnih iff9:

Մեզ հետաքրքրողը հայերէնի ուսու ցումն է ամ էն բան է առաջ: Մեր նպա տակն է ամ էնօրեայ դպրոցներուն եւ հիօրեայ դասըն թաց ըներուն հետեւող տըորդ եւ աղջիկներուն սորվեցնել մայրենի լեցուն եւ դանոնը կապել Հայութեան shm: Պարզ լեզուով՝ ազգապահպանում

Չենք գիտեր թե ամենօրեայ վարժա րաններուն մէջ Հայերէն լեզուի աշխար հագրութեան, պատմութեան ու դրականուիեան յատկացուած սահմանափակ ժաները բաւականն են գոհացնելու բաղձացուած նպատակը ։ Ս,յսինւբն Սեւրի եւ Ռենսիի վարժարանները աւարտող աչակերտներն ու աչակերտուհիները լրիւ հայերէն կը սորվին, ինչպես՝ օրինակ՝ Մերձաւոր Արեւելքի հայկական դարոցները յաախող աղաքն ու աղջիկները:

Այս հարցումը կը տարուիներ ընելու անոր համար, որ Սամուէլ Մուրատեանն ու Դպրոցասէրը իրենց յարկին տակ կ**՝**ըն դունին, որքան գիտենք, նուազագոյն ինը տարեկանները ։

Այդ տարիջին արդէն անոնը իրենց Թադի ֆիանսական մանկապարտեզին ու նախակրթարանին մեջ տեղական լեզուն որոչ չափով իւրացուցած կ'րլլան, առանց որեւէ դաղափար ունենալու Հայերէնի ճասին : Որով Հայկական դպրոցին մեջ գայների նրաւը այևուներիր անակ որներ եւ դժուարութիւն պիտի քաչեն գայն ֆրրանաերէնի հաւասար չափով սորվելու:

Դաղարի կամ գրօսան թի պահուն աչակերտուհիներու խոսակցական ընթացիկ լեղուն ֆրանսերէնն է, որով աւելի դիւրութեամը կ'արտայայտեն իրենց միտքը։ կարելի չրլյար իրագործել հայերէն po ակցունիւնը պարտադիր դարձնելու օրենքը։ Հոկիչներու լսողութեան սահմա ներ հեռու անոնը կր նախրնարեն ֆրան -

ահրեն խոսիլ իրարու հետ :

Հայերենի ուսուցիչները ջանք չեն խնաthe Shatundfite unpileythine Sudwe deծառրանչը իրենց աչակերտ – աչակեր **–** աուհիներուն : Եւ յանակ լաւ արդիւնք ձեռը կը ըերեն, մանաւանդ երը աշա իրարրեն մասագաղբներ մասնո իրերահխատութեամբ կ'ուզեն զարգացնել մայ րենի լեղուն : Սիրոյ եւ բարի կամեցողուերուր խորհին :

Հայերէնը — ինչպէս առհասարակ որրդ կրա - ոսնությու նաւտանույր դինսնե մանկապարտեղն է, որուն կը յաջորդե տարրական նախակր Թարանը ։ Այսպես էր երեկ Երկրի մեջ, այդպես է այսօր Մերնաւոր Արեւելքի Հայկական գաղու Fib լուն մեջ, - Սուրիա, Լիրանան, Եգիպտոս, կիպրոս, Ցորդանան, Իրան, Թուրքիա եւ Ցունաստան ։

Տարրեր են պայմանները Արեւմուտքի մեն, ուր Հայերը ընդհանրապես գրուած Մապրին : Սակայն Փարիզի եւ Մարսիլիոյ անանին մեջ կան արուարձաններ, ուր ամակումը ապրող Հայութիւն ունինը: ինք արարան գիջոցրբեն նայլ քեր ատև

ornhu. THURBLE

tores bulou ve

ՍԱԿԱՐԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԿԸ ՏԵՒԵՆ

Լրագրողները կը յիչեն որ Ուաչինկ -Թրնի լաւատեղեակ չրջանակները կը հաստատեին թե բալթա գացող պիտի չրլլայ, վասնդի նախագահ Նիջորն չուղեր որ «Նոր Եալթայի» մր մասին խօսուի : Բայց եւ այնպես գնաց, այն համողումով, հաւանարար որ կարելի է Եալթան միայն աշխարհադրական վայր մը նկատել։ ձիչգ է նաեւ որ խօսակցութիւնները նոյն արժե քրը ննաև՝ անաւագ ննեանով ան 1945 Փետրուար 4-12ի ՄԹալին - Ռուգվելթ - Չրրչիլ կարդադրութիւնները կատարուած էին Լիվազիայի զգեակը, որ այսօր Հանդստեան տան վերածուած է։ Իրականին մեջ, Չրրչիլն ալ չեր կրցած իր կամ քը պարտադրել մինչ Ռուզվելի տեղի կուտար ՍԹալինի:

Ս.յո նոր հանդիպումին առԹիւ, Նիքորն եւ Բրեժնեւ տասը տարուան առեւտրական Համաձայնագիր մր ստորագրած են։ Կիրակի օր, այլ համաձայնութիւններու կնքումը աւելի բարդ կը Թուէր, դլիսա ւորաբար գինուորական հարցերու չուրջ, թեր բրկու մեկավարդբերը ալ լառատես 4p Anchis:

Fulip de snand

ՈՏՆԱԳՆԴԱԿԻ համաշխարհաային Բա ժակի մրցումներուն Հոլանտա, Պրադիլ, Լեհաստան եւ Դաչնակցային Գերմանիա որակուեցան իբրեւ կէս - աւարտական, արուած ըլլալով որ Հոլանաա պարտու թեան մատնեց Արեւելեան Գերմանիան (2-0), Պրադիլ՝ Արժան Թինր (2-1), Լե հաստան՝ Եուկոսյաւիան (2-1), Դաշնակցային Գերմանիան՝ Շուկար (4-2):

ԵԹՈՎՊԻՈՅ բանակը ձերբակալած է պալատական եւ պետական բարձրաստիճան անձնաւորութիւններ ։ Ձերբակալեալներուն մեջ են Կայսերական խորհուրդի նախագահը եւ Խորհուրդի քանի մը անդամներ, ինչպէս նաեւ Պաչապանութեան Արդարութեան նախարարները եւ երեսփո-

պետական ծրագրով մանկապարտէզ բանայու այդ վայրերուն մէջ, գոնէ կարելի կ'րլլայ հայերէնի չարաթական միօրեայ դասընթացջները ամ էնօրեայի վերածել:

Տէսինի հայ գաղութեր օրինակը տուաւ: Ամեն օր ժամը 5-7 կարելի է հայերենի նատկանրբի, ասարն անմբլճ ննանու աչակերաներու ֆրանսական դպրոց յանախելուն : Իսկ Չորեքչաբնի՝ ամբողջ օրը : Նիւթականի խնդիր է:

Դրամով կարելի է յարմար չէնք վարձել եւ Մերձաւոր Արեւելբեն ուսուցիչ ուսուցչուհիներ բերել։

Եթե կուղենը մեծասքանչը սորվեցնել նոր սերունդին, պէտք է մտածենք հիմնական միջոցներու մասին:

Մանկապարտեղեն սկսիլ:

ZPUIS - UUUNHAI.

խաններ։ Դէտերու կարծիքով բանակը ձերբակալուներ նատարած է, որովհետեւ Փետրուարին կազմուած դահլինը ցարդ չէ իրադործած խոստացուած բարենորոգումները ։ Ձերբակայուածները գինուորականներու կողմ է պատասիսանատու կը նկատուին ։

200 . ՓԵՐՈՆԻ կինը՝ Մարիա Էսթելա, որ անցեալ Սեպտեմ բերէն ի վեր Արժան-Թինի փոխ-նախագահն էր, գօրավարին հիւանղութեան պատճառով նախադահու-[ժեան պաչաօնը ձեռք առաւ, համաձայն երկրին Սահմանադրութեան օրէնքին։ 200. Փերոն 78 տարեկան է, կինը՝ 43 (3րդ է) եւ իր վիճակը ըսուածէն աւելի ծանր

ԽՈՐՀ. ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ 11րդ անդամն րլլալով ճատրակի ողիմպիականի ախոյեան դարձաւ, առանց որեւէ խաղ կորսնցնե լու : Երկրորդ եւ երրորդ տեղերը դրաւեցին՝ Եուկոսլաւիա եւ Մ. Նահանգները։

8ՈՒՆԱՍՏԱՆԻ վարչապետը ամ բաստանեց Թուրքիան, որ սպառնալիքներով վեն կ'արծարծէ երկու երկիրներուն միջեւ: Վարչապետը նկատել տուաւ, թե Յունաստան անկեղծօրէն կը փափաքի լաւ յա րարերութիւններ պահպանել Թուրջիոյ Shin:

ՉԻՆԱՍՏԱՆԷՆ Հոնկ Քոնկ անցած են 38 Չինացիներ : Խորհրդային պարող մր՝ Մ. Բարինչինկով, որ մաս կը կազմեր Քահատայի մէջ ներկայացումներ տուող Պալչօյ պարախումրին, քանատական իչխանութիւններէն ապաստանի իրաւունը խնդրած է, համաձայն Քանատայի ձայնասիրևուին :

ΦԱՔԻՍՏԱՆԻ վարչապետին այցելու թիւնը Պանկլա Stz ոչ մեկ արդիւնք արւած է երկու երկիրներու յարաբերու թեանց բարելաւման Համար։ 1971ի պատերազմեն ի վեր առաջին անդամն էր, որ Փաջիստանի վարչապետը Պանկլա Տէլ կ'այցելեր, որ 1971են առաջ Արեւելեան Փաջիստան կը կոչուեր։ Երկու հարցեր կարելի չէ եղած լուծել։ Պանկլա Տէչ կ'ուզէ որ 400.000 Պեհարիներ (Արեւմըտեան Փաջիստանցի) դաղժեն Փաջիստան ։ Պանկլա Տէշի երկրորդ պահանջն է, որ Փաջիստան Պանկլա Տէլի վերադարձնե այս վերջնոյն պատկանող դրամն ու ըստացուած քները, որոնք Փաջիստան կը ղանուին :

ՊԱՏՈՒԵԼԻ ԼՈՒԹԸՐ ՔԻՆԿԻ մայրը ըսպաննունցաւ առջի օր սեւի մր կողմե Անլաննայի եկեղեցիի մը մէջ: Վեց տա րի առաջ, իր տղան, որ Նոպելեան մրրցանակաւոր էր, սպաննուած էր նոյնըան եղերական պայմաններու մէջ։

ՅՈՒԼԻՍ ՄԷԿԷՆ կազն ու ելեկարականութիւնը 3էն 10 առ հարիւր յաւելում

brbhu'u ←> Φurha z b m u s b 9

ԵՐԵՒԱՆ (Արմենփրես, Յունիս 27)

ՄԵՂՈՒԱԲՈՒԾՈՒԹԵԱՆ ՓՈՐՁԱԿԱՅԱՆ

Մեղրիի շրջանին մեջ մեղուարուծու թեան փորձակայան մր Հաստատուած է։ Ասիկա առաջինն է իր տեսակին մեջ Հայաստանի համար:

Փորձակայանին մէջ հետազուութիւն ներ պիտի կատարուին մեղուներու ցեղերը րարելաւելու, մեդրի որակը բարձրացնելու ուղղութեամբ։ Նախատեսուած է լեաադային մայրաբուծարանին Հայթայթել ցեղային բարձր յատկութիւններով օժ աուած մեղուներ:

ԽԱՆԷՏԱՆԵԱՆ ԱՐՇԱՒԻՐ

Map ցաւով կ'իմանանը ap Կիրակի ցերեկ ; հիւանդանոցը ուր փոխադրուած էր թանի մր չարաթե ի վեր, իր մահկանացուն կնքած է մեր աշխատակիցը՝ Արչաւրը Սանկաանեան ։

Ծնած 1905ին, Տրապիզոն ,Արչաւիր Խանկաանհան աւարտած էր Մաջրը դիւդի Պէդադեան վարժարանը, ապա Զուիցերիոյ մէջ պիտի հետեւէր Մանկավարժութեան եւ ուսուցչական պաշտօն ալ վարեր Քրաֆի Պոնարի Պընեկնի (Ժընեւի մօտ) վարժարանը, ՉիֆԹԷ - Սարաֆներու, Պօղոս Գէորդեաններու կարդին։

Այդ օրերեն իսկ , Փարիզ հաստատուելե առաջ, կը սկսի իր աշխատակցութիւնը «Ցառաջ»ի, 1930ական Թուականներէն։ Փարիզ Հաստատուելէ ետբ, իր աշխա տանքին զուգընթաց, իր գործոն մասնակցութիւնը բերած է ազգային եւ գրական կեանքին : Իր ողբացեալ եղբօր հետ հիմնագիր անդամներէն եղած է Չափահաս Որբերու Միութեան, Նարդունիի կողջին։

Հագիւ քանի մր տարի է որ հանդստեան կոչուած էր, ու միչա կը խոստանար աւելի յանախ աշխատակցիլ «Ցառաջ»ի, րայց անողոք կեանքը տարբեր անօրինեց։

Շրջանաւարտ նաեւ «Ցառաջ»ի դպրոցէն», անոր հիմնադրէն ժառանդ պահած էր խիստ բծախնդրութիւն մր հանդէպ լեզուի մաբրութեան եւ գեղեցկութեան։ Իր վերջին յօդուածը «Խորհուրդ մեծ» նունրուած Ապրիլ 246, լոյս կր տեսներ «Ցառաջ»ի Ապրիլ 26ի Թիւին մէջ, ու դարմանալի չէր որ Արչաւիր Խանկաանբարի վերջիր յօսուածը րուիրուած ենաև Ապրիլեան սեւ յիչատակներուն, ինք որ կր պատկաներ մանկութիւն չունեցող մարդոց սերունդին եւ կանուխյեն հայակած էր աջսորի լեղին։

Ինք էր կրկին, որ դեռ վերջերս, գրած է դեղեցիկ նախարան մը, Նարդունիի գրական գրութիւններու այն ծաղկաբա դին, որ լոյս կը տեսնե, ի մօտոյ, Պեյ-

U,juop, munum of hen: At hen & U.pչաւիր Խանկաանեան։ Ու Արչաւիր Խանկտանեաններով, օրէ օր կանհետանան անոնը, որոնը դիմագիծ աուին ֆրան սագայ մշակությային կեանքին, 30ական [ժուականներէն սկսեալ: Գրե[ժէ բոլորն ալ դացին, տարուէ տարի, ամոէ ամիս, շարին չարան, օրե օր, ժամե ժամ, ni պարապը մեծցու ։ Սփիւռքի համար , մանա'ւանդ , Արչաւիրներու մահերը աւելի խոր անդրադարձ կ'ունենան, վասնդի, իրենց հետ բան մր կը տանին հայ դիրէն ու մշակոյթեն, վերջապե՛ս Հայ կեանւբեն։

Այսօր, այսբան կրդանք րսել միայն, վասնդի Արչաւիր Խանկաանեանի մակով, пашень в птр, «Втитьв», и пательները չեն կրնար չատ խոսիլ, երբ անկեղծ ու խոր է ցաւր։

Մեր ցաւակցութիւնները իր այրիին եւ զաւակներուն :

× ՅուղարկաւորուԹեան մանրամաս րունգիւրրբենն, հաճանակ։

ՊԱՀԼԱԻՈՒՆԻՆԵՐ ԵԳԻՊՏՈՍԻ ՄԷՋ

Սել Տու քեան արչաւան քներու հետե –
ւտն քով դադ Թականական հոսան քներ ծայր
տուած են Հայաստան է ոչ միայն դեպի
հիւսիս, այլեւ դեպի Սուրիա եւ Կիլի –
կիա։ Գադ Թի չարժումը դլիսաւորած մեծ
ու փոքր նախարարներու գինուորական
ուժը, դեպի հարաւ – արեւմուտ ք կատար–
ուած դաղ Թի ժամանակ, աստի Տանարար
րապմացած է։

Այդ ժամանակաչրջանին (ԺԱ. դար) Սուրիա դաղ ան հայ գօրավար մը, որ արաբ պատմագիրներու կողմ է Պատր կոչուած է, իր շուրջ համախմրած է եօթեր հազար քրիստոնեայ Հայեր։ Պատր առերես կրծնափոխ (մահմետական) դարձած է: Հայ զօրավարը իր տրամադրու**երար** ատի հարաւսմ հիրուսնարոր արդու ծառայութեան տակ մտած է Հարուստ Եգիպտոսի Ֆաթիմեաններուն : Մ,յս վերջինները Պատրը 1063ին նշանակած են պետ Դամասկոսի պահակազօրջին։ Ապա տեղափոխած են Աբջա նաւահանդիստը եւ անոր լանձնած են նաեւ ծովակայութեան պալաօնը։ Ցետագային ան դարձած է Ֆաթինեաններու մեծ վեղիրը:

Եդիպասոի մեջ բարձր դիրքի հասնելե ետր Պատր չարունակ մտածած Է Հաւատաարիմ (բրիստոնեայ) դօրջին Թիւր աւելցնելու եւ յենարան մր ունենայու մասին : Այս նպատակով ան կապ Հաստատած է Հարաւէն Եգիպտոսի սահմա նակից Նուպիոլ, ուր բրիստոնեու թիւնը չատոնց մուտը գործած էր եւ որուն Սողոմոն Թադաւորը բրիստոնեայ էր։ Jump pp dom spurppud & bucupas fouդաւորը եւ փառաւոր ընդունելուԹիւն մր ուսրքած է։ Հաւատարին նեցուկ մր ունենալու հարցը միչա հրապարակ երած է, արի որ քևիսապրբան ժոնճն ջբնարանու վրայ էր։ Անհրաժելա էին փոխարինողներ, ամ բողջացնելու համար հայ զօրքերու Թիւր: Պատր յղացած է միտք մր՝ իր դարաւոր հայրենիքը լքող կամ լջելու արամագիր հայ ժողովուրդը ամբողջութեամբ տեղափոխել Եղիպաոս: Այդ Թըւականներուն, Գրիգոր Վկայասեր Պահլաւունի կաթողիկոսը, Գերրդ Լոռեցին կախողիկոսի տիտղոսով ախոռակից կարդել եաջ Տաւրոսեան լեռներու մ էջ (Հայրապետական աթեուր Հռունկյայ հաստատուելէ առաջ գանագան վայրեր գտնուած 5 Tough, Ծովք, Թաւբյուր) 1069ha մեկնած է Անի, անկէ անցած է Բիւզանդիոն, Հռոմ՝ իր ցրուած հօտին սպասարկելու Համար : Հաւանարար հրաւէր ստացած րկալով Պատրէն, ան հետեւորդնե-மாட மிக்க்யிரிட உழயியாயியாடி 2வாமிடும் புயդած է Եղիպաոս : Կաթողիկոսին ուղեկ ցած հետեւորդները զգեստաւորուած ցամաբ ելած են ու ներկայացած խալիֆա-

յին : Խաղադասեր խալիֆան, որ արդեն հայարդի մեծ վերիրին արդեցութեան տակն էր, փառաւոր ընդունելու ժիւն մր վերապահած է կաթողիկոսին. անձամը րաւավատոյց բնխալով, նանի ժանուսա մադթած է Գրիգոր Վկայասէրին : Ասիկա տեղի ունեցած է 1082ին : խալիֆան բանի մր տարի հիւր պահած է Հայոց կախոդիկոսը Գահիրէի մէջ եւ «յոգնակի խoսակցութեամբ» փորձած է համոդել, որ կաթողիկոսը մնայ Եղիպաոս եւ իր աթոոր հոն հաստատել։ Գրիգոր Վկայասեր մերժած է խալիֆային խնդրանքը՝ պատ-Տառաբանելով, որ չի կրնար անտեր Թոդուլ իր հար երկրին մէջ եւ հաստատուիլ Եգիպաոս, ուր ինք հոտ չուներ («դներ եւ այլ պատճառս բանի յաղագս ոչ յինելոյ անդ յազգեն Հայոց՝ ունայն դհով metile freps, 2. 2. U.frzuit, «Zujunuաում», Վենետիկ, 1901) : Խալիֆան խոստացած է իր երկրին գուռները լայն բանայ Հայերու առջեւ եւ երկիրը լեցնել Zustopni, wassawani np Zusny haldantկոսը մնար Հոն («իսկ նա բառնայր դպատճառանո եւ երդմամբ հաստատեր լնույ գայիարեն Հայաստանեայց ազգօք, գոր եւ արար իսկ, եւ բաղմացոյց անդ բաղ-பீளடிருந்த நாரக்»):

Գրիգոր Վկայասեր Պահրաւունի կաթժոդիկոս տեսնելով, որ Հայութեան այդ «գառն եւ դժնեայ» օրերուն, երբ արդէն mep 30.000 2mj (4md 4mj apharap) 4mp Եղիպաոսի մեջ, անկահեմութիւն պիտի րլլայ բոլորովին մերժել Հայերու նկատմամը ըարեացակամութիւն ցոյց աուող ommp իչաանաւորին խնդրանքը, որոչած է ընդառած երթալ, եւ իր քրոջ դաւակը՝ Poppan, up by stem be zugunguste, bպիսկոպոս ձեռնագրելով՝ Եգիպտահա յունեան Հովիւ կարդած է կանողիկոս ախաղոսով (1084): Ապա կաթողիկոսը, որուն աշխարհական անունը Վահրաժ էր, վերադարձած է իր հայրենիքը։ Հոն իր կրասեր քեռորդին՝ Վահրամր Պահյաւունիներու տան նահապետ կարդելով ցոյց աուած է անոր Եգիպաոսի ճամբան, մանաւանդ անոր Հարաւր, որ սահմանակից էր բրիստոնեայ Նուպիոյ։ Արաբ պատ մագիրներու Համաձայն Վահրամ եւ Վաumly Jusquencup 20.000 sugped 6դիպասո դացած են, ուր Վահրամ կարդուած է Գուսի (կուշի) նահանդապետ երկրին հարաւր։

սերիր հարաւը։

Ամիր խալիֆան մեռած է 1130ին։ Տարի մր եաք վերջնապէս գահին վրայ հաստատուած է Հաֆիզը, որ Ֆաժիմեան հարստուժեան ամէնէն նչանաւոր խալի-ֆաներէն մէկը եղած է։ Ան ըմբռնած է, Թէ իր երկրին համար օդտակար տարը մրն է Հայուժիւնը, որ առեւտրական տարհեստադործական, արդիւնաբերական խաղաղ դործունէուժեան լծուած է։ Սակայն նոր խալիֆային հետ իչխանուժեան պար կործուներ վերարերում սկսած են ցոյց տալ Հայերրու հանդեպ։ Բայց երկրին հարաւը, ջրրատնեայ նուպիոյ սահմանակից Գուս նահանդին մէջ, իր հայ դօրքերով դօրա-

ցած է Վահրամ Պահյաւունի, որ յամառ կերպով հաւատարին մնացած է իր բրիսասրբակար կեւ ան արդարարութ Եգիպտահայութեան չահերը։ Տեսնելով, որ մայրաջաղաջին մէջ անրարեացակամ մ թնոլորա ստեղծուած է Հայերուն Հանդեպ, Վահրամ Պահլաւունի, հակառակ իր ծերութեան, 1134 կամ 1135ին Հայ գօրքով արչաւած է Գահիրե, դրաւած է մայրաքաղաքը եւ սպաննած ու փախուստի մատնած է իր Հակառակորդները։ Հաֆից խայիֆան հարկադրուած մեծ վեդիրի խիլան (չքազգեսար) հաղցուցած է Վահրամ Պահյաւունիի, որ անմիջապես երկրին բոլոր բարձր պաչաօնները յանձնած է մօտ երկու Հազար Հայ պայտօնեաներու։ Այս վիճակը երեք տարի տեւած է։ Հայկական այս դերիչիսան դիրքը ընդհանուր դժդոհութիւն ստեղծած է Եգիպաոսի մէջ։ Խալիֆան՝ մարդարէի յաջորդը, աղօթեր պահուն անտեսանելի պէտը է մնար Հաւատացեալներու աչքին։ Ըստ ընդունուած կանոնին՝ մղկինին մէջ խալիֆան ծածկող վարադոյրը կր քաշէր մեծ վերիրը։ Քրիստոնեայ վեցիր մր չէր կրնար վարագոյրը քաշել։ Աւանդութեան խախտումը վրդովում ստեղծած է մահմետականներուն մom : Այս դժդոհութենկն օգտուած է Ռիուտվան Վալաիյի անու նով դաւառական Էմիր մր, որ ապստամրութեան գրօչ պարգած է մահմետական ուսնագարուած իրաւունըները պաչապանելու Համար ։ Պետեվիներու գրլուխն անցած՝ յարձակած է «պղծուած» Գահիրէի վրայ. կառավարական բանա կին մահնետական գօրաբաժինները ճակատամարտի ժամանակ թշնամիին կողմը անցած են : Վահրամ իր հայկական դօրադունդով Հարկադրուած է նահանջել (1137) եւ վերադառնայ երկրին հարաւր, ուր մահմետականները մինչ այդ յաջողած էին սպաննել իր եղբայրը՝ Վասակ (Բասակ) ։ Վահրան իր եղբօր վրեժը լուծեյ եաբ վերսաին իր բանակով դէպի Գահիրկ ուղղուած է: 1140/ա ան կրկին գրաւած է Գահիրէն, պատժած է Վալախչին, վերահաստատած է Հայերու բոլոր իրաւունըները եւ, իրրեւ խաղաղութեան ու ապահովութեան երաշխիք, Գահիրէի մէջ Հաստատած է Պետութենւեն ամսա-Թոչակ ստացող հայկական մնայուն լաաուկ բանակ մր։ Այդ հայկական բանակը չարունակ ամբողջացուելով, իր գոյու -[ժիւնը պահպանած է ամ բողջ 32 տարի եւ պարտուած ու կարմալուծուած միայն Սալահետաինի ձեռքով , երբ ան Ֆաքժիմհաններու վեզիր դառնալէ (1169) ետբ պետական հարուածով մր իր հօր անունով այուպեան ջրտական . Հարստութիւն մր հիմնած է Եգիպտոսի մէջ (1272):

B. PARPEUL

ՉՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԱԾ ՁԵՌԱԳԻՐՆԵՐԸ ՉԵՆ ՎԵՐԱԴԱՐՁՈՒԻՐ

ՕԼԻՎԸՐ ԹՈՒԻՍԹՆԵՐՈՒ ԿԵԱՆՔԻՆ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆՐ

Անգլիացի նչանաւոր վիպասան Չարը Տիքընդի գրիչին կը պատկանի չատ նչանաւոր վէպ մը, «Օլիվըր Թուիսը»։

Օլիվրը եւ իր ընկերները ներկայացուցիչներն են այն աղոց, որոնց կետնքը եղաւ մարդկային քաղաքակրթութեան որոչ մէկ չրջանի ոչ-ուրախ դոյներով պատմութիւնը:

Բանանը վարադոյրը, հին օրերու պատկերներով յարդարենք բեմը եւ փորձենը պատյա մր կատարել Անգլիոյ Թարերուն մէջ։ Աժենուրեք փուքր աղաք, 6-8 տարեկան, կը պոռան, կը ծախեն, կը դողնան, կողովը ուսերնուն եւ բոպիկ ցեխոտ մայ-Թերը կը չափեն 10 ժամ, 12 ժամ, 14 ժամ։ Ներսը՝ դործարաններուն մէջ, ուր լոյսը հագիւ իրաւունք ունի սպրդերու հեղջերէ ներս, դեղնած իղեակներ աչխատելէ աւելի կը նուաղին, կը սժափին մարակներու հրամանով եւ յետոյ անկիւն մր ջաչուելով կը ընտնան։

Պաոյար ախուր ազգեցութիւն ձղած է մեր վրայ, բայց արամագրութիւնները ընդՀանրապէս լաւ են, որովՀետեւ կը մատծեն, թե մեր օրերուն ամէն բան փոխուած է եւ անցեալը Հէջետթ դարձած է։

սած է։

Սակայն, ենք կարելի ըլլար Հաղոր դակցունեան մէջ մանել անդլիացի վիպասանին հետ, ան անմիջապես պիտի ըսէր, նէ բազմանիւ նիւներ հաւաքան է
նոր «Օլիվըը Թուիսն» մը դրելու համար։
Թերեւս դարմանանը, բայց ձիչդ է դրոդը, որովհետեւ 1970ին կատարուած ցուցակադրունիւնները մեղի կ՝ըսեն, նէ
տակաւին կան 40 միլիոնէ աւելի տանըչորս տարեկանէն վար տղաք, որոնք կ՝աիսատին դանադան մարդերէ ներս եւ որոնց
վիձակը դրենէ Տիքընդի հերոսներուն չափ
յուղիչ է։

Մ.յդ տղոց 90 առ Հարիւրը կ՝աշխատի Թերած երկիրներու մէջ:

1965ին, Թայլանտի մէջ տեսնուտծ է, որ աչխատաւորական ուժին կարեւոր մասր կր բաղկանայ 10–15 տարեկան մանուններէ՝ մանաւանդ աղջնակներէ, ուրոնջ օրական 8–14 ժամ, չարաթը եօթը օր կ՝աչիսատին եւ չատ աւելի ջիչ կը վճարուին ջան իրենց երէցները։

Ուսումը, որ կը նկատուի բոլոր մարդոց իրաւունչըը, գրեԹԷ գլացուած է այդ տղոց եւ աչխատանչի վայրերուն ՀակտռողջապաՀական պայմանները լուրջ վրտանդ կը ներկայացնեն ֆիզիջական բնական աձին:

Աչիսատանքի վայրերը ընդհանրապես Տարտարարուեստական փոքր դործարաններն են, ուր տղաքը իրրեւ «օգնական ներ» կ'րնդունուին:

Նոյն պիտակին տակ կ՚ընդունուին հաեւ չինարարական աչիստանաներէն ներս, որոնց ստեղծած վտանդները ամէնօրեպ են եւ բացմատեսակ։

Ցատկապես Ափրիկեի պարադայի

benhurr osbur

ՏԱՍՆԵՐԿՈՒ ՏԱՐԻ ՊՈԼՍԷՆ ԴՈՒՐՍ

1896 - 1909

ՏԱՍՆԵՐՈՐԴ ԳԼՈՒԽ ՎԵՐՋԱԲԱՆ

Հադիւ Թէ կառախումբը կանդ առաւ
Այ ՍԹէֆանոյի կայարանը՝ Սելանիկեան ոստիկաններ եկան վակոններուն մոտ
եւ ըսին Թէ արդիլուած էր դիւղը մտնել,
ի բաց առեալ տեղացիներուն, մէպուս –
ներուն եւ մասնաւոր արտոնուԹիւն ունեցողներուն:

— Ես այստեղացի եմ , զոչեցի ու վար դատկեցի վակոնկս։

— Տունդ Հո°ս է, Հարցուց ոստիկանը։ — Այո, ջանի որ Հոս կը բնակիմ։

- 0.jn, pump - 0.jn, pump :

-- Հոս, կայարանին մom:

_ կեցիր, որպէսգի ոստիկան մր թեգ մինչեւ տուն առաջնորդէ:

Ցատակազիծո պատրաստած էի։ Մօրեղրայրս Գէորդ էֆ. Ասլանեան, Այ ՄԹԷ- ֆանօ կը բնակէր եւ ուղղակի իրեն պիտի երթայի:

Քիչ մը վերջը արդարեւ ոստիկանի մը ընկերակցութեամը համրայ ելայ եւ դացի մօրեզբօրս բնակարանը, ուր ջիչ մը մնա լէ ետջը դուրս ելայ եւ սկսայ ազատօրէն Հրջիլ դիւդին մէջ:

Իսկ Պոլսէն եկող հետաքրքիրներու ամենամեծ մասը, առանց վակոններէն իջնելու ստիպուեցաւ երթալ մինչեւ Քիւ – չիւկ Չէքմէնէ և Հոնկէ վերադառնալ Սիրջէնի:

Ձեռ ը առնուած այս արդելջին չնորհիւ դիւղը հանդարտիկ կերպարանք մր ունքը այսօր։ Փողոցը մէպուսներ, ծերակուտականներ, զինուորականներ ու դիւղացի – ներ կ'երթեւեկէին միայն, ինչպէս նաեւ մէկ ջանի թերթերու լրաբերներ եւ օտար թղթակիցներ։

Քայլերս ուղղեցի դէպի ծովեդերեայ ԵօԹինկ ըլիւպը, ուր կ'ըսուէր Թէ տեղի պիտի ունենար մէպուսական ժողովին նիստը:

Ճում բան յանկարծ չչուկ մր տարածուհցաւ.

- ԱՀմետ Բիզա պեյը կուղայ կոր:

Ջինուորական ցոյցէն ի վեր , մէպուսական ժողովին նախապահը անյայտ եղած էր մէջտեղէն։ Իր մասին դանադան գրոյցներ կր չրջէին օրերէ ի վեր ։ Նախ ըսուեցաւ Թէ ցուցարար գինուորներուն կողմէ սպաննուած էր , յետոյ ստուդուեցաւ որ ցույցը կատարուած պահուն ինք տակաւին ժողովի չէր եկած ։

— Դեսպանատուն մը ապաստանած է, կ՚ըսէին ոմանը։

— Դեսպանական պահականաւի մը մէջ է, կը հաւաստեին ուրիչներ:

Կը պնդէին նաեւ որ Թրքական , մարտանաւի մը մէք պաՀուրտած է։ Նոյնիսկ կ'լուէին Թէ անձնասպան եղած է։

Ինքնի Հատականները կը պնոլ էին որ Սելանիկ կը դանուի : Իր անձին չուրջ եղած
բոլոր այս տարաձայնուն իւնները ամ է նուն Հետաքրքըունիւնը վառած էր , այնպէս որ երբ իր դալը լսեցինք, ամ էնքս
ալ կանդ առինք փողոցին մ էջ դինքը տեսնելու Համար :

Արդարեւ վայրկեան մր ետքը ԱՀմէտ Բիզա պեյ քանի մր անձերով շրջապատուած երեւցաւ փողոցին ծայրը։ Իր երկար Հասակը կ՚իչիւէր ամէնուն վրայ։ Խրոխո ու Հասատո քայլերով անցու մեր քովէն փողոցը եւ պատուՀաններուն աոջեւ դանուողները ծափահարեցին։

— Հօշ կելտինիզ, սեփա կելտինիզ 4n-

Փողոցին միւս ծայրէն երեւցաւ Էպուդդիա Թէվֆիք պէյ որ փութաց ԱՀմէտ Բիզա պէյի ընդառաք եւ երկուքը միասին ողջաղուրուեցան։ Ցետոյ Համբանին չարունակեցին դէպի Եօթինկ Քլիւպ։

Նոյն օրը սակայն ժողով չեզաւ, մանաւանդ որ դեռ չատ մեպուսներ պակաս էին։ Անպաչաօն կերպով խորհրդակցու-Թիւններ կատարուեցան, որոնց չկրցան ներկայ դանուիլ մամուլի ներկայացու ցիչները։

Սելանիկեան բանակը տակաւին ամ բողջացած չէ դժբախտաբար եւ մեր
ջաղած տեղեկութեան Համեմատ՝ Հայիւ
երեջ – չորս օր պիտի կրնան վերջնականապէս մեղ փրկել այն մղձաւանվեն, որուն մէջ օրերէ ի վեր կ՝ապրինջ:

Բայց արդէն իսկ յետաչրջականները ամէն յոյս կորսնցուցած են եւ ժողովուրդը որ քանի մը օր առաջ ԻԹԹիհատի հակառակ դարձած էր, հիմա դարձեալ անոր կը փարի ալ աւելի բուռն իսանդավառու-Թեամը մր:

Թուրջ Թերթերը րոլորովին փոխած էին իրենց լեղուն եւ Հիմա բացէ ի բաց Ապարել Համիտի ղէմ կր յարձակէին՝ գայն ամ բաստանելով իրրեւ վերջին դէպջե րուն միակ պատասխանատուն։ Իսկ Համիտի չուրջը դանուողները մէ-

կիկ մէկիկ կծիկը կը դնէին։ Թերթերուն մէջ այդ փախուսաները կր

ծանուցուէր արձակ Համարձակ։
«Թիկնապահ Ալի Կալիպ պէյ փախաւ,
Թիկնապահ Սամի պէյ փախաւ» եւայի։
Բոլոր ասոնը ցոյց կուտային Թէ երեսնամեայ բռնակալուԹեան չէնքը վերկապէս փլչելու վրայ էր։

(140 - Tup.)

կարեւոր երեւոյն պետք է նկատել տուներէ ներո աշխատելու համար վարձուած արևամորը աղջիկները։ «Ցառաջաղեմ» երկիրներու մէջ կան ընկերութիւններ, որոնը Ափրիկեի իրենց գործակալներուն արջոցով Հաւաքել կուտան փոքր տարի արջիկներ եւ ձրի խոստումներով զարորն ին հնաւթը շանաւուս աաւրբնաւ:

фոքը աղոց չարաչար աչխատանքը, սա<u>-</u> կայն, առելնեն աւելի տեսնուած է երկրադործական աշխատանքներէ ներս ։

Մարդկային որոշ տարիք ունեցող խաւի մը անկսիզձ օգտագործումը կամովին իամ արժիսաինահան ի,արաբոււի իաւավարութիւններու կողմ է:

Շատ են աշխատանքի օրինաւոր տա բիջը որոշող միջադդային համաձայնու թիւնները։ Օրինակի համար, 1919ի եղած քիջաղգային ժողովի մը ընթացրին 14 տարիջը իրրեւ միջին ընդունուած է հարապրարուեստական աշխատան ըներու Հա-

Օրենքը վերատեսու Թեան են Թարկուած է 1937/ և 15 տարիքը օրինաւոր նկատ-

Երկրադործական աշխատան ըներու Համար, 1921ին բանաձեւուած օրենք մը օրինաւոր կր նկատէ 14 տարիքը:

Հակառակ այս համաձայնութեանց, դանազան երկիրներ անջատարար մշա կած են իրենց աշխատանքի օրինաագիծը: Այսպես, Մ. Նահանդները (ոչ բոլոր նա-Հանդները), W. Միութիւնը, Աւստրա լիան, Ճափոնն ու Սինկափուրը 17 տարիըր ընդունած են իրրեւ աշխատանքի նուադադոյն տարիք (ճարտարարուեստի մէջ), մին Թուրքիան, Քոսիա Ռիքան, Իրանր, **Փաջիստանն ու Եգիպտոսը իրենց ջաղա**քացիներուն արտօնած են 12 տարեկանեն ետք աշխատիլ:

Օրէնթներուն դործադրութիւնը սա կայն, հեռու կը մնայ խիստ ըլլայե, -րովհետեւ, նախ կարդ մր երկիրներ պէտը ունին նոյնիսկ նուագագոյն տարիքեն վար եղող քաղաքացիներու օժանդակութեան, իսկ երկրորդ, այն հաղարաւոր աշխատաւորները, որոնք աշխատելու իրա ւունը չունին եւ կ'աշխատին առանց մուտը արծելու պաչաշնական առմարներուն 159:

Անաւասիկ մարդկային իրաւունքներու մեկ ուրիչ երեսը, որ կ'անտեսուի ՄԱԿի

Եթե նկատի ունենանը, որ 1975ի ըն թացջին աշխարհի բնակչութեան թիւր պիտի հասնի չորս միլիառի, կրնանք եղրակացնել, որ 40 միլիոն անտեսուած երախաներ պիտի կազմեն ընդհանուր մարդկութեան մէկ առ հարիւրը:

ի և գործնական քայլեր առնուած են Մարդկային Իրաւանց Յանձնախում բին կողմե այս առընչու [ժեսաքը, որոչ դադափար չունինը։ Սակայն իրականութերւնը այն է, որ 40 միլիոն ազար կր գանուին այն վիճակին մեջ, երը տակաւին չեր կատարուած ճարտարարուեստական յեղափոխու թիւնր:

LUZPUU CHUUUUUU

ዐቦበՒԱՆ ՀበԳԸ՝

ursh suatuae

1973ին Ֆրանսայի մեջ աւելի քան հարիւր հաղար հոգի մեռած է սրաի տաղնապի պատճառաւ։ Շատ մր պարադայական պայմաններու տակ կարգ մր զգու շական միջոցներ ձեռը առնելով, կարելի էր այս ազետաբեր հիւանդութենեն փբթկել չատեր :Սրտի տագնապ ունեցողներուն մէկ առ Հարիւրը ժամը մր ետք Հիւանդանոց կը հասնի, ըսան առ հարիւրը երկու ժամ ետը, վախսուն առ հարիւրը ու ժամ ետը, որ արդէն չատ ուչ է։ Սրտի ատմրատի դն տանամայիր անաժ ժանդանումը առաջին ազդու միջոցներեն մեկն է:

Ականաւոր մասնագէտներ, ըժիչկներ, փրոֆեսէօրներ կր յանձնարարեն սրաի տագնապի մր պարագային, առանց ժա մանակ կորսնցնելու, անմիջապես հիւանղանոց հասցնել: Ամերիկայի մէջ առող ջապահական կարդ մր հաստատութիւններ յանձն առած են սրտի տագնապի ազդանչաններու մասին ծանօթութիւններ տալ, լուսարանել Հանրութիւնը։ Ըստ գիտնա կաններուն ու մասնագէտներուն բազմատեսակ սրտի հիւանդութեանց նախանը չաններ կան :

Սիրար կր դանուի կուրծ քին մեջանդր ջիչ մր դէպի ձախ, ոչ թե ձախ ստինքին վարի կողմը ինչպես կը կարծուեր, սովորական աչքի գարնող առաջին նչաններեն գ է ին նաւ դն ին ժետճ ջբն ոնակ իբենսյին Տիչդ փողկապին տակ, սուր ցաւ մը չէ, նեղութիւն մր, թեթեւ անհանդստու-[ժիւն մը, սրտային մկանուն ըներուն մէ9 [ժ [ժուածինի պակասու [ժեան պատճառաւ, այս մեզմ ցաւր կրհայ չքանալ, անձե տանալ, բայց ջանի մը վայրկեան կամ ջանի մր ժամ ետքը վերստին գալ, կրընայ այս ցաւր կուրծ բէն վեր տարածուիլ ու հասնիլ մինչեւ բացուկներուն ու կրոնակին, մտահողուելու չէ. այս ախտանչաններեն որեւէ մէկը դդալով հանդերձ կրնայ րլլալ որ սրտի տագնապի ցաւեր չեն. թժիչկները կրնան ճչդել: Ցահախ *այդ ցաւերը յօղացաւի* (ռիւմաթիզմ), դնդերներու պրկման կը վերադրուին։ Մասնադէտներ այս ցաւերը չչփոթելու Համար, կ'րսեն. - ձեռքերնիդ բարձրա ցուցեր, տարեր ձեր գլուխին ետեւը, եթե ցաւր սասականայ, սրաի ցաւին հետ կապ չունի : Ցաւերը կրնան բարձրանայ մինչեւ պարանոցը եւ կզակը, նորէն կրընան չփոթուիլ յօդակապերու ,ակռայի ցաthench stan, be hand h'publie dhap ponնուած է: Այսպիսի պարադաներուն րժիչկին դիմելու է : Ցաւեր կրնան երեւան դալ որովայնի վարի մասին մէջ որ յանախ անմարսողութեան կը վերադրենը, սրաի խառնուք կ'ունենանը, կը փոխենը, ուրիչ պարագաներու տակ սրտի տադնապներ կը յայտնուին գնդերներու մէջ ողնային ցաւերով. կր պատահի նաեւ այս վերոյիչբալ ցաւբևն որժերարար շնչարիր, դիտոիր

20356r 40h00+6

ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻՆ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍԸ

ՍԷՆ ՇԱՄՈՆ .- Հ. 8. Դայնակցութեան Նոր Սերունդի մեր աղաջն ու աղջիկները նոր Թափով, նոր չունչով, ներկայ տարելրջանի իրենց առաջին դաշտահանդեսը աուին Յունիս 23ին, ծանօթ դաչատվայphi 1159:

Հակառակ օգին աննպաստ երեւոյթին, հեռաւոր եւ մօտիկ վայրերէն հարիւրաւոր աղդայիններ եկած էին քաջալերելու Նոր Սերունդին ձեռնարկը։

Լադարիստներու դաչտավայրին մուտ ջին բաց ճակատին վրայ կը ծածանեին ղոյդ Եռաղոյնները ու ժողովուրդը խում բ առ խումբ մուտք կը դործեր դաչտավայր սեղաններուն շուրջ տեղ դրաւելով:

Աշխատանքի վրայ են Նոր Սերնդականները, մանաւանդ Վալանսի մշտաժարտ աղջիկները, մաբուր հայերկնով, անդադար կը վաղվգեին ներկաներուն ծառա steine hand but :

Այս բացառիկ դաչտահանդեսին, նորութիւն մր եղաւ Վալանսի մեր պարմանիներուն Հայկական խմբապարը՝ Խաչաարեանի մէկ կաորէն ներչնչուած ։ Մինչ այդ երգչափումբը անդադար կը Հնչեցնե ազդային - ժողովրդական երգեր՝ խան դավառելով ներկաները:

Ներկաներուն ուրախութիւնը այնքան

սկսին : Նաեւ կ'ունենանք չնչահեձութիւն, սաստիկ պաղ քրաինք, առանց որեւէ ձրևչումի պատճառի քրանիլ: Առանց ուժա -Թափ ըլլալու թժիչկին դիմելու է:

Հիւանդր կառքով փոխադրելու պարագային պրտիկ ցնցումները այնքան վտանդաւոր չեն քան հիւանդր քանի մր վայրկետն հիշանդանոց ուշ հասցնելը, որ հիւանուին կեանքը վտանուի տակ կը դնե :

Սրաի տաղնապի մր պարադային՝ եթե հիւանոր ընկերակից մր չունի իրեն հետ, աւելի լաւ է կառջը ինքը վարէ. տունը այդ ցաշերով աւելի վաանդաւոր է, իսկ եթե ընկերակից մր ունի նախընտրելի է նստուկ վիճակի մէջ փոխագրել. պառկած վիճակի մէջ ցաւերը չատ աւելի ազգե ցունքիւն կր դործեն հիւանդին վրայ, եթե նշխար ունիք, անանջապես դրեք լեղուին տակը, որ ցաշերը կը մեղմայնե մինչեւ հիւանդանոց հասնիլը, եթե հիւանդը ին թղինքը կր կորսնցնե, անաքիջա պես կառ քեն վար իջեցուցեք, բայց օդին մեջ երկարեցեք եւ մարձումներ կատարեցեք, մինչեւ որ հիւանդր գտնե իր գիտակցութիւնը եւ դդաստանալ։

MINGHU TULLAULSEUL

մեծ էր, որ երէցները ներքին պոոնկումով մր հին օրերը ապրելով հրապարակ ելան երգերով եւ չուրջպարերով: Հիները Հպարտ են որ նորահաս սերունդը սջանչելի ներչնչումով, մեր դոլութեան պալքարին Համար, նուիրումով եւ խոնար -Հութեամբ կը չարունակէ պահպանել աղդային ոգին, յանուն հայրենիքի:

Նոր Սերունդի դաչտահանդեսը, հակառակ աննպաստ եղանակին, դարձեալ աննախընեաց յաջողուներւն մը արձա նագրեց:

U.C.

ՓԱՐԻԶԻ ԿԵԴՐՈՆԿԱՆ ՍԱՆՈՒՑ ՄԻՈՒԹԵԱՆ

ርኄት ሂ ሀኄበՒቦ Ժ በ ጊ በ Վ Ը

__0__

Կեղրոնական Սանուց Միութեան Ընդ4. ժողովը տեղի ունեցաւ Շարաթ Յունիս 8ին, իր կեդրոնատեղին, չինիչ մ ժնոլորտի մը մէջ, օրակարգ ունենայով . 1) Ընարութիւն ընդ4. ժողովի նախադահու թեան եւ քարտուղարութեան. 2) Նիւթեական եւ բարոյական հայուհասւութիւն. 3) Ընտրութիւն նոր վարչութեան. 4) Թելադրու թիւններ:

Ըստ Միութեան Ծրագիր - Կանոնագրին օրինական մեծամասնութիւն գոյացած բլլալով , ժամ ը 16/ն ժողովը բացաւ Վ. Նաւասարդեան եւ անոքիջապես անցնելով oրակարգին, միաձայնունեամը օրուան պատուոյ նախաղահութիւնը յանձնունցաւ կեդրոնականի նախկին անօրէնուհի Տիկ. 1. Մ.յվադեանի :

Միաձայնութեամբ ընտրունցան նաեւ --Supm. 1. Գության՝ օրուան նախադահ, 6 . Աղամեան՝ փոքս-նակապահ , Վ . Նա ւասարդեան՝ քարտուվար:

Նիւթյական Հայունաուութիւնը ըրաւ Պ. Ճէդվենեան, իսկ թարոյականը՝ Վ. Նաւասարդեան:

Նոր վարչունեան անդամ ընտրուեցան. Ս.լիջսանեան Ս.լիջսան, Աղամեան Եղուարդ , Աղամեան Բոպեր , Գության Ղադարոս, Թիւդէմեն Արման, Նաւասարդ եան վահան, Ճէցվէնեան Պերն, Պատայեան Պերճ եւ Փանոսեան Եորայր:

Թելադրու [իւններ տեղի ունեցան Միութեան Ծրագիր-Կանոնադրին մէջ կարդ մր փոփոխութ իւններ մացնելու համար եւ մ իարերու փոխանակումներ Միութեան ա_ պադայ գործուներե [ժեան չուր):

Նորընտիր վարչութիւնը Ցունիս 13/ նիստին ընտրեց իր դիւանը. _ 1. 9.ու թան (ճարտարապետ) նախագահ , Վ . Նաւասարդեան քարտուղար, Պ. Ճէդվենեան (Տէր եւ անօրեն Պերլիւք Հաստատու թեան) դանձապահ ։

LUP2116Phil

«BUAUL» P PEPPOLL

ԻՆՉՊԷՍ ԳՈՂՑԱՆ ՑԱՐԵՐՈՒՆ ԹԱԳԸ

ԳԼՈՒԽ Ա

かいれいれんかかかんと

Դիմայր նստող ռուս պատուիրակը ի րեն կ'երկարէ վառած լուցկի մր: Սրա-^{ւին} ամէն կողմէն կը բարձրանան կապոյու ծուխեր բիւրեղե խոչոր եւ վառ ձեղնանագրնու շունճ ջփանով ջինարբանույր դ Հու-स्मित्य महमः

Խաղաղութի'ւն Է. լեՀական եւ ռուս պատուիրակութերւնները ալ պիտի չհականառեն. ստորագրու թիւններ է առաջ վիճեի մնացած փոքր խնոլիրները կը յանձ հուին յանձնախում բերու: Նիստը փակ -

իվան Մինակին, ոստիկանու Թեան պե-

ար, որ Պ. Եօֆիկի ընթերցման միջոցին ներո մասծ էր, նախագահին ԹիկնաԹոռին ետեւր ոտքի վրայ անչարժ կր մնայ։ Ուուքի ելած միջոցին, ¶ . Եօֆէ նշմարեց դայն, եւ միասին յառաջանայով բարաչէն հակայ, շրանիներ մր ծածկոյթին տակ, ուր վեց հոգի կրնային գիւրաւ տեղ բրո-Lity , Saipyney .

- Է՛, լաւ. Իվան Մինսկի:

– Տակաւին ոչ մէկ լուր, ընկեր նա-Jumquis :

- Ny 184 44° mp:

- 112 844:

- Եւ ոչ իսկ նչանն մը:

- 11/ 11/4:

- Պետք է շարունակել խուզարկունիւնները, Իվան Մինսկի, մի խնայեք ոչ ձեր ժամանակը, ոչ այ նեղութիւնները, ոչ այ գրամ ։ Գործելու բացարձակ ազատուներւն ունիք։ Բոլոր միջոցները ձեր արամադրութեան տակն են։ Կարեւորը արդիւջն

Իվան Մինսկի անկսոս, խոնարհութիւն முயட:

Պ. Աւսու Եսֆե չարունակեց .

- Սահմանագլուի զրկուած առաջե յութիւնը հասած է արդէն։ Լիպաւա ղբըկուած պաշտոնեաները պետք է Մենել ալ երթան : Համողուած եմ որ ամ էն ոք պիտի կատարէ իր պարտականութիւնը. ցտեսու_ Թիւն, Իվան մինակի : Եւ մի մոռնաք որ երեք ժամը անդամ մը բերանացի տեղեկատпепеврей մր կր սպասեմ ձեզմ է:

Ոստիկանապետը բարեւեց եւ համրայ բանալով Ռուսերու , Լեհերու , դեսպաններու, հիւպատոսներու ու ամ էն ազգի օրագրողներու խումբերուն մեջեն, որոնը ընտաներար կր խօսէին հիմա, որրագեր վունո բնու:

bath Could, zwm indquelind be afilջին վրայ կրելով իր ներջին մահացու անձկունեան դրոշմը, ամբողջ գիչերը անքուն անցնելէ վերջ կը սպասէր հիմա որ Իվան Մինսկին աւարտեր իր խօսակդութիւնը Պ. Եօֆեի 4ետ, այս վերջինին Sombungar Sudup:

- ի'նչ լուրեր ունիք դօրավար Փօլի վանօվի մասին, Իռէն Շումով, կը հարցնէ հախաղագը, քայլ դն հաստորարակ։

- Շատ գել, ընկեր նախաղահ, հաւարահաև ՝ մօհավահն ժիչբևն չնուսնըն :

Մեծ ախրութիւն մր այլայլեց դիմա դիծերը Պ. Եօֆեին, որ քանի մր վայր կետնի մէջ ինթգինքը վերադանելէ վերջ, ըսшւ шւելի խուլ ձայնով մը.

- Սովորական Թիւով, հեռագիր մր պատրաստեցեք Արտաքին գործոց Ժո դովրդային Գործավարին, իրեն հաղոր դելու համար ձեր աուած լուրերը:

Եւ գրպանեն թուղթ մր հանելով, կր յանձնե իույն Շումովին:

— Ասիկա այգօրուան նիստին տեղե կատпеневрей է, 12 թիւ ծածկադրով (Շար.)

պատրաստեցէք հեռագիր մին այ հետեւեալ պարունակութեամը.

«Ս. . Ռիկայի մէջ սկսած փնտուտուքները դեռ ոչ մէկ արդիւնը տուած են:

«Բ. Լիպաւա եւ Լաթվիոյ սահմանները զրկուած առաջելու թիւնները իրենց տեղը

«Երկու ժամէն պանգոկ պիտի վերա դառնան եւ աչ թէ պիտի անցնեմ զանազան հեռադիրներ։ Ըստ ամէն հաւանականութեան, ձեզի պիտի դրկեմ քանի մր ուրիչ հեռագիրներ»:

buth Gurand durbn Aplit , hammbelur Համար իր պարտականու թիւնը, այն պարտականունիւնը, դոր պիտի կատարէ նոյն հռանդով, Հակառակ գինւթը պաշարած անհան վիչաին ու անձկութեան, դոր կր զգայ, յորմեննետե իմացած է իր նշանածին փախուստը։ Եւ ի դուր կը քանայ գուչակել այս խորհրդաւոր ու յիմար փախուստին շարժառի թևերը:

- ինձի ըսելիք ըանն մր ունիք, հարցուց 9. 60\$ երիտասարդի մը, որ կը մ օտենար իրեն ։

- Մ.Jn', ընկե'ր նախադահ :

- Հարիւրապետ Ս թոպելեֆ, որ դրաղապետ Վլատիմիր Փօփօֆին կ'ընկերա նար, ինընաչարժով վերադարձած է։ Կր խնորի ձեղմ է գինւթը վայրկեան մը ընդու-

POL WOLDEPPUL

2. B. T.

ՇԱՒԻԼ .- Հ. 8 . Դ . Արդութեան խումբի ընկերական ընդե. ժողովը այս Շարախ (Յուլիս 6) երեկոլ ժամ ը 9ին սովորական հաւաքատեղին։ Կարեւոր օրա -मृणामः

CUNCLUMENT

Ալֆորվիլի հայկ. դպրոցը չնորհակա լութեամը ստացած է Տէր եւ Տիկին Քրիստ Նետիլեանկ եւ Տեր եւ Տիկին Ալպեր Նետիլեանէ 200ական ֆր.՝ փոխան ծաղկեպսակի Նիկոցոս Նոտարեանի մահnemi mulifond:

Տէսինի եկեղեցող վարչութիւնը չնոր-Հակալութեամը ստացած է հետեւեալ նուկըները .-

Ձատկուան առնին առնիւ Տեր եւ Տիկին d. Պահատուրեան, եկեղեցիին եւ Աղջատախնամին 100ական ֆր · : Տիկին Մարինոս Թամամեանի մահուան առեիւ փոխան ծաղկեպսակի , Տէր եւ Տիկին Անդրանիկ Սարգիսեան 50 ֆր, Պր. Սարգիս Համասեան 30 , (Մարսէյլ) , Պը . ԱրրաՀամ Wրիմեան (Լիոն) 10 \$p. :

կապ. Խաչի Պօմոնի մասնահիւղը չնոր-Հակալու թեամ բ ստացած է .- Խորէն Unթիկեանի յուղարկաւորունեան առնիւ Տիկին Ազգանոյչ Մինասեան 20 ֆր., Տիկին Եւա Մակարեանի յուղակաւորութեան Մակարեան ընտանիք 30, Տիկին Քարլոփիկ Բարակեանի Թազման, Տէր-Արսէնեան 30, Պոլենեն Տեր եւ Տիկին Առա ջելեան 100: Ոստանիկ Հելոյեանի յուղարկաւորութեան առթիւ Տէր եւ Տիկին Սեպուհ Միլաոնեան 50, Պր. Հայազատ Միսիրեան, Տիկին Համեստ Միլտոնեանի յուղարկաւորութեան առթիւ 50, բարե պաշտ տիկին մր 10 \$...

Կապ. Խաչի Լիոնի մասնաձիւղը ցաւակցութերւն կը յայանե ընկ. Ս. Անենեանի իր քրոչ՝ Սիրանոյշ Տայեանի մա4ուսն առնիւ, եւ փոխան ծաղկեպոակի ստացած է կայանի նոր չէնքին համար 10ական ֆր. հետեւեալ ընկերուհիներէ.-

Фերուղ Ս, յվազեան , Ս, թեղեան Մարիճա , Ճեսկուրեան Հերմինե, Թաղերսեան Պեր-South, Profit working Zuglanth, Umdangեան Պերձուհի, Տիւյմ Էնեան Գառնիկ, Фողարեան, 04mbbtutub U, 1 ելիա, Մшь-[ժարեան Արփինt:

ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Լիոնի Հայ Կաթողիկե հասարակութեան ՏԱՐԵԿԱՆ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍԸ Յուլիս 7ին, Фшрр Վшլфрфр պшртфайырпый бф2, шռաւօտեան ժամերէն սկսեալ։

Միրով կը հրաւիրուին Լիոնի եւ շրջակայից Հայրենակիցները։ Հանելի անակնկալներ եւ ձոխ պիւֆէ: 4. U. C. U. - UP whh

ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ ՄԱՐՍԷՑԼԻ ՄԷՋ

ՎԱԼԱՊՐԻ ԱՆՏԱՌԸ

կիրակի, Յուլիս 7, ամբողջ օրը, ժամը 10էն սկսեալ Պուլի մրցում — մանկական խաղեր — Շամփուրով խորոված — ըմպելի ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ

Մեծ պաստառի վրայ կարելի է հետեւիլ ֆութպոլի համաշխարհային Բաժակի աւարտական մրցումին

ՇԱՒԻԼԻ Ս. ԳՐ. ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ

Այս կիրակի առաւօտ պատարագ կը вшипеgneh:

ՍԱՄՈՒԷԼ - ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Արձանագրութիւնները 1974-75 չրջանին Համար փակուած են, աւելի քան 150 աչակերաներ անփոփուած են արդէն վարժարանին մեջ:

2FOUU.9SABS

Կապոյա Խաչի Փարիզի մասնահիւղի դրոսապաոյաը դէպի Տովիլ-Թոուվիլ եւ ամբողջ մօտակայ ծովափը Ցուլիս 7,

Արձանագրութեանց համար աճապարել հեռախօսելով Տիկին Թադէոսեանի՝ 878-27-35 կամ Տիկին Ասլանկիւլեանի 734-70-19:

Հաւաքատեղի Սքուար Մոնթեոլոն, առաւօտեան ժամը ճիչդ 8ին:

Գին երթ ու դարձ 35 ֆրանը

«BUPU2»h ԸՆԹԱՑԻԿ ԱԶԴԵՐՈՒ ՆՈՐ ՍԱԿԱԳԻՆ

Umhmqn.	100	pp.	
Lngbhulighum	40	фр.	
Ցաւակցութ-իւն	20	фр.	
Փոխան ծաղկեպսակի	20	фр.	
¿wpußhf, ßzwßmnif	40	фр.	
Tanlan	40	фр.	
կը փնտռուի	20	фр.	
4'niqnih	30	фр.	

Այս գիները մէկ անգամ հրատարակելի եւ սովորական ծաւալով աղդերու գամար են, չորրորդ էջ:

կանիրիկ վճարումը պարտաւորիչ է:

Ատեւարական եւ այլ ազդերու մասնաւոր պայմաններու համար, դիմել՝ Թերթին վարչութեան։

ՄԵԾ ԳԱՇՏԱՀԱՆԴԻՍ

կապոյա խաչի կրընոպլի տարեկան դաչտահանդեսը տեղի կ'ունենայ Յույիս 7., Կիրակի ամբողջ օրը, ՇաԹօ տը Պօրըկարի գեղեցիկ պուրակին մեջ՝ Սէն Նիգիկի ճամրուն, պաղ ջուրին մօտ:

Ճոխ պիւֆե, պատրաստուած խաչու հիներու կողմե : Զովացուցիչ ըմպելիներ :

Գեղարուեստական բաժին, բարձրախօս, Հայկական Հաճելի մ Թնոլորտ եւ սիրուն անակնկալներ:

ԹԷՑԱՍԵՂԱՆ

ባዐሆበኄኮ ሆኑዳ

Այս Հինգչարթի, Յուլիս 4, ժամը 3ին, Պօմոնի եկեղեցոյ կից սրահին մէջ կապ. Խաչի Պոմոնի մասնահիւղը թեյասեղան մը կուտայ ի պատիւ մասնահիւդիս նախկին նախագահուհի՝ Տիկին ՎԱՐԴԱՆՈՅՇ ՀԱԶԱՐԵԱՆԻ (Ամերիկայէն, իր այցելու -செக்கும் மாசும்):

Սիրով կը հրաւիրուին անդամներն ու համակիրները:

ԻՍԻԻ ՀԱՑ ՄՇԱԿՈՑԹԻ ՏՈՒՆ

Գրադարանը *բաց է ամ էն Շարաթ* օրերը ժամը 16-19 և Կիրակի օրեր՝ ժամը 10-12: օր. ՍԵԴԱ ՂԱԶԱՐԵԱՆ

Պ. ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ

նշանուած

Uptlif

Պերլին

1974, 3nihu 15

Այս ուրախ առներ, Տեր եւ Տիկին Ցակոր Պետրոսեան 50 ֆր. կը նուիրեն չ. 8. Դ. Թանգարանին, 50 ֆր. «Ցառաք»ին եւ 50 ֆր. «Հայաստան»ի:

(Ստանալ «Ցառաջ» էն) ։

ԼԻՈՆ

26PAUTGPAP

SUPPRET LULVARET TUESULLULTHUR hu.vu.unrp Ա.թ.թ.թ.

Կիրակի Bulliu 7, ժամը 1056 21 Մորաևուի ժբոենիի ասեսանիր դեն, Ոքր Մօրիս - Պէնօ։ Մասնակցութեամը ՍԱ-80.0 ՆՈՎՍ, նուադախումրին: -Նուագ, երգ պար

կաղմակերպու թեամ բ Հ. 8. Դ. Վարանդtown had punt file be I findle be U. Vophul Նոր Սերնդականներուն:

Շամ փուրով խորոված, հայկական աղանդերներ, գովացուցիչ ըմպելիներ, րազմանքիւ խաղեր — պուլի մրցում եւ Հանելի անակնկալներ։ Ֆութարլի սիրա-Հարները առիքեր պիտի ունենան հետեւելու աշխարհի բաժակի վերջին մրցումին, դունաւոր հեռատեսիլի վրայ։

4ը հրաւիրուի շրջանի Հայութիւնը հա-கிட்டு வு கிற மிற்றும்கியா:

Մեկնելու Համար, Հաւաբուիլ նահան դապետարանի դիմացի Հանրային պարտեղը, Քուռ տր լա Լիպերթե, J. 10.30/ա

> Imprimé sur les Presses DU JOURNAL «HARATCH»

83, rue d'Hauteville 75010 Paris 日本一日二十月 七四日 十四日日十月日 1日十月日

Vient de paraître en librairie NANE CARZOU



EDITIONS FLAMMARION

VOYAGE ŒCUMENIQUE EN ARMÉNIF

du 2 au 25 août 1974

Sous la direction du Père I. DALMAIS et du Pasteur S. SAHAGIAN

Le voyage passera sucessivement:

- EN TURQUIE et dans les provinces arméniennes de Turquie : Ankara, Samsun, Trabizon, Erzerum, Kars, Ani
- EN ARMENIE : Erévan, Etchmiadzine, Keghard etc.
- EN IRAN : Tabriz, le monastère de Saint Thaddée
- -EN Turquie et dans les provinces arméniennes : Dogubayasid (l'Ararat), Van (Akhtamar), Diyarbekir, Urfa, Mardin, Istanbul.

Inscriptions: C.L.E.O. - 33, Rue Puits Gaillot - 69001 LYON Tél.: (78) 28-31-04

fusahur L...

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՆՈՐ

AUTUPUT UP (Հայկ. Տնօրէնութ-իւն)

CAPPADOCE

3, Rue Marivaux

(derrière l'Opéra-Comique, Métro Richelieu-Drouot) Tél. 742-83-65

ՈՒՐ ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ՋԵՐՄ ՄԹՆՈԼՈՐՏԻ ՄԸ ՄԷՋ, ԿԸ ԳՏՆԷՔ ՃՈԽ ՃԱՇԱՅՈՒՑԱԿ ՄԸ եւ յատուկ ճաշեր.-

ԵՐԵՔՇԱԹԻ — «Մանթը» ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ — «Լահմաճուն»

ՈՒՐԲԱԹ — «Սու պեօրէկ» FU.8 & U.U.F. OF EU.Ch 4PPU.4P onctechen BUFTHA 3 MERCREDI 3 JUILLET 1974

0046006 ՀԻՄՆԱԴԻՐ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ HARATCH

LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE Directrice: ARPIK MISSARIAN 83, RUE D'HAUTEVILLE, . 75010 PARIS

Tél.: 770-86-60 — C. C. P. Paris 15069-82

Fondé en R. C. Seine 57 A 2731

ዶԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Dpwlium Տար. 150 ф. Արտարահման Տար. 175 ֆ.

Վեցամսեայ

80 фр. 0,90 ф.

50ቦት ያህቦት — 13.053

LE NUMERO 0,90 F.

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

50° ANNÉE - N° 13.053

OLUFER MORE

ՈԴԱՓՈՒՈՒԹԵԱՆ 4118116

____0__

Ֆրանսահայ Կապոյա Խաչը՝ հիմնուած 1928/6, հաւտաարին իր ծրագրի հիմնական նպատակներուն, առաջին օրերէն սկսեալ իր հոգածու գուրգուրանքին աարկայ դարձուց մեր երկսեռ փոջրիկները ։ Դպրոցական արձակուրդի ամառնային ամիոները օգտագործեց անոնցմե Հարիւրաւորներ համական բելու համար Օդափոխութեան - կամ Կազգուրման - Կայաններու մ էջ: Եւ այնտեղ առիք ընծայեց անոնց ապրելու Հայաչունչ մ Թնոլորտի մեջ, անձնուկը հայ օրիորդներու եւ երիատոտրդ Հոկիչներու գուրդուրանքով չըր-ியயுயமாடயு :

կայանին մէջ օգտակարը միացած էր հանելիին։ Մեր փոքրիկները ոչ միայն ընութեան ծոցին մեջ մաքուր օգ չնչելով կր կարդուրուկին ֆիզիքապես, այլեւ հայերէն կը Թոթովէին, հայկական երդեր ու պարեր կը մորվէին, չաղախուելով Հայկականութեան հետ ։

Ֆրանսահայ Կապոյա Խաչին կր պատ կանի Մանուկներու Օդափոխութեան կայան կազմակերպելու դաղափարի յղացման ու գործադրունեան պատիւր : Իր հիմնադրութենեն վեց տարի վերջ՝ 1934ին է, որ իր բարեսիրական ու կրթական-մշա կութային ձեռնարկներուն վրայ աւելցուց նաեւ մեր նորագոյն սերունդի խնսոմատա-

լունեան Հոգը, կազմակերպելով առաջին օդափոխութեան կայանը:

Հաւատարին աւանդութեան, անիկա չորս տասնեակ տարիներէ ի վեր անխափան կը չարունակէ իր Հայրենասիրական առաջելուներ, ամեն տարի Փարիզեն ու ժառասէր շահիշնաբան ամաճ ու ամ-<u> Հասկանը Համական բելով Կայանի մէջ, իր</u> դուրդուրոտ խնամ քին տակ:

Ամարի քաան տարի Թափառական տեղէ տեղ՝ վերջապես 1954ին յաջողեցաւ սե փականատեր դառնալ Պելֆոնքենի կալ ուածին, Ժիւրայի դեղատեսիլ ու դալարադեղ մեկ բարձունքին վրայ:

Գնահատելով Կապոյա Խաչի արդօդուտ արծունեուներւնը, մեր Հայրենակիցները ասաչին օրերէն սկսեալ բաջալերեցին զայն բարոյապես եւ նիւթապես։ Փաբիզի եւ դաւառի իր մասնաձիւղերուն մէջ երիտասարդ ուժեր եկան Թարմացնելու լարջերը, լեցնելով անդարձ մեկնողներու արած բացր:

Շրոնչիւ գոմովնմարոր ոնատեսւի նումաներու, Կապոյտ Խաչը ոչ միայն տա լիներու ընթացքին իր կայանի չէնքին աներաժելա նորողութիւնները կատարեց, այր արդեալ տանի կրդու մրբլ իր կալուածին յարակից Հողը, զոր ազատօրէն պիտի օգտագործեն փոքրիկները իրենց խաղերուն համար:

իսկ այս տարի իր Հողին վրայ կառուցունցաւ կայանի նոր չէնքը, ըստ յատա արծին հարտարապետ Պ. Երուանդ Մահուկեանի, որ անձնուիրաբար Հոկեց շիհունեան աշխատանըներուն վրայ։ Շնորկանոր չենքին, Bուլիսին եւ Օգոստոսին արկի ախախ նքնայ արձբան ատահիրբևու ւրա համատալույն ինիքրումուանել դայուր ընդունուող փոքրիկներու Թիւր:

<u>ըչընն ատիաշիր ին իտևօաի հաևը -</u> կարդման եւ կանաւորման, բոլոր մասերով օդաադործելի դառնալու Համար: հաց աստի, յարակից ընդարձակ Հոդին դրուդյո ու անսկրարար ոսն հերերը իա առայումը ծարև արևանբևու ատի մետոջ

ornhus, TEARBLE

ԽՈՒԱՆ ՓԵՐՈՆԻ ՄԱՀԸ bh ԱՐԺԱՆԹԻՆԻ ԱՊԱԳԱՆ

Ան որ ուղած էր իր երկրին Մուսոլինին րլլալ, Խուան Փերոն, 78 տարեկան, մեռաւ, երբ նոր վերադարձած էր Արժան-[ժին , գլուին անցնելու իշխանու /d եան , 17 տարուան բացակայութենն ետք։ Այսօր, իր տեղը կը գրաւէ, իր երրորդ կինը՝ Իզապելինա, գիչերաբոյնի նախկին պարուհի մը, 43 տարեկան, որ հաւանաբար անդրադառնայ, չարախներու երկայնքին թե չի կրնար նոր Էվա Փերոն մր ըլլալ:

Ուրեմն Խուսան Փերոն Հայրենիք վերադարձաւ ոչ թե կրկին կառավարելու այլ պարզապես՝ մեռնելու համար։ Ու այդ մահով երկիրը կրկին անորոշութեան 152 4'hjumj:

1943ին է որ պիտի սկսէր Փերոնի բուն ասպարերը։ Այն ատեն, զնդապետ, միացած էր ազգայնական սպաներու իոքրակի մը, որ ֆալիզմի ազդեցութեան տակ էր եւ որ կ'ուղէր տապայել նախագահ Քաս-Թիյոյի վարչակարգը։ Պետական հար ուածով է որ խմրակը ձեռք կ'առնե իչխանուներնը, որու գլուխը կ'անցնի Ձօր. Ռամ իրեղ մինչ Փերոն Աշխատանքի նա-

խարար է:

Քիչ եաջ ախոյեանը պիտի դառնայ տեսքամիսատոսներու (առանց չապիկի), այսինքն խոնարհներուն, բանուորներուն, [ժշուտոներուն : 1946/iն վերջապես նախադահ կը դառնայ, արդեն ամուսնացած է դեղեցիկ դերասանուհիի մը հետ՝ իվա Տուարին, որ իր երկրորդ կինը դարձած t: Այդ Թուականեն մինչեւ Էվիթայի վաղահաս մահը, գոյգն է որ կը վարէ երկրին Տակատագիրը։ Էվա Փերոն կ'ատէ ունեւոր դասակարգը եւ կը սկսի ապասեփականացման եւ ազգայնացման արչաւ մր: Եւ մինչ, Հակասական կերպով Էվա կրրմագ էև քաւսեն մասրան դիագաղարաի ծայրայեղ աջին թե ծայրայեղ ձախին, փերոնական ասաղը պիտի սկսէր տրժ -

ուրիլ: 1954ին, Փերոն կը սասակացնե կղերին դէմ իր պայքարը, ասպարէզ կարդալով անոր եւ եկեղեցին ընդդիմութեան կը միանայ ։ Առաջին պետական հարուած մր

են կապոյա Խաչի Շրջանային Վարչու -Թիւնը, որ համարձակած է այդ բազմածախս ձեռնարկները կատարել, յոյսը դրրած ֆրանսահայ դացունի անվերապահ ու առատաձեռն օժանդակութեան վրայ:

Կապոյա Խաչը կը պատկանի Հայու թեան : Նորագոյն սերունդի աղդապահ պանման Համար անոր կատարած փորձերն ու Տիդերը կր խօսին մեր բոլորի սրտին:

Քաջալերե՛նք Ֆրանսահայ Կապոյա Խաչը մեր սրտաբուխ նուէրներով, ինչպես անցեալին, Հնարաւորութիւն տալու Համար դաղութիս կնոջական այս մեծ կաղմակերպութեան, որ պատпւով հատու ցանէ իր յանձնառութիւնները եւ նորանոր նուանումներով ստաարէ համրանքի փըր-புபடிசெக்கம்:

ZPULS - UUUNFEL

կը ձախողի 1955 Յունիսին, բայց երեք անիս ետք, աւելի լաւ կազմակերպուած չարժում մը կը վոնակ Փերոնները, որոնք Սպանիա կ'ապաստանին : Հոն է որ Էվա կր մեռնի արեան բանսերէ եւ 1973 Նոյեմբերին է միայն որ Փերոնականներու յաղթանակը թոյլ կուտայ այլեւս ծերացած եւ հիւծած գօրավարին երկիր վե լավառնալ:

Այսօր Տիկին Փերոն նախագահն է Արժանքերնի, ուր ապահովունեան բացառիկ միջոցներ ձեռը առնուած են, որպեսդի ձախերը չփորձեն օգտուիլ չփոթ կացութենկն, բայց եւ այնպես երկրին վիճակը

zmin milnep 15:

Fulip up snand

ԹՈՒՐՔԻՈՑ մեջ նոր կուսակցութիւն մը ծնունը առած է՝ Ընկերվարական Բանուորական կուսակցութերւն (Թիւրքիյէ Սոսիալիսթ Իշճի Փարթիսի) ։ Ասիկա առաջին ձախ կուսակցութ իւնն է որ կր ստեղծուի Բանուորական կուսակցութեան ան հետացում էն ի վեր (1971ին լուծուեցաւ) ։ Նոր կուսակցութեան հիմնադիրներէն են՝ Տիկին Օյա Պայտար, մարջսիսԹ ընկերարան, Եալձին Եուսուֆօրլու եւ Ս,Հմեյա Քաջմազ։ Շատ մր ընկերվարականներ կանիսահաս կը դանեն այս կուսակցու **ժեսմ կազմու ժիւնը**:

ԻՍԱԱՏԱՅԻ խորհրդարանական ըն արու թիւններուն վախսունի վրայ 30 ա-[ժոռ ապահովեցին կառավարական <u>ճա</u> կատի ձախ կուսակցութիւնները։ 30 ա-Թոո ալ ապահովեցին ընդդիմադիր աջ կուսակցու Թիւնները:

ԹՈՒՐՔԻՈՑ կառավարութիւնը հաղորդեց, թե Ցուլիս մեկին վերջ աուած է մեկոնի մշակութեան արդելքին, որ ի գօրու կը մնար 1972էն ի վեր։ Կառավարական րանրեր մր յայտարարեց , Թէ երկրագործները արտօնութիւն ունին վերստին մեկոն մ չակելու վեց նահանդներու մ էջ, եօքներորդ նահանդի մր մէջ այ՝ մասամը : Բանրերը ճչղեց, թե կառավարութիւնը ամեն միջոց ձեռը պիտի առնէ արդիլելու համար մեկոնի մաքսանենդութիւնը:

ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ գայնակահար Վալերի Աֆանասիեւ, որ 1972ին Էլիզապեթ թադուհիի մրցանակը չահած էր, պելժ կառավարութենեն ապատանի իրաւունը խնդրած է։ Դաշնակահարը Պելժիոյ մեջ նուադահանդեսներ կուտար։

ՆԻՔՍԸՆ - ԲՐԵԺՆԵՒ խսսակցութիւնները կարճ ընդհատում մր ունեցան : Բրրեժնեւ Մոսկուա վերադարձաւ եւ Համաձայն դէտերու խորհրդակցութիւն մր ունեցած է Պոլիաբիւրոյի անդամներուն 4km : Նիջորն Բելոռուսիոյ մայրաբաղաջը՝ Մինակ այցելած էեւ ծաղկեպոակ մր դետեղած Մեռեայներու Յուչարձանին վըրայ։ Նախագահը գիտել տուած է, թե «մեծագոյն եւ լաւագոյն յուչարձանը գոր կրճանը կառուցանել այս Հանրապետու թեան բնակչութեան գոհերուն յիչատա կին, խաղաղութեան հաստատումն է, որպէսգի իրենց դաւակներն ու Թոռները չմեռնին նոր պատերազմի մր ընթացջին»: Բելոռուսիոյ ընակչութեան մէկ չորրորդը մեռած է համաշխարհային Բ. պատե -

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ մամուլին համաձայն, պաղեսաինցի ղեկավարներ Հաղորդած են Լիրանանի կառավարութեան, թե հրա հանդած են որ վերջ արուի արձակացեններու Իսրայէլ մուտքին Լիրանանէն։ Այս որոշումը տուած են, որպեսդի իսրայել Հակադարձութեան ճամբով գործողու թեանց չձեռնարկե Լիբանանի դեմ:

bfbhu't ←> Φufh2 26 MUSH9

ԵՐԵՒԱՆ (Արմէնփրէս, Յունիս 27)

ԹԱՐԳՄԱՆԻՉԻՆ ԿՈՉՈՒՄԸ

Printing inju which intuit sustկան աշխատուներւն մր՝ «Ե.-Ի. դարերու Հայ դրադէ աներու Հէ բեա Թները» : Գիրբը, որ պատկերագարդուած է հայկական մանրանկարներով, կը բովանդակե հին միջնագարու անանուն հեղինակներ, ինչպես նաեւ Խորենացի, Բուզանդ Այդեկցի, Գօչ, Արովեան, Թումանեան, Սարոյեան եւ Համաստեղ : 25 գրագէտներու 45. եա թներու թարգմանութիւնը կատարած 5 U.zam Սահրադեան:

37 ամեայ մտաւորականը Թարդմանա կան թանի մր գործերու հեղինակ է: Այսպես, ռուսերեն Թարդմանած է Վահան Թոթովենցի «Կեանքը հին հռոմէական հանապարհի վրայ» վիպակը (1971), անկէ առաջ կոստան Ձարեանի «Նաւը լերան վրայ» գիրքը (1969) ։ Վերջին տարիներուն թարդմանած է դործեր արձակադիրներ Գեորդ Արչակեանե, Վարդդես Պետրոս եանէ, ինչպէս նաեւ արեւմաահայ դրագետներու պատմուած քներ:

ZUBUUSULP TUPP TESUAUL MARUFFL ՆԵՐԿԱՑԱՑՈՒՄՆԵՐԸ

Նիւ Եորքեն Հաղորդած են «Արմեն փրես»ի, 715 Մ. Նահանդներու մեջ մեծ յաջողութեամը կը չարունակուին Հա յաստանի պարի պետական խումբի ներկայացումները, Վանուչ խանամիրեանի ղեկավարութեամը։ ՄԱԿի կեդրոնատեդիի սրահին եւ «Գառնեկի Հոլ»ի մեջ խուռն բազմութիւն մր ներկայ դանուած է պարախումբի ներկայացումներուն։ «Նիւ Եորը Թայմզ» թերթը գրած է, թէ «կասկած չկայ , որ Հայաստանի ժողովրըդական պարի պետական խումրին անգրանիկ ներկայացումը Նիւ Եորջի մէջ, դարձաւ քաղաքի մշակութային կեանքի մեծ իրադարձութիւնը»:

Արերիկացի ըննադատներ նշեցին, որ Հայ պարողներն ու երաժիչաները տաղան_ դաւոր կերպով ժամանակակից հանդիսականին կը փոխանցեն Հայաստանի հա դարանեայ ժողովրդական բանահիւսական ժառանպութեան ամրողջ հարստութիւնը։ Քննադատներու արտայայտութիւններէն բը, «բևիատոտները ինտիսա խատ նուածըը», «գունագեղ բեմականացում Հայկական ազգագրական պարերու», «կիներու նուրբ եւ հեղանկուն պարերու հր-பிய நூ , கடய பும் :

Պարախումբին ներկայացումները մէկ ամիս կը տեւեն։ Նիւ Եորքեն զատ, անոնը ելոյ թներ կ'ունենան Ուայինկ թըն, Լոս Անձելըս, Շիջակօ, Ֆիլատելֆիա, Տիթրոյթ եւ այլ քաղաքներու մէջ։ Խումբը ամենուրեք պիտի արժանանայ սիրալիր ընդունելու թեան, որով հետեւ, ինչպես գրած է «Նիւ Եորք Թայմդ», ասիկա խումբ մրն է, դոր կարելի է խանդավառութեամբ հրաւիրել որեւէ տեղ: Wned phu առանձնայատկութիւններն են՝ «ին ընտաիպութեւնը, պարողներու հիա նայի պատրաստութիւնը եւ ժողովրդա կան երաժիչաներու Հոյակապ վարպետու-Philips:

ՄԱՐԴԸ 20 ՄԻԼԻՈՆ ՏԱՐԵԿԱ°Ն

Մարդկունեան դէպի իր նախահայրերը ունեցած հետաքրքրունիւնը ծնունդ տըւաւ մարդարանունեան, 19րդ դարուն։ Գիտնականներ տարիներ չարունակ պեդումներ կատարեցին և տակաւին կը կատարեն դանադան վայրերու մէջ, մարդԼակի չուրջ դիտական եղրակացունիւններու յանդելու համար։

Այդ պեղումներու իրրեւ արդիւնք, թրածոյ նիւթերու երեւան գալը գիտնականները կը մղէր զանազան տեսութիւններու:

Տարվինի համաձայն, մարդիկ կը սե – րէին կապիկներու կրած բարեշրջումէն, ինչ որ ժամանակին չատ մեծ ազմուկ հանեց։ Թովմաս Հրջոլի եւս կ'ապացուցա-

ներ մարդուն մեծ կապիկներու հետ ունեցած նմանութիւնները։

Այսօր, մօտ դար մը հաջ, բոլոր դիտական պեղումներն ու հետաղօտութիւնները ցոյց կուտան, որ Հրջոլի իրաւունջ ունէր։ Ափրիկէի հսկայ կապիկները (կորիլլա եւ չեմ փանդէ) աւելի նմանու – Թիւններ ունին մարդուն հետ ջան Ինտոնեղիոյ օրանկութանին հետ։

Առաջին եւ իրական մարդուն նախա -Հայրը այսօր դրեթէ կրնանք ձշղել այսինքն այն էակը, որ նախատիպերու Հոլովոյթին մէջ քսան միլիոն տարի առաջ Հագիւ կը դանազանուէր մարդակապիկ ներէն, — կը դրէ Ուիլերն Հոուրյդ։

. Մ.յս էակը տակաւին աւելի չատ կը նըժանէր ժեծ կապիկներուն բայց իր սերունդները պիտի չարունակէին դարգա – նալ տարբեր ուղղուխեսամը: Հնդկաստանի ժէջ դանուած են ծնօտները նման էակի մը, որ ապրած է չուրջ 14 միլիոն տարի

Մարդարաններ նկատեցին, որ Հսկայ դապիկները ունէին այնպիսի կարմ մը, որ կր Թոյլատրեր ծառերէն կախուելով տեղափոխութիւնը։ Մարդոց Թիկունջներու լայներ, տափակ եւ լայն կուրծջերը, արմուկի եւ դաստակի յօդերու կարդ մր մանրամանուԹիւններ, ինչպէս նաեւ մրկանային չարուածջը, մարդարանները մրդերին հետեւցնելու, Թէ մեր նախահայրերը եւս ապրած են ծառերու վրայ եւ տեղափոխուած իրենց Թեւերով... Բան մը, որ կր մօտեցնէր մեղ մեծ կապիկներուն։

Անչուչա գտնուեցան նաև այլ մարդարաններ, որոնք Հակառակեցան այս տեսութեան, առարկելով թէ այդ նմա նութիւնները կրնային երկու դուդահեռ Հոլովոյթներու արդիւնք ըլլալ։ Իրբեւ փաստարկութիւն, անոնք կը յիչէին մարդոց կանդնիլը, մեր կղակներուն ու չնատամներուն կապիկներէն ունեցած տար – րերութիւնը։

Աւելի ուշ սակայն, կորիլլայի եւ չեմփանգէի նախահայրերու բրածոյ ծնօտ –
ները ուսումնասիրելով, չատ նմանու –
Թիւններ գտնուեցան մարդուն եւ անոնց
կղակին միչեւ։ Առաջին նմոյչը դանուե—
ցաւ Ֆրանսայի մէջ 1856ին, բայց պէտջ
եղաւ մինչեւ 20րդ դարու սկիզբը սպա –
սել, դանելու համար աւելի մեծ Թիւով
կտորներ, որոնջ 8–20 միլիոն տարուան
հնուԹիւն ունին։ Չինաստանի, Արեւել –
եան Ափրիկէի եւ Հնդկաստանի մէջ եւս
դանուեցան բրածոյ մարմիններ, որոնջ
հաստատեցին մարդու եւ կապիկներու
նախահայրերու միջեւ նմանողուԹեան
կարդ մը դիծեր։

Իտալիոյ եւ Արեւելեան Ափրիկէի մէջ դանուեցաւ նոյն դարաչրջանին ուրիչ կարեւոր բրածոյ կապիկ մը, որ ունենալով Հանդերձ չեմ փանգէի մարժնոյն նմանոդութիւնը եւ ծառերու վրայ ապրելու յարմարութիւնը, ակռաներու ձեւով կը տարրերէր մարդէն եւ չեմ փանգէէն։ Կորիլ – լայի եւ չեմ փանդէի նախատիպարի որոչ Հանդրուանէ մը ետք է, որ մարդը կր

Արդարեւ, դանուեցան նոր ձեւի բրածոյ մարմիններ, որոնք աւելի նուազ հին էին եւ ապրած 14-8 միլիոն տարի առաջ։ Այս նոր էակը Ռամափիթէքիւս կոչուեցաւ:

Գիտութիւնը չկրցաւ դանել ըրածոներ, որոնք անմիջապէս յաջորդած ըլլային Ռամափիթեչքիւսին, հետեւարար մնաց դիտական րաց մը 8-5 միլիոն տարինե – րու համար։ Սակայն դանուեցան մեր Թուականին աւելի մօտ բրածոներ, որոնք 4-1,5 միլիոն տարուան հնութիւն ունէին։

1924ին, Հարաւային Ափրիկեի մեջ Ռեյմոն Տարժ դասւ մանուկի մը բրածոյ դանկը, որուն ըննուժենեն ետը յանդե – ցան այն եղրակացուժեան, Ժէ մարդու եւ կապիկի միջեւ էակ մըն է, որ մկըրտուեցաւ Օսթրալ օփիթեքիւս, «Հարաւի կապիկը»:

Աւելի ուչ, նոյնինքն Տարժի եւ ուրիչներու կողմ է դանուեցան այլ բրածոյ դանկեր, որոնց փոքր ակռաները նման էին մարդու ակռաներուն եւ աւելի ատակ էին կարծը կերակուրներ ծամելու:

Ժամանակին մարդկային ուղեցի չափի սագնանում մր գոյութիւն ունեցած է, րստ որուն 750 խորանարդ սանԹիմեԹրէն աւելի ըլլալու պարադային, այդ ուղեղը մարդկային կարելի չէ կոչել։ Բայց, Արեւելեան Ափրիկեի Ռոտոլֆ լճի մոտ սարուաց աանձ ծանգ ժանգինըբեն բնիու միլիոն տարուսան հնութիւն ունին, իսկ գիտութիւնը «հարաւի կապիկը» միայն կը ձանչնայ իրը այդ դարու մարդու նախատիպար, որուն ուղեղի մեծութիւնը նոքան է չեմ փանդէի ուղեղին : Հետեւա բար, չենք կընար մտածել, որ սպասեցինք մարզուն, որպեսզի այդ քարե գործիք ները չինե, ընդհակառակն՝ կը մաա ծենք, Թէ այդ գործիքները օգնեցին «հարաւի կապիկ»ներուն, որպեսզի « մարդ »

դառնան։ Բնականարար այս էակները դարերու ընթացքին ունեցան ձեռքի ճար – տարութիւն եւ ուղեղային մեծութեան բարեչըջումներ։

Այս դործիջներու դանուելէն առաջ, ՏոջԹ. Լիջի եւ ուրիչ դիանականներ, «Հարաւի կապիկ»ները նկատած էին իր-րեւ մարդուն նախահայրերը եւ դայն «Հօմօ» կոչած էին։ ՏարԹ դանոնջ «ճար-տար մարդ» կը կոչէ, որովՀետեւ այդեակները սկսած էին իրենց ձեռջերը դոր-ծածել։ Ցաջորդ Հանդրուանը «շինարար մարդ»ն է, որ ապրած է մեր Թուականչն չուրջ մէկ միլիոն տարի առաջ եւ ընդ-Հանրապես կը ներկայացուի իրրեւ ա-ռաջին «իսկական մարդը»:

Այս նոր էակը կմախջի, Հասակի Թէ դէմջի փոջրուԹեամբ, աւելի կը նմանի մարդուն, Հակառակ անոր, որ ուղեղին կչիոջը կը դանուի արդի մարդուն եւ «Հարաւի կապիկ»ներու ուղեղներու կըչիոջին միջեւ:

Նման էակի մը առաջին յայտնութիւնը հղաւ 1891ին եւ ձանչցուհցաւ իբրեւ «Ժա-ւայի մարդը» ։ Ցետադային, Հիւսիսային Չինաստանի մէջ նաեւ դանուհցաւ նոյն-օրինակ կմախը մը, որ կոչուհցաւ «Փե-քինի մարդ» ։

«Շինարար մարդը» գիտէր դործածել կրակը, կը շինէր եւ կը տաչէր դործիջներ։ Այս տեսակի էակները ապրած են
հին աշխարհի տաջ շրջաններուն մէջ, նըւաղադոյնը 500.000 տարի առաջ։ Եւրո –
սլայի եւ Չինաստանի մէջ նոյնիսկ ապրած է շրջաններու մէջ, ուր կլիման կրնար
ցուրտ եղած ըլլալ։ Միաժամանակ այս
մարդը ջիչ մը կը դարդանար, կը յառաջդիմէր. — ուղեղը աւելի կը մեծնար,
դանկն ու ծնօտները կը փոջրանային։

1856ին, գիտնականները գտան նոր ձեւի ժարդ մը, որ ապրած էր մեր Թուականեն 150.000 – 35.000 տարիներ առաջ, Եւ – րոպայի, Ափրիկէի, Միջին եւ Ծայրա – գոյն Արեւելթի մէջ։ Այս էակներուն դիտնականները տուին Նէանտերթալ անունը։ Ասոնջ բաղդատարար իրենց նախորդնե – րուն, ստեղծած են նոր դործիջներ, դոր-ծածած են ներկեր եւ ունեցած՝ տարրական լեղու մը։ Կարդ մը դիտնականներ կը Հաստատեն, որ արդի մարդը անոնց ծնունդն է։

35.000 տարի առաջ Նէանտերժալները յանկարծ իրենց տեղը տուին նոր տեսակի մարդու մը, որուն ֆիդիջական կազմը նման է ներկայ Եւրոպացիներու եւ որոնջ ընդհանրապես ապրեցան Եւրոպայի մէջ։ Այլ չրջաններու մէջ դանուած րրածոներ սակայն, յուց կուտան մանաւանդ հա - սակի դդալի տարբերուժիւններ, ինչ որ Նկանտերժալ-ները ուրիչներո՞վ փոխարինուած են, ժէ դարդացած են իրենց չրջաններուն մէջ, ծնունդ տալով արդի մարդուն:

Գոյութիւն ունեցած է նաեւ ուրիչ էակ մը «մտածող մարդ» («Հոմօ Սափիենս») անունով, որ ապրած է Ափրիկէի եւ Ասիոյ մէջ Նէանտերթալներու ժամանակ։ Կարդ մը դիտնականներ կը կարծեն, թէ

Unrurni jugnnniphilin

Փարիդի Էքոլ Նորմալ տը Միւզիքչն Հրջանասարտ ելած է Լիսանս Լիռիքով, առաջնութիւն չահելով եւ դատակարին միաձայն չնորհասորութիւններով Լիրանահայ երդիչ՝ Միհրան Էլմայեան։

ւաչրունիւր չագած, Ռոա ջէ հիաչերջար։ բեր մասահարդրերն աշահատգ է բւ ա-

X

Դտալիոյ մէջ, Թրեվիզօ Պերկամօ երգի մրցումներուն առաջնութքիւն չաՀած են Կարպիս Պօյաձեան եւ Պուջրէչէն՝ Եղուտրդ Թումաձանեան։

արդի մարդը ծնունդն է Նէանտերխալ ներու բարեչրջումին , յայտնելով , Թէ անոնջ ապրած են աչխարհի զանազան կողմերը , Հարիւր Հազար տարի առաջ եւ մտածել կուտան , որ միայն Եւրոպա չեն ապրած ։

Սակայն ուրիչ դիտնականներ կը կարծեն, Թէ արդի մարդը ծնունդն է «չինարար մարդ»ու տարրեր ցեղերուն։

Ներկայիս մարդկութեան զանազան ցերեր իրարմէ կր տարրերին։ Անոնցմէ չատեր մութ դունով են, ուրիչներ խարտեաչ կամ նեղ աչթերով, բայց ջններվ րորորի դանկերը, պիտի տեսնենք, որ անոնք չատ մօտ նմանութիւններ ունին բրածոյ դանկերուն հետ։ Բոլոր այս ցեղերը բնականաբար պէտք է ունենան իրենց նախահայրը, բայց թէ ո՞ւր եւ ե՞րր ապրած է, տակաւին անծանօթ կր մնայ։ Թերեւս տարօրինակ թուի թէ մեր ամենամ օտ նախահայրերը դեռ չենք չանչնար։

Կարելի է ենքադրել, Թէ այն պահուն, երբ Նէանտերքալները կորսուեցան Եւրոպայէն, արդի մարդկութեան ցեղերը արդեն տարածուած էին աշխարհի դանադան կողմերը։

Ցաժենայն ղէպս տակաւին մարդարանութեան Համար կանուխ է եղբակացութիւններու յանդիլ, երբ միայն Հարիւր տարուան կեանը ունի այս դիտութիւնը եւ դեռ աՀադին պեղումներ եւ ուսումնասիրութիւններ անՀրաժեչտ են, ինչ որ ժամանակի կը կարօտի:

Վոտահարար պիտի չուչանայ այն օրը, երբ մենը պիտի հանչնանը նաեւ մեր նաիսահայրերը, իրենց ապրած վայրերը եւ վարած կեսնւթը:

QUPEZ SEPAPEBLE

benbura osbur

ՑԱՄՆԵՐԿՈՒ ՏԱՐԻ ՊՈԼՍԷՆ ԴՈՒՐՍ

1896 - 1909

ՏԱՍՆԵՐՈՐԴ ԳԼՈՒԽ ՎԵՐՋԱԲԱՆ

Եւ սակայմն ջարդի երկիւդները հետցհետէ կը սաստկանային։ Կ'րսուէր Թէ Ապտիւլ Համիտ Պոլսոյ մէջ ընդհանուր ջարդ մը ընել տալով պիտի փորձէ եւրոպական միջամտուԹիւն մը յառաջ բերել եւ այս կերպով ապահովել իր դահը՝ որ վտանդի ներջեւ էր։

Այս չարաչուք գրոյցները արդարացնելու համար կարծես մէկ երկու օրէ ի վեր կուժանը եւ մանաւանդ քիւրտ բեռնա – կիրներն ու պահապանները ռպառնական կերպարանք մը առած էին։ Խումը խումը կը տեսնուէին մղկիթներու բակի կամ փոդոցներու անկիւնն ու հրապարակները, կարդակսօսի մը, նչանի մը սպասելու երեւոյթով։

Օսմանեան տարագրութեան մէջ պատ-

մական օր մը հղաւ Ապրիլ 9ի Հինդչար -Թին:

Այդ օրն էր որ գինուորական ցոյցէն ի վեր առաջին անդամ ըլլալով Օսմանեան ԽորՀրդարանը Այ ՍԹԷֆանօ, ԵօԹինկ Քլիւպին մէջ նիստ պումարեց, ժողովրըդային խանդավառուԹեան մր մէջահղ։

Ծերակուտականներն ալ, դրեթե ամրողջովին, եկած էին Հոն:

Խորհրդարանի դումարում էն առաջ մինչ ամ էնջո ալ Քլիւպի ծովեղերեայ դարա – տափին վրայ կը դանուէինջ, նչմարեցինջ օսմանեան երեջ մարտանաւեր եւ կայսե– րական գրօսանաւ մը որ դէպի Այ ՍԹՀ– ֆանօ կր յառաջանային։

Մարտանաւերու այս յանկարծական երեւումը պահ մը խուճապի մատնեց ներհաներո։

Օրերէ ի վեր Թէեւ ԹերԹերը կը դրէին Թէ նառատորմը Սելանիկեան բանակին հետ էր, բայց ոչ ոք որոշ բան մը դիտէր անոր արամադրութեան մասին եւ նոյն – իսկ հակառակը պնդողներ կային։ Թեր-Թերու դրածները աւելի բաղձանըներ էին ըան ձշղրիտ իրողութիւն։

Չեմ դիտեր ի'նչպէս, յանկարծ, չարաչուր վլվլուկ մը տարածուեցաւ բազմու— Թեան մէջ:

— Նաւատորմիզը կուզար մէպուսական ժողովը ցրուելու եւ ի Հարկին Թնդանօքի րոնելու Համար...

Այս չչնկոցը բաւական եղաւ որպեսգի

ջլիւսլին դարատափը իսկոյն ամայանայ։ Դուրսը, ծովեդերջը խոնուած բազ –

Դուրսը, ծովեղերջը խոսուած բաղ – մութեան մէջ, նոյն երկիւղն ու սար – սափը տիրեց։

— ԹնդանօԹներու բերանները բացուած են…։

— Մարտանաշերը պատերագմական գիրջով կը յառաջանան․․․։ — Նաւագները Հրացաններով գինուած

են...։ ԱՀա այս տեսակ խօսջեր կը փոփսային

իրարու։ Քիչ մը առաջուան զուարժ խանդավառուժիւնը մարած էր եւ Հիմա ամէն մարդ կը փուժար հեռանալու ծովեղերջէն։

Նոյնիսկ մէպուսներ եւ ծերակուտա – կաններ մէկ–մէկ պատրուակ Հնարելով կր ջանաային Հեռանալ ԵօԹինկ Քլիւպէն։ Մինչ ոմանք ալ` արիարար՝ երդում կ՛ր– նէին իրենց տեղը մեռնելու։

Այդ միջոցին մարտանաւերը եկած եւ Քլիւպին ձիչդ դէմը կեցած էին։

Քիչ հաջը «Մկսուտիկ» մարտանաւկն հաւակ մը ծով իջեցուցին, որուն մկկ մկկ ջանի բարձրաստիճան սպաներ մտան եւ հաւակը եկաւ ծովեղերը։

Ռոքրակոծութեան անաքիջական վակոր փարատած էր։

— Բանակցութեան կուդան, կ'ըսէին ներկաները։

Սպաները ցամաջ ելլելով ուղղուհյան Եօթինկ Քլիւպ, կասկածոտ նայուածջ - ներու եւ խոր լռունեան մր մէջեն անցնելով :

Ամ էնքո որտատրուի անձկունեանը կր ոպաս էննք այդ այցելունեան արդիւնքին։ Դուրսը լուր տարածուած էր ներ հա-

Դուրսը լուր տարածուած էր իկ հաւային սպաները Սորհրդարանի եւ Ծերակոյսի նախագահներուն հետ կը տեսակցէին եւ իկ յանուն Ապտիւլ Համիտի պահանջումներ կ՚րնէին:

Քուսն վայրկետնի չափ տեւեց այս անտրոչ յուցմունւթը։

Յանկարծ Քլիւպին մէջէն իանդավառ կեցցէներ ու աղաղակներ Թնդացին եւ ջիչ եաջը նաւային սպաները երեւդան Սայիտ փաչայի, ԱՀՃէտ Բիդա պէյի եւ ուրիչ մէպուսներու ընկերակցութեամբ եւ պատչդամին վրայ իրարու Հետ ողջադուրուեցան:

Ռմ բակոծութիւնը Համ բոյրներու փոխանակութիւն մրն է եղեր պարդապես։ Սպաները եկած էին իրենց Հաւատար մութիւնը յայտնելու սահմանադրական կառավարութեան եւ ԽորՀրդարանին եւ նաւատորմը դնելու անոր արամադրութեան ներջեւ։

Պահ մը առաջուան պաղ ու կասկածող ընդունելունեան յաջորդեց անօրինակ կեցցեներու աղաղակներով:

(141 - Tup.)

որենել երելուներն բարակողոսական ԱՍԻՈՑ ՄԷԶ

վերա Զապրագայեվա, Լենինդրաացի մամափանասնանա թւ խարմավաս ուսա աղուհի մը, կը shit, որ երկու չարաթ երկաթուղիով ճամ բորդած է Լենինգրադեն Տանիկիստան գոն գաստատուելու գա_ մար։ 17 տարեկան էր ան 1931ին, երբ Հակառակ ծնողջին ընդդիմութեան, որոյեց կեղբոնական Ասիա Հաստատուիլ։ Աաիկա կը պատահեր այն տարիներուն, երբ Լենինդրադ «կ'որդեդրէր» Տաճիկիսատիր, խորգրդային Թերան շրջան մր. կոչ եղած էր ուսանողներուն, որպեսդի երթան եւ դարկ տան Աֆղանիստանի եւ գրական Սինւբիանկի սահմանակից այդ լեռնային երկրին ։

Տիկին Չապրադայեվա կը ներկայացնե այն Ռուսերու զանգուածը, որ հաստատուելով խորհրդային վուքը Հանրապետութիւններ, չրջաններու դարդացման ազդակ nupland 5: Ancutpp Ald Phend Sun ատարած են կեդրոնական Ասիա եւ վերջերս ալ Պալթեան երկիրներ եւ կովկասհան Հանրապետութիւններ՝ ռուսական

դիմադիծը չելտելով:

Այսօր, անոնը որ համաշխարհային Բ. պատերազմեն առաջ հաստատուած են կեդր. Ասիա, կարեւոր դիրջեր կր դրաւեն իրրեւ ճարտարապետներու ղեկավար դործատուներու մ էջ, նախապահ համայնական անտեսութիւններու, պետ չինա րարական ջոկատներու, փրոֆեսկօր բարձրագոյն ուսումնարաններու եւայլն :

Համայնավար կուսակցութեան, ինչ պես նաեւ այլ հաստատութիւններու մէջ, ուրաւոր գիրքը չատ յանախ տեղացի մր կր գրաւէ, սակայն երկրորդ դիրքը, որ դործին ղեկը իր ձեռքին մեջ ունի փաստորեն, յանախ Ռուսի մր յանձնուած

Ռուսերը հիմնական տարրը կը կազմեն կեղը. Ասիոյ կեան թին մ էջ, ինչպես Անդլիացիները Հնգկաստանի մեջ անցեալ դարուն կամ Ֆրանսացիները՝ Հնդկաչինի 1152:

Այնքան չատ են Ռուսերը մեծ քաղաքներու մեջ որ անոնը տեղացիներեն աւելի մեծ թիւ կր ներկայացնեն կեղը. Ասիոյ հինդ Հանրապետու Թիւններու մայրաբադաբներուն մէջ - Տաչկենտ, Ֆրունգէ, Դիւլամ ը , Ալմ ա-Ս. Թա եւ Այրաբաղ :

Պաչաշնական մեկնաբանութեամբ Ռուսերու այս մեծ դաղ Թր ընկերային յաջող சிறம்காபுள்ள மிற மனக்றுக்கை 5:

Սակայն Համայնավար կուսակցութեան տեղական Համադումարներուն ընվացքին, տեղացի առաջնորդներ յստակ կը դատապարտեն «ծայրայեղ ազգայնականութիւնը» եւ «վտանդաւոր տեղացիութիւնը» իրենց Հանրապետու Թիւններուն մեջ:

ՁԵՌՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՆԹԻԼԻԱՍԻ ՄԷՋ

Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր Տաճարի մ էջ, Կիրակի, Յունիս շին, եպիսկոպո սական ձեռնադրութիւնը կատարուած է Կիպրոսի կաթողիկոսական փոխանորդ Ներսկս Ծ. Վրդ. Բախարկեանի, Հիւս. Ս. մերիկայի Արեւմ տեան Թեմի առաջնորդ Սմրատ Ծ. Վրդ. Լափաձեանի եւ Բերիոյ Թեմի առաջնորդ Տաթեւ Ծ. Վրդ. Սար -

Երեք Թեմերու Ազգային Իչխանութեանց կողմ է եղած պաշտոնական դիմում ին ընդառաջելով՝ Խորէն Ա. երեք Թեկնածուներուն չնորհած է հպիսկոպոսական կարդ பட யயார்கியப் :

Ներսէս Եպս Բախտիկեան ծնած է Արարկիր 1911ին: 1929-1931 յանախած է Պէյրութի Ամերիկեան Համալսարանը. եղած է ուսուցիչ եւ անօրէն աղդային վարժարաններու մէջ: 1957ին ձեռնագրըուած է արեղայ եւ ժամանակ մր եաջ ստացած է վարդապետական աստիճան։ 1961ին ընտրուած է առաջնորդ Իրանա -Հնդկաստանի Հայոց Թեմին: 1965ին վերաղարձած է Անթիլիաս, ուր տարի մր վարած է Ազգ. Մարտիկեան վարժարանի տեսչութիւնը. յանական է Հայկադեան դոյեն: 1970 Bուլիսին նչանակուած է ձիպելլի «Թոչնոց Բոյն»ի տնօրեն: 1974 Фետրուար 16ին հաստատուած է Կիպրոս, իբրեւ Կիպրահայ Թեմի կաթողիկոսական փոխանորդ։ Հրատարակած է՝ «Արարկիր եւ չրջակայ գիւղերը» , «Արաբկիրցի աչուղներ», «Յուչամատեան Հ. Մ. Ը. Մ.ի», «Մատենաշար Ապրիլեան եղեռնի» (14 գրջոյկներ եւ այլ դիրջեր:

Սմբատ Եպս . Լափանեան ծնած է Պէյրութ, 1927ին: 1948էն 1952 ուսանած է Անթիլիասի դպրեվանքը։ 1954-1958 տա րիներուն, Յորդանանի եւ Լիրանանի մեջ վարած է ուսուցչական պաշտօններ : 8ա-Տախած է Պեյրունի Հայկագետն գոլենը։ 1958ին ձեռնագրուած է արեղայ։ Հետեւած է Մերձաւոր Արեւելքի Աստուածաբանական ձեմարանի դասընթացջներուն, 1960ին ստացած է Պսակաւոր Աստուածարանութեան տիտղոս։ Կաթեոդիկոսարանէ ներս վարած է տեսչական, ուսուդչական եւ դիւանական պաշտօններ : 1966ին նչանակուած է Քալիֆորնիոյ Առաջնորդական փոխանորդ : Իր օրով բացուած է Ս . խաչ եկեղեցող Մեսրոպեան, վարժարանը, Լոս Աննելրա: 1973 Յունիս 2ին, Ազգ. Երեսփոխանական Ժողովի կողմե ընտրուած է անդրանիկ առաջնորդ Հիւսիսային Ամե րիկայի Արեւմահան Հայոց Թեմին:

Տաթեւ Եպս . Սարգիսեան ծնած է Քէսապ, 1940ին։ Նախակրթեութերւնը ստացած է Հալէպի Ազգ. Հայկագետն վար ժարանը : 1953ին ընդունուած է Դպրե վանը եւ 1956-57 տարելրջանին աւար

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ ԱՄՈՒՐԻ ԿԻՆԵՐԸ

Ամերիկուհի մը, որ 83 տարեկան է եւ երբեք չէ ամուսնացած, դիտել կուտալ, թե «Այրերը հետաքրքիր արարածներ են. լաւ է ընկերակից ունենալ այր մր տեղ մը երթալու Համար, բայց ոչ ամբողջ կեանքի մր Համար» ։ Տարիներու ընթացջին Օր. Ն. Պաուրը ջանի մր ամուսնութեան առաջարկներ ստացած է, սակայն մերժած է։ Ուրիչ մր՝ 68 տարեկան կին մր կ'րս , թե մարդոց հանդիպած է, սшկայն ասոնը չեն յարմարած իրեն. «յամենայն գէպս եթե ամուսնացած բլլայի, պիտի չկարողանայի ընել այն ինչ որ ըpurð hil»:

Այս երկու Ամերիկուհիները մաս կը կազմեն այն աւելի քան երկու միլիոն սուներիկացի կիներուն, որոնը 45 կն վեր րլլալով հանդերծ չեն ամուսնացած ։ Հոդերաններ եւ ընկերաբաններ ներկայիս կր դրադին այս հարցով ճչդելու համար, թե ինչո°ւ երիտասարդ կիներ չեն ուղեր ամ ուսնանալ: Աւելցնենը, որ ասոնց Թիւր

ձեսի Պեռնար իր «Ս, մուսնու թեան ապաղան» գիրքին մէջ, հիմնուեյով դա հազան ըննութեանց վրայ կ'եզրակացնե, 1 1 հաղ աղարան հերբերև «րուում երի-Տուած են, նուաց ջգային են եւ նուաց կրաւորական» եւ ընդհանուր ձեւով ամուսնացած կիներէ աւելի լաւ մտաւոր ու ֆիզիքական պայմաններու մեջ կր գրանուին : Քննութիւնները ցոյց կուտան նաեւ [85 չամ ուսնացած կիները ամ ուրի այրերեն աւելի կ'ապրին ու կը յարմարին իրենց պայմաններուն։ «Կիները այրերէ լաւ կր յաջողին առանձնութեան յարմարիլ, մնաց որ զգացական կապերու խրնդրին մեջ կին մր այրեն աւելի դիւրութեամր կր լուծ հարցր»:

տելով միջնակարգ ուսմանց քառամեայ չրջանը, Մայիս 26ին ձեռնադրուած կ ուսրկաւաց : 1960ին ալ ձեռնագրուած կ արեղայ՝ աւարտելէ ետք Ընծայարանի եռամեայ շրջանը:

1962 - 65/1 U. Wayling of & 4 timber & աստուածարանութեան։ 1967 - 68 տարեյրջանին նչանակուած է Դպրեվանքի տեսուչ։ Նոյն տարուան Սեպտեմբեր Ցին կոչուած է Հայեպի առաջնորդական տեդապահութեան ։ 1969 Մայիսին ընտրուած է Բերիոլ Թեմի առաջնորդ:

> urnught «3U.A-U.2»c Surudagkt

կր բարձրանայ օր աւուր:

LUBUUSUL

ԿԱԶԻ ՄԱՏԱԿԱՐԱՐՈՒՄ

Հայաստան վերջին չորս տարիներուն Պարսկաստանեն ստացած է աւելի քան եօթուկես միլիոն խորանարդ մեթը կաղ։ Հայաստան պարսկական կաղը կր ստանայ կաղուդիով մը, որ կ՝անցնի Աղրրեջանկն։ Հայաստանի կագուգիներու ընդհանուր երկարութիւնը հասած է մօտաւորապես Հազար քիլոմեթրի։ Անհամեմատ աւելի երկար է հերջաղաջային ցանցը։

Այսօր ընական կազէն կ'օգտուին 17 մեծ ու փոքր քաղաքներ, տասնեակ մր մեծ գիւդեր: 240 ձեռնարկութիւններ կր բա-

նին կաղով:

aufsall gales

U.P.J.U.b. AU.SU.UhU.C

Երիտասարդ մը բարեկամուհիին կ'ըսէ. - Կը սիրե[®]ս գիս, Մարօ:

- U.j ::

- பிரமுயி:

— Շատ։ Այնքան որքան որ դուն կը սիրես գիս:

- Միայն այդքանն։

20.000.60.10 Երկու բարեկամուհիներ կը գրուցեն։

- Բայց չեմ կրնար հասկնալ, թե ինչո°ւ դեռ սեւ կր հաղնիս ։ Ամուսինից մա-Հր երեք տարի եզաւ, կ'ըսկ առաջինը։

- Եթե սեւ չհագնին, մարդիկ ի՞նչպես պիտի գիտնան թե այրի եմ, կը յարե երկրորդը:

6PL W67-U.8

Անցորդ մր ինքնաչարժին տակ կր մնայ: Վարորդը դէպի ետ կուգայ ու անգամ մրն ալ կ'անցնի մարդուն վրայէն։ Ապա իջնելով կը հակի զոհին վրայ ու կը հարցնե.

— Շատ կը տառապի՞ս , խեղճ մարդ : — Մ.յո , կ'ըսկ հղմուած անցորդը , մա-

նաւանդ երբ խնդամ ։

U.P.P.U.P 9U.ZULA

Ներկայանալի տիկին մը կը տարուի դատարանին առջեւ, ամուսինը Թունաւորել փորձած ըլլալու մեղադրանքով: Ա մուսինը կանչուած է իբրեւ վկայ:

— Ուրեմն ձեր կինը ձեզի արսէնի[°] բ խմցուցած է, կր հարցնե դատաւորը ա-ป กานการ์น :

Այս վերջինին Հաստատական պատասխանը լսելով, կինը կր ձչայ.

- Unim 5, Shirt 25 ..

- Ճիչդ է, կը պոռայ սոքուսինը։

— Այդ պարադային, վրայ կը բերկ կինը, դիազննութիւն կը պահանջեն ...

«BUAUL2» P PEPPOLE

ትን2ባቲሀ ዓበጊ8ԱՆ ՑԱՐԵՐՈՒՆ ԹԱԳԸ

ԳԼՈՒԽ Ա.

かいれいれのトウトントント

- hpm L. 4nou 5:

- Այո, ընկեր նախադահ։

- Pnq quij:

Երիտասարդը նչան մը կ'ընկ Հարիւնատերակը, սե ճարի դե ճայք արժեր ին ապասե, եւ մօտենալէ վերջ անչարժ կը Holing 9. to \$5 p ungles:

- Բարի եկաք, Հարիւրապետ Մրօպեեֆ: Հետաքրքրական բան մը ունի°ը:

- Ա.Տա, ընկեր նախագահ : Գնդապետը սանժանագլուիսի վրայ կը ժնայ, չարուրակելու Համար իր խուգարկութիւնները: Մրդեն ստուգած է որ խնոգրոյ առարկայ անձր Լաթվիոյ Հոդը մտած է։ Ուղղակի Մոսկուայէն կուղայ եւ սակայն դնդա պետը տակաւին չի դիտեր Թէ ուղղուա°ծ 5 454h Ahyu:

_ Շատ հաւանարար, ըսաւ Պ. bo\$t: Որովհետեւ ան պիտի աշխատի կարելի եդածին չափ չուտով մեկնիլ այս երկրեն, հոս միակ վայրն է ուր կրնայ միջոցներ դանել: Գիտե°ն թե ինչ անունով անցած է nm នៃវិណិវិទ្រិម :

- իր անունով,

- Ի°նչ անցագրով . իրակա°ն թե կեղծ : — Իրական եւ կատարելապէս կանո -

նաւոր, ընկե՛ր նախաղահ ։

- Շնորհակալ եմ , հարիւրապետ Սթոպելեֆ : Կրնաք սահմանագլուխ մեկնիլ եւ հրագանոլիլ գնդապետ Փօփօֆին հրամաններուն:

Սպան կը բարեւէ եւ գուրս կ'ելլէ:

Եւ 9. Եսֆե կ'երթայ միանալու իր պաչաշնակիցներուն, որոնք կը սպասեն իրենց պետին, մանելու համար դահլին մը։ Ուր ախախ աշխատին պատրաստել այն խնդիրները, որոնց վրայ յանձնախում բերը պիաի վիճարանին յաջորդ օրերու ընթաց -

ՆԱՄԱԿՆԵՐՈՒ ԱՐԿՂԻԿԸ

Երկու օր անցած են այն վայրկեանեն, երբ խույն Շումով ըսած էր 9. Աաօլֆ Եօֆեյին թե, խնամող բժիշկներուն կարծիքով, զօրավար Փօլիվանով գիչերը պիmh sinengut: be umhuju, fithe touts ժամ կը տկարանար, եւ ազատելու ամ էն յոյս կորսուած էր, ծեր գինուորականը դեռ կը պայքարեր մահուան դեմ ։ Բայց பீயட்ட புட பாரித்:

Քարտուդար մր, հախադահին դրասենեակր մանելով յայանեց թե գօրավարը յաւիտենական դիչերէն ներո մասւ:

Թեեւ այս լուրը անակնկալ բան մը չըլլար, մեծապես յուղեց Պ. Եօֆեն: Գրասենեակին մէջ ուրք կեցած , եւ դլևահակ խորասուղուեցաւ վչաագին մաածում -Shpnc 159:

- Մառի Փօլիվանօֆ, Զօրավարին աղջիկը, հասա ծ է, վերջապես հարցուց այլայլած ձայնով:

— Մ.յո՛, ընկեր նախագահ, գնդապետ Վյատիմիր Փօփոֆր, որ իրեն Հանդիպած է Լաթժվիոյ սահմանագլուխին վրայ, անմիջապես, ինքնաչարժով, դայն հոս տեդափոխուած է.

- Ուրեմն կրցաւ ներկայ դանուիլ իր գորը վերջին վայրկեաններուն ։

— Այո՛, ընկեր նախագահ։

— Չօրավարը դայն ճանչցա[®]ւ ։ - Կր կարծենք. Մառի Փօլիվանօֆն ալ համողուած է որ զինք հանչցեր է:

— Շատ լաւ . այդ է էականը ։ Հանեցեր ինթնաչարժ մր բերել տալ։

Կ'ուցեմ այցելել Մառի Փօլիվանօֆին եւ

յարդանքի վերջին պարտքո կատարել 40րավարին հանդեպ:

Քարտուղարը դուրս կ'ելլէ:

1. bobt stambujung bath Gudade

Երբ աղջիկը կ'երեւի, Պ. Եօֆե կը Համանմբ ինբը այս քաւնն:

- Հանդի սա իր հոդիին, կրմրմնջէ hույն Շումով եւ Թող Աստուած, իր վերջին օրերուն տառապանքները հայուելով, [ժողութիւն տայ իր մեդբերուն:

9. 600 թե թոյլ կուտայ որ աղջիկը ամփոփուի վայրկեան մը, յետոյ կրսէ.

- Հանեցեր սովորական Թիւով, հեռադիր մը պատրաստել։ «Ս,րտաքին գործերու Ժողովրդային

դործավար Չիչերին. «Ցաւով կը յայանեն մահը զօրավար

Փօլիվանօֆին, պատուիրակութեան գինուորական խորհրդականին:

«Հանդուցեալին աղջիկը՝ Մառի Փօլիվանօֆը, կրցաւ ներկայ ըլլալ անոր վերջին վայրկեաններուն: Կր կարծուի 105 մեռնելէ առաջ, զօրավարը կրցած է գայն Sunglung»:

Սաորագր. 60%

POL WOLDEPPUL

Այրի Տիկին Արշաւիր Խանկտանեան, Տեր եւ Տիկին Ալեն Խանկաանեան գա-

Տեր եւ Տիկին Ժան-Ֆրանսուա Ղագեր-

Եւ հրատրբիար հանսն անանամարբևն սրտի խոր կսկիծով կր ծանուցանեն իրենց швпишпун, 40р, выб-40р

ԱՐՇԱՒԻՐ ԽԱՆԷՏԱՆԵԱՆ-Ի

մահր, որ պատահեցաւ Յունիս 30ին ։

Ցուղարկաւորութիւնը կը կատարուի шյս Չորե բչարքեի, Ցուլիս 3, ժամ ը 10.30ին Փարիզի Ս. Ցով4. Մկրտիչ եկեղեցին, ուրկէ մարմինը կր փոխադրուի Լա Կաույն-Քոլոմպի գերեզմանատունը։

Մահազդ չստացողներեն կը խնդրուի ներկայս իբրեւ այդ նկատել:

Պ. Ցովհ. Գաչգաչեան եւ զաւակները, Տեր եւ Տիկին Աղասի Դարբինեան, Տեր եւ Տիկին Միչել Գաչդաչեան եւ զաւակները եւ ընտանեկան բոլոր պարադաները ցաւով կը ծանուցանեն իրենց մօր եւ մեծ-

ሀՅቦት ՏԻԿԻՆ ԱԶՆԻԻ ԳԱՇԳԱՇԵԱՆԻ (ծնեալ Շիրինեան)

մահը, որ պատահեցաւ Յունիս 30ին։

Յուղարկաւորութիւնը կր կատարուի шյս Չորեքչարքի, Յուլիս 3, ժամը 16ին Առնումիլի Վարագայ Ս. Խաչ եկեղեցին ուրկե դանդիրն ին փոխաժնուի աբմումը դերեզմանատունը ։

Մահազդ չստացողներէն կր խնդրուի ներկայս իբրեւ այդ նկատել։

20962479608

Այրի Տիկին Սիւզան Չիլինկիրեան կր աեղեկացնե թե իր ամուսնոյն՝ SAFF. JULYPUUT

(Աղքատախնամի նախկին նախագահ) մահուան Գ. տարելիցին առնել, հոգեհանգստեան պաշտոն կը կատարուի Փարիզի Ս. Ցովհ. Մկրտիչ եկեղեցին, Ցուլիս 7, Կիրակի առաւօտ ժամը 10ին։

Կը հրաւիրուին ողրացեալին յիչատակը յարգողները եւ բարեկամները, աղօթակից LITMIUT:

ՓՈԽԱՆ ԾԱՂԿԵՊՍԱԿԻ

4. եւ Ա. Մեհեան փոխան ծաղկեպսակի Նուպար Պօտուրեանի *դառնակսկիծ մա*4ուսն առներ, 100 ֆր. կը նուրրեն Փարիդի Մշակոյթի Տան:

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Պօմոնի եկեղեցոյ եղած են հետեւեայ նուիրատուու Թիւնները .__

Պր. ժան Մակարեան իր մօր մահուան առ թիւ փոխան ծաղկեպսակի 50, ողբացեալՈստանիկ Հելոյեանի մահուան առթեւ 9. 9. Ռօլան եւ Մարը Վարդանեան 50, Փօլ Քեհետեան 50, Տեր եւ Տիկին Դանիէլ Ազաւնեան 10, Աւետիս Սեմէր -Shub 30, Stp be Shiph Ubman Upmanեան 50, Ալեն Պաբըրձեան 50, Տօրումեան ընտանիր 30, Բակուր Շաբարեան 25 ֆր. Տիկին Սիրարփի Կիւլէսէրեանի Հոգեհանդիստին առներ 100, Տիկին Համեստ Միլառնեանի հոգեհանգիստին առեիւ 9. 2աւէն Միլաոնեանե 50 \$.:

h 8h&U.SU.4

Այրի Տիկին Աւետիսեան եւ գաւակները ողբացեալ Երուանդ Տէր-Օհանեանի մահուան քառասունքի ՀոգեՀանդստեան առթիւ «Ցառաջ»ի բարգաւանման համար կը նուրրեն 50 \$.:

ՑԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Հատմախարբերդցիական Մխութեան Ֆրանսայի չրջանի Կեդր. վարչութիւնը իր խորին ցաւակցութիւնները կը յայտնե այրի Տիկին Եղիկեանի, Պ. Թոմաս Եզիկեանի եւ իրենց ընտանեկան բոլոր պարագաներուն՝ իրենց ամուսնոյն եւ հօր՝ Պօրոս Երիկեանի (Վալանս) մահուան un folis

ՇԱԻՒԼԻ Ս. ԳՐ. ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ

Այս Կիրակի առաւօտ պատարագ կը մ ատուցուի :

2FOUU.9SABS

կապոյա Խաչի Փարիզի մասնահիւզի դրոսապաոյար դէպի Տովիլ-Թոուվիլ եւ ամարողջ մօտակայ ծովափը Յուլիս 7, կիրակի օր:

Արձանագրութեանց համար ահապարել հեռախօսելով Տիկին Թաղեոսեանի՝ 878-27-35 կամ Տիկին Ասլանկիւլեանի 734-70-19:

Հաւաքատեղի Սքուար Մոնքեոլոն, առաւօտեան ժամը քիչդ 8ին:

4h கழிச் எட் புயழக் 35 \$puilip

ARTS & CIVILISATIONS

organise, pour la 4ème fois, un circuit dans l'Ancien

ROYAUME D'ARMENIE

du 2 au 22 Septembre

Visite des principaux centres arméniens d'intérêt artistique, historique et culturel en Turquie:: Diyarbakir, Bitlis, Van et l'Eglise d'Aktamar, Erzrum, Trébizonde, Kars, Ani, etc. - Iran: Monastère St-Thadée, Rezaieh, Tabriz Monastère St. Stéphan, etc. — U.R.S.S.: Erévan, Garni, Ghegard, Etchmiadzine, Lac Sévan, etc.

Par avion, de Paris à Ankara et Diyarbakir, et d'Erévan à Paris via Moscou, en car très confortable à l'intérieur d ces trois pays.

Tous renseignements et inscriptions au siège de l'Association, 14, Rue Pasquier, - 75008 Paris Tél. 265-05-69, le matin de 8 à 12 h.

Passez vos vacances en caravanes pliantes ou rigides



la bohème rigide 310 • 360 • 395 • 425 • 525 Cinq modèles standing. 10 versions. L'équipement de chacun rationnelles que nous avons donné au problème confort. Ce sont vraiment des caravanes pour caravaniers difficiles. LES VACANCES C'EST

super thomiac



UNE MARQUE DE RENOMMEE EUROPEENNE Carrefour de l'Eléphant PALAISEAU N.20 Saint-Germain-les-ARPAJON

T.490,17, 79

THOMASSIAN Frères NEUF-OCCASION-ACCESSOIRES-POSE D'ATTELAGES

4. U. C. U. - Ufohh

ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ ՄԱՐՍԷՑԼԻ ՄԷՋ

ՎԱԼԱՊՐԻ ԱՆՏԱՌԸ

կիրակի, Յուլիս 7, ամբողջ օրը, ժամը 10էն սկսեայ Պուլի մրցում - մանկական խաղեր - Շամփուրով խորոված - ըմպելի ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ

Մեծ պաստառի վրայ կարելի է հետեւիլ փութպոլի համաշխարհային Բաժակի աւարտական մրցումին

ՄԵԾ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

կապոյտ խաչի կրընոպլի տարեկան դաչաահանդէսը տեղի կ'ունենայ Յույիս 7., Կիրակի ամրողջ օրը, Շաթօ տր Պօրըկարի դեղեցիկ պուրակին մէջ՝ Սէն Նիզիէի համբուն, պաղ քուրին մօտ:

Ճոխ պիւֆէ, պատրաստուած խաչու հիներու կողմ է : Զովացուցիչ ըմպելիներ ։

Գեղարուեստական բաժին, բարձրախօս, Հայկական Հաճելի մ Թնոլորտ եւ սիրուն անակնկալներ ։

ԹԷՑԱՍԵՂԱՆ

ባዐሆበኄኮ ሆኑዳ

Այս Հինդչարթի, Յուլիս 4, ժամը 3ին, Պօմոնի եկեղեցող կից սրահին մէջ կապ. Wայի Պոմոնի մասնահիւդր թեյասեղան մը կուտայ ի պատիւ մասնաձիւդիս նախկին նախագահուհի՝ Տիկին ՎԱՐԴԱՆՈՑՇ ՀԱԶԱՐԵԱՆԵ (Ամերիկայէն, իր այցելու -செக்கம் மாசிர்ட):

Սիրով կը հրաւիրուին անդամներն ու Համակիրները:

ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Լիոնի Հայ Կաթողիկե հասարակութեան ՏԱՐԵԿԱՆ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍԸ Յուլիս 7ին, Փարք Վալփրեի պարտեղներուն մեջ, առաւօտեան ժամերէն սկսեալ։

Սիրով կը հրաւիրուին Լիոնի եւ շրջակայից հայրենակիցները։

Հանելի անակնկալներ եւ նոխ պիւֆե :

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

կապոյա Խաչի Շաւիլի մասնահիւդի վարչունիւնը չնորհակալունեամբ ստա ցած է 510 \$. Տէր եւ Տիկին Սիմոն Սիսpumbuht, poling dop' Uyungh Uhummեանի մահուան 3րդ տարելիցին առներ:

Նոյնայես իր վերջին ձեռնարկին առ թիւ չնորգակալու Թեամբ ստացած է 60 ֆր. Տէր եւ Տիկին Բակրանեանէ:

Z. B. T.

ՇԱԻԻԼ .- Հ. 8. Դ. Արդութեան խումրի ընկերական ընդե. ժողովը այս Շարախ (Ցուլիս 6) երեկոյ ժամը 9ին սովորական հաւաքատեղին։ Կարեւոր օրա կարդ:

լինն .- Հ. 8. Դ. Վարանդեան կոմիայի ընկերական ընդե. ժողովը այս Ուրրա 6 իրիկուն, ժամ ը 8.30 ին, սովորական հաւաքատեղին ։

ԼԻՈՆ

ԼիՈն

zornutbrak orr

SUPPRES LUPUARE AUGSUZULARUL ԽԱՆԱՍՈՐԻ ԱՌԹԻՒ

Կիրակի Bachu 7, ժամր 105h 21 Մոնարուի գեղեցիկ պուրակին մեջ՝ Սեն Մօրիս - Պէնօ : Մասնակցութեամբ ՍԱ-30.0 ՆՈՎՍ, նուագախում բին: -Նուագ, երգ պար

կազմակերպութեամբ Հ. 8. Դ. Վարանդbuil had funt fit be I finish be U. Vopluh Նոր Սերնդականներուն ։

Շամ փուրով խորոված, հայկական ադանդերներ, գովացուցիչ ըմպելիներ, րազմանիւ խաղեր — պուլի մրցում եւ Հանելի անակնկալներ։ Ֆութարլի սիրա-Հարները առիթը պիտի ունենան հետեւելու աշխարհի բաժակի վերջին մրցումին, դունաւոր հեռատեսիլի վրայ:

4ր հրաւիրուի չրջանի Հայութիւնը հանելի օր մը անցընելու:

Մեկնելու համար, հաւաքուիլ նահան գապետարանի գիմացի Հանրային պարայերը, Քուո տը լա Լիպերթե, Ժ. 10.30/ա

ԻՍԻԻ ՀԱՑ ՄՇԱԿՈՑԹԻ ՏՈՒՆ

Գրադարանը բաց է Շաբաթ օրերը ժամը 16-19 և Կիրակի օրեր՝ ժամը 10-12:

Imprimé sur les Presses DU JOURNAL «HARATCH» 75010 Paris 83, rue d'Hauteville

RIU TUBUUSUUF UER

Ա. ճամրորդութիւն

10 ՅՈՒԼԻՍ - 25 ՅՈՒԼԻՍ 1974 — 2 օր ԼԵՆԻՆԿՐԱՏ, 1 օր ՄՈՍԿՈՒԱ և 12 օր ԵՐԵՒԱՆԻ մէջ: — Գին՝ 2890 ֆր.

Բ. ճամրորդութիւն 2 ՕԳՈՍՏՈՍ – 17 ՕԳՈՍՏՈՍ 1974 ,, 2 օր ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ, 13 օր ԵՐԵՒԱՆԻ մեջ Գին՝ 2850 ֆրանք

Գ. ճամրորդութիւն 6 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ - 21 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ — 2 օր ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ, 13 օր ԵՐԵՒԱՆԻ մեջ Գին՝ 2720 ֆրանք

եւ յաւելուածական երկու ճամբորդութիւններ, ուղղակի՝ ՄԱՐՍԷՑԼԷՆ ՄՈՍԿՈՒԱ Ա. ճամբորդութիւն՝ 2էն 15 Օգոստոս։ Գին՝ 2800 ֆրանք։ Բ. ճամբորդութիւն՝ 6էն 19 Սեպտեմբեր : Գին՝ 2780 ֆրանք :

Բոլոր համ բորդու թիւնները տեղի կ՝ուն ենան երթ ու դարձ օգանաւով, «Արմենիա» կամ «Անի» հիւրանոցներու Առաջին կարգի երկու հոդինոց սենեակններու մէջ նոժանարով թե դառրաշոն ոտասանքունբաղն : Ո'նելունիերըթեն, ընբւարի եսքու տեսարժան վայրերն ու մչակութային հիմնարկները, ինչպէս եւ՝ Չուարթնող, Սարդարապատ, Սեւան, Էջմիածին, Էրերունի, Գեղարդ, Գառնի, եւայլն։

TRANSTOURS — 22, rue du 4 Septembre, PARIS (2e) — Tél.: 742-77-40 ուր կարելի է ներկայանալ Կ. ՈՒՆՃԵԱՆԻ, ամէն Երկուչարթի, Չորեջչարթի சயடியடு 44 மரு 4 மாழ் 4 15-18

ՄԱՐՍԷՑԼ՝ գիմել 2. ԱԼԻՔՍԱՆԵԱՆԻ՝

11, rue du Bassin - SAINT-JULIEN — Tél.: 93-04-90 et 66-38-92

ՎԱԼԱՆՍԻ «Էջ՝ Ն․ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆԻ — ԼԻՈՆ՝ ՊԱԼԵԱՆԻ — ՏԷՍԻՆ՝ Կ․ ԳԱՐԱԵԱՆԻ — ԱԼՖՈՐՎԻԼ՝ 8. 908ԱՃԵԱՆԻ

ኒትኒዓፘԱԲԹԻ 304740 4 JEUDI 4 JUILLET



00000000 ՀԻՄՆԱԴԻՐ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ HARATCH

LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROFE OCCIDENTALE Directrice: ARPIK MISSAKIAN 83, RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS

Tél.: 770-86-60 -C. C. P. Paris 15069-82

1925 Fondé R. C. Seine 57 A 2731

ዶԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

DpmGum Sшр. 150 ф. Արտասահման Տար. 175 ֆ. Վեցամսեայ

80 фр-0,90 ф.

5000 SUPP - 13.054

LE NUMERO 0,90 F.

Fondateur: SCHAVARCH MISSAKIAN

50° ANNÉE - N° 13.054

OFAHUE WOUFC

ԹՈՒՐՔԻՈՑ **ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ** ԲԱՆՏԱՐԿԵԱԼՆԵՐԸ

Արեանուայի ժողովրդավարական երկիրները, մասնաւորաբար ՍԹրագպուրկի Եւրոպական Խորհրդարանն ու Մարդկաին իրաւունքի Պաչտպաան Լիկաները ուչադրունեամը կը հետեւին դանազան երկիրներու մեջ ի դօրու վարչաձեւերուն : կր հոկեն աչալուրջ, Թոյլ չտալու համար, որ մարդկային տարրական իրաւունըներն ու ժողովրդավարական տար հավար որմեսւրերբեն եսրահանաեսւիր անմեր

Եւրոպական Սորգրդարանը իր ծոցեն վատրեց Ցունաստանը, երբ գինուորականհեր տապալելով ժողովուրդի քուկով հաստատուած կառավարութիւնը, մենա արրական իչխանությիւն հաստատեցին երկրին մեջ: Հարաւային Ափրիկե իր խարական վարչաձեւին, վերջերս ալ 2իի իր գինուսրական բռնատիրութեան պատճառաւ այպանումի նչաւակ են դարճած ժողովրդավար արդերու կողմե:

Թուրջիա եւս վերջին տարիներու իր լուսարիրական վարչաձեւին հետեւանքով ջանիցս այպանուեցաւ ՍԹրազպուրկի Եւրոպական Խորհրդարանին կողմ է : Անցեալ տարի սկանաինաւեան եւ անգլիացի ընկերվարական կարգ մը պատգամաւոր -րբև առաչանդերիր մայր վատնել այս համմակերպուխենկեն, բայց գտնուեցան ու նինրբև՝ ան ճաշևն գուրնը ասանանին: Եւ սակայն Խորհրդարանը որոշեց ըննիչ հարջրախուդ և դն հերբ և աւներա, արմւոյն վրայ ջննելու համար բանտարկեալհերու վիճակը եւ հաստատելու տնոնց : արչարանքի են թարկուիլը :

Ցանձնախում բր ժապաւէնի վրայ առաւ իր տեսածներն ու լսածները, որոնք կը հաստատերն եզած ամրաստանութիւննելը։ Թուրջերը ձարպիկութեամբ արդիլեցին հրապարակումը այս փաստաթեուղ թին, որ ներկայացուհցու Անդլիա՝ սահմանափակ շրջանակի մեջ:

Պաչաշտապես վերջ դաած է պաչարման վիճակը, որ 1971 Ապրիլ 26ին հաստատուած էր երկու ամսուան համար Թուր ջիոյ տասնըմեկ նահաանդներուն մէջ եւ որ երկամսեայ երկարաձղումներով տեւնց աւելի քան երկու տարի ։

Վերջերո ընդհանուր ներման մասնակի օրենքով բանաերեն ապատ արձակուեցան **Երևբր հարդարարարի հուսաան հարդարաստուր** բաղմաներ մարդիկ, սակայն դաղափարի համար րանտարկուած ձախակողմեան ատրրեր դարդ արդելափակուած կը մնան : Պատանառն այն է, որ խառն դահլինի րերևում դուսակցութեան՝ «Միլլի Սէլագչի»ի ճոտը բերոփոխողըրբեն իաստվա րական օրինագիծին հակառակ բուէ արւին, խախտելով վարչապետ Էձէվիտի

Այս Հարցը օրակարդի վրայ դրուեցաւ Մերաղպուրկի Եւրոպական **Խոր**Հրդարանին մեջ, որ դումարուեցաւ Յունիս 10-11 ին։ Խորհրդարանի Ընկերվարական խըմրակի նախագահ ժան Պրութց ցաւ յայտրրո, որ ճամաճարար եարատերբանրբեն մանն անուս էրը անջարնուաց: Աւ աւթ ցուց. - «Որջան ատեն, որ այս կնձիռը չի հարթուիր, Թուրքիոյ եւ Եւրոպայի չաւաջականունեան յարաբերունիւնները միլա ճղաուած պիտի մնան եւ արդելք ախախ նները արորոն ժանժանուղ իր»:

Միւս կողմ է Յունիս 24ին Փարիդի մ էջ

OPARUL TETABLE

ԵԹՈՎՊԻԱՅԷՆ ԹՈՒՐՔԻԱ՝ PULULLE

ՆԵԿԻՒՍԻՆ ԹՈՌԸ ՁԵՐԲԱԿԱԼՈՒԱ°Ծ

Մինչ բանակը կը չարունակե ինայել Նեկիւսը, Ատաիս-Ապապայեն հասած կարգ մր լուրերու համաձայն, բանակր կարգ մր նոր ձերբակալու Թիւններու ձեռնարկած է, որոնց կարդին՝ Ապահովութեան պետը Գնղ. Քէտիր, ինչպես նաեւ Ծովակալութեան նախկին Հրամանատար Իսքենաեր Տեսթա, որ Հայլե - Սելասիեի [ժոռն է եւ անցեալ **Փետրուարի** գինուորական ապստամբութեան ատեն, փախած եր նառային կայանեն, ուր կը գտնուեր եւ Ճիպութի ապաստանած ։ Միւս կողմե, կ'ըսուի Թէ բազմաթիւ անձնաւորութիւններ պալատ տեղափոխուած են ապահո վութեան համար։ Կայսրն իսկ, ամէն шռաու, ըստ սովորութեան, քաղաքի իր գրասենեակը չերթար, ինչ որ կարծել կուտայ թե բոլորովին ազատ չէ հակառակ անոր, որ կայսերական պահակա զօրքը Հաւատարիմ կը մնայ արքայից ար-

Վախ կայ նաեւ որ ծայրայեղ տարրեր «բան մր» փորձեն պալատին դէմ, ձերրակալելու համար անոնը, որոնը հոն ապաստան գտած են:

Տարիներու ընթացրին չատ բան փոխուած է «Ցովհաննես քահանայի» հին կայսրութեան մեջ, ուր կրօնքն իսկ դաղրած է այնքան նուիրական ըլլալէ։ Օրինակ 1960ի պետական հարուածի փորձին ատեն, եթե դպաի Եկեղեցւոյ պետը Թռուցիկներով յայտներ Թե ով որ դպի կայսրին կը բանադրուի, ոչ ոք կը համար ձակեր այլեւս պետական հարուածը մինչեւ ծայրը տանիլ, բայց այսօր գիւղա ցիութիւնն իսկ այլեւս գլու-հնագանդ չե եւ գիւզացիները յանախ կը մերժեն [ժէ՛ ցորենը յանձնել եւ թե տուրք վճարել:

Sudjaj muncipu de marme « Parpelaj 159 Ընդ 5 . Ներման Եւրոպական Կոմիտէ» կոչուած նորակացմ մարմին մը, որուն կ՝անդամակցին կարգ մր կազմակերպու-Թիւններ եւ Ֆրանսայի Թուրջ ուսանող ները : Բանրերը յայանեց , որ արդեն ինեվիաի օրինագիծը անկատար է։ Ճիշգ է, որ կր ջնջեր մահապատիժը, սակայն «ահարեկիչներու» պատիժէն հինդ տարի միայն կր գեղչէր ։ Ձորս հազար քաղաքական դատապարտեալները բանտր կը մնան

կոմիակն որոշեր է պայքարիլ, «մինչեւ վերջին բաղաբական բանտարկեալին ազատ արձակումը»: Այս նպատակով որոշեր է դանազան ցոյցեր ու ձեռնարկներ կատարել Եւրոպայի գանազան երկիրներուն՝ մասնաւորարար Ֆրանսայի, Անգլիոյ եւ Դաշնակցային Գերմանիոլ մէջ:

Ո°ր օրուան կը սպասէ ՍԹրազարուրկի Եւրոպական Խորհրդարանը, իր չարջերէն վաարելու համար Թուրքիան:

ZPULS - UUUNFLL

Քահանաներ սենտիքաներու անդամ են եւ գործաղուլ ալ կ'ընեն: Այսուհանդերձ կայսրը դեռ խորհրդանիչ մը կը մնայ, նայն դնրանսնան անանջաս քի:

Ֆիկառոյի *աշխատակիցը Ժ. Ф. Մերսի* է այս առեիւ կարդ մը խորհրդածուեիւններ կ'ընկ եւ կը գտնկ Թկ ԵԹովպիոյ բանակին ընթացքը չատ կը յիչեցնէ Թուրջիոյ բանակին դիրքը 15 տարիներէ ի վեր ։ Քանիցս պետական հարուածներով բանակը առիթ ունեցաւ իշխանութիւնը ձեռը առնելու եւ պահելու բայց չպահեց ։ Նախ 1960ին երբ տարի մը ձեռջը պահելէ ետջ իչխանութերնը, վերադարցուց քաղաքայիններուն : 1971 Մայիսին կրկին կր նախրնարեն ուրիչներու միջոցաւ կառավարել։ Եւ ցարդ տնտեսական բարեփո խումները գորս բանակն ալ կ'ուղէ, չեն իրադործուած, բայց եւ այնպէս բանակը ձեռքը չառներ իչխանութիւնը։ Մերսիէի Համար դանադան պատճառներ կան ։

Մ. Թա թիւրք ըսած Է. «Բանակը ազգին փրկունիւնը կ'ապահովէ բայց քաղաքականութիւն չըներ»: Եթե բանակը ձեռջ առնե իշխանութերւնը, ժողովուրդին քով իր վարկը կը կորսնցնէ ։ Քաղաքականութիւնը կը մաչեցնկ : Երեւութապես կ'neդեն նաեւ «ժողովրդապետութիւնը պահպանել» եւ այդ պատճառով մօտէն կը հետեւին Սերազարւրկի Եւրոպայի Խոր -Հուրդի նիստերուն, ուր խնդրոյ առարկայ կ'րլլան ապահովութեան ուժերու հալածական մեթուաները։ Թուրքերը չեն ուզեր րաղղատուիլ « յոյն զնդապետներուն »: Բայց բուն վախը այն է որ Ամերիկացիջ կրճան կրճատել տարեկան հարիւր միլիոն առլարի իրենց օժանդակութիւնը:

Մնաց որ նաեւ բանակը «մարդ» չունի քաղաքականութիւն ընելու համար, ոչ անտեսագետ, ոչ այ դիւանագետ:

fully up snyny

ФИРРДР Քուպայի դեսպանատան шпջեւ, ռումբեր պայթած են Չորեբչարթի առաու , բաւական վնասելով չէնքին ։

ԻՐԱՔԻ հիւսիսր կռիւները կր չարու նակուին նոյն սաստկութեամբ Քիւրտե րու եւ իրաքեան ուժերու միջեւ։ Երկու Քիւրտեր, որոնք մինչեւ Մարտ 12 հախարար էին Պադաստի կառավարութեան մ էջ, տեղեկատուու թեան առաջելու թեան մր ձեռնարկած են Պարզանիի հրահան գով , բացատրելու համար աշխարհի «ցեմաստարունիւրը» ման ինաճբար եարաին կր կատարէ ։ Ըստ այս ադրիւրներուն Ապրիլ 14ի բախումներու հետեւանքով 1500 իրաջցի գինուոր մեռած է եւ 150 ջիւրտ զինուոր : Իրաքի օդուժը 14 քաղաք քանդած է եւ 400 դիւդեր, 1600 կին եւ երախայ մեռած են ։ Միշտ նոյն ադրիւրներուն Համաձայն, Իրաբցիք 150 Հազար Հոգիով կը մասնակցին կոիւներուն եւ 250 ոմ բաձիդ օդանաւ, որոնց մեջ խորհրդային «Snewnite 22» With:

ԻՏԱԼԱԿԱՆ իշխանութիւնները քննու թեան ձեռնարկած են ստուգելու համար, թե ի°նչպես թոթատարի նամակներ իրրեւ Թուղթի խմոր ծառայած են։ Ոստիկանութիւնը բննած է մէկ թոն թուղթեր Պերկամոյի Թուղթի գործատան մէջ, երեւան Հանելու Համար ապահովադրեալ նամակներու, մանտաներու մնացորդներ, որոնք փոխանակ իրենց հասցէներուն յանձնուելու, Թուղթի դործատան ծախ ուած են թոթատարի պաշտօնեաներու կողմե : Ոստիկանութիւնը գրեթե Համոգուած է, որ արցակներով նամակներ, որոնը Միլանոյի երկաթուղիի կայարանեն டி'யப்பூய்த்டும், நமுக்ட புறைக்யக்கடயக் கொடிரி ծախուած են Թուղթի գործատան:

brbhuz «» Purh2

ԵՐԵՒԱՆ (Արմէնփրէս, Ցունիս 28-30)

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԵՏԱՔՄՆԵՐ

Խորգ. Միութեան դեղարուեստական Խորհուրդը Հայաստանի մեջ պատրաս աուած ինը տեսակի մետաքսէ բանուած բներ ընտրած է ներկայացնելու եւ մեծաթանակ ծախելու համար Մոսկուայի աօնավաճառին մէջ։ Մասնագէտները նուրբ եւ առաձղական գտած են այդ բան ուած քները:

Մետաքոք բանուած քներու արտագրութեան մէջ մասնագիտանալու վրայ է մետաքսի այն միակ դործատունը, որ կը գտնուի Երեւանի մէջ։ Գործատունը կը րանի քսան տարիէ ի վեր : Հայ մետաբսագործներու արտադրութիւնը գնահատուած է. մեծ քանակութեամը մետաքսէ րանուած ըներ կը գնեն 250 է աւելի առեւարական կազմակերպութիւններ, խորգ. Uhneftun 159:

ՄՐՑԱՆԱԿ ԵՐԵՒԱՆՑԻ ԵՐԳԱՀԱՆԻՆ

Երեւանցի երդահան Ռոբեր Պետրոս եան երրորդ կարգի մրցանակ ստացած է Համամիութենական մրցումի մը ընթացթին։ Մրցանակի արժանացած կտորն է «Շեփորահարներու երթր» ։

Երգահանը աւարտած է Երեւանի երաժչատնոցը՝ հետեւելով Փրոֆ. Գրիդոր Եղիադարեանի դասընթացըներուն : Հե զինակած է չարք մը սէնֆոնիներ, քորթեթներ, ռոմանաներ եւ Sugh ne մանուկներու երդեր յօրինած է։ Երդահանը իր դրեթե բոլոր երդերը դրած է բանաստեղծ Արամայիս Սահակեանի համագործակցութեամբ։ Շատեր մրցանակի արժանացած են։

ԺԱՊԱՒԻՆ ԹՈՐՈՍ ՌՈՍԼԻՆԻ ՄԱՍԻՆ

Հայաստանի արուհստասերները կը պատրաստուին տօնել Հայկական վերա – ծնունդի ականաւոր մանրանկարիչ Թորոս Ռոսլինի ծննդեան 750ամեակը։ Ռոսլինի ստեղծագործութիւնները; որոնք ԺԳ. դարու երկրորդ կեսին կը պատկանին, միջհաղարեան Հայ զեղանկարչութեան գր – լուխ-սործոցներն են: Նկարիչը, որ ըստեղծագործած է Կիլիկիա, հմուտ կերարով աիրապետած է շարահիւսունեան արուեստին, սրանչելի ձեւով պատկե րացուցած է մարդուն չարժումները, անոր յոյգերը:

Ռոսլինի ծաղկած ձեռագիրներեն շուրջ քսանը մեր ձեռքը հասած է։ Անոր գյուի-புறுக்கும் த் ஆட்டுக்கி டி. டுயடியடாறி வட չոցը, որ ունի ջանի մր Հարիւր մանրանկար եւ գլխագարդ։ Ճալոցը Երեւանի Մատենադարանը կր գտնուն:

Հայ նկարահաններ ժապաւէն մր պատրաստած են անոր կեան թին եւ գործերուն մասին ։ Բեմադիրն է Ռուդաննա Ֆրան -

4. CAPEVSD BECUSUAL BU.hbrd-U.Stblah ZU.WU.P

Բանաստեղծ Վաղարչակ Նորենցի յիչատակը յուերժացնելու համար որոշուած է յուշատախտակ մր գետեղել Կիեւեան փողոցի այն տան ճակատին, ուր բանասաեղծը բնակած է:

ԱՇԽԱՐՀԻ ԲՆԱԿՉՈՒԹԵԱՆ ԹԻՒԸ ԵՒ ՉԻՆԱՍՏԱՆ

0

Արդի ժամանակներու մեծագոյն մաա -Հոդութիւններէն մէկն է աչխարհի ընակչութեան սանձարձակ անր։

Մարդկուքժեան բազմացումի պատմու-Երւնը կը սկսի Ադամ - Եւայով, որոնց պաշակներուն Եիւը, ըստ ժողովրդադէտներու, Հասած է 250 միլիոնի՝ Քրիստոսի ժամանակ:

1850 տարիներ ետք, այդ Թիւր քառապատկուելով եղած է մէկ միլիառ, որուն
վրայ միլիառ մը եւս աւելցած է այդ
Թուականին հետեւող 80 տարիներու ընԹացքին։ Երեսուն տարիներ անց, այս ինքն 1960ին, երեք միլիառ մարդ հաշուրուած է այս մոլորակին վրայ։ Ու
վերջապէս, վերջին վիճակադրուԹեանց
համաձայն, չորս միլիառ մարդիկ պիտի
շնչեն 1975ի ընԹացքին։ Աւելին, ՄԱԿի
կողմէ հրատարակուող «Ժողովրդագրական Տարեգիրք»ին ենԹադրուԹիւններով,
յաջորդ դարաշրջանի սկիդրին Ադամի
թապմանդամ ընտանիջը պիտի հաշուէ մօտաւորապէս ուԹ միլիառ անդամ։

Ներկայիս, այս մեծ ընտանիջին անդամներուն մէկ չորրորդը կ՚ապրի Ձի – նաստանի մէջ։

1957ին կատարուած պաշտօնական վիճակադրութիւն մր 646 միլիոն Չինացի ներու մասին կը խօսի : Այդ Թուականեն ևար, սակայն, պաշտօնական ոչ մեկ վիճակադրութիւն հրատարակուած է եւ նոյնիսկ չինդեկավարները վստան չեն, [] իրենց Հոգածութեան ենթակայ ժոդովուրդին Թիւր քանի 5: Օրինակի համար, փոխ-վարչապետ Լի Հսիկն Նիկն 1971ի ընթեացրին ըսած է .-- «Կարդ մը մարդիկ բնակչութեան կուտան 800 միլիոնի Թիւ մր, ուրիչներ՝ 750 միլիոն: Դժրախտարար ճչգրիտ վիճակագրու -[ժիւններ չկան այս առընչու [ժեամ բ : Հակառակ այս իրողութեան, պարենաւոր ման եւ ցորենի գրասենեակի պատասիսանատուները ինքնավստահօրէն կ'րսեն, Թէ կան 800 միլիոն Չիներ։ Ուրիչ պա տասխանատուներ « միայն 750 միլիոն է » կը հաստատեն , մինչ Վահառականութեան նախարարութերւնը կը վստահեցնե, թե шյа 6 рер 830 8/1/mi 5»:

ամերիկայի ծերակուտական մը, որ 1972ի ընթացքին Չինաստան այցելած է, յենելով չին ղեկավարներու տուած տեղեկութիւններուն, յայտարարած է, թէ Չի ները 800 միլիոն են եւ տարեկան աճը 1,9 առ Հարիւր է, այսինքն՝ 15 միլիոն։ Հափոնցի մասնագէտ մը, հիմնուելով

Cum Znuly Posthamin ofthe Bapth ofp,

Ճափոնցի մասնագէտ մը, հիմնուելով ՄԱԿի կողմէ տրուած տեղեկութիւննե – րուն վրայ, կ'ըսէ, թէ Չինաստան ունի 787 միլիոն ընակչունիւն, որ մինչեւ 1990 մէկ միլիառի պիտի համնի։

Այսքան Հոկայական Թիւով ժողովուրդի մը դեկավարուԹեան Համար, Հարցը կը կայանայ այդ դանդուածը կերակրե – յուն մէջ:

Չինացիներուն գլխաւոր սնունդը կը կազմեն ՀացաՀատիկները, մասնաւորա – րար ըրինձը։

Փեջինի համալսարանի նախկին նախադահ Մա ԵԷՆ-Ձուի համաձայն, հացա հատիկի տարեկան արտադրութեան միայն 50-55 առ հարիւրը ժողովուրդին իրրեւ սնունդ կը յատկացուի, իսկ մնաց հայը կը դործածուի սերմնացուի, անասուններու եւ արտածման համար:

Ամերիկեան Պոլ Համալսարանի անտեսագիտուժեան բաժնի դասախօսներէն
Չու-Եուան Ձենկ իր «Սնունդի եւ Երկրագործական Հարցերը Չինաստանի մէջ »
աշխատասիրուժեան մէջ դատծ է, Ժէ
1972ի ընժացքին Հացահատիկի բերջը
Չինաստանի մէջ եղած է 236 միլիոն Թոն։
Ու առնելով Փեջինի Համալսարանի նախկին նախադահին աուած տեղեկուժիւն ները, երեւան Հանած է, Ժէ այդ 236 միլիոն Թոնէն միայն 118 միլիոն Թոնն է,
որ ժողովուրդին կը Հասնի։ Այս կը նշանակէ, Ժէ իւրաջանչիւր Չինացի տարին
138 ջիլկ բրինձ կ՝ուտէ, այսինջն միայն
11,5 ջիլկ ՝ մէկ ամսուան ընժացջին։

Ժողովուրդը սովէ փրկելու Համար, Փեջինի պատասիանատուները ջանջ չեն ինայած փոփոխուժիւններ մայնելու՝ երկրադործական մարդէն ներս : Առնուած բոլոր միջոցները սակայն սպասուած ար- դիւնջը չեն տուած, որովհետեւ Չինաս- տանի անկայուն կլիման խանդարած է ամէն Հաչիւ : Ասոր իրրեւ հետեւանջ, ջարողչական մեջենան սկսած է կոչ ուղ- դել ժողովուրդին, որ նուաղեցնէ ան - հատական սպառումը, «օրական բերան մը բրինծ խնայելով» :

Նոյն ատեն, կառավարութիւնը կր ստիպուի տեղական պահանջը ղուրսէն եկած ոնունդով դոհացնել։ Այսպես, 1972ի չատ տկար բերջէն ետք, Չինաս – տան դնած է վեց միլիոն թեոն հացահատիկ, նախորդ տարուան ընթացջին ներածուած ջանակին կրկինը։

1970ին Փեջինի մէջ Նորվեկիոյ նախարարին Հետ տեսակցութեան մր ընթաց ջին, Ձու էն Լայ յայտնած է, թէ իրենց
նպատակն է կրկնապատկել ՀացաՀատիկի
բերջը ջսան տարիներու ընթացջին։ Բայց
ըստ վարչապետին, այդ կրկնապատկումը
ապարդիւն պիտի ըլլայ, որովհետեւ դրեթէ պիտի կրկնապատկուի նաեւ ժողովուրդին թիւր։ Ուրեմն, լուծումը կր
կայանայ ծննդաբերութիւններու նուտ դումին մէջ։

Ս,յդ նպատակով պատրաստուած են մէկ միլիոն ընկերային գործիչներ, որպէողի երթան եւ ժողովուրդը վարժեցնեն ծնընդարերութեան կանիսարդելիչներու դոր – ծածութեան:

ձափոնածին ամերիկացի մասնաղէտ մր, Թամիյոչի Քաթանիրի, իր Չինաս -

Ն. ՇՆՈՐՀԱԼԻ՝ ԵՐԳԱՀԱՆ ԵՒ ԵՐԱԺԻՇՏ

Հայաստանի Գիտութիւններու Ակադեմիան վերջերս լոյս ընծայած է երաժրչտաղէտ Նիկոզոս Թահմիզեանի «Ներսէս Ծնորհալին երդահան եւ երաժիչտ» աչխատութիւնը։

Այս արժերաւոր ուսումնասիրութեան մեծ լուսաբանուած է ԺԲ. դարու Հայ մեծ բանաստեղծին եւ երդահանին ստեղծարոծական ուղին, ընութագրուած է անոր երաժչատ – բանաստեղծական ժառանդութիւնը եւ Հանրային բեղուն դործունէութիւնը։ Գիրքը ունի նաեւ բնադրիներու ծաւալուն բաժին մր, Հարուստ ծանօխադրութիւններ, ռուսերէն եւ ֆը – բանսերէն ամփոփումներ։

Գիրքին առաջին բաժինին մէջ Թահմիզեան ներկայացուցած է ԺԲ. դարու
Կիլիկիոյ մշակոյթին ամփոփ պատկերը
եւ Շնորհային որակած է մեծ ներկայա –
ցուցիչներէն մէկը կիլիկեան մշակութային դպրոցին։ Իր հանձարին ուժով Շնորհայի համեմատուած է Գրիգոր Նարեկացիի, իսկ դրչի բեղուն վաստակով՝ Բիւդանդացի Ռոմանոս Երգեցողի եւ Եփրեմ
Ասորիի հետ։ Հեղինակը պարզած է Շնորհայի դերը հայ երաժչտութեան պատ –
մութեան մէջ։

Աշխատութեան մէջ կարեւոր տեղ յատկացուած է նաեւ երդեցողին աշխարհիկ
երդերուն ընտրուումին եւ Ծնորհայիի դեդադիտական ըմբոնումներուն։ Ուսումնասիրութեան հեղինակը կրցած է
տեսնել Ծնորհայիի արուեստին ոչ կդերական նկարաղիրը եւ ցոյց տուած է, որ
անոր ստեղծադործութեան կատարեալ նըմոյչները արդիւնը են հոգեւոր արուեն –
տին մէջ ներմուծուած աշխարհիկ – ժոդովրդական տարրերուն։

Ան լոյս սփռած է Ծնորհայիի հոգեւոր ոտեղծադործութիւններու լիակատար

տան այցելուԹեան ընթացքին նկատած է, Թէ Հոն գտնուող ընտանեկան ծրագրումը աչխարհի ամ էնէն ազդուներէն մէկն է։ Ան իր տպաւորուԹիւններուն մէք կր յայանէ, Թէ յղուԹեան դէմ կանխարդե

լիչ միջոցները բոլորովին ձրի եւ առատօրէն կը բաժնուին քաղաքացիներուն։ Տակաւին ամուսնական տարիքի մէջ դրտ – նուող անձերը սկսած են աւելի ուչ ամուսնանալ, ինչ որ մեծապէս կը նպաստէ նուաղ դաւակներ ունենալու նպա – տակին։

Ապազայի նկատմամբ Քաքանիրի լա ւատես է և կը յուսայ, Թէ Չինացիները պիտի չահին ժամանակի դէմ եղած մրըցումը, ենք անակնկալներ չպատահին ։

Luzpuv Thuvuneur

ցանկին վրայ։ Հրապարակ Հաներվ մատենագիտական եւ բանասիրական աղ բիւրներ, ան փաստերը դիտած է երաժշտագէտի սուր աչթով։ Թահմիդեան մանրամասն վերլուծութեան ենթարկած է «Ձայնաւոր Շարակնոցը», Ցակոր Մրծբնացիի կանոնը, երգեր, ինչպէս նաև Հայոց Պատարագը ամբողջութեամը եւ պարզած է մեղեդիներուն Հեղինակները։

Շնորհայիի երաժչտական ժառանդութիւնը առաջին անդամ Հայկական ձայ րարիչբևով հևուագ է Գե. հանուր՝ իրի մինչեւ այդ ժամանակ սերունդէ սերունդ փոխանցուած է բանաւոր աւանդու թեամբ՝ մասամբ աղաւաղուելով : Մյա է պատճառը, որ յետաղայ խանարումներե դերծ մնացած երաժ չտական կոթողները պեղելու ժամանակ Ն. Թահմիդեան առաջ նորդուած է Ծնորհայիի արուհստի ոճին վերաբերեալ դոյունիւն ունեցող տեսու -**Երւններով եւ միջնաղարեան դրչադիր** ներով, հայուի առնելով երդերուն դրական ընտարին տաղաչափութիւնը, ձայ նեղանակներու նչումները, երբեմն նաև խաղերու հիւսուած բր:

2. 2. U. phymin be W. U. phyhmin, pinրոշելով Ծնորհալիի բանաստեղծական խառնուածքը, ընդդծած են, որ ան կարեկացիի բաղգատմամբ բնարական է ու մեզմ: Մեծ երդեցողին արուհստի անր յստակ ըմբունելով հանդերձ, աշխատու -[Jan' հեղինակը միաժամանակ հասկցած է, որ Շնորհային ստեղծակործութիւն ները բաղժակողմանի կերպով բննելու Համար կարեւոր է դասակարդել անոր րաղմամեայ դործուներւ թեան ստեղծա դործական փուլերը : 25° որ երեսունկ աւելի տարիներու ընթացքին անկառատիելի կերպով փոխուած պիտի ըլլային Երնորհայիի երդերուն ոճի եւ ձեւի որոչ յատկանիչները:

Թահմիդեան երեք մեծ խումբերու բաժնած է Շնորհալիի երդերը։ Առաջին խումբը կր պատկանի չարականի տեսակին։ Ասոր մէջ կը մտնեն վիպական չունչի արձակ բանաստեղծութեան հիման վրայ յօրինուած բազմազան երդեր։ Երկրորդ խումբին միջուկը կը կազմեն Շնորհալիի դանձերը, տաղերն ու յորղորակ-

րերը:

Երրորդ խում բին երդերը, սերելով չարականներու պարզ նմոյչներէն, իրենց բիւրեղացման ձամբուն վրայ ընդունած են Շնորհային արեւադալի հրդերն ու աչխարհիկ — ժողովրդական արուեսակատրերը եւ հասած են կառուցուածքի դարնեն դրական պարզութեան։ Ասոնք աչքի կրարնեն դրական լեղուի աչխոյժ առրերով, ելեւէքի սահուն երդայնուժեամբ եւ հաւասար կչույթով, որսնց միջոցա երդահանը մարմնաւորած է խորհրդա ապաչուհին ակի մին արանադրութիւն մի՝ հիմնականին մէծ անդրադառնալով լոյսի պաչումունըին մի

ատուրչըս։ Ասոնջ ՇնորՀալիի ամէնեն կենսայորդ, ՀեԹանոսական զգայական ապրումներու դեղեցկուԹիւնը Հաղորդող երդերն են։

Ձայնագրեալ ժամա

beahurd osbur

ՏԱՍՆԵՐԿՈՒ ՏԱՐԻ ՊՈԼՍԷՆ ԴՈՒՐՍ

1896 - 1909

ՏԱՍՆԵՐՈՐԴ ԳԼՈՒԽ ՎԵՐՋԱԲԱՆ

Այն ատեն, այլեւս երեւակայութիւն – ները Հանդարտած, մէպուսական եւ ծերակուտական ժողովները միասին նիստ դումարեցին Սայիտ փաչայի նախագա – Հութեամը։

Նիսաը զոնփակ էր եւ մենք խմբագիրներս սաիպուեցանք դուրսը սպասել տենդայոյզ անհամբերութեան մր մէջ։

Գիտէինը սակայն որ խորհրդակցու – Թեան գլխաւոր նիւթեն էր Ապտիւլ Համիտի դահրնկէցութիւնը:

Դոնփակ նիստը հացիւ ժամուկէս տեւեց։ Երբ ծանօթ մէպուսներուն մօտեցայ տեղեկութիւն մը ջաղելու համար, ա- մէնջն ալ գրեթե նոյն պատասխանը տը-

— Երդում ըրած ենք րան մը չըսելու։ Տոքժ. Տաղաւարեան, որուն հարցուցի Թէ ժողովը հետեւեալ օր կրկին Այ ՄԺէֆանոյի՞ մէջ պիտի դումարուի, խորհըր-դաւոր ղէմ քով մը պատասխանեց.

— Կարծեն ուն էն, ըս ալ հոս պիտի մնանը այս դիչեր, գոնէ ես ապահովարար հոս են, դալով ժողով կարմելու իւնդրին, վաղը Թէեւ ՈւրրաԹ է եւ հետեւաբար Խորհրդարանը ընդհանրապես չի դումար-ուիր, բայց Թերեւս նորէն համադումար ժողով մը ընհան Էյուպ կամ Տօլմա Պաղչէ։

Այս վերջին խօսքերը գրեթե կը մատնեին գռնփակ նիստին դագտնիջը։

Ուչ ատեն մեկնեցայ Այ ՍԹէֆանոյէն։ Գիւգը այդ օր ազատարար բանակի գին – ուորներով լեցուած էր, որոնց Թիւը ջանի մր Հաղարի կը Հասնէր։

— Ե°րր ձեզ Պոլսոյ մէջ պիտի տես նենը, Հարցուցի կայարանը դանուող Հարիւրապետի մը։

- சியம்டு மிற வடிக்க:

— Որոշ օր մը ըսկը։
— Չեմ կարող կամ մանաւանդ չեմ գիտեր, ըայց Հաւանական է որ չարան մր

չանցած ամ էն բան ըննցած կ'րլլայ։
— կ'րսուի թե այսօրուան համապու – մար ժողովը որոշած է Սուլթեանին դահրն–

կէցութիւնը։ — Տեղեկութիւն չունին, պատասիսա – նեց սպան ժպտելով։ Հետեւեալ առտու կանուխ, վերջին անդամ ըլլալով, դարձեալ կը փութամ Այ Սթեֆանօ ուր օրերէ ի վեր փոխադրուած է վարիչ ուժը։

Ուրրախ է եւ առերեւոյի ՀանդարտուԹիւն մը կը տիրէ Պոլսոյ կողմը։ Մռայլ
դեմ քեր կ'երեւան սակայն Եէնի Ճամիի
շուրջը, Պապը Ալիի պողոտային վրայ ու
Սիրբէ հիի կայարանին երկայնքը։ Ընդ Հանրապես Քիւրտեր են դժնէ ու դաժան
դեմ քերով, որոնք խումբ խումբ կը պարտին։ Իրաւ է որ երկու օրէ ի վեր այդ
խում բերը արդէն տեսնելու առիխը ունեդած էինք, սակայն այսօր աւելի բազմաԹիւ են եւ իրենց կերպարանքը աւելի
սպասնական։

Կառախումբը որ դիս Այ ՍԹԷֆանօ կը տանի, գրենք պարապ է։ Ո՞ւր է առջի օրուան հռուպեսը եւ անօրինակ ոգեւորուԹիւնը։ Այ ՍԹԷֆանօ մտնելու արդելջը իր պաուգը տուած է եւ այժմ ոչ ոք կ՚ուղէ անօրուտ ուղեւորունիւն մը ընել մինչեւ Քիւչիւք ՉԷջմԷձԷ։

Գիւդին մէջն ալ ամէն ինչ Հանդարտ է։ Թէեւ Ծերակոյտ եւ Խորհրդարան Համադումար նիստ ունին, սակայն դոնդիակ է եւ նոյնիսկ Թոյլ չեն տար ԵօԹինկ Քլիւպի պարտէդր մանելու:

Օրուան մեծադոյն դէպքն է Ազատարար բանակի ընդհանուր հրամանատար Մահմուտ ՇէվջէԹ փաչայի Այ ՍԹէֆանօ դալուստը եւ Խորձրդարանին ներկայանալը

Շէվ քէ թե գրաչա յայտնած է որ Սելալիկեսոն բանակը անպատճառ Ապտիւլ Համիտը դահընկեց ընելու նպատակ չունի, այսուհանդերձ եթե հարկը պահանջէ, այդ բանն ալ պիտի ընկ առանց վարա-

նելու։
Նոյնիսկ ԹերԹերը ՇէվջէԹ փաչայի մէկ
պաշտօնագիրը կը Հրատարակէին, որով
կը յայտարարուէր Թէ ապատական բանակը միայն սահմանադրուԹեան պահպանումը ապահովելու նպատակ ունի եւ
ոչ Թէ ՍուլԹանր դահընկէց ընելու։

Այս յայասրարութիւնը յուսախար բ րած էր չատերը, մանաւանդ ամէն անանջ որ մօտէն տեղեակ չէին վերջին օրերու իրադարձութիւններուն:

Իրիկունը չատ ուչ եկայ «Ժամանակ»ի իսնրագրատունը եւ Հոն դրեցի օրուան դէպքերուն մասին քաղած տեղեկութիներ ներս որոնք Հետեւեալ առտու պիտի երե-

երբ իսքրադրատունեն մեկնեցայ՝ մուքրր կորած էր արդեն եւ փողոցները ամակար մենոլորաին մեջ եւ անորոչ մաա սանջուներն ան աանջուներն մի տիրած էր վրաս։

(142 - Tup.)

bahyaulchhas CL96763bvere

<u> իսակոսրուիսի հեռաւոր յեսուսն հայ շրր-</u> ջանն է Ragado, որուն անանցանելի լեոները բնական պատուար մը կը կազմեն երակոսլաւիոյ եւ Ալպանիոյ միջեւ: Շըրջոնի գիւղերը իրենց ցեխե պատրաս առած կղմինարէ տուներով պարդ եւ աղրատ կեանջի մը պատկերը կը պարդեն։ Արբերը ձերմակ գգակ կը կրեն, իսկ կիները իրենց գլուխին կանցընեն ձեր մակ վարչամակ . ասոնց Հազուսար Թրրրական ձեւի անդրավարտիկ 5 : Մեկ միլիոնե աւելի Ալպանացի կը բնակի չրըջանը եւ կը ներկայացնէ **Եուկոսլաւի**ոյ ամենեն մեծ փոքրամասնութիւնը: Ներքին ինդակարությիւն ունին եւ վերջին տարիներուն սահմանադրական իրա -மாக்டிக்கு க்காழ க்டியல் க்க மாயுயட்ளிக்கும். கட դարդացնելու համար իրենց մչակոյթն ու ազգային կեանքը:

Արդանացիները մահմետական են եւ լանախ «պատիւի» կոիւներ տեղի կ'ունենան. խոստում մր դրենք արրունիւն մր կր նկատուի : Ասոնց կիները դեռ Հարկմի վիճակի մէջ կը գտնուին, եւ երիտասարդ մր պետք է գնե իր կինը անոր ընտանիgh: Chanchanud 4 hup dom 7.000 unjup է եւ գրեն կերը, համաձայն Պելկրատի Sunfacifit, usting & dampach authoris:

ի բաց առեալ քանի մր օրթուսուքս վանgbpt, прибер hunneynemd bu J.g. be **ԵՐ.** դարերուն եւ ցրուած են լեռներու

pungs und blungton, «Unancom incung» be կարդ մը այլ երդեր երբեմն երկու եւ աւելի եղանակներ ունին, որոնցմե մեկը՝ աւելի պարդ տարբերակը, նախատեսուած էր սովորական օրերու համար, իսկ հանդիսաւոր օրերու համար ստեղծուած է նոյն երգին աւելի բարգ, հարուստ տար-

«Ներսէս Ծնորհային երդահան եւ երաժիչտ» աշխատութեան ստուար մէկ մասր կապմած է բնագիրներուն բաժինը, որ պատրաստուած է խիստ գիտական սկրդլունքով: Հեղինակը ամեն մեկ երդը հերկայացուցած է մեղեղիին եւ բնագիրին ամ էնեն էական հատուածով ։ Ձայնանիչերը Հայկականեն եւրոպականի դարմուցած ժամանակ Թահմիզեան չակած է արիւրներուն վրիպակները եւ պարգած է կարդ մր հարցեր, որոնք կապ ունին խաղադրութեան հետ ։

Նիկողոս Թահմ իզեանի այս աշխատու-**Երևոր արժեջաւոր է արդի հայ երա** tymmyhmne phase եւ անոր յարակից միւս բնադաւառներուն համար:

U. LUPTINGUEUE

վրայ, ոչինչ կայ Հոն Միջին դարերեն մինչեւ ժամանակակից Եուկոսլաւիան երկարող. միայն յիչատակարաններ կան օսոնանեան կայորութենեն, որուն մաս կապմած է շրջանը հինդ հարիւր տարի, մինչեւ ներկայ դարաչըջանի սկիզբը։

Երեր տասնաժեակներէ ի վեր համայնավար իշխանութիւն հաստատուած է, այսուհանդերձ, Ալպանացիները դեռ յամառ կերպով կը կառչին իրենց աւանդութիւններուն եւ մահմետական կրոնջին։ Այս վերջին պարագան գլխաւոր մտահո ղութիւնը կը կազմ է երկրին իչխանու թեան : Նոր մզկի թներ սունկի պես pniսած են գիւղերու մէջ վերջին տարիներուն, եւ պաչաշնատարներ կ'րսեն, Թե կրոնաւորները կր ձգայնն ջաջալերել աւանդական կենցադր:

- Մեր երախաները, կ'ըսէ Ռահմի Մեգնելաի, գիւգի մը ուսուցիչը, ամեն առաւօտ ժամը 4ին կ'արթեննան եւ ժամը 5ին կրձնական գպրոցը կը դանուին : Հոն կը մնան մինչեւ պաչաշնական դպրոցին

դասերուն սկսիլը:

Սակայն կարևոր յառաջդիմութիւն արձանագրուած է համաշխարհային Բ. պատերագնեն ի վեր: Դաշնակցային կառավարութերւնը մեծ վարկեր յատկացու ցած է նուկոսլաւիոյ այս ամէնեն յետամնաց շրջանին համար. շինած է ճամրաներ, բացած է ղպրոցներ եւ գործատուներ։ Համալսարան մր հաստատած է Փրիս[ժինայի մէջ, որ, սակայն, չուսում դարձած է արդանական արդայնականութեան բոյն մր: Ցատկացումները չեն Համապատասիսաներ ընտկչութեան անին։ Համաձայն պաշտոնական վիճակագրու թեան մր, 1961 th 1971 / միջեւ ջրջանի բնակչունեան թիւր աւելցած է 29 տոկոս:

Հակառակ դպրոցներու Թիւի արադ յաւելումին, 16էն 19 տարեկան Հարիւը անձերէն միայն 32ը հնարաւորութիւն ունի տեղական բարձրագոյն ուսումնարանները յանախելու: Միւս կողմե, անձ գրլուխ եկամուտը միջին հայուով տարեկան 34 տոկոսը կը ներկայացնե Եուկոսյաւիոյ միջինին, որ տարեկան 510 տոլար է : April ամ էն գարնան երիտասարդ Ալպանացիներ բուկոսլուիս ատրրեր շրջանները կերթան , ինչպես նաեւ Արեւմ տեան Bepnyu' գործ գտնելու Համար: Ըստ պաչտոնա կան Թիւերու, տարին 17.000 Արդանացի աշխատելու տարիքին կր համնի, սակայն միայն 6000 նոր գործեր արամադրելի կ'րլլան իրենց:

P. U. P.

4 mrn mgkf «BUAU.2» C Surudtgkf

*ULU*U4UT ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ZUP8C

ԼԱՏԻՆ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԷՋ

Քաղաքական գաղթականները դժուա րութեանց կը Հանդիպին ներկայիս ապատան դանելու Համար Լատին Ամե րիկեան երկիրներու մէջ։ Ցարդ ասոնը կը յաջողէին երկիր մր ապաստանելով ապա-Հով կեանը Հաստատել, գործի լծուիլ եւ, միեւնոյն ժամանակ, չարունակել պայ քանն ինբոն բնինիր վանչականժիր մեզ :

Պոլիվիայի, Պրագիլի, Չիլիի, Փարակուէի եւ Ուրուկուէի Հակաձախ մենա տիրական, դինուորական կառավարու -Թիւնները ձևչում կը բանեցնեն Լատին Ամերիկեան այլ Պետութիւններու վրայ, որպեսզի վերջ տան քաղաքական ապաս տանի աւանդական իրաւունքին ի չահ բնականոն յարաբերութերւններու պահ պանոքան :

– Լատին Ամերիկեան քաղաքական կետևրին մեջ միչտ երկու երես գոյու -When neutrand to, Went buplet Ofthe դա, որ անդամ է Լատին Ամերիկեան Ընկերային Գիտութիւններու Խորհուրդին, Հայածանթը կետնթին մէկ երեւոյթն է այս ցաժաբաժասին վրայ, բայց դոնէ մինչեւ վերջերս՝ Հայածուածները Հնարաւորու -[ժիւն ունեին ապաստան մր գտնելու : Մ.j+մ այս կարելիութիւնը շօշափելի կերպով mhistamuhungar dpung 5»:

Ներկայիս Լատին Ամերիկեան ոչ մէկ երկիր քաղաքական դաղթական կ՝ընդունի իր Հողին վրայ, առանց կարդ մր սահ մանափակումներու (դաղթականներու Phili umsambunhand, aleptand d'um յուն բնակութեան արտօնութեան, ար դելը՝ որ բաղաքականունեամբ դրադին եւ պայքարին իրենց երկրին վարչակարգին դեմ , եւայլն) ։ Նոյնիսկ կը պատահի , թեև ջիչ անդամ , որ քաղաքական դաղժականներ իրենց երկիրը գրկուին:

Ս.յենաեի կառավարութեան դեմ կա տարուած դինուորական պետական հար ուածին հետեւանքով՝ Սեպտեմ բերէն ցայuop யட்டு மாம் 40.000 Snap фиципин աուած է Չիլիէ: Փերու ընդունած է աւելի քան 3000 Չիլիցիներ, սակայն տեղ ւոյն դինուորական ձախ կառավարութերնր կր մերժէ մնայուն վիզա տալ փախըստականներուն ։ Համաձայն դիւանադիտական ադրիւրներուն Լիմայի կառավարութիւնը չուգեր Մեջջէ մր դառնալ իրեն սահմանակից աջակողմեան Պետութիւննե_ րու (Պրագիլ, Չիլի եւ Պոլիվիա) քաղա -. ավանականկական մակաց

Մեջսիջա, որուն նախագահը գօրավից. կր կենար Այենաէի, պետական հար ուածէն հար աւելի բան 800 Չիլիցիի ա պատան չնորհեց :Առաջին շրջանին կառա_ վարութիւնը գաղթականներուն բնակարան եւ գրան արանագրեց, մինչեւ որ անոնը ապրուստի միջոց Հայթայթեն ի27111-

Фшрфишан Shipung Upar фьий 60ամեակի Թղթակցութեան մէջ (Յունիս 28, 4. 12) երրորդ պարբերութիւնը պէտք է ըլլայ. - «Երեկոյի ընթացքին, բաժակներ առաջարկուհցան Հայրապետական Պատուիրակի, ФИГР 20.203 51460.63 UPAPPEUL LEPEPUL ULTUUTALE EP ԵՐԿԱՐ ՏԱՐԻՆԵՐՈՒ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ՆԱ. -ԽԱԳԱՀՈՒՀԻ ՏԻԿԻՆ ՆԵՐՍԷՍԵԱՆԻ, Կարմիր Խաչի նախապահուհի Տիկին Ք0101 եանի», եւայլն:

Տպագրական վրիպումի մի հետեւան քով, ամրողջ տող մը պակաս տպուած էր:

4-ULAHA-L 4ulnha

ՔԱՆԱՏԱՅԻ Սէն Ժան Զինուորական Ակաղեմիի ղասախոս Փրոֆ. Ցակոր Խաshipping munichmer which dupt IIIth Ժրնեւի կեդրոնին ուսուցման բաժինը, որ կր դրադի պաշտոներութեան եւ ուսուցիչներու պատրաստութեամ ը, լեզուարանական եւ լեզուագիտական ուսուցմամբ, ինչպես նաեւ կր համակարդե ուսուցման ծրագիրներ՝ միջազգային այլ կազմակերunt for histopal Shin:

ՊՈԼՍՈՑ Ս. Խաչ գարեվանքեն չրջա նաւարտ եղած են (1973-1974 տարելբըջան) միջնակարդի բաժինեն 19 եւ լիսեի դիտական եւ դրական բաժինեն 15 երիտասարդներ, մեծ մասր ծնած գաւառները (Մալաթերա, Կեսարիա, Տիգրանակերտ, Ս.mpեսանան, Մուքթի-Պիթիլիս, Սասուն, եայլն) ։ Գարակեօգեան որրանոցի 1974ի շրջանաւարաներուն Թիւր 28 5:

րենց համար։ Մեջոիկա չարդիլեց ասոնց՝ քաղաքական գործունկունեան լրծուիլ Չիլիի դեմ : Ցունուարեն ի վեր, սակայն, Մեջսիջա փակեց իր գուռները չիլիցի նոր զաղ ժականներու մեծ մասին unghe:

Արժանքին գատորոչում մր կ'ընկ շիլիցի եւ ոչ-չիլիցի գաղ ժականներու միջեւ: Չիլիցի զաղ ժականներուն կ'արդիլէ բնակութիւն հաստատել Չիլիի սահմանամերձ չրջանները (պետք է 200 քիլմ . հեռու գրանուին սահմանեն), չի քաջալերեր, որ փախստականները Պուէնոս - Այրես եւ Քորտոպա Հաստատուին։ Գաղթական ները կ'ըսեն, թե ոստիկանութիւնը չատ յանախ կը բննկ իրենց ինընութեան թուղ*թերը*, Հակառակ անոր, որ կը Հպատակին չարաթեր մէկ օր ոստիկանատուն ներկայանալու օրենքին :

Քաղաքական ապաստանի իրաւունքներր պաչապատնող կարմակերպութիւններ մտակող են այս երեւոյթին համար։

P. U. P.

BUAUL OF PERPORE

ԻՆՉՊԷՍ ԳՈՂՑԱՆ ՑԱՐԵՐՈՒՆ ԹԱԳԸ

ԳԼՈՒԽ Ա.

ՆԱՄԱԿՆԵՐՈՒ ԱՐԿՂԻԿԸ

Պահակ հեծելագօրքերէն մին ներո կը

- Ձեր ինչնաչարժը պատրաստ է, ընկեր հախաղահ, կ'րոկ եւ կկո շրջան մր Umplud Lucha Melle:

1. bodt ջանի մը հրահանդներ կուտայ hat's Encounty be green 4'tells:

Պանդոկին գրան առջեւէն կը նստի ինքյանանգն թույնի ուն վայնիքուր վերչ ին Տատնի այն հիւանդանոցը, ուր գօրավարը փոխաղրուած էր այն օրն իսկ, երբ զդացեր էր գինքը տանող անողոք Հիւանվութեան առաջին նչանները:

Հասարակ ճարտարապետութեամբ մը չինուած, ձերմակ եւ ընդարձակ չէնք մըն է հիւանդանոցը, որ կը ըարձրանայ ա շունեն ոսկեցօծուած պարտեղներու մեջտեղ, անտառուտ բլուրի մր վրայ, ուրկե վար Տվինա դետը կը հոսի:

Հոն հասնելուն պես, նախագահը, հիւանդապահուհիի մը առաջնորդութեամը, մեռեալին սենեակը մտաւ։ ՊատուՀաններուն փեղկերը գոց էին եւ կատարեալ խաւարը պիտի տիրէր Հոն , եթե չրլյային այն վառուած մոմերն ու կերոնները, որոնց կիսալոյոր սրբավայրի մը տպաւորու թիւնը կը գործեր:

Սեմին վրայէն Պ. Եսֆէ կը նշմարէ երկանե փոքրիկ մահճակալ մը, ամբողջո վին ձերմակ, որուն ոտքին մօրուսաւոր ու երկայնահեր փոփ մը (ռուս քահանայ) սեւ գլխարկը գլխին, ծնրադիր կ'ադօթե: Հանդուցեալը տարածուած է այդ անկողնին վրայ:

Սեւարգեստ, մանկամարդ աղջիկ մը, նոյնպես ծնրագիր, կ'աղօքե, ղեմ քր ձեոpերուն մէջ шռած:

Շղարչային բօմի մր տակէն կերեւին միայն խարտեաչ ոսկեզոյն մազերու չըքեղափառ ալիջներ , որոնց վրայ մոմերուն լոյսը բմահանօրեն կը խաղայ:

9. Եսֆե մեզմ եւ փոքրիկ քայլերով կր յառաջանայ եւ երկարօրէն կը դիտէ հիւանդութենկ մաչած դօրավարին դեմբը, որ մահուան հպումին տակ վսեմ ու գերմարդկային Հանդարտութիւն մր դդեցեր է։ Լայն եւ լուսաւորուած ձակատը կարծես չորս կողմ լոյս կը ցրուէ եւ ժպիտը անրիծ է մանուկներուն եւ կոյսերուն ժըպիտին չափ :

1. both 4p funpsh ft, interiting itheնողներուն այս այնքա՛ն խաղաղ , այնքա՛ն Հանդարա ու լուսաւոր դէմ քը, մարդ կրընայ միրիժարուիլ գիտնալով որ օր մր պիար մեռնի :

Եւ կը խորհի ծերունի գինուորականի Տակատագրին. այս գինուորականը, որ կայսերական բանակին մեջ, փառահեղ օրեր ունեցած է եւ որուն կուրծ քին շջանչանները կը խօսին իր կեանքին դանագան շրջաններէն։ Անիկա Կայսերական Խորհուրդին անդամակցելեն վերջ, յա րեցաւ բոլչեւիկ վարչութեան, իսկ հիմա անկենդան մարմին մրն է, որ քանի մր ժամ էն, Հողին տակ յաւիտենապես պիտի Aunnih:

- Achui ja t யார் puin, 4pd pilagt: Ունայն են բոլոր պատիւները, բոլոր բարձրր պայաօնները եւ կեանքը ինքնին ու-

ինչո՞ւ այսքան կռուիլ, այնքա՛ն տա ռապիլ, քանի որ միակ ստուդութերւնը, ուլ կամ կանուխ աս է:

9. 60\$ գլխահակ կր կենայ դիակին առջեւր այս գինուորականին, որ իր ամ էներ Թարկադին աշխատակիցն էր, որուն իմաստութիւնը մեծապես կը յարդեր եւ որուն խորպուրդները անվինելիօրեն կ'ընnachtn:

Երիտասարդ աղջիկը, դգալով այցելուի որ ներկայութերւնը գլուխը վեր կը վերցընել: Շղարչին տակեն, ոսկեփառ մադերուն այիջներուն մեջեն, Պ. Եօֆե կ'րնդնաpt 44 6pp - Inju ne umnehp - npmeh դիծերը չեն դանադանուրը: Եւ ցած ձայնով, յարդանքի ու սփոփանքի քանի մր poughp h'mpmmumit:

Մառի Փօլիվանօֆ կր պատասիանե իրեն գլիսի նչանով մր եւ կրկին գլուիսը կառնե ձևուքերուն մեջ:

Նախագահը մեղմ քայլերով զուրս կ'ել-15 սենեակեն, ուր մահնակալին չուրջը ծարադիր՝ փօփն ու աղջիկը ամրողջ գիչեր պիտի աղօքեն գօրավար Փօլիվանօֆի Հոգիին հանդսահան համար:

man Confine to the North Confiner

POL VOLBEPPUL

(Tup.)

22PUSUPUANTUO 26PUATPUEPE 266 46 FURULANDE

ATRIBURITATION AND TRANSPORTATION AND TRANSPORTATIO

Պ. Սամուէլ Ներկարարեան, Պ. Վազգէն Ներկարարեան, Տէր եւ Տիկին Կրեդիաը եւ դաւակը, Տէր եւ Տիկին Խաչերեան եւ դաւակը, Տէր եւ Տիկին Պայեան, Տէր եւ Տիկին Բարսեղեան եւ դաւակները ցաւով կը ծանուցանեն իրենց հօր, մեծ-հօր, Soplaton be glumiphi

ՂԱԶԱՐ ՆԵՐԿԱՐԱՐԵԱՆԻ

մահր, որ պատահեցաւ Յուլիս 2ին, իր

ընակարանը, Սարսէլ։

Ցուղարկաւորութիւնը կը կատարուի այս Հինդչարժի առաւօտ , Յուլիս 4 , Սարսէլի ֆրանսական եկեղեցին, Հայկական Stund:

Մահազդ դրկուած չրլլալով, կր խրնդրուի ներկայս իբրեւ այդ նկատել։

ՑԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Շաւարչ Նարդունիի գործերու Հրատարակիչ Գործադիր Ցանձնախումբը կ. Փօլատեան, Զ. Գազանճեան, Ն. Յովհաննէսեան, 8 · Իսկէնտէրեան, Գ · Ու շագլեան, — *կ'ոդրայ իր հախագահին*՝ U.PTU.PPP WU.V.LSU.V.bU.V.P

դառնակոկիծ մահը եւ ցաւակցութիւններ կր ներկայացնէ ողբացեային այրիին եւ զաւակներուն :

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Այրի Տիկին Սիւզան Չիլինկիրեան կր տեղեկացնէ թե իր ամուսնոյն SAFP. 4.U.4PU.UP

(Աղքատախնամի նախկին նախագահ) մահուան Գ. տարելիցին առնել, հոգե-Հանդսահան պաշտոն կր կատարուի Փարիզի Ս. Յով 4. Մկրտիչ եկեղեցին, Յուլիս 7, Կիրակի առաւօտ ժամը 10ին։

Կը հրաւիրուին ողբացեալին յիչատակը յարդողները եւ բարեկամները, աղօթակից LITIMIAT:

ՄԱՐՍԷՅԼ .- Ֆրանս . Դիմադրութեան Ծագումով Հայ Նախկին Կամաւոր Ռագ միկներու Բարեկամական միութիւնը Հոդենանդստեան պաշտոն կատարել կուտայ այս կիրակի ((Յույիս 7) ժամը 11ին, Սեն Լուի եկեղեցին, ի յիչատակ Ֆրանսայի Համար մեռած դիմադրականներուն ։

Ժամ ը 126h, եկեղեցող կից սրահի մէջ դինեձոն մր կր արուի ի ներկայութեան մասնակցող անձնաւորութեանց :

ՄԱՐՍԷՑԼ .- Ցուսիկ Գարակեօգեան ընտանիքը դաւակներով եւ Թոռներով Հոդե-Հանդստեան պաշտօն կատարել կուտայ իphuy sop be sta-sop'

ԱՐՄԵՆՈՒՀԻ ԳԱՐԱԿԷՕԶԵԱՆԻ մահուան տարելիցին առնել, Մարսեյլի Ս. Սահակ - Մեսրոպ Մայր եկեղեցող մ էջ, կիրակի առաւստ Յուլիս 14 hu:

ի գիտութիւն ողրացեալին յիչատակը

CUNTZUYULLA

Այրի Տիկին Շմաւոնեան, Շաւիլեն, 100 ֆր. կը նուիրէ Ալֆորվիլի Կապոյա Խաչին, փոխան ծաղկեպսակի, Նիկողոս նոտարեանի մակուան առներ:

կապոյա Խաչի Ալֆորվիլի վարչութիւնը չնորհակալունեամբ ստացած է կայանին չինու թեան համար.__

Տիկին Գիաժայեան 50 ֆր., 9. 0 թամեան եւ Օր. Ժերմէն Ցակորեան 100ական, Պ. Թայեպ 500, Տիկին Ճիպիլեան 100, Վարդան Կակոյեան 100, Գոնոգեան 50, Չօրարարելեան 100, Տիկին Պայծառ Ձերչեան եւ Տիկին Էյաինեան - Քէլիչեան 50 ական , Տիկ . Յով հաննեսեան 100 , Տիկին Սիպեան 20, Պր. Գարաձեան 500, Տիկին Մայտա Փափազեան 50, Տիկին Փափազեան եւ Տիկին Սէֆէրեան 100ական, Պ. Պ. Մոդետ 50, Մոմ հետն 200, Տիկ Ակվինեան 100 вшпр, Л. Рендиц 10, 8р4. Дирисьр Քէշիչեան 100, Պ. Խաչիկ Օսկանեան 200, Տիկին Մարսել Աւետիսեան 100, Տիկին Ժընրվիկվ Գալուստեան, Պ. Ավրոպայեան 50ական ։

Imprimé sur les Presses DU JOURNAL «HARATCH» 83. rue d'Hauteville 75010 Paris

TUNCZU4ULLA

Պր. Ձարեն Գարիպեան, Տէր եւ Տիկին A. Աւեարսեան իրենց խորին չնորհակայունիւնը կը յայտնեն բոլոր անոնց որոնը անձամբ, մամուլով թե գրաւոր մասնակից եղան իրենց խոր սուդին, իրենց ողբացեալ կնոջ եւ բրոջ, տարաբախտ

ԱՐՏԵՄԻՍ ԳԱՐԻՊԵԱՆԻ பியகாடயம் மடியாடு யாடுட்ட:

ԻՍԻ .- Հ. B. Դ. Չաւարեան կոմիակի ժողովը այս ՀինգչաբԹի , Ցուլիս 4 , ժամը 20.30 ին, Իսիի Մշակոյթի Տունը:

ՇԱԻԻԼ .- Հ. 8 . Դ . Արդութեան խումրի ընկերական ընդեւ ժողովը այս Շարաթ (Ցուլիս 6) երեկոյ ժամը 9ին սովորական Հաւաքատեղին։ Կարեւոր օրա լ երվակ:

ԼԻՈՆ .- Հ. 8. Դ. Վարանդեան կոմիտեր ընկերական ընդե. ժողովը այս Ուրրախ իրիկուն, ժամը 8.30ին, սովորական հաւաքատեղին ։

ՄԵԾ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԻՍ

Կապոյտ Խաչի Կրընոպլի տարեկան դաչտահանդեսը տեղի կ'ունենայ Յուլիս 7., Կիրակի ամբողջ օրը, Շաթեօ ար Պօրըկարի գեղեցիկ պուրակին մէջ՝ Սէն Նիզիէի ճամրուն, պաղ ջուրին մօտ:

Ճոխ պիւֆե, պատրաստուած խայու հիներու կողմե : Զովացուցիչ ըմպելիներ : Գեղարուեստական բաժին, բարձրախօս, Հայկական Հաճելի մինոլորա եւ սիրուն

«BUNU2»Þ ԲԱՐԳԱԻԱՃՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

Կապոյա Խաչի Ալֆորվիլի մասնահիւդը 150 \$p. 4p unchpt «Bunut» h:

լիոն լիՈՆ

zbrauzbrak ore

ՏԱՐԻՈՅՆ ԼԱԻԱԳՈՅՆ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍԸ **ԽԱՆԱՍՈՐԻ ԱՌԹԻԻ**

Կիրակի Յուլիս 7, ժամը 10էն 21 Մոնարուի գեղեցիկ պուրակին մէջ՝ Սէն Մօրիս - Պէնօ : Մասնակցութեամբ ՍԱ-8ԱԹ ՆՈՎԱ նուագախումբին: -

burma, bud man կազմակերպութեամբ Հ. 8. Դ. Վարանդեան կոմիային եւ Լիոնի եւ Ս. Մօրիսի Նոր Սերնդականներուն ։

Եւ Տեսինի կոմիակին Շամփուրով խորոված, Հայկական աղանդերներ, զովացուցիչ ըմպելիներ, րազմանիւ խաղեր — պուլի մրցում եւ Հանելի անակնկալներ։ Ֆութարլի սիրա-Հարները առիթը պիտի ունենան Հետեւելու աշխարհի բաժակի վերջին մրցումին, գունաւոր հեռատեսիլի վրայ։

Կը հրաւիրուի շրջանի Հայութիւնը հա-Sելի օր մր անցրնելու:

Մեկնելու Համար, Հաւաբուիլ հահան դապետարանի դիմացի հանրային պարտերը, Քուռ տը լա Լիպերթե, Ժ. 10.30/ա

Տեսինեն ձրի օխոքառ, կը մեկնի ժամը 10ին Քորնավանեն եւ 10.15ին Ապրիլեան មាកវិតាត់ខ្មាញ នូវ នេះ

ԻՍԻԻ ՀԱՑ ՄՇԱԿՈՑԹԻ SNԻՆ

Գրադարանը թաց է Շաբաթ օրերը ժամը 16-19 և Կիրակի օրեր՝ ժամը 10-12:

unher

Աստղիկ Ճանիկեան իր սիրելի կնջակոր Նչան Դարրինեանի մահուան 3րդ տարելիցին ի յիչատակ 20 ֆր. կր նուիրի կա պոյա Խաչի Իսիի դպրոցին։

Նաեւ կր նուիրէ քսան կախաղաններու յիչատակին 10ական «Ցառաջ»ի եւ «Արնարե»ի եւ Մայիս 28ի տարեղարձին առթիւ 10 ֆր. Նոր Սերունդին (ստանայ «Вшпшу» (5 гг) :

ՇԱՒԻԼԻ Ս. ԳՐ. ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ

Այս Կիրակի առաւօտ պատարադ կը մատուցուի:

2FOUU.981188

Կապոյա Խաչի Փարիզի մասնաձիւղի դրօսապաոյար ղէպի Տօվիլ-Թռուվիլ հւ ամ բողջ մ օտակայ ծովակը Յուլիս 7, կիրակի օր:

Արձանագրութեանց համար աճապարել Strupouting Տիկին Թաղեոսեանի 878-27-35 կամ Տիկին Ասլանկիւլեանի 734-70-19:

Հաւաքատեղի Սքուար Մոնքոյոն, առաւսահան ժամը ճիլդ 8ին: 9. h b bp d ne gupd 35 \$pulip

ԹԷՑԱՍԵՂԱՆ

ባዐሆበኄኮ ሆኒՋ

U.ju Zhingzweldh, Breihu 4, Judy 3hi, Պօմոնի եկեղեցոյ կից սրահին մէջ կապ. Խաչի Պոմոնի մասնահիւդը Թեյասեղան մր կուտայ ի պատիւ մասնանիւդիս նախկին նախապահուհի՝ Տիկին ՎԱՐԴԱՆՈՅՇ ՀԱԶԱՐԵՍՆԻ (Ամերիկայեն, իր այցելու -செக்கம் காசுர்ட்):

Սիրով կը հրաւիրուին անդամներն ու համակիրները:

PUZSUZUTTEU

Լիոնի Հայ Կաթողիկե հասարակութեան SU. P & 4U. Ն Դ. U. T. S. U. L. V. V. V. V. Brillin 7/1, Фшре Վшլфркр պшриқайырпси аку, шռաւօտեան ժամերէն սկսեալ։

Սիրով կը հրաւիրուին Լիոնի և չրջակայից հայրենակիցները: Հաճելի անակնկալներ եւ Տոխ պիւֆի:

FUSALUT L ...

անակնկայներ ։

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՆՈՐ

ձԱՇԱՐԱՆ

(Հայկ. Տնօրենութիւն)

CAPPADOCE

3, Rue Marivaux

(derrière l'Opéra-Comique, Métro Richelieu-Drouot) Tél. 742-83-65

ՈՒՐ ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ՋԵՐՄ ՄԹՆՈԼՈՐՏԻ ՄԸ ՄԷՋ, ԿԸ ԳՏՆԷՔ ՃՈԽ ՃԱՇԱՅՈՒՑԱԿ ՄԸ եւ յատուկ հաշեր.-

ԵՐԵՔՇԱԹԻ — «Մանթր» ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ — «Լահմաճուն» ՈՒՐԲԱԹ — «Սու պէօրէկ»

FUS & U.U.F. OF VU.b. 4PPU.4P

ԴՊՐՈՑԱՍԷՐ ՏԻԿՆԱՆՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Յունիս 23ի գաչտահանդեսի վիճակա -Հանութեան Փարիզ - Նիս երթուդարձի տումսակը չահած է Թիւ 579: Կը խնդրուի սոյն Թիւր ունեցող անձէն դիմել՝ վարժարանի տեսչութեան։

ԴՊՐՈՑԱՍԷՐ ՖԻԿՆԱՆՑ LUPAUPULL

1974-1975

Ցառաջիկայ ուսումնական տարեշրջանի արձանագրութիւնները սկր-

Դրովերբի և հեր իր փափանիր իրենց դաւակներուն տարիջին համապատասխանող ֆրանսական դարդացումին հետ տալ նաեւ հայեցի դասարարակութիւն, կրնան անվարան ղանոնը յանձնել Հայ վարժարանին։

Արտասահմանեն եկող աշակեր աուհիները ֆրանսերէն լեզուին վար. ժեցնելու համար, վարժարանը ունի պատրաստական յատուկ դասա-

Դիմել դպրոցի տեսչութեան։

STOPETALPHY

Direction du Tebrotzassère 1, Bd. du Nord — 93340 Le Raincy Tél. 927-01-72

4. U. C. U. - Ufoph ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ ՄԱՐՍԷՑԼԻ ՄԷՋ

ՎԱԼԱՊՐԻ ԱՆՏԱՌԸ

կիրակի, Ցուլիս 7, ամբողջ օրը, ժամը 10էն սկսեալ Պուլի մրցում — մանկական խաղեր — Շամփուրով խորոված — ըմպելի ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ

Մեծ պաստառի վրայ կարելի է հետեւիլ ֆութպոլի համաշխարհային Բաժակի աւարտական մրցումին

Հ.Ց.Դ. ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻ FULLULANT

SU.P & 4U. & FU. & U. 4 A FU C Օգոստոս 1էն 30

- Zungt .-

Camp du Nor Séround Chalet St. Mathieu - Route de Bessan 34-Bessan (Hérault — Tél. (67) 94-10-52

Արձանագրութիւն Երկուչարթի իրիկուն ժամը 18.30 կն 20 եւ Շարաթ ժամը 175% 19

Zwj Uzwinjet Snew

17, Rue Bleue, PARIS (9e) — (Départ collectif de Paris) Կեդրոնական եւ Հարաւային Ֆրանսայի համար դիմել Նոր Սերունդի խումբերուն 7էն 14 op՝ 32 фp · opp , 7 opէն պակաս՝ 35 фp · opp :

Համբու ծախքը՝ յաւելեալ։

Ohreud 30hlhu 5 vendredi 5 Juillet 1974

SEE FEETE BOOK

0 Ր Ա Թ Ե Ր Թ ՀԻՄՆԱԴԻՐ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

HARATCH

LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE Directrice: ARPIK MISSAKIAN 83, RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS

— Tél.: 770-86-60 — C. C. P. Paris 15069-82

Fondé en 1925 R. C. Seine 57 A 2731

₽ԱԺԱՆՈՐԳԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա Տար · 150 ֆ · Արտասահման Տար · 175 ֆ ·

Վեցամսեայ

80 фр. 0,90 ф.

5004 SU.Ph — 13.055

LE NUMERO 0,90 F.

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

50° ANNÉE - N° 13.055

OFARES HOUSE

ԹՈՒՐՔ ԸՆԿԵՐՎԱՐԱԿԱՆ -ԲԱՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

վերջին տասնաժետկներուն, ձարտա – բարուեստի աստիաձանական զարդացումով, Թուրջիոյ ժէջ բանուորները կը փորձեն կադժակերպուիլ իրենց չահերու պաչտպանութեան համար։ Երբեժն գործաղուլներ ալ կը կազժակերպեն, օդ – տուելով 1961ի Սահժանադրութեան չնորհած Թոյլտուութենչն։

Չախակողմեան տարրեր, Համայնավա
րական Հովերէ տարուած, տարիներ առաջ

կարմած էին Թուրջ Բանուորական Կու –

տակցութիւնը, որ կը յաւակնէր դեր մը

խաղալ երկրի ներջին ջաղաջականութեան

մէջ։ Աչի-ձախի պայջարներու արդիւնջն

տան եղաւ, որ անիչխանական վիճակ

տահղծուեցաւ եւ բանակը ստիպուեցաւ

կր կամջը պարտադրել՝ վերջ տալու Հա
ոպ խռոմայոյդ վիճակին։

1971 Մարտ 12ի վերջնադիրը տապալելով օրուան կառավարութիւնը, յանդեցաւ
Ապրիլ 26ի Պաչարման Վիճակին։ Բան –
տերը լեցուեցան խուովարար, Համայնավար, անիչխանական, ձախապաչտ որակուած Հաղարաւոր ամբաստանեալներով,
որոնցմէ չատեր տակաւին արդելափակ –
ուած կր մնան։

Սահմանադրական Խորհուրդը լուծեց Թուրջ Բանուոթական Կուսակցութիւնը, որուն նախադահը կին մըն էր։ Վարիչ – ները նետուեցան բանտ, ուր կը մնան ցարդ։

Այժմ որ իչխանու Թեան գլուխ եկած Է «կեդրոնին ձախը» կոչուած Հալը կուսակ—
ցութիւնը, որուն « Համայնավարական »
ձգտումներ կը վերադրեն Հակառակորդ—
ները, նոր փորձ մը կը կատարուի՝ վեբակենդանացնելու Համար լուծեալ Բան —
ուրական կուսակցու Թիւնը (Թիւրք Իշճի
Փարթիսի):

Ցունիս 22ին կազմուած է «Թուրքիոյ Ընկերվարական Բանուորական Կուսակ – ցութիւնը (Թիւրքիյէ Սոսիալիստ Իշնի Փարթիսի) եւ Ներջին նախարարութեան հերկայացուցած իր աղերսագիրը։ Հիմ – հաղիրներն են՝ եօթիր բանուորներ, երեջ սենտիջայական, մէկ Հրապարակագիր, մէկ դիւղացի եւ երկու երկրաչափ։

արկարութեան ծրագիրը ծայրայեղ յեղա սակցութեան ծրագիրը ծայրայեղ յեղա փոխական ոգիով խմբագրուած է։ Անոր
կատոր նպատակը պիտի ըլլայ պետա կանող գործատունները, մեծ դրամագրուխով
կան Հիմնարկները, արտաջին առեւտուը, դրամատունները, արտաջին առեւտուը, դրամատունները, արտաջին առեւտունիկերութերնները, Հանջերու եւ բոլոր
ուժանիւթեւնները, Հանջերու եւ բոլոր
ուժանիւթերու ադրիւրներն ու ընական

նստ ծրագրին, Թուրջիոյ ամ բողջ տրնտեսութիւնը — արտագրութիւն եւ սպաոում — պետք է ղեկավարուի միակ կեղ-

Դալով արտաջին ջազաջականութեան, Խուրջիա պէտջ է հրաժարի Ատլանտեան հւխաչն, «Սէնթո»յէն եւ Հասարակաց ծուկայի ընկերակցութենւէն։ Նոյնպէս պետջ է խոլե օտար Պետութիւններու հետ

2U.86 - 26A-U.SbUPL

ԲԱՐԵՓՈԽՈՒՄԷ ԱՒԵԼԻ՝ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

Նախարարապետը նախատեսել տուած էր Թէ Ձայն – Հեռատեսիլի հիմնական բարեփոխումներ պիտի յայտնուէին, Նա-խարարաց Խորհուրդէն ետք։ Արդարեւ ինչ որ յայտարարուեցաւ ցոյց կուտայ Թէ տեսակ մը յեղափոխուԹիւն կը կատարուի Օֆիսին մէջ նախ եւ առաջ կը Թաղուի, իր այս ձեւին տակ։

Ուրեմն, պահպանելով հանդերձ մենաչնորհը, կը ստեղծուին հօթեր տարբեր սպասարկութիւններ, ինջնավար, մրցակից եւ պատասիսանատու : Այսպես , Շի րաջի պայնեցուցած ռումբը հետեւեալ կարդադրութիւնները կը նախատեսէ.— Անկախ եւ ինչնավար Հաստատութիւններ պիտի ըլլան ասկէ ետբ, Ձայնասփիւռը, Հեռատեսիլի իւրաջանչիւր կայան (Ա.., F., 9.) ինչպես նաեւ ծանր արտադրութիւնը, սփռումի թեջնիք սպասարկու թիւնը եւ արտասահմանեան յայտադիրի ։ կառավարութիւնը, ի յառաջագունե, մերժած էՀեռատեսիլի որեւէ մէկ կայանին անձնականացումը, վերջին կարելիու թիւն մը տալու համար Ձայն - Հեռատեսիլին ինքզինքը փրկելու։ Շիրաք չի ծածկեր որ ներկայիս Օֆիսը անպատասիսա նատուութեան խորհրդանիչն է, ուր մոխումն ալ չափ ու սահման չունի : Այս կաղմակերպուԹիւնը, Շիրաբի համար, պէտը է առաջըն առնէ մսխումներու բայց եւ այնայես բացին դարման գտնելու Համար, նախ եւ առաջ կը բարձրանայ հեուսոլիտողին սակադինը, որ 140 ֆր. կ'ըլ-

կնչած երկկողմանի Համաձայնութիւն ները։

Ընկերային մարզին մէջ ծրագիրը հանրաքուէի իրաւունք կուտայ նաեւ բան –
ուորներուն, կը ջնջէ օրավարձքերու
աուրքերը, դործատէրերուն պիտի արդիլէ աշխատցնել այն բանուորները, ոըոնք սենտիքայի անդամ չեն։ Մեծ կալուածատէրերու հողերը պիտի դրաւուին,
պետական հողերն ու ամէն կարգի անմշակ հողերը աղջատ դիւղացիներուն պիուի բաշխուին։ Կրթութիւնը ձրի պիտի
ըլլայ։ Համալսարանի ուսանողները մինչեւ կէսօր դաս պիտի առնեն և կէսօրէ վերջ
դործարաններու մէջ պիտի աշխատին։

Կուսակցութեան նախագահ նչանակ – ուած է Ահմէտ Քաչմազ, ծարտարագէտ։ Հիմնադիրներուն մէջ է լուծեալ Բանուո– րական Կուսակցութեան նախագահուհի Օյա Պայտար, մարջսական ընկերաբան։

Ի՞նչ յաջողութիւն կամ ո՞րջան կեանջ պիտի ունենայ ա՛յսջան յաւակնոտ ծրադրով մր ասպարեզ իջնող կուսակցութիւն մը՝ երկրի մը մէջ, ուր մարդոց մտաւոր մակարկուած յախուռնակ չէ մարսելու ա-

LPUIS - UUUNPIL

լայ սեւ-Տերմակի եւ 210 ֆր. դունաւորին Համար :

Այս օրինադիծը անշուշտ պետք է վաշերացուի Խորհրդարանին կողմ է եւ այդ պատճառով , Ազգ . Ժողովը բացառիկ նիստի պիտի հրաւիրուի Սեպտեմբերի սկիզբը , որպեսզի առանց յապաղում ի , աչնան իսկ կարելի ըլլայ օրենքը գործադրել:

Հակազդեցութիւնները բաւական բուռն են եւ ընդհանուր վախն այն է որ մրցակցութեան սկզբունքը այնպիսի կացութիւն մր ստեղծէ երեք կայաներու միջեւ, որ վրառն ինսոն, շբառնիասոր ններ: քեք մեծամասնութեան մոր անձնաւորութիւններ նպաստաւոր են ծրագրին, սենտիքաներն ու ձախ կազմակերպութիւնները ի սկզբանէ կ'ընդդիմանաան։ Իւմանիթէ կը խորագրե թե Ժիսքար 7 կտոր կ'ընե Օֆիֆիսր, Թեսոն, Քօթիաիկն ար Փարիի մէջ, չի հաւատար թե անձնականացում ի դադափարը րոլորովին ջնջուած ըլլայ be դայն կը տեսնե «տողերու միջեւ», Onnah பெயியர யுழக்கம் மீத்டிடு மக்ற க்டிரே இயுடு -Հեռատեսիլ կայ մինչ Ֆիկառօ «Վերջին փորձ մր» կը նկատէ եղածը: Համայնավար կուսակցութեան համար չատ ծանր Հարուած մըն է որ կը տրուի ժողովրդավարութեան, իւ. Տե. իռ.ը նպաստաւոր նախապաշարում մը ունի բայց..., Ըն կերվարականները «մտահոգիչ» կը նկատեն եղածը։

× Նախարարաց ԽորՀուրդը որոչեց նաեւ երեջ ամիս դադրեցնել բանուորնե– րու ներդադԹը Ֆրանսա։

ԱՒԵԼՈՐԴ ՃԱՄԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Նիջորնի եւ Բրեժնեւի աստակցութիւն ները վերջ գտան եւ Մ. Նահանդներու նախագահը մեկնեցաւ Մոսկուայէն Չորեթ չարնի օր։ Խորհրդային - ամերիկեան երրորդ «վեհաժողովը» կես ձախողութերւն մը եղաւ, Համաձայն ղէտերուն։ Արդա րեւ Նիջորն եւ Բրեժնեւ չյաքողեցան ռագմագիտական գէնքերու սահմանափակման չուրջ մնայուն համաձայնութիւն մր կրնջել, ինչ որ այս հանդիպման գլխաւոր նպատակն էր ։ Մյսուհանդերձ , երկու համաձայնագիրներ կնջեցին հիւլէական գէնքերու չուրջ, երկուքն ալ համեստ առա ջադրութիւններով: Առաջին Համաձայ նութեամ ը Խորգ. Միութիւն եւ Մ. Նա հանդներ յանձն կառնեն հակահրթիռի արձակման մէկ կայան ունենալ, փոխա նակ երկութի, ինչպես կր նախատեսեր 1972ի Համաձայնագիրը։ Ասիկա մեծ յաջողուներւն մր չի նկատուրը, բանի որ երկուսաեք երկար ժամանակէ ի վեր արդէն որոչած էին գոհանալ մէկական կայանով : Խորհրդային Հակահրթիռի կա յանը (Գալոչի ցանց) կը գտնուի Մոս կուայի չուրջ, իսկ ամերիկեանը՝ Տաբո թայի հրթիռի արձակայանին մom: Նոր համաձայնագիրը չարդիլեր հակահրթիռի կայաններուն տեղափոխութերւնը:

Հիւլէական երկրորդ Համաձայնագիրը կր վերարերի ստորերկրեայ Հիւլէական պայթումներուն : 150 ջիլոթոն տարողու- թենչն աւելի հիւլէական ռումբ արդիլ - ուած է պայթեցնել 1976 Մարտ 31էն ետջ : Համաձայնադիրը չի սահմանափակեր ռումբերու թիւը ։ Միւս կողմէ ոչ մէկ համաձայնութիւն կարելի եղաւ գոյտա - ցնել այն Հրթիռներուն չուրջ, որոնջ Հիւ- լէական բազմաթիւ «գլուխներ» ունին :

Ս,յս պայմաններու տակ Նիջոընի Տամբորդունիւնը դրենք աւելորդ բնոյն մը ստացած է։ LUBUUSUL

ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՇՏՕՆԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

Հայաստանի Գերագոյն Խորհուրդի Պրեզիտիոմը անտառային տնտեսութեան պետական կոմիտէի նախագահ նչանակած է Հրանտ Աւագեանը։ Նախկինը՝ Լ. Վարդանեան «աղատել է պարտականութիւն – ներից՝ այլ աչխատանքի անցնելու կապակցութեամը»։

*6P6***bCC C C S b Q C S b Q**

ԵՐԵՒԱՆ (Արմէնփրէս, Յունիս 28–30)

08U.P ԱՑՑԵԼՈՒՆԵՐ

Մոսկուայի մարդարուծութեան 12րդ միջ համադումարին մասնակցած պատուիրակներ երկու օրով Հայաստան այցելած են ։
Գիւղատնտեսութեան նախարարը՝ Վ.
Սերոբեան այցելուներուն պարդած է մարդադետնի եւ արօտավայրի տնտեսութեան
վիճակը Հայաստանի մէջ, անասնապա –
հութեան մթերըներու արտադրութեան
աճը, եւայլն ։

Հայաստանի ալպեան մարդադետինները այցելած են պուլկար, ամերիկացի, լեհ, դերմանացի, իտալացի, մալէդիացի, աւստրիացի, Նոր Զելանտացի մասնագէտ– ներ։

ZUUO UUZEUL AUPAEKUSPAKUS

Ծննդեան 60աժեակին առնիւ եւ գրա – կան իր վաստակին համար Նադուչ 8ա – րունիւնեան «Աչիստանի Կարմիր Դրօչ» չջանչանը յանձնած է րանաստեղծ Համօ Սահեանի։

ትԱՊԱՒԷՆ՝ ԲԱԿՈՒՆՑԻ

AUSTULADE TELEVIE

Բակունցի «Միրհաւը» պատմուտծ քը եւ քանի մր ստեղծագործուժիւններ հիմ քը պիտի կազմեն նոր ժապաւէնի մը, որ պատրաստուելու վրայ է բեմադիր Եուրի Երզնկեանի կողմէ. ժապաւէնին նիւժը չարադրած է արձակադիր Հրանտ Մա-Թեւոսեան։ Բեմադիր Ե Երզնկեան ցարդ 30է աւելի դեղարուեստական եւ վաւերա-դրական ժապաւէններ պատրաստած է։

Fully de snynd

ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ԳԵՐՄԱՆԻԱ եւ Հոլան – տա, ինչպէս կը նախատեսուէր, Կիրակի օր պիտի մրցին ֆուԹպոլի համաչիար- հային Բաժակին տիրանալուն համար։ կէս-աւարտական հանդիպումին, Հոլան-տա պարտուԹեան մատնեց Պրազիլը Օի դէմ 2 կէտով, մինչ Գերմանիա 1-0 կը յաղԹէր Լեհերուն։

U.SSPU - ԱՊԱՊԱՑԷՆ Հերջեցին Թէ Նեկիւսին Թոռը ձերբակալուած ըլլար ինչպէս նախապէս յայտարարուած էր։

ΦԱՐԻՁԻ մէջ այս միջոցին կը գումարուի «Բժչկական սեռարանութեան մի – ջազգային Համագումարը», որուն կը մասնակցին 700 մասնագէտ 50 երկիրներ ներկայացնող։

THURUP AUST AC th Prilyila ILPSILAILS, ST. BPP

Գրուած է, կը գրուի, պիտի դրուի: At'me & apach:

Սփիւռըը, որ աւելի քան մեկուկես միthen Zujacffiel 4p sugart, using nelle իր իւրայատուկ պայմաններուն համա պատասիանող կազմակերպական կառոյցի մր։ Այդ կառոյցը պիտի բլլայ պետականաձեւ, թերեւս աւելի բարդ ու դրժուտր իրականանալի եւ գործադրելի քան թաղմանիւ Պետունեանց վարչամեքենաները:

Այդ կառոյցին անհրաժեշտուներւնը րազմապատկես գգալի է, երբ ի մաի ունինը, որ Հայութիւնը Սփիւռջի մեջ անցած է դաղթականութեան հանգրը ուանը։ Ցաղթահարած է բաղմապիսի դժուարութիւններ, աիրացած է որոչ դիրջերու, ինչպես նաեւ նիւթական բարօրութեան, նոյնիսկ բարօրութենեն ալ անդին անցնելով՝ արրացած է հարսաու-[ժեան , ե[ժէ կարելի է puti with puil Հարստութեան, կարգ մր պարագաներու։ Սանատական այդ յաջողութիւնները արդիւնը են անչուլա նախաձեռնութեան, ձեռներկցութեան ոգիին, ցեղային ուշի մութեան, ընդունակութեանց:

Այս հանգրուանին մեջ, այլեւս կարելի չէ մեր կեանքի զանադան կարիքները գո-Հայնել միջակութիւններով, այլ անհրաdigen bu hamuph samanfaffin sund mymատական լուծումներ, որոնք աստիճանարար պիտի առաջնորդեն համասփիւռը եան պետականաձեւ կառոյցին :

Այս խորհրդածութեանց մղուեցանը վերջին ամ իսներու ընթացքին Համադդային Մշակու ժային եւ Կր ժական Ընկերակցու քենան արձանագրած յաջողու քիւննե րեն, որոնը եկան գումարուիլ Համադդայինի արդեն իսկ բեղուն դործունեունեան 4 11111:

Upquepte, by dembertally be build mil սի գործունկութեան, հրատարակչական որակաւոր աշխատանքին առընքներ, Համարդային Մշակությային եւ Կրթական Ընկերակցուն իւնր կը վարէ նաեւ Ն. Фшլանձեան ձեմարանը, որ տեղական սահդարրբեն ժունո ժանսկ՝ փաննիի այլ դրական ժամադրավայրը, ընտանեկան րոյնն է բոլոր գաղութեներեն Հաւաքուող mungling - mungling when & filterne : At 4p fourկան այդ Հաստատութիւնը նեղ կուգայ իրեն դիմոց համորդիներուն համար :

Ու Համադդայինը՝ անհատական ձեռ ներկցութեան ողին ու յանդդնութերւնը փոխադրելով Հաւաքական - միութենական կետնըէն ներս, դպրոցաչինական

ծրագրով ձեռնարկեց ընդարձակ Հոգա չերտի մը դնման։

.Որովհետեւ, Թերեւս որջան ալ իրա տես, ճշմարիտ, պայմաններուն յարմար մoտեցում ըլլայ վերջին 10ամեակին յա-Տախաղկալ դարձած այն արտայայտութեր. նր, թե հայերէն լեզուի ուսուցումը կամ իւրացումը բացարձակ նախապայմանը չէ Հայեցիութեան, Հայկականութեան պահ պանման եւ մանաւանդ Հայ դդայու, այ-மாடிக்குந்தில் மடிரி கிறியுறின் எட கிறு հաստատում մըն է, որ հայորդիներու կողմ է հայերէն լեզուի իւրացումն ու տիրացումը գիրենք աւելի հաղորդակից կը ருயாகிக்க ஆயுரை யுயாகிகடிக்கம், தயு կետևթին, գիրենք կր գինեն ի նպաստ Հայկականութեան պահպանման, գիրենք կը մղեն հայօրեն դործունկութեան:

Արդ , հիմնական այս մտահոգութիւն ներով դպրոցաչինական նպատակով Հո դաչերտի գնանան նախաձեռնութիւնը իրրեւ կոուան ծառայելով, արձադանդեց դաղութե դաղութ, եւ յաջորդարար կատարուեցան իշխանական նուիրատուու -[ժիւններ, պատասիանատուները յուսա դրելով Թուղթի վրայ ծրադիրները արագօրէն վերածելու գործնական աշխա տան թներու , իրականացում ներու ։

Արտել ուրախալին այս ինքնաբուն եւ արագ արձագանգներն են, որոնք մեծա դումար նիւթական կը տրամադրեն սրբադան իրականացումի մր համար : Որով հետեւ, Սփիլութի հայ կեանթի պետականաձեւ, Համադադությային կազմակերպ ման Համար որքան անհրաժելա են կառոյցի կմախըն ու անհատական գոհարհ*ըութիւնները*, նուիրաբերումները, _ ընդ Հանրապես դոհելով անձնական ժամանակեն ու հանոյրեն, — նոյնքան անհրաժելա են նուիրատուութիւնները, որոնք պիտի նիւ Թականացնեն բարոյական ծրադրումները:

Znu t, np 4p affeud int anponcutne թեւնը այն դանդուածին, որուն համար րախնւր, թե անհատական ձեռներեցու թեամ ը կեանքի մ էջ յաջողութիւն են արճանագրած եւ տիրացած հարսաութեան, երեւոյի մր, որուն համար անկասկած չնորհաւորելի են ենքակաները եւ աւելի ջան չնորաւորելի պիտի ըլլան, երբ իրենջ անտակարկ օժանդակութերւնը կ'ընծայեն Համաստինութեան չափանիչով ծրագիր ներու իրագործման, որ իր կարդին պիտի օժանդակե համասփիւռ քեան կառոյցի ծնունդին։ Որովհետեւ, անտարակոյս չորայի մր օղակները պիտի ըլլան գանաquin Summune for hilling, if zulat four fit, րարեսիրական, ջաղաջական իրենց բընոյ թեներով, որպեսգի կարելի ըլլայ անոնց համադրումով գոյացնել չգխան. համասիիւոքեան կառոյցը:

Այս իրականացման համար բացարձակ անհրաժելաութիւն է նիւթականը, երբ րացորոշ տեսանելի է անոր կարիքը, «էականութիւնը» ներկայ կարդուսարքին մէջ: Առ այդ, կարելիութիւն ունեցողները պէտը է անտակարկ բերեն (յաձախ կր

TTUUTS AUSL ԼՐՏԵՍ ԵՒ ԴԱՒԱՃԱՆ

Եթէ գնդապետ Ալֆրէտ Ռեալ ենթակայ չրլյար ապօրինի մոլութեան մը, այսօր աշխարհի հակատագիրը Թերեւս ատրբեր ըլլար:

20րդ դարու սկիրը հինդ մեծ Պետու թիւններ կը ղեկավարէին աշխարհը: Այս րոլոր Պետութիւններն ալ եւրոպական <u>էին . Մարլիա, Ֆրանսա, Գերմանիա,</u> Աւսարիական կայորութիւնը եւ Ռուսիա:

Աւսարիական կայսրութիւնը ուներ 51 միլիոն բնակիչ եւ 676.000 քառ. քիլո մեթի տարածութիւն։ Բնակչութիւնը րացկացած էր դանագան արդութիւններէ եւ ցեղերէ։ Իր ստեղծումէն ի վեր ան րախումներ ունեցած էր եւրոպական մեծ Պետութիւններու հետ եւ մասնաւորաբար Pencupas be Physicipas Shin, aprile 4p փորձէին անդամահատել այդ հոկայ բայց պառակաուած կայսրութիւնը:

Աւսարիական գաղանի սպասարկութիւնր աշխարհի ամենեն գործոն եւ ամենեն րնդարձակ կազմակերպութիւններէն մէկն էր, երկրէն ներո Թէ դուրս, արուած pjլալով ներջին եւ արտաքին յարատեւ վրատրորերը որ կը սպառնային կայսրու թեան գոյութեան:

Համաշխարհային Ա. Աշխարհամարայն шпшу, դնդшպետ Ալֆրետ Ռեալ կը վարեր Երկրորդ Գրասենեակը, որ կը զբաղեր դուրսը գործող աւսարիացի եւ հերսը գործող օտար լրաեսներով : Ռեայ անթերի կերպով կը կատարեր իր պաշտօնը եւ կը վայելեր իր մեծաւորներուն եւ պաչաօնեաներուն վստահութիւնը ու յարդանթը : Բազմաթիւ օտար լրահաներ ձերրակալուեցան չնորհիւ իր ջանքերուն եւ ստացան իրենց պատիժը:

Ամերեր շատ տուժողները ռուս վոր ծակալներն էին, որոնք Հագիւ գործի սկըսած՝ կր դիմակագերծուկին եւ կը չկղո-

րերեն արդեն, իրենց օժանդակությիւնը, ոչ թե իւրաքանչիւրը իր գաղութին համար, նեղ սահմաններով, նեղ մտածելակերպով, այլ ձեռք պէտք է երկարել քաղաքէ քաղաք, երկրէ երկիր, գաղութէ գաղութ, իբրեւ ՄԷԿ ԱՄԲՈՂՋՈՒԹԻՒՆ։

Ափով արուածին վրայ պիտի դան վումարուիլ ժողովրդային լումաները, ինչպես նաեւ այլոց բարոյական գոհարերութիւնները եւ բոլորին համադրումով ու Համակարդումով պիտի իրականանայ Հիմնական նպատակը:

Հիմնական է դործել «մէկր բոլորին համար, բոլորը մէկին Համար» առաջադրան.

b. 9. 11.

ջացուէին ։ Ռուսական Երկրորդ Գրասեն. եակին պետր Պախիուշին, որոշեց պա քան դմբ նրետաբա Ուեներ Աբայի մեց Վիէննա դրկեց իր ձարտար գործակալ րերէն մէկը, երիտասարդ Փրաթը, որ ծնած էր պալնեան երկիրներու Հարա ւային շրջանը եւ կը խոսեր մաթուր ա կատարեալ գերմաներէն մը։ Փրան մ. այեն կր ճանչնար աշտարիական սպայա կոյանն անդամները եւ մուտը ուներ բարձրր չրջանակներեն ներս : Իր միակ դործն էր լրաեսել գնդապետ Ռետլը : Շատ չան ցած Փրան իմացաւ որ Հակալրահսական կաղմակերպունեան պետր սեռային ա ան անուր անանդերու գիւրորի ուրքը բե տասարդ սպայի մր Հետ:

Առաու մր դնդապետ Ռեալ իր սեղանին վրայ դատու հետեւեւմը համակը.

«4'negled Stafe Steen front integration Ե... ի մասին : Եքժ մերժեր դալ, կա փորձեր ծուղակ մը լարել, յաջորդ օրև իսկ սպայակոյաին պետը պիտի իմանայ թե ինչ տեսակ յարաբերութիւններ կր Szulte intiquipal 6 ... h 46m):

At hen while frant in pul partity hugar blank լրջուներնր: Ենե իր մեծաւորները իմանային իր մոլու Թիւնը, դինք անմիջապես դործ է արտի արձակերն եւ իր անունը պիտի դառնար հանրային կարծիջին թիլուլոր:

Սարալուած գիմեց ժամադրութեան վույրը: Փրան առաջարկեց իր պայմանները։ Եթե Ռեալ դործակցեր ռուսական սպասարկու Թիւններուն հետ, դադանի ոչ որ պիտի իմանար իր մոլութեան դադանիքը:

Գնդապետը Հաւանեցաւ: իրը փաստ, Ռուսերը իրմ է պահանջեցին սահմանա մերձ քաղաքի մր երկու ամրոցներուն յատակագիծը: Որպեսզի դաւաձանութիւնր երեւան չելլե, Ռուսերը Հոն գրկած էին իրենց լրաեսներէն մէկը՝ գոր Ռեայ ձերբակալել աուաւ, իրը թե ան ըլար յատակագիծները ձեռը անցրնոգը: Չմոոնանը ըսելու որ մեծ դումար մրն ալ ստա-

ிய செர்மாதிம் முய்றக்யட் யடிரி யுயக்கம்? կուս : Գեպապետեն պահանջեց 10րդ եւ 11րդ ըստակներուն անձնակարմին եւ գինամ [ժեր քին մանրամասնու [ժիւնները, "րոնք կեղրոնացած էին ռուսական սահմանին վրայ : Ռեալ գոհացում աուաւ այդ պահանջքին ալ։ Փոխարէնը ստացաւ աchife it by queding of be theunphus its Վործող ռուս բազմանիւ գործակայներուն անունները:

Uporthe Zand me from pany file U. Amentipung մին անկառատիելիութիւնը կը մաահոդեր բոլոր Պետու Թիւնները: Պաթիույին հան-Thuned of netitione Otimple stim Liftnem-What faile purpuphe ity:

Ռետլ խոստացաւ յանձնել աւելի կաpheny intertaine fle with the Ancolony of դործող աւսարիական լրաեսներուն ա նունները։ Փոխարէնը ստացաւ անհաչ nelife quedup dp to Venupling dtf unpծող ռուս լրաեսներուն անունները։ Մէկ խոսքով երկու երկիրներու դադանի սպա-

brakur osbur

SUUTECHAR SUCH ባበኒሀኒኒ ጉበՒቦሀ

1896 - 1909

ՏԱՍՆԵՐՈՐԴ ԳԼՈՒԽ ՎԵՐՋԱԲԱՆ

Upung pullbond wagus Amup Ulff unդոտայէն եւ Թղխատարական չէնքին առջեւեն, ի դուր աչքերովս ծանօք մր փրևunting, neutuch wing sten dhister fitրա երթամ ։

Much por be hul fumbine Pubper gale -மாட்ட யாழிக்க மாயைக் தில் ஓட்கமா யுயக்ய պաններ ու բեռնակիրներ, չես գիտեր ինե չարաչուք նչանի մը սպասողի դիր-·pmy:

ԵԷնի ճամիի մզկիներն առջեւ տեսարանր պարզապես ահարեկիչ էր։ Ամբողջ ընդարձակ սանդուխին աստիճանները լեցուսոծ էին խուժանային բազմութեամբ մր, மவுமைக்குள் அடிமாடயல் , பாடக்ட மயுமாள դական: Պաղչէ Գարուի Հրապարակն ալ լեցուած էր խուժանով, որոնց առերե ւոյթ Հանդարտութիւնը վախ կազդեր dapparu:

Արդ իջական ջարդի մր տեսիլբը ունեցայ այդ պատկերին հանդեպ : Հացիւ հինդ վեց Sugh thue, dunguite att, up quisults թայլերով կր դիմեինը դէպի կամուրքը, ին ըրին ընիս Ղալաթիա նետելու Համար: կր գգայի որ միւս անցորդներն ալ իմ

մ տատանջութերւններովո համակուած էին: կամուրջին վրայ լեցուած էին անգեն գինուտըներ, որոնց տեսքն ալ մեզի ապա-Smilm Phil հերջնչելու ընու Phil չուներ: Վերջապես հասայ Թիւնել եւ քանի մր վայրկեան ետքն ալ Բերա, ուր կրցայ ազատ չունչ մր առնել:

Մեծ փողոցը իր սովորական ոգեւորութեան մեջն էր, կին ու էրիկ մարդ անsny ne անտարրեր կր պարակին մայլժե-பாடு பிரார:

Pull of pupting utper the funding Թօրանկերոնի սրճարանը, օրուան դեպ թերուն վրայ մեր տպաւորութիւնները փոխանակելու եւ միեւնոյն ատեն նոր տեղեկու թիւններ առնելու համար:

U. Stania pholita ofheranja poughop he - Մյս գիչեր կամ վաղը ջարդ պիտի

யுயாய\$ 6: եւ այս մասին ամէն որ իր գիացածը կր պատոներ։ Ըստ այդ ըսուածներուն functuing hisnophi h ofthe pungt he pung

ջարդի պատրաստութիւններ տեսած էր, դէնքեր ու դաչոյններ պատրաստած:

– Նչանի մը կը սպասեն գործի սկսելու

- hour hour...

- Ըրլարդեն դալիք Հրամանին ան -

Եւ կարծես թե խնդիրը ամենաբնական րանի մր վրայ ըլլար՝ ամէն որ կարծիքներ կը փոխանակեր.

- Ապարել Հայ իար պիտի չհամարձակի այդպիսի հրաման մր տայու:

- Ընդհակառակն իր չահր կը պահանջե որ այդպիսի բան մր պատահի:

- pugne sudup:

- Որպեսգի եւրոպական միջամաունիւն of pilmi: - Բայց այն ատեն Պետութիւնն ալ կը

վատնգուի: - Upft whom so qui t, pur t op fing

դահին վրայ մնայ:

Եւ յետոյ ինքնապարապանունեան միջոցներուն վրայ կր խօսէինը: Ամեն մարդ կր պարծենար տունը գէնք մի ունենայուն վրայ եւ Հրաւէր կը կարգար ջարդարար-Libpach:

- Թող գան ու կր տեսնեն... այս անդամ անցած անդամուան չի նմանիր:

Բայդ ամ Էնուն ալ մեծագոյն յոյսր Սելանիկեան բանակին վրայ էր։

- ԵԹԷ այդպիսի բան մր պատահի, Sught dud of homes while, h'putfin, պաշարող բանակը իսկոյն կը հասնի։

Եւ սակայն երկիւդր տիրած էր անկնուն վրայ եւ այդ իրիկուն ամեն մարդ փու-[ժաց կանուն իր տունը ջաչուելու:

Այդ թուականին Բերա, Մեջթեպ փոկոց, ափարթելանան մր կը բնակեր: Տան միւս բնակիչները յոյն կամ իտալացի էին եւ գոնապանն այ ծերունի Ցոյն մըն էլ, ետքսե տոսրճ հահաեբետետե տաաչավու -Թիւն մր կր ներչնչեին մեղի, մինչդեռ երւնա ժարտանուր ուրբնու ասւրբնու հրակիչները երկիւգի մատնուած էին այդ ophpach:

Ժամ ը գիչերուան իննին արդեն փողոցին մեջ անցուղարձր դադրած էր եւ Հագիւ ատեն ատեն ույ մնացած անցորդ մի ին աբողյաւքն աև հաւատճանն ասւր ին վաւ-Juni:

Արջալոյսին յանկարծ արթնայ անկող-Who dfg and offir sprayministeneldhing of amjutu:

- Արդեօք կրկի°ն գինուորական ցոյց մր տեղի կ'ունենայ, մտածեցի:

Դարձեալ ականջ գրի ու այո լսեցի նաեւ Թերանօքի ձայներ: Տանր մեջ ամենքո ալ արթացած էինք:

Մ.յս անգամ կասկած չկար, Սելանիկի բանակն էր որ ներս կը մանէր: Բայց ինչո°ւ այս Հրադանաձրութիւնը

եւ ում ըակոծումը:

(143 - Tup.)

սարկութեանց պետերը կը դաւաձանէին իրենց հայրենիջին բայց Ռեալիի կացունիւրն աւթքի ոմերենմարար էն:

1913ի սկիդբները Պաթիուշին պահան չեց Ռուսիոյ դէմ կատարուելիք դինուսհայար ժանգանունքիւրորի հասարանանիծր, որ կը դանուէր Սպայակոյաի արկղին մէջ։ Ռետլ նաև ընդ-գիմացաւ, նոյնիսկ որը արտարարան արդրարար ու ուրջը։ Արգ դաղանիջները յանձնել կը նչանակեր իր Հայրենի ջին վսորտակումը։ Սակայն այնքան յառաջ գացած էր, որ գաւ մր աւելի կամ պակաս ոչինչ կրնար փոխել իր ջակատագրէն։ Իր այս վատ արարջը նարցնելու համար, Պանքիուչինեն պա-Հանքեց ռուս վեց գործակալներու անունները, դորս ձերբակալել աուաւ, եւ արյանացու իր մեծաւորներու գնահատան<u>-</u> քին։ Ցետոյ այցելու թիւններ տուաւ Սպաակոյտի բարձրաստիճան իր բարեկամ կերուն եւ յաջողեցու ձեռք ձղել իրոնկ պահանջուած յատակագիծը:

Թուդ թերը հասան Uth Фե թերսպուրկ, րայց նոյն ատեն աւստրիական սպայա կոյար սկսաւ կասկածներ ունենալ, առանց դիտնալու անունը այն դաւաճանին, որ թյամիին յանձնած էր այդ կենսական

դաղանիքները:

Ռեալ, որ տեր դարձած էր մեծ Հարրսաութեան մը, մտահոգ էր սակայն ։ Շունչ մր ջաշեց երբ սպայակոյտին պետր իրեն அய்தால் மாடயட புளிகிறாட பேயியற யறி புயւանանը, որ կը գործակցեր Թչնամիին shm: Ռեալ հասկցաւ որ իր անձը կաս -மும் முறிய முறியார் :

Ռետլ քանի մր օր ետք կրկին ներկայայաւ սպայակոյտի պետին եւ ըստւ որ մաահողուելու պետք չկար, որովհետեւ անձնուած Թուղթերը արժեք չունեին։ եւ հարցը փակունցու այսպես:

Սակայն ինչ որ չէին կրցած ընել ամրող) աւսարիական կառավարութիւնը եւ սպայակոյար, պիտի յաջողեր համակաատր բերատոտեմ ու արդույու ահաման առանաա-

Ռետլ յանախ կը դիմեր Վիեննայի կեղարական նամակատունը եւ կը ստանար խուխ գոյնով պահարան մը, որուն վրայ

Օփերա պալ 13. փոսթ ռեսթանթ։

Նաժակատան երիտասարդ պաչտոն հան, որուն յանձնուած էր այդ բաժինը, հետաքրքրու [ժետոքր կը դիտեր այդ տարօրինակ պահարանները, որոնք կը կրկին աւսարիական սահմանամերձ քաղաքի մր կնիջը։ Պաչաօնեան ուչադրութերւնը հրաւիրեց իր մեծաւորին ու վերջապես որոշուհցաւ բանալ այդ պահարաններէն մէկը ոստիկանութեան Հաւանութեամբ։ Պա հարանը կը պարունակեր հոկայ դումար մը, 12 հատ հաղար քրոննոց Թղխադրամ ։ ատիկանները չէին անդրադառնար որ ձևոք անցուցած էին դարուս մեծագոյն արահաու թիւններեն մեկուն առաջին օղակը։ Կը կարծեին որ դրամադեղծներու դործողութեան մր առջեւ կր դանուին:

Պահարանը վերակնքուեցաւ եւ գետեղանցաւ զարակին մէջ։ Պաշտօնեային պատուիրուեցաւ որ եթե պահարանին այր ներկայանայ, անաքիջապես կորե կոնակի մը վրայ, որպէսզի բովի սրահին մ էջ սպասող ոստիկանները մ իջամտեն :

Օրեր ու չաբախներ անցան , բայց ոչ ու ներկայացաւ:

1913 Մայիս 24ի կեսօրին, պաշտօնեան կոխեց կոճակին վրայ եւ Հնչեցուց դանդակը։ Երկու ոստիկանները խուժեցին որահին մէջ։ Պաչաօնեան ցոյց աուաւ பிபாழி ராபாழ.

- Վայելուչ եւ լաւ Հաղուած պարոն մը առաւ համակը եւ դուրս ելաւ:

Երբ ոստիկանները հասան մայթին վրրայ, ինդանալարժ մը ճամրայ կելբեր։ Սկսան ետեւէն վաղել, բայց չհասան: Միայն կրցան արձանագրել Թիւր՝ Ա 108: Բայց ո՞վ կար մէջը։ Չէին գիտեր։

Բաւական փնտոելէ ետք դտան ինքնաչարժը ։ Վարորդը ըսաւ որ նամակատունեն առած յանախորդը իջած էր Քյոմսեր պանդոկին առջեւ։ Ոստիկաններէն մէկը դաղափար ունեցաւ աչը մր նետելու ինքհաչարժին մէջ։ Բազմոցին ետեւը գտաւ դրպանի պզաիկ դանակ մը, որ պիտի դառնար դնդապետ Ռեալի կորստեան պատճառը:

Երկու ոստիկանները դիմեցին Քյոմսեր պանդոկի ընդունելունեան գրասենեակը եւ պահանջեցին արձանագրութեան աոմարը։ Բոլոր յանախորդները կր պատ կանկին բարձր դասակարդի եւ դրամա դեղծ մը դանել այս գինուորականներու եւ ազնուականներու չարքին մէջ իրենց իրաւասուներեն վեր էր:

Երկու ոստիկանները չուտրած իրարու երես նայեցան, յեսոյ չարունակեցին [ժգ[ժատել տոմարը առանց մեծ ակնկալունիւններու։ Կր պատրաստուկին ներողուներւն խնդրել ու հեռանալ, երբ Տակատաղիրը, այգ տիեզերական բե մադրիչը, իր մողական հպոտի մէկ հարուածով, ուղեց վերջ դնել ներկայացման: ձիչդ այդ պահուն երբ ոստիկանները կր պատրաստուէին մեկնիլ, դիմացի աստիձաններեն վար կ'իջներ բարձրաստիճան զինուորական մը։ Պանգոկին գոնապանը մ omեցաւ անոր եւ քաղաքավարու (ժեամ ը Հարցուց թե արդեօք այս պոտիկ դանակը իրե՞ն կր պատկաներ:

Ռետլ չհասկցաւ որ ճակատագիրը մա-Հացու ծուղակ մը կը լարեր իր քայլերուն առջեւ։ Եթե ոչ ըսեր, ու չարունակեր ջալել, ոստիկանները խոնարհելով պիտի անցներն իր առջեւեն՝ ձեռնունայն : Բայց Ուեալ այնքան մտահոգ էր, որ ժպաելով գրական նչան մը ըրաւ ։ Ուրեմն նամակատունեն ելլող անձր ինթն էր: Ոստի կանները անմիջապես մօտեցան իրեն եւ խնդրեցին որ հետեւի իրենց։ Ռետլ որ կրնար ամեն բան հերքել, դործեց ուրիչ սիսոլ մր։ Անմիջապես գրպանեն հանեց վտանդաւոր Թուղթեր ու փորձեց գանոնը փճացնել: Ոստիկանները միջամտեցին ու Հաւաքեցին պատոուած կտորները։ Ռետլի ձերրակայութեան յուրը անանիջապես Հասաւ սպայակոյաի պետին։ Հարցաբննու-Թիւնը երկար չտեւեց ։ Ռետլ խոստովա-

PULINA Tulaha-

ՔԱԼԻՖՈՐՆԻՈՑ «Սրրոց Նահատակաց -ՖերաՀեան» երկրորդական վարժարանի աւարտականներու հանդիսութիւնը, վե ցերորդ տարեչըջանի քսան երկսեռ ընթացաւարտներով, տեղի ունեցած է Ցունիս 23 ին : Моншծ է վարժարանի հայերէնի եւ Հայոց պատմունեան աւագ ուսուցիչ ընկ. Ձարեն Ձարգուն : Վկայականներու բայխում էն ետք նոր կառուցուելիք վարժա րանին հիմնարկերը կատարած է Եփրեմ Վրդ. Թապագեան, որմե եաք յաջորդարար խոսք առած են Արչակ Տիգրանեան եւ ընկերներ Բիւցանդ կռանեան ու Բայֆ իսրայէլեան, որոնը չեչաած են նման աղդային Հիմնարկներու կարեւորութիւ նր՝ Հայապահպանման պայքարի իրրեւ կենսական կռուաններ։ Ներկաները նորակառոյց այս կրթական շինութեան հիմնադրամին նուիրած են 5000 տոլար:

նեցաւ ամէն բան ։ Ձորավարը հրահանդեց որ գլխաւոր պատասխանատուներէն ղուրս, ոչ ոք տեղեակ ըլլայ պատահածին։ Նոյն օրը, կես գիչերուան մօտ, երկու

սպաներ ներկայացան գնդապետ Ռեային։ - Գնդապետ Ռեալ, կարծեմ ատրճա-

նակ մր չունիք ձեր վրայ:

- ԱՀաւասիկ Հատ մր... Կարծեմ պէտը չկայ բացատրելու Թէ ինչի' պիտի ծա ուսյե այս աարճանակը:

– Այո, դիտեմ ։ Գիչեր բարի, պա–

Սպաները դուրս ելան եւ սպասեցին մի-Quing phi it 19:

Շատ չանցած ներսէն լսուեցաւ կրակոց մը։ Սպաները դուռը բացին։ Ռեալի մարմինը դետին փոուած էր եւ արիւն կը կա-சித்ர _இரும்றத்து:

Ցաջորդ օրը բանակի մամլոյ դրասենեակը կը հաղորդեր դնդապետ Այֆրկա Ռեալի մահուան լուրը, որ անձնասպան եղած էր քղադրդոունեան մէկ պահուն:

Գնդապետ Ռեալի մահը մեծ արձա դանդներ ունեցաւ արտաքին աշխարհի մէջ: Բոլոր մեծ Պետութիւնները, վախ րալով որ Ռեալներ կրնան սպրդած րլյալ իրենց գաղանի գործակայներու չարքերէն ներս , խիստ ըննութիւններ կատարեցին , փոխեցին կասկածելիները եւ վերատեսութեան ենթարկեցին ծածկագիր այրուրենները, գործակայներուն Թուանչանները, եւ նոյնիսկ իրենց ռազմական եւ դինուորական ծրագիրները:

TARAUP QUEWARSEUS.

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԳԱՐԵԳԻՆ ԱՐՔ․ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ ՄԱՍՆԱԿՑԵՑԱՒ ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐՈՒ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԻ ՔԱՑՄԱՆ, ՆԻԿՈՍԻԱ (ԿԻՊՐՈՍ)

-0-

1974 Մայիս 28ին, Գարեգին Արբ. Սարգիսեան կիպրոս մեկնեցաւ մասնակցելու համար Միջին Արեւելբի եկեցեցիներու Համագումարի Հաստատման պատմական դեպքին : Վերջին տասը տարիներու ընթացրին, Մերձաւոր Արեւելքի եկեղեցիներու Խորհուրդը մեկ կողմե, որ Միջին Արեւելջի բողոջական եկեղեցիները կ՚ընդգրկեր միայն իր մեջ եւ Արեւելեան Ուղղափառ Եկեղեցիները միւս կողմե, րանակցութիւններ կը տանէին որոնելու Համար միջոցներ որպեսզի բոլոր եկեղեցիները Միջ-եկեղեցական մարմնի մր մէջ դործակցունիւն հաստատեն։

Գարեզին Արթ. Սարգիսեան սկիդրեն իսկ իր գործոն մասնակցութիւնը բերած էր այս բանակցութեանց եւ Միջ-եկեդեցական այս մարմնին սահմանադրութիւն մը մշակելու աշխատանքներուն մէջ մեծ րաժին ունեցած ։

Մայիս 28-30ին, Մերձաւոր Արեւեյեան Եկեղեցիներու Սորհուրդին անդամ եկե ղեցիները եւ Անտիոքի, Երուսադեմի, Աղեջսանգրիոյ յոյն Ուղղափառ Եկեղեց ւոյ, Կիլիկիոյ Կաթեոդիկոսութեան, ոուրիական Ուղղափառ Եկեղեցւոլ, դպաի Ուղղափառ Եկեղեցիներու ներկայացու ցիչները հաւաբուեցան Նիկոսիոյ մեջ, րացումը կատարելու Համար հորակացմ Միջին Արևել. Եկեղեցիներու Խորհուրդին որդեդրելու եւ վաւերացնելու համար նաեւ նորոգ մշակուած Սահմանադրու թիւնը ու դծելու Սորհուրդի ապադայի ուղեդիծը:

Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան ներկա յացուցիչներն էին Տաճատ Արբ. Ուրֆալեան, Արտաւազգ Արթ. Թրթոեան, Զարեհ Lpg. Ughmenphinh, Upmil Lpg. Ptz/12եան, Տիկին Էմմա Օչական, Օրիորդ Թենի Սիմոնեան եւ Պր. Լեւոն ձերմակետն։

Եզրափակիչ նիստին, Գարեգին Արբ. Սարդիսեանի պաշտոն արունցաւ որպեսդի խոսի լիակատար նիստի ընթացքին:

Ծնորհակալական քանի մը հակիրձ ասաքերե վերջ, Գարեգին Արջ. կարիջը մատնանչեց այս ղէպքը կապելու նաեւ Ամերիկայի Միջին Արեւելբի Եկեղեցիներուն հետ ։ Ս,յն եկեղեցիները, ըսшւ, որոնց կեղրոնատեղին կր դանուի Միջին Արեւելքի մեջ եւ որոնը կարիքը ունին իրենց գործունեութիւնները համադրելու Միջ-եկեղեցական եղրայրակցութեան նոյն ողիին հետ։ Անոնք պէտք է կարենան Միջին Արեւելբի կացութիւնը մեկնաբանել Ամերիկայի հանրութեան բրիստոնեական հեռանկարներուն տեսակէտով:

Բոլոր պատուիրակներն ու ներկայա ցուցիչներն ալ ընդունուեցան Կիպրոսի Հանրապետութեան նախագահ, Մակա phon U.p.p.h langit :

SULVE TO OLL OF TANDER

(11) թաղցրութեամբ եւ բնբոյչ վերաբերումով այս լուրը տանիլ հանդուցեալին աղջկան։ Ահա, ասոր համար այս փափուկ պաչաօնը յանձնեց իր քարաուղարուհիին:

> Իռէն Շումով կ'ուղէ նախ փօփը տեսնել որուն պիտի յայտնե իր գիմումը եւ անկէ պիտի խնորէ որ քահանան նախապատրաստե աղջիկը իր տալիք լուրին: Հիւանդապահուհին, կը մանկ մեռեային սենեակը եւ ջանի մը վայրկեան վերջ புகமுக முக்புத் முலழ்ந்த கோ:

> - Տէր հայր, կ'ըսէ Իռէն, պատուիրակուքժեան նախագահեն պաշտոն ունիմ ,կարելի բոլոր զգուչութիւններով, Մառի Фојришофр јш јши прет ру, рр сор вшрմինը այսօր իսկ պէտք է փոխադրուի Ռիկայի կայարանը, ուրկէ մասնաւոր կառաинейрая прир инрагр Ганраси, сай Թադուելու Համար: Մյո պայաօնին կա տարման Համար, ձեր օժանդակութեան պետը ունիմ : Եւ կը խնդրեմ որ Մառի **Փօլիվանօֆը նախապատրաստելու դժուա**_ րին գործը յունձն առներ:

> Фоф կпуроры, чиру воригрия ритуп րակացմ ծերունի մրն է, որուն խորչագոյն երկար մազերը կը չրջանակեն տժգոյն դեմբ մը, դոր կը լուսաւորեն կապոյա եւ անրիծ աչքեր։ Գլուխը չարժելով, ու չադրութեամբ մաիկ կ'ընկ Իռեն Շումո-

Երբ աղջիկը խոսքը աւարտեց, քահանան լսու խորունկ ձայնով.

- Մյո տարարախա աղջկան վիչար չատ մեծ է. ամբողջ գիշերը հեծեծալով արտասունց եւ կը կարծեն թե երբ իր Հօրը մարմնին փոխադրութեան լուրը իրեն հաղորդենք, չատ խիստ հարուած մր առուած պիտի ըլլանք իրեն։ Մենք իրմե կր իլենք անիւնները անոր, զոր ալ բընոււ պիտի չաեսնե այս աշխարհին մեջ եւ այսպեսով իրեն պիտի զգացնենը, ամ էնէն անակրա ձևւով, իր վիշան ու մենութիւնը զորս պիտի կրէ մինակը, քանի որ իր մայրը երկար տարիներկ ի վեր արդկն hmusnemg & Mumnedny handt:

- Ս.յոռամենայնիւ մենք կը չարժինը ժողովրդային գործավար Չիչէրինի հրամաններուն համաձայն :

- Գիտեմ . սակայն Մոսկուայի մեջ ինչո°ւ այդքան կ'աձապարեն : Վադր Մառի Փօլիվանօֆը աւելի ակարացած պիտի րլլայ, քանի որ դիչերը ամրողջ աղօթերվ ու խոկումով պիտի անցնէ : Ծնրագիր վիճակին մէջ, առանց դիմադրութեան, պիար հպատակի այն հրաժաններուն, որոնց մենք պարտաւոր ենք Հնազանդիլ։ Սակայն mJuon · · ·

- Կր հաւանին ձեր իրաւացի պատձառաբանութիւններուն, տէր հայր, ըստւ bath Caufad, be the game on the mand արտասանած խօսքերս դաժան էին ու անդութ. սակայն ի՞նչ կրնանք ընել. կր հարցրնեն ձեցի, ի՞նչ կրնանք ընել:

- Ուրեմն Հնագանդինը, պատասխանեց Popp be Libpu dinue:

Մինակ մնալով Իռէն, կը խորհի այն մեծ ցաւին զոր պիտի պատճառէ Մառի Փոլիվանոֆին , երբ աղջիկը իր ներկայութեան դանուի: Մաթով կր կրկնե այն նախադասութիւնները, գորս բիչ աուս կատրաստած էր ինքնաչարժին մէջ։ Գնեունեան եւ գորովանքի խոսքեր այնպիսի տիսրութեամբ կուգան իր չրբ թունքներուն վրայ որ իր իսկ սիրար կը Sugarf be whitegolad hopopt for whatimկան վիչար:Սակայն կը վախնայ յուղուած կերպարանքով երեւիլ որրուհիին առջեւ, թանի որ անոր ստիպուած է ըսելու բոլորովին ուրիչ բաներ , , չոր ու սովորական խոսքեր, որոնք անդքեօրեն հրաման մր պիտի հաղորդեն:

ம்ரை முடியாயாகியா, நாடிராவீரி யருயு-பயி ரத்மீ ஓாபு :

- Շատ Հիմնաւոր էր իմ երկիւդս. ափսո'ս, ըստւ քահանան իր դեղեցիկ ու խորունկ ձայնովը, որ հիմա կր գողղղար: Հակառակ ձեռք առած զգուլութիւննե րուս, մեծ ցաւ պատճառեցի իրեն։

POL TOUSEPPUL

ԻՆՉՊԷՍ ԳՈՂՑԱՆ ՑԱՐԵՐՈՒՆ ԹԱԳԸ

ԳԼՈՒԽ Ա.

ՆԱՄԱԿՆԵՐՈՒ ԱՐԿՂԻԿԸ

Ցաջորդ առաւօտուն է: hath Couldny, 9. tooth hands humչուած, հիւանդանոց կր հասնի:

Անիկա Մառի Փօլիվանօֆին պիտի Հավորդե, նոյն դիչերն իսկ, Արտաքին գործոց ժողովրդային Գործավարէն հասած այն հրաժանը, ըստ որում մեռեալին մարքինը նոյն օրն իսկ պիտի վերցուի եւ պիար փոխագրուի Ռիկայի կայարանը ուր մասնաւոր կառախումը մր դայն պիտի mush Vanharm, mjumby Amytene Su-

Այս Հրամանը ստացած ատեն նախա դամը, խորձեցաւ որ կին մր միայն կրնար

20967879PDS

Այրի Տիկին Սրբուհի Գէորգեան կը ծանուցանե թե հոգեհանդստեան պաշտոն կր կատարուի այս Կիրակի, Յուլիս 7, առաւստ Փարիզի Ս. Ցովհ. Մկրտիչ եկեղեց-டார மீட்டு, ந்ற யமிரப்பிரும்

ՊԵՏՐՈՍ ԳԷՈՐԳԵԱՆԻ

մահուան քառասունքին առնիւ: ի գիտութիւն ողբացեալին յիչատակը

յարգողներուն :

Այս տարր առներ Տիկին Ս. Գեորդեան 100 ֆր. կը նուիրե Իսիի եկեղեցւոյ չինութեան ֆոնտին եւ 50ական ֆր- Դպրոցասերին եւ Կապոյա Խաչի Իսիի մասնա-Տիւցին (վերջին երկու գումարները ստա-ப்பட் «இள்ளைடு» தேற் :

ՓՈԽԱՆ ԾԱՂԿԵՊՍԱԿԻ

Քրէսլի. — Հաճի Նոտարեան եղբայրները փոխան ծաղկեպսակի 50 ֆր. կը նուրրեն Ալֆորվիլի Հ. 8. 9. «Ս. Մինասեան» ենքակոմիային եւ 50 ֆր. «Ցառաջ»ի, Նիկողոս Նոտարեանի մահուան

Տէր եւ Տիկին Ցարութիւն Միւթեվելեան 100ական ֆր. կը նուիրեն Փարիզի Մշակոյթի Տան եւ «Ցառաջ»ի Արշաւիր խանէտանեանի կսկծալի մահուան առներ:

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Դարոցասէր Տիկնանց վարժարանի Խընամակալու թիւնը չնորհակալու թեամ բ ըստացած է հետեւեալ նուէրները, Յունիս 23/ իր դաչտահանդեսին առներ. -

Տէր եւ Տիկին Հրաչեան 500 ֆր., Տիկին Պես (Նէօյի) 100, Տիկին Պիւրթե 100, Տիկին Ֆեյտի 100, Տիկին Մեսրոպեան 100, Տիկին Շ. Պետրոսեան 100, Տիկին Ներսէսեան 100, Պր. Ավանէսեան (Իտալիա) 730, Տիկին Զրուանդեան 200, Տիկին Սերենկիւլեան 200, Տեր եւ Տիկին Երանեան 1000 , Տիկին Յակոբեան 100 , Տէր եւ Տիկին Հայրապետեան 3000, Տիկին சியப்சியர் 500 \$ர .:

Հայ Կարմիր Խաչի եւ Որրերու Օգն. Մարմինները Հաճելի պարտականութիւն մր կր նկատեն Հրապարակաւ մասնաւոր շնորհակալունիւն յայտնել բոլոր անոնց որոնը իրենց ներկայութեամբ բարենա ձեցան պատուել Փավիյոն Տօֆինի Յորելենական Ընթերիջը գոր կազմակերպած էին Փարիզհայ Տիկնանց Միութեան 60mil huկին առներ եւ կամ ին ընտրուի նուրրա աուութերւններով արտայայտեցին իրենց համակրանքը ։

Տեր եւ Տիկին Գրիգոր Համ բարձումեան 300 ֆր., Սանձեան Հաստատութիւն 250, Տեր եւ Տիկին Ա. Տապարեան 200, 9p. կապրիել Պահատուրեան (Լիոն) 150, Տիկին Շարե Պետրոսեան, Տեր եւ Տիկին Մ. Պալեօգեան, Օր. Հ. Գարագալեան, Տեր եւ Տիկին Միսիրեան, Տիկին Հայօր, Տեր եւ Տիկին 8 . Գաւուրձեան 100ական, / Տեսինեն ձրի օխորառ, կը մեկնի ժամը Միրով կը հրաւիրուին Լիոնի եւ չրջա-Տորթ . եւ Տիկին Խուպեսերեան 80 , Տիկին 10ին Քորնավանեն եւ 10 15ին Ապրիլեան կայից հայրենակիցները։ Տեր եւ Տիկին 8. Գաւուրճեան 100ական,

CUNCLUMENT

ՄԱՐՍԷՑԼ .- ՏԵր եւ Տիկին խաչիկ Մանուէյեան, Ցովհ. Մանուէյեան (Ամերիկա), զառակներն ու ընտանեկան համայն պարագաները (Մարսէյլ, Էջս, Ավինեոն, Պոլիս, Քանատա, Ամերիկա, Ռուսիա, Արժաշիր, Կրասնոտար) իրենց խորին չնորհակալութիւնը կր յայտնեն րոյոր անոնց, որոնք անձամբ, նամամակով թե նուէրներով ցաւակցութիւն յայտնեցին, միսիթարելով մասնակից եդան իրենց պատահած խոր սուդին, իրենց սիրելի զաւկին դառնացելու մահուանը՝

ԴԱՒԻԹ ՄԱՆՈՒԷԼԵԱՆԻ (Փրոֆեսիոնէլ ֆութարլի)

որ գույն եղաւ 34 տարեկան ծաղիկ հասակին, Շալոն բաղաբին մեջ, Մայիս 8ին:

Քառասունքին լրմանը տխուր սուդին առներ, փոխան հոգեհանգիսա - հոգեճայի Տեր եւ Տիկին Խաչիկ Մանուէլեան կր նուիրեն .-

100 ֆր. Պուրվ. Օտաոյի Մ. Յակոր եկեղեցիին , 100 ֆր. Մարսէյլի Մշակոյթի Sub, be 50 \$p. «Buruf»h

ቀበխԱՆ ԾԱՂԿԵՊՍԱԿԻ

Սարգիս Ընդեպայեանի մահուան առթիւ, Տեր եւ Տիկին Մամրրէ Սէմէրճեան (Վալանույն) 75 ֆր. կը նուրրեն Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտիչ եկեղեցող եւ 75 ֆր. Աղջատախնամին :

(Ummhu | «Вшпшу» (51):

Նոյն տխուր առեիւ Տիկին Վեհանոյչ Գաղանձեան 50 ֆր. կը նուիրէ «Ցառա -

ԼԻՈՆ

ԼԻՈՆ zbrautbrak ore

ՏԱՐԻՈՑՆ ԼԱՒԱԳՈՑՆ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍԸ ԽԱՆԱՍՈՐԻ ԱՌԹԻՒ

Կիրակի Յույիս 7, ժամր 10էն 21 Մոնարուի դեղեցիկ պուրակին մէջ՝ Սէն Մօրիս - Պէնօ : Մասնակցութեամբ ՍԱ-80.0 ՆՈՎՍ, նուագախումբին: -

Uning, bpg mmp կազմակերպութեամբ Հ. 8. Դ. Վարանդհան կոմիային եւ Լիոնի եւ Ս. Մօրիսի Նոր Սերնդականներուն:

be Stuffly 4ms fint file

Շանփուրով խորոված, հայկական աղանդերներ, զովացուցիչ ըմպելիներ, րազմաներ ևաղեր - պուլի մրցում եւ հանելի անակնկալներ։ Ֆութարլի սիրա-Հարները առիթը պիտի ունենան հետեւելու աշխարհի բաժակի վերջին մրցումին, գունաւոր հեռատեսիլի վրայ:

Կր հրաւիրուի շրջանի Հայութիւնը հա-

Still of It mandingithing:

Մեկնելու համար, հաւաքուիլ նահան դապետարանի դիմացի հանրային պարտեղը, Քուռ տը լա Լիպերթե, Ժ. 10.30 թն

போடியாக்யபடும்:

ՇԱՒԻԼԻ Ս. ԳՐ. ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ

Այս Կիրակի առաւօտ պատարագ կը பீயமாடிராடு:

SULLFUL ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

ՎԻԷՆԻ ՄԷՋ

Фшре ир Авидии, филь в' вор вош (மாடு ம'த்ரிர் - மிழ்ர்) யு மிழ்யிழ் யռաւօտեան 10էն սկսեալ, կազմակերպութեամբ կապ. Խաչի մասնաձիւդին եւ Նոր Սերունդի խումբին:

Շամփուրով խորոված, պարեր, զանագան խաղեր , փեխանքի մրցում ։ Ֆութպոլի սիրահարներուն համար, հեռատեսիլ մր կայ իրենց տրամադրութեան, որպեսզի կարենան հետեւիլ աւարտական մրցումին :

30kLbU 14 h ԱՁԳ․ ՏՕՆԻՆ ԱՌԹԻՒ

Գեղեցիկ օր մը ԼԻՒՏԻ ԴՂԵԱԿԸ եւ այցելութիւն Լիւզինեան (Վիէնի նահանգ)

Մեկնում Կիրակի, Յուլիս 14, առաու ժամը 8ին Մեթթο Շաթե ար Վենսեն, Քաֆէ Թերմինիւսի առջեւէն, դէպի Lhiդինեան, Էթամփ, Օրլէան, Պլուա, Թուր, Շաթելըս, Փուաթիկ ճամ բով ։ Ժամանում Լիոցինեան եւ այցելուԹիւն փոքրիկ սիրուն ջաղաջին եւ Լիւզինեաններու գրզեակին մնացորդացին։ Հանգիստ գետա փին եղերքը եւ մեկնում դէպի Լիւտի դղեակը, ձաչ ճամրան եւ իրիկունը ժամանում, Ձայն-Լոյս գեղեցիկ երեկոյթին ներկայ ըլլալու Համար։ Վերադարձ կէս դիչերին դէպի Փարիզ եւ ժամանում առшпишь 5.30 fis:

Մասնակցութիւն 89 ֆր., այս գինին մէջն են համրորդութիւնը, երկու հաշերը եւ ներկայացման մուտքը:

Արձանագրուիլ մինչեւ Յույիս 10:

RELATIONS TOURISTIQUES **EDUCATIVES**

Հայ Մշակոյնի Տունը 17, Ռիւ Պլեօ, Փարիզ 9րդ 4bn · 824-63-89

ժամը 14էն 18.30 կամ՝ 324-14-96 ժամր 8էն 13 եւ 20էն 22

Association sans but lucratif, régie par la loi du 1-7-1901

48. 342116UL Ընդհ. Պատուիրակ

il y a plusieurs manières

d'exposer du meuble

nous, nous avons choisi pour notre exposition

֏ԱՇՏԱՀԱՆԴԻՍ

Լիոնի Հայ Կաթողիկե հասարակութեան ՏԱՐԵԿԱՆ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍԸ Յուլիս 7ին, Фшре Lширры шшртыдавриси бые, шռաւօտեան ժամերէն սկսեալ:

Հանելի անակնկալներ եւ նոն պիւֆե:

¿. B. T.

ՇԱՒԻԼ .- Հ. 8. Դ. Արդութեան խումրի ընկերական ընդե. ժողովը այս Շարախ (Յուլիս 6) երեկոյ ժամը Գին սովորական Հաւաջատեղին։ Կարեւոր օրա -

լիոն .- Հ. 8. Դ. Վարանդեան կոմիայի ընկերական ընդե. ժողովը այս Ուրրա իրիկուն, ժամը 8.30ին, սովորական հաւաքատեղին :

ՄԵԾ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Կապոյա Խաչի Կրընոպլի տարեկան դաչտահանդեսը տեղի կ'ունենայ Ցույիս 7., Կիրակի ամրողջ օրը, Շաթօ ար Պներանի մբորնի աստարիր դեն, Ոք Նիզիկի համ բուն , պաղ ջուրին մօտ:

Ճոխ պիւֆէ, պատրաստուած խաչու -Հինսերու կողմ է : Ձովացուցիչ ըմպելիներ : Գեղարուեստական րաժին, բարձրախոս

Հայկական Հաճելի մ Թնոլորա եւ սիրուն անակնկայներ:

2FOUU.ASUBS

Կապոյա Խաչի Փարիզի մասնահիպի դրոսապաոյալ դեպի Sodhe-Թոուվիլ հա ամ բողջ մ օտակայ ծովափը Ցուլիս 7, կիրակի օր:

Ս,րձանագրու թեանց համար անապարհյ Տիկին Թաղեոսեանի Struluouting 878-27-35 կամ Տիկին Ասլանկիւլեանի 734-70-19:

Հաւաքատեղի Սքուար Մոնթեոյոն, ա-பாட்வாடியு சியிழ் திழு 8 %: 9- நிம் கழிச் எட் புயற்க் 35 \$puilie

ԼՈՑՍ ՏԵՍԱԻ

ՈԲՆՍԻՐԻ ՈՐԻՐՈՐԵՐՐԻ, ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒՆ ԵՒ ՍՓԻՒՌՔԸ

Գրական հայերէններու հարցերը շօչափող լեզուաբանական ուսումնասիրու ժիւն մր: ዓትՆ 15 Ֆቦ .

Արտասահման 3 ՏՈԼԱՐ Հետաքրքրուողները կրնան դիմել Stantelan Sungthi V. ASSADOURIAN 23, Rue Pixérécourt -- 75020. Paris

(France) Tél. 236-73-98 et 636-79-56

Imprimé sur les Presses DU JOURNAL «HARATCH» 83, rue d'Hauteville



4. U. C. U. - 15 f w p h ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ ՄԱՐՍԷՑԼԻ ՄԷՋ

ՎԱԼԱՊՐԻ ԱՆՏԱՌԸ

կիրակի, Յուլիս 7, ամբողջ օրը, ժամը 10էն սկսեալ Պուլի մրցում — մանկական խաղեր — Շամփուրով խորոված — ըմպելի ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ

Մեծ պաստառի վրայ կարելի է հետեւիլ փութպոլի համաշխարհային Բաժակի աւարտական մրցումին

- le standing de fabrication

Direction: V. MARKARIAN



TUPUP
3NHLHU
6
SAMEDI
6 JUILLET



0 Ր Ա Թ Ե Ր Թ ՀԻՄՆԱԴԻՐ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ HARATCH

LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCUPENTALE Directrice : ARPIK MISSAKIAN

83, RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS

— Tél.: 770-86-60 — Fondé en 1925 C. C. P. Paris 15069-82 R. C. Seine 57 A 2731

ՔԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա Տար 150 ֆ Վեցա Արտասահման Տար 175 ֆ Հաս

Վեցամսեայ Հատր 80 фр. 0,90 ф.

50ቦዓ ያሀቦት — ԹትՒ 13 ·056

LE NUMERO 0,90 F.

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

50° ANNÉE - N° 13.056

ՓԵՐՈՆԻ ՑՈՒՂԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Արդային յուղարկաւորութիւնը որ կատարուեցաւ Խուան Փերոնի, դանդուա – ծային ցոյցի մը բնոյթն առած էր եւ նայնիսկ չպակսեցան հիսթերիք տեսա – ըտնները։ Տասնեակ Հաղարաւոր Արժանթիցիներ դիրար Հրելով, Հրմ չակելով, կոխկստելով կ'ողբան ան, որ 17 տարի հաջ եկած էր դիրենջ միացնելու. «Փեըսնականութիւնը մեռած է» կը պոռայ մէկը, մինչ ամրոխը Իղապելիթան կ'ուղէ։ Ամէն պարագայի մէջ, կարելի պիտի

շրայ Փերոնը Թաղել, ու կ'որոչուի մարժինը ցուցադրել դադադին մէջ, ջանի մը օր, որպեսգի ժողովուրդը կարենայ իր փափաջը կատարել ու նախադահը «տես-

Փերոնի այրին գիտէ Թէ ղեռ այս քանի մը օրերը բան չի կրնար պատահիլ բայց ապագան անորոչ է։

fulh up snynd

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԸ քուէարկեց Ելմ – տական նախարարին առաջարկած պիշտ – Տէի ծրագիրը, երկու բարեփոխումով, սակայն։ Նախ մերժեց մոթ օները Հարրս– տուժեան արտաքին նչան նկատել ապա 15 առ Հարիւրէն 20 առ Հարիւրի բարձրա– ցուց տուրքի յաւելումը անոնց որոնք բաժին գլուխ Հարիւր Հաղարէն աւելի կը վճարեն։

ՓԱՐԻՉԻ մէջ Ալէն Փոհէրի նախագահութեան տակ դումարուած էր Սուրիոյ Հրեաներու պարագային նուիրուած միջարդային ժողով մը։ Հոն կարդ մը որոչումներ տրուած են, որոնք պիտի փոխանցուին Սուրիոյ կառավարութեան։ Ասոնց կարդին՝ արտօնութիւն տալ Հրրեաներուն երկրէն հեռանալ եթե ուղեն, իսկ եթե ուղեն մնալ պէտք է կարենան իրենց ջաղաջացիական եւ այլ բոլոր իրաւունջները ունենալ։

ՊԷՑՐՈՒԹԻ Ալ-Նահր ԹերԹին իսն բագրապետը առեւանգուած է առջի օր, մայգրապետը առեւանգուած է առջի օր, մայկուն մէջ, երբ տուն կ'երԹար։ Ասիկա տեսակ մը փոխ-վրէծ է, լիբանանեան նեծագոյն օրաԹերԹին դէմ, որ արդէն իսկ իշխանուԹեանց Ճնշումով, օրէ օր կը գրկուի օտար ընկերուԹեանց ազդերէն։ ՀանրապետուԹեան նախագահը ամէն մի-Հոց ձեռը առած է եւ ապահովուԹեան ուժերը ամէն ինչ կ'ընեն դանելու համար «մատ չունին այս դղուելի դաւին մէջ»:

ԹՈՒՐՔԻՈՅ Բարձրագոյն Ատեանը ջրնջեց ԽորՀրգարանի որոշումը՝ ընդՀանուր հերում էն դուրս ձգել քաղաքական բանտարկեալները։ Այս որոշումով քանի մը հարեր ապաքական ձախ բանաարկեալներ կրնան ապատանուրը։

ԽՈՐՀ. ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ «Սոյուղ–14» այերանաւը արձակեց երկու աստղանա – ւորդներով՝ Գնդ. Պ. Պոպովիչ եւ Գնդ. Ե. Արտիուխին։

ՊԷՅՐՈՒԹԻ մէջ 77 տարեկանին սրտի կախուածով մեռած է Երուսադէմի նախկին մեծ միւֆթին՝ Հաձ Ամին էլ-Հիւ –
սէյնի։ Պաղեստինեան ազգայնականու –
Թեան խորհրդանչանը նկատուած էր տասնամեակներ չարունակ, Պաղեստինի անգլիական հոգատարութեան չրջանին։ Շրրջանաւարտ Օսմանեան Ձինուորական վարժարանէն, մահմետական դինակիցն էր
Հիթլէրի։

ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ անուտնի դիտնականը՝ Ա. Սախարով, իր րժիչկին խնդրանքով վերջ առւաւ կամաւոր ծոմին։ Սախարով չարաժէ մը ի վեր կամաւոր ծոմ կր պա- հէր նախարահ Նիքսընի Մոսկուա այցե – լուժեան առժիւ, որպէսզի անոր ուչադ – րուժեանը յանձնէ Խորհ . Միուժեան քա-դաքական բանտարկեալներու պարտդան։ Նիքսընի ընկերակցող ամերիկացի լրա- դրողները չեն կրցած Մ. Նահանդներ հե-ռասփոել Սախարովի կամաւոր ծոմի լուրը։ Խորհրդային իչիսանուժիւնները ժոյլ չեն տուած։

ՖՐԱՆՍԱՅԻ Արտաքին նախարարը Մոսկուա պիտի այցելէ Յուլիս 11էն 13:

ԹԱՅԼԱՆՏԻ մայրաջաղաջին չինական Թաղին մէջ արիւնալի բախումներ տեղի ունեցած են երիտասարդներու եւ դին – ուղըներու միջեւ։ 22 Հոդի մեռած է։

ԳԱՀԻՐԷ Հասած լուրերու Համաձայն, Արարական Լիկայի անդամ երկիրներ Հա- մաձայն դանուած են անտեսական օժան- դակութիւն կատարելու Լիրանանի եւ Պաղեստինի Ադատագրական Ճակատին, որպեսդի գօրացնեն իրենց պաշտպանու- թիւնը իսրայելեան օդային եւ ցամաջա- յին յարձակումներուն դէմ, Լիրանանի Հողին վրայ։

ձԱՓՈՆԻ Արտաջին նախարարը՝ ՕՀիրա մտադիր է պաչտօնական այցելուԹիւն կատարել ափրիկեան երեջ երկիրներ՝ Ձա– յիր, Նիժերիա եւ ՔոԹ տ'Իվուար։

ԴԱՄԱՍԿՈՍ ամբաստանեց Իսրայելը, որ կոլանի դիւղերու մէջ Հնադիտական յուշարձաններ ջանդած եւ կողոպտածէ։ Առջի օր ՔունէԹրայի աւերակները ցոյց տուած են Սուրիացիը՝ Դամասկոսի օ-տար դեսպաններուն, Հաստատել տալու Համար, Թէ Իսրայելացիը ջանդած են ջաղաջը՝ Հոնկէ Հեռանալէ առաջ։

ՍՈՄԱԼԻ եօթը Միկ-21եր ստացած է վերջին երկու չաբաթներուն ։ Սոմալի , որ Հողային պահանջներ ունի Եթովպիայէ եւ Քենիայէ , արդէն Միկ-17եր ունէր ։ Նոր օդանաւերուն չնորհիւ Սոմալի օդային դերակչռութիւն մր կ'ապահովէ , համաձայն «Նայրոպի Տէյլի Նէյչըն» թերթին ։

ՀԱԿՈՍԻ մէջ Հրապարակաւ Հրացանադարկ եղած են վեց դողեր։

ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ Արտաքին նախարարը՝ Քիսինկեր Փարիզ Հասաւ ա- մերիկեան անկախուժեան տարեգարձի օրը և յաջորդ առաւօտը նախաճաչի հիւրն էր Ժիսքար տ՚Էսժէնի։ Օրլի ժամանած ատեն, Քիսինկեր յայտարարեց Թէ ուրախ է Փարիզ դալուն եւ Ֆրանսայի Նախադա-հին տեղեկուժին չուրչ։ Քիսինկեր, ապա, Հռոմէն Պոն պիտի անցնի եւ Կիրակի օր ներկայ ըլլայ ֆուժպոլի համաչիարհա-

Ore Orps

Թաղողնեւն ալ

պակսեցան

Յոռետեսութիւնը վանելով հանդերձ, կարելի չէ չանդրադառնալ այն ողբերգա– կան պատկերին, որ օրէ օր կը պարզուի մեր գաղութին մէջ, մանաւանդ երբ մտա–

ւորական մը կը թաղենք։ Լացի պատերը ոչ մէկ բան կը փոխեն, ու մեր կոչումն իսկ մեզի կը ստիպէ անցեալով չօրօրուիլ այլ տեսնել՝ վաղը։

Բայց եւ այնպէս տխուր է պատկերը երբ եկեղեցիները կը պարպուին, մեռել– ները մինակ կը մնան ու աղօթ-ողները կը պակսին:

Մտաւորական մը թաղեցինք առջի օր, բառին ճշմարիտ, չաժանցած, ազնիւ ի- մաստով: Մարդ մը, մտային հարուստ պաշարով, գրական ձիրքով ու ամուր նկարագրով:

Արշաւիր Խանէտանեանի յուղարկաւորները քիչ էին։ Կարեւոր չէ թէ դամբանական խօսող ալ չկար, վասնգի դամբանականներն ալ աժանցան մեր մէջ եւ իմաստէ զուրկ են այլեւս : Ա՛ն, որ հոն էր, mjn ubi unuiomp, ghutp pt n'd tp Արշաւիր խանէտանեանը, ու յարգանքի աւուր-պատշանի խօսքերը չէին, որ նոր րան մր կրնային բերել Արշաւիրին։ Պէտք ալ չուներ այդ յետ-մահու վկայականին, ինք որ միշտ ինքն իր մէջ ամփոփուած ապրեցաւ ։ Քիչ արտադրեց , նախընտրելով որակը՝ քանակին, խնամեց իր ամէն մէկ տողը, ծայրայեղ բծախնդրութեամբ։ Աւելի քան քառասուն տարի գրեց «Ցառաջ»ին ու աւելի յանախ գրելու ծրագիրներ կը մշակէր, հիմա, որ հանգստեան կոչուած էր։ Չէր գիտեր թէ մահը այդքան մօտ է։ Ոչ ոք կը հաւատայ — բարերախտարար — ի՛ր մահուան ։ Մեռնող– ները միշտ ուրիշներն են ։

Յուլիսհան այս թաց առաւօտը, Հայոց եկեղեցին շատ լեցուն չէր։ Գրչեղբայրներ չկային։ Ոմանք իրմէ առաջ մեկ –
նած, ուրիշներ պարզապէս՝ բացակայ։
Ամբողջ գաղութ մբն է, որ այսպէս դիմագիծ կը փոխէ, կը պարպուի, մինչ
փոսերը կը լեցուին։

Յոռետես չըլլալ, վասնզի կայ՝ վաղը։ Բայց տխրութիւն մը կայ մեր մէջ, ի տես մեկնող այս սերունդին, որ բան մը տուաւ ֆրանսահայ կեանքին, բան մը թանկագին, անփոխարինելի՝ հայկական շունչ մը։ Ու այսօր, ան ալ կ'երթայ, վկաները կը մեկնին ու մենք կը մնանք, քիչ մը աւելի առանձին, ու մեր դիմացը, մեծ հարցականը՝ Վաղը։

u. v.

ዕደ የተመሰው የተመሰው

ԼԻԲԻԱ ԲԱՐԵԿԱՄԱՑԱՒ ՄՈՍԿՈՒԱՑԻ ՀԵՏ

«Ֆրանըֆուրթեր Ալկեմայնե Ձայթունկ» Կր գրե —

Լիրիա դայրացաւ Եդիպաոսի դէմ, որ ջերմ րարեկամութիւն մը հաստատեց Ամերիկայի հետ, եւ սկսաւ սերտ յարաբերութիւններ մշակել Խորհ. Միութեան հետ։ Այս նպատակով վերջերս Մոսկուա դնաց Լիրիոյ վարչապետը, Ճալուտ, եւ յայտարարեց Թէ Լիրիա կը հաւտաայ որ պէտք է րարեկամ ըլլալ Խորհ. Միու –
Թեան եւ աւելի գօրաւոր կապեր հաստատել այդ Պետութեան հետ։

Ճալուտ մեկնաբանեց իր ուղեւորու – Թեան նպատակը, որ է աւելի լաւ պայ– ջարիլ աչխարհակալուԹեան ղէմ, վանել

յին Բաժակի աւարտական մրցումին։

ՉԱՑՔՈՎՍՔԻ միջազգ. մրցանակարաչխուժեան մէջ երեք Հուժակահարներ երկրորդ մրցանակին արժանացան։ Մէկը Ամերիկացի է, երկուքը խորհրդային ջուժակահարներ են, որոնց մէկն է Ռուբէն Ահարոնեան, Հայաստանէն։ Առաջին մրբցանակին ոչ ոք արժանացած է։ 17 երկիրներէ 32 Հուժակահարներ մասնակցած են։

իՏԿԱՐ ՖՕՌ, Ազգ - Ժողովի նախագահը յայտարարած է օտար մամուլին Թէ Վալերի Ժիսքար տ՚իսԹէն «պահպանողական մը չէ որ ինքգինքը բարենորոգող կը նկատէ, այլ՝ բարենորոգող մը որ ինք-

Միջին Արեւելբը պաշարող վտանդները, եւ անոնց Հանդէպ աւելի կարուկ չար-ժիլ։ Խորգ. Միութիւնը կրնայ մեծապէս աչակից ըլլալ Լիբիոյ, ազգայնական եւ ձախակողմեան Հոսանքը պաչապանելու Համար։ Մինչեւ երէկ, Լիրիա այսքան Համակիր չէր Մոսկուայի, եւ Քատաֆի յանախ կը կրկներ Թե Ռուսերը ինչ ինչ սխալներ գործեցին Արաբներու դէմ, եւ դանոնը կարելի է ուղղել շինարար միջոցներով : Հիմա որ սակայն Եգիպաոս Ամերիկայի կողմը Հակեցաւ, Քատաֆի կամ Ճալուտ փոխեցին իրենց լեզուն, ինչպէս նաեւ իրենց ընթացքը, եւ անհրաժելա նկատեցին դօրաւոր կապ մր Հաստատել Sphungung be Unuhnemih dhete: U.ju մերձեցման գլխաւոր արդակը այն էր թե Lippon be 1t Word. Upne the notyns մնացած էին Եգիպաոսի նախագահ Ա. նուար Սատաթի կիրարկած քաղաքականութենեն։ Մանաւանդ Քատաֆի յուսա խար եղած էր, տեսնելով որ Եգիպտոս Հայաունիւն կը կնք իսրայելի հետ, Ամերիկայի Հովանիին տակ։ Իր կարդին, Մոսկուա եւս դժգու մնացած էր Եդիպառոս-Ամերիկա բարեկամութենէն, Հակառակ անոր որ բաղձանը յայտնած էր Միջին Արեւելթի Հակամարտ երկիրներու հաչտութեան ։

Լիրիա իր գայրոյթեին առաջին ապա ցոլցը տուաւ, անցեալ ամիս դադրեցնեյով Եգիպաոսի տուած իր քարիւղը։ Մյս պարադան Եգիպաոսի վրայ Տնչում բանեցնելու եղական առիթ մրն էր, ըստ Մոսկուայի: Այս որոշունին յաջորդեց աններջապես Լիբիոյ վարչապետ ձայուտի ուղեւորութիւնը դէպի Մոսկուա : Շատ Հաւանական է որ Ճալուտ ձեռնարկներ կատարած ըլլայ թե՛ Եգիպտոսը ի կարգ հրրաւիրելու եւ ԹԷ ՀարԹելու Համար Էդիպտոս - Մոսկուա տարակարծութիւնը։ Գահիրէ վերջին խառովութիւններէն եւ գին եալ դաւադրութենեն ետք, սաստիկ դառնացած է սակայն Լիբիոյ, եւ դայն պատասխանատու կր նկատէ Մոսկուայի հետ իր ունեցած գժաութեան:

Քաղեց՝ Ս. ՎԱՐԴԵԱՆ

TUNULT TULTANTE

Գրեց՝ ԱՐՇԱՒԻՐ ԽԱՆԷՏԱՆԵԱՆ

ԽՄԲ — Մեր տարաբախտ աշխատակցին՝ Արշաւիր Խանէտանեանի այս գրութիւնը, տեղ գտած է փոխան յառաջաբանի, Նարդունիի գրական «ծաղկեփունջ»ը կազմող հատորին սկիզրը։ Գիրքը լոյս կը տեսնէ ի մօտոյ, Պէյրութ, բայց, այս– op իսկ ուզեցինք հրատարակել, «յետ մահու» այս տողերը, ի յիշատակ Արշաւի_ րին, որու անակնկալ կորուստը նոր փոս բացաւ ֆրանսահայ կեանքին մէջ, ու ւնանաւանդ՝ «Ցառաջ»ի ընտանիքին :

մաչ, երբենի Օրմանեանական ու Գուրեանական դպրեվանքովը Հռչակաւոր գիւգր, որ պիտի հանդիսանար ներչնչարանը գրագետին գրական գոհարներուն : Իր Հէրեա Թները, առանդական էջերը, պատմուած ըներն ու արձակ բանաստեղծու թիւնները պիտի սնանեին անոր աշխար-4իկ եւ եկեղեցական երդերուն, 4այ կետնքին ու բնութեան պարգեւածիր մի-Quifujptu:

0', իր Արմաչը, իր աննանան այդ գիւոր։ «Մանանը անուշ, ինւթը քաղրայուշ... կարմիր լուսնկայի հանան... Բլուրի մր պորտին վրայ բանուած կանանչ, կարմիր ասեղնադործութեան մր պես...» որուն կովն ու կատուն գրոյցի պիտի նստեին 46 ար, վարունգն ու կեռասը, դեղձն ու մույմուլան խնվոյքի Հոր սեղաններ պիար չակերն իրեն , իսկ , եթե հաւր երդելու ելլեր, ինքը պիտի արձագանդեր.

- « Anga ju pty , 2m mommin , 154 4mաիկ ներչնչարան , աշխատանքի հանդիսարան, աստուածներու օրրան, փառջի վկայարան» ։

Bանախած է ծննդավայրին նախակրը -[ժարանը : Մտած է Ատապադարի Կեդրոնականը։ Ձինուորագրեալ՝ ձանչցած է Պոլսոյ Սպայից դպրոցը: Թուրք Ուսանոդական Միութեան կողմ է վտարուած է րժ չկական համալսարանեն։ Վկայուած է Փարիզի համալսարանեն: Ներքին բժիչկ եղած է Ամիկնի ֆրանսական յիմարանոghu itt: U. fummud & pot fumpem folofեանի մօտ, կարմիր Խաչի բուժարանը: «Ցառաք»ի խմրագրութեան մաս կարմած t : Թեեւ պիտի խորչեր հրապարակադրու-[ժեն , րայց չնորհիւ ատոր , պիտի ծանօ-*Ծանար հրապարակին* : Վարած է Հայ Ուսանողական Միութիւնը, Չափահաս Որբերու Միութիւնը եւ Ցարդդողը: Խրմրագրած է 2. Ո. Մ.ին պայաօնաներներ՝ «Երկունը» և , երկար տարիներ , իր «Հայ-Բոյժ»ը, բժ չկադիտական եւ առողջապա-Հական միակ ամսաթերթիր ժողովրդական։ Amy மிம மிலாகம் மாறும் நம்மு.

«Ճիչգ 25 տարեկան էի՝ երբ Ֆրանսա մատյ : Մագերս երենոսի գոյն եւ առատ : U. phou jugand ne znand jbyneh, huzustu ակունըները մեր գիւղին լանքըերուն։ Zngenju dtg whichen inthe of p neumbline եւ Հմաութիւն ամ բարելու: Քիչ կուդար

Ծնած է 1898ի ձանրան երեկոյ մր Ար- դիչերները Սէնթ-Ժընրվիէվի մատենա դարանը։ Բոց կար երակներուս մէջ, կանանչ բոց մր լափող եւ սպառիչ բոց մը, այնայես որ տակաւին ժամանակ ալ կը գտներ Օփերային, Քոմիտեր Ֆրանսերին, Օփերա Քոմիջին... այլ մանաւանդ գերազանցօրէն յեզափոխական եւ յառաջապահ թատրոններուն նորութեանց»:

Usu mjungu, mylummayme, Squague, աքնեցաւ, վաստակեցաւ գրեթե կես գար, «մեկ աչքն ի քուն, միւսը արթեուն» : Հրմտացաւ, դիտութեամբ լեցուեցաւ եւ սարսուռն ունեցաւ Հչմարտութեան։ «Քաղցր է ինծի դիտել իրականութերւնը խորհուրդի մր ջօդին տակ», պիտի դրէր, սրտին ու մաջին մշտակայ ընդհարումի ընդ -15954:

bot wathop Lupardul Spillyby . «Paղե՛ք որ մեծնամ», ինւքը պիտի ազազակեր. «Թողե՛ք որ աչխատիմ»: Օրական ատոր բառ արտասանելն անդամ ժամա վաճառութիւն կր համարէր : Երբեմն փորձեց հեռանալ մամույեն, միութիւններեն, ժողովներէն, հաւաբական որեւէ ձեռ նարկե : Ինչպես լաճախ բարեկամներ իրեն դիտել կուտային, ինք եւս կ'անդրադառնար թե կր վատնուի թանկագին ժամանակ մը։ Ուստի կը ցանկար դառնալ փղոսկրեայ աչտարակի գրագէտը, «Թաղուած իր ներջնչումներուն մեջ»: Սակայն, ափառ'ս, կեանքը գինք դրած էր «քառուդիի մր բերանը, Հանդիսատես՝ ողբեր unifilaming» :

Եւ օրին մեկը, իր կեանքին աշնանա մուտին էր, ուխապանացութեան ելաւ: Thing Uphelip, Afilifte Shamenp wit կիւնները հրանի, դէպի իր «բաղցը Հայութերւնը»: Գնաց Արեւմուտը, մինչեւ Ամերիկաները, դէպի «իր մեծ ժողովուրդր» : Պայուսակը լիացած էր իր ոսկեղինիկ բանին անսպառ մ թերքով: Բաշխեց шпшшшавпиорви:

Ապա, մէկ ջանի տարի ետբը, 1968ի ամրան, Փարիզի գորչ երկինթին տակ, երբ մարմինը դողաց կարօտովը արեւին, home Zupur, Smune Offstephpulais be d'mue, ஆயராடுக்கம் முற நிறக்க முடும் மந்րելի, Մարսիլիա քաղաքը։ Հոդ, յանկարծական տագնապ մը ունեցաւ : Հիւանգանոց փոխագրուեցաւ : Ամ էն դոհողութերւն , ամ էն խնամ ք եւ դարման ապարդիւն մնացին, Հակառակ սրտակիցներու, ընկեր րժ չկական Համարարանին աուածը: Մ, - ներու եւ բժիչկներու դերագոյն նիգե դատ ժամերուս՝ կր վաղէի Սորպոն ու րուն : Ու ան որ կեանքի կոչուած էր ձրմ-

րան երեկոյ մր, կեանքին ընդմիչա հրաժելա կուտար ամրան իրիկուն մը, իր կետևքին ձմեռնամուտը չաշնած ։ Ափոռ՛ս , չէր պարպուած ամբողջովին։ Ձէր սպառած իր պաչարը : Ձկրցաւ ի կատար ածել իր մեծ խոստումը։ Կը Հանգչի Միջայել Վարանդեանի կողջին:

Մամույր - օրախերխ եւ պարբերա կան, մասնաւորարար «Ցառաջ» — կը յորդի բազմագան եւ բազմաթիւ գրու թիւններովը։ Ու ամ էն անդամ որ կը փորձենը ակնարկ մր նետել իր հրատարակելի գործերուն մատենացոյցին վրայ, գլխու պաոյա կ'ունենանը։ Անտարակոյս, ապաւինած իր Հմաութեան, երկունքի եռանդին, ստեղծադործական հեւթին, տալու անհուն կորովին եւ անխոնջ կամ քին՝ չկրցաւ կչոել իր ֆիզիքական ուժերը, այլ մանաւանը, չափել ժամանակը։ Չէր կրնար : Վասնդի իր կեանքը անվերջ տենչերու դումար մրն էր:

Bophimo & Stehmality, wand newd pներ, արձակ բանաստեղծունքիւններ, վիպերդութիւն, գրական գիմաստուերներ be Sumby: Mneumpund & uptif «winsund վեպեր, որոնց մեջ ոչ բանաստեղծությեւն կայ՝ որ ազմուացներ հոգին, ոչ լեզու՝ որ Հպարտացներ Հայուն սիրար» : Գայով 45 թեաքին, ան «հոգեկան կաքեն է մարդկութեան»: Արդարեւ, ո՞վ չէ մեծցած huldrif be 45 phuldrif: pp Suntipp be դասախոսութիւնները, ընդհանրապես հայ մչակոյթեն մասին, գրական բացառիկ սեռ մր կր յատկանչեն, Հմ տու Թեամր, իմացականութեամբ, խոր տրամաբանու թեամը, եղական վերլուծումներով, վաղ-

ուսն հանդեպ իր անկապիտ հաւտարին վարակիչ հանդամանքովը եւ սրրադան րարկու թեամ բր ։ Ունի գրական, ընհաղատական ույա -

գրու ուսուժնասիրութիւններ՝ լեղուական ; Հայագիտական , լեղուաբանական , թերականական , ուղղադրական , պատմական եւ մշակութային հարցերու շուրջ: իր գրչամարտերը չահեկան պրպառաններ են, դրուած միչա Հմաութեամր եւ իւմուրով , երբեմն նաեւ Հեդնանքով , երգի -Swuppid, quipniffend ne thigh thinned: իսկ երբ ծառայուն ներածականը Մեսրոպ Մաչաոցի պատմական առաջելուժիւնը պանծացնելու կ'ելլե, երգեցիկ արձակը կը բոնկի, կը սուրայ, կը բարձրանայ դէպի սլացիկ կատարներ, կր քայէ դարերուն մեջեն, կր հրճուի, կր բազմա պատկուի, պատանեկան հիացումով կ'արphilim :

Այս բոլորէն կարևւոր մաս մր տակաւին պահ կր մնայ մամուլին մեջ ցիրուցան: իրմ է ունինը քսանի չափ հատորներ, որ աշատարկ .- Ալպոմ հէքեաթներու, Մեղեդինե՛ր, մեղեդինե՛ր..., Երուսաղէ՛մ, Երուսաղէ՛մ, Բանե՛ր, Բանե՛ր, Ի՛նչ Բաներ..., Ծաղկամատեան, Վարդամատ եան, Լուսամատեան, կանանչ բաժակով, Առաջնորդ Մայրերու, Ջրվէժ, Մեղուին Ճառը, Լուսեղէն շիրիմներ, Սպիտակ Առաւօտ , Ահա Ես Հանկերս Լայն Բացած , Նիզակամարտ Շաւարշանայ Դաշտին վըրայ, Նարդեան Պատարագ, Ցանուն Մեսրոպ Մաշտոցի Ա. եւ Բ. հատորները,

Մեր լեզուին, մշակոյնեն, ժողովուր դին Հանդեպ տածած սէրը պաչտանուն ph 4p 4munte for dom: Aming Zummատնին, ան իր «դեաց մեր Հանապաղորդն» եր «իրրեւ միակ եւ ղերադոյն անհրաժեչ աունիւն, իրրև առաջին ու վերջին պայման ապրելու»: Հայկագեան բարրառին փառաբանութիւնը պիտի երդեր այսպես.

- «U. It Inches, n'd for Thance Sustaffe երկինւթի պէս մաջուր, լոյսի պես պայտելի : Առաւօտեան պես Թարմ եւ դիչերուսոն այես խորունկ, մանուկի մը պես դուարթուն եւ տարեցի մր պէս իմաստուն սիրոյ պես հանելի եւ գարնան պես դե

Երբ կ'ողջունե ու կը մեծարե հայ մյա կոյներ, դայն կը կոչէ «մեծագոյն կայոր» _ «կայոր է, որովհետեւ յաղներ է ժամանակին, կր ճառադայիկ դարհրու 8 է 2 է և , դարեր է ի վեր , իր հանձարային ցոլքը կը նետէ պատմունեան էկերոն dpm1 ... »:

Ու պիտի պատղամեր տակաւին. - «Մաներ բան ի չահ Հայութեան։ Հայունքիւնը ամեն բանե վեր»:

կամուրջ մր անցեալին ու ներկային Shote, Sung whitenness plinishen' ship ազդային ապադային ։ Կը Հաւատար բացուելիք նոր վարդերու երագին։ Ուստի կապուած էր երիտասարդութեան, որ գլխաւոր առարկան էր իր մաահողու -Ahming:

Բուռն կերպով պայքարեցաւ ստորա կայութեան զգացումին դեմ: Այդդային րարձր արաժաղրու թեան քաղաքականու-Թիւնը իր հանդանակն էր եւ առանդոր՝ իր առաջելու ժեան : Հարկ է հաղորդել ներկայ եւ ապագայ սերունդները «հայ մ չակոյքժին պարունակութեամ բր» : Խանդավառել դանոնը՝ մեր սաեղծադործու -Թիւններով: «Ս.Տիլ մեր յաւիտենական արժ է ջներով» : Ինք մանկան հոգւով կր հիանար ամեն վաւերական մեծութեան 1/11111:

Գիացաւ թայել ժամանակին հետ։ Հետեւեցու ղարուս իմացական չարժումներուն : Եղաւ չարունակ նորութեան հետամուտ ։ Իր արուեստր պիտի ըսկը.

- «Վա՛յ անոր որ յանախուած երադորևու ին հայում ին աւնենեն»:

Թարմու թեան սէրն ուներ։ Եւ ուներ կիրք վերանորոգման, տենգ յեղափոխու-

Եղաւ հանդիսաւոր ըսց մր, խորհրդանչական ղենք մր, որրազան ըմբոստութիւն մր, փնառուած Հայն մը, սիրուած կիրը մր, ուժեղ անհատականութիւն մը, որ իր սեփաական դրոշմի դրաւ ամէն րանի վրայ:

Նարդունի հայ իմացականութեան կարկառուն մեկ ներկայացուցիչն է։ Հայ գրականութեան լաւագոյն արձակագիր -Whith istin &, itynih, noh be dech for նուանումներով:

brahus asbur ********************************

SUULbrank SUPP ՊՈԼՍԷՆ ԴՈՒՐՍ

1896 - 1909

ՏԱՍՆԵՐՈՐԴ ԳԼՈՒԽ

ՎԵՐՋԱԲԱՆ

Ուրեմն Պոլսոյ դօրջերը կ'ընդդիմանային, մինչ օրերէ ի վեր Թերթերը ծանուցած էին թե՝ Սելանիկեան բանակին եւ Պոլսոյ դինուորներուն միջեւ համերաչ խուքժիւն կը տիրեր եւ թե նոյնիսկ Երլանսի ուաղարանունն սնուրագ գև նրաեր-Incopely:

Գայինը նախ փողոցին կողմը : Շրջակայ աուներէն ալ ամէն մարդ արթնդած ու պատունանը ելած էր եւ դիմացէ դիմաց իրարմ է տեղեկութեւն կր հարդնեին ։

Հրացան ու թնորանօթ կր չարունակերն գոռալ եւ ձայները մէկ ջանի կողմերէ միանդամայն կը հասներն։

Կախնավաճառ մը երեւցաւ փողոցին անկիւնը:

- Ի°նչ կայ, ի°նչ կ'ըլլայ կոր, Հարցուցինը պատուհաններեն:

- 9-52, պատասխանեց մարդը, գօրթերը իրարու հետ կը կռուին կոր: — Ո°ր կողմը:

- Մույն կողմ ... Թագորմի ու Թաչ թևշնայի ժօհարանրբեն առանանաւաց աւ *արանոնի բռնուած են : Չրլլայ որ դուրս* 1115p:

Գացինը մեր տան վերնայարկը, ուրկե կարելի էր բաւական հեռուն տեսնել։

Հրադէնի ձայները աւելի յստակ կը լսուէին անկէ, բայց աւելի բան մր չէր երեւնար:

Շրջակայ տանիջները բազմութեամբ Ibynemb this be shareth share from -ராட்டுந்டி மீழ வேய்யாயாய்க் தீழ விதியா Shight: Whit aphlet Supper Stoff 46ռաւորութեամբ տան մր վրայէն, որ բարձրահայեաց դիրք մր ուներ, բերնե բերան տեղեկութիւններ կր համներն մեսի: Այդ տան ընտկիչները, երջանի'կ մար դիկ կր տեսնեին կառողները եւ նոյնիսկ թույսն օրենրը, եւ բատ այնմ իրենց տեսածները մեդի կր հաղորդեին։

- Պետք է հայի պալար ունենանք, **Երեւս մէկ բանի օր տանը մէջ փակուած** մնալու ստիպուինը, դիտել տուաւ մեկը։

- Այո, այո, իրաւունք ունիս, գոչեցին մեկ քանիներ... Հիմա որ պետ այս կողմերը հանդարա է, գլխերնուս ճարը ம்யு முழ் மு

Մեր մոտերը, փողոցին վարի անկիւնը փոքրիկ փուռ մր կար, ամէն աուներէն

ybul san funed by his be if mypybuille if p մեջ՝ գտնուած հացերը գնեցին:

Фишишир umhщисьдие фишипефр циցել՝ ուչ մնացողներուն ձեռքին ազատելու

Հետղնետկ ուրիչ չրջուն վաճառորդներ կ՝անցներն, որոնցմե կր ջանայինը նորանոր տեղեկու թիւններ առնել:

Ամենքն ալ սարսափելի երեւոյի մր ուներն եւ մեծ բան մր չերն գիտեր անցած դարձածներէն ։

- Սարսափելի կոիւ կ'րլլայ կոր, իրար կր դարնեն կոր...

Աշատարկ իրենց ամրողջ գիտցածը։ Ժամ ը աասնին միջոցները Թնդանօթի մ օտակայ ձայները, անոնը որ Թաջոիմի կողմեն կուդային, լռեցին։ Ցետոյ, կամաց կամաց հրացանաձգութիւնն ալ դադ-

Фողոցը անցորդներ սկսան երեւալ: U', կարելի չէր տան մեջ փակուած մնալ: Jenehn plant pe dauls bailphul unddurpցայ ղկպի Մեծ Փողոց:

Բաւական բացմութիւն կար հոն, m մ էնւթն այ դէպի վեր, Թաղսիմ կր դիմ էին, bu my whiley Shinkshipmy:

Whishe Supeling Jupac quighting myuայես : Հոն գինուորական չղթայ մր մեղ mpopply welf want bolowine:

- Արդելուած է աւելի հեռուն երթալ, pume மயுய_! பீர:

ւելի վերը, կ'ուցենք տեղեկունիւն առնել անոնց վրայ, կ'առարկեին ոմանք։ — Ձեր ազգականները հանդիստ են,

dumms tinte: - Երթանը ու անաքիջապես վերադառ-

- Usuluptil t ...

- Inut put p lot four ymmushym: - Թաջսիմի գօրանոցը պաչարուած է,

mam ha ghunguðu: - Տակաւին անձնատուր չէ° եղած:

- Ոչ, պատասխանեց սպան, գլուխը opopland:

- Հապա Թեղանօթի ձայները լռած են: - U.ju Sfignyfir purimlynefitur sty kin be hapen and mil buy hepand amanus ; րույց մէկ վույրկեանեն միւոր կրնայ սկը-

Հարկ եղաւ այս տեղեկու թիւններով գո-Surung be ben quinhug:

Սրճարանները կր սկսէին լեցուիլ հեատ քիրջիրներու բազմութեամբ։

Հակառակ Թողանօնի ու հրացանի ձայներուն, որոնը հեռուներեն կը Ilu nothin, and the dupy and he nepula to, "hudzempe milgen Smlit philled fimling տած էր եւ ամ էնքը վստահ էին Սելանիկեան բանակին յացժանակին վրայ:

— Բայց մենը ազգականներ ունինը ա- (144 - Շար.)

Այ՛ս սևոււնդն ալ կ'ևոթայ

(ԱՐՇԱՒԻՐ ԽԱՆԷՏԱՆԵԱՆԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ)

Սակաւախօս, նոյնիսկ լուսկեաց խառառած մր ի յայո կը բերեր Արչաւիր խորբարդարդարը, բևե առարել ասարկարով pp «காம்» டி முறுக்டு கட மம்மாரகாட்டு, կարծես իր չրջապատը անհանդստացուդած ըլլալու մտահոդութեամբ, կը բաղմեր անկիւն մր: Ի զուր կ'րլլար ակնկալել, որ խոքրադրատան մեջ իր դրաւած անկիւնեն լսուեր իր ձայնը։ Խոսակցունեանց «հախաձեռնու [ժիւնը» գրե [ժ է միջա ուրիշի մը կը վիճակուեր: Եւ յաճար սեւհռուն աչքերու փայլ մր եւ կիսա -**Հաիտ արտայայտութեիւն մը պատասիսանի** մր դերը կը ստանձնեին ։ Սակայն պարզ էր, որ «Ցառաջ» այցելած• էր «անեցի»ի մր խանդադատանքով , աղդային կետնքին հետ հերջնապես հաղորդուելու առաւել հղումով: 25° որ մանկու / իւն չունեցած սերունդի գաւակ էր եղած, եւ այս ափերուն վրայ «Շ» ուսուցիչ եւ միաժամանակ «Հայր» էր եզած իրեն եւս տոս նամեակներ չարունակ։ Յիչատակներ կան, որոնք չեն այլայլիր, դեղնիր տա րիներու ընթացջին : Ապրումներ կան, որոնը լման կետնը մը կ'արժեն, գայն Cupthenphi: Nod 4phing utagh Upgunւիրի սերունդին ներջին աշխարհը, որ **Երծուած**, կազմաւորուած էր հայեցիական նշխարհերով ։

Սերունը մր այս ափերուն վրայ հասակ նետեց «Ցառաջ»ը ունենալով իրրեւ կապ իր անցեալին, ներկային եւ ապագայի յուսատու ճամ բաներուն միջեւ ։ Արչաւիր **Խանկաանեան այդ սերունդեն էր:**

Ար իր տարերքին մեջն եր անկասկած ամէն անդամ որ խօսք կը բացուէր դրադէտի մը, դրական հին Թէ նոր աշխա տութեան մը մասին։ Դատումները յրստակ էին, մանաւանը՝ պայծառ : «8ուցադրութենկ» աւելի կարճ արտայայ տութիւններ էին ասոնը, եւ անպայման ընտրոչումի մր կնիջը կր կրկին:

Ցամառ ընթերցող մրն էր՝ ծանօթ մեր գրական անցեալին, ժամանակակից նրւանումներուն հոս ու հոն, արտասահմանի թե Հայրենիքի մէջ: Խառնուածքի թե պարագաներու բերումով է, որ ան չատ աւելի սիրեց ամբարել, քան արտադրել։ Չենք գիտեր : Ցաժենայն ղէպս մինչ ոմանք «առատաձեռն» են գրչի արտագրութիւններու մ էջ՝ Ա. Խանկտանեան բծախնդրութերւնը իր գրչին հանդէպ սկրգ րունը դարձուց : Կեանըն այ , անչուչա , իր չոր հրամայականը տուաւ, պարտադրեց «¿nilyuli»:

Ընդհանրապես խտացած պատկերներ կր պարդեին անոր գրութիւնները, եւ անոնց մեջ երեւան կուղային «Ցառաջ»ի դիծը

ՆՈՐԵՐՈՒ ՑԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ

Պուա Քոլոմպեն Արման - Արամ Երանետն, Յունիս 26ին Փարիզի Ֆիգիջա-տարրաբանական Համալսարանին մեջ մաս նակցած է աւարտաճառի քննութեանց, արժանանալով « Տուքժեր ես-Սիանս » ախաղոսին, յոյժ պատուարեր յիչատա կութեամբ:

իր թեղը եղած է Երրորդ Շրջագիծի Տուքնորան, բազմարուհստեան վարժարանի հիւլէական բնագիտութեան աշխատակիցներու պատրաստութեամբ եւ սերտ ղործակցունեամբ Թոմսըն Հաստատու թեան գիտական հետազոտութեանց կեղը. Լապոռա Թուառին:

ժառանդական կարդով — արտակարդ խանդադատանք մայրենի լեղուին հան ղեպ, որբապղծութիւն համարիլ օտար արտերէ հաւաքուած եւ անհարկի փութաջանութեամբ մայրենիքի անդաստանին 16 2 புடியாடயாத விட பா பிராரியு கு கிராயாய் ները», Հոկել լեզուի մաջրութեան, կանոնին, անոր պայծառ դիմադիծին վրայ։ Միթե այս չէ պատճառը, որ ան հակումն ունեցաւ յանախ Հնաբոյը, մոռցուած բաոեր եւ տարագներ ներմուծելու տողե րուն. հինը՝ նորին հետ համեմելու, անցեալը՝ ներկային չացկապելու։ Յամե նայն ղէպս անոր գրութիւնները մտած ուած, Հաւասարակչոուած եւ յստակ պարզարանուած միաբերու, Հաստատում_ ներու յատկանիչն ունեցան :

Կեանքին օրենքն է, գլխադիր ժամա նակին պարտադրութիւնն է՝ մարդիկ մէկ առ մեկ պիտի քաշուին «կետնը» կոչուած Հրապարակէն։ Սերունդներ աստիճանա րար պիտի շիջին, անհետանան։ Բայց որքան այ «իրատես» րլլանք չենք կրնար չողթալ, մանաւանդ հոս, օտար ափերու վրայ, աստիճանական փլուզումը կաղնիի մը՝ սերունդի մը, որուն արմատները Հայրբրի Հոգիր դէն խրագ, ին աւխւրն կր ստանար մեր անցեայէն, մեր հողէն, մեր նահատակներէն եւ մեր նիւթյական ու մ չակությային դանձատունեն:

1 h h լաւ է հայրենական կաղնիի շութին տակ նստիլ եւ սնանիլ թարմ , անոյչ պաուղներով : Ափսո՛ս Խանկտանեանները ifth mu ath thelang again bands all 225194 1114:

Մեր պարաջն ըլլայ, իբրեւ երախտա դիտական տուրք անհետացողներու յի չատակին, պահել - պահպանել հիւթեղ Shopp Zwing lanch:

JAPPUSP UPPPABUL

203766 **ት**じんじんとも

ԱՄԱՍԻԱՑԻՆԵՐՈՒ, ՄԱՐԶՈՒԱՆՑԻՆԵՐՈՒ ՃԱՇԸ

0____

ՄԱՐՍԷՅԼ («Ցառաջ») .- Երկար տարիներ որեւէ գործունեութիւն ցոյց չտալէ ետք, Մարսէյլի Ամասիացիներն ու Մարդուանցիները, հետեւելով Փարիզի իրենց Համաքարադարացիներու օրինակին, Հոգե հանգստեան պաշտոն կատարել տուին Կիրակի, Յունիս 23ին, Մայր եկեղեցիին մ էջ, ի յիչատակ Եղեռնի գոհ Ամասիացիներու եւ Մարզուանցիներու։ Կրձնա կան արարողութենեն ետբ դեղեցիկ ծաղկեպսակ մր դետեղուեցաւ Ապրիլեան Նահատակներու Յուչարձանին վրայ, ի ներկայութեան բառական թիւով Հայրենա hlightput:

Այնուհետեւ տասնեակ մր ինքնաչարժներով ներկաները ուղղուեցան հայկական ճալարան մր, բաղաքին մօտ: Սեղաններու չուրջ բոլորուած հայրենակիցները վերակենդանացուցին իրենց ծննդավայրի յիչատակները։ Հայրենակցականի վար չու [ժեան կողմ է 1. Քելելեան բացումը կատարեց Հային։ Նախագահ 8. Զօրիկեան յայտարարեց, Թէ Հայրենակցականը ամ էն տարի պիտի փորձէ նմանօրինակ հանդիպում մր սարջելով ի մի համա իոքրել չրջանի համաքաղաքացիները։ Ապա սեղանապետ 8 . Ասլանի առաջարկով եղան երգեր, արտասանութիւններ։ Գեղարուեստական բաժնին մասնակցեցան 9. Սաեփանեան, 8. Ալեբոանեան, Shկին Ս. Ստեփանեան, Կ. Պօյիկեան:

Պ. Գարրիելեան, Մ. Նահանդներեն, Ամերիկահայութեան կեանքին կարգ մր երեսները պարզեց, որնէ ետք Տ. Ձօրիկեան Ամասիոյ ներկայ վիճակը նկարա որեց՝ անցեալ տարի այցելած ըլլալով իր ծննդավայրը։ Հայերու տեղահանութենեն ի վեր քաղաքը նշուառունեան մեջ կր աստայան, իկսաճարմ հրավավայև դև

ներկայացնելով ։

Ամասիացիներու Հայրենակցական Միու Թիւնը Փարիզեն հեռագրով մր չնորհաւորեց Մարսէյլի հայրենակցականը՝ «յիչատակի օրուան» ձեռնարկին համար ։

4 ГР П Ц Ч

8 milio 22h «8 mmm 2»h 15 (9. 59) Ս. Անթուանի Թաղական Խորհուրդի դիւանի 11 անդամներու կարգին, պէտք է րյյար հաեւ՝ Մարկոս Մարկոսեան

TUI MADE 4-ULARA

ՊՈՍԹԸՆԻ մեջ Յունիս 23ին բացումը կատարուած է Հայ Երիտասարդաց Դաչնակցութեան 41րդ Պատդամաւորական Ժողովին, որուն որոշումով Ցունիս 26/ա, Պոսթերնի կառավարական կեդրոնին առջեւ, խաղաղ ցոյց մը տեղի ունեցած է՝ գառրարնունգրացն հայան հայարբենու պատղամաւոր ընկեր - ընկերուհիներուն։ Երկու ժամուան առզանցքին ընթացքին 30 պաստառներ պարզուած են եւ 40005 աւելի թոուցիկներ գրուուած են : Պատ ուիրակութիւն մր ներկայացած է ծերակուտականներ Պրուբի, Քենետիի եւ երեսփոխաններ Թամրս Օ՝Նիլի ու Մոբլիի գրասենեակները եւ բողոքի յուչագիրներ յանձնած է՝ ՄԱԿի Մարդկային Իրա ւանց Յանձնաժողովի Մարտ 6ին ամերիկեան պատուիրակ Հոֆմանի Թըրջանպաստ ելոյթին դէմ ։ Երեսփոխան Թամրո 0՝Նիլի ստորագրութեամբ յայտարարութիւն մր յանձնուած է Հ. Ե. Դ.ի պատուիրակութեան։ Երեսփոխանը չեչտելէ ետք կարեւորութիւնը 30րդ պար րերու [ժետն պատմական իմաստին, ընդ գծած է, թէ «թոյլ չենք կրնար տալ, որ պատմութիւնը վերաիսքրագրուի դարուս քաղաքական նկատումները Հայուի առնելով : Ձենք կրնար գօրավիդ կանգնիլ Թրրթական աեսակէաին՝ որ այդ ժամանա կաշրջանի պատմական եղելութիւնը կը ծածկէ։ Վստահ եղէք, որ 30րդ պարրերութիւնը իր ամբողջութեան մէջ պիտի արծարծեմ Տոքի. Քիսինկերի եւ նախադան Նիքարնի հետ Քոնկրէսի ղեկավարներու յաջորդ հանդիպում ին»:

ԼԻԲԱՆԱՆԻ փինկ-փոնկի ախոյենու թեան մրցումները տեղի ունեցած են Bnնիս 27 ին «Անգրանիկ» ակում բր ։ Արական, իզական, անհատական եւ խմրական բոլոր գինդ առաջնութերւններն այ ձեռը ձրգած են Հ. Մ. Ը. Մ.ի մարդիկ - մարդիկուհիները:

ՀԵԼԻՈՊՈԼՍՈՑ «Ցուսարեր» ակումբին մէջ Ցուսարեր Մջակությային Ընկերակ ցութիւնը ընդունելութիւն մր սարքած է ի պատրո Վազգեն Ա.ի պատուիրակներ Արսեն Եպո . Պերպերեանի եւ Փրոֆ . Ար-Թուն Հատիտեանի, որոնք Գահիրէ այդելած են Յունիսին : Ընդունելու թիւնը տեղի ունեցած է Յունիս 11ին եւ ներկայ դանուած են 180 Հոդի:

ՆՈՐ ՋՈՒՂԱՅԻ U. Ամենափրկիչ վանւքի շրջափակեն ներո Յունիս 12ին հայկական դորդերու փուքր ցուցահանդեսի մր բա ցումը կատարուած է։ Ցուցադրուած են հայկ. եկեղեցիներէ եւ անհատներէ հաւաջուած 40 մեծ ու փոքր դորդեր, ոմանը Հայերէն արձանագրութիւններով եւ մեծ մասր հայկական։

«BUAURP PEPPOLL

ԻՆՉՊԷՍ ԳՈՂՑԱՆ ՑԱՐԵՐՈՒՆ ԹԱԳԸ

ԳԼՈՒԽ Ա.

ՆԱՄԱԿՆԵՐՈՒ ԱՐԿՂԻԿԸ

Առ այժմ մեծ անդ թութիւն է պնդել այդ որոչման վրայ։ Պէտւբ է յետա գրել։ Պէտք էք այսօր դահդիրն վերցնել։ Ձեր մարդկային զդացումներուն կրթողում ։ Այս մասին, երբ սկսայ իրեն bouhl, blemnelyme numphu, he sholumլով ինձնէ աղաչեց որ երթամ խնդրեն Պ. հախաղահեն, որպեսգի միջամակ Մոսկուայի կառավարութեան մօտ։ Թերեւս իասուվարութիւնը թոյլատրե ո՛չ միայն իր մարմինը Հոս պահել ամբողջ ցերեկն ու ամրողջ դիչերը, այլեւ Թոյլատրե որ անիկա Թաղուի Ռիկայի մէջ.

Դժրախա աղջիկը, հեծկլաալով ինձի յայանեց որ իր Հայրը ջանիցս յայանած էր թե կ'ուղե թաղուիլ իր մեռած տեղւոյն վրայ: «Ինչո°ւ համար չեն Թոյլատրեր որ կատարեմ յանախ արտայայտուած այս բաղձանքը։ Ինչո՞ւ գիս կը ստիպեն դեմ երթալու անոր հրամանին, ինք որ ա՛լ երբեք ոչ ոքի պիտի կարենայ հրամայել եւ զոր յաւիտեանս պիտի չտես -१ कि ती » :

Իռեն Շումով չափազանց յուղուած էր։ Աչքերուն մէջ Հաւաբուած արցունքները վոր չէր ուզեր Թափել այտերուն վրայ, բիւրեղի պէս կը պսպղային Թարթիչնե-

_ Կ'ադաչեմ , չարունակեց քահանան , ջանացեր յետաձգել ձեր պաշտօնին կատարումը։ Եւ Թոյլ տուէք որ ձեղի ընկերանամ մինչեւ Պ. նախագահին գրասենեակր : Ես խոնարհ քահանայ մրն եմ . սակայն Թերեւս այնպիսի խօսքեր կարենամ ըսել, որոնք դինքը մղեն վաղուան յետաձրդելու իր որոչումը կամ Մոսկուայէն իրևենելու ճուրնչոնո գույստոր առույր-Sundand dp:

bath Coulad, jacqueme 4p jatp:

- Այս չնորեր մի մերժեք ինծի պես ծերունիի մր, պաղատեց կրօնաւորը բեկphy &mjung :

Երիտասարդ աղջիկը, նախորդ դիչեր-படியித் டி மிழ் தயம் பயட முற்றம்பாக் தம் சுத் ինչ է վիչար, եւ հիմա չէր կրնար քրոջական կարեկցութիւն մը չղգալ ուրիչի մր ցուլին հանդէպ:

Ձեռքը դէմքին տարաւ ու հեծկլտաց. երբ հանդարտեցաւ, ըստւ քահանային. - Երթանը Տէր հայր։

Եւ քահանային հետ ինքնաչարժ մանելով , պանդոկ ուղղուեցաւ :

9. Եսֆեի սենեակը առանձին մանելով, անցուղարձերը տեղեկացուց անոր։

Նախապահը, նոյնպես յուղուհցաւ եւ Հակառակ որ կը ջանար յայտնի չընել, ջանի մը վայրկեան մաածկոտ մնաց։

- Ընկե՛ր նախագահ, ձեր ներկայութեան կ'ընդունի° ը ինձ ընկերացող սուրբ մարդը, հարցուց Իռէն Շումով:

- Մաչուլա, խարթեմ Թող ներս գայ։ Պ. Եօֆե ուռջի ելաւ, գնաց մինչեւ գրրասենեակին դուռը եւ խոնարհելով ընզունեց ծերունի քահանան, սեղմեց անոր ձեռքը եւ ամենամեծ ակնածութեամը գայն առաջնորդեց ու Թիկնաթեոռ մր հր-

- Քարտուդարուհիս պատմեց ինծի հիւանդանոցի մէջ տեղի ունեցած սրտայոյց դեպքը: Noulywe Vunh Форрушьофр Intսահատութեան մասին եւ յայտնեց իր անունով ձեր րրած խնդրանքը:

- Արդարեւ մեծ պատիւ մրն է որ հիմա կը խնդրեմ ձեզմ է, Պ. նախագահ ։

Պ. Եօֆե, ձեռքի չարժումով մը կրօնաւորին հասկրցուց Թէ ինք չատ քիչ կարեւորութիւն կուտայ այն դիւանական րանաձեւերուն, գորս ծերունին կր հաւատար թե հարկ էր դործածել եւ աւելցուց.

- Վատան եղեք որ, խորապես աղդուած եմ Մառի Փօլիվանօֆի վիչայեն, իմ կարողութեանս չափով պիտի աշխատիմ մեղմացնել իր ցաւը։

— Շատ լաւ, Պ. հախադահ, հրաման աուէք որ գօրավարին մարմինը վաղը վերgraf to fougach Appengh it & , putt no ամեն ատեն Հանդուցեալը փափաջած է *Թաղուիլ այն տեղ*, ուր պիտի մեռներ։ Դուք Հոս կը ներկայացներ ռուս աժենարարձր իշխանութիւնը. մարկ րրեք վրշտարեկ որթուհիին, որ իմ բերնովս ձեցի hp would be up staget he hought hub guir մր չաւելցնել իր մեծ վիչաին վրայ։ Պ. նախագահ, կր պաղատիմ, ընդունեցեք անոր աղաչանքը, թանի որ իշխանութիւնը वैक्षा है :

Ծերունին ծունկի եկած էր, եւ պագատանքի չարժումով մր ձեռքերը իրարու մ իացուցած ։

Պ. Եօֆէ, դայն վեր վերցուց մեզմօրէն, ստիպեց որ Թիկնախոռին վրայ նստի, յեmnj pumi.

POL VOLBERRUE

(Tup.)

22PUSUPUANTUT 2thuappeterc 266 46PUPUPUPANHP

at de la companie de

CUNTZUAUTPE

Տէր եւ Տիկին Յակոր Խաչատուրեան, Տեր եւ Տիկին Արամ Դաւիթեան, Տէր եւ Տիկին Դաւիթ Խաչատուրեան, Տէր եւ Տիկին ժար Խաչատուրեան չնորհակա լութիւն կը յայտնեն բոլոր աանոնց որոնք անձամբ, գրաւոր, ծաղկեպսակով ցաւակցութիւն յայտնեցին իրենց մօր ԱՅՐԻ ՏԻԿ. ՄԱՏԹԷՈՍ ԽԱԶԱՏՈՒՐԵԱՆԻ

(ծնեալ Սմսարեան) பியகோடயும் முற்பாடு யாடுர்ட:

ՓՈԽԱՆ ԾԱՂԿԵՊՍԱԿԻ

Փարիզի ՉՈՄը 50 ֆր. կը նուիրէ Փարիգի Հայ Մշակոյթի Տան Արշաւիր խանէտանեանի կսկծայի մահուան առներ :

ህበՒԷቦՆԵՐ

Նուպար Պօտուրեանի դառն մահուան առներ Տեր եւ Տիկին Գրիգոր Գալուստեան փոխան ծաղկեպսակի կը նուիրեն.-

50 ֆր. Տէսինի Մշակոյթի Տան նորոգութեան, 20 Ֆրանս. Կապ. Խաչի Տէսինի մասնաճիւզին, 30 ֆր. «Ցառաք»ի բարզաւանման։ Նոյն տխուր առներ փոխան ծաղկեպսակի՝ Տեր եւ Տիկին Յովհաններ Հարելեան 100 ֆր. Տեսինի Մշակոյթի Տան նորոդութեան, Տէր եւ Տիկին Սահակ 45 հետան 50 pp. Տեսինի Մշակ. Տան նորողութեան, Տեր եւ Տիկ. Ձաւէն Պաս մահետն 50 ֆր. նոյն նպատակին։

ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ

ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԷՐ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ በተፘԱጉቦበՒԹԵԱՆ

Հայ Բարեզործական Ընդ4. Միութեան Նուպարեան Մատենադարանի *վարչու* թիւնը, առ ի գիտութիւն կը հաղորդէ ընթերցասէր Հասարակութեան թէ՝ ընդա nughing Upmmumsamble be magenju neսումնասիրողներու փափաքին, որոշած է Մատենադարանը բաց պահել Օգոստոս

Հետեւարար Մատենադարանը փակ պիար մնայ Սեպտեմ բեր ամսուան ընթացքին տարեկան արձակուրգի առիթով:

Հասցէ - Նուպարեան Մատենադարան 11, Սքուար Ալպոնի, Փարիզ 16րդ Երթեւեկի Համար իջնել Մեթրո Փասի 2. B. T.

ՇԱԻԻԼ .- Հ. 8 . Դ . Արդութեան խումրի ընկերական ընդեւ ժողովը այս Շարա (Յուլիս 6) երեկոյ ժամը 9ին սովորական Հաւաքատեղին։ Կարեւոր օրա լրարդ:

ԼԻՈՆ

լիՈՆ

ՀԵՐՈՍՆԵՐՈՒ ՕՐԸ

ՏԱՐԻՈՅՆ ԼԱԻԱԳՈՅՆ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍԸ **ԽԱՆԱՍՈՐԻ ԱՌԹԻՒ**

Կիրակի Յույիս 7, ժամր 10էն 21 Մոնարուի դեղեցիկ պուրակին մէջ՝ Սէն Մօրիս - Պենօ։ Մասնակցութեամբ ՍԱ-80.0 ՆՈՎՍ, նուագախում բին : -

Նուագ, երգ պար կազմակերպութեամբ Հ. 8. Դ. Վարանդեան կոմիակին եւ Լիոնի եւ Ս. Մօրիսի Նոր Սերնդականներուն ։

Եւ Տեսինի Կոմիաէին Շանփուրով խորոված, Հայկական ադանդերներ, դովացուցիչ ըմպելիներ, րազմաներ և աղեր - պուլի մրցում եւ Հաձելի անակնկալներ։ Ֆութարլի սիրա-Հարները առիթը պիտի ունենան հետեւելու աշխարհի բաժակի վերջին մրցումին, դունաւոր հեռատեսիլի վրայ։

կր հրաբիրուի շրջանի Հայութիւնը հա-Stip op of whyphtein:

Մեկնելու Համար, Հաւաբուիլ նահան դապետարանի դիմացի հանրային պարտեղը, Քուռ տը լա Լիպերթե, Ժ. 10.30/ա

Տեսինեն ձրի օթոքառ, կը մեկնի ժամը 10ին Քորնավանեն եւ 10.15ին Ապրիլեան មិយក្រស់ជាក្រុង :

ՇԱՒԻԼԻ Ս. ԳՐ. ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ

Այս Կիրակի առաւօտ պատարագ կը Summegneh:

ԱՂՔԱՏԱԽՆԱՄ

412040.20.6016616

Շահած են հետեւեալ Թիւերը.-90, 125, 280, 352, 419, 436, 520, 669 862, 880, 909:

Աղջատախնամ Ընկերակցութեան Յու նիս 30ին Մոնմորանսիի Հանգստեան պարտեղներուն մեջ կազմակերպուած դաչ տահանդեսին վերեւի Թիւերը չահած են առարկաներ:

կը խնդրուի տոմսերով ներկայանալ Աղջատախնամի գրասենեակը ստանալու Համար Համապատասխան առարկաները։ Association Arménienne d'Aide Sociale

77, Rue Lafayette, Paris (9e)

ՏԱՐԵԿԱՆ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՄ ፈኮቲ ነተ ሀቲያ

Фшре шр дывуш, филь упреред вош (Ռութ այեյղէն - Փինկ) այս կիրակի առաւօտեան 105ն սկսեալ, կաղմակերպութեամ ը Կապ . Խաչի մասնաձիւդին եւ նոր Սերունդի խում բին :

Շամվուրով խորոված, պարեր, դանագան խաղեր , փեխանքի մրցում : Ֆուիպոլի սիրահարներուն համար, հեռատեսիլ մը կայ իրենց արամադրութեան որպեսզի կարենան հետեւիլ աւարտական

மிறதாடி [ம்:

LE VOYAGE EN GRECE

n'hésitez pas, adressez-vous à

Mayda BERBERIAN 6, Rue de l'Echelle, PARIS (ler) Tél.: 260-30-20 et 260-67-34

de 9 h. à 19 h. tous les jours spécialiste de voyages en Grèce, Orient, Moyen-Orient

(Liban, Egypte etc...) Les voyages à partir de 395 F.

acuranto photograph 261 ZCU CF

Դիմեցէ՛ք ՄԱՑՏԱ ՊԷՐՊԷՐԵԱՆԻ

LE VOYAGE EN GRECE Ամեն օր ժամը 9էն 19

Ճամբորդութիւններ դէպի Յունաստան, Արեւելը, Եդիպաոս, Լիրանան 395 Ֆր. Էն ՍԿՍԵԱԼ

4. U. C. U. - Uf whh ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ ՄԱՐՍԷՑԼԻ ՄԷՋ

ՎԱԼԱՊՐԻ ԱՆՏԱՌԸ

կիրակի, Յուլիս 7, ամբողջ օրը, ժամը 10էն սկսեալ Պուլի մրցում - մանկական խաղեր - Շամփուրով խորոված - ըմպելի ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ

Մեծ պաստառի վրայ կարելի է հետեւիլ փութպոլի համաշխարհային Բաժակի աւարտական մրցումին

Մեկնում Կիրակի, Ցուլիս 14, առաու ժամը 8ին Մեթիս Շաթս ար Վենսեն,

Քաֆե Թերմինիւսի առջեւեն, ղեպի Լիւդինեան, Էթամփ, Օրլէան, Պլուա, Թուր, Շաթելըս, Փուաթիկ ճամրով։ Ժամանում Լիւզինեան եւ այցելուԹիւն փոքրիկ սիրուն քաղաքին եւ Լիւզինեաններու դրդեակին մնացորդացին։ Հանդիստ գետա փին եղերքը եւ մեկնում դէպի Լիւտի կապ. Խաչի Սեւրանի մասնաձիւղը չըղղեակը, ձաչ ձամբան եւ իրիկունը ժամանում , Ձայն-Լոյս գեղեցիկ երեկոյթին ներկայ ըլլալու համար ։ Վերադարձ կեր Տեր եւ Տիկին Պետրոս Պարոնեան, Տեր

30hLhU 14h

ԱԶԳ․ ՏՕՆԻՆ ԱՌԹԻՒ

Գեղեցիկ օր մր ԼիՒՏԻ ԳՂԵԱԿԸ

եւ այցելութ-իւն Լիւզինեան

(Վիէնի նահանգ)

աուան 5.30/ւն ։ Մասնակցութիւն 89 ֆր., այս դինին մ էջն են ճամ բորդութիւնը, երկու ճաչերը եւ ներկայացման մուտքը:

դիչերին դեպի Փարիզ եւ ժամանում առ-

Արձանադրուիլ մինչեւ Յուլիս 10: RELATIONS TOURISTIQUES **EDUCATIVES**

Zuj Vzulnjeh Snihp 17, Ռիւ Պլեօ, Փարիզ 9րդ 4hn · 824-63-89 ժամը 14էն 18.30 *կամ*՝ 324-14-96 ժամը 8էն 13 եւ 20էն 22 Association sans but lucratif, régie par

la loi du 1-7-1901 45. 242116UL **Сնդհ**. Պատուիրակ

ትሀትት Հሀ.Ց ሆՇሀ.ԿበՑԹԻ ՏՈՒՆ

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

be Shiph Zowing Pouttoni, Ada, Stp

եւ Տիկին Մանուկ Մանուկեան, Տէր եւ

Տիկին կարապետ Մանուկեան, Տէր եւ

Տիկին Լեւոն Փափազեան, Պր. Արտաչես

Aneznishuh, Stp be Shiph Ubpd Wing-

եան, Տէր եւ Տիկին Ցարութիւն Քէպապ-

Տետն 500ական ֆրանը։

նորհակալութեամբ ստացած է.-

Գրադարանը բաց է Շաբաթ օրերը ժամը 16-19 և Կիրակի օրեր՝ ժամը 10-12:

Imprimé sur les Presses DU JOURNAL «HARATCH» 83, rue d'Hauteville 75010 Paris

fusatur t...

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՆՈՐ

BUTHLU UL (Հայկ. Shoptaniphia)

CAPPADO

3, Rue Marivaux

(derrière l'Opéra-Comique, Métro Richelieu-Drouot) Tél. 742-83-65

በኩቦ ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ՋԵՐՄ ՄԹՆՈԼՈՐՏԻ ՄԸ ՄԷՋ, ԿԸ ԳՏՆԷՔ ՃՈԽ ՃԱՇԱՅՈՒՑԱԿ ՄԸ եւ յատուկ ճաչեր.-

ԵՐԵՔՇԱԹԻ — «Մանթր» ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ — «Լահմանուն» ՈՒՐԲԱԹ — «Սու պեօրեկ»

FU.8 & U.U'EL OF VU.bh 4PPU.4P

1974

SUUC 00 2100 BP-tu

U4UCU.L

ՄԵԿՆՈՒՄ ԱՄԷՆ ԱՄԻՍ — ԱՄԲՈՂՋ ՏԱՐՈՒԱՆ ԸՆԹԱՑՔԻՆ —

ՓԱՐԻՋԷՆ ԵՒ ՄԱՐՕԷՑԼԷՆ Մեր յաջորդ համ բորդութիւնները .-

ՅՈՒԼԻՍ 13 ԷՆ 27

ՅՈՒԼԻՍ 20 ԷՆ 0ԳՍ. 8

(կարելի է երկարաձգել)

«Յատուկ երիտասարդներու» Համար (16էն 35 տարեկան)

ዐԳՈՍՏՈՍ 2 ԷՆ 19 ሀቴጣያቴሆዋቴዮ 4 ዜኄ 21

Demander notre brochure détaillée

ிரிமி முறவம்மிக்கர் வியம்றவவியவ்பாடுக்கும் கட வுவரவியில்கிறாட வேவிவற: **ቅ**ሀቦትደት ሆ_ኑደ SONIA COUMRYANTZ

TRIM VOYAGE MONDOTOURS

2, Rue de Sèze — PARIS (9e) Téléphone: 742-57-84 et 073-30-64 de 9 h. 30 à 18 h. — tous les jours

ԼԻՈՆԻ ՄԷՋ Lhatta abhanish onuswind VOTRE AGENCE DE VOYAGES ARMENIENNE

agence de voyages SEVAN

50, Cours de la Liberté — LYON — Téléph. : 60-13-66 de 10 h. à 19 h. — tous les jours

ՄԱՐՍԷՑԼԻ ՄԷԶ JACQUES CHELELEKIAN VOYAGES WASTEELS

87, La Canebière, Marseille ler Téléphone: 62-03-44 et 64-09-49 de 15 h. à 19 h. — tous les jours

uhruuh ankleu 7 dimanche 7 Juillet 1974



0 Ր Ա Թ Ե Ր Թ ՀԻՄՆԱԴԻՐ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

HARATCH

LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE Directrice : ARPIK MISSAKIAN

83, RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS

— Tél.: 770-86-60 — Fond

— 1el.: 770-86-60 — C. C. P. Paris 15069-82

Fondé en 1925 R. C. Seine 57 A 2731

₽ԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա Տար · 150 ֆ · Արտասահման Տար · 175 ֆ ·

Վեցամսեայ Հատր 80 фр. 0,90 ф.

50ቦዓ ያሀቦት — Թኮኮ 13 · 057

LE NUMERO 0,90 F.

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

50° ANNÉE - N° 13.057

օբերուն ՀԵՏ

ՄԱՐԴՈՒՆ ԿՈՉՈՒՄԸ ԵՒ ՄՏԱՒՈՐԱԿԱՆԻՆ ԱՌԱՔԵԼՈՒԹԻՒՆԸ

Պղատոնի ուսուցիչ եւ Հայր իմաստութեան Սոկրատ(Հս), նախ ջան Քրիստոս 468-399 Թուականներուն (ուրեմն մօտաւորապես 2400 տարի առաջ)՝ երր կ՚ամրաստանուէր «երիտասարդութեան բարոյականը խաթարելու» յանցանջով եւ իրրեւ այգպիսին մահուան կը դատապարտուկը, Թոյնի բաժակը իր չրթունջներուն տանել առաջ հետեւեալ պատասխանը տուաւ այն դատաւորներուն՝ որոնջ կ՚առաջարկէին խնայել իր կեանջին, եթե խոստում տար ընդմիչտ հրաժարելու րարոյախօսական ջարողչութենչ.

— «Ո՛վ ԱԹենացիներ, եԹէ ինծի կ'առաջարկէջջ Հրաժարիլ ձշմարտուԹիւնը
փնտռելէ՝ իմ պատասխանը էի կրնար ուրիչ բան ըլլալ ջան այն, որ ոչ Թէ ձեղի՝
այլ ձշմարտուԹիւնը փնտռելու պարտականուԹիւնը ինծի տուող Աստուծոյ միայն պէտջ է Հնազանդիմ։ Հետեւարար,
որջան ատեն որ չունչս եւ ուժս կը բաւեն, պիտի իմաստասիրեմ, պիտի Հարց
տամ բանաւոր ամէն էակի յանձնուեր ես
հարստութեան մարմաջին եւ փառասիրութիւններու, ու հեռացեր ես առաքինու —
թիւններէ եւ ճշմարտութիւններէ՝ որոնցմով պիտի կարենայիր անձդ կրթել, դաստիարակել ու բարելաւել։ Ձե՞ս ամչնար
այս բոլորէն։

«Չեմ դիտեր ԹԷ ի՛նչ տեսակ րան Է մահը, — Թերեւս լու րան մըն է։ Չեմ վախնար անկէ։ Սակայն դիտեմ ԹԷ դէչ րան է խուսափիլ պարտականուԹենէ»...

×

ԵԹԷ Հարց արուէր մեզի ԹԷ ի°նչ կը հշանակէ «մասւորական» եւ ո°վ է առաջին մասւորականը՝ անվարան պիտի պատաս– խանէինը.

Մտաւորականը ա՛ն է որ ճշմարտութիւնր կը փնտուէ, իր այս ձգտում ի ձամրուն
վրայ արհամարհելով ամէն կուչընդոտ ու
արդելը, ջաջուժեամը անտեսելով բրոնական միջամտուժիւնն ու մահուան ալ
ապառնալիջը, ձակատարաց պայջարելով
իր համողումներու պաչտպանուժեան համար, ժիստելով անհատական չահի կամ
վնասի հաւանականուժեանց ներգործու հիւնը իր ընժացջին վրայ:

Մերի ծանօթ Հնագոյն իմաստասեր հանովամբարբևու ժառիր դէն ասանիր դնտաւորականը Սոկրաան է, որուն դասախանակչակար մասարարքն ին դրիրբև யும் வெளிவுள்ளித்த சித் யுத்தை த் வீழ்யிடும் դանվոց հրաժմրբեն, ասարձ երունիրոն ետնելու արելու « Ծանի, և athd »և դանմաւսն բարաւսն բարի իսչուդիր եւ պարտաւորութեանց Հանդեպ յար -மும்ழி வட கொடயாழி முயியகிக்காபி மீழம் த , Սոկրատեան Գպրոցի նչանաբանը : **Առա**քինութիւնները մեր մէջ են, եթե կրնանք բրամանույիր դբև դաւդրբենն րբենմունումբ կեսանրի ու ընութեան ազևուագոյն իմացումներուն, դրական իրականութիւննե լուն հետ՝ աեւական փնառաութովը հրչմարտունեան «աստուածային» այն էա-மாம்படும், மம் ராவி ஆர்கு ஆம் ஆளம்ப்பா ஆர்தி யா կը կարօտի մ չակման, — իւնաստասիրական ներհայեաց սուղումներու: Բարին, արդարը, դեղեցիկը, ազնիւր, մարդկաինը ու մեղ հողեղէն մեր գոյացութենեն դրակ ուղեղեր արժերնրերու ջարաչում ասանարդող բոլոր մեծ տեսիլջները կ'իրականանան անձին կրթութեամբ, ներՖՐԱՆՍԱ ԻՐ ՀՈԳԵՐՈՎ

የኮሀኮՆԿԷՐ - ԺԻՍՔԱՐ

Գլուխ գլխի հախաձաչէն ետք դոր Ժիսքար տ՚ԷսԹէն եւ Քիսինկէր ըրին Էլիդէի պարտէդներուն մէջ, Միացեալ Նահանգներու Արտաքին նախարարը Հռոմ մեկ – նեցաւ, ուր կ՚ընդունուէր նաեւ Պապին կողմէ, Միւնիխ անցնելէ առաջ։ Անկէ ետք Քիսինկէր յաջորդարար Լոնտոն եւ Մատրիտ պիտի այցելէ։

Տեսնուելէ ետք Ֆրանսայի Նախագահին հետ, ամերիկացի նախարարը կը յայտարարէր Թէ ամէն ինչ անցած էր «չատ բարեկամական, չինարար, անկեղծ եւ Ջերմ մԹնոլորտի մր մէջ»:

Քիսինկէրի այս չրջապտոյար, ոմանց համար փաստն է այն բարեկամեցողու – Թեան, զոր Ամերիկա կ՚ուղէ ցոյց տալ Եւրոպայի, մշտական խորհրդակցուԹեան մէջ մնալով անոր հետ:

Ֆրանսայի Հանրապետութեան Նախադահը Երկուչաբթի Պոն կ'երթայ, ուր պիտի տեսնուի Հելմութ Շմիթի հետ, մինչ նոյն օրը Քիսինկէր կը տեսնուի Ուիլսընի հետ։

ՆԵՐՔԻՆ ՆԱԽԱՐԱՐԸ ԵՒ ՖՐԱՆՄԱՑԻՆԵՐՈՒ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԻՒՆԸ

Պաշտօնին գլուխ գալէն ի վեր, Ներջին նախարարը որոշած է ոչ մէկ ձիգ խնայել ապահովելու համար Ֆրանսացիներու հանդիստը։ Այսպես է որ, յաջորդաբար Փարիզի, Մարսէյլի եւ այլ ջաղաջներու մէջ, ձեռնարկեց ոստիկանական անա - կնկալ ջննուժիւններու եւ կը շարուակէ։ Այսպէս, Ուրրաժ գիշերէն Շարաժ առաւշտո, Նանժ, Թուլուզ, Մէս, Թիոնվիլ եւ Մոզէլի ու Սէն-Է-Մառնի նահանդը ընդ-հանրապէս, ոստիկանական եւ պահակարզօրջի խիստ ջննուժիւններու իրրեւ դաչա ծառայեցին։ Փոնիաժովսկի կ՚ուզէ որ ժողովուրդը վստահ ըլլայ որ օրէ օր պիտի պակսին յարձակումները, հոլտ-ըսի

պատակով պիտի բազմապատկուին եւ արդիականացուին ոստիկանատուները։

ՓոնիաԹովսկի, որ ՈւրրաԹ օր Լիոն էր, այցելած էր Էտուար – Էռիօ հիւանդանոցը, ապա Փառ – Տիէօ Թաղամասը,
որ վերանորողման մէջ է։ ՀանդիսուԹեան
առԹիւ, որ տեղի ունեցած է կէսօրէ ետք,
նախարարը խօսք առնելով, չեչտած է —
«Անհապական աղատուԹիւն չկայ առանց
անձնական ապահովուԹեան։ Ի՞նչ պիտի
նչանակեն օրէնքով երաչխաւորուած ադատուԹիւններ եԹէ քաղաքայիները պիտի չկարենան որեւէ տեղ եւ որեւէ ժամու
երԹալ – դալ, բացարձակ ապահովու –
Թեամբ։ Այդ է պատճառը, որ միտք ունիմ չարունակելու պաչտպանուԹեան
դործողուԹիւնները դորս վարեցի Ներջին
նախարարուԹիւն եկած օրէս իսկ»։

Pulip up snand

ՉԻՆ ՎԱՐՉԱՊԵՏԸ հիւանդանոցի մր մեջ ընդունած է ամերիկացի ծերակու – տական Ճեջսընը։ Այս վերջինը յայտա – րարած է, Թէ առողջական ռջանչելի վի-ձակի մեջ դտած է իր խօսակիցը։ Շու Էն Լայ, որ 76 տարեկան է, վերջերս կարդ մը լուրերու համաձայն, ծանր հիւանդ կը նկատուէր։ Ամերիկացի ծերակուտականը Փեջինի մէջ ըննադատած է Նիջսընի Մոսկուա այցելուԹիւնը արդիւնջը՝ «ըննու–Թեան առնուած բոլոր հարցերուն մէջ սահմանափակ եղած է»։ Ճէջսընի տեսակետով, Խորհրդարանը պէտը է լրջօրեն ըննէ Մոսկուա կնջուած համաձայ – նադիրը։

ԽՈՐՀՐԴՍՑԻՆ աստղանաւորըները յա – Հողեցան «Սոյուդ–14» այերանաւը միա – ցնել «Սալիուտ–3» այերանաւին։ Այս յա– Հողուժիւնը մղում կրնայ տալ Սոյուդ – Ափոլօ խորհրդային – ամերիկեան միաց– եալ ծրագրին իրագործման, յառաջիկայ տարի։ Վերջին տարիներու խորհրդային յաջորդական ձախողուժիւնները այն կար– ծիքը ստեղծած էին ամերիկացի կարդ մը մասնաղէտներու մօտ, Ժէ Խորհ . Միու– ժիւն ի վիճակի պիտի չըլլայ մասնակցե– լու միացեալ ծրադրին իրադործման ։

USSԻՍ – ԱՊԱՊԱՅԷ կը Հաղորդեն, ԹԷ բարձրաստիճան ուԹ պաչտօնատարներ ալ ձերբակալուած են բանակին կողմէ, ձեր– բակալուածներու ընդՀանուր Թիւը Հաս – ցնելով 18ի:

ՊԱՆԿՔՈՆԿԻ չինական Թաղամասին մէջ արիւնալի բախումները չարունակուած են չինացի երիտասարդներու եւ ապահո-վութեան ուժերու միջեւ։ Ցարդ երեսուն հոդի մեռած է։ Ցոյցերն ու բախումները ծայր տուած են, երբ ոստիկանութերւնը ձերբակալած է թաքսիի վարորդ մը։

ՊՈՆԻ մէջ անաեսական համագործակ -

Usourble's

_0__

Իբրեւ թէ վերջին հէքեաթի մը պէս, ուշացած, հեռաւոր, անիրական իրիկուն մը, դէմ առ դէմ վերջին կրակի մը շուրջ ծալապատիկ, վերջին անգամ, մտերմօրէն կ՝րսեմ քեզի.—

Հողին պես դժբախտ էր սիրտս, սիրելիս․ սիրտս գերի էր ժամանակին ու արեւուն․ սիրտս ամէն ինչ ունեցաւ եւ ամէն ինչ հինցուց, հողին պէս, հիննալով։

Եւ եկաւ օրը, սիրելիս, որ հողին պէս սիրտս մնաց անապատ․ հողին պէս, սի– րելիս, սիրտս ամէն ինչ մեռցուց՝ ապ– րեցնելու համար քեզ՝ իբրեւ պատրանք, իբրեւ այլեւս կրկներեւոյթ։

Գերերկրային ծաղիկ ու սպիտակ մաքրութիւն՝ զոր կեանքը չի կրնար այլեւս քաղել․ դուն ցնորք՝ բայց միակ ճշմարտութիւն, երբ հէքեաթը ըսուած է այլևս, երբ գոցուած են աչքերը, երբ այլեւս կարելի է երազել քեզ ու սիրել, անկարելի՛ս:

व्राम्रात भगवतात्रकार

ցութեան պայմանագիր մը կնջուեցաւ Եդիպտոսի եւ Դաչնակցային Գերմանիոյ միջեւ։ Արեւմտեան Գերմանիա յառաջի – կայ երեջ տարիներուն 200 միլիոն տո – լարի նիւթական օժանդակութիւն պիտի կատարէ Եդիպտոսի։

ԱՄԵՐԻԿԱՑԻ Համայնավար մը՝ Տին Հոքսէյ, որ 1957էն ի վեր ԽորՀ Միու – Թիւն Հաստատուած եւ ընտանիք կազմած էր, Միացեալ Նահաղներ վերադառնալու որոչում տուած է : ԽորՀրդային իչխանու– Թիւնները արտօնած են, սակայն Ամերիկացիք մերժած են առարկելով, Թէ այլեւս ամերիկեան քաղաքացի չի նկատուիր :

ՊՈՄՊԷԻ մէջ ըսան Հողի մեռած է Հինդ օրուան տեղատարափ անձրեւներու պատհարով:

ԱՐԵՒԵԼԵՍՆ ԳԵՐՄԱՆԻԱՅԷՆ երկու դինուորներ, որոնք սահմանագլուխին պահակ էին, Արեւմա. Գերմանիա փախուսա տուած են:

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ ետ կանչած է Անդարայի իր դեսպանը՝ Ուիլերմ Մաքոմպեր։ Ասիկա կր նկատուի դժդոհութեան արտայայատութիւն մը թուրք կառավարութեան նոր որոշումին դէմ՝ մեկոնի մշակումը արտօնելու ուղղութեամբ։ Միացեալ Նա - հանդներու Արտաքին նախարարութեան բանդերը՝ Ճոն Քինկ, յայտարարեց, թէ «Ուաչինկթըն կանչեցինք դեսպան Մա - քոմպերը խորհրդակցութեան համար ստեղծուած նոր կացութիւնը պիտի քընաննք, թուրք կառավարութեան Ցուլիս 1ի որոշումին առիթով։

ՄԻՍՑԵՍԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ մեջ 23 միլիոն աղջատ կայ, մեկուկես միլիոն պակաս բաղդատմամբ անցեալ տարուան,
ըստ նոր վիճակադրուԹեան մը, 23 միլիոն
Ամերիկացիներու տարեկան եկամուտը աւելի ցած է ջան աղջատուԹեան մակարդակը, որ 4540 տոլար էր 1973ին։

ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ, այլ խօսքով Հարկա – տուին, 76,1 միլիոն (կամ 7 միլիառ 61 միլիոն Հին ֆրանք) արժած է նախադա– Հական ընտրութիւնը…:

ախարակութեան ։ ախարակութեան ։

ներն ու գողութիւնները եւայլն : Այս նը-

Մարդկային ճշմարիա յառաջդիմութիւնր անկարելի է առանց այն ազատութեան, դոր պետք է վայելէ բանաւոր ամէն էակ, մտածումի իր անկախութեամը։ Պատ մունեան գարաւոր տարեզրունեանց մէջ եթե փնտուենք մարդկութիւնը Հողեղէնի իր բնազգներուն եւ կենդանային մղում րբևուր ոանվանրու ժերաբան ամմարև, կանդ պիտի առնենք այն անժիտելի փասայն վրայ որ «մարդը մարդուն դայլ» է դարձած աղատ մտածողութեան եւ անկաչկանդ արտալայտունեան իրաւունջի մ չտական բռնաբարումովը, բռնատիրու թեան եւ ֆիզիքական ուժի տիրակալու-[ժետաքրը՝ բանաւորու[ժետն վրայ, մաածումի ազատութեան եւ ճշմարտութեանց որոնումի ձիդերուն վրայ։

Սոկրատ առաջին զոհերէն մեկն էր

մարդկային իրաւունըներու դէմ ի գործ դրուած բոնութեան։ Սոկրատ առաջին նահատակն ու հերոսն էր մտաւորակա նունեան։ Թաւալող քսանէ աւելի դարերու ընթացքին՝ իր ձակատագրակիցները [իւ ու համրանը չունին : U, wop my նո'յն փուչէ պատկին թեկնածուները կան ու կ'ոգորին, որովհետեւ որքան կր ծաւայի րոնութեան ձնչումը՝ այնքան աւելի կ'արծարծի ապատութեան եւ Հանարտութեան պաշտանունքը: Վա՛յ մարդկութեան՝ եթե Մարդը տարակուսի իր իրաւունըներու վերջնական յաղժանակին մասին։ Վա՛յ այն ժողովուրդին, որուն մտաւորակա նուներնը դեդեւում ու վարանք ցոյց կուտայ «Աստուծմ է իրեն տրուած պարտա կանութեան»՝ ճչմարտութիւնները փրն տուելու եւ գանոնը պաշտպանելու իր կո-¿ாபி pu 152:

U. P.

h UEP. h 3hTUSU4

Արեւմ տահայերէնը, համեմ ատարար Stamenp whytuffe, «Ubduufulisp souչել» պատղամող, պատղամը լսել չուգողներէն «Մեսրոպի սիրոյն, գէթ բարակ գամեր գործածել» խնդրող Մանուկ Ասլանեան ունէր. ազգայի արի՛ հրապարակագիր, որուն Համար՝ մեր լեզուին քաղցրաննչիւն բառերուն չիտակ գործածութեան սիրոյն պայքարիլը՝ վասն Ազաաութեան մարտնչելու հաւասար հայրե նասիրութիւն էր ու սրբութիւն:

Նոյն արի Հայրենասիրութիւնն ու սրըթունիւնը խնկարկում է չգրկուեցան չնորհիւ «Մայրենիքի արթուն պահակ» Շաւարչ Միսաբեանին, որ միչտ պատների վրայ մնալով, անինայ խարագանեց լեզուի փերեզակները, Հայերէնի տահարին մաքրունեան ու պայծառունեան ի արև-

Մեծ Շ. էն ետք, անոր մեծ աշխատանքը շարունակեց Հայերէնի շիտակ գործածութեան բուռն սիրահար Բենիանին Թայtown, np ng ft suchfifth it g dung, mil ... மியழிம் மீட்டி போடிட்டு மிய்யாள முக்யխնդրութեամբ, ջննական անվերջանալի պատյաներ կատարեց «Տիրոջը այգիին ւնեջ» jombind «թիւրն ու թերին»:

Այսօր սակայն, դժրախտարար անտեր t Spingp այդին. այդեդործ կամ այդեպան չունի. աունկերուն առոցջունեան, ողկոյդներուն գեղեցկութեան հոգ տանիլ պատղանող չունի, պահակ չունի. լր.թուած կը մնան նուրրական պատնեչներն ու Հայերէնի անսիսոլ գործածութեան Համար մղուելիք պայքարները, որոնք ան-Հրաժելա են այնքան՝ որքան Հայ Դատի Համար կատարուող ու կատարուելիք քարողչական ու գործնական աշխատանը -Shipp:

Այս բաղդատութեան իրաւունք տայու համար, ի հարկե պետք է մեկնիլ այն Syduppen quemedth, pun apred Zuj Դատի յաղթութեան կարեւորադոյն աղդակը հայապահպանումն է եւ, իր կարդին, Հայապահպանման գլխաւոր դրաւականը՝ լեզո'ւն, հայերկ'նը, իր անսիալ դործածունեամբ ու դեղեցկունեան պաչապանութեամը:

Un ophpais nod say 4p mulh min վերջիններուն գրիչ չարժողներեն չատեր իրենց ուգածին պես եւ իրենց գիացած ձեւով կը գրեն, առանց նկատի ունենալու թե իրենց ուղածն ու գիտցածը որ**ջանով** նիչդ է եւ որքան աեդին...

Agpunghung F. Puzhuin, pp & bamenp ne ան ապարոր նակորդներուն լեզուական սահմանումները հիմ ունենալով, այնքան դրեց եւ խօսեցու՝ առաջինը անձի կամ շնչաւորի ու երկրորդը առարկայի համար գործածուող ոեւէ եւ որեւէ անորոչ

դերանուններու տարբերութեան մասին, որ, կրնանք ըսել՝ քարե՛րն իսկ սորվեցան դատորոչել այդ անորոչները. _Փարերը սորվեցան, սակայն ափսո՛ս, գրողներ կան, որոնք կը չարունակեն չսորվիլ, սորվել չուցել ու ռեւէին եւ որեւէին միջեւ ո'րեւէ տարբերութիւն չդնելով գրել ոեւէ մարդ, որեւէ տուն, որեւէ ժողո վուրդ, որեւէ երկիր, փոխանակ գրելու ՈԵՒԷ մարդ, ՈՐԵՒԷ տուն, ՈԵՒԷ ժողովուրդ, ՈՐԵՒԷ երկիր, ՈԵՒԷ Պետութիւն, Arthy opting, Athy optington, Athy դրադէտ, ՈՐԵՒԷ դիրք, ՈԵՒԷ դրասէր, ՈԵՒԷ բանասեր, ՈԵՒԷ բանաստեղծ, ՈՐԵՒԷ բանաստեղծութիւն, եւայլն:

Այս անորոչ դերանուններուն ճչգրիտ կործածունեան հանդէպ անփոյն եզող ներու մասին նոյն ինթն Բենիամին Թաչեան պիտի ըսկր սրանեղած.

_ Մանր nhit անձ չեն. այլ, իրենց իսկ սխալագրութեամբ... որեւէ անձ են, 44տեւաաբար՝ են նաեւ... որեւէ տանձ կամ տաանձգլու ա...

Դժրախտարար միայն անորոշ դերա նունները չեն, որոնք չատերու կողմե սխալ կը գործածուին։ Ասլանեանական րացատրութեամբ՝ նոյն խաչելութեան յանախ ենքժարկուելու անրախաունքիւնը կ՝ունենայ յարաբերական դերանունն այ, իր հայցական հոլովով, որ դործածութենկ անարդարօրկն դադրեցուած է ընդ հանրապես ։

Հայ մամուլի մէջ միչա կը հանդիպինը ներգործական բայով նախագասութիւն ներու, որոնց Հայցական Հոլով սեռի խնալիրները փոխարինուած են ուղղական Հոլով յարաբերական դերանուններով. o*լինակ*՝ «խաղաղութեան համաձայնագի_ րը, ՈՐ ստորագրեցին...», «Գերիները, ՈՐՈՆՔ փոխանակեցին ...», եւայլն ...:

Այս օրերուն անան սիայ նախադասու-Թիւնները չիտակ կը հասկցուին ի հար-45. օրա թերթերը թեև բան չեն կորսրնցներ իրենց հետաքրքրականութենեն, սակայն Հայերէնի գեղեցկութիւնն ու քերականութիւնը կր վնասուին սխալ գրուած այսպիսի լուրերէն, եւ վնասուելով, անտարակոյս, կր խանդարեն Մեսրոպի ու անհամար մեծարելիներու հոգիներուն խաղաղութերւնը...

Արդարեւ, ի՞նչպես անդորը հանգչին անոնը, երբ այսպես, դերիներու փոխարակման կամ փրկութեան լուրը կը արրուի սիսային սարուկ գարձնելով հայե րէնը, հայերէնի քերականութիւնը, որուն դեն չնեղանչելու համար պետք է յարդել իր օրենքները ու գրել. «խաղաղութեան համաձայնագիրը, զոր ստորագրեցին», «Գերիները, զորս փոխանակեցին», կամ՝ «որոնք փոխանակուեցան» ...

իսկապես, Հայցական Հոլով գոր, գորս յարաբերական դերանուններուն տեղ ուղդական Հոլով որ, որոնք դերանունները դործածելու սխալը... չի վայելեր Հայ பியபி மடும் . . . :

Տարրական բերականութեան դասեր տալ չենք ուղեր ի Հարկէ. վստահ ենք որ սխալ գրողները մեզմ է չատ լաւ գիտեն մեր լեզուին օրենքները. գիտե՛ն, բայց չեն յարդեր դժբախտաբար, կամ յարդելը իրենց մաջէն իսկ չանցնիր երբ կը գրեն. կր գրեն երթալով, փոխանակ գրելու հետզհետէ. *կր դրեն* ինքնաթիռ (*սաւառ*– նակն ալ ինքնախի ո չէ), փոխանակ գրեյու ուղղաթիռ. կը գրեն կէսօրէ վերջ, կարդայէ վերջ, երգելէ վերջ, փոխանակ դրելու կէսօրէ ետք, կարդայէ ետք, երգելէ ետք. խորքին մէջ վերջը դոյական է, յետոյին պէս ժամանակական անուն, որ իրրեւ առընթերագրութիւն չի դոր ծածուիր, կամ բացառական հոլով դոյականի միանալով առընթերադրութեամբ պարագայական խնդիր չի կազմեր։

Սակայն, ալ գոցենք բերականութեան գիրքը եւ անկէ դաս տալու մեր յանցանջին համար մեղա՛յ ըսենը... ծնրադիր. այո', ծնրադիր եւ ոչ թե ծնկաչոք...

பிற மிழிழியு, புத்ப பெற, புத்ப பாழு ծնկաչոքը (ծունկ եւ չոք, չէօք) նորէն դործածուեցաւ անցեալները, եպիսկոպոսական ձեռնադրու թեան առիթով ։

«Նորաօծ եպիսկոպոսները վեհափառին դիմաց ծնկաչոք»...

U.t. if just ut thump abut think think եթե դրուէր Վեհափառին դիմաց ծնրա- η hp . . .

Ծնկաչութը, չատերու կողմ է չսիրուած րառ մր ըլլալէ բացի, սարկական իմաստ ալ ունի կարծեր, մինչդեռ նոյնը չե պարագան «ծնրադիր» ին կամ «ծնրադրութեան», որոնց մեջ կամաւորութեւն կայ, unchipm'ed ...

Իրրեւ եկեղեցական, իրրեւ աշխարհական, աւելի լաւ կ'ըլլայ ուրեմն, Վեհափառին կամ վեհ դադափարներու դիմաց ծնրադրել միայն, չոքելը ձղելով իր տի-பாடு ... சாபு மிம்:

իրրեւ *եկեղեդական*, իրրեւ *աշխարհա*կան բորնք ու որպեսը յիչեցինք անոքիջաutu. Sun Sudnesh itt, maning quiqueփարական խարութեան, կարդ մր թեր թեր որպես կր գրեն, իսկ ուրիչներ՝ իրրեւ:

Որպես*ը ի հարկե աղուոր* , անսիսոլ բառ է, սակայն գրաբարէն արեւելահայերէն փոխադրուած է... Հոն աւնլի ազուոր նալու համար. պէտք չունինք գայն արեւմտահայերէնի մէջ նոյնքան գեղեցիկ «իրրեւ»ին փոխարէն դործածելու :

Պատգամողին, Պահակին եւ Այդեպա նին հետրերով, դեռ մենք առիթ պիտի ունենանը չարունակելու մեր լեզուական նչուժները, նախ ի սէր հայ լեզուի մաբhurleping or main, b thismand appulleեալ մաքրասէրներուն :

8. 200687

«Դժմ ՍԿՕՍՆԵՐ»

U.

1906 A. Հրատարակած «Մարսուոներ» բանաստեղծունիւնների գրջոլկում դե արվուուց ջևանևանին «ը սուսանին» երև Burmaned Վարուժանը գրում է.

... Երգերն անոր պիտի պատմեն

սարսուոներ Մարմնաւորուած ի՛մ արիւնես,

շարժումէս, Ներշնչելով տողեր, փուշի ակօսներ, Որ հողմակոծ պիտի ծըլի վիշտն աղեկեց։

Ո°ւմ մաքով կ'անցնի, որ քառատողում յիչատակուած՝ «Փուշի ակօսներ» վերնագրով Վարուժանը բանաստեղծութիւնwhich if wil prof dagrifudent with: be իրօր, 1963 F. b. Quiphingh անուան գրականունեան եւ արուհստի պետական *անդարանը բանաստեղծի նիւեորքարնակ* Հարադատներից ստանում է Վարուժանի Հարուստ արխիւր, որտեղ խնամ քով պահուել է սոյն խորագրով բանաաստեղծութիւնների ձեռադիր տետրակը (թղթապանակ (ժիւ 3) . ժողովածուի առաջին էofin, duport with about, about the դծուած տառերով գրուած է.

1. 2mnigfbup.

ቀበՒՇԻ ԱԿՕՄՆԵՐ

1904

Ծաղկեփունջ կամ Բրդնիկցիի մր նուացնե. րը բանաստեղծութիւների անտիպ ժողովածուից լետոյ սա Վարուժանի երկրորդ անարն է, որ աչքի է գարնում ե՛ւ ծուտլով , ե՛ւ մոտիվների Հարստունեամբ, ե՛ւ դեղարուեստական ակնյայտ առաջընթա-

Մաջրադրուած, ինւջնադիր բանաստեղծութիւնների սոյն ժողովածուն ընդգրըկում է Վարուժանի 1901-1904 Թուականներին գրած բանաստեղծութիւններ։ Եւ են նախորդ ժողովածուի բոլոր գործերր անթուակիր էին, ապա այստեղ, Sughin purgunant formula, hand to ne ifայն տարեններ, այլեւ դրելու օրը։

«Փուշի ակօսներ» ժողովածուն անվո փում է երիտասարդ բանաստեղծի ստեղծագործութեան առաջին չրջանը եւ բա ցայայտում Վարուժանի հասարաակական մաորումները, ստեղծագործական նախասիրու Թիւնները օր ըստ օրե, արաղ Հասունացող բանաստեղծական տաղանդը։

«One; h whowhen dannal wonened qt անդուած 55 բանաստեղծութիւններից «Սարսուռներում» տպագրւում են միայն

bearung osbur *********************************

SUULBRAAK SILCK ՊՈԼՍԷՆ ԴՈՒՐՍ

1896 - 1909

ՏԱՍՆԵՐՈՐԳ ԳԼՈՒԽ

ՎԵՐՋԱԲԱՆ

Ամեն մարդ իր փոքրիկ պատմութիւնը ուներ պատանելիք առաուան յուղումնե րուն մասին, մանաւանդ Թաջոիմի կողմերը բնակողները որոնք գրեթե կրակին மித்திர் மக்யம் திர் யரிதா நயம்:

Երրեք չէր կարծուեր թե դօրանոցնե րու եւ պահականոցներու զինուորները այոքան յամառ ընդդիմունքիւն մր պիտի րնեին : Եւ ոչ մեկ տեղ առանց կռիւի անձնատուր եղած էին։

Մինչեւ իրիկուն կալախա Սերայի շրրջանակեն գրեթե չհեռացայ։ Արդեն կարելի չէր Թաբոիմեն վեր երթալ եւ Ղայա-Թիոյ ու Պոլսոյ շատ մը տեղերն ալ անանցանելի էին, ինչպես չատեր կը պատ-15/14:

Պոլսոյ կողմը հրատարակուած Թեր թերր չերն երեւցած, միայն կեսօրեն ետթը «Ժամանակ»ը դտանը Բերայի մէջ, կես Surement spummpulprend be gop alings ձեռք կր յափչաակերն:

Պատերազմական վիճակ հրատարակ ուած էր ամէն կողմ եւ մութեր կոխելուն պես պետք էր որ ամեն մարդ իր աունը երթար:

Այս անօրինութերւնը դժպոհութեամ բ ընղունուեցաւ, մանաւանը Բերայի մէջ։ Իրիկուան դեմ մինչեւ Թիւնէլին հրա-

պարակը գացինք մէկ քանի բարեկամներ։ Մեծ փողոցը տխուր երեւոյթ մը ուներ, խանու (ժներեն չատր փակ մնացած էին եւ Սելանիկեան պահակները կը շրջեին ամեն կողմ : Դեսպանատուններու դոներուն առջեւ իրրեւ պահակ կեցած էին գինուորական վարժարանի ուսանողները, հրացանը ուսերնուն, դուարի ու յաղեական դեմpnil:

Օրերէ ի վեր առաջին անդամն ըրալով՝ Շաբաթ գիչեր Պոլսեցիները հանդիստ թուն մր վայելեցին:

Իրիկունը ա'լ Թնդանօթի եւ հրադէնի ձայները լուսծ էին ու ամ էն բան խաղա-புயக் புற சாடத்ற:

Հիմա որ մեր մուրատին հասած էինը՝ կր մնար դիտնալ թե միւս ակնկայութերւնն ալ պիտի կատարուէ ը: Այսինքն Ապաիսլ Համիտ գահընկեց պիտի ըլլա°ը յազիա կան բանակին ձեռքով եւ ե րր:

Գիաէինը որ Երլարդ անձնատուր չէր եղած մինչեւ իրիկուն եւ Թէ պաչարուած կը մնար, գիտերնք նաեւ որ ազատարար րանակը տակաւին գինու գօրութեան չէր դիմած գայն հուանելու համար:

Zhatelanj wanne, 4ppmlf, Singh Suitդարտութիւնը ամբողջ Բերայի մէջ:

Այսօր սակայն Բերայի մեծ փողոցը լեցուատծ է հետաբրջիրներու երկսեռ րազմուխեամը մը որոնց մեծամասնու -Թիւնր դեպի Թաջսիմ կր դիմ է:

Նաճոիդի դօաբևև ահմահբը աբուսևորև հետաքրքրական է, նախորդ օրուան կոււին հետրերը տակաւին Թարմ են ամէն hnyd:

Կր դիտենք խանութներու երկաթե փեղկերը, որոնը մաւզէրի հրացաններու գրևդակներեն ծակ ծակ եղած են, ինչպես նաեւ Թաքսինի հրապրակը դանուած չէնբերուն ապակիները։ Նորատունկեան Գաբրիել էֆերաիր ընտկարանն այ անվնաս չէ մնացած , պատերուն , գրան պաաու Հաններուն վրայ կ'երեւան դնդակնեprie Anguid Stamplipp:

Թաջորնի գօրանոցը ա՛լ աւելի եզկելի Jhaul மீர மாழ் : சிழவம்சிழ் போராயக் ները քարուքանդ ըրած են անոր ձակաարև դանագան մասերը:

Բայց բոլոր այդ աշերները Հեռուէն միայն կրհանը նշմարել, որովհետեւ մարդարանին առջեւ ճամ բան փակուած է: _ ինչո°ւ համար, կը հարցնենք պահակ

կեցող գինուորին։ - Որով հետեւ մէկ վայրկեսնեն միւսը (145 - Շար.)

կրնույ հրացանաձգութիւնը սկսիլ: - Ի°նչ, դեռ անձնատուր չե°ն եղած

մէջը դանուողները: - Ոչ ամ էնքը, տակաւին կը կարծուի որ ոչ էնը Հարիւրի չափ դինուոր պահուած են՝ որոնը չեն ուցեր իրենց Հրացանները

Julality: - Ուրեմն ինչո°ւ յարձակումը չեք չш-

- Ձօրանոցը բոլորովին չթանդելու հա-

— Եւ եթե շարունակե°ն գիմադրել...: - Պիտի Թողունը մինչեւ որ անօխու -Թիւնը գիրենք ստիպէ անձնատուր El juijni:

- Եւ ժողովուրդը պիտի չկրնա⁰յ անց-மடியழக் மிக்டி மீழித்திட யுழ் யாகிம்:

- Գողովուրդը կրնայ մարզարանին միւս կողմեն շրջան ընելով երթալ Բան-

Township, upning office on the the orner կր քաղեն պահակին ըսածներեն եւ մարդարանի ետեւի կողմ էն կ'եր թան Մ. 8m-

Ամրում Բանկալ թիի երկայնքը, Հայոց դերեղմանատան գիմաց գտնուած տուներուն ապակիներն ալ ջախմախուած են դնդակներեն:

երիտասարդ Վարոււժանին եւ նա նամակներում ջանիցս արտայայտել է իր գրժկամութիւնը։ Այսպես, 1906 թ. Յուն ուտրի 7ին կանտից Մուրատ Ռափայելեան վարժարանի տեսուչ U. Սարեանին hu apried t. «It be guend 4' putel, upptil Հայր, թէ վանքը ջերխուածներուս հրատարակուներնն այլանդակեց, վերջերս ապարանապետեն նամակ մը ստացայ, նամակ այնջան ջլատիչ, որ կարող էր ամեր բանաստեղծուներւն բանաղեղծու թեան փոխել. միայն ջանի մր ջերթուած («Գեղունիի» մէջ հրատարակածները) ասանձին գիրք ըրեր են, որ հայիւ յիսուն էջ կ'լլшյ...»: Նոյն դժգոհութիւնն ար-_{பிய்பாடிய} த் 1906 செ. பியமா 362 பு. டுத்քեանին գրած նամակում , որտեղ նչւում է դրջի աղմատուած տպաղրելու առաւել կարեւոր չարժառի [ժները. «Վերջերս Ձեզ ուղարկած եմ օրինակ մը «Սարսուոնե ր» էն, - գրում է Վարուժանը: - Խրնդրեմ ընդունեցեք իմ այդ փոքրիկ նուերս: Մար ծաւալին փոքրութիւնը Հակառակ կամ քիս եւ փափաքիս եղաւ. վանքը չուդեց հրատարակել՝ անոնց չեշտերը դայ-**Թակզեցուցիչ** դանելով իր Հնադարեան կուսու թեան եւ պահպանողականութեան» (ընդդծումը Վարուժանինն է):

«фагур шկоппры» ժողովшծուի рш նաստեղծութերւնների մեծ մասր սիրոյ երդեր են։ «Առաջին երգերս սեր եզած են, _ 1911 7. ինքնակենսագրականում գըրում է Վարուժանը, - ... այդ երդերը մինչեւ ցարդ կը պահուին Թուղթերուս մէն՝ դալկացած , անարեւ բոյսերու պէս» : Սիրով մոտիվները արտայայտուած են երիտասարդ բանաստեղծի սոյն ժողովաduch «Upphpy», «Bujghpy», «Uppnj վաղջը», «Վերադարձ սիրոյ թաղում էն», «Երգ», «Հառաչանը մր», «Սիրուհին դետեղերբը», «Ես ինծի», «Ինչո°ւ», «Քնարի հեծկլաանքներ» եւ մի չարք այլ բանասահղծութիւններում : Համարժեք չեն Վարուժանի սիրոյ երդերը, բայց զերակըչոում են իսկական, անկեղծ սիրոյ բահաստեղծական պոսթերումները:

Վարուժանի սիրոյ երդերի ընդհանուր արամադրութիւնը թախիծն է, անրաւա կան սիրոյ, կեանքի՝ փուշի պատճառած ցաւր, Հողեկան տադնապները, որոնցով համակուած է ժողովածուի այս չարքի քերթուածների մեծ մասը: U,ju երդերին վարուժանը յետագայում չի անդրադարձել։ Ստեղծադործական վիթիսարի Թուիչը ապրած բանաստեղծի համար դրանք լոկ խոխովանըներ էին: «Փուշի ակօսներ»ի յաքողուած բանաստեղծութիւններում նրկատելի է Վարուժանի բանաստեղծական արուեստի երկու կարեւոր մոմենա՝ սիւժէի ստեղծում , ընարական կերպարի կերաում, որոնք առանձնակի ուժով արտայայտուեցին բանաստեղծի հասուն շրջանի երկերում :

Ահա «Միրերդը» .

... Դու մերժեցիր, ես լացի, Upgnilish its lineunbouli

ԿՈՐՈՒՍՏ ՄԸ ԵՒՍ...

(Նուպար Պօտուրեանի յիշատակին)

ՏԷՍԻՆ .- ԱՀա միջին սերունդն ալ սկըսաւ քակուիլ, հեռանալ այս աշխարհեն, նօսրացնելով իր համրանքը:

Մեր գաղութին հին անդամներէն էր Նուպար Պօտուրեան , ընիկ Իզմիթեցի ։ Ձոհ անողոր հիւանդութեան մր, անակնկալ կերպով կնջեց իր մանկանացուն վաթ սունը երկու տարեկանին, խոր սուղի մատնելով իր անմարիթար մայրն ու եղ-

> Բոցերն աչքիս, ընդունա^{*}յն Uph' flogh uhpmu puigh:

... Ալ ես հառաչ մ'եմ վերջին Բայց թէ սիրուիմ մի անգամ Նորէն մրրիկը կ'ըլլամ Սէրերու մեծ ովկէանին։

Անկեղծ սիրոյ եւ սպասման տանջալի յոյդերը ծաւալւում են այս չարջի այլ բանաստեղծութիւններում.

Երեք տարի՝ յոյսով լեցուն ես անձկաւ Սիրոյ ճամբէն փուշերու մէջ քայեցի, Արիւնեցան ոտքերս եւ կուրծքս հայեցաւ, Բայց անէծք մ'իսկի չելաւ բերնէս դէպ

... Զերթ աշնան վարդ սիրտս հիւծած է be porlind, Բայց իր յոգնած թերթերը դեռ կը պահեն Սիրոյ գաղտնիքն երկու թիթոան

գրրկըւած, Ու սեւ սարսուոն այրի կընոց ս 'համբուրին :

Մ,յոպես է «Միրոյ վաղջը» քերթուածում երիտասարդ բանաստեղծն արտայայտել սպասման տանջանքները։ Բանաստեղծի սիրոյ երդերում երբեմն փայլատակում են զեղեցիկ պատկերներն ու պատկեր -Համեմատութիւնները։ Այսպիսի մի բա հաստեղծութիւն է «Հառաչանը մր»:

... Ո՛հ, չրտեսայ ծով մ'անայի Երկինք մ'առանց սեւ ամպերու Մրրիկներէ կաղնի միեռու եւ ծովեզերք մ'առանց բալի։ —

Այսպես՝ չգտայ ժրպիտ մուր Չրխառնուին արցունք, լալիւն Եւ սէր մ'առանց իր վիշտերուն Առանց շիրին մրն այ՝ խանձարո ւր...

ԵՂԻՇԷ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ

«Սովետական Գրաակնութիւն» (U.mph 1974)

րայրը, իր ազգականներն եւ վիչա պատ-Տառելով իր ընկերներուն ու Տէսինի Հա-ுடிசெக்கம்:

Բնաւորութեամբ աշխոյժը դուարթ; Հաճոյակատար ու յախուռն : Նուպար Պoաուրեան իբրեւ նախկին դաշնակցական, մինչեւ վերջ պահեց իր դաղափարները ու հաւատաց Դաչնակցութեան առաջելու թեան : Տողորուած էր ջերմ հայրենասիրութեամը ու իր նիւթական եւ գործոն օժանդակութիւնը բնաւ չգլացաւ ազգային րտատակրբևու:

«Ցառաջ»ի Հրատարակութեան սնդընական շրջանին, Նուպար Պօտուրեան բուռն սիրով ու խանդավառութեամբ ստանձնեց Տեսինի գործակայուներնը:

1939ի պատերազմի յայտարարութեան, ուրիչ Հայհրու կարդին ան ալ գօրակոչի ենքժարկուելով, ծառայեց իր երկրորդ Հայրենիջին, ըայց դժրախա պարագա -Subprice papered of of the philyme or spring ininրի տառապեցաւ ու հաչակեց դերութեան դառնու Թիւնները, բնաւ չկորսնցնելով իր հաւտաքն ու կորովը։ Ազատագրութեան, պան մր կազղուրուելէ եաբ, դարձեալ դատ իր նախկին աշխուժութիւնը ու չալունակեց իր ազգային գործունկութիւնը:

կապոյա Խաչի ղպրոցի կրթական Մարմնի իրրեւ գործոն անդամ, երկար ատեն նուիրումով լծուեցաւ նորահաս սերունդի Հայեցի դաստիարակութեան յարատեւութեան, ջանալով մատակարարել դալոցին նիւժական կարիջները։ Ողբացեայր կը սիրեր նաեւ երաժ չաու Թիւնր եւ Հայկական Թատրոնը ու իրրեւ սիրող կարեւոր դերեր ստանձնած է Տէսինի մէջ կազմակերպուած Թատերական գրեթե բոլոր հերկայացումներուն :

Հիմնադիրներեն մին եղաւ Ֆրանսական Բանակի 1939-40ի Հայ Նաիկին Ռազմիկներու Տէսինի Միութեան, որու նախա դահութիւնը կը վարէր տարիներէ ի վեր: Անդամ էր նաև։ ֆրանսական Պատերազմի Գերիներու Միութեան:

Մեծ Եղեռնի յիսնանեակի աշնակատալունեան յանձնախում բի մեջ եռանդով աշխատեցաւ : Իսկ Մեծ Եղեռնի նահա տակներու Տէսինի Յուչարձանի շինու -[ժեան յանձնախում թի իրրեւ անդամ նոյն նուիրումով բերաւ իր համեստ նպաստր մինչեւ յուչարձանի իրականացումը:

Մյս քանի մր հապճեպ աողերով աուած եղայ տարարաիստ Նուպար Պօտուրեանի արժանիջներուն պարզ ուրուագիծը: իր մահով մեր դաղութեր կը կորսնցնե հաւատաւոր ու նուիրեալ անդամ մր։ Այլեւս ակներեւ է որ երէց Թէ միջին սերունդներու անդամներու աստիճանական ան -Հետացումով քայլ առ քայլ նահանք մր மாழி முயாழ்களை மா மிம் மயாடிர் க்கையிட ներու ազգային նկարադիրն ու կենսու նակութիւնը։ Դժրախտարար, անգօր ենք ընութեան այս անգիջող անօրինութեան யாழிட் :

Ըսենք միայն, յարդանք իր Թարմ յիչատակին:

PARPARE TOBUSTUE

LUSUUSUE

« ԿԱՊՈՑՏ ՀԵԿՏԱՐՆԵՐՈՒ » ԸՆԴԼԱՑՆՈՒՄԸ

Տարեկան 20.000 ցենաներ Հուկ պիտի արտադրե այն ձեռնարկութիւնը, որուն նախագիծը պատրաստելու վրայ են մասնապետները։ Նոր ձկնատնտեսու Թիւնը նախատեսուած է կառուցանել Արարատեան பாரமிய மிட்டி:

Լինի ձկնարուծութիւնը հաժեմատա րար նոր ճիւց է Հայաստանի մեջ ։ Ասիկա սկսած է զարդանալ 60ական Թուական ներու վերջերը, երբ առաջին « կապոյա Հեկտարները » իրենց « բնակիչները » ստացան : Այսօր արուեստական ջրամ րարներու տարածութիւնը մօտ 700 հեկատր է: Ասոնց հիմնական գօտին Արա րատեան դաչան է, այն աղուտները (աղ պարունակող հողեր), որոնք օգտակար չէին կընտր Հանդիսանալ գիւդատնաե սու թեան համար ։ Ստեղծուած են Այդր լինի, Սարուանյարի եւ Եղեդնուտի ձկրնատնահաութիւնները։ Իշխանը բուծելու եւ արտադրելու գործին մեջ մասնագի տացած է Ջերմուկի տնտեսութիւնը, իսկ Կալինինոյի շրջանին մեջ Գետածանի արև_ տեսու [իւնր:

Supply much melining of puly & found ձուկի արտադրութիւնը։ Այս տարի բընակչութերւնը պիտի ստանայ մօտ 10.000 ցենաներ ձուկ։ Սակայն մասնագէտները դեռ ի վիճակի չեն ապահովելու ընակ -ு வடிக்கம் காடிழ் வுகையாழு:

Ձկնատնահառւնեան նախագահը՝ Շմաւոն Առուչանեան յայտարարած է «Ս.թմենսիրես»ի Թղթակիցին, Թե 1975ին կարելի պիտի ըլլայ 20.000 ցենտներ ձուկ արտագրել ձկնաբուծարաններու միջոցաւ ։

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱԿԱՆ

UhU.L ZU.Th

___0_

Անգլիացին որ ունի իր երկրին ամ էնեն երկար անունը կր կոչուի, Եշնախա Նիջօլա Վիկիըն Ֆրենսիս Հիլրրի Պоյզ Բան moj Մոնթեկիւ ժարվիս Հիասենթ Պերթրամ Սէն Ճոն Օպէն-Կալ ար լա Գուրթի: Սա այս անունը պատրաստած է հաւա splud he butul gommont fof thuminh ազգականներէն, նպատակ ունենալով ժառանղել անոնց ունեցած մեծ թե փոթր հարստութիւններեն : Դժրախտարար սակայն իրեն համար, սիալած էր ան իր Հայիսին մեջ, քանի որ այս վերջինները յոկ պարութեր ձգած էին իրե

«8U.I.U.2» P PEPPOLL

ԻՆՉՊԷՍ ԳՈՂՑԱՆ ՑԱՐԵՐՈՒՆ ԹԱԳԸ

ԳԼՈՒԽ Ա.

ՆԱՄԱԿՆԵՐՈՒ ԱՐԿՂԻԿԸ

- Այո՛, ներկայիս Ռիկայի մեջ, ռուս ամենարարձր իչխանութերւնը կը ներկաjugalid. mjn', anjahuli hil nedu Nopa. Հանրապետու (ժեն էն ես կ'առնեմ . սակայն այս ըանը աւելի պարտաւորութիւններ ջան առանձնաշնորհումներ կուտայ ին ծի. եւ ամենաստիպողական պարտաւո լութիւնո սա է որ ստացած հրամաննելուս պէտը է Հնազանդիմ ։ Բարձրադոյն իչխանու թիւնները բծախնդրորունն կարգաարագութիւնը կը պարտագրեն բոլոր ա նոնց, որոնք այս նուիրապետութեան վալի աստիճաններուն վրայ կը դանուին: Բայց եթե ձեր ստացած Հրամանները

անոքարդկային են, 9. նախագահ եւ եթե անօգուտ կերպով անողորմ են ։

– Երբ անոնց կիրառութիւնը անկարելի [ժուի ինծի, երբ, օրինակ, այս պարադային, անիկա ծանր անպատեհութիւններ ներկայացնե, ես անմիջապես կը տեղեկացնեմ Արտաջին դործերու ժողովրըդային գործավարին, որնե կախում ու նիմ եւ որմ է կր խնդրեմ ընդունիլ իմ առաջարկած մեկ լուծումս:

U.jungu, Spilm znemni upup stomчево Упиции, Ушпр Форрешьофр ыс ձեր փափաքներուն համաձայն։ Թերեւս յաջողին ժողովրդային գործավարը հա կեցնել իր մտագրութենկն:

_ Աստուած յաջաղութիւն տայ, մրը մնջեց փոփը ջերմեռանդօրէն եւ Թող վարձատրե ձեր այս բարի արարջը, Պ. նա-Jumpus :

Պ. Եօֆէ ժամացոյցը նայեցաւ:

- Դեռ ժամը 9 չէ եղած ։ Հեռադիրո կես out want Unufarm which smath: demմր երկութին պատասխանը կը ստանանթ։ Քահանան ուրի ելած էր:

Պ. Եօֆէ դայն առաջնորդեց մինչեւ գըրասենեակին դուռը, նոյն ակնածանքով եւ վերադարձաւ իր սեղանին առջեւ:

- Իռէն Շումով, ըսաւ հախապահը, չատ գրադած եմ ։ Խնդրեմ իմ բագրե ցե՛ր հեռադիրը եւ պատրաստ ըլլալուն պես ինծի բերեք:

Ս. ղջիկը դուրս ելաւ:

Фиф Чр \$ կор h в \$ h с ш и д ш и п д в р ш д ш р մաւ : Չափաղանց ազդուած էր Պ. Եսֆէի ընդունելութենկն և Մոսկուա հեռադրելու բարեացակամութենկն։ Երբ սենեակ մրաաւ, մանկամարդ աղջիկը միչա ծնրագրած կր մնար անկողնին բով :

Ինչպե՛ս խառվեր Մառի Փօլիվանօֆին աղօքեն ու խորասուղումը, ինչպե՞ս հաղորդեր անոր, Պ. Եսֆեի խսսքերը։ Ի՞նչպես այդ որրուհիին տար յոյս մր, որ Թերեւս չիրականանար եւ այդ պարագային ամէնէն անողոք յուսախաբութիւնը պիտի պատճառէր անոր ։

Չափազանց խուսված ու չուարած, ծերունին ին ընիրեն կր հարցներ։

Ո° ըն է իմ աստութիւնը: Ո°րն է պարտականութիւնը:

Անհուն գխութեամբ կը նայեր այդ ծնրագիր երիտասարդ մարմինին, որ նախորդ գիչերուրնե ի վեր նոյն տեղը կր մնար առանց հանգիստի, եւ կր նայէր այդ ոսկեպսակ գլուխին ու արտասունքե կարմրած աչքերուն, չրթունքներուն եւ պրկուած ձեռքերուն։

பூரு க்காழக் முடு...

Ծերունին ծոեցաւ անկողնին վրայ գանոնը աւելի լաւ տեսնելու համար:

Upptop jagune filit junul thud quuյանաբունեան մը խաղալի՞ քն էր ինք, թե իր ծերութիւնն ու գիչերուան յու -

զումը իրեն կը ցուցնէին այդ ձեռքերը իրրեւ անօրինակ տեսիլը:

Եւ սակայն չէր խարուհը:

Հոն, իր աչքերուն տակ, գօրավար Фоլիվանօֆին խաչերն ու շքանչանները կըրող պատաառին վրայ, աղջկան ձեռքերը կը կազմեին գաղանի նչանը նախկին ոէժիմին այն կուսակիցներուն, որոնք երդուրնցած են պայքարիլ Բոլչեւիկութեան դեն, վերահաստատելու համար ցարական իշխանութիւնը։ Այդ նչանով անոնք գիրար կր Տանչնան ամ էն տեղ ։

Աջ ձեռքին ցուցամատն ու միջնամամատր կր խաչաձեւեն ձախ ձեռքի ցուցաfumli ni ifholimifump:

முயம் மீறம் த் யம்.

Դաւադիրներուն նշանը ։

Ծերունին մէկգի քաշուեցաւ, գնաց գէup durub pr manged biling this uh գոցուած է, վերադարձաւ անկողնին մօտ, ուր աղջկան ձեռքերը դեռ անչարժ կը मिया किया :

- Մառի' Փօլիվանօֆ, մրմնջեց բահանան, Մառի Փօլիվանօֆ, հիմա մինակ tup, numph tite:

Пրристры рр одинерышерр пирр Брис:

POL WOLDSPPUL

(Tmp.)

Տեր եւ Տիկին Արամ Սեֆերեան, Տեր եւ Տիկին Կարապետ Ծառուկեան, Տէր եւ Տիկին Ցարութիւն Սինանեան, Տէր եւ Տիկին Նուրիձան Պայեան եւ աղջիկը, Տէր եւ Տիկին Այեքսան Պասմաձեան եւ դաւակը, Տէր եւ Տիկին Դանիէլ Սէֆերեան եւ աղջիկը, Տեր եւ Տիկին ժան-Փիեր Սինանեան եւ զաւակը, Օր. ՔրիսԹին Ծառուկեան, Տէր եւ Տիկին Դանիէլ Քայա եւ զառակները, այրի Տիկին Դանիէլեան եւ դաւակները, Տէր եւ Տիկին Կիւրպէնկ Չա-Թալեան եւ զաւակները խոր ցաւով կը ծանուցանեն իրենց մօր, մեծ-մօր, հօրաթրոջ, մեծ-Հօրաթրոջ եւ աղդականին՝

ԱՅՐԻ ՏԻԿԻՆ ՀԵՂԻՆԻ ՍԻՖԻՐԵԱՆԻ (ծնեալ Դանիէլեան)

մահը, որ պատահեցաւ Յուլիս 4ին, 86 տարեկանին, իր ընակարանը, 5 Ռիւ 95, Usufita:

Ցուղարկաւորութիւնը կը կատարուի այս Երկուշարթի Յուլիս 8, ժամ ը 10.45ին Փարիզի U. Brifs. Մկրտիչ եկեղեցին, 15 Ռիւ Ժան Կուժոն, եւ մարմինը կ'ամփոփուի Անիկոի հին դերեզմանատունը, Pope up Polan: 4mptif & Swempachy բնակարանը ժամ ը 10ին ։

Մահազդ չստացողներեն կր խնդրուի ներկայս իրրեւ այդ նկատել:

Այրի Տիկին Տէր-Ազարեան, Օր. Մակի Տէր-Աղարեան եւ ընտանեկան պարադաները խոր ցաւով կր ծանուցանեն իրենց யரி மடம்பாரம் கட செறு

4.U.2U.96 (Ltens) SEP-U.QU.PbU.Ch մահը, որ պատահեցաւ Յուլիս 5ին:

Ցուղարկաւորութիւնը կը կատարուի այս Երեքչաբնի, Յուլիս 9, ժամը 10.30ին, Փարիզի Ս. Ցովհ. Մկրաիչ եկեղեցին եւ մարմինը կ'ամփոփուի Պանեկօ - Փարիգիկնի ընտանեկան դամրարանը ։

Մահազդ չստացողներէն կր խնդրուի ներկայս իբրեւ այդ նկատել։

ՑԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Տրապիզոնի Հայր. Միութիւնը իր ցաւակցութիւնները կը յայտնե Տիկին Արչաւիր Խանկտանեանի եւ գաւակներուն իրենց ամուսնոյն եւ հօր մահուան առ թիւ եւ փոխան ծաղկեպսակի 50ական ֆր. կը նուիրե կարմիր եւ կապոյա Խաչերու օդափ. կայաններուն (ստանալ «Ցառաջ» էն)

ՓՈԽԱՆ ԾԱՂԿԵՊՍԱԿԻ

Տեր եւ Տիկին Գալուստ Մանուկեան իրենց սիրելի բարեկամին՝ Արչաւիր Խանկաանեանի կսկծալի մահուսան առնիւ կը նուրրեն. 50 ֆր. Կապ. Խաչի կայանին, 50 կարմիր Խաչի, 100 ֆր. Իսիի եկեղեցւոյ ֆոնտին (ստանալ «Ցառաջ»էն) ы 50 \$p. «Вшпшу» р:

" 3UA-U.Z ... 46 wahher

Տիկին Իսարթիաբ մէկ տարեկան «Ցառաջ» կը նուիրէ իր հօր՝ Սեդրակ Ցովսէփեանի (Լիոն):

h 8h&U.SU.4

Նունիա Ձիթունի 100 ֆր. կը նուրր Կապ. Խաչի կայանին (ստանալ «Ցառա -9» էն) Արծիւ Ուլուպեյեանի կսկծայի մահ-படயும் யாசிட்:

CUNCLUMENT

Մատյեն Ույուպեյեան եւ դաւակ ները, Տէր եւ Տիկին W. Մկրտիչեան եւ դաւակները խորին չնորհակալուԹիւն կը յայտնեն «Ցառաջ»ի խմբագրութեան, Կապայա Խաչի Փարիզի մասնահիւզի վարչութեան եւ բոլոր ընկերուհիներուն, Հ. 8. Դ. Փոթորիկ խումբի ընկերներուն, Նոր Սերունդի կեդը. Վարչութեան,, բոլոր ընկերներուն եւ բարեկամներուն, որոնը անձամը, նամակով, հեռագրով, հեռախօսով եւ կազմակերպութեանց նուի րատուութեամբ, մասնակից եղան իրենց սուդին, Արծիւ Ուլուպեյեանի մահուան un folie:

ՅՈՒԼԻՍ 14 Ի ԱՁԳ․ ՏՕՆԻՆ ԱՌԹԻՒ

Գեղեցիկ օր մը ԼիՒՏԻ ԴՂԵԱԿԸ եւ այցելութիւն Լիւզինեան (Վիէնի նահանգ)

Մեկնում Կիրակի, Յուլիս 14, առաու ժամը 8ին Մեթրο Շաթօ ար Վենսեն, Քաֆ Թերմ ինիւսի առջեւ , դեպի Լիւղինեան, Էթամփ, Օրլէան, Պլուա, Թուր, Շախելըս, Փուախիկ համ բով ։ Ժամ անում Լիւզինեան եւ այցելուԹիւն փոքրիկ սիրուն ջաղաջին եւ Լիւզինեաններու դրղեակին մնացորդացին։ Հանգիստ գետա փին եզերքը եւ մեկնում դէպի Լիւտի ղղեակը, ձաչ ճամրան եւ իրիկունը ժամանում , Ձայն-Լոյս գեղեցիկ երեկոյԹին ներկայ ըլլալու համար ։ Վերադարձ կես դիչերին դէպի Փարիզ եւ ժամանում առտուան 5.30/ւն ։

Մասնակցութիւն 89 ֆր., այս դինին մէջն են ճամբորդութիւնը, երկու ճաշերը եւ ներկայացման մուտքը:

Ս,րձանագրուիլ մինչեւ Յույիս 10:

RELATIONS TOURISTIQUES **EDUCATIVES**

Հայ Մշակոյթի Snihp 17, Ռիւ Պլեօ, Փարիզ 9րդ 4bn · 824-63-89

ժամը 14էն 18.30 կամ՝ 324-14-96 ժամը 8էն 13 եւ 20էն 22

Association sans but lucratif, régie par la loi du 1-7-1901

> LS. BLAPPEUL **Canh** . Պատուիրակ

ԱՄԱՌՆԱՑԻՆ ԱՐՁԱԿՈՒՐԴ

Ա. ճամրորդութիւն

10 ՅՈՒԼԻՍ - 25 ՅՈՒԼԻՍ 1974 — 2 օր ԼԵՆԻՆԿՐԱՏ, 1 օր ՄՈՍԿՈՒԱ եւ 12 օր ԵՐԵՒԱՆԻ մեջ: — Գին՝ 2890 ֆր.

Բ . ճամրորդութիւն 2 ՕԳՈՍՏՈՍ - 17 ՕԳՈՍՏՈՍ 1974 ,, 2 օր ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ, 13 օր ԵՐԵՒԱՆԻ մէջ Գին՝ 2850 фրանք Գ. ճամրորդութիւն

6 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ - 21 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ — 2 օր ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ, 13 օր ԵՐԵՒԱՆԻ մէջ Գին՝ 2720 ֆրանք

եւ յաւելուածական երկու ճամբորդութիւններ, ուղղակի՝ ՄԱՐՍԷՑԼԷՆ ՄՈՍԿՈՒԱ Ա. ճամբորդութիւն՝ 2էն 15 Օգոստոս։ Գին՝ 2800 ֆրանք։ Բ. ճամբորդութիւն՝ 6էն 19 Սեպտեմբեր : Գին՝ 2780 ֆրանք :

Բոլոր համ բորդութիւնները տեղի կ'ունենան երթ ու դարձ օգանաւով, «Արմենիա» կամ «Անի» հիւրանոցներու Առաջին կարգի երկու հոդինոց սենեակններու մէջ լոգարանով եւ մասնաւոր սպասարկութեամբ։ Այցելութիւններ՝ Երեւանի բոլրը տեսարժան վայրերն ու մշակությային հիմնարկները, ինչպես եւ՝ Զուարթնոց, Սարդարապատ, Սեւան, Էջնիածին, Էրերունի, Գեղարդ, Գառնի, եւայլն։

TRANSTOURS — 22, rue du 4 Septembre, PARIS (2e) — Tél.: 742-77-40 ուր կարելի է ներկայանալ Կ. ՈՒՆՃԵԱՆԻ, ամեն Երկուշարթի, Չորեջչարթի եւ மேயி முடியவிழ் மாக் வாடு 12-18

ՄԱՐՍԷՅԼ՝ դիմել 2. ԱԼԻՔՍԱՆԵԱՆԻ՝

11, rue du Bassin - SAINT-JULIEN - Tél.: 93-04-90 et 66-38-92

ՎԱԼԱՆՍԻ մէջ՝ Ն. ԳԱՍՊԱՐԵԱՆԻ — ԼԻՈՆ՝ ՊԱԼԵԱՆԻ — ՏԷՍԻՆ՝ Կ. ԳԱՐԱԵԱՆԻ — ԱԼՖՈՐՎԻԼ՝ 8. ՊՕՑԱՃԵԱՆԻ

2. B. T.

Ա1800411 2.8.7. Սարգիս Մինասեան *ենքեակոմ իտէի ընդե* . ժողովը այս பாழய (8 வடும் 12) சய்சிற 20 · 30 ழம் பாվորական հաւաքատեղին : Կարեւոր օրա-

֏ԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Համախարբերդցիական Միութեան Սէնթ Անթուանի դաշտահանդեսը Յույիս 14ին, Կիրակի, Ֆապրրկուլի ծառախիտ անտառին մեջ:

Պույի մրցում, դեղարուենտական բաժին, չամփուրով խորոված ։

SUPERIN

40.9088 hU.2h U.hta - Jacu Papalup վարչութիւնը ընդե. ժողովի կը հրաւիրկ րոլոր ընկերուհիները Հինդչարթի , Ցույիս 11, ժամը 20.30ին, ընկերուհի Պապիկեանի բնակարանը, 28 Ավընիւ Սէնթ-Լիւսի, Անիկո : Կարեւոր օրակարդ :

Pour:

VENDRE ACHETER LOUER GERER

Immeubles - Appartements -Villas — Locaux

J. TORANIAN

Conseil immobilier Administrateur de Biens FNAIM

RIVE - GAUCHE

122, Bd Raspail PARIS (6e) Tél.: 548-67-61 — 222-70-63 544-19-46 - 544-11-25

PUPP ZUS UGUANSPP SAKE

Գրադարանը *րաց է Շարաթ* օրերը ժամ ը 16-19 և Կիրակի օրեր՝ ժամ ը 10-12:

FUSAHUT L ...

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՆՈՐ

AUTUPUS UP

(Հայկ. Տնօրենութիւն)

CAPPADOCE

3, Rue Marivaux

(derrière l'Opéra-Comique, Métro Richelieu-Drouot) Tél. 742-83-65

በኮቦ ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ՋԵՐՄ ՄԹՆՈԼՈՐՏԻ ՄԸ ՄԷՋ, ԿԸ ԳՏՆԷՔ ZAN ZUZU3A18U4 եւ յատուկ հայեր իրիկունները:

ԵՐԵՔՇԱԹԻ — «Մանթր» ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ — «Լահմաճուն» ՈՒՐԲԱԹ — «Սու պեօրեկ»

FU.3 & U.U & OP FU.31 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ ԱՆ

CUNCLUMENT

Սենթ Անթուանի Ս. Թաղեոս եկեղեցւոյ վարչութիւնը չնորհակալութեամ բ ստացած է փոխան ծաղկեպսակի , եկեղեցւոյ պայծառութեան համար հետեւեալ նուէրները .__

Վեր. 8. Հելվանեանի հոր՝ Պր. Զարեհ Հելվաձեանի յուղարկաւորութեան առ -Թիւ Վեր. 8. Հելվանեան, Stp-U ինաս եան եղբայրներ, Պ. Պ. Սուրէն կարա պետեան եւ Օննիկ Հայկագեան 50ական, Քամփ. Ֆրէդի Ս. Կարապետ եկեղեցոյ վարչութիւն եւ Տիկին Լուսիա Էմիչեան 30ական, 2. Ալիջսանեան, Գ. Մինասեան, U. Sուսուսեան, 4. Տէմիրձեան (կաո տան) եւ Գալայձեան ընտանիք 20տկան։ Արատ Մազմանեանի Թազման առԹիւ Բ. Մազմանեան 50, Գ. Մանտեսեան 100, U. Տուտուսեան 20 , Վահան Bարութիւնեանի թաղման առթիւ 8. Սահակեան եւ Պ. Թօփալեան 20ական, Արիստագէս Պետրոսեան 10: Սաթենիկ Նուրեանի թաղ ման առելիւ Տէր եւ Տիկին Մ. Քելիչեան 20: Արսէն Տէր-Զաջարեան կր նուիրէ 200 தியம் :

Imprimé sur les Presses DU JOURNAL «HARATCH» 83, rue d'Hauteville 75010 Paris

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Փարիզահայ Տիկնանց Միութեան Որրերու Օգն. Մարմինը չնորհակալունեամբ ստացած է Փարիզի Մայր եկեղեցող երգչախումբի անդամներէն, փոխան ծաղկեպսակի, 130 ֆր. իրենց երէց ընկերոչ Սուրէն Տէմիրճիպաշհանի մահուտն առ -

ԼՈՑՍ ՏԵՍԱԻ

ոբեսժեր ռրբեռերութ, ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒՆ ԵՒ ՍՓԻԻՌՔԸ

Գրական հայերէններու հարցերը շօչափող լեղուաբանական ուսումնասիրութիւն մը։

ዓኮኄ 15 Ֆቦ · Արտասահման 3 ՏՈԼԱՐ Հետաքրքրուողները կրնան դիմել հետեւեալ հասցէին՝

V. ASSADOURIAN 23, Rue Pixérécourt -- 75020, Paris (France)

Tél. 236-73-98 et 636-79-56

Հ.Ց.Դ. ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻ BUSULANHI

SUP 64U. C FU. CU. 4ANU C Oqnumnu 11-6 30 AGDE

Camp du Nor Séround Chalet St. Mathieu - Route de Bessan 34-Bessan (Hérault — Tél. (67) 94-10-52 Արձանադրութիւն Երկուչարթի իրիկուն ժամը 18.30 և 20

be மேறம் செய்மு 175% 19 Հայ Մշակոյթի Sneh

17, Rue Bleue, PARIS (9e) — (Départ collectif de Paris) Կեդրոնական եւ Հարաւային Ֆրանսայի համար գիմել Նոր Սերունդի խումրերուն 9-ինը. Մէկ ամսուան համար 750 фр.: 14 օրեն աւելի՝ 29 фр. օրը, 7էն 14 օր՝ 32 ֆր. օրը, 7 օրէն պակաս՝ 35 ֆր. օրր։ ձամբու ծախքը՝ յաւելեալ:

trtecueph BUTTHE 9 MARDI 9 JUILLET

0 6 7 6 9 6 6 ՀԻՄՆԱԴԻՐ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ HARATCH

LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE Directrice: ARPIK MISSAKIAN

83, RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS

Tél.: 770-86-60 — C. C. P. Paris 15069-82

1925 Fondé R. C. Seine 57 A 2731

የԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Sшр. 150 ф. **Bpwlium** Արտասահման Տար. 175 ф.

Վեցամսեայ Lump

80 фр. 0,90 ф.

50ቦዓ ያԱቦት — Թትት 13 058

LE NUMERO 0,90 F.

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

50° ANNÉE - N° 13.058

OLUFA POAt

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ ԱՆԳԱՐԱ

Միացեալ Նահանդներու յետպատե մաժելումակագարաց միցատղա մաժերադ մեր կարևոր դարձակետ մր կազմեց 1947 Bուլիս 12 Թուականը, երբ հրապարակ դրուեցաւ Թրումընի Վարդապետութիւնը ։ Արտարեի երկու Մեծերը միասին էին ,ահած պատերազմը, ոտկայն երբ Հնչեց

խաղաղութիւնը վերահաստատելու ժամը, տեսնունցաւ, որ տեսակետներու եւ չա հերու հոկայ անջրպետ մր Խորհրդային Միութիւնը կը բաժներ Ամերիկայեն: Երեկի գաչնակիցները մեկ օրեն միւսը

դարձան հակառակորդներ ։ Արեւելը - Արեւմուտը Հակամարտութիւնը չեչտուե ցաւ հետորհետի ։ Ատլանտեան Ուխաին կը հակադրուեր Վարչաւայի Ուխաը:

Ստեղծուած նոր կացութենեն օգտուոդը կրկար Թուրջիա, իրրեւ սահմանակից Խորհրդային Միութեան, որուն դեմ կարծեցեալ Թումը մր պիտի կազմեր:

Նախագահ Թրումըն ի լուր աշխարհի կը յայտարարեր Թե Միացեալ Նահանդներու սահմանները կ'երկարին մինչեւ Արեւել եան Թուրջիա, որ իրրեւ Թէ պատնել մը պիտի կազմեր Բոլչեւիկներու ծաւալման ղեն Մերձաւոր Արեւելքի մեջ, միաժա մանակ պաչապանողական առաջին դիծը պիտի ըլլար անոնց դէպի Եւրոպա կատաերքին հանգարդար դն տանաժայիր։

Երկինքեն ինկած մանանայ էր Թուրքիոյ համար Թրումընի վարդապետութիւնը, որուն չնորհիւ աւելի քան քառորդ դարէ ի վեր Անդարայի դանայեան տակառին մէջ կը հոսին կանաչ առլարները՝ հա նիւնաւսն դինիսըոբրենով, աղ էր առնի ՝

հասնելով միլիառներու ։ Միւս կողմ է Մ. Նահանդները ստանձ հեցին թրջական բանակին արդիականացումն ու զօրացումը ռազմական օգանաւերով, հրասայլերով եւ ԹնդանօԹներով: Հայաստանի ճակատին վրայ պաշտպա հողական գիծին ամրացումը՝ հիւլէական ւրթիոներու արձակարաններով ։ Մասնադէտ սպաներու պատրաստութիւնը եւ նոր դենքերու գործածութիւնը թուրք գին ուսերբենուր ոսեվենրբենու աշխատարեն, hemily:

Թուրջեւամերիկեան սիրաբանութիւնը անխափան կը չարունակուէր եւ Անդարա իարորաշանանան ին մարզգի ատներար *հպասար*, երբ բանի մր տարի առաջ հրապարակ գրուեցու Թմրեցուցիչներու խընւրը: Հաստատուեցաւ, որ Թուրջիա մեծաղոյն Հայթեայթեիչն էր Միացեալ Նա -Տանդները ներածուած ամ էն կարդի Թրմրեցուցիչներու, որոնց նախանիւթեն է մեկոնը (խաչխաշ, ափիոն):

Ուաչինկիքըն ուղելով արդիլել մեկոնի մշակութիւնը Թուրքիոյ մէջ, առաջարկեց 37,5 միլիոն տոլարի յատկացում մր ընել 15 միլիոնը Անդարայի պետական գանձին, ժնացեալը՝ իրրեւ Հատուցում ժեկոն մչակող դիւղացիներուն): Կր Թուի Թե ուրիչ Պետութիւններ ալ որոչ գումար յատկացուցեր են Թուրք կառավարու թեան՝ նոյն նպատակին համար :

Սակայն ամերիկեան կառավարութիւնը Է չարունակած այս գլիւէն գումարներու լատկացումը, Հաստատած ըլլալով, որ հակառակ արդելջին, Թուրջ դիւղացինելը չեն դադրած մեկոն մչակելէ:

Վերջերս մեծ դժղոհութիւն առաջ եկած է Թուրքիոյ դեմ Ամերիկայի մեջ, ուր Տարիւր Հազարներով կը Հաչուուին Հաչիչամոլները (միայն Եիւ Եորջի մեջ ջաOPAPU. PETEBLE

3ՆԾՈՒԹԻՒՆ՝ ԳԵՐՄԱՆԻՈՑ ՄԻՋ

ՔՍԱՆ ՏԱՐԻ ԵՏՔ, ԳԵՐՄԱՆԱՑԻՔ ԿՐԿԻՆ ԱՌԻՆ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՑԻՆ ԲԱԺԱԿԸ

____0_

Բոլոր գրաւները կը նախատեսէին Հոլանտայի յաղժանակը, ֆուժարլի հա մաշխարհային Բաժակի աւարտական մրըցումին, որ աւելի քան 100 հազար հան դիսական տարած էր Միւնիխ եւ 700 միլիոն Հողի ալ դամած հեռատեսիլի իրենց գործիջին առջեւ։ Կիրակի առաու տակաւին, մուտքի տոմսեր կը ծախուկին 800 էն 1000 մառջի (1600 էն 2000 ֆրանջ) ։

Ժամը 3ին խուռներամ բազմութեան մը ներկայութեան, որոնց մէջ էր Գերմա նիոյ Հանրապետութեան նախագահը, Միացեալ Նահանդներու Արտաջին նա խարարը՝ Քիսինկեր, Հոլանտայի իշխան Պերհարը, եւայլն, եւայլն, կը սկսեր

Խագին առաջին վայրկեանին Հոլանտացիներու արուած փենալթի մր, անաքիջապես կետի վերածուած, պիտի յուսալբեր Գերմանացիք, բայց 25րդ վայրկեանին իրենց կարգին պիտի օգտուէին փենալնիէ մը եւ մրցումը պիտի չարունակույր 1-1 հաւասար արդիւնքով: 43րդ վայրկեանին Գերմանացիջ նոր կօլ մը պիտի նչանակէին որ պիտի ապահովեր իրենց յաղթանակը : Արդարեւ խաղը ոչ մէկ նորութեւն

ռասուն հացար է անոնց Թիւր) ։

1971 Յունիսին է, որ Նիհատ Էրիմի առաջին կառավարութիւնը արգիլած էր մեկոնի մշակութերւնը:

Հակառակ ամերիկեան Խորհրդարանի կարգ մր ներկայացուցիչներու հակառակութեան, Պիւլենա Էնելիաի կառավա րութերւնը, իրրեւ թե օժանդակելու համար դեղագործութեան համաշխարհային Տարտարարուեստին եւ «յանուն ազգային անկախութեան ամրապնուման», սակայն իրականին մեջ սիրաչահելու համար գիւդացիները, Յուլիս մէկի օրենքով պաչաօնապես վերցուցած է մեկոն մշակելու խափանման օրենքը:

Ցառաջիկայ աշնան Երկրադործական նախարարութեան արտօնագրով մեկոն պիտի մշակուի Աֆիոն Գարահիսարի, Պուրաուրի, Տերիգլիի, Սպարթայի, Ու չաքի, Քեօթահիայի եւ Գոնիայի կարդ մր շրջաններուն մէջ։ Վարչապետը կը խոստանայ խիստ հակակչոի ենթարկել [ժմրեցուցիչներու առեւտուրը:

Այս առնիւ կը յիշուի, որ ներկայիս Ուայինկթերնի կողմ է Անդարայի արուած դինուորական օժանդակունիւնն է տարեկան 140 միլիոն տոլար, որուն վրայ պէտը է աւելցնել գանադան վարկերու ձեւին տակ վճարուած 250 միլիոն տոլարը:

Պաչտօնապես կր հաստատուի, որ հակառակ մեկոնի մշակութեան արդելքին վերացման եւ Ամերիկայի հանրային կարծիջին մէջ տիրող դժդոհունեան, Ուա չինկերն հաւտաարմօրեն պիտի չարու նակե իր օժանդակութիւնը Թուրջիոյ:

Երջանի՛կ երկիր: ZPULS - UUUNILL պիտի բերէր երկրորդ կիսախաղին եւ վերջնական արդիւնքը պիտի մնար՝ 2-1 ի հպաստ Գերմանիոյ։ Մինչ պարզուած գրօչակները վար կ'առնուկին Հոլանտայի թաղաքներուն մէջ եւ սուգի մ թնոլորա մր կը տիրէր, Արեւմտեան Գերմանիա ցնծութեան ժամեր կ'ապրեր, մեկը ուրավսութենկն պատորգամեն կ՝ իյնար ու տեղն ու տեղը կը մեռներ մինչ 11 յաղ ժողները, որոնցնե իւրաքանչիւրը 10 միլիոն հին ֆրանքի պարդեւ մը կը ստանար, արձակուրդի կր մեկնեին:

Ցաջորդ Հանդիպումը, չորս տարիէն, Upduliffili:

PSULPU be pr vull SUPTUME

Կառավարութիւնը չատ խիստ միջոցներ ձեռը առաւ, մասամբ կասեցնելու Համար անտեսական ծանր տադնապը, որ ծաղած 5 604066 859:

Այսպես , իտալական էսանոր Եւրոպայի ամենեն սուղը կը դառնայ, բարձր որակը (மிட்டித்ர) பிரேரம் 300 பிர (தாட்டிடு 2 \$7. 30) եւ սովորականը՝ 287 (2,2): Ցատուկ ասուր անաի անուիը ոտքայը հետո չիկներուն որոնք Հարիւր լիթեր սիւփերի իրաւունք պիտի ունենան լիթրը 220 լիռէն (փոխանակ 300ի) իրենց բնակութեան առաջին 12 օրերուն Համար, ապա պիտի կարենան, նոյն գինով, օրը 15 լիթ առ-

Ելեկտրականութեան դինը կը բարձրանայ, առաջին անգամ ըլլալով 1959էն ի վեր ։ Բացառիկ տուրք մր կը դրուի կառքերու, գրօսանաւերու, անհատական օդանաւերու սեփականատէրերուն ։ Կառ քերու Համար, ըստ ուժին, տուրքը վեց Հազար լիույն 200 Հազարի մեջ է: 5000 լիո տուրք կը դրուի իւրաքանչիւր սենեակի համար որ բնակողներու Թիւէն աւելի է։ Արժէջին վրայ աւելցուած տուրер (Р. 4. 4. U.) 18 шп 4 шрргрый 30 р կը բարձրանայ, 6էն 18 եզան միսի հա մար (սաՀմանափակելու Համար ներա – சாபிற):

Քիսինկեր իր այցելունեան առնիւ յայանած է իր խօսակիցներուն, թե Միացեալ Նահանգները պատրաստ են օգնելու իտալիոյ:

Fulih Un snnny

ՖՐԱՆՍԻՍ ՊԼԱՆՇ, ֆրանսացի ծանօթ դերասանը, կատակերդակ, չանսոնիէ, Etend of publicumenty , of brune wash op, 53 տարեկանին, սրտի տագնապի հետե -Lulipnif:

ՖՐԱՆՍԱՅԻ Հանրապետութեան Նա խագահը եւ ութ նախարարներ Պոն մեկնեցան Երկուչարթի օր։ Ժիսքար այիսթենի արտասահմանեան առաջին ճամբոր – գութիւնն է Նախագահ րլյայէն ի վեր եւ ամենեն կարեւոր պատուիրակութիւնն է որ Գերմանիա կ'երթայ։

ՌԻԻ S'OPULL, Փարիզի 18րդ Fuguմասին մէջ աուն մը ամբողջ այրած է եւ խունապի արդիւնքով հինդ մեռեալ կայ

եւ քանի մր վիրաւոր: **ΦԱՐԻՋԻ** մէջ, Կիրակի օր միջադդային ժողով մր տեղի ունեցաւ, բողոքելու Համար Չիլիի ներկայ վարչաձեւին դէմ: Ներկայ էին Պէաթերիս Այէնաէ, Ֆ. Միթերան որ փակման ճառը արտասանեց, մինչ Էժիէն Ֆաժոն բացման ճառը արտասանած էր։ Այս առնիւ նաեւ կոչ մը եղած է միջազգային Հանրային կարծի թին, որպեսզի բոլոր միջոցներով պա -Հանջեն ազատութեանց վերաՀաստատու -மே 26166 442:

trthu't ←> Φurha 26 M US P 9

ԵՐԵՒԱՆ (Արմենփրես, Յուլիս 2)

« U.PU.PU.S » P BU.Z. PU.LU.4.C

«Արարատ» 2-0 կէտով յաղթած է Օդեսայի «Չեռնոմորեց» խումբին, Երեւանի մէջ։ Երեւանցիները դաչա իջած են առանց գլխաւոր Հարուածող ուժին՝ Մարդարովի եւ Անդրէասեանի, սակայն խաղի առաջին իսկ վայրկեանեն անոնք սկսած են նեղ կացութիւններ ստեղծել մրցակիցին բերդապահին համար ։ Հակառակ այս վերջնոյն բացառիկ ձիդերուն Երեւանցի մարզիկները երկու կօլ նչանակած են՝ առաջինը խաղի 13րդ վայրկեանին, երկրորդը, մրցումի վերջաւորութեան։

Այժմ , յաջորդական երկրորդ յազժա րակէր բան «Ուհահատ» ին շանուրակէ ին վերընթացը եւ 13 կկաով կը դրաւկ հինգերորդ տեղը Խորհ. Միութեան ախոյենունեան աղիւսակին մէջ։

ԼԵՀԵՒԽՈՐՀՐԴԱՑԻՆ ԲԱՐԵԿԱՄՈՒԹԵԱՆ TU.FU.P.

Երեւանի մէջ լեհեւխորհրդային բարեկամութեան չարաթը սկսած է։ Երեւան ժամանած է լեն պատուրրակութիւն մը՝ րաղկացած նկարիչներէ, արուեստագէտներէ, երգիչներէ։ Պատուիրակունեան անդամները առաջին օրը այցելած են Մաաենադարան եւ մայրաբաղաջին տեսար ժան վայրերը:

«Մոսկուա» չարժանկարի սրահին մեջ րացումը կատարուած է լեն հանրադդերու ցուցահանդեսին ։ Ներկայացուած են 70 Հանրադդեր։ Ասոնը Երեւանէ եաբ պիտի ներկայացուին նաեւ Լենինական, Կիրովական եւ Դիլիջան:

TOBUSTU HOSO BUBILDUSTILLE

Թոջիոյի երրորդ երաժչտական փառաաօնին լաւագոյն երգահանի մրցանակին արժանացած է Առնօ Բարաջանեան ։ Երզահանը փառատօնին մասնակցած էր «Սատանայական անիւ» երգով:

811-811.211.77-11

120 նկարիչներ իրենց ստեղծագործու-Թիւնները ներկայացուցած են զարդայաըդարանքի - ձեռարուեստի ցուցահանդեսին, որուն բացումը տեղի ունեցած է Հայաստանի Նկարիչներու Տան մէջ։ Բա ցումը կատարած էՀայաստանի Մշակոյթեի փոխ - հախարարը՝ Մարատ Խաարագեան ։ Դատական կազմի նախագահը՝ Գրիգոր Wանջեան, որ անդամ է Խորգ. Միութեան Գեղարուեստի Ակադեմիայի, բացման pought it g apunty maring t, At gargue-Հանդեսին ներկայացուած 1500 գործերը կ՝ ընդգրկեն ձեռարուեստի բոլոր ձեւերը: Ասոնը դորդեր են, ոսկիկ եւ արծաթկ զարդեր , խեցէ առարկաներ եւայլն ։ Ձարդարանքի ընոյներ առարկաները ունին ազգային գիծեր եւ, միեւնոյն ժամանակ, կը նկատուին ժամանակակից արուեստի իրեր։ Ցատկանչական է, որ մասնադէտ նկարիչներու հետ ցուցահանդէսին մասնակցած են նաեւ մեծ Թիւով Հմուտ վարպետներ, որոնց աշխատանըները չատ ին ընшարպ են :

Ցուցահանդեսը բաց պիտի մնայ ամիս

ters to 42 vostur.

[ԱՆՑՔԵՐ ՈՒ ԱՆՁԵՐ]

ԹՈՆԳՐԱԿԵԱՆ TUPANTUE' he fundeute th ԱՆԴՐԱԳԱՐՁՈՒՄՆԵՐՈՎ

Հայկական հողի վրայ խանորուած եւ աշխարհիկ ձգտումներու հետեւանքով մեր ժողովուրդի կրձնական գաղափարախոսութեան ի հենուկս դարդացած երկու գլխաւոր հոսան ըներ են Պաւդիկեան եւ Թոնդրակեան ազանդները, — առաջինը՝ ուներորդ դարու սկզբնաւորունենեն մինչեւ իններորդի վախճանը (873), երկրորդը՝ իններորդ դարու կէսէն (855) մինչեւ 11րդ դար յարանուն դարդացումով, սպառնալից, ու ատկե ետք գաղանօրեն, հետոհետէ տկարանալով:

Դիտել տանք որ այս երկու չարժում ներն այ ծաւալած են մինչեւ Թրակիա եւ իրենց անդրադարձումը ունեցած՝ եւրոպական աղանդներու կազմութեան վրայ։

Թոնդրակեան չարժումի Լութեան մաwhite apurum netit muchung it summe jamնորդներուն . որեւէ գրուած ը չէ փոխանցուած յետագայ սերունդներուն ։ Աղանդամոլական Հոսանքին գիմադրող հա կառակորդներու վկայութիւնները միայն հիմ կազմած են հոսանքին ընոյթեր եւ dannedhapp Szakine:

իրենց պայքարը ուղղուած է դլիսուորաբար ձգնաաւորական կեանքի, եկեղեցական կարգերու եւ Հոգեւորականու -[ժեան կողմ է ջատագովուած դադափարներու, - բացարձակ այն հեղինակու -[ժեան դէս՝ գոր կը վայելէր կրծնական դասը: Համողուած էին, թե ժողովուրդի կետևքին մէջ Հոդեւորականութեան դերը դարձած է չարաչահումի ադրիւր, ձրևand he he umbampant styned liber of hջոց, Հետեւարար վերանորոգումի կա -

Фраф. Вшир Մшр Вшувши, рр «2шմապատկեր հայ մշակոյթի» ստուարա ծաւալ աշխատասիրութեան մեջ կր հաստատէ. «Թոնդրակեան աղանդր կբ յատ_ կորոշուէր իր քննադատական ոգիով, ա_ զատախոհութեամբ ու մանաւանդ բանա պաշտութեամբ։ Ան միանգամայն նախակարապետը կր համարուի Լութերեան Բողոքականութեան՝ որոշ համեմատութիւն_ ներով։ Բայց եւ այնպէս, ապազգային ու ժխտական էր իր խորքին մէջ»:

Ողրացեալ ակաղեմ ականը, Մանուկ U.րեղեան, իր «Հայոց հին գրականութեան պատմութեան» Բ. հատորին մէջ կր 1/41115.

_ « Թոնդրակեցիների ընդդիմադիր

վարդապետութեան դրական կողմը մեզ չեն հաղորդել նրանց հակառակորդ հեղինակները, բայց հասկնալի է այդ։ Հիմնական հերետիկոսութեան գաղափարն ա՛յն է որ երկրի՛ն է առաւելութիւն տրըւում՝ քան երկնքին։ Այդ նշանակում է որ ընութեան ու իրական կեանքին առաւելութիւն պիտի տրուէր. հոգին ետ պիտի մղուէր մարմնի առաջ, իրաւազուրկ մարմինն ու բնութիւնը պիտի ստանային իրենց իրաւունքը եւ գրականութիւնն, աշխարհականանալով, պիտի կապուեր գլխաւորապես իրական կեանքի, երկրի եւ մարմնի հետ»:

Հականկեղեցական չարժումի յառաջապահները բացարձակ թշնամութիւն չու -ம்திம் நூற்பமாம்தாடிக்கம் ஏத்வீ, முற்ப த்து lipting dependent fund funned p: Phomխը եկեղեցական կարգերն էին եւ խորհրդակատարական-ծիսական հաւատալիք.ները։ Հիմնական կարգ մր վերապա-Հութիւններ ունէին աստուածաբանականվարդապետական *ըմ բռնումներու դէմ* ։

Քրիստոսի աստուածութեան գաղափարը կը մերժէին. կր ժիսաէին Ս. Գիրքը, Երրորդունիւնը, Հանդերձեայ կեանթի, յարութեան եւ հոգիի անմահութեան իմացումները: «Խարէութիւն» կր նկատէին եկեղեցող նուիրապետական կարգը, թագանայական ձեռնագրութիւնը։ Չէին ընդուներ եկեղեցոյ խորհուրդները (մրկրտուներւն, խոստովանանք, ապաշխա րութիւն): Կր հեղնկին եկեղեցական արարողութերւնները, պատարագ, քանանայական հանդերձաւորում , եւայլն : Հա մաձայն Գրիգոր Նարեկացիի՝ կ'արհա մարհեին ամուսնութեան կարգը։ Գրիգոր Մագիստրոս, խարանելով «ագատ սիրոյ» րմ բոնում ը Թոնդրակեցիներու՝ «մծդնէական պղծութիւն» կ'որակէ անոնց այո ընքժաց քն ու վերաբերումը եւ «Շնավանը» կ'որակե աղանդամ ոլական չարժում ի կեղրոնը։ Արիստակես Լաստիվերացի պոոնկութեան ջատագովանքը կը տեսնէ անոնց

Հետեւողաբար Պաւդիկեաններու՝ Թոնգրակեցիները չէին յարդեր Ս. Կոյսր։ Մանիքեականներու նման՝ կր հաւատային բարիի ու չարի, լոյսի ու խաւարի գաղափարհերուն եւ կը ծառայէին այն Համոզումին որ երկիրը սատանայի ստեղ-Sugapone folicit 5: Undutu intermo 5p ոչ երբ անաարաց, այլ ոտատրար։ դե սիրեին Պօգոս առաջեալը, կ'ատեին Պետ-

Ունեին մկրաութեան դաղանի ծես մր, գոր կը կատարէին գիչեր ատեն : Մկրտութեան արժանի կը նկատուէին կատարեյութեան հասած ընտրեալներ միայն ։

¿mpones p marky 200 mmph (855-1055) ուժղին թժափով . աղանդամոլական Հոսանջին յարեցան բարձրաստիճան կրօնականներ, իշխաններ եւ ազնուականներ։

«ՓՈՒՇԻ ԱԿՕՍՆԵՐ»

(f. bi dbpeha dmu)

Վարուժանի սիրոյ երդերը իւրայատուկ եղերերդութիւն ասես լինեն, այնքան շատ է այստեղ վիչտը, մերժման պատճառած կսկիծը, կորստեան մորմոբը։ Բանաստեղծութիւններից մէկը վերնա գրուած է «Վերադարձ սիրոյ Թաղում էն» :

Դատարկուեցան սափորներն իմ արցունքին եւ լեցուեցաւ վրշտով՝ սրտիս խոր անդունդ, Բաւակա՛ն է, թող ա՛լ նիչերս ողբացին՝ Ցամառօրեն չրվրդովեն խաղաղ քունդ :

Բաւական՝ է. բուի նրման չեմ ուզեր Չդադրիլ, հանգիստի բոյն ուզելէն։ Թող լիճն հեռու մընայ հովեն տարուբեր։ Քունն աղմուկին, եւ գերեզմանն՝

ապրողին :

... Զիս կր կանչեն մութ երկինքներն Առանց թիթռան, առանց ծաղկի վարդանոցն, Անյոյս կեանքերն ու բուրվառները անխունկ . __ կ'երթամ, այլեւս ընկերն եղայ ես անոնց։

had stantetay puntalp.

Չրկա՛ն աչերըդ․ պիտի երկինքն ո՞ւր դիտեսն՝ իր աստղերովն ու Վարիչովն առեղծուած: Չրկա՛ն շուրթերրդ — պիտի սէրն ո՞ւր ես quarku. Սէրն որ հոս կոյսն է, երկրնքի մէջ՝ Umnimd:

ին ընաբնու թագրող մի դողարիկ բա նաստեղծութիւն է «Երգր».

Ծառի մը տակ, մամուռն ինձ բարձ, Ընկողմանած կը խոկայի. Ծաղկի մանուշ բուրումն առի. _ Արջալոյսի երկու ցօղեր՝ Մանիշակ մեր քովըս բուսած: կը սրրսրփային դեռ իր վրան Նշանուող կոյսին մ'աչքին նրման՝ Ո՛հ, ան կուլա՞ր, թէ կը ժըպտեր։ — Դող մ'ունեցաւ հոգիս յանկարծ Այդ ծաղկին դէմ, սրրտիս հայլի, --Ես անոր մեջ գրտած էի ՍԷՐՍ ՈՒ ԱՐՑՈՒՆՔՍ ԻՐԱՐ ԳԸՐԿԱԾ:

Սիրոյ եւ արցունքի միասնութեան արտայայտութեններ են «Փույի ականե

ժողովածուի նչուած բանաստեղծութիւնոերը: Ժողովածուն աւարտւում է «Երգ» սիրերդով, որ բաւականաչափ ուչ ապամեսւաց «վանմբի» հարասաբնջունիան ւլի ատևերևարը է։ Ռ'հո Հաևնի սևսչ հա նաստեղծութիւններ աչքի են դարնում դրջայնութեամը։ Ըստ երեւոյթին, դրանը չեր հաւանահբ ևարտոպանջի մբմամի ատիան պահանջներին եւ ինքն էլ խաչ քանը հետրն վետն:

Վարուժանի մի քանի երգերի վճատութեան եւ թարիծի արամադրութիւններն his-np zumhad honed to Porephule shռաւոր ազդեցու թիւնը: Այսպես, «Բնարի Հեծկլաան, ըներ» բանաստեղծու թիւնր ե՛ւ արտայայտած յուսարեկ, վՀատ տրա մադրութեամբ, ե՛ւ պատկերաւորման եդանակներով յիչեցնում են Գուրեանին.

Հոգիս անդունդ մ'է խաւար, Ուր ըստուերներ կր թոչտին, Հոն տեղ կեանքի մր մոլար կան ըղձանքները վերջին:

Արժօր յուսանատութեան այս որտամուշ խուներից փարումն երկնայինի ամենազօրու թեանր մի քայլ է միայն.

Այսօր ողբի եւ ցաւերու, հոծ, խորունի Մուայլին մէջն, հեռոււ, հեռոււ աստղերեն կր նրշմարեմ միայն նրշոյլ մ՚իրրեւ

ին փրկութեան. եւ կը գոչեն թախիձով. _ Գո′ւթ Անմահին, գրթա′ վրաս...

ինչպես բոլոր մեծ գրողների, այնպես էլ Վարուժանի համար ազդեցութիւնը, ինչպես Թումանեանը կ'ասեր, այն սաև դուկան է, որ դեպի ինքնուրոյնութիւն է mulined: Moupp, Suppose, no fit dheliնական, այլ ստեղծագործական արդեցութեան մասին է, որ, Թումանեանի խոսքերով, արեւի ճառագայ խների պես արենացնում են ազգուողի ուժերը: Այդպիսին են վարուժանի կրած ազդեցութեան չաջանակները։ Բոլոր դէպքերում նա հաւտտարիմ է իր սրտի Թելադրանջին, իր Հոգու անկեղծ բաբախին. այդ է պատճառը, որ նա ինքը հերքում է Դուրեանից կրած որեւէ աղդեցութիւն:

Վարուժանի երգերում ընդգծուած կերպով նկատելի է բանաստեղծի սէրը դէպի հայրենի բնութիւնը։ Այդ սիրոյ արտա յույսու Թիւնն է «Գույտերու տղան» բեր-Muludp:

«Փույի ակօսներ» ժողովածուի մի քանի քերթուածներում արտայայտուած են րանաստեղծի առողջ, կենսախինգ, կեն սահաստատ հասարակական տրամադրու-Թիւնները: Բանաստեղծի քնաբական skրոսը այստեղ ձախորդ սիրուց նուացող, յուսանատ պատանին չէ, այլ՝ կամ քով արի, նպատակի ձղտող, «այգը յաւերժ Աղատու թեան» տենչացող, չարիքի դեմ կոուելու վճռականու Թեամր լեցուն, հատ-

brahuur osbur *********************************

ՏԱՄՆԵՐԿՈՒ ՏԱՐԻ ՊՈԼՍԷՆ ԴՈՒՐՍ

ՏԱՍՆԵՐՈՐԴ ԳԼՈՒԽ

ՎԵՐՋԱԲԱՆ

Տուներու բնակիչները հիմա իրենց դուոներուն առջեւ կեցած կը պատմեն նախորդ օրուան անցուդարձերը:

- Դիպուածով մեռածներ կամ վիրա ւորուածներ կանն ձեր մեջ, կր հարցնենը: - Բնաւ, եւ ոչ մեկուն բիքը արիւնեցու, կր պատասիսանեն, միայն թե բա-

ւական վարդանը: - Բայդ ի՞նչպես կ'րլլայ, քանի որ սենեակները գնդականար եղեր են։

- Նախապէս Սելանիկեան գինուորները իմ աց աուին մեցի որ մեր աուներուն ետեւի կողմը երթանք ապաստանինք եւ տեղերնիս անչարժ մնանը, մինչեւ որ halin deponting:

- Ուրեմն կորւին հանդիսատես չե -பார்:

- Ոչ, միայն թնարանօթի ու հրացանի ճայները լսեցինը:

Ցետոյ գացինը այցելելու Թաչ Գրչլան որ շատ աւելի վնասուած էր քան Թաղսիմի զօրանոցը, մանաւանդ այն երեսը որ դէպի Հարպիէ վարժարանը կը նայի:

Սելանիկեան բանակը անարդել մանե լով գինուորական վարժարանը, որուն աչակերարբես ժերժահան հրմաւթյաց բեր դիրենք, Հոնկէ անինայ անրակոծած էր Թալ Գրչլան՝ մինչեւ որ մէջը դանուող ները անձնատուր եղեր էին :

Բայց կ'րսուէր որ տակաւին հոն ալ նուսա միրուսերբեն ին ժաղուքեր, սնորճ կօրանոցին նկուղներուն մէջ պահուրտած 5/1/2:

Այ անկէ անդին ճամ բանիս չարունակել ուելորդ էր, որով հետեւ Շիջլիի կողմերը որեւէ նշանակալից բան չէր պատահած։ Բերա վերադարձայ, ուր Թօքանլեանի մեջ հանդիպեցայ Օննիկ Չայեանի, մեր այժմու Մալաթիոյ Համակրելի երեսփոխանին : Գիայի որ իր տունը Թագսինի կողմերն էր, ուսաի հարցուցի.

_ թ^oնչ լուր տեսնենը, առանց արկածի° անցուցիք:

— Մ.յո , բայց բաւական յուզումնալից օր մր եղաւ մեդի համար։ _ Պատահած կոիւր կրցա°ր տեսնել։

- Սկիզրեն մինչեւ եաբր, գրեթե կոիւին մասնակցեցալ, պատասխանեց Օննիկ Չայեսան ինւթնագու դէմ բով մր:

- hose h'putu:

- Այո, մեր տան առջեւէն սկսան դինուորական գործողութիւնները:

- Եւ դուն ալ հրացա⁶ն մր առիր ու մասնակցեցա՞ր կռիւին։

- 25, րայց ուրիչ կերպով ձևորկա եկածը բրի։ Օրինակի համար՝ ծարաւ դինուորներուն ջուր տուի : Իրենց մա խաղները տանո մեջ պահեցի, սիկարե Հրամցուցի եւայլն ։ Եւ ի վերջոյ Սելա նիկցի վիրաւոր գինուոր մրն այ տանս մեջ գիւրընկալեցի ։

- hpme L h'puten:

_ *իրաւ* , չարունակեց Չայեան ։

- Շարնումե_սո վինաշանուրգ:

- Ոչ, բարերախտարար ԹեԹեւ կերպով, ինչպես բժիշկը հաստատեց:

_ Հիմա ո°ւր է վիրաւորը։ - Պ. ւր կ,ուգես որ նննայ , ասւրն աաս-4md 5:

_ 4րևա°նը տեսնել:

- Բնականարար, եթե մինչեւ աունս դալու յոգնու թիւնը յանձն առներ:

- Unifogungla Sundpung bythe, 4nghgh, Smudbind op jognemble de Theld պիտի ելլէր «Ժամանակ»ի համար։

Հասանը տուն ուր գետնայարկի սենհակի մր մեջ բազմոցի մր վրայ տարածուած կր հանգչեր վիրաւոր դինուորը:

- Հագիւ 20-22 տարեկան Թուրք մին էր որ խարընկեն կուզար եւ երկրորդ զօրաբանակին կր պատկաներ։

Բաւական խոսեցուցինը դինքը, բայց մեծ բան մր չկրցանք իմանալ։ Պարզ դինուսը մրն էր որ բանէ մր տեղեկութիւն չուներ. դիաեր միայն որ Պոլիս եկած էր, by attobance spendwind, mundbin su-

դան առնուտույն հերաշանրբենն: Այս այցելութենեն վերջ, իրիկուան դեմ կրկին Բանկալ երի կողմը կը գանույի, երբ յանկարծ ուժդին հրացանաձղութիւն մր սկսաւ Թաղսիմի գօրանոցին եւ մարվարարի հարաւով ձիրուսերբիուը դիչը։ Phy Lingy, Մաջսիմ Թողանօթներ ալ դործի սկսան, պատերազմի դաչտի մը վերածելով Թագսիմի պողոտան։

Երկսես խուռն բայմունիւնը որ նոյն միջոցին այդ կողմերը կր գանուէը, խուճապի մատնուած , իւելայեղօրեն կը փախthe milty langit:

Paulth al att hududh mamimmer: U.Ju of top the hapep tophony sombehy be 450 ժամ ետքը մնացած սակաւաթիւ գինուսըներն ալ անձնատուր եզած էին։

Ամ բողջ Պոլիսը հիմա ազատարար բա նակին ձեռ ըն էր: Միայն Երլարդը կը մրնար միչա պաշարուած , բայց կանդուն

4' punch p & Enepp be hade hamped still եւ 14 պալատականները Հետգհետկ 40 Թողէին կր փախչէին՝ լրելով իրենց inter սեուր ու կոնար ատեկրբեն ոանիանան ջառայած էին եւ որուն անապառ շնորհները பியு ந்பயல் :

(146 - Tup.)

դաղափարի մարտիկ։ Այսպիսին է «Ես ԱՆՏԻՊ ինձի» գերթուածի քնարական հերոսը:

... կ ուզեմ կըուիլ ընդդէմ կեանքի յարձակման, ի վերք առնել չարին դիմաց, բախտին

կնչըչուկ կեանք մ'ինձ համար է qbpbqdwh, կնմրտածում գրլուխ մըն ալ՝ փրտած

_{Թող} իմ ճակատս իջնա'յ , իջնա'յ դարաւոր Այն Տաժանքին մէջ՝ ուր ցաւի ողբն երբեք ըրդադրեցաւ, իսկ բազուկներըս հզօր, թող մագրլցին նրպատակի ժայոր սէգ:

1903 6. Հոկանմբերի 18ին գրած Վա արաժանի «Ես ինծի» քերքուածր ինքնաբնունագրող մենախմաունիւն ասես լինի: շամանանան առողջ, պայքարով լի արամադրութեամբ է յաղեցուած 1904 F. Մայիսին դրած «Ծիծաղ եւ դայրոյի» ըա-. հասաեղծու թիւնը.

իս այն ատեն, նորածին Մուսայիս՝ պարտակա'ն, գրնարազարդ իբրեւ առիւծ մր վրսեմ,

շրդթաներուն մէջ՝ Բընութեան, Մարդկութեան իրեսն ի վեր ահեղօրեն պիտ մբռնչե՛մ...

Raine dbah, կեղծիքի դեմ երիտասարդ րանաստեղծի ցասկոտ, համարձակ ծառացումները նրա հզօր տացանգի առաջին րոնկումներն են: Ուժգին Թափով բա հաստեղծի պոերիայում ներխուժում են պայքարի շնչով յացեցած հասարակական արտմադրութիւններ, որոնք վանում, ետ ம் மீராயி ரிக்யா, நாடாயக்யா, செயும்காள մարերն ու ապրումները : Պոեզիան բա հաստեղծի համար բացում է կեսմաքի իմաստաւորման ճանապարհը:

«Փույի ակօսներ» ժողովածուն Վա րուժանը դրել է Վենետիկում, Մուրատ Ռափայէլեան դպրոցում ուսանելու muրիներին: Եւ Հոդեւոր միջավայրի ան ձուկ մ թնոլորտում Հատարակական աման մաբերի բանաստեղծումը վկայում են Վալուժանի խրոխա անհատականութիւնը, րանաստեղծական խիղախութեիւնը:

ինչպես պետք էր սպասել, նոյն այդ քիջավայրը պարարա Հող էր կրձևական միստիկական մտայնութեան, որից զուրկ չի եւ չէր էլ կարող լինել երիտասարդ րանաստեղծը։ Այս մտայնութեան արտայայաութերններն են «Սատծու ասուպը», «Խաչին», «Պահապան հրելտակիս», «Ցիուսին պահուհապատանքը» ։

Ստեղծագործական ուժերին վստան եբիտասարդ Վարուժանը դէպի պոեղիայի րարձուն քներն էր ձգտում : «Փուշի կօկուրբերը» գրա վկայութիւնն 5:

they absenutul

«Սով. Գրականութիւն» (Luphi 1974)

LARSHAP I

Երկայն է ճամբան, փոշելից է եւ քարոտ, Ան փուշերու եւ խներու մեջ՝ բոկոտ կը հառաչէ։ Եւ իր չորս կողմն ամեն բան Չորչած, այրած է արեւէ մ'ափրիկեան։

Ան կը քալէ։ — Ճակատէն քերտեր կր հոսին Եւ միացած բոկոտ ոտքերուն արիւնին՝ Հողն ու քարերը ծիրանի կը ներկեն, կը գինովնայ երկիրը կամքի գինիէն։

կ՝այրի գրլուխն, արտեւանունքն եւ մազեր ձերմակած են — Հրտապ փոշին է ձիւներ ։ Ամբողջ մարմինն յոգնութենէ կր հակի. Բայց կր քալէ դեռ քաջ ճամբորդը կեանքի:

Ան հոգւոյն մեջ կր կրրե Յոյսն ու

uppuhli, Սրրտին մէջ կամքն երկաթի պէս պինդ, nidghli,

Ու հեղեղի նման յառաջ խիզախող Որ խոչ ու խութ կը տապալի ոտնակոխ: եւ կր քալէ, կր քալէ միշտ իր ուժեր տեղի կուտայ. պէտք է արդեօք

quhundhab" Սա ժայոերէ վար, ալ վերջ տալու այս կեանքին, ___ Ո՛չ, ո՛չ, յառա՛ջ, դէպ նրպատակն րդձագին:

Բոց աչքերով ալ նրշմարեց շատ ծառեր, Եւ բուրաստան մ'յոյսին եդեմ և ըստուեր ։ Անոնք էին ովասիսներն հոգեգրաւ իր անապատ կեանքին — քալեց և հասաւ ։

Հոն խաղաղ կեանք, երջանկութիւն գտաւ

կար յոյս մր գիրգ՝ շրբթունքներն իր խընկանման

Համբոյրներու հոն վէրքերն իր՝ վարդեր Բողբոջեցան եւ քրտինքեն դափնիներ։

Դ. ՎԱՐՈՒԺԱՆ

urnught «8U.I.U.Q» c Surudtgkf

ժՈՂՈՎՈՒՐԴՆԵՐԸ

ԿԵՍՈՒՐԻ ԵՒ ԶՈՔԱՆՉԻ ՄԱՍԻՆ

Աշխարհի բոլոր ժողովուրդներուն մեջ՝ կեսուրին դէմ ընդհանուր գանգատ կայ Չանազան երկիրներու բնակիչները ամ էնեն գել դադափարը կարմած են կեսուրի մասին ու գայն կը ծաղրեն առակներով: Իտալացիք կ'ըսեն. «Կեսուր եւ հարս՝

կարկուտ եւ անձրեւ»:

Թուրջերը կ'ըսեն. «Կեսուր եւ Հարս՝ միայն պատկերի մէջ կը յարմարին ի-

Սպանացիք կ'րոեն. «Երբ Հարս էի, լաւ hannen greath: 2holm on hannen toques, Ime supu gnelihif»:

Գերմ անացիք կ'րոեն. «Կեսուր՝ սատանի ծնունդ : Տան մեք երեք բաներ բնու չեն Հաչաուիր իրարու Հետ, — երկու ա.բաquing, human be fach be super at hances:

Ափրիկեի ցեղերու, մասնաւորաբար կափրերուն մէջ, հինեն ի վեր, խոր Թրչհամանը կր տիրէ փեսայի եւ գոքանչի մի-

Ուքուհլոնիփայի ընկկներուն մօտ, փեսային արդիլուած է գոբանչին երեսը նայիլ։ Ցանախ գութանչին անուննն ալ չարտասաներ եւ ամ էն կերպով կը խուսափի անկե, որովհետեւ վտանդաւոր եւ անսուրը արարած կը նկատուի:

կապոնի մէջ ալ, երբ փեսայ մր զոքանthe hungh hund whimp stem bout, zwm ծանր աուղանքով կր պատժուի:

Lummish itse, obliving ne grapulity manite ձին վայրերու մեջ կ՝ապրին եւ փեսային անժինուաց է անբւբ իբնանվ մաճարչեր

Վողոսի բնիկները, ամուսնանայէ հար, կը խուսափին զուքանչին հետ հանդիպում netitionit:

Աւտաիներու մ օտ , փեսան հարոր կ'առնե եւ անմիջապես զայն իր ծնողջներեն Shane who do to holumant, noutagh սախպուած չըլլայ դուքանչին երեսը նա --Julur:

Սումալիի մեջ, գորանչին համար մեծ ամօթ կը նկատուի, եթե իր անույադրու-[ժետն հետեւանքով փեսան տեսնէ դինք:

Հարոր իրաւունը չունի իր մօրը հետ խոսելու: Կրնայ խոսիլ գաղանորէն, ամուսնին տունը չեղած ատեն:

Մինչեւ մի քանի տարի առաջ, նոյն արդելքը ի գօրու էր Արժանքինի մեջ ալ։ Ռակվելներու dom undaparfile 5p մարդկային գուեր մատուցանել իրենց աստուածներուն : Երջանիկ կը նկատուէր այն փեսան, որ կրնար իր գութանչը մա-

mneguible pepte qus: Արոքանցիներուն մեջ, կոքանյին արդիլուած էր իր փեսան տեսնել։ Սակայն, րացարձակ անհրաժեչտութեան պարադային, փեսան կրնար, կոնակը գութանչին դարձուցած, ուղածը ըսել:

Lasumpulibrat 16 mi hamith

and who p 9-ULANA

ՀԵՄԻԼԹԸՆ քաղաքին մեջ Յունիս 29էն Bartha 184 Auryanimy & Z. B. 1-112նակցութեան Քանատայի չրջանի երրորդ Շրջանային Ժողովը։ Եռօրեայ նիստերու ընթեացքին քննութեան նիւթ դարձած են անցեալ ժամանակաչըջանի կազմակեր պական աշխատանըները եւ յատուկ ծրագիրներ մշակուած են յառաջիկայ տարուսան գործուներութեան համար:

ԹԵՀՐԱՆԻ Հայ Համալսարանականնե րու Ընդհ. Միութեան կեդրոնատեղիին մ էջ, Յունիս 23էն 28, Մանկական Նկարչական ցուցահանդեսը կազմակերպուած է : Հայկական 16 դպրոցներու եւ «Ալիթ Պատանեկան»ի աչակերտներ եւ աչխա տակիցներ 1335 նկարներ գրկած են, որոնցնե ընտրուած 300 նկարներ ցուցադրութեան գրուած են:

AURUSP «8. Sty-Utlent եան» Թատերասրահին մեջ, Յունիս 16ին, Լիրանանի Հ. 8. Դ. Պատանեկան Միու-Թեան անդամներու խոստման արարողու-Թիւնը կատարուած է։ 300 պատանիներ իրենց հաւաքական երդումը կատարած են : Նախաղահած է ընկ. Կարօ Սասունի, խոսած է ընկ. Ձարեն Տերվիչեան :

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱԿԱՆ

LULUSEU CLLUTE

Նիւ Եորքի մէջ, Թայմգ Թուրրի պատին վրայ դետեղուած ցուցատախտակը, որուն վրայ կը տրուին ամենավերջին լուրերը, այսուհետեւ պիտի տայ լոկ լաւ լուրերը։ Այս՝ ոչ թե որովհետեւ գեշերը կը պակսին, այլ որովհետեւ Ալեբո Փարթըր, որ վարձած է Թայո՞ղ Թօուրրը «ձանձրացած է այլեւս ղէչ լուրերէն» : Ինչպես կր հաստատե ինւջն իսկ . «չեմ կրնար տանիլ այլեւս տեղեկութիւնները դինուսրական գործողութիւններու, առեւանդումներու եւ անտեսական դժուարութիւն -Thepne ... >:

գիլուած է որոշ ատեն մը դոքանչը տեսնել։ Երբ պատահմամբ հանդիպի անոր, պետք է կան երեսը ուրիչ կողմ դարձնե եւ կամ ծառի մը ետին պահուրտի, մինչեւ որ «վասնոր» անցնի:

Uspphyth glighth Usaladithania dtg, Հարսին արդիլուած է իր կեսրայրին մօաբրալ իադ արան արաւրն առու։

Հնուկաստանի Փենչաղ ցեղի բարձր դա-மாடு மீத்த, விக்றாத வெரியற யமிரி த ந்ற planifite mast of & Swith hand good look by be built while and to warmaline

«BUMUL» P PEPPOLL

Կրեկօրի քահանայ աւելի խոսված, նոյն նշանը րրաւ:

— Նոյնիսկ առանց այս նչանին, ըստւ քաչարար , մուճ ինրային վոտաշիլ իրջի ։ Մ.յս աշխարհիս վրայ միայն մեկ պաշ աօն ունիմ. տառապածները, վիրաւորներն ու դժրախաները միրիժարել։

- Գիտեմ , տեր Հայր , սակայն , Թոյլ աուէք որ, ձեր անձնուիրութեան եւ կոյր Հրագանդութեան — գոր պահանջելու իրաւունը ունիմ - գիմում ընեմ յառաջիկայ դէպքերու ընթացքին:

Կրեկորի խոնարհութիւն ըրաւ: _ Պիտի Հնագանդիմ ձեղի, սիրելի աղջիկս, ըսաւ ջահանան, երդում մը ընելու Sulinghumenp stymny:

Եւ անդամ մրն ալ խաչի նչանը ըրաւ: _ Շնորհակալ եմ , յարեց աղջիկը · տեսնուեցա° ը նախագահին հետ :

- U.in':

_ ի°նչ խոստացաւ:

- 11/2/25:

_ Ձեր խնդրանքին ի՞նչ պա**տասխա** -Why:

- ԹԷ, յարգելով կառավարութեան հրրաժանները...

Երիտասարդ աղջիկը ուսի արհամար հուտ շարժում մր ըրաւ եւ անհամրերու-While gall murnit:

_ ... 2ի կրնար անոնց դէմ երթալ, չարունակեց քահանան։ Սակայն նախաymin meligney ft, Sunbulghend aby անհուն ցաւին, անոքիջապես Մոսկու պիտի հեռագրե ,որպեսզի ընթացք տան ձեր կրկնակ խնդրանքներուն, այսինքըն Թոյլ տան, որ ձեր Հօր մարմինը վաղը վեր ցուի եւ Թաղուի, ըստ անոր կամ քին, այն mbap, nep dbnud \$:

- Հեռագիրը գրկուա°ծ է:

- Մատարակոյս ։

- Ժամը քանիի°ն պատասիանը պիտի առնենք:

- Ժամր երկութին:

- U. 11/4 mam 2: _ Մինգաւանական է:

- Ժամը ջանիի°ն մարմինը պիտի վերցուէր, եթե երբեջ Մոսկուայի մարդիկը չհաւանին հրաման պար:

- Ժամր հինդին։

Մառի Փօլիվանօֆ սկսաւ մաածել:

- Երկությա հինո, բաւական ժամանակ ունինք, մրմնջեց իբրեւ [45 ինքնիրեն կր խոսեր. յետոյ քահանային դառնալով , չարունակեց .

- Եթե ժամը երկուբին հասնող պատասիսանը մեր փափաբածին պես չրյ լայ, այն ատեն կը խորհինը։ Այդ պահուն է որ պիտի դիմեմ ձեր անձնուիրութեան, րանի որ արդէն հրդում ըրած էք մեր սուրբ դատին համար:

- Երդուրնցա՛ծ եմ, ըսաւ քահանան։ - Ուրեմն աղօթենը: Արօթենը այստեղ հանգչող հողիին եւ Սուրբ Ռուսիոյ փրրկութեան համար։

- Unoffling:

Փօփն ու Մառի Փօլիվանօֆը, անկողնի երկու կողմերը ծնրադիր՝ աղօթեցին։ վայրկեանները դանդաղօրէն սահեցան մինչեւ այն վայրկեանը, երբ հիւանդապահուհի մը, մեզմօրէն սենեակ մանելով, մ օտեցաւ կրծնաւորին , դպաւ ուսերուն եւ ականջեն վար փոփսաց:.

- Unucomnes ձեղի հետ խoung աղջիկը H'neyt mbulinch &but Shim:

Քահանան ուռքի ելաւ եւ հիւանդապա-Հուհիին ընկերակցութեամբ դուրս ելաւ: Path Conson կրբանցքին մեջ իրեն կր սպասեր:

- Տեր Հայր, պատասիսանը եկած է, ըստւ աղջիկը:

Մեր փափաքներուն համապատասիստ ն 5:

— Ժողովրդային գործավարը կը հաւանի որ գօրավարին մարմինը վաղը վերցուի :Մակայն թաղունի մասին իր որոչումը անխախա է։ Այս գիչեր իսկ մեզի պիտի հաղորդեն այն որոշումները, որոնք պիտի արուին կառավարութեան միւս անդամներուն հետ համակորհուրդ։ Նախագահը կը խորհի Թէ լաւագոյն է шյսօր Մառի Փօլիվանօֆին չյայանել իր Հօր թաղման մասին արուած որոշումը։ Սանկա պարադայի, ձեղ աղատ կը ձգկ ուղածնուղ պես վարուեյու:

POL TOUSFPPUL

(Tup.)

ԻՆՉՊԷՍ ԳՈՂՑԱՆ ՑԱՐԵՐՈՒՆ ԹԱԳԸ

ԳԼՈՒԽ Ա.

ՆԱՄԱԿՆԵՐՈՒ ԱՐԿՂԻԿԸ

Երր ուղղուհցու, ծերունին չկրցու գրոպել բուռն դարմացման չարժում մը, երը անսաւ որ Մառի Փօլիվանօֆի ղէմ քը, որ you the mund mehuma th 'them han տայայտեր վճռականութիւն եւ առնական fuluit:

Ցաւատանջ ու վշտահար աղջիկը, որուն արույում ճարի դն վայնքերոր ասաչ ամաչած էր հավապահին, հիմա խրոխա կեցուած քով, աառապանքի ո'չ մեկ նչան որդ կուտար եւ նայուածքի որւբաբնով աչքերուն մեջ, կերկարեր ձախ ձևուքին ցուցամատն ու մ իջնամատը, որուն վրայ կը դներ աջ ձեռքին ցուցամատն ու մատնեմատր:

ቀበኮԱՆ ԾԱՂԿԵՊՍԱԿԻ

0ը․ Զարուհի Թորոսեան 50 ֆր․ կը նուիրէ «Ցառաք»ին Գրիգոր Ուլուպէյեանի (Պէյրութ) կսկծալի մահուան առթիւ ։

CHICZUANTE

Կապոյտ Խաչի Իսիի դպրոցին ամավերջի հանդէսին եղած են հետեւեալ նուէր – ները.—

Պ. Պ. Ժան Լիւբ, Վարդեան, Նչան ՍԷյրին, Տեր եւ Տիկին Եսայեան Վարուժան, Տէր եւ Տիկին Գալիքեան Թորիկ, Տէր եւ Տիկին Քորպեյ, Տեր եւ Տիկին Սահակեան, Տիկին Մարի Ղուկասեան, Պ. Ա.ետիս Սրապեան, Տիկին Հայկանոյչ Ֆեր-Հատեան , Տիկին Տէրվիչեան , Տիկին Սարխօշեան, Տիկին Վերոնիք Միսաքեան, Պ. Ցարութեիւն Պակրամեան, Տէր եւ Տիկին Խանդեմուրեան 50ական ֆր., Stp եւ Shկին ժամկոչեան, Տեր եւ Տիկին Եիկո ղոսեան, Տէր եւ Տիկին Թուրիկեան, Տէր եւ Տիկին Օգանեան, Տիկին Մարիամ Ղուկասեան, Տիկին Մարդրիա Միսաջեան, Տիկին Տերաերեան եւ Ժիրայր, Պր. Նելժեն, Պր. Եիկողոսեան, Տիկին U. տանայեան 100ական, Տէր եւ Տիկին Նագարեթ Տերաերեան 200 ֆր., Տի կին Մայրանոյ Շահինեան, Պ. Մարդայեան, Տիկին Սէֆէրեան, Տիկին Բայա պեղեան 20ական, Փիլիպոս Եսայեան 30: Տեր և Տիկ Գարեգին Յովսէփեան իրենց հարսի՝ Չուարթի հոդւոյն 100, Տիկին Տերաերեան Մարիձա իր մօր մահուսն 3րդ տարելիցին առներ 50 ֆր.:

Գարեդին Մաղաքեան, ներկայիս Տիդ – րանակերտ Հաստատուած եւ 60 տարե – կան, կը փնտուէ իր Հարապատները, որոնք կորսուած են 1915ի եղեռնին ժա – մանակ։ Իր Հօրը անունն է Մաղաք, մօրը՝ Խորոփ կամ Յորոփ, քրոջը՝ Եթեր մօտ 8 տարեկան, եղբօրը՝ Պօղոս— 4 տարեկան։ Ծնած են Էրդրումի դիւդերէն մէկուն մէջ, որուն անունը լաւ չի յիչեր բացի Խ ձայնը որ դիւդին անուան մէջ կ՝անցնի։ Խոփ կամ Խոնկ կամ Խոնդ եւն. ։ Փնտողին Հասցէն է.

Karekin Magakyan Zetina Acentesi

Balikçilarbasi (Ditarbakir) Turquie

Գարեդին Մաղաքեան դիրենք ձանչցող – ներէն կը խնդրէ խղձի պարտք Համարիլ իր Հարադատները յարաբերութեան մէջ դնել իրեն Հետ։ Կը խնդրէ նաեւ սփիւռքի Հայ միւս Թերթերէն այս ազդը արտատպել։

2. B. T.

ΦԱՐԻՉ.— Հ. Յ. Դ. Սողոման ԹԷՀլիրհան խումբի ժողովը այս ՀինդչաբԹի իրիկուն ժամը 8⋅30ին Փարիզի Հայ Մչա-Թի Տունը։

×

ԱԼՖՈՐՎԻԼԻ Հ. Յ. Դ. Սարգիս Մինասհան հնխակոմիտէի ընդՀ. ժողովը այս Ուրրախ (Յուլիս 12) ժամը 20։30ին սովորական Հաւաքատեղին։ Կարեւոր օրակարդ։

ጉሀሪያሀኒሀኒጉትሀ

Համախարբերդցիական Միութեան Սէնթ Անթուանի դաշտահանդեսը Յուլիս 14ին, Կիրակի, Ֆապրրկուլի ծառախիտ անտառին մէջ։

Պուլի մրցում, դեղարուեստական բաժին, չամփուրով խորոված։

SUPERSPRIE

ԿԱՊՈՅՏ ԽԱԶԻ Անիէս - Պուա Քոլոմպի վարչութիւնը ընդեւ ժողովի կը հրաւիրէ բոլոր ընկերուհիները Հինգչարթի , Յուլիս 11, ժամը 20 30ին, ընկերուհի Պապիկեանի ընակարանը, 28 Ավընիւ Սէնթ-Լիւսի, Անիէս : Կարեւոր օրակարդ ;

ԴՊՐՈՑԱՍԷՐ ՑԻԿՆԱՆՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ

1974-1975

Ցառաջիկայ ուսումնական տարեչրջանի արձանագրութիւնները սկըսած են:

Ծնողջներ, որոնջ կը փափաջին իրենց զաւակներուն տարիջին Համապատասխանող ֆրանսական զարդացումին Հետ տալ նաեւ Հայեցի դաստիարակուԹիւն, կրնան անվարան ղանոնջ յանձնել Հայ վարժարանին։

Արտասահմանեն եկող աշակեր – տուհիները ֆրանսերեն լեզուին վարժեցնելու համար, վարժարանը ունի պատրաստական յատուկ դասարան մր։

Դիմել դպրոցի տեսչութեան ։

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

Direction du Tebrotzassère 1, Bd. du Nord — 93340 Le Raincy Tél. 927-01-72

ԱՄԱՌՆԱՅԻՆ ԱՐՁԱԿՈՒՐԴԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

ԵՍԱԵԱՆ ՍԱՆՈՒՑԻ ՀԵՏ 26 ՕԳՈՍՏՈՍ, 8 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ Շաբաթ մբ Պէյրութ, շաբաթ մբ Երեւան

— Փարիզէն Փարիզ Էռ-Ֆրանսի եւ Միալը – Իսթի օգանաւերով — Առաջին կարգի սենեակներ Պէյրութ եւ Երեւան ԳԻՆ 2850 Ֆ․ երիտասարգութեան 2650 Ֆ․

Մանրամասնութերւններու եւ արձանագրութեան Համար Հեռաձայնել Պ. Ասլանեանի 842-08-57, իրիկ ունները ժամը 18էն վերջ

Passez vos vacances en caravanes pliantes ou rigides



Cinq modèles standing. 10 versions. L'équipement de chacun vous étonners par le nombre des accessoires et les solutions rationnelles que nous avons donné au problème confort. Ce sont vraiment des caravanes pour caravaniers difficiles.

LES VACANCES C'EST

Trois caravanes pliantes, fractables par les plus "petites cylindrées". Leur coque est celle d'une caravane rigide (double parol avec Isolation totale, toit couvercle en polyester). A l'étape, un vaste séjour encadré par deux grandes chambres séparées.



UNE MARQUE DE RENOMMEE EUROPEENNE

T.490,17.79

SUPER thomlac

Carrefour de l'Eléphant PALAISEAU T.928.03.88 N.20 Saint-Germain-les-ARPAJON

NEUF-OCCASION-ACCESSOIRES-POSE D'ATTELAGES

ԿԱՊՈՅՏ ԽԱՉԻ «ԿԱՅԱՆԻ ՕՐ»Ը ՏԱՐԵԿԱՆ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Այս Կիրակի, Յուլիս 14, ամբողջ օրը, մեծ պատրաստութեամբ Հայկական

ԲԱՑՈՒՄ ԿԱՅԱՆԻ ՆՈՐ ՇԷՆՔԻՆ

Ճաշ տեղւոյն վրայ

Սենեակներ վարձելու Համար նախապէս Հեռաձայնել Կայանի Տնօրէնութեան՝ Փարիզէն, կէս-ինջնաչիսատ 16-82-609111 եւ ուղել 5 Պելֆոնթէն

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱԳԻՐ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՀԵՌԱՏԵՍԻԼԻՆ

Այս Կիրակի առաւօտ (Յուլիս 14) ժամը 9.30ին, Հեռատեսիլի Ա. կայանէն Հայկ . յայտագիր — «Մէկը անոնցմէ որոնը մե-ռան որպէսզի ապրի Ֆրանսան» ։ Կը մաս-նակցին — Հայր Ռիջէ, Լէոն Համօն եւն . ։

ԱՂՔԱՏԱԽՆԱՄ

4.120.40.20.60166146

Тимы ыт миньскиг Брекру.— 90, 125, 280, 352, 419, 436, 520, 669 862, 880, 909:

Աղջատախնամ Ընկերակցութեան Յու – նիս 30ին Մոնմորանսիի Հանդստեան պար– տէղներուն մէջ կազմակերպուած դաչ – տահանդէսին վերեւի թիւերը չահած են առարկաներ:

Կը խնդրուի տոմսերով ներկայանալ Աղջատախնամի գրասենեակը ստանալու Համար Համապատասխան տուարկաները։ Association Arménienne d'Aide Sociale 77, Rue Lafayette, Paris (9e)

ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ

ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ

ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԷՐ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Հայ Բարեդործական ԸնդՀ. Միութեան Նուպարեան Մատենադարանի վարչու – Թիւնը, առ ի դիտութիւն կը Հաղորդէ ըն-Թերցասէր Հասարակութեան Թէ՝ ընդա – ռաջելով Արտասահմանի եւ տեղւոյս ուսումնասիրողներու փափաքին, որոշած է Մատենադարանը բաց պահել Օդոստոս ամսուն:

Հետեւարար Մատենադարանը փակ պիտի մնայ Սեպտեմբեր ամսուան ընթացջին տարեկան արձակուրդի առիթով։

Հասցէ — Նուպարեան Մատենադարան 11, Սքուար Ալպոնի, Փարիզ 16րդ Երթեւեկի Համար իջնել Մեթրօ Փասի

Գրադարանը րաց է Շարախ օրերը ժամը 16-19 և Կիրակի օրեր՝ ժամը 10-12:

Imprimé sur les Presses
DU JOURNAL «HARATCH»
83, rue d'Hauteville 75010 Paris

4. F. C. U.

ՀՐԱՒԻՐԱԳԻՐ ԸՆԴՀ. ԺՈՂՈՎԻ

Հ. Բ. Ը. Միութեան կեղը. Վարչական ժողովը այսու կը Հրաւիրէ Միութեան թուրս իրաւասու անդամները ներկայ դրանուելու 61րդ Ընդ . Ժողովին, որ պիտի դումարուի ։Շաբաթ, Հոկտ. 19, 1974 առաւշտեան ժամը 10ին, Առաջնորդարանի կիւլլապի կիւլպէնկեան Մշակութային կեղրոնի Գավուջձեան սրահին մէջ, 630 Սեջընտ Էվընիւ, Նիւ Եորջ, Ն. Ե. ԱՐՆ։

Ներկայս 61րդ ԸնդՀ. Ժողովին Համար արուած միակ Հրաւիրադիրն է։ Կր խընդրենք Հետևբար Միուժեան յարդոյ իրաւասու անդամներէն որ անձնապես ժողովին ներկայ ըլլան յիչեալ Թուականին եւ կամ ամէնէն ուշը մինչեւ Սեպտ. 24, 1974, իրենց փոխանորդադրերը յանձեն Հ. Բ. Ը. Միուժեան ԸնդՀ. Տնօրէնին, կամ դանոնք դրկեն Հետեսեայ Հասցէին.—

Armenian General Benevolent Union Central Board of Directors 628 Second Avenue,

New York, N. Y. 10016 Օրակարգ

1 · Ներկայացում եւ վաւերացում 1973 տարեչըչանի ընդհանուր տեղեկագրի։ 2 · Ներկայացում եւ վաւերացում 1973 տարեչըչանի ընդհ · հայուհաուուժեան։

3 · Մասնակի ընտրութիւն Կեդրոնական Վարչական Ժողովի ։ 4 · Մասնակի ընտրութիւն Հայուեջննիչ

անձնախում բի :

5 - Առաջարկներ եւ ԹելադրուԹիւններ։ 6 - ԳրաՀատանքի բանաձեւեր։

Ի դիմաց կեդը. Վարչ. ժողովի Ա. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ, Ատենապետ Ր. Ք. ԿՐԵԿԸՐԻ, Ատենադպիր

«ՑԱՌԱՋ»Ի ԸՆԹԱՑԻԿ ԱԶԴԵՐՈՒ ՆՈՐ ՍԱԿԱԳԻՆ

Մահազդ 100 фր Հոգեհանգիստ 40 фր Ցաւակցութիւն 20 фр Փոխան ծաղկեպսակի 20 фр Հարսնիք, նշանտուք 40 фр Ծնունդ 40 фр Կը փնտոուի 20 фр Կուզուի 30 фр

Այս գիները մէկ անդամ Հրատարակելի եւ սովորական ծաւալով աղդերու Համար են, չորրորդ էչ։ Կանխիկ վճարումը պարտաւորիչ է։ Առեւտրական եւ այլ աղդերու մասնաւոր պայմաններու Համար, դիմել՝ Թերթին վարչութեան։

FUSAHUT L:

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՆՈՐ

BUTULUT UC

(Հայկ. Տնօրէնութ-իւն)

LA CAPPADOCE

3, Rue Marivaux

(derrière l'Opéra-Comique, Métro Richelieu-Drouot) Tél. 742-83-65

ՈՒՐ ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ՋԵՐՄ ՄԹՆՈԼՈՐՏԻ ՄԸ ՄԷՋ, ԿԸ ԳՏՆԷՔ ՃՈԽ ՃԱՇԱՑՈՒՑԱԿ եւ յատուկ ճաչեր իրիկունները։

ԵՐԵՔՇԱԹԻ — «Մանթը» ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ — «Լահմաճուն» ՈՒՐԲԱԹ — «Սու պէօրէկ»

ԲԱՑ Է ԱՄԷՆ ՕՐ ԲԱՑԻ ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻԷՆ

SER FULL

0 Ր Ա Թ Ե Ր Թ ՀԻՄՆԱԴԻՐ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ 🖥

HARATCH

LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE
Directrice: ARPIK MISSAKIAN
83, RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS

— Tél.: 770-86-60 — C. C. P. Paris 15069-82

Fondé en 1925 R. C. Seine 57 A 2731

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա Տար · 150 ֆ · Արտասահման Տար · 175 ֆ ·

Վեցամսեայ Հատր 80 фр.

50ቦዓ ያሀቦት — Թትት 13 · 059

LE NUMERO 0,90 F.

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

50° ANNÉE - N° 13.059

OFARUS WOURC

ի ԽՆԴԻՐ ՄԵԾԱՍՔԱՆՉԻ ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ

Գրջի տաղնապը օրակարդի Հրատապ Հարց դարձաւ այն օրէն ի վեր, երբ չարժանկարէն վերջ ստեղծուեցան ձայնա – ափիւոն ու Հեռատեսիլը։

կտարինը արադութեան դարուն մէջ։
Գրքի ընթերցումը ժամանակի կը կարօտի։ Աչխարհի ամէն կողմը մարդիկ ասելի դիւրին ու հաճելի կը դանեն օրուան
տնցուդարձերուն, միջազդային քաղաքաիան լուրերուն, դրականութեան եւ արուեստի նորութերւններուն հետևիլ ձայնատիիւռի եւ հեռատեսիլի միջոցաւ՝ իրենց
սենեակին մէջ նստած։

հոլոր երկիրներու մեջ Հրատարակիչ – ները կը դանդատին, որ ընԹերցողներու կիւը հետղհետէ կը պակսի։ Ֆրանսական հայնասփիւռը ջանի մը օր առաջ կը հաստատէր Թէ տարեկան մէկ դիրջ անդամ չդնողները մեծամասնուԹիւն կը

կապմեն Ֆրանսայի մէջ։
Երբ այս է ընդ-Հանուր պատկերը, մեր
պարագային իննդիրը աւելի ծանրակչիռ
Հանդամանը կը ներկայացնէ։ Քանի՝ տարիները կը սահին օտարութեան մէջ, Հեռու Հայրենիքչն, ա՛յնքան կը պակսի Հայերէն դիրք ու Թերթ կարդացողներու

ները։
Սակայն ձայնասփիշոն ու հեռատեսիլը չեն պատճառը այս երեւոյնին։ Բուն վերջն այն է, որ արեւմուտջի օտար հորհերուն վրայ ծնած հայ նոր սերունդը հարևւրին իննսուն համեմատունեամը դրկուած է հայերէն սորվելու հնարաւո – լունենեն։

եննի ատաքրատն էէ, նրմուի ատաքրատի

է դրո ատրճան նաւն:

ծրուած կ'ապրինւք մեծ քաղաքներու մէջ, իւրաքանչիւր Հայ իր միջոցներու ներած չափով ըստ բախտի գլուխը դնելիք տեղ մը դտած , դէչ-աղէկ տեղաւորուած է:

Արևւմտեան երկիրներուն մէջ ուսումը
ոչ միայն պարտագիր է, այլ նաեւ ձրի՝
մինչեւ որոշ զասարան։ Դասագրջերն ալ
Դարդապար չէնչերը հանգստաւէտու –
ծեան րոլոր պայմաանները կը լրացնեն։
Մանկապարտէզէն սկսեալ աչակերտները
որակեալ ձեռնհաս ուսուցիչ – ուսուց –
չուհիներու խնամջին յանձնուած են։
Կեսորուան ձաչի գիւրուժիւններ եւ այլ
առաւելուժիւններ ալ կ՚ընծայեն աչա –
կերտներուն՝ տեղական զարոցները։

Ասոնը Հրապուրիչ խայծեր են, որոնց հետ չենը կրնար մրցիլ։ Միջոցներ չու-

Սակայն չենք ալ կրնար անՀոդ նստիլ եւ Թոյլ տալ, որ մեր զաւակներն ու Թոոները անՀաղորդ մնան մայրենի լեղուին։

Առնուայն եռապատկուած է ֆրանսահայ նոր դաղութը, որ յիսուն տարի առաջ յիսուն Հազար Հոգի կը Հաչուուէր։ ժամանակաւոր Հանդրուանը դարձած է հնայուն։ Ցոյս չկայ, որ Հայրենադարձով պակսի մեր թիւը։ ԸնդՀակառակն 1946-1947ին Հայաստան ներգաղթողները «աձելով ու բազմանալով» վերադարձած են Ֆրանսա։

ժամանակ է, որ խորհինը հայկական նոր դպրոցներ բանալու մասին։

Գաղնական չէ այլեւս ՖրանսաՀայը։ Սերունդ փոխուած է։ Երէկի դաղնականներու դաւակները, չնորհիւ Հայու ընածին ձեռներէց ոդիին եւ աչխատասիրու

Շ Մ Ի Տ - Ժ Ի Ս Ք Ա Ր ԽዐሀԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՎԵՐՋ ԳՏԱՆ

Ութ նախարարներով, Ժիսքար տ՚Էսթեն Պոն կը հասներ, ֆրանքեւդերմանական 23րդ վեհաժողովին համար։ Այս անդամ երկու երկիրներու ղեկավարներն ալ փոխուտծ էին բայց իրարու անծանօթներ չէին քանի որ նախապես երկուքն ալ Ելմտական նախարար էին։

Խօսակցութեանց դլիաւոր նիւթն էր տնտեսական Հարցը բայց նաեւ ֆրանջեւ– դերժանական իրաւադիտական պայժա – նագրութիւնը։

Գերմանիոյ վարչապետը վստահ է որ Ֆրանսայի ձեռը առած միջոցները Թոյլ պիտի տան երկրին որ դրամահոսուԹեան սակը իջնէ եւ հաւասարի Գերմանիոյ մակարդակին:

Պիթ Քլարսֆիլտի դատավարութիւնը առիթ տուաւ նաեւ որ խօսուի երկու երկիրներու դատական Համաձայնութեանց մասին եւ Շմիտ խոստացած է որ ԽորՀրդարանին վաւերացնել կուտայ 1971ի ֆրանջեւդերմանական Համաձայնութիւնը այդ ուղղութեամբ:

Կինմիչի դղեակին մէջ է, որ Շմիտ ընդունած էր Ֆրանսայի Նախադահը, որ իրեն կր ներկայացնէր իր կառավարու-Թեան կարդ մը անդամները՝ ՓոնիաԹովսկի, Սովանեարկ (Արտաջին նախարարը սակայն նոր դէմ ջ մը չէ Գերմանիոյ մէջ, ուր Ֆրանսայի դեսպան էր մինչեւ վերջերս), Սուֆլէ, Ֆուրջատ, տ՝Օրնանօ,

Իրիկունը մեծ ճաչ մր կը տրուէր ի պատիւ Ֆրանսայի Նախադահին, որու կը մասնակցէր նաեւ, աւելի ուչ հասած, Նախարարապետ Շիրաջ։

Fulih Up snyny

ԻՍՐԱՑԵԼԵԱՆ բանակի արձակաղէններ ցանաք ելած են Լիբանանի Հարաաւը՝ Տիւրոսի եւ Սիտոնի միջեւ, եւ յարձակած երեք նաւահանգիստներու վրայ՝ քանդերով Հարիւրի մօտ ձկնորսանաւեր։ Համա-ձայն իսրայելեան բանակի՝ լուր առած էին, Թէ պաղեստինցի արձակաղէններ մտադիր էին ծովի ձամբով յարձակում մր կատարել Իսրայէլի վրայ, ինչպէս, օրինակ, Նահարիայի յարձակումը։ Միչտ Թել Ավիվի Համաձայն՝ իսրայելեան ուժերը առանց կորուստի վերադարձած են։ Դէտերու կարծիքով Իսրայելացիք այս դործողութեան ձեռնարկած են ցոյց տա-

թեան, բարդաւան դործի տէր են դարձած եւ բարեկեցիկ ընտանիջներ կազմած ։

Ձոհողութեան ոգին միացած հայրենասիրութեան՝ հրաշջներ կրնան գործել, ի ինդիր մեծասջանչի պահպանման:

Օրիկակ առևե՛նք Ամերիկայէն։

ZPULS - UUUNILL

ԵՐԵՒԱՆ (Արմէնփրէս, Յուլիս 2-4)

ԳԵՐՄԱՆԱՑԻ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐ ՎԿԱՅՈՒԱԾ ԵՐԵՒԱՆԻ ՄԷՋ

Հինդ տարի առաջ Երեւանի պետական Համալսարանի ընագիտութեան եւ ուսո – ղութեան բաժինները յաձախելու եկած են 25 երիտասարդ – երիտասարդուհիներ Ա-րեւելեան Գերմանիայէն։ Ասոնջ ուսում-նական ներկայ տարեչըջանին վկայուած են Համալսարանէն։ Վկայականները յանձևնած է Փրոֆ. ՄեՀենդակ Մելիջեան։

— Կար ժամանակ մը, ըսած է Հաւաջոյժի մը ընժացջին Ակը. Արտաչէս ՇաՀինեան, երբ ուսումնատենչ Հայ երիտասարդները դիտուժեան ծարաւը յա դեցնելու Համար Եւրոպա կ'երժային։
Փոխուած են այսօր ժամանակները։ Վերածնած Հայ ժողովուրդը, որ ունի իր
սեփական Համալսարանը, բարձրագոյն
այլ ուսումնարաններ, այսօր արդէն ինջ

լու Համար, Թէ ծովի ճամրան ալ խիստ հսկողութեան տակ առած են՝ պաղեստինցի արձակադէններու խափանարարական
դործողութեանց առիթով։ Լիրանանի
վարչապետը՝ ՍոլՀ այս յարձակումին անդրադառնալով նկատել տուած է, Թէ «ոչ
մէկ արդարացում կար նման յարձակումի
մը Համար, ջանի որ այս անդամ պաղեստինեան դործողութիւն տեղի չէր ունեցած»:

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ Արտաքին նախարարը՝ Սփիրօ Թեժենես հրաժարեցաւ իր պաշտօնեն։ Պաչտօնական պատճառը առող –
ջական վիճակն է, սակայն կարդ մը տեղեկուժիւններու համաձայն, Արտաքին
նախարարը հրաժարած է, որովհետեւ
տարակարծուժիւններ կան իր եւ վարչապետին միջեւ Կիպրոսի հարցին եւ Թուրջեւյոյն տաղնապին չուրջ։ Թեժենես դրժդոհած է, որ որոչումներ տրուած են, առանց նախօրօք իր կարծիքը առնելու։

ՄԱՐՈՔԻ Թադաւորը երիտասարդու – Թեան տօնին առԹիւ Տառ մը խօսելով նըկատել տուաւ, Թէ «այս տարի Սահարայի մեր հողերուն ամրողջական ազատադրու–
Թիւնը իրադործելու պիտի նուիրուինը»։
Այս առԹիւ Հասան Բ. անդրադարձած է
Սպանիոյ հետ կատարուած բանակցու –
Թեանց փուլերուն, ընդդծելով, Թէ Մարութ բաղմաԹիւ լուծումներ առաջարկած է, սակայն Սպանիա մերժած է բոլորն ալ։

ԱՒՍՏՐԱԼԻՈՑ վարչապետին համաձայն Ֆրանսա հիւլէական նոր փորձ մր կատարած է Խաղաղականի մէջ։ Ֆրանսական կառավարութիւնը Երեչաբթի օր դեռ չէր հաստատած լուրը։

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ «Ալ-Նահր» Թերթի խըմրադրապետը ադատ արձակուեցաւ առջի օր։ Վարչապետը ըսած է Թէ Արաֆաթ չատ օգտակար եղած է այս ուղղութեամբ։

ՔՈՐՍԻՔԱՅԻ մէջ (Պասթիա եւ Այա չիս) հինդ եղեռնափորձեր կատարուած են Երեբչարթի առտու։

«ՖՐԱՆՍ» նաւր վերջնապէս Հրապարակէն պիտի վերնայ։ Ֆրանսայի փառջը կազմող այս նաւր տասը միլիառ Հին ֆր. րաց ունէր տարեկան եւ կառավարու – Թիւնը որոչեց դադրեցնել նպաստը։ 3000 Հոգիէ կազմուած է անձնակազմը, բայց Ֆրանս այլեւս չէր կրնար մրցիլ Պօյինկ– ներու Հետ։ կ՚ընդունի արտասահմանէ ժամանած ուսանողներ ։ Համալսարանին մէջ ներկայիս կ՚ուսանին տարբեր երկիրներէ եկած աւելի քան 260 երիտասարդներ եւ երիտասարդուհիներ» ։

ZUUUUUPAKPEVUAUV APSUAANAAA

Լենինդրադի Էրժի լժաժի չէնքին մէջ աեղի ունեցած է համամիութենական գի աաժողով մը, որու ընթացքին քննութեան առնուած են «Հնագիտական եւ ազգագրական հետազութերւններու մշակութա րանական Հարցերը։ Գիտաժողովին մասնակցած է նաեւ Հայաստանի Գիտութիւններու Ակադեմիայի փիլիսոփայութեան եւ իրաւունքի հիմնարկութիւնը (հնա դէտներ, ազգադրադէտներ, փիլիսոփա ներ , ընկերաբաններ , արուեստաբաններ) ։ Հետաքրքրութեամր ունկնդրուած են Երեւանի պետական Համալսարանի դասա խօսներ Եուրա Մկրտումեանի եւ Գրիդոր Արելեանի ղեկուցումները։ Գիտաժողովը դնահատած է հայ մասնադէտներու կարեւոր դերը մշակոյթի ընդհանուր տեսութեան հարցերու մշակման մարդին մէջ:

ZUS GPUJTSAKPGUR TUFUP

X

Եուժնի – Սախալինսկի մէջ Յուլիս մէ– կին Հայ Երաժչտութեան Շաբաթը սկսած է, որու ընթացջին այգ կզգիին բնակչու– թիւնը Հայ երաժչտական ստեղծագործու– թիւններ կ'ունկնդրեն։

ՍՐՏԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ ԳԻՏԱՀԵՏԱԶՕՏԱԿ<mark>ԱՆ</mark> ՀԻՄՆԱՐԿՈՒԹԻՒՆԸ

Երեւանի սրտարանու Թեան դիտա հետադօտական հիմնարկու Թիւնը սիրտի հի ւանդու Թիւններու դէմ մղուող պայքարին
ամ էն էն մեծ կեղբոններ էն մ էկն է Խորհ.
Միու Թեան մ է է։ Այդ հիմնարկու Թեան
դիտնականներուն հեղինակու Թիւնը մ եծ է
նաեւ արտասահմանի մ է է։ Երեւանի մ է է
անցեալ տարի դումարուեցաւ սրտարան ներու մ իջազգային դիտաժողովը, որուն
մասնակցեցան Եւրոպայի, Ասիոյ եւ Ամ երիկայի բժ չկական մ եծ կեղբոններու ներկայացուցի չներ։ Այդ դիտաժողովը դեկավարեց Փրոֆ. Ձաւ էն Դոլար չեան։

Սրտարանութեան հիմնարկութիւնը,
ինչպես նաեւ րժչկական ջանի մը այլ
հիմնարկութիւններ նախատեսած են ծրադիր մը, որպեսդի բարելաւեն դիւղական
վայրերու ընակչութեան բժչկական սպասարկութիւնը։ Այսպես, օրինակ, Արարատի չրջանի ընակիչները այլեւս պիտի
չստիպուին Երեւան երթալ՝ սիրտ-անօթի
հիւանդութիւններու մեծ մասնաչէտներու
ըննութեանց ենթարկուելու համար։ Անուտնի սրտարաններ կարդով չարթուան
որոշ օրերու հիւանդներ պիտի ըննեն դիւդերու հիւանդանոցներու մէջ, որոնը օժտուած են անհրաժեչտ սարըերով։

ԿԱԼԻՆԻՆՈՅԻ ՊԱՆԻՐԻ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆԸ

Կալինինոյի պանրադործարանը մեծա դոյնն է Հայաստանի մէջ եւ ԽորՀ Միութեան «Զուիցերական» պանիրին 30 տոկոսէն աւելին կ'արտադրէ : Այս դործա րանի արտադրած «Զուիցերական» եւ
«Լոռի» պանիրները կը դրկուին ԽորՀ .
Միութեան մեծ քաղաքները, մասնաւորապէս՝ Մոսկուա , Լենինդրադ , Կիեւ : Այս
տարուան արտադրութերւնը պէտք է ըլլայ
500 թոն «Զուիցերական» պանիր :

betth Jt. Turnh SULUUUSTEPL

U.

Տաւրիկեան աշխարհը, պատմական իրադարձութիւններու բերումով, միջնադարուն դարձած էր հայկական Թերեւս ամենեն մեծ գաղութթ։ Խրիմի թերա կզգին ԺԴ.-ԺԸ. դարերուն իսկական հայկական աշխարհ մրն էր ոչ միայն բնակչութեան կազմով, այլ նաեւ՝ տնտեսական եւ մշակությային կետնքով, բնակչութեան նիստ ու կացով : Թերակզգիին մ էջ կային բացմանիւ հայկական գիւղեր, Հայկական քաղաքներ, իսկ կաֆա քադաբի (Թեոդոսիա) 70.000 ևոց բնակչութեան երկու երրորդը (46·000p) ԺԵ. դարուն Հայեր էին : Խրիմը այն կամուրջն եր, որուն վրայէն անցնելով դաղ Թական Հայեր կ'երթային դէպի արեւմուտը՝ Մոլտավիա, Վալախիա, Թրանսիլվանիա եւ [ենաստան :

Համեմատաբար հպաստաւոր պայմաններու տակ ապրելով եւ չփում հաստատելով եւրոպական կեդրոններու հետ, տաւրիկեան Հայերը, օտար ափերու վրրայ, իրենց ուժերուն ներած չափով գարկ աուին ազգային մշակոյթեին՝ բոլոր ձիւglipar off: Up Shentpark off the Sunտարապետութիւնը, մանրանկարչութիւ նր, գրչագրունիւնը, բժչկագիտունիւնը եւ դեղարուեստական խոսբը։ Այս վերջինը ծաղկեցաւ ԺԷ. դարուն՝ յանձինս րանաստեղծ - տաղասացներու : Անուանիները եղան՝ խասպեկ, Սիմեոն, Վարդան, Վրթանես եւ Խեւ Կաֆացի, ինչպես նաևւ Մարտիրոս Խրիմեցի:

խասպեկ Երեց (*խաչատուր կաֆայեցի*) 1610-1686, மாபி புயழ்ய முயியிரி நிடி մտաւորականի համրաւ կը վայել<u>է</u>ը: Բնակած և ստեղծաղործած է կաфա, Ղարասուպադար (այժմ՝ Բելոդորսկ) ջա ղաբները եւ որոշ ժամանակ մրն այ (1665-1771) 4. Պոլիս: Մարր մահուան առքիւ գրուած «Ողը»ին մէջ ըսուած է իրեն Համար, թե ան «րացատրող տառից Հնից եւ նորոց», «մեծ փիլիսոփայ», «պետն հրաժչատց» եւ «բանից վիպասան» էր։ խասպեկի ջանի մր գործերը՝ «Տաղ սիրոյ եւ ուրախութեան» եւ «Տաղ ի վերայ վարդին եւ անուչահոտ ծաղկանց», իրրեւ աչխարհիկ ստեղծագործութքիւններ, ժամանակաշրջանի մտայնութիւնը կ'արտայայ-

Եկ սիրելի ուրախասցուք Ահա այգին ծաղկացաւ. Նոր արուսեակն առաւօտուն Այսօր այգին ծագեցաւ: a fill will be a second of the second of the second

Գեղ վայելուչ զարդարեցան Ծառերն ծաղկածաւալ. Ձայն ածեն պիւլպիւյն ու զումրին ի նդին ծաղկածաւալ։

Սմերն կափայեցի նոյնպես ընիկ կաֆա-4h 5p, not bruth quemb : Owhold the անոր ծննդեան եւ մահուան Թուականները։ Ցայտնի է միայն որ ան Խասպեկի աչակերտած է։ Մեր ձեռըը անցած անոր տաղերը կր վերաբերին 1683-1686ին: 402կակար էր արհեստով:

Սիմերն բազմաթիւ տաղեր դրեց սիրային նիւթերով : Ասոնց չարքին ամ էնէն գրաւիչն ու բանաստեղծական գեղեցիկ ձեւ ստացածն է «Վասն ուրախութեան» տաղը, որ կը սկսի Հանդիսաւոր, բայց նաեւ տենչանը արտայայաող ձոնով մր ուղղուած սիրած էակին.

Uhpny nipulunipbuli dan h ghunghn. Abubind, fibubind by hia, dombgh'n, Uombgh'p, uombgh'p, uombgh'p: Yupom bil whum unning inbunin, hulughp, Քաղցրիկ, քաղցրիկ, բարբառելով, dbpåbgh'p,

Մերձեցի՛ր, մերձեցի՛ր, մերձեցի՛ր։

Ժամադրութեան հրաւէրէն եաբ տաղասացը անժիջապես իր սիրոյ էակին գովջը 4'184.

Մրգայի վայելուչ ծառ ես սխրայի, կանաչ կարմիր գունով պենեալ վարդենի՛, վարդենի՛, վարդենի՛, վարդենի։ Ugah magh aniling ampamphan migh, Ծաղկածաւալ եւ պտղայի նոնենի։

Symenphy & Uhil brich «by uprejupeined գարնանային» տագր. լաւատես ակնկա յունիւններու արամադրունիւն կը ստեղծեն աւհաարեր գարնանային սոխակը եւ հարաւի միրիժարական հովը, որոնք կը պատկերացնեն գարնան դալուստը։

> Եկ պիւլպիւլում գարնանային Quili mibmbug pbp, pbn, Քաղցրիկ հողմով հարաւային Մխիթարիչ լեր, լեր։

Տազասացին համար դարունը սիրոյ, ուրախութեան եւ ղեղեցկութեան խոր-Հրդանիչ է, ջանի որ փարթամ բուսա կանութեան, ծաղիկներու եւ պայծառ արեւին հետ գարունը մարդոց կը պար դեւէ «ցնծութիւն Հոգւոյ» եւ «ժամանակ հրճուանաց» ։

Պանդիստութեան թեժան այ կարեւոր տեղ կր գրաւկ տաղասացին յօրինումնե -

վարդան կափայեցի *ծնած էր կաֆա* 1615/6 եւ ապրեցաւ գրեթե ամրողջ Հարիւրաժեակ մր (մեռած է 1712/ն) ։ Մառա_ նի տուքարագէտ եւ կրօնական ու մշակու-[ժային գործիչ էր: 1680-1712/մ, այսինըն մինչեւ իր մահուան Թուականը, վարեց արիմի Թեմի առաջադրդութիւնը:

*իր տաղերը մեծ մասամբ կը վերա*բերին Խրինի Հայ եկեղեցիներուն եւ Սուրիաթի նչանաւոր Ս. Խաչ վանքին եւ պատմադրական արժէք կը ներկայացնեն ։ Այս տաղերը Հաւաստի տեղեկութիւններ

թերթելով ՀԱՆԴԷՍՆԵՐԸ

Ի2 ՄԸ Ց. ԹՈՒՄԱՆԵԱՆԻ 46116866

Brifs . Predubling of the Lamb 5 , or pp *ும் நிக்கு பிரும் பிரும் பெய்ய* աումը կատարած է Գրիգոր Ցարութիւնեան «Սով. Գրականութիւն» ամաագրի այս տարուան Ապրիլի Թիւին մէջ, նոր ստացուած ։

Bonnemomaphpp քանի մր խօսքով բնորոյելէ ետք բանաստեղծին նկարադիրը, մէջրերած է 20թ. Անդրանիկի հետեւեալ

կուտան ԺԷ. դարու բաց եւ փակ Հայկ. եկեղեցիներու մասին (Հիմնարկէք, վերանորողում) : Բոլորն ալ կը կրեն «Վերստին կազմեցաւ սուրբ եկեղեցի» գլխատողը: Բացառութիւն կը կազմ է միայն Ս. Խաչի դովարանութիւնը, որ կը սկսի «Վարդապետն 8 իսուս Աստուածն համայնի» խօսքերով : Քնարական տաղերէն մեր ձեռքը հասած է «Տաղ ի վերայ վարդին» երգր, գոր ան, հաւանաբար, գրած է ժողովրըդական հաճանուն երդին աղդեցութեամբ՝ ցուցադրելով սակայն ինթնատիպ մշա hour dp.

վարդն ի բացուեր առաւօտուն գոյնրզգոյն Հուրն բուրէր անմահութեան գօրն ի բուն, խիստ գեղեցիկ, նման ծաղկի նրոնենւոյն.

Մի՛ թափիր, վա՛րդ, մի՛ թափիր, whum mjphgmj bu fn hnipnili, Մի՛ լափիր, վա՛րդ:

խեւ կափայեցի *ԺԷ. դարու տաղասաց* է : Շատ հաւանաբար խենթ ու անհայտ բնաւորութեան Համար է, որ խեւ մականունը տուած են իրեն։ Մատենադարանի թիւ 7715 ձեռադիրին մեջ Կաֆայեցիի երկու տաղերը կան, որոնը սիրային երդեր են : «Է դեղեցիկ պատկեր մաջուր» տարին մէջ ի յայտ կուգան սիրահարած երիտասարդին բուռն ապրումները, իսկ «Ցանկարծակի մէկ մի տեսայ» ոտանաւորը յանկարծ, այսինքն առաջին հայ եացքով երեւան եկած սիրոյ խոստովա-பாடிசிர்பிர் த.

Ցանկարծակի մէկ մի տեսայ Բոլոր անձամբ զարհուրեցայ. Ես իմ մտին յոյժ հիացայ, Նագլու որ մայր է քեզ բերեր:

Unh ampaha h bin limit, Քո մէկ նայելդ գիս կուհայէ. Shus up hadilin the hur daily. կեօգեալ որ մայր է քեզ բերեր:

Այս նիւթեր նոր չէր հայ տաղերգու թեան մեջ, Խեւ, հաւանարար, ասիկա յօրինած է միջնագարու մեր միւս տաղերդուներու ստեղծադործութեան ադդեցու-[thuն muly:

4. UPRUSILIBUS

վկայունիւնը Թումանեանի մասին. «Ուքի քրավուագն դն հաւ քև չասիրահու եւ ճանչնալու անոր սրտին անրիծ ու նկարագրին անազարա վիճակը... հայ էին ին ատր մարբեն եսնսներ ասկր: դարի նր պես ամեր օր ունսաաւորներ ա այցելուներ կը մանեին ու կերեն վայելելով այդ համապետա կան տան ձոխ սեղաններն ու րա րիջները։ Առանց հիւրի սեղան չեր հրաարև բո աչ ան օևն ին փարբի տսարո հանի դործ մր կամ ծառայութիւն մր կատարելու: Վրեժինորութիւն, թեն, ատելու [ժիւն , չարիք եւ բախարց, քրարնի ահո զգացումները անծանօթ էին իրեն։ հիւ րեղի պես մաջուր եւ պարզ էր իր սիրան ու հոգին ու մանուշակի չափ խոնարկ եւ ջնջուչ։ Տիպար հայրն էր, արդասեր ու դործունեայ ։ Առաջինութեան եւ սիրո մարմնացումն էր Թումանեան։ Այս դեդեցիկ ու բարձրագոյն յատկանիչներով օգաուած հարտապանն ոչ դիանը ոինքի ու յարդելի էր հայ ժողովուրդին, այլ եւ կր յարդուկը եւ կը սիրուկը ռուս, վրրացի, պարսիկ եւ Թախար ժողովուրդ -Libphu»:

«Թում անեանը բազմիցս մերժել է դրրչակից ընկերներին ու հասարակական կազմ ակերպու ժիւններին , որոնք ցանկացել են հրապարակօրէն նչել նրա յորել եանը», նկատել տուած է յօղուածադիրը, եւ իրրեւ ապացոյց ասոր, մեջրերում մր կատարած է 8. Թումանեանի մէկ համակէն՝ ուղղուած Ցոլակ Խանգադեանի, 1916 Օգոստոս 12 ին. «Եթե ամեակի խրևդիր ես յարուցանելու, պէտք է դդուլացնեն եւ յայտնեն, որ ես հանդիսաւոր երդում եմ արել դրող ընկերների առջև՝ երբեր յորելեան չաշնել: Էդ տեսակ բանի անուն տալ՝ կր նշանակի ինձ չատ ցա thybit, if put, no quit plantify the սպասում ։ Էն էլ էս տեսակ տարին, երբ առանց էն էլ ամ էնքս էլ շատ ենք ցաւած, իսկ ես անչափ չատ»:

Bognemomappe Գր. Ցարութիւնեան ապա ներկայացուցած է ուչագրաւ վաւերադիր մր հետեւեալ ծանօթագրութեամը՝ «Հայաստանի պետական կենտրոնական պատմական արխիշում պահպան nely & of nezwapur duckpunhip, op of անդամ եւս բնորոչում է մեծ բանաստեղծին ու քաղաքացուն որպես համեստու -[ժետն տիպար : Վաւերագիրը Հայրենակ ցական միութիւնների(*) միութեան կենտ. րոնական խորհրդի 1919 թ. Փետրուարի 27/ նիստի արձանագրու Թեան ինջնագիրն է, որը, ինչպես шипւшծ է, նուիրուած է «Միու թեան նախագահ Ցովհաննես Թումանեանի յիսնաժեակին» :

«Նիստի մասնակիցները, առանց Թու մանեանին տեղեակ դարձնելու օրակար գում քննարկուող հարցի մասին, 2 պատդամաւոր են ուղարկում նրան հրաւիրելու ժողովին մասնակցելու համար, այլ կերպ ասած՝ բանաստեղծն ակամայ «Թակարդ» է ընկնում ։ Վաւերագրում արձանագրբուած է. «Ցայոնւում է, որ արդեն դաthe t Profesting & Same Same

brandun osbuu

SUULBRANK SULP ՊՈԼՍԷՆ ԴՈՒՐՍ

1896 - 1909

ՏԱՍՆԵՐՈՐԴ ԳԼՈՒԽ

4,6024646

Երլարդի պահակագօրքին այ կ'րսուէր թե փոխանակ յուսահատ դիմադրութեան մր դիմելու՝ մաս-մաս կուղար կը միա-։ Ավվամադ դադատարար դանակին ։

Ցայանի էր որ ա'լ կը մoտենայինը «տուամ»ին վերջին տեսարանին որ պիտի րկար Ապարոլ Համիաի գահընկեցութիւ-**Եր: Մ.յս մասին տարակոյս չկար:**

Թերթերը բացէ ի բաց գինւթը կ'ամ բաստաներն իբրեւ վերջին դաւադրութեան հեղինակը եւ իր դահընկեցութեան վրայ կր խոսեին դանադան առի թներով:

Ապրիլ 13 Երկուչարթի օրը նչանաւոր

bymL:

Մեծագոյն իրողութիւնն էր Երլարդի անձնատուութիւնը։ Պալատը Սելանիկեան

րանակին ձեռքը անցած էր առանց կռիւի եւ Ապաիլ Համիտ առանձնացուած՝ սենեակի մր մէջ: Եւ սակայն տակաւին անուանապես ինդն եր իշխողը:

3 երեկր կալաթա Սերայի առջեւ անմոռանալի տեսարանի մր ներկայ դրաunchywup:

Երլարգի բոլոր պալատականները, ամենայետին աղաներէն մինչեւ բարձրաս արձան փաչաները, Թերեւս Հաղար Հոդիի չափ, Թափօր կազմած բերուեցան կայա-Дш Uեршյ: Իրենց шпуы th կ вр фшр U,щտիսլ Համիտի հրացանակիրներուն պետր Pruspy huzu, danij ne jupuzneg ghiքով մր: Ցետոյ, խառնիխուռն կուդային սենեկապետներ, ծառաներ, ներջինիներ, դոհապաններ, եւայլն, եւայլն, ոմանք երկար համադդեստով : Իրենց տեսբր ծիծաղաչարժ ու խղջալի էր միանդամայն:

Ամ է նրև ալ ամ օլժահար, գլուննին ծռած կր քալեին, ապուչցած, սահմոկած կերպարանքով մր, կարծես իրենց վիճակին անգիտակից:

Ժողովուրդը դիրենք կր ծաղրեր, կր նախատեր սանձարձակ Հրճուանքով մր եւ ենք դինուորներով պաչապանուած չրյ լային՝ ապահովարար միայն նախատուհ-Ind me which sugainthis

Շատեր, պալատականները հանչնալով, անուննին կուտային ու հեգնական խօս թեր կան հայհոյուներններ կ'ուղղերն Երլարգի երեսուն տարուակ ադաստուԹիւնն ու դարչանքն էր որ կր աողանցէր ifty ungliti.

Եւ երեւակայել որ այդ ողորմելի մարդիկն էին որոնը տարիներով՝ բարձրավիզ ու անպատիժ՝ ամրողջ կայսրութիւն մր կեղեքած էին։

Պալատականները Կալաթեա Սերային մէջ փակունի հարը, տակաւին հարիւրաւոր հետաջրջիրներ կր սպասէին ու նոյնիսկ կ'ուղեին ներս մանել, այն աստիճան որ ոստիկանները ստիպուհցան ցրուել Հաւաքուած բաղմութերւնը:

Բացի այս պալատականներէն՝ Երկուչարնի օր ձերբակայունցան ու Սէրաս ների ժուսն ատևութուր հատ դև կրատչրջականներ, որոնց Թիւր 600ր անցած էր։

Ճամբան, ամէն մէկ քայլափոխնուս կը Հանդիպինը ոստիկաններու, որոնը մէկ կամ երկու մարդ բռնած կր տանկին : Երրեմն նոյնիսկ փողոցին մէջ կր կատարուէր ձերրակալումը։ Սարսափը տիրած էր բոլոր յետաչրջականներուն վրայ, nhundinumulat gumm de plantamital ին թգին ընկն կր ցուցադրէին ։

Umpun 31/ jugapy opp dtomby byus իաֆիկները նորկն անյայատացած կին, րայց այս անդամ իրենցմե չատերը օձիքը ձեռը աուած էին եւ առաջնորդուած Սէրասրերի բանար:

2pring 4p zpltp Ft Unumper Zunshin յաջողած էր Երլարդեն խոյս տալ եւ դերմանական դեսպանատունը ապաստանիլ։ Ումանը այ կ'րոէին թե օսմանեան մարտա-ப்பட மீழ முறியாராடயல் த கட யமீத் மீயரா վայրկեսոնե վայրկեան կր սպասեր թըն դանօքի 101 աւետարեր ձայներուն։

Երերչարթի օր, արչալոյսին, ամեն Supa nungh damy 50:

Phinthing Ft Vinimher Lundhun umsinկեց ախախ րլյար եւ իր յաջորդը դահը բարձրանար:

Փողոցը Սելանիկեան դինուորներով ու կամաւորներով լեցուած էր։ Պոլսոյ կողմր մանաւանդ ողեւորութիւնը չատ մեծ եր: Պահչե Գաբուէն մինչեւ Այա Սոֆիաsh ու Unellang Janahab գնաանաներ լեցուած էր երկսեռ բազմութեամբ մը։

Հետգնետի դօրադունդերը կանցներն ընդ հանուր խանդավառունեան մեջեն ու կը չարուէին այն ճամրաներուն երկայնք ուրկե կայսերական Թափօրը պետի անց-

Սրտատրուի անձկութիւն մր Համակած to matten mi: Ofter domme the be Ապարել Համիա գահընկեց պիտի ըլար այսուհանդերձ անհամրեր կը սպասերնք [ժեղանօթի ձայներուն, ալ աւելի ապահով րրալու համար։

(147 - Tup.)

411908S PULL

բԱՑՈՒՄ ՕԴԱՓՈԽՈՒԹԵԱՆ ԿԱՑԱՆԻ

ՖրանսաՀայ Կապոյա Խաչի ամառնա յին կայանը բացուեցաւ Յուլիս 2ին։ Ֆրրանուայի ամ էն կողմ էն եկան աւելի ջան 200 մանուկներ իրենց արձակուրդը անցրնելու հանելի ու հայաչունչ բոյնի մր

Շնորհիւ մեր Հայրենակիցներու մեզ րնծայած օժանդակունեան, կարելի եղաւ նոր չենքին աչխատան ըները մեծ Թափով առաջ տանիլ եւ Հոն պատոպարել կարեւոր Թիւով մանուկներ:

նոր չենքը թեր կատողն օգտագործելի եղաւ, սակայն դեռ կարեւոր աշխատանըներ կան կատարուելիք իր լրումին հաս-

ցնելու Համար:

Ներկայիւս մեր ջերմ չնորհակալութիւն. որերը կը յայանեներ բոլոր անոնց որոնք սատարեցին այս կարեւոր ազգօգուտ ձեռնարկին ու վստահ ենք որ ընծայունիր օժանդակու թեան շնորհիւ պիտի կարենանք յաջողու Թեւամ ը վերջացնել սկսած

Նուէրները կատարել ուղղակի Շրջ. վարչու թեան .

17. Rue Bleue, Paris (9e) C. C. P. Paris 5985-07

կան մասնահիւղերու միջոցաւ:

ելնում փոխ-նախագահ Մարդար Աւետիսհանր։ Յորելեարը երբ ներս է մանում դանլինը, ժողովը ընդունում է ուռջի կանդնելով, ոգեւորուած եւ երկար ու րուոն ծափահարու [ժիւններով»:

Միութեան Խորհուրդի կողմե բանաս անդծր ողջունած է Մ. Աւեարսեան:

Um. Vmfumuhmi houmd & Buis. Pontմանեանի բանաստեղծական լեզուին մասին եւ յայտնած , որ «ինթ իրան Հպարտ է դպում տեսնելով, թե որքան հարուստ, ձկուն եւ բանաստեղծական արժանիջնեpul od marend & Zurjag phanele, app withնափայլուն արտայայտիչն է Յովգ. Թու-

Պատասիսանելով Սա. Մայիսասեանի, Թումանեպն ըսած է, որ իր ըրածը «առանձին մի բան չէ եւ որ դեռ եւս յայտնի չ, թէ այն ամ էնից ինչ որ ինքը դրել է, ո՛ր մասը կը կարողանայ դիմանալ ժաքանակի ազդեցու թեանը», ապա աւելցուցած է, որ «ին բոլոր գրուած քներից Թերեւս չատ եւ քչերը պէտքական քինին դալիք սերունդներին»:

Այնուհետեւ ողջոյնի խոսքեր արտասանած են Համագասպ Համբարձումեան, Պ. Արելեան եւ Ս. Արովեան, որոնց նոյնպես պատասխանած է 8. Թումանեան:

(*) Հայրենակցական միութիւններն էին՝ Ախալքալաքի, Լոռիի, Ախալցխայի, Գանձակի, Փամբակի, Նոր Բայազետի, Շուլավերի, կարսի, Ղազախի, Գողթնի, Ղարաբաղի, Նախիջեւանի։

U II 4 p ALWURAP OPHUTTEPE

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԱՐԴԱՐԱԴԱՏՈՒԹԵԱՆ USBUL -0-

Միջադգային Արդարադատութեան Ատեանը ՄԱԿի դատական գլխաւոր մար մինն է։ ՄԱԿի անդամ բոլոր երկիրները ին ընտրերաբար կ՝անդամակցին Ատեանի կանոնագրին, որ մաս կը կազմ է ՄԱԿի Ուխարն :

ՄԱԿի ոչ-անդամ երկիր մր կրնայ մաս կազմել անոր, ընդունելով Ատեանի կանոնագիրը. իւրաբանչիւր Հարցի պարա դաները Ապահովութեան Խորհուրդի յանձնարարութեամբ կը սահմանուին

Ընդղ. Ժողովին կողմե:

Ատեանի մասնակից բոլոր երկիրները, իրաւունք ունին վերոյիչեալ ատեանին ներկայացնելու դանադան հարցեր ։ Մնացեալ երկիրները իրենց Հարցերը կրնան յղել անոր, Ապահովութեան խորհուրդի աուած որոշումի սահմաններուն մէջ։ Աւելին, Ապահովութեան Խորհուրդը կրընայ յանձնարարել, որպէսդի իրաշական վեն մը յղուի Արգարադատութեան Ատ-

Ապահովութեան Խորհուրդը եւ Ընդհ. Ժողովը որեւէ իրաւական հարցի վերարերմամբ, կրնան Ատեանին կարծիջը

հարցնել:

ՄԱԿի միւս օրկանները, ինչպես նաեւ մասնագիտական հաստատութ իւնները Ընդ4. Ժողովի արտօնութեամբ կրնան Ատեանին կարծիքը Հարցնել այն իրաւական հարցերու չուրջ, որոնը կրնան ծադիլ իրենց գործունեու թեան ծիրին մէջ:

Ատեանին իրաւասութիւնը կ'ընդդրկե երկիրներու կողմէ ներկայացուած այն Հարցերը, որոնք հախատեսուած են ՄԱԿի Ուխան կամ ի դօրու եղող դաչինըներու եւ համաձայնութիւններու մեջ:

Երկիրները կրնան ի յառաջագունէ յանձնառու դառնալ ընդունելու Ատեանի իրաւասութիւնը մասնայատուկ պարագաներուն համար, սաորադրելով դաչինք մր կամ համաձայնութիւն մր, որ կր նա խատեսէ Ատեանի միջամաութերւնը:

Մ.յն յայտարարութեան մէջ, որով երկիրները կ'ընդունին Ատեանի պարտագիր իրաւասութիւնը, նոյն երկիրները կրնան որոշ վերապահութիւններ ընել կամ կարդ մր հարցեր դուրս ձգել:

ՄԱԿի Արդարադատութեան Միջադդա յին Խորհուրդը, ՄԱԿի կանոնադրի 38րդ յօղուածի հիման վրայ, բոլոր իրեն ներկայացուած Հարցերը լուծելու Համար կը

 Միջազգային համաձայնութ-իւններ, Summumbered promper Stom, 156 nebbyng երկիրներու կողմե ճանչցուած օրենը -

Միջազգային կարգուսարքը (իրբեւ

2 U. 3 U. U S U. T

ԴԱՍԱԳԻՐՔԵՐՈՒ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

«Սով. Հայաստան»ի ԹղԹակիցը դա սադիրջերու Հրատարակութեան չուրջ կարդ մր հարցումներ ուղղած է «Լոյս»

ապացույց ընդհանուր գործադրու[ժեան) ընդունուած իբրեւ օրենը:

— Օրէնսդրութեան ընդհանուր սկըզ – րունքները, որոնը ազգերու կողմե ճանչ-

_ Արդարադատական որոշումները *եւ* դանագան աղդերու ամենակարող Հեղի նակներու վարդապետութիւնները, իբրեւ օրենքի որոշուժներուն նպատաող միջոց -

Մաեանը կրնայ որոշել «ճշմարիտի եւ րարիի» Հիման վրայ, այսինքն ըստ ճրչմարտութեան արդարադատութեան, փո խանակ սահմանափակ օրէնքներու վրայ Հիմնուելու, բնականարար երբ երկու կողմերն այ համաձայն դանուին որո -

Երբ խնդրոյ առարկայ երկիրներէն մէկր չի գործագրեր Ատեանի որոչումով իրեն յանձնարարուած պարտաւորութիւնները, միւս կողմ է կրնայ Ապահովութեան Խորհուրդին դիմել եւ պահանջել, որ ան միջոցներ ձեռը առնէ որոշումներու գոր-

ծագրման համար:

Միջադդային Արդարադատութեան Ատեանը կր բաղկանայ 15 դատաւորներէ։ Cuns. Junique be Unimsadar Abus bapհուրդը, անջատարար, բուէարկութեամբ կ՝ ընտրեն այս ատեանի անդամները, անոնց կարողութեան հիման վրայ առանց նկատի առնելու անոնց Հպատակութիւնը: Ցամենայն դէպս ուչադրութիւն կը դարճուի, որպեսզի համաշխարհային արդարադատական գլխաւոր դրութիւնները ներկայացուին Միջազդային Ատեանին

Ատեանին մաս չի կրնար կազմել նոյն երկրէն երկրորդ անձ մը։ Ատեանի անդամները կ'ընտրուին 9 տարուան Համար, եւ վերընարելի են ։ Ատեանի ընտրուած անդամները, իրենց անդամակցութեան չրջանին, չեն կրնար այլ պաշտօններով

Միջադգային Արդարադատութեան Ատեանի կեղրոնը կը դանուի Հոլանտայի Լա Հեյ քաղաքը:

Միջազդային Արդարադատութեան Ատեանը իր սկզրուն ըներու եւ միջազգային գամաձայնութիւններու եւ դայինըներու հիման վրայ, կրնայ զանագան այժմէական հարցերը իրառական դետնի վրայ քննել եւ արդար լուծումներ տալ անոնց:

ՁԱՐԵՀ ՏԵՐՎԻՇԵԱՆ

հրատարակչութեան անօրէն Մ. Նահա պետեանի ։ Կր ներկայաացնենք անօրէնին պատասխանին հիմնական կէտերը.

– Երրորդ տարին է, որ ուսումնական ատրելըջանը սկսելեն երկու ամիս առաջ անմեր մասամին ճբնու ամամնուկիրըն վերջ կր դանե : Այս տարի , օրինակ , նախակրթարաններու համար ծրագրուած 103 դասաղիրջերն ալ արդէն տպագրուեցան **։**

Հրատարակչութիւնը որոշ քայլեր ձեռք կ՝ առնէ, որպէսզի գոհացում տայ ուսուցիչներուն պահանջներուն ։ Ուսուցիչներու համար նախատեսուած ուղեցոյց - դասագիրջերու մէկ մասը լոյս տեսաւ արդէն, միւսները տպադրուելու վրայ են։ Ցատուկ ուչագրութիւն կը դարձուի Հայկական դպրոցներու մեջ ռուսերեն եւ ռուսական գրականութիւն դասաւանդող ուսուցիչներուն անանօրինակ դասագիր քեր ապահովելու աշխատանքին։

Բարձրագոյն եւ միջնակարգ մասնագիատկան ուսումնարանները դասագիրջերու մեծ պահանջ ունին։ Հայաստանի բար ճրագոյն եւ միջնակարգ մասնագիտական Կրթութեան նախարարութեան հետ դործակցաբար անցեալ տարեչըջանեն սկսեալ որոշ քայլեր ձեռք առինք այդ աշխատանքը բարելաւելու համար։ Մ.յս տարուան Համար հակատեսուած 29 դասադիրքեն 8ը արդէն լոյս ընծայունցաւ, 7ը՝ տպագրուելու վրայ են, իսկ մնացեալները պատրաստ պիտի ըլլան մինչեւ Յունուար։ Ձրձորումին հիմնական պատճառն այն է, որ տպարաններու հետ անհրաժեչտ կարդադրութիւնները չեն ըլլար:

Իսկ ի°նչ պատկեր կը պարզէ տպագրութեան որակը ։ Դասադիրջերու ձեւաւոր ման եւ ապագրութեան աշխատանքին մէջ լուրջ Թերու Թիւններ կան : Որոչ աշխա տանք կը կատարուի դասադիրքերու ընագիրները բարձրորակ ներկայացնելու 4ամար, սակայն ասով հարցը չի լուծուիր. բարձրորակ բնագիրներն անգամ Թերու -Թիւններով կր տպուին, որովհետեւ տպագրական Թեջնիջը դոհացուցիչ չէ։ Առ այժմ յաջողեցանը բարձրորակ դասա գիրքեր լոյս ընծայել միայն տարրական

դասարաններու համար:

Խորգ. Միութեան Նախարարներու Խոր-Հուրդը 1967 Յունիս 3ին որոշում աուած էր, որ դպրոցներու մէջ դասագիրքերու պահեսաներ՝ «գրադարանային ֆոնդեր» Հաստատուին ։ Ասիկա կենսական նշանակութիւն ունի: Սակայն, պետք է դիտել տալ, թե ղալրոցներուն մեծ մասը չե ըմրոնած ասոր կարեւորութիւնը, միւս կողմե բաւարար աշխատանը չի կատարեր Հայաստանի Լուսաւորութեան նա խարարութիւնը, որպեսդի իրագործուի արուած որոշումը։ Այս որոշումին նպատակն է, որ գործածուած դասագիրքերը վերսաին գործածուին եւ այս ճամբով խնայողութիւն կատարուի թուղթի, տպագրական աշխատանքի ։ Եւ որովհետեւ այս ուղղութեամբ չատ քիչ դործ կը կատարուի, ուստի, ստիպուած ենք ամ էն տարի մեծ ապաքանակով լոյս ընծայել նոյն *հասաժիր* երև ։

«8U.A.U.2» P P-6 P-06C

ԻՆՉՊԵՍ ԳՈՂՑԱՆ BUPPORT PURC

ԳԼՈՒԽ Ա.

ՆԱՄԱԿՆԵՐՈՒ ԱՐԿՂԻԿԸ

Արդարեւ միայն դուք գիայք թե, դրժրախա աղջիկը, բարոյական եւ ֆիզիքաhan hene Apaull att the dunnet: Madրոն միրնե ջախատարևարևարեն է այո դառն յուսախարութեան, թե իրեն ձրդելու է այս սիրելի պատրանքը մինչեւ այն վայրկեանը ,երը ստիպուած պիտի ըլլարճ մայր ինոլէ խնբևու:

Դուք պիտի որոշեք եւ Պ. հախադահը ին միջոցաւս ձեղի կը Հաղորդե Թե կանիաւ կը Հաստատե ձեր արարջը:

Պ- Նախադանին յայտնեցեք խորունկ շնորհակալու թիւններս եւ Թոյլ տուեք որ երխամ մեր սիրելի որրուհին մօտ : Պա-

(15) բազաներու Համեմատ պիտի վարուիմ ։

- Մնաք բարով, Տէ՛ր հայր, ըստւ իույն Շումով եւ խոնարհելով քահանային առջեւ, դուրս ելաւ: Փօփր Մառի Փօլիվանօֆին սենեակը ուղղուեցաւ:

Աղջիկը գայն տեսնելուն պես, ոտքի ե-

- Է լաւ, Հարցուց իր հրամայական չեչառվը. Մոսկուայի մարդիկը ի՞նչ որոչած են։ Կր յանառի՞ն իրենց բարրարոս հրամաններուն վրայ:

_ Արոնը ձեր դիմումին ընթացը տուած են եւ գնացած ձեր արցուն ըներուն ։ Ձեր Հորը մարմինը վաղը պիտի վերցուի:

_ Ուիկայի մե[®]ջ պիտի Թաղենւը: Արևուրիր ի_oրչ երկանն ակակ հորքև: Ըսէ°ր հշմարտութիւնը թե ընդհակա-

սակն պահեր ամեն բան: ինչ որ սակայն ամենեն աւելի գին,թր կը խուսվեր, նախ որրուհիին հանդեպ

դդացած գթութիւնն էր. երկրորդ կը սարսափեր այդ աղջիկեն, որովհետեւ հիմա որ աղջիկը ալ չէր արտասուհը, իր նայուած քր կ իշխեր եւ իւրաքանչիւր խոսքը կը գրչեր գրամանի մը պես, որ պատասխան չընդունիր:

Քահանան այդ երկիւդի զգացումին տակ

dufuglig.

- Մյո՛, սիրելի աղջիկս ժողովրդային գործավարը նոյնպես գոհացում տուած է

Որրուհին շրթունըներէն երախտագի-

տական ոչ մեկ բառ դուրս ելաւ: Միայն աղջիկը մատովը ցոյց տուաւ պայուսակ մր, դոր հասած ատեն հետր բերած էր։

_ Մ.յս պայուսակին մէջ կը դանուի արկցիկ մր, ուր ամփոփուած են այն բոյոր նամակները, գոր մայրս կ'ուղղեր հօրըս , իրենց նչանաուջին օրէն մինչեւ այն օրը երբ մայրս, իբրեւ Աստուծոյ ընտրըեայր, Հոգին աւանգեց:

ինչպես որ մայրս պահանքած է իրեն հետ Թաղել իր ամուսնին նամակները, նոյնայես այ հայրս բացայայաօրեն յանձնարարած է որ այս արկղիկը գետեղուի իր դադադին մեջ:

Ձեզմ է պիտի խնդրեմ որ օգնէք ինծի, այս վերջին ու բարեպաչա պարտականութիւնը կատարելու համար։

- Ամբողջովին ձեր տրամադրութեան

աակն եմ ։ - Բայց որովհետեւ մենք կ'ապրինը

այնպիսի մարդոց օրենքներուն տակ, որոնք ոչինչ կը յարդեն, անոնք եթե այս արկղիկին գոյութենկն տեղեակ րլյան, անպատճառ պիտի ուղեն ստուղել անոր պարունակութիւնը:

Փօփը Թերահաւատ եւ ցասկոտ չարfull of pome.

_ Հաւատացէ՛ բ ինծի , անոն բ կատարելապես ընդունակ են, ըսաւ աղջիկը: Ամեն դնով պէտք է խուսափիլ այս պղծու ժենւեն եւ երբ դադադր համնի, պիտի խնդրեմ նամ այդ համակները գաղանօրէն պահել, հորս գլուխին ներքեւ գրուած բարձին muly:

_ Ձեր ուղածին պետ պիտի ընեմ, ը-பயட фофр:

Իրիկուան ղէմ , չորս հողի , լռութեամր սենեակ մացուցին կաղնեփայաէ դադաղ մը, ուր պիտի ամփոփուէր մարմինը գօրավար Փօլիվանօֆին, նախկին պատերազմական նախարար Նորին Վեհափառունիւն Երբօլա Բ. Կայսեր, նախկին անդամ Կայսերական Սորհուրդի. մեռած՝ իրրեւ գինուորական խորհրդական, Ռիկայի խաղաղութեան Համաժողովին մէջ Mորգ. Հանրապետու թեան պատուիրակու_ मिष्मार्थः

baturanhehrt

Bulnpy wantown 5:

Այսօր, զօրավար Փօլիվանօֆին մարմինը, վերջապես պիտի պատանքուի եւ դագաղը պիտի գոցուի այն գէմ քին վրայ որ ալ երբեք ախախ չաբորբ սեբւբ անհանսվո:

Սակայն ո°ւր պիտի Թաղուի: Ռիկա°յի մեջ ,ըստ աղջկան բուռն խընդրանքին, ԹԷ Մոսկուայի մէջ, ինչպես որոշած էր էր Արտաքին գործոց ժողովրըդային գործավարը:

POL VOLBERRUL

ձեղմե որ օգներ ինծի, որպեսզի կարե- (Tup.)

LUB UTUHOSPH SUL

Շաւարչ Միսաքեան սրահի կահաւոր ման համար կը նուիրեն.

Տիկին Նագրչդեարեան 100, Անարէ Եարգարտաչեան 50, Տիկին Ցասմիկ Գասպարեան 40, Պ. Լուսպարոնեան 30, Պ. Գրիգոր Եաիդարտաչեան 30, Տէր եւ Տիկին Միջայելեան 20, Չիվի Թեևան ընտանիք 20, 0ր. Մարի Նալպանտեան, Տիկին 2. Չարարեան, ունն 10ական:

ՓՈԽԱՆ ԾԱՂԿԵՊՍԱԿԻ

Տիկին Պուրմայեան 100 ֆր. կր նուիրէ «Ցառաջ» ին իր խնամիին՝ Արշաւիր խանէտանեանի կսկծայի մահուան աո-Phil:

CUNTZUULLAR

կապ. Խաչի Լիոնի մասնանիւղը չնոր-Հակալու թեամ ը ստացած է 100 ֆր. Տիկին Արտեմիս Ղաղարեանկ իր ամուսնոյն՝ Միսաբ Միրդէի ապարինանան առնեւ:

> A LOUER AU CENTRE DE LA

> > RUE DE CLERY

confection de 60m2, avec deux tables de coupe, un bureau, un

coffre, un chauffage et un coin

tel. 607 48 14

Imprimé sur les Presses

un atelier de

2ème étage,

cuisine

ԱՐՁԱԿՈՒՐԴԻ ԱՌԹԻՒ

4003kh ondonwohl white

Արձակուրդի առներ, հասցեր փոփո խունգրոր հիղուդրբեն անան է ննար ԳՐԱԻՈՐ, փոփոխութենկն 3-4 օր шռաջ, տալով Հին եւ նոր հասցէները եւ կցելով 5 \$1.6 வுறாதியிகாடிடு:

Վարչութիւնս ցաւով կը յայտնե սա կայն թե արձակուրդի առթիւ, հասցեի ոչ մեկ փոփոխութիւն կ'ընդունի ԻՏԱԼԻՈՅ համար, ուր Թորժատարր չատ աւելի անկանոն ըլլալով քան Ֆրանսա, կարելի չէ դոհացում տալ բաժանորդներուն:

LUP20hohhi «BUDUS»h

SULSTRE

4U.Angs hu.21 U.blyn - Anta Bajaduf վարչութիւնը ընդհ. ժողովի կը հրաւիրե րոլոր ընկերուհիները Հինգչարթի , Ցուլիս 11, ժամը 20.30ին, ընկերուհի Պապիկեանի ընակարանը, 28 Ավընիւ ՍԷնթ-Լիւսի, Անիկո : Կարեւոր օրակարդ :

ФИ.Р.Р.2.U.Z.U.З SP4V.U.V.З UПРОВИХ

60ԱՄԵԱԿԻ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԿԱՐԳԻՆ

ԾՈՎԱԳՆԱՅՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

ՀԱՅ ԿԱՐՄԻՐ ԽԱՉԻ ՕԴԱՓՈԽՈՒԹԵԱՆ ԿԱՅԱՆԻՆ ՄԷՋ

SAINTE-HONORINE-DES-PERTES

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ

Շաբաթ, Յուլիս 13, կէսօրին կասկարած ձուկ կայանի ճաշասրահին մէջ Երեկոյեան ԽԱՐՈՑԿԱՀԱՆԴԷՍ եւ

> Projection d'un magnifique film en couleur KEVORK AYANIAN présente VISION D'ARMENIE

կիրակի, Յուլիս 14, կէսօրին ՇԱՄՓՈՒՐՈՎ ԽՈՐՈՎԱԾ

Ս.յցելութիւններ՝ Համաչիարհային Բ. Պատերազմի ցամաջահանման տեսարժան վայրերը եւ ամերիկեան բանակի Հայ գինուորներու չիրիմներուն Ճաշերուն մասնակցիլ փափաքողներէն կը խնդրուի արձանադրուիլ Կույանին Տնօ -ம்தாட்டுக்கும் என் எடும்_தக்ட போடும் 12 — 2க்கைக்கும் (16-31) 92-77-63

bplangh .-Autoroute de l'Ouest, Evreux, Lisieux, Caen, Bayeux, Port-en-Bessin, Sainte-Honorine-des-Pertes

ԼՈՑՍ ՏԵՍԱԻ

Ոբեսժե ռրբառերութ, ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒՆ ԵՒ ՍՓԻՒՌՔԸ

Գրական հայերէններու հարցերը շօչափող լեզուարանական ուսումնասիրութիւն մը:

ዓትኄ 15 Ֆቦ · Արտասահման 3 ՏՈԼԱՐ Հետաքրքրուողները կընան դիմել Shinkeling Smugther

V. ASSADOURIAN 23, Rue Pixérécourt - 75020, Paris (France)

DU JOURNAL «HARATCH» Tél. 236-73-98 et 636-79-56 83, rue d'Hauteville 75010 Paris

ՏԱՐԵԿԱՆ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԻՍ

Այս կիրակի, Յուլիս 14, ամրողջ օրը, մեծ պատրաստութեամբ Հայկական յայտագիր մանուկներու կողմե

«ԿԱՅԱՆԻ ՕՐ»Ր

ԲԱՑՈՒՄ ԿԱՅԱՆԻ ՆՈՐ ՇԷՆՔԻՆ

Ճաշ տեղւոյն վրայ

Սենեակներ վարձելու Համար նախապես Հեռաձայնել Կայանի Տնօրէնութեան՝ Փարիզեն, կես-ինընաշխատա 16-82-609111 եւ ուղել 5 Պելֆոնթեն

լիՈՆի մասնանիւդը այցելութիւն մը կազմակերպած է այս առթիւ։ Մեկնում Կիրակի առառւ ժամը 7ին, Լիոնի եկեղեցիէն, 295 Ռիւ Պուալօ։ ՕԹոքառը Սէն-Մօուրս ար Պենօ կը հանդիպի:

Particular de la companie de la comp

2. B. T.

ԿԱՊՈՅՏ ԽԱԶԻ

ΦU.Ph2 ._ 2. 8. 7. Unque ων Φξ4/hpեան խումբի ժողովը այս Հինդչարքի իրիկուն ժամը 8.30ին Փարիզի Հայ Մչա-

Ա.1.3004.1.1. 2.8.7. Սարգիս Մինասեան *են խակոմ իաէի ընդ* 4. ժողովը այս Перия (впери 12) выбр 20.30/ги инվորական Հաւաքատեղին։ Կարեւոր օրա-

ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Համախարբերդցիական Միութեան Սէնթ Անթուանի դաչաահանդեսը Յուլիս 14ին, Կիրակի, Ֆապրրկուլի ծառախիտ անտառին մեջ:

Պուլի մրցում, գեղարուեստական բաժին, չամփուրով խորոված:

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Կապոյա Խաչի Լիոնի մասնաձիւրի տարեկան պարահանդէսը Շարաթ Նոյեմբեր 966, Շարպոնիկոի չքեղ որահներուն մկջ:

ไนอนนนนั้น อนอรนุคท Brasoullis Zeruseurles

Մ.յս Կիրակի առաւօտ (Յուլիս 14) ժամը 9.30 ին, Հեռատեսիլի Ա. կայանեն հայկ. յույտագիր .- «Մեկը անոնցմե որոնը մեուսն որպեսգի ապրի Ֆրանսան» : կր մաս-Sunly fis . - Zuije Alet, I, tale Zund of tile .:

46 **ՓՆՏՌՈՒ**Ի

Պուլկարիայեն Սաթենիկ Մենելեան կր փնտու իր եղբայրը՝ Աւետիս Տիւրկերեան որ տասը տարի առաջ կը ընակեր Մոն թրեօյ, բրոջը ընտանիջը (Նիկողոս Նի-4ngnuhui Uit unt Utnin, Anhunh) he տալոջը ընտանիքը Եալնըդեան (7 Ավրճիւ Langto, Utqua-Luphe):

Pp Smugth 5 .-S. MEDJELIAN

Kosta Zlatarev bl « Marz »

Plevene — Bulgarie

ԻՍԻԻ ՀԱՑ ՄՇԱԿՈՑԹԻ ՏՈՒՆ

Գրադարանը բաց է Շաբաթ օրերը ժամը 16-19 և Կիրակի օրեր՝ ժամը 10-12:

Disgues VOGUE

Le plus renommé producteur de disques 'Arméniens Folkloriques, religieux, de musique Symphonique

réalisés par

Ara BARTEVIAN

FOLKLORE, ORCHESTRE et CHŒURS

526 CHANTS ET DANSES D'ARMENIE ET DU CAUCASE

527 ARMENIE, chants et danses

516 REFLETS D'ARMENIE, chants et danses

199 ARMENIE IMMORTELLE

596 PROMENADE EN ARMENIE

517 SOIREE ARMENIENNE

30152 CHANTS ROMANTIQUES ARMENIENS

30240 LEGENDES D'ARMENIE

30211 DOUZE DANSES ARMENIENNES

409 LE THAR (par Garékine)

182 LE CAUCASE

Musique Religieuse

442 MESSE, d'après Ekmalian

451 MESSE, d'après Komitas 454 TRESORS DE LA LITURGIE ARMENIENNE, Vol 1

547 TRESORS DE LA LITURGIE ARMENIENNE Vol 11 (Cantiques de Pâques et de Noël)

Musique Symphonique

20176 Quatre pièces symphoniques 714 AU FIL DES SONGES (huit pièces) par l'orchestre des concerts Colonne 790 DEUX TRIOS, pour flûtes, Clar., Piano, Harpe

En vente chez l'auteur, 14, Rue Petit, Paris 19 — Tél. :208-99-22 Prix 30 Frs. Envoi contre remboursement, Frais en sus.

Demander le catalogue détaillé

LE VOYAGE EN GRECE

n'hésitez pas, adressez-vous à

Mayda BERBERIAN

6, Rue de l'Echelle, PARIS (ler) Tél.: 260-30-20 et 260-67-34 de 9 h. à 19 h. tous les jours

spécialiste de voyages en Grèce, Orient, Moyen-Orient (Liban, Egypte etc...) Les voyages à partir de 595 F.

26f auffiffind phusefing

Դիմեցէ՛ք ՄԱՑՏԱ ՊԷՐՊԷՐԵԱՆԻ

LE VOYAGE EN GRECE Ամեն օր ժամր 9էն 19

Ճամբորդութիւններ դէպի Յունաստան, Արեւելը, Եդիպաոս, Լիբանան 595 Ֆր. Էն ՍԿՍԵԱԼ

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ ՅՈՒԼԻՍ 11 JEUDI 11 JUILLET

0 6 17 6 9 10 0 ՀԻՄՆԱԴԻՐ ՇԱԻԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

HARATCH

LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE Directrice: ARPIK MISSAKIAN 83. RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS

Tél.: 770-86-60 — Fondé en C. C. P. Paris 15069-82 R. C. Seine 57 A 2731

₽ԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Sup · 150 \$: Brullum Արտասահման Տար. 175 ф.

Վեցամսեայ

80 фр. 0,90 ф.

50ቦዓ ያԱቦት — Թትት 13 060

LE NUMERO 0,90 F.

Fondateur: SCHAVARCH MISSAKIAN

50° ANNÉE - N° 13.060

OFAFET POUFE

ԱՄԵՐԻԿԱՑԻ ՕՐԻՆԱԿԸ

Ամերիկանայ դաղութեր, սփիւռքի տա-

րագիր Հաւաքականութեանց ամ էնեն Հինն ու բազմամարդը, անցեալ դարու վերջին տաստանեակներէն սկսեալ, գովելի Հայ րենսակրութեամբ, եթե ոչ բարերարի, դոնէ խնամակալի դեր կատարած է մեր կրթական հիմնարկութեանց եւ բարեսի րական կազմակերպութեանց Համար ։

Մասնաւորաբար երկու աշխարհամարտներու միջանկեալ շրջանին նախախնանական օժանդակութիւն բերած է Մերձաւոր Արևւելքի մեր դպրոցներուն ։ Մինչեւ այսօր ալ կը շարունակե իր նպասար՝ Հայ Օգնութեան Միութեան, Հայ կրթական Հիմնարկութեան եւ Հայ Բարեդործական Ընդ4 . Միու Թեան միջոցաւ:

Հարիւրաւոր միլիոն տոլարի, Թերեւս աւելիի կր հասնի երեք քառորդ դարու ընթացքին ամերիկահայ գաղութեին բերած օժանդակութիւնը Հայկական դպրոցնե րուն եւ բարեսիրական ընկերութիւննե -

Այդքան Հոկայ գոհողութերւն յանձն առնող մեր հայրենակիցները մինչ ուրիչին աունը չինելու հայրենասիրական առաջելութիւնն էին ստանձնած , բոլորովին երեսի վրայ էին ձգած իրենց սեփական տունը։ Ձէին նկատած , որ իրենց անզօր աչջերուն առջեւ կը Հալին ու ամերիկեան համայնակուլ դարընոցին մէջ ընդմիչա կը ձուլուին Աւետեաց Երկրին մեջ ծնած իրենց դաւակներն ու Թոռները:

Շատ ուչ էին մնացեր ։ Սակայն սխափեցան յանկարծ եւ փորձեցին մարել Հրրդենը, որ կը սպառնար լափել ամ էն ինչ: Բարի կամեցողութեան, զոհողութեան եւ նախաձեռնութեան տէր հայրենասէր հեր ահազանգը հնչեցուցին եւ յանդգնութիւնն ունեցան Հայկական ամէնօրեայ վարժարաններ բանալու Քալիֆորնիոյ

ինսինոյի մէջ բացուեցաւ Սրբոց Նահատակաց - Ֆէրահեան երկրորդական վարժարանը, Լոս Անձէլըսի մէջ Մեսրոպհան *մանկապարտեզ – նախակր*Թարան *–* երկրորդականը եւ Ալեք Փիլիպպոս նա *խակրթարանը։ Այս երեք* ամէնօրեայ վարժարանները կը յանախեն 700 երկսեռ աչակերաներ ։ Շէնքերու պակասն է, որ այլ չէ տուած աւելի աչակերաներ ընդունելու:

Օրինակը դարձաւ վարակիչ ։ Բարի նաարդ կարոց, ունին ող քրոնբում ժետլոցներ ալ բացուեցան Միացեալ Նահանդրբնու չայաչաա իանա դն ճամաճ ներուն մեջ: Պ. Ալեք Մանուկեան անհատապես կարեւոր դումարներ յատկացուց ամերիկանայ կրթական հիմնարկու թեանց : Իր անունը կրող վարժարան մը րացաւ Տիթրոյթի մեջ:

Միւս կողմ է Հ. Բ. Ը. Միութիւնը իր տարեկան ելբին 60 առ Հարիւրը կը յատկացնե դաղությահայ դպրոցներու օժան*դակութեան ։ Իր սեփական վարժարաննե*րուն (4 երկրորդական, 1 Հայագիտական եւ 13 հախակրթարան – մանկատպարտէզ) Համար 1972ին ծախսած է 1.055.843 աոլար։ Նոյն շրջանին 121.019 տոլար յատկացուցեր է եօթեանասուն նպասարնկալ **Կարոցներու**:

Քանատայի Համեմատաբար նոր դա ղութն ալ ձիգեր կ'ընկ կրթական մարզին մել, յանուն ազգապահպանման :

Ուն օհուտը ին ումասի Ֆնաըստուա ևա-

ZPULS - UUUNHEL

OPARU. V TEARFLE

ՓՈՐԹՈՒԿԱԼ ՆՈՐ ՀՈԳԵՐՈՎ

ՎԱՐՉԱՊԵՏԸ ԵՒ ՉՈՐՍ ՆԱԽԱՐԱՐ ՀՐԱԺԱՐԵՑԱՆ

-0-

Փորթուկալի վարչապետը՝ կարլոս, ինչպես նաեւ կեդրոնի կուսակցութեանց պատկանող չորս նախարարներ Հրաժարե– ցան, կառավարական լուրջ տաղնապ մր ստեղծելով : Ապրիլ 25ի գինուորական պետական հարուածէն հաք է,որ կազմուած էր դահլիճը, որուն մէջ կային կեդրոնի տարրեր, Համայնավարներ եւ ընկերվարականներ ։

Վարչապետը հրաժարեցաւ, որովհե տեւ , ինչպէս յայտարարեց Տեղեկատուութեան նախարարը, Պետական Խորհուր դր, որ վեթեոյի իրաւունը ունի կառավարական որոշումներուն վրայ, մերժած է վարչապետին պահանջը՝ յաւելեալ իչիսա-பாட்டுட்டு க்காழ க்டிட்ட போபாய போராரவுக் է Պետական Խորհուրդին, Թե տեսակցած է նախագահ Սփինոլայի հետ եւ խնդրած է անկէ, որ «անոքիջապես անհրաժելու միջոցներ ձեռք առնուին, որպեսզի իր պաչաօրը չարունակէ դործնական եւ արժա նաւոր կերպով» :

Իրականին մէջ կը Թուի Թէ Սփինոլա ձախողած է իր փորձերուն մէջ։ Պետական ղեկավար է առժամապէս ու կ'ուղէ իր դիրքը ամրապնդել։ Այդ նպատակով աներաժեչա տեսած է որ նախագահական ընտրութիւններ ըլլան Հոկտեմբեր 31ին։ Ցաղթողը պաչաշնավարման վեց տար ուան շրջան մր կ՝ունենայ։ Ուզած է նաեւ որ հանրաբուէ մր կատարուի պահպանեյու համար ներկայ բարեփոխուած Սահմանադրութիւնը, որ ի զօրու է ներկայիս եւ 1976ին լետաձգել Սահմանագրական Ժողովի մր ընտրութիւնները: Զինուորականներու կեսը դեմ եղած է այս առաջարկին: Այլ խօսքով՝ Պետական Խոր -Հուրդը կազմող զինուորականները, որոնք իշխանունեան գլուխ բերին Սփինոլան, գիան չուրիը աբսի ատնու արսև գնաժիևներուն:

Ամեր պարագայի մեջ պարզ է որ Փոր-Թուկալ լուրջ տագնապի մեջ է եւ հրագարեալ վարչապետին խօսքերը «ոչ ոք անվողաարինելի է, վստահութիւն ունիմ որ ժողովրդավար սկղբունըները կր չա րունակուին» պարզապես դառն Հաստա տումի մր տպաւորութիւնը կը Թողուն։

Fulih dh snyny CHEMBRERS HERENGHEN BRENEHEN BRENEHEN BRENEHEN BRENEHEN

ՊԻԹ ՔԼԱՐՍՖԵԼՏ, երկու ամիս բանտարկութեան դատապարտուեցաւ Հակա – ռակ աանոր որ դաախագր յետաձղումով դատապարտութիւն մը կը պահանջեր։ Ամրաստանեալը վերաբննութեան դիմեց մինչ ներկայ Ֆրանսացիներ բարձրաձայն բողոջեցին ։ Պիթ Քլարոֆելտ այն կինն է որ տարիներէ ի վեր կր հետապնուէ նացի ոճրադործները եւ փորձած էր առեւանդել

ԹՐՔԱՊԱՏՈՒՄ

ԿՈՒՏԱՆ, ՄԻՇՏ ԴՐԱՄ ԿՈՒՏԱՆ...

Ուաշինկթըն - Համաշխարհային Դրամատունը որոշեց համադումար մէկ միլիառ 196 միլիոն ոսկիի վարկ մը բանալ Թուրջիոյ, Մարոջի եւ Նիժերիոյ։ Դրամատունը հաղորդած է թե քառասուն միլիոն առլարի վճարում մր պիտի ընկ Թուրքիոյ, յատկացուելու համար «ժողովրդային նախաձեռնութեան» նոր ծրա գիրներուն եւ անտեսական հիմնարկնե րուն : Ուաչինկքերնի մեջ, Համաշխարհային Դրամատան վարիչները հաւաստեցին թե խնդրոյ առարկայ վարկը երկու տարուան պայմանաժամով պիտի օգտագոր ծուի Թուրջիոյ ճարտարարուհստի ձեռնարկներուն Համար, Պետական Ցատկա դումներու Դրամատան միջոցաւ: Նախապատուութիւն պիտի տրուի ժողովրդա յին - անտեսական ձեռնարկներուն, եւ անոնց սկզբնական վճարումներուն համար այդ արտաքին օժանդակութիւնը պիտի

Տրուած վարկը, որ է քառասուն միլիոն առլար, պիտի վճարուի հարիւրին 7,25 unhnund:

ՄԵԿՈՆԸ, ԱՄԵՐԻԿՍ. ԵՒ ԹՈՒՐՔԻՍ....

Անգարա - Ամերիկեան կառավարու թիւնը խորհրդակցութեան համար ետ

Լիլբեն, որ դատապարտուած է Ֆրանսայի մէջ, բայց ազատ՝ Գերմանիա։ Կր կարծուի որ Քէօլնի Ատեանին այս խիստ վճիոր նաեւ նախատական Է Ֆրանսայի Նախագահին համար, որ նոյն օրը Տևչում բանեցուցած էր վարչապետին վրայ, որպեսզի վաշերացուի 1971ի Համամայնագիրը։ Հակահրկութեան եւ հա կացեղապաշտութեան դէմ Լիկայի նա խապահը կոչ ըրած է որ բողոքի ցոյց մր տեղի ունենայ Չորեջչարթի իրիկուն Փարիզի գերմանական դեսպանատան առջեւ։

ՍՈՖԻԱՅԷՆ Հասած լուրերու Համա -**Հայն**, բաւական ծանր եւ ծ րագործում մը կատարուած է երկրին կառավարութեան եւ Համայնավար կու սակցութեան մէջ։ Կեղը. Կոմիաէի քարաուղարը՝ Իվան Ապանիեւ եւ Կոչեւ, երկուջն ալ Ա. քարտուղարին մտերիմները արտաքառւած են մինչ չուրջ 12 րարձրաստիճան պաշտօնեաներ ալ հեռացուած են իրենց պաշտօններէն:

ՖՐԱՆՔՕ հիւանդանոց փոխադրուած է երակատապի (ֆլէպիթ) հետեւանքով։ Սպանիոյ պետը 81 տարեկան է : Ըստ բըժիչկներուն վիճակը մտահոգիչ չէ, բայց եւ այնպես լուր տրուած է իշխան Խուան Կարլոսի որ Սպանիոյ գահը պիտի բարձրանայ երբ Քաուտիլոն մեռնի:

ՔԱՆԱՏԱՑԻ խորհրդարանական ըն արութիւններուն վարչապետ Փիէր Թրիւ առյի Աղատական կուսակցութիւնը լայն մեծամասնութիւն մր ապահովեց 140 ա-[ժոռով : Մյս ձեւով բացարձակ մեծամասնութենկն վեց աթու աւելի ձեռք կը ձգէ: Ընդդիմադիր գլխաւոր կուսակցութիւնը Պահպանողական, որ 1972ի ընտրութերւններուն 107 աթու ապահոված էր, այժմ 96 mfinn dang yp dat (-11):

ՔԱՄՊՈՃԻ նախագահը՝ մառեչալ Լոն Նոլ առաջարկեց իշխան Սիհանուբի, որ «առանց նախապայմանի խաղաղութեան բանակցութիւններ» կատարուին , որպէսզի դինադուլ Հաստատուի եւ օտար բոլոր ուժերը հեռանան երկրէն ։ Իշխան Սիհանուք անանիջապես մերժեց կոչը:

կանչեց Անդարայի իր մեծ դեսպանը, Ուիլերոն Մաբոմպեր : Պատճառը այն է որ [ժուրբ կառավարութիւնը ջնջեց խաշխաշի արդելքը եւ հրահանդեց որ այդ տունկը մշակուն երկրին բազմաթիւ նահանգներուն մէջ։ Ցայանի է որ խաշխաշի մբշակման որոշումը ծանր հակարդեցու -[խևն յառաջ բերած է Ամերիկայի մէջ: Մաբոմպերի յղուած պաշտօնագրին մեջ կ'ըսուի թե խաշխաշի մշակման մասին ամերիկեան կառավարութիւնը ջանիցս դգուչացուց Թուրջիոյ վարիչները եւ shշեցուց Թէ այդպիսի որոշում մր կրնայ լուրջ հետեւան ըներ ունենալ եւ վտանգել երկու երկիրներու յարաբերուԹիւնները։ Ամերիկեան կառավարութիւնը ջանիցս յիչեցուցած էր այս պարադան, այն օրէն ի վեր, ուր լսած էր Թէ խաշխաշի ցանքը պիտի վերսկսի Թուրջիոյ մեջ, որուն որոշումը ցաւ եւ մտահոգութիւն պատ ճառած է առաջին օրէն թէ' ամերիկեան հանրային կարծիջին, Թէ խորհրդարա նական եւ թե կառավարական շրջանակ ներուն : ԱՀա թե ինչու ամերիկեան կառավարութիւնը անմիջապես եա կանչեց դեսպան Մաբոմպերը, «խորհրդակցու թեան Համար»:

Ամերիկեան կառավարութիւնը նաեւ հաղորդեց թե «պիտի վերաջննե Թուր թիոյ հետ մշակած իր ամբողջ յարարե րութիւնները»:

Մարարայի քաղաքական շրջանակները անակնկայի եկան, լսելով որ «Թուրջեւամերիկեան յարաբերուԹիւնները պիտի վերաջննուին», այսջան անսպասելի կերպով ։ Ստացուած տեղեկութեան Համա ձայն, ամերիկեան խորհրդարանին արըուած է 240 ստորագրութեամբ Հանրա գրութիւն մը, որով կը պահանջուի դադրեցնել ամէն օժանդակութիւն Թուրքիոյ, անտեսական եւ գինուորական։ Կը Թուի թե Նիջորնի կառավարութիւնը այս Հանրագրութեան եւ այս ճնչումին ազդեցութեան տակ մնացած է եւ կտրուկ հրա հանդ տուած է Անդարայի իր դեսպանին ։

brehu't an ourha z b m u s h g

ԵՐԵՒԱՆ (Արմենփրես, Յուլիս 2-4)

162 ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ՀԱՑԵՐԷՆ

Հայ ընթերցողը միշտ հետաքրքրուած է լեն գրականութեամը։ Ասոր ապացոյցը կարելի է նկատել Հայերէն Թարգմանուած լեն գրական երկերու ցուցանանդեսը, որուն բացումը կատարուած է Երեւանի պետական գրադարանին մէջ։ Գրական ստեղծագործութիւններու կողջին ցու ցագրուած են լեհ դասական հեղինակներու ստեղծագործութեան նուիրուած գրա... դատական աշխատանքներ, լեհ - հայկական գրական կապերու վերաբերեալ յօդուածներ եւ ուսումնասիրութիւններ: Այս տեսակէտէն հետաքրքրական է լեն գրագետ Եարոսլաւ Իվաչկեվիչի յօդ ուածը «Հին հայկական բանաստեղծու -Թիւնը» Հաւաքածոյին մասին:

Ուչագրաւ չատ նիւթեր կան գրականութեան բաժինին մեջ: Հոս կարելի է տեսնել իլիզա Օժելկոյի գիրքերը, որոնք Վենետիկ լոյս տեսած են Հայերէն նաիոսնա արևու վերջերը եւ որեկայ մանու սկիզբները։ Այդ ժամանակաշրջանին լոյս տեսած են Հենրիկ Սենկեվիչի «Խաչա կիրները», «Սուրով եւ Հուրով» եւ «Պան Վոլոդիեվսկի» վէպերը, ասոնք այդ Թըւակաաններուն արդէն մեծ տարածում

գտած էին Հայաստանի մեջ:

bef bs 4e vosta.

[ԱՆՑՔԵՐ ՈՒ ԱՆՁԵՐ]

ԲԻՒԶԱՆԴ ՔԷՉԵԱՆ

(1859-1927)

--0---

Рипиниперьо տարի mnmg, 1927 Յունիս 29ին Պոլսոյ մեջ մահկանացու իր կեանքը կր կնքեր արեւմտահայ լրագրութեան եւ հրապարակադրութեան յաւերժ յիչատակելի դէմ թերէն Բիւդանդ Քեչեան՝ պատմական «Բիւզանդիոն» oրախերնի հիմնադիր - խմրադրապետը, որ Պոլսոյ Հայութեան երեսնամեայ մամլոյ տարեգրութեանց մեջ (1896-1926) յատկանչուելով հանդերձ պահպանողական ձետանտութելններով, ի յայտ բերած է նաեւ յառաջգիմական - ազատաիուչ ոգի՝ մասնաւորաբար լեզուական եւ դաղափարական չարժումներու մէջ:

Ծնած է Պոլիս, 1859 Օգոստոս Ցին, Կեսարացի ծնողջէ: «Ի ձուոյ» կոչուած էր
լրագրուժեան եւ հրապարակագրային արռեստի, — անոնցնէ՝ որոնջ պատանուԹեան տարիջէն իսկ, բնազգական մղումով մը, կը չաղախուին հանրային մեր
կեանջին, կ'ապրին հայկական առօրեային եւ հասարակաց տաղնապին հետ
ու բնածին իրենց ընդունակուժեան ազնիւ կիրջով մը՝ ատակ դառնալով տեսնելու, դատելու, վերլուծելու եւ առաջնորդելու ըարձրադոյն կարելիուժեանց։

Նախնական ուսում միայն ստացած է սակայն Իւժիւձեանի «Մասիս» էն մինչեւ Արփիարեանի «Արեւելք» ը, ապա «Բիւ-գանդիոն» ի խմբագրականներն ու քրոնիկ-ները, անառարկելի վկայուժիւններ կր մնան մաքի կազմուժեան մը՝ որուն տէր դարձած էր ինքնաչիատուժեան ճամրով, — Հմասնալով լեզուներու եւ խորանալով չրապակագրային արուեստի նրրուժեանց մէն:

Մանանը որ առիք ունեցած են քղքատերու «Բիւզանդիոն»ի Հաւաքածոները, անո՛նը ժանտուանդ՝ որոնը ապրած են 1890ական եւ 1900ական քուականներու Պոլիսը — Հետեւելով միաժամանակ Բիւ դանդ Քէչեանի կեանքին ու գործին — իր
վաստակին մէջ չեն կրնար չտեսնել ադդին բոլոր Հիմնական ինդիրներուն Հանդէպ դդայուն, տուժական եւ աւանդա պաչտ՝ սակայն նաեւ ողջախան ու բարեչրջական մարդը:

Իր ժամանակաչըջանի արեւմտահայ կեանջէն ըխող ստիպողութեանց, դէպ – ջերու եւ իրադարձութիւններու լոյսին տակ՝ կրնանջ Համաձայն եղած չըլլալ «Բիւդանդիոն»ի կեցուած ջներէն չատերու. սակայն ոչ ոք կրնայ ժիտել Հանրային մեր Համակեցութեան մէջ հակակչուղի իր դերը ընդդիմադրութեան, պահպա-նադականութեան եւ չափաւորութեան դիրքերու վրայ անանձնական իր ծառա – յութերւնը ժողովուրդի մը՝ որուն բնա-տոհմիկ խառնուածքին, կրօնադդած ապ-րումներուն եւ աւանդութեանց՝ Հաղորդ է եղած ընտանեկան ու ընկերային իր կապերով:

Շատ կանուխյեն մուտք գործած է Մամլոյ ասպարեր եւ 1870ական Թուականներյեն մինչեւ 1896 (մինչեւ «Բիւդանդիոն»ի
հիմնադրուԹիւնը իր կողմէ) աշխատակցած է դլիսաւորաբար «Մասիս»ի ու «Արեւելք»ի։ Հակառակ ակադեմական – մասնադիտական պատրաստուԹիւն ստացած
չրլլալուն, չատերէ չա՛տ աւելի համա –
պարփակ իր դարդացումով՝ յաջողած է
ընդդրկել լրադրային եւ հրապարակա –
դրային բոլոր մարդերը, քաղաքականեն
մինչեւ հանրային, լեղուականեն մինչեւ տնտե –
պանան։

Մենք չճանչցանք գինք անձնապես . սակայն ապրեցանք մաերմութեան մէջ իր զառակներեն Պարոյր եւ Այոտ Քելեաններու, առաջինը հառա հրապարակագիր, երկրորդը՝ որքան ջգուտ ժողովական, նոյնքան եւ տաղանդաւոր երդիծաբան: Lumb mapor thup with winkle jusula նոյն թերթի անրագրութեան մէջ - «Ժա-Saludy, «Vap Lace», «Uptatipe» to «Unդարար» : Իրենց սաստին , բէնին եւ պարրերական դաժանութեան հետ՝ դտանը գուրդուրանքի ու յարդանքի դդացումը, որ է'ր երբեմն «մեծ»երու դաստիարակչական դերակատարութեան գլխաւոր յատկանիչներեն մեկը կր կացմեր՝ Հանդեպ նորերու եւ սկսնակներու:

Բիւդանդ Քէչեանը իր կեանքով ու դործով Հանչյանք Պարոյրի եւ Աշոտի մէջ, իստոնուածքով Հակադիր իրարու՝ սա – կայն ողիով այնքա՛ն լրացուցիչ մէկդմէկու...

«Բիւղանդիոն»ի Հաւաքածոներուն մէջ դասնը մանաւանդ Հանրային – իմացական մեր կեաքին ու չրջանի բոլոր արժէջներուն Հանդէպ մչտարթուն հրապարակագրին դգայուն կեցուածքը. յատ – կասլէս աշխարհարհան չարժումին Հանդէպ Քէչեանի դրական, ողջադատ ու հեռատես վերաբերումը. պահպանողականութեւնը նեղմտութեան Հասցնող մոլերանդներու դէմ իր անկեղծ, Համարձակ ու ջաջ ծառացումը. Հայր յատկանչող առեմական դիծերու պահպանութեան չարտաղով Հանրային մարդուն պարրերական դեղումները...

Այսօր ալ, տակաւին «Բիւդանդիոն»ի սկզբնական տարիներու Հաւաքածոներուն մէջ պրպտելի եւ ուսանելի դասերու Հարրուստ միները մը կը սպասէ ըննական լոյսի, — ժամանաակակից անցեալը վերագնահատելու տեսակէտով անդանդառելի կարեւորունիւն ներկայացնող փորձերու։

U. A

Խ Ր Ի Մ Ի ԺԷ. ԴԱՐՈՒ ՏԱՂԱՍԱՑՆԵՐԸ

թ. եւ վերջ

Վրթանես կափայեցի (Սոնկեցի) Թեևւ բնիկ Խրիմցի չէ, բայց չրջանի տաղասացներու չարջին պէտք է դասել իրաւամբ, ջանի երկար տարիներ կաֆա ապըեցաւ եւ Հոն ստեղծագործեց։ Ծննդեան
եւ մաՀուան Թուականները անծանօԹ կը
մնան, դիտենք միայն, որ ՎրԹանէս ԺՋ․
դարու երկրորդ կէսի տաղերդու է։

Արարատեան դաւառի Գիլան դիւղէն էր Վրթանէս, «աղդէ Սրոնեցի».

Վըրթանէս անպէտ հոգի Որ եւ ազգէ Սըռնկեցի։ Ի գաւառէն Այրարատի, Եւ ի գեղջէն Գիլանեցի։

Հ. Ն. Ակինեան կ'ենԹարրէ, որ Գիլան գիւզ ըսելով, Հաւանարար, տաղերդուն նկատի ունեցած է «Սիւնեաց Համանուն դաւառակն», որովՀետեւ Արարատեան դաւառի մէջ Գիլան անունով դիւղ մը ծանօժ չէ։

Վրթանկս իր մանկութեան ընկերոջը Գրիգոր վարդապետի հետ կը դաղթե Լե-հաստան։ Գրիգոր (նտեւ Վանեցի) չու-տով՝ 1552ին, կը բաղմի Լվովի առաջ -նորդութեան աթուին։ Տասը տարի հաջ Լեհաստանի Սիկիզմունտ թագաւորը հրո-վարտակով մը Գրիգորը եպիսկոպոս կը կարգի «ընդ բոլոր թագաւորութիւն Լե-հաս»

Գրիդոր, սակայն, «վասն հերձուածոդութեան եւ հակառակութեան ժողովրթդոցն» կը հեռանայ եւ կ'երթայ Երուսաղէմ, ապա՝ Հռոմ ։ Սնոր վերջին հանդրուանը կ'րլլայ Կ. Պոլիս, ուր կը մեռնի 1574ին ։

Վրթաներկ մնացած տաղերը դլաւորաբար կրձական բնոյնի են, կր շշջափեն եկեղեցական խնդիրներ։ Բայց անոր գրչին կր պատկանին նաեւ երկու տաղեր, որոնը կարծարծեն Հանապագօրեայ Հարցերը, կր պատկերացնեն ժ.2. դարու երկլորդ կեսի Հայ դաղութերն կարդ մր երեսները։ Ասոնցնէ մեկը կը ներկայացնե ապրուստի ողութիւնը կաֆայի մէջ, իսկ միւսը մեծատունի մր ագիտու Թիւնը: Uռաջինը դրուած է 1560/ն և կր կրէ «Ի Վր-*Ծանես վարդապետ*է ասացեալ գտաղո ի վերայ կաֆայու սղութեան» վերնա appp: Un mung wedt purne t, wirչուլա, առաւելապես պատմական առուand, pull up to proup purpople aff? ծայր տուած սովին եւ մղջաւանջին մասին . ընակչու թեան վիճակը այն օան ծանո

եղած է, որ «բաղում ը սատակեն», խ Թախարները նոյնիսկ «դմեռելս Հանհալ ուտէին».

> Այնպէս սաստիկ սով հղաւ, Որ սովուն բազումք սատակէին Թաթարքըն գազանաբար, Զմեռեալս հանեալ ուտէին։

խաւարամաունեան եւ անոր պաչտ պաններուն դէմ ուղղուած բուռն բողոջի
միւս տաղը, ուր ջննադատուած է ան
մեծատուն մը՝ ժամանակուան աղիտունետն պաչտպաններէն մէկը։ Նպատակաոլաց Համեմատունիւններով՝ Հետաջրջըտարան պատկերներով ան կը խարաղան
տուիտունիւնն ու անոր պաչտպանները,
տորիտունիւնն ու անոր պաչտպանները,
տորիտունիւնն ու անոր մերջինները մունին
մէջ Տրաղ վառողներ են, կոյրերուն՝
մէջ Տուղ ծարաւ եղողներուն ջուր տըւողներ են.

Մէկ մարդ մի ճրագ վառէր, Եւ բարձր տեղի էր դրեր.
Մէկ մի խիստ յիմար եղեր, Զճրագն ի վայր էր առեր։ Տարեր սընդուկըն էր դրեր, Զնորին լոյսն էր արգիլեր.
Մէկ մի Աստծոյ համար, ի լեռէն աղբիւբ էր բերեր, Մէկ մի չարութիւն արգիլեր։ Շատ ոք ծարաւած թողեր, Ծարաւած բազումք են մեռեր։

Վրքանեսի տաղերը արժերաւոր են նաեւ այն պատճառով , որ գրուած են ժամանակի ժողովրդական լեզուով ։

Մենք Համառօտ գիծերով բնուխարբեցինը Խրիմի Հայ քանի մր տաղերդուներու կետնքն ու գրական ժառանդուխիւնը։ Մեր խօսքը սահմանափակեցինք միայն ԺԷ․ դարուն (միակ բացառուժիւնը՝ Վրբեանես Կաֆայեցին եղաւ)։ Մինչդեռ ԵԷ նոյն դարուն եւ ԵԷ անկէ առաջ ու հարթ Խրիմի մէջ ստեղծագործեցին չատ տաղասացներ ալ, ինչպէս, օրինակ, Գրիդոր եւ Ներսէս կաֆայեցի (ԺԵ․ դար), Ստեփանոս կաֆայեցի եւ Ստեփանոս Թոխատեցի (ԺԷ․ դար) եւ ուրիչներ։

Ձարմանալի չէ, որ գրեթե բոլոր տաղասացները ապրած եւ ստեղծադործած են գլիսուորաբար կաֆա, անկախ այն իրողունենեն, նե անոնք այդ քաղաքեն չեն եղած յանաի ։ Իր ատենին կ. Պոլսոյ հուչակին արժանացած այս քաղաքը իր արաբարիայի բաւներով բո գորանայիր կետևքով ետ չէր մնար Եւրոպայի ամենեն զարգացած քաղաքներէն, եւ, Հակառակ [ժուրթ - [ժա [ժարական աիրապետու [ժեան, հայ առեւարական դասը եւ Հնարանիա արհեստագործները կետնը ու եռանդ կուուային բազմազգ քաղաքին, ուր մահմե ատիարունիւր բևեթ չյանովեցաւ չօzunftelh stangen date: Usu let lingen հայ դաղ ժականներու հոսան թներ եւ մրչակոյթի գէմ բեր ընդհանրապես Խրիմ եւ, յատկապես, Կաֆա կ'երթային այդ դարերուն:

Ձարմանալի չէ նաեւ, որ առաջին անդամ Խրիմ և Հայերն են, որ դրի կ՚առնեն եւ Հաւաքածոյի մր մէջ կ՚ամփոփեն Հայկական ժողովրդական երդեր։ Այդ ժողովածուին Հեղինակը, ինչպէս ժամանակին պարդուեցաւ, Խաչդռուղն է (Խաչիկ Երէց)։ 1608ին, 16 տարեկան Հասակին, ան դրի կ՚առնէ քսանէ աւելի Հայկական ժողովրդական երդեր։

Եգրակացնելով ըսենը, որ ժվ. դարու իսրիմահայ տաղերդունքիւնը ժամանակաչրջանի արճնցող մչակունային չարժումին նկատելի արտայայտունիւններեն էր եւ կարեւոր նպաստ մը բերաւ հայ դրականունեան:

र . एम्स्एडम्र्रिए

or Atheres which

burn

*BU.PU.2»!
surushgkf

ernhuur osbuu

ՏԱՍՆԵՐԿՈՒ ՏԱՐԻ ՊՈԼՍԷՆ ԴՈՒՐՍ

1896 - 1909

ՏԱՍՆԵՐՈՐԴ ԳԼՈՒԽ

46024646

Ցերեկէն ետքը, ժամը երկուքին միջոցները, Սիրքէնիի կայարանին մօտերը կր դանուէի, երբ Թնդանօթը դոռաց։ — Մէ՞կ դոչեցին Հարիւրաւոր բե – րաններ։

Բայց տակաւին վստահութիւն չու – նէինը կրնար հրդեհի թնդանօթ րլլալ։ Թնդանօթի հարդւածները ևու արդա

Թնդանօթի Հարուածները կը չարու նակուէին եւ մինչեւ եօթերորդ Հարուածը ամրոխը անձկութեամր Համրեդ:

Երը ութերորդ հարուածը թնաց՝ որոտրնդոստ ծափահարութիւն մը լսուե ցաւ ամէն կողմէ։ Մինչեւ այդ վայր կեանը լռութեան մէջ ոպասող ժողովուրդր յանկարծ խանդավառուեցաւ։ Ծափահարու Թիւններու հետ կեցցէներու ազա – դակներ ալ բարձրացան։

Թնդանօթի Հարուածները կը չարու – նակուկին։ Մինչեւ քսան – քսանըՀինդ Համրեդինը, ու ալ անկէ ետքը Հայիւը կորոնցուցինը։

«Կեցցե՛ Սուլքան Բեչատ», ազագակը լսուեցաւ յանկարծ եւ իմացանք որ նոր Սուլքանը Հասած էր Սիրքենիի նաւամատոյցը։

Քիչ մը հաջը կայսերական կառջը հրեւցաւ: Նոր Սուլժանը բարի ու Համակրելի դէմ ջով, առաջին վայրկեանէն սիրտերը դրաւեց եւ ահաղնագոչ «կեցցէ» – ները կրկին օղը ժնդացուցին, որոնց ինջ կը պատասխանէր անընդհատ բարեւելով Տամրուն երկայնջը խոնուած անհամար բաղմուժիւնը:

Կ. Պոլսոյ ժողովուրդը կարծեմ երբեջ այսջան խանդավառութեամբ իր նոր Սուլթանը չէր ողջունած:

Ապրիլ 28ին, դարձեալ Երեքչարժի օր մը, կատարուեցաւ Թրակապութեան արարողուժիւնը նոյն ողեւորուժեամը։

Այս անդամ բազմութիւնը շատ աւելի էր Պոլսոյ կողմը։ Սիրթէնի, Այա Սոֆիա, Պապը Ալի պողոտան, Սուլժան Պայազիտի Հրապարակը, ամէն կողմ, փողոցին մէջ, տուներու պատուՀանները,տանիջնե_ րու վրայ, ծառերուն դադաժը, Հաղա –

րաւոր մարդկային գլուիներ կ'երեւային։

Թուրք կիներ մանաւանդ գրաւած էին
բոլոր բարձրահայեաց դիրքերը եւ ժա –
մերէ ի վեր նստած կը սպասէին տեսնե–
լու համար իրենց նոր փատիչահը:

Սուլժան Բէչատ Թօփ Գաբուի պալատեն քառաձի չքեղ կառքի մը մէջ բաղմած դուրս ելաւ։ Բազմուժիւնը այն աստիճան խճողուած էր որ կառքը Հագիւ
կընտը կամաց կամաց յառաջանալ եւ
բոլոր Հանդիսականները կընտյին մօտեն
դիտել իրենց վեհապետը։

Նոյն բարեմոյն դէմքով անձն էր դոր տեսած էինք դահակալուժեան օրը, միայն Թէ այս անդամ աւելի տարեց կ՝երեւար, որովհետեւ մօրուք Թողած էր։

Ծափահարուժիւնները, կեցցէները, ա՛լ աւելի մեծաչուննը, զինւրը կ՚ընդունէին ամրողջ անցջին վրայ։

(Tup. — 148)

ՉՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԱԾ ՁԵՌԱԳԻՐՆԵՐԸ ՁԵՆ ՎԵՐԱԴԱՐՁՈՒԻՐ

8 ७ ५ ५ ५ ५ ६ ६

բաղմանիւ վերադասներից մէկը, որին չեղակալ էին կոչում, դանդահարեց սովաղ։ Դիրեկտորը տեղում չէր։ Հեռա – խոսափողը վերցրեց Հաչուապահը։

Տեղակալը ողջունեց Հաչուապահին, ինչպես կարգն էր, դրուցակցի առողջութեամբ Հետաքրքրուեց եւ յետոյ անդաւ դործնական խօսակցութեան.

- Քսան Հաւ է ինձ պէտը, աիսպերս։ Հիւրեր ունեն ։ Ուղարկում եմ մեջենսու։ Հաչուապահը չփոխուեց ։

_ Իսկ ի°նչպէս ձեւակերպեն այդ դործր, ընկեր Տեղակալ : Ո°ւմ Հաչուին :

_ Ոչ մի Հաչիւ։ Որպէս ընծայ։ _ Այդպիսի կէտ չունենը մեր ԹղԹերում, ընկեր Տեղակալ։

- Փնտուիր, կը դանես, - եւ կարուկ կախեց հեռախօսափողը։ Եւ մեջենան ուղարկեց սովիող։ Մի ժամից կրկին դանդեղ.

_ Մեջենան տեղ Հասաւ[©] ։

_ ZumuL:

_ Շաապիր, չուչացնես։

- Ես չեմ ուչացնում , ընկեր Տեղակալ , պարզապես փնտուում եմ , փնտուում ու չեմ դանում ձեր ասած կէտը ։

Մետաղային ճայնով որոտաց Տեղա-

_ Գլուիս երկա[°]ը պիտի տանես ։ Ու– դարկիր եւ ոչ մի խօսը ։

«ԵՄ առանց Համապատասիան կէտի, առանց օրէնքի ֆերմայից կարելի է քան Հաւ վերցնել, նշանակում է կարելի է ըսանրհինդը վերցնել»:

Եւ վերցրեց : Քսանը ուղարկեց ըստ պահանջի, հինդը իր տուն՝ իսկոյն փետրելու եւ եփելու հրահանդով : Երեկոյեան նա իր յանպատրաստի իննջոյքի հրաւիրեց առվիոզի դիրեկտորին :

— Ո°ւմ անուանակոչութեան օրն է, — սեղանի առատութեւնից չլացած Հարցրեց դիրեկտորը, — ո°ւմ պատուեն է այս տմո։

Հաչուապահը տխուր ժպտաց.

- Չգրուած այն կէտի պատուին, որի չնորհիւ քանի հաւ ուղես կարող ես Թըոցնել ֆերմայից եւ մնալ անպատիժ ։

Եւ նա պատմեց եղելուԹիւնը։ Քսանը ուղարկել է Տեղակալին, հինդը իրեն է վերցրել։

— Ամեն ինչ ճիչը է, — նոյնալես տըխուր ասաց դիրեկտորը, — դայլաձադը դառնուկ է Թոյնում մայր դայլի օրինակով: Ամեն ինչ ճիչը է։

፲፱በኒኮን ՀበՒՐՈՒՆՑ

«Սով . Գրաականութ իւն»

203761 4040067

Հեrnuներու Orp

____0___

«Հերոսներու Օր»ուան դաչտահանդէսը՝ կաղմակերպուած Հ. Ց. Դ. «Քրիստափոր» կոմիտէի կողմէ, մասնակցութեամբ Հ. Ց. Դ. Նոր Սերունդի «Շ. Միսաքեան» խումբին եւ կապոյտ Խաչի մասնաձիւղին, տեղի ունեցաւ Կիրակի, Ցունիս 30ին «Շա- Թօ տը Մոնտ»ի ծառաղարդ պուրակին մէջ։ Վալանսէ եւ չրջականերէ խուռնե – րամ բաղմութիւն մը փութացած էր պուրակը։

Դաչտահանդէսին րացումը «Կարկուտ տեղաց» խմբերդով կատարուեցաւ ժամը 16ին։ Նախադահը՝ ընկեր Լեւոն Մու – րատեան ընդհանուր ակնարկով մը պատեկերացուց օրուան իմաստը. «Գաչնակցու- Թիւնը իր կապմուԹենչն հաղիւ եօԹը տարի անց 250 անձնաղոհ մարտիկներ պայթարի դաչտ նետեց՝ պատժելու համար ջիւրտ Մադրիկ ցեղը, որ սուլԹանին հայաջինջ ջաղաքականուԹեան դործադրող-ներչն եղած էր՝ չարդելով հարիւրաւոր անդէն Հայեր, Ցուլիսեան սիրադործու- Թեան ողեկոչումն է Հերոսներու Օրը»:

Ցաջորդարար մեներդեցին Օրիորդներ Քէչէձեան, Միրիժարեան, Տիկիններ Պայրամեան, Իսկինեան, Տօնիկեան, Րասկէ – լէնեան, Պարոններ Գասեան։ Կօչկակարեան, Ձաջարեան։ «Կռունկ» նուադախումրը Հայկական եղանակներ Հնչեցուց։

Բանախոսեց ընկ. Գ. Քիրենեան, որ *խանասորի արչաւանքը նկատեց լիչատա*կելի դէպը մր, մեր վերջին հարիւրամեայ պատմութեան մէջ, քանի որ Հայր ցոյց աուաւ Թուրբին եւ Քիւրտին, թե դիտէ դէնքով պատուհասել ջարդարար ները. «Մենք երախտագիտութեամբ կը յիչենք մեր հերոսները, քանի որ անոնը իրենց արեան գինով Հայ ժողովուրդին ապրելու եւ գոյատեւելու իրաւունքը հաստատեցին . կր յարդենը բոլոր հերոսներն ալ, ինչ դրօշի տակ ալ կոուած ըլլան անոնը։ Այսօր ունինը հայրենիք մր, որ ամեն օր քայլ առ քայլ կր յառաջդիմե ամեն մարդի մեջ. Հայաստանը մեր բոլորին գուրդուրանքին առարկան պէտք է մնայ»: Բանախօսը ապա խօսքը ուղղեց երիտասարդներուն յայտարարելով, թե երէկ երկրին մէջ իրենց Հայրերը կը կրոուէին յանուն հայրենիքի եւ ազգի գոյատեւման, Հայաստանի անկախութեան, իսկ այսօր, այս ափերուն վրայ երիտա սարդներուն վիճակուած է պայքարիլ ուծացման գէմ՝ ազգային գիմագիծի պահպանուման ի խնալիր:

Ինընաբուխ նուէրներէ դոյացաւ 2000 ֆրանը։

4.8.

ԻՏԱԼԻՈՑ ԹՂԹԱՏԱՐԻ ԳԱՅԹԱԿՂՈՒԹԻՒՆԸ

Իտալական Թղթատարի գայթակղու – Թիւնը նոր Հարց մը չէ, սակայն այս օըերուն յատուկ ծաւալ ստացած է։ Արդարեւ, ամէն օր Հաղարաւոր նամակներ,
հեռադիրներ, մանտաներ կ՝անհետանան։
Գայթակղութիւնը երկար ժամանակե ի
վեր կը տեւէր։ Սակայն դիպուածով մէջտեղ ելաւ Լոմպարտիի մէջ։ Այս դեղատեսիլ դաւառին Թղթատարին վարչու –
Թիւնը պարդապես Թուղթի դործատունը
կը դրկէր Հաղարաւոր Թղթատարական
պարկեր։ Գործատունն ալ դանոնջ կը դործածէր Թուղթի խմոր պատրաստելու Համար։

Քննութիւնը ի յայտ ըերաւ դայթակ -
դութեան ծաւալը։ Եթե յանցաւոր անօ ըենները պաչտօնանկ եղան՝ տեսնուեցաւ,
որ ասոնց յանցանքը բացառիկ երեւոյթ
չէ։ Այլ խօսքով Հաստատուեցաւ, որ ընթացիկ սովորութիւն դարձած է ծրարնեըով նաժակներ, Հեռադիրներ եւայլն
յանձնել թուղթի դործատուներուն։

Թիւերը ցոյց կուտան ծաւալին տարոդուժիւնը։ Հռոմի մէջ մէկուկէս միլիոն
մանտա չէ յանձնուած, օրական 8000 հեռադիր իրենց հասցէներուն չեն դրկուած
եւ, ներկայիս, 18 ժոն նամակներ, որոնջ
«օդանաւ»ով պէտջ է առաջուին, ժղժատարի կեղոոնը կը մնան, իսկ անդին նամակներով ծանրաբեռնուած ուժ վակոններ ատենէ մը ի վեր դամուած կը մնան
մայրաջաղաջին դլխաւոր կայարանը։

ձարտարարուեստի պատասխանատու – ները, առեւտրականները, այսինչն բոլոր անոնչ, որոնց համար ԹղԹատարը աչ – խատանչի միջոց մին է, լրջօրէն մտա – հուրւած են։ Սնոնց համար կացուԹիւնը ձակատարրական է։ Ահա Թէ ինչո՛ւ «զու– դահեռ» ԹղԹատարուԹիւն մը ստեղծուած է, անձնական նախաձեռնուԹիւններով։ Թորինոյէ Հռոմ, ընկերուԹիւն մը նոյն– իսկ ինչնաչարժի չարաԹական կապ մը հաստատած է նամակներ փոխադրելու համար։

Թերմինիի (Հռոմ) երկաԹուդիի կայարանին մէջ յատուկ «չուկայ» մը ստեղծուած է։ ԵրկաԹուդիի վարիչները 1000 կամ 2000 լիռի փոխարէն նամակներ կ'ընդունին եւ կ'երաչխաւորեն, որ այդ նամակները Թղժատարին պիտի յանձնեն Ֆրանսայի կամ Ձուիցերիոյ մէջ։

Հռոմի մէջ, Հաղարաւոր քաղաքարնակները իրենց նամակները Վատիկանէն կը դրկեն։ Վատիկանի ԹղԹատարը լաւ կը րանի, մասնաւորաբար «օգանաւ»ով դրըկուածները։ Արտւհանդերձ պաչտօնեայ մը կ'րսէ Թէ «ԵԹէ այսպէս չարունակուհ, մեղ մօտ ալ ի մօտոյ անդամալուծուԹիւնը կր սկսի»:

Իտալական կետնքի այս «զուարձալի» երեւոյթները իսկական պետական հարց գարձած են։ Սենտիքաները կը պահան – չեն, որ մ իջոցներ ձեռք առնուին, եւ կ՝ա- ռաջարկեն եռամսեայ ծրագիր մը՝ որ – պէսզի ընականոն վիձակ մը ստեղծուի։

LUBUUSUL

ՁԱՑՆ - ԼՈՑՍ ՅԱՅՏԱԳԻՐՆԵՐ

Երեւանի Բազմարուեստից Հիմնարկու-Թեան դասախօս Փրոֆ. ԱրրաՀամ Արրա-Համեան, որ յդացած է Լենին Հրապարակի այսպես կոչուած երդող չատրուանները, մեծ ծրագիր մը պատրաստած է, որ իր տեսակին մէջ առաջինը պիտի ըլլայ բովանդակ ԽորՀ. ՄիուԹեան մէջ։

Փրոֆեսէօրը, օրինակ առնելով Փարիդի մօտերը դանուող Պլուայի դղեակի եւ եդիպտական բուրդերու մօտ հաստատուած ձայն-լոյս յայտադիրները, նպատակ ունի նմանօրինակ յայտադիրները, նպատակ ունի երերունիի չրչադիծին մէջ։ 1500նոց ամփիժատրոնը պիտի հաստատէ Էրերունիի բարձրադիր վայրերէն մէկուն մէջ։ Ամբողջ ներկայացումը պիտի կատարէ չրրջակայ բլուրներուն վրայ, այլ խօսով ուժ
հաղար ջառակուսի մեժը տարածուժեան մը վրայ, որուն մէջ պիտի մտնէ նաեւ
միջնարերդը։

Ձայն-լոյս յայտագիրներու միջոցով պիտի ներկայացնէ պատմական այն անցուդարձերը, որոնք տեղի ունեցած են ուրարտական ժամանակաշրջանին եւ կապ ունեցած են ուրարտական բերդաքաղաջին՝ Երերունիի շինարարութեան, արչաւան քներուն, ժողովրդական աշնախմ բու-Թիւններուն հետ : U,JL խօսքով ինչ որ յայանի դարձած է պեղումներու, սեպագիր արձանագրութիւններու եւ պատմական բազմանիւ ուսումնասիրութիւններու չնորհիւ : Նկատի ունենալով , որ ձայն լոյս յայտագիրներն առաջին անգամ ըլ լալով պիտի իրադործուին խորգ. Միութեան մէջ, ուր դեռ նման ծրագիրներ երրեք չեն ղործաղրուած, ասոնք առաջին առ թիւ փորձական, ուսումնասիրական բնոյթ պիտի կրեն։ Արդիւնքը, եթե դրական ըլլայ , կարելի պիտի ըլլայ նմանօրինակ յայտագիրներ պատրաստել նաեւ ուրիչ անուանի յուչարձաններու չրջակայքը:

Փրոֆեսէօրը կը յուսայ, որ յառաջիկայ տարի աչնան Երեւանի պատերու վրայ կը տեսնուին այս յայտադիրներուն Հանրադդերը։

«Պէտք է առժամեայ կերպով դադրեցնել առաջումը ծանուցումներու, զօրացնել մանտաներու ձիւղի սպասարկուժիւնը, նոր ցրուիչներ պաչտօնի կոչել, օգտագործել նամակները դատող ձիւդերու անձնակաղմը, Թղժատարի վարիչներու 60 վարորդներ արդիւնարեր աշխատանջի լծել»:

Ինչնաչիատացումն ալ ամբաստանու ժետն ներջեւ է։ Իտալիա կը փորձէ արդիականացնել աչխատանջի եղանակները, եւ փոխանցումը դժուարին է, նկատել կուտան պատասխանատուները։

P. U. P.

SUMUR» PEPPOLL

(16)

— Պարտականութիւնս կատարելու ժամր Հասած է. իմ վերջին պարտականութիւնս, որով Հոդին պիտի յանձնեմ ինչ որ այս աչխարհիս վրայ, ինծի կը մնար այս երկու սիրելի էակներէն։

Ծերունին չատ յուղուած է. ձեռքերը կը դողան եւ աչքերը մեագնած են արտասսուքներով: Եւ ինք որ այնքան տկար է ու այնքան ընկձուած, կը հիանայ այդ աղջրկան առնական կորովին, դօրաւոր նըկարագրին եւ մարմնական տոկունունեան վրայ:

Վեր կը վերցնկ այն րարձը, որ մեռեալին Հանդչելիք տեղը պիտի դրուն, եւ
արկղիկը բազմաթիւ անդամներ ջերմե –
ռանդօրկն Համբուրելէ վերջ անոր տակ
կը դնէ ոտքի կ'ելլէ, երկրուրնէ ի վեր
պատուիրակութեան կողմէ դրկուած մեծ
ծաղկեփունջի մը կապերը կր քակէ, եւ
փափուկ խնամքով, բարձին սպիտակ սընդուսին վրայ կը յարդարէ վարդեր եւ չաՀոքրամներ, որոնք ըուրումնաւէտ ու մեծափայլ պսակ մը կը կազմեն Հին դինուորականին դլխուն վերեւ:

— Արդեօք կրնա՞ն կասկածիլ որ այս բարձին տակ բան մը կրնայ դանուիլ, Հարցուց աղջիկը, առանց ամենափոքր յուղում մր յայտնելու:

_ Մակարելի է:

Կրօնաւորը այդ Հանդարտութենկն չըփոթած, անձկութեամբ կը լեցուի եւ կը խորհի իր երկկուան սուտին։ Կը խորհի դաղանի պահուած որոշման եւ դիչերը հասած հեռագրին վրայ։

ԵԹՀ Գործավարներու Խորհուրդը պարգօրէն եւ տառացիօրէն գործադրէր իր հրրամանը, ի՞նչպէս ինք պիտի կարենար Մառիին հաղորդել Թէ սնուցած յոյսը կորսուած է։ Եւ աղջիկը ի՞նչպէս պիտի ընդունէր այդ լուրը։

பி.ரடித்த சயர் நடித்த த் :

Արդարեւ, դեռ չատ կանուխ է եւ Պ. Եօֆէ դեռ ոչ ոք կրնայ հիւանդանոց ղըրկած ըլլալ։

Սակայն եթէ ինչ երժար պատուիրակութեան ընակած պանդոկը, հոն պիտի սպասէր որ նախագահը կամ , ջարտու – դարուհին արժննար եւ այն ատեն ինչ պիտի կարենար...

եւ սկսաւ խորհիլ, մինչ Մառի Փօլիվանօֆին նրրագեղ, փավուկ ու դեղեցիկ ձեռջերը, Թռչունի մը Թեւերուն պէս կը Հպէին ծաղիկներուն։ Լաւադոյն չէ՞ր Հո՛ս սպասել, արդէն դժրախտ մահկանացուներու համար, տառապանջի ժամը չուտ կր հնչէ։

Ուրեմն պիտի սպասէր եւ վերջապէս Մոսկուայի պատասխանը յայտնի ըլլալուն պէս, ինք պիտի կարենար չքմեղացնել ինքդինքը, աղջիկէն ներողութիւն խընդրել եւ իրեն Հասկցնել Թէ ինչո՞ւ ստած

Սակայն վատութիւն էր այսպես վարուհյ։ Մառի Փօլիվանօֆն ալ պէտը է դիտ – նայ Մոսկուայի որոշումը։

հայ Ծոնկուայը որոչուսը։
Պատրուակով մը, որրուհին մինակ ձրդելով, հիւանդանոցեն դուրս ելաւ եւ
սկսաւ յառաջանալ դեռ ամայի փողոց ներեն, որոնց վրայի մշուշը չեր ցրուած
տակաւին։ Փոչիի դեմ պաշտպանելու համար, երկար պարեզօտը հանդրինելով,
սկսաւ արադ վակել, որջան կը ներեին
իրեն, երկար եւ տաժանելի դիչերներու
յոդնութենեն տկարացած սրունջները։

ֆողոցներու երկայնքը, փոքրիկ Հրապարակներու վրայ վաճառորդներ, պզտիկ սեղաններու վրայ կազմած էին խնձորի սուրդեր, խնձորներ, որոնք վաճառորդներու այտերուն պէս կլոր էին ու կարմիր, առաւօտեան դով օդէն բորրոքած իրենց այտերուն չափ:

այտսրուս չար։
Կ՚անցնի առուակներով կարտուած
փարքերու ծառուղիներէն,, ուր անկուած
են չոճիներ եւ արծախարուն դեղեցիկ
ցարասիներ, որոնց սաղարԹները մետաըսանուրը չըչիւնով կը Թափին մարդարտացող խոտերուն վրայ։

POL VOLBERRUL

(Tmp.)

Ամեն բան կեսօրին յայտնի պիտի ըլ լայ, ջանի որ կառավարութեան որոշումը պարունակող Հեռադիրը այդ դիշեր հասած է։

ԻՆՉՊԷՍ ԳՈՂՑԱՆ

ՑԱՐԵՐՈՒՆ ԹԱԳԸ

ԳԼՈՒԽ Ա.

WAYUAZARPPKE

Մառի Փօլիվանօֆը, որ ամբողջ դի չեր, փօփին Հետ միասին Հսկած է ծրնրադրած ու աղօխած, ոտքի կ'ելլէ։

Տժղունած է եւ աւրուած դիմադիծերը և յայտնեն Տշմարիտ յողնունեան մը նըշանները:

Սակայն չոր են աչքերը եւ միչտ կո րովի։ Կը բանայ պայուսակը եւ դուրս կը հանէ բաւական մեծութեամր արկղիկ մը։

20967879PDS

Այրի Տիկին Շնորհիկ Նոտարեան, Տէր եւ Տիկին Քերովբէ Նոտարեան եւ դաւակները, Տէր եւ Տիկին Յակոբ Նոտարեան եւ դաւակները, Տէր եւ Տիկին Գէորդ Մովսէսեան եւ զաւակը կը ծանուցանեն [# հողեհանգստեան պաշտոն կը կատարուի այս կիրակի առաւօտ Ալֆորվիլի Ս. Պօդոս-Պետրոս եկեղեցին իրենց ամուս unju, sop be itto-sop

THANANU TUSHLERY (Ձէնկիլէրցի)

մահուան քառասունքին առնիւ: ի գիտութիւն ողբացեալին յիչատակը յարգողներուն :

Այս տարուր առերև Տիկին Շնորհիկ Նոտարեան հետեւեալ նուէրները կ'ընկ. 200 ֆր. Կապ. Խաչի Ալֆորվիլի մասնաձիւդին (ստանալ «Ցառաջ» էն), 200 ֆր. Ալֆորվիլի հայկ. դպրոցին եւ 200 ֆր. «Ցառաք»ի բարդաւանման :

Նոյն տխուր առքիւ, 9. Ներսես Մարդարեան 200 ֆր. նուիրած է Ալֆորվիլի դպրոցին :

Պ. Յարութիւն Մովսեսեան Նիկողոս Նոտարեանի մահուան քառասունքին առ-Phr., 50 \$p. 4p unchpt 4mm. Wough U.Lֆորվիլի մասնանիւդին: (Ստանայ «Ցա nm(2» [%):

Այրի Տիկին Մեծմօրեան, 9. Ալայեր Մեծանորեան կը ծանուցանեն թե Հոգե -Հանդստեան պաշտոն կը կատարուի այս Կիրակի Յուլիս 14, Փարիզի U. Յովհ. Մկրտիչ եկեղեցին իրենց ամուսնոյն եւ

ԳԱՌՆԻԿ ՄԵԾՄՕՐԵԱՆԻ մահուսն 7րդ տարելիցին, ինչպես նաեւ равия варор ы ворыпрор

USEPUL PULPURZEULF մահուան տարելիցին եւ Գալփաքնեան *ըն*տանիջի համայն ննջեցելոց ի յիչատակ։ ի դիտունիւն ողբացեալներուն յի շատակը յարգողներուն:

Պ. Վահան Ադաձանեան եւ գաւակները Ժեռար եւ Հերմինե, այրի Տիկին Սիրարփի Ալակեօգեան, Տեր եւ Տիկին Ստեփան Արակեօգեան եւ դաւակները, Տեր եւ Տիկին Երուանդ Ալակեօգեան եւ դաւակները կը ծանուցանեն Թե Հոգեհանդստեան պաշտոն կը կատարուի այս Կիրակի, Յույիս 14, ժամ ը 11 ին Փարիզի Ս. Յով Հ. Մկրաիչ եկեղեցին իրենց կնոջ, մօր, աղջկան եւ

LLP2 U.LU.ZU.LEU.LP (Ծնեալ Ալակեօգեան) பீயகாடயி ஓயாய்யாடியழிய யாடுழ் :

ՑԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ԿԻՒԼՊԷՆԿ ՁԱՐԴԱՐԵԱՆԻ կսկծայի մահուան առնել:

CUNCZUYULHE

ՎԱԼԱՆՍ - Այրի Տիկին Վարդուհի Եղիկեան եւ դաւակները չնորհակալութիւն կր յայտնեն բոլոր անոնց որոնը մասնակից եղան իրենց սուգին

ๆ0วุกบ ชาฺค4ชนาค

մակուան առեիւ եւ անոր լիչատակին 50 Фр. 4p Уперры чищ. Мшуры ыс 50 Фр. իր շատ սիրելի «Ցառաջ»ին :

ԱՐՁԱԿՈՒՐԴԻ ԱՌԹԻՒ

4UU3Eh ondonworks,

Արձակուրդի առնիւ, հասցեր փոփո խութեան դիմումները պէտք է ըլլան ԳՐԱԻՈՐ, փոփոխութենկն 3-4 օր առաջ, տալով Հին եւ նոր հասցէները եւ կցելով 5 \$1.6 புறாவியசாடிர :

Վարչութիւնս ցաւով կը յայանե սա կայն թե արձակուրդի առթիւ, հասցեր ոչ մեկ փոփոխութիւն կ՝ ընդունի ԻՏԱԼԻՈՅ համար, ուր թղթատարը չատ աւելի անկանոն ըլլալով ջան Ֆրանսա, կարելի չէ դոգացում տալ բաժանորդներուն ։

LUP2116 PARE «BU.AU.2.»

3Nh CUSTSC

4U.9085 WU.21 U. Lipta - Jacu fajadup վարչունիւնը ընդ4. ժողովի կը հրաւիրե բոլոր ընկերուհիները Հինդչարթի , 8ուլիս 11, ժամը 20.30ին, ընկերուհի Պապիկեանի բնակարանը, 28 Ավբնիւ Սէնթ-Լիւսի, Անիկո : Կարեւոր օրակարդ :

ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Համախարբերդցիական Միութեան Սէնթ Անթուանի դաշտահանդէսը Յուլիս 14/ա, Կիրակի, Ֆապրրկուլի ծառախիտ անտառին մեջ:

Պուլի մրցում, դեղարուեստական բաժին, չանփուրով խորոված:

CUNTZUMULHE

Յունիս 2ին U. Կարապետ եկեղեցւոյ Ուխար օրուան առներ եղած են հետեւեայ նուէրները (Սէնթ Անթուան) .__ -

Սեն ժեռոմի Ս. Սահակ-Մեսրոպ եկեղեցւոյ վարչութիւն 200 ֆր., Պր. Ն. Տեր-Մինասեան եւ Լա Սիոթժայի Ս. Կարապետ եկեղեցույ վարչութիւն 100ական, Օր. կիրակոսեան (Էջս-ան-Փրովանս) եւ Պր. Տիրան Խայիկեան 200 ական, Վեր. Հեյ վանհան 50, Տիկին Լուսիա Էմիչեան 30, Պր. Մարտիրոս Նուրիկեան 50, Պր. 2րլպարեան 20, Պր. Պօգոս Ազարեան 150, Պր. Մուչեղ Պէրպէրեան 10, Տէր եւ Տի-4. 5ով գաննես Այանեան իր կին Ենովջ Աչրգեան եւ Տէր եւ Տիկին 4. ցաւակցութիւնները կը յայտնէ այրի Տի- Պօղոսեան 50ական, Պր. Սուրէն Կարա կին Ռողէ և Հարդարեանի եւ դաւակնե - պետեան (Փարիզ) 200, ԺԱՖ 50, Գր. րուն, Ձարդարեան եղբայրներուն եւ բո- Սիմոն ՍանԹուրեան (Կարտան) եւ Պր. լոր պարադաներուն իր վաղենի բարե - Սահախնեան 50ական, Տէր եւ Տիկին Հայունեան Յովակիմ 20, Պր. Ճիվանեան 100, Պր. Մանուկ Կիրակոսեան 20 ֆր.:

(Tup.)

ՓԱՐԻՁԱՀԱՑ ՏԻԿՆԱՆՑ ՄՈՒԹԵԱՆ

60ԱՄԵԱԿԻ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԿԱՐԳԻՆ

ԾՈՎԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

ՀԱՅ ԿԱՐՄԻՐ ԽԱՉԻ ՕԴԱՓՈԽՈՒԹԵԱՆ ԿԱՅԱՆԻՆ ՄԷՋ

SAINTE-HONORINE-DES-PERTES ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ

Շաբաթ, Յուլիս 13, կէսօրին կասկարած ձուկ կայանի ճաշասրահին մէջ Երեկոյեան ԽԱՐՈՑԿԱՀԱՆԴԷՍ եւ

> Projection d'un magnifique film en couleur KEVORK AYANIAN présente VISION D'ARMENIE

կիրակի, Ցուլիս 14, կէսօրին ՇԱՄՓՈՒՐՈՎ ԽՈՐՈՎԱԾ

Այցելունիւններ՝ Համաչիարհային Բ. Պատերազմի ցամաջահանման տեսարժան վայրերը եւ ամերիկեան բանակի հայ զինուորներու չիրիմներուն

Ճաչերուն մասնակցիլ փափաքողներէն կը խնդրուի արձանադրուիլ կայանին Տնօ -ப்தாட்டுக்கம் வீண வீடிம்தக்ட போழ்ய 12 — ஆக்கையும் (16-31) 92-77-63

врапир .-Autoroute de l'Ouest, Evreux, Lisieux, Caen, Bayeux, Port-en-Bessin, Sainte-Honorine-des-Pertes

ԿԱՊՈՅՏ ԽԱՉԻ «ԿԱՅԱՆԻ ՕՐ»Ր ՏԱՐԵԿԱՆ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Այս կիրակի, Յուլիս 14, ամբողջ օրը, մեծ պատրաստութեամբ Հայկական յայտագիր մանուկներու կողմե

ԲԱՑՈՒՄ ԿԱՅԱՆԻ ՆՈՐ ՇԷՆՔԻՆ

ձաշ տեղւոյն վրայ

Սենեակներ վարձելու համար նախապես հեռաձայնել Կայանի Տնօրէնութեան Փարիզեն, կես-ինընաշխատո 16-82-609111 եւ ուղել 5 Պեյֆոնթեն

լիՈՆի մասնանիւղը այցելութիւն մը կազմակերպած է այս առթիւ։ Մեկնում Կիրակի առաու ժամը 7ին, Լիոնի եկեղեցիէն, 295 Ռիւ Պուալ ։ Օթոքառը Սէն-Մօռիս ար Պէնօ կր հանդիպի:

2. 3. 7.

ФИРЬ2 ._ 2 . 8 . 7 . Unqui wi P 54 ppեան խումրի ժողովը այս Հինդչարնի իրիկուն ժամը 8.30ին Փարիդի Հայ Մշա-Ph Snin:

Ա. Ա. ՖՈՐՎԻԼԻ Հ. 8. Դ. Սարգիս Մինասեան ենթակոմիայի ընդ. ժողովը այս Перин (впери 12) выбр 20.30/ ипվորական Հաւաքատեղին։ Կարեւոր օրա-

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Կապոյա Խաչի Մարսեյլ - Սեն Ժեռոմի վարչունիւնը չնորհակալունեամբ ստացած է այրի Տիկին Կիրակոս Կիրակոս եանկ 20 ֆր. Ձարուհի Ժամկոչեանի մահուսն առնիւ : Նոյնպես այրի Տիկ . Գեորդեանկ 20 ֆր. ողբ. Երուանդ Օհանեանի பியகாடயம் யாடும்:

unher

Շաւիլեն Տեր եւ Տիկին Մարաիրոս 0-Հանեան ողրացեալ Տիկին Ապումարադ եանի մահուան քառասունքին առնի, Կապ . Խաչի կայանին կը նուիրեն 50 ֆր. $(U_m w_M \otimes B_m w_N \otimes F_M)$:

LU.34444 Bussuahr ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՀԵՌԱՏԵՍԻԼԵՆ

U.ju 4 ppm46 wameou (Bachen 14) suite 9.30 ին, Հեռատեսիլի Ա. կայանեն Հայի. յայտագիր .- «Մէկը անոնցմե որոնը մեռան որպեսզի ապրի Ֆրանսան» ։ Կր մասhulyfu .- Zujp Appt, Ito Zudah bih .:

Imprimé sur les Presses DU JOURNAL «HARATCH» 83, rue d'Hauteville 75010 Paris

fusahur k...

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՆՈՐ

BUCKPUT UC

(Հայկ. Տնօրենութիւն)

CAPPADOCE

3, Rue Marivaux

(derrière l'Opéra-Comique, Métro Richelieu-Drouot) Tél. 742-83-65

ՈՒՐ ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ՋԵՐՄ ՄԹՆՈԼՈՐՏԻ ՄԸ ՄԷՋ, ԿԸ ԳՏՆԷՔ ՃՈԽ ՃԱՇԱՅՈՒՑԱԿ եւ յատուկ հաշեր իրիկունները։

ԵՐԵՔՇԱԹԻ — «Մանթը» ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ — «Լահմանուն» ՈՒՐԲԱԹ — «Սու պեօրէկ»

FU.8 Է ԱՄԷՆ OP FUSH ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻԷՆ

ԱՄԱՌՆԱՑԻՆ ԱՐՁԱԿՈՒՐԴ 3UBUUSUUP UES

2 ՕԳՈՍՏՈՍ - 17 ՕԳՈՍՏՈՍ 1974 ,, 2 օր ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ, 13 օր ԵՐԵՒԱՆԻ մեջ Գին՝ 2850 ֆրանք

6 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ - 21 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ — 2 օր ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ, 13 օր ԵՐԵՒԱՆԻ մեջ Գին՝ 2720 ֆրանք

եւ յաւելուածական երկու ճամրորդութիւններ, ուղղակի՝ ՄԱՐՍԷՑԼԷՆ ՄՈՍԿՈՒԱ Ա. ճամբորդութիւն՝ 2էն 15 Օգոստոս։ Գին՝ 2800 ֆրանք։ Բ. ճամբորդութիւն 6էն 19 Սեպտեմբեր։ Գին՝ 2780 ֆրանք։

Բոլոր Տամ բորդու թիւնները տեղի կ՝ունենան երթ ու դարձ օգանաւով, «Արմենիա» կամ «Անի» հիւրանոցներու Առաջին կարգի երկու հոգինոց սենեակններու մէջ աժանարով թո դառրաշոն ումասանվունգրողն: Ո'laplurներորը, բնթուրի եսքու աեսարժան վայրերն ու մշակութային հիմնարկները, ինչպես եւ՝ Չուարթնոց, Սարդարապատ, Սեւան, Էջմիածին, Էրերունի, Գեղարդ, Գառնի, եւայլն։

TRANSTOURS — 22, rue du 4 Septembre, PARIS (2e) — Tél.: 742-77-40 ուր կարելի է ներկայանալ Կ. ՈՒՆՃԵՍՆԻ, ամեն Երկուչաբնի, Չորեջչաբնի சேயாசி 45 மரு த மாழ சயிர 15-18

ՄԱՐՍԷՑԼ՝ դիմել 2. ԱԼԻՔՍԱՆԵԱՆԻ՝

11, rue du Bassin - SAINT-JULIEN — Tél.: 93-04-90 et 66-38-92 ՎԱԼԱՆՍԻ «Քջ» Ն․ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆԻ — ԼԻՈՆ՝ ՊԱԼԵԱՆԻ — ՏԷՍԻՆ՝ Կ․ ԳԱՐԱԵԱՆԻ

— ԱՐՑՍՆՎԻՐ, 8 · JOSNYPACH

nhrpub anhlhu 12 vendredi 12 Juillet 1974 SEE FEETE BOOK

0 ՐԱԹԵՐԹ ՀԻՄՆԱԴԻՐ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ 🔝 HARATCH

LE SEUL QUOTIBIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE
Directrice: ARPIK MISSAKIAN

83, RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS

— Tél.: 770-86-60 — Fondé en 1925 C. C. P. Paris 15069-82 R. C. Seine 57 A 2731

₽ԱԺԱՆՈՐԳԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա Տար · 150 ֆ · Վեցամսեայ 80 ֆր · Արտասահման Տար · 175 ֆ · Հատը 0 ,90 ֆ ·

50° ANNÉE - N° 13.061.

50ቦዓ ያሀቦት — ԹኮՒ 13 · 061

LE NUMERO 0,90 F.

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

OFRICA POURC

լկի է ՈՒՇ, ՔԱՆ ԵՐԲԵՔ

Հիւսիսային Ամերիկայէն առաջ Լատինական Ամերիկայի մեր հայ դաղութները
իրենց կազմութեան առաջին օրերէն սկըսեալ դուրդուրանքի առարկայ դարձուցին
ժեր երկսեռ փոջրիկները։ Անհուն ղոհոդութեամբ հայերէնի ամէնօրեայ դասընթացներուն մէէ։ Ցետոյ աւելի առաջ երթալով բացին ամէնօրեայ հայկական
դպրոցներ, ուր տեղական ծրադրին ղուդահեռ հարիւրին յիսուն համեմատու թեամբ տեղ յատկացուցին հայերէն լեղուի, դրականութեան եւ պատմութեան
ուսուցման։

Պրազիլիոյ, Անժաննքինի եւ Ուրուկուէյի մեր Հայրենակիցները օգտուեցան տեղական օրէնջներէն, որոնց Համաձայն աչակերաները կէս օր միայն պարտաւոր են
դպրոց երքալ, այսինջն կա՛մ առտուրնէ
մինչեւ կէսօր, կամ կէսօրէ վերջ մինչեւ
ժամը վեց:

Շնորհիւ այս դիւրուԹեան, Հարաւային Ամերիկայի մէջ ներկայիս ունինջ հայկական ամէնօրեայ վարժարաններ, ուր յաձախող աղջիկներն ու տղաջը բաւարար չափով հայերէն կը սորվին։ Շնորհիւ բարերարներու, վերջին տարիներուն նոր դպրոցներ բացուեցան մասնաւորա – բար ԱրժանԹինի եւ Ուրուկուէյի մէջ։

Աւելյնենը, որ բացի դպրոցներէն, Լատինական Ամերիկայի մեր Հայրենակիցները տեղական ձայնասփիւռն ալ կ՚օգ –
տադործեն՝ զուտ Հայկական ծրագիրներ
ներկայացնելու Համար պարթերարար,
իսկ Մոնթէվիտէօի մէջ ամէն օր՝ մէկէ
աւելի կայաններէ։ Ամէնէն կարեւորն է
«Ցաւհրժական Հայաստան» կայանը, որուն Հեղինակաւոր վարիչն է ընկ. Ասատուր Վանէս չէՀեան։

Մայրաքաղաքներէն դատ Հայկական ամէնօրեայ դպրոցներ կան նաեւ կարդ մբ Հայաչատ քաղաքներու եւ աւաններու մէն:

Մեր նպատակէն դուրս է սփիւռջի Հայկական դպրոցներու ընդՀանուր պատկերը
տալ։ Ցաձախ դրուած է անոնց մասին։
Սուրիոյ, Լիբանանի, Իրաջի, Իրանի,
Թուրջիոյ, Ցորդանանի, Կիպրոսի, Ե –
ժովպիոյ եւ Եդիպտոսի մէջ առաւել կամ
նուաղ կանոնաւոր ձեւով կը չարունակուին Հայկական ամէնօրեայ դպրոցները։
Ու մինչ Համայնավարական վարչաձեւի
ենժակայ Պուլկարիոյ եւ Ռումանիոյ մէջ
կը փակուին Հայկական դպրոցները, անդին Քուէյթի նորակացմ դաղութը կ՚օժտուի ամէնօրեայ վարժարանով եւ եկեդեցիով։

Ջոյդ Ամերիկաներու մեր Հայրենա – կիցներուն կատարած զոհողութիւններն ու ձեռջ բերած յաջողութիւնները Համա– ոստ դիծերու մէջ ներկայացնելով, ուղե– ցինջ մեր ֆրանսաՀայ դաղութի մասնա– ւոր ուչադրութիւնը Հրաւիրել կրթական դործին վրայ։

Անոնց Հետ Համեմատելով, ցաւ ի սիրտ դիտել կուտանք որ մեր Հայրենակիցները աւելի քան կէս դարէ ի վեր ո՛չ մէկ Հաւտարական լուրջ ձիդ ու դոհողութիւն են ըրած ամէնօրեայ դպրոցներ Հաստատերու Համար Փարիզի, Լիոնի, մանաւանդանը կունակ չեն առած Ռուտերէն, որոնք Հայերէն պակաս թիւ մր կը ներկայացնեն Ֆրանսայի մէջ:

Ուրիչներու դափնիներուն ապաւինած,

UNUANE - 404PC 30PCF6PNFPPFFFFFC

Բրեժնեւի պահանջով յետաձգուած է Եղիպաոսի Արտաջին նախարարին այցելութիւնը Խորգ. Միութիւն։ Բրեժնեւ նամակով մը՝ ուղղուած նախագահ Սատանի, ուգած է, որ Եգիպտոսի Արտաջին նախարարը՝ Իսմայիլ Ֆահմի, որ Երկուշարթի օր Մոսկուա պիտի ժամաներ, Հոկտեմբերին այցելէ Մոսկուա։ Բրեժ նեւի տուած պատճառաբանութիւնն այն է, որ որոշ հանդամանըներ Թոյլ չեն աստութ իսնենանին վանիչնենուն արուրաստելու եզիպտական պատուիրակու թեան այցը եւ հախատեսուած երկուստեր րանակցութիւնները։ Եղիպտոսի Արտա թին նախարարին առաջին նպատակն էր կարդադրել Սատաթ - Բրեժնեւ յառաջիկայ հանդիպումը աշնան ընթացջին։ Դետերու տեսակէտով Բրեժնեւի ներկայա ցուցած պատճառաբանութիւնները Համոդիչ չեն։ Արդարեւ, դժուար է մտածել, թե Մոսկուա Եգիպտոսի Արտաջին նախարարին ժամանումէն քանի մը օր առաջ միայն նկատած ըլլայ, որ բանակ ցութեանց թղթածրարը պատրաստ չէ։ Դէտերու համար խորհրդային - եզիպ ատկան տաղնապը, որ ծայր տուած էր 1972 Յուլիսին, երբ Գահիրէ պահանջեց խորհրդային գինուորական խորհրդատուներու եւ մասնագէտներու անյապաղ մեկնումը Եգիպաոսէն, ներկայիս նոր տագ-பாயும் மாடிம் மீழ மீட்டு மீயம் த:

Fulih de snand

ԱՆԳԱՐԱ մերժեց Ցունաստանի բողութը ընդունիլ։ ԱԹԷնք կ՚ամբաստանէր Անդաըան, որ դիտաւորեալ կերպով բռնաբաըած է իր ծովային սահմաները Եդէա –
կանի մէջ։ Անդարա կը պնդէ, Թէ դիտական հետազօտուԹիւններ կը կատարէ Եդէականի այն շրջանին մէջ, որ Թուրջիոյ
կը պատկանի։ Միւս կողմէ, Թրջական Ծերակոյտի սահմանադրական եւ իրաւական յանձնախումբը վաւերացուց կառաուտվարուԹեան օրինադիծը, որով Թուրջ կառավարուԹեան օրինադիծը հետախուր իրաւունքը
որոչելու ջարիւղի ծովային հետախուղուԹիւնները՝ Թուրջիոյ մէջ։

ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ գիտնական Վալենտին

ան հոգու թեամ բ չեն փորձած նոր դպրոցներ բանալ Սամուէլ Մուրատեանի եւ Դպրոցասիրացի կողջին։ Ձեն ուղած նիւթական զոհողութիւններով եւ հաւաջա – կան ձիդերով յաղթահարել դժուարու – թեանց, որոնց տարողութիւնը չենջ անդիտանար։

Ամերիկայի Հայերը երեք քառորդ դար ետք սխափեցան, դործի մղուեցան եւ որոչ նուանումներ արձանագրեցին։

Շատ ուչ չէ դեռ ֆրանսահայ դաղու – Թին համար, որուն առջև ցցուած խոչըն– դոտները աւելի բարդ եւ անանցանելի չեն ըան Ամերիկայի մեր հայրենակիցնե – րունը։

լաւ է ուշ, բան երբեք։

ZPUIS - UUUNHIL

ረበ°ሀ ባኮՏኮ ՀԱՍՆԷԻՆՔ

ԻՐԱՒԱԿԱՆ ՎԱՐԻՉԻ ՄԸ ԿԸ ՅԱՆՁՆՈՒԻ **ՓԱՐԻԶԻ ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ** ՄԱՏԱԿԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Պէտք չէր այսպէս ըլլար բայց եղաւ։
Ու Չորեքչարքի օր, Ցուլիս 10ին Փարիդի Ատեանը մուաւ իր վճիռը, վերա –
ըննուժեան այն դատին, որ տեղի ունեցած էր Ցուլիս Ցին, Կրօնական Ընկերակդուժեան դիմումին վրայ։

Դէպքերը այլեւս ծանօք են։ Ստիպոդական Դատարանը Մայիս 29ի վճիռով
իրաւական Մատակարար մը կը նշանակէր
Փարիդի Ս․ Ցով Հ․ Մկրտիչ եկեղեցւոյ
Կրօնական ընկերակցունեան վարչական
դործերը վարելու Համար։ Նման կար –
դադրունիւն մը, պարդ է մեծ վրդովում
կը ստեղծէր դաղունին մէջ եւ կը սպասուէր որ Ցուլիս Ցի վերաջննուննեան ատեն, վճիռը բեկանուէր։ Այս առնիւ
Լը Մռնտ, Ցուլիս 10ի իր Թիւին մէջ եւ
հետեւեալ խորադրով «Առժամեայ վա –
րի՞չ մը պիտի մատակարարէ Փարիդի
հայ եկեղեցւոյ Կրօն․ Ընկերակցունիւնը»
կը դրէր.—

«Տաք մթնոլորտ Յուլիս Ցին, Փարիզի Ատեանը, ուր նախագահ Պ. Ֆիւզիլ ստիպուհցաւ երկու անգամ կարգի հրաւիրել հասարակութիւնը։ Փարիզեան շրջանի Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցւոյ Կրօն . Ընկերակցութիւնը հրամանագրին րեկանումը կը պահանջէր դատարանի ա_ ռաջին փոխ-նախագահ Պ. Օլիվիէի, որ անցեալ Մայիս 29ին Մէթր Կոնտրը նշանակած էր իբրեւ առժամեայ մատակարար իր գոյքերուն, դիմումին վրայ հայ համայնքի մէկ անդամին, Պ. Թօսունեանի, որ կր գանգատեր շատ հին անկանոնու թիւններէ ընտրութեան եւ մատակարար մարմիններու գործունէութեան մէջ: Փաստաբանապետ Պոնտու եւ ՄԷթր Ժիլպեր Ժիւլ, վերաքննութեան դիմողներու փաստաբանները, հաստատեցին թէ Պ. Օլիվիէի ձեռք առած միջոցը մեծ յուզում յառաջ բերած էր ամբողջ համայնքին մէջ «Մէթը կոնտրը, հայ եկեղեցւոյ աշխարհական պե°տը պիտի դառնայ, կ՚ըսէ փաստաբանապետը, հաւատացեալներու նուէրներու եւ լումաներու գործածու– թիւնը մատակարարելով»:

«Մէթր Սիւլթան կը պատասխանէ յանուն Պ. Թօսունեանի որ Կրօնական Ընկերակցութիւնը չի նոյնանար Եկեղեցւոյ հետ, թէ կանոնագիրը անկանոն ձեւով բարեփոխուած է 1954ին, որ 5000 անդամի վրայ միայն քանի մը հարիւրը ընտրութեանց կը մաասնակցին, ինչ որ ի վերչոյ իսկական «Մանտարինա»ի մը կը յանգի»:

«Մէթր Պոքառա որ Մէթր կոնտրի փաստարանն էր, նշեց թէ այս վերջինը, որուն 1970ին արդէն տեղեկատուութեան պաշտօն մը յանձնուած էր դատարանին կողմէ, խոչընդոտներու բախած էր, և ընտրութիւնները իրմէ դուրս կազմակեր – պուած էին։ Ատեանը եթէ կարենայ, Ցուլիս 10ին պիտի տայ իր վճիռը»։

Ուրեմն Յուլիս 10ին տուաւ իր վճիռը, որ ուրիչ ըան չէր եԹէ ոչ հաստատումը առաջին վճիռին։

ի°նչ կարելի է ըսել այլեւս։ Մեր տեսակետը յստակ կերպով արտայայտե ցինք Ցունիս 27ի խմբագրականով, չեչտելով նաեւ Թէ ատենը չէ հին տոմարները քրքրելու եւ պատասխանատուու Թիւններ փնտուելու։ Բայց եւ այնպէս եԹէ
անընդունելի է տրուած վիճը, անըմբբոնելի է նաեւ որ տեւական կերպով դատարան դիմողը եւ դատ չահողը ըլլայ նոյն
անձը, որ որեւէ վարկ չի վայելեր դադուԹին մէջ, որու դործունէուԹեան անկանոնուԹեանց մասին Ադգ. Տան դլուխը,
կը խսսուի տարիներէ ի վեր, եւ որու
դէմ սակայն նոյն ձեւի որեւէ միջոցի չի
ղիմուիը։ Ինչո°ւ։

Տուրչին հեռացուած է իր պաչաօ – նէն, որովհետեւ Ակադ Սախարովը պաչապանած էր 1973 Սեպտեմբերին։

ՉՈՒԻՑԵՐԻՈՑ կառավարութիւնը նոր միջոցներ ձեռը առած է, որպէսզի սահանանակակ օտարականներու հաստատ – ուիլը Չուիցերիա։ Ցառաջիկայ 12 ամիսաներուն 20.500 օտարականներու միայն թոյլ պիտի տրուի Ձուիցերիա հաստատատուիլ։ 1973ին 31.000 օտարականներ հաստատուած են։ Կառավարութիւնը կը յուտայ, որ այս ձեւով պիտի նուագի օտարականներու թիւր երկրին մէջ հասնելու համար մէկ միլիոն իննիսուն հաղարի։ Ցետադային այս թիւն ալ աստիճանարար պիտի նուագի, Ձուիցերիոյ ընակչութեան թիւն է 6.0200.000։ Աւելի ջան 1 միլիոնը օտարական է։

ΦՈՐԹՈՒԿԱԼԻ նախագահը ուղած է, որ հրաժարեալ վարչապետը փորձէ նոր դահլին մը կազմել։ Համայնավարները, Ընկերվարականները եւ Կեդրոնի տարրերը համաձայն են չարունակելու մաս կազմել կառավարութեան հրաժարեալ վարչա – պետին հետ։ Հինդչարթի օր դեռ յայտնի չէր կարլոսի պատասխանը։



ԵՐԵՒԱՆ (Արմէնփրէս, Յույիս 8)

ԵՂԵԳՆԱԶՈՐԻ ԳՈՐԳԵՐԸ

Եղեղնաձորի «Հայդորդ» գործատան առաջին արտադրութիւնները Հրապարակ Հանուած են : Ասոնը՝ «Լոռի» եւ «Ղաղախ» տեսակի երփներանգ գորգեր են ։ Գործաաունը, որ մասնագիտացած է յատկապես մեջենայով հիւսուած գորգերու պատ րաստութեան մէջ, տարեկան 300.000 թառակուսի մեթի դորդ կարտադրէ։ Գործատան մէջ նոր բաժին մր հաստատուած է ձեռքով հիւսուած գորդերու պատրասաութեան համար։ Այս տարի արդիական սարբերով օժտուած նոր չենք մր պիտի չինուի 3000 քառ. մեթեր մակերեսով, որով մեկուկես անդամ պիտի աւելնայ արտաղրութիւնը։ Արդիական սարբերէն մէկ մասը արտասահմանեն ապսպրուած է։

bee bs 4e adshup...

[ԱՆՑՔԵՐ ՈՒ ԱՆՁԵՐ]

ՄՇԱԿՈՒԹԱՑԻՆ ՎԵՐԱԶԱՐԹՈՒՄԸ 11 -14 ቦԴ ԴԱՐԵՐՈՒՆ

arranged by denonfe unonthanu (quipur auzluhahuh)

11րդ դարու մատենագրական մեր վաստակին մէջ առաւելապես Թարդմանական գործերով եւ վկայաբանութերւններով յիչատակելի դէմը մըն է Գրիգոր (իս) Բ. Վկայասեր կախողիկոս (1065-1105), աչխարհական անունով Վահրամ Պահլաւունի՝ երկրորդ դաւակը Գրիգոր Մագիս արոս Պահյաւունիի:

Ummftan Ansaytyf, ap miltutu mւելի լայն տեղեկու թիւնները ունի 11-12րդ դարերու դէպքերուն ու դէմ քերուն մասին՝ իր ժամանակագրութեանց մէջ Գրիգորիս Բ. Վկայասերը կր ներկայացնե իրթեւ «այր քաջակիրթ եւ ամենայն հրմտութեանց հետեւեալ. մտեալ ի կարգ կրօնաւորական ուսման եւ աստուածային շնորհացն պարապեալ»:

Ծննդեան Թուականը ստոյդ չէ, սակայն Մադաբիա Արբ. Օրմանեան կ'են Թադրե 14 «շատ երիտասարդ եղած պէտք չէ ըլլայ» այն Թուականին՝ երբ կր լբեր Միջաylample be Suposif hurumhanine demin 155 ունեցած իր պատասխանատու պաչտօնը, կը հրաժարեր աշխարհական եւ անուս նացեալ կետնք եւ կ'ընդգրկեր եկեղե ցական ասպարեցը՝ 1064 կամ 1065 Թուականին: Եթե, ուրեմն, 30-35 տարու էր այդ օրերուն, ծնած պէտը է ըլլայ 1030ական տարիներուն:

Մանուկ տարիքեն իր մեծանուն հոր՝ Գրիգոր Մագիսարոսի Տոկողութեան տակ numguo & hummphay neunch be huffene-Phili: Whom Vumpton Acasmylight deկայութեամբ՝ «ընդ իմաստասէրսն նրստէր ի յամբիոն ի մէջ Սրբոյն Սոփիի (այսինքն հելլենական - հայրապետական ձեմարանին մէջ) եւ խօսեր ընդ վարդա պետացն Հոռոմոց եւ ի կարգի վարդա _ պետացն ... զարմանալի էր յամենայն պատասխանիսն ընդդէմ Հոռոմոց»:

Հերլենական իմաստարանուննեան բարձրագոյն գիրջերուն հասած գիտնական மீழ மடிக்கு, மு செழு சீயச்சு கயத (1059) յաջորդ նչանակունցաւ անոր, եւ հասաւ

պատուաբեր դիրքերու։ Ամուսնացած էր, սակայն «որբութեամբ եւ անարատու թեամբ պահեալ էր զինքն», — դաւակ չեր ունեցած ու մաբրակենցաղ կեանք էր

Խաչիկ Բ. Անեցի կաթեողիկոսի վախ հանումեն հաջ (1065), երբ Հեյլեններու Կոնստանդին Տուկիծ կայորը՝ Հայկական ապատան բութեան մր Հաւանականութե րեր դատչու, նունչ անմելերբի ին ነա րուցաներ նոր Հայրապետի մր ընտրու -செக்கம் ரத்சி, ஆய்கோய்சி இயகுமாகம்டு — nրուն հեյլենական կրթութիւնը վստահութիւն ներչնչած էր միչա — կը գրաւէ niչադրութիւնը Բագրատունիներու թե Արծրունիներու, որոնք իր անձին մեջ կը դանկին միակ լուծումը Հայրապետական ախոռի յաջորդականութեան տագնապին:

Հակառակ ըլլալով հանդերձ կաթեոցի կոսացումի որեւէ մաածման՝ Վահրամ կր գիջի եւ 1065ի Ապրիլին (ըստ անանց 1064) կաթողիկոս կը ձեռնադրուի, գամաձայնութեամբ չրջանի բարձրաստիճան հայ եկեղեցականութեան :

Քաջածանօթ Հելլենական լեղուին, մաարչավ հայ բե հիշվարվակար քրևս ներու՝ Գրիգոր (իս) Բ. Վկայասէր առա-டியும்யு திரமாட்டு தாறு மாடயக் த திட դանդիոնի, Եգիպաոսի եւ Երուսադէմի շրջաններուն մէջ փնտուելու վկայարանական սեռին՝ այսինքն սուրբերու կեանքին եւ գործունկունեան նուրրուած գործեր եւ զանոնը խարգմանելու հայերէնի, աջակցութեամբ Հայերէնադէա յոյն եւ ասորի վարդապետներու : Իր «Վկայասէր» անունը կուգայ վկայարանութիւններու Հանդէպ ցոյց տուած խոր հետաքրքրու-

Հայացուցած է նաեւ կրձնական բաղմաթիւ ճառեր եւ ներբողներ։ Պաղես արնի եւ Եղիպաոսի մէջ ուսումնասիրելով եկեղեցական կարգերու կազմակերպութիւնը, կիրարկած է դանոնը մեր ևկեղեցական կեանքին մեջ:

1076 Թուականին Բիւզանդիոնի մեջ անձնապես Թարգմանած է Ս. Ցովհան Ոսկերերանի «Մեկնութիւն Գործոցն Առաքելոց» գործը, Հելլէն եկեղեցւոյ այս պատկառելի դէմ քին հանդէպ իր բացաորկ համակրանքին եւ համարումին իրնել անաանանասենիւն:

Smullephuret meeth omme flammenնական գործեր Հայերէնի Թարդմանուած են իր նախաձեռնունեամբ կամ դործակից վարդապետներու կողմե : Մազաբիա Արթ. Օրմանեան, իր եռամատոր պատ կառելի դործին՝ «Ազգապատում»ի մեջ (B. Swamp, upehal 1274-1334) justion 54 ներկայացնել ետր Վկայասերի կետնքը, ճամ բորդու ժիւններն ու գրական աշխաաունակու ժիւնը, ու մէջրերել եաք անոր արժանիջներուն մասին յատկապես Campburght be Acabustyph offungar Phili-*Ները* («սիւն հաւատոյ Հայաստանեայց եւ պարիսպ սրբոյ եկեղեցւոյ տանն Արեւե_ they), about hurman huptenpulltude

app flurubblsh ԴԱՏԻՆ ԱՌԹԻՒ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵՂԾԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ ՄԱՐԴԿՈՒԹԵԱՆ ԴԷՄ ՈՃԻՐՆԵՐՈՒ **ՀԱՆԴԷՊ**

0----

Ֆրանսական մամուլը լայն տեղ կու պայ ներկայիս Պիթ Քլարսֆելտի դատավարութեան, որ տեղի ունեցաւ Ք էօյն եւ որ իր բնոյթով իսկ մէկէ աւելի չահեկան կողմեր ունի նաեւ Հայերուն համար:

Շարժառիքեր ծանօք է: 1971 Մարտին, Պիթ Քլարսֆելա փորձեց առեւանդել, խումբ մը նախկին աջսորեալներու հետ, կուրա Լիչքան, որ 1940էն 1943 Ֆրանսայի գերման ոստիկանութեան պետին կցորդը եղած է եւ փարիդեան շրջանի կեսթափոյի պետը։ 1950ին Լիջբա ցկեանս րանտարկութեան գատապարտուած էր Փարիզի Ջինուորական Դատարանին կողմէ իրրեւ պատասիանատու հարիւր հադար ֆրանսացի Հրեաներու աջադրին բնաջնջման արդելակայաններու մէջ: Առեւանդումը ձախողած էր բայց կը Թուի ԹԷ Պիթ Քլարոֆելա ուրիչ նպատակ ուներ այդ առեւանդում ի փորձին ատեն ։

1952 Մայիս 26ին Ֆրանսա եւ Գերմանիա Համաձայնութեան եկած են այն հարցերուն չուրջ, որոնը հետեւանը են պատերացնին եւ գրաւման։ Կր նախա աեսուի որ գերմանական դատարանները ձեռնեաս չեն վերաըննելու 1945 կն ետը արուած վճիոները Գերմանիոյ գրաւման ուժերու դատարաններու կամ Ֆրանսայի դատարաններու կողմ է։ Ասիկա կը նչանակէր որ Գերմանացիջ խնդրոյ առարկայ չեն կրնար ընել Ֆրանսա վճռուած դատապարտունիւնները, որպեսգի դատա պարտուած անձեր յետադային անպարտ չնկատուեին : 1964ին Հեմ փենի պարադան կուդար նոր թարդութիւններ աւելցնելու: Հեմ փեն, Մեսի Կես Թափոյի պետը սպանութեան համար կը դատուեր Հոլարն պուրկի Ոճրային Ատեանին կողմե երբ արդէն, ի բացակայութեան, դատապարառուած էր Ֆրանսայի մեք: Գերման դատարանը խոչընդոտ մր նկատեց ֆրան ոական դատապարտութիւնը։ Ասիկա նաարնքժաց մրն է եւ ասոր հիման վրայ այլևու կարելի չէ Գերմանիոյ մէջ դատել պատերազմական ոճրագործներ, որոնք

որ Հայրապետական - վարչական իր դործունկունեամբ մեղադրելի եզած է ան: by oping be post whitenfor ... sping byteղեցականներ իրրեւ «կաթողիկոս գոր -Sud bu While, Inhip, Vupush, Supunնի եւ Եղիպաոսի շրջաններուն մէջ:

brahuur osbuu ********************************

SUULLETANK ՊՈՂՍԷՆ ԴՈՒՐՍ

1896 - 1909

ՏԱՍՆԵՐՈՐԴ ԳԼՈՒԽ

ՎԵՐՋԱԲԱՆ

8 բառյ , երրորդ անդամ րլլալով գինւբը ահատ Ոսմանեան Խորհրդարանին մեջ, Vinghu 8 Reppute opp, nep blune suitդիսաւորապես իր սահմանադրական երդումը ընելու եւ միեւնոյն ատեն պահանջելու որ երեսփոխաններն ալ նոյն եր -புபாழி மிகிக் :

Հիմա ալ ազատարար բանակին գործը ամ բողջովին գլուն ելած էր: Սահմանադրու ժիւնը արիւնի գոհողու ժեսա ը վերադնուած՝ անդառնալիօրէն Հաստատուած կր խուէր եւ ամենուս համար ապագայ րեղնաւոր գործունեու նեան հեռապատ կերը կը բացուէը:

Prome է որ Մաանայի ջարդը դոն Հա յերուս խանդավառութիւնը մարած՝ եռանդր ջախմախած էր, այսուհանդերձ կը ջանայինը մեր ցաւր ծածկել եւ , եթե կարելի էր, մոռնալ դայն նոր ակնկալու -[ժիւններու անձնատուր րլլալով:

Բոլոր այս հանդիսաւոր արարողու թեւններեն ետքը, կարդը եկած էր մաքրագործումին:

Պաշարման վիճակը հետայհետե կը սասականար, խոսուքքիւնները կ'աւելնա յին, ձերբակալութիւնները կը չարունակուկին: Բայց ոչ որ դժգուութիւն կր յայտներ, բացի ընականարար ենթեականերեն, որովհետեւ իշխանութիւնը ար դարութեամբ կր դործեր եւ իր խոսու -[ժիւնները անհրաժելա էին:

Մայիսին մէջ, ցերեկ մր, քարափներէն անդած ատենս, տեսայ որ մեծ բազմութիւն մր խոնուած էր նոր հասնող չողեhunch if p unghe:

_ ի°նչ կայ, հարցուցի հոն դանուող հետաքրքիրներեն մեկուն:

- Շեյիս Վահաեթին շոգենաւին մեջն ե, ու դուրս պիտի հանեն, պատասիսանեց: Սելանիկեան բանակին Պոլիս հասնելէն homen, Et ju Lusmtfile dempond to be for

գերջոյ ձերբակալուած Իզմիրի կամ Պրուmush dto, me glad stigten:

Միտւա եկաւ մեր տեսակցութիւնը Լեւոն Շիչմանեանի հետ, այդ բախտականդրին խոքրագրատան մեջ: Ուգեցի դինւթը աբողությ արմույ ուն ան:

Քիչ մր վերջը, դինուորներով չրջա պատուած գուրս հանեցին գինքը չողե -

Բոլորովին այլափոխուած էր։ Աղաոտ զիւղացիի մր կերպարանքը ուներ չալվալով, ուռջերը հողախափ ու դլուիմ ալ առանց փիւսկիլի ֆես մր։ Գլխիկոր, յու-மயக்யமா ஒத்தீறார் கீழ யிழையட கீக்ற ஓவர்திக், դիրչ ադեսիսն ձերծ ին բախտաքն Հարունակ:

Վերջին անդամ ՎաՀաէ թին տեսայ առտու մը կանուխ, Սուլթան Պայադիտի Հըրապարակը, կախաղանին վրայ ուրիչ չորս ընկերներով ...:

Այդ կախաղանները մեր մղձաւանջները եղան որոնք մէկ քանի օրեր տեւեցին:

Ցետոյ, ամեր բան հանդարտեցաւ եւ չարունակեցինը ապրիլ վերահաստատ ուած սահմահագրութեան Հովանիին

(149 եւ վերջ)

արդէն դատապարտուած են Ֆրանսա։ ի որկա ի վերջոյ 1952ի համաձայնագրով urduring to the mil, ghad emfinum than գիւնւթը կուտար: Մեր քիր, հրհար անթադրունիւնը, ինչպես չատ մը այլ երկիրրբևու, չարտօրբև որ իր չատաանրերը արտայանձնուին եւ ուրեմն Ֆրանսա այեւս որեւէ հրարաւորութիւն չունենար իր աուած դատավճիռները գործադրելու։

Նոր բանակցութերւններ տեղի ունեցան Ֆրանսայի և Գերմանիոյ միջեւ և յանդե ցան 1971 Фետրուար 2ի համաձայնադրին upone Phe 1844 jognemon hiput Pt 4hpմանական դատարանները ձեռնհաս են դատելու ոճիրներ, նոյնիսկ եթե անոնը դատապարտունեան առին տուած են, ի րացակայութեան Ֆրանսայի մէջ։

Աւելին 1969 Օգոստոս 4ի դերմանական օրենւք մր անժամանցելի Հոչակած է դեդասպանուներւնը: Բայց 1971ի ֆրանթեւդերման համաձայնարիրը չէ վաշերաց ուած Խորհրդարանին կողմե, ոչ միայն Պոնի այլեւ, ինչ որ աւելի տարօրինակ է Փարիզի մ էջ: Ուրեմն աւելի կը պարդուի Տիկին Քարլոֆելտի նպատակը։ Կուղեր րողութել եւ ուչադրունիւն հրաւիրել որպեսզի համաձայնագիրը վաւերացուի։

Մ.յո լուսարանութիւններեն ետք, Ֆիկառոյի աշխատակիցը Տընի Փերիկ-Տավիլ «Ընդ հանրական կեղծաւորութիւն մր» արադրին տակ հետեւեալը կ'ըսկ.-

«Ք է օլնի այս դատավարու թիւնը, վերջոց, մ էկ փութրիկ երեսն է հոկայ հարցի մր, դոր անդամ մր եւս մարդկութիներ քաջուներնը չունեցու նախ բացէ ի թաց ըննելու, ապա՝ կարդադրելու : կարելի էր յուսալ Բ. Աշխարհամարայա հար, որ Միացեուլ Ազգերը պիտի կարենան միջադդային օրենք մր ստեղծել սաստելու հա-ரியு ரியுறு புரும் முக்கி முற்காயல் மு ձիրները: Միջազդային իրաւունքի յանձնախում բր , 1950 ին , եօթեր կանաններու մի խատացուց Նիւրէմայերկի ատեն գծուած կանոնները: 6րդ կանոնով, կր սահմաներ պատժելի ոճիրները իրրեւ միջաղդային ոնիրներ .- Խաղաղու Թեան դէմ ոնիրներր, պատերազմական ոճիրները, մարդ կութեան դեմ ոճիրները (ցեղապանու-[| heli, ընաջնջում , ստրկու [hui -Sned, mpunp, bemyfu):

1968 Նոյեմ բերին Միացեալ Ազգերը որոչեցին անժամանցելի դարձնել պատե րազմական ոճիրները եւ մարդկութեան ղեն ոճիրները։ Տրանարանօրեն «մարդ կութեան դեմ ոճիր»ը պետը եյանդեր այն իրողու խեան որ այն անձր որ նվան արարը մր դործած է, աշխարհի որեւէ մէկ աեղը պատիժին դէմ պաշտպանութիւն Mushit: «U.sep» usting & mills who per լար, «որ կայենին կր նայեր»: Բայց ասիկա հոգելահ բաղմանը մրն է, վասնոր յանուն այն սկզբունքին որ պէտք չէ միջամտել երկրի մր ներքին գործերուն, միջարդային ընկերութիւնը, փոխանակ իր իրաւունքը հաստատելու, Պետութեանց [Judang ? ինքընն որենուները ները յարմարցնել Հաւաքապես Հետա պնդուած նպատակներուն:

Ուրեմն այդ ոճիրները անժամանցելի Հոչակել, դործնական որեւէ տարողու թիւն չուներ, ցորչափ միջարդային կաղմակերպու Թիւնը միջոցներ չուներ դա-

րորն հունքու :

Իրականին մէջ, Միացեալ Ազգերու այս խուհեմութիւնը գիւրաւ կր հասկցուի.ոչ մեկ Պետութիւն կ'ուղե որ միջազգա-This bytheme then post sughe might Հուսաարներուն արարջներուն չուրք, "րովհետեւ երբ հարցը պատերազմական ոճիրի կամ մարդկութեան ղէմ ոճիրի կ վերաբերի, յանցաւորը, ընդՀանրապես, մեզսակիցն է միայն հանրային իչևանութեան, որ հրահանգած է արարքը։

Օրենքը, «միջադգային ոճիր»ի մարդին մ էջ, ի վերջոյ համաշխարհային կեղծաւորութեան օրենքն է։ Կր յուսաբանե (ինչու, Հակառակ ընդՀանուր դատապար աու [ժետն , այն քան ճարզիկ տառապած են ու կը տառապին եւ դեռ կը մեռնին կուլակի Արչիպեդագոսին, կամ Յունաստանի արձակուրդի մեր ծովափներէն ոչ չատ Shane, կամ Սամպաներու բանտերուն, կամ Չիլիի արդելափակման կայաններուն \$59:

Սոփոկլեսեն երկու հազար տարի հաջ, musmpular fature anegt, All fluin ֆելա կը կրկնէ Մատիգոնեի բողոքը: Մար նաքան, կը դատապարտուի որովհետև மாகி மாரிம் விரிம் விரிம் மா முத்தி தமையி է Պետութեան իրաւունքին եւ քաղաքա կան օրենքին»:

ԱՐՇԱԻՐ ԽԱՆԷՏԱՆԵԱՆԻ

ՄԱՀՈՒԱՆ ԱՌԹԻՒ

ցարգելի խմբագրութ-իւն « Ցառաջ »ի

SU. ԵԺԵՐՍ (7/7) .- Մերիններուն 4km երէկ եկաւ Թերթերու ծրարը, այս աորոնարաներության ային, ուն անրեր աբուաքի

இந் மா மாம் வாழ்க்கு :

Մահարճավ քանմանի «Ցասան»իր դեն Արչաւիրին մահը։ Ցաւալի լուր մը որ ինձի մօտեն կը դպի։ Քառասուն տարուսն բարեկամունիւն մըն ալ կ'անհետանայ։ Քիչ գիչ այս աշխարհին վրայ պիաի դժուարանայ մեզի համար ապրիլը։ Այլույս աւելի խանկաանեանին մօտ ինծի գանելի եր իր կիրը, վերջին ծայր կիրի արգրաւսնունիւրն, սն օգասւաց րաբո դրական սէրով մը եւ կարողութեամը մը, մանառանդ գիրի մաջրութեամբ։

ինչու Համար կեանքը այսքան դաժան է անոնց համար, որ ամբողջ կեանը մր անցուցին կետնքի պայքարին գեն ու շիմա որ պիտի կատարելադործեր իր ընդունակուներու, ահա, ամեն բան կը ձգէ անդենականին համար:

Կուղեմ Հոս իմ խորին ցաւակցութիւնհերս դանեն իր վշտահար ընտանիջը եւ «ճառաջ»ը, որուն ազնիւ ընակիչներեն विद्वाप दिष्टः

2. U. APFANT

ՀեՏԱՔՐՔՐԱԿԱՆ

ՏԻԵԶԵՐԱԿԱՆ ԱԶԴԵՅՈՒԹԻՒՆ

Արեւմուաքի մ էջ, աղմուկը կը չարու յակուի Ուրի կերրի շուրջ որ իրթ 14 այր է դերմարդկային զօրութեան մը, որ կարելիութիւն կուտայ իրեն ոլորելու ու ծոելու մետադեայ ամենեն ծանր առար կաները, եւ գործել կուտայ կոտրած ժամացույցները: Ամ էն ինչ կատարեալ ընելու համար, իր կողմ է արտօնուած կենսագրական մը Ուրի լոյս տեսած է Լոնտոնի մէջ։ Հեղինակը, մի ոմն Մնարիժա Фուհարիչ, шпийу финитируы_{[пт.} бий ձրոյթը առնելու կը հաստատե թե, Կելլըը դործակալն է դեր-երկրային էակներու, որոնք 800 տարիներէ ի վեր կը չրջին մեր երկրագունդին չուրջ, ու կը պատրաս տուին ուռը դնել հոս յառաջիկայ տարիներուն : Կելլրը մանիկ Թոֆոնով յարաբելութեան մեջ եր անոնց հետ, բայց ձայներիզները չեն պահուած ։ Որովհետեւ անքրպետի մարդիկը փճացուցած են դանոնը։ Միմիայն ինք Փուհարիչ եւ 45 пр պիտի կրնան տեսնել այդ էակները, որոնք մեծ վախ մը կը զգան մեր երկրացիներես: **Փուհարիչ չի վարանիր աւելցնելու Թ**ե ինք Ուրիի դիրքը գրած է անջրպետի մարդոց հրահանգովը, եւ միջա անոնց հրամանովն է որ Կելլբը մերժած է են-խարկուիլ գիտական լուրջ փորձարկու -

2hliunsulh line d'sunfuhiniphilin

Фե.phu, пр իր սш\մшишцисрей фри ј խորհրդային յարձակման մր սպառնալիջը կը տեսներ մինչեւ վերջերս, այժմ շատ աւելի մտավախութեամբ կր հետեւի խոր-Հրդային ազդեցութեան ծաւայումին՝ արեւելեան Հիմալայեաններէն մինչեւ Պարսից ծոց։ Փեջինի մտավախութիւնը կը րաժնեն կարգ մը չրջանակներ Մ. Նա -Հանդներու Արտաքին նախարարութեան

Չին վարչապետը Մայիսի կեսերուն խորհրդային հարաւ. ասիական քաղաքականութիւնը մեկնաբանած է Փաջիստանի վարչապետին եւ Արտաքին ու Պայտպանութեան նախարարներուն, երբ ասոնը Փեջին կը դանուէին պաշտօնական այցեյութեամբ։ Լաւատեղեակ շրջանակներու Համաձայն Շու ին Լայ փափաքած է, որ Փաջիստանցիք իր տեսակէտները փոխանցեն Նիջորնի՝ այս վերջնոյն Մոսկուա այցելու թեան նախօրէին։ Փաքիստանի Արատճիր րախանաևև այմ աստեբևուկիլըն կատարած է Մայիս 23ին, երբ տեսակցած է Նիջորնի հետ, Ուայինկթերնի մեջ։

Դ-իւանագիտական չրջանակներու հա մաձայն Չինաստանի վարչապետը բա – ցատրած է Փաբիստանի պետական դեկավարներուն, ԹԷ ներկայիս նուաղ վըտանը մը կը տեսնէ խորհրդային յար ձակումի մը ուղղութեամբ — դասական կան հիւլեական։ Քանի մր տարի առաջ այդ վաանգր աւելի ցայտուն էր : խորհրըդային մէկ միլիոն գինուորներու ներկայութիւնը չինեւխորգրդային սահմանին վրայ անմիջական վտանգի տպաւորութիւն չի Թողուր. բոլորովին տարբեր պիտի promp' bot Unularm, opplunt, but p of hլիոն գինուոր կեդրոնացներ սահմանին վրայ։ Յաժենայն դէպս Չինաստան խիստ ուշագիր է որևւէ անակնկայի առջեւ չդանուելու համար։

Չին վարչապետին տեսակէտով Մոս կուայի ձգտումն է չրջապատել Չինաստանը, խորհրդային աղդեցութեան դօտի մր ստեղծելով Հնդկաստանե մինչեւ Պարսից ծոց ։ Ահա Թէ ինչ տուեալներու վրայ հիմնուելով Շու ին Լայ եկած է այս եղ-

րակացութեան ։

- Բրեժնեւի երկար ժամանակե ի վեր առաջադրած Արիական Ապահովութեան Ուխարի մր կնքումը կր ձգար Սորգ . Միութեան արդեցութիւնը տարածել մինչեւ Հնորկական Ովկիանոս : Առաջին բայլը եդաւ բարեկամական Համաձայնագիրի մր կնքումը Հնդկաստանի հետ 1971ին, - որուն յաջորդեց խորհրդային ռազմանա ւերու երեւումը Հնդկական Ովկիանոս, եւ Կարմիր Ծովի Հարաւը։ Խորհրդային նաւատորմը իր տրամագրութեան տակ ունի կայաններ Ատէնի եւ Սոմայիի մէ9:

_ Մ.յս քաղաքականութիւնը ցայտուն արձու Աֆդանիստանի անցեալ տարուան

26844646444 SUPPRICE

Phinthop Pt Unaling isty 26.000 41ուսածայն կայ, ինչ որ քիչ է, իսկ աշխարհի մեջ 42 միլիոն էլ եւ 65 միլիոն ձի կայ, ինչ որ կրնայ չատ Թուիլ ոմանց համար։ Այս երեք աուեալներն ու դեռ քանի մը Հազար այլ տուեայներ կր պարունակե ՄԱԿի տարեգիրքը, որ լոյս կը տեսնե ամեն տարի : Տարեգիրքը 829 էջ ունի եւ անոր բովանդակութիւնը կընայ դոհացում տալ բոլորին , ջանի որ ամէն մարդ կրնայ պատկերացում մը կազմել իր ապրած աչխարհին մասին ։

Այսպես, օրինակ, տարեդիրքեն կը տեղեկանանը, թե խորհրդային քաղաքացին միջին հայուով տարին 18,5 ժապաւեն կը գիտէ, մինչդեռ Ամերիկացին միայն 5: Արիկա Թերեւս բացատրուի այն իրողութեամր, որ Մ. Նահանդներու մէջ հաղար անձի հայուով 474 հեռատեսիլ կայ, մինչդեռ խորգ . Միութեան մէջ՝ 160 : Մողամ-

պետ. Հարուածով. ներկայիս խորհրդայնասեր կառավարութիւն մր իչխանութեան դյուխ կր դանուի Աֆղանիստանի մեջ: Մ.յս ձևւով Փաբիստան հիւսիս - արեւ մուտքեն շրջապատուած է, եւ պատճառներ կան մտածելու, թե Ռուսերը գաղանի կր քաչալերեն Փուչաու ցեղերը Աֆդա նիստանի մերձ չրջաններու մէջ: Այդ ցեդերը կր ձգաին ինքնավարութիւն ձեռք

_ Ռուսերը կր գրգռեն Փաջիստանի եւ Պարսկաստանի Պայուչիները, որպեսզի «Մեծ Պայուչիստան» մր Հիմնեն իրենց ընակած շրջադիծին մէջ (Թէ' Փաքիստան,

թե Պարսկաստան) :

- Փաջիստան մեծ խոչընդոտ մր կը Whammel Vanharmil hands : Pothe Vanկուա միչա կ'աչխատի, որ Փաքիստան Համակրութեամբ մօտենայ իր առաջար կած Ասիական Ուխաին, սակայն դժդոհ պիտի չմնալ, եթ գաքիստան նոր անդամահատութեան մըն ալ ենթարկուի։ U.ju Lupumulail &, np «Who Amparghu տան»ի համախոհները կը քաջալերէ։

- Ռուսերը կր Թուի Թե հայտուած են — առնուացն որոշ ժամանակի մը հա մար — իրենց ջաղաջական աղդեցութեան կորուստին հետ Եղիպաոսի եւ հաւանարար նաեւ Սուրիոյ մ էջ : Որով իրենց Տիգր կեղրոնացուցած են ներկայիս Իրաջի (որ լաւ յարաբերութիւններու մեջ չի գրա նուրը Պարսկաստանի եւ Քուէյթի հետ) ինչպես նաեւ Աֆղանիստանի եւ Հնդկաստանի վրայ։ Շատ Հաւանական է, որ Օմանի ակոսաները խորհրդային օժանդակութեան կ՝արժանանան։ Օման Պարսից ծոցի երկիր մրն է։ Իրաբցիք, իրենց կարդին, դօրավիդ կը կենան Պալուչիստանի չարժումին, քանի որ անկէ պիտի տուժեն Պարսկաստան եւ Փաջիստան։

պիր հեռատեսիլի դետնի վրայ վերջին տեղը կր գրաւէ՝ մէկ տասներորդ հեռատեսիլ հազար անձի համար։

ձափոն կետ-Հուկի ձկնորսու թեան մեջ չատ առաջ կր գտնուի Խորգ . Միութենկ ։ Ո°վ կրնար երեւակայել, Թէ Թէյի գործածութեան մէջ Անգլիացիք ետ կը մնան Իրլանտացիներէ (անձ գլուխ տարեկան 4

Սակայն տարեգիրքը չահեկան տեղեկութիւններ ալ կուտայ ժողովրդադրական եւ անտեսական մարզերու մասին ։ 1972ին աշխարհի ընակչութեան թիւր 3 միլիառ 782.000.000 Lyud & (57 innlang' Unfunցի) ։ Անի ասկոսը 2 եղած է տարեկան ։ Սակայն այս տոկոսը կը տարբերի չրջանե շրջան. 0,60 առ հարիւր է Հիւսիս. Եւրոպայի մէջ, 3,4 հարիւր է Լատին Ամերիկայի կարգ մը երկիրներու մեջ: Մինչ Շուկա աշխարհի անկնկն փոքր աոկոսը (Հազարի վրայ 10,8) կ'արձանագրե մանկական մահացութեան մեջ, անդին երկիրներ կան Ափրիկեի եւ Ասիոյ մէջ, ուր այդ տոկոսը 100 եւ, նոյնիսկ, 200/ կր բարձրանայ։ Արեւմտեան Գերմանիան է, որ ծնունդներու ամ էնեն փոքր աճը կ՝արձանագրե (Հազարի վրայ 11,4 աո-

1972ին աշխարհի ճարտարարուեստի արտադրուներնը 1971ի բաղդատմամբ աւելցած է 7,3 տոկոս, մինչդեռ գիւղաանահաութեան արտաղրութեան անը մի-

այն երեք առկոս եղած է:

Ինքնաչարժերու մարդին մէջ Միաց. Նահանդները դերակչիս դիրք կը դրաւեն. 1972ին 116.800.000 ինթնաչարժ կ'երթեւեկեր Մ. Նահանդներու մեջ. ամրողջ աչխարհի ինընաչարժներու Թիւր 1972ին 271.800.000 5p: Zuchnuh dfg 22 dfifting ինւբնաչարժ կար . Ֆրանսա եւ Արեւմտեան Գերմանիա երրորդ տեղը կը դրաւէին 1972 ին 16 միլիոն ինթնաչարժով:

U. 11 աուեալներ ալ. Մ. Նահանդները 1972ին հրատարակած են 82.400.000 դիրք, երկրորդ տեղը գրաւած է Խորգ. Միութիւն՝ 80.500.000 գիրը: Շուկաացիները ամէնէն չատ Թերթ կարդացողներն են (533 թերթ Հաղար Հոդիի Հայուով), ապա՝ Անգլիացիները (528) եւ Ճափոն -

ыврр (519):

Գինիի արտադրութեան մէջ Իտայիա Ֆրանսայէն առաջ կը դանուի (59 միլիոն հեկտոլիներ 58,5 հեկտոլիների դեմ): Գարեջուրի արտադրութեան մէջ Մ. Նահանդները առաջին (164.600.000 Հեկտոլիթեր), Արեւմտեան Գերմանիա երկրորգ (85.800.000) եւ Անգլիա երրորդ (57 միլիոն 700.000) տեղերը կը դրաւեն։

P. U. P.

שחור שיצאחור

- Սիրելիս, ըսէ ինծի, գեղեցիկ կի°ն մը կը նախընտրես, Թէ խելացի կին մը։ = Ոչ մեկր, ոչ միւսր անոյլս, բանի गा कृष्य प्र गिमार्थ :

«BUNULL» POBLEOUE

ԻՆՉՊԷՍ ԳՈՂՑԱՆ **ՑԱՐԵՐՈՒՆ ԹԱԳԸ**

ԳԼՈՒԽ Ա. W N & U. P Z N P P P P & C

Վերջապես կը նշմարէ դիմացեն եկող կառը մը։ Նչան կ՝րնկ կառապանին, որ իր ձայնով կ'ոգեւորէ իր նիհար ձին : Фо*իր պատուիրակութեան հասցէն տալե* վերջ, կր տեղաւորուի բարձի մր վրայ:

Մարակի Հարուածով մր ձին կը սրանայ he greand by but and bud grad gray : Փոփ կրիկորին կը խնդրե տեսնել ¶ Եսֆեն եւ եթե բացակայ է, Իռեն Շու of p:

Պահակը, որուն դիմած էր եւ որ իրմե խնդրած էր քանի մը վայրկեան սպասել, յր դառնայ:

- Քաղաքացի ճախագահը անձամբ ձեզ պիտի ընդունի, Տեր հայր, հանեցեք հետեւիլ ինձի:

Եւ քահանան կը մայնէ այն սենեակը, ուր 9. 600 արդեն երկու ժամ է ի վեր կ'աչխատի:

Նախագահը, առաջին այցելու Թեան ըն*ացքին ցոյց առւած նոյն ակնածանքով* ու բարեացակամութեամբ կ'րնդունի քա-

- Եթե համարձակեցայ, կ'րսե փօփը, առաւօտեան այս կանուխ ժամուն ձեզմ է րնդունելու թիւն մր խնդրել, պատճառը um t up, dbd மம்வெரி phone dbud p ne dppդոված կը սպասեն այն որոշումին, որ երէկ կէսօրէ վերջ Մոսկուայի մէջ արըուած է ժողովրդային գործավարներու 4111115 :

- Կը ցաւիմ ձեզի յայտնելու որ, կը யுயாயம் மாய்த் ரி. முடித், யுடி முற்றாட்டும் նոյնը կր մնայ. թաղումը պիտի կատարուի Մոսկուայի մեջ։ Եւ որոշուած է որ այս իրիկուն ժամը հինդին մարմինը պիաի դրուի մասնաւոր կառախումբին վրայ, որ պիտի մեկնի ճիշդ հինդուկեսին:

- Աւա'ղ, կր հառաչէ Կրիկօրին. mւա՛ղ,, Պ. հախագահ: Ի՞նչպես Մառի Փօլիվանօֆին Հաղորդեն այս լուրը, ի՞նչ անողոք Հարուած ։

- Երեկ, Իռեն Շումովին ձեզի հաղորդած տեղեկու թիւններէն վերջ, ի°նչ ըսիք

- Մեր բաղձանջները իրականութեան աեղ առնելով եւ յուսալով որ Աստուած

իր անհուն դխութեամբը պիտի խոյլ չտայ որ այս սիրելի աղջիկը գրկուի իր վերջին միրիժարութենկն, եւ վախնալով որ չափաղանց մեծ վիչու մը պիտի պատճառեմ իրեն, ըսի թե իր խնդրանքը նոյնպես րնդունած է։ Անչույտ որ յանցաւոր եմ այսպես վարուելուս, որովհետեւ հիմա աւելի խոսոօրէն պիտի կրէ այս հարուածը։ Բայց իրեն հանդէպ զգացած գխութիւնս t up has h unem front mueme: Unit gum, չջմեղանջի ուրիչ պատճառ մր ունիմ. புகழ மி முயிழிய க்டியக் திழ கடியக்டும் யுத்ப վարուելու:

Ծերունին դէմ բր կը ծածկէ ձեռ բերով: _ Մեր պարտականութեան ճամրան եր_ րեմն դժուար կր դանենք, կ'րսէ 9. 60\$5 բարեացակամութեամբ, աղդուած կրձևաւորին յուսահատութենկն։ Դուբ կարծեցիք թե լաւագոյնո վարուած էք, կր որալիք. Թեև ես ալ նոյնը պիտի ընկի եթե ձեր տեղր ըլլայի:

Ինւթգինւթնից բնաւ մի մեզագրեք, որեւէ յանցանը չունիք եւ ես վկայ եմ այն դուրգուրանրին ու Հայրական գթութեան, որով պաչապանեցիք Մառի Փօլիվանօֆը:

- Սակայն ի°նչ պիտի ըսեմ իրեն, կր վերսկսի Փօփը, որ այդ վայրկեանին անոր վիչաէն աւելի, անոր դայրոյնին վրայ կը bungsh :

_ Ձեր բարեգութ սիրտին մէջ դուք պիտի գտներ յարմար պատասիաններ, կր պատասխանե 9. 60% :

Եւ հասկնայով որ ծերունին կը վախ-மயு முறாட்டிர்ம், யாபா மீழ முலயக் நபுயinch sandan, hartight.

- Մակե դատ, Մառի Փօլիվանօֆին 4' put p np, bpt4 4thopt 1/2 pl min րիչ բան չէր բրած , բայց եթե հաւատարմարար իրեն հաղորդել ձեղի տրուած հըրամանը:

— Շնորհակալ եմ Պ. Նախագահ, չրնորհակալ եմ . կը գոչէ կրձնաւորը երախատագիտական թիչ մը գաւնչատկան չեչ աով մր սփոփուած 9. Եօֆէի վերջին խօսքերէն եւ բեռէ մր ազատած:

Եւ դուրս կ'ելլե, ինթնիրեն հարցնելով. - Zhow hor upoh puto hote, horiz պիտի ըսեմ . ո՛վ բարութեան եւ իմաս աու խեան Ասաուած , խելք աուր ինծի , օգնել ինծի, որպեսցի գայն համոցելու հաdup punte quilted be straighted praist իր դայրոյնը:

Фоф Կրիկօրիէն իմանալով ինչ որ կը կարծեր եե ժողովրդային գործավարնեpor ling of the abusenta to the much bothelmնոֆ ցաւի ոչ մէկ արտաբին նչան ցոյց աուաւ : Եւ իր գայրոյթը յայանեց ոա թացաղանչու թեամր, գոր հնչեղ ձայնով մր արձակեց.

POL WOLDEPPUL

(Tup.)

Տիկին Նուարդ Քիւրջնեան, Տէր եւ Տիկին Պերնար Քիւրջնեան եւ դաւակները եւ Քիւրջնեան ընտանիջները խոր ցաւով կը ծանուցանեն իրենց ամուսնոյն, Հօր, մեծ-Հօր, եղբօր՝

ԱՐՇԱԿ ՔԻՒՐՔՃԵԱՆԻ մահր որ պատահեցաւ Յույիս Գին։

Ցուղարկաւորունիւնը կը կատարուի այս Ուրբան, Ցուլիս 12, ժամը 10.30ին Փարիզի Ս. ՑովՀ. Մկրտիչ եկեղեցին, ուրկէ մարմինը կը փոխադրուի Շամփինեիի դերեղմանատունը։

Մահազդ չստացողներէն կը խնդրուի ներկայս իբրեւ այդ նկատել։

ՓՈԽԱՆ ԾԱՂԿԵՊՍԱԿԻ

Տէր եւ Տիկին Բիւդանդ Խոտիկեան 50ական ֆր. կը նուիրեն Հայ ՄշակոյԹի Տան եւ «Ցառաջ»ի, Արչաւիր Խանկտան– եանի կսկծալի մահուսն առԹիւ։

LUBA SPANY

ՍԵՐՈՎԲԷ ՄԽԻԹԱՐԵԱՆԻ՝ ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒՆ ԵՒ ՍՓԻՒՌՔԸ

Գրական հայերէններու հարցերը Հօչափող լեղուաբանական ուսումնասիրութիւն մը։

ԳԻՆ 15 ՖՐ Արտասահման 3 ՏՈԼԱՐ Հետաքրքրուողները կրնան դիմել Հետեւեալ Հասցէին՝ V. ASSADOURIAN 23, Rue Pixérécourt — 75020, Paris (France)

ԻՍԻԻ ՀԱՑ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՏՈՒՆ

Tél. 236-73-98 et 636-79-56

Գրադարանը *ըաց է ՇաբաԹ օրերը* ժամը 16-19 և Կիրակի օրեր՝ ժամը 10-12:

Imprimé sur les Presses bu Journal «Haratch» 83, rue d'Hauteville 75010 Paris 2. B. T.

ԱԼՖՈՐՎԻԼԻ Հ. Յ. Դ. Սարգիս Մինասեան ենթակոմիակի ընդՀ. Ժողովը այս Ուրրաթ (Ցուլիս 12) ժամը 20.30ին սովորական Հաւաքատեղին։ Կարեւոր օրակարդ։

ԱՐՁԱԿՈՒՐԴԻ ԱՌԹԻՒ

4008th ФЛФЛЮЛЬЮ-РЬ

Արձակուրդի առնիւ, հասցէի փոփո – խունեան դիմումները պէտը է ըլլան ԳՐԱԻՈՐ, փոփոխունենկն 3-4 օր առաջ, տալով ՀԻՆ եւ նոր հասցէները եւ կցելով 5 ֆր ի դրոչմանուղն:

Վարչութիւնս ցաւով կը յայանկ սա կայն թե արձակուրդի առթիւ, Հասցեր
ոչ մէկ փոփոխութիւն կ'ընդունի ԻՏԱԼԻՈՑ
Համար, ուր թղթատարը չատ աւելի անկանոն ըլլալով ջան Ֆրանսա, կարելի չէ
դոհացում տալ բաժանորդներուն:

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ «ՑԱՌԱՋ»Ի

ՓԱՐԻՉԱՀԱՑ ՏԻԿՆԱՆՑ ՄՈՒԹԵԱՆ

60ԱՄԵԱԿԻ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԿԱՐԳԻՆ

ԾՈՎԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

ՀԱՑ ԿԱՐՄԻՐ ԽԱՉԻ ՕԴԱՓՈԽՈՒԹԵԱՆ ԿԱՑԱՆԻՆ ՄԷՋ SAINTE-HONORINE-DES-PERTES

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ Շաբաթ, Ցուլիս 13, կէսօրին կասկարած ձուկ կայանի ճաշասրահին մէջ Երեկոյեան ԽԱՐՈՑԿԱՀԱՆԴԷՍ եւ

> Projection d'un magnifique film en couleur KEVORK AYANIAN présente VISION D'ARMENIE

կիրակի, Յուլիս 14, կէսօրին ՇԱՄՓՈՒՐՈՎ ԽՈՐՈՎԱԾ

Այցելութիւններ՝ Համաչիարհային Բ. Պատերազմի ցամաջահանման տեսարժան վայրերը եւ ամերիկեան բանակի հայ դինուորներու չիրիմներուն Ճաչերուն մասնակցիլ փափաջողներէն կը խնդրուի արձանադրուիլ Կայանին Տես նկութեան մօտ մինչեւ Յուլիս 12 — Հեռաձայն (16-31) 92-77-63

Autoroute de l'Ouest, Evreux, Lisieux, Caen, Bayeux, Port-en-Bessin, Sainte-Honorine-des-Pertes

ԿԱՊՈՅՏ ԽԱՉԻ «ԿԱՅԱՆԻ ՕՐ»Ը ՏԱՐԵԿԱՆ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Այս Կիրակի , Յուլիս 14 , ամբողջ օրը , մեծ պատրաստութեամր Հայկական յայտադիր մանուկներու կողմ է

ԲԱՑՈՒՄ ԿԱՅԱՆԻ ՆՈՐ ՇԷՆՔԻՆ

Ճաշ տեղւոյն վրայ

Սենեակներ վարձելու համար նախապէս հեռաձայնել Կայանի ՏնօրէնուԹեան՝ Փարիզէն, կէս-ինջնաչխատա 16-82-609111 եւ ուղել 5 ՊելֆոնԹէն

ԼԻՈՆԻ մասնաճիւդը այցելութիւն մը կազմակերպած է այս առթիւ։ Մեկնում Կիրակի առաու ժամը 7ին, Լիոնի եկեղեցիէն, 295 Ռիւ Պուալօ։ Օթուքառը Սէն– Մօռիս ար Պէնօ կը հանդիպի։

ментиния использования и поставления поставления поставления выпользования и поставления поставления выпользования поставления выпользования в

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱԳԻՐ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՀԵՌԱՏԵՍԻԼԷՆ

Այս Կիրակի առաւօտ (Յուլիս 14) ժամը 9.30ին, Հեռատեսիլի Ա. կայանեն Հայկ. յայտագիր.— «Մէկը անոնցմէ որոնը մեռան որպէսզի ապրի Ֆրանսան»։ Կը մասնակցին.— Հայր Ռիջէ, Լէօ Համոն հւն.։

PUZSUZUTTEU

Համախարբերդցիական Միունեան Սէնք Անքուանի դաչտահանդէսը Ցուլիս 14ին, Կիրակի, Ֆապրըկուլի ծառախիտ անտառին մէջ։

Պուլի մրցում, դեղարուեստական բաժին, չամփուրով խորոված։

ternuserne ore

Շաւիլի անտառին մէջ գերեզմանատան մօտ ԽԱՆԱՍՈՐԻ ԱՐՇԱՒԱՆՔԻՆ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ ԱՌԹԻՒ

կիրակի, Յուլիս 21ին առաւօտեն երեկոյ

Նախաձեռնութեամբ Հ. Յ. Դ. Արդութեան խումբին, եւ մասնակցութեամբ Կապոյտ Խաչի տեղւոյն մասնաձիւդին

Հովանաւորութեամբ Հ. Ց. Դաչնակցութեան Փարիզի Շրջանաային Կոմիտէին Հայկական գեղարուեստական բաժին, բարձրախօս Ժամը ձիչդ 3ին, այցելութիւն Իչխան Արդութեանի չիրիմին Ծաւիլի հին դերեզմանատունը

ձոխ պիւֆէ, մատչելի գիներով

Առնել 171 թիւ օթոպիւսը Փոն տր Սեվրէն եւ իջնել, Փիւի Սան Վէն Կառ Մոնփարնասէն կառախումբ եւ իջնել Շաւիլի կայարանը

pour passer en douceur du noir à la couleur... TÉLÉVISEUR SOUR SEUR Finition "grand constructeur" AGENT TÉLÉ-ROBIN KALDJIAN OFFICIEL: 5, rue Charles-Robin 75010 Paris 208 82 13

CHICLUMNIA

Յունիս 2ին Ս. Կարապետ եկեղեցւոյ Ուխաի օրուան առԹիւ եղած են հետեւեալ նուէրները (Սէնթ Անթուան).— –

Տեր եւ Տիկին Լեւոն Մարիջեան 100 ֆր. Պր. Ենովջեան եւ Պր. Կիւրիւնեան 50ական, Տեր եւ Տիկին կ. Պоյանեան 200, Տիկին Լորիս Կարապետեան 100, Տէր եւ Տիկին Հաճի Քեշիչեան, Պր. Կիրակոս Յարու թիւնեան, Պր. Մկրտիչ Քիւփէլ եան, Պր. Օննիկ Հայկագեան, Տէր եւ Տիկին Պէկտիմուրեան, Կարապետեան ընտանիք (Լա Սիոթա) 50ական, Տեր եւ Տիկին Գարրիէլեան (Օպաներ) 100, Տիկին Ազատուհի Սալպաշեան 10 ,Գոհապաչեան ընտանիք եւ Տիկին Հայկուհի Գամպուրեան 50ական Հմայեակ ՔՀնյ. Համրարձումեան 100 , Պր. Ղագար Տէրաէրեան 50, Նիսի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ վարչութիւն 100, Պր. Թովմաս Համամ-Տեան (Լա Սիոթեա), Տեր եւ Տիկին Երուտնդ Պապոյեան 50ական, Պր. Գէորդ Գալուստեան (Կարտան) եւ Չարաժեան եղրարը (Կարտան) 20ական, Պր. Տէր-Խաչատուրեան (Կարտան) 10, Պր. Արմենակ Սարդիսեան 20, Ղազարեան (Մէօպյ Վիթերոլ) 100, Տիկին Արաջսի Հապիպ եւ Պր. Ձաբար Փիլիպոսհան 50ական ֆր.։

Հ.Ց.Դ. ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻ ԲԱՆԱԿՈՒՄ

SUPERUS FUSURANTE

Օգոստոս 1էն 30

AGDE

- Zmuyt .-

Camp du Nor Séround Chalet St. Mathieu — Route de Bessan 34-Bessan (Hérault — Tél. (67) 94-10-52

Արձանագրութիւն Երկուչարթի իրիկուն ժամը 18:30էն 20 եւ Շարաթ ժամը 17էն 19

Հայ Մշակոյթի Տուն

17, Rue Bleue, PARIS (9e) — (Départ collectif de Paris)

Կեղրոնական եւ Հարաւային Ֆրանսայի համար դիմել Նոր Սերունդի խումրերուն Գինը.— ՄԷկ ամսուան համար 750 ֆր.: 14 օրէն աւելի՝ 29 ֆր. օրը, 7էն 14 օր՝ 32 ֆր. օրը, 7 օրէն պակաս՝ 35 ֆր. օրը։

Համբու ծախքը՝ յաւելեալ։

VIENT DE PARAITRE

LES ARMÉNIENS CONNUS ET INCONNUS

DE NOE A NOS JOURS

par HAGOP - KRIKOR

Editions LA PENSEE UNIVERSELLE
3 bis, Quai aux Fleurs
75004 - PARIS
Tél.: 325-85-44

Prix 20.33 F. TTC

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Կապոյտ Խաչի Լիոնի մասնաձիւզի տարեկան պարահանդէսը Շաբաթ Նոյեմբեր 9ին, Շարպոնիէռի չջեղ սրահներուն մէջ։

ԱՐԱ ՊԱՐԹԵՒԵԱՆԻ երաժչտական յիսնամեայ գործունեուԹեան նուիրուած ցերեկոյԹ, Սալ Կավօ, Դեկտեմբեր 15ին, ղեղարուեստական Տոխ յայտագրով։

CUPUR 304740 13 SAMEDI 13 JUILLET

0 1 1 6 6 6 6 ՀԻՄՆԱԴԻՐ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ HARATCH

LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCADENTALE Directrice: ARPIK MISSAKIAN 83, RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS

Tél.: 770-86-60 — C. C. P. Paris 15069-82 Fondé en 1925 R. C. Seine 57 A 2731

₽ԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Dpwlium Տար · 150 ф · Վեցամսեայ Արտասահման Տար․ 175 ֆ․ Հատը

80 фр. 0,90 ф.

50ቦች ያሀቦት — Թኮት 13 ·062

LE NUMERO 0,90 F.

Fondateur: SCHAVARCH MISSAKIAN

50° ANNÉE - N° 13.062

Ludiuj Thah dkg wi

ber bs 4c vostup...

[ԱՆՑՔԵՐ ՈՒ ԱՆՁԵՐ]

ԲԱԿՈՒՆ8 114066

(1899-1937)

Ծարեան 75ամեակն է նահատակ մեծ վրաղկանն՝ Ակսել Բակունցի, «խորհրըդանայ» վերադիրով յայտնի յիսնամեայ գրականունեան առաջին սերունդի տի րական ներկայացուցիչներէն, որ՝ իբրեւ « ազգայնական – դաշնակցական լրտես » 1937 Թուականի Հաւաբական ձերբակա յունեանց օրերուն գոհ դարձաւ Ձեկայի վայրագու թեանց ։

Բացորոչ է իր սպանութիւնը։ Բայց երր, ուր, իշրչ պայմաններու մեջ՝ կր Մայ դաղանիք...

Եթե խորհրդահայ քերթողութեան մեջ դադա*թ մըն էր Չարենց*, արձակի *վար*պետը Բակունցն էր անտարակոյս ։ Ձոյդ. Մասիսները Հայկական լեռնաչխարհի, դրեն տարեկից ու ճակատագրակից ։

Չարենց քառասուն տարու էր, երբ Սթայինեան եւ Բերիայական ատելութիւնը խորտակեց զինը Ձեկայի նկուղներուն մէջ, չարչարագին խոչտանգումներով: Բակունց երեսունեւութ տարու էր՝ երբ նոյն Հրէլային Հալածան ըներուն Հետեւանքով մահացաւ աքսորի ճամ բուն վրայ, անպատմելի տառապանքի ենԹակայ։ Ան-

Ծնած է Գորիս (Ձանգեզուր) ։ Նախնական կրթութիւնը ծննդավայրի դպրոցին մել ստանալէ ետք յաճախած է Էջմիածնայ Գերրգեան ձեմարանը՝ որուն ըն -*Թացջը աւարտած է 1917ին* ։

Գրական իր առաջին փորձերով իսկ կիյնայ խորհրդահայ գրականութեան ան_ դրանիկ սերունդի չարքերուն մեջ՝ 1924ի «Մարտակոչ»ով, ուր ստորադրած է հայ Քանի մր snղով դիւղն ու գիւղացին հայրենապաշտական իրենց ապրումներով , աւանդութիւններով և առենիկ բարջերով գրականութեան

փոխանցող պատկերներ:

Հագիւ տասը տարիներու տեւողութեան மிழ மீழ் (1924-1934) பெருக்கி சிர் படும்படுեան կեանքի գրական չրջանակներուն ուչադրունիւնը գրաւեց տիպարներով ու Արանրևով, սևորճ իև տաաղ սւագ նրբևուր ՝ վիպակներուն եւ արձակ է կրուն կր փոխագրեին հողի առհաւական սերը հայ մշակին, «Հայրենիը»ի դարաւո՛ր այն ըմրունումը, որով ապրած են հիները, եւ ոգիով մը, որ հայրերու համբով հասած է նորերուն, դանոնը Հաւատարիմ պա -^{Հելով} Հայրենական սարերու, դաչտերու, գայորևու թե հրուկգրոր ատևևթևու քուս մայներուն , անրարբառ պատգամներուն ։

Պատվող մը ըլլալէ աւելի՝ պատկերող մըն էր : Ինւք չէր խօսէր՝ սակայն իր 4kիսորբերը ու երարվահրդերև աշխանշաշա?եացը մը կ'արտայայտէին, կեանքի դաանանը մր կր խորհրդանչեին, կը յատ կանչուկին ին ընութեամբ մր, որ հայաչխարհային էր, սեփական ու անխախար:

Խորհրդային կարգեր կը տիրէին Հա յաստանի մէջ, «նոր արչալոյս»ի' մր մաորը ին խողբեր հրափոխունգրոր բենիչները եւ Համայնավարութեան կողմ է անցեալի «խաւարին» կը հակագրուէր 1920ական Թուականներու « լուսաւոր » աջանը։ Բակունց, սակայն, հայ հոգին պեղելու, Հայ գաւառն ու դաւառիկ բարջերը տարագելու հեւջի մը մէջ էր, հաւատարին՝ Հոգի ձայնին եւ անցեալէն

OPARUL PETEBLL

ՓՈՐԹՈՒԿԱԼԻ ՏԱԳՆԱՊԸ 4e furtusus

Արակրիալ մր եզաւ գինուորակարրբերու ձեռը առած քայլը՝ լուծելու քաղաքայիններէ կազմուած կառավարութիւնը : Դահլինի տաղնապը ստեղծուեցաւ, ինչպես ծանօթ է, երբ վարչապետը կարլոս եւ չորս նախարարներ հրաժարեցան ։ Առջի օր կր հաղորդուէր Լիդպոնեն, թե Փոր-Թուկալի նախագահը՝ Ձօր. Սփինոլա ուդած է, որ հրաժարեալ վարչապետը նոր դահլին մը կազմե : Արդ , մինչ կը սպասուէր այս վերջնոյն պատասխանին, Զօր. Սփինոլա մասնակցելէ ետք ժողովի մր – գինուորականներու եւ պաչաօնի վրայ մնացած դահլիճի անդամներու հետ հաղորդեց, թե դահլինը լուծուած է: Հաւանաբար չարախավերջին է, որ գօրա վարը հաղորդե նոր դահլիճին կազմու -

Լաւատեղեակ աղբիւրներու Համաձայն վարչապետի պաշտօնը, ինչպես նաեւ կարեւոր նախարարութիւններ պիտի յանձնուին գինուորականներու, դահլիճին մաս պիտի կազմեն, ըստ առաջնոյն, Համայնավարներ, Ընկերվարականներ եւ Կեղբոնի տարրեր : Արդէն բանի մր ասուններ կր արուէին Ուրբաթ օր վարչապետի պաշտոնին համար՝ Ձոր. Կալվան աէ Մելօ, որ անդամ է դինուորական խմբակին եւ աջակողմեան կը նկատուի, 201. Կոմեդ, սպայակոյաի պետ եւ նոյնպես անդամ դինուորական խմբակի, ապարաղաբական ղէմբ մր կր նկատուի։

SHEHEMONSHEMENENENENENENENENENENENENENENENENE

ԻՍՐԱՅԷԼԷՆ Հասած լուրերու Համա ձայն, կառավարութիւնը թերեւո ճանչ -

նայ «պաղեստինեան ազդ. անձնաւորու -[ժիւնը» ։ Կառավարական համախմբման գախը ի,ուդեառաուրքն ըսն վանքապրան, Ռապին, որ չատ հետեւողական քաղաքականուները ին վանք եւ վանչապետը կրնայ «նորութիւն» մը ցուցաբերել:

ՖՐԱՆՍԱՅԻ Հանրապետութեան Նա խապահը «մամուլի հաւաջոյթ» մը պիտի րնե Յուլիս 25ին : Ժիսքար տ'եսթեն նոր ոն մը կ'ուղէ պարտագրել եւ այդ պատ-Տառով է որ մամուլի ասուլիսը վերածած է մամուլի հաւաքութի:

ԹՈՒՐՔԻՈՑ Երքաական նախարարը՝ Տերից Պայքալ յայտարարեց, Թե Մ. Նահանդները չեն վճարած վերջին գումարները, որոնք մաս կը կազմէին ամե-Թուրք դիւղացիներուն, մեկոնի մչակու կառավարուներւնը մեկոն մչակողներուն սլիտի վճարէ հինդ միլիոն տոլար. այս գումարը ամերիկեան յատկացումին մաս կը կազմ է, սակայն Ուաչինկ[ժըն դեռ. գումարը չէ յանձնած:

ԵԳԻՊՏՈՍԻ գնած ութ «Տուպոլեվ-154» օդանաւերէն մէկը իր առաջին Թոիչքի ընթացքին պայթած է Գահիրէի օղակայանին վերեւ։ Երկու եզիպտացի օդանաւորդ եւ չորս ռուս մասնագէտ կը գրտնուկը օդանաւին մեջ: Երեք հոգի մեռած **է։** Իշխանութիւնները քննութեան համար արդիլեցին ռուսական օդանաւերու Թր -

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ քաղաքական աղբիւրնե րու համաձայն, Խորհ. Միութիւն առա ջարկած է Լիրանանի «ամէն տեսակ օժանդակունիւն», որպեսգի գօրանայ երկրին պաչապանողական ուժը իսրայելեան յարձակումներուն ղէմ ։ Առաջարկը կա – տարած է Բրեժնեւ՝ Լիրանանի նախադա–

ՖՐԱՆՍԱ եւ Խ . Միութիւն համաձայնագիր մր ստորագրեցին հիւյէական ոււժի խաղաղ օգտագործման Համար :

ԵԹՈՎՊԻՈՑ մեջ հինդ նոր ձերբակալութիւններ կատարուած են, որոնց կարգին Ատաիս-Ապապայի քաղաքապետին կցորդը: Ասկե դատ «ոչ-պաչտօնական» ձերրակալութիւններ ալ կը չարունակուին:

ՓԻԼԻՊՊԵԱՆ բանակը ետ մղած է մա4մետականներու յարձակումը Քոթապաթօ քաղաքին վրայ։ Կոիւներ ծագած են քադաքին մօտերը եւ 4000է աւելի դաղժա -

կռիւն արտայայտող կինոնկարների փո_

խարէն ցուցադրի Դաշնակ աւանտիւ -

րիստների յարձակումը Օտոմանեան Բան-

րիկեան նիւթական օժանդակութեան թիւնը արդիլելու ծրադրին համար ։ Թուրջ

հին ուղղուեալ նամակով մր:

կաններ կան :

Պոլսոյ թերթերը կր գրեն Յուլիս 8 թուականով .__ Անգարա - Եղկականի Թրջական ցա-

furhin կայ եղեւ...

մաջային ջուրերուն եւ ցամաջային 40արին մէջ քարիւղի հետազօտունիւնը նոր զարդացումներ արձանագրեց:

Նոր գործիջներ ապսպրուեցան «Չան տարլը» նաւուն Համար եւ կառավարու-[ժիւնը յառաջիկայ օրերուն, ԹԲԱՕի 4hատասասութբուր դան արաօրագեր ակար

Միւս կողմ է յառաջիկայ օրերուն գործի պիտի ձեռնարկէ ամերիկեան ընկերու թիւնը որ Հակառակ նախօրօք կնքուած համաձայնութեան, յետաձղած էր բաբիւղի հետազուներւնը, Յունաստանի հետ ծագած անհամաձայնութեան պատ -Տառաւ : Շահագրդուուոյները կր յայտնեն որ ուրիչ ամերիկեան ընկերութիւն մրն ալ Թրքական կառավարութեներ ստացած արտոնութեամը, Իզմիրի մերձակայքը ու թրքական գամաքամերձ ջուրերուն մեջ քարիւդի հետադօտու թեան պիտի ձեռ -

Ուժի եւ Բնական Ադրիւրներու Գործավարութիւնը որոշեց չորս արտօրագրեր եւս տալ Թուրջիոյ Քարիւդներու Անանուն Ընկերութեան Եգէականի մէջ նոր հետազօտութեանց ձեռնարկելու համար եւ այս մասին պատրաստուած պաչտօ նագրերը յդեց Գործավարներու խոր -Հուրդին։ Նոր արտօնագրերը կր նախատեսեն Եղէականի թերջական ցամաջային ջուրերէն դուրս, բայց ցամաջային գօարի շրջանին մէջ հետազուութեան ձեռ-

Միւս կողմ է ամ երիկեան «Ժ էօֆիզի թալ Սիւրվեյս Ինւքս» Ընկերութիւնը որու հետ նախորոք համաձայնունիւն կնրուած էր, ի մօտոյ չարժման պիտի անցնի։ Ընկերութեան սեփական դերարդիական սարքաւորումով օժաեալ հետազուիչ նաւ մը ի դօաս և աւներա ժանով ծանիւմ փերտուել պիտի սկսի այն շրջաններուն մեջ, пер РЕИО шриовиемо в вышидошие -Թիւն կատարել : Ինչպես յայտնի է այս ընկերութեան աշխատութիւնը յապաղած էր Յունաստանի հետ ծայր տուած ձրգաումի պատճառաւ:

Շահագրգոուողները կը յայտնեն նաեւ որ կառավարութիւնը քարիւզի հետազօաութեան արտոնութիւն աուած է վեր-Չերս իրեն գիմած ամերիկեան «Մոտչեսթրթ» ընկերութեան։ Այս ընկերութիւնն ալ Իզմ իրի մերձակայքը ու Թրքական ցամաբամերձ ջուրերուն մէջ հետազուու -

«Գրքական նաւատորմին «Չանտարլը» թարաիսանաւն այ չատ մօտ ատենեն նոր սարջաւորումներով պիտի օժտուի։ Շահագրգոուող իշխանութիւնները նաւուն Համար վերջին մօտէլ գործիջներ ապրո-

թիւն պիտի կատարէ:

կի վրայ . առաջարկում էին կինոնկար պատրաստել հակայեղափոխական դաշ նակ խմբապետ Անդրանիկի մասին»... 1934-1937 երեք տարիներու Հայրենական գրական տարեգրութեանց մէջ եղե-

րական թե... զաւելաական իննչ մանրաժասնութիւններ կան Բակունցի, Ձարենցի, Թոթովենցի, Մահարիի եւ Մկրըարչ Արմենի նման արրական ղեմ բերու կեանքին ու գործերուն չուրջ: Փասան այն է որ Բոլչեւիզմը չներեց

հայապաշտական նուազագոյն զեղում, ու Բակունցի Մարութայ սարերուն նուիր ուած էջերուն մէջ գտաւ «ոճրային» տրամադրութիւնը... «խորհրդահայ իրակա_ նութենեն խուսափելու եւ անցեալին կառ_ Ebinis: U.ja Shahuncapardad mi « Pmzնակ-լրտես» պիտակեց զիներ եւ պատու -

Գլիսաւոր գործերն են «Ցովնաթան Մարչ» երգիծավեպը, «Կարմրաքար» (ա*հաւարտ վէպ*), «Մթնաձոր», «Սպիտակ նին» ու դյուխ դործոց «Սեւ ցելերի սերմ-

նացան»ը (իր վերջին գործը, 1936) ։

U. P.

Վան - Վանայ լճին մեջ քարիւղի հետազօտու թիւնները սկսան : Ծովային Դըրաժատունը Վանայ լիճին մէջ բանող «Էրէը» նաւր Հանքային Հետազօտութեան Էնսթիթիւն վարձեց քարիւզի փնտոտուքի յատկացուելու մաօք։ Էնսերերեն այս նաւով պիտի կատարէ տասնօրեայ Հե տազօտու թիւններ ։

քաւու մէջ տասը դերման փրոֆեսէօր ալ տեղ պիտի գրաւեն։ Շահադրդոուողները մեծապես յուսալից են որ քարիւղ պիտի գտնեն Վանայ լիճին ընդերջին մեջ:

ներկայ երկարաձգուող անխորտակ տեն-

չերու, երազներու եւ ձգտումներու: U.Sm hute Ot fugn's, Quiphingh 4bm եղաւ այն առաջիններէն, որոնք իբրեւ « ազգայնական » եւ « դաշնակցական » ամբաստանուեցան 1934ին իսկ, երբ կը դումարուէր խորհրդահայ Գրողներու Առաջին Համաժողովը՝ Երեւանի մեջ։

Աղասի Խանջեանեն առաջ, Երեւանի «խորհրդային Արուեստ» ամսադիրն էր ap ஏழ்ம் பய செயறாவி கெயிராட் மீட்ட புற դաներ, համադումարի նախօրեակին (1934ի Յուլիսին) հաստատելով.

- «Ընկեր Ակսէլ Բակունց՝ նացիոնալդեմ ոկրատական տրամադրութիւններ ար_ տայայտող գրական խոքրակի իտեղոգիական գեկավարն էր հանդիսանում»...

Աւելի ուշ, 1937 Մայիսին, Հայաստանի Համայնավար կուսակցութեան առաջին *թարտուղար Ա. Ամատունի* , Պարտիայի 10րդ Համադումարի բեմէն բացորոչ կր դարձներ գրագետին վերապահուած եղերական վախձանը, երբ չեչտակի կը բանաձեւէր հետեւեալ մեղադրանքը.

— «Դաշնակ Բակունցը եւ ուրիշներ աշ_ խատում էին անցկացնել իրենց հակայե ղափոխական դրութիւնները։ Նրանք պա հանջում էին, որպէսզի կինոն բանուոր_ ների եւ գիւղացիների յեղափոխական

brbhlltbll. 116.20,00.2

Կենսասէր եւ կենսունակ ժողովրդական Թատերական արուեստ է Հայոց մնջա խաղր։ Ծաղելով անյիչատակելի ժամա նակներից , Հազարամեակների ընթացքում իմաստաւորելով մարդկային ճկուն մարմնի դեղեցիկ չարժումները, մնջախաղը՝ այդ չարժումների, ձեռքերի եւ դիմա խաղերի ամ էնքին հասկանայի լեզուն է դարձել իր արտայայտութեան միակ ու դլիսուոր միջոցը։ Մնջախաղացները այդ միջոցով պատմել են լեզենդներ ու իսկութիւններ, վիպասանութիւններ եւ եդելու Թիւններ: Հին Թատրոնի բեմի վրրայ, իսկ աւելի չատ քաղաքների ու աւանների մարդաչատ հրապարակներում նրանը ներկայացրել են յաւերժական սիրոյ տուայտանըների ու վայելման, սոցիալական ընդվցումների եւ մաջառման գրամատիկ պատմութիւններ, անդարձ կորուսաների եղերերգութիւններ եւ դաւնչա կատակախաղեր:

Մարդկային բարդ խառնուած թի ամ էն մի ապրումի մէջ հայ մնջախաղացները ձգտել են հասնել մինչեւ այդ ապրումի Հոգերանական - իմաստասիրական իսո րութեան բացայայաումը։ Այսպես է դրսեւորուել մեր մնջախաղի Թատրոնի

ազգային դիմադիծը:

Բազմաթիւ են Հնադարեան ու միջնադարեան Հայկական ժնջախաղի գրաւոր եւ կերպարուեստի չնորհիւ պահպանուած վկայուներները։ Այդ ամենը ժողովրդի պատմական մաջառմանը, նրա հոգեւոր առաջաղէն կետևքին սերաօրէն տորն չուած մի ստուարահատոր պատմութեիւն է, որ միայն արտայայտութեան ձեւով է տարրերւում մատենագրութիւնից:

Գրաւոր ադրիւրները Հաղորդում են, որ հայ մնջախաղացները եւս բերել մեզ են հասցրել հերոսական վեպերը եւ ասասպելները՝ գրանը ներկայացնելով գար ու զարեր: Յիչեմ Հայկ Նահապետի եւ ասորական Բելի մարար, Արայի եւ Շամիրամի գրոյցը, Արտաչէսի եւ Մեծն Տիդրանի, այլեւ Համանման Հայրենասէր մեծերի վեպերը, սոցիալական կռիւների դրուազները եւ ազգային հերոսների բաջադործութիւնների պատմութիւնները:

Մնջախաղի հրապարակային Թատրոն ները անպակաս էին ժողովրդի բոլոր տեսակի տոնական բու Թիւններում եւ արարո-

ղութիւններում :

Մեջախաղաց աղաներն ու աղջիկները, կամ ինչպես գներն էին կոչում, մնկա խաղաց գուսաններն ու վարձակները, կրկնել են պատմունեան մէջ մնադած Հայ նչանաւոր վարձակ Նագինիկի յուդական ներկայացումը, որ յիչում է Խորենացին, հրապարակային բեմ են հանել

դուսանական տաղերը, Վարդան Այդեկցու, Միսիթար Գօչի սոցիալական իմաստասիրական առակները։ Նրանը մնջա խաղով մասնակցել են մեռած գրջերի Թազման, կամ Թշնամուց փրկելու համար մատեանները Թաջստոցներում փակելու արարողութիւններին, նոյնիսկ ներկայացրել են մաչառցեան նչանագրերի ձեւերը՝ ի նչան Մաչտոցի եւ Հայերէն դարութեան նկատմամբ ունեցած ժողո վրդական սիրոյ եւ պատկառանքի։

Հայ մնջախաղացների մարմնի խօսուն շարժումները դաջուել են Դուինի, Անիի Հոկայ կարասների դօտեղարդերի մէջ, չարուել Տարտարապետական նչանաւոր չինուած քների քանդակների կողջին, ինչը վկայում են Աղթամարի աշխատանը դովարանող դարդերիդները:

Մեր մատենական նկարչութեան դան -Հատանը Հայկական «Աջախաղը արտա յայաուել է հարիւրաւոր դիմակների, աննախարային ամբողջական գրուագնե րի, սիրելի ներկայացումներից քաղ ուած առանձին կեցուածը - չարժումների ամենատարատեսակ ձեւերով։ Տեղն է եկել ասելու, որ միջնադարեան հայ մեծ նկարիչներից յատկապես Թորոս Ռոսլիրի արուեսաի գէրեր ու գօրեն, ընտ ձերցող ռէալիզմը, ստեղծած կերպարների որնենն ու չարժումը առատ սնունդ են առել նաեւ Հայկական ժողովրդական մրն-Surpunglig ...

Upurity stung uppliff & prid of istephoned white with fourthy, on happyujuցումներից առաջ ասաց եւ Յունիսի 6ին ու 7/ա Ֆիլհարմոնիայի փոքր դահլիճում երկրորդեց « Երեւանեան մնջախաղ » անունով երիտասարդական, նորաստեղծ չնորհայի խատերական խում բր : «Հագարամեակների ճանապարհ է անցել հայ կական ժողովրդական մնջախաղը։ Հայ ժողովուրդը իր բոլոր մեծ արուեստների Հետ մեզ է ժառանդել նաեւ այս ինքնաարպ ժատերական արուեստր, որը ձեռթերի, մարժնի մասերի ձկուն չարժում-Thepril be aful infimited from the dunta ? անում բոլոր ազդերի համար : Ցենուե լով մեր նախնիների մեծ փորձի վրայ, առաջնորդ կարգելով արդիականութերւնը, մեր ժամանակի միտքը, ղղացումներն ու դաղափարները, «Երեւանեան մնջախադր» սկսում է իր գործը գեղարուեստական դեկավար Արսեն Փոլադովի ջանքով եւ մի խումբ երիտասարդ դերասաների dunhailyne fland p»:

Unemo pought negred but webjught, որ այդ քանքը մի տարուց աւելի ամենօրբայ յանառ աշխատանքով ժոնջաժնուղ է իր անելիքը Հմաօրէն իմացող, Լենինգրադի եւ Մոսկուայի ամանօրինակ Թատերական Համրաւաւոր կոլեկտիվներում 13 տարի փորձառութիւն կուտակած չընորհայի մի գեղարուեստական դեկավար։ Եւ դործին մասնակից են հիմնականում Թուտերական ինստիտուտի վերջին կուրսերից յատուկ ընտրութեամբ վերցուած ուսանող դերասաններ, որոնց ոչ միայն

մենջակապային չնորգներն են անկասկածեյի, այլև երիտասարդական եռանդր և նախընտրած Թատերական ժանրի նկատմամբ արտակարդ, նախանձելի նուիրուածու -Philip:

Անվերապահօրէն բարի կամեցողու թիւն պիտի համարել «Երեւանեան մնջախաղի» երկու ներկայացումների ժամանակ ամբողջ դահլիճը ծայրէ ծայր բրոնած հանդիսատեսների չնորհակալ ոգե-

ւորու/ժիւնը:

Մնջախաղի մի կարեւոր յատկութիւնը՝ բոլոր ազգերին Հասկանալի լինելու կարողութիւնը, նրա արուեստի լեզուի ինաբերյուն է որությունն անակարություններ ժամանակների համար։ Այս եւ այն, որ դարերի փորձառութիւն ունեցող մեր ժոդովրդական մնջախաղը Հնարաւորութեւն ունի արուեստաւոր նման դեղեցիկ «լեզուով» ամ էնքին ու ամ էն ինչ ներկայացնելու բեմերում , հրապարակներում եւ number hundering, frounch & how ofտակարու թեան մասին։

Ուրեմն ժամանակն է, որ հաստատապես ծնունդ առնի հայկական նորօրեայ մի այնպիսի Թատրոն, որ ի վիճակի լինի չարունակելու կարճատեւ ընդհատուած մեր ժողովրդական մնջախաղի փառահեղ Տանապարհը։ Շարունակի հաղարամ եակների դործը, «Երեւանեան մնջա famd »h fannmurgamth fantant mama, «առաջնորդ կարդելով մեր ժամանակի միտքը, զգացումներն ու դադափարները», իր խնտերնացիոնալ լեղուով, իւրովի հոսոն ու հեաննի հարաւի հանաև ամաբերի

Այս անհրաժելա ցանկալին իրականացնել է հաւտատիացնում « Երեւանեան մենջախաղը »: Հաւաստիացնում են թեմադրած [Jt' մնջախաղային մանրապա տումներն ու Էդիւդները, Թէ' աշխարհի մեծ ըեմերում դժուարութեամբ գյուն եկող Ուիլերմ Սարոյեանի «Սովեայները» պիկսի մոտիվներով ստեղծուած ներկայացումը: Իսկ աւելի շատ Հաւաստիա ցնում է մեր երիտասարդ մնջախաղացների Թատերական արտայայտչականու թեան իսք բային, կոյեկտիվ բնոյքեր, որ աննքիջապես աղերսւում է հայկական մրնջախաղի բնաւորութեանը, միաժամանակ նրանց արդէն յաքող կատարումները եւ դեղարուեստական դեկավարի անվիձելի կարողու / իւնր:

Մայրաքաղաքի լայն հասարակութեան առջեւ «Երեւանեան մնջախաղի» ցու ցագրած առաջին ներկայացումները եկան հաստատելու Հայկական ՍՍՀ կուլաուրայի մինիսարունեան այն տեսակէար, որ Թատերական այս չնորհայի խումրր աւելի Հարստացնելով իր ծրագիրը եւ խորացնելով ճիչգ ընտրուած ստեղծա գործական - գաղափարական հանապարsp, չուտով ի վիճակի կը լինի ներկա յանալու որպես մենախաղային կատարեայ

Մնում է միայն յաջողութիւն եւ բարի երթ դանկալ « Երեւանեան մնջախաղի »

h SULUZUS 46464

ՄԻԼԱՆՕ (Ցառաջ) ._ Իտալիոյ Թղեատարական սպասարկութիւններուն քի ծայր աուած դայթակղութիւնը or pun օրե մեծ ծաւալ կը ստանայ. ոստիկանութեան կատարած ըննութիւններեն երեւան ելու որ մեծ քանակութեամբ համակներ րոյնիսկ ապահովադրեալ եւ ստիպոդա կան ընտյքով, անտեր կան հասցեն անծանօթ նկատուած պահարաններու նման, անրարեիող նօրեն կը յանձնուկին թղթաչինական դործատան մր՝ դործածուհյու Համար որպես նախանիւթ խաւարարաե րու պատրաստութեան Համար։ Որով պարութ կր սեպեմ ամփոփ կերպով վերըսաին ներկայացնել վերջին ամիսներու իտալահայ անցուդարձերը։

Ապրիլ 24ի ոգեկոչումը. _ Համաձայն րնկալեալ սովորութեան, Ձատկին լաջորդող կարմիր կիրակին, Միլանոյի Pununnih Varihung thhippen, att dm աուցունցու Հանդիսաւոր պատարադ և կատարուեցաւ Հոգեհանդստեան պաշտոն ի յիչատակ Ապրիլեան Եղեռնի նահատակ-Shopen : Znykenp Sniffe Qyou buy. Sty-Bulgaphul poutyur oparul yummus թարող մր: Ապրիլեան ողեկոչումը տեղի ունեցու Մայիս 11/ն, Շարախ իրիկուն, Zuis Sun upus fin it & nep happy to Uhլանի հայ դաղութեն ստուար թիւ մր։ ինչպես անցեալ տարի, այս անդամ հա կացմակերպու թեան պարտականութիւնը յանձնուած էր երիտասարդական միու թիւններուն, որոնք պատրաստած էին maniang immulibility, minu, apt topդեսներուն սովորական դարձած մակերեսային ցուցական ընոյթեն, եւ նպատակ ունենայով օտար ափերու վրայ հասակ նետած նորահաս սերունդը մասնակից և Հաղորդակից ընել Ապրիլ 24ի խորհուրդին եւ ցեղասպանութեան աուն աուող պատմական եղելութիւններուն : Ցայտա գիրը կր նախատեսեր երեք ելոյթներ Վենետիկի համալսարանական ուսանող -Subprice hands, be fo Smulmenph' dismրանական ըննարկութիւն մր ՄԱԿի Մարդկային Իրաաւանց Ցանձնախում բին կողմե ցեղասպանութեան սահմանումին վերարերեայ 30րդ յօգուածին հանդէպ ցուցարերուած ժիստական կեցուածքի մա-

մասնակիցներին, վատահ, որ նախատեսուած հպատակին հասնելու համար նրանք կը ցուցաբերեն Տշմարիա արուեստագէտներին վայել ստեղծագործական յամառ արկու թիւն եւ եռանդ:

4.19.66 ht211VbUL «Գրական Թերթ»

ԱՆԴԵՆԱԿԱՆԷՆ that lestuc

1943ի գարնան, դերմանական բանակ ներու մակրնթացութիւնը կանդ կառներ Վոլկա դետի ափին, խորհրդային բանակներու յամառ դիմադրութեան առջեւ, Ստալինկրատի պատմական Հակատամարարն հետևւանքով:

Դաշնակից ուժերը պաշտպանողական դիրքեն կ'անցնին յարձակողականի՝ թե Խաղաղականի եւ Թե Հիւսիսային Ափրիկեր մեջ, ուր ֆրանսական իշխանութիւններու օժանդակութեամբ կը կատարուի առաջին ցամաբանանումը։ Քանի մր ամիս կազմակերպուելէ ետք՝ անգյօ-ամե րիկեան սպայակոյաը կը պատրաստուի դրոն տալ եւրոպական բերդին դէմ ։ Սակայն հակառակ կարդ մր ձախողութերւններու , դերմանական պատերազմական մե. թենան չատ գօրաւոր է եւ կրնայ միջամտել ամ բողջ Եւրոպայի որեւէ ծովափին վրայ եւ ծովը խափել ցամաբ ելլող գօրագուն-

April manheliph of Smallene Suntan

պետք է գարնել անակնկալօրէն որոշ կետի մր վրայ, Գերմանացիներուն կարծել տալով որ ցամաբահանումը պիտի կատար-

ուն աւելի տարբեր վայր մր:

Հարկաւ Հիւսիսային Ափրիկեի մեջ կեղրոնացած դաչնակից բանակներուն համար թերակաները սահմանափակ են: Մ. p. F.hրախներուն կարեւորագոյնը Հարկաւ Հարաւային Ֆրանսան է, որուն ժողովուրդը պատրաստ է իր բոլոր կարելիութիւնները արամադրելու ազատարար բանակներուն ։ Սակայն այդ շրջանը չատ մօտ է Գերմանիոլ եւ պայապանուած է օգային ու ցա-Superfit unp nedbond : Uhughung ifpen երկու Թիրախներն են Հարաւային իտա լիան եւ Ցունաստանը, որոնց ժողովուրգր անհամրեր կր ոպասէ որ հնչէ ազատութեան ժամը։ Գերմանացիները խիստ Հոկողութեան տակ առած են երկու չրրջաններն այ, եւ գործելու համար կր ոպասեն իրենց գործակայներու տեղեկու թեանց, որոնք պիտի լուսարանեն ցանա -. թագանուն եր երակոր:

Անդլիական գործակալութեան բոլոր ուղեղները գործի լծուած էին Գերմանացիները խարելու լաւագոյն միջոցը գրանելու համար, բայց անոնցնե ոչ մեկը կր յանորդներ յստակ առաջարկ մր ընել Տիէփի դամարահանում էն ի վեր, որ եղած էր ծանր պարտութիւն մր եւ մահ պատ-Տառած էր Հազարաւոր դինուորներու:

Գաչնակից սպայակոյար արդեն սկսած

էր պատրաստութիւններ տեսնել Սիկիլիան դրաւելու համար։ Այս դործողութեան յաջողութիւնը կախում ուներ Հոն կեդրընացած թյնանի ուժերու տարողութենեն: Ուստի, պէտք էր Գերմանացիները Համողել որ բուն ցամաքահանումը տեղի ունենար Յունաստանի ափերուն վրայ, որպեստի Հոն կեդրոնացնեն իրենց ամենեն կործոն միաւորները:

Buyy h'hymtu:

Ս, նոլիական ծովակայունեան չէնթին նեղ գրասենեակներեն մեկուն մեջ, նաւային տեղակալ Մոնքժեկիու ուղեցը կը smultiple lucqued of duppleture amani Un gopment butempujnelbud podmient դինուորականը կ'ուսումնասիրեր բոլոր կարելիութիւնները. ու դիչեր մր, երբ դլուիսը դրած գրասեղանին վրայ՝ կը փորձէր աչքերը գոցել, յանկարծ տեսաւ դիմացի պատեն կախուած նկարը: Ծովային տեսարան մրն էր, ուր կը նչմարէր ծովափի մր մութ դիծը, որուն առջեւ կանդ առած էր ընդծովեայ մր եւ նաmy dp:

- belphow', quan's, maning ne dungling իր մեծաւորին մօտ ու անոր պարդեց իր ծրադիրը։ Սիկիլիոյ ցամաջահանումը յաջողցնելու մեկ միջոց կը տեսներ միայն. դերմանացի գործակալներուն ձեռքը Հասցնել վաւերախուղ թեր՝ գանոնը համոդելու Համար որ ցամաբահանումը պիտի կատարուկը Ցունաստանի վրալ:

- Եւ ի°նչ միջոցով այդ վաւերախուղ-[Lipp upon Sunghta Forms h գործակալներուն ձեռջը, առանց անոնց կասկածը ար ենցնելու:

- Մյր վաւերաթուղթերը կր յանձնենք րարձրաստիճան սպայի մր դիակին, գոր կր հասցնենք սպանական ծովափին մօmhpp:

Մեծшւորը չհամոգուեցաւ: Տեղակալը չյուսահատեցաւ սակայն : Քանի մը օր ետոք կրկին ներկայացաւ իր մեծաւորին և աուաւ աւելի լայն մանրամասնունիւն ներ: Սպային դիակը պիտի կրեր կայիկ պայուսակ մի՝ լեցուն Համոգիչ վաւերա-Just the grand : Com with all weddern the ալիոյ անգլիական ուժերու հրամանատար գօրավար Այեքսանարրի՝ սպայակոյաի փոխալատասխանատույն կողմ է : Երկրորդ նայնակ մր ուղղուած ծովակալ Չրնին -April Lapin Vanchefullefile hands, per philulat mangraft of wedduring dolimital Մերընգաուրրին՝ նոյն լորաին կողմ է: իսկ սնակունը առանարիր մոյունիւրն անու գունարարիայը նքնայ՝ հայի չապարրբեքը white the month of the dempoted dieth of ձեռադիրը, որուն Համար լորտ Մաունիարքանը հատաճահար դե ին խոսերեն մոնու-

CALTUP QUEWALSEUL

(Tmp. - 1)

վար Այգրնեաուրեն:

սին. նիւթ մը որ յոյժ այժմէական բնոյթ

իր ներկայացներ:

շանդիսունեան կը նաևագահեր Տուն. իրուանդ Արդումանեան որ իր բացման ասունը դեն ուրա օհուրը խոհղունեն բո գրաւիրեց հերկաները մէկ վայրկեան րունեամբ յարզելու մեր մեկուկես միիոն նահատակներու խնկելի յիչատակը։ Մատ հաճանանուն թնուն աւրբարոր urսանողները։ Առաջին խստողը եղաւ Պր. Պայքար Ովագլեան որ առարկայօրեն ներկայացուց Պոլսոյ մեջ Թրջական իշխա կու թեանց կողմ է ի գործ դրուած հայա-Հայած քավաքակարունքիւրն, Հադասնե սպիտակ ջարդի մբ, ինչ որ հակառակ է լօգանի գաչնագրին փոքրանասնու ժեանց ընծայած իրաւուն ըներուն ։ Ցաջորդաբար դր. Ցովիկ Շերեան ամփոփ կերպով պատմական ներածում մր ըրաւ Հայկական Lupyfu, Sneuly nepholis 9. Upfo Ptoչեան ծանրացաւ օրուան հրատապ Հարդին վրայ որ կր վերաբերի ՄԱԿի Մարդկային Իրաւանց Ցանձնախում բի ասակարկին՝ ջնջելու Ցեղասպանութեան վերարերեալ 30րդ յօգուածը։ Նախ քան վիճարանական ըննու թեան անցնիլը, Պր. 2. Բամպակեան գիտել տուաւ թե ներկայիս ցառալի սակայն Հասկնալի իրականությիւն մրն է որ սփիւռքի դանագան երկիրներու մէջ հասակ նետած նոր սերունդր ի վիճակի չէ իր մայրենի լեղուով լիուլի արտայայաուելու եւ հետեւարար չի կրնար անաքիջականորեն մասնակից ըլլալ վիճարանու Թիւններու. Թելադրեց որ լաջորդող միջամտութիւնները րլլան իտայերէն լեզուով : Այս նկատումով , Պը. նախագահին հրաւերին վրայ, Տոքի. Տ. Այեքսանեան իտալերէն լեղուով Հակիրճ պատմականը ըրաւ Հայկական ցեղասպանունեան եւ անոր նախորդող դէպքերուն, ինչպես նաեւ ՄԱԿի Յանձնախում բին կատարած աշխատանքներուն մասին։ Տեղի ունեցան գանագան կարծիջներու փոխա նակութիւններ եւ հետաքրքրական արտայայտութիւններ այդ հրատապ հարցին լուրք, եւ որպես եզրակացութիւն, միաձայն որոչմամբ ընտրուեցաւ յանձնա խումը մը բաղկացած իտալահայ գանադան միութիւններու ներկայացուցիչներէ: Մար պարտականութիւնը պիտի ըլլայ պատրաստել պատչաճ յուչադիր մր յանձնունյու համար իտալական պատկան իչխանութեանց եւ պետական կարեւոր անձտաւորութիւններու. յուչագրի մէջ ամ փուփ ղծերով պէտը է ներկայացուի Թրրբական փաստարկութեանց անհեթեթու -**Երւնը, ինչպես նաեւ իտայահայ գաղու-**Fl ընդվումն ու բողութը Իտալիոյ ներկայացուցիչին կեցուած քին հանդեպ, որով ոտնակոր կ՝րլլային պատմական իլողութիւններ, որոնք անցեային արձա դանդ դատծ էին նաեւ իտալական խորհրդարանին մեջ։ Սրբադան հօր պահպանիչով փակուեցու հանդեսը.

ՄԱՑՐԵՐՈՒ ՕՐԸ

Մայիս 13ի Կիրակին, Երիտասարդաց

րապահած էր դաղութերս : Տրնաջան պատրաստութիւններկ եաք կը աօնուկը Մայրերու Օրը։ Հայ Տունը լեցուած էր հայ ընտանիջներով ու նաեւ ընտիր հասարակութեամբ մր, որոնք եկած էին վայելելու նորարողբոջ սերունդին առաջին դայլայլումները ինչպես նաեւ այս օտար, բայց հիւրընկալ ափերուն վրայ հասակ նետած պատանեկութեան տուրքը իրենց ծնողջներուն:

Պատրաստուած էր խնամուած եւ այ լագան յայտագիր մը հայերէն եւ իտալերէն արտասանութիւններով ու երդե րով : Տիկին Ռիթա Ցակոբեանի բացման ասութին յաջորդեց Մայրերու նուիրուած խոնբերդ մը դաչնակի ընկերակցութեամբ Տիկին Ս. Փափաղեանի ։ Յայտագրին առաջին մասը յատկացուած էր փոքրիկ ներուն որոնք Հայերէն եւ իտայերէն կր ճռուողէին իրենց արտասանութիւններով եւ երդերով , ուրախութեան եւ երջանկութեան պահեր նուիրելով իրենց ծնողջներուն եւ Հանդիսականներուն : Հետգնետկ րեմ եկան փոքրիկներ Շուչանիկ եւ Անոյչ Երեցեանները, Սօսիկ Պորանեան, Սանարա Ցակորեան, Մերիրեր, Տարձն Այեքուանեան եւ Սայաւ Երէցեան, որոնք յայտագրին առաջին մասը աւարտեցին հայկական պարով մր:

կարճ դադարէ մր յետոյ սկսաւ յայտադրին երկրորդ մասը որ յատկացուած էր պատանիներուն : Մ.յս բաժնին մէջ ելոյիներ ունեցան Մայտա Բամպակեան եւ Միջի երդով ու կիթառով : Տիկին Ռիթա Ցակորհան դաշնակի վրայ նուադեց Պէթհովենի «Քլեր ար Լիւն»ը եւ Շուկենի «Վալս»ը: Աղատուհի Ոսկերիչեան մեներդեց Հով Արեթը իսկ փոխն ի փոխ արտասանու թիւններ թրին Շարե Բամպակեան, Վիվիան Վարան, Յովիկ Խուտավերա եան : Հանդիսութիւնը վերջացաւ «Տայի-10» խմրապարով որ կատարուեցաւ Հայկական գեղեցիկ տարագներ հագած երկսեռ պատանիներէ եւ Վենետիկի ուսա նողներու բացառիկ մասնակցութեամբ, ստեղծելով խանդավառութեան ալիջներ եւ արժանանալով ներկաներու կրկնակ ծափահարութիւններուն : Փակման եւ չրնորհակալութեան խոսը ուղղեց Տիկին Ային Այեքսանեան, որմե եաք հանդիսականներու բուռն փափաքին վրայ եւ գնա-Հատական ծափահարու Թիւններու մ էջ բեմ. հրաւիրուեցաւ Տիկի Ալիս Պորանեան, որ այս աշնակատարութեան Հոգին եւ մղիչ ուժը Հանդիսացած էր եւ որու կերթան մեր ջերմ չնորհաւորութիւնները եւ մաղ*խանըները*, չարունակելու նման ազդա նուկը դործունկունիւնը:

ՀԱՑ ՏԱՆ ՁԵՌՆԱՐԿՆԵՐ

Ներկայ տարելըջանին Հայ Տունի վարչութիւնը գեղեցիկ գաղափարը յղացաւ կազմակերպելու չորս նուագահանդեսներու շարք մր «բրաժշտութեան հրաւէր» անուան տակ որու նպատակն էր որոչ հետաքրքրութիւն ստեղծել երաժչտու -| | Buil հանդեպ : /

Գեղարուեստական կազմակերպութիւնը

LUBUUSUL

ՊԱՅՔԱՐ ԳՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ, ԱՊՕՐԷՆ ԻՒՐԱՑՈՒՄՆԵՐՈՒ ԴԷՄ

Ն. Ցարութիւնեանի նախագահու թեամր, Ցունիս 30ին, նիսա գումարած է Հայաստանի Գերագոյն Խորհուրդի նախապահութիւնը։ Ձեկուցումներ կատա րած են Հանրապետութեան դատախազը Ս. Օսիպեան, Ներքին նախարարը՝ Վ. Դարբինեան, Արդարութեան նախարարը Ա. Գերրդեան եւ Գերագոյն Դատարանի նախագահը՝ Գ. Քոչարեան։

«Սով . Հայաստան» էն քաղելով (Յունիս 28) կր ներկայացնենը ժողովի ընթաց ջին կատարուած գլխաւոր հաստատում -Shipp.

- Նչուեց, որ մինիսարութիւններն ու դերատեսչութիւնները, աչխատաւորների դեպուտատների տեղական սովետները, Հասարակական կազմակերպութիւնները, ձեռնարկու Թիւններն ու հիմնարկու Թիւն ները միջոցներ են ձեռնարկում սոցիա լիստական սեփականութեան պահպանումն ապահովելու, պետական ու հանրային ունեցածքի յափչտակումների դէմ պայքարն ուժեղացնելու համար:

Դատախաղութեան, ներջին գործերի մարմինները եւ դատարանները որոչ չափով ակտիվացրել են իրենց աչխատանքը յափչտակումների դէմ մղուող պայքա . րում , բարձրացրել են ըննութեան որակը եւ կրճատել ժամկետները, ուժեղացել է դատարանների պատժական պրակտիկան այդ կարգի գործերի կապակցութեամբ:

Չնայած դրան, Հանրապետութիւնում պետական ու հանրային ունեցուած թի յափչտակութեան դէպքերը տակաւին տա րածում ունին։ Մինիստրութիւններն ու դերատեսչութիւնները, աշխատաւորների դեպուտատների տեղական սովետները օրէնքով իրենց արամադրուած միջոցներն ու Հնարաւորութիւնները լիովին չեն օդտագործում ժողովրդ. բարիքի յափըչ տակումների, անտնտեսվարութեան եւ վատնումների դէմ պայքարելու Համար։

Սոցիալիստական սեփականութեան յափչտակումներին նպաստում են չատ ձեռնարկութիւններում ու կազմակերպու -Թիւններում նիւթական արժերների հաչուսուման ու Հաչուհաուութեան անբաւարար վիճակը, դոյքագրման ու վերստուդման սահմանուած կարգի, կադրերի ընարութեան սկդրունքի խախտումները, աուսնենն պաշտօնական անձանց կողմից յափչտակիչների նկատմամբ Հանդէս բերուող Թողաուութիւնը:

Ձգայի վճաս են հասցնում պետական եւ Հանրային ունեցուածքի մանր յափչաա -

hardhipp»:

Ժողովը որոշումներ mnime է դողու -Թիւններու եւ ապօրէն իւրացումներու դէմ պայքարը խոտացնելու համար։

եւ գործադրութիւնը յանձնուած էր Ֆէյրակուծծի - Պերթիվենկա արուեստագետ

Նուագահանդէսները տեղի ունեցան Փետրուարին, Ապրիլին, Մայիսին եւ Bունիսին, սկսելով որպես դուդանուադ, յաջորդաբար եռանուադ եւ քառանուադ, եւ որոնց մասնակցեցան բացի Ֆէյրակուծծի - Պենքիվենկա դաշնակի եւ ջու-[ժակի գոյգէն, արուեստագէտներ՝ Պոնիֆայիս Ֆլորիս՝ դլարիներ, Օլիվերս Անարկագի՝ երկրորդ ջութակ, Ֆրանքա Թամինի՝ Վիոլա, Անժելա Պերթեոնի եւ Фшојо Գոնքի՝ Вше Int Вшин шриви, եւ ձիանփիկօրօ Մարաննա՝ կիթառ։

Ունկնդրուեցան դասական եւ ժամանակակից մեծ երաժիչաներու հեղինակու -Թիւնները՝ Պէթեովեն, Մոցարթ, Բա կանինի, Բիծծեթթի, Շուպերթ, Բուր սէլ, Մատերնա, իսկ վերջին երկու նուադահանդեսներուն ունկնդրեցինք Ս. Ա. յամադեանէ Կոմիտասեան երկու յարա յին քառանուագ, եւ Ս. Մ. Մ. իրինեանի արդիական եռանուադր։

Նուագահանգէսներու ընթաց,բին Պր. Zneho Lonneno npujeu pouhul denhamuoրէն վերլուծեց նուագուած իւրաքանչիւր կաորի բնոյթեր:

ՆՈՐԵՐՈՒ ՑԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Ուրախութեամբ կ'ուղենք արձանագրել

որ այս տարեչըջանին ունեցանը երկու նոր Հայ Համայսարանաւարաներ - Տիկին Մարօ Իպիչեան - Նոտարօ, յաջողութեամբ պաշտպանեց իր աւարտաճառը Պոբոնիի անաեսագիտական - առեւտրական համալսարանին մէջ, լաւագոյն նի չով ստանալով անտեսագիտութեան պատկաւորի տիտղոսը:

Պր. Վահե Սիսեռեան նոյնպես Միլա նոյի բժչկական համալսարանին մեջ յաջողութեամ ը պաշտպանեց իր աւարտա ճառը, որ կր քններ Սերոթոնինի արդեցութիւնը չզային հիւանդութեանց պա րադային եւ րարձր գնահատանքով ստացաւ թժչկութեան վկայականը։

Գալով Վենեաիկի Մուրատ Ռափայելեան վարժարանի, հայ մշակոյնի բաղ մավաստակ սպասաւոր եւ դաստիարակ 2. Մեսրոպ Վրդ. Ճանաչեանի վաղաժամ մահուան սուգին պատճառաւ եւ ի յարդանո անոր յիչատակին, այս տարի տեդի չունեցաւ վարժարանի շրջանաւարա ներուն վկայականներուն եւ մրցանակ ներուն բաշխանան հրապարակային հան դիսու / իւնր:

Յունիս 30ի Կիրակին աչակերաներու ծնողջներու ու կոկիկ Թուով հրաւիրեալներու ներկայութեան տեղի ունեցաւ վեց շրջանաւարաներու վկայականներու յանձ_

Z. F.

«BUAULQ» P PEPPOLL

ԻՆՉՊԷՍ ԳՈՂՑԱՆ ՑԱՐԵՐՈՒՆ ԹԱԳԸ

ԳԼՈՒԽ Ա.

WALUPZARPPE

- Tulber p:

Ams de depo, junteg.

- Երբե՛ք, երբեք պիտի չհնազանդիմ. վորավարը պիտի հանդչի իմ փափաքած վայրո, որովնետեւ աննրաժելտ է որ այսman Glimi:

Ոչ մէկ մեղադրանը ուղղեց ծերունիին: Ինկաւ ախոսի մր վրայ, իրանը հա կած, աղուոր ձեռ բերը դրած ծունկերուն, սեւեռուն նայուած թով կը խորհեր.

- Տէր Հայր, ըսաւ յանկարծ ։ Շեչար այնքան Հրամայական էր որ քահանան սենեակին մէկ անկիւնը, ստուերին

դէն սաճի վևա սահոստո. - Տեր հայր, կրկնեց:

- Սիրելի աղջիկս , ըստւ քահանան յառաջանալով ։

Աղջիկը ոտքի ելած էր. իր մոդիչ ու խրոխա նայուած քր միրնեց փօփին աչ-ஓக்றாடு பீட்ட :

Եւ խաչի նչանը ըրաւ, ինչ որ թահանան կրկնեց գողղոջուն ձեռքերով :

- Տեր Հայր, Հրամայեց Մառի Փօլիվանօֆ, հասած է այն ժամը, երբ անվիձելիօրէն պիտի Հնազանդիք իմ կամ քիս:

- Պիտի Հնացանդիմ : _ Հոս, այս հիշանդանոցին մեջ, բավարին ամենակարեւոր վիրաբուժական դործողութիւնները կը կատարուին, այսինւըն. ամ էն օր բազմաթիւ մահեր կր պատահին ։ Գաղտնի Ընկերութեան անունով եւ խաչին նշանով ձերի կը հրամայեմ որ երթար հիւանդանոցին անօրէնը տեսներ եւ իմ կողմ է հետեւեալը ըսէք իրեն.

Bորմենետէ գօրավար Փօլիվանօֆը յարած էր Բոլչեվիկ վարչութեան, բացարձակապես կ'արհամարհեր այն բոլոր պաարւները, Հարստութիւններն ու չջեղու -Թիւնները, որոնցմով չրջապատուած ապ-பாக ந்ற:

Այն վայրկեանին, երբ Հողին մեջ պիաի դրուի, իր աղջիկը, անոր ղերագոյն րաղձանքին Հաւատարին մնալու Համոգուած , չի փափաքիր որ իր մարմինը դրուի այստեղ բերուած դադաղին մէջ։ Ան կր որահանջէ պարդ դադաղ մր, բացարձակապես եման անոնց գոր կը գործածեն ամենախեղճ մեռելներուն համար։ Եւ ի նչան քրիստոնեական խոնարհութեան, անիկա այսօր թաղուելիք ամ էնէն անոք մեռելին կր նուիրե սպիտակ սնդուսով ծածկուած կաղնեփայաէ դադադր, որ պատրաստուած էր Պետական Խորհուրդի նախկին անդամին համար ։

Իւրաքանչիւր խօսքս լաւ իմացա[°]ը: - Կր խոստանամ ո'չ մէկ բառ մոռ -

- Հանեցեր այս գումարն ալ յանձնել հիւանդանոցի անօրէնին, որպեսգի պա տարագ մատուցանել տայ, բոլորովին անոր մեռեայներուն Հոդիին փրկութեանը

Եւ Թոթադրամներու ծրար մր յանձնելով փօփին, կը չարունակե.

- Ասկե դատ, կարծեմ դիւրաւ կրնաբ Համաձայնիլ ստորադաս պաշտօնեաներու հետ այս ծրարով (Թղթադրամի երկրորդ ծրար մըն ալ կը յանձնե փօփին) որպեսդի հոս փոխադրուի այն չքաւոր մեռելին մարմինը, գոր ես ձեռ բերովս կ'ուղեմ Թա-741. 4mgf'p:

Ծերունին դուրս կ'ելլէ եւ կես ժամ վերջ երբ կը վերադառնայ, երիտասարդ աղջը-

կան կ'ըս .

- Տնօրենը կր խոնարհի փառապանծ պօրավար Փօլիվանօֆի աղջկան բաղձանքին առջեւ : Իր կողմ է պաշտոն ունիմ ձեգի յայտնելու իր ամբողջ երախտագիտութիւնը, ձեր ըրած առատաձեռն նուէրին (Շար.)

Համար : Իմ ներկայունեանա ,անիկա 4րրաժան տուաւ մեռելատան պետին, անմիջապես հոս փոխադրելու համար չքաւոր մեռելին մարմինը։ Երբ մինակ մնացի սլաչաօնեային հետ, ինծի յանձնած ձեր գրամը ձեռջին մէջ սահեցնելով կրցայ իրմ է հաւանութիւն առնել, որպեսզի դութ ձեր բարեզութ ձեռքերովը թաղեք այն խեղճ մեռելը, որուն կը յատկացներ կաղնեփայակ արժէքաւոր դադադր:

Նրբանցջին մէջ այդ վայրկեանին ոտնամայներ կր լսուին:

Փօփր դէպի դուռ կ'ուղղուի, կիսովին կր բանայ եւ կր նայի:

_ Դագադակիր պաչաօնեաներն են, կ'րսէ աղջկան դառնալով :

Երկու մարդ սենեակէն ներս կր մանեն: Շոճիի փայակ չինուած դադաղ մր կը դնեն դետին եւ մէկրի կր քաչուին, մինչ ուրիչ երկու պաչաօնեաներ քառւչուկ անիւներով մետաղէ փոքրիկ կառը մր ներո կը հրեն, որուն հերմակ տախտակին վըրայ, սաւանով ծածկուած երկար ու նուրը մարմին կր կ'երեւի:

Մառի Փօլիվանօֆ, որ Կրիկօրիին հաևը, ստուերի մէջ կեցած է, քահանային ականջէն վար կը փոփուայ:

POL WOLDFLLA

20962UV9hUS

Թոնկուրեան, Պաղտասարեան, Փանոսեան ընտանիջները, զաւակներն ու Թոռ ները, ինչպէս նաեւ Համայն ընտանեկան պարազաները եւ ազգականները (Հայաստան, Պոլիս, Պուլկարիա, Ամերիկա, Լիոն, Փարիզ) չնորհակալուԹիւն կը յայտնեն բոլոր Հայրենակիցներուն եւ բարեկամներուն, որոնջ անձամբ, նամա կով, Հեռագրով, ծաղկեպսակով եւ նուիրատուուԹեամբ մասնակից եղան իրենց մեծ սուգին:

ի գիտութիւն բոլորին կը ծանուցանեն թէ այս կիրակի Յուլիս 14, ՀոգեՀանգստ– եան պաչաօն կը կատարուի

U. ԹՈՆԿՈՒՐԵԱՆԻ

մահուան ջառասունջին առքժիւ, Փրա տոյի մայր եկեղեցին։

Այս տխուր առնիւ հետեւեալ նուէր – ները կ'ընեն.— 200 ֆր. Մարսէյլի Մշակոյնի Տան, 200 ֆր. Աղջատախնաժին, 200 ֆր. Պօմոնի եկեղեցիին (ստանալ «Ցառաջ»էն) եւ 200 ֆր. «Ցառաջ»ին։

ቀበኮԱՆ ԾԱՂԿԵՊՍԱԿԻ

ԼԻՈՆ.— Տէր եւ Տիկին Տօնապետեան եւ զաւակները իրենց ջեռայրին՝ Ժիրայր Վրթանէսեանի յանկարծական մահուան առԹիւ փոխան ծաղկեպսակի կը նուիրեն 150 ֆր. Կապոյտ Խաչի կայանի նոր չէնջի չինուԹեան։

X

Տէր եւ Տիկին Տօնապետեան եւ զաւակները իրենց քեռայրին՝ Արրահամ Թոն – կուրեանի յանկարծական մահուան առԹիւ փոխան ծաղկեպսակի կը նուիրեն 150 ֆր. Մարսէյլ – Պօմոնի Կապոյտ Խաչի մաս– նահիւղին:

ԻՍԻԻ ՀԱՑ ՄՇԱԿՈՑԹԻ ՏՈՒՆ

Գրադարանը րաց է Շաբախ օրերը ժամը 16-19 և Կիրակի օրեր՝ ժամը 10-12:

ԿԱՊՈՅՏ ԽԱՁԻ «ԿԱՅԱՆԻ ՕՐ»Ը ՏԱՐԵԿԱՆ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Մ.յս Կիրակի, Ցուլիս 14, ամբողջ օրը, մեծ պատրաստութեամբ Հայկական յայտադիր մանուկներու կողմե

ԲԱՑՈՒՄ ԿԱՅԱՆԻ ՆՈՐ ՇԷՆՔԻՆ

ձաշ տեղւոյն վրայ

Սենեակներ վարձելու Համար նախապէս Հեռաձայնել Կայանի Տնօրէնութեան՝ Փարիզէն, կէս-ինջնաչխատո 16-82-609111 եւ ուղել 5 Պելֆոնթէն

ԼԻՈՆԻ մասնաճիւդը այցելութիւն մը կազմակերպած է այս առթիւ։ Մեկնում Կիրակի առտու ժամը 7ին, Լիոնի եկեղեցիէն, 295 Ռիւ Պուալօ։ Օթութառը՝ Սէն– Մօռիս տը Պէնօ կը հանդիպի։

CUNCZUULLAR

Դպրոցասէր Տիկնանց վարժարանի Խընաժակալութիւնը չնորՀակալութեամբ ըստացած է 50 ֆր · Տիկին ՏիրուՀի Քէօլէեանէ փոխան ծաղկեպսակի Արտեմիս Ղարիպեանի ժաՀուան առթիւ ։

Pour :

VENDRE
ACHETER
LOUER
GERER

Immeubles — Appartements — Villas — Locaux

J. TORANIAN

Conseil immobilier Administrateur de Biens FNAIM

ETUDE RIVE - GAUCHE 122, Bd Raspail

PARIS (6e)
Tél.: 548-67-61 — 222-70-63
544-19-46 — 544-11-25

Imprimé sur les Presses
DU JOURNAL «HARATCH»
83, rue d'Hauteville 75010 Paris

FUSANUT L...

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՆՈՐ

BUCHLUF UC

(Հայկ. Տնօրէնութ-իւն)

LA CAPPADOCE

3, Rue Marivaux

(derrière l'Opéra-Comique, Métro Richelieu-Drouot) Tél. 742-83-65

ՈՒՐ ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ՋԵՐՄ ՄԹՆՈԼՈՐՏԻ ՄԸ ՄԷՋ, ԿԸ ԳՏՆԷՔ ՃՈԽ ՃԱԾԱՑՈՒՑԱԿ եւ յատուկ ձաչեր իրիկումները։

ԵՐԵՔՇԱԹԻ — «Մանթը»

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ — «Լահմաճուն»

ՈՒՐԲԱԹ — «Սու պեօրեկ»

FUS & UUFT OF FUSH BOYANTURAPET

LE VOYAGE EN GRECE

n'hésitez pas, adressez-vous à

Mayda BERBERIAN

6, Rue de l'Echelle, PARIS (ler) Tél.: 260-30-20 et 260-67-34 de 9 h. à 19 h. tous les jours

spécialiste de voyages en Grèce, Orient, Moyen-Orient (Liban, Egypte etc...) Les voyages à partir de 595 F.

26f acufarandphisterate zeuer

Դիմեցէ՛ք ՄԱՑՏԱ ՊԷՐՊԷՐԵԱՆԻ

LE VOYAGE EN GRECE
Udta op dudp 9ta 19

Համասրդութիւններ դէպի Յունաստան, Արեւելը, Եղիպաոս, Լիրանան 595 Ֆր. էն ՍԿՍԵԱԼ ԱՐՁԱԿՈՒՐԴԻ ԱՌԹԻՒ

ՀԱՍՑԷՒ ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

Արձակուրդի առնիւ, Հասցեր փոփո կսունեան դիմումները պէտք է ըլան ԳՐԱԻՈՐ, փոփոխունենեն 3-4 օր առաջ, տալով ՀԻՆ եւ նոր Հասցեները եւ կցելով 5 ֆր.ի դրոշմանուղն:

Վարչութիւնս ցաւով կը յայտնկ ստ կայն թե արձակուրդի առթիւ, Հապեի ոչ մեկ փոփոխութիւն կ՚ընդունի իՏԱԼինՑ Համար, ուր թղթատարը չատ աւելի անկանոն ըլլալով ջան Ֆրանսա, կարելի չե դոհացում տալ րաժանորդներուն։

LUPSULPHE «BURUS»

ternustrak org

Շաւիլի անտառին մէջ գերեզմանատան մօտ ԽԱՆԱՍՈՐԻ ԱՐՇԱՒԱՆՔԻՆ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ ԱՌԹԻՒ

կիրակի, Յուլիս 21ին առաւօտեն երեկոյ

Նախաձեռնութեամբ Հ. Յ. Դ. Արդութեան խումբին, եւ մասնակցութեամբ Կապոյտ Խաչի տեղւոյն մասնաճիւդին

Հովանաւորութեամբ Հ, Ց. Դաչնակցութեան Փարիզի Շրջանաային կոմիտէին Հայկական գեղարուեստական բաժին, բարձրախօս Ժամը Ճիչդ 3ին, այցելութիւն Իչիսան Արղութեանի չիրիմին Շաւիլի Հին դերեզմանատունը

X

Ճոխ պիւֆէ, մատչելի գիներով

Առնել 171 Թիւ օԹոպիւսը Փոն տը Սեվրէն եւ իջնել, Փիւի Սան Վէն Կառ Մոնփարնասէն կառախումը եւ իջնել Շաւիլի կայարանը

VIENT DE PARAITRE

LES ARMÉNIENS CONNUS ET INCONNUS

DE NOE A NOS JOURS

par HAGOP - KRIKOR

Editions LA PENSEE UNIVERSELLE

3 bis, Quai aux Fleurs 75004 - PARIS Tél.: 325-85-44

Prix 20.33 F. TTC

A LOUER

AU CENTRE DE LA RUE DE CLERY

2ème étage, un atelier de confection de 60m2, avec deux tables de coupe, un bureau, un coffre, un chauffage et un coin cuisine

tél. 607 48 14

LUBUUSUD 1974

ՏԱՍԸ ՕՐ 2100 ՖՐ։ԷՆ ՍԿՍԵԱԼ

ՄԵԿՆՈՒՄ ԱՄԷՆ ԱՄԻՍ — ԱՄԲՈՂՋ ՏԱՐՈՒԱՆ ԸՆԹԱՑՔԻՆ —

ՓԱՐԻՉԷՆ ԵՒ ՄԱՐՍԷՑԼԷՆՄեր յաջորդ ճամբորդութիւնները.—

3በՒԼԻՍ 20 ԷՆ OԳU. 8

(կարելի է երկարաձղել)

«Յատուկ երիտասարգներու» Համար (16էն 35 տարեկան)

ዐԳՈՍՏՈՍ 2 ԷՆ 19 ሀ**ԵՊՏԵ**ՄԲԵՐ 4 ԷՆ 21

LIC. A. 72 Demander notre brochure détaillée

Դիմել գրասենեակ՝ մանրամասնութեանց եւ պայմաններու Համար։

ቀሀቦት<mark>ደ</mark>ት ሆ<mark>ኑ</mark>ዳ

SONIA COUMRYANTZ

TRIM VOYAGE

2, Rue de Sèze — PARIS (9e) Téléphone: 742-57-84 et 073-30-64 de 9 h. 30 à 18 h. — tous les jours

LPՈՆԻ ՄԷՋ Լիոնեն մեկնումը օդանաւով
VOTRE AGENCE DE VOYAGES ARMENIENNE

agence de voyages SEVAN

50, Cours de la Liberté — LYON — Téléph.: 60-13-60 de 10 h. à 19 h. — tous les jours

ՄԱՐՍԷՑԼԻ ՄԷՋ

JACQUES CHELELEKIAN VOYAGES WASTEELS

87, La Canebière, Marseille 1er Téléphone: 62-03-44 et 64-09-49 de 15 h. à 19 h. — tous les jours

ԿԻՐԱԿԻ BUFTHA 14 DIMANCHE 14 JUILLET

0 1 1 6 6 6 6 ՀԻՄՆԱԴԻՐ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ HARATCH

LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE Directrice: ARPIK MISSAKIAN 83, RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS

Tél.: 770-86-60 — C. C. P. Paris 15069-82

en 1925 Fondé R. C. Seine 57 A 2731

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Տար · 150 ф · Վեցամսեայ Dpullum Արտասահման Տար. 175 ֆ. Հատր

80 фр. 0,90 ф.

50ቦዓ ያԱቦት — Թኮት 13 · 063

LE NUMERO 0,90 F.

Fondateur: SCHAVARCH MISSAKIAN

50° ANNÉE - N° 13.063

OFALL POURC

1.208Ahm-bht Luncucron a phy basease of the base

Մեծ Ցեղափոխութենկն 185 տարի վերջ տակաւին անհաս երազ կը մնան այս երեք րոցավառ նչանախօս բերը, որոնք խանդավառեցին ազատատենչ մարդկութիւնը եւ լոյսի ալիջներ բարձրացուցին Հաւասա րութեան ու եղբայրութեան ծարաւի Հոդիներու մ էջ:

Բոնատիրութեն, կեղեքում , չահագործում , ստրկացում , անարդարութիւն բաժակը յորդեցուցին 1789 Յուլիս 14ին, երը Փարիզի ժողովրդական Համեստ խաւերը տարերային ընդվումով բարձրա ցուցին ապստամ բու ժեան դրօչը։ Խոյացան Պասթիյլի վրայ, որ մայրաջաղաջի սրաին վրայ կը խորհրդանչէր բռնակա նունքիւրն:

Ագնուականներու եւ բարձրաստիճան հկեղեցականներու առանձնաչնորհեալ մասարանժբեն, դիտաբարը շունչ հանսեատ, մանբնով արտաակգ իբմբեագ քիր դիւղացիներն ու աշխատաւորները, անձտասուր շուայլ ու գեղի կեանքի՝ չքեղ պալատներու մ էջ:

Фприпсыծ էին սшկшյն դшрերը: Մшр− դիկ սթափած էին՝ չնորհիւ բուռ մը ընարեալ մտաւորականներու, որոնք ազա տութեան, Հաւասարութեան, եղբայրու թեան ու արդարութեան քարոզիչներն ու դրօչակիրներն էին եղած ։

կազմուած էր քաղջենիներու դասակարդը, որ հրապարակաւ , ներկայացուցչա կան ժողովներու միջոցաւ իր արդար պաչարչրբևն ին ոբևիայանրչև գաժաշանիր եւ իր կառավարու թեան ։

Впери 14/ ժողովրդական պոութկումը իր վաղորդայնը պիտի ունենար։ Մեծ Bեղափոխութիւնը պիտի չարունակուէր տարիներու ընթացքին ։ Արիւնահեղ վերիվայրումներ պիտի փոթորկէին Ֆրանսայի հերջին կետնքը։ Ժողովրդավարական իչխանութեան անյաջող փորձերը ի վերջոյ պիտի յանգէին անհատի պաշտամունքին։ Արջայական միապետութեան պիտի յա ջորդեր կայսերական իշխանութիւնը։

Քաղաքական յեղաչրջումներուն գուդա**–** հեռ մարմին պիտի առնեին ժողովրդա վարական վեհ ու վսեն սկզբուն ըներ, որոնցնով կր ղեկավարուին այսօր քաղանարին<u>ի ամուրն</u>:

Ֆրանսական Մեծ Յեղափոխութեան մընայուն, դրական դործն է «Մարդու եւ քաղաքացիի իրաւունքներու Ցայտարա – րութիւնը», որ Հիմը կը կազմ է արեւմըտեան երկիրներու Սահմանադրութեան՝ իրրեւ անրաժան մասը երեք վեհ ու վսեմ նչանախօսքերուն,

Ազատութիւն, Հաւասարութիւն, Եղ բայրութիւն:

de. դարու սկիդրեն այս նչանախոս գերը գլելով անցան Ֆրանսայի սահմանները եւ արձագանգ դաան հոդիներուն մէջ բոլոր այն ազգերուն, որոնք կը stծերն օտարներու, մասնաւորաբար օս մանեան կայորութեան բռնապետական անարդ լուծին տակ։ Ազատութիւնը դերագոյն նպատակ դարձաւ անոնց համար:

Պալքաններէն մինչեւ Թրքահայաստան իեղեջուած քրիստորբարբևն ետևգևանու նիր նդեսոասունբրող ժենշորն, արսև վետվ արձանագրելով Մահ կամ Ազատութիւն: Միայն Ֆրանսացիներու Ազդային Տօնը & Ցուլիս 14ը: Մարկա կը պատկանի ադատատենչ ու Հայրենաբաղձ բոլոր ագդերու, ընդ որս հայ ազգին: Ողջո'յն Ցուլիս 14ին:

ZPULS - UUUNTEL

OPANUL PETEBLL

ՍԵՒ ԾՈՎՈՒ ԱՓԻՆ

ԲՐԵԺՆԵՒ - ՍՕՎԱՆԵԱՐԿ **Խ**ՕՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Ֆրանսայի Արտաջին նախարարը չուրջ չորս ժամ տեւող խօսակցուներւններ ունեցած է Բրեժնեւի հետ, ապա հինդ ժամ իր պաշտոնակից Գրոմիկոյի հետ ։ Ընդ հանուր ձեւով կարելի չէ ըսել Թէ Ֆրանսա եւ Խորգ. Միութիւն բանակցութիւններ վարած են, այլ պարզապէս մաջերու փոխանակութիւն մըն է զոր ունեցած են օրուան հրատապ հարցերուն չուրջ։ Ֆըրանսացի նախարարը դլխաւորարար ծանրացած է Եւրոպայի կառուցման եւ Ֆրրանսայի գիրջին մասին Աալանտեան Ուխախ նկատմամբ։ Ինչ կը վերաբերի Եւրոպայի ժողովին, առաջին կետին համար՝ ապահովութեան, այլեւս թեջնիջ Հարցեր մնացած են միայն կարգադրելիք: Բայց դեռ Հարցեր կան որոնց չուրջ Մոսկուա եւ եւրոպական տեսակէտները իրարմ է չատ հեռու են եւ ցորչափ այս կէտին վրայ Մոսկուա գիջում չրնե, Հաւանական չէ որ կարելի ըլլայ Եւրոպայի ապահովունեան ժողովը դումարել:

Ռուսերը չատ ջերմ ընդունելութիւն ըրած են Ֆրանսայի նախարարին եւ ֆրրանսացի լրագրողներ ալ կրցած են (3՝ Փարիզէն ,2 տեղացի) այցելել Օրէանտայի տաչան, ուր կը հիւրասիրուի Սօվան -

PEPP UL UEPUL

Կօլիսաներու պաշտօնաթերթը՝ Լա Նասիոն դադրեցուց իր հրատարակութերւնը։ Թեեւ Սանկինեթթի կը կրկնե թե «մահը, յարութերւնն է», ամէն մարդ չի կրնար Համողուիլ։ Բայց եւ այնպես ախուր է երեւոյթը։ Կարեւորը թերթի մը ուղղու-Թիւնը չէ այնքան որքան իր դոյունիւնն իսկ եւ Թերթ մր որ կր դադրի - ձայն մը որ կը լու - նիւթական պատճառ ներով ծանր տպաւորութիւն մր կը թովու։ Թերթը, որ չատ փոքր տպաքանակ ուներ, նիւթական ծանր բեռ մրն էր իր կուսակցութեան համար։ Հայերէն օրաթերթի մր չափ անգամ ընթերցող չուներ, *թերթը կուսակցութեան մը, որ* 1958էն 1974 երկիրը կառավարեց եւ դեռ այսօր առաջին կուսակցութիւնն է - թիւով -U.gg. Jugadpu sty:

fully up snyny

ԹՈՒՐՔԻՈՑ մեջ, 4000 ձախապաշտներ ներման արժանացած են։ Ասոնց ազատ արձակումը յետաձգուած էր, որով հետեւ, **Խորհրդարանը նախապես մերժած էր որ** ներումէն օգտուին, նաեւ քաղաքական րանտարկեայները:

ԱՋԱՐԻՈՑ ինքնավար Հանրապետու -செக்கம் மீட்டு, சொடிறுக்கு மய்க்கியம்டும் மீலா,

2411111111111

Փարիզի եւ չրջակայից Կրօնական Ընկերակցութիւնը ցաւով կը յայտնե թե Փարիզի Վերաըննիչ Ատեանը, իր 1974 Buche 10h վճիռով, հաստատեց 1973 Հոկտեմբեր 11ի եւ 1974 Մայիս 29ի Սաիպողական Դատարանին տուած վճիռները, որոնց Համաձայն Պր. Կօնարին պարտականութիւն կր արուէր գումարելու Ընկերակցութեան Անդամական Ընդհանուր Ժողովը եւ ձեռնարկելու վարչական մարմիններու կազմութեան։

Պր. Կօնտր կը նչանակուի նաեւ իբրեւ Այում ինկա թրա թեօր Ժիւտիսիեր, որպեսդի ժամանակաւորապէս մատակարարէ Ըն - կերակցութեան ինչքերը, մինչեւ որ դատարանին վճիռով կարգադրուին Թօսունեանի եւ Ֆէնէրձեանի կողմ է Ընկերակ ցութեան 1954ի Կանոնագրին դէմ յարուցած առարկութիւնները:

վարչութիւնը կը չարունակէ դիմել oնիրավար եսնսն դիչսձրբևուը առհատա նելու Համար Ընկերակցութեան բոլոր

իրաւունքները:

ፈሀ.ቦՉበՒԹԻՒՆ **ቀሀ.ቦ**իՁት ԵՒ ՇՐՋԱԿԱՑԻՑ ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԵԱՆ

4119

Փարիզի Վերաըննիչ Սաեանի որոշում էն ետր, որ իր պաշտօնին գլուխը կը պահե իրառական վարիչ մը, պետք է բոլորս՝

ՆԵՐԿԱՅ ԸԼԼԱՆՔ ԵԿԵՂԵՑԻՆ

Չորեջչարնի, Յուլիս 17, ժամը 20ին, 15 Ռիւ Ժան Կուժոն, Փարիզ 8րդ:

Ցույց տալու Համար թե զօրավիդ կը կենանք Փարիզի Հայ Առաքելական Եկեղեցւոյ Կրօն. Ընկերակցութեան։

2U.8 646768108 1PU.NU.68 ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՆԵՐՈՒ 8U.121U.hnhUF

APPEL

Après la Décision de la Cour d'Appel de maintenir dans ses fonctions un administrateur Judiciaire, nous devons être

TOUS PRESENTS A L'EGLISE

le Mercredi 17 Juillet 1974 à 20 heures, 15. Rue Jean Goujon, Paris 8e. pour manifester notre solidarité à l'Association Cultuelle de l'Eglise Apostolique Arménienne et pour soutenir son action.

> COMITE DES JEUNES POUR LA DEFENSE DE L'EGLISE ARMENIENNE

ትርъ <⇒ **ቀ**ርቦ ▶ 2

ԵՐԵՒԱՆ (Արմենփրես, Ցուլիս 8)

ՎԿԱՅՈՒԱԾ ՃԱՐՏԱՐԱԳԷՏՆԵՐ

Երեւանի Բազմարուեստից հիմնարկութեներ այս տարի չրջանաւարտ ելած են 2500 Հարտարագէտներ։ Ասոնցմե Հազար հոգի նախկին բանուորներ են, որոնք իրենց ուսումը չարունակած են առանց աչխատանք հեռանալու ։ Մնացեալները նոր պիտի սկսին աշխատիլ։ Ճարտարագիտական 60 հիւղերու որակեալ մասնագէտ ները պիտի աշխատին ոչ միայն Հայաստանի , այլեւ Խորգ . Միութեան միւս Հան_ րապետութիւններու մեջ:

ՍՊԻՏԱԿԻ ԱԼՐԱՂԱՑ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆԸ

Սպիտակի մէջ չինուած է այրադաց դործատունը։ Ասիկա Խոր4. Միութեան ույն իասունուսմ բեր դրաական արևաղացներէն մէկն է։ Օրական 500 Թոն ալիւր եւ նոյնքան այ ալիւրէ պատրաս աուած կեր պիտի արտադրե:

ՊԱՐԳԵՒՆԵՐ ԳՐԱԳԷՏՆԵՐՈՒՆ

Հայաստանի մշակոյթեի վաստակաւոր

Համայնավար կուսակցութենեն արտա.թսուած են որոչ Թիւով պետական պաչ աօնեաներ եւ Հաւաքական ազարակներու տնօրէններ, որով հետեւ մահմետական արարողութիւններու մասակցած էին։

գործիչի կոչում ստացած են, Հայաստանի Գերագոյն Խորհուրգի նախադահու -[ժեան որոշումով, գրաղէտ Սերo Խան զադեան, բանաստեղծ Հրաչեայ Յով-Հաննիսեան եւ բանաստեղծ Թարդմանիչ՝ Եուրի Բալասանեան (Վրոյր Բալասան) ։

Գերագոյն Խորհուրդի պատուագիրները ստացած են Վահագն Կարենց եւ Պարոյր Միջայելեան:

X

U.POU.PEU.B CFULCUL

Երեւանցի Հոիփսիմ է Ջիլալեան երկրորդ Հանդիսացած է Խորգ. Միութեան լողալու կիներու ախոյենական մրցում ներուն մէջ : «Պրաս» ձեւի լողալու մըր ցումին մէջ 100 մեթերը մէկ վայրկեան 18,2 երկվայրկեանէն լողացած է՝ նուանելով արծաթե շջանշանը ։ Հուիփոիմ է Ջիլալեան 18 տարեկան է:

162 ՁԵՌԱՐՈՒԵՍՏԻ ՅՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍ

Երեւանի մեջ բացումը կատարուած է լեն ձեռարուեստի ցուցանանդեսին։ Ներկայացուած են լեհ վարպետներու ձեռական գործերը՝ նկարներ, սրահակներ, եւայլն:

ՆՈՐ ՆԱԽԱԳԻԾ

«Հայպետնախագիծ»ի խումբ մր ճարտարապետներ եւ չինարարներ նախագծած են Երեւանի օգակայանին չէնքը, որ առաջին մրցանակին արժանացած է Հայաստանի մէջ։ Այս նախագիծով վերա կառուցուելու վրայ է Երեւանի այժմու օգակայանին չէնքը՝ որ կ'օգտագործուի միջազդային երթուդիներու համար ։ Ընդհանուր չէնքին առաջին հատուածին չինարարութերւնը պիտի սկսի 1975ին եւ ախախ օգտագործուի ներքին՝ խորհրդային երթուղիներու համար։

« TOTUTULO» SULTANTAL

«Շողակաթ» տարեդիրքի վերջին թիւը՝ 1973, որ քանի մը ամիս առաջ լոյս տեսած է, իր կարգին ձգտումն ունի պատկերացնելու պոլոահայ կետնքը իր այլագան երեսներով՝ անցեայը ներկային միա-

ցնող չաղկապով մր:

Հոս եւս կիրարկուած է կաղմակեր պուած, դասաւորուած աշխատանքի ձեւր։ Այսպես է, որ տարեզիրջին նախորդ, մասնաւորաբար 1971-1972 միացեալ Թիւին նման այս մէկն ալ յստակ առաջա գրութիւններ կը հետապնուկ ։ Առաւելա րար գրական - մշակությային կեանջին պատկերացումը կը դանենք Հոս ։ Պոլիսը, այսպես կոչուած « Հանրապետական » չրջանին եւս ունեցաւ իր դրչի մշակները, որոնցնե ոմանք նոյնիսկ Թարմ ուղիներ րացին արեւմտահայ գրական անդաստաներ ներս: «Իսթանպուլի մեր ներկայ դրողներ»ը ընդՀանուր խորագրին տակ 0. 9. Բալուեան ներկայացուցած է արձակ գրողները կենսագրական համառօտ upobend, hebby dunmuhad, mil dun-Նաւորարար իրենց գրական գլխաւոր յատկանիշերով, ինչպէս նաեւ արուեստի այն ուղղութերւններով, որոնց հետեւած են անոնը։ Այսպես այս էջերուն վրայ չուրջ 30 դրադեաներ տեղ կր դրաւեն իրենց հիմնական աշխատանքներով : Երկցներու կողջին (օրինակ Մնձուրի, Եգ. Սիմ բեշեան եւ ուրիչներ) կ'երեւան միջին սերունդի գրողներ այ (Ռ. Հատու-Տեսան եւայլն) ։ Ոմանը մեռած եւ ուրիչներ ալ ներկայիս Պոլսէն դուրս կը ստեղծաղործեն:

Այս էջերուն կը յաջորդեն անոքիջապես M. Հատակնեսնի նոյն ընոյթի կչերը՝ խորագրուած «Համառօտ ակնարկ մր Իսթեանալուլագայ քերթեողութեան վրայ»: «Ապագայ գրականագէտներու համար, ներածական խոսքով մր չեչաած է Ռ. Հատույ ձեան, իսթանպուլահայ հանրա պետական շրջանի յիսնամեայ բանաստեղծութիւնը, մասնաւորաբար 1945ի յա ջորդող տարիներով ,անտարակոյս իր որոշ պատուաբեր տեղը պիտի ունենայ սփիւո_ քի հայ եւ համայն հայ գրականութեան պատմութեան մէջ...»: Շուրջ երեք տասնեակ բանաստեղծներ (ումանք նաեւ արձակագիր) համառօտ դոյներով պատկերացուած են:

U. ձիւմպիւչեան, իր կարգին, հակիրն վերյուծումով մր ջանի մր էջերու վրայ մէկտեղած է «ակադեմական տիտղոսաinp attatop, mil formand houselներ, աոցենքեներ եւ Համապատասիան տիտղոսներ կրող դէմ քեր, ինչպէս Հրանդ Տէր-Անդրէասեան, Յակոր Մարթայեան եւ ուրիչներ : Մյստեղ եւս կիրարկուած է

կենսագրական եւ աշխատանը ներկայաghtine dtep:

Ուսումնասիրական եւ պատկերացման դոյդ համ բաներով Sapl. 0. Չայրդեան մանրամասն գիծերով բնութագրած է Մ. Փրկիչ հիւանդանոցը՝ չէնքեր, բաժա նումներ, անձնակարմ, ինչպէս նաեւ 4ամանուն ամսաթերթը։ Տարիներու վրայ տարածուող տեղեկագրութեան մր բնոյթր կր կրեն այս էջերը:

Պոլսոլ հայ կեանքի տարբեր երեսներն այ յստակ պատկերացումի արժանացած են «Շողակաթ»ի մէջ ։ Ցաջորդական կարգով ներկայացուած են «Թրքահայ նկարչու Թիւնր եւ նկարիչները» (Վարդ Հադրըեան), Պոլսոյ Հայ երաժչտական կեանքը (Միրվարդ Գարամանուկ եւ Բարսեղ Մ.թմանայեան), դպրաց դասեր եւ երգչա խում բեր (Վարուժան Քէօսէեան), մար-

զական կեանքը 1907էն 1972 (Արչակ Ֆե-

րուհեան) ։

Կր տեսնուի, ուրեմն, 195 չուրջ 100 մեծածառալ էջերու վրայ, հաւաքական դասաւորուած աշխատանքով դն քուսարճակի տակ բերուպծ են երբեմնի մեծ կեդրոնի մր՝ Պոլսոյ Հայ կեանջին դանադան երեսները։ Անկասկած կատարուած աշխատանքը բեղուն է, այլ մանաւանդ օրինակելի մասնաւորաբար մեր գաղու թին Համար, որ պետական սահմանափակումներու ենթարկուած չրլյալով հան դերձ, ցարդ ի վիճակի չէ եղած նման կազմակերպուած աշխատանըներ իրա -

«Շողակաթ»ի խմրադրութիւնը, ներածական բաժնով ի մէջ այլոց արձանագրած է Պոլսոյ Հայութեան վիճակուած դժրնդակ կացութիւնը. « ... Մեր թաղային խորհուրդները երկրի օրէնքի ընդհանուր սահմաններուն մէջ, եւ Լօգանի դաշնագրի բացայայտ տրամադրութիւններու համաձայն, առհասարակ ունէին ամէն իրաւասութիւն եւ ազատութիւն իրենց կալուածները նորոգելու եւ նոր շենքեր շինելու, նոր կալուածական կտակներ ընդունելու եւայլն։ Բայց 1960ական թուականներէ ասդին տակաւ առ տակաւ մեծ սեղմում_ ներու ենթարկուեցան այս իրաւունքները: Նոյնպէս՝ համայնքի վարժարանները ամենախիստ քննութեանց եւ գրեթէ ինքնագլուխ տնօրէնութեանց ենթակայ եղան քննիչներու կողմէ։ Մեր համայնքի զաւակներէն ոմանք «հայերէն չեն գիտեր» րսելով դուրս հանուեցան հայ վարժա րաններէն։ Ուրիշներ՝ իրենց հայրերուն անձնագրերը «քննութեան պիտի ենթարկուին» ըսելով շաբաթներով զրկուած մը_ նացին իրենց համայնքի վարժարանները արձանագրուելու իրենց ընական իրա ւունքներէն։ Եւ տակաւին բազմաթիւ նրման ուրիշ խնդիրներ՝ դասագիրքեր եւ ուսուցիչներ պատրաստելու կապակցու _ թեամբ, որոնք սրտմաշուք պատճառեցին եւ յումպէտս ժամավաճառ ըրին մեր տնօ–

Ս.հա թե ինչ դժարակ պայմաններու տակ է, որ տասնամեակներէ ի վեր արժանաւոր լուման կը ներմուծ է մեր դրա-

U U 4 P ALWEIN OPHULIBER

9.

ՔԱՐՏՈՒՂԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱԿի վերջին գլխաւոր օրկանը կը հանդիսանայ քարտուղարութերւնը, որ կը ստանձնկ անոր վարչական բոլոր գոր ծերը, ինչպես նաեւ կը գործադրե միւս օրկաններու մշակած ծրագիրներն ու քադաջականութիւնը:

Քարտուղարութիւնը կը գլխաւորե ընդհանուր քարտուղարը, որ Ապահովութեան Խորհուրդի յանձնարարութեամբ կ'րնարուի Ընդհ. Ժողովին կողմե:

Ընդհանուր քարտումարը կրնայ մա նաւանդ Ապահովութեան Խորհուրդի ուչադրութեան յանձնել բոլոր այն հարցերր, որոնք կր վաանդեն խաղաղութիւնը եւ միջազդային ապահովութերւնը:

ՄԱԿի առաջին ընդհանուր քարտուդարը եղաւ Նորվեկիացի Թրիկվի Լի, որուն 1953ին յաջորդեց չուկտացի Տակ Համբըչոլար, որ 1961ին Ափրիկեի մեջ դոհ գնաց օգանաւային արկածի մը։ Տակ Համրրչոլար փոխարինեց պիրմանացի Ու Թան, որ իր պաշտոնը վարեց մինչեւ

1971 Դեկտեմ բերին, աւսարիացի Քուրթ Վալահայմ նչանակունցաւ ընդհանուր քանասուման, ոտարջրբենով ին տահաջությե Bulunum 1972/1:

Քարտուգարութեան անձնակազմը կագմուած է դանադան երկիրներէ առնուած պաշտոնեաներէ, որոնք կը գործեն ՄԱԿի կեդրոնին եւ գանագան երկիրներու մէջ եւ կր գրագին ՄԱԿի առօրեայ բոլոր ուշխատանըներով ։

Undhulungs fo ntet wingud , file up pjլայ իր Հպատակութիւնը, միջադդային պաշտոնեայ մրն է աշխարհի ծառայու թեան համար եւ կը դործէ կազմակեր պութեան ամ բողջութեան համար : Իւրա-- բույու քաղանաւնում ու ու անանան և արժերան հարագարին անույն անո հառու կ'ըլլայ չհարցնել կամ չստանալ որեւէ ուղղուներւն, որ կր ներկայացուի իրեն որեւէ Պետութենկ կան արտաքին իչխանութեն մր:

Քարտուղարու [ժետն անձնակայցնի պայաoնեաներուն թիւր 10.500 t, որոնց 5700p կր գործեն նիւ Եորբ, ՄԱԿի կեգրոնին

կան, կրթական, մշակությային կետևրչն ներս, Պոլսոյ Հայ մտաւորականութիւնը, որ անկասկած , կր ջայէ Հիներու արդաnumphy Sunfprif:

Մասնաւոր գնահատանքի արժանի է Պոլսոյ Պատրիարքարանը, այլ մանա ւանդ՝ Պատրիարքը, տարուած այս աչխատանքին համար:

J. Uhfhablli

Ընդ հանուր Ժողովի օրենքներու հիման վրայ, պաշտօնեաները կը նչանակուին Ընդ Հանուր Քարտուղարին կողմե։

Քարաուդարութեան պարտականու . թիւնները և պատասխանատուութիւնները համասանան դիչամմայիր երոյի ուրիը։

Արարդ աշխատանքի ծիրին մեջ կիրան. _ Միջազդային վեները լուծելու Համար միջնորդութիւններու կամ երրեմն պաչաշնական միջամտունիւններու կա -

_ խաղաղութեան պահպանման դործողու թեանց անօրինում եւ ղեկավարում

_ Պետութիւններու ներկայացուցիչ ներու հետ տեսակցութիւն եւ կարծիչնե րու փոխանակում ։

_ Տնաեսական Հարցերու եւ ձգտում -Whom Samangoth Apparances:

- Ուսումնասիրութիւններու կատա հաւց, եսնսն դանմբնաւ դէն՝ դանմիանի իրաւունըներեն մինչեւ բնական աղբիւրները Հետաքրքրող Հարցեր:

- Միջազդային համագումարներու կազմակերպում :

- Վինակադրութիւններու համա -

_ Տեղեկութիւններու փնառաուբ և neuned huntput fiel Unuandue Bhul Wapsarpah եւ միւս օրկաններու որո չումներու դործադրութեան չուր)։

- Ճառերու մեկնութիւն եւ փաստա -[ժուղ [ժերու [ժարդմանու [ժիւն :

- ՄԱԿի գործունեութեան տեղեկա աուական սպասարկութիւն՝ մասնաւորաpurp Surfacep, Surfamulficat be show տեսիլի համար:

ՄԱԿի Նիւ Եորջի կեղբոնեն դուրս, մասնագէտները եւ անտեսական խորհրըդատուները տեղւոյն վրայ կաչիստին օգնելու Համար Թերան երկիրներու դար-

Երբեմն նոյնիսկ խաղաղութիւնը պահպանելու համար կազմուած խումրեր կամ նոյնիսկ գիտող խումբեր կր հաստատ ուին պայթուցիկ կացութեան մեջ դրանուող չրջաններու մէ9:

ՄԱԿի ընդհանուր քարաուդար Քուր Վայահայքի կողջին, Նիւ Եորջի կեղրոնին մեջ կր գործեն գլիսուոր 19 պայասնետներ, իսկ կեդրոնեն դուրս՝ 10, որոնք կր վարեն ՄԱԿի գանազան հարցերու քարտուդարու [ժիւնդ կամ տնօրէնու [ժիւնդ:

Ընդհանուր քարաուղարութիւնը ունի դանագան բաժանմուն ընկրու համար են-*Թաջարտուղարութիւններ՝* Համապատասիսան ենքժարարտուդարներով ։ Ենքաբարառուղարութերւններ կան հետեւեալ բա ժանոնուն ընկրու համար. - տեղեկատուութեան, վարչական եւ դեկավարման գործերու, անաեսական եւ ընկերային գործերու, ընկերային եւ մարդկայնական Supylepar, bemijh:

Եթ ՄԱԿը պատկերացնենք իրրեւ համաշխարգային Պետութիւն մը, Ընդգա նուր Քարտուդարութիւնը կը ներկայա նայ իրրեւ իր կառավարութիւնը։

QUICE 2 SEPAPEBLE

ԱՆԴԵՆԱԿԱՆԷՆ thny lestue

Մեծաւորը այս անգան համողուեցաւ. րայց ամեն րանե առաջ պետբ եր առնել խնդրոյ առարկայ բարձրաստինան երկու անձնաւորու ժիւններու Հաւանու ժիւնը, որալէսզի իրենց սաորագրութիւնը դնեն կեղծ նամակներուն վրայ։ Ծրագիրը կրընար ջուրը իյնալ, եթե հիչղ այդ Հանգրուանին միջանտած չրկար վարչապետ Չրրչիլ, որ հանձարեղ դատ տեղակալ Մոնթեկիուի ծրագիրը։

կը մնար դանել թղթատար դիակը : Պաաերացնի այդ օրերուն մահր ամէն տեղ էր, գիակներ չատ կային, բայց չէին ամ բողջացներ անհրաաժելա պայմաննե րր: Տարիքը պետք էր ըլլար 35էկ 40ի միջեւ, բարձրահասակ եւ սպայավայել, վերբ չկրեր մարմնին վրայ եւ մանաւանո անոր ընտանիքը յօժարէր մարմինը յանձնել իշխանունեան՝ առանց տեղեակ րլայու ծրագրին ։

Վերջապես 1943ի ձմեոր Մոնթեկիու

իմացաւ որ իր ծրագրին յարմար յատ կանիչները ունեցող աղամարդ մը մահկանացուն կնքած էր մայրաքաղաքի հիւանդանոցներեն մեկուն մեջ։ Մեռած եր թութատապե ։ Պետք եղաւ բարձրաստիճան անձնաւորութիւններու միջամաութիւնը, որպեսցի մեռեային ազդականները յօժարին գիակը յանձնել Պետութեան՝ Հայրե-Նասիրական նպատակի մր Համար։

Մոնթեկիու դիմեց անուանի բժիչկի մր Հասկնալու Համար թե կարելի եր թոքատապե նեռնող մր չփոթեկ ծովուն մեջ չնչահեղձ եղոցի մր հետ։ Բժիչկր բացատրեց որ օղանաւէ մր ծովուն մէջ ինկողները կրնային մեռնիլ երեք ձեւով. կան ստանալ վերք մր, կամ շնչաներն թլլալ, եւ կան՝ մեռնիլ ցուրաէն։ Դիազբննունենան պարագային չատ դժուար էր [ժոքատապր դանադանել չնչահեղձութե նեն կամ ցուրաեն:

Այս ապահովութերւնը ստանայե ետը, Մոնթեկիու անցաւ դործի։ Նախ պէտը եղաւ մեռեային անունը եւ սաիճանը որոչել։ Անոր հաղցնել յարմար համազդեստ մր եւ պատրաստել անձնաթուղթ մր, որ կասկած չար թար ար ն ։

Եւ այդ անծանօթ դրակեն ծնաւ Հագարապետ Ուիլերմ Մարթինի անձնաւորու-[hilip , աչխարհ եկած 1907 Մարտ 29/i , կալլէսի նահանգին Գարտիֆ քաղաքին

կր մնար չատ կարևւոր կէտ մր. դիա-

կր պահել Թարմ , որպեսդի անոր մահը նոր կարծուի : Հակառակ պարադային՝ ենե իրենց գտած անգլիացի կարծեցեալ மயுயம் மீக்கயல் ந்ற யமிறம்கிற யாயி கட வத இந் வுயம்யாடும் நிமியுக் யுயகாடி, யுழ் யயிர் պիտի հասկնային իրողութիւնը:

Ուստի, պատրաստել տուին երկու մեթի երկարու թեամբ գլանաձեւ տակառ մը, որ պիտի դիւրացներ փոխագրութիւնը։ Եւ, դիակը անեղծ պահելու համար, անոր չուրջ լեցուցին ընածիսային ձիւն:

Հիմա կր մնար գործին ամենեն դժուարին Հանդրուանը. մարմնին փոխադրու թիւնր սպանական ծովափին մom: Թյեւ ամ էնեն արամաբանական միջոցը օգա նաւն էր, սակայն արուած րլլալով վայրին հեռաւորութիւնը, սուգանաւր աւելի յարմար նկատուեցաւ:

1943 Ապրիլ 17ին, գլանաձեւ տակառը փոխագրունցաւ Սերաֆ սուգանաւին մեջ, որուն անձնակազմը մնուն չահած էր արկածախնդրական գործողութիւններու մեն : Այդ նոյն սուպանաւն էր, որ ապահոված էր դօրավար ժ-իրոյի փախուսար, եւ որավար Գլարքի դաղանի ցամաքանա նումը Հիւսիսային Ափրիկեան ծովափին վրայ, ֆրանսացի համակիրներուն հետ intrimly time Suding:

Unequiruefile Sund propogar Philip whiley to de op be to de after the Sty Sugh of hunger անդեակ էր գլանաձեւ տակառի պարունակու թենկն, Մոնթեկիուի օգնականը՝

տեղակալ ձիությ, որ կ՝ ընկերանար հանգուցեալ հազարապետ Մարթինի:

Ութերորդ օրուան այդարացին, առ աուան ժամը ձիչգ 4ին, սուզահաւր կանգ шпис пе կшвин-կшвин рирарини прպի ծովուն մակերեսը։ Հասած էին ձիպրալեժարի նեղուցեն բաւական առաջ, Գաարքաի ծոցը:

Ջուրերը հանդարտ էին եւ Թեթեւօրեն ի'օրօրեին ձկնորոական բազմանիւ նա ւակներ: Ասիկա լաւ նչան մրն էր դործոզու (ժետն յաջողու (ժետն համար։ Անքիջաայես որ ձկնորոները Հեռանային ծովա ւիէն, պիտի նչմարէին դինուսրականին դիակը:

Տեղակալ Ճիուրլ հրաման մը առաւ եւ նաւաստիները գլանաձեւ տակառը բարձրացուցին կամրջակին վրայ ու վերա գարձան ներոր: Վերը, դիակին շուրք մնացին միայն սպաները։ Տեղակալ ձիուլլ իւրաքարչիւր սաային բեմուց երբ աստու եւ անոնց յայտնեց իրենց առաջելու թեան նպատակը : Տակառին կափարիչը բացին ու հազարապետ Ուիլելոն Մարթինի մարմիներ երկնցուցին կամրջակին վրայ։ Երfur admyrph guilaftyl ursmitur apmyl umskyneyfin Sminet att he junidhbyfin Հուրերու մակրն թացու թեան, որ կամայկամաց դայն բշեց դէպի ծովակ:

TARAUP QUENARSEUL

(2 - Tup.)

203766 9010AF

Thrnulibras Orp LHOUP UER

Shubb .- Buchen The 4hpull on, nehrտատեղիի մը վերածուեր էր Լիոսի մ տիկ Մեն-Մօրիս տր Պեյնոյի հանդիսավայրը։ Հերոսներու օրը ի պատուի էր։ Il w mmph pmpt jmgng նորութիւն մրն էր որ աշտակատարութիւնը կազմակերպուած էր միասնաբար, Հ. 8. Դ. Լիոնի Վարանդեան եւ Տէսինի կոմիտէներու, Սէն-Մօրիսի Վրացեան խում բի ինչպես նաեւ Thouh ne Uta-Voplinh 2. 8. 7. Grap Ubրունդի խում բերուն կողմ է:

Հարախոտվայնն, դէր զբրատեք աւբնի կանաչաղարդ գմրուխա մը, մեծգի ծասերու ստուերներով ու ղալարագեղ մարդադետինով։ Բնական այս չջեղութեան புமார், மயம் புக்ருக்குட்டு வு மீழ் யுயர்க்யா երկինըով, ոսկեվարս արեւով ու Թեխեւ

Sulp மீழ ஏராடய் மூர் :

Արաւomtu բաղմանիւ ընտանիջներ Հաստատուեր էին այնտեղ , կարենալ վաhippine Sundant of all my but but the կերակցութեամ ը ընկերներու եւ Հայրե նակիցներու, բնութեան անվասթեար մրթնոյորար: Առաուրնե ոտքի վրայ էին նաեւ *մեր երիտասարդ ընկերները* , *իւրաքան* չիւրը իր պարտականութեան գլուխը։

Հոդեկան բաւարարութիւն զգացի, որ սերունդ մր հասած է այս օտար երկնքի տակ, մեր կուսակցութեան չունչով՝ հայրենասիրութեամբ ու ազգային ոգիով டு ய மு ய க் பிய க்காழ யாயக் த ղեկր եւ դաած իր ուղին, երէց սերունդի արահետներով : Ճարպիկ են , գործունեայ ու դիտեն կազմակերպել : ԵԹԷ փոքր Թերութիւններ գործեն, գէթ մեր Հայեցողութեամբ, ներելի են։

Ամեր ինչ կանոնաւոր էր։ Դեպի դաչաբ առաջնորդող համբուն վրայ պարդուած էին գոյզ եռագոյնները ։ Նոյնպես մուտքի բրկու կողմերը ու դաչաին վրայ քանի մը տեղ : Խոչոր վրան մը գետեղուած էր

պիւֆեին համար:

կկսօրկ ետքը արդեն բազմութիւնը կը դնահատուկը 600 հոգիկ աւելի : Երիտա սարդներու եռուգեռ մը պիւֆեին չուրչ և ընտանիքներ առանձին սեղաններով: կեսօրուան ճաչեն ետք արդեն գլուխները մասամը տաքցած էին. քայլերը դարձեր էին վարանոտ ու ակնարկները՝ պղտոր... Սալերէ կը սփռուէին յեղափոխական հին முடிக்டு, முறை மடய' ஏ ஆயா வேராடயருத்யு 0րեն կերդուին, երգողներեն չատեր յաւիտենապես բաժնուած ըլլալով այս անիրու աշխարգեն:

Հոն կը հանդիպինը ընկերներու, դորս չենք տեսած տարիներէ ի վեր. նաեւ Հին ծանօններու, որոնը մոռցուած էին արղէն։ Ու ափսոսանքով կը Հաստատենք *Թաւալում ը Հեւասպառ տարիներու որոնը* ձիւն ցաներ են գլուխներու վրայ, քայջայեր են երէկի առողջ կազմեր ու ընկձեր Հոգեկան արաժադրութիւններ:

Եւ սակայն, Հերոսներու Օրն է այսօր, **Խանասորի արչաւանը: Օր խոկումի, ինբ** նասնախուտնան, ու նաեւ օր ցնծութեան։ Ահա սալէ մր կը սփռուի խանասորի երդը, յարդանք պարտադրելով բոլորին: Lujhp jhzh'f, zunnuhuf uju opp ...:

Ժամը երկուքին կը սկսին «Սայաթ Նովա» պարային նուադախում բին Հայկա կան զուարի երդերու, ինչպես նաեւ միջազգային հեղինակներու ծանօթ եղա հակները։ Գործիական ներդաչնակ ամրողջուներւն մը կը կազմե այս նուա դախում բը : Համեստ տղաքներով , որոնք առանց որեւէ յաւակնութեան հրապարակ եկած են : Այսուհանդերձ անոնցմե իւ րաջանչիւրը տէրն է իր գործիջին։ Իսկ մեներգուհի Տիկին Ժաջլին Մերճանեան, իր չատ հանելի ձայնով կ'ամրողջացնե նուագախումրին արժէջը։ Լաւ է որ ջաջալերուի այս խումբը, որ կարող է դոհացնել բոլորը:

Այնուգետեւ խանդավառութիւնը կը րազմապատկուի : Երիտասարդներ , երկսեռ, կր պարեն «Քոչարի» եւ այլ հայրենական չուրջպարեր ։ Տասնեակ մր փո.թրիկ աղջիկներ ու տղաք, դեղջուկ տարագներով կր փորձեն պարել կովկասեան պարեր : Սէն Մօրիսի կապոյա խաչի դրպրոցին սաներն են ասոնը։ Ջերժօրէն կը ծափահարուին : Ուսուցչուհին՝ անձնուկը օրիորդ մր Միջին Արեւելբեն հոս հաս-

Միջանկեալ ըսենք Թէ՝ Վալանոէն ընկեր մր դիտել կուտար թե պաշտոնական րացում մը չկատարուեցաւ։ Արդարեւ անծանօխ մը պիտի չդիտնար թե Հերոսհերու Օրը կը տօնուէր։ Թերեւս բանա -ம்வழ்க்றாட் «வாழ்» மீழ தயுழ் யாடயத் த பட [ժերեւս այսպես աւելի լաւ է դաչաահանդեսի մր համար: Բաւ է որ հոգեկան ներ-திழாவி நடுயு கட கியப்பாழ பாட்டியும் யպաղայի մը համար։

பாயமாடயு :

Երեկոյեան դեմ այդ թերին ջնջուեցաւ, երբ մեր երիտասարդ ընկերները Հանդիսականներուն ցրուեցին Խանասորի արչառանքի դերը, վեհութիւնն ու իմաստը դրուատող ֆրանսերէն ու հայերէն աովանդակութեամբ Թռուցիկներ:

U.sm mjungtu opp மயக்கியா மும்புயும்րար, ու երբ երեկոյեան գովն իջաւ ու դիչերային սեւ բօղը սկսաւ վարադուրել դալար, ամէն ոք դժկամակութեամբ հեռացաւ, սակայն հաճելի օր մր ապրած ըլլալու գոհունակութեամը։ Կազմակերպիչները եւս, հակառակ իրենց յողնու -[ժեան, նոյնքան դոհ էին յաջող ու արդիւնաւոր ձեռնարկ մը իրականացած տեսնելով ։

ԳՈՒՐԳԷՆ ՊOBUZEUN

LUBUUSU. T

ՄԱՄՈՒԼԻ ՏԱՐԱԾՈՒՄԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԸ

Խորգ. Միութեան մեջ ամեն տարի Սեպտեմբեր մէկին կր սկսին Թերթերու եւ ամսադիրներու բաժանորդադրութեան աշխատանըները։ Հայաստանի մեջ այս աշխատանքին կազմակերպումով կր զբադի «Սոյուղաեչատ» կոչուած մարմինը, որուն վարչութեան պետն է տարիներէ ի վեր 10. Գողեյեան: Մ,յս վերջինը «Սով. Հայաստան»ի Ցուլիս 5ի Թիւով չահեկան աուհալներ ներկայացուցած է մամուլի րաժանորդադրութեան, Հանդէսներու Հըրատարակու ժետն չուրջ:

- Մամուլի 1974ի բաժանորդագրու թեան թէ նակապատրաստական ,թէ անմ իչական տարածումի աչխատանըները բաւական յաջողութեամ ը իրագործուած են: Գոհունակութեամբ կարելի է արձանա գրել,որ պատասխանատու կամակերպու-Թիւններն ու մարմինները լաւ աչխատանք կատարած են։ Ցատկապես լաւ աշխատած են Երեւանի, Լենինականի, Կիրովականի քաղաքային, Հոկտեմբերեանի, Էջմիածինի, Ղափանի, Հրազգանի, Սեւանի, Գորիսի, Մասիսի, Նայիրիի եւ Արազած ի շրջանային կազմակերպութիւնները:

Արդիւնքը եղած է այն, որ 1974ի բա ժանորդադրութիւնը յաւ ցուցանիչեր արձանագրած է: Այսպես, 1974 Bունուար մէկին միայն բաժանորդադրութեամբ 2.625.000 օրինակ செடிச கட யரியாரிம տարածուած է։ Նախորդ տարուան բաղդயாவியிடி நாட்டு நாடி நாடி 5 149.000 oրինակ թերթ եւ ամսադիր (1973ին՝ 2.476.000 50):

Ցաջողու թիւնները աննկատելի չեն ե − դած նաեւ Թերթերու եւ ամսադիրներու տարածման միւս ձեւին՝ Հատավաճառի մարդին մէջ: Երեւանի մէջ անցեալ տարի 13 հոր կրպակներ բացուած են, որոնց չնորհիւ 15.000 է 20.000 օրինակ յաւելեալ թերթ եւ ամսադիր սպառած <u>է</u>:

Ս.յս տարի Երեւանի մեջ պիտի բացուին երեսուն նոր կրպակներ:

Այս արդիւնքները մտածել կուտան, թե այս տարի Հայաստանի քաղաքներու եւ դիւղերու իւրաջանչիւր ընտանիջ իր տրամադրութեան տակ կ՚ունենայ 4–5 օրինակ թերթ եւ ամսագիր:

Միւս կողմ է, սակայն, բազմաթեւ ամսագիրներ յանախ կանոնաւոր լոյս չեն տեսներ: «Լիտերատուրնայա Արմենիա» ամսագրի 1974ի առաջին Թիւր, օրինակ, րն ժերցողին ձեռթը հասած է միայն Ապրիլ 2ին, իսկ երկրորդը՝ Ապրիլ 10ին, չորրորդը՝ Յունիս 10ին: Անհանդուրժելի վիճակ ստեղծուած է Հայաստանի Գի տութիւններու Ակադեմիայի հրատարակած կարդ մր հանդեսներու ուղղու թեամը։ Բաժանորդները միայն վերջերս ստացած են «Աստրոֆիդիկա», «Սերիա տեխնիկական գիտութիւնների» ամսա գիրներուն առաջին Թիւերը, մինչդեռ ասոնը լոյս տեսած պէտը է րլյային Փեարուար 25ին եւ Մարտ 25ին։ «Սերիա մեխանիկան» մինչեւ օրս ընթերցողին չէ Հասած : « Հայաստանի ժողովրդական անտեսութիւն » ամսագիրին միայն 1, 2, 3 Թիւերը լոյս տեսած են : «Առողջապա -Հութիւն» ամոադիրին առաջին թիւր բաժանորդին ձեռքը հասած է Ապրիլ 27ին, իսկ երկրորդը դեռ լոյս չէ տեսած ։ Անկանոն Հրատարակութիւնները խիստ բացասաբար կ'անդրադառնան մամուլի բաժանորդադրութեան յաջողութեան վրայ։

ԱՐՓԻ - ՍԵՒԱՆ ՋՐԱՏԱՐԸ

Յունիսին Արփի - Սեւան ջրատարը երկարած է 248 մեթեր, կրադիւսապատուած 5 459 dt 17 :

Առաջին կիսաժեակին (Յունուար-Յունիս) փորուած է 1645 մեթեր, փոխանակ առաջադրուած 2050 մեթերի ։ Վեցամսեայի ծրագիրը իրագործուած է 80,2 տոկոսով:

Ցուլիս մէկին ջրատարին ընդհանուր երկարութիւնը 43.782 մեթերի հասած է։

aursin galis ___0___

Գործի մարդ մրն է, որ կամաց-կամաց հոդին կ'աւանդէ : Իր գործի ընկերը, քույն է, արցունքոտ աչքերով եւ յանկարծ մեռնողը մահաբունեն կ'ելլե, ընկերը կը տեսնե, վշտահար ու կր խոստովանի.-«Պետը է որ գիտնաս, արկղը որու մեջ եղածը դողցուած էր, ե՛ս էի։ Անցեայ տարի՝ սնանկութերւնը, նորէն իմ պատ ճառովս էր եւ նոյնիսկ, կնոջը սիրահարը, if hom bu bil :

= Հոդ մի' ընհը, կ'ըսկ միւսը, հան գիստ մեռիր, ճաշին մեջի արսընիքը՝ 6'11 5/1:

Մորկընպլից եզբայրները սինակոկի արարողութեան ներկայ են երբ յանկարծ իրենց քարտուղարը ներս կը մանէ, ամէն մարդ կը հրմչակե եւ չնչահատ կ'րսե իրենց . - Գիա էր ինչ պատահած է, Իրաբ Фы Диприя рин вы Впиры рай ций:

Մորկընպլից եղբայրները պաղ նայ ուած քով մը, կը բարկանան քարտուղա րին ու կ'րսեն .-«Ճամ բու դրուած էք, բարեկամ , նախ որովհետեւ գրամատունը **Հղած հեռացած էջ, ապա, որովհետեւ** արարողութիւնը խանդարեցիք եւ վեր ջապես որովհետեւ 3 վայրկեան 1660 էն իրաք **Փ**Էթևուրնուն ին ջանբըը...

«BU.A.U.2» P PEPPOLE

(19)

գուղում այս մեռելական կարգադրութիւններուն մեջաեղ, որոնք դինքը ընաւ չեն Junnythy:

կը մօտենայ աղջկան.

- Քիչ մր հանգչեցէ ը, սիրելի աղջիկս, կր մրմնկե, չարաչար կր դործածեր ձեր ուժերը. այն փորձութիւնները, որոնց taffuntaning to Ununcons hud part, 46if in 5 np 4p uhufiti:

- Պիտի հանդչին այն վայրկեանին, երբ պաշտոնս աւարտեմ . անկէ առաջ եր-

ந்து ந

Եւ անքերե կր նայի կրկկօրիին.

- Կանչեցեք մարդիկը եւ հրամայեցեք որ գօրավարին մարմինը գետեղեն դա դաղին մէջ, կ'ըսէ աղջիկը մատնանիչ ընելով կաղնեփայակ դադաղը, ուր դրաւ արկղիկը եւ ծաղիկները տեղաւորեց:

Ծերունի փօփը կը կարծ է Թէ աղջիկը կը սխայի եւ կ'ուղէ անոր ցոյց տալ իր չփո-Թութիւնը, քանի որ քիչ առաջ դեռ ինքը որոչած էր որ այդ զագաղը պիտի յատկացուէր չքաւոր մեռելին:

Հրամայական չեչտով մը, ցուցամատը կաղնեփայակ գագաղին ուղղելով , Մառի

Φοլիվանοֆ կը կրկնե.

- Չօրավարին մարմինը հոս, իր mbղը. իսկ չթաւոր մեռելին մարմինն ալ չո-Տիփայու դաղաղին մեջ, իր դադաղին 1179:

Կրիկօրի խոնարհութերւն կ'ընկ և, վերջապես կը հասկնայ. կը հասկնայ որ Մաոր Փօլիվանօֆը նպատակ ունի գիակները իրարու հետ փոխանակելու:

Մեռելական այս խարկութիւնը տակն ու վրայ կ'ընկ իր բոլոր գաղափարները: Ասկե գատ, նկատի կ'առնե այն պատասխուրաասուուներորը երբ նրմուրի արսև դբվսակցու Թիւնր:

Ձեռքերը երկինք վերցուցած, կր գո-25.

- ի նչ պիտի ընկը:

- Պարտականութերւնս ։

– Երբ ձեր այս արարջը յայտնուի, about & hat about allm? :

Երիաասարդ աղջիկը արհամարհանւթով neutpp 4p Antonit:

- Ես ալ մեծ վտանգի կ՝ենթարկուիմ, կը յարէ բահանան:

Քամահրոտ ժպիտ մր կ՝անցնի որբուհինն շրժներուն վրայեն:

- Դուք կր վախնա՛ք, կր դողղողա՛ք: - Ձեմ ուրանար աղջիկս, չնորհ կը խնդրեմ . եթ կր պնդեք ձեր մաադրու -Թիւններուն վրայ, մի պահանջեր որ ես ներկայ ըլլամ , Թոյլ տուէք որ դուրս ել-160 :

Աղջիկը կը քայէ արսև վևայ.

Հապա ձեր հանդիսաւոր խոստո ւմը, գապա ատ° ... (աղջիկը խաչին նչանը

Կրիկօրին պաղատաղին չարժումով մր, ձեռքերը անոր կ'երկարէ.

_ կր բաշեն այդ երէմեականները ,կը (Շար.)

հրամայէ աղջիկը. ըսէք այդ մարդոց որ ներս գան եւ որոչածիս պէս Թող դոր-

Ծերունին դեղեւկոտ քայլերով դէպի դուռ կ'ուղղուի. պաշտօնեաները ներս կը մանեն . կ՝առնեն զօրավարին մարմինը անկողնին վրայեն եւ կր դնեն կաղնեփայակ դադաղին մեջ:

Фофби пе шղջիկը, 4 fus и быршарр, மாழக்றாக்கும் முற்று விரும் :

Սրբագան սաղմոսները աւարտելէ վերջ, Մառի Փոլիվանօֆը պատանքով կը ծածկե այն դեմքը, զոր ոչ մեկ մահկանացու ա՛լ պիտի չտեսնե :

Դագաղին կափարիչը կր դամուի: Strugh State to apart zagadinjus

ղաղաղին մեջ: Մառին կր փոէ ծաղիկները պարուրող

թօղը, կը ծնրադրկ եւ դարձեալ կր ոկսի աղօթել։ Եւ երբ նուիրական սաղմոսները կ՝ աշարտին, կափառիչը կր գամուի:

Մարդիկը դուրս կ'ելյեն։ Մարին փոփին ձեռքը բռնելով եւ կաղհեփայակ զազաղը ցույնելով կ'ըսկ.

- Սակե վերջ, ձերի համար, ինծի համար եւ ամ էնուն համար հոս է որ դրուած է տեղացիին մարմինը, գոր ի նչան բրիստոնկական խոնարհամ տութեան, գօրավար Փոլիվանօֆի աղջիկը իր ձևոքերովը խաylig:

POL VOLBERRUL

ԻՆՉՊԷՍ ԳՈՂՑԱՆ

ՑԱՐԵՐՈՒՆ ԹԱԳԸ

ԳԼՈՒԽ Ա.

WAYU.PZARPAR

-արժնք սև վայնիբար դն ժունո բլ լեն եւ նրրանց քին մ էջ սպասեն ։ Երբ պէտ ք ունենանը, կր կանչենը զանոնը:

Փոփին մեկ խոսքին վրայ, չորս մարդիկն ալ զուրս կ'ելլեն սենեակէն, որ գոյգ դուռներու բացուած ըներէն լոյսով լեցmus to ming up be up steam to frommeնայ ազօխատեղիի իր նախկին երեւոյ-

Brighme Haby be jouqued't physonems, քանանան գողունի ակնարկներ կը ձղէ Մասի Փոլիվանոֆին վրայ:

hing hand be the hund, her histom-

CHICZUALLPE

Պ. Պ. Սամուէլ եւ Վազգէն Ներկարարեան, Տէր եւ Տիկին Կրեզիաք եւ զաւակը, Տէր եւ Տիկին Խաչերեան եւ զաւակը, Տէր եւ Տիկին Պալեան, Տէր եւ Տիկին Բարսեղեան եւ զաւակները չնորհակալուժիւն կը յայանեն բոլոր անոնց որոնք ծաղկե – պսակով, անձամը, գրաւոր ցաւակցու – ժիւն յայանեցին իրենց հօր, մեծ-հօր, հօրեզրօր եւ ջեռայրին՝

ՂԱԶԱՐ ՆԵՐԿԱՐԱՐԵԱՆԻ մահուսան տիսուր առԹիւ։

Այրի Տիկին Ովսաննա Պօտուրեան, Տէր եւ Տիկին Կարապետ Պօտուրեան, Տէր եւ Տիկին Հրանդ Պօտուրեան, Օրիորդ Ալիս Պօտուրեան իրենց խոր չնորհակալու – Թիւնները կը յայտեն ամեն անոնց որոնջ անձամբ, նամակով, հեռադրով, ծաղ – կեպսակով եւ այլ կարդի արտայայտու– Թիւններով մասնակից եղան իրենց սու– դին

ՆՈՒՊԱՐ ՊՕՏՈՒՐԵԱՆԻ մահուան առթիւ ։

ቀበኮԱՆ ԾԱՂԿԵՊՍԱԿԻ

Կապ. Խաչի Տէսինի մասնաճիւզի վարչուժիւնը ցաւակցուժիւն կը յայտնէ Պօտուրեան ընտանիջի բոլոր պարազանե – րուն եւ 50 ֆր. կը նուիրէ Հայ Մչակոյժի Տան չինուժեան, փոխան ծաղկեպսակի։

CUNTZUULLAR

Փարիզի Հայ Մչակոյթի Տան յանձնախում բը չնորհակալութեամբ ստացած է Պր. Արչաւիր Կլորիկեանէ 100.000 լիր (741 ֆ. 25) չէնքի րարեղարդման ի նպաստ:

Պօմոնի եկեղեցւոյ Թաղական ՍորՀուրդր չնորհակալութեամբ ստացած է հետեւեալ նուէրները, ողրացեալ այրի Տիկին Սիրարփի Կիւլէսէրեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպոակի. Պր. Տիդրան Սիլոյեան 50, Տիկին Փափաղեան, Պր. Ժեռոմ Մեսրոպեան, Հայկ Հատուրեան 20ական, Տէր եւ Տիկին Քի-

հոսեան, Պր. Յովսէփ Սիլոյեան, Տէր եւ Տիկին Երուանդ Տ. Մեսրոպեան 50ական, Տիկին Ռերեկա Սեմէրձեան 20, Սեմէր-ձեան ընտանիք 50, բարեպաչտ Տիկին մր 10, Օր. Անահիտ Արզումանեան 10 ֆր.: Բարդէն Շաջարեանի մահուան քառա — սունքի հողեհանդստեան առնիւ Շաջարեան ընտանիք 50, նոյն առնիւ Ասվի եւ Արամ Մարզուանեան եղբայրներ 100 ֆր.:

2. B. T.

ՄԱՐՍԷՅԼ — Հ. Ց. Դ. Շրջ. Կոմիտեն ընկերական ընդեւ ժողովի կը հրաւիրե իր չրջանի բոլոր ընկերները Շաբախ Յուլիս 20, ժամը 20.30ին, Ահարոնեան ակում-րը:

CLACZUYULLA

Կապոյա Խաչի Փարիզի մասնաձիւղը չնորհակալունեամբ ստացած է Պր. Արշաւիր Բարսեղեանէ 100 ֆր.։

Մտացած է նոյնալէս Փարիզի Մայր եկեղեցւոյ երդչախումբի անդամներէն 55 ֆր. իրենց երէց ընկերոչ Սուրէն Տէմիրնիպաշեանի մահուան առԹիւ:

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԻ

սիրու ժիւն մր:

Ոբեսժեբ ռրբառերութ,

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒՆ ԵՒ ՍՓԻՒՌՔԸ

Գրական հայերէններու հարցերը

շօշափող լեզուարանական ուսումնա-

ዓኮኄ 15 Ֆቦ ·

Արտասահման 3 ՏՈԼԱՐ

Հետաջրջրուողները կրնան դիմել

հետեւեալ հասցեին՝

V. ASSADOURIAN

23, Rue Pixérécourt - 75020, Paris

(France)

Tél. 236-73-98 et 636-79-56

ԱՐՁԱԿՈՒՐԴԻ ԱՌԹԻՒ

ՀԵՍՑԷԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

Արձակուրդի առքիւ, հասցէի փոփո – խուքեան դիմումները պէտք է ըլլան ԳՐԱԻՈՐ, փոփոխուքենկն 3-4 օր առաջ, տալով ՀԻՆ եւ նոր հասցէները եւ կցելով 5 ֆր ի դրոչմաքուղք:

Վարչունիւնս ցաւով կը յայանէ սա կայն նե արձակուրդի առնիւ, հասցեր ոչ մեկ փոփոխունիւն կ'ընդունի ԻՏԱԼԻՈՑ համար, ուր նղնատարը չատ աւելի անկանոն ըլլալով ջան Ֆրանսա, կարելի չէ դոհացում տալ բաժանորդներուն։

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ «ՑԱՌԱՋ»Ի

booms book ooo

Շաւիլի անտառին մէջ գերեզմանատան մօտ ԽԱՆԱՍՈՐԻ ԱՐՇԱՒԱՆՔԻՆ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ ԱՌԹԻՒ

կիրակի, Ցուլիս 21ին առաւօտեն երեկոյ

Նախաձեռնութեամբ Հ․ Ց․ Դ․ Արդութեան խումբին, եւ մասնակցութեամբ Կապոյա Խաչի տեղւոյն մասնաճիւդին

Հովանաւորութեամբ Հ. Ց. Դաչնակցութեան Փարիզի Շրջանաային կոմիտէին Հայկական գեղարուեստական բաժին, բարձրախօս ժամը ձիչդ 3ին, այցելութիւն Իչիսան Արդութեանի չիրիմին Շաւիլի 4ին դերեղմանատունը

Ճոխ պիւֆէ, մատչելի գիներով Սոնել 171 Թիւ օԹոպիւսը Փոն տը Սեվրէն եւ իջնել, Փիւի Սան Վէն Կառ Մոնփարնասէն կառախումը եւ իջնել Շաւիլի կայարանը

ՄԱՐՍԷՑԼԻ ՄԷՋ

Կիրակի, Յուլիս 28, ամբողջ օրը, Վալապրի անտառը

<u> ጉሮረያሀፈሀኄጉታሀ</u>

4ht 7h 1t2

Հերոսներու օրուան առԹիւ (Խանասորի տարեդարձը) Կիրակի, Յուլիս 21, ամբողջ օրը, Ժէմանսի դաչտին վրայ։ Առատ կերուխում, Հաձելի անակնկալ-

Գեղարուեստական բաժին։

CANNES 4.CP20h to order order

Եօթեր սենեակնոց առանձին տուն մր, պարտէզով, խոշանոց, բաղնիչ, քապինէ տր թուալէթ, ամէն յար մարութերւն (Հեռաձայն եւայլն)։

Մանրաժասնութեան Համար դիժել «Յառաջ»ի։

ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ

ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԷՐ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Հայ Բարեդործական ԸնդՀ. Միութեան Նուպարեան Մատենադարանի վարչու - Թիւնը, առ ի գիտուժիւն կը Հաղորդէ ըն- Թերցասէր Հասարակուժեան Թէ՝ ընդա - ռաջելով ԱրտասաՀմանի եւ տեղւոյս ուսումնասիրողներու փափաջին, որոչած է Մատենադարանը բաց պաՀել Օգոստոս ամսուն:

Հետեւարար Մատենադարանը փակ պիտի մնայ Սեպտեմբեր ամսուան ընթացջին տարեկան արձակուրդի առիԹով։

Հասցէ — *Նուպարեան Մատենադարան* 11, Սքուար Ալպոնի, Փարիզ 16րդ Եր*թեւեկի Համար իջնել Մեթր*օ Փափ

Գրադարանը *րաց է Շարախ* օրերը Ժամը 16–19 և Կիրակի օրեր՝ ժամը 10-12։

Imprimé sur les Presses DU JOURNAL «HARATCH» 83, rue d'Hauteville 75010 Paris

Հ.Ց.Դ. ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻ ԲԱՆԱԿՈՒՄ

ՏԱՐԵԿԱՆ ԲԱՆԱԿՈՒՄԸ Օգոստոս 1էն 30

AGDE

- Zungt .-

Camp du Nor Séround Chalet St. Mathieu — Route de Bessan 34-Bessan (Hérault — Tél. (67) 94-10-52

Արձանադրութիւն Երկուչարթի իրիկուն ժամը 18.30էն 20 եւ Շարաթ ժամը 17էն 19 Հայ Մչակոյթի Տուն

17, Rue Bleue, PARIS (9e) — (Départ collectif de Paris)

Կեղրոնական եւ Հարաւային Ֆրանսայի Համար դիմել Նոր Սերունդի խումբերուն Գինը.— ՄԷկ ամսուան համար 750 ֆր.: 14 օրէն աւելի՝ 29 ֆր. օրը, 7էն 14 օր՝ 32 ֆր. օրը, 7 օրէն պակաս՝ 35 ֆր. օրը։

Համբու ծախքը՝ յաւելեալ։

Passez vos vacances en caravanes pliantes ou rigides

ԱՄԱՌՆԱՅԻՆ ԱՐՁԱԿՈՒՐԴԸ

LUBUUSULP UFA

ԷՍԱԵԱՆ ՍԱՆՈՒՑԻ ՀԵՏ 26 ՕԳՈՍՏՈՍ, 8 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

Շարաթ մը Պէյրութ, շարաթ մը Երեւան

ԳԻՆ 2850 Ֆ. երիտասարդութեան 2650 Ֆ.

- Փարիզեն Փարիզ Էո-Ֆրանսի եւ Միալը - Իսնի օդանաւերով

Մանրամասնութիւններու եւ արձանագ րութեան Համար Հեռաձայնել Պ․ Ասլանեանի 842-08-57, իրիկունները ժամը 18էն վերջ

- Առաջին կարդի սենեակներ Պէյրութ եւ Երեւան



super thomiac

THOMASSIAN Frères

T.928.03.88 N.20 Saint-Germain-les-ARPAJON T.490,17.79

NEUF-OCCASION-ACCESSOIRES-POSE D'ATTELAGES

VOYAGE ŒCUMÉNIQUE EN ARMÉNIE

du 2 au 25 août 1974

Sous la direction du Père I. DALMAIS et du Pasteur S. SAHAGIAN

Le voyage passera sucessivement:

- EN TURQUIE et dans les provinces arméniennes de Turquie : Ankara, Samsun, Trabizon, Erzerum, Kars, Ani
- EN ARMENIE: Erévan, Etchmiadzine, Keghard etc.
- EN IRAN : Tabriz, le monastère de Saint Thaddée
- —EN Turquie et dans les provinces arméniennes : Dogubayasid (l'Ararat), Van (Akhtamar), Diyarbekir, Urfa, Mardin, Istanbul.

Inscriptions: C.L.E.O. — 33, Rue Puits Gaillot — 69001 LYON
Tél.: (78) 28-31-04

trtfcufah 304140 16 MARDI 16 JUILLET

0046006 ՀԻՄՆԱԳԻՐ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ HARATCH

LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE Directrice: ARPIK MISSAKIAN 83, RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS

- Tél.: 770-86-60 Fondé C. C. P. Paris 15069-82 R. C. Seine 57 A 2731

የԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Dpwlium Տար 150 ф . Վեցամսեայ Արտասահման Տար. 175 ֆ. Հատր

80 фр. 0,90 ф.

50ቦች ያሀቦት - Թኮት 13.064

LE NUMERO 0,90 F.

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

50° ANNÉE - N° 13.064

erepet and purps

երերԱՆ (Արմէնփրէս, Յուլիս 10)

«U.PU.PU.S» - «4U.PAU.SV&P» 2U.1-U.UU.P

«Արարատ» եւ Լվովի «Կարպատներ» խումբերը մէկական կետով հաւասար մնացած են , իրենց մրցումին ընթացքին , Երեւան ։

Լվովցիները Հանդարտ, առանց աճա պարանքի խաղ մը ցուցաբերած են, յարձակում է աւելի իրենց ուչագրութիւնը կեդրոնացուցած են պաչապանութեան վըլայ։ Արարատցիները նոյնպէս դանդադ խաղարկութիւն մր երեւան բերած են։ Ղաղարեանի եւ Իչտոյեանի եղրային փոխարասուդրբենն մերի մահակը հեմեսորն, «անպատասկան»ի մնացած է իրենց խաորնկերներուն կողմե:

Երկրորդ կիսախաղին «Կարպատներ»ու յարձակողներեն Վասիլեվ սրընթաց ձեղքած է Երեւանցիներու գիծը եւ, մինչ այս վերջինները կարծած են, ԹԷ մրցակիցը «խաղէ դուրս» վիճակի մէջ կը դրտնուի եւ կեցած են իրենց տեղերը, Վաարկել դնդակը «Արարատ»ի բերդր մրտցուցած է : Մ, յնու հետեւ Արարատցիք քանի մը յարձակումներ կատարած են եւ խաղի վերջաւորութեան Նագար Պետրոսեան կոլ մը նչանակած է։ Մրցումի արդիւնքը ևnud f' 1-1:

Ախոյենական առաջին շրջանի վերջին երկու մրցումները «Արարատ» պիտի կատարէ Քիչնեվի մէջ «Նիստրու» եւ Դոնեց-Il ist « Tupuntop» funed phones offi :

«ԴՈՒԻՆԻ ՄԻՋՆԱԴԱՐԵԱՆ ԱՊԱԿԻՆ»

Դուինի պեղումները գնարաւորութիւն ասշին նչդելու միջնադարեան քաղաքին սահմանները եւ դարգացման փուլերը, րացայայտելու ապակեզործութեան, բըրուտադործութեան եւ այլ արհեսաներու րարձր մակարդակը:

Հանրապետութեան Գիտութիւններու Ակադեմ իայի Հնագիտական եւ ազգաղրու-Թեան Հիմնարկութերւնը՝ «Հայաստանի Տնագիտական յուչարձանները» մատենաչարով լոյս ընծայած է Հոիփսիմ է Ջանփոլադեանի «Դուինի միջնադարեան աարկին» աշխատութիւնը:

Հեղինակը Հանգամանօրէն պատկերա ցուցած է պեղումներով յայտնաբերուած P.-49, դարերու կենցաղային եւ ար տաղրական բնոյթի ապակիէ ամանները, խնանկարի գոյնդգոյն խորանարդները, վուրաւոր տարկիէ պատրաստուած կա րացի դարդերը որոնք պատմական արժեք կը ներկայացնեն :

Աշխատութեան մեջ ճչղուած է Գուինի ապակեղէնին որակը, ջիմիական բա դադրութիւնը, դոյները եւ անոնց պատ լաստունեան եղանակները։ Ուսումնա սիրուած են քաղաքին առեւտրական կապերն ու ապակեզործութեան զարգա -

Արիւսակներով եւ լուսանկարներով Հա-மாயா யுரா யுதியயாட்டு டிடிடு கயுக்டிரும், ոսորներ եւ արժերեր հանասնուաց է:

OPARUS PETEBLE

ህበቦ በፊኮ ՅՈՒԼԻՍ 14 Ը

Վերադարձ մըն է դէպի ադրիւրները 1974ի Յուլիս 14ը, որ Ժիսքար ա'Էսիենի որոշումով Շան զ'ելիզեեն Պասնիյ կը փոխադրուկը։ Եթե ժողովուրդը վար ժուած էր աշխարհի դեղեցկագոյն պոզոատյին վրայ գիտել բանակին տողանցքը Քոնքորայն Ցաղթական կամար, դյմ չէր կրնար ըլլալ նաեւ նոր ոճի այս Յուլիս 14ին, որ Ռեփիւպլիջէն Պասնիյ փոխադրելով ամեն ինչ, արամաբանական փոփոխութերւն մը կ'ընկը, որ նոյնիսկ իւմանիթէի հաւանութիւնը կը ստանար, ինչ որ բառական մեծ «յաղժանակ» մըն է Ժիսքարի Համար։

Հանրապետութեան Նախագահը ժողո վրդականացուց տօն մը, որ ժողովուրդին յաղ խանակի աշնն էր եւ ինչպես միչա, այս տարի ալ, բանակը, Սէև-Սիրը եւ մանաւանը՝ Լեգէոնը բացառիկ խանդավառութիւն ստեղծեցին:

Ժիսքար այեսներ տատասող որ ուղղեց րանակներուն եւ չելտեց թե Ցուլիս 14ը Ֆրանսայի Հանրապետութեան աշնն է, րայց հաեւ իր բանակներուն։

ելիդեի մեջ Նախադահը կ'ընդուներ չուրք 1300 անձնաւորութիւններ, որոնց կարդին ներկայ էր նաեւ Ժաբ Տիւթյо: «Ի°նչպես կ'ըլլայ որ հո'ս էը» հարցուցած են լրագրողները։ «Որովհետեւ այս անդամ հրաւիրուած եմ»:

Շաթ-Շինոնի մեջ Ձախը կը համա խմրուկը Միխերանի չուրջ, կարմիր վարդը՝ ձեռքը։ Ժողովրդական ողեկոչում մը, երգիչներով եւ դերասաններով

× Երկուչարթի օր Նուվել - Օպսերվաթեօր հանրային կարծիքի քննութեւն մր կը հրատարակեր, ըստ որուն Ձախը կը յաղթե, ներկայիս, երեսփոխանական ընտրութեանց պարագային ։

ՓՈՐԹՈՒԿԱԼ ՆՈՐ ՎԱՐՉԱՊԵՏ ՄԸ ՈՒՆԻ

சயடியடு வர, டியடி புயமுல புகம்யயுட்டுப վարչապետ կր նչանակուէր, ինչ որ մեծ անակնկալ մըն էր ։ Արդէն իսկ կ՝անուանուի «ան որու չէր սպասուեր» կամ «հրոչակաւոր անծանօթը»:

Արդարեւ, Փորթուկալի մեջ ամեն որ համոցուած էր, թե վարչապետ պիտի նշանակուի Մարիօ Միկել, նոյնպես գին-

ԱՆՆԱԽԸՆԹԱՑ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ

ԿԱՊՈՅՏ ԽԱՉԻ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍԻՆ

ՊԵԼՖՈՆԹԷՆԷՆ կը հեռաձայնեն.

Աւելի քան 500 Հոգիի ներկայութեան, Կիրակի Յուլիս 14ին, Կապոյտ Խաչի կայանի դաչաահանդեսը բացառիկ յաջողութիւն մր արձանադրած է:

Տեղւոյն վրայ 34.200 ֆրանք գոյացած է կայանի նոր չէնքին ի նպաստ:

Ցաջորդով՝ մանրամասնութիւններ։

Pourf duulnup ևւ 30 որ յօղուածը

Ցուլիս 9 թուականով, թրքական *Կիւն*այտրն թերթը հետեւեալը կը գրէ.—

«Աշխարհի չորս կողմերը ցրուած Հայերը աւելի սաստկացուցին իրենց Հակաթուրք պայքարը, եւ այժմ ձեռնարկներ կր կատարեն Միացեայ Ազգերու Կազմակերպութեան Մարդկային Իրաւանց Ցանձնախում բին մօտ ։ Ռիվանտայի մէկ ներկայացուցիչը յաջողած է հոն հակաթժուրբ մ թնոլորա մր ստեղծել, հաստատելու համար թե Թուրքերը առաջին աշխարհամարտին ջարդած են Հայերը, եւ մեծ չարիք գործած են մարդկութեան դէմ: Ենթայանձնախում բին տեղեկաբերն է Ռիվանտացի Նիկոտեմե Ռուչաենքը, որ իր տեղեկագրին մէջ հետևեալ պարբերու *թիւնը դրած է.* - Քսաներորդ դարու Ա. ցեղասպանութիւնը կատարուած է Հայոց

Այժմ Հայերը կ՝աշխատին, որ այս նախաղասութիւնը դրուի ՄԱԿի Մարդ կային Իրաւանց Ցանձնախումբի ատենա-

புராடிக்கம் மீட்டு:

Թուրջ Արտաջին նախարարութիւնը այժմէն ձեռնարկներ կը կատարէ, որպեսզի հակախուրք այդ պարբերուխիւնը ջնջուի տեղեկագրեն : Աւստրիա , Ֆրան սա, Ռումանիա, Թունուղ, Փաջիստան, Իտալիա, Իրաբ, Նիժերիա, Հնդկաստան եւ Էքուաթոր խոստացած են ուժ տալ Թուրքիոյ պահանջին։ Հայերը այս կա ցութեան առջեւ մեծ հակազդեցութիւն ցոյց տուած են եւ բողոքի ցոյցեր րրած են բաղմանիւ ջաղաջներու, գլխաւորա-

ուորական, որ նախորդ դահյինին մեջ Պաշտպանութեան նախարար էր։ Որոշ ազբիւրներու համաձայն, բանակին մէկ մասը ղէմ եղած է անոր ընտրութեան, իսկ Համայնավարները տրամադիր դրտնուած են ընդունելու:

Նոր վարչապետը, որ 53 տարեկան է, կարեւոր անդամ մրն է բանակի չար ժումի քաղաքան մարմնին, եւ կր նկատուի գինուորական չարժումին տեսաբանը։ Դէտերու տեսակէտով գինուորականները ձեռը պիտի առնեն կարեւոր նախարա րութիւնները սահմանափակելով միեւ նոյն ատեն քաղաքական երեք խմբակցու-Թիւններու՝ Համայավար, Ընկերվարա կան եւ կեղրոն դիրքը կառավարութեան 156:

× Մոգամարիքի մեջ Ֆրելիմ (Մոգամպիջի ազատագրութեան ճակատ) գինուո րական գործողութեանց ձեռնարկած է երկրին զանազան չրջաններուն մէջ։ Որոչ լուրերու համաձայն Ֆրելիմոյի ուժերը աէր դարձած են սահմանային քաղաքի մը՝ Մորումպալա։ Լիզպոն լուռ կր մնայ այս գործաղութեանց չուրջ:

Fulih un snnn

ԹՈՒՐՔԻՈՑ Արտաքին նախարարը Փեջին պիտի այցելէ ։ Անդարայի եւ Փեջինի միջեւ հաստատուած դիւանագիտական յարաբերութենկն ի վեր առաջին անդամն 5, որ Թուրջ Արտաջին նախարար մր 2hնաստան կ'այցելէ։ Թուրան Կիւնես Չինաստանի ճամբուն վրայ Քարայի պիտի Հանդիպի, իսկ վերադարձին՝ Պանբոբ։

րար Փարիզի , Պէյրութի մէջ ։ Ենթայանձնախումբը պիտի գումարուի Օգոստոս 3 եւ 29 Թուականներուն (*), եւ Հայերը մեծ ձիգ կր Թափեն, որպեսգի այդ հականուրք պարրերունիւնը չջնջուի յանձնաժողովի տեղեկագրին մէջ: ՄԱԿի Թուրբ մնայուն պատուիրակն ալ, Օսման Օլ ճայ, ասսած է Մարդկային Իրաւանց Ցանձնախում բին առջեւ, եւ անոնց պարղած Հայկական Հարցին ներքին ծալքերը : Ֆրանսայի , Փաջիստանի , Թունուգի , Նիժերիոյ ներկայացուցիչներն ալ Թուրքիոյ ի նպաստ արտայայտուած են» ։

(*) ԽՄԲ · «ՑԱՌԱՋ»Ի .— Մեր առած տեղեկութեանց համաձայն, 30րդ յօդ ուածի հարցը չի գտնուիր այս նիստին օրակարգին վրայ եւ հաւանաբար միայն գալ տարի ծեծուի:

Pnirftrn

Udhrhhughlihrnili սիրջը կ'ուզեն առնել ...

Թուրքերը բաւական իրար անցած են ամերիկեան հակազդեցութեան առթիւ, երբ որոշեցին կրկին մեկոն մշակել: Եւ հասկնալի է որ այդքան իրար անցնին երբ վախ կայ որ տոլարները չթափին այլեւս կամ պակսին ։ Ուրեմն կառավարութիւնը յատուկ պատուիրակութ-իւն մը պիտի ղրկէ Ուաշինկթըն «սիրտն» առնելու հա– մար Ամերիկացիներուն .__

ԱՆԳԱՐԱ -- Էձէվիաի կառավարու -Թիւնը որոշեց «բարեկամեցողութեան պատուիրակունիւն մը» զրկել Ամերիկա, այդ երկրին վարիչներուն եւ հանրային կարծիջին պարզելու Համար Թէ ինչո°ւ ազատ Թողուց խաշխաշի ցանջը եւ մշակումը։ կառավարութիւնը այս մասին պաշտոնադիր գրած է քաղաքական կու սակցութեանց նախագահներուն, որպեսզի մասնակցին այս առաջելութեան։ Ա-மயுட்டு புமாயயுதாடு சிடியு முக்க 55 யுய տասիսանած ։ Դեմ ոկրատ կուսակցութե նեն ձեվատ Էնտեր պատասխանած է կառավարական հրաւէրին, բայց այդ կու սակցութեան փոխ - նախագահը, Վէտատ <u>Էնսալ</u>, մեղադրած է կառավարութիւնը եւ ըսած .- Կառավարութիւնը հիմա սկրսաւ վախնալ խաշխաշի մասին իր առւած որոչում էն : Շուարում ի մատնուած է եւ կը խրաչի իր իսկ որոշումեն:

Businh to Ft Ummit & Greenlyne -Թիւնը պիտի մասնակցի[°] բարեկամեցո ղութեան այդ պատուիրակութեան ։ Պէտը է խորհիլ Թէ խաշխաշի մշակման մասին արուած որոչումը ուրախութիւն պատ ճառեց ամբողջ երկրին, մասնաւորաբար

Հողագործներուն:

Այս կացութեան առջեւ, ինկվիտի կա ռավարութիւնը անհրաժեչա նկատեց «բա– րեկամեցողութեան պատուիրակութիւն մ թ» ղրկել Ամերիկա ։ Այդ մարմնին հրաւիրուած են Հալբէն եւ ԱՓԷն երկու, Դեմոկրատ Ճ. Կիովեն եւ Միլլի Սելամել կուսակցութիւններէ մէկական պատուի pul : 4p சாடி சித் U,மாயுத்சு புள்பயடிகாட் թիւնը որեւէ ներկայացուցիչ պիտի չտայ այդ պատուիրակութեան։ ԱՓական չբրջանակները կ'առարկեն թե արուած որոշումը իրենց համար անմեկնելի կը մնայ, եւ իրենց կառավարութեան օրով , քանիցս այսպիսի ճնչումներու ենթարկուած էին եւ խուսիւ մերժած:

կառավարութիւնը պատուիրակութեան անդամ նչանակած է նաեւ նչանակովի ծերակուտականներեն Մուհսին Պախուր եւ Անկախ երեսփոխան ՄԷՀմէտ Այի Արսան»:

ՄԵՂՈՒԱԲՈՒԾՈՒԹԻՒՆԸ ՀԻՆ ԵՒ ՄԻՋՆԱԴԱՐԵԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

Հնագիտական նիւթերն ու մատենա գրական աղբիւրները կը վկայեն, որ Հայաստանի մէջ մեզուին ծանօխ եղած են հնագոյն ժամանակներեն սկսեալ, եւ մեղուաբուծութիւնը կարեւոր դեր խադացած է Հայերու կեանքին մէջ: -Ասոր վկայուներնը կը գտնենք Հայկական նշանադիրներու մէջ։ Մեղուի վերարերեալ ամենեն հին տեղեկութիւնները Հայաս տանի մէջ Ք. Ա. երկրորդ Հազարամետկին կր պատկանին։ Նոր Բայաղէտի (կամo) չրջանին մէջ յայանաբերուած անա դապղինձի դօտիին միջատի պատկերը աւեյի նման է նստած մեղուի, քան ըզէզի: Մեղուի պատկեր մր ունին Անի - Կամարի վերագրուած երկու գրամները։ Գառնիի պեղումներէն յայտնաբերուած կնիք մատանիին վրայ մեցու մր պատկերացուած է։ Հայաստանի քարակոփ արուեստին մէջ նոյնայես մեղուաբուծութեան հետ կապ ունեցող պատկերներ կան ։ Այսպես , Գեղարդի (Այրիվանը, ԺԳ. դար) քարակուի դաւինին դմրէնաձեւ առաստացին վրայ մեդրախորոկ մը քանդակուած է։ Նոյն ձեւի պատկեր մր կայ Ախթամարի տանարին զարդաքանդակներուն մէջ, եւայլն :

Մատենադարանի թիւ 3708 ձեռագիրին զունաւոր նկարը ցոյց կուտայ մոմ բռնած պարող գոյղեր : Ուրիչ ձեռադիրներու մեջ իրրեւ զարդանաշխ օգտագործուած են մեղուի քնոցաւոր փենժակի պատկերը, իսկ լուսանց ըներու վրայ՝ մոմակալներով

վառած մոմեր:

Ամենեն Հարուսա եւ Հաւաստի տեղեկուները, այսուհանդերձ, դրաւոր աղրիւրներու վկայութիւններն են։ Քնե-Sumpose (P. U. 431-354) 4p days, Ft Ցոյներու տասը Հազաընոց բանակը նա-Տանքելու ժամանակ, երբ Հայաստանեն կանցներ, Կոլիսերու սահմանին վրայ հանդիպած է բազմաթիւ փեթակներու, եւ գինուորները մեդրը ուտելով Թունա ւորուած ու դինովի տեսը ունեցած են:

Համաձայն յոյն աշխարհագիր Սարա րոնի (. U. 66- 8. b. 24) արեւելեան կարգ մը երկիրներու մէջ մեղուները ծաпарт рыстарые ве бредарые фрыт фаթակներ կը չինկին եւ մեդրը տերեւներու վրայէն կը հոսեր. յիչատակած երկիրներուն մեջն էր Հայաստանը։ Սարաբոնի վկայունեամբ Հայերը, Խալդերը, Տիրերր, Սաները չլմորեցնող մեղրը կ'օդտագործեին ժշնանիին գինուորները ջարդելու համար. «Տեղացիները ծառերու չրացուած արդաջներեն չլաորեցնող մեդր կր հաւարեին եւ անոնցմով լեցուած ամաններ կը գետեղէին համրաներու եզրին. երբ գինուորները կը խմէին այդ մեզրը, իրենց գիտակցութիւնը կը կորսնցնեին: Ապա տեղացիները կը յարձակէին եւ առանց դժուարութեան կր սպաններն»:

Land tugh wwwdughp Phongap Uhlhլիացի (Ք. Ա. 1 դար) կը վկայէ, թե Հայաստանի մէջ թեւաւոր միջատներ կան, որոնք «Անարեղոն» կր կոչուին տեղացիներուն կողմ է. ասոնք իրենց՝ Սիկիլիացիներու մեղուէն փոքր են, բայց չատ օգտակար։ Ասոնք լեռնային ծաղիկներե հիւթ կը հաւաքեն, կը տեղափոխեն քարածերպերու ձեղջերը, կը լեցնեն մոմերու մեջ եւ կր պատրաստեն սջանչելի քաղցր մեդր:

Հայերը երկու Հազար տարի առաջ մեզուն պաչտպանողական նպատակներով այ գործածած են, գանոնք կատղեցնելով թ. ամի պորերու վրայ նետած են, որ-

պեսգի խուճապի մատնուին:

Jumansujp Vadutu Daphhugh houtլով Տիգրան Մեծի բարեգործութիւննե րուն մասին կը գրէ, Թէ ան երկրին բերաւ խաղաղութիւն եւ չէնութիւն, բոլորը Thugary begand be d'appard : Amadaisop վկայութեամր ժամանակին մեդրամոմով հարթեուած յատուկ տախտակներ դոյու թիւն ունեցած են. ասոնը օգտագործուած են գրելու համար:

Մեղուարուծութեան ընադաւառին մէջ Հայերու հնագոյն հմաութիւններուն վըկայուներնը կը գտնենք Եզնիկ կողրա ghh «byd Unwungh» ity: Unhfand ifp կր գրէ՝ «Մադործ մեղու՝ լաւ է, քան զժիր պիծակ», «Քաղցը է մեզը, բայց whomushy dunding from walts, «Uby ուաց՝ գղուուս մեղուանոցացն յառաջ քան գցուրան ականաժոմով խնլոյ»:

Luque Ompulagh Joutend Upupum but que unfit isty wany be non special դունիւններ բուժող բոյսերու արմատ ներու եւ բանվարներու մասին, դանոնը կր համեմատէ մեզրին հետ. «Զանուչահոտ ղմեզրահամ քաղցրութիւն բանքարացն եւ որանագանումն իւղաբուղի սերմանց»:

Անանիա Շիրակացի Տարձնի բարերեր Հովիար նկարագրելու ժամանակ, բազ գամար հահինրբեսս հաննիր ին հուր umbe quiqueto be d'aque:

Մուշի դալաին մեջ կային Մեդրածոր դետակր, Մեդրաբար ժայոր, Մեդրագոմ դիւղը, Մեդրաձոր կիրձը Սասունի մեջ, Մեդրի դետր Սիւնիջի մէջ եւ, վերջապես, Մեզրաձոր եւ Մեզրի աւանները ներկա յիս Հայաստանի մեջ:

ԺՍ. գարուն Հայաստան ճամբորդած Նասիր Խուսրաու կը պատմ է, որ մեզրի առատութեամբ ծանօթ բաղաջներ էին Բերկրի, Վան եւ Պիթլիս. «Մենը հոս (Պիթելիս) մեզր գնեցինը՝ Հարիւր մանր մէկ աինարով ...» : Կր Հաւաստէ նաեւ, [# «հղուապահներ կային, որոնք տարին 400-600 արկ մեդր կր հաւաջէին։ Մյս քան գրև Հաւտճրես Հայան աև ական ին ունենայ 1000-1500 փեխակ։

Bովհաննես Իմաստասեր (ԺԱ. - ԺԲ. դար) մոմաբջիջներու պատրաստութեան մ էջ մեղուին բնազդը կը տեսնե . «Մի թե արուեստիւ եւ խորհրդով գործէ մեղուն ... որ ուսեալ է եւ կու մարթե առնել» կր հարցնել ան եւ ապա անանիջապես կր պատասխանե . «ոչ, այլ ի բնու ժենե, առանց խորհելոյ եւ արուեստիւ ուսանե յոլ, դի Հնարըն եւ արուեստ ընականը է» ։ Ինչպես կր տեսնուի, դեռ ութ հարիւր տարի առաջ իմաստասեր այն միտքը կր յայտներ, որ մեղուն ճարտարապետական դժուարին կառոյցը՝ վեցանկիւն մոմա րջիջները, կը հիւսէ ոչ թե մաածելով, արուեսար սորվելով, այլ ընունենկն օժաուած բնագորով:

Մեղուի եւ մեղրի մասին առատ տեղեկութերւններ կան միջնադարեան հայ բժրչկարաններու մէջ։ Մխիթար Հերացի (ԺԲ. դար) «Ջերմանց միրիժարութիւն» դիրջին մէջ դանադան դեղադիրներ կը ներկա յացնե, որոնց մէկ կարեւոր մասին բազադրութեան մաս կը կազմեն անպայման մեղըն ու մոմը: Ամիրդովյաթ Ամասիա ցիի (ԺԵ. դար) ներկայացուցած 3754 ղեղագիրներն ալ լայնօրէն կ'օգտագործեն մեղուին արտադրութիւնները։

Շատ կարեւոր են նաեւ միջնադարեան Հայկ. դատաստանագիրքերն ու կանոնագիրջերը։ Ցովհան Մանդակունի մեզրի օրին ալ արդելքի տակ կը դնե, ինչպես Sugh, upduch oghis: Upflup Posh (ԺԲ.) Դատաստանագիրքին մէջ յօդ ուածներ կան, որոնք կր վերարերին մեղուներու առուծախին, մեդուաբուծու թեան : Ուչադրաւ է Սմրատ Գունդստար*լի (ԺԳ.) կազմած դատաստանադիր* ջին մեզուին վերաբերեայ յօդուածները: Ան ալ Մխիթար Գօշի նման կր պահանջէ, որ մեզուի առուծախին խարերայութիւն չրլյայ, ու խարդախողը խստիւ mandach offuend:

Հետաջրջրական է Առաջել Դաւրիժե ցիի (ԺԷ.) աուած տեղեկութիւնը թե Շահ Արրասի կարգադրութեամբ Մովսկս վարդապետ երեջ Պարսիկներու մոմը Տերմ կցնելու դադանիքը սորվեցուցած է: Ծանօխ է, որ վանքապատկան կալուածները ունեցած են մեղուանոցներ, ձիթ -Հաններ, ջրադացներ, որոնց արտադրութիւնը օգտագործած են վանականները:

Մեզուն եւ մեդրը իրենց պատկերացումր դաած են նաեւ միջնադարեան Հայ գրականութեան մէջ։ Այսպես՝ Ներսես Շնորհայիի (Ժ.Բ.) հանելուկներուն մէջ րացմացան Համեմատութիւններ կան՝ կապուած մոմին եւ մեզրին:

Գործաւոր փոքր եւ հրաշալի, ցԱմեն շրջի յանապատի. Մասունս առնի նա ամէնի, Ցառաջ բերէ գործ ցանկայի (Մեղու):

Մատենադարանի ձեռագիրներէն մէկուն մէջ արձանագրուած են ծառագովջին նր- (Ցապաւումներով)

4.0.00.40.04bp

Ընկերութեան եւ քաղաքականութեան տեսական հիմունըներուն մեջ գլխաւոր արմ ին ժետուբ ժառարանմբեսու ժուսու-**Թեան հարցր:**

Հաւանարար կարելի է ըսել, թէ ընկերային դիտութիւններու մօտ էական իմաստաւորում ստակած է դասակարդային գրութեան պարագան, զոր լայնօրին ներկայացուցած է Կարլ Մարդո : Արդա րեւ, Կարլ Մարջսկն հաջ ընկերային դիտու թիւնները հիմնովին փոփոխու թեան են Թարկեցին իրենց ուղին: Այսօր մենը կր նկատենը; թե վերջին ութսուն տարիրերու ժամանակաչրջանին ընկերային դիաու թիւնները որդեդրած են երկու տարրեր ուղիներ. ընկերային դիտութեանց մասնագէտներու ուսումնասիրու Թիւններն ու աշխատանըները ընթացած են երկու տարրեր եւ Հակադիր Հուներէ. _ կատար_ ուած աշխատասիրութ-իւնները եղած են կա՛մ յաւելեալ հիմնաւորում տալու համար մարքսհան տեսութեան եւ կամ հա կանառելու համար մարքսեան սկզբունքներուն : Երկու ուղիներու պարադային այ առանցքն ին իանցէ, կրեն, Ոաննո։

Դասակարգերու գրունեան գծով չատ մեծ եղած է Մարջսի ազգեցութիւնը ընկերային, քաղաքական եւ անտեսական d'inmongni [d'him's d'punj : Zhinhimpun, wh.

ւրրուած ժողովրդական քառեակներ, որոնք իրականու ժետն մեջ մեղուի եւ մեղրի գովարանութիւններ են.

Գացէք, բերէք արդար մեդուն, Որ գայ, գովէ, հայ, ծառս ու ծաղիկ։ Գացին բերին արդար մեղուն... Երնեկ իջաւ, հայ, ծառատրկին... fupbi bpbu, huj, puquinpha, Հազար բարին, հայ, իր խօշ բախտին։ Մենք էն մեղուին հետ կեհելանք, Երբ մուտն յրնկներ հայ, հոն պասկելանք Քաղցրը ծաղկունքըն ժողովեյանք... Քաղցրանաշակ, հայ մեղը, շինեյանք, Եւ մոմն Աստուծոյ փէշքեա, տայանք...»

Վերջապես Վարդան Այդեկցի (ԺԲ. d.g. .) «Ugartumpppp» fil dtg mamy de ghinhquid & "Juff Shane ujumamn ujuintipungiffi»:

Որով ընական երեւոյթ պետք է նկա տել, երբ խրիմի Թերակղզին Հաստատ ուած Հայերը ԺԸ. դարու վերջերը Դոնի առագանը դադ Թելով եւ Նոր Նախիչեւանը շիդրբնով, այժ ճամանիր խանշեմարիչն կ'րնարեն մեղուն, մոմարջիջը եւ փե -Aufpe Unil he spinneth and quille գին ժրաջան, աշխատասեր նկարագիրը։

U. SUUTUPEUL

ԱՆԴԵՆԱԿԱՆԷՆ bung lestue

Դարուս լրաեսական մեծագոյն սադ րանքը իրագործունլու վրայ էր։ Ամեն րան ընթացած էր՝ ըստ նախատեսութիւններու։ Նոյնիսկ ընտրուած վայրը պաատեականութեան արդիւնը չեր։ Շատ դիւրին պիտի րլլար մարմինը ծով նետել, օրինակի համար՝ Հոլանտայի, Պելժիոյ, Ֆրանաայի կամ որեւէ ուրիչ երկրի մր ջուրերուն մեջ: Բայց Հոն կր Հսկեին Գերմանացիները եւ դիակը պէտք չէր անցներ ուղղակի անոնց ձեռըը, որովհետեւ մանրակրկիա դիազմնութիւն մր կրնար երեւան հանել ենթակային մահուսն իրական պատճառը եւ կասկածի ենթարկել ամբողջ հնարքը:

Մ.յդ օրերուն Սպանիա չէդոք երկիր մին էր, թեև զաղափարական գետնի վրայ կր հակէր Առանցքին կողմը։ Սպանական ծովեղերեայ քաղաքները կր հանդիսանային երկու կողմերու պատկանող puntuhtput npg ifp: 2n's t np dtn.pt

ձեռը կ'անցնեին վաշերաթուղթերը եւ Հոն է որ կր կեդրոնանային տեղեկունիւնւրևուն:

Գատիքսի ծոցին վրայ կր գտնուկը պրդարկ հաւահանգիստ մը, Հուկլվա, ուր բնակութիւն Հաստատած էր դերմանացի րարձրաստիճան եւ գործունեայ լրտես դն, ոն այս ժժայանուրն քունն արդիչապես պիտի հաղորդեր Պերլին՝ ծովակալ Գանարիսին : Եթե Գանարիս Համուղուեր, այն ատեն սպայակոյար կրնար իյնալ Մայիացիներու Թակարդին մեջ:

Ձկնորսներէն մէկը, որ սկսած էր յառաջանալ դէպի բացերը, յանկարծ նչմարեց սեւ դանդուած մը, որ կը ծփար խադաղ ջուրերուն վրայ: Անոքիջապես ձայն աուաւ իրեն հետեւող ընկերներուն։

_ Մեռած ձուկ մը չըլլայ, ըսաւ անոնոցնե մեկը:

ந்ரர் திர் விரு விருவரியிர், விர வளிழ் կրցան ստուղել ծփացող զանդուածը, որ մարդու մր դիակն էր։ Ուրիչ նաւակներ Հաւաքուեցան գիակին չուրջ եւ գայն հանեցին ջուրեն:

- Ձինուորական մ ըն է, ըսաւ անոնցմե

- Oquigar be unjug, webigary bol -மம்பர் மும்: Մածանոք սպային գիակը փոխադրուհ-

ցաւ Հուելվայի հիւանդանոցը։ Սպանա կան իշխանուներենները պէտք եղած ստուվումերը ըրին, պրպաելէ ետք անծանօխ զինուորականին գրպանները եւ կաչիկ պայուսակը։ Պետական բժիչկը ըննու **ժեան են ժարկեց անկենդան մարմինը**: Եգրակացութիւնը Հետեւեայն էր։ 1943 Ապրիլ 24 ին, օդանաւ մր ինկած էր Հուէլվայի ծովափին մօտերը եւ անհետացած: Օդանաւին ճամ բորդներուն մաս կը կաղմէր Հազարապետ Ուիլերմ Մարթին, անդլիացի ավայ մր, որ խեղգաման եղած էր, նունկը դէն դրանաց ննանով հանդանիւ dunfly:

Լուրը աններջապես Հաղորդուհցաւ Մատրրիտ եւ Հասաւ անգլիացի ու դերմանացի լրաեսական կազմակերպութիւններուն : Երկու կողմերը դործի անդան արդիլելու Հակառակորդին միջամաու -

Մարմինը յանձնունցաւ Հուերվայի անգլիական հիւպատոսարանին եւ Թաղուեցաւ պաչուշնական արարողութիւններով: Իսկ հագուստերը, կաչիկ պայուսակը եւ անոր մեն գանուած առարկաները մնացին սպանական իշխանութիւններու արամադրու -[tun 1 muly :

Երկու կողմերուն համար ալ չատ կարեւոր էր գիտնալ այդ առարկաներուն տեսակը։ Անհաւատալի չշուկներ կը չբրջէին բերնէ բերան։ Կր խսսուէր նամակի մը մասին, որ գրկուած էր Ափրիկէի եւ Միջերկրականի անգլ. ուժերու հրամանատար Ձօր. Ալեջսանարրին, սպայակոյաի րարձրաստիճան անձնաւորութեան մը կողմ է: Եւ այս կարգի զանագան ուրիչ կենսական վաւերաթուղթեր։

Այդ օրերուն թեև Սպանիա չեզուու -[ինն հոչակած էր, սակայն ոչ ոքի համար դադանիք էին անոր Համադերմա նական հակումները։ Ծովակալ Քանարիսի վործակալները յաձախ կը դործակցեին սպանական հակայրտեսական կազմակերպութիւներուն հետ:

Դ-իւանագիտական փրոթութոլը կը պա -Տանջեր որ մեռած սպային գրպանին ու որայուսակին մեջ դանուող բոլոր առար կաներն ու նամակները յանձնուկն անդլիական իշխանութիւններուն : Եւ այդպես ալ եղաւ : Սակայն անկէ առաջ, կնքուած պանարանները բացուեցան, ճարտարօրեն նառնակները լուսանկարուեցան, պահա րանները կոյն ճարտարութեամբ վերա կնքուեցան եւ ղրկուեցան ձիպրալեարի անդլիական հիւպատոսին։ Այնպես որ, Գերմանացիները Անդլիացիներեն չատ առաջ տեղեկացան նամակներուն բովան դակու թեան ։

UNEQUE QUENTESTUL

(3 - Tup.)

գրաժեչու է դիտնալ, Թէ ի՞նչ կը Հասկըհանը դասակարդի եւ դասակարդային դրութեան դաղափարով։

ըստ սահմանումին, ընկերային դա –
տակարդ մը սովորարար որեւէ խումրէ,
խոքրաւորումէ կամ ընտրանիէ մը աւելի
բայն համեմատութեամբ հաւաքականու –
թիւն մը կը ներկայացնէ։ Արդ, դասակարդը աւելի ընդարձակ մարդկային
առնիան մը կը նկատուի ընկերային դիտութեանց համար։ Ամբողջութեան մէջ
առնելով, աւելի ընդարձակ հաւաքականութիւն մըն է ազգային – Պետութիւնը,
դային ջաղաքական միաւորն է միջադ
լին – Պետութիւն մը կրնայ պարփակել
մէկէ աւելի դասակարդեր։

Դասակարդ մը բաղկացած կ՚րլլայ որոչ Երեր յատկութքիւններով .

") Դասակարգը բաղկացող անհատները իրարու քով կուգան հաւասարութ-եան նը հատումներով .

ր) Դասակարգի բաղկացուցիչ տարրերը ընդհանրապէս կը բաժնեն նոյն կարծիք_ ներն ու տեսակէտները եւ ձեւով մը նոյ_ նանման ոճով կը գործեն

4) Դասակարգի բաղկացուցիչ անդամերը ընկերութեան մնացեալ մասէն կը տարբերին իրենց ընկերային հաւատամեներով եւ համոզումներով՝ իրենց գերադաս կամ ստորադաս զգացումներուն մէջ ։

Այլ յատկունիև ններ եւս կարելի է նրւել, սակայն անոնը մասնակի բնոյն ունին։ Հիմնականին մէջ վերեւ նչուած հրեջը կը Հանդիսանան գլխաւորագոյն յատկունիւնները որեւէ դասակարդի կաղմաւորման Համար։ Որեւէ պարադայի, երեջ կամ չորս գլխաւոր դասակարդեր կընան կազմուիլ։ Այսպէս.—

- ա) Վերին դասակարգը.
- r) Միջին դասակարգը.
- դ) Վարին դասակարգ կամ բանուոր դասակարգը։

 փաստաբան կ՚ըլլայ). Հոս պարզապէս ասպարէզի փոփոխութիւն մը տեղի կ՚ունենայ, սակայն ենթական նոյն դասա – կարդի չրջադծէն ներս կր մնայ։

Միւս կողմէ, դոյունիւն ունի նաևւ քասթի (փակ չրջանակ) դրունիւն մր, ուր ոչ մէկ ձեւի փոխադրականունիւն կամ փոփոխունիւն կարելի է ակնկալել։ Հոս մէկ դասակարդ կայ եւ մէկ ընտրանի, մնացեալները դասակարդ չեն կաղ - մեր:

Դասակարգերու նկատմամբ տեսաբանները երկու տարրեր ձեւի մօտեցումներ ցուցաբերած են, ընդհանրապէս, դոյու -செட்டம் மடிம் யுழ் மீலாக்கும்பிற, செடி டியமய կարդերու գրութիւնը լաւ եւ առողջ կացութիւն մր կը մատնանչէ, որովհետեւ միայն նման գրութեան մը մէջ դանազան դասակարդերու կարելի կ'րլլայ ընկալել ուժի, դրամի եւ յարդանքի տարբեր քանակներ։ Այս մտայնութիւնը կը հիմնուի այն արամաբանութեան վրայ, թէ մարդկային հաւաքականունքիւնը բնականօրէն դասակարդերու բաժնուած կ'րլլայ, ըստ ձիրջի , կարողութեան , իմ ացականութեան կամ ըարոյապես . ուստի , անբնական պիտի ըլլայ դասակարդերու անհետացումը։

Ուրիչներ կը ցուցարերեն այն մօտե – ցումը, Թէ դասակարդերը պէտք է անհետանան, դոյուԹիւն ունենալէ դադրին, որովհետեւ կը հաւատան, Թէ վերին դասը միչտ պիտի չահադործէ վարի դասը։

Մարջս եւ իր հետեւորդները կը հաւատան, Թէ մարդկուԹիւնը պիտի չալունակէ բախումի մ Թնոլորտ ապրիլ, պայջարիլ մինչեւ այն ատեն, երբ դա – սակարդերը չջանան, այլապէս խաղա – դուԹիւն պիտի չտիրէ, որովհետեւ տարբեր դասակարդերը ունին տարբեր չահեր, դորս կարելի չէ հաչտեցնել որեւէ ձեւի համադործակցուԹետմը եւ համա – ձայնուԹեամը:

Միւս կողմէ, այլ տեսարաններու Համողումն է, Թէ մարդկային կետնքը այդջան ալ վատ ընԹացքի մէջ չէ, Հետե ւարար, եԹէ բոլոր մարդիկը իրենց կացուԹիւն պիտի ունենան, դասակարդեր դոյուԹիւն պիտի ունենան, սակայն դասակարգային պայքարը պիտի դադրի գոյութիւն ունենալէ։ Պարդ խօսքով, ըստ անոնց, փոխանակ դասակարդային ՀակամարտուԹիւններու կարելի է ստեղծել
դասակարգային համագործակցութիւն։

Այսօր, երբ կը նչմարենք մարքսեան, ինչպես նաեւ անդասակարդ ընկերութեան մը համար բուռն կերպով պայքարող Խորհրդային Միութեան համադործակ – ցութիւնը Միացեալ Նահանդներու նման դրամատիրական տնտեսութեան և և ընկերային դասակարդային կառոյցով Պե-տութեան մը հետ, կրնանք հաստատել, թե խորհրդայինները մարքսեան դասա – կարդային պայքարի սկզբունքին մէջ նահանած եւ դիջած են, ընդունելով դասակարգային համագործակցութեան սկըզ – բունքը... Հաւանաբար ազգային շահերեն մրուած...։

LAUV FUAPUSEUL

203561 4040145

ՑԻՇԱՏԱԿ - ՈԳԵԿՈՉՈՒՄ

and the same of th

ՄԱՐՍԷՑԼ (Յառաջ).— «Ֆրանսական Գիմագրական Խումբերու ծագումով Հայ Նախկին Կամաւոր Ռազմիկներու Բարե — կամական Միութիւն»ը, որ կ'ամփոփե երեք սերունդներ, կազմակերպած էր Կիրակի Ցուլիս 7ին, Սէն Լուի Ս․ Գէորգեկեղեցւոյ մէջ, մասնաւոր Հոգեհանգստեան պաշտօն ի յիչատակ եւ ի յարգանա բոլոր դիմադրականներուն, ռազմիկնե — լուն, Հայ Թէ ֆրանսացի, որոնք կռուեցան եւ ինկան պատուոյ դաչտին վրայ Ֆրանսայի ազատութեան եւ յաւերժու — Թեան Համար:

Այս ձեռնարկին կը նախադահեր հրամանատար Ս. Քեչիչեան, որ չատ սեղմ խոսթերով բնորոչեց օրուան իմաստը։

Կ. Տէրտէրեան, Միութեան անխոջ նախագահ, նախ պանծացուց Ֆրանսան՝ իրը ապատութեան եւ մարդկայնական դա- դափարներու եւ հոսանքներու ախոյեան, ապա ընդդծեց հայ եւ ֆրանսական րա- րեկամութիւնը։ Պատչաձ բառերով յիչեց այն բոլոր անանուն թէ անուանի, կանո-նաւոր թէ կամաւոր զինուորներու իմաց-եալ դոհողութիւնը, որոնք անսակարկ, իրենց երիտասարդ տարիքին մէջ, տուին այն ինչ որ ամէնէն թանկադինն է՝ կետնքը։

Պաշաօնական յայտադրեն վերջ, եկե դեցւոյ բակին մեջ, տեղի ունեցաւ դինեծոն:

«Շատ կոկիկ» բազմութիւն մը ներկայ էր, որուն մէջ՝ կարդ մը ֆրանսացի ռաղմական միութիւններու ներկայացուցիչներ եւ դրօչակիրներ:

տականութ

Թղժակիցին պարտականուժիւնն է, անչուչտ, նկարագրել հարազատօրէն իրականուժիւնը, այն ինչ որ կը պարզուի իր աչջերուն առջեւ: Այսպէս ալ ըրինք:

Բայց, այժմ Թող Թոյլ տրուի աւելցնել, ոչ իրը ըննադատուԹիւն ըննադատուԹեան Համար, այլ իրը անգուԹ Հաստատումներ մեր առօրեայի ըանի մը տողեր։

ԵԹԷ Փարիզի մէջ Թաղողներու Թիւն ալ սկսեր է պակսիլ, Մարսէյլի մէջ «յիչա – տակ յարդողները» «մոմի լոյսով» կը փնտռուին:

Այո, ո°ւր էին այդ երեք սերունդներու ներկայացուցիչները, որոնք կը կաղմեն վերոյիչեալ միութիւնը։ Ո°ւր էր Հայ Հա-սարակութիւնը որ բարեպաչտ եւ աւան-դապաչտ որակուած է։

Երկրորդ Հաստատում մր նաեւ, գոր նկատի պէտը է առնեն կազմակերպիչ -

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՍԷն Լուի Ս. Գէորգ եկեղեցւոյ նորընտիր Թադական Խորհուրդը կը Հաղորդէ որ Յունիս Դին դումարուած է Թաղային ընդհանուր ժողով։

Սոյն ժողովին զնահատուած է հրա ժարեալ Թաղականութեան բարոյական եւ
նիւթական դործունեութիւնը, ու աւար աին ձայներու ժեծաժասնութեամբ ըն արուած է նոր Թաղական Խորհուրդ մը,
րաղկացած հետեւեալ ազգայիններէ.—
պատուոյ նախադահ՝ Հոդ. հովիւ Շահան
ՔՀնյ. Տէտէեան: Ժ. Ցովհաննէսեան ՝ նաիաղահ, Ց. Կէօնհեան՝ փոխ-նախադահ,
Կ. Ցովսէփեան՝ բարտուղար, Լ. Գէլէլհան՝ փոխ-քարտուղար, Մ. Պապուշեան՝
դանձաղահ, Գ. Փիլիկեան՝ հաշուապահ,
Ս. Գինոսեան, Պ. Մանոյեան, Տ. Եղնոյհան, Ֆ. Համրարձուժեան, Ս. Լեւոն հան՝ խորհրդականներ։

Նորրաիր Թաղականունիւնը Համերաչիւ ողիով եւ վճռական կամքով լծուած է ուղից եւ դիտակից աչխատանքի միչտ պայծառ պահելու Համար Հայոց եկեղեցին, միչտ կանդուն պահելու Համար մեր բարքերն ու սրբունիւնները, որ – պեսզի երբեմնի այս Հայարոյը չրջանը պահէ միչտ Հարադատօրէն իր ազդային դիմադիծը:

> ԹԱՂԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ ՍԷն Լուի Հայոց եկեղեցւոյ

USU.BU.LA

« ՍՈՎՈՐԱԿԱՆ ՕՐ ՄԸ » (Հալածուածները) վէպ, չորրորդ դիրը, դրեց՝ Ձ. Մ. Որբունի, տպարան Սեւան, Պէյրութ, 1974:

ները։ Ձեռնարկը վսեմ էր իր նպատակին մէջ, բայց ձեւը մաչած, փոչոտ ջլիչէ դարձած։

×

Ուստի, կ'եղրակացնենք ըսելով ՄիուԹիւններուն, որ եԹէ ընդՀանրապէս իրենց
կազմակերպած ձեռնարկներու նպատակը
դնահատելի է, պէտք է յարատեւեն, աւելի յամառօրէն կառչին մեր աւանդուԹիւններուն ու սրրուԹիւներու բայց միչտ իմաստ մը տալով, միչտ այժմէացնելով,
միչտ հետեւելով օրուան հրամայականներուն:

4ሀ.00 8በՎሀԷՓԵԱՆ

«BUAUA» ԻԹԵՐԹՕՆԸ

(20)

նութերւններուս բերումով ,չեմ կրնար անձնապէս ձեղի Հետ դալ։

— Ըստ սովորութեան, այս խեղձ մարդուն թաղումը պիտի կատարուի կէսօրին, եւ ես ալ ներկայ պիտի ըլլամ, կ'ըսէ Կրիկօրին, ամբողջովին ընկձուած եւ Հլու դործիջ դարձած՝ խրոխտ աղջկան ձեռ – ջերուն մէջ։

Մառի Փոլիվանոֆ կը չարունակե.

— Ասկէ դատ Հաղորդեցէը Պ. Եօֆէին իմ Հօրս Թաղումին մասին տուած որոչումս:

— Կէտ առ կէտ պիտի կատարեմ ձեր Հրամանները։

Մառի Փօլիվանօֆ կը ծնրագրէ դագադին առջեւ եւ իր չդարչային քօղը կը ձգէ իր տեղոյն դէմ քին ու ոսկեղոյն մադերուն վրայ:

Ar hanoft:

U. L 8 U. 8 S U. 8 U. ' T

Թափօրին առջեւէն, յամրաքայլ կ՚ըն-Թանան ռուս եկեղեցիին երկսեռ դպիրնեըր, որոնք կոկորդալիր կ՚երդեն սրբադան չարականներ:

Սիոնց ետեւէն կուդան կրօնականները, Թագեր գրած եւ հագած եկեղեցական ամենապերծ հաղուստներ։ Սպիտակարգեստ տասներկու մարդիկ, գլուխնին գրած արծաթեայ տրեղներով գլիսարկներ, կը վարեն ձերմակ ծածկոյթներով դարդարուն տասներկու ձիեր, որոնը մետելակառըին յծուած են:

Մեռելակառքը վեց անիւներու վրայ հաստատուած մեծ փլաթֆօրմ մըն է, որուն կեղրոնը, չորս սլացիկ սիւներու վըրայ կը բարձրանայ գմրէխանման ամպ – հովանի մր:

Այս ամպՀովանիին տակ, չորս որւներու մէջտեղ դրուած է տեղացի մեռելներու յատուկ չոՏեփայտէ Համեստ դագադը, ուր ամփոփուած է դօրավարին մարմինը, ի նչան Մառի Փօլիվանօֆի խո նարհամտութեան, ինչպէս կը հաւատայ հասարակութիւնը։

Դապաղը կորսուած է ծաղկեփունջերու, որակներու դէդի մը տակ, որուն վրայ կարմիր մետաքսէ ժապաւէններ կը ծփան ոսկերի արձանագրութիւններում չուրջ կը կախուին ուրիչ ծաղկեփունջեր եւ ու – րիչ պսակներ:

Եւ տատանող խոչոր մեռելակառըը, Սեպտեմբերի այդ մչուչոտ յետմիջօրէին, օդին մէջ կը տարածէ կուտակուած բոլոր վարդերուն եւ բոլոր մեկապներուն անուչ բուրմունքը:

Կառջին ետեւէն, ղլխարաց եւ գլխա -Հակ, կր յառաջանայ Պ. Ատօյֆ Եօֆէ։

ով, կը յառաջառայ 4. Ատօլֆ Եօֆէ։ Պատուիրակութեան բոլոր անդամները, րոլոր փորձադէտները, Թարդմանները, դրադիրները, իրենց նախադահին նման դլուխին բացած են բոլոր մեջենագիրները, ձեռջերնին կուրծջերնուն վրայ եւ դլխահակ ու բոլորն ալ իրենց ջայլերը կը ներդաչնակեն, երդիչներուն եւ երգչուհիներուն ծիսական երգերուն հետ։

Եւ այն դադաղը, որուն անցջին վրայ բոլոր այրերը գլխարկնին կը Հանեն եւ բոլոր կիները կը խաչակնջեն, կ՚ուղղուի կայարան ուրկէ պիտի փոխադրուի Մոս-

ստան։

Սակայն ո°ւր է Մառի Փօլիվանօֆը.

արարողուժեան ներկայ պիտի չդանուի՞։

Ո՛չ։ Վիչաէն, օրեր տեւող յոգնուժենէն եւգիչերային անջնուժենէն ընկչուած, պլխու սաստիկ ցաւէ մը բռնուած է ժարտորին կաղմուժենէն ջանի մը վայրկեան առաջ։ Հանդստուժեան եւ ինամջի պէտջ ունենալով, հիմա կը պառկի իր հօրը մերուծ ոենեակին մէջ։

Ձօրավար Փօլիվանօֆը պիտի կատարէ իր վերջին Տամրորդութիւնը, առանց իր աղջկան ընկերակցութեան։

Թափօրը կանդ կ'առնէ կայարանին առջեւ եւ ձիերը կը յանձնուին վեց մարդոց խնսութին :

OOL WOLDERPUL

(Tmp.)

ԻՆ2ՊԷՍ ԳՈՂՑԱՆ ՑԱՐԵՐՈՒՆ ԹԱԳԸ

ԳԼՈՒԽ Ա.

WALUPZAFFE

Եւ չոնեփայաէ դադադը ցուցնելէ վերջ, կը չարունակէ.

- Եւ այս Համեստ, դիւրաբեկ ու Թե-Թեւ տախտակներուն տակ կը Հանդչի դօրավարին մարմինը։ Րոպէ մը վերջ կը չարունակէ.

- Մեր դործը չէ աւարտած տակաւին .
հիմա դուք պիտի երթաք Հասկնալու Թէ
ո՞ր ժամուն պիտի կատարուի տեղացի
ձեռելին յուղարկաւորութիւնը եւ մինչեւ
իր դերեղմանը պիտի ընկերանաք ղաղադին, ջանի որ ես, որդիական պարտակա-

ՑԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Տեր եւ Տիկին Սիմոն Շարիկեան (Մարսէյլ - Պուլ. Օտաս) խորին ցաւակցու-Թիւն կը յայտնեն իրենց գարմիկներուն՝ 9. 9. Սամուէլ եւ Վարդէն Ներկարարեանի, Տէր եւ Տիկին Կրեգիաքի, Տէր եւ Տիկին Խաչերեանի, Տէր եւ Տիկին Պալեանի, Տէր եւ Տիկին Բարսեղեանի իրենց son, Abd-son, sontappor' Judup fibrկարարեանի մահուան առներ եւ Տէր եւ Տիկին U. Շարիկեան իրենց սիրելի հրоեղբօր Ղազար Ներկարարեանի մահուան ախուր առնիւ փոխան ծաղկեպսակի կը Նուիրեն Պույ. Օտաոյի Կապոյա Խաչին 20 ֆր., Պուլ. Օտաոյի եկեղեցիին 20 ֆր.

CUNCLUSULLY

Լիոնի Հայց. Առաջ. Եկեղեցւոյ Ազգ. վարչութիւնը չնորհակալութեամբ ստա ցած է հետեւեալ գումաըները.-

Фперрии Ung2-Фшерририје вирипթեան առթիւ, ծնողջը եւ պարադաները եկեղեցոյ 4300 ֆր. եւ Աղջատախնամին 1250 ֆր., Տեր եւ Տիկին Ճիպրայել Պահատուրեան, Աղաւնի Հաճիպօղոսեանի մահուան առնիւ փոխան ծաղկեպոակի Աղբատաիմամին 100: 9. 9. Էթմ էջնեան եւ Վարդանեան իրենց դաւակներու Նեմդար Էջմէջձեանի եւ Աւետիս Վարդան հանի մկրտութեանց առթիւ եկեղեցւոյ 250 եւ դոլրոցին 150 ֆր.:

Եկեղեցւոյ .- Պ. Ժան Վարդենիկեան, փոքրիկն Քիւրջնեանի մկրտութեան առթիւ 200, Տեր եւ Տիկին Մուրատեան, Վա-45 Մուրատեանի մկրտութեան առթիւ 200, Տեր եւ Տիկին Մանուկ Փամուրճեան, Արժենակ Պետիրեանի մահուան առթիւ 200, Տիկին Անահիտ Գուպեսերեան, իր ամուսնոյն Կարպիսի մահուան Բ. տարելիցին առեիւ 100, Տիկին Մկրտիչեան (Լա Թпер тре ФДЫ) 100, Л. Цыпы Մшерышձեան, Ռոզէ Թ Մաջինաձեանի ամուսնու թեան առթիւ 100, 9. Էտուար Ф54₁ի վանեան, Վարգեն Հանենեանի մկրտու*թեան առթիւ* 80, Օրիորդներ Շուչանիկ եւ Ցասնիկ Պօլանեան (Քանատա) Հանդուցեալ Ձարուհի Թէրգեանի յիչատակին 50, Տիկին Սիրանոյչ Ճիլանեան, իր բրոջ Մաջրուհիի յիչատակին 20, 9. Գառնիկ Դաւիթեան, Տիրան Եաղուպեանի մահ ուսն առներ 100, Օր. Մնահիտ Սոպրան (4. Պոլիս) իր մօրաքրոչ ելիզ Փանոսեանի մահուան առնիւ 100, Տեր եւ Տիկին Յա րութիւն Ձատիկեան 50, Պ. Խոշորեան իր կնոջ Սոֆիի մահուան Գ. տարելիցին առ-Phr 50 \$p. :

«BUPUS»Þ ԸՆԹԱՑԻԿ ԱԶԴԵՐՈՒ ՆՈՐ ՍԱԿԱԳԻՆ

Umhmqn	100	фр.
Laghhulighum		фп.
Ցաւակցութ-իւն	20	фр.
Փոխան ծաղկեպսակի	20	фр.
Lupushf, squismnif	40	фр.
Ծնունդ	40	фр.
Կը փնտռուի	20	фр.
կտուզուի	30	фр.

Այս գիները մէկ անգամ հրատարակելի եւ սովորական ծաւալով աղդերու համար են, չորրորդ էջ։ կանիրիկ վճարումը պարտաւորիչ է: Առեւարական եւ այլ ազդերու մասնաւոր պայմաններու Համար, դիմել՝ Թերթին վարչութեան։

zernuvernt

Շաւիլի անտառին մէջ գերեզմանատան մօտ ԽԱՆԱՍՈՐԻ ԱՐՇԱՒԱՆՔԻՆ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ ԱՌԹԻՒ

կիրակի, Յուլիս 21ին առաւօտէն երեկոյ

Նախաձեռնութեամբ Հ. 8. Դ. Արդութեան խումբին, եւ մասնակցութեամբ Կապոյա Խաչի տեղւոյն մասնաձիւզին Հովանաւորութեամբ Հ. 8. Դաչնակցութեան Փարիզի Շրջանաային կոմիտէին

Հայկական գեղարուեստական բաժին, բարձրախօս ժամը ճիշգ 3ին, այցելութիւն Իշխան Արդութեանի շիրիմին Շաւիլի հին դերեզմանատունը

ոխ պիւֆէ, մատչելի գիներով Առնել 171 Թիւ օԹոպիւսը Փոն տը Սեվրեն եւ իջնել, Փիւի Սան Վեն Կառ Մոնտիարնասէն կառախումբ եւ իջնել Շաւիլի կայարանը

ՄԱՐՍԷՑԼԻ ՄԷՋ

Կիրակի, Յույիս 28, ամ բո ղջ օրը, Վալապրի անտառը

Մարսեյյ - Սեն Ժեռոմի Ս. Սահակ-Ս. Մեսրոպ եկեղեցւոյ վարչութիւնս պաչ աշնապես կր ծանուցանե Սէն Ժեռոմի եւ շրջակայի բոլոր հասարակութեան, թե Ցուլիս 21 Կիրակի, Վարդավառի աշնին առիթով հանդիսաւոր Ս. պատարագ կը կատարուի, նաեւ ինչպես ամեն տարի, այս տարի եւս Հոգեհանդստեան պաշտոն կը կատարուի Սիվրիհիսարցիներու բոլոր նահատակներուն, նաեւ հին ու նոր մեռելներու Հոգիներու յիչատակին:

TUPULBL - UEV JUPUT

Առ այդ կը հրաւիրուին հաւատացեալները եւ Սիվրիհիսարցիները, յարդելու իրենց մեռելներուն յիչատակը:

Յունաստանեն Յակոր Փանոսեան, որ քանի մը օրուան համար Փարիզ է, կը փնտուկ իր եզբայրը՝ Երուանդ Յարու -Թիւնեան Սինոփցի , Յունաստանի որբերէն որ Բ. աշխարհամարտեն ետք Լիոն էր։ Շուրջ 62-63 տարեկան է։ Կամ Տիկին Ոսկի Քէչէրեանը (ծնեալ Պահարեան) նաեւ Սինոփցի : Տեղեկացնել «Ցառաջ»ի :

Imprimé sur les Presses

DU JOURNAL «HARATCH»

83, rue d'Hauteville

FUSANUT E ...

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՆՈՐ

AUTUPUT UP (Հայկ. Տնօրէնութիւն)

CAPPADOCE

3, Rue Marivaux

(derrière l'Opéra-Comique, Métro Richelieu-Drouot) Tél. 742-83-65

በԻՐ ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ՋԵՐՄ ՄԹՆՈԼՈՐՏԻ ՄԸ ՄԷՋ, ԿԸ ԳՏՆԷՔ ՃՈԽ ՃԱՇԱՅՈՒՑԱԿ եւ յատուկ ճաչեր իրիկունները:

ԵՐԵՔՇԱԹԻ — «Մանթր» ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ — «Լահմաճուն» ՈՒՐԲԱԹ — «Սու պէօրէկ»

FUS & U.U & OF FUSP brank Cufffly

Հ.Ց.Դ. ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻ **FULUANNI**

ՏԱՐԵԿԱՆ ԲԱՆԱԿՈՒՄԸ Ognumnu 156 30

AGDE

- Zungt .-

Camp du Nor Séround Chalet St. Mathieu - Route de Bessan 34-Bessan (Hérault — Tél. (67) 94-10-52

Արձանագրութիւն Երկուչարթի իրիկուն ժամը 18.30 են 20 եւ Շարաթ ժամը 175% 19

Հայ Մշակոյթի Տուն 17, Rue Bleue, PARIS (9e) — (Départ collectif de Paris)

Կեդրոնական եւ Հարաւային Ֆրանսայի համար դիմել Նոր Սերունդի խումբերուն 9-ինթ. Մէկ ամսուան համար 750 фр.: 14 օրեն աւելի՝ 29 фр. օրը, 7էն 14 op՝ 32 фp. opp, 7 opէն պակաս՝ 35 фp. opp:

Համբու ծախքը՝ յաւելեալ։

75010 Paris

nroun-rakebut Հայ Բարեդործական Ընդ4. Միութեան

ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԷՐ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ

ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ

ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ

A LOUER

AU CENTRE DE LA

RUE DE CLERY

confection de 60m2, avec deux

tables de coupe, un bureau, un

coffre, un chauffage et un coin

tél. 607 48 14

PUCSUZUTTEU

ተኮተ የተ

Հերոսներու օրուան առնիւ (հանասո-

րի տարեդարձը) Կիրակի, Ցուլիս 21,

ամ բողջ օրը, Ժեմ անոի դաչաին վրայ։

Գեղարուեստական բաժին։

Առատ կերուխում , հանելի անակնկայ-

un atelier de

2ème étage,

Նուպարեան Մատենադարանի *վարչու* -[ժիւնը, առ ի դիտութիւն կը հաղորդե ըն-**Թերցասէր Հասարակութեան Թէ՝ ընդա** ուսաջելով Արտասահմանի եւ տեղւոյս ուսում նասիրողներու փափաջին, որոչած 5 Մատենադարանը բաց պահել Օգոստոս

Հետեւաբար Մատենադարանը փակ պիտի մնայ Սեպտեմբեր ամսուան ընթացքին տարեկան արձակուրդի առիթով:

Հասցէ .- Նուպարեան Մատենադարան 11, Սքուար Ալպոնի, Փարիզ 16րդ Երթեւեկի համար իջնել Մեթեր фասի

Passez vos vacances

en caravanes pliantes ou rigides

ԱՄԱՌՆԱՅԻՆ ԱՐՁԱԿՈՒՐԴԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

ԵՍԱԵԱՆ ՍԱՆՈՒՑԻ ՀԵՏ 26 ՕԳՈՍՏՈՍ, 8 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

Շարաթ մը Պէյրութ, շարաթ մը Երեւան

– Փարիզէն Փարիզ Էռ-Ֆրանսի եւ Միայր - ԻսԹի օգանաւերով - Առաջին կարգի սենեակներ Պէյրութ եւ Երեւան

ԳԻՆ 2850 Ֆ. երիտասարդութեան 2650 Ֆ.

• Մանրամասնութիւններու եւ արձանագրութեան Համար Հեռաձայնել Պ. Ասլանեանի 842-08-57, իրիկունները ժամը 18էն վերջ



Cinq modèles standing. 10 versions. L'équipement de chacun vous étonnera par le nombre des accessoires et les solutions rationnelles que nous avens donné au problème confort. Ce sent vraiment des caravanes pour caravaniers difficiles. LES VACANCES C'EST

la bohème pliante • MAXI • MINI • PRIMA Trois caravanes pliantes, fractables par les plus "petites cylindrées". Leur coque est celle d'une caravane rigido (double parol avec isolation totale, tolt couvercle en polyester). A l'étape, un vaste séjour encadré par deux grandes chambres

UNE MARQUE DE RENOMMEE EUROPEENNE Carrefour de l'Eléphant PALAISEAU

T.490.17.79

super thomiac

N.20 Saint-Germain-les-ARPAJON

THOMASSIAN Frères NEUF-OCCASION-ACCESSOIRES-POSE D'ATTELAGES 2006 PCUPPH 30 PL PU 17 MERCREDI 17 JUILLET 1974 SER ELECTION

0 Ր Ա Թ Ե Ր Թ ՀԻՄՆԱԴԻՐ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

HARATCH

LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE Directrice : Arpik Missakian

83, RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS

— Tél.: 770-86-60 — C. C. P. Paris 15069-82 Fondé en 1925 R. C. Seine 57 A 2731

₽ԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա Տար · 150 ֆ · Վեցամսեայ Արտասահման Տար · 175 ֆ · Հատր 80 фр. 0,90 ф.

50ቦዓ ѕԱቦት — ԹԻԻ 13.065

LE NUMERO 0,90 F.

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

50° ANNÉE - N° 13.065

ocarus bouse

ՀԱՄԱԶԳԱՑԻՆԻ ՊԷՑՐՈՒԹԻ ՃԵՄԱՐԱՆԸ

U.

Համազդայինի Պէյրութի Նշան Փալանձեան ձեմարանի ամավերջի Հանդէսը տեդի ունեցած է Յունիս 29ին։ Ինչպէս անցեալ տարի, այս տարի եւս վկայական ստացած են քսան Հողի, — 13 աղջիկ եւ 7 մանչ։ Շրջանաւարտներուն կողմ է Հրաժեչտի ուղերձը կարդացած է Օր ևնի փափաղեան։ Իսկ ԺԱ. դասարանին կողմ է չրջանաւարտներուն ուղղուած ուղերձ մր կատարտծ է Մատթերս Պէրպէրեան։

Իր «Հուսկ Բանւը»ին մէջ անօրէն ընկ .
Հրաչ Տասնապետեան չեչտած է, որ
«Հայ երկրորդական վարժարաններու դեըր, ամէն բանէ առաջ, դարընումն է
վարուան Հայ մտաւորականին, դիտակից,
դարգացած եւ մանաւանդ անրարդոյժ
Հայ քաղաքացիին»: Իսկ Ճեմարանի հիմնական առաջադրանըն է «յաւերժացում
Հայ լեղուի եւ մշակոյժի, նորահաս սեըունդներուն մօտ չեչտում Հայ աղդային
ինքնադիտակցուժեան, ամրապնդում Հայեցի դդայումներու եւ աղդային մտածո-

Հայաստանի անկախութեան տասնե
բորգ տարեղարձը ազգօգուտ ձեռնարկով

մը նչելու համար , 1928 Մայիս 28ին

հահիրէի մէջ ինը մտաւորական եւ հայ
բենասէր Հայեր հիմնեցին «Հայ կրթական

եւ Հրատարակչական Համազգային Ընկե
բութիւն»ը։ Հիմնադիրներն էին Բժ . Հա
մօ Օհանջանեան , Լեւոն Շանթ, Նիկոլ

Ադրալեան , Գասպար Իւիէկեան , Ստեփան

հատեան , Մինաս Խաչատրեան , Յակոր

և Սեղրակ Պալրդձեան եւ Սարդիս Մալ
խասեան ։ Ընկերութիւնը որոչեց առաջին

առթիւ երկրորդական վարժարան մը բա
նայ հայաչատ կեդրոնի մր մէջ ։

Լեւոն Շանթ եւ Նիկոլ Ադրալեան Եգիպտոսէն Լիբանան անցնելով, 1930 Մարտ 366 95, թութե Քանթորի փողոցի երկյարկանի մէկ տան մէջ 15 աշակերտով իմը դրին ձեմարանին, որ չատ չանցած փոխադրունցաւ Ուատի Ապու-ՃԷմիլ փոլոցի աւելի ընդարձակ Հնամենի չէնքը։ 1931-32 տարելիջանին աչակերաներու Թիւր բարձրացած էր 816: Նիկոլ Աղբալ հան գետնայարկի սենեակի մր մէջ նախհական միջոցներով Հաստատած էր «տըպարան» մր, որ տարիներով իսկապէս նախախնամական դեր կատարեց՝ հերո սաբար, տպելով ձեմարանի Շրջանաւարանց Միութեան պարբերաթերթ Ակօսը եւ դանադան դրջեր:

ձեմարանը 1935 Ցունիսին տուաւ իր առաջին Հունձքը՝ ութ Հոդի, որոնցմե հանկի Բանեան եւ Մուշեղ Ճէնտէրէ – հետն (Մ. Իշխան) տարիներէ ի վեր ձեռն-հասորեն կը վարեն ուսուցչի եւ փոխանօրէնի պաշտօնը իրենց վարժարանին մէն։

Երկրորդ աշխարհամարտի վաղորդայ - հին (1944-45) երկսեռ աչակերաներու Թիւր 195էն րարձրացեր էր 233ի՝ 1952-53
տարեչրջանին համնելու համար 309ի։
Ցաջորդ տարիներուն աստիհանական յասելումներով 1957-58ին Թիւը պիտի
րարձրանար 511ի։ Վերջին տարեչրջանին
կը համներ։ 926ի։

Նիկոլ Ադրալեան աչքերը յաւիտենու-Թեան կը փակէր 1947 Օգոստոս 15ին, մինակ ձղելով տարիներու իր գործա -

ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՐՈՒԱԾ ԿԻՊՐՈՍԻ ՄԷՋ

ՑՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ԿՑՄԱՆ ԿՈՂՄՆԱԿԻՑՆԵՐԸ ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ՁԵՌՔ ԱՌԻՆ

UU4UPPAUP 412C

ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԿՌԻԻՆԵՐԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻՆ՝

entertu 4c uanterus

Երկուչարթի առաւօտ սկսան Հակասական լուրեր Հասնիլ Կիպրոսի եւ մանա – ւանդ՝ Մակարիոսի մասին։ Շատ իւօսուեցաւ մանաւանդ Մակարիոսի մահուան, նոյնիսկ սպանութեան մասին, բայց մինչեւ իրիկուն կը ճչդուեր Թէ ողջ է եւ ապաստանած է կամ ՄԱԿի չրջանակնե – րուն մօտ կամ Անդլիացիներուն։

Հակառակ անոր որ ամբողջ օրը բոլոր յարաբերութիշնները խղուած էին կղդիին հետ, երթալով կարելի կ՚րլյար ճշղել թե ի՞նչ անցած դարձած է։ Կիրակիէն Երերուշարթի լուսնալիք դիչերը Կիպրոսի աղդային պահակաղօրքը, որ Էնոսիսի

կիցը՝ ձեմարանի տնօրէն Լեւոն Շանքը։ Ուատի Ապու-Ճէմիլի չէնքը նեղ կուդար աչակերտներուն Համար, որոնց քիւր կ'աւելնար օրէ օր։

ձեմարանի արձանագրած նուանումները դինքը սիրելի դարձուցեր էին սփիւռքի Հայութեան, որ համադաղութային, համազգային անվերապահ դուրդուրանը ցոյց աուաւ անոր հանդեպ : Եգիպաահայ վաղամեռիկ ընկեր Նչան Փալանձեանի ջոյրերը 1948ին 20.000 ստերլին նուիրեցին ձեմարանին : Լեւոն Շանթ 127.000 տոլար Հանդանակեց Հիւս . Ամերիկայի Հայերէն ։ Այս գոյգ գումարներուն չնորհիւ է, որ գնուեցաւ ներկայ փառաւոր կալուածը, որուն կեդրոնական թիւ 1 հռայարկ չէներ ժարմերոտուն համուդն ժատանութնաւ 1950 Յունիսին: Այդ օրեն սկսեալ կրթական այս հաստատութիւնը կոչունցաւ «Համազգայինի Նշան Փալանճեան ձեմա-

Լեւոն Շանք մէկ տարեչրջան միայն պիտի վայելէր Ճեմարանի նոր չէնքը։ 1951 Նոյեմբեր 29ին Հրաժեչտ պիտի տար կետնքին, աւելի քան երկու տասնեակ տարիներ չունչ մաչեցնելէ ետք իր ձեռ-նասունն եղող լոյսի վառարանին մէջ։

1952ին իրեն յաջորդեց Սիմոն Վրաց հան, որ Հարաւային Ամերիկայէն ու
Պարսկպստանեն չուրջ 200.000 տոլար կը
հանդանակէր: 1953ին կառուցուած էր
դպրոցական քառայարկ Թիւ 2 չէնքը:
1957ին կառուցուեցաւ Թիւ 3ը, դվաաւոր
մուտքի ձախին: Վրացեան 17 տարի վարեց Ճեմարանի տնօրէնի պաշտօնը մինչեւ իր մահը, որ տեղի ունեցաւ 1969
Մայիս 21ին:

Տարիներու ընթացքին կատարուած նոր կառուցումներու շնորհիւ, Ճեմարանը ներկայիս իր շրջափակին մէջ ունի Ման-կապարտեցի, Նախակրթարանի եւ Երկրորդականի բազմայարկ շէնջերէն զատ տպարան, դրատուն, հանդիսասրահ, ժանդիսասրան, մատենադարան, արդիական սարջաւորումներով ընադիտական եւ ջինիական աշխատանոցներ, դիշերօժիկներու բաժին, ինչպէս նաեւ աշակերտական դրադարան եւ շուրջ 25.000 հատորներ եւ հայ մամուլի հաւաջածոներ պարունակող հայադիտական Մատենադարան:

ZPUIS - UUUNHIL

կողմնակից է, այսինըն կզգիին Յունաստանի կցման, պետական Հարուածով մը
ձեռը կ'առնէր իչխանութիւնը։ Նախադահութեան աթոռը կը նստէր Նիջոլաոս
Սամսոն, լրադրող, տէրը օրաթերթի մը
որ կողմնակից է Աթէնըի կառավարութեան եւ առաջին կոչով մը կը խոստանար թէ ազատ ընտրութիւններ տեղի
պիտի ուենան նոր նախադահ մը ընտրելու համար։ Կ'ապահովէր թէ կզդին
չէղոը պիտի մնայ։

Մինչ կորւները կը չարունակուէին փողոցներուն մէջ, կ'ըսուէր Թէ ոստիկանութիւնը չէ յանձնուած եւ կը գիմադրէ: Բրիտանական ուժերու ձայնասփիւռն է որ կը հաղորդեր Թե կատաղի կոիւները կը չարունակուին նախագահական պալատին շուրջը, Լիմասոլ, Լառնաքա եւ Ֆամա կուսնա։ Իրիկուան մօտ ներջական եւ իսրայելեան ձայնասփիւռները Մակարիոսի կոչը կը ձայնասփուկին, ուր անկեալ նակապահը կը յայտարարէը.— «Ողջ եմ եւ անոնը որ փորձեցին գիս տապալել կրցան միայն Նիկոսիոյ ձայնասփիւռը ձեռը ձգել եւ սուտ լուրեր տարածել: Այս ոնրագործները յետադիմութեան եւ դինուորական իսքրակին ուժերն են եւ ազդին պառակաումը կ'ուղեն ։ Բայց ձախողեցան եւ ազատութիւնը պիտի յաղթե»:

Կ՝ըսուէր Թէ Մակարիոս ՄԱԿին դիմած է եւ Ապահովութեան Խորհուրդի նիստ պահանջած, րայց չատ բարդ կացութիւն է Միացեալ Ադդերուն համար, որ չի կրը-նար, իր ուխտոմն իսկ, միջամուխ ըլլալ երկրի մը ներջին դործերուն, բայց ծերունի եպիսկոպոսը կ՝ուղէ որ այն երկիր-ները որոնջ ապահոված են կղդիին անկախութիւնը իրենց իսկ ջաղաջականութեան հաւատարիմ րլյան:

Ուաչինկվերնեն Արտաքին նախարարուվետն բանբերը յայտարարած է պարզապես՝ «Քեր քաղաքականուվերւնը կը կայանայ Կիպրոսի Հողային ամբողջականուվերւնը եւ անկախուվերւնը ապաՀովելու մէջ»:

Անդարայի մէջ հրահանդներ արուեցան որպէսզի զինուորական ուժերը կազմ ու պատրաստ ըլլան։ Վարչապետ Էձէվիտ կը յայտարարէր Թէ Թուրջիա Թոյլ պիտի չտայ որ Թուրջ Կիպրացիներու «իրա – ւունջները» ոտնակոխ ըլլան կղդիին մէջ։

Մոսկուտ ձչգեց Թէ Մակարիոսի կողըին է եւ Թաս, առանց յապաղումի հադորդեց արդէն. «Խորհրդային կառավարուԹիւնը չատ ծանր կերպով կը դատապարտէ պետական հարուածը կազմակերպուտծ արտաքին ուժերու կողմէ երկրին
ըօնաւոր կառավարուԹեան դէմ։ Խոր հրդային ՄիուԹիւնը ամբողջովին դօրա վիդ կը կենայ անոնց, որոնք այս ծանր
պահերուն կը կռուին ապստամբներուն
դէմ»։ Արդարեւ կռիւնիերը որ կը չարունակուին Ցոյներու միջեւ են եւ ոչ միջհամայնական ու ԵրեքչարԹի առտու նոյնիսկ կ՚ըսուէր ԹԷ Լիմասոլ Մակարիոսի
ուժերուն ձեռըն է։

Երեջչարժի առտու ժամը 10ին, Գիպ – ըոսի այն ձայնասփիւռը որ Հաւատարիմ մնացած է Մակարիոսի, այս վերջնոյն մէկ նոր կոչը սփռեց՝ դիմադրուժեան։

ՄԱՄՈՒԼԸ ԲԱՑԱՌԻԿ ԴԷՄՔ ՄԸ՝ ԿՈՐՍՆՑՈՒՑ

ինք ու թերթը նոյնացած էին։ Արդարեւ Քոնպայի տէրն ու տնօրէնը բացառիկ դէմբ մըն էր լրադրութեան մէջ, այն «խենք»երէն, որոնք կիրքի վերածած են իրենց ասպարէզը։ Անրի Սմանա, 77 տարեկանին վոհ գնաց ուղեղային արիւնահոսութեան : Ցամառաբար կը չարու նակեր տոկալ, ինչպես նաւապետը որ չի լջեր նաւր, կը նախընտրէ անոր Հետ մեռնիլ երբ բոլոր նաւաստիները հեռա ցած են : Հագիւ բանի մր ամիս առաջ է որ Քոնպայի խմրագրապետը Ֆիլիփ Թեսոն եւ խմբագրական կազմը մինակ կը ձգեին Սմաձան, որ չէր ուզեր տեղի տալ արդիականացման առաջարկներու ու կաչ կանդել իր աղատութիւնը, ու առանձին օրաթերթ մր կր հիմնեին։ Բայց յամառ ծերունին կր չարունակեր, ուներ մեկ սեր, մէկ ընտանիք, մէկ բարեկամ, մէկ նպատակ, մէկ խաչալ՝ Քոնպա, ու այդ [ժեր-Թին համար իր կեանքն ալ եղաւ պայքար մր Թունուցեն Փարից։ Հոն մոխեց իր Հարստութիւնը, տոկաց, ծրագիրներ մըչակեց, ԹերԹին տպագրուԹիւնը այնքան թերի դարձած էր որ անընթեռնյի էր, րայց Սմաձա բան չէր փոխեր իր գիտցածեն ու կը տոկար, օրական 3000 ֆր. pugnif:

Մարդ մրն էր, որ Հաւատաց ԹերԹի մր
անկախուԹեան եւ ազատուԹեան։ Միչտ
կողջին էր արդար դատերու եւ միչտ անսակարկ իր ԹերԹին էջերը լայն բացաւ
Հայ Դատի ի նպաստ ու երբեջ չդադրեցաւ ձաղկելէ Թուրջերը։ Նոյն ջաջու Թեամր է որ Գոնպա դիրջ բոնեց Մարսէյլի յուչարձանի բացման առԹիւ ստեղծուած միջադէպին Ֆրանսայի եւ Անդա-

Մարդը որ կը մեռնի կը պատկանէր խմբագիրներու սերունդի մը, որ մարեցաւ տեղ տալու Համար աւելի «գործնական» մաջերու։

Քոնպայի խմրադրունիւնը կը յայոնկ Եէ Եերեր կը չարունակուի բայց՝ մեծ բացակայ մը կայ այլեւս, որ այդ Եերեին ոգին իսկ էր եւ դժուար է պահել այդ ոգին երբ մարդը չկայ որ ամ էն ինչ դոհէ անոր:

fully the sunni

ԵԳԻՊՏՈՍԻ նախագահը տեսակցելէ ետջ Մ. Նահանդներու Ելնտական նախարարին հետ, յայտարարեց, Թէ Եդիպտոսի տրնտեմական կարիջներուն շուրջ «հարեւր տակոս» հանաձայնութիւն գոյացած է իրենց միջեւ։ Եդիպտոսի փոխ – վարչապետն ալ նկատել տուաւ, Թէ Ուաշինկթըն եւ Գահիրէ երեջ համաձայնադիրներ պիտի ստորադրեն, որոնցմէ մէկը պիտի երաչխաւորէ ամերիկեան դրամադլուխին յատկացումներու ապահովութիւնը Եդիպտոսի կողմէ։ Մ. Նահանդները պիտի մասնակցին Եդիպտոսի վերաչինութեան ծրադիրներուն։

«ԻՉՎԵՍՏԻԱ» ամ բաստանեց Չինաստանը, որ կ'աչխատի չէզոջացնել խորհրդային աղդեցուԹիւնը արաբ երկիրներու մէջ փորձելով այս վերջինները համողել, որ հրաժարին խորհրդային օժանդակուԹե – նէն:

ber bs 4e abshar.

[ԱՆՑՔԵՐ ՈՒ ԱՆՁԵՐ]

ՍՈՂՈՄՈՆ ՏԱՐՕՆՑԻ

(1904-1971)

Երեք տարի առաջ՝ 1971 Յույիս 19ին, Երեւանի մէջ մահկանացու իր կեանքը կը կնոչեր խորհրդահայ յիսնամեայ շրջանի Հայրենաչունչ քերթողներէն Սողոմոն Տարօնցի, Հայուն ամենեն առհաւական ու տունքիկ ապրումներուն երգիչը, րոնու թեան Հանդէպ մեր բնազդական ծառացումին, աղատատենչ ձգտումներուն, արժանապատուու թեան իրրոխատնընե րուն, ինչպես նաեւ մարդկային ազնիւ աբրչբևուր բւ բևանրենուր հրաևունե պատմիչը, որ, առանձնապես, արեւմաա-Հայ մարի վաստակին եւ բերթողական րերջին հանդէպ իր գուրգուրանքով յատկանչուեցաւ 1930ական եւ 1940ական *Թուականներուն* :

Ծնած է 1904/ , Մշոյ կոփ գիւղը եւ նախակրթութիւնը ստացած է ծննդավայphi if to hp neunegh; son dom: Zuifuտարած սարսափի եւ տեղահանութեան օրերուն, հացիւ 11 տարու, ծնողջին հետ կ'ապաստանի Երեւան՝ ուր 1926-1930 կը հետեւի միջնակարդ ուսման, ապա նաեւ պետական Համալսարանի գրականու թեան եւ պատմութեան դասընթացջներուն, նուիրուելու Համար ուսուցչական եւ խանրագրական ասպարերի:

իր առաջին բերթուածն ու բանաստեղ-

ծութեանց առաջին հատորը հրատարա կած է 1925-1926 Թուականներուն՝ ուսանողական չրջանին, «Փոքրիկ պոէմներ» անունին տակ եւ յաջորդարար լոյս ընծայած է յետ ուսանողական տարիներու իր Հունձըը՝ գլխաւոր հետեւեալ ժողո վածուներով. «Առաւօտ», «Գարերի Լեգենդը», «Սերունդների երգը», «Դաւթի երգը», «կապոյտ հեռուներ», «կրակէ քառուղիներով», «Աւելի լոյս», եւայլն: Արտանձնապես հրատարակած է արձակ *էջերու Հատոր մր՝* «Զրոյցներ արեւի տակ» անունով:

Տիրող գրական բարջերուն եւ պար տադիր ուղղութեանց Հակառակ, ներ չնչումի իր աղբիւրները գերծ մնացած են ամեն պղաորութենկ, - կեղծիք եւ բոնազբոս ստեղծագործութեան չարիքեն: Նկարագիր *ունեցող քերթող մր՝ որուն* անիառնօրեն հայեցի գրոշմը կը յատկանչուի մասնաւորաբար հայ քերթողներու, հերոսներու, Ազգն ու իր ազգային արժանիջները խորհրդանչող դէմ քերու նրւիրուած բանաստեղծութիւններով, նախագայր Հայկէն մինչեւ «չանթալեզու դուսան» Սիամանթես: Սեւեռած է միչտ դեպքերու եւ դրուագներու՝ որոնց մեջ կր խտանայ Հայ ոգեկանութեան անգիր պատանութիւնը:

Բնութեան, սիրոյ եւ կեանքի նուիր ուած իր երդերուն մէջ նոյնքան անկա-[ժար է սկզբնական բխումը, եթե նկատի չունենանը ցայտուն ազգայնութեան մը պոունկում էն խուսափելու իր չրջահայեցութիւնը՝ առհասարակ իր բոլոր , բեր-[ժուածներուն մեջ:

Ստորեւ՝ երկու վկայութիւններ իր Suchaptu.

U. P.

4 11. 8 4

Բաբելոնը օրօրան էր բիրտ բռնութեան, Այնտեղ երբեք չէր բնակուի և ոչ մի այր,-ԹԷ ձեռք ունէր ազատութեան եւ unlinephuli:

Դու լքեցիր մեծ դաշտավայր Սենաար, Ո՛վ մեր պապ Հա՛յկ, եւ սարի դէմ

Արարատեան Հիմնարկեցիր մեր առաջին օջախն անմար_ Մեր օջախը — ազատութեան եւ

unfinip-buili:

Քո նիզակով ինկաւ ԲԷլը արիւնկզակ,

ինչպես դժնի ու ժանտաթոյն, վիթխարի hunh: Հայկ, քեզ պես պապ չի ունեցել եւ ոչ մի

Դու առաջին սէ՛րն ես մեր տան, ջա՛նքն unushli,

Որ բարձրացաւ իմ շէնազատ

hujpbühfnid. Դու առաջին մեր սկիզբն ես — քաջ ու տոկուն. __

Որ շղթայուեց յաւերժական կեանք արարչին:

07ԱԿԱՆՈՒՄ

Այստեղ հանճա՛րն է հանգչում․ յաւերժական լռութի՛ւն՝ Ընկղմած խոր լոութիւն ժամանակի մէջ անծայր։ Մեսրո՛պ, սրտի հո՛ւր կանթեղ, մտքի անդո՛ւլ արթնութիւն, Մեր դպրութեան հզօր Հա՛յկ, ժողովուրդիս պես պայծառ։

Այս պաղ, անդորը մատուռում՝ միայն յաւե իժն է արթուն — Հսկում է, Մե՛ծ Ընթերցող, հսկայ պապրդ ոսկերառ.

ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՀԱՐՑԵՐ ~~~~~

PULLITIES PULLIT 1.Stunbobbi.e

ԱՌԱՒԵԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Դրամատիրութիւնը տնտեսական գրու-Թիւն մըն է, որ ներկայիս գանագան երկիրներու մեջ կր գործադրուի: Դրամաաիրութիւնը սեփականութեան սկզբունքը րնդունող դրութերւն մրն է, որ ընկերու -Թեան կր տրամադրէ ինթնուրոյն անտեսական կազմակերպչական կառույց, ուր անհատական նախաձեռնութիւնը եւ ազատ մրցակցունիւնը հիմը կր կազմեն այդ տեսու / եան :

կարելի է ընդգծել, Թէ դրամատիրու-**Երւնը տնտեսական գրութիւն մրն է, ուր** ոչ թե Պետութիւնը, այլ անհատր կր հանդիսանալ սեփականատերը եւ անտեսութիւնը հակակչուողը, սակայն ուր դերակչուող կր հանդիսանայ նաեւ լայն տաըողունեամբ արտադրուներ։

ինչպես այլ անտեսական գրութիւններ, նաև դրամատիրական կարդերը ունին իրենց առաւելու թիւններն ու անպատենութիւնները։ Ոմանը այս դրութիւնը կը ըննադատեն ձիչդ իր գրսեւորած անպատեհութիւններուն համար, որոնցմե էա պես եւ հիմնովին կը տուժեն ընկերու -Թիւնը բաղկացնող անհատները։ Ուրիչ ներ ջերմապես կր պաչապանեն գրամա տիրական կարգերը, անոր առաւելու Թիւնները, չահարեր հետեւանըները իրրեւ աmand :

Պիտի ջանանը առարկայօրէն եւ դուտ անաեսական տեսանկիւնե մօտենալով, ներկայացնել գրամատիրական գրութեան [85' առաւելու [8] իւնները եւ [85 անպատեհութիւնները:

Շուրջ երկու հարիւր տարի առաջ գործաղրութեան կր գրուէր գրամատիրական անաեսական կառոյցը։ Եւ այսքան տարիներ ետը, ան չի ներկայացներ այն պատկերը, որ ուներ անցեալին, երբ Մարջո եւ այլ ընկերվարական տեսաբաններ կր ըննադատեին ու կր դատապարտերն դայն :

Ս.յսօր, երր կր բննարկենք գրանատիրութիւնը եւ գրամատիրական կարգերը, րնոգհանրապես կը նշմարենք հետեւեալ ա ուսելու թիւնները._

U.) Դրամ ատիրութիւնը ընկերութիւնը րագկացնող անհատներուն կը տրանարի պատեհ առիթը, որպէսզի անոնջ կարո վարար մանմանրբե ինբրն անգարինարև ձիրջերը, չահերը եւ իրենց կարողութեա Համապատասիան իրագործեն անտեսա կան յաջողու թիւններ:

F) Անձնական սեփականատիրութիւն բո վահանգնահան ամաա գնմաինութբա դրունիւնը սեփականատերերու և այ hommuningsplace merting gali we pla Հայթեայթեն, որպեսզի անոնը արտադրե հատանակրե — քանբքի բառանանակը աևաադրական ծախորվ:

9.) Դրամատիրութիւնը, - իրրեւ արև աեսական գրութիւն, - մինչեւ այսօր իր կատարած հուանումներուն համաձայն կ'ապացուցանե, թե իրագործած է յարա-Sur y վերելը մը՝ նիւ Թական բարօրու նեա րարելաւում ի մարդին մեջ, թան որև այլ անահաական գրութիւն։

7.) Դրաժատիրութեան ընական ընոլ. [ժին իոկ բերումով, անհատները ան. հրաժեշտարար ստիպուած են ըլլալ հա. րամ իա, յղացող, նախաձեռնող, ինչպես mmpr mambman, pphiliplur pr odmm դործելու արդիական միջոցառումներ, 95 mp 5 նաեւ թլյան համարձակ ու ձեռներեց որպեսցի դիմակալեն մրցակցութեան դանադան խոչընդոտներն ու երեսները։

b) Արտադրութեան մեջ յաջողութեան կան ձախողութեան անհատական պատասիսանատուու ժիւնը գործատերն ա անձնակարմը կը ստիպէ ըլլալ դգոյչ և Shammbu:

2) Դրամատիրու Թիւնը դրաւիչ վարձատրունիւններ կը տրամադրէ այն յաջողու Թիւններուն համար, որոնք կը յաուս գանան անհատական նախաձեռնու թենկ և յղացում է , ինչ որ իր ուղղակի աղդեցու-[ժիւնը կ'ունենայ երկրի արհեստադիտական յառաջորնութեան վրայ։

b) Դրամատիրական կարդերու մէջ |րադործուած լայն տարողութեամբ արտագրութիւնը բնականօրեն կ'առաջնորդե առաւելադոյն արդիւնաբերութեան։ Այս-

- Տնաեսապես աւելի օդտադործելի կը դառնայ գործերու բաժանումի դրութիւնր, որ ին ընին պատճառ կ'րկայ յաւհեայ ծախրերու նուացումին եւ արդիմարերու ժետն յաւելումին:

— Լայն տարողութեամբ ծանուցում ները կրնան առաջացնել ծաւայուն և

Բայց բաբախում ես դու շար ե՛ւ ծերունու հին սրտում, ե՛ւ մանկան նոր սրտի մէջ — արեւի պէս մշտավառ:

Uhm of ng mfamgma be fagmah/pm dngngnepg, Որպես երկինք, տանում է քո արեւը դարից դար, — Քոյ լոյսի հետ, լոյսի'դ մէջ, — մի սերունդից մի սերունդ:

Հանգի ստ քեզ, օ՛, բանի սիրտ, մտքի սէ՛ր եւ մխիթար, Uhuruuhh for upword or ford unford usumpng' Երկրէ - Երկիր է թեւում հանճարեղ հուրը Հայոց։

ԱՆԴԵՆԱԿԱՆԷՆ bung Lesbuc

Ինչպես ըսինը, այդ նամակները Թիւով երկու հատ էին։ Առաջինը կր կրեր 40րավար Արչիպոլա Նայի ստորադրութիւնը եւ ուղղուած էր անգլիացի մառեչալ Ա. լեջսանարրի : Ճակատին վրայ կր կրէր գետևետլ մակադրութերւնը. «Անձնական և zwin quinnlih»:

Ստորեւ կուտանը այդ նամակին գլիստւոր մասերը.

«Upplif Ullen,

« Մաունլժպե թրի սպաներեն մեկուն մեկնում էն օգտուելով, քեզի կը գրկեմ 4 հաեւնալ լուսարանութիւնները՝ Մի -9երկրականի մեջ տեղի ունենալիք գոբ ծողու թիւններու մասին:

«Ստացած տեղեկութիւններուս Համա ձայն, Գերմանացիները զօրացուցած են Ցունաստանի եւ Կրետեի իրենց ուժերը։ Կայսերական սպայակոյաին պետր մեր ուժերը անրաւարար կը նկատէ յարձա hardh winghtine Sudup:

«Մառեչալ Ուիլորն առաջարկած է դամարահանում կատարել Սիկիլիոյ վրայ, որ չատ մօտ է Հիւսիսային Ափրիկեի մեջ կազմակերպուած մեր ուժերուն ։ Սիկիլիոյ ிறயு தயவிய ஓய பெய்யாயிழ் முறைக் மீற யுத்தை த կատարուի, բայց սահմանափակ ուժե րով , Թշնամիին ուչադրութիւնը չեղեցնելու համար բուն Թիրախեն ։ Ցարձակողականի մը պարադային, Երկոտասան կրդզիներուն գրաւումը աւելի կենսական է» :

Նամակը կը չարունակեր կեդրոնանալ աւելի անկարեւոր նիւթերու վրայ, ինչպես՝ շջանչաններու բաշխում , աստիճաններու բարձրացում , եւայլն ։

Նամակի միաբ բանին յստակ էր։ Դայնակից ուժերը ցամաքահանում պիտի կատարէին երկու կէտերու վրայ, բայց իրենց գլխաւոր Թիրախը պիտի ըլլար Յունաստանը։ Սիկիլիոյ վրայ կատար ուած դործողութիւնը նպատակ պիտի ունենար Հոն կեդրոնացնելու գերմանական մեծ ուժեր, որպէսզի դիւրանայ Յունաստանի վրայ յարձակող ուժերուն գործը:

About whingh Inmbup, no dbag whyne ցած էր համակներուն լուսանկարը, անմիջապէս մեկնեցաւ Պերլին եւ տեսակցու-Թիւն մր ունեցաւ ծովակալ Տէօնիցի հետ, որ չուտով ըմբունեց վաւերաթուղթերուն կենսական կարեւորութիւնը, այնքան որ, առանց ժամանակ կորսնցնելու մեկնեցաւ Արեւելեան Փրուսիա, ուր Հիթյեր հաս տատած էր իր կեղրոնատեղին՝ մօտին Հոկելու Համար ռուսական ճակատի գործողու թիւններուն:

த்திர் வாழ் வாய்க்க குள்ளத்க ներ, որպեսզի անոնք յստակօրեն մեկնարանեն այս խորհրդատոր նամակները։ Գերմանացիները գիտէին որ Հիւսիսային Ափրիկեի մեջ հաւաթուած դաշնակից ուժերը կր պատրաստուկին ցամաջակա նումի մը ձեռնարկելու եւրոպական ծովափի մր վրայ եւ բոլոր հաւանականութիւնները կը մատնանչէին Սիկիլիան, որ Հոկայ կղզի մըն էր եւ կրնար ամբողջովին գրաւուիլ ու Հանդիսանալ մեկնակետ մր ուրիչ ցամաքահանումներու համար։ կղզիին մօտիկու Թիւնն այ ափրիկեան ցամաջամասին կը չեչաէր այդ հաւանականունեան իրականացումը։ Բայց վերոյիչբալ րադարև եսևսնովիր ատներն հար

Տարրեր բան կ'րսէր նաեւ երկրորդ նամակը, որ ուղղուած էր Դաչնակից ծովային հրամանատար ծովակալ Քնինկ երմի եւ որ կը կրեր լորտ Մաունթայե-[ժրնի ստորագրութիւնը:

Մ.հա այդ նամակին ամ բողջական պատ-

1943 Ապրիլ 23

«Միրելի ծովակալ, «Սպայակոյաի պետի փոխանորդին խոստացած էի, որ հազարապետ Մարթին կարելին պիտի ընկը գօրավար Ադեբսանարրին յանձնելու իր փոխադրած նամա.

կը: Անյետաձգելի է: Այդ նամակը կ պարունակեր որոշ նախադասութիւններ, որոնը պէտք չէր դրաւէին Պատերագմական նախարարութեան պաշտոնեաներու ուշադրութիւնը. այդ պատճառով՝ դայի չյանձնեցի պաշտօնական Թղթատարին։ Ձերի կր վատահիմ, որպեսզի այդ համակը հասցներ պետք եղած ձեռքերուն՝ ամ էն են ապահով մ իջոցներով:

«Կր կարծեմ որ Մարթին ամէնեն յարմար անձն է : Լոակեաց է եւ բիչ մր երիչուս, բայց իր դործը լաւ կը կատարե Անար տեսակետները իրականացան Տիեփի ցումա քահանում ի պարագային։ Վերջերո ներկայ եղաւ Սկովաիոյ ծովափին վրայ կատարուած փորձերուն, որոնը լաւ արդիւնքներ տուին:

«Արո իջապես որ գործողութիւնները uhuh be dinubu jugan harth de 1852, 4mquepungting depungupant d'haft: 9min պարադային թող չմոռնայ հետր բերել քանի մրաուփ սարտին. այստեղ պարե նաւորման աոմսեր պէտը են՝ անոնցժէ ábne ágbjar smilmp:

Անկեղծօրէն ձերգ՝ Լուիս Մաունթպեթըն

CARQUE QUEBARSHUL

(4 - Tup.)

որայուն պահանջջի կարիջը՝ ոպառողա-புவம் முடிக்றாட்டுக்கம் மீட்டி:

_ Որտադրութեանց լայն տարողու նեամբ վաճառըն ու փոխադրութիւնը դրսակար ամերուներու ի, սորբրուր այմ սով-

վուներույե իրուսանուրդ գախնբենու վևան։ _ Լայն տարողութիւն ունեցող ճար ապարարուեսար միայն կարելի կը դարձնե քեծածաիս գիտական եւ կատարելագործումի Համար փորձերու ձեռնարկումը. այսօր րազմաներ Հնարջներ եւ գիւտեր արդիւնքն են այն նիւ Թական եւ մասնագիտական օժանդակունեան, որ կը տրաարրուի մեծ Տարտարարուեստի պա տասխանատուներու կողմե:

_ Ձեռնհաս մասնագէտներու նախրնարութիւնը ընդհանրապես կ'ուղղուի դեար լայն տարողութեն ունեցող ճարտարարուեսաները, որոնք նման անհատներու լաւագոյն վարձատրութիւն կը կա -

_ Լայնածաւալ ճարտարարուեստր նաև կարելի կը դարձնե որոշ շրջաններու մեջ ընկերութեան այլազան պահանջներուն լարմարեցումը: Օրինակ, միչա գոյու թիմ պիտի ունենայ մասնագէտ արհեստաւորներու պատկառելի փաղանդ մր -դրամատուներ, փաստաբաններ, փոխադրական միջոցներ եւ այլ սպասարկու նեանց անհրաժելա միջոցները իրենց կարդին կը մասնագիտանան **Տարտարա**ըուհոտի մարզէն ներս : Հետեւարար , հարտարարուեստի աւելի արդիւնաւոր սպասարկում կը կատարուի ինչ որ կ'օժան դակէ ծախջերու նուացումին եւ չահերու justined file :

Սակայն, հակառակ վերոյիչեալ ներ կայացուած առաւելութիւններուն, կա րելի չէ իակալ անահաական գրութիւն մր հկատել գրամատիրական կարգերը : Նկաwhile \$, Ft 4nh Show thom the aport հիւթական չահին վրայ, մինչ ընդհան րապես կանտեսուի ընկերութեան բարօրունիւնը։ Հետեւաբար, որոշ մարդերու ոչէ արդարօրէն կը ըննադատուի դրամատիրութիւնը իրրեւ անտեսական գրու-

ԱՆՊԱՏԵՀՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Երբ կը ներկայացնենը դրամատիրու թեան առալելութիւնները, ընդհանրապես ի յայա կուդայ այն իրողութեիւնը, թե իրթեւ անաեսական գրութիւն այլագան են դրական յատկու Թիւնները դրամատիրա կան անտեսական կառոյցին, այսուհանդերձ Հոն ընդՀանուր առմամբ չեչար անհատական նպատակադրումներու եւ անձնական չահերու վրայ կր դրուի եւ շատ անդամ դանց կ՝առնուին ընկերութեան ամրողջական չահերը : **Տրամաբա** նութիւնը այնպես ցոյց կուտայ, թե իր առաւելու թիւններով դրամատիրու թիւնը լայն առաւելութիւններ կը տրամադրե եւ ասկէ անուղղակիօրէն կը նպաստաւորուի ընկերութերւնը: Սակայն այս անուղղակի օժանդակութերւնը կարելի է ինւքնին անպատենութիւն մը նկատել:

Անալատեհու թիւններու ուղղու թեամ բ կարելի է հետեւեալ կէտերը վերադրել գրամատիրական տնտեսական գրութեան.

Ա) Դրամատիրական գրութեան գլխա ւորտագոյն վանդներէն մէկը կը հանդի սանան Տարտարարուեստի լայն գոր ծակցական միութիւնները։ Այս միու -**Երւնները յանախ նիւթականի դօրու** թեամը կը տիրանան իրենց մրցակից փոջը ղործարաններուն, ստեղծելով սեփական անտեսական մենաչնորհներ։ Այս կացու-[ժեան մէջ կրնան գոյակցիլ միայն _{բանի} մը դործակցական ընկերութիւններ, րոնք ընդհաանրապես կը ձչդեն գիներ, որոնը սահմանափակ չահի սակէն աւելի րարձր կ'ըլլան, Հետեւարար, աշխատաւոր զանդուածին Հանդէպ անարդարութիւն կը գործեն:

 Եր և արջապերերը հուա արջըանարը չագրու դատեսմունիւը դն մանմանրելու Հակում կ'ունենան, Հաղուադէպօրեն նըկատի կ'առնեն ընկերութեան բարօրու -

թեան ընդհանուր հարցը։

4) Ճարտարարուեստական միաւորնե րու միջեւ անտեսական բախումները կրընան տեղի տալ ուժանիւ թերու ապարդիւն օգտագործում ին , աւելին՝ նոյնիսկ անոնց

մսիսումին եւ վատնումին:

7.) Spaces ըլլալով այն իրողուներւնը, որ արտադրութիւնները կր կատարուին առանց նախապես գնահատելու սպառող Հասարակութեան պահանջին քանակը, վործատէրերը ստիպողաբար Տիդ չեն խընայեր Համոգելու Համար Հասարակու – թիւրը իրենց ապրանքներուն վաճառման Համար։ Քաղաքացիները կը պարտա գրուին ծախսել իրենց եկամուտը փոխանակ խնայելու գէլ օրերու համար, որ նոյնիսկ պատճառ կ'րլլայ, որ քաղաքացին նիւթական փոխառութիւն կատարկ :

b) Անդործութիւնը գլխաւոր յատկա նիչներէն մէկը կը հանդիսանայ դրամատիրական անտեսական գրութեան։ Դրամատիրական կարգերու տակ աշխատան ph அடியம் bptenjft மீழ முறுவடும் மட նի : Այսինքն, նիւթական յուրացումի, առատութեան եւ տնտեսական վերելքի շրջան մր դոյուներւն կ'ունենայ, որուն ուղղակի կը յաջորդե յանաի աշխատանթի սեղմումի չրջան մր, ուր գլխաւո րաբար կր տիրէ անգործունիւն, ապրուսաի սղութիւն։ Այս սեղմումի չրջանը կը կոչուի տնտեսական ընկրկումի շրջան, եթե նուաց լուրջ է կացութիւնը, կամ տնտեսական անկումի շրջան, եթե չատ լուրջ է պարադան:

2) Դրամատիրական տնտեսու Թեան ուրիչ մեկ անպատեհութիւնն է անոր ան-Հատական ըլլալու պարագան: Այսինըն, Հոն տնտեսական ծրագրումները կը կատարուին գործատիրոջ անհատական նախաձեռնութեամբ եւ անոր անձնական մտահողու թիւններու հիման վրայ: 2hտեւաբար, երբ գործատէրերու մեծա մասնութիւն մր կամ պատկառելի թիւ մր որալ Հայիւներով Համրայ ելլեն, այս սխալին հետեւանքները միայն անհատաաղգային անաեսութիւնը ցնցումի կ'են*արկեն եւ երկիրը՝ ամբողջունեամբ կը* աուժէ, պատճառ դառնալով ծաւալուն անդործութեան յառաջացման։ Այսպես օրինակ.

– Լայն՝ տարողութիւն ունեցող ձար տարարուեստը յանախ կը հասնի գերարտադրութեան։ Անոր արտադրութիւնը չուկային պահանջած քանակէն աւելի կ'րլլայ տարուան մր ընթադրին։ Ցաջորդող տարուան համար դործատէրը բաղ մանքիւ արհեստաւորներ, կամայականօ րեն, աշխատանքե կ'արձակե, առանց նոյնիսկ մտածելու անոնց վիճակի մասին (4 வ யுத்தை த் யடிபுது தியக்ட, வு யுயு աօնեան կամ բանուորն ալ ազատ կը զգան լջելու իրենց գործը, եթե աւելի լաւ պայմաններ ներկայանան) ։

 Է) Դրամատիրական տնտեսական դրութիւնը ընդհանրապես նաեւ պատճառ կր Հանդիսանայ Հում նիւթերու վատնումին, երբ գործատէրը մտահոգուած է միայն անձնական չահի ապահովութեամբ:

() Վերոյիչեալ անպատեհութիւններեն Հիմնականօրեն աուժողը կ'րլյայ աշխատաւոր դասը ընդհանրապես.

- Մ,չիսատաւորը ենքժակալ է աննպաստ պայմաններու եւ անրաւարար օրավարձ ջի ։ Օրավարձջերը յանախ չեն համապատասիսաներ ընտանիջի մր ապրուստի կարիջներուն կենցաղային արդի չափանիչ ներով, ձևով մր, աշխատաւորին դնելու կարողութիւնը նուաստացուցիչ 5:

- Աշխատաւորները կր նկատուին պարգ « գործիքներ » կամ « աշխատող ձեռքեր », որոնք պետք է քայլ պահեն մեքենականացած արդի ճարտարարուեստին հետ

կամ լբեն դործը:

Մաչուշա, ներկայիս որոշ շրջաններու մէջ կարելի է նկատել բարելաւումի նրչոյլներ աչխատաւորներու կացութեան աորնչութեամը։ Աշխատաւորը ունի իր արհեստին Համապատասիսանող արհես տակցական միութիւնները, որոնց միջո ցաւ ան ճնչում կը բանեցնէ գործատիրոջ վրայ կեանքի պայմաններու բարելաւում ձեռը բերելու համար. պէտը է ըսել, որ յանախ կր յաջողի։ Գոյութիւն ունին նաեւ Համագործակցականներ, որոնք կր րարձրացնեն աշխատաւորին գնելու կարողու թիւնր:

Ս,յսու հանգերծ, գրամատիրական տրևտեսական դրութեան անպատեհութիւն ները կր մնան սպառնացող վտանդներ ոչ միայն աշխատաւոր գանգուածին, այլ հանւ ամրողջ ընկերութեան համար։ Աւելին, այդ վաանգներուն դեմ հակաց դեցութիւնը կրնայ բախտորոչ վտանդ մր սարությել հետալապես իշխարտւսերբերու չագագործումներու եւ անտեսումներու դոյութեան դոյատեւման համար...:

U.ja hul wamsmand wjamba husarmy գրամատիրական վարչակարդերու տակ առաջնահերթ կարեւորութիւն կր ստանան դործատէր - բանուոր յարաբերութեանց Հաւասարակչուու Թեան պահպանում ը ։

LAUT FUAPUSTUL

ԼՈՆՏՈՆԻ ՀԱՑ ԿԵԱՆՔԸ

ՄԱՅԻՍ 28Ի ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

-0--

2. 8. 7. «Նաւասարդեան» կոմիայն, ընկալեալ սովորութեամբ, այս տարի եւս Հանդիսութեամբ եւ պարանցիկ երեկոյ -[Ind of mounty Հայաստանի անկախ Հան-

րապետութեան Հոչակման տարեդարձը։ Հանդիսու Թիւնը՝ բանախօսու Թեամ բ եւ դեղարուեստական յայտագիրով տեղի ունեցաւ «Նուարդ Կիւլպէնկեան» սրահը, Մայիս 29ի երեկոն:

Սրահը լեցուած էր ընկերներով, աց դայիններով, որոնց մէջ երիտասարդները կարեւոր Թիւ կր հերկայացնեին։

Հանդէսին բացումը կատարեց ընկեր Վայէ Սիմոնեան, որ հակիրճ խօսքով ընորոյեց Մայիս 28ի խորհուրդը:

Գեղարուեստական յայտագրին իրենց մասնակցութիւնը բերին Տիկին Չափչովեան, Վրեժ Պահարեանց, Կայծակ Մահ աէսեան՝ դաչնակի ընկերակցութեամբ 204 րապ Շամ լեանի : Նորու Թիւն մր եղաւ րեմին վրայ երեւումը նորակացմ երկսեռ երդչախումբին՝ ղեկավարութեամբ Ցա կոր Մանուկեանի : Երգչախում բր երդեց թանի մր ժողովրդական երդեր:

Երիտասարդութեան կողմե ասանցաւ

Op . Մ,սшипперьши:

Օրուան բանախօսն էր երիտասարդ ընկեր Ա. Գրիգորեան, որ նաև անդրադարձաւ Մայիս 28ի իմաստին եւ Սարդարապատի, Ղարաքիլիսէի եւ Բաչ Ապարանի համաժողովրդային պոոնկումներուն : Եղրակացնելով խոսբր ան կոչ ուղղեց իր սերնդակիցներուն՝ ծանօթացնել հայ ժողովուրդն ու անոր սքանչելի մշակոյթը օտարներուն, ջարողչունիւն կատարել ի նպաստ Հայ Դատին, եւ հպարտ բլլալ போழக்கிறார் பட யாரார்:

Ներկաները Հանդէսի վերջաւորութեան հիւրասիրուեցան գովացուցիչներով, եւ մեկնեցան ուչ գիչեր ուրախ տրամագրու-

թեամբ :

Յունիս մէկի երեկոյեան, Քիւնարա պանդոկի չքեղ սրահներէն մէկուն մէջ տեղի ունեցաւ հաչ - պարահանդեսը, 1918 Մայիս 28ի տարեղարձին առներ:

Երեկոյթին րացումը կատարեց ընկեր Հայկ Սարոյեան պարզելով Հայաստանի անկախ Հանրապետութեան պատմական արժեջը։ Ընկ. Ղագարոս Յակոբեան վարեց երեկոյթթ։ Եղան արտասանութիւններ, երդեր: Նուիրատուութիւններէ գո յացաւ կոկիկ գումար մր՝ Նաւասարդեան չէնքի ֆոնաին համար:

Պարահանդեսը վերջ գտաւ ուշ գիչեր, Jumbiquifun if Funjapinh if \$9:

U . 20.40.060.6

SUMUR OF PORTS

ԻՆՉՊԷՍ ԳՈՂՑԱՆ ՑԱՐԵՐՈՒՆ ԹԱԳԸ

ԳԼՈՒԽ Ա.

U. L 8 U. 8 S U. 8 U. ' &

Միսո վեց մարդիկը կ'ելլեն կառջին վըլայ, ծաղիկները մէկդի կը դնեն, կ'աորբը մամանն ինբոն աւոբնաւր վնա բւ ին փոխադրեն ձերմակ մետաքսով պատած վակօնին մեջ, ուր կը տանին նաեւ բոլոր ծաղկեփուն կերն ու ծաղկեպսակները:

Պատուիրակութեան յուզուած եւ ինջհատքարան անդամներ է շրջապատուած, քաչարարբենն՝ քայահարի ճանբենուր վետվ ծնրադիր, աղօթեքներ կ'արտասանեն: 1. Umold bodt, durbn pliplud ble maխատակիցներուն խում բեն, խուլ ձայնով մը, հրաժելաի քանի մը խօսքեր կ'արտասանե ։

կան բնոյի չեն ունենար, այլ ամբողջ

Դեռատի աղջիկները կ'արտասուեն :

Պ. Այույֆ Եսֆե, երկու աշխատակիցներու ընկերակցութեամբ կը մանէ այն վակօնը որ կապուած է դադաղակիր կառջին, եւ ուր Մառի Փօլիվանօֆ տեղ պիտի pnut:

Սույիչի ձայն մր կը լսուի, որուն կը պատասխանկ չողեչարժ մեքենային սու-Intilp:

Մասնաւոր կառախումբը ,որ պիտի փոխաղրե Զօրավար Փօլիվանօֆին մարմինր, հիմա Մոսկուա կը տանի ահիւնները խեղճ ու անյայտ Լաթվիացիի մր, որ չխառնունցաւ ո՛չ մէկ նչանաւոր գործի, որ աշխարհիս մեծ մարդոց հետ բնաւ յարաբերութիւն չունեցաւ եւ որ պիտի Հանգչի Փօլիվանօֆներու ընտանեկան դամ բարանին մէջ. մինչ՝ փառահեղ եւ ծերունի գինուորականին ահիւնները, կէս օրէ վերջ արդէն Թաղուած են Ռիկայի դերեզմանատան Հասարակաց փոսին մէջ։ Եւ Մառի Փօլիվանօֆին ըրած իր խոս աումին համաձայն, Կրիկորին, ջերմե ռանդօրէն ընկերացած է դադաղին։

Կայարանեն մեկնելե վերջ, Պ. Ատօլֆ Եօֆե, մտահողուած որթուհին վիճա -

կով , հիւանդանոց դնաց , անոր մասին լուրեր առնելու համար:

Երր Հոն Հասաւ եւ Մառի Փօլիվանօֆր խնսանող հիւանդապահուհիին հետ խօսիլ ուղեց, իրեն պատասիսանող պաշտօնեան, չափաղանց խուսված , իրեն յայտնեց 135 , Հրաման ունի Տնօրէնին գրասենեակը առաջնորդելու Խորգ. պատուիրակութենեն որեւէ անդամ, որ պիտի ուղէր տեղեկութիւններ քաղել գօրավարին աղջկան Sunfite:

Նախագահը յանկարծակիի եկած, նոր դժրախառւթիւն մր լսելու երկիւդով, կը հետեւի պայտօնեային:

Երր 9. Եսֆէ երեւցաւ գրասենեակին մէջ, անօրէնը, չափաղանց յուղուած ը-பயட ந்ரம்ம்.

_ 9. հախագահ, մեծապես վրդոված եմ ու չատ մտահոգ։ Արդէն ես կը պատրաստուէի ձերի տեղեկացնելու այն դէպջերը, որոնք տեղի ունեցան մեռելակառքը հիւանդանոցեն դուրս ելլելե վերջ։

Մառի Փօլիվանօֆը, գլխու ցաւէ մը բռնուած կը պառկեր սենեակի մը մեջ, հիւանդապահուհիի մը հոկողութեան տակ : Երկար ատեն արտասուելէ վերջ, վերջապես հանդարտօրեն բնացած էր։

Հիւանդապահուհին, տեսնելով անոր խաղաղ քունը, կարծած էր Թէ, բանով մը գրաղելու համար, կրճար սենեակէն դուրս ելլել:

իր բացակայութերւնը, ըստ իր յայ - (Շար.)

տարարութեան, տեւած էր քառորդ ժամ մր կամ առ առաւելն ըսան վայրկեան ։

Արդ, երբ կր վերադառնայ, սենեակր պարապ կր գտնել։ Հիւանդ աղջիկը ար-Թրենայով, հաղուած եւ անյալտացած

- Անյայաացա՛ծ, գոչեց Պ. Եօֆե մեծ julgullad:

— Այո անյայտացած , Պ. նախագահ , ամրողջ հիւանդանոցին մէջ փնտուել տուի, չէնքին և պարտեցին ամեն անկիւնները խուղարկեցինը, աղջիկը չդանուեցաւ: Հարցաըննեցի բոլոր հիւանդապահները, հիւանդապահուհիները, դոնապանները, ամ բողջ պաշտոներւ թիւնը, ոչ ոք ամ ենափոթր տեղեկութիւն մր կրցաւ տալ։

9. Եսֆե հարցուց.

- Մառի Փօլիվանօֆր ինամող հիւանդապահուհին նրմարած է անոր վրայ, դերադրգուման եւ ջղայնոտութեան նչաններ : Ծայրայեղ աստիճանի հասած էր անոր յուսահատութիւնը:

- Ընդհակառակն, հիւանդապահուհին էր, չատ տկարացած եւ գրեթե երկրպագողի դիրքին մեջ:

- Ըստ ձեղի, կը կարծ է° ը որ անձնաս-யுயமாடிரிம்ம் மிறுக்யி முழுயு:

POL VOLBERRUR

Այրի Տիկին Սիրան Զատիկեան - Մաճարեան, Պ. Պ. Ռոստոմ եւ Ազատ Ձաարկեան, Տեր եւ Տիկին Քյօտ Փարե եւ զաւակները, Տիկին Մարիամ Մահարեան, այրի Տիկին Ովսաննա Մահարեան եւ նրաարբիար հոնսև տահամարբեն իսև ցաւով կը ծանուցանեն իրենց ամուսնոյն, հոր, մեծ-հոր, աղդականին՝

20.84 20.81460.61

յանկարծական մահը, որ պատահեցաւ Յուլիս 15ին, 66 տարեկանին:

Ցուղարկաւորութիւնը կը կատարուի այս Հինդչարթեի, Յուլիս 18, ժամը 14ին Փարիզի Ս. ՅովՀ. Մկրաիչ եկեղեցին, ուրկէ մարմինը կը փոխադրուի Իվրիի գերեզմ անատունը ։

Մահազդ չստացողներեն կր խնդրուի ներկայս իբրեւ այդ նկատել։

LU. UԻՈԹԱ. - Այրի Տիկին Վերոնիք Միսաբեան, դաւակներն ու Թոռները, Տէր եւ Տիկին Նուպար Գարիկեան եւ աղջիկը, այրի Տիկին Միսաբ Միսաբեան ցաւով կը ծանուցանեն իրեն մօր, մեծ-մօր եւ himmy filet

ԱՅՐԻ ՏԻԿԻՆ ՈՎՍԱՆՆԱ ԳԱԲԻԿԵԱՆԻ (ծնեալ Պետիկեան)

մահր, որ պատահեցաւ Յուլիս 12ին, 78 տարեկանին ։

Ցուղարկաւորութիւնը կատարուեցաւ Լա Սիոթա Յուլիս 16ին, Երեջչարթի:

Фиррар հииу . — 200, Ավընիս Անրի Պարպիւս, 92140 Քլամար:

PUZSUZUWYŁU **4**ኮቲ ኒኮ ሆታል

Հերոսներու օրուան առԹիւ (Խանասորի տարեղարձը) Կիրակի, Յուլիս 21, ամ բողջ օրը, Ժենանսի դաչաին վրայ: Ս.ուստ կերուխում , հանելի անակնկալ-

Գեղարուեստական բաժին:

4C ФъSPE

Հայ կին մր տեղ կը փնտուկ առանձին կնոջ մր մօտ, ընկերութիւն ընելու եւ մ իաժամանակ օրուան իր Թեթեւ գործերը տեսնելու Համար, Համեստ պայմաննե pny:

Zhamamjuh 368-13-50

LUBU SPANY

ՈԲՆՍՎԵՐ ԱՐԻԽՈՆՐՐՐԻ, ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒՆ ԵՒ ՍՓԻԻՌՔԸ

Գրական հայերէններու հարցերը շօչափող լեզուաբանական ուսումնասիրուխիւն մր:

ዓትኄ 15 Ֆቦ · Արտասահման 3 ՏՈԼԱՐ Հետաքրքրուողները կրնան դիմել հետեւեալ հասցէին՝ V. ASSADOURIAN 23, Rue Pixérécourt - 75020, Paris (France) Tél. 236-73-98 et 636-79-56

h 8h8USU4

9. Մ. Միսբնեան (Փարիզ) իր հորեղրօր՝ Սաեփան Միսբնեանի , մահուան ի յիշատակ (Լոս-Աննելըս) 50 ֆր. կր նուիpt «Bunus» fili:

ቀበኮԱՆ ԾԱՂԿԵՊՍԱԿԻ

Տեր եւ Տիկին Վահրամ Գրմրգեան փոխան ծաղկեպսակի 50 ֆր. կը նուիրեն Կապոյա Խաչի կայանին (ստանալ «Ցա ռաք» էն) եւ 50 ֆր. «Ցառաք» ի Արշակ Քիւրքնեանի մահուան առ թիւ:

Տէր եւ Տիկին Սերժ Արզումանեան 100 ֆր. կը նուիրեն Դպրոցասէր Տիկնանց վարժարանին Արշակ Քիւրքնեանի մահ ուան առթիւ (ստանալ «Ցառաջ» էն) ։

«BUPU2»Þ ԸՆԹԱՑԻԿ ԱԶԴԵՐՈՒ ՆՈՐ ՍԱԿԱԳԻՆ

Umhmqn.	100	фр.
Հոգեհանգիստ	40	фр.
Ցաւակցութիւն	20	фр.
Փոխան ծաղկեպսակի	20	фр.
Հարսնիք, նշանտուք	40	фр.
Ծնունդ	40	фр.
Կը փնտռուի	20	фр.
կտուզուի	30	фр.
Ծնունդ Կը փնտռուի	40 20	фр.

Այս գիները մէկ անդամ հրատարակելի եւ սովորական ծաւայով աղդերու համար են, չորրորդ էջ: կանիրիկ վճարումը պարտաւորիչ է

Առեւարական եւ այլ աղդերու մասնաւոր պայմաններու համար, դիմել՝ Թերթին վարչութեան։

Շաւիլի անտառին մէջ գերեզմանատան մոտ ԽԱՆԱՍՈՐԻ ԱՐՇԱՒԱՆՔԻՆ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ ԱՌԹԻՆ կիրակի, Յուլիս 21ին առաւօտեն երեկոյ

Նախաձեռնութեամբ Հ. 8. Դ. Արդութեան խումբին, եւ մասնակցութեամ կապոյա խաչի տեղւոյն մասնաձիւդին Հովանաւորութեամբ Հ. 8. Դաչնակցութեան Փարիզի Շրջանաային կոմիակին

Կը խօսի ԸՆԿ. U.M.L. P. ФИ.ФИ.26U.V

Հայկական գեղարուեստական բաժին, բարձրախօս ժամը ճիչդ 3ին, այցելութիւն Իշխան Արդութեանի չիրիմին Շաւիլի հին դերեզմանատունը

Ճոխ պիւփէ, մատչելի գիներով Առնել 171 Թիւ օԹոպիւսը Փոն ար Սեվրեն եւ իջնել, Փիւի Սան վեն կառ Մոնսիարնասէն կառախումը եւ իջնել Շաւիլի կայարանը Անձրեւի պարագային եկեղեցւոյ կից սրահը

ԱՈՆՈՐՅՐԻ ԱԲԾ

Կիրակի, Յուլիս 28, ամբողջ օրը, Վալապրի անտառը

JUPPULUIT

1 1 1 1 1

Ա.99 . Միութեան վարչութիւնը կը ծա-դավառի աշնի առիթով Ս. Ցակոր եկեդեցւոյ մէջ պատարագ կը մատուցուի: Մկիզր ժամերդութեան ժամը 8.30, սկիցը պատարագի ժամը 10:

\$11.Ph9

Տարօն - Տուրուբերանի Հայրենակցական Միութիւնը Հոգեհանգստեան պաշ աօն կատարել կուտայ 1915ի իր բիւրաւոր նահատակներու յիչատակին , Վարդավառի Կիրակին, Յուլիս 21, ժամը 11ին, Փա րիզի U. Bails. Մկրաիչ եկեղեցին:

Կը խնդրուի բոլոր հայրենակիցներէն

որներիան հարաւին:

LE VOYAGE EN GRECE

n'hésitez pas, adressez-vous à

Mayda BERBERIAN

6, Rue de l'Echelle, PARIS (ler) Tél.: 260-30-20 et 260-67-34 de 9 h. à 19 h. tous les jours

spécialiste de voyages en Grèce, Orient, Moyen-Orient (Liban, Egypte etc...)

Les voyages à partir de 595 F.

266 AUFFATAAAAA TETAKU Zurur

Դիմեցէ՛ք ՄԱՅՏԱ ՊԷՐՊԷՐԵԱՆԻ

LE VOYAGE EN GRECE Ամեն օր ժամը 9են 19

Ճամբորդութիւններ դէպի Ցունաստան, Արեւելը, Եգիպաոս, Լիբանան 595 Ֆր. Էն ՍԿՍԵԱԼ

464038 662

ՕԴԱՓՈԽՈՒԹԵԱՆ ԿԱՑԱՆ

Օգոստոսի համար արձանադրութիւն ները կր կատարուին այս Շարան, Ցուլիո 20, Just 1544 18 Zuj Uzulnjeh Suh կապ. Խաչի գրասենեակը, 17 ռիւ Պես։

ՇԱՒԻԼԻ Ս. ԳՐ. ԼՈՒՍԱՒՈՐԻԶ

Մ.յս Կիրակի պատարադ:

ՄԱՐՍԷՑԼ - ՍԷՆ ԺԵՌՈՄ

Umput JL - Uth detent h U. Umamy-1. Մեսրոպ եկեղեցոյ վարչութիւնս պայ. աշնապես կը ծանուցանե Սեն Ժևումի և շրջակայի բոլոր հասարակութեան, թե Burgho 21 Կիրակի, Վարդավառի ամին առիթով հանդիսաւոր Ս. պատարադ կլ կատարուի, նաեւ ինչպես ամեն տարի, այս տարի եւս Հոգեհանգստեան պաշտոն կը կատարուի Սիվրիհիսարցիներու բոլոր նահատակներուն, նաեւ հին ու նոր ժեռելներու Հոգիներու յիչատակին։

Առ այդ կը հրաւիրուին հաւատացեալ ները եւ Սիվրիհիսարցիները, յարդելու իրենց մեռելներուն յիչատակը։

VIENT DE PARAITRE

LES ARMÉNIENS CONNUS ET INCONNUS

DE NOE A NOS JOURS

par HAGOP - KRIKOR

Editions LA PENSEE UNIVERSELLE 3 bis, Quai aux Fleurs 75004 - PARIS Tél.: 325-85-44

Prix 20.33 F. TTC

Imprimé sur les Presses DU JOURNAL «HARATCH» 83, rue d'Hauteville 75010 Paris

Հ.Ց.Դ. ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻ FU.VU.4NHIT

SUPBAUL FULUANTUL

Օգոստոս 1էն 30

AGDE

Zwugt .-

Camp du Nor Séround Chalet St. Mathieu - Route de Bessan 34-Bessan (Hérault — Tél. (67) 94-10-52

Արձանագրութիւն Երկուչարթի իրիկուն ժամը 18.304ն 20 եւ Շարաթ ժամը 17էն 19

Հայ Մշակոյթեր Տուն 17, Rue Bleue, PARIS (9e) — (Départ collectif de Paris)

Կեգրոնական եւ Հարաւային Ֆրանսայի համար դիմել Նոր Սերունդի խումբերուն 9-ինը ._ Մէկ ամսուան համար 750 ֆր.: 14 օրեն աւելի՝ 29 ֆր. օրը, 7էն 14 օր՝ 32 ֆր. օրը, 7 օրէն պակաս՝ 35 ֆր. օրը։

Zuuspni dulufp' juichibui:

ԱՄԱՌՆԱՑԻՆ ԱՐՋԱԿՈՒՐԴ 3UBUUSULh

2 ՕԳՈՍՏՈՍ - 17 ՕԳՈՍՏՈՍ 1974 ,, 2 օր ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ, 13 օր ԵՐԵՒԱՆԻ մեջ Գին՝ 2850 фրանք

6 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ - 21 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ — 2 օր ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ, 13 օր ԵՐԵՒԱՆԻ մեջ Գին՝ 2720 փրանք

եւ յաւելուածական երկու ճամբորդութ իւններ, ուղղակի՝ ՄԱՐՍԷՑԼԷՆ ՄՈՍԿՈՒՍ Ա. ճամրորդութիւն՝ 2էն 15 Օգոստոս։ Գին՝ 2800 ֆրանք։ Բ. ճամրորդութիւն՝ 6էն 19 Սեպտեմբեր: Գին՝ 2780 ֆրանք:

Բոլոր ճամ բորդու թիւնները տեղի կ'ունենան երթ ու դարձ օդանաւով, «Արժենիա» կամ «Անի» հիւրանոցներու Առաջին կարգի երկու հոգինոց սենեակններու ժչն լոգարանով եւ մասնաւոր սպասարկութեամբ։ Այցելութիւններ՝ Երեւանի այլու տեսարժան վայրերն ու մչակութային հիմնարկները, ինչպէս եւ՝ Ջուարթնոց Սարդարապատ, Սեւան, Էջմիածին, Էրերունի, Գեղարդ, Գառնի, եւայլն։

TRANSTOURS — 22, rue du 4 Septembre, PARIS (2e) — Tél.: 742-77-40 ուր կարելի է ներկայանալ Կ. ՈՒՆՃԵՍՆԻ, ամեն Երկուչարթի, Չորեջջարթի மேறமடு 45மார் மாழ சயிழ 15-18

ՄԱՐՍԷՑԼ՝ գիմել 2. ԱԼԻՔՍԱՆԵԱՆԻ՝

11, rue du Bassin - SAINT-JULIEN - Tél.: 93-04-90 et 66-38-92 ՎԱԼԱՆՍԻ «ՀՀ Ն. ԳԱՍՊԱՐԵԱՆԻ — ԼԻՈՆ՝ ՊԱԼԵԱՆԻ — ՏԷՍԻՆ՝ Կ. ԳԱՐԱԵԱՆԻ — ԱԼՖՈՐՎԻԼ՝ 8. 908ԱՃԵԱՆԻ

1 ከህ ዓ ՇԱԲԹ ከ anhlhu 18 JEUDI JUILLET



0000000 ՀԻՄՆԱԴԻՐ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

HARATC

LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE Directrice: ARPIK MISSAKIAN 83, RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS

Tél.: 770-86-60 —

C. C. P. Paris 15069-82

Fondé en 1925 R. C. Seine 57 A 2731

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա Տար 150 ֆ . Վեցամսեայ Արտասահման Տար. 175 ֆ. Հատր

80 фр. 0,90 ф.

50ቦዓ ያԱቦት — Թትት 13 066

LE NUMERO 0,90 F.

Fondateur: SCHAVARCH MISSAKIAN

50° ANNÉE - N° 13.066

OFALL POURC

ՀԱՄԱԶԳԱՑԻՆԻ ՊԵՑՐՈՒԹԻ ՃԵՄԱՐԱՆԸ

ձեմարանը պետական առումով լման բրկրորդական վարժարան է եւ կր լրացնէ արդիական մանկավարժութեան դրեթե հոնսն անանդարաբենն: Աբրի Հանո եագաչմունը. - U.) Քառամեայ Մանկապարտեղ, ß) Հնդամեայ Նախակրթարան, Գ) Քաոտնետյ Միջնակարդ բաժին (2.-Թ. դասարաններ) , որ կը յանգի լիբանանեան եւ ֆրանսական պրրվեներուն, Դ) Եռաժեայ երկրորդական բաժին (Ժ.-ԺԲ. դասա րաններ), որ կը յանգի լիբանանեան գիտական պաքալորէայի Ա. եւ Բ. վկայականներուն (Ուսողութեան եւ փորձառական գիտութեանց բաժիններով) եւ ֆրանսական պաքալորէայի Փիլիսոփայութեան

ձեմարանը պետական ծրագրին զուգընթաց ունի հայերէն լեզուի, հայ գրականունեան, Հայոց պատմունեան եւ Հայադիտական այլ առարկաներու պարտադիր ուսուցման բաժին, ինչ որ յաւելեալ աչխատանք կր պահանջէ աշակերաներէն: Չորս լեղուներ . կ'ուսուցուին ճեմարանին մեջ, հայերէն, արաբերէն, ֆրանսերէն եւ անգլերէն ։ Ընդհանուր զարգացման տեսակէտով ձեմարանի աչակերաները դերակչիռ են լիբանանեան անուանի դրպրոյներու համապատասիսոն դատարան ներու աչակերտու թենկն : Դասերկն գուրս ձեմարանի աչակերաները կր հետաքրքրըուին նաեւ ընկերային գործունկութիւ հով։ Թ.-ԺԲ. դասարաններու աշակերտ ները տասնեակ տարիներէ ի վեր կանո*հաւորարար կը հրատարակեն* Ջահակիր լսարանական հանդեսը, իրրեւ պաշտօնա*թերթ իրենց* «Լսարանական Միութեան», կունենան իրենց ժողովները, հաւաքոյնները, պատյաները, իոքրական աշխա տանքները, դասախոսութիւնները, եւն .: ձեմարանը այս տարի կը Թեւակոխե իր 45րդ դպրոցական տարելրջանը: 44 மாழாடயம் மீத்த விகியமுயிழ மாடயிக் 5 519 անաւարտներ եւ 750 Թերաւարտներ։ Շրջանաւարտներեն շուրջ. Հարիւր հոգի ներկայիս կը հետեւին բարձրագոյն ուսման, ոմանը միաժամանակ պաշտոնավարելով իրրեւ ուսուցիչ: Մնացեալ 4005ն 130ը նուիրուած են կրթական ասպարէզի, իրբեւ մնայուն կամ այցելու ուսուցիչ կան անօրեն: Մահացած են 8-9 հոդի: Շուրջ 40 շրջանաւարտներ կապուած են մչակությային կամ գիտական կետնջին՝ իրրեւ Համալսարանի դասախոս, դրող, նրավարակագիր, լրավրող, երաժիչտ, դեղարուեստի կամ բեմի նուիրեալներ:

Տնօրենութերւնը այս տարի եւս իր Տեղեկադիրը Հրատարակած է 60 էջնոց արակերավարե ժենս լիով դե, որեկա յացնելու Համար Ճեմարանի «Անցեայն ու ներկան, հունձքը եւ 1973-74 տարեշրջանը»։ Կուտայ վիճակագրական մանրա մասն տեղեկութիւններ ձեմարանի անդեալ պատմունեան եւ ներկայ կացունեան մաոին։ կը Հրատարակէ շրջանաւարտներու ամրողջական ցունկը: Կր չեչուէ մասնա ւորարար, որ ոչ-ուսանող ճեմարանա ւարտներու աւելի քան 41 առ հարիւրը նուիրուած է կրթական – մտաւորական – գեղարուեստական - մշակութային գոր ծին։ Մնացեալներէն չատեր (շրջանա ւարտ կամ ոչ) թեև ուղղակի կապ չունին դատուսնարար - դշարունայիր աստանես-

Lathaste That the thre

ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԳԻ ՆԻՍՏ

ՄԵԾԵՐԸ ՆԵՂ ԿԱՅՈՒԹԵԱՆ ՄԱՏՆՈՒԱԾ

Պետական հարուածի մր պարադային, ամենեն կարեւորը անչուլա անմիջապես կամ բոլորովին յաջողիլն է կամ բոլորովին ձախողիլը։ Արդարեւ, Կիպրոսի վիջային այուսն շատ նանմ է բւ րբմ իանութեան մատնուած են ոչ միայն չահակիցները այլեւ եւ մանա'ւանդ մեծ Պետու -

Մակարիոս Արթ. որ ապաստան դտած էր Անդլիացիներուն մom, անոնց միջոցաւ Մայթա անցած էր եւ Չորեբչարթի օր Տամրայ կ'ելլէր դէպի Լոնտոն , ուրկէ հաւանական էր որ անցնի՝ Նիւ Եորբ, ուր Ապահովութեան Սորհուրդին առջեւ կ'ուդեր պարզել կացութիւնը:

Մակարիոս, այսօր, կը յիչեցնե 1936ի

ներու հետ, որոնք առեւարական են կամ րժիչկ, պաշտոնեայ կամ ճարտարադէտ, սակայն այլապես կը բերեն իրենց դնահաաելի նպասար գաղութներու ազգային հանրային կեանքին։

Տարուէ տարի կը չատնայ բարերարներու Թիւր : Շնորհիւ նուիրատուու Թեանց , ձեմարանը կ'օժտուի արդիական կատարե_ լագործուած գիտական աշխատանոցնե pny:

Ս,յս տարուան ամենեն կարեւոր յաջողութերւնն է ձեմարանի օժանդակ դպրոդական Հաստատութիւն մր կառուցանելու համար առնուած գործնական ջայլը : Համազդայինի կեդրոնական Վարչութիւնը լաջողած է դնել Հայաբնակ ԱնԹիլիասի բլուրներուն վրայ 46.000 քառ. մեթեր տարածութեամբ հողամաս մը, որուն վրայ պիտի կառուցուի դպրոցական - մշակութային - մարզական աւան մը (այս վեր-9hu pudhun Z. V. C. V. h հետ գործակ-

Այս մեծ ծրագրի իրագործման Համար Իզմ իրցի հայ բարեկամ մր Համազգայինի արամադրութեան տակ դրած է 50.000 տոլար, ամերիկահայ ուրիչ բարեկամ մր նուրրած է 140.000 տոլար : Իսկ ամ էնեն մեծ նուիրատուութիւնը կատարած է 9. Մելանըթժոն Արսլանեան, որ ստանձնած է ձեմարանի նախակրթարանի եւ երկրորդական բաժնի կառուցման բոլոր ծախ -

Երբ ջանի մր տարիէն աւարտին կառուցումները, նոր աւանը պիտի ունենայ իր մանկապարտէցի, նախակրթարանի եւ միջնակարգ - երկրորդական բաժնի ընդարձակ չէնքերը (երկրորդ փուլի աւարարն՝ 2500 աշակերաի համար), վարչական չէնքն ու Հայադիտական Հիմնարկը, գիչերօխիկներու չէնքը, արուեստի կեղրոնը, սրաՀները, մարդարանը՝ յա րակից մասերով, լողաւազան, եւայլն։ Հսկայական ծրադիր մր, որուն լրիւ իրականացումը մեծ դումաըներու կը կարօտի ։

Մինչ այդ, ձեմարանը միջոցներ ձեռը առած է աշակերաներու Թիւր 926էն 1000ի հասցնելու համար։ Վարձած է դիչերօ-Թիկ աղջիկներու համար յարկարաժին մր դարոցին դեմի չենքին մեջ։ Պիտի խրսատցուի նոր աչակերաներու ձեմարան մուտքը, որպեսզի Թիւր հազարը չանցնի:

ZPULS - UUUNILL

Նեկիւոր Ազգերու Դաչնակցութեան առ-9եւ: Շատերու համար, գլխաւորարար Մոսկուայի եւ Ուաշինկ[ժընի , Մակարիոս , առանց իչխանութեան, «բեռ» մըն է: Մոսկուա կողմնակից է իրեն բայց մինչեւ ո°ւր կրնայ երթալ իր կողմնակցու-Թիւնը: Հաւանական չի Թուիր որ պատրաստ ըլլայ գինեալ միջամտութեան մր եւ առանց այդ միջամաութեան կարե լիութիւն ալ չի կրնար ըլյալ ստեղծուած կացութիւնը փոխելու եւ Մակարիոսը կրկին իշխանութեան գլուխ բերելու։ Ուայինկներն ամենեն առաջ կ'ուղե կրակը մարել, մինչ Անդլիա ամեն ձեւով կը պաշտպանե Մակարիոսի ապահովու -செடியு:

Կորին մեջ, կր Թուի Թե կորւները դադրած են եւ Սամսոն կազմած է իր դահլինը։ Հակառակ Յունաստանի բրոնած պաշտոնական գիրքին, ոչ ոք կր կասկածի թե դինուսրականներու այս պե տական հարուածը « ներածուած » ապրանք էր։ Անենք լակոնական ղեկոյցով մր կր յայանե թե կ'ուղե «պահպանել Կիպրոսի անկախութիւնը եւ հողային ամրողջականութիւնը։ Անցած ղկպքերը միայն Կիպրացիներուն կը վերաբերին եւ Յունաստան չի միջամահը ուրիչ երկիրուրու հերջին գործերուն»:

Գալով Թուրբերուն, Ազդ. Ժողովը նիստի հրաւիրուած է Յույիս 18ին մինչ դինեալ ուժերը կազմ ու պատրաստ են եւ Ատանացիները «Կիպրո՛ս, Կիպրո՛ս» պոռացած են երբ զինուորական դունդերը քաղաքեր հ, արոնքերը:

Ամեն պարագայի կր Թուի թե տեղւոյն *իրայ Մակարիոսի կողմնակիցները հող* կորսնցուցած են եւ ապստամբները տէրն են կացութեան : Անչուլա գոհեր կան եւ 60 մեռեայի մասին կր խսսուի : Քաղա քական գետնի վրայ, միայն բրիտանական կառավարութիւնն է որ կրնայ դեր խաղալ, քանի մէկն է Ցիւրիքսի Համաձայնագրերուն երեք երաչիսուոր Պետու -Թիւններեն (միւս երկուքը՝ Թուրքիա եւ **Ցունաստան**, ուղղակի խնդրոյ առարկայ

× Յունաստանի նախկին վարչապետը՝ Գարամանլիս յայտարարութիւն մր ըրած է մամուլին, ուր կը զգուչացնե ԱԹենքի կառավարութերւնը «աղետի» մր դեմ: Հրամայական կր նկատէ վերջ տալ եղածին եւ օրինականութիւնը վերահաստաmbi Umhuphauh Shingail:

× Նիկոսիոյ ձայնասփիւռը Թուրջերէն հաղորդումներով կր փորձէ հանդստացնել Թուրքերը եւ ապահովել որ որեւէ բանե վախմալու պատճառ չկայ։

× Ֆրանսայի Համայնավար կուսակ ցութիւնը գեկոյցով մը կը դատապարտե եղածը, ԱԹԷնքի «ֆաչիստ դնդապետները» *հեղինակները նկատելով պետական հար* -

× Սերադպուրկի մեջ Եւրոպայի Խորհուրդի կողմե, ընդե. քարտուղարը յայտարարեց Թէ չատ կարեւոր է կիպրոսի անկախութիւնը։ 1961ին է որ Եւրոպայի Խորհուրդը նուիրագործած է կղզիին անկախութիւնը, անոր անդամակցութիւնը ը មាត្ត ការ មាន ប្រជាជា :

Provuntus derne

կիՆԵՐՈՎ ՊԻՏԻ ԶԲԱՂԻ

Էքսփրէսի *խմ բաղ բապետուհին* 24 ժամ նախարար նկատուել ետք, ասկե վեց շաբախ առաջ, բացատրած էր իր Թեր թին մեջ թե ինչ-ինչ պատճառներով չեր կրցած ընդունիլ իրեն դրուած պայմանները։ «Շատեր պիտի խանգարէի» կը գրեր Տիկին Ժիրու եւ իր գոհունակու -Թիւնր կր յայտներ որ մաս չի կազմեր դահյինին։ Կ'ըսկը նաև Дե ուղած եր գրչի ազատութիւնը պահել եւ չէր ըն-กุกเรียกเพช :

Bանկարծ վեց չաբաթ եաջ, ամեն ինչ կը փոխուի, կամ Տիկին Ժիրուն կը փոխուի : ինք որ երկար բացատրած էր թե ինչո'ւ պետք է Միխերանի քուէարկել, zmm hups thend he pugumpt fot Upթերան բուէարկելով կարելի է Ժիսքար ա, բոնքերի րախանան ններ:

Անարիես Իւմանիթեի մեջ չի խնայեր Տիկին Ժիրուի, որ դեռ քանի մը չարան шռաջ առանձնաչնորգներու պաչապան աջի մարդ մը կը նկատեր Ժիսքարը և յանկարծ կր նկատէ որ ընկերային անարդարութեանց դէմ պայքարի մը ախոյեան մրն է եղեր նոյն Ժիսքարը: •

Перыви Вршиниц фррпе чилу Лијմաններուն են ժանախարարն է ու յայ տարարեց թե Հաւանարար չկարենայ այլեւս նոյն թափով աշխատիլ Էքսփրեսին, «պատչան այ չրլլար» աւելընելով: Այս նչանակումը ցոյց կուտայ նաեւ թե ժ-իսքան աւբքի ամաա ին ըրապե իրեներրեն pr. St. ba.h blumbudg, had Thome աւելի տէրն է Կօլիստներու կուսակցու-Alimin:

fully un snyny

ԵԹՈՎՊԻՈՑ մէջ ըահակը ձերբակալած է Պայապանութեան նախարարը, որ Հայլե Սելասիկի պաշտպանութիւնը կը վայելեր:

brbhu's -> Durha z b m c s h q

ԵՐԵՒԱՆ (Արմենփրես, Յուլիս 10)

PULLURUSPA UNUL

UU.PU.ZU.PAPT 4PU.B

Սանահին գիւգը, որ անդնդախոր ձորի մը ծայրին՝ սարահարթի վրայ ծուարած պատմական բնակավայր մրն է, ներկայիս Ալավերդիի բնակելի Թաղամասերէն մէկն է դարձած ։ Ալավերդիէ Սանահին երկարող լեռնային նախկին կածանին տեղ այժմ կպրապատ ճամրայ մր բացուած է: Հինաւուրց գիւդին տուներուն կողջին նոր չէնքեր կր կառուցուին ։ Ստեփանա ւանեն ջրմուդիով խանելու ջուր բերուած է։ Նոր չէնքեր, շարժանկարի սրահ, ակումը, դպրոց, մանկապարտեզ, գոց չուկայ եւ այլ կառոյցներ չինուելու վրայ են։ Նախատեսուած է, որ 20.000 հոգի բնակի Սանահին ։

ՎԿԱՑԱԿԱՆԻ ԱՐԺԱՆԱՑԱԾ ԱՄՍԱԳԻՐ

«Հայաստանի գիւղատնտեսութիւն» ամսադիրը Համամիութենական վկայական ստացած է, որովհետեւ ամսադիրը լայնօրէն լուսարանած է դիւղատնտեսական ՀԱՅՐԵՆԻ ԲՆԱՇԽԱՐՀ

ԱՆՁԵՌԱԿԵՐՏ ՅՈՒՇԱՐՁԱՆՆԵՐ

-0-

Հայաստան հարուստ է ընուքժեան յուչարձաններով , որոնք պատմական հնու -Թիւններուն չափ հետաքրքրական են ։

Բնուխեան յուչարձանները մէջտեղ եկած են առանց մարդու միջամտուխեան,
եւ առաջին առիխով այս է գլխաւոր տարբերուխիւնը անոնց եւ պատմական յուչարձաններուն միջեւ։ Այդ իմաստով բընուխիւնն ալ բնական յուչարձան մըն է։
Սակայն ներկայ պարադային խօսջը կը
վերարերի բնական այն առարկաներուն,
որոնջ իրենց չրջապատէն կը տարբերին
իրենց ուրոյն ձեւով, ընոյխով կամ ալ

Գոյունին ունին ընունեան այսպէս կոչուած անկենդան եւ կենդանի յուչարձաններ: Առաջինները, իրրեւ կանոն, չատ տշելի հին են, քան ամէնէն հին պատ մական յուչարձանները։ Ասոնց տարիքը (մեծ մասամը՝ մօտաւոր) կը հաչուսւի տասնեակ հաղարաւոր եւ միլիոնաւոր տասիներով։ Կան անչուչա բացառունիւն -

ներ ալ (Հաղուադէպ):
Կենդանի աշխարհին մէջ, մեծ մասամը
բուսականութեան, ընութեան յուչարձանները չատ աւելի երիտասարդ կրնան ըլլալ, բաղդատմամը պատմական յուչար –
ձաններուն:

Սովորաբար երը կամուրջ կ՚ըսուի, կը հասկցուի մարդոց ձեռջով չինուած Հադորդակցուխեան կառոյց մը։ Կան սակայն կամուրջներ ալ, որ անձեռակերտ են, բնաստեղծ, մէջտեղ եկած բնական տարբեր Հոյովոյխներով։

Ներկայ Հայաստանի ամենեն ծանօթ ընական կամուրջը կր դանուի Զանդեցուրի մեջ, Որոտան գետի կիրճին, Տախեւի հուրակաւոր վանքին մօտ: Կամուրքը ունի 60-65 Shepp myune phil be 15-20 dbp երկարութերւն. անոր տակէն իր փրփուր ջուրերը կը տանի Որոտան գետր։ Որոտանի աջ ափեն բիուղ հանքային տաք Incubence wamswand &, no stouty bկած է այդ կամուրջը։ Կիրճին ամենեն மிக்ற கயமாடயத்திய மித்த, மியாற யி கட கியர்ம կողմերէն անջատուած են Հսկայ քարա ժայրերը եւ ճօտեցած են իրարու: Այնուհետեւ հանքային ջուրերը աղով «ծեփելով»՝ միաձուլած են քարերու այդ կամուրջը, որուն ժողովրդական անունն է «Սատանի կամուրջ» : Ազին պատճառով է նաեւ որ կամուրջին տակ կազմուած են րազմանիւ եւ բազմաձեւ կանյաբարեր, որոնը ջանի մը յարկ կը կազմեն : Ասոնը րաւական բարդ ձեւով միահիւսուած են:

Բնական կամուրջներու աւելի տարածուտծ տեսակը, այսպէս կոչուած «ծակքարերն» են, որոնք մէջտեղ եկած են նորագոյն հրարխային ժայրերու երկախաքարերու մէջ։ Ամէնէն ծանօթեր կը դրանուի Մարտունի չրջանի Ծակքար դիւ – դին մօտ, Սեւանի մօտերը։ Անոր կա – մարին տակէն կր հոսի Բախտակ դետը։

«Ծակրարեր»ու կազմունիւնը կը բա ցատրուի հետեւեալ ձեւով ։ Գետակը կամ
ջուրի ժամանակաւոր հոսանքը քայքա յելով ժայռերը՝ այրեր կը փորէ, որոնք
կը միանան դետակին հունին հետ ։ Ջուրերը կը հոսին այդ անցքերէն, քարայրներու յատակէն, իսկ այրերու առաս տաղը կը մնայ կամարաձեւ կամուրջի մը
նման ։ «Ծակրարեր»ու ընական կամուրջներ ունին նաեւ Հրազդան դետի ձորին՝
Բջնի դիւղը, Ջերմուկ, եւայլն ։

«Քարէ յուշարձաններ» էն ամ էն էն նրշանաւորները Հայաստանի մ էջ, այս պես կոչուածը հոգաբուրդերն են։ Ասոնջ
կը դանուին Զանդեղուր, յատկապես Գորիսի շրջակայջը։ Քաղաքը տեղաւորուած
է լայն հովիտի մ էջ, որու լանջերուն հեռուէն իսկ կ՝ երեւին արեւի չողերու տակ
բարձրացող բրդաձեւ աշտարակներ։ Ասոնք ամ բողջ «անտառ» մը կը կազմ են։
Ասոնք բաղմազան եւ քմահաճ ձեւեր ունին, սովորաբար կոնաձեւ են, բրդաձեւ,
ոնկաձեւ, ատամնաւոր՝ դասաւորուած
խումը – խումը կամ առանձին։

«Հողարուրդեր»ու մեծ մասը ունի մէկ կամ ջանի մը մեծ ու փոքր ջարայրներ, առաւելարար բնական։ Քիչ չեն նաեւ փորուած ջարանձաւները։ Երկու տեսակի ջարայրներն ալ անցեալին իբրեւ բնա - կավայր օդաադործուած են։ Քարայր - ներէն չատերը կը դանուին մեծ բարձրու- Թեան վրայ (տասը եւ աւելի մեԹր), եւ Հոն մուտք դործելու Համար օդաադոր- ծած են պարաններ եւ սանդուիններ։

Դիլիջանեն ընդաժենը եօթեր քիլոժեթեր արեւժուտք, Ադստեւ դետի աջ այիին, Հաճարենիի եւ բոխի խառն անտառներու մեջ կ՝աճի նաեւ կենին, կամ ինչպես երբեմն կը կոչեն՝ կարմրածառը:

Կենին փչատերեւ ծառատեսակ է, մեդի հասոծ է նախորդ երկրարանական ժամանակաչրջաններէն եւ մեծ տարածում
դատծ է ջանի մր տասնեակ միլիոն տարի առաջ։ Ներկայիս այդ ծառատեսակը
րաւական տարածուտծ է, սակայն ամենուրեջ ցրուած են, այլ տեսակ ծառերու
հետ խառն, այսինչն հաղուադիւտ է։
Ածր դանդաղ է, րայց երկարակեաց է.
Անդլիոյ, Ֆրանսայի եւ Եւրոպայի միւս
երկիրներուն մէջ կենիներ կան երկու
մենի տրամադիծով, որոնջ 2000-3000
տարեկան են։

Հայաստանի մէջ կենին Հատուկենտ կ'ածի հիւսիսի անտառներու եւ Զանդե – դուրի մէջ։ Անոր ամէնէն մեծ բուսուտ– ները կը դանուին յատկապէս Դիլիջանի շրջակայքի անտառներուն մէջ։ Ասոնք կ'ածին առանձին պուրակներով եւ խում–

UU4p be hrybre

Համաշխարհային երկրորդ պատերազմի աւարտին, համայն մարդկութեան բաղձանքն էր աշխարհի խաղաղութիւնը եւ աղդերու խաղաղ դոյակցութիւնը:

Այս ձգտումներով եւ սկզբունքներով համրայ ելան կարդ մը Պետութիւններ եւ 1945 Հոկտեմբեր 24ին հիմը դրին Միացեալ Աղգերու կաղմակերպութեան (ՄԱԿ):

ծամանակին հետ համընթաց, ՄԱԿը ուռծացաւ, ընդլայնեց իր աչխատանջի ծիրերը, որոնջ ոչ միայն ընդդրկեցին խաղաղութեան եւ միջազդային ապահովութեան հարցեր, այլ նաեւ տնտեսական, ընկերային, արդարադատական, ինա – մատարական եւ դիտական հարցեր:

ձիչը է, որ Միացեալ Արդերու Կաղմակերպութիւնը աճեցաւ։ ձիչը է նոյնպէս, որ ան դիտական զանազան մարդերու մէջ նուաճեց յաջողութիւններ։ Բայց եւ այնպէս ճիչը չէ, որ Միացեալ Արդերու Կազմակերպութիւնը լիովին արդա – րացուց իր անունը։

Հոն, ՄԱԿի մօտ, չեն ներկայացուիր Համայն աչխարհի մեծ ու փոքր ազդերը։ Փաստօրէն, ՄԱԿի կ՚անգամակցին միայն Պետութիւններ, որոնք անկախ են կամ ինջնիչիսան։

ՄԱԿի չի կրնար անդամակցիլ ազգ մը,
որ դարերու պատմունքիւն եւ մչակոյն
ունենալով հանդերձ, չունի անկանու —
նեսն:

Ժողովուրդներ, որոնք իրենց մայրենի

բերով: Հոս ծառատեսակին միջին տաբիջը 100-180 է, իսկ ոմանջ ալ 200-250
տարի: Կենիի միւս՝ աւելի մեծ տեղա մասը նոյն Դիլիջանի շրջակայջը կը
դանուի, Կրասնոսելոկ տանող Տամբուն
ձախին: Հոս աւելի խիտ են բուսուտ ները: Ծառերուն ամէնէն մեծ բարձրուԹիւնը 30 մեթերի կը Հասնի, իսկ տարիջը՝ 300-400:

կենին անուանի է իր արժէջաւոր փայաով: Դիմացկուն է, ծանր, ամուր եւ
ձկուն: Լայնօրէն կ'օգտադործուի փայտամ չակութեան արդիւնարերութեան մէջ։
Հին աշխարհի մէջ կարմրափայտեն կր
պատրաստեին կարասի եւ նետ ու այդ
պատձառով ալ Հայերը նետ ծառ կ'ան-

Այդ Հաղուագիւտ ծառատեսակի վայ – րերը, ինչպէս ի դէպ Դիլիջանի շրջակայ– ջի խոլոր անտառները, յատուկ պահպա– նութեան կ՝ենթարկուին։ Արդիլուած է ծառահատումը, որսորդութիւնը, եւն.:

9. U.F.P.U.ZU.U. & U.V

Հողերէն բռնի տեղահանուելով կարողուին, չեն կրնար լսելի դարձնել իրնց ձայնը հոն, ուր արդարութիւն, խաղա դութիւն եւ միջադդային ապահովութին

Հայեր, Քիւրտեր, Պաղեստինցիներ այս Հաստատում ինւ օրինակներն են։

Ազգեր, երբ նոյնիսկ միակամ ՄԱԿին կը ներկայացնեն իրենց բողոջը կամ բաղձանջը, ՄԱԿը Հընդունիր եւ կ՝անտեսէ դայն, որովհետեւ ներկայացնողը անդամ երկիր, Պետութիւն չէ...

Միացեալ Ազգերու Կազմակերպունին։
Որջա՞ն արդար որակում է արդեօք և
պէտը չէ՞ ՄԱԿը որակել Միացեալ Պեառւթիւններու Կազմակերպութիւն, մինչեւ այն ատեն, որ բոլոր ազդերը ոչ միայն չեն ներկայացուիր կազմակերպութեան մօտ, այլ նոյնիսկ լսելի չէ անակ
ձայնը։

1966ին, ՄԱԿի ԸնդՀ. Ժողովը պահանջեց դադրեցնել Պետութիւններու ներջին կամ արտաջին դործերու միջամուն ըշրալու ամէն փորձ եւ դատապարտեց ամէն ձեւի միջամառւթիւնները, յայտարարելով դանոնջ իսաղաղութիւնը վտանդող գլիսաւոր ադրիւրներ։

Նոյն տարին, ԸնդՀ. Ժողովը վերա-Հաստատեց, Թէ Պետութիւնները պէտք է հոստորեն դգուչանային իրենց միջազգային յարաբերութիւններուն մէջ սպառ նալիքի կամ ուժի դործածութեան դիմելէ՝ Հողամասերու ամբողջականութեան կամ Պետութեան մր ջաղաքական անկարութեան դէմ:

1970ին, ԸնդՀ. Ժողովը վերահաստա տեց, Թէ իւրաջանչիւր ՊետուԹիւն պարտաւոր է ուրիչ ՊետուԹիւններու ազգ.
դործունէուԹեան չմիջամտել եւ Թէ
ՊետուԹեան մը Հողամասը չի կրնար
ռազմական դրաւման, ոչ ալ ուժի դործածուԹեան սլատՏառաւ լունատիրուԹեան
են Թարկուիլ:

Արդ, վերջին տասնաժետկի միջազդային ղէպջերը եւ ՄԱԿի որդեդրած դիրջը ի՞նչպէս բացատրել։

Կիպրոսի մէջ 1963ին յոյն եւ Թուրք Համայնքներու միջեւ ծագած կռիւին իրրև արգիւնք, ՄԱԿը իր ապահովունեան աժերը հաստատեց հոն։ 12 տարիներ հաք, երբ կը տիրէ նոյն լարուածունքիւնը, նոյն անտպահով վիճակը եւ Նիկոսիոյ երկուքի բաժանումը, ցոյց կուտայ, նէ ՄԱԿը չէ կրցած արմատական լուծում դոնել։

Վիէ Թնում : Տարիներ չարունակ պատերազմ , տարիներ չարունակ մահ եւ աւեր սվուուեցան : ՄԱԿը պատերազմը դաղերնել և ընհլ եւ մնաց դիտողի դերին մէք :

1967ի արար – իսրայելեան պատերագմին իրրեւ լուծում , Ապահովութեան Խորհուրդը 1967 Նոյեմբեր 22ին միաձայնութեամբ որդեդրեց 242րդ յօդուածը։ Որդեդրեց , բայց երբեջ չկրցաւ պարտադրել դայն եւ սպասեց , սպասեց , որ 1974ին Միացեալ Նահանդներ իրենց երկր

ԱՆԴԵՆԱԿԱՆԷՆ ԵԿՈՂ ԼՐՏԵՍԸ

Այս երկրորդ նամակը կը վաւերացներ նախկինին տեղեկութիւնները։ Մանաւանդ սարտին րառը ուշադրութիւնը դրոնք այս րառին մեջ նկատեցին անդլիական հիւ և մուրի մեկ սջանչելի նմոյշ մը։ Սարտին պիտի կատարուէր Սարտինիա կղզիին վրայ։

Սակայն Հաղարապետ Ուիլերմ Մարթինի ինջնութիւնը չփոթի կը մատներ դերման սպայակոյտը։ Ո՞վ էր այս սպան։ Ի՞նչպես կարելի եղած էր այս պարդ դին – ուորականին։ Հարկաւ մարդարէ պէտք էր րլյալ դուչակելու Համար որ Ուիլերմ Մարթին կոչուած անձ մը դոյութիւն չունէր, եւ Հուէլվայի ծովափին վրայ դրտնուած մարմինը կը պատկաներ անդլիացի անժանօթ ջաղաջացիի մը։

Նամակներու ըննութենեն եւ մեկնարանութենեն ետք սկսաւ խորերդաւոր սպային ինջնութեան Հաստատումը։ Ինջնու-செக்கம் சொடிரசு எர யுயாரயயயாடயல் தா անդլիական իշխանութիւններու կողմե, չեր կրար կասկածներու տեղի տալ։ Նամակներէն երեւան եկաւ որ, Ուիլերմ Մարթին կը պատրաստուեր մօտ օրեն ամուսնանալու **Փամելա անունով օրիորդի** մր հետ։ Թուղթերուն մեջ կար ստացադիր մր, ստորագրուած լոնտոնեան գո-Հարավաճառի մր կողմե, որ կը հաստաաէր ծախած բլլալը նչանտոււքի ադամանդակուռ մատանի մը։ Աւելին. իր մահին օր մր առաջ, Հաղարապետը Թատրոն դացած էր իր նչանածին հետ, ինչպես կր փաստէին ժատրոնի երկու տոմսակներ, որոնը կր կրեին Ապրիլ 23 Թուականը: Այս բոլորը կը փաստէին որ Հազարապետ Ուիլերմ մասնաւոր առաջելուԹեան մր ղրկուած էր անակնկալօրեն, իր նչանածէն բաժնուելէ աննիջապես եաբ եւ մեռած էր արկածով:

Մէկ խոսթով՝ Գերմանացիները երե ւոյժները կը մեկնաբանէին անգլիական դաղանի սպասարկուժեանց ուգած ձեւով եւ կ'իյնային լարուած ժակարդին մէջ։

Աննիջապես որ պետք եղած լուսարա – նութիւնները տրուեցան, Հիթլեր ժողովի կանչեց մառեչալ Քայթելը եւ ծովակալ Տերնիցը, որպեսզի պետք եղած միջոց– ները ձեռք առնուին դաշնակից ուժերու ցաժաջանումը ձախողունեան մատնե- նակին կրած պարտունիւններէն ետք ալու համար:

Գերմանացիները յանդած էին այն եզրակայութեան, որ ցամաքահանումը պիտի կատարուէր երկու չրջաններու վրայ։ Ձօրավար Ուիլսընի ուժերը, որոնք կեդ – րոնացած էին Լիպիոյ մէջ, պիտի ուղ – ղուէին Յունաստանի Քալամաթա ծովափը, իսկ զօրավար Ալեքսանարրի ու – ժերը, որոնք կը դանուէին նոյն երկրին արեւմտեան կողմը, իրրեւ թիրախ պիտի ունենային Սարտինիա կղղին, ինչպէս ցոյց կուտար նամակներէն մէկուն մէջ դործածուած սարտին ըտոր։

Հիխիչի զօրավար Ռոմելի յանձնեց Յուհաստանը պաշտպանելու պաշտօնը։ Միջերկրականի դերժանական մարտանաւերուն մեծ մասը զրկուեցաւ Եղէական ծով, Ցունաստանի ծովեդերեայ չրջանը գօ րացուեցաւ Զրահապատ գօրագունդ մը դրկուեցաւ Քորսիչա, միջամտելու համար Սարտինիոյ մէջ գործող Թշնամի ուժե րուն դէմ : Իսկ Ֆրանսայի մէջ կեդրոնացած Փանցերներու առաջին գօրադունդը հրահանդ ստացաւ մեկնելու Ցունաստան, պաշտպանելու համար Արաջսոս հրուանգանի շրջանը:

Մէկ Հոգի միայն Հակառակ էր այդ փոփոխութիւններուն, Մուսոլինին, որ Հակառակ կարծուածին, երկու բռնապետներէն ամէնէն Հեռատեսը եւ ամէնէն խո-Հեմն էր։ Գժրախտարար իտալական բանակին կրած պարտութիւններէն ետք անոր ձայնը մեծ կչիռ չունէր դերման սպայակոյտին մօտ։ Ծովակալ Տէօնից մաս նաւոր առաջելութեամբ դրկուեցաւ Հրռոմ՝ Տուչէին բացատրելու Համար հղե յութիւնը։

Նոյնիսկ երբ 1943 Յույիս 10ին դաշնակից մեծ ուժեր ցամաբ ելան առանց մեծ դժուարութեան, Գերմանացիները կը չարունակերն գօրացնել յունական ձակա ար, Սիկիլիոյ վրայ կատարուած ցամաըագանումը նկատելով չեղումի ռազմա վարութերւն մը: Այսպես անոնը կորոնցուցին բազմաթիւ թանկագին օրեր, մինչեւ որ դաշնակիցները ամրացուցին իրենց կում նչուժես արուր անուր անուր այի ինե գին, հոնկե անցնելու համար իտալական [ժերակղզիին վրայ: Կասկածէ դուրս էլ որ, եթէ Գերմանացիները չուարումի դուալաւուց քնքնայիր բո իներն աշտանկաւ-[իւնը կեղրոնացուցած չրլլային հեռաւոլ Յունաստանի վրայ, Սիկիլիոյ ցամաջա Հանումը արիւնալի ձախողութիւն մը պիան ըլլար Դաչնակիցներուն Համար և [գրերրո ատևերև նքնաև բևքնաև Հագան խարհային պատերազմի Տակատագիրը։

CARTUR QUEBARSEUL

(5 br 4bpg)

աներեն մղուած եւ համախորհրդակցարար երկրորդ մեծ Պետութեան՝ խորգ. Միութեան, ջանան խաղաղ լուծման նաիաճայնն ասրբն բւ հաճունին։

1968ին Չեխոսլովաջիոյ մէջ ծայր արւաւ ներջին, ջաղաջական եւ ազդային անկախունեան հոսանը մը։ Խորհ. Միունիւր գիչագարն եւ ին շնառույնբնով առևատերբն իրճերրճ։ ԱՈԺ Гиги դրում ։

Մայուլա, դեպքերու հետեւանք, ար ատկարդ նիստեր կը դումարուին, կը դաատարարաուին մախայարձակները, բայց գիմնականին մէջ գործնական ոչ մէկ քայլ իառնեն : Ցարդ , անոնը կր մնան արձանագրուած տոմարներու մեջ եւ ուշ կամ կանուխ դատապարտուած են անցնելու ՄԱԿի արխիւներուն մեջ:

Բոլոր այս երեւոյ Թևերը ցոյց կուտան, թե ՄԱԿը գեր-Պետութիւններու նաև in, իր հակակչուին տակ չունի այն ռազմական թե նիւթական ուժը, որ իրեն թոյլատրե, միջոց եւ կարելիունիւն տայ խնթվինը պարտադրելու եւ արժեցնելու: Մար որոշումներեն չատեր, կր կարoաին դեր-Պետու Թիւններու ամ իջական աջակ ցութեան եւ օժանդակութեան, որպեսդի

դործադրուին ։ Մարդկային իրաւունքներու պաչապա նութիւն, ցեղասպանութեան եւ ցեղային խարականութեան ղէմ պայքար, որոնց կր ձդաի ՄԱԿը: Բայց, փաստօրեն, Մ. Նահանդներու եւ Ափրիկեի զանազան երկիրներու մեջ սեւերու դեմ պայքարը, իսկ Խորգ. Միութեան մեջ անգատական և արդային ազատութեանց բռնաբարումը, դեռ կը շարունակեն գոյութիւն ուհենալ ... եւ աւելին. Մարդկային Իրաւանց Յանձնախումբի անդամներ Մարտ 6ի նիստին, իրենց երկրի քաղարական չահերէն մղուած, անամօթեարար կուրանան հայկական ջարդերու պատ մական իրողութիւնը, որուն ականատեսներկն շատեր դեռ ողջ են ...

Միացեալ Ազգերու Կազմակերպութիւնը կամ աւելի ճիչդ պիտի ըլլար ըսել, Միացեալ Պետութիւններու Կազմակերպու թիւնը իր ներկայ գրութեամբ անկարող է ապահովել միջազգային արդարութիւնը, խաղաղութիւնը եւ մարդկային իրաւունքներու Հանաչումը:

Պարտադրելու համար այս ուղղու թեամբ արուած որոշումները, Ապա4n -վութեան Խորհուրդին անհրաժելա են դինուորական թե այլ ուժեր:

Այլ մարդերու մեջ ՄԱԿր ունեցած է իր անառարկելի օգտակարութիւնը, ինչպես թերան երկիրներու ընծայուած *տնտեսա*կան, մասնադիտական, վարչական, մշակութային, մարդասիրական օժանդակու-**Թիւններ**:

ՄԱԿը կը Հանդիսանայ այն վայրը, ուր հակադիր ուժեր կրնան իրարու բախիլ, մեզմելով գինական բախման վր տանդները։ Պետութիւններ, անկախ դիւանագիտական իրենց յարաբերութիւն ներեն, Հոն տեւական չփման մեջ կ'րլլան իրարու հետ, այդպեսով աւելի գիրար հասկնալով, եւ հեռացնելով պատերադ-

PUL ALA-L 2020HP

A VIII AND AND THE WAY THE WAY ԹԵՀՐԱՆԻ մեջ Ցուլիս 4hh հանդիսութիւն մը տեղի ունեցած է «Արարատ» կազմակերպութեան Հիմնադրութեան 30ամեակին առնիւ։ Բացման խօսբը ար տասանած է կազմակերպութեան կեղ րոնական վարչութեան նախագահը՝ Նչան Փիրումեան ընդործելով, ԹԷ «Արարատ»ը 30 տարի իր գործունկութեամբ միչտ վառ պահած է ազգային ոգին՝ Արարատի ողին։ Արարատր մեզի համար միայն վեր խոյացող լեռ չէ, այլ խորհրդանիչն է աղգային պահանջներու եւ իրաւուն ըներու: Գեղարուեստական բաժնին իրենց մաս նակցուներ բերած են կազմակերպու թեան երաժչտական, գրական եւ թատերական միութիւնները։ 30ամեակին առ -Թիւ Bուլիս 5ին տեղի ունեցած է «Արարատ»ի երկրորդ ձեռնարկը՝ սկաուտա -புயம் முற:

ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆԻ կուիամարտի եզրափակիչ մրցումները վերջ պատծ են։ Այս մրցումներուն միջոցաւ պիտի նչդուէր Պարսկաստանի Հաւաջական խումբին կազմը։ 15 կուիամարտիկներ ընտրուած են մասնակցելու Ռումանիոյ մրցումնե րուն : Ընտրուած կափամարտիկներուն մեջ են երեք Հայ մարդիկներ՝ Համլէտ Մինասեան, Վարդզէս Պարսամեան եւ Umuhu Zum punganed huh:

4U.LU.PU.UU.PU.S Thuth gupmenn yum-கீறு செய்க மீத்த, யாயதிக் மக்டியக் நூயுவர் աղջկանց բաժին մր հաստատելու համար, Թուրջիոյ Կրթական հախարարութեան որոչումով չորս տարի առաք մաից բննու-[ժիւններ կազմակերպուած են, որոնց մասնակցած են երկրին նախակրթարանները լաւագոյն աստիճանով աւարտած ութ Հազար աչակերաներ : Ձաում ի երկու յաջորդական ըննուներեններէ եաբ ընտրըուած են միայն 80 աչակերաներ, քառասունը աղջիկ, որոնք կազմած են կայա -Թասարայի առաջին իզական դասարանը: Այդ բննութիւններուն մասնակցած եւ առաւելագոյն կէտերով յաջողած Օր. Ժպիտ Սվագլրեան, Ֆերիւդիւդի վարժա-

մի վաանգր կամ՝ յոռետես մօտեցումով մր, դաւեր սարջելու համար։

Այսուհանդերձ, ՄԱԿր իր ԹերուԹիւններով Հանդերձ կը Հանդիսանայ օդաա կար կազմակերպութիւն մր եւ անկաս կած աւելի օգտակար կրնայ դառնալ եթե վերակազմակերպման ենթարկուի:

QUICEZ SECAPORUS

ԴԱՍԱԽՕՍԱԿԱՆ ԵՐԵԿՈՅԹ

ԼՈՆՏՈՆԻ ՄԷՋ

Յունիս 22ին դասախօսական երեկոյթ մը կազմակերպած էր Հ. 8. Դ. «Նաւասարդեան» կոմիտէն՝ «Նուարդ Կիւլպէնկեան» սրահր:

Ընկեր Հայկ Սարոյեանի բացման խօսբէն ետք՝ « Սփիւռքի Հայութեան ձգնաժամը եւ պարտականութիւնները » նիւ թեն չուրջ դասանստեց ընկեր Տոջթ. Բարդեն Փափադեան։ Դասանստին հիմնական միտքերը հետեւեայ ձեւով կարելի է ամփոփել. - « Սփիւռքի ձգնաժամը ծայր աուաւ այն օրէն, երբ երիտասարդներ սկսան հեռանալ հայ կեանքեն, պարպուիլ հայկականութենք, ճգնաժամը կայ Show, uphfot unophus butensfot t, umկայն տեսնելն ու զգալը դժուար է: Սփիւութի Հայութիւնը պէտը է անդրադառնայ եւ պատնելներ կանգնեցնե ի նպաստ իր ազգային գոյութեան, եւ մեր ժողովուրդին անժամանցելի իրաւունը ներուն պաշտպանութեան լծուի »:

Եղան Հարցումներ, որոնց պատասխա-Tity quium houp:

U . QU. 4 U. P & U. V

րանեն, ներկայ տարեչըջանին յաջողած է միջնակարգի քննութերւններուն մէջ։ Օր. Ժայիտ Սվագլրեան ներկայիս ոչ միայն այդ յայտնի կրխարանի աղջկանց բաժնի առաջին ու միակ հայ ուսանողուհին է, այլեւ յաջողագոյն աչակերտուհին, որ յաջողած է պատուոյ ցանկին մաս կազմել եւ ստանալ վեց գնահատական, վեց դասաչրջաններու համար։

Misparper « Zmj4. Ulanda »h 1862, Ցունիս 27ին, տեղի ունեցած է լիբանահայ Բժշկական Միութեան հաւաքոյթը, որուն հրաւիրուած են նաեւ լիրանահայ մամուլի ներկայացուցիչները : Միութեան ատենապետ Տոբթ. Ցակոր Գրդեաչար եան յայանած է այս առթիւ, թէ Միութիւնը որոշած է, իր հիմնադրութեան 25ամեակին առիթով , կաղմակերպել Հայկական Բժչկական Միջադգային Համա գումար մը՝ իր գործունկունեան այս չրջանը նկատելով մեկնակէտ յետագայ աւելի կարեւոր իրագործումներու։ Նա խատեսուած է Համագումարը կազմա կերպել Հոկտեմբերի սկիցբը։ Հայ անուանի բժիչկներ, արտասահմանի դանա դան երկիրներէ, սիրայօժար ընդունած են մասնակցիլ համագումարին՝ պատրաո տակամութիւն յայտնելով նաեւ դասախօսութիւններ տալ իրենց մասնագիտու թեանց մէջ արձանագրուած մերօրեայ յաջողութերւններուն չուրջ:

ZUBUUSUL

图 接线发展建筑的中华区外的电子中心

ԳՐԱԿԱՆ ՄԱՍՈՒՆՔՆԵՐ

-0-

Մ.յս տարի եւս Երեւանի գրականու թեան եւ արուեստի թանդարանը Հարըստանալու վրայ է նոր, արժէջաւոր մասունքներով:

Գրագետ Վահրամ Մավեան, որ վերջերս Հայաստան այցելեց, Թանզարանին յանձնեց բանաստեղծ Ռուբէն Սեւակի 1915ին աջսորէն (Չանդրրը) կնոչը զբրկած երկու բացիկները, որոնք որոչ տեդեկութիւններ կուտան իր այդ օրերու վիճակին մասին : Բացիկներէն մէկը դրըուած է ֆրանսերէն, միւսը՝ Թրջերէն։

Գրագետը յանձնեց նաեւ Դ. Վարու ժանի «Սարսուռներ» եւ «Տրաունքը» գրըբոյկներու եզակի օրինակները՝ բանաս տեղծին կողմ է ձօնագրուած «Սուրգան դակ»ի խմբագրութեան։ Միւս կողմե, մեկու մր միջոցաւ ստացուեցաւ բանաստեղծին Թէոդիկի ուղղած նամակը, որ մաս չէ կազմած անոր «Նամականի»ին եւ, հետեւարար, անծանօթ կը մնայ ըն-*[երցողներուն* :

Վերջերս Թանդարանը Պէյրութարնակ Վահե Սեխեանկ նուկը ստացաւ Վարուժանի ֆրանսերէն երեք նամակներու լուսապատնենները։ Վարուժան այդ նամակները դրած է 1912ին Սերաստիա եւ Թոթատ եւ դանոնը ուղարկած է Կանտի համալսարանի ուսանողական շրջանի ընկերոջը, յետագային գիտնական, Փրոֆ. Фիեր Մայեսի: U.ju նшваկներով ши կр խոսի իր կեանքին, մանկավարժական գործունկութեան, միջավայրին, իր Հոդեկան վիճակին եւայլնի մասին : Սաացուած նիւթերուն մէջ է նաեւ 1908ին կանաի համալսարանի գրական տարեդիրջին մէջ տպագրուած «Վան Արտեվիլտի արձանին» խորագիրով պելժ ազգային հերոսի մասին Վարուժանի գրած արձակ րանաստեղծութեան ֆրանսերէն ձեռա գիրը՝ հեղինակին կատարած սրբագրու-[ժիւններով: Ասոնք եղակի արժէք կր ներկայացնեն ։ Բանաստեղծութեան Հա յերէն Թարդմանութիւնը կատարած է Ե. Բամպուկեան 1958ին, Կանաի Համա լսարանի Վարուժանի յուշաբանդակին pungatifite unhiford:

Վերոյիչեալ նիւթերը եւ այլ անտիպ ստեղծագործութիւններ տեղ կր գտնեն Դ. Վարուժանի գրական ժառանգութեան նուիրուած հատորներուն մեջ, որոնց արպադրութեան լծուած է Հայաստանի Գիաութիւններու Ակադեմիայի գրականու թեան հիմնարկութիւնը:

SAZUL U.STULALLE

«BUAUR PEPPOLL

ԻՆՉՊԷՍ ԳՈՂՑԱՆ ՑԱՐԵՐՈՒՆ ԹԱԳԸ

ԳԼՈՒԽ Ա.

U. L. 3 U. 3 S U. 3 U. ' T

- Հիւանդապահուհին ,որուն հարցուցի այս մասին, այդպես չի խորհիր։

- 11,5 mm 60 1 ...

- Իրաւ որ չեմ գիտեր, Պ. հախագահ, չեմ գիտեր ի՛նչ կրնանք խորհիլ եւ ի՛նչ բրասնել: ին աբորբեն ոն չափանարն դեն-மைப்படியடன் கமீ:
- Եւ իրրեւ պարկելա պաշտօնատար, որ և վախնայ «եղադրանը եւ պատիժ ,
- Պատասխանատուութիւնս եւ թերեւս կացութիւնս վտանդուած են։ Անչուչա որ անաքիջապես տեղեկագիր մր աուի իմ պե-

տիս, որուն կը յայտներ հիւանդապահուգիին անկահեմութիւնը:Որովհետև յայտնի է որ անիկա չէ կատարած իր պարտականութիւնը ։ Սակայն բարձրագոյն իշխանութերւնը միայն գա°յն պետի պատժէ, թե գիս ալ արժանի պիտի համարկ։ Որով-Տետեւ, խնդիրը սա է. - Կեդրոնական վարչուներնը պատասիսանատու պետի րոնկ հիւանդապահուհի՞ն որ անհոգ դրանուած է, թէ գիս, որ այստեղ ամ էն բանի միակ պատասիանատուն եմ ։

Պ. Նախագահ, չափազանց մտահոգ եմ ։ Wորադուդուած իր մաածումներուն մեջ, 9. Եօֆե չեր լոած վեհերոտ պաշտոնատարին երկար ձառը։ Ոտքի ելաւ, բարեւեց եւ դարձաւ պանդոկ, ուր իրեն յանձնուած գործերը կարդի դնելեն վերջ, կրրնար խորհիլ խորհրդաւոր եւ վրդովիչ անհետացման մասին եւ միջոցներ ձեռը առնել մանկամարդուհին գտնելու համար։

ባቦኑሀው - ԼԻԹՕՎՍՔԻՆ - ԼԻՊԱԻՍ.

Mորհ. Հանրապետութեան պատուիրակութեան նախագահը, մտահող զեմքով ծուսծ է աշխատութեան սեղանին վրայ:

hր դիմшցր шишо ţ hnţu Спевиј, մատներուն մէջ մատիտ մը, զոր կը դործածէ սղադրելու համար իրեն տուն տրըւած հեռադիրները։

Նախագահը կ'ըսե.

— Սիրելի գաւակս , Հաճեցէք ինծի կարդալ վերջին հեռագիրը, այն տեղէն ուր կր խոսիմ Մառի Փոլիվանոֆի անյայտման մասին:

Իռէն Շումով կը Թղթատէ իր տետրակը եւ կր կարդայ։

«Կայարանեն մեկնելե վերջ, անմիջա պես ուղղուեցայ հիւանդանոց, ուր Մառի Фլիվանօֆը գլխու ցաւէ մը բոնուելով, նուացած էր մեռելակառքին մեկնումէն թանի մր վայրկեան առաջ. այդ պատճառաւ չկրցաւ ներկայ դանուիլ արարողութեան եւ հիւանդապահուհիի մը հսկողութեան յանձնուեցաւ:

«Ս.յնտեղ , տնօրէնեն իմացայ թե հիւանդապահուհին, օգտուելով հիւանդին քանի մր վայրկեանի Հանդստութենեն և բուներ, կարծած էր թե կրնայ սենեակեն புபடிய குழகு :

«Երբ, քառորդ ժամ վերջ, կը վերադառնայ, Մառի Փօլիվանօֆը անյայտացած էր արդէն։ Բոլոր փնտատուբները ի զուր անցան ։ Տնօրէնը ժխտական պատասխան տուաւ ին այն հարցումիս [45, Մաուի Փօլիվանօֆը ցոյց տուա⁶ծ էր ծայրայեղ ջղայնոտութիւն մր կամ գերագրդռուած վիճակ, ինչ որ անձնասպանութեան մը ենթադրութիւնը կրնար արդարաց -% to 1 :

«Ուրեմն այդ անյայտացումը խորհըը- ցայ որ անյայտացած էր։ դաւոր կը մնայ միչտ:

«Սանեն անիջոց ձեռը առած եմ , քաղա - (Շար.)

ջին մեջ, մանրակրկիա խուգարկութիւն մր կատարելու համար:

«Ս.րդիւնքը պիտի հաղորդեմ ձեղի»: Ստորգ. ԵՕՖԷ

— Շատ լաւ, չնորհակալ եմ ։ Հիմա կրնաը ծածկագրել եւ դրկել։

Իռեն Շումով դուրս կ'ելլե. Պահակ հեծելազօրքը սենեակ կը մրտ-

- Իվան Մինակին կը խնդրե որ զինւթը ընդունիք :

- Prog que, l'ent 9. 60\$5:

Ոստիկանական ջոկատին պետը ներս կը

— Բերանացի տեղեկատուութեանո ժա<u>-</u> մրն է, ընկեր նախագահ, կ'ըսէ:

- Արդարեւ, կը պատասիանե Պ Եօֆե, խոսե՛ · սակայն անկե առաջ , պետք է որ ձեղի Հաղորդեմ չափազանց ծանրակչիո իրողութիւն մր, որ տեղի ունեցաւ եւ որ պիտի աւելցնկ ձեր աշխատութիւնը:

Ոստիկանապետր ձեռքի չարժումով մր կը յայանկ թե աշխատութենկ չի վախնար ։ - Մառի Փօլիվանօֆր, կր չարունա-45 9. 60\$5, հիւանցութեան մր պատճառաւ չկարենայով արարողութեանց ներ կայ դանուիլ, հիւանդանոց մնացած էր։ Արդ, երբ ես Հոն վերադարձայ, իմա -

POL TOUSEPPUL

209tzuz9hus

Տեր եւ Տիկին Գերրդ Թայեան կը ծանուցանեն, թե Հողեհանդստեան պաշտոն կը կատարուի, այս Կիրակի առաւօտ (Bacifin 21) Լիոնի U. Յակոբ եկեղեցող if \$2, ppting dop

UPPULAST PUBLULF பீயகாடயும் ஓயாய்யாடிய ஓட்டு கட கவு BUARE PUBLULL

մահուսան Գրդ տարեղարձին առ թիւ:

Իրենց յիչատակը յարդողներէն կը խընդրուի ներկայ գտնուիլ։

ՑԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

կապ. Խաչի կրընոպլի վարչութիւնը իր անդամներուն անունով ցաւակցութիւն կր յայանկ Տէր եւ Տիկին Ս. Զարդարեանի եւ իրենց ընտանեկան պարադաներուն, իրենց եղբօր եւ ազգականին ԿԻՒԼՊԷՆԿ QUPTUPOUT Susnemb whenep wahland:

CUNTZUYULLE

ԿՐԸՆՈՊԼԸ .- Կապոյա Խաչի Կրբնոպլի մասնաձիւզը չնորհակալութեամբ ստա ցած է իր տարեկան բացօքժեայ հանդէսին ընքացրին, ի նպաստ իր դպրոցին, հեարւբան ոնատեսուն ըսբենրենը.-

4. Խաչի դործը ջերքօրէն դնահատող Հայրենակից մը, փոքրիկներ Արմեն եւ Վերոնիք Լիւլէնեան, փոքրիկն Ասաղիկ Խ. Անտոնեան, Տեր եւ Տիկին Բոպեր Բիւրբէտեն, Stp եւ Ships Bակոր Գապագ ճետն 200ական, Տէր եւ Տիկին Այանեան, Op . Մեդա Միայեան 100ական, Տէր եւ Տիկին Ալիբեան, Տէր եւ Տիկին Փիլաւնեան 50 ական ֆր., Պ. 2/ ֆնեան, Տեր եւ Տիկին Քիւրենեան, Տեր եւ Տիկին վ. Բաբախեան, Տէր եւ Տիկին Ձատիկեան 50 ական, Պր. Մ. Նահապետեան 60, 4. Տեմիրձեան, Տիկին եւ Օրորդ Մ. Ուղուրլեան 50ական, Տէր եւ Տիկին Սիրթենեան 20, Տիկին Վ. Արթինեան եւ դաւակներ 50, փութրիկն Ուիթա Տեր-Ցարութերւնեան 20 ֆր. : Տեր եւ Տիկին 2. Ցակորեան երեք ափոկ Թերթանուչ: Stp եւ Տիկին Յարութիւն Չիֆթենեան 60 ֆր. :

ትሀትት 20.8 ሆ ሪሀ.ԿበፀԹት ՏՈՒՆ

Գրադարանը բաց է Շաբաթ օրերը ժամը 16-19 և Կիրակի օրեր՝ ժամը 10-12:

Passez vos vacances

la bohème rigide 310 • 360 • 395 • 425 • 525

Cinq modèles standing. 10 versions, L'équipement de chacun vous étonnera par le nombre des accessoires et les solutions

rationnelles que nous avons donné au problème confort. Ce

LES VACANCES C'EST

super thomide

NEUF-OCCASION-ACCESSOIRES-POSE D'ATTELAGES

sont vraiment des caravanes pour caravaniers difficiles.

CLACZULULLE

Կшш. Wшур Շրջ. Վшրչութերւնը օգшփոխութեան կայանի իր նոր չէնքին ի նպաստ չնորհակալութեամբ ստացած է 100 \$p. Տեր եւ Տիկին Գրիգորեանկ եւ 50 ֆր. այրի Տիկին Սիրանոյչ Կարապետ tult (nodnu):

409038 1002

07-ԱՓՈԽՈՒԹԵԱՆ ԿԱՑԱՆ

Օգոստոսի համար արձանագրութիւն ները կը կատարուին այս Շարաթ, Յուլիս 20, ժամը 15էն 18 Հայ Մշակոյնի Տան կապ. Խաչի գրասենեակը, 17 ռիւ Պեշ:

ZDPHHIGHIR

Շաւիլի անտառին մէջ գերեզմանատան մօտ ԽԱՆԱՍՈՐԻ ԱՐՇԱՒԱՆՔԻՆ ՏԱՐԵԳԱՐՁԻՆ ԱՌԹԻՒ

կիրակի, Յույիս 21ին առաւօտեն երեկոյ

Նախաձեռնութեամը Հ. Ց. Դ. Արղութեան խումբին, եւ մասնակցութեամբ կապոյա Սաչի տեղւոյն մասնաճիւղին Հովահաւորութեամբ Հ. 8. Դաչնակցութեան Փարիզի Շրջանաային Կոմիտէին

4p frout CV4. U.A.LEV PU. PU.QUV

Հայկական գեղարուեստական բաժին, բարձրախօս ժամը ճիչդ 3ին, այցելունիւն Իշխան Արդունեանի շիրիմին Շաւիլի հին դերեզմանատունը

Ճոխ պիւֆէ, մատչելի գիներով

Առնել 171 Թիւ օթոպիսոր Փոն ար Սեվրէն եւ իջնել, Փիւի Սան Վեն Կառ Մոնփարնասէն կառախումբ եւ իջնել Շաւիլի կայարանը Անձրեւի պարագային եկեղեցւոյ կից սրահը

UUPULSIP ULS

Կիրակի, Յուլիս 28, ամ բողջ օրը, Վալապրի անտաոր

CANNES

40ranh b OPAUSAUFE

Եօթեր սենեակնոց առանձին տուն մը, պարտեղով, խոհանոց, բաղնիք, քապինէ տր թուալէթ, ամ էն յար -பியராட்டு நடி (கோயக்யு பி கடயு புடி) :

Մանրամասնութեան համար դիilli «Bunug» þ:

PUCSUZU VP-LU ተኮተ የተያ

Հերոսներու օրուան առնիւ (Ծանասորի տարեդարձը) Կիրակի, Յուլիս 21, ամարի գրը, ժեմանոի դաչաին վրայ։ Առատ կերուխում , հանելի անակնկալ-

en caravanes pliantes ou rigides

Գեղարուեստական բաժ ին :

Ia bohòmo pliante • MAXI • MINI • PRIMA Trois caravanes pliantes, fractables par les plus "patites

cylindrées". Leur coque est celle d'une caravane rigida (double parol avec isolation totale, tolt couvercle en polyester).

A l'étape, un vaste séjour encadré par deux grandes chambros

Carrefour de l'Eléphant PALAISEAU

N.20 Saint-Germain-les-ARPAJON

UNE MARQUE DE RENOMMEE EUROPEENNE

T.490.17.79

Կը խնդրուի յարդոյ հասարակութենեն ու պատկան մարմիններէն նկատի ունենայ որ ամառնային արձակուրդի այս եղանակին, Հ. Բ. Ը. Միութեան Զուիցերական Իրաւավիճակով Ընկերակցութեան Գրասենեակը՝ Լօգան, փակ պիտի մնայ այս տարի՝ Օգոստոս 5էն Սեպտ. 2:

4. F. C. U.

Զուիցերական Իրաւավիճակ՝ Լօգան

ԴԻՒԱՆ ՎԱՐԻՉ ՄԱՐՄՆՈՑ

LUPTULUA

LIPIT

Ա.44 . Միութեան վարչութիւնը կր ծա-դավառի առնի առիթով Ս. Ցակոր եկեղեցւոյ մէջ պատարագ կը մատուցուի։ Սկիդը ժամերդութեան ժամը 8.30 սկիզբ պատարագի ժամը 10:

ቀሀ.ቦን 2

Տարօն - Տուրուրերանի Հայրենակյական Միութիւնը Հոգեհանդստեան պայ աօն կատարել կուտայ 1915ի իր բիւրաւոր նահատակներու յիչատակին, Վարդավառի կիրակին, Յուլիս 21, ժամը 11ին, фи րիզի U. 3ով . Մկրտիչ եկեղեցին:

Կր խնդրուի բոլոր Հայրենակիցներին

ներկայ դանուիլ:

ՇԱՒԻԼԻ Ս. ԳՐ. ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ Ս.յո Կիրակի պատարագ։

ՄԱՐՍԷՑԼ - ՍԷՆ ԺԵՌՈՄ

Մարսեյլ - Սէն Ժեռոմի Ս. Սահակ-Ս. Մեսրոպ եկեղեցոյ վարչութիւնս պաչ ւոշնապես կը ծանուցան Սեն Ժեռոմի հւ չրջակայի բոլոր հասարակութեան, թե Вперы 21 Կիրակի, Վարդավառի աշկա առինեով հանդիսաւոր Ս. պատարադ կր կատարուի, նաեւ ինչպես ամեն տարի, այս տարի եւս Հոդեհանդստեան պայաձև կր կատարուի Սիվրինիսարցիներու բոլոր նահատակներուն, նաեւ հին ու նոր մեռելներու հոգիներու յիչատակին։

Առ այդ կը հրաւիրուին հաւատացեալները եւ Սիվրիհիսարցիները, յարդելու իրենց մեռելներուն յիչատակը:

fusahur b...

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՆՈՐ

AUTUPUT UP

(Հայկ. Տնօրենութիւն)

CAPPADOCE

3, Rue Marivaux

(derrière l'Opéra-Comique, Métro Richelieu-Drouot) Tél. 742-83-65

AMP BPULFCSUAUL REPU UMUNIAPSH UL ULR, AL ASTER ՃՈԽ ՃԱԾԱՅՈՒՑԱԿ եւ յատուկ ճաշեր իրիկունները:

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ — «Լահմաճուն» ՈՒՐԲԱԹ — «Սու պեօրէկ»

FU.3 & U.U & OF FU.3P CP4NFTU.FPP&

ՀԱՑԿԱԿԱՆ ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ ՎԱՏԻԿԱՆԻ ՁԱՅՆԱՍՓԻՒՌԷՆ

Ամեն Երկուչարթի, Չորեբչարթի, Ուրրան եւ Շարան օրերը, հայերեն լեզուով Հաղորդումներ կը կատարուին Վատիկանի Ռատիոյկայանեն, Իտայիոյ ժամով 17.45 ին հետեւեալ ալիջներու վրայ:

чшрб шре. 48.47, 41.38, ы 31.10

մեթր, միջին ալիք. 196 մեթր։

ԱՐՁԱԿՈՒՐԴԻ ԱՌԹԻՒ

THOMASSIAN Frères

4003bh dondonte na fata fata.

Արձակուրդի առներ, հասցեր փոփո խութեան դիմումները պէտը է ըլլան 9. PU.har, ininfinfunc fettitu 3-4 op wany, տալով Հին եւ նոր հասցէները եւ կցելով 5 \$1.6 புறாரியிராபுி:

பியறதாடு சிடிய தயடாடி புற புயுமாழ்த் பய կայն թե արձակուրդի առթիւ, հասցեր ոչ մ էկ փոփոխութժիւն կ՝ ընդունի ԻՏԱԼԻՈՅ համար, ուր թղթատարը չատ աւելի անկանոն ըլլալով քան Ֆրանսա, կարելի չէ դոհացում տալ բաժանորդներուն ։

LUPSULP STATE SULPUS NA

ԱՄԱՌՆԱՅԻՆ ԱՐՁԱԿՈՒՐԴԸ LUBUUSULL ULL

ԷՍԱԵԱՆ ՍԱՆՈՒՑԻ ՀԵՏ 26 ՕԳՈՍՏՈՍ, 8 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ Շաբաթ մը Պէյրութ, շաբաթ մր Երեւան

- Փարիզէն Փարիզ Էո-Ֆրանսի եւ Միայր - Իսթի օդանաւերով - Առաջին կարգի սենեակներ Պէյրութ եւ Երեւան

ԳԻՆ 2850 Ֆ. երիտասարդութեան 2650 Ֆ.

Մանրամասնութիւններու եւ արձանագրութեան Համար Հեռաձայնել Պ. Ասլանեանի 842-08-57, իրիկունները ժամը 18էն վերջ

ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ

ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ

ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԷՐ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ በኑፘሀን・ቦበኑውቲሀኒ

Հայ Բարեգործական Ընդ4. Միութեան Նուպարեան Մատենադարանի վարչու -Թիւնը, առ ի գիտու թիւն կը հաղորդե ըն-[ժերդասէր Հասարակութեան թէ՝ ընդառաջելով Արտասագմանի եւ տեղւոյս ուսումնասիրողներու փափաքին, որոչած է Մատենաղարանը բաց պահել Օգոստոս

Հետեւաբար Մատենադարանը փակ պիար մնայ Սեպտեմ բեր ամսուան ընթացջին տարեկան արձակուրդի առիթով։

Հասցէ - Նուպարեան Մատենադարան 11, Սքուար Ալպոնի, Փարիզ 16րդ Երթեւեկի Համար իջնել Մեթր фասի

Imprimé sur les Presses DU JOURNAL «HARATCH» 75010 Paris 83, rue d'Hauteville

nhraud anhihu 19 vendredi 19 Juillet 19 74

SEE FERNING

0 Ր Ա Թ Ե Ր Թ ՀԻՄՆԱԴԻՐ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

HARATCH

LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE Directrice : Arpik Missakian

83, RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS

— Tél.: 770-86-60 — C. C. P. Paris 15069-82

Fondé en 1925 R. C. Seine 57 À 2731

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա Տար · 150 ֆ · Արտասահման Տար · 175 ֆ ·

Վեցամսեայ Հատո 80 фр. 0,90 ф.

50ቦዓ ѕԱቦት — ԹԻՒ 13 · 067

LE NUMERO 0,90 F.

Fondateur : SCHAVARCH WISSAKIAN

50° ANNÉE - N° 13.067

OFATES HOURE

ՀԱՄԱԶԳԱՑԻՆԻ ՊԷՑՐՈՒԹԻ ՃԵՄԱՐԱՆԸ

9..

ձեմարանի չորս բաժանմուն,ջները կը հերկալացնեն Հետեւեալ պատկերը.—

1) ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶ — Համազգայինի «Հայ Օգնութեան Մանկապարտեզ»ը այս աարեչըջանին ունեցած է 309 աչակերա-ներ (137 աղջիկ եւ 172 մանչ), բաժ — նուած չորս տարիներու վրայ, անցած աարուրնէ 17 Հողի աւելի։

2) ՆԱԽԱԿՐԹԱՐԱՆԸ՝ Հինդ կարդերով ունեցած է 370 աչակերտ (150 աղջիկ եւ 220 մանչ), անցած տարուրնե 33 աւելի։ Մինչեւ Դ. դասարանի աւարտը՝ Համըն- թաց կ՚ուսուցուին Հայերէն, արաբերէն և ֆրանսերէն լեղուները։ Հինդերորդին կ՚աւելնայ նաեւ անդլերէնը, չաբախական չորս պաՀով:

3) ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ԲԱԺԻՆԸ՝ Ձ.-Թ. դասարաններ՝ 170 աչակերաներ (92 աղջիկ, 78 մանչ), անցած տարուընէ 13 աւելի։ Այս դասարաններուն մէջ դարկ կը տրուի հայերէն լեղուի, դրականութեան եւ աչ-

խարհադրութեան։

4) ԲՈՒՆ ԵՐԿՐՈՐԴԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆԸ՝
Ժ.-ԺԲ. դասարանները ,ուր միաժամանակ աչակերտները կր պատրաստուին լիբանանեան եւ ֆրանսական պաքալորէա –
ներուն, Հայադիտութեան Համընթաց։
Աչակերտներու թիւն էր 76 (37 աղջիկ եւ
39 մանչ), անցած տարուան վրայ 11

Ասոնցմէ դատ Մ. Նահանդներէն ունեյած են ազատ ուսանող մը` միայն հայադիտական նիւթերու հետեւելու համար։

5) ԱԾԱԿԵՐՏՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԹԻՒՆ Է եղած 926, անցած տարուան վըլայ 70 աւելի ։

6) ՃԵՄԱՐԱՆԻ ԳԻՇԵՐՕԹԻԿ ԲԱԺԻՆԸ։ ԸնդՀանուր Թիւն է եղած 24 (8 աղջիկ եւ 16 մանչ), անդած տարուրնե հինդ աւելի, — Սուրիայեն եւ Լիրանանեն՝ 14, Պարս-կաստանեն՝ 4, Մ. Նահանդներեն՝ 2, Ցու-նաստանեն, Իրաջեն, Սիերրա-Լեոնեեն եւ Լիպերիայեն՝ մէկական աչակերտ։

7) ՈՒՍՈՒՑՉԱԿԱՆ ԿԱԶՄին մաս կածմած են 43 որակաւոր ուսուցչուհիներ եւ 20 ուսուցիչներ, 51ը մնայուն, 12ը այցելու։ 63էն 4ը միայն ոչ-Հայ։ Անցած տարուրնէ երեր աւելի։

8) ՆԵՐԳԻՆ ԵՒ ԱՐՏԱՔԻՆ ՑԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐ — Մանկապարտերի բաժնին
մեկ դասարան կրկնողներու համեմատուԹիւնն է եղած 10 առ հարիւր, Նախա կրթարանի մէջ 9,5 առ հարիւր, Միջնա կարդ – Երկրորդականի մէջ 12 առ հա բիւր։ Ֆրանս . պաքալորեայի ըննուԹեանց
մէջ յաջողած են ՓիլիսոփայուԹեան հիւդեն 13, ՈւսողուԹենեն 2 աշակերտ – աշակերտուհիներ ։ Մարդական կեանջը Ճեմարանեն ներս շարունակուեր է յարա –
ծուն Թափով ։ Միջնակարդի եւ Երկրորդականի աշակերաները ներկայ եղած են
հայկ Թատերական եւ երաժ չտական ձեռնարկներու ։

9) ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԻԶՊԱՆՈՒՀԻՆԵՐՈՒ ԿԱՍԸՆԹԱՑՔԸ — 1971 Հոկտեմ բերէն ի վեր ձեմարանին մէջ Հաստատուած է Մանկապարտիզպանուհիներու երկամեայ դասընթացք մը, նպատակ ունենալով որակաւոր մանկապարտիզպանուհիներ պատրաստել Հայկական վարժարաններուն Համար։ 1973 Ցունիսին այս դասընթաց-

ջէն վկայուած էին 25 աղջիկներ։ Հոկտեմ բերին սկսած է երկամեայ դասըն – Թացջի նոր չրջան մը։

10) ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ ՀԻՄՆԱՐԿ - Ցառաջիկայ Հոկտեմ բերին կետնքի պիտի կոչուի Հայագիտական Բարձրագոյն Հիմնարկ *մը*, *ուր Լիլանա*– նեն թե արտասահմանեն երկրորդական վարժարանկ մր վկայուած հայ աղաք եւ աղջիկներ պատեհութիւն պիտի ունենան Ճեմարանի յարկին տակ բոլորելու Հայեցի ուսման եռամեայ յաւելեալ շրջան մը, պատրաստունլու համար իբրեւ հայապետ, ուսուցիչ, խմբազիր կամ հանրային գործիչ : Հիմնարկի առաջին տարուան դասըն-**Գաց**ջները պարտադիր պիտի ըլլան բոլոր ուսանողներուն համար։ Երկրորդ տա րիէն կը սկսի մասնագիտական բաժանումը՝ Հայ գրականութեան եւ Հայոց պատ-Snephus Spentend, Ptte Pt' F. te Pt Գ. տարիները պիտի ունենան բոլորին Համար պարտադիր նիւթեր։ Ապահով ուած է դասախօսներու որակաւոր անձնակացմ մր։ Ի հարկին արտասահմանեն պիտի հրաւիրուին ականաւոր դէմ քեր:

Հայազիտական Բարձրադոյն Հիմնարկի ուսումը ձրի է։ Ուսանողներէն կը դանձուի միայն խորհրդանչական դումար մը իրթեւ մասնակցութիւն վարչական ծախջերուն։ Կրթաթոչակներ ապահով – ուած են եւ պիտի ապահովուին դիւրա – յնելու համար արտասահմանէն դալիջ ուսանողներու ապրուստը։

11) ՊիՒՏՃԷ ԵՒ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ-ՆԵՐ — Ճեմարանի 1973-74 տարեչըջանի ելեւմուտքը նախատեսուած է չուրջ 753 Հաղար լիբանանեան ոսկե (ներկայ սակով 1.656.000 ֆր. ֆրանջ):

Վերջին երեք տարեչըջաններուն աչակերտական վճարումները ապահոված են տարեկան պիւտճէին աւելի քան չորս հինդերորդը (81-83 առ հարիւր), մինչ 1968-1969 տարեչըջանին համեմատութիւնը 72,5 առ հարիւրը չէր անցներ։

Օժանդակող եւ սան պահող կաղմակերպուժիւններէն յիչենք Գ. Կիւլպէնկեան Հիմնարկուժիւնը (5220 տոլար), Հայ Կրժական Հիմնարկուժիւն, Քալիֆորնիա (3000 տոլար), ՀՕՄի Կեղը Վարչուժիւն Պոսժըն (800 տոլ), Ամերիկայի Համավասպուրական (1000 տլ) ևն ։Արտասահմանէն ստացուած ընդհ գումար՝ 14 ·220 տոլար, Լիբանանի դանադան Միուժիւններէն՝ 12 ·650 լիբ · ոսկի, դանադան անհատներ 850 տոլար եւ 17 ·825 լիբ · ոսկի:

12) ՃԵՄԱՐԱՆԻ 12ԱՄԵԱՑ ԵՐԿՐՈՐԴ ՀՈՒՆՁՔԸ — Անցեալ տարեչրջանի աւարատին ֆրանս ապաքալորէայի փիլիսոփաայութեան ձիւղի ըննութեանց մէջ յաջողած են հինդ թեկնածուներէն չորսը, լիբանանեան Գիտական Ա. պաքալորէային՝ 18 թեկնածուներէն 14ը, թ. պաքալորէային 9էն 8ը։ Այս տարուան ար - դիւնըները հաղորդուած չեն դեռ։

Տնօրէնը իր տեղեկադրին մէջ ակնարկելով լիրանանեան եւ ֆրանս արդվե - ներու եւ պաքալորէաներու պատրաստուԹեան Համար Հայադիտական աւելի խոր ուսուցման առընչութեամը «մասնակի գիջումներ» ընելու անխուսափելի ինչնա - պարտադրանջին, կը չեչտէ որ հիմնական որեւէ անտեսում չեն ըրած Հայերէնի, Հայ դրականութեան, Հայոց պատմու - Թեան եւ Հայադիտական այլ առարկաները ուսուցման մարդին մէջ։

Հակառակ բոլոր դժուարութեանց, Ճեմարանը անչեղ կր քայէ Համադգայինի ողբացեալ հիմնադիրներուն դծած ճաժրէն, այն է «ընդհանուր կրթութերւն, հայեցի դաստիարակութեւն եւ աղդային առողջ ողի ջամբել հայ նոր սերունդին, վառ պահել մեր տղոց հողիին մէջ հայ լեզուի եւ մչակոյթի սէրը, դանոնը ծանօթ ու հաղորդակից դարձնել հայ արժ էջներուն, եւ բարձրացնել ընդհանրապէս, OCHUU. TENFECC

tathrupnes Lupsupp uts ucsupupp uts

ՄԷԿ ՄԵՌԵԱԼ, ՇՈՒՐՋ 40 ՎԻՐԱՒՈՐ

Ծանր եղեռնափորձ մր տեղի ունեցաւ Լոնտոնի Աչտարակին մեջ, որ Անգլիոյ մայրաբաղաբին ամ էնէն անուանի պատ մական յուչարձանն է։ Չորեբչարթի օր ժամը 14ի մօտերը զօրաւոր ռումը մը պայիսած է բերդին կեդրոնի սրաՀներէն մ է կուն մ էջ. հինդ քիլօ պայքուցիկ ռումրը ուժղին ցնցում յառաջ բերած է եւ Հարիւրաւոր գրօսաչրջիկներ, մեծ մասամբ Գերմանացիներ եւ Սջանաինաւեան երկիրներէ, խուճապի մատնոսած են: Ռումբին պայթումին հետեւան_{թով} 41 հոգի ծանր վիրաւորուած են, իսկ կին մրն ալ հիւանդանոց փոխադրուած միջոցին մեռած է։ Վիրաւորներուն մէջ երախաներ կան, չատեր Թեւ, ոտը կորսնցուցած են։ Վիրաւորներէն ոմանք կրնան դբորիլ, գարնօներ վիհառանաւագ ևնքա-

Սքոթլընտ Եարտ*ի քննիչները անմիջա*պես եղեռնափորձին վայրը փութացած են ։ Մինչեւ Հինգչարթի դեռ յայտնի չէր, թե ո°վ կատարած էր եղեռնափորձը: Առաջին առթիւ կասկածները կը կեղրո նանան Իռայի վրայ, սակայն նկատել կը արուի, թե իրա ընդհանրապես լուր կուտայ, թե այս կամ այն վայրին մէջ ռումը մը պիտի պայթի, ինչ որ կարելիութիւն կր ստեղծէ եղեռնափորձի վայրէն հեռացնելու մարդիկը ։ Լոնտոնի Աչտարակի եդեռնափորձր չորրորդն է, վերջին չորս օրերուն : Կիրակի ռումբեր պայթած էին Մանչես Թրրի եւ Պիրմինկհրմի մէջ, վի րաւորելով երկու Հոդի։ Ռումբ մրն այ պայթեած էր Լոնտոնի հարաւր։

Լոնտոնի Աչտարակին մէջ առաջին եդեռնափորձը կատարուած է 1885 Յուն – ուար 24ին։ Այդ Թուականին եւս ռումը մը պայԹած էր՝ վիրաւորելով 16 Հոգի։ Եղեռնափորձ կատարած էին իրլանտացի ազգայնականներ, որոնք Այրիչ Ֆենիընս խմբակին կը պատկանէին։

Fully up snynd

ՖՐԱՆՍԱՖԻ գիւղացիներուն կատաղու-Երւնը դոպելու համար, Նախարարաց Խորհուրդը կարգ մը որոչումներ տուտւ, որոնք սակայն միայն մասամբ գոհացում կուտան։ Այսպէս, որոչուեցաւ դօրավիդ

տարրական եւ երկրորդական ուսման ճամրով, անոնց կրԹական մակարդակն ու մտաւորական որակը»։

Նորանոր նուանումներ կը մաղթենը Համազդայինի Նչան Փալաննեան ձեմա –

ZPUIS - UUUNNIL

\$ U L A F & L' \$UCF & \$USAS \$461,636AS 4AL \$FF

Չորեջչարթի իրիկուն, խուռներամ բաղմութիւն մը փութացած էր Փարիգի Ս․ ՅովՀ․ Մկրտիչ եկեղեցին, իր ներկա–

յութեամր փաստելու Համար թէ դօրավիդ կը կենայ Փարիզի Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ ու նաեւ լսելու Սերովբէ Արջ ի խօսջը:

Հսկումի կարձ արարողութեն մեր ետք, Կաթող Պատուիրակը ինչպես Ցունիս 23ի իր քարողով, այս անգամ ալ ծանրացաւ անցուդարձերուն վրայ, որոնք յանդեցան այս տիսուր եզրակացութեան : Կրկին անդամ իր ցասումն ու վրդովումը յայտնեց, չեչտելով թե Կրօն Ընկերակցութեւնը օրինաւոր բոլոր միջոցներուն պիտի դիամե որպեսգի ամեն ինչ կարդադրուի, որջան կարելի է չուտ : Սերովրէ Արք ըսաւ նաեւ թե իրաց այս կացութեան մէջ, ամեն ոք — անվերապահ — եկեղեցւոյ կողջին պետք է րլլայ:

Ապա, Գիւտ եպիսկոպոսի Հրաւէրով, երիտասարդները Հրաւիրուեցան առաջ – նորգարան իրենց ՀամախոՀուԹիւնը յայտնելու։

կենալ այն չուկաներուն որոնք դժուա –
ըութեան մէջ են, նպաստ տալ, տուրքեըու պայմանները թեթեւցնել, ի Հարկին
վարկեր եւ փոխատուութիւններ կատա –
րել։ Հակառակ Պրիւսէլ տրուած որոչումներուն (եզան մսի ներածումը դադրեցնել
այլ երկիրներէ) եւ Փարիզի կարգադրութերւններուն, չատ բուռն ցոյցեր չարունակուեցան Չորեջչարթի ամբողջ օրը։
Գիւղացիներ խուժեցին Պրէսթ – Կիփա –
վասի օդակայանը եւ արդելք Հանդիսա–
ցան երթեւեկութեան։

ՓՈՐԹՈՒԿԱԼԻ դահլիճը կաղմուած է։ Եօթը դինուորականներ, մէջն ըլլալով վարչապետը, մաս կը կազմեն կառավա – րութեան։ Համայնավար կուսակցութեան ջարտուղարը կրկին պետական նախարար նշանակուած է, իսկ Արտաքին նախա – րարի պաշտոնը վերստին յանձնուած է Ընկերվարական առաջնորդին՝ Սոարէսի։

ԵԹՈՎՊԻՈՑ բանակը Հոկողութեան տակ առած է Ասմարա քաղաքի կարեւոր կեդըոնները եւ լուսարդել Հաստատած ։ Ձերբակալած է Էրիթրէա նահանդի կառավարիչը, Ասմարայի քաղաքապետը եւ քանի մը բարձրաստիճան պետական դէմ քեր ։

ԵԳԻՊՏՈՍԻ նախագահը անգլիական ձայնասփիւռի Թղթակիցին հետ ունեցած Հարցադրոյցի մը ընթացքին յայտնած է, թե 1973 Ապրիլին, վերջին վայրկեանին ստիպուեր է միջամտել եւ արդիլել եդիպտական ընդծովեայի մը, որ ընկզմ է անդլիական «Քուին Էլիզապեթ Բ.» նաւր։ Այդ Թուականին անգլիական նաւր 590 Հրեայ ճամբորդ կը տանէր Իսրայէլ, երկրին հիմնադրութեան 25ամեակին առ-Թիւ : «Արար առաջնորդ» մրն է, որ նաւր ընկզմելու հրահանդ տուած է եդիպաական ընդծովեային. «Երբ տեղեկացայ առառւան ժամը 1.30ին, ռաջի մնացի մինչեւ 3.30, որպեսցի հրահանդեմ հրամանատարին չգործադրել հրահանդը եւ պահանջեն, որ Աղեքսանդրիա վերադաոնայ» ։ Նախագահը չէ ըսած , Թէ ով էր այդ «արաբ ղեկավարը» ։

erf es ur vushuf..

(ԱՆՑՔԵՐ ՈՒ ԱՆՁԵՐ)

ՄՇԱԿՈՒԹԱՑԻՆ ՎԵՐԱԶԱՐԹՈՒՄԸ 11 -14 ՐԴ ԴԱՐԵՐՈՒՆ

ԱՐԻՍՏԱԿԷՍ ԼԱՍՏԻՎԵՐՏՑԻ՝ 11ՐԴ ԴԱՐՈՒ ՈՂԲԵՐԳԱԿ ՊԱՏՄԻՉԸ

Այս սիւնակի ընթերցողը կ'անդրադաոնայ Հաւանօրէն որ ժենք կը խուսափինք միջնադարեան Հայ կեանքի քաղաքական, յարաբերական կամ պատմական իրադարձութեանց մասին խօսելէ, Հակառակ այն կարեւորութեան գոր կը ներկայացնէ ժոդովուրդի մը կենցաղային ենթահողին քննութիւնը՝ լրիւ ըմրռնելու եւ դնահատելու Համար նաեւ անոր մտաւոր – մշակութային վաստակին Էութիւնն ու արժէքը:

Ինչպէս չեչտած ենք, բանասիրական տարողութիւն չունին այս նշմարները։ Արաղ ակնարկներ են պարդապէս, պարրերաբար դէպի ետ նայելու պահանջէ մր Թելադրուած։

Այսօր, սակայն, երը մեր սեւեռումը կր կեդրոնանայ 11րդ դարու ժամանա - կադրային գործի մը վրայ, որ կը պատկանի դարուն պատմիչ Արիստակես Լաստիվերացիի, հարկադրանք մրն է դէթերնդ Հանուր դիծերու մէջ տալ Հաղարական թուականներու պատկերը Հայ կեանրին։

Մեր պատմութեան ամ էնեն ծանր ու դառն շրջաններեն մեկն է 11րդ դարը, երբ բիւզանդական արչաւանջները եւ սելջուբեան վայրադ ներխուժումները Համատարած աւեր ու մահ կր ափսեն, առեւարական եւ մշակությային ոստաններ կ՝ են Թարկուին քանդումի, ծաղկեալ քադաքներէ դէպի ապահով դօտիներ կր դաղ են հայ ազնուականու երենը, քաղաթացի բաղմու ժիւններ կ'են ժարկուին կոաորում ի եւ անպատմելի Հայածանքներու, ի վերջոյ Արփասրանեան Հրոսակներու գրաւման կենթարկուի Հայաստան, ու դարուն պատմիչը՝ Լաստիվերացի, ուրիչ բան չունենար ընելիք՝ բայց եթե դրել... սուղի եւ ոգրի պատմութիւն մր, եղերաչունչ վկայութիւնը Հայուն ֆիզիթական, մտաւոր եւ Հոգեկան որբացումին, եւ վերջապես մեցի վերապահուած աղկանն վերլուծումը ընել բացառապես կրօնական մարդու Հայեացքով, մարդոց ւնեղքերուն վերագրելով պատուհասիչ բոլոր դեպքերը:

»ը կեանքին մասին լրիւ տեղեկունիւններ կը պակսին Թէեւ, սակայն իրմէ փոխանցուած դործը կը ՀայԹայԹէ վաւերական եւ ստոյդ էական դիծեր՝ ծնընդավայրին, ապրած շրջանին եւ իր պատմութեան ժամանակին մասին։

— «Պատմութիւն Արիստակեայ վար – դապետի Լաստիվերտցւոյ, վասն անցիցն անցելոց յայլասեռն ազգաց՝ որ շուրջ զմեսք են», ա՛յո է անունը 140 էջերէ եւ 25 դլուիներէ բաղկացած իր դործին, որ, ինչպես յստակօրէն կ'երեւի, պատմու – Թիւնն է «անցեալ դէպջերու» եւ «ժեղ չրջապատող օտար աղդերու»:

Լաստիվերտ դիւզը կը դանուի կարնոյ մէջ, ըստ Մանուկ Արեղեանի՝ Արծն քազաքին մերձ, նկատելով որ պատմիչը
զայն կը կոչէ «քաղաքն մեր»: Դարձեալ
իր դործէն որոշապէս ի յայտ կուղայ որ
ապրած է 11րդ դարուն, նկատելով որ
իրրեւ ականատես կը խօսի չրջաւի
պատմական անցուղարձերուն եւ դէմ քերուն մասին, որոնք կը դուղադիպին կամ
դործած են 1020տկան եւ 1040տկան Թրւականներուն, մինչեւ 1070տկան տա –
րիներ.

— «Ձոր աչօք մերովք տեսաք եւ ընդ փորձ չարեացն անցաք, զայն միայն գրեցաք» կ'րսէ։

Իր պատմութիւնը կը սկսի բիւղանդական կայսեր՝ Վասիլ Բ.ի յարձակումով Հայաստանի վրայ, տիրելու համար Տայջի։ Կը յիչատակէ այս առթիւ որ Վա – սիլ Բ. իր թադաւորութեան 25րդ տարին կը բոլորէր։ Կը հետեւի, ուրեմն, որ 1001 Թուականէն կը մեկնի (*), տալու համար մինչեւ 1071ի իրերայաջորդ դէպջերը (մինչեւ մահը Ռոմանոս Դիոդենէս կայսեր՝ 1071 եւ Այփասյանի՝ 1072)։

Պատկերացնել է վերջ Գագիկ Ա. Թագաւորի յաղքուներենները կովկասի մէջ, ապա անոր երկու որդիներուն՝ Ցովհաննես - Սժրատի եւ Աչոտի պայքարը իրալու ղեն, կը ներկայացնե բիւզանդական իրերայաջորդ կայսրերու օրով տիրող կացուներնը, կը կեղրոնանայ Ցոյներու կողմե չղեայացերծուած մեծ արչաւան թին վրայ դեպի Հայաստան, գրաւելու Համար Անին՝ որուն անկումը դարձած է իր եղերերդութեան գլխաւոր առանցը . ներէն մին, եւ Հայկական այդ ոստանը կր նմանցնե գահացուրկ եւ անփառունակ Թաղաւորի մր. «թագաւորն անկեայ ի պատուոյ, իբրեւ զկին նորահարսն, մրնացեալ յայրիութիւն»...

Անդրադառնալով ապա սելջուքեան Թուրջերու վայրագ յարձակումներուն՝ իր երեմիականին ամէնէն աղեկաարչ էջերը կր հիւսէ, յանախ դրական պատկե - րացումի հասնող նկարադրական էջերով, խորհրդածական եւ վերլուծական հատուածներով, — մեկնելով միշտ այն մտատեւեռումէն՝ Թէ մեր... մեղքերն են պատճառը մեղի վերապահուած չարիջին.
— «Ժամանեցին մեզ աւուրք չարչարանաց եւ գտին զմեզ նեղութիւնք անհնարինք, քանզի լցեալ գեղաւ չափ մեղաց

Մարժէ առանձնապէս արտադրել կարգ մր այլ Հատուածներ ալ, ներկայ ակ –

ullpng» ...

100 46400

ԲԱԽՏԱԽԱՂԻ ՔԱՂԱՔԸ

Միացեալ Նահանդներու, Լաս Վեկաս քաղաքը երժալու համար, Արիդոնայի աշտապատային շրջանչն, պատուհանները դոց ինքնաշարժով անցնելու ատեն, չուրջերնիս դիտելով կը տեսնենք Թէ կը մադրյինք սինեմաներու մէջ, «Ուէսթըրն» ֆիլմերու ցուցադրուժեան միջոցին մեր տեսած վայրի, անմչակ ու ժայռոտ լեռնադաշտերու վրայ, ուր, տաք հով մր կը փչէ, ուր ոչ ծառ կայ, ոչ տուն եւ ոչ ալ կեանքի որեւէ հետք։ Միայն արծաժա դոյն երկինք մը, ու արևւուն կիղիչ հառարայթներուն տակ, Հոկայ ժայսեր կան։

Միննալուն՝ կը հասնինը Նեվատայի սահմանագլունը, անցնելու համար Ամեթիկայի ամեներ թարձր «Պօուլտեր Տամ»ի
ամբարտակեն։ Եւ յանկարծ, մեր առջեւ
փոռւած կը տեսնենը մեծածաւալ, չող –
չողուն լոյսերու սաւան մը, որուն փայլը, մութ երկնքին արձադանդ կուտայ։

Կը յառաջանանը լոյսերու այս ովկէանոսի ուղղութեամը բայց ան, տեսիլքի պէս, կը սկսի ձեռանալ մեզմէ։

Քսան քիլոմեներ յառաջանալով, կը Հասնինը, տարօրինակ մեծ տարածու – Թեամը դօտիի մը, ուր Հոս ու Հոն կը Հանդիպինը լուսաւորունեան մէջ շրջապատուած, «մոնել»ի մը, «կառատան» մը եւ Հին ինքնաչարժներու ցուցադրու– Թեան վայրի մը։

Անդին, կամաց կամաց, ակներեւ կը դառնայ, լուսաւոր ցուցատախտակներու դունաւոր մակադրութիւններու փայլը, բայց, դարձեալ ջաղաջը կարծես չուղեր

Սակայն, ահա առաջին «Ուէյնինկ Չեփըլս», փայտէ փոքրակառոյց մատուռ – ները։

Այս փոջը եկեղեցիներուն մէջ, ջանի մր վայրկեանէն ու պարզ ձեւակերպու – Թեամբ մր ոեւէ այր կամ կին, առանց ամուրի բլլալու, կրնայ վերստին ամուս-նանալ, իր կեանջին համար ընտրած վեր-ջին (?) ընկերին հետ, րաւ է որ ջանի մր տոլար տրամադրելով, դուրսի ծաղկե – վաճառատան «ինջնադործ ծաղկավա – ճառ» դործիջէն փունջ մր ծաղիկ դնէ։

Քիչ մր եւս կը յառաջանանը, վերջա-

րանին շատորբեսու շադան ին քնուդիր,

U. P.

(*) վասիլ Բ. կայսեր գահակալութիւնը կը սկսի 976ին. իր թագաւորութեան 25րդ տարին, ուրեմն, կ՚ըլլայ 1001ը։

n. · 19.

պես աշա՝ տարօրինակ վերտառութիներ ներով մեծ պանդուկները, որոնք, միա ժամանակ գրօսավայր (քագինօ), կապեւ նող մարդոց ապաստան մըն են, իսի անութեր աետ Մեջեն են, են են, իսի աև Մեջեն են:

Այս մեծ չէնջերուն միջեւ կան ջանի մը «մոթել»ներ, «կառատուներ» եւ այե պելարաններ։ Սակայն, Լաս Վեկաս ջադաջը ոչ մէկ տեղ կ'երեւի, թէեւ որու տեղեր, ճամ բաներ, տուներ, պանդոկներ եւ երկյարկանի կամ չորս յարկանիչներ շերու խումը մը կայ, բայց կայ նաև հերու մէջ լողացող ջանի մը Հսկայ չեր ջեր կան միայն։

Կր ոպասենք լուսնալուն։ Լաս Վեկապ ճանչնալու համար, պէտք է ցերեկ ըլլայ, սակայն, կը տեսնենք որ, ան միայն քա դաք մր չէ անապատին մէջ, այլ է նաև անապատ մր քաղաքին մէջ։

Հոկայ չէնքեր, իրարժէ կը դաժնուին հարիւրաւոր ժենքրի հասնող խոպան կարժիր հոդի բյուրներով:

Ցերեկին անկարելի է շրջադայիլ դուրոր: Արեւը ամ էն ինչ կ՝այրէ, ջերմաչափը, շուքի մ էջ նուտադագոյնը 44 աստիձանի կը հասնի, եւ ան ալ չատ քիչ անդամ կը պատահի:

Հեռաւորու Թիւնները չատ մեծ ըլլայուն, պատապարուելու միակ միջոցը, անապատին մէջ մնայուն կերպով խարիսխ նետած «Ֆլամինկօ», «Թրոփիչանտ», «Լենտմար,ը» եւայլն մակդիրներով «անդրովկէանոսեան» Հոկայ չէն, թերու սրահներն են:

Սակայն, Հոս ալ բեմադրութիւնը չ փոխուիր։ Երբ կը մանենք այս սրաչների ներս, կր դանուինք, տանիքը եւ պատերը ժուխ ու մ Թագոյն ներկուած, կիսախաւար երեւոյթի մը առջեւ։ Միայն, դանադան գոյներով, փոքր լամբերու լուսարձակներով է որ սրաչին ներքնամասը կիսալոյս երեւոյթ մը կը ստանալ։

Այս սրահներուն մեջ կը հանդիպինը
ամեն տարիջի, ցեղի եւ դոյնի եւ ընկեբային ամեն դասակարդի ու վիճակի մարդոց, որոնջ բախտախաղի մեջենաներուն
առջեւ անցած, իրենց բախտո կր փորձեն։

Մարդիկ Հոս, կրնան կորոնցնել իրենց բոլոր ունեցածը եւ սակայն, վայրկեան քը իսկ չեն կենար եւ անդագար կը խադան ու կը խաղան եւ այս ջարանձաներուն մէջ, կեանջի իրականուժեն չեռու, չարամիտ բանտակաղերով դուտրձանալով, կը վատնեն իրենց ժամերը։

Հարկ չկայ լջելու այս սրահները, բախտախազի սրահներուն կից եւ անոնց հետ յարաբերուող պերճաչուջ սենետիներու մէջ, չատ լաւ կերպով կարելի կ ճաչել, ըմպել եւ առնել մեր սուրճը։

Իսկ, պանդոկի դետնայարկի իստնութներուն մէջ, կարելի է դտնել ու դնել, Թուղթե պարդ Թաչկինակէ մը ոկսեսը, մինչեւ ամէնէն սուղ եւ արժէջաւոր մուր-

Տակաւին կրնանը գիտել աչխարհի ա

ՀԻՆ ՕՐԵՐ

ՁԱՐԴԱՐԵԱՆԻ

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

bUF - Երբեմնի Պոլսոյ մեջ, Էսաեան Սանուց Միութիւնը գրական ասուլիսներ կր կազմակերպէր, որոնք մինչեւ այսօր պահած են իրենց շահեկանութիւնը եւ որակը: Ասոնց շարքին, 1913 Մայիս 5ի ասուլիսը նուիրրուծ էր Ռ. Զարդարեանի գրականութեան։ Նախագահած է կոմիտաս Վրդ. խօսած են լաջորդարար Սի_ րունի (կարճ կենսագրութիւնը ներկայացուցած է), ապա Զապէլ Եսայեան, Երուանդ Սրմաքէշխանլեան վերլուծած են գործը եւ Սարգիս Մինասեան խօսած է գաւառի գրականութեան եւ այդ տեսա կէտով Զարդարեանի գործին մասին։ Ստորեւ այդ երեք դասախօսութիւնները ի յիշատակ Զարդարեանի ծննդեան հա _ րիւրամեակին:

Քիչ անդամ մեգի առիքը ընծայուած <u>է</u> պուտ դրական ձեռնարկի մբ շուրջ հաimports be phe whomand butte, quit suւաջարար, յաջողած ենք մտահոգուելու գրական եւ գեղարուեստական Հոգերով: Գլիսաւոր պատճառը անչուլա մեր ընկերական եւ քաղաքական անկայուն, յու դումնալի, վչտագին եւ յանախ այ ացետալի կեանքն է որ կը սպառէ մեծ մաուսաքը մեր հուլեկան եւ մաաւորական ուժերը. բայց նաեւ հաւատացած են որ աւելի հղօր, աւելի ներդաչնակ եւ աւելի գիտական կենսունակութեամբ լի մտաւորականութիւն մր պիտի յաղթահարկը դէպքերուն պիտի կանգներ ամեն բանե վեր, պիտի սաւառներ ամեն բանի վրայ, իրը անվախձան եւ անխոցելի ոգին, լուսեղէն եւ անբոնաբարելի իակալը մեր ցեղին հաւաքական հանձարին։

Եւ երբ ահա առիխը կը ստեղծեն նայելու մեր ազգային այդ դերադոյն ինչջին, ջննելու, դնահատելու, դայն բաղկայնող երեսները դարձնելու ժողովուր դին յուղուած հետաջրջրուխեան, խող
չկարծուի երբեջ խէ անժամանակ պերձանջ մըն է ասիկա մեղի համար։ Ամէնէն
կենսական, բաբախուն հարցերուն հաւասար կենսական է դիտնալ խէ դեղեցկա դիտական ինչ արժէջ կը ներկայացնենջ,
որովհետեւ այդ արժէջն է անչուչտ որ

Bajap հին եւ իմ աստուն ազգերը որոնց աւանդութիւնները դեռ իրը հիմ կը ծառայեն այսօրուան քաղաքակը[ժութեան, գիտակցած են այս անառարկելի նշմարաութեան եւ Հաւասար իրենց ամ էնեն մեծ Հերոսներուն պանծացուցած են իրենց մարի աշխատաւորները. միայն մեր ժամանակներուն է որ մարդիկ սկսած են անջատել գեղեցիկը օգտակարեն, եւ նոյնիսկ աւելորդ ու սնոտի համարիլ առաghup, 4 ft pp 159 whil pouluh be wronեայ օգտակարութեան հանդամանք չու նի։ Նոյնիսկ այս բեմ էն, այս ձեռնարկին առիթով արտասանուեցան խօսքեր, որոնք hudh for muchin win ath puth ahun դունիւնները ընել բուն նիւնին անցնելէ

Դեղեցկունիւնը ինջն իրմով կը գնա – Հատուի անիկա միջոց մըն է որ իր նպատակը իր մէջ ունի կարելի չէ դայն իր
փառաւոր եւ լուսեցեն ոլորաեն դուրս՝
տասը եւ խոր ոլորտի մը մէջ ար –
ժեցնել կարելի չէ Հարցնել ընունեան
նէ ինչո՞ւ դունագեղ ծաղիկներով կր
դարդարուի եւ կարելի չէ Հարցնել վարդին նէ ինչո՞ւ եւ ի՞նչ բանի Համար իր
դարդ բարդ ու դողողջուն ներնիկները
մայիսեան առաւօտ մը միայն, արեւին
ամենանուրբ երանդներով կը վառին։
Եռյնպես կարելի չէ Հարցնել դեղեցիա –
պաչա դրապետին նէ ինչո՞ւ եւ ի՞նչ բանի Համար դրած է այսինչ էջը կամ այն-

hay Swampp. huphih st hout Sage հարցնել թե իր գրական կամ դեղարուհսատկան երկը կը համապատասխանե օրուսն եւ ժամանակին պահանջներուն, դարման կր տանի անոր թե ոչ. ամեն մեկ 58 be milto ith appe on Sughthen hand մտաւորական յուղում յառաջ կը բերե, իր գոյութեան իրաւունըն ունի եւ եր նոյնիսկ անիկա համապատասխան է աուօրեայ պահանջներու, անտարակուսելի է որ համապատասիսան է դերադոյն չահի անր որ թերեւս անտեսանելի է մեգի եւ որուն ընդառաջ գացած է սակայն հերիհատկին հոդին. ահա թե ինչո°ւ դրական գործի մր դնահատումը կարելի է լոել մ իմ իայն այն առաւել կամ նուագ յու-Lungh mankemyte dut lmums hehplur ուսենանուած է անիկա:

20.941 600860.6

(Tup. - 1)

ՉՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԱԾ ՁԵՌԱԳԻՐՆԵՐԸ ՉԵՆ ՎԵՐԱԳԱՐՁՈՒԻՐ

TOO GOTO, TOO SEE THE SECOND S

unrer b 9080hb

Փարիզի Վերաջննիչ Ատեանի փաստա_ րան, Մեթեր Միջել Ս. Բարսեղեան (թ. որ՝ Ս. Բարսեղեանի եւ գրագիտուհի Պերճուհի Բարսեղեանի) , Ցուլիս 3ին Փանիսի շաղաքսանայրն փայլուր իբևանով ներկայացուց իրաւազիտութեան տորթոհայի ին աշանաաջասե,

Les Sociétés Financières d'Innovation.

մեներ վաւ Թատերական բեմագրութիւն ները ու ծափահարել, նոյնպես տաղանդաւոր դերասան ու դերասանուհիները։ կրճանք խաղալ «պաքարա», սակայն միայն չարագործներու միութեան ներկայացուցիչը յիչեցնող Հոկիչի մր ար -Buch այ քերուն տակ:

Մայույա ոչ ոք կը ստիպե որ խաղանք, նայն խամանու ճաշանակար ուգն ավրակո րու եղանակով մը մշակուած ու կազմակերպուած է, որ մարդը կը մղէ առանց urdelur haf famamtur pr min, sam tar անրոնած են ու գիտեն սեփականատէ րերը, որոնք երբ գիտնան որ նոյնիսկ միայն քսան առլար ունիք, սիրով եւ յօժարութեամբ կը տրամագրեն ամ էն էն լաւ յարկաբաժինը, ճաշը, գութթեյլը եւ... այսինքն ծատերդութիւն մը:

Լաս Վեկաս աշխարհիս միակ քաղաքն է, ուր մարդու գրպանը մանը գրամ չի մնար։ Գնումներէ վրադիր ստացած մանր գրամն անգամ , անմիջապես կը լափեն սատանայական բախտախացի մեքենա ները:

Եթե հինդ սենթնոց դնում մը ընեք, հուազագոյնը մեկ տոլարի կը հասնի, նկատի ունենալով որ Լաս Վեկասի բոլոր խանութները անխարը ունին մեկե աւելի այս բախտախաղի ինչընագործ մեջենաներեն եւ ինչու չէ բոլոր այս մեջենանեորը ունին նաեւ իրենց մոլի հաւատացեալնեըը՝ ծերեր, պառաւներ եւ մրոտ դասակարգի պատկանող մարդիկ, որոնք միչտ յուսանատ վիճակի մեջ, իրենց դրամա պանակները պարպող այս ահարկու երկախեայ մեջենաներուն առջեւ անցած կ՝աղօքեն ու կը հաւատան որ պիտի չա-

Այս է Լաս Վեկասը: «Ս Թանտար» մեծ ջազինոն, իր յարդելի յանախորգներուն կը հրանցնե աշխարհիս լաւագոյն բեմա դրութեամբ ներկայացումները... Իսկ Թրոփիքանան *Փարիզի Ֆոլի Պէրժէրի դե*դեցիկ պարուհիները, որոնք չատ լաւ կը կչտացնեն որկրաժոլ աչքերը, միայն եթե մետոլ առնարարրբեն ուսնուսութ քբը ետիտախաղի սրահներուն մեջ:

Քաղեց՝ Կ. ԳՈՒՑՈՒՄՃԵԱՆ

*UULLSIL

« ՀԱՄԱԶԳԱՑԻՆ »Ի ՏԱՐԵԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎԸ ___0__

Մոնթերկալի « Համազդային »ի տարեկան ընդե. ժողովը դումարուած է Յունիս 19ին, «Ա. Ահարոնեան» սրահը։ Վարչութեան քարտուղարուհին՝ Տիկին Արտեմիս Մկրտիչեան կարդացած է 1973-1974 տարեչրջանի բարոյական գործու ներութեան տեղեկագիրը:

Մոնթերկալի «Մարդը եւ իր աչխարհը» ցուցահանդեսի միջազդային տաղաւարին մէջ կազմակերպած են հայկական փա ռատոοն մր, որուն իր մասնակցութիւնը րերած է Թորոնթեոյի 200 ի ամառնային վարժարանի «Ս,րմենիա» պարախումբը։ 8-14 տարեկաններէ կազմուած պարա խումբը իր հայկական պարերով արժա նացած է երեք Հազարէ աւելի օտար Հասարակութեան գնահատանքին։

Վարչութիւնը մասնակցած է եգիպաահայ ծանօթ ծաղրանկարիչ Ալ. Սարու խանի ցերեկոյթին : Կազմակերպած է նրկարիչներ Մինաս Մինասեանի եւ Կարօ Մարկոսեանի դործերուն ցուցահանդես ները։ Սարջած է ընդունելութիւն մր ի պատիւ Ս. Կապուտիկեանի՝ բանաստեղծուհին Մոնթրկալ այցելութեան առ թիւ։ Միութեան թատերական յանձնախում բր բեմ արրած է Սաչա Կիթերիի «Ծախու ընակարանը», Եգիա Գասպարեանի «U.ju qhytepp», U. Qthundh «U.ppp» tu Մարիվոյի «Փորձու Թիւնր»:

Фрпф. Рեпувши динироний & «Илипղագիտու Թեան» նիւ Թին շուրջ, իսկ ընկ. Սարգիս Ձէյթլեան ներկայացուցած է «Լիրանահայ գաղութեր» :

կանոնաւոր կերպով տեղի ունեցած են Համադդայինի ճայնասիիւռի - ժամի հաղորդումները, ամ էն Չորե բչաբ թի ։ Պատրաստած են յայտագիրը «Ռատիօ Քանատա»յի կողմ է հայ երաժ չտունեան նուիրուած բացառիկ ձայնասփռումին, որ տե-Luid & 184 duil :

Հայ գիրն ու երաժչաութիւնը տարա ծելու Համար՝ «Ա. ԱՀարոնեան» սրահին մեջ ամեն Կիրակի կր ծախեն հայ դրականութեան, պատմութեան եւ ազգային կետևրին հետ առընչութիւն ունեցող դիրքեր եւ դանագան ձայնապնակներ:

Հաստատ հիմերու վրայ վերակազմած են պարախումբը, ղեկավարութեամբ Պետրոս Դաւիթեանի ։

«Քնար» երդչախումբը տուած է իր տարեկան համերգը՝ խմբավար Երուանդ. Այեքաանեանի Հպոտին տակ ։ Արտասանական երեկոյի մր կազմակերպած են (արտասանած է Յակոր Կիւլոյեան) ։

Վարչութիւնը ունեցած է 9000 տոլարի մուտը, որուն 4000թ՝ պետական յատկացում է, ծախսած է 4000 տոյար, դրամատան մէջ ի պահ կը մնայ՝ 5000 տոյար ։

HOPPH

ԱԶԳԱՅԻՆ «ՔԱՐԷՆ ԵՓՓԷ» ՃԵՄԱՐԱՆԻ ԱՄԱՎԵՐՋԻ ՀԱՆԴԷՍԸ

____0___ « Քարէն Եփփէ » Ազգային ձեմարանը 4 իմնուած է Հայերի մեջ 1947ին, առանց նիւթական ապահովութեան : Իրրեւ միակ չօչափելի յենարան ձեմարանը հիմնա գրութեան օրերուն ունեցած է Օր. Քարէն Եփփէի կողմ է տրամադրուած Հողաչերար եւ անոր վրայ կանդնած քանի մբ արակրբը ու օգարմակուները խոսասում-

Երջանկայիչատակ Ձարեն կաթեողիկոս (այդ Թուականին Առաջնորդ Հայեպի Հայոց) եւ ողբացեալ ընկ. Հրաչ Փափազեան յանդգնութիւնը ունեցած են բանալու հայկական այս ձեմարանը, այն Swamma Sunnandad, op gopte h'mpդարացնե նպատակը եւ տարուէ տարի կ՝ ամրապնդուի ու կը բարգաւանի կրթա-

Արտնը չէին սիսալած : «Քարեն Եփփե» Այդ. ձեմարանը չնորհիւ իր հիմնադիրներու դադափարական բարձր ոդիին եւ նուիրումին, ինչպես նաեւ ինամակայութեանց աբնական աշխատանքին ու հայ Ingularph whulgar dhab, hpgud & յաց խանարել բացմանիւ գժուարու թիւն ներ եւ քսանրեօթը տարուան բեղուն կետնը մր բոլորելով հասնիլ այսօրուան 7/14/19 :

1947 Հոկտեմ բեր 4ին բացուած ձեմա րանին համեստ տնակը այժմ դարձած է երեք յարկանի արդիական չէնք մր : 1947ին մեկ դասարանի մեջ գետեղուած 22 աշակերտի փոխարէն «Բարէն Եփփէ» ձեմարանը այսօր կը ներկայացնե 19 դասարաններ, 750 երկսեռ աչակերտու թեամր. 12 բաժիններ միջնակարդ են, եօքեր բաժ իններ՝ բարձրագոյն:

ձեմարանի այս տարուան Հունձքին ամավերջի հանդեսը տեղի ունեցած է Հալեպի կրթական անօրեն՝ Մոհամմետ Հահ-Տարի Հովանաւորութեան տակ, նախա դահութեամբ թեմին առաջնորդ Տաթեւ Եպա . ի , Շարաթ , Ցունիս 22ին , ձեմարանի րակին մեջ։ Աւելի բան երեք հազար հոգի ներկայ դանուած են հանդիսու թեան : Տնօրէնութեան տեղեկագիրի ընթերցումը կատարած է Գուրդէն Ցակոբեան, արաբերէն, դպրոցի պետական արնօրեն Ժողեֆ Քրպալեյի բացակայունեան ։ Հայերէն տեղեկագիրի ընթերցումը կա տարած է ձեմարանի հայ տնօրէնը՝ կարապետ Նարդանահան, որուն խօսքեն ի յայտ եկած է, որ Կրխական նախարարու-[ժետն ուսումնական ծրագիրը ամբողջութեամբ գործադրուած է դոհացուցիչ արդիւնքով: Այս տարի պաքայորէայի քրննութեանց ներկայացած են 110 ուսանողներ , իսկ պրրվէի՝ 133 : Մարդական կեանթը եւս պահած է իր աշխուժութիւնը,

ՊԱՐՍԿԵՐԷՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

U. USGAUTHU ՆԱԽԱՎԿԱՅԻ

ፈԱՆՔԻ ՄԱՍԻՆ

-0-

« Պատմութեան ուսումնասիրութիւն ներ » պարսկական պարբերականին ներկայ տարելրջանի առաջին թերւին մեջ Ապաուլ Ալի Կարանկի և Ճամալ Տորապի Տապատապա ուսումնասիրութիւն մր լոյս րնծայած են « Ս. Ստեփանոս Նախա վկայի եկեղեցին » խորադիրով: Boy ուածադիրները ըննութեան առած են վանքին պատմական, ճարտարապետա կան, կրօնական եւ այլ բնոյքքի երես ները: Ձետեղած են ութ նկարներ, որոնը կը ներկայացնեն վանջին հիմին յատա կաղիծը, հուտքը, ամբողջական կառոյցը, դմբենը, զանդակատունը, քանդակները եւայլն ։

Bognemb ին հեղինակները նիւթեր պատրաստելու համար օգտուած են ցանագան պատմագիտական ադրիւթներէ եւ գրու-

Philitipt:

Պարսկական պարրերականը լոյս կը տեսնե Պարսկաստանի Հանրային յարա րերութեանց հիմնարկութեան եւ գինուորական սպայակոյաի հրատարակչու -[ժեսոք μ:

LUBUUSUL

ՆՈՐ ԶԵԼԱՆՏԱՅԻ ԳԵՍՊԱՆԸ ԵՐԵՒԱՆԻ ՄԷՋ

Նոր Ձելանտայի դեսպանը Յույիս 7ին Մոսկուայէն Երեւան ժամանած է կարճ այցելութեան մր համար։ Յուլիս 8ին դեսպանը ընդունուած է Արտաջին նախարար կամ Ուղումեանի կողմէ : Դեսպանը այցելած է Գառնի, Գեղարդ եւ այլ վայրեր, իսկ Էջմիածինի մեջ տեսակցած & Lungth U. h Shim:

աղջկանց պասըկ Թպոլի խում բը այս տարի չահած է Հայէպի միջ-դպրոցական ախոյենութիւնը։ Ընկերային - մշակութային մարզին մէջ, բացի երաժշտական ճաչակը դարդացնող ձեռնարկներէ, յանձնախում բր կազմակերպած է հանգիսու Թիւններ յիչատակելի Թուականներու առիթ -Subpruf:

Գեղարուեստական բաժնի գործադրու թենկն ետբ 76 շրջանաւարտ - շրջանաւարտուհիներ իրենց վկայականները ստա gmb Eu:

«BU.AU.2» P PEPPOLL

Իրականութեան մեջ ,Իվան Մինսկին pm_ ցարձակապես լուր չուներ Մառի Փօլիվանաֆի անյայտացում էն մինչեւ այն վայրկեանը, երբ նախագահին սենեակէն ներս

առիթը չփախցուց իր պետին Հաւատացնելու համար Թէ Ռիկայի բոլոր անցու դարձները չէին կրնար խուսափիլ իր տեսողութենկն:

- Կր չնորհաւորեն ձեզ, կ'րսկ եւ կր չարունակէ. անոքիջապես փնառաութի ևthe Smulfunger Souling lot long bound &

- Արդեն պատրաստութիւնները տեսնուած են եւ հրամաններս հաղորդուած, կը հաստատե ոստիկանապետը, ամենեն

- Թեեւ, կ'րոկ Մինոկի, գնդապետ Փօփօֆի տեղեկադիրը կը հաստատէ... րայց իմ ստորադաս պաշտօնեայի Հանգա9.60\$ է գարմացման չարժում մր կ'րնե :

- Ի°նչ կը նշանակէ այդ նախադասու-Թիւնը, կր հարցնէ. մի թե կր տարակուսիք ողջատունեանը վրայ սպայի մր, որ Mորգ. Հանրապետութեան ծառայութեան մ էջ մանելեն ի վեր, աներկիւց եւ անրևկնելի կորովով դիմադրաւած է ամ էն աեսակ դէպքերու

- Եթե տարակուսէի Վրատիմիր Փօփօֆի դաւանանութեան մասին, առանց դարձղարձիկ խօսքերու կը յայանկ ձեզի, ընկեր նախաղահ ։

ALPHIN:

- Իր ուղղանաութերւնը չէ' որ խնդրոյ առարկայ է:

__ Zmum :

- Իր դատողութիւնը։

- hong publ 4:

_ Կարծեմ թէ իր առաջելութեան ընթացքին, գնդապետ Փոփոֆ խաղի եկած <u>Է</u> եւ թե, նարկին իշխան Ատամ Լատովակին չէ անցած Լախվիոյ սահմանադրուայն:

- Եւ ի°նչի վրայ հիմնուելով կը յայաներ այսպիսի յանդուդն ենթադրութիւն

- Այն իրողութեան վրայ թե, Ատամ Լատովսկին ներկայիս Ռիկա չի գտնուիր: - Անչույա են Թագրութիւն մրն է ձեր

— Ո՛չ, կատարելապես համողուած եմ ։ ընկեր հաագահ ։

— பெறக்கீம் நமீட்டி வடி க்கமு தயமை கிற வுயது (Tup.)

աշնակիցներուն նման կը հաւտաաք ստաիկանական անախալականութեան, կր հարցրնե 9. 60\$, հեգնական չեչտով մր:

— Ո՛չ, ընկեր նախագահ ։ Սակայն ամբողջ քառասուն եւ ութ ժամ խուգարկելէ վերջ Ռիկայի պէս կէս ամայացած թաղար մր, որուն աուներուն երկու երբորդը անմարդաբնակ է եւ չդանելէ վերջ իմ փրնառած մարդս, ես ինւրգինըս Թոյլ կուտամ Հաստատելու որ անիկա Հոս չի գտնուիր:

9. 60\$, Հակառակ որ միչա ինւթգինջին վրայ մեծ իշխանութերն կր բանեցներ չի կրնար անհանրեր չարժում մր duntit.

- hiput Upsulp, h'put. que que օգնական մին էք, որ կրնայ անհրաժելա պարադայի մր մէջ, րլլալ Թանկագին աչhumanlify sp: U,ju publy dbpg, umfuy nemd but dayle shebyble op inportand fuhum Հրամանները կը վերաբերին կատարելապես սահմանուած եւ որոչապես դծուած யுய வாலிழ் மீழ:

Դուք պարտաւոր էիք տուանց դագարի դրադիլ այդ գործով եւ միմիայն անով: Արդ, հիմա ինծի կր հաղորդեր այնպիսի րաներ, որոնք կը Հերջեն բարձրաստիճան սպայի մր խուգարկութիւնները եւ առանց ապացոյցի, դայն կասկածի կենթարկեր։

POL WOLDEPPUL

ԻՆՉՊԷՍ ԳՈՂՑԱՆ ՑԱՐԵՐՈՒՆ ԹԱԳԸ

ԳԼՈՒԽ Ա.

ՊՐԷՍԹ - ԼԻԹՕՎՍՔԷՆ - ԼԻՊԱԻՍ.

- Արդեն գիտեր, ըստւ Իվան Մինսկին Mand Spannel gh:

Պ. Եսֆե չկրցաւ զսպել գարմացկոտ supered of :

- Բայց ի նայես կրնաք արժերութիւն ունենալ դէպքի մը մասին, որ հայիւ ժամ մը առաջ տեղի ունեցեր է:

- 4. Նախագահ , կ'րսէ Իվան Մինսկին յոխորտանքով, ես անարժան պիտի համարուէի այն փափուկ և վտանզաւոր պալտոններուն , դորս Խորհ . կառավարու-சின்ற புமாயக்யல் & pade, bet spente դանոցին, ինչպէս քաղաքին սոլոր մասնաւոր եւ հասարակաց հաստատութիւն -

ներուն մէջ չունենայի գաղանի գործա կայներ, որոնք ժամը ժամին ինծի կը տեդեկացնեն ամ էնէն աննչան դէպքերն ան-

կր մաներ:

Սակայն երբ տեղեկացաւ այգ խնդրին,

Պ. Աւույֆ Եսֆե կը խոնարհի:

mg9/4/1:

whiliphy stymny if p: _ Tum put, zum put: 2pdm pptp dbp

տեղեկատուութիւնը կարելի եղածին չափ կարձ կերպով, որովհետեւ ընելիք շատ գործեր կան :

մանքս թոյլ էի տար կասկածի տակ ձգել տեղեկագիրը:

zbrautbrak org

Շաւիլի անտառին մէջ գերեզմանատան մօտ ԽԱՆԱՍՈՐԻ ԱՐՇԱՒԱՆՔԻՆ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ ԱՌԹԻՒ

Կիրակի, Յուլիս 21ին առաւօտեն երեկոյ

Նախաձեռնութեամը Հ. Ց. Դ. Արդութեան խումբին, եւ մասնակցութեամբ Կապոյա Խաչի տեղւոյն մասնաձիւդին

Հովանաւորութեամբ Հ. Յ. Գաչնակցութեան Փարիզի Շրջանաային կոմիակին Կը խօսի ԸՆԿ. ԱՌԼԷՆ ՓԱՓԱԶԵԱՆ

> Հայկական գեղարուեստական բաժին, բարձրախօս Ժամը ձիչդ 3ին, այցելուԹիւն Իչխան ԱրդուԹեանի չիրիմին Շաւիլի հին դերեղմանատունը

> > Ճոխ պիւֆէ, մատչելի գիներով

Առնել 171 Թիւ օԹոպիւսը Փոն տը Սեվրէն եւ իջնել, Փիւի Սան Վէն Կառ Մոնփարնասէն կառախումբ եւ իջնել Շաւիլի կայարանը Անձրեւի պարագային եկեղեցւոյ կից սրահը

anthest afs

Կիրակի, Յուլիս 28, ամբողջ օրը, Վալապրի անտառը

LUPTULUM

ФИГНЯН U. 3П4LZ. Մ4ГSH9

Այս Կիրակի, Յուլիս 21, Վարդավառ է։ Տօն է պայծառատեսութեան Տեառն Մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի։ Այս առթիւ Ս ։ Յովհ · Մկրտիչ Մայր եկեղեցւոյ մէջ պիտի մատուցուի եպիսկոպոսական հանդիսաւոր պատարագ եւ պիտի տրուի աւուր պատչաձի ջարող։ Սկիդը ժամերգու – թեանց՝ ժամը 8 · 30 , պատարագ ժամը 10:

Երկուչարթի, Յուլիս 22, Յիշատակ Է Մեռելոց: Նոյն եկեղեցւոյ մէջ ժամը 10ին պիտի մատուցուի պատարագ։

Ցաւարտ պատարադի պիտի կատարուի հոգեհանգիստ՝ վասն համօրէն ննչեցելոց։

L ኮ በ ኄ

Ազգ · Միութեան վարչութիւնը կը ծանուցանէ Թէ այս Կիրակի Յուլիս 21 Վարդավառի տօնի առիթով Ս · Ցակոր եկեղեցւոյ մէջ պատարագ կը մատուցուի ։

Սկիդը ժամերդութեան ժամը 8.30, սկիդը պատարադի ժամը 10:

×

ቀሀ/ ኮደ

Տարօն - Տուրուբերանի Հայրենակցական Միութիւնը Հոգեհանգստեան պաչ տօն կատարել կուտայ 1915ի իր բիւրաւոր նահատակներու յիչատակին, Վարդավառի Կիրակին, Յուլիս 21, ժամը 11ին, Փա րիդի Ս. Ցովհ. Մկրտիչ եկեղեցին։

Կը խնդրուի բոլոր Հայրենակիցներէն ներկայ դանուիլ։

ՇԱՒԻԼԻ Ս. ԳՐ. ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ Այս Կիրակի պատարագ։

ՄԱՐՍԷՑԼ - ՍԷՆ ԺԵՌՈՄ

Մարսէյլ – Սէն Ժեռոմի Ս. Սահակ-Ս.
Մեսրոպ եկեղեցւոյ վարչութիւնս պաչ –
տօնապես կը ծանուցանէ Սէն Ժեռոմի եւ
չրջակայի բոլոր հասարակութեան, թէ
Ցուլիս 21 Կիրակի, Վարդավառի տօնին
առիթով հանդիսաւոր Ս. պատարագ կը
կատարուի, նաեւ ինչպէս ամէն տարի,
այս տարի եւս հողեհանդստեան պաշտօն
կը կատարուի Սիվրիհիսարցիներու բոլոր
նահատակներուն, նաեւ հին ու նոր մե–
ռելներու հողիներու յիչատակին:

Առ այդ կը հրաւիրուին հաւատացեալները եւ Միվրիհիսարցիները, յարդելու իրենց մեռելներուն յիչատակը։

Imprimé sur les Presses
DU JOURNAL «HARATCH»

83. rue d'Hauteville 75010 Paris

Կապոյտ Խաչի Պուլ. Օտտոյի մասնաձիւղը չնորհակալուԹեամբ ստացած է հետեւեալ նուէրները փոխան ծաղկեպսակի , հոգեհանդիստի եւ այլ առիԹներով .—

Տիկին Աղապի Էջժէջձեանի մահուան առժիւ Պ. Խողիկեան եւ այրի Տիկին Կոնոյեան 10ական, Տէր եւ Տիկին Օհանեան 20։ Շուլուջեանի մահուան առժիւ Տիկին Ասատուրեան 20։ Մերկէր Սու - ջիասեանի մահուան առժիւ Պ. Պազաասար Տիրատուրեան եւ այրի Տիկին Հա - լահեան 10ական, այրի Տիկին Սուջիասեան 50, Տէր եւ Տիկին Ասլանեան 10։ Մինասեանի մահուան առժիւ այրի Տիկին Այվադեան 20, Տիկին Տէրտէրեան 10, Պր. Լեւոն Այվադեան 30, Տէր եւ Տիկին Թամպուդեան 50, Տէր եւ Տիկին Գաս-պարեան 10, Տէր եւ Տիկին Գաս-պարեան 10, Տէր եւ Տիկին Գաս-

(Tup.)

ԱՐՁԱԿՈՒՐԴԻ ԱՌԹԻՒ

4003th 4000mmaph

Արձակուրդի առթիւ, Հասցէի փոփո կութեան դիմումները պէտք է ըլլան ԳՐԱՒՈՐ, փոփոխութենկն 3-4 օր առաջ, տալով ՀԻՆ եւ նոր Հասցէները եւ կցելով 5 ֆր.ի դրոչմաթուղթ:

Վարչունիւնս ցաւով կը յայտնէ սա կայն նե արձակուրդի առնիւ, հասցեի ոչ մեկ փոփոխունիւն կ'ընդունի ԻՏԱԼԻՈՅ համար, ուր նդնատարը չատ աւելի անկանոն ըլլալով ջան Ֆրանսա, կարելի չէ դոհացում տալ բաժանորդներուն։

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ «ԾԱՌԱՋ»Ի

LUS TEUDOSPH SUL

Պ. Պերն Ճէղվէնեան (Պերլիւը) 500 ֆր. կը նուիրէ ՄչակոյԹի Տան բարեղարդման Համար:

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Կապ․ Խաչի Լիոնի մասնաձիւղը չնոր– Հակալութեամբ ստացած է 50 ֆր․ Տէսի– նէն այրի Տիկին Արապեանէ իր ապաջին– ման առթիւ։

409038 1-02

ՕԴԱՓՈԽՈՒԹԵԱՆ ԿԱՅԱՆ

Օգոստոսի Համար արձանագրութիւն – ները կը կատարուին այս Շարտթ, Յուլիս 20, ժամը 15էն 18 Հայ Մչակոյթի Տան Կապ․ Խաչի գրասենեակը, 17 ռիւ Պլէօ։

A LOUER

AU CENTRE DE LA RUE DE CLERY

2ème étage, un atelier de confection de 60m2, avec deux tables de coupe, un bureau, un coffre, un chauffage et un coin cuisine

tél. 607 48 14

CANPLUANTHE

ՍԷնթ Անթուանի Ս. Թաղէոս եկեղեցւոյ վարչութիւնը չնորհակալութեամբ ըստացած է փոխան ծաղկեպսակի ,եկեղեցւոյ պայծառութեան համար հետեւեալ նուէրները.—

Ողբ . Եղսա Ազաբեանի մահուան առԹիւ Տէր եւ Տիկին Գ . Աղաբեան , Տէր եւ Տիկին Գ . Աղաբեան , Տէր եւ Տիկին ի .
Աղաբեան 20ական , Տէր եւ Տիկին ի .
Աղաբեան , Տէր եւ Տիկին Ա . Շառյեան , Տէր եւ Տիկին Ա . Շառյեան , Տէր եւ Տիկին Ա . Շառյեան , Տէր եւ Տիկին Ա . Թորոսեան եւ Տէր եւ Տիկին Մ . Թորոսեան 10ական , այրի Տիկին Հայկուհի Սահակեան եւ դաւակները 50 ֆր.

Ողբ. Տիրուհիձա Մըսրլեանի թաղման առներ Տեր եւ Տիկին 0. Մրորլեան 50 Տեր եւ Տիկին Մ. Թրիկեան 30, Տեր և Տիկին Պ. Մրորեան, այրի Տիկին Անևա Թահմիզեան, Տէր եւ Տիկին Մ. Քելիլեան եւ այրի Տիկ . Մ . Պօյանեան 20ական, Տեր եւ Տիկ. Ա. 452ինեան, Տեր եւ Տիկին Մ Մ. նարկեան եւ այրի Տիկին Ե. Շագրձեան 10 ական : Ողբ . Մանուկ Անտիկեանի թաղման առնիւ ողբացեային այրին՝ Թ. Մնարկեսան 50, Տեր եւ Տիկին կ. Մօրութեան, Տեր եւ Տիկին Գ. Թահմիդեան եւ 3 ով 4 . Մատաղ ճեան 20 ական , Տեր եւ Spկին վ. Սահակեան, Տեր եւ Տիկին Մ Թորոսեան, այրի Տիկին Մ. Պօյաձևան, այրի Տիկին Հ. Եալընպլըձևան, Տեր և Տիկին Գ. Աղարեան, այրի Տիկին Ս. Արթերևեան, Տեր եւ Տիկին Մ. Մարկոսեան, Մ. Կոտոչեան եւ Ս. 459ինեան 10 ական ֆր .:

Հ.Ց.Դ. ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻ ԲԱՆԱԿՈՒՄ

SUPERUL FULUANTUL

Օգոստոս 1էն 30

AGDE

- Zwugt -- Camp du Nor Séround Chalet St. Mathieu -- Route de Bessan 34-Bessan (Hérault -- Tél. (67) 94-10-52

Արձանադրութիւն Երկուչարթի իրիկուն ժամը 18.30էն 20 եւ Շարաթ ժամը 17էն 19 Հայ Մչակոյթի Տուն

17, Rue Bleue, PARIS (9e) — (Départ collectif de Paris)

Կեդրոնական եւ Հարաւային Ֆրանսայի համար դիմել Նոր Սերունդի խումրերուն Գինը.— Մէկ ամսուան համար 750 ֆր․։ 14 օրէն աւելի՝ 29 ֆր․ օրը, 7էն 14 օր՝ 32 ֆր․ օրը, 7 օրէն պակաս՝ 35 ֆր․ օրը։

Համրու ծախքը՝ յաւելեալ։

<u>ጉወሮያወሩወъት</u>ትሀ ՎիԷՆի ՄԷՋ

Հերոսներու օրուան առԹիւ (Խանասորի տարեղարձը) Կիրակի, Յուլիս 21, ամբողջ օրը, Ժէմանսի դաչտին վրայ։ Առատ կերուխում, Հաճելի անակնկալ-

ամ բողջ օրը, Ժեմ անսի դաչաին վրայ։ Առատ կերուխում, Հաճելի անակնկալներ։

Գեղարուեստական բաժին։

LUBA SPANY

սերովբէ ՄԽԻԹԱՐԵԱՆԻ՝ ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒՆ ԵՒ ՍՓԻԻՌՔԸ

Գրական հայերէններու հարցերը ջօչափող լեղուաբանական ուսումնասիրուԹիւն մը։

ԳԻՆ 15 ՖՐ Արտասահման 3 ՏՈԼԱՐ Հետաքրքրուողները կրնան դիմել Հետեւեալ Հասցեին՝ V. ASSADOURIAN

23, Rue Pixérécourt — 75020, Paris (France) Tél. 236-73-98 et 636-79-56

ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ

ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ

ՈՒՄՈՒՄՆԱՍԷՐ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Հայ Բարեդործական ԸնդՀ. Միութեան Նուպարեան Մատենադարանի վարչու - Թիւնը, առ ի զիտութիւն կը հաղորդերն Թերցասէր հասարակութեան Թէ՝ ընդա - ռաջելով Արտասահմանի եւ տեղւոյս ու սումնասիրողներու փափաջին, որոչած է Մատենադարանը բաց պահել Օդոստոս

Հետեւաբոր Մատենադարանը փակ պի տի մնայ Սեպտեմբեր ամսուան ընթացջին տարեկան արձակուրդի առիթով:

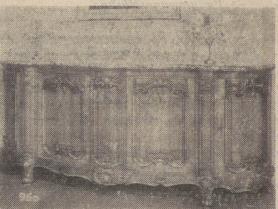
Հասցէ — *Նուպարեան Մատենադարահ* 11, Սքուար Ալպոնի, Փարիզ 1նրդ Երթեւեկի Համար իջնել Մեթրօ ^{Փասի}

il y a plusieurs manières d'exposer du meuble

nous, nous avons choisi pour notre exposition

- le standing de fabrication
- la variété: style, rustique, contemporain
- l'agrément du lieu (30 minutes de Lyon par les bords de Saône)

ouvert le dimanche



Direction: V. MARKARIAN



20 SAMEDI 20 JUILLET 1974 SER FULL

0 Ր Ա Թ Ե Ր Թ ՀԻՄՆԱԴԻՐ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ HARATCH

LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE
Directrice: ARPIK MISSAKIAN

83. RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS

- Tél.: 770-86-60 - C. C. P. Paris 15069-82

Fondé en 1925 R. C. Seine 57 A 2731

₽ԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա Տար 150 ֆ Արտասահման Տար 175 ֆ

Վեցամսեայ Հատո 80 фр. 0,90 ф.

50ቦዓ ያሀቦት — ውኑት 13 -068

LE NUMERO 0,90 F.

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

50° ANNÉE - N° 13.068

իր ԽՕՍՔԸ

evenus napr

Տարեդարձներու տօնակատարութիւն ները անիմաստ պիտի դառնային, եթե լաքրոնկինը անոնց ողին։

Այսպես , նաև , Խանասորի տարեդարձը ։ Պատժական դէպքը տեղի ունեցու 1897 Ցուլիս 25ին ։

Մէկ տարի առաջ , արիւնարրու խուժան մը, Թուրջեւջիւրտ , ահաւոր ջարդ մը տարջած էր Վասպուրականի համրուն

դորոչեն օրինակելի դաս մը տալ անապաղ։ Եւ արչաւախումբ մը կը կազակերպեն աննախընժաց պատրաստու – նետմս։

խումբը կը բաղկանար 250-280 **ֆետա**-

կը մասնակցէին ներկայացուցիչներ ժողովուրդի բոլոր խաւերէն, — բանուոր, դիւղացի, ուսումնական եւ սպայ։ Մինչեւ անդամ ջահանայ։

Կազմակերպումը եւ սպառագինումը բասառիկ հանգամանք ունէին, այգ ժամանակայրջանին համար:

Մահաշանդ որ, տեղի կ'ունենային չափաղանց դժուարին պայմաններու մէջ։ Թչամին մէկ չէր։ Ոչ ալ Եւրոպա մր կամ հաստատուն ապաւէն մը ունէին իրենց կոնակը։

Ցարձակումը կը կատարուի մեծ յանդդնութեամբ։ Ձայնը կը Հասնի մինչեւ հւրոպական մայրաջաղաջները։ Գերման Եղթակիցներ անդամ Հիացումով կը նկարադրեն արչաւանջը։

Դժրախտարար ձեռնարկը չունենար այն Հախջախիչ արդիւնքը, որ կը սպասուէր։ Բայց եւ այնպէս, մեծ խանդավառու – Թիւն կը պատձառէ, րարձրացնելով գրլ– խիկոր, նկուն ժողովուրդի մը բարոյա– կան կորովը։

«Կարկուտ տեղաց», կ'ըսէ երգը, ար-

մադանդելով երկիրէ երկիր: Ուսասու Մեան վորելին

Ըմբոստութեան, վրէժիմնդրութեան, ինջնապաչտպանութեան կարկուտն էր, որ կը տեղար Ծանասորի դաչտին վրայ, խելջի կանչելով արիւնարրու Թչնամին ։

Այդ օրէն ասդին, այլապէս յանդուղն ձեռնարկներ կատարուեցան Հ. Յ. Դաչնակցութեան միջոցաւ։

Ըմրոստ ողին էր, որ կը դործէր ամեհի լեռներու մէջ եւ մայրաքաղաքի պողոտաներու վրայ, յանուն ինքնապաչտպանութեան եւ աղատութեան:

Եւ երդերը կայծեր կը ցանկին ժողովուրդի աչջերուն եւ սրտին մկն:

Ընրոստացման մարմնացումը, **Գետա**յին, երդեր յօրինել կուտար Թչնամինելուն ալ, Քիւրտին եւ Թուրջին։

Տարիներու ընթացքին, զարնողին դարնելու, « արիւն վաթելու » վարժութիւնը այնքան դարդացաւ, որ ֆետային այլեւս դարձած էր իրական պատուհաս մը ջարդարարներու գլխուն:

Ըստուտ ոգին միս եւ ոսկոր դարձած էր

Եւ դարմանալի չէ որ չատեր չէին ուղեր դինաժափ ըլլալ Օսմ . Սահմանագրուժեան չրջանին , հակառակ օրուան վարիչներու ժելադրուժեան ։

Ո՛րջան պերձախօս օրինակներ կը յիչէր, աչխատակից մը, Մչեցի Մարդարը, հրևութապէս «անկարդ» ըմրոստի մը բեբանը դնելով Հետեւեալ յայտարարու – թիւնը.

— Ոչ ոք իրաւունք ունի իմ զէնքերս պահանջելու։ Ոչ թէ կեդր. Կոմիտէն, կեդրոնական Աստուածն ալ գայ, նորէն չեմ տար։

Ըսելու ձեւ մը որ ամբողջ Հատոր մը

0ՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԿԻՊՐՈՍ, ՄԱԿԱՐԻՈՍ ԵՒ ՍԱՄՍՈՆ

₱°69 ጣኮՏኮ ርኄቴኄ ԹՈՒՐՔԵՐԸ

-0-

Թուրջերը նախ միակողմանի որոչումով տարածած են իրենց ջուրերու սահմանները Եդէականի մէջ։ Անդարայի
պաչտօնաԹերԹը նոր ջարտէս մը հրա տարակած է որ կը նչէ Թէ Թուրջիա ծովային իր դերիչխանուԹիւնը տարածած
է դէպի արեւմուտք, մէկ միլիոն հեկ տարի վրայ։ Հաւանական չի նկատուիր
անչուչտ որ Ցունաստան ընդունի այս
«կարդադրուԹիւնը»:

Մինչ Մակարիոս հաժողելէ ետք Անդ –
լիացիները որ զօրավիդ կենան իրեն, Նիւ
Եորքի մէջ, այս անդամ, Ապահովու –
Թեան Խորհուրդը պիտի փորձէ համողել,
կղզիին մէջ, Սամսոն մամուլի իր առաջին
ասուլիսը կուտայ։ Սամսոն կը յայտնէ Թէ
ամբողջ երկիրը իր հակակչոին տակն է եւ
կեանքը բնականոն է։ Իրեն համար Մակարիոս «փհացած, բռնաւորական մենատէր
մըն է»։ Կղզիին նոր տէրը ապահովու –
Թիւն տուտւ նաեւ Թուրք համայնըին որ
որեւէ վախնալիք ըան չունի, այս փոփո-

Լոնտոնի մէջ սակայն, Թուրք վարչա պետը իր կարդին մամուլի ասուլիս մը
տալով, չեչտած է Թէ «Թուրքիա չի կրնար
հանդուրժել կիպրոսի ներկայ վիճակը,
ոչ ալ կառավարութիւն մը որ օրինաւոր
հիմք չունի»: Էձէվիտ Լոնտոն դացած էր,
ուր տեսնուած էր ոչ միայն Ուիլոընի,
այլեւ Ամերիկայի Արտաքին փոխ-նախարար Սիսքոյի հետ:

Յունաստանի մէջ ալ օրէ օր ընդդիմու-Թիւնը կը ծաւալի այն ձեւին դէմ , որով դլուխ Հանուած է կիպրական Հարցը։ Կ՝ըսուի նոյնիսկ Թէ Կիպրոսի Անդարայի դեսպանը իր Հրաժարականը տուած է։

fully up snynd

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԳԻՒՂԱՑԻՆԵՐԸ չեն Հանդարտած եւ ՀինդչարԹի օր միջադէպերը բազմացան ամբողջ երկրին մէջ, այն աստիձան որ կարելի չեղաւ Օրլէան – Թուռ կառուղիի բացումը կատարել։ Գիւղացիները խանդարած են նաեւ Ֆրանսայի Շրջանը։

«ՖՐԱՆՍ» Նաւր իր վերջին համրորդու
Թիւնը պիտի կատարէ Սեպտեմ բերին եւ

Վերջնապես հրապարակեն քաչուի, Հոկ
տեմ բեր 25ին։ Այս որոչումը մեծ դժար
հութիւն ստեղծած է անձնակազմին մէջ

եւ Սէ. Ժէ. Թէ.ն որոչած է միջոցներ

ձեռը առնել ինչպէս ճաւին «գրաւումը»

կամ առեւտրական նաւտաորմին դործա
դուլը։ Ֆրանսի անձնակազմը 2 հազար հո
դիէ բաղկացած է։

երթի ՓՐԻՒՏՀՈՄ , ձեռնադաշնակի մեծ վարպետը մեռաւ առջի օր , 62 տարեկա-

ԵԳԻՊՏՈՍԻ նախագահն ու Յորդանանի Թադաւորը միացեալ զեկոյցով մը Պաղեստինի ԱղատագրուԹեան Կազմակերպու-Թիւնը (բացի հաչեմական Թագաւորու -Թեան մէջ ընակող Պաղեստինցիներէ) միւս brehut « purha 46 ft us h 9

ԵՐԵՒԱՆ (Արմէնփրէս, Յուլիս 12**-**15)

ZUBUUSUCH ZPKPBPC

Հայաստան այցելած են ամերիկեան առեւտրական ընկերութիւններու նախա – դահներ, որոնք կը չրջագային Խորհ Մի– ութեան դանադան Հանրապետութիւննե– ըր՝ ծանօթանալու համար անոնց արդիւ– նաբերութեանց, դիտական կեդրոններուն։

Այցելուները դիտած են Հայաստանի տնտեսութեան նուիրուած ցուցահանդե – սին ցուցանմոյչները, տեսակցութիւններ ունեցած են Երեւանի ձեռնարկութիւննե– րու եւ հիմնարկութիւններու բանուորնե– րու հետ:

ԳՐԱՍԷՐՆԵՐՈՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Indeed Tox Xall as adult (

Վերջերս դումարուած է հիմնադիր ժոդովը «Հայաստանի դրասէրների կամաւոր Ընկերութեան»։ Նորակազմ ընկերութեան առաջադրութիւններու մասին իւսած է Սպարտակ Բազդասարեան, նախագահը հրատարակչութիւններու, տպադրութիւններու եւ դիրջի առեւտուրի պետական կոմիտէի։

— Հայ ժողովուրդին գրականութեան եւ դպրութեան աւանդութիւնները դարերու խորէն կուդան։ Տասը դար չարունակ, մինչեւ ապադրութեան դիւտը, դիրջերը կը տարածուէին խնամջով արտադրուած եւ նախչերով ու մանրանկարներով դարդարուած ձեռադիր մատեաններու ձեւով:

Հայաստան ներկայիս ունի չորս մեծ գրատարակչուժիւններ, որոնցմէ միայն «Հայաստան»ը տարեկան լոյս կ՚ընծայէ մօտ 500 դիրը՝ հինդ միլիոն ընդհանուր տպարանակով։

Ժողովը ընտրած է նորակազմ Ընկերու-Թեան վարիչ մարմինը ։ ԸնկերուԹեան նախագահ ընտրուած է Ակադ · Սերդէյ Մերդելեան , իսկ փոխ-նախագահ՝ Սիլվա Կապուտիկեան ։

ՎՐԱՍՏԱՆԻ ՀԱՑԵՐՈՒ ՄՇԱԿՈՒԹԱՑԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

Ներկայիս Վրաստանի մէջ կ'ապրին մօտաւորապէս վեց Հարիւր Հադար Հայեր։ Անոնը Վրաստանի ընակչութեան գրեթէ

րոլոր երկիրներու Պաղեստինցիներուն օրինական ներկայացուցիչը կր նկատեն։ Հիւսէյն եւ ՍատաԹ անհրաժեչտ կր գրտնեն, որ Պաղեստինի ԱզատագրուԹեան ԿազմակերպուԹիւնը, պատեհ առիԹով, մասնակցի Ժընեւի խորհրդաժողովի աչիստոանջներուն։

ՓՈՐԹՈՒԿԱԼԻ առժամեայ կառավարու-Թեան կազմութեան առթիւ Ձօր · Սփինոլա յայտարարեց , Թէ «այսուհետեւ անիչհանութիւնը ընկերութեան դէմ ոճիր մը պիտի նկատուի» ։ Պէտք է վերջ տալ ծայրայեղութեանց փողոցը , ձեռնարկութիւններու , դպրոցներու եւ հանրային սպա – սարկութեանց մէջ ։

ՄՇԱԿՈՖԹԻ են Թանախարարը անակընկալ որոչում մը տուաւ։ Նոր տնօրէններ պիտի նչանակուին Ազգ. Թատրոններուն Համար բացի Քոմէտի–Ֆրանսէզէն։

մէկ ութերորդը կը կազմեն։ Գլխաւորա րար բնակութիւն Հաստատած են Թիֆլիս, Ախալջալակ, Ախալցիա, Բոդդանովկա, Աջարիայի եւ Արխազիայի ինջնավար Հանրապետութիւնները։

Վրաստանի մէջ ջիչ չեն հայ գրագէտները, նկարիչները, երաժիչաները, մարզիկները։ Արգէն մօտաւորապէս 120 տարի է, որ Թիֆլիսի մէջ կը գործէ հայկական տռամաժիջ ժատրոնը։

Թիֆլիսի Հայկական Թատրոնը Հիմ – նուած է 1856ին, ջանի մը Թատերախում– բերու կողմէ։ Թատրոնի բեմը ելած են Գէորդ Չմչկեան, Պետրոս Ադամեան, Սիրանոյչ, ԻսաՀակ Ալիխանեան, ՅովՀ. Արելեան, Վահրամ Փափաղեան եւ ուրիչներ։

Թատրոնի խաղացանկը կ՚ընդգրկէ Հայ,
վրացի եւ եւրոպացի Թատերադիրներու
Թատերախաղեր։ Աւելի քան 200 անդամ
րեմագրուած է «Պեպօ»ն, «Խաժարալա»ն,
«Նամուս»ը, «Չար Ոգին»։

ՅՈՒՇԱՐՁԱՆՆԵՐՈՒ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՈՒՄԸ

Յուչարձաններու վերանորողման աչխատանջին լծուած է Հայաստանի յուչ արձաններու պահպանման ընկերութիւնը։
Արդէն վերանորոպուած են Գղեվանջը
(Ադիդբեկովի չրջան), Արենիի (Եղէդնաձորի չրջան) եւ Բժնիի (Հրադգան) յուչարձանները։ Վերանորոպուելու վրայ են
Ամբերդի (Աչտարակի չրջան) յուչարձանները։ Ներկայ տարեչրջանին վերջ կը
դանէ Ամբերդի եկեղեցին, իսկ 1975ին՝
միջնադարեան բաղնիջի չէնջին վերաչինութիւնը։ Նորոպուելու վրայ են Ջուխ տակ վանջը (Գիլիջան)։ Այս տարի կ՝աՀոր) վերականդնումի աչխատանջը։

Գալ տարուան Համար նախատեսուած է Վահանավանքի (Ղափան) կրկնայարկ եկեղեցիին, Նոյեմբերեանի շրջանի է դարու նշանաւոր Ոսկերաո յուշարձանի եւ
Կամոյի շրջանի Այրիվանքի վերանորոդման աշխատանքները։ Միւս կողմէ պեղումները կը չարունակուին Վահանա վանքի մէջ։

Ընկերու Թեան Խորհուրդին կողջին հաստատուած է Հայաստանէ դուրս դանուող հայկական հարտարապետական յուչար – ձաններու ուսումնասիրու Թեան եւ պահ – պանու Թեան հիւղը, որու ջանջերով վերջին երեջ տարիներուն ուսումնասիրուած է Ռուսիոյ, Ուկրանիոյ, Մորդաւիսյ եւ այլ Հանրապետու Թիւններու մ էջ դանուող հայկական յուչարձանները:

Ձափադրուած, լուսանկարուած եւ ժապաւէնի վրայ առնուած են Հիւս Կով – կասի, Ուկրանիոյ շարք մր նշանաւոր յուշարձանները, որոնք արժեքաւոր տե – ղեկութիւններ կը բովանդակեն երբեմնի հայկ դաղութներու պատմութեան, մշակոյթին, կենդադին մասին։ Պատմական յուշարձաններու պահպանութեան հայկական Ընկերութեան եւ Ռուսիոյ, Ուկրա – նիոյ, Մոլդաւայի համանուն ընկերու – թիւններու համատեղ ջանքերով վերանորոդուած են Լենինդրադի, Ռոստովի, Կամենեց Պողոլսկի, Լվովի, Քիշինեւի եւ այլ վայրերու հայկ յուշարձանները։

Կամենեց Պողոլսկիի մէջ վերանորոդու-Թեան ենթարկուող յուչարձանախում բին մէջ այս տարի թանդարան մր պիտի բացուի։ Հայ ժողովուրդի պատմա – ձարտարապետական արուեստը կենդանանա – լու վրայ է նաեւ դիրջերով։ Հրատարակութեան յանձնուած են Եուլի Թաման – եանի «Ցուչարձանների վերականդնումը Հայաստանում», Հ. Եղիադարեանի «Շիրակի ձարտարապետական յուչարձանները», Իսկանդար Էլլարեանի «Անմահու – Թեան յուչարձաններ» դիրջերը, ինչպէս նաեւ Բարկէն Ուլուբարեանի՝ Դադիվանջի նուիրուած պատկերադրջոյկը։

1953

τ.

90.0040.20.8 U. 4U. TU. PAR TEUFBR

Պարսկահայ բառի ընորոշումը կապ ուած է քաղաքական - աշխարհադրական uju ju wintph sten:

Գիտեք որ գոյունիւն ունեն երեք տերմիններ՝ թրբահայ, պարսկահայ, ռու-

Ռուսահայ տերմինը ծաղել է Թիւրբմենչայի դաչնագրից յետոյ (1828 B.) երը ռուս - պարսկական սահմանը դար-Sur Upupu ghing . wifine Shinke Upupulig հիւսիս ապրող Հայութիւնը կոչուեց nni-

Մինչեւ ռուսական աիրապետությիւնը երկու տերմին կար՝ Թրքահայ (կամ արեւմտանայ) եւ պարսկանայ (կամ արեւելահայ) ։

Usta of my unp intentity & unpoutւում . օրինակ՝ Հայաստանեան գրողներ եւ Սփիւռքահայ գրողներ (վերջիններս ստորաբատժանումներ ունեն՝ իրանահայ, յունանայ, լիբանանայ, ֆրանսանայ, ամերիկանայ, եւայլն):

Միջին դարերի մեր մատենագիրների մեծ մասի անուան կցուած էր ծննդա վայրի անունը. օրինակ՝ Մովսէս Խորեհացի (Խորոնը դիւղից), Ղազար Փարustyl, Vumfitan Acasmityl, Vhilowy Հերացի , Առաջել Դաւրիժեցի , Արրահամ կրետացի, եւայլն։

U.) Ծննդավայրերի այս անունները մեդ Հնարաւորութիւն են ընծայում ձչդորոչելու մատենագրի ո՛ր հատուածին պատկարբլն:

Բ) Քաղաքական պատմութիւնը եւ նուանումները յանախ փոփոխութեան են ենքժարկել ականաւոր Հայերի այս կամ այն Հատուածին պատկանելու պարագան։ Օրինակ՝ Թուրբ - պարսկական կռիւների Stantembend Ampuly junfoutundend' foppքանայր դարձել է պարսկանայ. Թուր գիոյ յաղժանակով՝ պարսկահայր դարdbi & Premamj:

Նաեւ՝ պարսկանայ ծնուածը Ռուսիոյ SmewSned nd hugach to ancumsus hemylu: կամ՝ ծնոգր պարսկանայ, գաւակը՝ դարáb, 5 வாபயப்பு:

Օրինակ՝ Աւ. Ահարոնեանի Հայրը՝ Առաքել, Սալմաստեցի էր՝ Իզդիր դաղ-Amb, quiculp' Victimpu' Sanctif & byappared, he husuch to unenment appared (*):

Եղիչէ Չարենցը իր մի գրուած քում ասում է՝ «Մակուի արեւն է ինձ սնել». ծնուել է Մակւում , ապա ծնողջները գր-Sungle Swimmunnel to Zupuned:

Պարոյր Սեւակի ծնողջները Սալմաստեցի են. եւ Սեւակը յանախ կրկնել է՝ «Ես պարսկահայ եմ» (կենսադիրները այժմ դրում են՝ պարսկահայ)։

Րաֆֆին բնիկ սալմաստեցի էր, յեառյ միայն Հաստատուեց Թիֆլիզում. րայց ոմանք գրում են, որ Րաֆֆին ռու-யய்ப்பு முற்ற த்:

Ստեփանոս Նազարեանի *ծնոդջները Խո*յեցի էին, Թիֆլիսից գաղթած:

Ներսէս Աշտարակեցին (*յետոյ՝ կաթո*դիկոս) ծնուել է Աչտարակում , Պարսից արրապետութեան օրերին. պարսկահայ

խաչատուր Արովեանը *ծնուել է* 1804-1805ին Քանաբեռում, Պարսից տիրապետութեան օրերին. յետոյ, 1828ին, դարձել է ռուսահայ. իր մասին գրում են ռուսահայ գրող, մինչդես իր «ՎԷ'րք Հայաստան»ի մէջ նկարագրում է Պարսից Սարդարի բոնութիւնները եւ դրանց դէմ Sunugny Ununhihi:

Տեսնում էք որ քաղաքական ղկպքերը ազգում են աշխարհագրականի վրայ։

Պարսկահայերը մեծ եւ առաջնակարգ դեր են կատարել՝ գիտութեան (բժչկութիւն), պատմագրութեան, աղատագրական չարժումների, առեւարի, արուեստների եւ արհեսաների, Թարդմանչական գրականութեան, յեզափոխական - սահմանագրական չարժումների, եւ առհա սարակ մշակությային մարզերի մէջ:

կարճ Թուարկումով ներկայացնենք մի ջանի ականաւոր դէմ քեր.-

U.) Ulpp-up 25pugh (lungby)

Առաջին հայ դիտնական - բժիչկը. առաջին գիտական աշխատութիւնը՝ «Ջերմանց Մխիթարութիւն», օգտուելով եւ համադրելով յոյն, հայ, պարսիկ եւ արար թժչկունեան գրջերից: Գրել է ռամկօրեն լեզուով, մատչելի հանրութեան, եւ, ուրեմն, առաջին ռամկագիր - ժողովրդական լեզուով մատենագիր։ Գրել է հար Վարկագին ջարերի բուժական յատկութեան մասին : Գրիգոր Տղայ կաթոդիկոսի յորդորով, 12րդ դար:

ß) Առաքել պատմագիր Դաւրիժեցի (Թաւրիգեցի) .- (1954-1670) Հայոց աարագրութեան պատմութիւնը Շահ Արրաո Stop opop, 1603-5, Unp Anequist Shit նագրու թիւնը:

Եթե չգրեր այդ շրջանի պատմութերար, խառարի մեջ պիտի լիներ պատմա կան այդ մեծ դէպքը։ Մեծարժեք պատ-

Գրել է նաեւ Թանկագին քարերի մասին ։ Ոսկան վարդապետ Երեւանցին , բայց Նոր Ջուզայեցի, 1666ին տպադրեց Աստուտծաչունչը, 1669ին՝ Առաքել Դաւրի ժեցու պատմունիւնը:

9) Զաքարիա Սարկաւագ. — Ծնուած Քանաջեռում (1627-1687) : Գրել է պատմութիւն՝ 1) Ցովհաննու վանթի, նրա Suncfehrup swinghbind officte for lac սшւորիչ: 2) Նախահայր է համարւում իրբեւ արձանագրական յիշատակարան ները ժողովող: 3) Պատմութիւնը երկու հատորից՝ Ա) Հայ ֆոլթյորի հաւաքածու t, f) Լենկթիմուրի արչաւանքից կադմուած Պետութիւնները՝ օսմանեան, բրըդական, Միջագետքում ՋՀանգիր Թիւրբմենների իշխանութիւնը, Թուրբիոյ եւ Պարսկաստանի կռիւները երկու եւ կէս դար, մինչեւ Սեֆեան Հարստութեան (Tins budmiff) smammanish Purph ղում, ապա՝ Թահմաց որդին, Խուդա pully , Tus Uppun :

Նկարագրել է Օսմանցիների եւ պարսիկ խաների բոնութիւնները. չի մոռացել նաեւ լաւ կողմերը:

Դ) Սիմոն Ջուղայեցի — Բոնադաղ Թին (1605) ширпен & Лирициний, вуы з աչակերար Խաչատուր վարդապետ կեսարացու (1620), 1637/հ նրան օգնել է տառեր փորադրելու եւ տպարան հաս ատաելու մէջ։ 1638/մ, առաջին տպարա_ նր Միջին Արեւելքում : Եղել է Նոր Ջուդայի վանքի դպրոցի (որ համայաարան ten hugarty) silarm quammant:

Գրել է՝ Հայերէն առաջին «քերականութեան» գիրքը եւ «Տրամարանութիւն» դիրքը, որ 200 տարի չարունակ չդերաquiligning quamphip & hater (nilibyles & մի ջանի հրատարակունիուններ՝ 1728, 1794 Angha). Links & mennyhi hunte beif hud up quipagned:

Updan Quequesty se bufue quetopy of he մի օրինակ դանւում է «Բրիտանական թանգարան»ում : (Ցուցակը կազմել է Կոնիրերը, 1933 Թուին) ։

b) Մեսրոպ Թաղիադեան - Ծնուել է 1803 Թուին Երեւանում , պարսկական իչխանութեան օրերին։ Հնդկաստանում Հմտացել է վեց լեզուների մէջ. հրատարակել է «Ս.զգասէը»ը (1845-1848 թ.) կալկաթայում, ապա՝ «Ազգասեր Արա րատեան»ը (1848-1852 F.) ։

Գրել է պատմութեան գրջեր («Պատ-Intopier Ampufy»), Sutte offy ne offպակներ, Համարուել է իր ժամանակի հրապարակագիր - գիտնական : Մեռել եւ Jugach & Thomand

Գրել է նաեւ Սագինեանների մասին մեծ

2) Ցարութիւն Թ. Տէր-Ցովհանեանց .__ Գրել է «Պատմութիւն Նոր Ջուդայի որ՝ յԱսպահան». երկու Հատոր, ա) եկեղե ցիների եւ առաջնորդների մասին, p) խո-Smulph be unbemph, betelf att glub մասին: Գիրգր լոյս է տեսել 1880 թուին, pp duspy shang (danty & sughe 40 տարեկանում):

Acunculumuliph & Son Locamile falianկան արխիւր, 40 տարիների:

եթե այս աշխատութիւնը չլիներ, Նոր Quequist wound ne folicite tru fumemph 1552 which thisp: Whowpote & he minusting

սիրութիւնը Նոր Ջուղայի եւ Հնդկաս տանի խոջաների մասին : Պատմարան Լեծն իր «խոջայական կապիտալը» *աշխատու* թեան մեջ մեծապես օգտուել է Ցարու թիւն Տեր-Bովհանեանի գրջից: Հայաս ատանում եւս Հայ պատմարանները մեծապես օգտուում են այս աղբիւրից:

խոջաների մասին աուած իր փաստերից եզրակացնել կարելի է, որ հայ խողաներն են զարգացրել միջազգային առեւտրական կապիտալը, նրանց առեւարական րա դուկն հասնում էր Հնդկաստան, Ֆիլիապինսեան կղզիները, Չինաստան, Ենպի Դունեայ (Ամերիկա), որի ձետ առաջին առեւտուր անողներն են եղել, ապա՝ Ռուսաստան, Իտալիա, (Վենետիկ be ձենուգա), Հոլանդիա, Ֆրանսիա, Ապլիա, Գերմանիա, Շուէդիա։ Խոջաները, Շահ Արրասից արտօնու Թիւններ ստանալով, Պարսկաստանի դանձարկոր լեցրին ոսկիով : Ապա իրենը էլ առասպելական Հարստութեան տիրացան: Խոջա Խաչիկ. խոջա Նադար (որի անունով պողոտա կայ Նոր Ջուղայում) խոջա Սաֆրադ, խորհրդականները եղան Պարսից Շահերի։

Մի վարկած կայ, որ միջադղային հայnemming which thanks when the door tallրեն է եղել: Այլեւ իտալական Հայուտ որագութեան կրկնակի սիստեմի յղացողը

խոջաներն են եղել:

bop Lunguined hunnight to 23 byt դեցիներ , որոնցից 13ր այսօր կանդուն են։ U . U. նենաարրկչեան վանքի համակ իպաներկ նկարները խոքաների ծախրով է եդել: Հիմնել են դպրոցներ, հիւանդանոց, օգնել են չքաւորներին, եղել են մեծ Հայրենասէրներ, ինչպես օրինակ Խոջա Պետրոսը (Ոսկան), որ Հնդկաստանում ապրելով, միչա երագել է իր ծննդավայր Նոր Ջուզան եւ կտակել, որ իր մահուտնից յետոյ իր սիրար տանեն Թագեն Նոր Quequijund :

Լրիւ Հարիւր տարի խոջաները մեծ նուանումներ են արձանագրել միջադղային առեւարի ասպարեզում, յաքորդ 50 տարուայ ընթացքում սկսել է անկումը, մեծ մասամբ քաղաքական պատմանե -

Maguitaph thu ap գարդացուցին Ռուսաստանի առեւտուրը Հնդկաստանի և Եւրոպայի հետ ։ Նրանք էին որ մետաքալ մուծեցին Ռուսիա, ապա մետաքսի հիւսուածեղենի եւ չուխայի գործարաններ արդիւնարերու Թիւն հիմնեցին:

Ann guiphpe Ulfants Oppunginghes յետադայում Պետրոս Մեծը, ապա Եկատերինա կայսրուհին արտօնութիւններ աուին հայ խոջաներին՝ Ռուսիոյ առևաուրն ու արդիւնաբերութիւնը գարգա ցնելու եւ ոմանց իչխանական - ագնուտկան տիտղուներ տուին:

U. U.U.APPEUL

(Tup. - 1)

(*) Uhmpnübmüp fmühgu had don կրկնել է՝ ես պարսկահայ եմ (այժմ էլ կայ Հարունենց ջրաղացը Սալմաստում)։

ՀԻՆ ՕՐԵՐ

ԶԱՐԴԱՐԵԱՆԻ

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

U.ju է պատճառը անչույա որ ճչմարիտ եւ գիտակից արուեստաղէտները ամ էն ժամանակի եւ ամէն երկրի մէջ խաղաղ անտարբերութեամբ մր նայած են ար-**மடியாழ்ம் வாயர திமியருயாமுக்றாட பயடுமிய** նումներուն եւ գնահատութիւններուն վրրայ. անիկա սերմանողն է որ չի մտածեր கோடுக்றிம் மிறயு கட வத யு சிர் முழ்யுர்ய கட ո°ր ժամանակ պիտի րլլայ Հունձբը. անիկա տեսանողն է որ կը խոսի եւ կը յուցուի այնպիսի տեսիլըներով գորս ամենուն աչքերը չեն տեսներ եւ որոնց հագորդակից կ'րլլան իր միջոցովը. անիկա այն մոգն է որ կը յայտնարերէ ռաջի կոիսան եղած գեղեցկութիւնները ու առօրեայ հողերով կննուսած մարդոց ներբաններուն ներքեւէն ժողվելով անոր անտեսուած բեկորները՝ կը ցուցնէ դանոնը դար-

մացած ուչադրութերւններու՝ իր փառ քովը փառաւորելով գանոնը:

Արուեսար, ըլլայ գրական են ուրիչ ճիւղերու մէջ, դերագոյն արտայայտու -**Թիւնն ըլլալով ցեղին, կը կազմ է Թերեւս** նաեւ անոր գոյութեան գերագոյն իրաւունքը, եւ այսօր յայանի ճշմարտունիւն մրն է թե ա՛յն ցեղերը ամենեն մեծերը, ամ էն էն գօրաւորները եղած են որոնց գեդեցկութեան բաղինը աւելի վառ, ուելի ճարճատուն եղած է. եւ մենք իսկ, կորսուած ափ մր Ասիացի ժողովուրդ, նոյնիսկ հետրերը նախկին ժողովուրդի մը, յարատեւ ոտքի կոխան դարձած դէպի արեւմուտը արչաւող բարբարոսներու, ինand the house shill win down to up the min-Հանրենը մեր գոյունեան իրաւունքը. որովհետեւ մեծաբարբառ կարող ենք ըսել, Հպարտութեամ բ եւ բարձրագլուխ կրհանջ րսել թե մեր նախնեաց վառած կրակր դեղեցկութեան, դերագոյն իաէայներու րագինին մէջ, Թոյլ չենք տուած որ մարի, թե աշխարհաւեր բարբարուներու առաջ րերած խաւարը չէ գօրած գայն մ թաղնեյու եւ թե անիկա երբեմն առկայծ, երրեմն նուաղուն բայց միչա կենդանի, վաnud &, Stungsting weligh upduponiting, Stingsting welch promisentering:

Մ.հա այդ բաղինին ամենեն արժանա ւոր, ամէնեն տաղանդաւոր բուրմերէն մէկն է Ռուբէն Չարդարեանը որուն բահաստեղծական եւ գեղեցկագիտական արAtop yhim Sumbjue hazarind til mjuop:

Շատոնց է որ կր հանչնանք իր տաղանգին Հրապոյրը. անիկա մեր գրական սերունդին անդրանիկներէն եղած է եւ նոյնիսկ այն օրերուն երբ իր ձայնը հարբերդէն կուղար մեդի, անոր երիտասարդ եւ զօրեղ տաղանոր կը գծագրուէր այնպիսի ին ընայատուկ գիծերով, այնպիսի յան կուցիչ դաշնակու նեամ ը մ ը որ կուր տպաւորութիւն գործած էր մեր, նորեկնե րուս վրայ: Այդ ապաւորութիւնը կր հա-Supaulpe publice At mushoff gund for չափազանցունիւն պիտի չրլյար անչուչա bot puth of dbydt ndwhy wnwhite ophևու արջաւտոտև ճայկբևև ժօնանար այմ բնաշխար4էն եկած ոգեւորիչ բանաստեղ ծականու թեան ազդեցու թեամ բր : Ռուրեն Ձարդարեան րլլալով ամ էն պայմաններէ անկախօրեն, մեծապես օժառւած գրադէտ մր, է'ր միանդամայն մեր դաւառի գրականութեան ամ էնչն կարկառուն դէմթերէն մեկը. անիկա խարբերդն էր, այդ րաղմաչարչար եւ կորովի հայ գաւաոր, անիկա Խարբերդն էր, իր տառապանջին ներքեւ հղօր եւ նոյնիսկ իր տառապանքով Հորացած, անիկա ույին էր մեր ամեներ քաղցրօրէն տիսուր բանաստեղծունեամ բ մր օծուն Հայ գաւառին որուն վչտագին րայց ժպտուն, հայածական բայց երացատես դաւակներուն դաւի եւ ուրախութեան վանկերը, աչքերու հրայրքը, հոգիներու սարսուոները կր փոխանցէր մեզի իր գե-

դեցիկ եւ յունկուցիչ արուեստին միջոցաւ Մար գրականութքիւնը մերի համար միչա եղաւ գերագոյն բուրմունքը այն ժողովուրգի Հոդիին որուն մէկ Հարազատ դաւակն էր ինւթը եւ իր միջոցաւ հաղորդակից եղանք հեռաւոր եւ մեցի անձաпор արիւնակիցներու աուայտանջներուն, uponfil acpulant Hemby be det offical րուն, ժայիտի եւ գուռակութեան խուumpach upastinin be jupumbing Per neman feling, if the prouport monthly unfungջական կետնքին յուցումներուն եւ jaj -

Եւ ահա այս պատհառներով, հաեւ խ առանձնապես ունեցած յատկութիւննե րուն շնորհիւ Ռուբյն Ձարդարեան, թըանայ գրականու թեան մեր սերունդին ամ էն էն արդիւնաւոր, ամ էն էն Համակրելի անդրանիկներէն մէկը եղաւ:

Իր պրութիւնները, տարիներէ ի վել ցրուած են այլ եւ այլ Թերթերու եւ պար րերականներու մէջ, որոնցմե ամենեն յուսակունչուկուն էջերը անփոփուած են «Ցայդալոյս»ին մէջ: Ասկէ դուրս կը մնան ուսկայն կարդ մր ուրիչներու հետ, Դեպի Սեր թանաստեղծութիւնը եւ Եօբը Երգիչները Հոյակապ էջը՝ առաջինը 1902/ Ծադիկին եւ երկրորդը 1911ի Բագինին մեջ հրատարակուած :

QUALL CUUSCUL

երկիրներ եՒ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴներ

ֆԻՆ L Ա Ն Տ Ա Ն bh **ՖԻՆԼԱՆՏԱՑԻՔ**

60.000 լիձերու երկիրը՝ Ֆինլանտան, 1967 Դեկտեմ բերին տոնեց իր անկախութեան յիսնաժետկը։ Այս առիթով, Միացեալ ՆաՀանգներու նախկին նախագահ լինարն Ճոնսըն Հետեւեալը գրած է. «Արատութիւնը սիրող աղդերուն մեջ, Ֆինլանտան միչտ պատուոյ տեղ մը դրաւած է։ Այս չարջաչ ժողովուրդը աչխարհին ցոյց աուած է, թէ ի°նչ կարելի է իրադործել յենւելով սեփական ուժի վրայ... Անոնք արզիւնքն են իրենց որակումով «Սիսու»ին, այսին,ըն՝ քաջութեան, վճռակամութեան եւ հայրենասի-பாடிச்சும். . . » :

ի° և է պատմու թիւնը այս ժողովուրդին, որ կազմուած է արեւելեան պալթիկ եւ հիւսիսային ցեղերու միաձուլումեն և որ կր խout \$ իննեւ հունդարական

Swantand ledur gh:

Այս ժողովուրդի ծննդավայրը սկան-மும்மடக்கம் யுழ் தோவுகியாம் த், எறாட் பயத்մանակիցներն են հիւսիսեն՝ Շուկան ու Նորվեկիան, արեւելջէն՝ ներկայ Խոր-Հրդային Միութիւնը, իսկ Հարաւէն եւ արևւմուաբէն եղերուած է պալթիկ ծո-

Այս Հողաչերար, գոր մենք կը կոչենք Ֆինլանտա, իսկ բնիկները՝ Սուոմի, իր դաւակներուն տուն կը դառնայ քրիստոնկութեան առաջին շրջանին:

Սկիդբը, Ֆինլանտացիջ կր դրադին ձկնորսու Թեամ բ եւ որսորդու Թեամ բ : Իսկ յետագային կը ճանչցուին իրրեւ լաւ Հոդագործներ եւ նչանաւոր անտառամչակ-

Քրիստոնեու Թիւնը հոն մուտք կը դործէ 9-10րդ դարերուն, չուկաացի միսիոնարներու միջոցով: Այնուհետեւ Ֆին լանտա կը մնայ Շուէտացիներու Հոգա ծութեան տակ, 16րդ դարուն դառնալու համար Շուկաի Թագաւորութեան մեծ դրսութիւնը։ Իրրեւ այդպիսին, երկիրը կռուախնձոր կը դառնայ Ռուսիոյ եւ Շուկաի միջեւ, տեղի ունեցող պատե րազմներու ռազմադաչա դառնալով:

18րդ դարու սկիգրը, ֆինյանտական երկնակամարին վրալ, չուէտական գրօ չակը կը փոխարինուի ռուսականով : Այս կացութիւնը երկար պիտի չտեւէր, որովհետեւ կարճ ժամանակ մը ետք, Շուկա իր վերատիրանայ իր դջսութեան։

1809ին սակայն, Ռուսիոյ Ալեքսանար W. ցարը վերջնականապես կր գրաւէ Ֆինլանտացիներու Հայրենիքը, որուն այս անդամ կը տրուի «Ռուս Ցարին Մեծ Գրբսութիւն» անունը:

1812/ , դջսու քեան խոր ք տիրոջ հրա-Swind, « Ampoply Sadate Parumpe» 261-

սինքին կր դառնայ Ֆինլանտայի նոր մայրաբաղաբը, փոխարինելով Թուրբուն։

Ռուսական արրապետութեան չրջանին, Ֆինլանտայի ժողովուրդը կ՝ապրի ինւքնիչխան օրենքներով: Այս օրենքները եղած են шռողջ եւ шղղու այն шиտինան, որ Ցարերը իւրացուցած են Ֆինյանտայի սագորադրութիւնը՝ Ռուսիան դեկա վարելու համար:

Ազատութեան այս մ թնոլորտը կը սկսի հեղձուցիչ դառնալ, երբ 20րդ դարու սկիզբը Ֆինլանտան ռուսացնելու նոր թաղաքականուներն մր կը սկսի հետա պնդուիլ: Այս մեկր անչույա, ընդունելի to dandachath of Sudan, up muntլով շարունակ ջանացած էր պահել իր աղգային գոյութիւնը, երբ հարուածները կուղային ամեն կողմե:

Բոլչեւիկեան յեղափոխութերւնը իր ագդեցունիւնը գործած էր նաեւ Ֆինյան տացիներուն վրայ, որոնք իրենց կարդին րաժնուած էին «կարմիրներու» եւ «ձերմակներու» : Մյս վերջինները՝ Թունդ ագդայնականներ, 1917 Դեկտեմբեր 6ին անկախութեն հոչակել ետք, 200. 4արլ Մաններգայմի ղեկավարութեամբ կատադի կորմներ կը մղեն բոլչեւիկներու ժանդակութիւնը վայելող «կարմիր» Ֆինլանտացիներու դէմ ։

Երկրին նորաաստեղծ անկախութիւնը ամ էն գինով պահելու պայքարը յաջողու-[ժետմը կը պսակուի 1918ի դարևան :

1919ին Ֆինլանտացիք կը մշակեն նոր սահմանադրութիւն, ներչնչուած անկախ

հայրենիքի մր ոգիկն:

Քսան տարի ետք, 1939ին, երկրին անկախութիւնը անդամ մր եւս կր վաանդուի, երբ Լենինկրատր պաշտպանելու մտահողունեամբ խորհրդային ղեկավարու Թիւնր Հելսին թիկն կր պահանջե յանձնումը ֆինլանտական Հարաւային նաւահանդիստի մր, ինչպես նաև ուղղահայեաց Հողաչերտ մը, երկրին արեւելեան հողամասեն:

Համաչիարհային Բ. պատերացմին աւարտին , Ձօր . Մաններհայմի հայրենիքը , անհաւասար կռիւ մղած խորհրդային ըանակներու դէմ, կը սդայ իր հողերուն 12 առ Հարիւրին, իսկ դաւակներուն 7 առ Հարիւրին կորուստը։ Կը կորսուին այդ ամէնը, բայց կը մնայ կարեւորը՝ անկախութիւնը:

Պատերազմի աւարտին, նախագահ Փասարքիվի կր յայտարարե . «Մենք չենք կրնար աշխարհագրութենկ փախչիլ» : Ա.չխարհագրութիւնը Ֆինլանտան գրած է Խորգրդային Միութեան կից եւ եթե կ'ուդէ անկախ ապրիլ, պարտաւորուած <u>է</u> առաջին առներ «լաւ գրացի» մր ըլլալ իր հղօր գրկիցին։ Այս պատճառով, նախագահ Փաասիքիվի և իր յաջորդը՝ Տոքն. Ուրես Քեբքոնեն, փորձած եւ յաջողած են վարել բարի դրացնութիւն մը՝ արևտեսական, մշակութային, քաղաքական be mil supytopne sty:

Միւս կողմե, սակայն, Արեւմուտքը ընտւ չէ դժգուհած այս քաղաքականու թենկն, որովհետեւ ֆինլանտացի ղեկա-

203761 4-UhUMET

Zujujnelij Aujulip

Ցուլիսեան աղդային խրախճանքի եւ ողեւորութեան օր մըն էր Կիրակի, Ցուthu 14p:

Փոթորկարեր սաստիկ անձրեւով կարծես պիտի պայքժեր երկինքը։ Ու մենք Հպարտ ճակատով եւ խանդավառ ոգիով մեր կառջերը կը ջչենջ զէպի կայանը muh be muh:

Բնութիւնը կ'արտասուկ . դաչա ու անծայրածիր տարածութիւններ կը դողան հովեն եւ անձրեւեն: Որո ւն հոգը: Եւ մենք գողահար սիրտերով ու ներքին խանդավառութեամբ կը բչենք մեր կառքերը դեպի կայանը Պելֆոնթենի, ուր Հարիւրաւոր ձագուկներ, կարօտով եւ Թիթեոնիկի Թեւերով կը սպասեն մայրիկներուն, Հայրիկներուն եւ դեռ ապրող մամիկնե-

Ու մենը կ'երթանը դէպի բարձունքը հովիաներուն եւ Հորերուն, ուր մանուկներ եւ պատանիներ, բնութեան ծոցը, ծաղիկներու պես կր բացուին աղուոր ու ղեղեցիկ:

Ու կր ձեղջենը ծառախիտ անտառներն ne Sunfpublipp duil wang Sunbline Suմար վարդադոյն մանուկներու Կապոյա Խաչի կայանը:

Կեանքը ի՞նչքան գեղեցիկ է, երբ գադափարապաշտ ես եւ սիրահար դեղեցկութեան - ու մենք կր մօտենանք կայանին ։ Հեռուէն կը լսուի հայ երդր՝ քաղցրաձայն ու կր տեսնուի մեր աննման Եռագոյնը, որ կր ծածանի, Հպարտ, ֆրանսական դրօշին հետ կողջ կողջի:

Բնութիւնը կը ժպաի եւ իր լուսաչող հրաչալիջներով պահ մր մեր սիրտերը կր խայտան, անձրեւր կր դադրի եւ մանուկները յանկարծ դուրս կը նետուին Թրխուալով ու ծաղիկներու պես ժպահլով — վարդագոյն ժպիտներ։

Ու մեր Հոզիները կը խայտան ի տես ներկայ բազմութեան, որ փոթորիկին եւ

վարները յաջողած են անոնց հետ ալ գոր-

Ներկայիս, նախագահ Քեքբոնենի ձարտարօրէն վարած քաղաքականութիւնը յարդանը կր պարտադրէ րոլոր կողմե parli:

Իրրեւ եգրակացութիւն, կարելի է pսել, թե ֆինլանտական քաղաքականու-Թիւնը եզակի եւ ինընուրոյն երեւոյթ մրն է միջարդային քաղաքականութեան մէջ։ Եւ այդ քաղաքականութեւնն է, որ կրըցաւ Ֆինլանտան փրկել Հուլում , ինչպես նաեւ կրցաւ պահել անկախութերւնը հինդ միլիոն Ֆինլանտացիներու:

LUZPUU CLUUUUUU

անձրեւին հետ եկած ու տեղ գրաւած է հոս... հստելու տեղ մնացած չէ: Հարիւրներ են, երիտասարդ մայրեր, մեծ մայրիկներ իրենց դաւակներով ու Թոոutinil dang dangh, hnge hngeh:

Բայց ամենեն հետաքրքրականը նոր շինուած եւ արդեն լրանալու վրայ եղող կայանի չէնքն է ։ Բոլորը կը հետաքրքըըուին անով: Սջանչելի չէնք մը, երեք յարկի վրայ, որ պատիւ կը բերէ ճարտարապետին ։

Մեր բուռն փափաքն է նախ տեսնել նորը՝ ուր վաղուան մեր փոքրիկները իրենց արձակուրդը պիտի անցընեն : Կր մօտե նանք չէնքին, ամէն կողմէ կրնաս ներս մանել, բայց... բայց ժողովուրդը ամեն կողմե կր հրմ չակե եւ դուն դիւրութեամը չես կրնար մուտք դործել։ Բոլորն այ եկած են տեսնելու, ոգեւորուելու, ներընապես Հպարտ զգալու կայանի նոր չէնթով . կարծես Թանդարան մր ըլլար կապայա խաչի նոր լրանալիջ չէնքը։

Ու կր յսեմ անոյչ ձայն մր հեռուէն՝ կեցցէ կապոյտ խաչը, կեցցեն առատա ábna be mache hnahabpp:

45 uop 5 : Cplan Supprep Som dapplyներ, գինուորական կարգապահութեամբ կարդի կը սպասեն ճաչելու, եւ մաս առ մաս ձաչասրահ կը մանեն։ Սրահը կը լեցուի ։ Սեղանները լեփ-լեցուն , առա տութիւն մր, որ Հայուն ձիրքն է:

86 mm , , յետոյ պէտը է կերակրել չորս հարիւր հոգի՝ կայանի մէկ օրուան հիւրերը: Աստուա՛ծ իմ , ի՛նչ պատրաստու-Phili, h'hy unchipmed 4mminum Womsnichներու կողմէ։ Նուիրեալներ՝ մեր տիկիններն աւ աղջիկները, հին չէնքեն նոր չէնք կը վաղեն, ներսը՝ փոքրիկներուն, դուրսը՝ հիւրերուն կը սպասարկեն :

Հեռույն կր տեսնեմ մեր բանաստեղծ Ձուլալը, իր մաերիմ մէկ ընկերոց հետ դաւաթ մր լեցուն ձերմակ հեղուկը կր պարզէ երիտասարդ Հայորդիներու եւ Հայ ժողովուրդի կենացր:

be to hapfound spie thep, he simble ներս տեսնելու համար կայանի կախարդական ողին — Օր. Ա. Արաբելեանը։ Համեստորեն նստած՝ կր խորհրդակցի կայանի վարիչ մարմնին հետ ։ Կր ծանօ*ժանանը*, եւ իմ տպաւորութիւնս մեծ կ'րլլայ իր նուիրումին հանդեպ:

Կեսօրե ետք՝ դեղարուեստական բաժին ։ Մեր անուշիկ աղջիկներն ու մանչերը կր պարեն սջանչելի կերպով։ Իսկ իրենց մանկական երգերը չատերուն արցունը ները Հոսեցուցին. չէ° որ մատղաչ չրթներով Հայոց երդին քաղցրահնչիւն մեղե դիները կր տարածեն ։

Դուրսը դեռ կ'անձրեւէ, եւ գոյգ Եռադոյները Հովին Հետ կը պարեն՝ ընութեան

Ցույիս 14ի Պելֆոնթենի կայանը Հայու-Թիւն կը բուրէը, ազգային բոցավառ չունչ

Եւ մենք վերադարձանը խաղաղ Հո դիով, եւ պայծառափա՛յլ արեւով:

U. CLSPF4tiUL

«BU.I.U.21 PEPPOLS

ԻՆՉՊԷՍ ԳՈՂՑԱՆ ՑԱՐԵՐՈՒՆ ԹԱԳԸ

ԳԼՈՒԽ Ա.

ՊՐԷՍԹ - ԼԻԹՕՎՍՔԷՆ - ԼԻՊԱՒՍ.

իվան Մինակի չառարկեր, միայն կատարելապես Հանդարա ձայնով մր.

- Ընկեր հախագահ , դեռ չաւարտեցի եւ կը խնոլրես որ Թոյլ տաք ինձի շարունակել, եթե ոչ պիտի չուղեի այսքան երկար ատեն վատնել ձեր ժամանակը եւ ձեզի տպաւորութիւն մր միայն յայտնել, որուն համար մեղադրան քի ենթարկուե-

- Արդարեւ կր խնդրեմ ... Գիայե որ վայրկեաններս Հաչուուած են:

- Դասալիք Հարիւրապետ Ալեքոեյ Քո-

- Անկէ լո°ւր ունիք. Հետքը դաս ը: - Դասալիք հարիւրապետ Ալեքսեյ Քո-

типфр, врад ор шпид Гришеш синив է, դնդապետ Փոփօֆի Հոն դրկած պալաօնեայէն քանի մր ժամ առաջ: Այնտեղ տեսակցած է Լախվիացի այն պաշտոնեային հետ, որ կը ստուղէ Մենել մեկնող Տամ բորգներու անցագիրները եւ անոր յանձնած է հարիւր ոսկեղրամ րուպլի :

_ Ի°նչ նպատակո°վ. կը Հարցնե Պ. to\$5:

- Որպեսգի պաշտօնեան գրական պաատական տար այն պարադային ,երբ մէկր բննուներւն կատարելով ուղէր հասկնալ Ft Umud Lumnigueh whathail dthp Vtմէլի չողենաւր նստա ծ է:

— Ուրեմն, երկու մարդոց մեղսակցու-

[ժիւնը յայտնի t: - Սյա գիչեր, ընկեր նախագահ, գրնդապետ Փոփոֆին կողմե. Լիպաւա դրրկուած սպան Ռիկա պիտի դառնայ եւ Ատամ Լատովաբին մեկնումի մասին Հաչիւ. պիտի տայ ձեզի ։ Արդ , ես ստուգեցի որ, յիչեայր երբեց Լիպաւա չէ գտնուած ։ Ես վստան եմ թե, պարզ առասպել մր պիտի պատմեն ձեզի, մանրամասնօրէն շինուած առասպել մր, որ հպատակ ունի ձեր ուշադրու Թիւնր ուրիչ կողմ գարձրնելու եւ մեցի հաւատացնելու թե մեր փնառած մարդը խոյս առւած է, եւ որպեսզի Լաթվիոյ մէջ դադրեցնենք ամեն փնարռաութ։ Բարերախտաբար ժամանակին տեղեկացանը այս Հարտարօրէն գործագրուող մեքենայութեան։

_ Ինչպէ°ս Հաւաքեցիք այս տեղեկութիւնները, Իվան Մինսկի:

- Երբ անցագրային պաչաօնեան, Նիթօլա Քիջին անունով այդ անձր, ձեռջ կ՝անցընկ հարիւր ոսկեդրամ րուպլի (հրչմարիտ հարստութիւն մր իրեն համար) խելքը գլունեն կը Թոի: Եւ ինչպես ամեն աղջատ մարդ , որուն ձեռջը անսպասելիօրէն դրամ կ'անցնի, միակ փափաբ մր կ՝ունենայ. խրախճանքի սկսիլ։ Սակայն Լիպաւան ծանօթ է ձեցի, այդ քաղաքին մէջ գրոսանքի դաղափար մր ունենայն իսկ ծիծաղելի է. ասոր համար մեր մարդուկը կ'որոշէ Ռիկա գալ: Արաօնութերւն կր ստանայ եւ երեք գիչեր է որ Քաղինօյեն գուրս չելլեր: Հագարումեկ իւեն Թու-Թիւններ կ'րնե, պարուհիներուն շաւնիանիա կր խանցնե եւ երբ կր դինովնայ գինքը մարկ ընել ուղողներուն չատ հետաքրըքրական պատմութիւններ կ'րնե, որոնցմե կ'երդնում թե մենք, մեր կարգին չատ օգտուեցանը: Ամէն գիչեր, մարզիկներկո մին կամ երկութը Քաղինօն կը զրկեմ, տեսնելու համար Թէ ինչ կ՝անցնի կը դառնայ այնտեղ եւ ի՞նչ կ'ըսուի : Մյսպես է որ, այս առաւօտ, իմ երկու աշխատակիցներս , որոնք Քազինօի յատկացուցած էին , ինծի հաղորդեցին այս տեղեկութիւնները, դորս ձեգի յայանելու պատիւր ունեցայ:

Պարահանդեսեն վերջ, ին մարդիկներո կը մօտենան Լաթվիացի պաշտօնեային, որ գինովցած էր, եւ զինքը կը տանին իր (Շար.)

ընակարանը, կր պառկեցնեն եւ դայն կը խնստեն իրապես մայրական Հոգածու թեամբ մր: անկէ անդին դժուար չրլլար անկե գաղանիջներ կորդել :

Ulf page warmiomach la ujusti quit te կր Հոկեն անոր վրայ, իսկ երկու ընկերներ կեսօրե վերջ գացին դայն հոս բերին եւ, քանի մը րուպլիի շնորհիւ, որ իրեն առիխ պիտի տայ չարունակելու իր խրախձանքը, անիկա բառ առ բառ պատմեց ինծի, ինչ որ այս գիչեր պատմած էր իմ մարդիկնե-

Պ. Այույֆ 60\$ ամենամեծ չահադրըդռութեամբ մաիկ ըրած էր Իվան Մինսկիի ըսածներուն ։

_ Ահա նորութերւնը, մրմնջեց կիսաճայն եւ աւելցուց .

— Անցագրային Ոպաչաօնեան ի°նչպես ստուգած է դասալիք Հարիւրապետ, Ալէջոէյ Քիլրսովին ինքնու ժիւնը:

- Ցեղափոխութժենկն եւ Լաթժվիան Ռուսիայէն բաժնուելէն առաջ, մեր մարդը Ռուս էր։ Անիկա կռուած է մեր ազդային րանակին մէջ եւ ժամանակ մրն այ ծառայած է այն գօրադունդին մէջ, որուն հրամանատարն էր զինքը տեսնելու գացող սպան : Այդ սպան անչույա գիտեր Թե իր ստորադաս հախկին գինուորը այոպիսի யுயதால் மீழ எடித்த:

POL VOLBERRUE

Տեր եւ Տիկին Լորիս Մատթերսեան եւ դաւակը, Տէր եւ Տիկին Փիննկուս եւ դաւակները (Ամերիկա), այրի Տիկին Ա.արինե Չիթունի խոր ցաւով կը ծանուցանեն իրենց մօր, մեծ-մօր, բրոք

ԱՅՐԻ ՏԻԿԻՆ ՆՈՑԵՄԻ ՄԱՏԹԷՈՍԵԱՆԻ (ծնեալ Ալջբնեան)

մահը, որ պատահեցաւ Յուլիս 18ին յետ երկարատեւ հիւանդութեան, 79 տարե -មួយម៉ែម :

Вистирительнургий пр пиштивией այս Երկուչարթի, Յույիս 22 ժամը 14ին Փարիցի U. Bads. Մկրաիչ եկեղեցին, ուրկե մարմինը կը փոխադրուի Անկենի նոր գերեզմանատունը:

Մահազգ չստացողներեն կը խնդրուի

ներկայո իրրեւ այդ նկատել։

ՑԱՌԱՋ ._ Մեր ցաւակցութիւնները Տէր եւ Տիկի Լորիս Մատթէոսեանի եւ Տիկին Չիթունիի:

Այրի Տիկին Հայկուհի Տէր-Մեսրոպեան ymemyp from, Stp te Spկին Մեսրոպ Տէր-Մեսրոպեան եւ դաւակները, Տէր եւ Տիկին Վարդան Տէր-Մեսրոպեան եւ աղջիկը, Տէր եւ Տիկին Թրիյ եւ զաւակը, այրի Տիկին Աղաւնի Սա -Հալժճեան և զաւակները (Ամերիկա) , Պր. Տիգրան Տէր-Մեսրոպեան (Ամերիկա), Տեր եւ Տիկին Ղեւոնդ Տեր-Մեսրոպեան (Ամերիկա), Տէր եւ Տիկին Արմենակ Երեւանեան եւ զաւակները (Սէնթ Էթիէն), այրի Տիկին Վանուհի Կիրակոսեան եւ դաւակները, Տէր եւ Տիկին Վահան Քիւրըճեան եւ գաւակները (Փարիզ), *եւ այլ համայն պարադաներն ու բարեկամները սրաի խոր կսկիծով կր ծանուցանեն իրենց սիրեցեալ ամուսնոյն , 400 , մեծ-400 , шиврия, впрор, сорвирор ве шицищив-

ԵՐՈՒԱՆԳ ՏԵՐ-ՄԵՍՐՈՊԵԱՆԻ մահը որ պատահեցաւ Յուլիս 14ին, 75 տարեկան հասակին ։

Ցուղարկաւորութիւնը կատարուեցաւ Brugher 16ht 4tuopt dtop, Todath tilt-வுக்குடாரும் மீட்டு:

Ողբ. Երուանդ Տէր-Մեսրոպեանի մահուսն առնիւ եղած են հետևեալ նուիրատուու թիւնները՝ փոխան ծագկեպսակի .-Պօմոնի Ս. Գր. Լուսաւորիչ եկեղեցող համար, այրի Տիկին Տէր-Մեսրոպեան եւ զաւակները 200 ֆր., Տեր եւ Տիկին Մեառե Պազաասարեան եւ Տեր եւ Տիկին Երուանդ Տօրումեան 30ական, Տիկին Վանուհի կիրակոսեան եւ դաւակները 50, Պ Անդրանիկ Թումայեան 100, Տիկին ՔԷրենեան, Պ. Երուանդ Մկրտիչեան, այրի Տիկին Արուսեակ եւ գաւակը Երուանդ, 9. Աւետիս Եօժնեղրայրեան 20ական։

Պօմոնի կապ. Խոչին, այրի Տիկին Տեր-Մեսրոպեան եւ գաւակները 200, 9. Սաեփան Արդուեան 20 : Պօմոնի միօրեայ դրպրոցին այրի Տիկին Տէր-Մեսրոպեան եւ դաւակները 200: Մարսէյլի Հայ Մշակոյ-[# Sան այրի Sիկին Stp-Մեսրոպեան եւ զաւակները 200:

« Ցառաջ » օրաթերթին, այրի Տիկին Տէր-Մեսրոպեան եւ գաւակները 200 ֆր. :

Imprimé sur les Presses DU JOURNAL «HARATCH» 83, rue d'Hauteville 75010 Paris

CUNCLUSION

կապոյա խաչի Պուլ. Օտաոյի մասնաձիւդր չնորհակալու Թեամբ ստացած է հետեւեալ նուէրները փոխան ծաղկեպսակի, Հոգեհանդիստի եւ այլ առի Թևերով .-

Հանգ . Սարգիսեանի Հոգեհանգիստի առ / իւ . - Պ. Ղ. Պօդոսեան, Տեր եւ Տիկին Յակորեան Քլօտ, Տէր եւ Տիկին Վա-Հան Յակորեան 50ական : Օրիորդ Կոնոյեանի ամուսնութեան առթիւ, այրի Տիկին Կոնոյեան 20: Մ. Սուբիասեանի Հոգեհանդիստին առներ Տեր եւ Տիկին Ռույֆ 10: Արապետնի հոգեհանգիստին առնեւ Արապետն ընտանիջ 10: Տիկին Արաջսի ձամպադեանի մահուան առթիւ, Տէր եւ Տիկին Քենքրբեան 10: Պայրւկեանի մահուան առներ, Պ. Գասպարեան 10: Սայրօղլեանի Հոգեհանգիստին առԹիւ այրի Տիկին Սայրօղլեան 50: Կոնոյեանի Հոգեհանդիստին առթիւ 9. 40թիկ 10: Մարգրիտ Արթինեանի մահուան առթիւ Տեր եւ Տիկին Սիմոն Շարիկեան 20 , Պ. Պաղտասար Տիրատուրեան 10, Տէր եւ Տիկին Մկրտիչեան 20, Պր. Պօգոս Արթեինեան ներ։ Այրի Տիկին Հրանդ Յովնանեան իր *թեռայրին՝* Արշաւիր խանէտանեանի *մահ*ուան տխուր առնել 100 ֆր. կը նուիրե «Ցառաջ»ի բարդաւանման :

Նոյնայես իր եղբօրը՝ կարպիս Ալլահ վերտիեանի մահուան չորրորդ տարելիցին առ թեւ 100 ֆր. կը նուիրկ «Ցառաջ» ին :

409038 1002

ՕԴԱՓՈԽՈՒԹԵԱՆ ԿԱՅԱՆ

Օգոստոսի Համար արձանագրութիւն ները կր կատարուին այս Շարաթ, Ցույիս 20, ժամը 15էն 18 Հայ Մչակոյնի Տան կապ. Խաչի գրասենեակը, 17 ռիւ Պլեօ։

Tucsuzuuteu イレトクレ CF2

Հերոսներու օրուան առԹիւ (Սանասորի տարեղարձը) Կիրակի, Յուլիս 21, ամրողջ օրը, Ժեմանսի դաչաին վրայ։ Առատ կերուխում , հաճելի անակնկալ-

Գեղարուեստական բաժին։

Ցաւարա պատարազի պիտի կատարուի հոգեհանգիստ՝ վասն համօրէն ննչեցելոց։

LUPTULUL

фигнян U. 31142. ՄԿՐՏԻՉ

Այս Կիրակի, Ցուլիս 21, Վարդավար է։

Sou & www. Sommentente Stante The

րոյ Յիսուսի Քրիստոսի։ Այս առթիւ Ս.

Brifs . Մկրաիչ Մայր եկեղեցող մեջ պի-

ար մատուցուի եպիսկոպոսական հանդի

սուսն անաանան թւ անակ անուի աւսւն

պատչանի քարող։ Սկիդր ժամերդու -

[ժետնց՝ ժամը 8.30, պատարագ ժամը 10:

Մեռելոց: Նոյն եկեղեցւոյ մեջ ժամը 10/6

պիտի մատուցուի պատարագ։

Երկուչար եր, Ցուլիս 22, Ցիշատակ է

L ኮ በ ኄ

Ա. . Միու թեան վարչու թիւնը կր ծանուցան է 6 է այս կիրակի 8 ուլիս 21 վարquidunt mout without U. Buting blitղեցույ մեջ պատարագ կը մատուցուի։ Սկիրը ժամերդութեան ժամը 8:30, սկիդը պատարադի ժամը 10:

Տարօն - Տուրուբերանի Հայրենակցական Միութիւնը Հոգեհանգստեան պաչ աօն կատարել կուտայ 1915/ իր բիւրաւոր նահատակներու յիչատակին, Վարդավառի Կիրակին, Յուլիս 21, ժամը 11ին, Փա րիդի U. Bով4. Մկրտիչ եկեղեցին։

կը խնուրուի բոլոր հայրենակիցներէն ներկայ դանուիլ։

ՇԱՒԻԼԻ Ս. ԳՐ. ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՋ Մ.յո Կիրակի պատարադ ։

UULULBL - UEG JERAU

Մարսեյլ - Սեն Ժեռոմի Ս. Սահակ-Ս. Մեսրոպ եկեղեցոյ վարչութիւնս պաչ աշնապես կը ծանուցանե Սեն Ժեռոմի և շրջակայի բոլոր հասարակութեան, թե Вперы 21 կիրակի, Վարդավառի տոնին առիթով Հանդիսաւոր Մ. պատարագ կը կատարուի, նաեւ ինչպես ամեն տարի, այս տարի եւս Հոդեհանդստեան պայաձև կը կատարուի Սիվրիհիսարցիներու բոլոր նահատակներուն, նաեւ հին ու նոր մեռելներու Հոգիներու յիչատակին։

Առ այդ կը հրաւիրուին հաւատացեալները եւ Սիվրիհիսարցիները, յարդելու իրենց մեռելներուն յիչատակը։

zornuvbrnh

Շաւիլի անտառին մէջ գերեզմանատան մօտ ԽԱՆԱՍՈՐԻ ԱՐՇԱՒԱՆՔԻՆ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ ԱՌԹԻՒ

կիրակի, Ցուլիս 21ին առաւօտեն երեկոյ

Նախաձեռնութեամբ Հ. Ց. Դ. Արդութեան խումբին, եւ մասնակցութեամբ կապոյա Խաչի տեղւոյն մասնահիւդին Հովանաւորութեամբ Հ. 8. Դաչնակցութեան Փարիզի Շրջանաային կոմիտէին

4p frout Cot. U.A.LEV QUAU.26U.V

Հայկական գեղարուեստական բաժին, բարձրախօս ժամը ձիչդ 3ին, այցելունիւն Իշխան Արդունեանի չիրիմին Շաւիլի հին դերեզմանատունը

Ճոխ պիւֆէ, մատչելի գիներով

Առնել 171 Թիւ օխոպիւսը Փոն ար Սեվրեն եւ իջնել, Փիւի Սան Վեն կառ Մոնփարնասէն կառախումբ եւ իջնել Շաւիլի կայարանը Անձրեւի պարագային եկեղեցւոյ կից սրահը

UNLUF3Th AF5

Կիրակի, Յուլիս 28, ամբողջ օրը, Վալապրի անտառը

Pour:

VENDRE ACHETER LOUER GERER

Immeubles - Appartements -Villas — Locaux

J. TORANIAN

Conseil immobilier Administrateur de Biens FNAIM

122, Bd Raspail PARIS (6e)

Tél.: 548-67-61 — 222-70-63 544-19-46 — 544-11-25

fusahur L...

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՆՈՐ

ձԱՇԱՐԱՆ ՄԸ

(Հայկ. Տնօրէնութիւն)

CAPPADOCE

3, Rue Marivaux

(derrière l'Opéra-Comique, Métro Richelieu-Drouot) Tél. 742-83-65

በኩቦ ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ՋԵՐՄ ՄԹՆՈԼՈՐՏԻ ՄԸ ՄԷՋ, ԿԸ ԳՏՆԷՔ ZAN ZUZUZAԻ8ԱԿ եւ յատուկ ճաչեր իրիկունները:

ԵՐԵՔՇԱԹԻ• — «Մանթը» ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ — «Լահմանուն» ՈՒՐԲԱԹ — «Սու պեօրէկ»

FU.3 & UULE OF FUSH CP4ARTUFPHET

44341

SUUC 00 2100 DP. LT UHUGUL

ՄԵԿՆՈՒՄ ԱՄԷՆ ԱՄԻՍ — ԱՄԲՈՂՋ ՏԱՐՈՒԱՆ ԸՆԹԱՑՔԻՆ —

ՓԱՐԻԶԷՆ ԵՒ ՄԱՐՍԷՑԼԷՆ Մեր յաջորդ ճամ բորդունիւնները.-

ՅՈՒԼԻՍ 20 ԷՆ 0ԳՍ. 8

(կարելի է երկարաձդել) ***********

«Ցատուկ երիտասարդներու» Համար (16էն 35 տարեկան)

ՕԳՈՍՏՈՍ 2 ԷՆ 19 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 4 ԷՆ 21

Demander notre brochure détaillée

Դիմել գրասենեակ՝ մանրամասնութեանց եւ պայմաններու Համար։

ФԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

SONIA COUMRYANTZ

TRIM VOYAGE MONDOTOURS

2, Rue de Sèze — PARIS (9e) Téléphone: 742-57-84 et 073-30-64 de 9 h. 30 à 18 h. — tous les jours

ԼԻՈՆԻ ՄԷՋ Լիոնեն մեկնումը օդանաւով VOTRE AGENCE DE VOYAGES ARMENIENNE

agence de voyages SEVAN

50, Cours de la Liberté — LYON — Téléph. : 60-13-60

de 10 h. à 19 h. — tous les jours ՄԱՐՍԷՑԼԻ ՄԷՋ

JACQUES CHELELEKIAN VOYAGES WASTEELS

87, La Canebière, Marseille 1er Téléphone: 62-03-44 et 64-09-49 de 15 h. à 19 h. - tous les jours

4hru4h 8nhlhu 21 DIMANCHE 21 JUILLET 1974



0 Ր Ա Թ Ե Ր Թ ՀԻՄՆԱԴԻՐ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ HARATCH

LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE
Directrice: ARPIK MISSAKIAN

83. RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS

— Tél.: 770-86-60 — C. C. P. Paris 15069-82

Fondé en 1925 R. C. Seine 57 A 2731

ዶԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա Տար · 150 ֆ · Արտասահման Տար · 175 ֆ · Վեցամսեայ

80 фр. 0,90 ф.

50ቦዓ ያԱቦት — ԹኮՒ 13 -069

LE NUMERO 0,90 F.

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

50° ANNÉE - N° 13.069

orneus bouse

ՎԱՐԴԱՎԱՌ

ԵՒ ՏԱՐՕՆ

վարդավառ է այոօր, «Տօն Այլակեր– պութեան Յիսուսի Քրիստոսի», ըստ Հայ– կական օրացոյցի։

-0--

վայն՝ քրիսասրբակար պատղուջար Հավարտություն արարկար աշուր Հա-

«Այլակերպութիւն»ը ամփոփուած մրնաց եկեղեցւոյ չորո պատերէն ներս, մինչ Վարդավառը՝ իր նաւասարդեան խաղերով, լարախաղացներով, ըմբչա մարտներով, չուր սրսկելու, աղաւնի ժոցնելու աւանդական սովորութիւններով եւ ուխտապնոցութեամր չարունակուեցաւ եկեղեցիէն դուրս, անոր չրջապատին մէջ։

Նաւասարդը Հեքժանոս Հայոց Նոր Տարին էր։ Հնդիկները Նաւա սարադա, Պարսիկները Նէվրուզ կը կոչեն Նոր Տարին։

Խորենացի կը պատմ է Թէ Վաղարչ Թադաւոր Համազգային տոն Հռչակեց տարեգլխի առաջին օրը, այսինքն Նաւասարդամսուն սկիդրը երբ վեց օր տեւող ուրախուժիւններ կ'ընէին Հայերը։

Հեթանոսական տաճարներ կային ի տիիւռո Հայաստան աշխարհ ։ Պտուդներու պաչտպան Աժանոր չաստուածին մեհհանը կը դանուէր Բադրեւանդ դաւառի Բադաւան դիւդը ։

Աչտիչատի մէջ էր Աստղիկ դիցուհին դլխաւոր մեհեանը (Վահեվահեան) ։ Աստդիկ խորրդանչանն էր ուրախութեան, փափկութեան եւ հեչտութեան ։ Ոսկեծդի և վարդամատն մակդիրով կ՚որակուէր ։ Ինչպես Յոյները Ափրոդիտէին , Հայերն ալ վարդ կը նուիրէին Աստղիկին՝ Վարդավառ ըսելով եւ մեծ հանդէսներ կը կատարէին Նաւասարդին ։

Արտաչէս Բ. աչխարհակալ եւ մեծադործ Թագաւորը, երբ Մարանդի Բակուրակերա դիւղաքաղաքին մէջ յանկարծ
հիւանդացաւ, կարծես հեռուէն լսելով
ոտնաձայնը մահուան հրեչտակին, հայ րենակարօտ բաղձանք մը կը Թռցնէր իր
հողւոյն խորէն.

Ո՛ տայր ինձ զծուխ ծխանի Եւ զառաւօտն Նաւասարդի, Զվազելն եղանց, Եւ զվարգելն եղջերուաց։

Գողժան երդերու Հատուած մըն է այս , դարերուն փոխանցուած չնորհիւ մեր պատմահօր , ինչպէս մեծ աչխարհակալին հառաչը մահուան անկողնին մէջ ,

Աւա՛ղ փառացս անցաւորի...

Աստղիկի, Անահիտի, Վահանդնի եւ այլ չաստուածներու հեԹանոսական բադիններուն ու մեհեաններուն փոխարէն կառուցուեցան ըրիստոնէական վանջեր ու եկեղեցիներ։

Մշոյ Սուրբ Կարապետը մէկն էր ահանցմէ ուր ղերաղանցորէն պահուեցան
հին Հայոց աւանդութիւններն ու րարբերը, հաւասարդեան իսաղերն ու ուիստաորներու Հաւաջական ղուարձութիւն –
թիւնները։ Հաւատացեալ ուիստաւորներու
բաղմութիւններ Հեռաւոր ու մօտաւոր
մեն տարի Վարդավառի տօնին, ոլոբմոյ Սուլթան Մուրատատուր Սուրբ
հարտպետը՝ անկէ յուսալով իրենց ցա –
ւին դարմանը:

Ուխատանացությիւնները աւելի բազմամարդ եւ Հանդիսական էին դարձեր խա-

hornu

ԹՈՒՐՔԵՐԸ ՑԱՄԱՔ ԵԼԱՆ

ՍԱՍՏԻԿ ԿՌԻԻՆԵՐ

ցոεներն ԱԼ ՊԱՏՐԱՍՏ ԵՆ

ԱԱԲԵՐԻՐՈՑԻ ԲԻ ՄԱԻՈ, ԻՐԾԱ ՍԻ ԺՈՏԵՐՈՈ

Մինչ Մակարիոս Նիւ Եորքի մէջ կր փորձէր քաղաքական լուծում մը դանել Կիպրոսի կացութեան, Շարաթ առտու տեղւոյն ժամով 6ին (ֆրանսական ժամով 4ին) Թուրքերը ցամաք կ'ելլէին։

Հասած առաջին լուրերու համաձայն, սաստիկ կռիւները սկսած էին արդէն Թուրջերուն եւ Կիպրացի դօրջերուն միջեւ մինչ ումբակոծութիւններ ալ կ՚բլլային եւ Նիկոսիա կը հաղորդէր թէ երեջ
թրջական օդանաւ վար առնուած են:

Ամերիկեան 6րդ նաւատորմը համրայ

րուսիկ Աղատութեան խանդավառ տա -

«Աւա՛ղ փառացս անցաւորի» պիտի դոչէր Տարօնցին 1915 Յունիս 28ի Վարդավառի արիւնոտ, Կարմիր Կիրակի օրը, երբ անարդ ժչնամիին ժնդանօժի կործանիչ ու իլացուցիչ որոտումները պիտի փոխարինէին Չանլը Քիլիսէի քաղցրա – Հնչիւն դանդակներու սրտապարար դանդիւնները:

Հայ ազատագրական չարժումներու ռահվիրայ եւ օրրան, ըմբոստ եւ առնա- կան Տարօնը արտաջին աչխարհէ կարը- ուած, չորս կողմէ պաչարուած անարդ թչնամիներէ, Հուրի եւ սուրի մատնուած՝

ինկաւ արիւնլուայ։

Չկայ այսօր Մշոյ Սուլթան Սուրբ Կարապետը։ Վարդավառը չի տօնուիր այլեւս անոր հովանիին տակ։ Ուիտաւորներ
չեն անցնիր այլեւս անոր ոլոր-մոլոր համբաներէն։ Բուեր կը վայեն հիմա անոր,
ինչպէս հայկական հաղարաւոր վանջե րու եւ եկեղեցիներու աւերակներուն մէջ,
— եթէ նոյնիսկ աւերակներէն որեւէ հետջ
մնացած է։

Տարօն – Տուրուբերանի մեր տարա – սփիւռ Հայրենակիցները ամ էն տարի ջերմեռանդ երկիւղածութեամբ կ՚ոդեկոչեն յիչատակը իրենց բիւրաւոր նահատակ – ներուն, որոնք ողջակիզուեցան Հայրենիքի աղատութեան սեղանին վրայ։

Յուղումով կը վերյիչեն իրենց պան – ծալի Հայրենիջը, ուր ծաղկեցաւ Հայկական Ոսկեդարը, ՍաՀակ – Մեսրոպով եւ Թարդմանիչներու փառապանծ Հոյլով, ուր փայլեցաւ Վարդան Մամիկոնեան։ Եւ ուր մեր օրերուն դործեցին Անդրանիկ, Ադրիւր Սերոր, Գէորդ Չավուչ, Հրայր, Մուրատ եւ փաղանդը մեր անձնադոհ մարտիկներուն։

Հայրենակարօտ Տարօնցին յոյսը չէ կրտրած սակայն: Հայրենիքի Թէ սփիւռքի
մէջ իր դաւակները անհուն իսանդագա տանքով կապուած են իրենց հայրերու
պատմական ծննդավայրի յիչատակնե րուն: Ու համբերուԹեամբ եւ հաւատքով
կը սպասեն այն երջանիկ օրուան, երբ
Տարօն - Տուրուբերանը, ինչպէս Վան Վասպուրականն ու Բարձր Հայքը ադատագրուելով մաս պիտի կաղմեն Անկախ
եւ Միացեալ Հայաստանի:

Եւ այն ատեն պիտի վերակենդանան Սուրբ Կարապետի Նուասարդեան խրախ-Տանջները՝ Վարդավառի տօնին։

ZPULS - UUUNHIL

կ՝ելլէր եւ Ֆորէսթըն օգանաւատարը կր պատրաստուէր կղզիին 3000 Աժերիկացիները տեղափոխելու։ ԽորՀրդային նաւատորմը եւ եօթը դօրաբաժիններ (50 Հադար Հոդի) կաղմ ու պատրաստ են եւ իրարու արագօրէն յաջորդող լուրերէն կը պատրաստ են եւ կը յառաջանան դեպի Թրջական սաՀմանապլուիս։

Շաբաթ առաւօտեան թերթերը դեռ լաւատես խորադիրներ ունէին եւ Ֆիկաոօ կր դրեր. «Մեծերը կը փորձեն Ա. թենքի եւ Անդարայի միջեւ բախումի մր առաջըն առնել» : Իւմանիթէ Ամերիկան կ'ամրաս տաներ որ կը փորձէ նուիրադործել հատտատուած մենատիրութիւնը մինչ Քոթիտիէն տր Փարին կը ներկայացներ ամե րիկեան ծրագիրը - Ապստանրները քաշուին, Արդ. Ժողովի նախագահը կղզիին նախագան դառնայ եւ Մակարիոս դոգանայ միայն կրձնական ասպարերով: Ինթերնէշընրլ Հերբլար *կր յայտներ Թե Մա*կարիոս բացէ ի բաց ամբաստանած է Ցունաստանը որ կ'ուղէ տարածել «իր մենատիրութիւնը Կիպրոսի վրայ»:

Շարաթ առաու Հասած լուրերու Համաձայն, յունական կառավարութիւնը իր Հրաժարականը ներկայացոցած էր մինչ թրթական 14 նահանդներու մէջ, պատերացմական վիճակ հռչակուած էր:

Χ Վերջին պահուն կը հաղորդեն Թէ

ՇաբաԹ օր Թրջական բոլոր օղակայանները կը փակուէին եւ Օլիմփիք յունական
օդանաւային ընկերուԹիւնը կը դադրե –
ցնէր իր Թռիչջները դէպի յունական կըդ–
դիները:

ԽՈՒԱՆ ԿԱՐԼՈՍ

ՖՐԱՆՔՈՑԻ ՏԵՂԸ ԱՌԱՒ

Ուրրաթ օր Մատրիտէն կը Հաղորդուէր թե Ֆրանջոյի վիճակը չատ ծանրացած է եւ սակայն նոյն օրը Քաուտիլիոն կրցած էր ստորագրել կարդ մը Հրովարտակներ որոցմով իր բոլոր իչխանութիւնները կը փոխանցեր, առժամապես, իր յաջորդին՝ Ալֆոնս ԺԳ․ թադաւորի թոռ, Խուան կառոսի։

Ֆրանջօ, որ ըստ չատերու մեռնելու վրայ էր Ուրբախ իրիկուն, (81 տարեկան է) աւելի լաւ էր Շարախ առտու։

Խուան Կարլոս ծնած է Հռոմ , 1938ին, 1954ին հաստատուած է Սպանիա, ուր ըրած է իր ուսումը, սեղմ հսկողուժեան տակ ֆրանջիսժ միջավայրին։ 1962ին կ՚ամուսնանայ Ցունաստանի Սոֆի իչիանուհիին հետ եւ երեջ գաւակ կ՚ունենայ։ Վերջին հինդ տարիներու ընժացջին, Խուան Կարլոս մօտէն հետեւած է Ֆրանջոյի դործունէուժեան։

Fulip de snand

ԺԻՍՔԱՐ-ՈՒԻԼՍԸՆ Հանդիպումը դրական մեծ արդիւնքներ չէ տուած ։ Ամէն պարադայի մէջ, յստակ էր որ Ժիսքար ընտւ միտք չունէր նոր բանակցութիւն – ներու սկղբունքն ընդունիլ, Անդլիոյ անդամակցութեան չուրջ: treket « purka teneska

ԵՐԵՒԱՆ (Արմէնփրէս, Յուլիս 15)

«U.PU.PU.S» - «THUSPAH» TP8AHTL

Խորհ - Միութեան ոտնազնդակի ախո յենութեան առաջին շրջանի նախավերջին
մրցումը «Արարատ» կատարած է Քիջինեւի մէջ, մրցակից ունենալով «Նիստրու»
խումրը : Խաղը աւարտած է 2-2 հաւասար
արդիւնքով :

արդրւացող։

Արարատցիները դաչտ իջած են յարձակողական տրաժադրութիւններով։ Առա ջին վայրկեաններէն սկսեալ անոնջ բաղժաթիւ յարձակուժներ դործած են Մոլ դաւցիներու բերդին վրայ։ 30րդ վայրկեանին ՅովՀաննէս Ձանազանեան ժօտ
25-26 ժեթը հեռաւորութենչ չեչտակի
հարուածով մր դնդակը ժիրձած է բերդին

վերին անկիւնը:

Ընդմիջումէն հաք ալ «Արարատ» չարունակած է իր յարձակումները։ Մրցումի 52րդ վայրկեանին Արկադի Անդրէասեանի դօրաւոր Հարուածով ուղղուած գնդակը դպած է բերդի ձողին, իսկ երկու վայրկեան ետք Նագար Պետրոսեան խաղի բերելով հինդ խաղացողներ՝ դեղեցիկ հարուածով մը երկրորդ կոլը նչանակած է: Մ,յս երկրորդ կէտեն ետք Մոլդավացի ները Թուլցուցած են իրենց խաղը՝ կարծես հաշտուած ըլլալով պարտութեան հետ : Բայց անոնց խաղացողներէն մէկր մինակ գտնուելով Երեւանցիներու չորս պաշտպաններու շրջաակին մեջ եւ օգ տուելով ասոնց անկազմակերպ վիճակեն, հանդիստ ձեւով պէտք եղած դիրքը գրաւած եւ կոլը նշանակած է։ Այս կոլը ոդեւորած է Արարատցիներու մրցակից ները, որոնք ուժեղ յարձակում գործած են ։ Երեւանցիներն ալ սկսած են սխալներ գործել։ Մասնաւորապես անտրամադիր խաղարկութիւն մը երեւան բերած են «Արարատ»ի պաշտպանները որոնք բագ մաթիւ սխալներ դործած են։ Մորդավա ցիները յաջողած են երկրորդ կոլ մրն ալ

ԿՐՕՆ. ԸՆԿԵՐ ԿՑՈՒԹԵԱՆ ԴԷՄ ԴԱՏԱԿԱՆ ԽՆԴՐԻՆ ԱՌԹԻՒ

-0-

Հայ Եկեղեցւոյ Իրաւանց Պաչապանու-Թեան Երիտասարդներու յանձնախում բը կը խնդրէ մեզմէ Հաղորդել Թէ Հեռադիր մը դրկած է ՀանրապետուԹեան Նախադահին, անոր ուչադրուԹիւնը Հրաւիրելով այն յուղումին վրայ, դոր կ՝ապրի դաղուԹը իրաւական վարիչի մը նչանակումին առԹիւ, Կրօն ԸնկերակցուԹեան գործերը մատակարարելու Համար:

Մեr Այցելունեrը

Մոնքրէալէն, Տիկին Շաքէ Մինասեան, ֆրանս․ գրականունեան փրոֆեսէօր Քէպէրի Համալսարանը, Քանատայէն Պէյրուն իր ձամրուն վրայ։

Ընկ. Պերճ Մըսրլեան, Ժընեւէն Միացեալ Նահանդներէն վերադարձի իր համրուն վրայ։

Ընկ . Ցակոբ Պալեան, Պէյրութեն, որ դասախոսութեանց չարք մր պիտի տայ, Հ. Ց. Դ. Նոր Սերունգի բանակումին ։

TULTULULUS ULUULULULU TEUREL

Խոջաները դեսպան եղան, նաեւ՝ Գրիգոր Կուսիկեան Պարսկաստանի կողմից դեսպան դնաց Ռուսաստան՝ առեւտրա – կան դաչինը կնըելու:

Բասրայում երկու Հայ խոջաներ անդլիական փոխ-Հիւպատոս եղան։

ԽՈՋԱ ՓԱՆՈՍ քեալանթար Հայ մեծ վաճառականը «Արւելեան Հնդկաստանի անգլիական առետրական ընկերության» հետ ՀԱԻԱՍԱՐԱԿՈՂՄ դայինք կնքեց, Շարդենի միջնորդոթեամբ իրաւոնք ապահովելով ապատ նաւարկութեան բոլոր առեւարական կենտրոնները։ Այդ դայնա — դրով Հայերին Հաւասար իրաւունքներ արուեցին Անգլիայում, որպիսին ունեին անգլիացի քաղաքացիները։

Նոր Ջուղայի Խոջա Նազար Սարհատ – հանը 1660 Թուին Մոսկուա է գնում ինը ընկերներով, այս մասին Միրթարեան – ների «Բազմավէպ» ամսագիրը, իր 1843 Թուի Ցունուար 15ի Թւում գրում է 4և-

mtiltimpp .__ ... « Ձաքար Սարհատեան Պարսից փոխարջային գործակայն է եղեր . 1660ին Вшашеприция сривийно Упицием риդարն կր հասանի ։ Ասիկա Թագաւորին ընծայ կը բերէ մէկ պղնձի վրայ քաչուած պատկեր մր՝ Քրիստոսի ընթքրիքն, մէկ nult dummile, mytemy unen pudul ներ, ազնիւ ըմպելիներ ու անուշահոտ նիւթեր, բայց ամենեն երեւելի ընծան եղած է Թագաւորական ախոռը, որ Ձաթարին հայրը չիներ է եղեր: Ասոր չատ interp null t, ne Ipinte of to ne upurply 876 ய டி ய மி ய ம டி புயு, மீடி புயு, 1223 յակին ի մանր ու խոչոր, երեք կարգ մարդարիաներով ձեւացուցած հրելաակներ։ Ան ատենի վաճառականները անոնց ամ էնուն գինը կարեր են 24.443 ռուբյի, np 4 ful mynemi wpot pond 5.500.000 quine չէն աւելի կ'րնել: Թագաւորն ալ գրեթե նոյնչափ ստակ կուտայ Սարհատեանին։ Անկե դատ իրեն ընկերներուն ռոնիկ կր կապե այն հինդ ամիսի չափ ժամանակն որ Մոսկուա կեցեր են, եւ եաբր իրենց տեղր կր համ բէ : Վրան եօթեն տարի անցնելեն ետքը նոյն Ալեքս Թադաւորը Ջուդայեցող ձետ գրով դաչնագրութիւն կ'ընե, ու անկե հարը Պարսկաստանի Հայերը կը սկսին աւելի չատ երխալ ու դայ Ancumumin : buly wir wifing Ancup Huդաւորները հին ատենը կր գործածեն եդեր ժաղ դնելու օրերնին , մեծ տոներուն , եկեղեցական ընդունելու ժամանակին։ 2 fol m of fugle fourment od bjac makin he դործածեն վերափոխման տաճարին մեջ.

Խոջաները դեսպան եղան․ նաեւ՝ Գրի– իսկ սովորաբար ԿրանիԹովայա պալա որ Կուսիկեան Պարսկաստանի կողմից տա ըսուած Թանդարանը կր պաՀուի»։

> «Բ .- Շատին ծանօխ ու Եւրոպացող մ է 9 չատ անուանի է Կատարինե Բ. կայորուհիին դաւաղանի ծայրի աղաժանդը. կ՝ րսեն թե այս ազամանդր ատենով ԴաՀմազդույի խանինն է եղեր, որ Նագրչահ այ կ'րսուի : Պարսից Թազաւորութեան չփոխած ատենները Նագրչահին հարըսաութիւնները ցրուելէն ետբը Շափռազ անունով հայ վաճառականը՝ պարսիկ զինուորէ մր կր գնէ այս ազամանգը, ու 10 կամ 15 տարիկն հարը Աժակրիան կը րերէ։ Ռուսի վաճառականներուն մեջ դնող կը փնտուկ՝ չի դաներ։ Թագաւո րական գանձին ծախել կ'ուզէ՝ ճարկ ընող չրլյար. ուսաի միաբ կր դնե որ Եւրո պայի ուրիչ Տէրութիւններուն տանի. րայց Եղիագարեան (*) Հայազգի իշխանին միջնորդութեամրը վերջապես Օոլով կոմոր աս ադամանդր գնելու կ'րլլայ Թա-புயடாறவடியம் புயம்கிறம் பெயியற் 400.000 nneppfind, np 4 ful m 4 pt ft 12.000.000 դրուչ կ'րնել: Շաֆռագր այս չափաւոր ստակին կը գիջանի, յանձն կ'առնէ, բայց կը խնդրե որ կայորուհին այ իրեն մեկ շնորեք մր ընկ: Օոլով կ'առնկ ադամանղը, աղուոր աուփի մր մեջ գրած՝ Զատկին առաջին օրի կատարինեին կ'ընծայե, կայսրուհին այ ան 400.000 ռուբյին Շաֆռացին տայեն ետբը, Այնուականութեան աստիճան ալ կուտայ անոր։ Այս ադամանդը հանչցողները ինչուան Հարիւր միլիոն ֆրանջի (**) կ'արժեցնեն, որ 500 Shipun aburs bart ?»:

Այս օրինակներից տեսնում ենք, ԹԷ Նոր Ջուղայի խոջաները ի՛նչ տՀռելի ՀարստուԹեան տէր էին։

Հաջար Սարհատեանի նուիրած «Խորհրդաւոր ընթերիջը» ջանդակուած պղնձէ սկուտեղի վրայ՝ դործն էր Աստուածա – տուր Սուլթանեանի. Ռուսաց ցարր պահանչեց որ նա Մոսկուա դնայ, իր արհստն այնտեղ դործադրելու, եւ իր անունը ռուսականի վերածելով՝ կոչեցին Բոդդան Սուլթանով (Բոդդան – Աստուածատուր): Նա մեծ դործեր կատարեց ռուսական պայատի համար:

U. UUTAPPUUL

(Tup · - 2)

(*) Լազարեաններից է։ _ Ա. Ա.

(**) Հարիւր միլիոն ֆրանքը այն օրերում Ֆրանսիայի պետական բիւդչէն էր։ durbuduh souhu

Այս անդամ պիտի չնկարադրեմ Վարդավառի տօնակատարութիւնը։ Շաւարչ Միսաջեան պարտականութիւն յանձնած էր ինծի, իբրեւ տեղացի եւ ականատես վերապրող, որ ամէն տարի յիչատակութիւնը կատարէի Վարդավառին։ Այս տարի պիտի դոհանամ միայն յիչատակելով փոջը դէպջ մը, որ անջնջելի կերպով դրոչմուած է միտջիս մէջ։ Այդ դէպջը հետեւեալն է։

1913ի Վարդավառի օրը Հազարաւոր ուխատորներ եկած էին Ս. Կարտպետի վանքը. Յարութեան բակը, Խաչ բակը, Գոմի բակը խուռներամ բացմութիւննե րով լեցուած էին, ուխաաւորներ այ կային վանրէն դուրս՝ պարիսպներու չորս կողմերը եւ շրջակայ բյուրներուն վրայ: Անտառի ծառերու ձիւդերով կրպակներ չինած ու Հոն տեղաւորուած էին, եւ ան-Համբեր բոլորն ալ կը սպասեին Հանդիսու թեան բացուելուն ։ Չմոռնամ բռել, որ այդ օրը բաղմանքիւ տոնավաճառներ կուդային հեռուէն ու մոտեն. տեղական 135 օտար ապրանըներ առուծախի կ'ենքժար -կուէին եւ մեծ քանակութեամբ ապրանըներ կր փոխանակուկին: Մ,յդ օրր առաջին անպամ թյլայով տեսայ սեւամորի Արար մր, որ արմաւ կր ծախեր. այս պաուդր առաջին անդամ էր, որ կր աեսներ. չատեր կր գներն եւ կ'ուտերն, ես ալ ուղեցի այդ պաուղը համաեսել, դացի գտայ մայրս, որ տասը փարա տուաւ (այդ ժամանակ մեծ բան էր) եւ այդ գրամով արմաւ գնեցի եւ կերայ այդ պատուական պաուղր։ Շատ համեր գրmmj. Athe negligh quipting gliby, pung իւեղճ մայրս ունեւոր չէր, հետեւարար դոհացայ կերածովո ։

Գունի բակին մեջ դՀոլի եւ գուռնայի դիլ ու դուարթ ձայներ սկսան արձադանդել. վանքի բակին ու շրջակայ բլուր ները խոնուած ժողովուրդին սիրտերը ևրանութեամը լեցուեցան։ Գոմի բակին մ էջ էր, որ տեղի կ'ունենային Տարоնի դանագան պարերը, օրինակ, կովնան ու **Երբանան և հանրաբարը ար հանանիր**. հոդ է, որ Մչոյ լարախաղացները (փեհլիվաններ) իրենց լարերը կր լարէին եւ իւրաքանչիւրը կր փորձէր իր հիւնարը ցոյց տալ ծովածաւալ բաղմութեան։ Կուդային նաեւ աշուղներ եւ իրենց յօրինած երդերով գովջը կը հիւսէին երիտասարդ աղոց եւ աղջիկներու. տեղի կ'ունենար чива брируше врериврие ве Зизврие միջեւ: Ուխաաւորները ուրախութեամբ կր մասնակցէին աշնախմբութիւններուն க்ட முன்றை பும்பணரிய வரு மேய்வடியும் Սուրբ կարապետին, որ ամ էն տարի աորի կուտար իրենց մոռնալ սովորական տաղաուկները եւ Հաղորդուիլ իրենց պա-

պերուն աւանդութիւններով ։ Ուխաաւորները ուրախութեան մէջ էին

բևև վարվանգ նուն դն ատնագուրնաւ, Ո կարապետի վանջի Հովիւներեն երերը handing migh gh hudgt Aplantulum եր. եկերո Ուրջօր. քունն չամանժոր քե վ արդան վարդապետին . այս վերջինը անմ իջապես երկու գինուած աղաք ձամրես Սրևնոյի հետ. դացին եւ Միրադուրի անmunfis d' 52 toplar Safferitepp Aquos la կրայու դան Թեթեւ վիրաւորուած, հրրորդը՝ կարօն ծանր վիճակի մէջ։ կարձև գիրե մրմար անգարաց , գև անձիր վետու uh allumenhurplud meply damidag, bi Տիրաններով Կարոյին կոկորդը րդիրած եր : Ձինուած աղաջը, բարերախապար Հույիւներու չուներուն օժանդակունեամը կր գտնեն եւ կը սպաննեն արջը:

Վերի Փական Ս. Կարապետի աղարախ ներէն մեկն է. հոնկե կառը մր կառնե եւ երեք վիրաւոր Հովիւներն ու ապան րուուց անձև դէձև աբմաւսնեսվ ին հրիր կր Հասցնեն Ս. Կարապետ : Վարդան վրդ. mya bomata shored go dalpa Burs, beժիչկ Զաւրիեւը թերելու համար։ Բժիչկր եկաւ, քննեց եւ խնամեց վիրաւորները, Junpagh of higher of heading of mingary be աներաժելա նկատեց, որ անաքիջապես Գոլիս , ազգային հիշանդանոց փոխադրուի դործողու ժեան են ժարկուելու համար։ June of by wife Anjung of & number which ետր վերադարձաւ իր ծննդավայրը ,րժրկուած էր, սակայն ձայնը մարած էր։ Ս,յդպես ապրեցաւ մինչեւ 1915ի Եղեռնը. այդ Եղեռնին մեր դարաւոր Թյնամին վայրի արջեն աւելի վայրագ գտնունցա եւ ոչ միայն կարոյին կոկորդը կարեց, այլեւ բոլոր Տարօնցիներուն, որոնք իր ձեռջը ինկան : Բարեբաիտարար, մաս մր Տարօնցիներ Սասնոյ եւ Իննակետն անտառները ապաստանեցան. Հինգ - վեց ամիս անօք ի-ծարաւ մինչեւ իրենց վեր \\ դնդակը կռուեցան. չատեր մեռան, փոքր մատ մրն ալ հրաչքով Արեւելեան Հա լաստան անցաւ, ուրիչներ օտար երկիրներ ապաստանեցան ։ Բոլորին ալ բաղճան ըն է ուջ կամ կանուխ վերադառնալ պապենական ծննդավայրը, վերաչինել աւերակ երկիրը եւ կրկին ուխաի երթալ Une for U . Կարապետ , որպեսդի լսուին Հորովելը, Հովիւին սրինդին քաղցը ձայնր ու դեոլ-գուռնայով աշնախանրութիւնը չարունակուի Վարդավառին:

1932ին, տակաւին երիտասարդ, երկու տող մրոտած էի այս իմաստով

> Քաղցրիկ Տարօն, Արդեօք պիտ՝ գայ օր մր կրկին, Զքեզ տեսնենք մենք վերստին, Կարօտն առնենք հայրենիքին Պառկինք մեր պապերու կողքին։

Բայց, աւա՛ղ, տարիքո 70ը անց է այլեւս, յոյս չունին, որ րազձանքս իրականանայ, եւ կր կարծեն Թէ օտարունեան մէջ պիտի փակեն՝ աչքերս, փոխանակ Հայրենիքիս։

noesnest

ፈኮՆ ዐቦቴቦ

ԶԱՐԴԱՐԵԱՆԻ

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Ռուրէն Չարդարեան թե՛ իր ստանաւոր եւ թէ արձակ բանաստեղծութեանց մէջ ընարերդական չունչ մր ունի, այս բաորն լայն իմաստովը. Թեեւ իր գրութիւնները կարելի է երեք որոշ մասերու բաժ*ևել*, — հէքեաթները, բանաստեղծութիւնները եւ բարքերու արտայայտութիւննե րը; - սակայն անէնքն ալ ոգեւորուած են այն հզօր եւ բանաստեղծական չունչով որով ներկայացուած եղեյութեան կամ անձին Հոգին զգալի եւ իմանալի կը դառնայ եւ կը դադրի առարկայական ներկայացում մր ըլլալէ : «Մեւ Հաւր կան sty», « " w fu tu Staltfo», « Cach of ph my պակաս», «Տան սերը» ըլլալով հանդերձ դաւառի բարջերու յստակ պատկերներ, դուրս կ'ելլեն իրենց չրջանակներէն, անոնց ներչնչուած կեանթը կր Թեւաւոր - ուի անտահմանօրէն կ'երկարաձղուի, կր ստանայ երաժչտութեան եւ բանաստեղ – ծութեան թելագրիչ տարտամութիւնը եւ դադրելով ըլլալէ այսինչ մարդուն կամ այնինչ զէպքին հոգեկան մէկին նկարա– գրութիւնը կ'ըլլայ մարդուն եւ ղէպքե – րուն անսահմանելի արտայայտութիւնը։

Բայց իր տաղանդը իր բարձրադոյն ար-Ժէջին կը Հասնի իր բանաստեղծութեանց եւ ժանաւանդ իր Հէջեաթններուն մէջ որով անիկա մեզ կը ներկայանայ իբր ամէնէն անխարդախ եւ ինջնուրոյն խոր – հրդանշանական բանաստեղծը։

Այս բառը քիչ մը չարաչար գործած – ուած ըլլալով մեր մէջ պիտի չուղէի սխալ կարծիք մը ներչնչել. Ձարդարեան խոր-հրդանչանական գրող մը չէ ինչպէս Մարային , Սերուար Միլ , Ռընէ Կիլ , Մէթեր-լինկ եւ ուրիչներ . անիկա իր արուեստադիտական նուրբ բնազգը ունի իրը ներչնան աղբիւր եւ եթե այդ բնազգը իրեն կարելի դարձուցած է որ անիկա վայելէ եւրոպական գրականութեան Հոսանընե – րուն արդիւնըները ոչ մէկ կերպով չէ քալած անոնց օտար հետքերուն վրայէն:

Իր Հէջեախները, ծնած ընաչիարհի ծոցէն, կր Համադրեն իրենց մէջ բարոյական կարդէ Հոսանջներու, ընդդիմամարտուխեանց կամ դաշնակուխեանց աչիսարհներ, անոնց ներչնչման աղբիւրը այն ջարանձաւներուն, անդունդներուն, օձի պէս սողացող առուակներուն մէջ

է որոնց վրայ կանգ առած է իր բանաստեղծի մանկութիւնը, որոնց սարտափովը կամ գեղեցկութիւնովը աոգորուած է իր Հոգին, որոնցնկ բարձրացող ձայներովն է որ եղանակաւորուած է իր հայր, իր ոդեւորող կչույթեր, թե' արձակին եւ թե ոտանաւորին մեն եւ որ երբեմն տարե րային եւ անմեկնելի գօրութեան մր թա-முற மடிழ் கட கழுக்கிய வடி ஓயருதர த் மட வகிறթիչ հեռաւոր աղբերակի մր մրմունցին կամ սրբագան անտառի մր սօսաւիւնին անան : Երկար եւ աւելորդ պիտի բլլար հոս թուել իր Հէ բեաթեներուն անունները. սուների այ կր ճանչնաք զանոնը եւ ամէնքն ալ հաւասարապես դեղեցիկ են։ Միայն անոնց ստեղծագործութիւնը կրընար արդէն հուիրադործել Հեդինակին เมโทเโท :

«Ցայդալոյս» ինչպես գիտեր կր խոր – հրդանչէ այն խուսափուկ եւ տժգոյն լոյոի պահերը որոնք ցոլակներու պես բացուեցան մեին, ամպամած եւ երկարատեւ
իսաւարին մեջ ու անհետացան իսկոյն։
Բայց այն այդը որուն կր սպասէինք ծադա՞ծ է իրաւամբ։ Այն այդը դոր կարծեցինք ողջունել, կրկներեւոյի մրն էր պարդապես, հանդրուան մր միայն, մեր ցաւադին անհամբերութեանց համար որ
կաղդուրելէ աւելի դարմացուց մեզ որովհետեւ դիտէինք որ մեր Արեւելքը ուրիչ
կողմ էր։ Ու խեւակոխելէ առաջ հշմարիտ
եւ մեծ առաւօտին մէջ, իրաւունք չու-

նի°նք յուսալու որ ցայդալուսային պահերու քաղցը եւ տրտում երդիչը իր ժեծաղոյն երդը վերապահած ըլլայ մեծ առաւօտին համար։ Ռուբէն Զարդարեան իր
դեղեցիկ տաղանդը յայտնաբերելով համետաբար ցանցառ կերպով մը, ժեծ եւ
նուիրական խոստում մր կ՚ընէ մերի եւ
մեր բոլոր ցանվութիւնն է անչուչա որ
այդ խոստումը իրականանայ, որջան կարելի է մօտիկ եւ լուսաւոր ապադայի մէ
եւ անիկա չարունակէ ընթանալ, իր առջեւ բացուած ընդարձակ ասպարէդին մէջէն, հետեւելով իր սրրադան, իր փառաւոր հակատադրին։

Այսօր ջաղցը առիթը կ՚ընծայուի ինձ խոսելու դաւառական գրականութեան և անոր Հագուագիւտ ներկայացուցիչներին մէկուն վրայ։ Մեզի Համար, դաւառացի դրադետը ինջնատիպ անձ մըն է, վասնգի դրադետը ինջնատիպ անձ մըն է ամէն տարարնակ Հայու Համար. անիկա որթադան բան մը ունի իր մէջ։ Անիկա ոչ միայն մեր մարին, այլ եւ մեր որտին, նա մանաւանդ մեր դգայնութեանը վրայ կր մանաւանդ մեր դգայնութեանը վրայ կր ենջ, տկար՝ բառին աղնուտգոյն իմտո առվեւ մենջ ակար

Gun.)

(3 - Tup.)

LUBUUSUL

ԵՐԱԺՇՏԱԳԷՏ U. ԳԱՍՊԱՐԵԱՆԻ ՄԱՀԸ

Հայաստանի մեջ մեռած է երաժշտա դետ Սամոոն Գաոպարան : Ծնած էր 1909ին, Արեւմաեան Հայաստանի մեջ գին բայագեդ բաղաբը: Առաջին Համաչիսար-Հային պատերազմին ընտանեօք գաղժած են : 1928ին աւարտած էլենինականի մանկավարժական ուսումնարանը եւ երաժրչաական արուեստանոցը։ 1928էն 1936 յաձախած է Երեւանի պետական երաժ չտակոդր։ Շրջանաւարտ ըլլալէ ետք 1936-1940 փոխ - անօրենը ապա անօրենը եղած է hourt mulingh:

1941-1945 whopthe bound & «9. 11 mileդուկեան» պետական Թատրոնի : 1945-1947 քարաուդարի պաշտոն վարած է Հայաստանի Երգահաններու Միութեան : 1949 էն 1954 դեկավարած է դրականութեան եւ արուեստի Թանդարանը։ Երկար տա րիներ աշխատած է իրրեւ Մշակոյթի փոխ - հախարար :

Շարք մր աշխատու թեւններ հեղինակած է՝ երաժչաու թեան պատմու թեան հարցերուն նուիրուած ։ Կարեւոր աշխատան,ը կատարած է գրտական երաժչտութեան ընագաւառին մէջ, ձայնագրած է բանի մր տասնեակ քրտական ժողովրդական երդեր եւ պարեղանակներ, կազմած է Հաւաբածոյ քրաական երդերու մասին:

Ftr FU.ZU. PU.F

Հացահատիկ - Հայաստանի 13 շրբջաններու Հացահատիկի բերքահաւաքը սկսած էր Յուլիս 9ին։ Աշնանացան րերքը հաւաքած են 1.682 հեկաարի վրրայ՝ Հենելով 44.000 ցենտներ ՀացաՀա-

Abulimbilanp .- Buellen 8/ 4mznent հաւաքուած է 376 հեկտար բերք։

Բանջարեղեն - Արարատեան դաչաի համայնական անտեսութիւնները Պետու թեան յանձնած են աւելի բան 6.000 թեան րանջարեղեն : Բերթահաւաթը սկսած է նաև ծիրանի մրդաստաններու մեջ: Ծախելու, Հայաստանե դուրս գրկելու եւ վերանչակելու Համար Պետութեան յանձ-Smemb 5 3.239 Fine winnen:

Ցուլիսի առաջին չաբաթը լաւ աչիսա տած են Շամ չադինի ծիախոտի աշխա տաւորները։ Շարած են 420.000 թելա մեթ ծիսախոս : Իսկ ընդ հանուր հայուով Հանրապետութեան մէջ ծիախոտի Հաւաքնան աշխատանքը ետ կը մնայ անցեալ տարուան ցուցանիչներէն (1973ին՝ 2 միլիոն 392.000 թելաժեթը, 1974ին մէկ միthun 204.000):

խուս - Բնական եւ ցանուած աստի கொடிக்குமு மிழமைக் த் : போழிய 86 கம்வுள்ளி գնառած էր կանաչ տարածութիւններուն մom 17 տոկոսը, վեց Հազար Հեկտար աւելի ջան անցեալ տարի։ Սակայն 3,5 செய்யுயர் செய் பாடயர் மாய் கீட்டி க்கும்பயல் த்: Այս տուեալներով կերի ապահովումը կենդանիներու համար դժուար պիտի ըլ-

LARULAN UPSANUTEP

Դարոցականներու Համամիութենական 13րդ ողիմպիականի լողալու մրցումնե րուն ընթացրին, Հայաստանի դպրոցա կաններու խում բր 64 կէտերով 15թդ տեղը சுறமாயத் \$:

«ՊԱՏՄԱ - ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ՀԱՆԴԷՍ»Ի USU SUPARUS GRAPAPA PARE

Լոյս տեսած է «Պատմա – բանասիրա– կան Հանդէս»ի 1974ի երկրորդ Թիւր : Շագեկան նիւթերն են. «Վագան Տէրեանը եւ Լերմ ոնտովի պոեդիան» (Փրոֆ. Է. Ջրրրաչեան), «Էմանուէլ Կանտ» (Փրոֆ. Լ. Արրահամեան) , «Հայ Էպոսագիտութեան պատունուներ (Տուքն. Գ. Գրիդոր եան), «Ասորական սկզբնադրիւբներ Անդրկովկասի Ժ.-ԺԳ. դարերի պատմու թեան վերաբերեալ (Փրոֆ. Ռ. Հուսէյնով), «Արհեստագործութեան գարգաց ման հարցի չուրջը Հարաւ. Կովկասում Հնագոյն ժամանակներում» (Կ. Քուչնարեսվա), «Ցակոր Կոջոյեան» (Ե. Կուրդոյեան) , «Պետական դիւանի մնացորդ ներ Դուինում» (Фраф. 4. Ղաфицир եան), «Վասպուրականը Է. դարի երկրորդ կեսին» (Մ. Վարդանեան) եւայլն:

ՈՒՍԱՆՈՂԱԿԱՆ ՃԱՇԱՐԱՆՆԵՐՈՒ 4178046

Հայաստանի Գերագոյն Խորհուրդի «U.ռեւարի ու հասարակական սննոյի մշտական յանձնաժողովը» քննունեան առած է րարձրադոյն ուսումնական հաստատու թիւններու եւ մասնագիտական ուսումնարաններու ուսանողներու՝ «հասարակական սննդի կազմակերպման» հարցերը:

Ձեկուցումը կատարած է Հայաստանի Առեւտուրի փոխ - Նախարարը՝ Ս. Դաւթեան : Հարցին բննութեան մասնակցած են

ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆ

AULUANNSUL! ՀԱՄԱՀԱՑԿԱԿԱՆ 11ՐԴ ՄՐՑՈՒՄՆԵՐԸ

Թեհրանի նորակառոյց « Արարատ » մարզաւանին մէջ, որ 50.000 քառակուսի մեթեր տարածութիւն ունի, Յույիս 11ին, րացումը կատարուած է Պարսկաստանի Համահայկական 11րդ մրցաչարքին ։ Մարղահանդեսին հովանաւորութիւնը ստանձնած է թեմին առաջնորդը՝ Արտակ Արջ.: «Արարատ» կազմակերպութեան կեդրո նական վարչութեան նախադահ Նչան Փիրումեան բացումը կատարելով չեչտած է, թե րահարանումն փաստուսև դանմարդուարն «պիտի դառնայ Հայ մարդիկ - մարդիկուհիներու եւ ակաուտութեան նոր վերելքի հերջնչարանը, իսկ չուտով կառուցուն լիք Մշակոյթի Տունը՝ Հայապահպանման լոյսը սփոող ամենակարեւոր կեդրոններեն մեկը՝ Սփիւութի հայ կեանթին մեջ»: Համահայկական մրցումներու կազմա կերպիչ յանձնախում բին կողմ է Օր. Ա. տա Սարուխանեան քանի մր մանրամաս-

նութիւններ աուած է մրցումներու մասին .- Մրցումներուն իրենց մասնակցու-Թիւնը կը բերեն 975 մարզիկ - մարզիկուհիններ, որոնը մինչեւ Յուլիս 26 կր մասնակցին տասը տարբեր ճիւղերու մրցում-

ՄԱՅԻՍ 28Ը ԹԱՒՐԻԶԻ ՄԷՋ

Թաւրիզի Հայ Ս.կում րի մ էջ, հոծ բաղմութեան մր ներկայութեան, Ցունիս 24ին աօնակատարուած է Հայաստանի անկախութեան Հոչակման 56րդ տարեդարձը։ Բացման խոսքը ըրած է Թաւրիզի Zuing Sagheng Sadhen' Buggum PShi. Մելբոնեան։ Գեղարուեստական բաժնին մասնակցած են արտասանութիւններով, երդերով եւ խմբերդներով ադդային վարժարաններու բարձր դասարաններու ա չակերաները:

Բանախոսած է Տոքի. Բազդիկ Մինասեան, որ հանդամանօրեն խօսած է հայ ժողովուրդի հերոսական պայքարի եւ անվհատ կամ քի արդիւնքը եղող 1918 Մայիս 28ին հիմնուած ազատ եւ անկախ Հայաստանի Հանրապետութեան բախտորոչ արժերին եւ դերին մասին:

Ռեզայիկի Հայոց ազգային « Մաուջիըուսն » դպրոցին սրահին մեջ, Ցունիս 28/ա, Մայիս 28/ հանդիսու Թիւնը տեղի ունեցած է։ Բանախոսած է Տուք. 6. Մինասեան :

րարձրադոյն եւ միջնակարդ մասնադիտական կրխութեան, ինչպես նաեւ Լուսա ւորու Թեան փոխ - նախարարները, ու սումնարաններու վարիչները, եւայլն։

ժողովի ընթացրին հաստատուած է, որ ընդլայնուած է ուսանողական հաչարաններու եւ պիւֆէներու ցանցը։ 1971-1973ին 1950 տեղ աւելցած է ասոնց մէջ. որոչ չափով րարելաւուած է ճաչարաններու եւ պիւֆէներու սարջերը՝ սառնարան, դոյջ

Ժողովը միաժամանակ հաստատած է, որ դեռ լուրջ Թերութիւններ կան : Մ.ն րաշարար կերպով կ'իրագործուի Հանրապետութեան վերադաս մարմիններու որոչումը՝ ուսումնարաններու մեջ ճաչա րաններու եւ պիւֆէներու ցանցը ընդ լայնելու, անոնց տեղերուն Թիւր սա4 մանուած ցուցանիչին հասցնելու ուղղութեամ ը : Բժ չկական հիմնարկութեան մ**է**ջ, ուր մօտաւորապէս երեք Հազար երիտա սարդ կ'ուսանի, ճիայն մեկ պիւֆե կայ՝ 24 տեղով : Չկան ճաչերու ոպասարկու թեան տարրական յարմարութերւններ, դանդաղ Թափով յառաջ կը տարուի Հա չարանի չէնքին շինարարութեևնը:

Ուսումնարաններու մ էջ հաչարաննե րուն եւ պիւֆեներուն դգայի մասը հաս-

տատուած է անյարմար չէնքերու մէջ, որոնը ենթակայ են վերակառուցման կամ հիմնական նորոդման։ Գոհացուցիչ չե սպասարկութեան արդի ձեւերու կիրար կումը: Ճաշերու որակն ալ պատշան բարձրութեան վրայ չի գտնուիր : Բազմաթիւ Տաչարաններու եւ պիւֆէներու առեւարական կանոններու խախտումներ կան : Անրաւարար է պետական, առողջապահական Հոկողու [իւնր:

Ժողովը Թերիները գարմանելու համար npnyneillibp unemd 5:

THE U.D.D. RULL

Ջերմուկի նոր առողջարանին վերջին յարդարումները կը կատարուին։ Նոր առողջարանը, որ ապակիի, մետաղի եւ կրադիւսի Համադրութեամբ կառուցուած t, 290 հիւանդ կրնայ ընդունիլ: Ասոր առանձնայատկութիւնը այն է, որ մարդիկ իրենց լոգանքը կրնան առնել առողջարանին մեջ իսկ: Պիտի հաստատուի հաեւ բուժումի մարդասրահ, ծածկուած լողաւազան, չարժանկարի եւ համերդի

«BUAUL» PAGPAOLL

(25)

Իվան Մինսկի կը չիկնի հրճուան բէն եւ he wholeh.

– Շնորհակալ եմ , ընկեր նախագահ , 41 /7 /7 /7 /1/5:

9. 6034 46 2044

Պ. Աւույֆ Եսֆէ պանդոկ դարձած էր: Ամբողջ օրը մասնակցած էր դանադան աշխատութեանց, երբ Լեհ Ռուս պատ ուիրակութիւններէն ընտրուած յանձնա խում բերը ԹԵԹ նուառի Հնագարեան տանր մէջ գումարումներ կ'ունենային:

Ամբողջ օրը, մէկ դրասենեակեն միւսին դացած էր, տեղեկանալու համար Թէ աչխատուներնը կր կատարուի պէտք եղած փութկոտութեամբ եւ համաձայն Մոս կուայի հրամաններուն : Պատեհ առիթով միջամտած էր վիճարանութերաներուն, օգնած էր իր աշխատակիցներուն իրենց պահանջներուն մէջ կամ ընդհակառակն ձեռնինափ եղած երբեմն, առանց սակայն ասպարեցե քաշուելու, անհրաժելա գի ջողութերւններ ընելու համար եւ աւելի արագօրեն հասնելու համաձայնութեան մր: **Ցողևած** , պարտասած էր :

Սակայն դեռ իր գործը չէր աւարտած ։ Մյոպես, արագօրեն ճաշելե վերջ, պան_ դոկին դետնայարկի ճաչասրահին մէջ, ուր առանց աստիճանի խարութեան , պատուի-միասին կը Հաչէր, իր գրասենեակը մտաւ

այիստաելու համար: Սեղանին վրայ գրտաւ երկու Թգխածրարներ, գոր իր կարճ բացակայութեանը ընթացքին, Իռէն Շուand son apud to:

Մեկր կր պարունակեր օրուան մեծ Մոսկուայէն եկած այն բոլոր հեռագիրները, որոնք կր վերաբերէին Խորհրդաժողովին, ինչպես նաեւ բազմաթիւ ըննուելիք եւ ստորադրելիք Թուղթեր, հոյնայես խաղաղութեան բանակցութեանց վերաբերեալ։ Միւսին վրայ «Զանագան» լիչատակութերնը գրուած էր. աս ալ կր պարունակեր պատուիրակութեան կետնջին եւ պաշտօներութեան վերաբերեալ տեղեկութիւններ, որոնը երբեք կապ չունէին խաղաղութեան րանակցութ իւններուն հետ :

Նախագահը բացաւ առաջին Թոթժածրաևն բուսիսաս իւևանարչիւն <u>հբնին նրրբի</u>՝ տեղ մր ստորագրելով եւ ուրիչ տեղ մրն ալ ծանօխագրութիւն մր արձանադրելով :

86 ար ի ի կրառի մեջ տեղի ունեցող իրադարձութիւններու մասին երկար տեդեկադիր մր խմրադրեց մինչեւ կես դիչեր։ Անկէ վերջ երկրորդ Թղթածրարը րացաւ : Ձեռը առած առջին թերթեր իռէն Շումովի ձեռագիր մէկ նօխագրություն

Կարդաց. «Գնդապետ Վյատիմիր Փօփօֆր, Լաթվիոյ սահմանագլիւյն վերադարձած է ժամը 8ին : Իր պաշտօնը աւարտած t. 4'nigt գիտնալ [# ե° րր կրնայ հաշիւ Lucuwing phi dpm 1 9. bot gpby .

«Lunp unulou dudplohu»: Ցետոյ ծոեցաւ մեջենադրուած խոշոր թուղթի մր վրայ, որ Մոսկուայէն եկած հեռադրի մը պարունակութիւնն էր։

Հեռադրին առաջին տողերուն մէջ արաաքին գործավարը կը Հաղորդեր թե, դօրավար Փօլիվանօֆին մարմինը փոխադրող մասնաւոր կառախումբը հասած է Մոսկուա. Եւ հեռագիրը այսպես կը չարունակեր.

«Ստացանը ձեր այն հեռագիրը, որով մեցի կր տեղեկացներ թե կին մր, որ ինւթգինւթը զօրավարին աղջկան, Մառի Фоլիվանօֆին տեղր դրած է, անյայտացած է յանկարծ Ռիկայեն» :

1. bopt gugartyme :

ինչպե՛ս: Այդ մանկամարդուհին, որուն Հանդէպ այնքա՞ն ակնածանք եւ բարեացակամութիւն ցոյց տուած էր, ո րուն բաղձան քներուն ընդառաք դացած էր, մի թե գօրավարին աղջիկը չէ°ը. ան որ ժամերով ջերմեռանդօրէն եւ վշտահար արցունըներով աղօքած էր հանդուցեալ ծերունի գինուորականին անկողնին աո-

Անկարելի' էր:

POL WOLDLIPPUL

(Tup.)

ԻՆՉՊԷՍ ԳՈՂՑԱՆ ՑԱՐԵՐՈՒՆ ԹԱԳԸ

ԳԼՈՒԽ Ա.

गिर्धिक - रिक्विस्य महिर - रिक्विस्ट

Որովհետեւ, հակառակ պարադային պիտի չճամբորդեր Պրեսք - 1/17 ովսրեն մինչեւ Լիպաւա, եթե չդիանար թե, այդ բաղաքին մեջ կր բնակի մարդ մր, որուն անձնուիրութեան եւ գաղանապահութեան վրայ կրնար վատահիլ:

– Չափաղանց Հետաբրջրական են այս այրը կրու 9. 600 . իւնդրեմ Իվան Մինսկի, մուցեր այն ԹեԹեւ մեղադրանte, unp the mand grate undapate per toդունեցեք շնորհաւորութիւններս այն ե ռանդին, նախաձեռնու թեան ,եւ ուշիմու եան Համար որուն ապացոյցը տուիք դո'ւք եւ ձեր աշխատակիցները:

CLUCZUMULLE

Այրի Տիկին Սիրան Զատիկեան - Մա-Sարեան, 9. 9. Ռոստոմ եւ Ազատ Qu արկեան, Տէր եւ Տիկին Քլօտ Փարէ եւ զառակները ,այրի Տիկին Ովսաննա Մա-Տարեան շնորհակալութեւն կը յայտնեն րոլոր անոնց, որոնք անձամը, նամակով, հեռադրով կամ ծաղկեպոակով չնորհա կալութիւն յայտնեցին իրենց ամուսնոյն, Sop, 16-50p

20.84 20.8h460.6h பீயதாடயப் யாசிழ்ட:

ቀበኮԱՆ ԾԱՂԿԵՊՍԱԿԻ

Վահան (Վահրամ) Գարաչէեանի մահուսան առներ, Տեր եւ Տիկին Պարսամ Թէրգեան 50 ֆր. կը նուիրեն Փարիզի Մըչակոյքքի Տան (ստանալ «Ցառաջ» էն) եւ 50 \$p. «Вшпшу» /:

Տիկին Մարի Ակոնայեսն 50 ֆր. կը նուիրե « Ցառաջ »ի Գաբրիել Մում ձեանի பியதாடயங் யாசிழ்ட:

ՑԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Վալանսի Հ. 8. Դ. Քրիստափոր կոմիայն իր ցաւակցութիւնները կը յայտնե այրի Տիկին Մահմուր Առաջելեանի եւ իր զաւակներուն, ընկ. ԼԵՒՈՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱ-Նի մահուան առնիւ եւ 30 ֆր. կը նուիրե իր սիրելի «Ցառաջ»ի րարգաանման։

Մարսեյլի Հ. 8. Դ. Շրջ. Կոմիաեն, իր բոլոր ընկերներու անունով ցաւակցու -Թիւններ կը յայտնէ Չորպաձեան ընտա նիքի բոլոր անդամներուն, ընկեր Մկրտիչ Չորպաձեանի մահուսն առթիւ:

ՆՈՒԷՐ ՎԱՐԴԱՎԱՌԻ ԱՌԹԻՒ

Տեր եւ Տիկին Ցարեխ Ցարութիւնեան Վարդավառի Սուրբ Տօնին առ Թիւ Տարօնի նահատակներու յիչատակին համար 100ական ֆր. կը նուիրեն Սեւրի Մուրատեան վարժարանին, Դպրոցասէր վարժարանին, Հայ Մշակոյթի Տան, Իսիի եկեղեցիի շինութեան, կապոյա Խաչին, կարմիր Խաչին, «Ցառաջ»ի եւ «Ալխարհ»ին, 100 ֆր. ալ Տարօն Տուրուբերանի Հայրենակցական Միութեան (ստանալ «Ցառաջ» էն) :

"BUMUS .. 46 anhher

Տիդրան Թառլայեան մէկ տարեկան Ցառաջ կր նուիրէ իր հօր՝ Ցակոր Թառլայեանի՝ Հայրերու տօնին առնեւ:

ՄԱՐՍԷՅԼ .- ՏԷր եւ Տիկին Աստիկ Ալձեան իրենց ծնողաց եւ ընտանեկան պարադաներուն չիրիմին այցելութեան (Պոլիս-Պարտիզակ) երկրորդ տարելիցին առներ, այս տարի եւս մեկ տարեկան «Ցառաջ» կը նուիրեն իրենց սաներուն՝ Տեր եւ Տիկին Օլխանեանի (Օնխարիօ -Քանшиш):

2. B. T.

90.6640 - 40.606 - 2. 8. 7. Upope խումբի ժողովը այս Չորեջչաբնի իրի կուն, ժամը 20.30ին սովորական հաւա քատեղին :

ztrnuttrnk ore

UULUL3LH UL2

կազմակերպութեամբ Հ. 3. Դ. Շրջ. կոմիտէի

Կիրակի, Յուլիս 28, ամրողջ օրը, Վալապրի անտառը Պատուոյ նախագահութեամբ Ժ. Լիօթոյի, Կարտանի քաղաքապետ 41 հախագահե՝ S. ԹԱԴՈՑԵԱՆ

Կր խսսին՝ 8. ՊԱԼԵԱՆ եւ Ժ. ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ

Գեղարուեստական ճոխ յայտագիր՝ երգ, արտասանութ-իւն, հայկական պարեր պուլի մրցում, մանկական խաղեր, ցուցադրութիւն... Հայկական եւ Եւրոպական նուագ ու պարեր մասնակցութեամբ

ARMENIAN'S SUN SHINE

փարիգեան նուագախումբին

Ճոխ պիւֆե, խորոված, թապույէ Մասնաշոր Հանրակառջեր կը մեկնին արուարձաններէն

Առաւօտեան ժամը Գին պատարագ կը մատուցուի ի յիչատակ համայն հերուներուն: Կր մասնակցին Տէր Շահան Տէտէեան եւ Տէր Նշան Գույում ձեան թաժ ներ։

LE VOYAGE EN GRECE

n'hésitez pas, adressez-vous à

Mayda BERBERIAN

6, Rue de l'Echelle, PARIS (ler) Tél.: 260-30-20 et 260-67-34 de 9 h. à 19 h. tous les jours

spécialiste de voyages en Grèce, Orient, Moyen-Orient (Liban, Egypte etc...)

Les voyages à partir de 595 F.

zuvur 26° acufarahmahhateraha

Դիմեցէ՛ք ՄԱՑՏԱ ՊԷՐՊԷՐԵԱՆԻ

LE VOYAGE EN GRECE Ամեն օր ժամը 9են 19

Ճամբորդութիւններ դէպի Ցունաստան, Արեւելը, Եդիպաոս, Լիբանան 595 Ֆր. Էն ՍԿՍԵԱԼ

ԱՐՁԱԿՈՒՐԴԻ ԱՌԹԻՒ 4UU3Lh

dolldolle Ala folate,

Արձակուրդի առնիւ, հասցեր փոփո խութեան դիմումները պէտը է ըլլան ԳՐԱԻՈՐ, փոփոխութենկն 3-4 օր առաջ, տալով Հին եւ նոր հասցէները եւ կցելով 5 \$1.6 4.00 வியிகாடிர :

Վարչութիւնս ցաւով կը յայան սա կայն Թէ արձակուրդի առԹիւ, հասցէի ոչ մեկ փոփոխութիւն կ'ընդունի ԻՏԱԼԻՈՑ համար, ուր թղթատարը չատ աւելի անկանոն ըլլալով քան Ֆրանսա, կարելի չէ ղոհացում տալ բաժանորդներուն։

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ «ՑԱՌԱՋ»Ի

4. F. C. U.

ZPU.PPPU.PPP CVP. 2. JOTOH

Հ. Բ. Ը. Միութեան կեդը. Վարչական Ժողովր այսու կը հրաւիրե Միութեան pnլոր իրաւասու անդամները ներկայ գրտնուելու 61րդ Ընդ4. Ժողովին, որ պիտի դումարուի ։ Շարաթ, Հոկտ. 19, 1974 առաւօտեան ժամը 10ին , Առաջնորդարանի Կիոլլապի Կիոլպենկեան Մշակութային կեղրոնի Գավուրձեան սրահին մէջ, 630 Սեջընա Էվընիւ, Նիւ Եորջ, Ն. Ե. ԱՄՆ։

Ներկայս 61րդ Ընդհ. Ժողովին համար արուած միակ հրաւիրադիրն է։ Կր խրնդրենը հետևրար Միութեան յարդոլ իրաւասու անդամներէն որ անձնապես ժողովին ներկայ ըլլան յիչեալ Թուականին եւ կամ ամենեն ուշը մինչեւ Սեպտ. 24, 1974, իրենց փոխանորդագրերը յանձնեն 2. F. C. Միութեան Ընդ . Տնօրենին, կամ զանոնը զրկեն հետեւեալ հասցեին -

Armenian General Benevolent Union Central Board of Directors 628 Second Avenue, New York, N. Y. 10016

1. Ներկայացում եւ վաւերացում 1973 տարելըջանի ընդհանուր տեղեկադրի։ 2. Ներկայացում եւ վաւերացում 1973 տարելրջանի ընդե. Հայուհաուութեան։ 3. Մասնակի ընտրութիւն կեղրոնական

Օրակարգ

Վարչական ժողովի: 4. Մասնակի ընտրուներն Հայուհըննիչ

Ցանձնախում բի : 5. Առաջարկներ եւ Թելագրութիւններ։

6. Գրահատանքի բանաձեւեր։ ի դիմաց կեդը. Վարչ. Ժողովի Ա. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ, Ատենապետ

r. գ. կրեկըրի, Ատենադպիր

Imprimé sur les Presses DU JOURNAL «HARATCH» 83, rue d'Hauteville

Հ.Ց.Դ. ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻ FULUI,4NHI

ՏԱՐԵԿԱՆ ԲԱՆԱԿՈՒՄԸ Օգոստոս 1էն 30

AGDE

- Zmuyt .-Camp du Nor Séround

> Chalet St. Mathieu - Route de Bessan 34-Bessan (Hérault — Tél. (67) 94-10-52

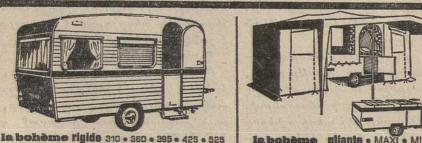
Արձանագրութիւն Երկուչարթի իրիկուն ժամը 18.30էն 20 Le முறும் செயி 175% 19

Հայ Մշակոյթի Տուն 17, Rue Bleue, PARIS (9e) — (Départ collectif de Paris)

Կեդրոնական եւ Հարաւային Ֆրանսայի համար դիմել Նոր Սերունդի խումբերուն Գինը. Մէկ ամսուան համար 750 фр.: 14 օրեն աւելի՝ 29 ֆր. օրը, 7էն 14 օր՝ 32 ֆր. օրը, 7 օրէն պակաս՝ 35 ֆր. օրը։

համրու ծախքը՝ յաւելեալ։

Passez vos vacances en caravanes pliantes ou rigides



Cinq modèles standing. 10 versions. L'équipement de chacun étonnera par le nombre des accessoires et les selutio rationnelles que nous avons donné au problème confort. Ce sont vraiment des caravanes pour caravaniers difficiles. LES VACANCES C'EST



super thomicc THOMASSIAN Frères

Carrefour de l'Eléphant PALAISEAU T.928.03.88 N.20 Saint-Germain-les-ARPAJON T.490,17,79

UNE MARQUE DE RENOMMEE EUROPEENNE

■ NEUF-OCCASION-ACCESSOIRES-POSE D'ATTELAGES

ԱՄԱՌՆԱՑԻՆ ԱՐՋԱԿՈՒՐԴ

2 ՕԳՈՍՏՈՍ - 17 ՕԳՈՍՏՈՍ 1974 ,, 2 օր ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ, 13 օր ԵՐԵՒԱՆԻ մեջ Գին՝ 2850 փրանք

6 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ - 21 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ — 2 օր ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ, 13 օր ԵՐԵՒԱՆԻ մեր Գին՝ 2720 ֆրանք

եւ յաւելուածական երկու ճամբորդութիւններ, ուղղակի՝ ՄԱՐՍԷՑԼԷՆ ՄՈՍԿՈՒԱ Ա. ճամբորդութիւն՝ 2էն 15 Օգոստոս։ Գին՝ 2800 ֆրանք։ Բ. ճամբորդութիւն՝ 6էն 19 Սեպտեմբեր : Գին՝ 2780 ֆրանք :

Բոլոր ճամ բորդութիւնները տեղի կ՝ունենան երթ ու դարձ օդանաւով, «Արժենիա» կամ «Անի» հիւրանոցներու Առաջին կարգի երկու հոգինոց սենեակններու մէ նսժանարով թու դառրառոն սատոանիսոնգրադն : Ո'laplurներորբը, բնթոարի _{հական} տեսարժան վայրերն ու մշակութային հիմնարկները, ինչպէս եւ՝ Չուարթնոց Սարդարապատ, Սեւան, Էջմիածին, Էրեբունի, Գեղարդ, Գառնի, եւայլն։

TRANSTOURS — 22, rue du 4 Septembre, PARIS (2e) — Tél. : 742-77-40 ուր կարելի է ներկայանալ Կ. ՈՒՆՃԵԱՆԻ, ամեն Երկուչարթի, Չորեքչարթի சேயும்படு 45மார் மாழ சயர் 15-18

ՄԱՐՍԷՑԼ՝ դիմել Ձ. ԱԼԻՔՍԱՆԵԱՆԻ՝

11, rue du Bassin - SAINT-JULIEN — Tél.: 93-04-90 et 66-38-92 ՎԱԼԱՆՍԻ «Էջ՝ Ն․ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆԻ — ԼԻՈՆ՝ ՊԱԼԵԱՆԻ — ՏԷՍԻՆ՝ Կ․ ԳԱՐԱԵՄՆԻ

— ԱԼՖՈՐՎԻԼ՝ B. 908UZEUT

trtecuebh 30hlhu 23 mardi 23 Juillet 1974



0 ՐԱԹԵՐԹ ՀԻՄՆԱԴԻՐ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ HARATCH

Le Seul Quotidien Arménien en Europe Occidentale Directrice : Arpik Missakian

83, RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS

— Tél.: 770-86-60 — C. C. P. Paris 15069-82 Fondé en 1925 R. C. Seine 57 A 2731

₽ԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա Տար · 150 ֆ · Արտասահման Տար · 175 ֆ ·

Վեցամսեայ Հատո 80 фр. 0,90 ф.

50ቦዓ 8ሀቦት — ԹትՒ 13.070

LE NUMERO 0,90 F.

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

50° ANNÉE - N° 13.070

ՀՐԱԴԱԴԱՐ ԿԻՊՐՈՍԻ ՄԷՋ

ՅՈՒՆԱՍՑԱՆ ԿԸ ՍՊԱՌՆԱՐ ՊԱՏԵՐԱԶՄ ՅԱՅՏԱՐԱՐԵԼ 48 ԺԱՄԷՆ

uusuah unbbutt ubruub or

ՄԱԿԱՐԻՈՍ ԿԸ ԴԱՏԱՐՊԱՐՏԷ ԹՈՒՐՔԵՐՈՒ ՅԱՐՁԱԿՈՒՄԸ

Վերջին պահուն, Երկուչարքի առաու կր հաղորդուեր թե Անդարա եւ Աթենը ընդունած են Հրադագարի ամերիկեան հրահանգը Երկուչարքի ժամը 3ի համար: Մինչ այդ սակայն կռիւները կր չարու նակուկին նոյն սասակութեամ ը եւ թկեւ թիւ չկայ բայց ստոյգ է որ գոհերու թիւր քեծ է : Կիրակի օր Թուրք վայրաչուները կը յաքողէին միանալ ցամաք ելած գօր ջին եւ գրաւել Քիրինիա նաւահանդիստը։ Շարունակելով իրենց յառաջիսողացումը, կը դրաւէին նաեւ Նիկոսիոյ օդակայանը։ **В**шրձшկում ներու шտեն մեռած է թրքական ցամաբահանման հրամանատարը։ «կացութիւնը լաւ է», կ'ըսէր Էձէվիտ, մինչ Թրքական գեկոյց մր կ'րույր Թե Կիպրոսի իչխանու Թիւնը ձևուք առնող գինուորական իմեակը սարսափելի արարֆներ կը գործէ Թրքական փոքրամասնութեան վրայ «գիւղերը կրակի տրուած են, քանղուած եւ բնակիչները՝ կին, երախայ, ծերունի սպաննուած են աներեւակայելի անդ թու թեամ ը» (ամ էն պարագայի մ էջ, Թուրքերուն կողմ է առնուագն գարմանալի է աներեւեկայելի անգթութիւն *բացատ*րութիւնը, կը բաւէ գիչ մը թրգական պատմութեան տեղեակ բլլալ, ամ էն ինչ երեւակայելի դանելու համար) ։

Նոյն օրը, Կիրակի, Անդարա կը խօսէր ծովային ձակատի վրայ յոյնեւԹուրջ բախումներու մասին, բայց ԱԹՀնջ կր հերջեր։ Միւս կողմէ կիպրական աղ - բիւրներու Համաձայն, դեռ ԵրկուչարԹի առու, Թրջական օդանաւ մը վար առ-նուած էր եւ 17րդն էր կռիւներու սկիղ-

एड्रेंग में मुक्ताः Բաղաքական ճակատի վրայ, ՄԱԿ, Եւլոպացի չէին յաջողեր խոսք հասկցնել երկու կողմերուն, ոչ մէկը կ ընդուներ հրագադարի հրահանդը գոր կուտար Ապահովութեան Խորհուրդը, մինչ Յունաստան կիրակի իրիկուն 48 ժամ պայմանաժամ կուտար Թուրջերուն, Կիպրոսը պարպելու, Հակառակ պարադային ԱԹԷնթ կր յայտներ թե պատերացն կը յայտարարե ^{Թուր}ջիոյ։ Մեծերուն, մանաւանդ Ամե բիկացիներուն համար կարեւոր էր հոգ չհասնիլ։ Իշնչպես ընդունիլ որ իրարու ղեն կռուին Աալանտեան Ուխաի երկու անզամներ, որոնք իրենց աշխարՀագրա – կան գիրքով այնքան սիրելի են Ամերիկայի։ Ի վերջոյ կրկին Քիսինկերն է որ պիտի յաջողեր խօսք Հասկցնել ու իր փոխ-նախարար Սիսքոյի միջոցաւ - որ ամրողջ Կիրակի օրը Անդարայեն ԱԹԷնք, Արգրագր Արդարա գրաց-եկաւ — հրադադարը նրմուրբ ատ հոմդրևուր:

Նախապէս Ֆրանստ ալ յանուն Եւրոպայի իններուն, դիմումներ կ'ընէր ԱԺէնջ եւ Անդարա։ Այս պարտականուժիւնը Ֆրբանսայի կ'իյնար, որովհետեւ ան է ներկայ չրջանի համար, որ կ'ապահովէ Եւբոպական Հասարակապետուժեան նախակարարը կը Տչդէր Ժէ Եւրոպացիջ յանձնարարած են կողմերուն, որ ընդունին անդլիական հրաւէրը, Լոնտոնի մէջ անմիջապէս խօսակցութիւններու ձեռնար – կելու, դադրեցնեն կոիւները։

Բրեժնեւ, իր կարդին յայտարարած է
Եէ վերջ պէտք է տալ ստեղծուած կացուԵեան եւ վերադառնալ օրինաւոր վիձակին։ Պէտք է ըսել Եէ Մոսկուտ ուղղակի
չահադրդուած չէ եղածով եւ Ատրան –
տեան երկու անդամներու բախումը չի
կրնար բոլորովին անհաձոյ ըլլալ իրեն,
բայց իրեն համար կարեւոր է կղդիին չէդոջու Եիւնը:

Ստեղծուած կացութիւնը նպաստաւոր եղաւ Թուրքիոյ վարչակարդին համար եւ ընդհակառակն աննպաստ յոյն դնդապետ—ներուն : Մինչ Անդարայի մէջ, բոլորը, ընդդիմադիրները եւս «Փա՛ռք Էձէվիտին» կը պոռան, Աթէնք աւելի պառակտուած պատկեր մը կը պարդէ : Մակարիոս Արջատակայն դատապարտեց Թուրքերը, որ ա-ուիթէն օգտուած են եւ յարձակած կղղիին վրայ :

× Յունաստան Ապահովութեան Խոր հուրդի բացառիկ նիստ պահաջած է
որպեսգի վերջ դրուի Կիպրոսի մեջ դործուած «ցեղասպանութեան»։ Արդարեւ,
Թուրջերը նափալմի ռումբեր նետած են
Նիկոսիոյ եւ Ֆամակուսթայի հիւանդա նոցներուն վրայ։

20.8 40.0 U.F. AP & P

Յունական ծայնասփիւռը կը հաղորդեր Կիրակի օր Թէ 3000 հայ երիտասարդներ կամաւոր արծանադրուած են Թուրքիոյ դէմ կռուելու համար։

×

Կիպրոս, Ցունաստան եւ Թուրջիա կայ նաեւ գրօսաչրջիկներու պարտարան։ Շուրջ 50 Հազար կը նկատուի ասոնց Թիւը։ Ա- մէն կողմէ օգանաւեր եւ նաւեր կը փու- Թան իրենց երկիրը վերադարձնելու Հա - մար, մինչ անոնջ որոնջ կը պատրաստ - ուէին այդ երկիրները մեկնելու, պէտջ է փոխեն իրենց ծրադիրները։

Քանի մը **કողո**վ

ՖՐԱՆՔՕ վիրարուժական դործողու – Թեան պիտի չենԹարկուի Համաձայն գինջր խնամող 12 բժիչկներու որոչումին ։ Ասիկա կը բացատրուի ըսելով Թէ Քաու –
տիլիոն աւելի լաւ եւ այգ է պատձառը,
բայց Հաւանական կը նկատուի որ իրականուԹիւնը ձիչդ Հակառակն բլլայ ։ Արդարեւ ԹեԹեւ բարելաւում է մր ետջ ՇաբաԹ,
Կիրակի օր վիճակը աւելի ծանրացած էր ։

ՖՐԱՆՍԱՅԻ Շրջանը Հեծանիւով վերջ դատ կիրակի օր, Էտի Մերջսի անկու - ոտփելի յաղթանակով (5րդ անդամն է) եւ Փուլիտոր, ջաջարար, կրցաւ ձեռջ ձրդել շրդ տեղը ինչ որ չատ խանդավառած է Ֆրանսացիները։

*6P6***b**665 ← **4**6 **B** 6 **S b 9**

ԵՐԵՒԱՆ (Արմէնփրէս, Յուլիս 16-17-18)

ՇԷՑՔՍՓԻՐԻ ՍՈՆԷՆԵՐԸ ԵՐԳԻ ՎԵՐԱԾՈՒԱԾ

Շեյքսփիրի սոնեներեն եննդը երդի վերածելու վրայ է, իրենց ընագիրին լեդուն պահելով, երիտասարդ երդահան Մարտին Վարդադարեան։ Երդահանը լու անդլերեն դիտէ եւ սոնեներուն համար եդանակներ յօրինած է։

Երդահանը, որ 36 տարեկան է, աւարտած է Երեւանի երաժչտանոցի դաչնակի եւ երդահանի բաժինները՝ Փրոֆ. Գէորդի Մարաջեանի եւ Եղուարդ Միրդոյեանի դեկավարութեամբ։ Անոր հեղինակու – Թիւններէն են քառեակներ, դաչնակի սոնաժներ, ինչպէս նաեւ երդեր, որոնք կ'երդուին համերդներու ընժացքին Ռայիստ Մկրտչեանի, Լոլա Խոմեանցի եւ Արտաչէս Աւետեանի կողմէ։

Վարդադարեան ըսանէ աւելի ժապաւէններու երաժչտուխիւնը դրած է ասոնց չարքին են «Բարեւ, ես են», «Սարոյեան եղրայրները», «Չախ-չախ խադաւորը», «Բիւրականի աստղադիտարանը» եւն :

Երդահանը հիմնած եւ եօթեը տարի դեկավարած է Հայաստանի ձայն – պատկերասփիւռի ձաղի նուադախումբը։ Ներկայիս ղեկավարն է Երեւանի երդահաններու տան դեղարուեստական բաժնին։

×

ԱՆԱԳԱՊՂԻՆՁԻ ՇՔԱՆՇԱՆ

Երեւանցի Դաւիթ Համրարձումեան Կիեւի մէջ տեղի ունեցած Խորգ Միութեան Ջրացատկի ախոյենական մրցումներուն մէջ երրորդ տեղը դրաւած է եւ արժանացած է անադապղինձի չջանչանին ։

18ամեայ Համրարձումեան 20րդ ողիմպիականին հինդերորդ տեղը դրաւած էր։ Եղած է Խորհ - Միութեան ախոլեան։

ъпр 862F 2U.F.bp

Հայաստանի մեջ բուծուած բաց կարմիր ցեղի հաւերը մեծ ընդունելուԹիւն դատծ են ԹուչնաբուծուԹեան մեջ եւ կը կոչուին Երեւանեան հաւեր։

Երեւանեան Հաւերը դասուած են միս– Հաւկիթի ցեղատեսակներու չարջը։

Այժմ Հանրապետութեան անտեսու – թիւններուն մէջ նոր ցեղի աւելի ջան 300 Հաղար Հաւ կայ։ Տարեկան միջին Հաչ – ուով այս Հաւերը 190-200 Հաւկիթ կ՚ածեն։

«407/4-74»

Կօշիկի «Մասիս» դործատունը «Կօշիկ74» տօնավաճառը կաղմակերպած է, որուն մասնակցած են կօշիկի այլ դործատուներ ալ։ Մեծ է «Մասիս» դործատան
դերը Հանրապետութեան կօշիկի արտադրութեան բնադաւառին մէջ։ Այս տարուան տասը միլիոն դոյդ կօշիկի արտադրութեան 9։350։000ը այս դործատունը
պէտը է արտադրէ։ Մայիսին դործատունը կօշիկի 270 նմոյչներ ներկայացուցած
է համամիութենական դեղարուեստական
կորՀուրդին։ Բոլորն ալ «դերադանց դնահատական» ստացած են։

LAZULAN

ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՑԻՆ ՆՈՐ ՄՐՑԱՆԻՇ

Տեղի ունեցած են Լուրի տակէ լողալու Խորհ . Միութեան ախոյենական մրցում-ները ։ Ջուրի տակէ արադընթաց լողալու մարդին մէջ Երեւանցի Շաւարչ Կարապ – ետն համաչխարհային նոր մրցանիչ մը հաստատած է՝ 400 մեթրը լողացած է 3 փայրկեան 18,6 երկվայրկեանէ։

X

ԽՈՐՀ . ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՀԱՒԱՔԱԿԱՆ ԿԱԶՄԻՆ ՄԷՋ ԵՐԿՈՒ ԱՐԱՐԱՏՑԻՆԵՐ

լեհաստանի մէջ տեղի պիտի ունենայ ոտնադնդակի միջարդային մրցաչարք մը։ Խորհրդային հաւաքական կազմին մաս կը կաղմեն «Արարատ»ի խաղացողներէն կիսապաչտպաններ Յովհաննես Զանագան – հան եւ Արկադի Անդրէասհան:

«ሀ.ቦያሀ.ፕሀ.Տ» ԹԵՐԹԻ 5000ቦԴ ԹԻՒԸ

«Արտաչատ» Թերթի 5000րդ թիւը լոյս տեսած է։ Թերթը սկսած է լոյս տեսնել 1931 Հոկտեմբեր մէկին։ Շուրջ 43 տարի-ներու ընթացքին « Արտաչատ » դարձած է բազմահատոր հաւաքածոյ մը, ուր արտացոլուած է չրջանի հանրային, արևտեսական կեանքը։

×

ՎԱԶԳԷՆ Ա. ՄՈՍԿՈՒԱ ՄԵԿՆԱԾ Է

Համայն Ռուսիոյ եւ Մոսկուայի պատրիարը Պիմենի Հրաւէրով Յուլիս 16ին պաշտօնական այցելուԹեամբ Մոսկուա մեկնած է Ամենայն Հայոց ԿաԹողիկոսը՝ Վարգէն Ա.

Կախողիկոսին ընկերակցած են Երուսաղէմի Հայոց պատրիարը Եղիչէ Արը Տէրտէրեան Արարատեան Թեմի առաջնորդ
Կոմիտաս Արը Տէր-Ստեփանեան, Փարիդի Թեմի առաջնորդ Սերովրէ Արը Մտնուկեան (Փարիզ) (*), Հարաւ Ամերիկայի Թեմի առաջնորդ Բարկէն Արը Ապատեան (Պուէնոս – Այրէս), Շահէ
Արը Ահէմեան (Երուսաղէմ), Մոսկուայի
Թեմի առաջնորդ Պարդեւ Եպս Գէորդ –
եան , Քալիֆորնիոյ Թեմի առաջնորդ Վաչէ Եպս Ցովսէփեան (Լոս Անձելըս) եւ
ուրիչներ:

(*) ԽՄԲ․ — ԹԷեւ նախատես – ուած էր, որ շքախումբին մաս կազմէր Սերովբէ Արք․, բայց Փարիզի եկեղեցւոյ Կրօնական Ընկերակցութեան ծանօթ տագանապը պատճառ եղած էր, որ Սերովբէ Արք․ Փարիզ մնայ։

×

ՍՈՒՐԷՆ ՎԱՀՈՒՆԻ ԼԱՒԱԳՈՑՆ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԵԱՆ ՄՐՑԱՆԱԿԻՐ

Թարդմանական լաւադոյն ստեղծադործութեան առաջին մրցանակին արժանացած է բանաստեղծ Սուրէն Վահունի։ Մրցանակը արուած է չեխ դրադէտ Եարոսլաւ Հաչէկի «Քաջարի դինուոր Շվեյկի արկածները» դիրջին թարդմանութեան համար։

Սուրէն Վահունի բազմաթիւ թարդմա – նութիւններ կատարած է։ Թարդմանած է Պուչկինի եւ Լերմոնտովի բազմաթիւ բանաստեղծութիւններ, Պոջաչիոյի «Դեկա – մերոն»ը, Ա. Տիւմայի «Կոմս Մոնթէ Քրիստո»ն, եւայլն։

(Գ. եւ վերջին մաս)

Է) Մոսկուայի Լազարեանները Նոր Ջուայից էին դաղքել, Նադեր Շահի օրերին։ Այնտեղ տիրացել էին րարձր դիրերն տուել արդիւնարերութեան եւ նրանք էին որ առաջին անդամ մշակել էին Ռուսիսյ քարածուիի հանքերը։

1816ին հիմնեցին «Լաղարեան» ձեմարանը Մոսկուայում , նիւթապես ապահովելով: «Լաղարեան» ձեմարանը հայ
րարձր մտաւորականների մեծ սերունդ
ստեղծեց , լրիւ հարիւր տարի , փակուեց
1917ի բոլչեւիկեան յեղափոխութեան օ-

្រង់ព្រង្គារ

ՅովՀաննէս Լազարեանն էր որ Յովսէփ արջեպիսկոպոս ԱրդուԹեանի հետ բանակցուԹեան մէջ մտաւ, Գրիգորի Պոտիոմ – կինի միջոցով, Եկատերինա Բ. կայսրուհու հետ, Հայաստանի ազատագրուԹեան համար։ Կայսրուհին Սուվորովին յանձնարարեց արչաւանջի ծրագիր կազմել, բայց վերջում հրաժարուեց ծրագրից։

Լազարեանները րացի ջաղաջական եւ կրթական գործիչներից, Ռուսաստանին տուել են նաեւ բարձր դինուորականներ։

Հ) Բէհբուդեաններն եւս Պարսկահայեր երն՝ Ռուսաստան եւ Կովկաս դաղքած, նրանք եւս բարձր գինուորականներ տուին ռուսական բանակին:

Թ) Մկրտիչ Էմինը Պարսկահայ էր, Մոսկուա ուսանած եղաւ Մոսկուայի հատմարսարանի դասախօս – պրոֆեսոր։ Նա է, որ առաջին անդամ ռուսերէնի Թարդամանեց Մովսէս Խորենացու «Հայոց Պատմութիւնը», հմաալից ծանօթադրութիւնաներով։

Մկրտիչ Էմինն է նաեւ, որ դտաւ Հայ նախարարների «գահնամակը» մի խա – նութարնի մօտից։

Այժմ էլ Իրանում կան Էմինեանների առեմից։

Ժ) Ստեփանոս Նազարեանը կաղանի համալսարանում պրոֆեսոր եղած ժամանակ առաչին անդամ պարսիկ հռչակաւոր րանաստեղծ Սադիից ԹարդմանուԹիւններ կատարեց:

Հիմնեց «Հիւսիսափայլ»ը Մոսկուայում եւ մեծ գարկ տուեց աչխարհաբար գրական լեղուի զարդացման եւ հայ հանրային մաջի ուղեցոյցը եղաւ:

ԺԱ) Անցեալ դարում ՊարսկաՀայու – Թիւնն ունեցաւ մի չարք յայոնի պետական, դրական եւ դինուորական ականաւոր դործիչներ՝

1) Միրզա Մելքոն Խան, որ բարենորոդեց Պարսից այրութենը, սահմանագրական առաջին ազատական գաղափարները քարողեց, եղաւ Նախարար, վարչապետ եւ դեսպան։ Ուսանել էր Միսիքարեանների դպրոցում։ Հայրը Պարսից Պետու-Թեան Թարդման (դրադոման) էր։

2) Յովհաննէս խան Մասեհեան, *եղաւ* դեսպան եւրոպական Պետութիւնների մոս. վերջին անդամ՝ Ճափոնի:

Հանձարեղ Շէյքսպիրի դործերի ան զուղական Թարդմանիչը եղաւ եւ մնում է նաեւ յետ մահու։

3) Եփբենն եզաւ Պարսից յեղափոխա – կան – սահմանադրական չարժման չունչն ու ոգին, համարուեց Պարսկաստանի Գա-րիբարգին, եւրոպական մամուլի կողմից։ Նրա «Կուկունեան արչաւախմբին» մաս-նակցելը եւ փախուստը Սախալինից, Թաւրիզեցի Յովսէփ Մովսիսեանի հետ, մի կատարեալ ոգիսական էր։

4) Ցովսէփ Միրզայեան *եղաւ Պար* – սից Հո*չակաւոր բանաստեղծ Օմար Խայ*–

եամի առաջին Թարդմանիչը:

5) Աւագ Մելիք Վարդանեան (Թաւրիզեցի) լրիւ Թարգմանեց Ստադիի լուլոր բանաստեղծութիւնները։

6) Արտաշէս խաչատրեան (Թաւրիզեցի) Հիանալի Թարդմանութիւններ կա տարեց ռուս եւ եւրոպացի դասականների դործերը ամփոփելով «Ցուշարձան» դրջի մէջ։

7) 1794 *Թուի*ն, Շիրազեցի Ցարութիւն Քինյ Ծմաւոնեանը *Հայոց առաջին խըմ*– բազիրն եղաւ, Մադրասում Հրատարա – կելով «Ադդարար» պարբերականը։

8) Պարսկահայունքիւնն ունեցել է նաեւ տաղանդաւոր նկարիչներ՝ Մինասը, Յակոր Յովնաթանեանը եւ Նաղաշ Յովնա – թանը, որոնը մեծապէս դնահատուած են։

ՊԱՐՍԿԱՀԱՑԵՐԸ ԻԲՐԵՒ ՀԱՑԱՍՏԱՆԻ ԱԶԱՏԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՌԱՀՎԻՐԱՆԵՐ

ԺԲ) Հայաստանի աղատարրութեան ինուրով տոաջին հերթին դրաղուել է Ստեփաննոս Սալմաստեցի կաթողիկոսը 1547 թուին դիմել է նախ՝ ռուս առաջին ցար Իվան Գրողնու (Յովհան Ահեղ) օգ-նութեան, բայց մերժուել է։ Ապա մեկ-նել է Եւրոպա, դիմումներ կատարել եւրոպական Պետութիւններին, սակայն՝ արպարդիւն։

1678 Թուին Ցակոր Ջուղայեցի կախոդիկոսը, Ղարաբադի Մելիջների խորհրրդակցութեամբ, Իսրայել Օրիի հետ մեկնել է Պոլիս, Եւրոպա անցնելու համար, սակայն օսմանեան իշխանութերենները արդիլել են, մեռել է Պոլսում 1680ին։ Իսբայել Օրին, հաղիւ ջոան տարեկան, մեկնեց Եւրոպա, եղաւ Ֆրանսիա, Անդլիա, ապա՝ Գերմանիա, Պֆալցի ՎիլՀելմ դուջաին առաջարկեց Հայաստանի Թագը, եթե նա օգներ Հայաստանն աղատարրե –
լու. մելիջներն ընդունեցին Թագը նրան յանձնելու։ Ապա ՅովՀնան դուջսի խորՀրդով Օրին դիմեց Աւստրիոյ կայսր Լեոպոլդին, սա խորհուրդ տուեց դիմել Ռուսիոյ Մեծն Պետրոսին. սա էլ դրադուած էր չուէդական պատերազմով. բայց Օրիին դեսպան ուղարկեց Պարսկաստան։ Այստեղ էլ ֆրանսիական դեսպանը դաւադրեց Օրիին։ Սա վերադարձի Տամրին մեռաւ Աստրախանում (1711 Թուին)։

Այնուհետեւ սկսուեցին Ղարաբաղի մելիջների կռիւները երեջ Տակատի վրայ՝
Կովկասեան լեռնականների, տեղական
խաների եւ Օսմանցիների դէմ։ Դաւիթբէկը յաղժանակներ չահեց եւ իշխանա –
պետ դարձաւ 1727–28 Թուերին, Թահմաղ չահից իրաւունջ ստանալով իր անունով դրամ կարելու։

Դաւիթ րէկից յետոյ Միրթթար սպա – րապետը դաւագրաբար սպաննուեց։

1859 թուին գրապարակ իջաւ Յովսեփ երկանը (Համադանցի) · գինուորական բարձրը կրթութիւն ստացաւ Անգյիայում, մասնակցեց անդլեւֆրանսիական կռուին եւ հերոսի շքանչան ստացաւ։ Ապա չրջեց Թրքահայաստանը եւ խոստում ստացաւ 0. Կարապետի վանահայր Յովնան վարquintinfig, uliquit 4000, migui 40.000 մարտիկներ տրամադրելու, եթ է 3. իմինը վրացական զօրքով մանէր Թուրքիա։ Ցովսէփ Էմինին « վաանգաւոր մարդ » Համարեց Սիմկոն կախողիկոսը, ապա՝ Վրաստանի Հերակլ Թագաւորը, վերջում՝ Ղարաբաղի մելիջները։ Ռուսաստանը օգնութիւն խոստացաւ, բայց չկատարեց, ինչպես որ եղել էր Պետրոս Մեծի, Եկատերինայի եւ Պավել ցարի կողմից ։ Էմինը րանակցեց նաեւ Ասորիների հետ , որոնը կողմնակից էին ապատամբութեան, բայց մեծ գրամական միջոցներ պետք էին:

Յուսահատ՝ Յ. Էմինը մեկնեց Հնդկաս-

Հնուկանայ դործիչներ, որոնք ընիկ Նոր Ջուղայեցիներ էին՝ Շանանիր Շանանիրեան, Մովոէս Բազրանեան, Ցակոր Շանանիրեան։ «Նոր տետրակ որ կոչի յորդորակ » (Մովսէս Բազրանեանի հեղինակունեանը) եւ «Որողայն փառաց» (Ցակոր Շանանիրեանի)։

Երադում էին անկախ Հայաստան , հանրապետական վարչակարդով ։

Գալուստ Շերմադանեանի « Երեւելի Հայկագունք ի Պարսկաստան » դիրքը պարունակում է աւելի քան 30 Հայ յայտնի պետական եւ դինուորական գործիչների կենսադրութիւններ ։ Մանուչէր խան Ենիկոլոփեան, որ վարչապետ է եղել Ֆա – Թայի Շահի օրօք ։

ԱՀա՛, Համառօտ գծերով, պարոկաՀայ ղէմ քերի մասին եղած պատմական փաստերը։

V. . V.V ՈՒՐԵԱՆ

ԱՐՇԱՒԻՐ ԽԱՆԷՏԱՆԵԱՆի 3 ԻՇ Ա Տ Ա Կ Ի Ն

___0___

Արդարձ մեկնողներու կարդին անա անուն մր եւս - Արչաւիր Խանկաանեան։ Br cham th դատերեր зага да, hand ուած իր անունին : Ցետադարձ ոստումով մր վերադառնանը յիսունէ աւելի տարիրեր եա եւ դեր ուշները որւրսերն անոսնի չարաչուք չրջանին վրայ: Թրքական հիդի մր մէջ ենք տասնեակ մր վերապրողրբիս. բրիտասարդ մր՝ Բիւդանդ Փանսոեան, Սերաստացի, ուրիչ մր, որուն անունը միաքես վրիպած է, Տիվրիկցի էր hppnpy sp' Vhomit Garfinban, Il րաստիոյ կիրձենիս դիւղեն (ի դեպ, այս Asplingh dauft qualitate de nicht «Ցառաջ»ի մեջ՝ «Լերան աղան» խորա դերով), Սարդիս եւ Արթին Ցովհաններ եան եղբայրներ, կիրասոնցի, որոնը ող են եւ կ'ապրին Ֆրանսա, չորս պատանի ներ Արարկիրե . այս վերջիններեն երկու եղբայրներ ապառաժէն վար դրորելով և mound ilimi but mpdmdnplut udmyypցին յետաղային, ուրիչ մր, որ նոյնպես փորձեցին սպաննել՝ սարի գաղաժէն դրphind, umhungh mante zahnur. Prophing Appening of Sulf off Sylind Strugger unbjud day faringhibput hep ama -

Բոլորս ալ կ'աշխատինը դիւղապետին Հաշւոյն, միայն չոր հացի մր փոխարկն, դիւղապետը, ջարդարարներու վոհմակին, կը պարտադրեր, որ իր արտերը մչակերնը, դիւղական աշխատանըներու ընտուկինը, դիւղական ենքը օր, արեւածարկն մինչեւ արեւամուտ:

Qtal shite housely , on if p, toplan manտանիներ ալ յայտնուեցան մեր դիպը, Տրապիզոնցի ենք, ըսին, երկու եղբայլներ՝ Արչաւիր եւ Համ բարձում խանկատեեան : Արչաւիրն ալ, բոլորիս նման, Թոր-.թական անուն մը կը կրէր։ Խորհրդաւոր, միչա մոայլ դեմը մը ուներ, Թերեւս կ խորհեր, թե հու հրաշարվ աղատած եր ջարդարար ձեմալ Ազմիի ուսկանեն և ծուկանոյն չէր եղած. ի նչպես համրորգած էր, ի՞նչ պայմաններու տակ հա ինկած էր, ողջ մնացած էր՝ առեղծուած մնաց մեզի համար :Արչաւիր հետաքրքրութեամր մաիկ կ'ընկը մեր պատմութիւն ները, սակայն չէր արտայայտուեր, կարծես ինւք ապրած չըլլար դարհուրանքի ohphh . ին անաատանարն, հենու նանչնեւ գուոր չարժում մրն էր, հաւանարար կը մ խիխարուեր, որ ողջ մնացած է։ Իր տարիջին համեմատ մեզմ է աւելի ուսեալ էլ րայց печиевы пе դարդացпевр ի հ կարեւորութիւն ունին վայրի Հորդաներու if 19. 4 hud no Lp bu, no qy bu d'hughp, mրեմն պետք է աշխատիս տաժանակիր այhomenwhoh ammunimmend offine of

ՀኮՆ ዐቦ চቦ

ԶԱՐԴԱՐԵԱՆԻ

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Գաւառէն բերուած քարի կտոր մը դգլիիչ յիչատակ մըն է, Հոզի դուղձ մը՝ նուիրական յուռութեք մը, ծաղիկ մը, պը-տուղ մը կը փղձկեցնեն եւ Հառաչել կու-տան մեղ. կը յուղուինք, կը սարսռանք անոնց տեսջին առջեւ՝ այնքան սովորա-կան սակայն:

Գաւառը հեռաւոր ու խորհրդաւոր աչխարհն է, որուն կը ձգտին բոլոր մեր ըդձան չները, բոլոր մեր իտէայները:

Գաւառին երգը ամէնեն քաղցըն է, Հոդեցունցն է մեզի Համար, իր են նախնական ու պարզ ձեւին մէջ իսկ։ Իսկ երբ դրականութիւնն է որ անկէ կուդայ մեզի, մեր հիացումը չափ չունենար, մանասանգ երբ ան կը յատկանչուի այնպիսի այլադան, ինբնագրում ու բարձր ձեւով մը որպիսին է Ձարդարեանի դրականու – թիւնը։

Եթե չեմ սիայիր, մինչեւ իննսունական Թուականը, ազգային դպրութեան մենաչնորհը հայրենի երկրէն դուրս հայ կեղրոններու տարաներձիկ մենաչնորեր նրկատունցու: Վենետիկ, Պոլիս, քիչ մրն ալ իզմիր կր սոնքային իբրեւ արդիւնաւոնիչ անաբեն ասչդիի ժնակարունբար։ Գաւառը ամուլ գետինն էր, ցանցառ ու վատուժ գրականութեամը։ Ցեղին միտքը ընավայրին վրայ չէր ընձիւդեր, չէր ուոճանար : Ազգային հանճարին սերժերը, ошшր հողերու վրայ փոխադրուած, հագուադէպ օդընտելու Թեան մր յատկու Թիւններովը կ'արդասաւորուէին , տարաշխար-சிழ் நாட்பயியமாட்டுக்கம் மீழ கோழாரிம் வட տեսքովը առուգացած : Արդեօք Հայրենի հոդին վրայ ցեղը մտաւորապես չջացա[°]ծ էր, երեւակայութիւնը մ թագնած, Թոիըր ընդարմացա[°]ծ էր։ Ո°վ պիտի երդէր ուրեմն հայրենի կաուրը, ո՞վ պիտի ոգեր Հայաստանին վիչար, ո°վ՝ հարապատ ու multhus pr luralit spannet, alput houth մեզ Հայրենիքի խոր ու ամպարագիծ ու պատկառարկու տառապանքին վրայ։ Սեւ րոնու թեան տապարը մինչեւ Հայուն սի° ըար, մինչեւ Հայուն գանկը հասած էր։

Եւ ահա յանկարծ դաւառի սիրաէն հրակայ մր բարձրացու, երկար ատեն լուռ մնացող, չարտայայտուող ցեղին մաջին բովանդակ կուտակուած ուժդնութեամրը, եւ յորդահոսան դեղումովը. — Թլկա – աինցին: Շատ չանցած, անոր ետեւէն րարձրացաւ, սիւնի մը պէս, Ձարդար – եան։ Ուրեմն դաւառը չէր մեռած ուրեմն ցեղին միաջը, իր տոհմիկ հարագատութեանը, իր վաղնջական աղուորու – թեանը եւ իր դմայլելի մեծութեանը մէջ անթեղուած կը մնար միչտ, կենդանի, աչխոյժ, խոր։

Իսկապես, այդ վայրկեանեն ծնաւ դաւառի ճչմարիտ հայ դրականութիւնը ստուարանալով եւ ուռճանալով հետղհետէ։ Եւ անտարակուսելի է որ Ռուբեն Ձարդարեան զօրաւոր ստտարներէն մէկն է այդ դրականութեան, ուրեմն մեր տոհմային ճչմարիտ դրականութեան ծաղ – կումին։

իր դուտ գրական գործը ոչ անչուչտ ստուար, բայց տարօրինապես բաղմերանց է ու խատցած ։ Ձարդարեպն չէ չռայլած ինւթգինւթը, ուղած է եւ կրցած է փրեսիկօ րլլալ, ձիչդ այն նախադասութեան պես զոր իրեն յատուկ է կերտել։ Մէկ գորdad, ant plish swhold, huntip & swuկրնալ դինքը, իր գրական բացառիկ ու ագնուական կերտուած քը, իր տագանդին ամ բողջուներւնը: Այդ դործը Ցայգալոյան է: h նկատի պէտք է առնել որ 8 mjqmլոյսի պարունակութիւնը, մեծագոյն մասամ բ կր պատկանի բռնակալու Թեան էն ահաւոր չրջանին, երբ դրիչն ու խօսքը ենքժարկուած էին ամենեն դարհուրելի խոչտանդումին որուն անոնը երբեր մատնուած րյրան հին եւ նոր ժամանակներուն մ էջ ։ Այդ հեղ ձուցիչ մ Թնոլորաին մ էջ է որ դրապետը իր հերջնչումներն ապրաժ ու արտայայտած է ։

Աևնոր գրհա անակ ններ այս ժանգիր վերլուծումը, եթե անիկա ընդգրկել վ րական որոշ ու միակ սեռ մը. վիպական բանաստեղծական կամ նկարագրական։ Բայց Ձարդարեան յայտնապես միակ սեախ դե դչարդար էի հատեր ին ատմարնե ապացոյց Ցայգալոյսր որ կարծես Հահ-சுழ்யயுமாக கீழ புயகி கயடயழயக்கு கீழக் \$ դանագան տարասեռ Հեղինակներէ բալ ուած Հատուածներու։ Պակաս բան կա Sain . of humby, St. phuldy, Sailarkpan. Թիւնը, պատկերը, նկարագրութիւնը, տպաւորութեւնը, մինչեւ իսկ ստանավոր մը՝ տեսակին ամրողջունեանը համար անչուչա. եւ այս բոլորը խառնիխուռն, ըստ Հանոյս դետեղուած. տեսակներու կարդին այս խառնակութիւնը անտարա կոյս անոր համար որ Ցայգալոյսը դա սաղիրք մր չէ. այդու, ուրեմն, աւել Հրապուրիչ եւ աւելի չահեկան Թերեւս։ Գաւառացի Հայ կնոջ աւանդական ա-

ուստենությեւնը տարփողող այս վիպակին անաքիչապես քովը՝ կարելի է դնել Սեւ հաւր կանչեց վիպակը, որուն մէջ ներկայացուած է դաւառացի Հայ կնոչ ուրին տիպար մը, որ միւսին Հերջումն է։

ԵՐՈՒԱՆԴ ՍՐՄԱՔԷՇԽԱՆԼԵԱՆ (4 – Ծար․) պես... եւ այսպես ամիսներն ու տարի-

ները չարունակուեցան...: Մագամ մը, ձմեռ եղանակին, ձիւնր պատած էր ամեն կողմ, դաչտային աչխատանջները դադրած էին։ Ձես դիտեր ինչ միարե մղուած, դիւղապետը հրամայեց, որ պատրաստուինը աշխատաների։ Գիւղապետը գիւղեն թիչ մր հեռու այդի մր ուներ, որուն ցանկապատը խարխլած էր. ձիւները մաջրելէ ետք, պէտք է նոըողելուք պատերը։ Բահ ու բրիչով սկը-, սանք աշխատանքի, Արչաւիրը քովս էր, ինքն ալ կը մոկը, ձեռքերը կը դողային իմինիս պես, լուռ էինք երկուքս ալ, աչքերու արտայայտունեամը houg կր փոխանակերնը։ Գիւղապետը, ձեռքերը գրըարարն հերոց դբև Հունչն ին մասրան՝ պատերու շինութերւնը երկրորդական էր, իրեն Համար Էականը մեր չարչարուիլն էր, եւ հրճուանը կար իր աչքերուն մէջ: Ցանկարծ, o's աստուածային օրհնու թիւն, գիւղի Հոճային Էդէնին ձայնը արանցաւ, աղօթերի պահև է. դիւղապետը சிரிட்டு முக்கும் மாலிக்காட், மாம்ற மட չադրունիւն դարձնելու մեր դործին: Բոլորս ալ որոշեցինը չաշխատիլ. մենը հոս ցուրա - ձմեռին գողահար, անոն,ը Հոն մղկինին մեջ Ալլահին կերկրպադեն, կրոկ Արչաւիր . . . ո° ւր ես արդարու Թիւն : Op մր հարցուցի Արչաւիրին, Թե ի°նչ կր խորհի մեր ապազային մասին, խրևդաց, կարծեմ յուսահատած ես, ըստւ, ողջ ենք մնացեր, այդ է կարեւորը, մէկ օրեն միւսը ի՞նչեր կրնան պատահիլ։ ձիչգ էր Արչաւիրին գուչակուննիւնը, պատերազմը դադրած եւ հայտութիւն կնթուած էր։ Թուրջերը այլեւս առաջ ուսն նման չէին յոխորտար, սկսած էինք ազատ չունչ քաչել, չատերու որոչումն քը՝ ծննդավայր վերադառնալ եւ չէնցնել իրենց բոյնը... բանի մր ամիաներու ըն**հաննիր հանանր ան համարդավ ինտնոլ?** րաժնուեցան՝ իրենց բախար յանձնելով դալիք նոր անակնկալներուն...:

X

Տարիները կրկին սահեցան, քեմալա կան չարժման հետեւանքով հորիզոնը սկսաւ մ Թազնիլ, եւ կրկին արտագաղ Թը սկսաւ : Շատերու նման Պոլսէն հեռանալով եկած էի Մարսէյլ. ահա անակնկալ մը, կը հանդիպիմ Արչաւիրի, կ'ողջա դուրուինը, որ Sարան մր երթալով կր հոտինը եւ հին յուլերու հիւսքը կը քակենք, կր խոսինք անցեայէն : Արչաւիրին կանն . մի տորդ է, երբ ըսիր [45 ողջ ենթ մնացեր եւ այդ է կարեւորը, մէկ օրեն միւսը ինչե՛ր կրհան պատահիլ. խնդաց գլուխը չարժելով: Բախար այնպես անօլինած էր, որ նորէն իրարմ է պիտի բաժնուէինը։ Դժրախտարար այլ առիքժ չունեցայ զինք տեսնելու. միայն «Ցառաք»ի մեջ կր հանդիպեի իր անունին, եւ հետաճնճևունբողն ին իանմայի ին հեսո -[արդորերը:

Upzurhy, byth, Pripplyne don Su-

ՇበՓԵՆԻ ՀԱՑ ԲԱՐԵԿԱՄԸ

0

Կարոլ Միկուլի ծնած էր Չերնովցի, որ Բուկովինեան քաղաք մրն էր։ Ծնրնդեան Թուականն էր 1819։ Ցայանի չէ, Թէ Միկուլիի Հայրը Հայաստանէ ե՞րը դաղԹած եւ Հաստատուած է Բուկովինա։

Կարոլ մանուկ տարիջն հետաջրջըըուած է երաժչաունեամը։ 1835ին ան արդէն ուսանող էր Վիէննայի համալսարանի րժ չկական ձիւզին մեջ: Քանի մը տարի ետք, ան մեկնած է Փարիզ եւ ծանօթացած է լեն անուանի երգանան Ֆրետերիք Շոփենի, որմե դաշնակի դասեր առած է: Որոչ ժամանակ մր ետք դարձած է Շոփենի ընթերական քարտուղարը։ Հոսկե ակսած է անոնց բարեկամութիւնը։ Ծանօք է, որ Շուիեն ուլադիր գտնուած է իր երիտասարդ արուհստակցին խոր -Հուրդներուն : Աւելի ու , Շոփենի մահեն ետր, ըստ ժամանակակիցներու, Միկուլի դարձած է չուիենեան ստեղծագործու թիւններու լաւադոյն նուադողը։ 1,64 գրագետ Կոռնելիուս Ույսկի Միկույիի նուագր անուանած է «Թաւիչի վրայ դաղտակուրէ գարդանկար» :

Շոփենի ստեղծագործութիւնները նը – ւադելով Միկուլի չրջած է կեղթոնական Եւրոպայի երկիրները։ Գանուած է Վիէն-նա, կիեւ, Քիչնեւ եւ այլուր։ Անոր նուա-դահանդեսներու յայտագիրներուն մէջ եղած են նաեւ իր ստեղծագործութիւն – ները։ Միկուլի ձեռնարկած է Շոփենի ստեղծագործութիւններու լիակատար հաւաջածոյին առաջին հրատարակութեան։

Կարոլ Միկուլիի ստեղծադործական ժառանդութիւնը կը պատկանի աղդային չորս մշակոյթներու՝ ֆրանսական, լեհ, հայկական եւ ուկրէն։ Իւրաջանչիւրին մէջ նշանակելի հետր ձգած է։

Փարիզէն ետք որոչ ժամանակով, հատտատուած էր իր ծննդավայրը՝ Ձերնովցի, ուր լրջօրէն զրազած է ուկրէն եւ հայ
երաժչտական բանարուեստի ուսումնասիրութեամբ։ Դժբախտարար, խիստ աղ ջատ են այն գիւանական նիւթերը, որոնջ
կր վերաբերին Միկուլիի այդ չրջանի
կեանջին։ Ստիպուած ենք օգտուիլ անցեալ դարու երկրորդ կէսի աւստրիական
եւ լեհ դաւառային Թերթերու տեղեկուԹիւններէն, որոնք չատ ժլատ են։ Մեծ
հաւանականութեամբ՝ Միկուլի ուսում նասիրած է Հայաստանի արեւմտեան
հատուածի ժողովրդական երդերը եւ

սարակ աշխատաւոր էր, յետոյ դարձաւ ժտաւորական։ Հանդստեան տարիջը նոր Թեւակոխած էր եւ անկասկած պիտի լրծուէր տենդոտ աշխատանջի, բայց աւտ՛գ, ձակատադիրը տարբեր վձիռ տուած էր։

Մ . ՏԷՐ-ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ

LUBUUSU. T

ՄԵՂՈՒԱԲՈՒԾՈՒԹԻՒՆԸ ՀԱՑԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

Մեդրիի բարձրադիր շրջանին մէջ, Ձանդեղուր, մեղուարուծութեան նոր կեղրոն մը Հաստատուած է։ Հոն լայն հետազօտութիւններ պիտի կատարուին մեղուներու ցեղային յատկանիչերը բարելաւելու ուղղութեամը։ Ցետաղային արսիկա պիտի դառնայ պետական տոհմա — րուծարանին, Հանրապետութեան մասնադիտացած կոլանտեսութիւններուն եւ սովխողներուն մեղուներու բարձրորակ ցե — դեր մատակարարող հիմնական կեղրոնը։

Մեղուարուծութիւնը, որ Հայաստանի մէջ ծնունը առած է հաղարամեակներ առաջ, դիւղատնտեսական արտադրութեան աւանդական ձիւղն է։ Ասոր վկայութիւնը կը դոնենք պատմական բաղմաթիւ աղբիւրներու մէջ, որոնք ցոյց կուտան, թէ բարձր լեռներու վրայ, դեռ «Նոյի ժամանակներ»ուն, Հայերը անասուններ կ՝ արածէին եւ մեղուարուծութեամը կը դրադէին։

Մովսկս խորենացի իր աշխատութիւն – ներուն մէջ յիչատակած է, Թէ Հելլէնները Հայաստանէ նահանջած ժամանակ կը կողոպաեն եւ իրենց հետ կը տանին մեծ բանակութեամը մեզը եւ մեղուներու ընտանիջներ։ Այլ ազրիւրի մը մէջ ըսուած է, Թէ Տիդրան Մեծ Հայաստանի պարդեւեց իաղաղութիւն եւ մեղրի առատու –
Թիւն։

Հայաստանի մէջ մեզուներու երկու ցեդեր ծանօխ են՝ դեղին եւ դորչ։ Ասոնջ ընդհանրապէս կ'ապրին Արարատեան Հովիտը, ինչպէս նաեւ նախալեռնային եւ լեռնային դօտիները։ Դեղին մեղուները, որոնջ տնտեսական մեծ արժէջ կը ներ – կայացնեն, տարածուած են Մեդրի, Ղափանի, Գորիսի, Եղէդնաձորի եւ Ադիդըեկովի չրջանները։ Հայկական դորչ մե-

միջնադարուն Լվով, Սասնիսլաւ, Լուցկ Հաստատուած Հայերու երաժշտական արուեսար:

Շուտով ան հրաւէր ստացած է ղեկավարելու Գալիցիոյ երաժչտական ընկե –
ըուժիւնը եւ Լվովի Ֆիլհարմոնիան։
Կազմակերպած է արմոնիի եւ դաչնակի
դասընժացջներ Լվովի մէջ։ Բազմաժիւ
ծանօժ երդահաններ եւ երաժիչտներ իըննց սկզբնական կրժուժիւնը այս դասարաններուն մէջ ստացած են։

Երեսուն տարիէ աւելի Միկուլի Արեւմտեան Ուկրանիոյ երաժչտական աչխար-Հի ամէնէն անուանի ղէմ թերէն մէկը եղած է։

9. 7.11.FP114.U4U.8U.

ղուները մնացած են Լոռիի, Սեւանի չրըները։

Տեղական մեղուներէ ձեռը ձգուած մեղ
րը թարձրորակ է, աչքի կը դարնէ Հա
ձելի բուրմունքով, չաքարոտ է եւ ոսկե
գոյն է։ Հինէն ի վեր մեղրը նկատուած է

իրթեւ արժէքաւոր սննդամ Թերք։ Դեռ

Ուրարտուի ժամանակներուն Թադաւոր –

ներ մեղրաչուր կը խմէին, իրթեւ Թար
կարժէք խմիչք։ Մեղրով կը պատրաս –

տուէին Հայկական ռեղանը դարդարող

ջաղցրաւենիներ՝ խաւիծ եւայլն։

Ներկայիս մեզուներու ընտանիջներու ընդՀանուր Թիւը Հայաստանի մէջ կը Հասնի չուրջ 150 000ի։ Մեղուարուծու – Թեան ղարդացումը կը դեկավարէ Գիւղա– տնտեսուԹեան նախարարուԹեան Համա –

նուն վարչութիւնը:

×

ՁԱՅՆԵՐԻԶՆԵՐՈՒ ԵՒ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՆԵՐՈՒ ԴԻՒԱՆԱՏՈՒՆ

Հանրապետութեան պատմութեան Համար կարեւոր հաստատութիւն է չարժանկարի ձայնադրութեան եւ լուսանկար – չութեան վաւերագիրներու պետական կեդրոնական դիւանատունը։

Հոս կեղբոնացած են արուեստի, մշա – կոյթի, դրականութեան ականաւոր ղէմ – ջերու, հայ բեմի վարպետներու, դինուո-րականներու եւ այլ ասպարէզի մարդոց ձայնադրութիւններու նմոյչները։ Ասոնջ սալերու կամ ձայներիզներու վրայ ար-ձանադրուած երդեր են, հառեր, ղեկու – ցումներ, թատերական ներկայացումներ, վաւերադրական բնոյթի արձանադրու – թիւններ:

Մչակոյթի պատմութեան Համար անդնահատելի նիւթ կրնան հայթայթել Երեւանի 2750ամեակի, Սայաթ – Նովայի ծննդեան 250ամեակի, Մեսրոս Մաչաոցի ծննդեան 1600ամեակի, Յովհ Թուման – եանի, Կոմիտասի ծննդեան 100ամեակնե– րու առթիւ տեղի ունեցած Հանդիսութիւն– ներու ձայնադրութիւնները։

Նորակառույց չէնքին մեջ ընդարձակ տարածունիւն յատկացուած է չարժանըկարի ժապաւէններուն։ Գիւանատան մեջ կեղրոնացած են պատմական արժեք ներկայացնող աւելի քան 110.000 լուսանկարներ։

ՎԱԽԹԱՆԳ ԱՆԱՆԵԱՆԻ ՄՐՑԱՆԱԿ ՇՆՈՐՀՈՒԱԾ

«Աւագ սերունդի անուանի դործիչնե – րու՝ երիտասարդութիւնը դաստիարակողներու» յատուկ մրցանակը (վկայական եւ դրամական պարդեւ) չնորհուած է Վախթանդ Անանեանի ։ Գրաղէտը այդ պար – դեւին արժանացած է երիտասարդութիւնը դաստիարակող դիրջեր հրատարակած ըլլայուն համար ։

«BUAUL»» POLPOUL

(26

ատենուան պէս իր Թարզմանութիւնը կա-

Նախագահը չարունակեց ընԹերցումը։
«Այդ կինը յանցաւոր է իրրեւ խարերայ։ Ձեր րոլոր միջոցներով ջանացէջ
լուսարանել այն պատճառները, որոնջ
դինջը մղեցին յափչտակելու Մառի Փօլիվանօֆի ինջնուԹիւնն ու տիտղոսները։

«Արդարեւ, զօրավարին աղջիկը, որ մեր կողմէ արտօնուած էր Ռիկա երժալու դիւանադիտական անցադրով մը, հիմա հոս դարձած է։

«Մարկա յայտարարեց Թէ, չէ կրցած ԼաԹվիոյ սահմանագլիսէն անցնիլ, ուր հասած օրն իսկ, առաջնորդուած է պանդրկ մը։ Այդ պանդրկին մէջ, պահ մը հանդրանալու միջոցին, ամբողջ երեք օր, կ՝արդելափակուի սենեակի մը մէջ։ Եւ առաջին դիչերն իսկ, երբ աղջիկը քնացած էր, կը դողնան իր ԹուղԹերն ու դիւահնակայն փախուստ տալով կը դառնայ Մոսկուա։

«Թկեւ աղջիկը չկրցաւ ուրիչ տեղեկու-Թիւններ տալ մեղի եւ մենք ալ տակաւին չենք դիտեր այս արդելափակման պատ – Տառները ,բայց չենք կրնար չենժաղրել Թկ, կապ մը դոյուԹիւն ունի, յիչեալ արդելափակման, կեղծ Մառի Փօլիվանօֆի անհետացման եւ Թերեւս կայսերական Ժաղին դողուԹեան միջեւ: «Փուխով կը չարունակենք մեր քննութիւնները, որոնց արդիւնքները պիտի տեդեկացնենք ձեգի, անմիջապես որ մեր ձեռքը հասնին։ Փոխադարձաբար, հաձեցեք չարունակել մեղ դրկել, ժամը ժամին տեղեկատուութիւնը ձեր փնտուտուջներուն»:

Ստորդ . ՋԻՉԷՐԻՆ
Պ. Եօֆէ մեծ ուչագրութեամբ կար –
դաց տեղեկադիրը, լուսանցջին վրայ ջանի
մը նօթեր դրեց եւ ակնոցները սեղանին
վրայ դնելէ ու թիկնաթուին մէջ տեղաւորուելէ վերջ, թեւերը ծալած ու աչջերը փակ, սկսաւ խորհիլ կայսերական
թագին դողութեան եւ անոր յաջորդող երկու դէպջերու մասին:

ԵԹ յայտնի առընչութին մը գոյութիւն չուներ թագին գողութեան եւ Լիպուայի մէջ Ալէջսեյ Քօլըսովի անսովոր ձեռնարկին միջեւ, եթե առընչութիւն մը չըլլար Մառի Փօլիվանօֆի եւ իր տիտղոսներն ու անունը յափչտակող կնոջ միչեւ, միթե կարելի՞ էր եղրակացնել Թե առջի երկու դեպջերը կը կապուէին վերջին երկու դեպջերուն:

Իմաստասիրութեան նախկին փրօֆէ – սէօրը ,պահած բլլալով դիտական տրամարանութեան ճաշակն ու սովորութիւնը, չէր կրնար ի յառաջագունէ ընդունիլ այսպիսի կապի մը դոյութիւնը:

Սակայն իր բոլոր փնտուտուջներուն մէջ, Պ. Եօֆէի համար ենթագրութիւնը

յարմար էր եւ օդտակար հոյնիսկ երը անիկա սիսպի մը կամ անհեթեթ հետեւութեան մը առաջնորդէր, քանի որ կ՚ընդլայնէր իր քննութեանց դաչար:

— ԵԹԷ ներկայ վիճակին մէջ, կը տրամաբանէր ան, ի վիճակի չեմ եղրակայնելու Թէ այս բոլոր դէպքերը առընչուԹիւն
ունին իրարու հետ, դոնէ Մառի Փօլիվանօֆին արդելափակումն ու կեղծ Մ․ Փոլիվանոֆին անյայտացումը որոնք անբա –
սաարելի են ինծի համար, կը դառնան
հասկնալի իրողուԹիւններ, երբ դանոնք
կապեմ Թադին դողուԹեան և Ալեքսէյ Քօլըսօվի ձեռնարկին հետ։ Պէտք է աշխաորմ դանոնք իրարու կապել։ Ուրեմն րոլոր քննուԹեանց արդիւնքները պէտք է
կեղըոնացուին, եւ ըոլոր տեղեկուԹիւննեըր իրարու մօտ բերուին բաղդատուԹեան

Սակայն որոշ է որ Իվան Մինսկին, որ Թէեւ լու լրտես մըն է, չունի այս կեղըոնացանան անհրաժեշտ իմացականու –
Թիւնը, իշխանուԹիւնն ու դատողուԹիւնը եւ այս ըննական ուսումնասիրուԹիւնը կը
կարօտի մեԹոտի մը:

POL VOLBLERUL

(Tup.)

հրեն հոմձև։ Տրեւս հոմձև։

ԳԼՈՒԽ Ա.

9. 6034 46. 2044

Պ. Եօֆէ վերստին կարդաց Հեռադրին առաջին նախադասութիննը:

Ո՛չ մեկ տարակոյս նախադասութիւնը նոյնն էր ։Ուրեմն հեռադրին թարդմահութեան մեջ սիալ մր եղած ըլլալու էր ,
թեև հոէն Շումովը , սովորաբար չէր սըխալեր , բայց վերջապես աշխարհի մեջ
ամեն մարդ սիալական է ։

Պ. Եօֆե դուրս հանելով բնադիրը, որ ատ օրինի, Թարդմանութեան հետ դրնկառեղով մը կապուած էր, անձամբ ծածկարիրը կարդաց իր հեռադրական կանոնադիրջին միջորաւ:

իույն Շումով ընտու չեր սիսալած : Ամեն Թագին դողութեան միջեւ :

Z. B. T.

MULLERO - FUEUL - Z. B. A. Upope խում բի ժողովը այս Չորե բչարթի իրի կուն, ժամը 20.30ին սովորական հաւա քատեղին :

CUNCLULULAR

Տեսինի եկեղեցույ վարչութիւնը չնորհակալութեամբ ստացած է Պը. Քերովրէ Մանուկեանի յուղարկաւորութեան առ թիւ, փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուկրները .__

Դաւիթեան ընտանիք 100 ֆր., Միջայէլեան ընտանիք 20, Տէր եւ Տիկին Սերճուան Շերպեթենան (Իսի լէ Մուլինոյեն) ննջեցեայի խնամին, Տէսինի եկեղեցիին, դպրոցին, Կապոյա Խաչին, Նոր Սերուևդին, ինչպես նաեւ «Ցառաջ»ի բարդաւանման համար 50ական ֆր.:

ԻՍԻԻ ՀԱՑ ՄՇԱԿՈՑԹԻ ՏՈՒՆ

Գրադարանը բաց է Շաբաթ օրերը ժամը 16-19 և Կիրակի օրեր՝ ժամը 10-12:

CANNES

Luranh L OPAUSAUFE

Եօթր սենեակնոց առանձին տուն մը, պարտեղով, խոհանոց, բաղնիք, քապինէ տր թուայէթ, ամէն յար մարութիւն (հեռաձայն եւայյն) ։

Մանրամասնութեան համար դիմել «Ցառաջ»ի:

ternuterne orc

UUPUL3LP UL2

կազմակերպութեամբ Հ. 3. Դ. Շրջ. կոմիտէի

Կիրակի, Յուլիս 28, ամ բողջ օրը, Վալապրի անտառը Պատուոյ նախագահութեամբ Ф. Լ իօթոյի, Կարտանի քաղաքապետ

> Կը հախապահե՝ S. ԹԱԴՈՑԵԱՆ 4ր խոսին՝ 8. ՊԱԼԵԱՆ եւ Ժ. ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ

Գեղարուեստական նոխ յայտագիր՝ երգ, արտասանութ-իւն, հայկական պարեր պուլի մրցում, մանկական խաղեր, ցուցադրութիւն... Հայկական եւ Եւրոպական նուագ ու պարեր մասնակցութեամբ

ARMENIAN'S SUN SHINE

փարիցեան նուագախումբին

Ճոր պիւֆե, խորոված, թապուլէ Մասնաւոր Հանրակառ քեր կը մեկնին արուարձաններէն

Առաւօտեան ժամը 9ին պատարագ կը մատուցուի ի յիչատակ Համայն Հերոսներուն է Կր մասնակցին Տէր Շահան Տէտէեան եւ Տէր Նչան Գույում ձեան քահ ներ է

Մարսէյլ ջաղաջի համար վարձուած է հանրակառը, որ կր մենի Յուլիս 28, Կիրակի ժամը առաւօտեան 7.30ին Ա. Քէօսէեանի խանութին առջեւէն։ Նախապէս երթեւկի տոմսակները ապահովեցէջ դիմելով Պր. Ծերիկեանի դրախանութը՝ Ռիւ տէ Տոմինիքէն եւ Ա. Քէօսէեանէն Սթիւտիօ Ռեքս, 2 Ռիւ Պերնար Տիւպուա:

4. F. C. U.

Զուիցերական Իրաւավիճակ՝ Լօգան

կը խնդրուի յարգոյ Հասարակութենին ու պատկան մարմիններէն նկատի ունենայ որ ամառնային արձակուրդի այս հղանակին , Հ. Բ. Ը . Միու Թեան Ջուիցերական Իրաւավիճակով Ընկերակցութեան Գրասենեակը՝ Լօզան, փակ պիտի մայ այս տարի՝ Օղոստոս 5էն Սեպա. 2:

> ԴԻՒԱՆ ՎԱՐԻՉ ՄԱՐՄՆՈՑ ԱՐՁԱԿՈՒՐԴԻ ԱՌԹԻՒ

4003bh PAPALUAL Phy

Արձակուրդի առնիւ, հայեի փոփո խութեան դիմումները պէտք է ըլան ԳՐԱԻՈՐ, փոփոխու Թենկն 3-4 օր առաջ, տալով Հին եւ նոր հասցէները եւ կցելով 5 \$1.6 46 மாரியதியடுமாடி :

Վարչութիւնս ցաւով կը յայտնե սա կայն թե արձակուրդի առթիւ, հասցեր ոչ մ էկ փոփոխութիւն կ'ընդունի իՏԱԼիՈՑ համար, ուր թղթատարը չատ աւելի անկանոն բլլալով քան Ֆրանսա, կարելի չ դուհացում տալ բաժանորդներուն։

ՎԱՐՉՈՒԹԻԻՆ «BUAU.2»ի

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Կապոյա Խաչի Լիոնի մասնաձիւրի տարեկան պարահանդեսը Շարաթ Նոյեմբեր 9ին, Շարպոնիկոի չքեղ սրահներուն մկչ:

ԱՐԱ ՊԱՐԹԵՒԵԱՆԻ երաժչտական յիոնամեայ գործունկութեան նուիրուած ցերեկոյթ, Սալ Կավօ, Դեկտեմբեր 15/6, դեղարուեստական ձոխ յայտադրով:

Imprimé sur les Presses DU JOURNAL «HARATCH» 83, rue d'Hauteville 75010 Paris

FUSAHUT L...

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՆՈՐ

AUTUPUS UP

(Հայկ. Տնօրէնութիւն)

CAPPADOCE

3, Rue Marivaux

(derrière l'Opéra-Comique, Métro Richelieu-Drouot) Tél. 742-83-65

በՒՐ ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ՋԵՐՄ ՄԹՆՈԼՈՐՏԻ ՄԸ ՄԷՋ, ԿԸ ԳՏՆԷՔ ՃՈԽ ՃԱԾԱՅՈՒՑԱԿ եւ յատուկ ճաչեր իրիկունները:

ԵՐԵԳՇԱԹԻ — «Մանթր» ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ — «Լահմաճուն» ՈՒՐԲԱԹ — «Սու պեօրեկ»

ԲԱՑ Է ԱՄԷՆ ՕՐ ԲԱՑԻ ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻԷՆ

Հ.Ց.Դ. ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻ FULULANHU

SUPEYUL FULUANEUL

Օգոստոս 1էն 30

AGDE

Camp du Nor Séround - Zmugt .-Chalet St. Mathieu - Route de Bessan 34-Bessan (Hérault — Tél. (67) 94-10-52

Արձանագրութիւն Երկուչաբթի իրիկուն ժամը 18.30էն 20 եւ Շարաթ ժամը 175% 19 Հայ Մ չակոյթի Տուն

17, Rue Bleue, PARIS (9e) — (Départ collectif de Paris)

Կեգրոնական եւ Հարաւային Ֆրանսայի համար դիմել Նոր Սերունդի խումբերուն Գինը. Մէկ ամսուան համար 750 ֆր.: 14 օրեն աւելի՝ 29 ֆր. օրը, 7էն 14 օր՝ 32 ֆր. օրը, 7 օրէն պակաս՝ 35 ֆր. օրը։

ձամրու ծախքը՝ յաւելեալ։

Disgues VOGUE

Le plus renommé producteur de disques Arméniens Folkloriques, religieux, de musique Symphonique

réalisés par

Ara BARTEVIAN

FOLKLORE, ORCHESTRE et CHŒURS

526 CHANTS ET DANSES D'ARMENIE ET DU CAUCASE

527 ARMENIE, chants et danses

516 REFLETS D'ARMENIE, chants et danses

ARMENIE IMMORTELLE

596 PROMENADE EN ARMENIE

SOIREE ARMENIENNE

30152 CHANTS ROMANTIQUES ARMENIENS

30240 LEGENDES D'ARMENIE

30211 DOUZE DANSES ARMENIENNES

409 LE THAR (par Garékine)

182 LE CAUCASE

Musique Religieuse

442 MESSE, d'après Ekmalian

451 MESSE, d'après Komitas

454 TRESORS DE LA LITURGIE ARMENIENNE, Vol 1 547 TRESORS DE LA LITURGIE ARMENIENNE Vol 11 (Cantiques de Pâques et de Noël)

Musique Symphonique

20176 Quatre pièces symphoniques 714 AU FIL DES SONGES (huit pièces) par l'orchestre des concerts Colonne 790 DEUX TRIOS, pour flûtes, Clar., Piano, Harpe

En vente chez l'auteur, 14, Rue Petit, Paris 19 — Tél. :208-99-22 Prix 30 Frs. Envoi contre remboursement, Frais en sus.

Demander le cataloque détaillé

ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ

ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԷՐ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ nraun-contestit

Հայ Բարեզործական Ընդ4 . Միութեան Նուպարեան Մատենադարանի *վարչու* -[ժիւնը՝, առ ի գիտութիւն կը հաղորդե ընթերցասէր Հասարակութեան թէ՝ ընդա ռաջելով Արտասահմանի եւ տեղւոյս ուսումնասիրողներու փափաքին, որոշած է Մատենադարանը բաց պահել Օգոստոս យាវី មាក វ៉ា :

Հետեւաբար Մատենադարանը փակ պիտի մնայ Սեպտեմ բեր ամսուան ընթացքին տարեկան արձակուրդի առիթով ։

Հասցէ - Նուպարեան Մատենադարան

11, Սքուար Ալպոնի, Փարիզ 16րդ

Երթեւեկի Համար իջնել Մեթեր Փասի

«SUILUX»Þ ԸՆԹԱՑԻԿ ԱԶԴԵՐՈՒ ՆՈՐ ՍԱԿԱԳԻՆ

Umhmqn 100 фр. Lagbhulighum 40 фр. **Ցաւակցութիւն** 20 фр. Փոխան ծաղկեպսակի 20 фр. Lupuliff, liquiumif 40 фр. Tlinelin. 40 фр. կը փնտռուի 20 фр. 4'niqnih 30 фр.

Այս գիները մէկ անգամ հրատարակելի եւ սովորական ծաւալով աղդերու համար են, չորրորդ էջ։ Կանխիկ վճարումը պարտաւորիչ է Առեւտրական եւ այլ ազդերու մասնաւոր պայմաններու համար,

գիմել՝ Թերթին վարչութեան:

200 PC CUPPH 30 PL PU 24 MERCREDI 24 JUILLET 1974



0 Ր Ա Թ Ե Ր Թ ՀԻՄՆԱԴԻՐ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ HARATCH

LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OGCEDENTALE
Directrice: ARPIK MISSAKIAN

83, RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS

- Tél.: 770-86-60 — Fondé en

C. C. P. Paris 15069-82

Fondé en 1925 R. C. Seine 57 A 2731

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա Տար 150 ֆ Վե Արտասահման Տար 175 ֆ Հ

Վեցամսեայ Հատո 80 фр. 0,90 ф.

50ቦዓ ያԱቦት — ԹትՒ 13·071

LE NUMERO 0,90 F.

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

50° ANNÉE - N° 13.071.

ԽԱԽՈՒՏ ՀՐԱԴԱԴԱՐ ՄԸ

ውበተተዋርር ቡሆትሀ4በԾሀԾ ԵՆ ՀԱՑԿ. ԴՊՐՈՑԸ

ታርጌሁሁ ታበጊበՎር

entrates brow unur by

վերադարձող առաջին գրօսաչրջիկներն են, որ կը նկարագրեն կիպրոսի սեւ օրեըը։ Նիկոսիոյ Լետրա պանդոկեն է նաեւ որ լրագրողները հետեւած են կռիւներուն։ மேறாடு வர, கமுழ்புயடார கொடிழ பிறுրաչուներ կ'իջնեն եւ կր միանան գօրքին որ ցամաջ ելած էր Քիրենիա։ Թուրջերը, կրոէ իսրայելացի Թղթակիցը, 10 Հազար դինուսը ցամաբ հանած էին։ Կորւներ աեղի ունեցած են պանդոկին շուրջը, բայց միայն գինուորական նպատակները չեն որ Թուրքերու Թիրախ եզած են ։ Ամերիկհան Եունայթըտ Փրէսի Թղթակիցը կ'ըոէ թէ յոյն - կիպրական ոստիկանութեան կեղրոնատեղիին սահմանուած Թրջական ռումբերը Հայկական դպրոցի մր վրայ ինկած են (եթե չենք սխալիր Մելքոնեան վարժարանն է) եւ դպրոցը կրակ առած է։ Թղթակիցը կ'ըսկ թե դպրոցը թեև փակ էր անառուան համար բայց Թրքահպատակ հօթը հայ ուսանող հոն կը բնակեին։ Չի կրնար ըսել սակայն թե դոհ կա⁰յ:

ինթերնեշընըլ Հերբլաի մէջ, արձա –
կուրդի մէջ եղող լրագրող մըն է որ կը
նկարադրէ Թրջական ցամաջահանումը.
«Թուրջ նաւերը կրակ կը տեղացնէին Քիբենիայի վրայ եւ առանց խարուԹեան կը
ոմրակոծէին պանդոկները, չէնջերը, ամէն ինչ։ Դիակները կուտակցուած էին
ձամրաներուն վրայ։ Հրդեհներ կը ծա –
դէին ամէն կողմ, գորս կը վառէին ռում–
բերը եւ նափալմը»:

Ընդհանուր ձևւով պետք է ընդունիլ 65 մամուլը, նկարադրելով Հանդերձ Թըր ջական վայրադու թիւնները, չի դատա պարտեր : Կը բաւէ նաեւ որ Յունաստանի վարչակարդը ֆաչիստ ըլլայ, որպեսդի աղէր ոճ րախնրահանաևան «Ղուրարար վայրավութեանց» մասին խօսի, մոռնալով կամ գիտակցարար անտեսելով ԹԷ Թուրերոյ վանչականեր ան շատ ժբղակնաա լայի չունի եւ թե վարչակարգի հետ քիչա կապ չունին ամ էն տեսակի վայրադունիւնները։ Բայց պարզ է որ մամուլը «թրգասեր» կը թուի նաեւ այս հարցին մել եւ ջանք կայ, որ Թուրջերուն «սիրար չկոտրեն» : Ցոյները բողոք ալ ներկայացուցած են Ապահովութեան խորհուրդին որպեսսի Թուրջերը վերջ տան «ցեղասպարունեար» հայն ոչ ոծ հատ ին ջարնարայ այս կէտին վրայ: Եւ ըսել ԹԷ մեր մէջ ղեռ ղարմացողներ կան որ 1915ի ցեղա ոտարունիւրը չի դատապարտուիր...:

Ֆամակուսթայի պանդոկի մը քսան Կրսաչրջիկներ մեռած են եւ 16 Հոդի ալ վիրաւորուած , դոհ թերքական ռմբակոծութեանց ։

X

Գալով Հրադադարին, մինչ ՄԱԿի համար կը դործադրուի, անդլիական աղթեւրները կը պնդեն որ Հոս – Հոն կռիւները կը չարունակուին։ Ամէն պարադայի մէջ, դեռ Երկուչարթի կէսօրէ ետը, Թուրը վայրաչուներ Կիպրոս եկած են։ Արդէն Թուրջերը վճռած են իրենց դրաւած տեղերէն չչարժիլ, ընդՀակառակն աւելի տեղաւորուիլ։ Էնէվիթ յայտարա-

րած է Թէ Քիրենիա Թուրքիոյ կը պատկանի եւ Թէ Անդարայի դլխաւոր նպատակն էր արդէն՝ ծովին վրայ կայան մը տպահովել։

Յոյներու մօտ, Հականդլիական դդա – ցումները աւելի չեչտուած են եւ երիտասարդները, յոյն Թէ յոյն-կիպրացի կը պոռան «Անկցին Անդլիացիները որ Կիպրոսը Թուրջերուն ծախեցին»:

Երկուչարժի ու նաեւ Երեջչարժի առառւ չատ խսսուեցաւ պետական հար –
ուտծի մր մասին Ցունաստանի մէջ բայց
Աժէնջի կառավարուժիւնը հերջեց։ Հաւանական կը ժուի սակայն ժէ բան կ՝անցնի – կը դառնայ Սելանիկի ու նաեւ
Աժէնջի մէջ, ջանի գօրջի չարժումներ
նկատելի են։ Ամէն պարադայի մէջ այս
է պատճառը, որ Երեջչարժիչն Չորեջ –
չարժիի յետաձդուի Ժընեւի ժողովը, որ
մէկ սեղանի չուրջ պիտի հաւաջէ Անդ –
լիացի, Ցոյն եւ Թուրջ։

fully up snynd

ՆԿԱՐԻՉ ԼՈՒԻ ԹՈՒՇԱԿ մեռաւ առջի օր, 81 տարեկանին։ Նկարչուժենկ դատ, աշխատած է նաեւ ժատրոնի համար, մանաւանդ Տիւլէնի, Ժուվէի եւ Պաժիի հետ։

ՅՈՐԴԱՆԱՆԻ վարչապետը առաջարկեց, որ Եգիպաոսի, Սուրիոյ եւ Յորզահանի Արտաջին նախարարները, ինչպէս Պաղեստինի Ազատագրութեան կազմակերպութեան ներկայացուցիչը խորհրդակ ցութիւն մր ունենան ներդաչնակելու համար Արաբներու դիրքը Մերձաւոր Արեւելթի խաղաղութեան խորհրդաժողովին : Դէտերու կարծիքով Պաղեստինցիք պիտի մերժեն Յորդանանի առաջարկը։ Թել Ավիվի մէջ Իսրայէլի վարչապետը կրկին պնդեց, թե Ժընեւի խորհրդաժողովը դաղանի խոսակցութեանց ընոյթ պետք է ունենայ ։ Իսրայէլ պիտի բանակցի միայն արար կառավարութիւններու հետ ։ Իս րայելի վարչապետը կրկին դեմ արտա յայտուեցաւ պաղեստինեան անկախ Պեաու թեան մր ստեղծումին՝ Իսրայելի սահմանին կից:

ԵԳԻՊՏՈՍԻ եւ ամերիկեան ջարիւզի երեջ ընկերութիւններու միջեւ Համաձայնագիրներ ստորագրուեցան։ Ամերիկեան
ընկերութիւնները ջարիւզաՀանջերու Հետազօտութիւններ պիտի կատարեն Սուէզի
ծոցի, կարմիր ծովի եւ Նեզոսի Հովիտին
մէջ։ Եգիպտոս իրեն կը վերապահէ գրտնուած ջարիւզին եւ ընական կազին աւելի
ջան 80 տոկոսը։

ԵԹՈՎՊԻՈՅ կայսրը նոր վարչապետ մը նչանակեց ։ Մաջոնէն կը փոխարինուի Իմրույով ։

ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ՇՈՒԿԱՆ Հաւանաբար 50 Հաղար Թոն միս ծախէ ԽորՀ․ Միութեան։ Պայմանադիրը կընայ ստորադրուիլ յա -

በኮժቴቦር ԴԷՄ ԴԻՄԱՑ

ԿԻՊՐՈՍ

Ոստիկանութիւն — 300 հոդի։

Ազգային պահակախումբ — 18 000 գինուսը (ասոր մաս կը կաղմեն 650 յոյն սպաներ) ։

Միւս կողմէ, 1960ի Համաձայնադիրով Թուրջիա, Յունաստան եւ Անդլիա գին – ուորական ուժեր Հաստատած են կղղիին մէն:

Ցունաստան — 950 Հոգի:

Թուրքիա — 1500 զինուոր եւ 8000 կամաւոր, որոնց պարտականութիւնն է պաչտպանել Թուրջ փոջրամասնութիւնը։ Անգլիա — երկու կարեւոր կայաններ ունի, մէկը՝ Տրհեջելիայի եւ միւսը՝ Աջրոթիրի մէջ։ 8000 զինուոր կայ։

Վերջապես ՄԱԿը 1964են ի վեր 2.190 կապոյա սաղաւարտաւոր ունի եւ 153 թադաթային ոստիկան:

อกหวนบรนว

(Անդամ Ատլանտեան՝ Ուխտի)

Բանակի գինուորներու ընդՀանուր Թիւն է 160·000: Պահեստի զինուորներու Թիւր 200·000 կր նկատուի։

Ցամաջային ուժեր — 120.000, դին ուոր, 650 հրասայլ՝ օժտուած հրթիռներով։

Նաւատորմ — 18.000 հաւաստի : Նաւատորմը ունի ի մէջ այլոց 9 խորտակիչ եւ 7 ընդծովեայ :

Օդուժ — 22.000 օդանաւորդ։ 225 օդանաւ, որու մաս կը կազմեն ոմ բաձիգհալածիչներու եօթեր եւ հալածիչներու չորս օդանաւախումբեր։ Օդանաւերուն մեծ մասը ամերիկեան է, Միրաժները Ցունաստանի դեռ յանձնուած չըլլալով։

երեք բանակներն ալ օժտուած են Հրը-Թիոներով:

ውበՒቦዳኮԱ

(Անդամ Ատլանտեան Ուխտի եւ Սենթոյի)

Բանակի զինուորներու ընդՀանուր Թիւն է 455·000: Պահեստի զինուորներու Թիւր 800·000ի կը Հասնի։

Ցամաքային ուժեր — 365.000 դինուոր, 1400 Հրասայլ, Հրթիռներու օժառւած դումարտակներ։

Նաւատորմ — 40.000 հաւատաի։ Նա – ւատորմը ունի 14 խորտակիչ եւ 15 ընդ– ծովեայ։

0 дил 4 — 50.000 одинилира, 280 оди-

ռաջիկայ չարաժներուն, իսկ առաջումնեըր կընան սկսիլ այս աչնան։ Արդէն նոյն ջանակուժեամբ միս դրկուելու վրայ է Խորհ. Միուժիւն, նախօրօք կնջուած պայմանադրուժեամը մը։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ մէջ իր Հրաժարականը տուած է Էրնսթ Աիսընպախ, որ ԽորՀըր-դարանին Արտաջին յանձնախումբին տեղեկատուն էր ֆրանջեւդերմանական իրա-ւական պայմանագրութեան Համար։ Ա –սիկա արդէն յաղթանակ մը կը նկատուի Դիթ Քլարսֆելտի Համար։

ԼԵՆԻՆԻ չջանչանը ստացած են խորհրդային այն երկու աստղանաւորդները, որոնջ «Սոյուդ-14»ի մէ(երկու չարախ անցընելէ ետջ, առանց դժուտրուխետմը երկիր վերադարձան ջանի մը օր առաջ։

նաշեր, որոնց մաս կը կազմեն ոմ բաձիդ-Հալածիչներու ինը եւ Հալածիչներու մէկ օդանաւախումբեր։

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ 6ՐԴ ՆԱՒԱՏՈՐՄ

Միջերկրականի ամերիկեան նաւատորմը ունի 40 ռազմանաւ, որուն երկուջը՝ օղանաւակիր, ասոնցմէ դատ երեջ ընդ ծովեայ ալ կայ։ Ձինուորներու Թիւն է 21 Հազար, որուն 2000ը՝ մարինզներ։ Կայաններ ունի Իտալիա, Ցունաստան, Թուրջիա եւ Սպանիա։

ԽՈՐՀՐԴՐՑԻՆ ՆԱՒԱՏՈՐՄ

Դժուար է ճչղել Միջերկրականի խորգրգային նաւատորմին ուժը, որովհետեւ միչտ կը փոխուի։ Քսան ռազմանաւ, ոբուն մէկը՝ Թռանակիր։ Մօտ վեց ընդ ծովեայ կայ։

8በ85 ԵՒ ԹՈՒՐՔ

ՀԻՆԳ ԴԱՐՈՒ ԱՐԻՒՆԱԼԻ ԲԱԽՈՒՄՆԵՐ
————————

Հինը դարու արիւնալի բախումներ տեղի ունեցած են Թուրքերու եւ Յոյներու միջեւ, այն օրէն ի վեր, երբ Թուրքերը դարձութիւնները.—

1453.— Սուլթան Մեհմէտ Բ. կը դրաւէ Կոստանդնուպոլիսը եւ դահընկէց կ՚ընէ Բիւզանդիոնի վերջին կայսրը՝ Կոնստանդին ԺԱ.ը։ Այս ձեւով Յունաստան Թրջական տիրապետութեան կ՚ենթարկուի։

1821 Մարտ 23 — Թուրքերու ղէն յուհական ընրոստունիւնները ծայր կուտան։ 1822 Յունուար 13 — Ադդային ժողով մը անկախունիւն կը Հոչակէ եւ վարչապետի պաշտոնը՝ կը յանձնէ Ալեջսանդր Մավրոքորտաներյի։

1822 Յունիս 19 — Թրջական նաւատորմը կը խորտակուի Քիոսի ջրանցջին մէջ, Կոնստանդին Քանարիսի կողմէ:

1827 Յուլիս 6 — Լոնտոնի խորհրդաժողով Անգլիոյ, Ֆրանսայի եւ Ռուսիոյ միջեւ, վերջ տալու համար պատերազմին։

1829 Հոկտեմբեր 20 — Նավարէնի ճակատամարտը։ Մեծ Պետութիւնները գինու զօրութեամբ կը պահանչեն Յունաստանի պարպումը Թուրջերէն։

1829 Սեպտեմ բեր 14 — Մինչ ռուս բանակը Կ. Պոլսոյ դուռներուն առչեւ կը դանուի, Սուլթանը կ'ընդունի Յունաս – տանի անկախութիւնը, ճչդուած Լոնտոնի դաչնադրով:

1832 Մայիս 11 — Լոնտոնի խորհրդաժողովը Յունաստանի անկախութիւնը կը հռչակէ։

1897 — ՅոյնեւԹուրք պատերագմ Կրետէ կղզիին Համար։ Յունաստան կ՚ընդունի կղզիին ինչնավարուԹիւնը։ Թուրջերը
կղզիէն կը Հեռանան 1898ին։

1911 - 1912 — Մակեդոնիոյ Համար պատերազմ Թուրջերու եւ պուլկար սերպ - յոյն միացեալ ուժերու միջեւ։ Պալջանեան դաչնակիցներու յաջողու -Թիւնները Յունաստանի իչխանուԹիւնը կը Հաստատեն կեդրոնական Մակեդոնիոյ եւ կայսրուԹեան Հարաւային սահմաններուն վրայ։

1921 — Յունական յարձակում Անատոլուի վրայ։ Քեմալական ուժերը պար –
տուժեան կը մատնեն եւ կը դրաւեն արեւելեան Թրակիան։ 1923 Յուլիս 24ին
Լօգանի խաղաղուժեան դաչնադիրի կընջում, որով կը կարդադրուի բնակչու –
ժեան հարցը վերոյիչեալ չրջաններուն
մէջ։

1933 — Բարեկամութեան Համաձայնադիր Թուրջիոյ եւ Յունաստանի միջեւ։

1960 Օգոստոս 16 — Նիկոսիոյ Հա – մաձայնագիր: Յունաստան, Անգլիա եւ Թուրքիա կ'երաչխաւորեն Կիպրոսի դո– յավիճակը, այսինքն` անկախութիւնը:

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ՄԵՆՔ

Թուրքիոյ հանդեպ հայ ժողովուրդի գիրքն ու վերաբերումը առարկայ չեն որեւէ ներքին տարակուծութեան:

Եթե Խորգ. Միութենեն մեր պահանջներուն եւ ակնկալութեանց նկատմամբ ըստ Լուժեան Թէ ձեւի տարբեր կեցուածը ունին հայ քաղաքական կազմակերպու-Թիւններ, Թուրքիայեն մեր պահանջները առարկայ չեն որեւէ վերապահութեան։

Հանրապետական Թուրքիա իրրեւ չարունակութիւնը օսմանեան Թուրջիոյ, յափչաակած է հայկական հոգերու մեծ մասը՝ տեղահանութեան ու ջարդի միջոցաւ դատարկելով գանոնը ընիկ եւ իրաւտաեր ժողովուրդեն, հայկական հարցն ու հայ դատը չքացնելու նպատակով դիմելով ցեղասպանութեան, ապա նաեւ խարև չդնելով միջոցներու մէջ՝ որպեսգի Հայութիւնը պահանջատերի իր հանգա մանթը եւ իրաւունջները չկարենայ իրագործել նաեւ այսօր ու ապագային:

Սեւրի դաշնագիր, Ուիլսընեան սահման_ ներով Հայաստան, — ահաւասի՛կ հողային տարածութիւնը այն Հայրենիջին՝ որ

Աւելորդ կը նկատենը Թիւեր եւ աչխարհագրական պատկերներ ներկայա ցնել, երբ Հայութիւնը՝ ամեն տեղ եւ ամեն առներ, միահամուռ՝ դանոնը լիչատակած ու յեղյեցած է յանախ : Պիտի յիչատակե եւ պիտի արծարծե անկարտ, եթե նոյնիսկ դիտակցի թե մեծե՛ր ու վուրրեր, հաւասար անտարբերութեամր, Թուրքիոյ բարեկամութիւնն ու չահակ ցութիւնը աւելի թանդ կր նկատեն իրենց Համար՝ քան չրնունքներո'վ փառաբանուած... արդարութերւնը, ազդերու աղդային դերիչիանութեան իրաւունքը, մարդկային թե հաւաքական աղատու -[ժիւնները:

Past month plant mut, min mulitari, որ Միացեալ Նահանդներու, Քանատայի, Ֆրանսայի, Իտալիոյ, Ճափոնի եւ բագif wife for it is the state the state of the ի յայտ բերուած անտարբերութիւնը անբարհացակամութիւն , խոստումներու դրժում եւ իրենց իսկ դաւանած սկզբունքներուն հանդէպ դասալքութիւն կր նկատենք. չահակմորութիւն եւ կեղծիք կը դանենը այն վերաբերումին մէջ՝ գոր ցոյց աուած են անոնը ցարդ : Սակայն չատ աւելի գատապարտելի կը համարին, Պիդատոսեան այն կեցուած թը, դոր յիսունկ աւելի տարիներէ ի վեր ցոյց կուտայ Works. Միութերւնը՝ հանդեպ Հանրապե աութեան մը, որուն արտաջին ներկայացուցչութիւնը իրեն վերապահուած է, յանձին Արտարին նախարարութեան։

Մեր Հասկացողութեամբ, Թուրբիայէն Հայկական պահանջներու Հարցը լուծում uting & quit zusunppaneng papap dh-

ծերու եւ Միացեալ Ազգերու կազմակեր-யுள் செய்ய சய்பய முயியம் செயியக்குமாட் թեամբ, որպեսգի կարելի ըլլայ Միջին Արեւելքի մէջ խաղաղութեան եւ բարե նպաստ Համակեցութեան «կամուրք»ի մր վերածել հայրենիջը եւ ոչ կռուախնձորի. Justif Uphetief of Uphednemel, Noտաւոր թե հեռաւոր բոլոր ժողովուրդ ներու հաւասար վստահութիւնը՝ դառնալով գործակցութեան ու ներդաչնակ կեանքի գօտի մր, գերծ՝ Հակամարտ ուժերու ազդեցութենկն:

Միակողմանի որեւէ կարդադրութիւն, մերօրեայ քաղաքական իրադարձութեանց մ էջ, կրնայ Թերի եւ խոցելի մնալ:

Սակայն մեր դատի հիմնական դժուարուժիւնը կուգայ անկէ՝ որ, իրաւականօրէն եւ միջազդայնօրէն, նոր նկատառման արդելքը կը բխի նոյնինքն ԽորՀ. Միութեան անտարբերութենչն։

- Թուրջիոյ ընծայելով այն երաչիլիբը՝ թե «ներկայ թուրք Հանրապետու թեան հողային ամբողջականութիւնը կր ճանչցուի խորհ . Միութեան կողմե, եւ թե խորհրդային որեւէ Հանրապետութիւն ո'րեւէ պահանջ չունի Թուրքիայէն»՝ ինւքնին կը փակէ համրան որեւէ արծարծում ի, անկախարար այն միւս իրողու թենեն որ այժմու Խորգ. Հայաստանի արուրով խորքու փառատիար իհաւուրնեն ունեցող Խորգ. Միութիւնը Երեւանի անունով նման որեւէ պահանջ չէ ներկայացուցած պատկան Ազգերու Ժողովին։

Անչուշտ չի վրիպիր մեր յիչողունենկն այն աղմուկը, գոր ստեղծեց Մոսկուա 1943 தி மிழியு கடி 1946 , சொடியு திய திய յին պահանջներու հա՛րց յուղելով, ի հաչիւ... Վրաստանի։ Բայց այդ մասին the neglip houly shifu:

Փասան այն է, որ Արեւելը թե Արեւմուտը՝ միջադգային եւ միջպետական իրենց չահերուն հետ հաչա չեն նկատեր աղգային քաղաքական իրաւունքները հայ ժողովուրդի, նաեւ հայկական հողերու վերակցումի, ու Հայութիւնը՝ ամ էն տեղ, գործնական լուծումի ուղիներուն մէջ յողնելէ աւելի, իր դատին էութիւնը եւ հիմունքները անվտանգ պահելու, ցանոնք համաշխարհային հանրային կարծիքին ծանօթացնելու ճիգը կ՝ընէ, *միանդամայն* չեչաելով որ ցոյց արուած վերաբերումները զինք յուսահատութեան եւ համակերպումի չեն կրնար մատնել. հայ ժողովուրդը վճռականօրէն հետամուտ պի_ տի ըլլայ իր իրաւունքներու հատուցումը ձեռք բերելու՝ որքան ալ պայքարիլ ու սպասել հարկ բլլայ:

Մ, յո պայմաններուն մէջ մեր դիրջը՝ հանդեպ Թուրքիոյ, ի հայիւ մեր կայանաւորուած Հողերու վերադարձին անգի... ջող պահանջատէրի *դերն է, անդադրում* աշխատանքը աշխարհի պետական եւ քադարական չրջանակներուն մօտ ու յատ կապես ՄԱԿի անդամ եւ Մեւրի դաչ պատա Հայ Գատի լուծման :Թուրջիա պէտը է աայ հաշիւր ցեղասպանական իր ոճ-

JUSEPUSU եՒ ԲԱՐՈՐՈՒԹԻՒՆ

Միջազգային բաղաբականութիւնը ներկայիս այնքան ընդարձակած է իր տարողութեան Հորիդոնները, որ ամենայետին երկիրն ու ամ էնէն մոռցուած ընկերու -Թիւնն անդամ ուղղակի Թէ անուզդակի մասնակից են անոր հոլովոյթին։ Մէկ օրէն միւսը այնպիսի կացութիւններ կը ստեղծուին, ուր դերակատար Հանդիսա ցող ազգը կամ Պետութիւնը չուտով աչխարհահոչակ ծանօթեացում կր ստանայ եւ միջազգային քաղաքականուներնը վարող « մեծերը » կամ գլխաւոր Պետու -Թիւնները կը սկսին զրագիլ ստեղծուած այդ նոր կացութեան լուծումով: Մյա պիսի օրինակ մըն էր Փաջիստանի պարագան, որ իր անկախութենեն չուրջ քսան տարի ետք երկու մասի բաժնուհдше: Ве шупор дазпеврей певр впр врկիր մը, նոր պետականութեամբ եւ աղգութեամբ, որ կր կոչուի Պենկյատել եւ

Միջադդային քաղաքականութեան եւ ստեղծուած նոր կացութիւններու կար դադրութեան եւ լուծումի կապակցու թեամբ, հիմնական երկու միջոցառումներ դոյութիւն ունին. - Պատերազմ եւ բա-

որ նախապես ոչ ոքի ծանօք էր։

րօրութիւն:

Գոյունիւն ունին երկիրներ, որոնք Հարցերու եւ կացութիւններու գործա գրութեան համար կը դիմեն պատերադմական միջոցառումներու : Գոյութիւն ունին նաեւ նուաղ Թիւով այլ երկիրներ, որոնք կր Հաւատան բարօրութեան միջոցառումներուն:

Պատերազմական միջոցառումները արրամարանօրէն միչա եղած են աւելի մեծածախա: Անոնց ընթացքն ու արդիւնքը անորոշութեամբ յատկանչուած է։ Պա տերազմի դիմելով, որեւէ երկիր վաանդի կը ձեռնարկէ, իր հարցերու կարգադրութեան Համար։ Ու այս վտանդին պատ-Տառելիք վնասներն ու ծախրերը կարելի it bound Sympton hand Sommenn happynd նախատեսել։ Հետեւաբար, պատերադմի պարազային, իրրեւ լուծումի միջոցա ոում, Պետութիւնը պետը է նկատի աո-

րին, հատուցումը ընկ իր պարաքերուն եւ վերադարձնե Հայապատկան բոլոր Հողերը։ - Բարեկամութիւններու Համար նախապայման է բարի կամեցողութիւնը՝ դարմանելու գործուած որեւէ չարիք, ապա՛ միայն ակնկալել որ... «մոռցուն անցեալը» ։

«20.8067.b.R»

նե հետեւեալ տուեալները. - մարդկային կորուսաներ եւ աղէաներ, սպառագիման ծախ քեր, ստացուած քներու քանդում պատերազմ մղելու Համար տեղական աղդային իւրայատուկ շահերու անտեսում ումանույիը հանովարարի վատկանում կամ բարելաւում , երկրին , վարչաձեւին կամ գոյավիճակին ակարացումը կամ ուժեղացումը, Թչնամիին ձեռք բերելիք տ անաժայի նահոմունքիւրոբերը ու շուտին։

Մ.յս բոլոր տուեալներուն, ինչպես հաեւ յալելեալ ուրիչ նկատառումներուն, ախ Հրաժելաօրեն եւ ամբողջական կերպով պետք է դիտակցին խնդրոյ առարկայ երկիրները։ Սակայն, խորջին մեջ յրոտակ եւ վստանելի, այլ եւ ընդհանուրին կողմ է ընդունուած, ոչ մ էկ ձեւի միջոց դոյութիւն ունի պատերազմեն յառակա նուլիք ընդ հանուր վնասները հայունիու և արժեւորելու համար:

Միւս կողմ է, մասամ ը ընդունուած է թե պատերազմական ծախջերը կարելի <u>է</u> օգտագործել ի նպաստ երկրին անտեսութեան, անոր բարօրութիւնը աւելի դարևլուելու համար: Այսպես, փոխանակ մեծածախս գումարներ յատկացնելու սպառայինում ի եւ պատերազմական այլ սարքաւսրումներու գնումին, կարելի է այլ գումարները ներդրել անտեսական եւ թևկերային իրագործումներուն։ Այսինքն պակսեցնել պաչապանու Թեան յատկայ ուած պիսունեն եւ փոխարենը գայն արտմադրել կր ժական եւ մ չակու ժային, ձարտարարուեստական եւ այլ Հանրային նրպատակներու:

Ս,յսու հանդերձ, հակառակ այս նկատառում ներուն , բարօրու Թեան միջոցառում ներու նկատողութիւնները միչա գերա կայութեամբ չեն գիտուիր, երբ բաղդատուքենան գրուին պատերազմական միջոցառումներուն հետ : Ցահախ, պատե րաղմ է խուսափելու ծախքերն ու պատ ճառելիք վճասները աւելի նուաց ընդունելի նկատուած են, քան պատերայժի ձեռնարկելու նկատառումը:

Ամեն պարադայի, չատ հաղուադեպ հն ույն պարագաները, երբ ազգերն ու Պետու թիւնները պատերազմ Հոչակած ըլ լան առողջ մաքով, բոլոր վնասներու հաչուարկումը կատարելէ հար: Որովհետեւ պատերացմները յանախ արդիւնք են կիրջերու եւ հախապաշարումներու, փոխաղարձ անվատահութեանց, իրարու բախող չահերու:

U.ja buten ff p Sam frac fluis Supy 5: Այսօր աշխարհի գահազան շրջաններու 8 է 9 պատերացմական մ Թնոլորտ կը տիրէ, գրեթե գոյութիւն չունի շրջան մը, որ խաղաղութեան դօտի նկատուի: Պետա կան մրցակցութերւնները, անհանդուրժոդականութիւնն ու հակամարտութիւնը, որոնը գոյութիւն ունին այլազան Պետու-Թիւններու միջեւ, միայն անտեսական կամ քաղաքական չահերէ չեն բխիր, այլ նաեւ առաջ կուգան գոյութիւն ունեցող մ տայնութենեն: Այլապես ըսած, ներկայիս կը տիրէ պատերազմական մաայ-

ՀԻՆ ՕՐԵՐ

2UCAUCEUL P

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Մինչ իր ամուսինը Պոլսոյ մէջ կը ասւայաի աաժանքսա ու ճայճայով ահխատուներոր դն դեն, ին օջանրեր աբնառվը ձենձերելով, անդին կինը կը չնայ իր տագրոջը հետ որ գիւդին անագորոյն Wosmyuzhi t: Մեծ դայթակղութիւն Thuybu isty:

Amount hountpp, quant umpounded the կր դղուչացնե իր հարսը. բան մր օգուտ չունի սակայն : Մայրը ետ կը կանչէ իր արարվութուս վատարն ոն ին մասրայ ին կայրենի օգախը՝ գոր ահաւոր պոժութեւն մր միադնած էր։ Հեք ամուսինը կնովմեն իսկ կ'իմանայ ըստմնելի եղելութիւնը. կր վանկ իր չնացող կինը. եղբայրը, Խօ-Տապային, անձնասպան կ'րլլայ. պառաւ մայրը կր մեռնի սրտին ցուէն. խարուած undarahin aluchab h, munt h, plant oum-

րութեան մեջ կորսուելու. կինը ալ հանրային կ'րլլայ. գաւակները կր գրուին կր կորսուին. եւ «սերունդին առատ տողանցունիւնը կր դադրի այդ օճախեն»:

Պուտ մը ջուրը սրտաչարժ պատմու -Թիւնն է մամիկի մր եւ Թոռնիկի մր: U. Սարդիսի ծոմը կր պահեն անոնը. վեց օր ոչ հաց ոչ ջուր. մամիկը իր Թոռան մանկական երեւակայութիւնը կը հրահրէ Մ. Սարգիսին հրաչալի առասպելներովը. եթե պահը չպահեն , Սուրբ Սարդիս ինչե՛ր չրներ իրեն . բայց Թոռնիկը ծարաւահիւծ կը մեռնի հինդերորդ օրուան առտուն:

Տան Սերբ ըստ իս լաւագոյն վիպակն է Ձարդարեանի։ Կով Առաջելը իր տանը սէրովը յափչտակուած մարդ մրն է. իր դիչեր ցորեկուան անդադրում խնամ քին առարկան իր տունն է, իր միակ դրադումն t who life of be duty quemy of neith որոք ընտանիքին նիւխականը կր հայ-Am John . 4ml Unwally whitings of zum phy կր գրացի. գու սրտում կնոջը վաստակր կ'ուտէ. բայց իր սիրական աունը մանրակրկիա հոգածութեամբ մր կր չրջա պատ , անոր հասած փոքր վնասր կ'այլայլէ, կ'եղծանէ իր նկարադրին բովան դակ անդորը կովութիւնը. իր միակ մանչ դառակն այ իր Հարագատ պատկերն է. իր աննչան արգեստին մէջ լճացած է ան. թայլ մր չի լառաջանար. Հակառակ անոր, ծնողթը կ'ամուսնացնեն Մարտիրոսը, որ սակայն իր տաժանելի գործին բերմամբ

կր հիւանդանայ ու կր մեռնի, մարելով թնաանիքին արեւր. Հարսը կ'առնե կը puit. եւ կով Մուաքել ու կինը կը մնան առանձին տարիներ հարր կինն ալ կր Strap. Unught 4p Sang Shu-Shanh' by սիրական տանը հետ, լբուած ու աղջատ: փառանդորդ ազգական մր յանձն կ'առնե խնումել Առաջելը տանր կիսուն տիրանայու պայմանով, միւս կէսն այ եկեղեցիին трискить Ашвир. Ва Чий Илиры дисри կր հանուի իր տունեն. ահագին վիչտ իրեն Համար, որ կր սպառէ կր լմեկնե գինջը ու դերեցման կ'իջեցնել:

Շուն մըն ալ պակասը *արտասահման* որուած վիպակ մրն է, թուրք դրաքննութեան պատուհասում էն դերծ , եւ հետե ւապես ազդային խոր ցաւի մր պատկերը, கோழியியும் வாட்டாடிழ் யாடிரம்படும் வட யு սովորական դարձած դրուագներէն մէկը: Գաւառի առեւանդուած աղջկան յաւիտե -Sumper yound neft field to war: Umpfunt պանիին աղջիկը, Սրման առեւանդուած է. մայրը, լալագին եւ անձրկած, կր դիմե առաջնորդարան տեղապահին, դերագոյն յոյսին: Տեղապահը, որ հեռի է իր հօտին ցաւերն հասկնայէ եւ անոնց գարման տանելու մտահոգութենկն, կր նեղարաի, կր բարկանայ իր հոգեհատորին փրկու թիւնը աղերսող այդ մօր վայնասունեն. արդարեւ, ի՞նչ գլխացաւ, ատոր համար աւրուէ°ը կուսակային հետ որ պիտի յաջողցներ իր առաջնորդական պաչուծնը.

ծառան կր կանչէ եւ դուրս Հանել կուտա Մարիամը, որ, այս անդամ, կը դիմե նոյնինըն առեւանգիչին. բայց ո°վ կը լոյ իր աղերսին, իր աղեխարչ լացուկոնին. րոնքը ին մասրան ասանրոնմանությալու դապետը նորէն անկարեկիր է իր անմարելի կրակին . «Աղջիկց իր կամ ջովը տանկրցեր է, մե նր ինչ ընենը» կը պոռայ: - Սո'ւտ է, կր պատասխանե մայրը Թողունը որ անարատ, դառան պես մե-

սումակս գային բերա նն երթայ: - Գա ն ինչ է, դառնուկն ի նչ ! ատնկրցեր է, հասկցա[°]ը:

- Մի բարկանար, խուրպան հայր սուրբ, չմարելիք կրակ է ասիկա, անանց կրակ է, մեր տարար ձեգի չլանը, որու

- Մենք ազգ չենք, կը պոռայ վարդապետը, մենք ձեր ցաւին տերման չենք կրնար ըլլալ, վեսելլամ, Հոս հոտած լենք մենւք որ էայեպաիզներուն երեսէն պելայի հանդիպինը:

- Հայր սուրը, աղջիկս կ'ուզեմ, կ ծառանայ մայրը էկ վաղրի մոլեկնո -Alimor :

- 4m' 1 2min ... 4m' Lpu: er նանատարն հնասներ մունո ին որավ հայ մայրը...

tentura vervetsburgen

(5 - Tup.)

ԱՌԱՆՁՆՈՒԹԻՒՆԸ

վերջերս բժիչկի մր հարցուցին թե மிழ் த் மிழ் முயமாடு விதிந்த மயமாளிரிழி

գրւանդութիւնը:

_ Առանձնունիւնը, պատասիսանեց. պարգապես առանձնութերւնը. չկայ աւելի սուր ու համատարած հիւանդութերւն : Ամէն մարդ իր կեանքի ընթացքին կր հանչ-மா மாழ், கட வியிழ மீவா யு அமைழ் கிட Մառնէ : Սուսնձնու [իւնը կր [ժունաւորե *Լամանակակից մարդոցմե չատերուն* կետևըր ։ Անոնը տխուր են , յուսահատ ու կր ձանձրանան : Բժիշկները անկարող են այս հիւանդութեան դեն, որուն դոհերն ին որ պարտին փրկել իրենք դիրենը:

Հոգերաններ չորս մեխոտ ցոյց կուսան դժուտրութենկ մր աղատելու Համար։ **փախչիլ անկե, պայքարիլ անոր դեմ**, մոռնալ գայն, կամ ուղից նայիլ անոր: կարելի է յաղ [ել առանձնու [եան պայմանաւ որ ուղից նայինք անոր : Ասոր համար թաջութեան կր կարօտինը, սակայն վարձատրու թիւնր չու չանար:

Երեր տեսակ առանձնու Թիւն կայ : Ս.յն՝ դոր մենւք կը ստեղծենւք, այն՝ որ պարտագրուած է մեզի մեր կամ բէն անկախ պատճառներով, այն՝ որ մեր գոյութեան հետ կապուած է եւ հասարակաց է թոլո-

րիս համար:

பூம முக்குத் யாய்திங்க் த மு வகித்கித் யւելի կը ցամ բեցնե հոգին բայց ամ էնեն դիւրաւ կը բուժուի: Շատեր կր կեդրոնացնեն իրենց միաքը անոր վրայ եւ աւելի չատ կը տառապին՝ կարծես հա ույք զգալով ատկե : Կետնքը կր վերածուի թանաի մը, որ «պատուհան չունի եւ պատերը ծածկուած են հայելիներով»: իրականութերւն մըն է որ, ով կր մեղջնայ ինքցինքին, չուլանար իսկապես իսգնալի ղառնայու ։

Հոչակաւոր հոգերան մր կ'րոէ թե ատանի վրայ ինն անդամ այն որ մինակութեն կը դանդատի, մեկն է որ կը խղճայ իր անձին, անփոփուած է ինւքն իր Ite, by huly ushungshis ite, nepht դուրս կը մնան ուրիչները։ Մարդիկ կը խուսափին անոնցմե, որովհետեւ ոչ ոք կը սիրէ իրենց կեանքէն ու հակատագրէն վարմաասաների :

Դարմանը, պէտք չէ միտքը կեղրոնացնել առանձնու թեան դադափարին վրայ

նուներւն մը, որ հիմնուած է նշնամական ղգացումներու եւ հակադիր արժ էջներու վրայ, ինչպես նաեւ սխալ հայիւներու, անուչագրութեան, այլեւ չարամաութեան վրայ:

JAUN FUAPUSTUL

եւ ջանալու է օգտակար հանդիսանալ ունիչրբևու:

Քլիվլենտեն բժիչկ մը՝ ուներ ջղա յին հիւանը մը, որուն վրայ ամէն դարմանում ապարդիւն կը մնար։ Օրին մէկը րժիչկր յանկարծ ըստւ կնոջ.

- Ձեր միակ հիւանդութերւնը, տիկին, ծայրայեղ անձնասիրութերւնն է:

կինը կարմիր Խաչի օժանդակ դարձաւ եւ Հադիւ ին սկսեր էր քանուկաւորնե րու հիւանդանոցներ այցելել, երբ անհետացան իր բոլոր անհանգստութիւնները։

Մեր բոլորին ծանօժ է առանձնու ժեան երկրորդ տեսակը, այն գոր կը դդանք երբ կր կորսնցնենք բարեկամներ, սիրելիներ, եւ կամ երը առողջութիւնը կր կաղայ։ Վիչա մը կրնայ առժամարար եւ կամ մ չաստեւ հիւանդագին վիճակ մր ստեղծել, այդ կախում ունի մեզմ է։ Միլթերն «Դրախա Կորուսեալ»ը բերաւ իր կուրու-*Թեան խառարէն* , իսկ Օսքար Ուայյա բանարն մեջ գրեց իր լաւագոյն գործը:

Ուշ կամ կանուխ կեանքը կը բաժնե մեզ յաւիտենապէս մեր սիրած էակներէն, սակայն ծիծաղելի է առանձնութիւն զգալ երբ աշխարհի վրայ կան այնքան ցաւեր, դորս կարելի է ամուքել: ԺԹ. դարու մեծ դէմ ջերէն ժողէֆին Պրխլրը, որ Անդլիոյ մէջ ընկերային կարեւոր բարեփոխու -Թիւններ կատարեց, կին մրն էր որ կորսնցուցած էր իր մէկ հատիկ զաւակը եւ չատ դժրակա էր։ Ծերուկ քահանայ մր խորհուրդ տուաւ իրեն նուիրուիլ բարեսիրական գործի մը, եւ այդ կերպով փրկուեցաւ ։ Ցետազային համրաւ ալ չա-Stimel:

Սիրելիի մր մահեն ետք երբ մեկուսացում ի եւ առանձնու թեան դգացում ը երկար կը տեւէ, նչան է ներքին աղջատութեան մր : Պէտք է դիտնալ «բաւել ինջն իրեն» որեւէ պարագայի մէջ: Եւ այդ կրնայ ընել միայն ուժեղ անհատակա նունեան այր մեկը:

Առանձնութեան դէմ պայքարելու լաւագոյն միջոցներէն մէկն է միաբը մշակել, մաքին մէջ ամբարել ամէն տեսակ Հաճելի յիչատակներ ու զագափարներ եւ *մինակութեան պահու մը վերապրիլ դա*նոնք: Ով որ այս մեխոտր կը դործաղրե, երրեք ինւքզինքը մինակ չի զդար:

Մինակութեան ուրիչ մեկ դարմանն է աչխատութերւնը։ Կարելի է նկարել, գրել, արհեստ մը սորվիլ։ Նախընտրելի է կանդ առնել դիծի մր վրայ, որ ատակ է ուրիչներուն ալ ուրախութիւն պատճառելու, Հարստացնելով Հանդերձ մեր անՀատա –

Առանձնութեան աւելի նուրը ձեւ մր կայ, որ հասարակաց է բոլորին։ Բոլոր սրաերուն մէջ անթափանցելի խորչեր կան : Ընտանեկան ամ էնէն քաղցը մտերմութեան մէջ իսկ մենութեան խորհրդաւոր գդացողութիւն մր կայ։ Հակառակ հասկնալու եւ հասկցնելու համար Թափուած բոլոր ճիդերուն, երկու կակներու ամ բողջական Հաղորդութիւնը գոյութիւն inchie: Acz hund humanilo, d'apt pepu թանչիւրը կը ստիպուի հարց տալ Թե

«ՖՐԱՆՍ» ՆԱԻԸ ԿԸ ՔԱՇՈՒԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԷՆ

Աշխարհի ամերեն մեծ, ամենեն փար-[ժամ եւ ամէնեն դեղեցիկ համ բորդական նաւր, 12 տարի տիրապետելէ ետբ ովկիանոսներու վրայ, պիտի անչարժանայ հասարակ առարկայի մր պէս, ծովափի մը մօտերը։ Վճիռը արձակուեցաւ վերջերս կառավարութեան խօսնակին բեր und:

«Ֆրանս» նաւուն չինութիւնը սկսաւ 1957 Նոյեմբեր 7ին եւ վերջացաւ 1960 Մայիս 11ին։ Կնքամայրն էր Տիկին ար 401: Մյս նաւր աշխարհի ամենեն մեծ եւ ամ էն էն փարթամ պանդոկն էր նաեւ: Երկարութիւնը 315,66 մեթեր էր, իսկ արագութիւնը՝ ժամական 63.20 թիլոմեթի։ Առաջին ձամբորդութիւնը կատարեց Լը Հաւրեն դեպի Նիւ Եորք 1962 Փետրուար 3ին: Եւ երբ ժամանեց Այդատութեան ար-**Հանին առջեւ, նաւահանդիստին բոլոր** նաշերը գայն բարեւեցին ձչակներու Համանուագով մը։ Քարափները խնողուած էին պաշտոնական անձնաւորութերւններով եւ հետաքրքիրներու հոծ բաղմութեամբ

«Ֆրանս» նաւուն վրայ ճամբորդելը պարզ երթեւեկ մը չէր, այլ աշնակատարութիւն մը։ Ցահախորդները հոն կը փնառեին ապրելու եղանակ մը, որ դաղրած էր դոյունիւն ունենայէ ցամաքնենու վնայ:

Հարկաւ «Ֆրանս»ի մ Թնոլորտը վայե լելու համար պէտք էր գրում եւ ժամանակ ունենալ։ Միլիոնատերներու եւ տարիջը առած հարուստ կինհրու կարգին անոր վրայ կարելի էր տեսնել նաեւ համեստ դասակարդի մարդիկ, որոնք տարիներով խնայողութիւն ըրած էին իրագործելու Համար «Ֆրանս»ի վրայ ճամրորդելու իրենց երագը։ Փուաթիկ քաղաքի համեստ կարուհի մը իր խանութեր ծախած էր յայատրարելով.

«Ֆրանո»ի վրայ աշխարի չրջանը ընհլե ետք, կրհամ Հահղարտօրէն սպասել մահ-

Մաբոն բաղաքի համեստ տակառադործ մը տասը տարի խմայողութիւն ըրած էր

գինքը կը հանչնա°յ իսկապես, կամ կա°յ մեկը գոր ինչը կը ձանչնայ ձչմարտա պես ։ Հարվըրտ համալսարանեն գիտուն մր այս վիճակը կը կոչէ «տիեզերական մենու թեան դգացողու թիւնը»:

Ամեն մարդ կրնայ յազժահարել մե նութեան գգացումին իր խառնուած բին համաձայն ուղեգիծ մը ընտրելով:

UU.PP UU.PU.BUU.

000 1000 - 1-00 000 10

Այիս Շամիրեան հրապարակ հանած է սալ մր, հայկական երգերու ուր ծանօխ երգչուհին յաջորդաբար կը ներկայացնե՝ Կոմ իտասէն, ՕՀան Տուրեանեն, Տիգրա եանէ, Կանաչեանէ, Ցարութիւնեանէ, Սախեանկ եւ այլ երաժիչաներկ մեղե -

քանի մր չաբան անցընելու համար ծովերու թագուհիին վրայ:

be fing fuglie, hing hepnefuned opփացող այս պալատի սրագներուն մեջ։ Ցաձախորդներուն կը հրամցուկին ամկնկն ընտիր գինիները, ամ էնէն համեղ խաւ եարը եւ չանփանիան։ Սպասարկողները պաշտոնի կանչուած էին մասնաւոր քըննութիւններէ հաջ. նոյնպես խոհարար ները։ Անձնակազմը, ներառեալ նաւաս աիները, կր բաղկանար 1.114 հողիէ, իսկ յանախորդներուն Թիւը 2.033 էր, այս ինւթն մէկ հոգի՝ երկու յանախորդի ծառայելու համար։ Ասկէ զատ կային դահլիններ, լողաւաղաններ, Թենիսի մար զադաչաեր, մատուռ մը, Թատերասրահ մը եւ չարժապատկերի սրահ մր , ուր կրթնային տեղ առնել 664 հանդիսատեսներ։

Եւ սակայն օգանաւային հանրորդու -[ժեսմ յառաջգիմու [ժիւնը ագետալի եզաւ «Ֆրանս» նաւուն համար : Աշխարհի չուրջ կատարած իր վերջին շրջապաոյար պատճառած էր 36 միլիոն ֆրանք բաց մր, մահաւանդ վառելանիւթի սղութեան պատ ճառով : Կառավարութիւնը ստիպուած էր գոցել տարեկան 100 միլիոն ֆրանք բաց

Գայ աշնան այս Հոյակապ նաշր կանդ պիտի առնէ ընդմիչտ եւ պիտի հանուի վաճառքի : Գնող անձր կամ ընկերութիւնր գայն պիտի ամրացնէ ծովափի մբ մօտերը եւ զայն պիտի վերածէ պան դոկի: «Ֆրանս» նաւուն հետ վերջ կը դանե ամբողջ անցեալ մը, ամբողջ ապրելակերպ մը, ուր մարդ արարածը առիթը եւ ժամանակը կ'ունենար ըմբոշխնելու կեանքին հաճելի պահերը։

> uurnwgkf «8U.1-U.2» c Surudtgaf

«BUMUL»» PEPPOLL

ԻՆՉՊԷՍ ԳՈՂՑԱՆ ՑԱՐԵՐՈՒՆ ԹԱԳԸ

ዓԼበኮԽ Ա.

9. 6031 46 2041

Աշխատակիցներես որեւէ մեկու մըն ալ չեմ կրնար յանձնել այս պաշտոնը. խոր-, նեմագանովիր ահիտաաւնգիւրրբենով չա-

փաղանց զրադած են:

4. 60\$, որ ուտքի ելած էր, ձեռքերը կոնակին եւ գլխանակ, վուքրիկ քայլերով կր պարտեր : Պահ մր վերջ նստաւ իր տեղը եւ խորհրդածելով հանդերձ մեջենաբար dang warmi bath Gurandh dagud dhamaphy : ույրակարություն

ீ பிடியயுக்க ஆயாரிவீழ் முல்முல் மு чիչեր ժամը 8ին վերադարձած է»:

հախապահը դանդաղօրէն ու կիսաձայն ինկորն min honbն:

Այն ատեն, կարծես պատուեցաւ իր աչքերուն վրայ տարածուած այն քօղը, որ իրեն կարդիլեր յստակօրեն տեսնելու այդ բարդ կացութիւնը, եւ զգաց թե, չատ հաւանարար մեծ քայլ մը առած պիաի ըլլար գեպի իր փնտուած ճչմարտու թիւնը, եթե լսեր սպային հայունաուու-செடியு:

- Միթե այս սպան չէ ը որ Լաթվիոյ սահմանեն ինքնաչարժով Ռիկա բերած էր կեղծ Մառի Փօլիվանօֆը:

Այդ կինը ի՞նչպես ներկայացած եր ի-

Գնդապետին տալիք տեղեկու Թիւններէն պիտի չգիտնա°ր [ժե ով եր այդ կինը, ո° ւրկէ կուգար եւ ի° հչ հպատակով ինչդինքը գօրավարին աղջկան տեղ կր դրներ: Սակայն գնդապետին հայուհաուու-

թիւնն այ բաւարար չէր: Անչուլա չատ հետաքրքրական էր լսել հանւ այն փօփը, որ երկու օր երկու գիչեր ընկերացած էր կեղծ Մառի Փօլի վանօֆին : Ինչպես նաեւ հիւանդանոցին

யிழைதிய யு : Ասկե դատ, եթե կարելի էր ընդունիլ այս չորս իրոզու Թիւններուն առընչու Թիւնը, պէտը էր Հարցաջննել նաեւ անցագիրներու Լաթվիացի այն պաշտօնեան,որ Ալեքոէյ Քոլրսովի խնդրանքին վրայ հաւանած էր, պատմելու նախկին - իշիան Աատմ Լատօվուրիի մեկաման առասպելը։

U. յա խորհրդածութեամ ը, ¶. Եօֆէ որո-

շեց յաջորդ օր առաւօտուն կանչել այս չորս անձերը։ Սակայն յանկարծ յիչեց [dt, անցագիրներու պաչաօնեան կրնար Լիպաւա դարձած ըլլալ: Ասոր վրա կանչեց պահակ հեծելազօրքը եւ հրամայեց անոր, երթայ արթնցնել Իվան Մինսկին։

Երբ ոստիկանապետը, ընախախախար աչքերով սենեակէն ներո մտաւ, նախադահը Smigney.

- Գիահ°ը արդեօք թե Լաթվիացի անցագիրներու այն պաշտօնեան, որ ձեզի տեղեկութիւններ տուաւ Ալեքոեյ Քօլըսօվի ձեռնարկի մասին, տակաւին Ռիկա կը

_ Դեռ չէ մեկնած , ընկեր նախագահ , րսաւ Իվան Մինսկի : Հակառակ իր առատաձեռնութեան, իրեն տուած գրանս դեռ չէ սպառած եւ կր չարունակէ զուարձանալ. նոյն իսկ այս գիչեր ժամադրութիւն

ունի մարդիկներուս հետ :

- Սջանչելի՛ , պատասխանեց Պ . Եօֆէ ։ Վաղը ժամը 10ին, կ'ուղեմ տեսնել զայն եւ ա'յստեղ : կ'ուղեմ տեսնել նաեւ Փօփ Կրիկօրին, գոր ձեր աշխատակիցներեն մեկը, անոր տարիքին եւ Հանդամանքին արժանի ակնածութեամր, պէտը է ինքնա չարժով հոս բերէ : Իսկ դուք անձամբ հիւանդանոց պիտի երթաք եւ պիտի խնդրեք Տնօրենեն որ հոս դայ ։ Շնորհակալու Թիւն, Իվան Մինսկի, կը ցաւին որ խանգարեցի ձեր քունը, գացեր եւ հանդիսա բնացեր: Ես տակաւին պիտի աշխատիմ ։

Մինակ մնալով, 9. Ատօլֆ Եօֆէ կրցու վերագանել իր մաածումներուն Թելը եւ պատրաստել իր յաջորդ օրուան հակա տամարտի յատակագիծը:

Անհրաժելա էր առաւելագոյն չափով տեղեկու Թիւններ առնել իրեն ներկայա նալիք անձերէն։ Պէտք էր խորացնել անոնց Հարցաքննութիւնը Հասկնալու Համար թե առընչութիւն մր գոյութիւն ունե°ր իրենց ծանօթ իրողութիւններուն միջեւ եւ գիրենք յսելով գործը վարեր կամ մարկ ընկը անոնց հակասութիւններուն:

Այն ատեն ճախագահը խորհեցաւ որ ներկայ ծանրակչիռ պարադաներու մէջ այս ըարդ կացութիւնը ըննելու համար կրար գիմել իր աշխատակիցներուն օգ -Sinc damin :

Արդարեւ, յաջորդ օրը մինչեւ կեսօր, ոչ մեկ յանձնախումը նիստ ուներ թեթնուառի տանը մէջ։ Հետեւարար որոշեց ժամը 10ին գանոնք ժողովի մը հրաւիրել:

Ս,յս խմաստով նօթագրութիւն մը գրեց եւ դրաւ «Ձանադանը »կոչուած թղթա ծրարին մեջ, որը առաւօտուն կանուխ, Path Coudad պիտի գար առներ եւ ըստ այնն անէն բան պիտի կարդադրեր:

401 VOLBERRUL

(Tup.)

8แนน48กษคน

Կապոյտ Խաչի Փարիզի մասնաձիւզը իր խոր ցաւակցուժիւնները կը յայտնէ Տէր եւ Տիկին Լորիս Մարտժէոսեանի, Տէր եւ Տիկին Փինձեռայի, Տիկին Ա. Չիժունիի եւ ընտանեկան պարադաներուն՝ մասնաձիւգիս ընկերուհի Նոյեմի Մատթէոսեանի մահուան առժիւ:

CUNTZUMULHE

Սէն Ժերոմի Թաղական ԽորՀուրդը չընորՀակալուԹեամբ ստացած է Մկրտիչ Չորպանեանի մաՀուան առԹիւ, Հետեւեալ նուէրները փոխան ծաղկեպսակի եւ ցաւակցուԹիւն կը յայտնէ ողրացեալին դաւակներուն, եղբօրը եւ բոլոր պարադա ներուն.—

Եկեղեցիին՝ այրի Տիկին Հոթոթեան 20 ֆր․, Մ․ Չիչէջեան 10, Տէր եւ Տիկին Պ․ Կարապետեան 30, Տէր եւ Տիկին Վ․ Խազեան 10 (եւ 10 դպրոցին), այրի Տիկին Է․ Վառնաձեան 30, Տէր եւ Տիկին Ժ․ Լուաարարեան, Հմայեակ ՔՀնյ․ Համբար – ձումեան, Պ․ Պալանցեան, Տէր եւ Տիկին Ռուբեն Ասարլրդեան 20, Տիկին Պէրպէրեան 10, Շ․ Համբարձեւմն, 0․ Նիկոզոս – եան 20ական, Տիկին ՏէրՀոֆեան 20 (եւ 20 դպրոցին), Տէր եւ Տիկին Ա․ Մելջոնեան 50, Պ․ Պետրոսեան, Ա․ Մանկասարեան 10տիան։

Դպրոցին՝ Մինասեան եղբ. 20, Հ. Կարապետեան 20, Ո. ՇէրպէԹեան 10, Գ. Մէսձեան 10:

Նոյն առնիւ Հ. Ց. Դ. Հայաստան խումրը 40 ֆր. կը նուիրէ «Յառաչ»ի րարդաւանման։

2. B. T.

ՊԱՆԵԷՕ - ՔԱՇԱՆ - Հ. Յ. Դ. Արծիւ խում բի ժողովը այս Չորեջչարթի իրի - կուն, ժամը 20.30ին սովորական Հաւա - ջատեղին։

५॥१११८ ७॥१

ՕԴԱՓՈԽՈՒԹԵԱՆ ԿԱՅԱՆ

Փարիդի խումբը կը վերադառնայ, Երեջչաբթի, Յուլիս 30, իրիկուան դէմ, ՓՈՐԹ Տ'ՕՐԼԷԱՆ, 10 – 12 Ավընիւ Փօլ Ափել (թենիսներու մօտ)։

บายจนกาบ

Չորեջչարժի առտու ժամը 7.30ին Աջուար Մոնքերլոնքն։

ՀԵՍՑԷԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹԻԻՆ

Արձակուրդի առնիւ, Հասցէի փոփո խունեան դիմումները պէտք է ըլյան
ԳԻԱԻՈՐ, փոփոխունենկն 3-4 օր առաջ,
տալով ՀԻՆ եւ նոր Հասցէները եւ կցելով
5 ֆր.ի դրոչմանուղն:

Վարչունիւնս ցաւով կը յայանկ սա – կայն նեկ արձակուրդի առնիւ, հասցեր ոչ մեկ փոփոխունիւն կ'ընդունի ԻՏԱԼԻՈՑ համար, ուր նդնատարը չատ աւելի անկանոն ըլլալով ջան Ֆրանսա, կարելի չէ դոհացում տալ բաժանորդներուն:

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ «BU.N.U.Ջ»Ի

ՀԵՐՈՍՆԵՐՈՒ ՕՐԸ ՄԱՐՄԷՑԼԻ ՄԷՋ

կազմակերպութեամբ Հ. 8. Դ. Շրջ. կոմիտեր

Կիրակի, Յուլիս 28, ամբողջ օրը, Վալապրի անտառը Պատուոյ նախագահութեամբ Ժ․ Լիօթոյի, Կարտանի քաղաքապետ

> Կը հախաղահէ՝ Տ. ԹԱԴՈՑԵԱՆ Կը խոսին՝ Ց. ՊԱԼԵԱՆ եւ Ժ. ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ

Գեղարուեստական նոխ յայտագիր՝ երգ, արտասանութիւն, հայկական պարեր պուլի մրցում, մանկական խաղեր, ցուցադրութիւն... Հայկական եւ Եւրոպական նուագ ու պարեր մասնակցութեամբ

ARMENIAN'S SUN SHINE

փարիզեան նուագախումբին

Ճոխ պիւֆէ, խորոված, թապուլէ Մասնաւոր Հանրակառջեր կը մեկնին արուարձաններէն

Առաւօտեան ժամը Գին պատարագ կը մատուցուի ի յիչատակ համայն հերոսներուն։ Կը մասնակցին Տէր Շահան Տէտէեան եւ Տէր Նչան Գույում ձեան թահ ներ։

Մարսէյլ ջաղաջի համար վարձուած է հանրակառջ, որ կը մենի Յուլիս 28, կիրակի ժամը առաւստեան 7.30ին Ա. Քէօսէեանի խանութեն առջեւէն։ Նախապես երթեւկի տոմսակները ապահովեցէջ դիմելով Պր. Ծերիկեանի դրախանութը՝ Ռիւ տէ Տոմինիքէն եւ Ա. Քէօսէեանէն Սթիւտիօ Ռեքս, 2 Ռիւ Պերնար Տիւպուա։

Հ.Ց.Դ. ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻ ԲԱՆԱԿՈՒՄ

SUPERUL FULUANTUL

Օգոստոս 1էն 30

AGDE

Camp du Nor Séround
Chalet St. Mathieu — Route de Bessan
34-Bessan (Hérault — Tél. (67) 94-10-52

Արձանագրութիւն Երկուչաբթի իրիկուն ժամը 18.30էն 20 եւ Շարաթ ժամը 17էն 19 Հայ Մչակոյթի Տուն 17, Rue Bleue, PARIS (9e) — (Départ collectif de Paris)

Ti, itae bleue, TAITS (se) — (Bepart confectif de l'airs)

Կեղբոնական եւ Հարաւային Ֆրանսայի Համար դիմել Նոր Սերունդի խումբերուն Գինը.— Մէկ ամսուան համար 750 ֆր.: 14 օրէն աւելի՝ 29 ֆր. օրը, 7էն 14 օր՝ 32 ֆր. օրը, 7 օրէն պակաս՝ 35 ֆր. օրը:

Համրու ծախքը՝ յաւելեալ։

LE VOYAGE EN GRECE

n'hésitez pas, adressez-vous à

Mayda BERBERIAN

6, Rue de l'Echelle, PARIS (1er) Tél.: 260-30-20 et 260-67-34 de 9 h. à 19 h. tous les jours

spécialiste de voyages en Grèce, Orient, Moyen-Orient (Liban, Egypte etc...) Les voyages à partir de 595 F.

260 aurentahabbetelaha zurun

Դիմեցէ՛ք ՄԱՑՏԱ ՊԷՐՊԷՐԵԱՆԻ

LE VOYAGE EN GRECE

Ճամբորդութիւններ դէպի Յունաստան, Արեւելը, Եղիպաոս, Լիբանան 595 Ֆր. էն ՍԿՍԵԱԼ

UUUUPUUSHU UPQUUNPPA RUBUUSUUP UEA

2 ՕԳՈԱՏՈՍ - 17 ՕԳՈՍՏՈՍ 1974 ,, 2 օր ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ, 13 օր ԵՐԵՒԱՆԻ մԷջ Գին՝ 2850 ֆրանք

6 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ – 21 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ — 2 օր ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ, 13 օր ԵՐԵՒԱՆԻ մէջ Գին՝ 2720 ֆրանք

եւ յաւելուածական երկու ճամրորդութիւններ, ուղղակի՝ ՄԱՐՍԷՑԼԷՆ ՄՈՍԿՈՒԱ Ա. ճամրորդութիւն՝ Հէն 15 Օգոստոս։ Գին՝ 2800 ֆրանք։ Բ. ճամրորդութիւն՝ 6էն 19 Սեպտեմրեր։ Գին՝ 2780 ֆրանք։

Բոլոր ձամրորդութիւնները տեղի կ՝ունենան երթ ու դարձ օդանաւով, «Արմենիա» կամ «Անի» հիւրանոցներու Առաջին կարգի երկու հոգինոց սենեակններու մէջ լոգարանով եւ մասնաւոր սպասարկութեամբ։ Այցելութիւններ՝ Երեւանի բոլոր տեսարժան վայրերն ու մշակութային հիմնարկները, ինչպէս եւ՝ Զուարթնոց, Սարդարապատ, Սեւան, Էջմիածին, Էրերունի, Գեղարդ, Գառնի, եւայլն։

TRANSTOURS — 22, rue du 4 Septembre, PARIS (2¢) — Tél. : 742-77-40 ուր կարելի է հերկայանալ Կ. ՈՒՆՃԵԱՆԻ, ամ էն Երկուչաբթի, Չորեջչաբթի եւ Շաբաթ կէսօրէ ետջ ժամը 15-18

ՄԱՐՍԷՅԼ՝ Վիմել Ձ. ԱԼԻՔՍԱՆԵԱՆԻ՝

11, rue du Bassin - SAINT-JULIEN — Tél.: 93-04-90 et 66-38-92

ՎԱԼԱՆՍԻ մէջ՝ Ն․ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆԻ. — ԼԻՈՆ՝ ՊԱԼԵԱՆԻ — ՏԷՍԻՆ՝ Կ․ ԳԱՐԱԵԱՆԻ

VIENT DE PARAITRE

LES ARMÉNIENS CONNUS ET INCONNUS

DE NOE A NOS JOURS

par
HAGOP - KRIKOR

Editions LA PENSEE UNIVERSELLE
3 bis, Quai aux Fleurs
75004 - PARIS
Tél.: 325-85-44
Prix 20.33 F. TTC

LUBA SPANH

ՍԵՐՈՎԲԷ ՄԽԻԹԱՐԵԱՆԻ՝ ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒՆ ԵՒ ՍՓԻՒՌՔԸ

Գրական հայերէններու հարցերը Հօչափող լեղուարանական ուսումնա– սիրութիւն մը։

ԳԻՆ 15 ՖՐ Արտասահման 3 ՏՈԼԱՐ Հետաքրջրուողները կրնան դիմել Հետեւեալ Հասցէին՝ V. ASSADOURIAN

23, Rue Pixérécourt — 75020, Paris (France) Tél. 236-73-98 et 636-79-56

Imprimé sur les Presses
DU JOURNAL «HARATCH»
83, rue d'Hauteville 75010 Paris

«ՑԱՌԱՋ»Ի ԸՆԹԱՑԻԿ ԱԶԴԵՐՈՒ ՆՈՐ ՍԱԿԱԳԻՆ

Umhmq 100 фр. 40 hp. Lngbhullghum 20 фр. Ցաւակցութիւն 20 фр. Փոխան ծաղկեպսակի 40 фр. Lupulhf, lombunif 40 фр. Tinlin 20 фр. կր փնտռուի 30 фр. կտուգուի

Մյս դիները մէկ անդամ հրատարակելի եւ սովորական ծաւալով աղդերու համար են, չորրորդ էչ։ Կանխիկ վճարումը պարտաւորիչ է։ Առեւտրական եւ այլ արդերու մասնաւոր պայմաններու համար, դիմել՝ ԹերԹին վարչուԹեան։

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱL

Կապոյտ Խաչի Լիոնի մասնանիւդի տարեկան պարահանդէսը Շաբաթ Նոյեմբեր Զին , Շարպոնիէռի չջեղ սրահներուն մէջ։

×

ԱՐԱ ՊԱՐԹԵՒԵԱՆԻ երաժշտական լիսնամեայ գործունէուԹեան նուիրուած ցերեկոյԹ, Սալ Կավօ, Դեկտեմբեր լճին, դեղարուեստական ճոխ յայտագրով։ 2ht4cuedh 8nhthu 25 Jeudi 25 Juillet 1974

SER BUSINESS

0 Ր Ա Թ Ե Ր Թ ՀԻՄՆԱԴԻՐ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ HARATCH

LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE
Directrice: ARPIK MISSAKIAN

83, RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS

- Tél.: 770-86-60 - Fondé en 1925 C. C. P. Paris 15069-82 R. C. Seine 57 A 2731

₽ԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա Տար · 150 ֆ · Արտասահման Տար · 175 ֆ · Վեցամսեայ Հատր 80 фр. 0,90 ф.

LE NUMERO 0,90 F.

Fondateur: SCHAVARCH MISSAKIAN

50° ANNÉE - N° 13.072

orneut bouse

չԵՐՈՍՆԵՐՈՒ ՕՐԸ

Հայհ՛ր, յիշէ՛ք նուիրական այս օրը, Ցուլիս ամսոյ քսանհինգին կատարեցէք մեր տօնը։

իտնասորի պատմական արչաւանքին տաբեղարձը Յուլիսեան այս օրերուն առիթ Մընծայէ ողեկոչելու պանծալի յիչատակը

մեր Հերոսներուն:

Անթիւ, անհամար են անոնք, անուտնի եւ անանուն, երեւելի ու խոնարհ մեր հերոսները, ժողովուրդի ծոցէն ծնած այդ Հայորդեները, որանք յեզափոխութեան սուրբ դրօշին տակ դեն ի ձեռին լեռ բարձրացան, կռուեցան, բանակալ անարդ թշնամիին դէմ, դար արութեան սեղանին նուիրեցին իրենց կարանի արիւնը, որպէսզի ապրի Հայութիւնը։

Անոնք մեռան՝ բայց չկորան, կ՝երդէ բանաստեղծը։

«Կա՛նդ առէջ այդ պաչտելի չիրիմների առջեւ, մտե՛ ջ այդ վեհ պանԹէոնը, ուր աժփոփուած են մեր Թանկագին մեռել – ները, մեր նորագոյն պատմուԹեան զարդն ու պարծանջը։ Շնչեցէ՛ ջ այդ անաղարտ մինոլորտում, եխէ կ՚ուղէջ ազնուանալ ու «վերանալ» կեանջի դձուձ մտահոդու– Թիւններից՝ դէպի մաջուր, եխերային

Մյոպես կը պատգամեր Միջայել Վարանդեան 1910ին, Հ․ Յ․ Դաշնակցութեան
բոանաժեակին նուիրուած իր Հատորին
մեջ (Վերածնող Հայրենիջը եւ մեր դերը, Ժընեւ) պանծացնելով յիչատակը անխրտիր բոլոր Հերոսներուն, -Արմենական
Հնչակեան թե Դաչնակցական:

Մեր ողրացեալ ընկերը պաչտամունը ունէր հանդէպ Հայ աղդին, որ հերոսներ կո ծնի։

«Փոքրիկ ժողովուրդ – Հսկայական պանթէոն։ Հերոսների ու նահատակների մի հարուստ, անսովոր ցանքս…։ Ո՞վ է ասում ,թէ մի այդպիսի ժողովուրդ կարող է մի օր ջքանալ տիեզերական կեանքի բեսից»։

Վեցուկէս տասնեակ տարիներ առաջ գրի առնուած այմ տողերը այսօր ալ կրնան իբրեւ դաս ծառայել բոլոր այն յուետեսներուն, որոնջ տխուր ապա – գայ մր կր նախատեսեն Հայութեան հա-մար:

Հերոսներու կեանքը ներչնչումի անըսպառ աղբիւր մր կր կազմէ Հայ նոր սեբունդին համար: Վարանդեան, Ռուբէն,
հոմս, Արմէն Գարօ, Վրացեան, Մալիսաս,
Սասունի եւ այլ հեղինակներ բաղմանին
գրուադներ կր պատմեն մեր ֆէտայինեբու կեանքչն: Հ. Ց. Դ. Դիւանին, «Դրօչակ»ի եւ «Հայրենիք» ամսագրի հաւա –
քածոներուն մէջ Թանկադին վկայու –
Թիւններ կան մեր հայդուկներու ոիսրա –
գործութեանդ մասին:

Դեռ կան չատ անտիպ նիւթեր, որ կր հրապարակուին հետոգնետէ:

Ո՛րջան ախուր պիտի ըլլար Հայոց պատմունիւնը՝ առանց մեր հերոսներուն, մեր գիւցազնական կռիւներուն, ապստամ-բական ու ապատագրական չարժումնե - բուն Ղարաբաղ, Ձէյնուն, Սասուն, Մու-սա Տաղ, Վասպուրական, Տարօն, Ծապին Գարահիսար, Երեսիա, Այննապ, Մարաչ, Հաձըն, Ատանա, Ազաաղ, Ֆընտըձաջ, Տէօրնեօլ եւ այլ անուններ կապուած են հայկական դոյմարտին հետ։

Մեր հերոսները չունին նիւթեղէն պանթեմն։ Հայութիւնը իր հոդին դարձուցած է պանթերն՝ անոնց յիչատակը պան-

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ Կ'ՈՂՋՈՒՆԷ

AULUTULLITUR ABLUTULEL

ԿԻՊՐՈՍԻ ՆԱԽԱԳԱՀՆ ԱԼ ԿԸ ՔԱՇՈՒԻ

ԿԻՊՐՈՍԻ ՄԷՋ ԴԵՌ ԿՌԻՒՆԵՐ ԿԱՆ

Աթերքի գնդապետները ստիպուհցան քաչուիլ եւ հախագահ Ղիզիքիս Երեք չարթի իրիկուն Յունաստան հրաւիրեց Գարաժանլիսը, որ «կաժաւոր աջսոր» մը կ՝ ապրեր Փարիզի մէջ, 1963ի ընտրական ձախողութենեն ի վեր : Ժիսքար ա'խսթեն միսթեր 20 օդանաւ մր կր արամադրեր որպեսգի հարկին վարչապետը ժամ առաջ իր հայրենիքը հասնի, ուր կ'ընդունուկը արտակարգ խանդավառութեամ ը : Հարիւր հազարաւոր Յոյներ արդէն լեցուած էին փողոցները, լսելէ ետք դինուորականներու քաշուիլը։ Գարամանյիս, որ հրաւիրուած է ազգ. միասնականութեան դահլին մր կազմելու, դասական աջի մարդն է : 67 տարեկան, վարչապետ եղած է 1955 կն 1963 եւ յարդուած նոյնիսկ իր ընդդիմադիրներէն ։ Վերջերս, հակառակ քաղաքական իր հակումներուն, դեմոկ րատ ընդդիմութեան ախոյեանը կր նկատ-

ԱԹԷնթեն առաջ, Նիկոսիոյ մէջ էր, որ դինուորականները կը քաչուէին։ Արդարեւ Մակարիոսի աԹոռը դրաւող Սամսան կը հրաժարէր եւ տեղը կուտար աղդ. ժողովի նախադահ Քլերիտէսի։ Սամսոն կ՝ըսէր Թէ անձնական պատճառներով չէ որ ձեռք առած էր իչխանուԹիւնը այլ՝ առաջն առնելու համար քաղաքացիական պատերարմի մը։ Նոր նախադահը, որ չեչտեց Թէ առժամապէս կըստանձնէ իր պաշտօնը փաստարան է, լաւ դիւանադետ, որ նաեւ լաւ յարաբերուԹիւններ ունէր Թուրք համայնքին պետին հետ։

Այս պայմաններուն մէջ, պարզ է որ Ժընեւի ժողովը յետաձվուեցաւ գալ չաբ-Թուան : Գարամանլիս ՉորեջչարԹի օր միայն կը կազմէր իր գահլիձը եւ անկէ ետջ միայն կարելի կ'րլլար Յունաստանի ներկայացուցիչը նչանակել :

Չի խօսուիր Թաղաւորին մասին, որ Լոնտոն տեսակցութիւն մը ունեցած է Ուիլսընի Հետ բայց մեծ ժողովրդականու– Թիւն վայելող անձ մը չէ իր երկրին մէջ իսկ։

Հագիւ 5 – 6 օրուան քաղաքական եւ պատերազմական այս իրադարձունիւն – ները ցոյց տուին նել ի՛նչ խազեր կրնայ խաղալ Ամերիկան, առաջին Հսկայ ձա – խողունիւն մը դիւանագիտական յաջո – ղունեան վերածելու Համար։ Արդարեւ կասկած չկայ նել Կիպրոսի պետական Հարուածը որ չէր կրնար տեղի ունենալ

ծացնելով եւ յաշերժացնելով ազգային, յեղափոխական, Հայրենասիրական եր – դերու մէջ, որոնք րոլորի չրթներուն վըրայ են ցարդ՝ Հայրենիջէն մինչեւ Սփիւռջ։

Տարին մէկ Օր յատկացնելով Հերոսներուն, մեր յարդանքն ու երախտագիտական տուրքը կը Հատուդանենք մեր այն պաւակներուն, որոնք փրկեցին Հայուն պատիւր:

фш'п.р Հերոսներուն:

ZPULS - UUUNHIL

առանց Անգնւթի համաձայնունեան, այդ կապով իսկ կը վայելէր Ուաչինկներնի օրհնուննեւնը, որ զօրավիդ կենալէ ետջ Անգնւթի գնդապետներուն, միակ պատասկանատուն հռչակեցին նոյնդնդապետնե – րր, որոնց վճարել տուին «հաչուեցոյցը»:

Կիպրոսի մէջ կռիւները չարունակուած են տեղ տեղ ջանի Թուրջերը կ՚ուզէին ամրասինդել իրենց դիրջը։

Թուրջ եւ Ցոյն, միւս կողմէ, Ապահովութեան Խորհուրդին իրարու դէմ բողոջաղիրներ կը տեղացնեն դիրար ամրաստանելով, բռնութիւններու, սպանու – Թիւններու, չարչարանջներու համար։

Մակարիոսի Կառավարութեան Մակի մօտ պատուիրակը՝ Զենոն Ռոսիաէս մասնաւորաբար ծանրացուցած է նափայնի կործածութեան վրայ թուրքերուն կողմե եւ երկրորդած յոյն պատուիրակը, յայաորքով նե կանն օմուգն ծանուճորմ ևրած է հայկ. վարժարանը, կրակի տուած անտառ մը եւ ջանդած Սալամիսի հնախուղական դանձերը։ Թուրք պատուի րակը, «ծանօթ»0լչայ ըստծ է թէ Ցոյները 5 տարին անդամ մը Թուրք կը ջարդեն: Նորութիւն չէ որ Օլչայի գլխաւոր մասնագիտութիւնն է ջարդողը եւ ջարդուողը «չփոխել» : Պէտը է ընդունիլ սակայն Թէ մամույր չատրարեացակամ է երբ Հարցր Թուրջերուն կը վերաբերի եւ դատա պարտութեան ոչ մէկ տող կայ երբ կը խսսուի Թուրքերու ըրածներուն վրայ եւ նափալքի գործածութեան։ Մաս մր տեղեկուԹիւններ այս մասին կարելի է միայն Մոնտի մէջ դանել, բայց ամէն թերթ լայն տեղ կուտայ Ցոյներու «ջարդերուն» : Եւ նկարագրութիւնները չեն պակսիր, ուր [ժուրք կիներ եւ աղջիկներ կը բռնարարուին, ծերեր, երախաներ անինայ կը սպաննուին եւլ եւլ...:

× Ամենայն Հայոց Վազդէն ԿաԹողիկոսը յայտարարութեամբ մը, դատա պարտած է յոյն զինուորական պետական Հարուածը եւ յայտնած է Թէ կը մաղԹէ որ Աստուծոյ օգնութեամբ Մակարիոսի իչխանութեան ներջեւ վերաՀաստատուի արդարութիւնն ու խաղաղութիւնը։

× 0nnnh թղթակիցը կ'ըսէ թէ դժոնային տեսարաններ կը պարզուէին Ֆամակուսթա, ուր երկու պանդոկ քարուքանդ եղած է թրքական ռումբերէն։ Ըստ նոյն աղբիւրէն Թուրքերը փորձած են դրաւել Նիկոսիոյ օդակայանը։

CPASCETTCAP

ԱՐԱՐԱՏ – ՍԹԱՎԱՆԺԷՐ ՍԵՊ․ 18/Ն

Ֆուժպոլի Աիսոյեաններու րաժակի մրբցումները տեղի կ՚ունենան Սեպտ. 18ին Արարատ իր դաչտին վրայ կը հանդիպի Նորվեկիոյ Վիջ – Սժավանժէր խումրի:

ՏԽՐՈՒՆԻ

ՎԱՀԱՆ ՓՈՐԹՈՒԳԱԼԵԱՆ

Ցաւով իմացանը, որ Ցուլիս 7ին Էջսան – Փրովանսի իր ընակարանին մէջ
մեռած է «Ցառաջ»ի երկար տարիներու
աչխատակից Վահան Փորթուդալեան, դաւակը կրթական մչակ, վաստակաւոր հրրապարագիր և հանրային դործիչ Մկրտիչ
Փորթուդալեանի, որ թրջական ջեհենչն
փանչելով հաստատուած էր Մարսիլիա,
ուր 1885էն մինչեւ 1921 պիտի հրատա –
րակէր Արմէնիա լրադիրը։

Ողբացեալ Վահան ՓորԹուդալեան, եըիցազոյն անդամը ֆրանսահայ հին դաղութին, 1888ին ծնած էր Մարսիլիա, ուր ֆրանսական վարժարաններուն մէջ ստացած էր իր նախնական, երկրորդական եւ բարձրադոյն ուսումը։

Ընտանեկան յարկին տակ սորված մայրենի լեզուն կատարելագործելու Համար 1900ական Թուականներուն Հայրը զինջը գրկած էր Էջնիածին, ուր ջանի մը տարի Հետեւած է Գէորդեան ձեմարանի Հայերէնի, Հայ գրականութեան եւ պատմութեան դասերուն ։

Շրջանաւարտ ֆրանս . իրաւարանական վարժարանեն , իրաւարիտութիւնը ընտրած էր իրրեւ ասպարեղ ։

Առաջին աչիսարհամարտի Զինադադարի տարիներուն դինքը կը գտնենք կիլիկիա Ֆրանս գրաշման բանակի մէջ։ Իրրեւ Հայ եւ ֆրանսական քաղաքացի օգտակար եղած է իր ներկայութիւնը Կիլիկիոյ մէջ յոյսի եւ հիասթափութեան այդ բախտորոչ օրերուն։

Կիլիկիան պարպուեցաւ։ Սակայն Ֆրրանոա իր Հոդատարուժեան տակ պահեց
Սուրիան ու Լիրանանը՝ չուրջ քաքա –
ուրդ դար։ Փ ո ր ժ ո ւ դ ա լ ե ա ն
իրրեւ իրաւարան՝ ֆրանս իչիանուժեանց
կողմ է Հալէպի մ էջ կոչուեցաւ դատաւորի
պաչուծնին, վոր վարեց տարիներով։ Մ իաժամանակ իր մասնակցուժիւնը բերաւ քադաքի աղդային, Հանրային գործերուն։

Սուրիոյ անկախութենեն ետք Ֆրանսա վերադառնալով, դատաւորի եւ դատա – րանի նախագահի պաշտօններ վարեց Տուէ եւ Էջս–ան-Փրովանս։ Վերջին անդամ Էջսի վերաջննիչ ատեանի նախագահ էր, երբ հանդստեան կոչուեցաւ։ Իր կեանջի վերջին օրերը անցուց Էջ–ան–Փրովանսի մէջ, իր ֆրանսացի կնոջ ծննդավայրը։

Վահան Փորթուգալեան կենդանի կապ պահեց հայկական շրջնակներու հետ։ Կանոնաւորաբար կը հետեւէր Հայ մամուլին։ Պարբերաբար յօդուածներ կը գրէր Ցառաջի մէջ աղգային, քաղաքական հար – ցերու, մասնաւորաբար Կիլիկիոյ ֆրան – սական գրաւման շրջանի հարցերուն մասին ,իրրեւ իրացեկ։

Երրեմն իր մասնակցութիւնը կը բերէր Հարաւային Ֆրանսայի Հայկական Հաւա-

ջոյիններուն:
Քսանական խուականներուն Փարիզ,
պուլվառ Ռասփայլի մէկ սրահին մէջ ողբացեալ Արչամ Խոնդկարեանի հետ կաղմակերպեց «Գրական դատավարուխեան»
երեկոյ մը: Նիւխն էր՝ Լեւոն Շանթի Ին
կած բերդի իշխանուհին:

Thr Ujgbinelihre

WUFU.S.PU.S.NEW U.886168 .-

Ցովհ. Թ. Ծ. Վ. Գօյունեան վիճակաւոր Ցունաստանի հայ կաթողիկչից։

ի խՆԴիր ||ՓիևՌՔի 41130.114FLUUFBFII.P

Անցնող տասնաժետկը երկու կարեւոր պարագաներ յստակացուց Սփիւռքի Հայութեան համար։

Առաջին պարագային, ախտաձանաչում կատարուեցաւ եւ տիիւռջը ներկայացուեցու իրրեւ միաձոյլ ամբողջուներ:

Երկրորդ պարագային, Հայր ագատագրուեցաւ պատկանելիուԹիւններու տաղակայի հանելուկեն : Հայր սկսաւ իրադործել մարդկային արարածի մր որըրագնագոյն իրաւունքը, Հայր սկսաւ մտածել իրրեւ Հայ։

Պետական եւ աշխարհագրական բոլոր պայմանները լրիւ կատարելով Հանդերձ, սփիլութի Հայր ինքնագիտակից դարձաւ իր անցաւոր կետնքի գոյութեան միակ պատճառին: Տարբեր գրօչներու եւ տարազներու ներքեւ համերաշխօրէն ապրող ափիւութի Հայր կը մտածե իբրեւ Հայ, քան Համոգուած, թե մարդկային այդ յատուկ կարողութիւնը ոչ ոք եւ ոչ մէկ թան կրնայ իլել իրմէ։ Սփիւռըը իրական գոյունիւն մրն է, սեփականունիւնը

ափիւռքի Հայուն

Թեեւ կամ քե անկախ հոսանքներե պարտաղրուած, սակայն միայն Հայուն վերարերող սփիւռքը կը պահանքե ոչ-դա սական եւ իւրայատուկ քաղաքական մըտածելակերպ եւ կազմաւորում ։ Մեծ Պետութեան մր տարողութենեն եւ արւեալներեն զուրկ այս երեւոյթը կր նմանի միջաղգային մեծ կազմակերպութեան մր: Սահմաններ, առանցջներ եւ կեդրոն մր չունի, սակայն ամէն տեղ է սփիւռբը եւ իւրաբանչիւր դաղութ կեդրան մրն է: Սփիւուքի Հայր, ինչ պայմաններու տակ ալ ապրի, լիազօր ներկայացուցիչն է Սփիւռջին: Տարօրինակ ուժ մրն է այս: Անջատարար իրագործուած յաջողութերւններ կր նպաստեն ընդհանուր միութեան։ Նմանապես, անջատարար ստացուած հարուածներ եւ ձախողութիւններ կ'ադդեն ընդհանուր ափիւռքի Հայութեան: Ժամանակն է, որ այս սկզբնական ուժը լաւագոյնս օգտագործուի անբնական պայմաններու տակ միչա յաջող Հայուն Lungit:

Zunma & dundunulp, np Uhhenpp be անոր հարցերը մամուլի նեղ սիւնակներէն անցնին մարմիններու, խորհուրդներու եւ գրասենեակներու աշխարհը եւ ըստ այնմ

Հարկ է պատրաստել Սփիւռքի յատուկ եւ անչուչա անբնական աչխարհագրու թիւն մր: Պէաբ է ունենայ ափիւռքի Հայունեան նչդրիա նիւր, ստացուած ըներու մասին վիճակագրութիւններ, ոչ միայն եկեղեցիի, դպրոցի, ակումբի Համար, այլ նաեւ անհատական կալուածներու մասին, ինչպես նաեւ ուսումնասի րութիւններ գաղութի ընկերային եւ քադաքական Հասունութեան մասին, անտեսական մակարդակի, երիտասարդութեան թիւի եւ կարողութեան մասին: U,ju աչխատանքը գժուարին ըլլալէ կը գագրի, են կաղուն առ գաղուն եկեղեցական եւ աշխարհական մարմիններ պատրաստեն եւ ապա յդեն այն մարմնին, որ ապագային ի գործ պիտի դնկ այս տուեալները, որոնը պիտի ծառայեն համասփիւռըետն կազմակերպման ստեղծման:

« Համասփիւոքեան քաղաքական խոր հուրդ » մր, օրինակի համար, կր հանդիսանայ սփիւռքի Հայութեան դերադոյն մարմինը, որ իր տրամադրութեան տակ ունենալով վերոյիչեալ տուեալները, կը դասաւորե եւ աշխատանքի կը լծե դանադան դաղութները։ Կր ծրադրէ եւ չարժման մեջ կը դնե, միջազգային տարո ղութեամբ սփիւռքի հայ Քարոզչութեան Գրասենեակ եւ տեսանելի ու գազանի բոլոր միջոցներով կը հետապնու Հայ

Pրրեւ գերագոյն մարմին, այս խոր-Հուրդը կը Համադրէ դաղութային բոլոր աշխատանըները եւ կը ձգտի, որ սփիւռքի Հայութիւնը դուրս գայ իր գաղութային առօրեայեն եւ նետուի համասփիլութեան մ թնոլորաի մ էջ: Նմանապես, իրրեւ դերագոյն մարմին, լիացօր ներկայացուցիչը ափիւոքի Հայութեան, այս խորհուրդը վեր կը մնայ արդի քաղաքական հոսանըներէն, կր հակի այ կամ ճախ միայն այն ատեն, երբ այս հակումը պիտի նպաստե սփիւոքի Հայութեան եւ համայն Հայութեան չահերուն իրրեւ համասփիւռջեան թաղաքական մարմին գերծ կր մնայ զգացական կապերէ եւ կր հիմնե ու կր քանդե բարեկամութերւններ, առողջ արամաբա նութիւնով : կ'ազատագրե Հայր, տկար <u>էակի մր միջա հզօրին փարելու ախաէն:</u>

Այս խորհուրդը, օրինակ, մասնաւորարար պետք է աշխատի, որ ներկայ շուրջ տասը Համալսարանական Հայկական ամպիոնները Թիւով բազմապատկուին։

Ներելի չէ երբեջ հայաչատ կեդրոն մր ունենալ եւ Հոն գտնուող Համալսարանին գրադարանը Հայ դրջերով եւ մամուլով չողողել եւ ինչո՞ւ չէ պարտադրել, որ ունենայ նաեւ հայագիտական բաժին եւ

« Համասփիլոքեան Տնտեսական խոր հուրդ »ի մր կարեւորագոյն նպատակը պիտի րլյայ հիմնել սփիւռքի հայ դրա մատուն մը։ Այս ծրագրի իրագործման Համար Տնահաական Խորհուրդը կը դասաւորե իւրաբանչիւր դաղութի անտեսական կարողութիւնը։ Անհրաժելա պարա դային կը ծրագրե չահարեր ձեռնարկներ որպեսզի գիւրունեամբ հրաւիրե հայ եւ ommp գրաժագլուխներ: U.ju մարմինը կր նչպե եւ կը հայթայթե պիւանկներ

மழ்ழ்காழி 2 ய நாட்டு க் ய ம நாராழ ձեռնարկներուն, Հայ Դատին եւ Քարողչութեան Գրասենեակին։ Ճիչդ է, այս ծրադիրներու իրադործումը կը կարօտի րազմամիլիոն տոլարի եւ Թերեւս ԹուդԹի վրայ դիւրին է ծրադրել, բայց Սփիւռջը կանդուն է Հայուն նուիրած լումայով եւ արդի առումով մարմին մր եթե սկսի օգտագործել այս գումարները, Հայր կը սկսի չահիլ նիւթյացես, հիմնադրամին վրայ բարդելով նաեւ այն գումաբները, գորս ընդՀանրապէս անցեային կուտար իրրեւ ազդային տուրբ, առանց ակնկա լութիւններու։ Հայր հաւաքարար կր չինկ եկեղեցի, դպրոց, հիւանդանոց եւ աhundy, of ith whitely mangan has, որ հաւաքականօրէն չհաստատէ նիւխա պես չահարեր հիմնարկներ։ Անհատաբար Հայեր յաջողած են այս մարդին մէջ, Հաւաքարար ալ անչուշա կարելի է յա -Englis:

« Սփիւռքահայ Ուսումնական խոր հուրդ »ը կը ծրագրէ եւ կը պարտաղրէ ախիւռջի Հայուն հայեցի դաստիարակութիւնը: Պրպաումներով եւ վիճակադրու-[ժիւններով կը պարտագրե, որ Սփիւռջը ունենայ, համեմատական չափով, բոլոր ուսումնական մարզերու ներկայացուցիչները։ Զանագան միջոցներ ի գործ դնելով կ'օժանդակէ արդիական մտածելա -

կերպին :

Մամուլի միջոցով կը բաջալերե, որ Հայր համասփիւռ բեան տարողութեամբ ապրի եւ ոչ թե դաղութային գործուներո-[ժիւններով դատէ իր ազգը:

Հայ մշակոյթը եւ Հայ Դատր մատչեյի կը դարձնէ մարդկային ընտանիքի բոլոր

խաւերուն :

Mount of her per freshing where ph Հայունիւնը նոյնքան իրաւունք ունի մաս կազմելու երկրադունդին որթան իրա ւունք ունի Լիւքսենպուրկի Մեծ Դըսու-[ժիւնը (տարածութիւն՝ 2586 բառ. բիլմ., բնակչութիւն՝ 393.848) ։ Միջին Հաշուով Հայր լաւ սորված է իր աշխարհագրու թիւնր, կ'արժէ գիտնալ օրինակի համար, Bt 1. իւթսկնալուրկցին ինչ դիակ մեր մա-

Հաւանարար չի գիտեր եւ պիտի չգիտնայ եթե ըսող չըլլայ իրեն։ Այդ ըսողը ափիւռքի Հայր պիտի ըլլայ, ուրիչ ոչ ոք Promposite little for Smap:

Սփիւութը ղոյացաւ ի գին սուրը գոհոդութերւններու, գրկան ըներու: Եւ ոկզբնական ձախողութիւններէն եաբ այլեւս պետք է նոր ուղի որդեդրէ:

Արդի Սփիւռքը կր պահանջե նոյնքան եւ աւելի գոհարերութիւն, մանաւանց ե-

րիտասարդ սերունդէն։

Հայր ապրած է եւ յարատեւած պատ մու թեան լուսանցքին մէջ: Լեցուն է Հայոց պատանութերւնը տնուններով, որոնը երեւցած են փայլուն գիսաւորի մր նման եւ անյայտացած ։ Իրրեւ ազգ տոկուն եւ ճարպիկ ենք։ Մենք մեր ցեղային բնու թեան մասնագէտներ ենք: 1915p Հայուն Հրամցուց երկու Հակադիր ուղիներ։ ՄԷկը՝ մնալ օտարի հայթեայթեած վրաններու

- bullung-LERAUTERAN OF

« Յուլիս ամսու քսանրհինցին կատարեցէ՛ք մեր տօնը»։

Արտագրական պայքարի գնոցին մի րբասուած հոնսն գոնսվուները ու ինբո Հոդեկան, մտային սնունդը ստացած ե երդերէն, որոնք բեղնաւոր սերմեր դարձած են Հոգիները հրահրելու համրոն վրայ: Հայ ժողովուրդն ալ երգերով խանդավառուած է։ Մեր ենթախորադիրը ժողովրդականացած՝ սիրտէ սիրտ, րերեկ րերան փոխանցուած երգի մր տողն է։ Հայ ժողովուրդի ազատագրական չարժում ին մ էջ խանասորի մարտիկներու երդր, այժմ չաղախուած է Հերոսներու Opուսան ու խասաղնացու (ժետան հետ ։ Այս ուխտաղնացու թեանց մէջ Մարսեյլ իր առանձին տեղը ունի : Ամէն տարի Վալադրի արգայնագին արատուն ունատունրիա he thanch subuth officer thing summe Հաւատաւորներ բոլոր շրջաններէն։ Ա ռանց ոնապարծու [ժեան կրնանք լոել, ի Հերոսներու Օրը հայկականութեան գա-

ատի եւ ապրիլ յաւիտեան՝ ապաւէն անենալով օտարին ողորմածութիւնը։ Միւոր՝ դուրս դալ վրաններեն, տանքուկ, տառապիլ բայց կերտել իր տունը, իր իսկ եղունդներով : Հայր ընտրեց դժուտրինը, մարդ արարածին վերապահուած ջրաննքը եւ սուրբ աշխատանքը։

Հայ երիտասարդին ասպարեց կր կարդայ Սփիւոքը իր բոլոր առաւելութիւն ներով : Երիտասարդը պէտք է փաստէ, թե ինւթը շառաւիցն է այն սերունդին, որ ուսնակորած է հելար եւ հետեւած դրժ-

Սփիւութի Հայ երիտասարդը կը վայելէ արդի քաղաքակրթութեան մր այոր պատուղները, ուսում, զարգացում, արադ ճամ բորդութիւն : Հայ երիտասարդը կրբնար նոյնանալ միւս ժողովուրդներու երիտասարդութեան հետ, անչույա փոխազարձարար զանոնը իրեն հետ նոյնացնե-

Մայնող դարը համողեց մեղ, թե պատմու Թիւնը կրնայ սխալիլ: Մենք չենք դատապարտուած Լեհաստանի, Հնդկաստանի եւ Ամ ս թերաամ ի դաղու թներու հման ժամանակի ընթացքին չիջումի ճակատա գրին: Սփիւռջը իր բոլոր Թուական և աչխարգագրական բաժանումներով մեծ դաղութ մրն է եւ Հայր հաւասարապես ազգային գիտակցութեան տէրն է անկն տեղ : 1915ին կատարուած ցեղասպանու -Թիւնը մեց պատրաստեց ապադայի ջարդերու դէմ : 3 իրուցան վիճակի մէջ Հայլ դարձաւ անրնաջնջելի :

Ա. ՍԻՒՐԴԻՒՔԵԱՆ

ՀԻՆ ՕՐԵՐ

ՁԱՐԴԱՐԵԱՆԻ

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՐ

Ասիկա ոչ առասպել է, ոչ ցնորական գրուագ. իրականութիւնն է վայրագ ու ըստանելի. առջի րէժիմին այս ընդունելութեան կարժանանային Հաժիտեան բունու [ժեան արիւնլուայ հայ գոհերը հայ առաջնորդարաններու մէջ. եւ այն ատենուսան Հայոց մեծափառ պատրիարքն այ արդեն այս ձեւով, իր բարապաններուն ձեռ բովը, պատրիար քարանին սանդուխ րբևչը գառանժնոն վան ըբաբն հուտան ին Հովուապետի պաչտպանութեան դիմող Հարստահարուած խեղճ Հայերը:

Ցեղին զաւակը *հմանապես բռնունեան* սահմաններէն դուրս գրուած վիպակ մրն է, որ «Տան սէր»էն յետոյ յաքողագոյնն է Չարդարեանի վիպակներուն ։ Չարսանմարեն — որքան վար նոյնքան ադետայի այդ սաննաբեն — Վարդան կ'իյնայ — չաաերու պես - Խարբերդ՝ սովալլուկ, պատառ մր հաց մուրալու, քուրքերով ծածկուած, ահոելի վիճակի մեջ։ Կուտան, կ'ողորմին իրեն. նուաց պատոտած ցնցոախներ կը հարցնեն. 5'4, թիչ մր մարդ կային ձեւ կ'առնէ խեղջը. և երեւակայել որ անիկա այլեւս պառկելու տեղ այ ունի, րագնիջին ջիւլիանը։ 95 է, կոտորածի ուրականը որոտադին կր հասնի Խարբերդ. ծամաճանկրբենն ին փախշկը իրքարևոնուն Հարուսաները եւ աղաները ողջ մնալու բնազդեն անձնատուր կ'րլյան եւ կ'իսլա-

«Բանի մր ժամ ետքը հայ թաղերուն ,խաչանիչ գիմբեխներուն, գանդակատունե րուն վրայ սաւառնեցաւ Մուհամմեաին ագաւոր ուրուականը եւ Խուրանին մա -Հասփիւռ սարսափին տակ կծկուեցան ամենւթն ալ, որովհետեւ հայածական բնակչունիւնը սելեվէն բերաւ եւ իսլամացաւ». կարդը կուղայ մոոցուած անկիւններուն, նկուղներուն․ Հրացանակիր երեք իսլամ – ներ ներս կր մանեն բաղնիջին ջիւլիսանէն ։ Ծնչառութիւն մր կայ հոն։ Վարդանն է, որ մոխիրներուն տակէն դուրս կր դցուի.

- Uniting for 5: - Վարդան ։

- Շուտ սելեվեթ բեր:

- Ցանուն 40ր եւ որդւոյ եւ հոդւոյն

«Չարսանճաբի սովեն փախած , անօխի , சிராடயா ne யற்பெயியற்கோடயல் மாராட்ட கோழ்կան արիութիւնը, բարոյական անհաւա - տայի պորու թիւնն էր որ յանկարծ ազբին, փոշիին եւ մուրին մեջեն կր ծառանար աներկիւդ, ու, ցեղին դուրսի դետնամած մեծութիւնը, վեհանձնութիւնն էրոր յանկարծ կր մարդեղանար Հող բիւլանին խորը՝ Վարդանին մեջ:

- Շո'ւն, սելեվէ թեր:

- Ցանուն հօր եւ որդւոյն...

Եւ գնդակահար կ'իյնայ Վարդան, որուն մեջ ցեղին ճայնը, աւիւնը, հաւատւրը կ'արեննային այդպես յանկարծ ։

Ձարդարեան իր նորավէպերուն կամ լաւ եւս է ըսել իր պատմուած ըներուն մեջ իր պարցութեամբը եւ բնականութեամբը կր յատկանչուի գերազանցապէս։ Անտարա կոյս, ինք մաահոգութիւնը չունի թատերական յուղումնալից տեսարաններու, Հետաքրքրուները եւ ապչուները տոնող դրուադներու ։ Գործին արուեստական մա_ սին բոլորովին անփոյթ է. ձեւին, ար տարին յարդարանքին հոգածութերնը չի աեսնուիր իր մ էջ: Իւ նիւ թովր կր յակրչտակուի, անոր ընդլայնումին կը մղուի իր նախասիրած եղանակովը։ Գրական ոչ մէկ դպրոցի վրայ կր կազապարե ինթդինքը, որմե կր հետևւցնեմ թե վիպական ոչ մեկ ուղղութենկ արդուած է որոշակի: Ասիկա իր տաղանդին ամուր յատկուներւն. ներէն մէկն է : Ինքնագոհ եւ ինքնավրատահ գրականութիւնն է ասիկա, որ՝ իր ենքժադրուած թերութիւններույն հան դերձ՝ ինջնատիպ է մանաւանդ ։ ինջնա - (6 - Շար.)

արալ է մանասանդ, որովհետեւ անիկա իր պատկերացնե գաւառի կեանքը ի հայննականու թեան մէջ, իր անտաչունեանը, իր խորդունեանը մէջ։ Այդ մեին ու խորհրդաս թօղ կեան ջը ներկայացնելու լաւավոյն ձեւր կարծես այն է դոր ընտրան է Ձարդարեան, անտաչ, անյարդար ու խարհրդալից: Քանի որ այդ կետնք չունի քաղաքակրթական ծերծերում, այն արուեստական չպարը վոր մենք կը հաmunting, whun'n, dtp htmbeli dtl. մեր իրը Թէ բաղջենի կենցադին մէջ որուսացում են քիան սն այմ իբարեն չրիու տող հեղինակը հակակրութիւն ցոյց չատր այդ ծերծերումին եւ այդ չպարին նկատմամբ: Եւ ամ էն ձեւապայաութենկ կոյո Ձարդարեան կը մնայ, Թլկատինցիկն անմիջապես ետքը, դաւառի լաւադոյն նորավիպագիրը, եւ իրը այն կը պատկանի, [ժերեւս առանց ուղելու, իրապաչա գլա րոցին : Իրը , սակայն , ինջնուրոյն և առանձնայատուկ իրապաչտութիւն մըն է կետրը կը նկարէ ինչպես որ կը տեսնե, ին ըսնավիոնանկի նաւամութ հատվու Թիւյրբենն բեբւար քաւմար դապարանա. պես Տան սերբն մեջ: Ապահով եմ որ 20-Im աւբքի նու ակակ չկնրան ատակբնացրը այդ կով Առաջելն ու իր շրջապատը։

bearus verustonisti

դափարապաչու ըմբունումին, անոր երաչարերը Հափարիչը է՝ ասիանու արիսներ երի հաւատբը արտայայտող երեւոյթը։ Մրձակուրդի օրեր են , սակայն կեանքը , պարտաճանաչութիւնը իրենց ճամրան կր

Հայահոծ չրջաններկ խանասորի աշնակատարութեան արձագանգները կը հաս նին յուսագրիչ ձեւով: Հոս, Մարսեյլի մեջ, փողոցներու պատերու վրայ գունադեղ Հանրադդեր կը ծանուցանեն Հերոս ներու Օրուան աշնակատարութիւնը։ Ի աես նախապատրաստական եռուդեռին, դաւառացի մարդու մանկութիւնս կ՝ար -Betiting jajung be hupmand: U.ja', Butiկութիւն չունեցած, մանկութիւն չճանչդած, մանկութեան երջանիկ օրերու համը հայիւ ճաչակած սերունուս կայծկլոող իչատակներու կծիկ մբ ունի իրրեւ պա-Հածոլ իր սրաին մէջ : Խանասորի տոնաիրատարուներոր աբրչն ոնակո իրանօտն ին վառէ. ճամ բայ եմ ելած Հայրենական տան մանկութեանա օրերը փնտոելու, Այդեստանի ճամ բուն վրայ դիրք դրաւող Պեյլերենց պանչան դանելու, ուր աժ էն տարի, նոյն օրերուն, խանասորը կր աշնախանրուկը հոգեպարար վերացումով : Հոն՝ Հոկայ եւ փորը ուռած ԹԹենիներու չուքին եւ հովանիին տակ հրմշտուք կր աեսնեն պարմանի, խնդումերես հարսե րու, նորաբողբոջ, Թուչը կարմիր ամօնխած աղջիկներու , բոլորն ալ աշխատանքի են լծուած՝ գիրար գերազանցելով : Կա պոցները, դամ բիւղները կը բացուին բուpullimetin: h'hy mbubbil, Unmuend ful, Տիրոք պարդեւած առատութիւնը փռոց ներու վրայ կը սփռեն չարք չարք, քով այրի, անուին տարեցներու համար կր դետեղեն փափուկ բարձիկներ՝ նախչուն կարպետներու բոլորտիքը։ .

Ո°ւր եմ , ո°ւր եկած եմ , ընագղարար երեւակայութիւնս կը լուսաւորուի, թըն-Տուկ դարձած կծիկիս Թելերը կը քակ ուին՝ հատ հատ ։ Քիչ հեռուն՝ կանաչադարդ պուրակին մեջ կայտառ վրիժառու երիտասարդութիւն մը, պարթեւ հասակով աղամարդիկ, ամրողջ քաղաքը հոս լեցուած է: Կը վիճին, որոշումներ կուտան, հրամաններ կ'արձակեն՝ խրախ -Տանթը իր նպատակին հասցնելու համար ։ Մենոլորար տաւքցած է, Թութի օդիի հոտն ու համը իրենց արիւնին եփ կուտայ, հոգիները կ'ալեկոծ է, եւ յանկարծ բաղմահարուածներու արձադանդր երգով կր փոխարինուի, երգը կը տիրապետէ՝ *Երեռացնելով ուխաաւորներու ազատա* տենչ սրտերը : Ու յանկարծ Քրտուհին լե-

ղապատառ կը ձայնակցի.

- Եաման, Աստուած, ֆետան եկաւ, ո՞ւր փախչենք:

Բայց Հայ ֆետային՝ խրոխա, առնական, հայ տղամարդու վայել, կը պատաս -

- Մի՛ վախենար, հանգիստ կեցիր, pugh guili

hadade publ apre main of dutyխնդիր քաջ фետան:

Մեր ազգային, յեղափոխական երգե րուն մէջ նախընտրութիւնս կերթայ այս երգին վերոյիչեալ տողերուն, անոր բահավարար նդեսույթը, անգարիծն ժնանելով մեր ջան ֆետայիներու մաջրակրոն չաղախին, անսակարդ նուիրումին, յե դափոխութեան ծառայելու, Հայրենիջը ազատագրելու Հաւատքին:

Ո՛վ չի գիտեր, Թէ մանուկի մը, պատանիի մը առաջին դաստիարակը ծնողջն է. նաեւ՝ միջավայրը։ Ասոնց ազդեցու -[ժետն տակ կը խոքորուի , կ'ուռճանայ հոդին եւ նկարագիրը կր կազմուի : Ներկայիս մենք ալ անցած ենք միջին սերունդի սահմանները - ի՞նչ չուտ, - բայց ո՛վ չի յիչեր, որ այն օրերու երիտասարդութիւնր իր երդածին, խoumd ին եւ խոս տումին արժեքը հաստատած էր, եւ երբ ժամը հնչեց՝ ոտքի ելաւ, հերոսամարտեր կերտեց, գիտակից մահը գիմաւորեց, **Խանասորի քաջ ֆետայիներու նման գոհա**րերունեան խորանին երկրպադեց...

Այսօր, Յուլիս 25 է, ացնն է խանասորի արչաւանքին : Մեր ազգային բոլոր տօները իրենց գաղափարական, ազգային կաուսյցին վրայ բարոյական արժէջ մըն ալ աւելցուցած են։ խանասորը այդ բարո յական արժ է քներուն մեծագոյնը տուած է Հայ ժողովուրդին, իրրեւ մաքրակրոն

նկարագրի երաչխիք:

— Կանանց երբեք ձեռք տալու չէ վրէժխնդիր քաջ ֆետան:

Մեր ժողովուրդի բարոյական նկարադիրը անխաթար պահելու, պահպանելու, րոհաչառ ոբևուրմն այմ դաճուն ընտևադիրով Թրծելու կը ծառայեն մեր տօները: Նուիրումի, զոհարերութեան կը մղեն նորահասները։ Հայ Դատին ծառայելու արամադրութիւն կը ստեղծեն։ Ասիկա կրնաբ Հաստատել Խանասորի տարեզարձի տոնական par [իւններու առի [ու : Shutp Մարսէյլը, ուր տարիներու ընթացջին իր լրիւ ժողովրդականութիւնը գտած է Հերոսներու Օրը։ Վալապրի անտառը, ամ էն տարի , Ցուլիսի այս օրերուն , Հոդեպարար վայր մը կը դառնայ։ Ձէ՞ ք հաւատար. եկեք, տեսեք, ամբողջ Հայաստանը կարծես հոս կը փոխադրուի, անցնող օրերու յիչատակներ յարութիւն կ'առնեն ։ Եկեջ, տեսէք այս ջահակիրներու նուիրեալ բաղմութիւնը Հայրենական, եկեք տեսեք Հարիւրաւոր կառջերու հրմչտուջը, փոխաղրակառջերու չարջը, դաչտերու, ճամրաներու վրայ : Եկեք Յուլիս 28ին Վալապրի անտառին վեհութիւնով կազղութուելու, հայրենական լեռներու, դաչտերու, վանքերու ուխապարացութիւնները վերյիչե յու եւ ձեր Հոգիները ջերմացնելու Հայ-முகிழ்கழ் வாழ்க்யி:

U. C. L. 4U.POSALE

LUBUUSUL

ՓՐՈՖ. ԵՐՈՒԱՆԴ SEC-UPTRUBLE UPPER

Հայաստանի մեջ մեռած է բանասիրա կան գիտութիւններու տութթեօր, փրոֆեսէօր Երուանդ Տէր-Մինասեան ։

Փրոֆեսկօրը ծնած էր Հառին դիւղը, Արթիկի շրջան, 1879ին։ Աւարտելէ հաջ Էջմիածինի Գէորդեան ձեմարանը, մեկ նած է Գերմանիա ։ Լայրիցիկի եւ Պերլինի համալսարաններուն մեջ ուսումնասիրած է արեւելագիտութիւն, փիլիսոփայութիւն եւ պատմուներն: 1904ին հայրենիք վերադարձած է՝ ստանայէ ետք փիլիսոփայական գիտութիւններու տուքթեօրի գիաական տիաղոս:

Բաղմադան եւ բաղմաբեղուն եղած է Երուանդ Տէր-Մինասեանի բանասիրա կան, կրթական գործողութիւնը։ Քանի մր տասնաժեակներ չարունակ եղած է Երեւանի չարք մր բարձրագոյն ուսումնարաններու օտար լեզուներու ամպիոնի վարիչ եւ դերմաներէնի դասախօս:

Փրոֆեսկօրը կարգ մր Թարգմանու -Թիւններ կատարած է։ Գերմաներէն ընագիրեն Թարգմանած է Մարքսի եւ Էնկելսի դործերը, իսկ ռուսերէնէ՝ Լենինի բաղ մաթիւ երկերը:

Բառարանագրութեան մարզին մէջ ալ րեղուն աչխատանը կատարած է։ Երկար տարիներ ղեկավարած է Հայաստանի Գիտութիւններու Ակադեմիայի լեզուի հիմնարկութեան բառարանագրութեան ձիւ դին աշխատանըները։ Անոր հեղինակու թեամր եւ ամրագրութեամր լոյս տեսած են ռուս - Հայերէն երկհատոր եւ քառահատոր բառարանները։ Ան հեղինակնե րէն եղած է նաեւ ռուս - Հայերէն եւ Հայռուսերէն համառօտ բառարաններուն եւ իր մասնակցութիւնը բերած է հիմնար կութեան կազմած Հայերէն բացատրա կան բառարանին ։

Կարեւոր աշխատանքներ կատարած է բանասիրական եւ ընագրագիտական մարդերէն ներս : Ակնառու եղած են յատկապես անոր աշխատանքները Ե. դարու գրական յուչարձաններու ուսումնասի -பாடிசெக்கை மீட்டு:

1957/ա ան լոյս ընծայած է Եղիչէի « Վասն Վարդանայ եւ Հայոց պատերադմին » անմահ գիւցագներգութեան համա-

4-U1 nhm-b TULAND

ՊՈՂԻՍ ԱՅՑԵՂԱԾ Է վերջերս Նշան Սերդոյեան եւ այդ առԹիւ Պատրիարջին եւ Երաժչաական Ցանձնաժողովին ներկայացուցած է եւրոպական ձայնանիչե րով իր գրի առած Յարութեան Կիրակի օրերու Գիչերային եւ Առաւօտեան արարողութեանց լրիւ երդեցողութիւնները մինչեւ « Նորաստեղծեալ » երգր ներառեալ ։ Պատրիարջը համակով մը Հաղորդած է իրեն, թե կրոնական ժողովը ընթացը տալով Երաժչտական Յանձնաժողովի տեդեկադիրին, վաշերացուցած է այդ արդիւնաւկա աշխատութիւնը, եւ թե որեւկ անպատեհութիւն չի գտներ անոր տպագրութեան համար։

ԱՅՆՃԱՐԻ «Տիդրանեան» սրահին մէջ, Յունիս 23ին, «Շնորհայի» երդչախում րին համերդը մեծ յաջողութիւն արձա հայրած է։ Երդչախումբին խմբավարն է Գերրդ Գանտահարեան։

ՀԱԼԷՊԻ բերդի արջայական սրահին մէջ, Հայ եւ արար երաժչատակըներու ներկայութեան, Յուլիս մեկին, Հայեպի « Զուարթնոց » երգչախումբը 35 վայրկեան տեւող յայտագիրով մր հայերէն եւ արաբերէն երգեր երգած է։ Խմբավարն է John Dumgemin:

Հաւաջ ընագիրը։ ԲազմաԹիւ ձեռագիր ներու համեմատութեամը եւ բանասիրական արժերաւոր ծանօթագրութիւններով ։ Մինչեւ իր մահը աշխատելու վրայ էր « Գրարար – աշխարհարար – ռուսերէն » րառարանին պատրաստութեան ։

ՎԱՂԱՐՇ ՎԱՂԱՐՇԵԱՆԻ ԿԻՍԱՆԴՐԻՆ

Հայաստանի Նախարարներու Խորհուրգր պարտականութիւն յանձնած է Երե ւանի քաղաքային խորհուրդի դործադիր կոմիտէին՝ Վաղարչ Վաղարչեանի կիսանգրին գետեղել իր անունը կրող դպրոցին առջեւ։ Նոյեմբերին դերասան Վա զարչ Վաղարչեանի ծննդեան 80ամեակն է ։

ՆՈՐ ՕԴԱՓՈԽԻՉՆԵՐ

Երեւանցի մասնագէտները պատրաստած են առաստացին գետեղուած նոր օդափոխիչներ։ Արտագրութիւնը պիտի սկսի 1975/12:

«BU.A.U.2» PAGPAOLE

Անոնք դուրս կ'ելլեին տաք սրահեն, որ կուրցնող լոյսով մր ողողուած էր եւ յանկարծ ինքցինքնին կր դանեին խաւարին ու ցուրաին մէջ եւ աշնանային գիչերուան մչուչով պարուրուած : Ցուրաէն կր դոդգրդային հիմա եւ վերարկուները կր սեղմէին իրենց մարմիններուն չուրք։ Եւ ահոր որ դրգ հատանրրակ հափամարո խաքած էին շամփանիա, լիքէօս, քիւմմէլ եւ քիւրասօ, հիմա կր զգային իրենց գինովութեան առաջին հետեւանքները:

այ ուժով կր պոռային, ու կը խնդային:

Bundulete any hunger, dustil hille ծառուդիին վրայ հասարակութեան կր սպասերն : Եւ կր լսուեր երկսեռ դիշերային Թափառաչրջիկներու Հրամայական

բարձր ձայնով ու մարակի հարուածներով կր բչերն իրենց ձիերը Քազինօյին առ -Step, np unhuhunemed junimbend if p in-

դուարճամոլները երկու երկու, երեք ե-முக்க , சமிய சமிய நா முக்கு நாடியில் நிழ்ւով , պոռալով կ'երդեին յանկերդներ , որlar ur ժբնդարարար հանսև քրմաւրբնավ եւ կր նետուէին կառջերու մէջ։

Ձիերը, Հնչեցնելով իրենց բոժոժները, իսելայեղ վաղջով կ՝արչաւէին խաւարին մէջ եւ անոնց արչաւին մէջ կը կրկնա պատկուկը զուարձամոլներու աղաղակն பட கீயு பிழ:

Երբեմն երկու կառջեր միասին կը մեկներն : Այն ատեն , կառապան ու յանա խորդ , բռնուած նոյն մոլեդին արագութ եան բաղձանքով, գոռում գոչիւնով կը գրգույին ձիերը, որոնք կր սկսէին մրցիլ իրարու հետ, հակառակ որ խնայողական պատճառներով, ոչ մէկ լապտեր կը վաուեր քաղաքին մեջ, քանի որ այդ բանը պերճանը մրն էր Լախվիոյ գառավարութեան համար : Կարծես ձիերը լոյս ցերեկուսն մեջ կամ պատրաստուած չաւիցի մր վրայ կր դանուկին կամ կրկեսի մր մկջ:

Ամեն գիչեր, բաւական ծանր արկածներ կր պատաներն։

Ձիերը տեղ մը կը դարնուկին, կամ ճամբե մր կր չեղեին եւ մարդիկը ուժդ նօրեն կ'իլնային համրուն վրայ: Արդեն քարի դե արեւբեն հուսանուց բիր ու ճարի դե կողոսկրեր ջարջախուած ։

ի հւ փոյթ սակայն:

Ցաջորդ օրը նոյն կեանքը կը վե րրսկսեր: Մարդիկ 1914էն ի վեր դուար-Տանայու չա՛տ քիչ առի թներ ունեցեր էին : Unit gum, Supplyinghis nedting ofthe t ռուսական ձիու մր հասկցնել Թէ ինք վաղ-

Երկու մարդիկ, իրենց ծանր վերար -

կուներու օձիքները մինչեւ աչքերնուն շուրջ դարձուցած, հասան Քագինոյին quili unghi :

Իվան Մինակիին ստորադաս պաշտօնեաներն էին։ Երբ իրենց պետր 9. Եօֆէի բովէն մեկնեցաւ, արթընցուց գիրենք եւ Հրամայեց որ անմիջապես երթան գտնեն Նիջոլա Քիջինի վրայ Հսկողութիւն կա աարող իրենց ընկերները եւ անոնց Smulghthe fot moth offengue using to յաջորդ օրը ժամը 10ին այդ մարդը տանկին պանդոկ:

Pola Մինսկիի մարդիկը, ոռնացող եւ երերակացող ամրոխին մէջ իրենց ընկերները կր փնտուկին :

Վերջապես տեսան որ երկութն այ Թեւր մաած էին փոթրիկ ու կարմրաներ մարդու մը, որուն գիթեր չան ցցուկի մը կր հոքաներ, եւ որ դժուարաւ կր յառաջանար, իւրաջանչիւր ջայլափոխի կը ծըntp be unsprof ned ne program duging மிற டி' முடித்ற:

Նոյնին ըն Նի բոլա Քի բինն էր, որ իր աուօրեայ խրախճանքեն վերջ, իր մենտորներուն առաջնորգութեամբ պառկելու կ'երթար, քանի որ անոնք ստանձնած էին իր ամ բողջ ծախջը վճարել, որջան ատեն որ անիկա Ռիկայի մեջ մնար:

POL WOLDFULL

(Tup.)

ՑԱՐԵՐՈՒՆ ԹԱԳԸ

ԻՆՉՊԷՍ ԳՈՂՑԱՆ

ԳԼՈՒԽ Ա.

9. 6031 46 2041

իր ծանր ու երկար աշխատութիւնը աւարտելով, Պ. Եօֆէ ձեռքը տարաւ հակատին եւ ժամացոյցին նայեցաւ: Ժամը शामार्थ देवा

Գնաց քիչ մր Հանզստանալու :

Այդ վայրկեսմոին էր որ Ռիկայի Քա դինոն իր գուռները կը փակեր.

Հանոյասերներ, գիչերային Թափառաշարջիկներ, պարուհիներ, արհետսով կանամեծարներ, բոլորն ալ Պալժիկ ծովը ևզերող երկիրներէն, գերմանացի, ռուս, լեն, Ֆինլանտացի, Լիթժվանիացի, Դանիացի, բոլորն ալ Քագինօյէն դուրս

(28) կերբին, ժամը 10էն ի վեր խմել ու պա-11/2 1/4/2 :

> Շատերը կր դեղեւէին եւ գրեթե բոլորն Կիներն ալ այրերէն վար չէին մնար:

> մայնը, կառապաններուն ուղղուած : կառապանները, թարութենկ սթափած,

սшւորուшծ էր: Գիշերային այս Թափառաչրջիկներն ու

CUTZUMULHE

Տիկին Արչաւիր Խանկաանեան եւ դաւակները չնորհակալութիւն կը յայտնեն բոլոր անոնց, որոնք ծաղկեպսակով, փոխան ծաղկեպսակի նուէրներով, հեռադրով, անձամը, մամուլով կամ նամակով մասնակից եղան իրենց խոր սուղին՝

ԱՐՇԱՒԻՐ ԽԱՆԷՏԱՆԵԱՆԻ

பியகாடயும் யாடுழ் ::

8ԱՒԱԿ8ՈՒԹԻՒՆ

Մարսէյլի Հ. Ց. Դ. Շրջ. Կոմիտեն, իր բոլոր ընկերներու անունով, ցաւակցու-Թիւն կը յայտնէ Տիկին Հայկուհի Տէր-Մեսրոպեանի, իր պաւակներուն եւ ընտանեկան բոլոր պարապաներուն, ընկ. Երուանդ Տէր-Մեսրոպեանի մահուան առ-Թիւ:

Հ. Ց. Դ.Պոժոնի Ձաւարեան Ենթակոմիտէի րոլոր ընկերներու կողմէ իր խորին ցաւակցութիւնները կը յայտնէ Այրի Տիկին Հայկուհի Տէր-Մեսրոպեանի, իր դաւակներուն, եւ համայն ընտանեկան պարադաներուն, ընկ Երուանդ Տէր-Մեսրոպեանի մահուան առթիւ: h 812USU4

Լիոն — Տէր եւ Տիկին Ն Ուղունեան, իրենց աղջկան հանդուցեալ Շաջէ Ադրլ-եանի (Ծնեալ Ուղունեան) յիչատակին կը նուիրեն, Ս . Ցակոր Եկեղեցւոյ 200 Ֆր . Հայկագեան Վարժարանին 100 Ֆր . Կապոյտ եւ Կարժիր Խաչերու 100ական, «Ցառաջ»ի 100 Ֆր . Տէր եւ Տիկին Օհան-նէսեան, եկեղեցւոյ 200 Ֆրանը։

4U.MAS PU.9

ՕԴԱՓՈԽՈՒԹԵԱՆ ԿԱՑԱՆ

Փարիզի խումբը կը վերադառնայ, Երեջչաբնի, Յուլիս 30, իրիկուան դէմ, ՓՈՐԹ Տ՝ ՕՐԼԷԱՆ, 10 – 12 Ավբնիւ Փօլ Ափել (Թենիսներու մօտ):

บารจากกา

Չորեջչարքի առտու ժամը 7.30ին Արուար Մոնքեոլոնէն։

ԻՍԻԻ ՀԱՑ ՄՇԱԿՈՑԹԻ ՏՈՒՆ Գրադարանը *բաց է Շաբախ օրերը* Ժամը 16–19 և Կիրակի օրեր՝ Ժամը 10–12:

ՀԵՐՈՍՆԵՐՈՒ ՕՐԸ ՄԱՐՍԷՑԼԻ ՄԷՋ

կազմակերպութեամբ Հ. 3. Դ. Շրջ. կոմիտեր

Կիրակի, Յուլիս 28, ամ բողք օրը, Վալապրի անտառը Պատուոյ նախագահութեամբ Փ. Լիօթոյի, Կարտանի քաղաքապետ

Կը նախագահե՝ Տ. ԹԱԴՈՑԵԱՆ Կը խոսին՝ Յ. ՊԱԼԵԱՆ եւ Ժ. ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ

Գեղարուեստական ճոխ յայտագիր՝ երգ, արտասանութիւն, հայկական պարեր պուլի մրցում, մանկական խաղեր, ցուցադրութիւն ... Հայկական եւ Եւրոպական նուագ ու պարեր մասնակցութեամբ

ARMENIAN'S SUN SHINE փարիզեան նուագախումրին

Ճոխ պիւֆէ, խորոված, թապուլէ Մասնաւոր Հանրակառջեր կը մեկնին արուարձաններէն

Առաւօտեան ժամը Գին պատարագ կը մատուցուի ի յիչատակ Համայն Հերոսներուն։ Կը մասնակցին Տէր ՇաՀան Տէտէեան եւ Տէր Նչան Գույում Հեան ջահ ներ։

Մարսէյլ քաղաքի համար վարձուած է հանրակառք, որ կը մենի Յուլիս 28, կիրակի ժամը առաւստեան 7.30ին Ա. Քէօսէեանի խանութին առջեւէն։ Նախապես երթեւկի տոմոակները ապահովեցէք գիմելով Պր. Ծերիկեանի գրախանութը՝ Ռիւ տէ Տոմինիքէն եւ Ա. Քէօսէեանէն Սթիւտիօ Ռեքս, 2 Ռիւ Պերնար Տիւպուա։

Պօմոնէն, օԹոքարը կը մեկնի Պառ տը լա Ռոթոնտէն ժամը 7.30ին Արձանադրուիլ ընկերներ — Թ. Գըլըձեանի, Ա. Տէրտէրեանի, ՅովՀ. Տէր-Վարդանեանի կամ Գր. Թիւթելեանի մօտ։ Վերադարձ ժամը Ցին։

Հ.Ց.Դ. ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻ ԲԱՆԱԿՈՒՄ

SUPERUL FULURATEUS

Օգոստոս 1էն 30

AGDE

- Zwuyt - Camp du Nor Séround Chalet St. Mathieu — Route de Bessan 34-Bessan (Hérault — Tél. (67) 94-10-52

Արձանագրութիւն Երկուշաբթի իրիկուն ժամը 18:30էն 20 եւ Շարաթ ժամը 17էն 19 Հայ Մշակոյթի Տուն 17, Rue Bleue, PARIS (9e) — (Départ collectif de Paris)

Կեդրոնական եւ Հարաւային Ֆրանսայի համար դիմել Նոր Սերունդի խումբերուն

Գինը.— Մէկ ամսուան համար 750 ֆր.: 14 օրէն աւելի՝ 29 ֆր. օրը, 7էն 14 օր՝ 32 ֆր. օրը, 7 օրէն պակաս՝ 35 ֆր. օրը։

Համբու ծախքը՝ յաւելեալ։

FUSANUT & ...

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՆՈՐ

ՃԱՇԱՐԱՆ ՄԸ (Հայկ. Տնօրէնութիւն)

LA CAPPADOCE

3, Rue Marivaux

(derrière l'Opéra-Comique, Métro Richelieu-Drouot) Tél. 742-83-65

ՈՒՐ ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ՋԵՐՄ ՄԹՆՈԼՈՐՏԻ ՄԸ ՄԷՋ, ԿԸ ԳՏՆԷՔ ՃՈԽ ՃԱԾԱՅՈՒՑԱԿ եւ յա տուկ ճաչեր իրիկունները։

ԵՐԵՔՇԱԹԻ — «Մանթը» ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ — «Լահմաճուն» ՈՒՐԲԱԹ — «Սու պէօրէկ»

FU.3 & U.U.F. OF FU.31 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻԷՆ

488844 4040140140444

Արձակուրդի առնիւ, հասցէի փոփո – կսունեան դիմումները պէտք է ըլլան ԳՐԱԻՈՐ, փոփոխունենչն 3-4 օր առաջ, տալով ՀԻՆ եւ նոր հասցէները եւ կցելով 5 ֆր.ի դրոշմանուղն:

Վարչութիւնս ցաւով կը յայտնէ սա կայն թե արձակուրդի առթիւ, հասցեր ոչ մէկ փոփոխութիւն կ'ընդունի ԻՏԱԼԻՈՅ համար, ուր թղթատարը չատ աւելի անկանոն ըլլալով ջան Ֆրանսա, կարելի չէ դոհացում տալ բաժանորդներուն։

LUPDUPPHE «BURUS»

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Կապոյտ Խաչի Լիոնի մասնաձիւդի տարեկան պարահանդէսը ՇարաԹ Նոյեմբեր Գին, Շարպոնիէռի չջեղ սրահներուն մէջ։

Imprimé sur les Presses
DU JOURNAL «HARATGH»
83, rue d'Hauteville 75010 Paris

VIENT DE PARAITRE

LES ARMÉNIENS CONNUS ET INCONNUS

DE NOE A NOS JOURS

par HAGOP - KRIKOR

Editions LA PENSEE UNIVERSELLE

3 bis, Quai aux Fleurs 75004 - PARIS Tél.: 325-85-44

Prix 20.33 F. TTC

«ՑԱՌԱՋ»Ի ԸՆԹԱՑԻԿ ԱԶԴԵՐՈՒ ՆՈՐ ՍԱԿԱԳԻՆ

Umhmqn	100	фр.
Lnqbhuliqhum	40	фр.
Ցաւակցութիւն	20	фр.
Փոխան ծաղկեպսակի	20	фр.
Lupuliff, lizulinnif	40	фр.
Olincia	40	фр.
Կը փնտռուի	20	фр.
U'ni ani h	20	.Sn

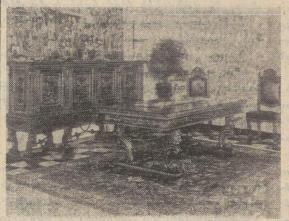
Այս դիները մէկ անդամ Հրատարակելի եւ սովորական ծաւալով աղդերու Համար են, չորրորդ էջ։ Կանխիկ վճարումը պարտաւորիչ է։ Առեւտրական եւ այլ ազդերու մասնաւոր պայմաններու Համար,

գիմել՝ թերթին վարչութեան:

il y a plusieurs manières d'exposer du meuble

nous, nous avons choisi pour notre exposition

- le standing de fabrication
- la variété: style, rustique, contemporain
- l'agrément du lieu (30 minutes de Lyon par les bords de Saône)



Direction: V. MARKARIAN



route de neuville trévoux

LUBA SPANH

ՍԵՐՈՎԲԷ ՄԽԻԹԱՐԵԱՆԻ՝ ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒՆ ԵՒ ՍՓԻԻՌՔԸ

Գրական հայերէններու հարցերը Հօչափող լեզուաբանական ուսումնասիրուԹիւն մը։

ԳԻՆ 15 ՖՐ Արտասահման 3 ՏՈԼԱՐ Հետաքրքրուողները կրնան դիմել Հետեւեալ Հասցէին՝ V. ASSADOURIAN

V. ASSADOURIAN

23, Rue Pixérécourt — 75020, Paris
(France)

Tél. 236-73-98 et 636-79-56

nhrpub 3nhlhu 26 vendredi 26 juillet SEE FEETEN

0 ՐԱԹԵՐԹ ՀԻՄՆԱԴԻՐ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍՍԱՔԵԱՆ HARATCH

LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE
Directrice: ARPIK MISSAKIAN

83, RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS

— Tél.: 770-86-60 — Fondé en 1925 C. C. P. Paris 15069-82 R. C. Seine 57 A 2731

₽ԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա Տար · 150 ֆ · Արտասահման Տար · 175 ֆ · Վեցամսեայ

80 фр. 0,90 ф.

50ቦች \$ሀቦት _ ԹኮՒ 13.073

LE NUMERO 0,90 F.

Fondateur: SCHAVARCH MISSAKIAN

50° ANNÉE - N° 13.073

OFFILL POURC

կիղբոսի ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽԸ

Այն պահուն, երբ Եղէականի մէջ ջարիւզ փնտոելու խնդրով խոստիւ լարուած
էին հելլէնեւԹուրջ յարաբերուԹիւնները
եւ Թուրջերը կը սպառնային դինու զօ թութեամբ պարտադրել իրենց պահանջ ները, Կիպրոսի մէջ անակնալ կերպով
երկնատուր պարզեւ մը եղաւ Անդարայի
կառավարուԹեան համար:

Շնորհիւ նենդամիտ Ալպիոնի խարդախ բաղաքականուժեան, 1914էն կէս դար վերջ Թուրքերը յանկարծ կրկին օրակարդի վրայ դրին Կիպրոսի հարցը։

Ապտիւլ Համիտ 1878 Ցունիս 4ին Պոլ –

տոյ գաղանի դաչնագրով Կիպրոսը դրած

էր Մեծն Բրիտանիոյ արամադրութեան

տակ, երկու պայմանով — Ա) Անդլիական

կառավարութիւնը յանձնառու կ՚ըլլար

գինուորական օգնութիւն Հասցնել Թուր
գիոյ, երբ Ռուսիա փորձէր օսմանեան

երեջ նահաննդերէն (Կարս – Արտահան –

Պաթում) դատ ուրիչ հողեր դրաւել։

Այսինջն կ՚ապահովէր Թուրջիոյ հողային

ամբողջութիւնը։ Բ) Օսմանեան կառա –

վարութիւնը կը խոստանար բարենորո –

դումներ մտցնել Հայկ. նահանդներուն

մէջ։

Ցարական Ռուսիա չփորձեց ուրիչ Հոդեր դրաւել օսմանեան կայսրութենկն։ Ապտիւլ Համիտն ալ ո՛չ միայն բարենոլողումներ չկատարեց Թրջահայաստանի մէջ, այլ եւ աւելի անտանելի կեսնք մր տահղծեց այնտեղ եւ Համատարած ջարդեր կազմակերպեց, բոլորովին անպա –

Անդլիա, որ Պոլսոյ Յունիս 4ի դաչնադիրէն դատ Պերլինի Յուլիս 13ի ծանօխ դաչնագրին 61րդ յօդուածով կրկնակի երաչխաւոր էր եղած Հայկ րարենորո – դումներու դործադրութեան՝ միւս 4ինդ-Պետութիւններու 4ետ, ո՛չ մէկ լուրջ միջոցի դիմեց Կարմիր Սուլթանին պար –

ոայրելու համար անոր հանդիսաւոր

աստասումը:

Պոլսոյ դաչնադրին յարակից Յաւելուածի վերջին յօդուածով Անգլիա կը խոս տանար Օսմ և կառավարութեան վերա դարձնել Կիպրոսը, եթե Ռուսիա պար պեր իր դրաւած երեք նահանդները։ Սահայն 1914 Հոկտեմ բերին, երբ Թուրջիա
Գերմանիոյ կողջին պատերադմ յայտա րարեց դաչնակից Պետութեանց դէմ, Անդլիա վերջնապես իրեն կցեց կղզին, թօ թափելով Օսմ և կառավարութեան դերիչհանութիւնը։

Խորհրդային Ռուսիա 1918 Մարտ 3ի հրճատ - Լիտովսքի դաչնադրով Թուրջիոյ կը վերադարձներ Կարսը, Արտա հանն ու Պաթումը։ Պատերազմը չեր վերջացած։ Կիպրոսը պարպելով, դայն Թուրջիոյ վերադարձնելու խնդիր չեր

րնրան նեւու:

1921 Մարտ 16ի Մոսկուայի ռուսեւ – Խուրք դաչնագրով, Ստալին Պախումին Վրաստանի վերջնական կցումը ապահովելէ հաք, Խոյլ տուաւ որ Թուրջերը իւբացնեն Հայապատկան Կարսն ու Ար-

Մինչ այդ Կիպրոս կը չարունակեր մնալ բրիտանական մականի տակ:

երկրորդ աշխարհամարտի վաղորդայհին, երբ գաղթատիրութեան ենթակայ փոջր ազգերը սկսան ազատագրական կըորւ մղել աշխարհակալներու դէմ, կիպրոսի Ցոյներն ալ ապստամրութեան դրօչ գրելացին Անդլիացիներու դէմ։ Ցոյն գրելուրական մը՝ կրիվաս՝ տարիներով

8 ኔ Ծ በ ኮ Թ ኮ Ւ ኔ ՑՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

ርኄ ት ՀԱՆՈՒՐ ՆԵՐՈՒՄ

Թուրջերը եւ իրենց բարակամները չեն վարանիր յայտնելու Թէ եԹէ Յունաստան այսօր ցնծութեան մէջ է, այդ կը պարտի իր դարաւոր Թչնամիին՝ Թուրջին։ Ու – րեմն «չնորհիւ» Թուրջերուն, Յունաստան պիտի վերադանէ իր երբեմնի դեմոկրատ պիտի վերադանէ իր երբեմնի դեմոկրատ Թուրջիոյ վարչապետը չնորհաւորական հեռադիր մը դրկած է Գարամանլիսի։

Այս վերջնոյն աջ հոսանքի պատկանիլը ընդհանրապես կը մոռցուի կամ դիտակ-ցարար կ՚անտեսուի տրուած ըլլալով որ մարդը եղած է հաւատարիմ դեմոկրատ սկղբունքներու եւ մանաւանդ իրաց ներկայ կայ կացութեան մէջ, ինք է որ կրնայնոր չունչ մը տալ երկրին։

Դահլիձը անմիջապէս կազմելէ հաջ, Գարամանլիս տուած է կարդ մը կարեւոր որոչումներ։ Այսպէս ազատ ար ձակուած են քաղաքական բոլոր բան տարկեալները, փակուած է Եարոսի բանտը։ Յունաստան վերադարձած են Միջիս
Թէոտորաջիս, Տիկին Վլաչոս եւ կը վերադառնայ Մելինա Մեռջուրի։ Թղխա կիցները կը նկարադրեն ցնծութեան բայց
նաեւ տխուր տեսարաններ։ Ու եթէ պահ
մը բոլորը ազատութիւնը կ՚ողջունեն մոռնալով ամէն ինչ, անդին սղաւոր կին մը,
լուռ թափօրի մը դլուխը, խիստ նայ ուտծջով մը կը յառաջանայ.— ամուսինը

պայքարեցաւ, մինչեւ որ Անգլիա տեղի տուաւ: 1959ի եւ 1960ի Ցիւրիխի եւ Լոնտոնի գաչնագիրներով Կիպրոս դարձաւ անկախ ՀանրապետուԹիւն եւ անդամակցեցաւ ՄԱԿին:

Սակայն նախ քան այդ , «բաժանեա՝ գի տիրեսցես»ի դասական քաղաքականու – Թեան Հետեւելով , Անդլիա գրդուեց Ան – դարան , որ տէր կանդնի կղզիի Թուրք փոքրամասնուԹեան ։ Նպատակն էր ռաղ– մադիտական խարիսխներ ապահովել այնտեղ բրիտանական կայսրուԹեան Համար ։

ձէլալ Պայար – Մէնաէրեսի կառավարութիւնը, ենթակայ ներքին դժուարու– թեանց, 1954էն սկսեալ կառչեցաւ Կիպ – րոսի խնդրին՝ իրրեւ փրկութեան լաստի, դրգուեց ժողովուրդի ազդայնական ու կրօնական մոլեռանդութիւնը՝ մոռցնել տայու Համար անոր Թչուառութիւնը։

Դեմոկրատ կառավարութիւնը առաւե –
լազոյնս չահագործեց կիպրոսի դրամա –
դրուխը։ Ցաղուրդ տալու համար արիւնածարաւ ամբոխի մոլեռանդական բնագգին՝ կազմակերպեց 1955 Սեպտեմբեր
6/7ի դիչերուան ծանօթ նախձիրը Պոլսոյ
մէջ, անդամ մը եւս հաստատելով յաչս
բայն Թուրջն է ամէն վարչաձեւի տակ։

ZPUIS - UUUNHIL

ու երկու աղաջը ինկած են Կիպրոսի Թբրջական դնդակներու տակ։

× Յունաստանի Արտաջին նոր նախարարը՝ Մավրոս յայտարարեց Թէ Կիպ-Սրջ․։

× Ուաշինկթըն Փոսթ ի մեջ ձեյք Ահ աերսըն կը գրե Թե Քիսինկեր նախ գօրավիդ կեցած է Կիպրոսի դինուսրական
ապստամբներուն բայց երը նկատած է որ,
ոչ մեկ տեղ, ոչ մեկ ժողովրդականու Թիւն կը վայելեն, լուր տարածած է Թե
չատ կը տառապի ԱԹենքի վարչակարգը
պաչապանելուն Համար:

× Ժընեւի ժողովը կը բացուի Ուրբախ օր մասնակցութեամբ Անգլիոյ, Թուրջիոյ եւ Յունաստանի։

× Կիպրոսի մէջ, Հոս-Հոն կռիւները կը չարունակուին։ Ձոհերու մասին ոչ մէկ ձչգրիտ Թիւ կայ բայց կը Թուի Թէ ջանի մը հարիւր դոհ ունին Թէ՛ Ցոյները, Թէ՛ Թուրջերը։

× Թուրջիոյ Արտաջին նախարարը կիւնել տեսակցութիւն մը տուած է Մոնտի,
ուր կը պարղէ թրջական տեսակէտը եւ
կը չելտէ որ Անդարա կողմնակից չէ
կղզիին բաժանման այլ կը նախընտրէ
դաչնակցային դրութիւն մը, ու կը յիչէ
(ծանօթե է իր... դասականներուն) արրայ
Սիէյէսի խօսջը.— «Քաղաջացիները ներկայացուած են այն ամէն ինչին մէջ, որ
դիրենջ կը միայնէ եւ ոչ այն ամէն ինչին
որ դիրենջ կը րաժնէ»:

Pulih up snynd

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՁԱՑՆ-ՀԵՌԱՏԵՍԻԼԸ իր մահկանացուն կնքեց Հինդչարժի առառւ ժամը Ցին երը Ադզ. Ժողովը 183ի դեմ 290 ձայնով քուէարկեց կառավարուժեան բարեփոխման ծրադիրը, որ կը Հնչէ Օւ իռ. Թէ. իֆ.ը եւ տեղը կը ստեղծէ եօժը անկախ ընկերուժիւններ։ Վիձաբանու – Ժիւնները չատ բուռն եղան եւ տեւեցին ամրողջ դիչերը։

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ Գերադոյն Ատեանին որոչումով Նիբորն պարտաւորուած է Արդարադատութեան յանձնել Սպիտակ Տան 64 ձայներիզներ, որոնք Ուաթերը կեյթի կը վերարերին : Ցատուկ դատա խագն էր, որ պահանջած էր այս ձայներիզները նախագահեն, որուն մերժումին վրայ դիմում կատարած էր Գերագոյն Ատեանին : Այս վերջինը միաձայնութեամը աուած է որոշումը: Արդարեւ,, Գերաղոյն Ատեանի ինր անդամներէն ուն ի նպաստ որոշումին բուէարկած են, իսկ անդամ ներէն մէկը չէ մասնակցած, որովհետև անձնական բարեկամութիւն ունէր Արդարութեան նաիկին նախարարին հետ, որ Ուաթրրկեյթի հարցով ամբաստանուած է : Նիջորն ընդուներ է յանձնել բայց եւ այնպես հաւանական կը նկատուի այլեւո որ նախադահը պարտաւորուի ներկայանալ Ծերակոյտին «դատուելու» Համար։

ՆիՄԷՆ, Քլերվոյէն ետք Քանի (Քալվատոս) մէջ է որ բանտարկեալները ըմբոստացած են Չորեքչարթի դիչեր եւ ոստիկանութիւնը միջամտած է։ Կարգն ու
կանոնը չուտ վերահաստատուած են։ Պահանջները չատ են եւ Լըջանիւէ կ'ահապարէ գործադրելու համար անհրաժեչտ
բարեփոխումները։ Եթէ կարդ մը պա հանջներ արդար կը նկատուին (առողջապահական, պահակներու մարդկային վերաբերում, եւայլն) կան նաեւ այնպիսի
պահանջներ, որոնք կը ձգտին բանտերը
երեք աստղով պանդոկի վերածել։

66666 ← 40664 4666869

ԵՐԵՒԱՆ (Արմէնփրէս, Յուլիս 17–22)

ԺԱՅՌԱՊԱՏԿԵՐՆԵՐՈՒ ՍԻՐԱՀԱՐԸ

Եօթը տարի առաջ լեռներու ժայռերու վրայ Սուրէն Պետրոսեան նկարներ յայտնարերած էր։ Խանդավառուած՝ արտանկարած էր գանոնք։ Շուտով գտած է,
երկրորդ, ապա երրորդ նկարաչարքեր։
Այս ձամբով նոր ասպարէդ մը րացուած
է իրեն համար։ Ժայռապատկերները հետաքրքրական աչխարհ մը ի յայտ բերած
են։ Ասոնք հնարաւորութիւն ստեղծած են
պարդելու, որ հնաղարեան անծանօթ նրկարիչներու դլխաւոր եւ հիմնական հերոսը մարդը եղած է՝ «նիզակ նետող մարդը», «նետ արձակող մարդը», «վադրի
հետ դօմետարտող մարդը», «սիրահար –
ները», եւայլն։

Իր արձակուրդները անցընելով լեռնե –
րու վրայ, Ս. Պետրոսեան քանի մը Հադար ժայռապատկերներ արտանկարած է։
Մասնագէտները գնահատած են կատարուած աշխատանքը, նկարներ կան, ինչպէս
ընձառիւծինը Գեղամայ լեռներու վրայ,
որ առաջին անդամ ըլլալով երեւան կ՝ելյեն։

U. Պետրոսեան եզակի նկարաչարք մրն ալ յայտնաբերած է։ Սելիմի լեռնանցքին վրայ դտած է ամբողջ պատկերացուած է՝ արեւի, լուսնի, երկնային այլ մարմիններու նկարներով։

« Աստղաբաշխական քարտէս » անուտնած են մասնաղէտները, ծանօքանալէ ետք Պետրոսեանի դտած նկարաշարքին հետ։ Այս «քարտէսը» այժմ լուրջ ու սումնասիրութեան առարկայ դարձած է, իսկ Պետրոսեան վերստին լեռները բարձրացած է, նոր ժայռապատկերներ դրտնելու մտադրութեամը։

ՎԱԶԳԷՆ Ա. ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ ՄԷՋ

Մոսկուայի եւ Համայն Ռուսիոյ պատ
թիարջը՝ Պիմեն, Ցուլիս 22ին, ընդունե
լութիւն մը սարջած է ի պատիւ Վաղ
դեն Ա.ի եւ կաթողիկոսին ընկերակցող

Հայ Հոդեւոր պետերուն։ Հիւրերուն ուղ
դուած ողջոյնի խօսջին մեջ Պիմեն պատ
թիարջ ընդդծած է, որ ռուսական ուղղա
փառ եւ Հայաստանեայց եկեղեցիին մի
ջեւ հինեն ի վեր լաւ յարաբերութիւններ

ստեղծուած են։ Վաղդեն Ա. չնորհակա –

լութիւն յայտնած է Մոսկուայի մէջ ցոյց

տրուած ջերմ ընդունելութեան Համար։

Խօսջ առած են նաեւ Եղիչէ պատրիարջ

եւ Վաչէ Արջ (Մ · Նահանդներ):

Յուլիս 23ին Վաղդէն Ա. իր չջախումրով Մոսկուայէ Կիեւ կը մեկնի։

4 4 2 2"

CULUL CULUAR

FULU.FU.YU.V ՌՈՄԱՆԹԻԶՄԻՆ ԴԷՄ

(«ԳԷ՛Հ, ԵԿ ՎԱՐԴԱՊԵՏ, ՄԻ՛ ԽԵԼԱԳԱՐՈՒԻ» ՎԵՐՆԱԳՐՈՎ ԳՐՈՒԹԵԱՆ ԱՌԻԹՈՎ)

Բաւական ուչացումով է որ կ'անդրա դառնամ հարցի մը, որուն կ'ուցեի օրին անդրադարձած րլլալ : Ժամանակը, ակամայ, բացակայութիւններ քաղաքին, Թոյլ չաուին որ օրին անդրադառնամ ։ Հարցը սակայն այժմէական բլլալով Հանդերձ, ընդ հանրական է աւելի՝ քան այժմ էական , այդ ալ մեր ռոմանթիզմի հարցն է. աւելի ձիչգ, մինչեւ անգամ քաղաքական հարցերուն եւ երեւոյ թներուն ռոման ժիզմով

մ օտենալու հարցը :

«ԴԷ՛հ, եկ վարդապետ, մի՛ խելագար_ ուի» վերևագրով «Մեր խoufp», որուն h'mhuphta, pun mhume «U.27-U.4» opm-գրուած էր Միւնիիսի մեջ խումբ մր հայ երիտասարդներու կատարած Հարցա գրոյցներուն առիթով : Հայ երիտասարդներու իսքրակը 1974 Ապրիլ 29ին Միւնիիսի րանուկ փողոցներեն մեկուն մեջ դիմած էր պատահական անցորդներու եւ դանոնը Հարցապնդած՝ Հայանանաչման իրենց ասաիճանը ճչդելու համար ։ Հարցապնդուողներուն մեծ մասը ոչ մէկ դաղափար ունեցած էին Հայութեան կամ Հայ Դատի մասին ոմանք կրոնք կարծած էին հայութիւնը, ուրիչներ յոյն համարած էին դայն, ուրիչներ ալ Պարսկաստանի մարդերեն մեկը եւայլն:

U.ju whatome blown apoling phydand nd 1 шришјијиневр «И.27-И.4», рр 23 Гшshup «Uhp woufnd», be «upper pengin արտայայտութիւններ» կր համարեր 0 տարներու այդ արտայայտութիւնները։ Ust man sp, apper may, «mahmar flish» կ'որակեր հարցապնդուողներու անդիտու-[ժիւնը եւ կ'եզրակացներ [# անհրաժելա է որ հայութիւնը պոսթկար այս ընդհանրական անտարբերութեան եւ «ագիտութեան» դիմաց, այլապես «քաղաքակիրթաշխարհի ամէնէն բանուկ փողոցներուն վրայ պիտի գտնուին հայ երիտասարդներ, որոնք օտարին սիրտ խոցող արտայայտութիւններուն բախելով պիտի կրկնեն նոյն ցաւագին ճիչը՝ «Դէ՛հ, ե՛կ վարդապետ, մի' խելագարուի» ։

U.b.znezm «U.27-U.4»/ «Ubp woufp» qppուած էր միջարդային հանրային կարծի ջին հայ ժողովուրդի եւ իր արդար դատին ծանոք գրլլալը մատնանրելու եւ հայ ժոդովուրդը յաւելեալ ու աւելի վճոտկան աշխատանքի մղելու համար։ Այդ մասին

ny isty 156, willmulud:

Մատնանչումը՝ գոր կ'ուգեմ կատարել՝ կր վերաբերի աողերուն մէջ տեղ դաած եւ ширпевиј шришјијинешо павивърде-

ին,որ քաղաքական կեանքէն ներս տեղ չունի, տեղ պէտը չէ ունենալ. տկարացնող երեւոյթ է. յուսահատութեան մղող ազդակ կրնայ դառնալ եթե մեր երիտա սարդութեան մտածումներուն մէջ տեղ գտնել, յանենայ, արճատանայ։ Մենք իրաւունը չունինը պահանջելու եւրոպա ցիներէն, կամ ասիացիներէն, կամ ափրիկեցիներէն, որ ինչնաբերարար անոնջ ծանօթ ըլլան Հայ ժողովուրդին, անոր պատաքութեան, անոր կրած հարուածներուն : Միթե ու մենք, Հայերս, յաւածանօթ ենք Պերպերներու, Պիաֆրայի Իպոներու, Մաւրիտանիոյ մաւրիտանացիներու, Մատակասքարի ժողովուրդի պատմութեան, **ձգտում ներուն**, իրաւադրկում ներուն...: ինչպես մենք կրնանք ծանօք չրլյալ այլ ժողովուրդներու պատմութեան, մինչեւ իսկ մեր երկրի սահմանակից, կամ շատ մoաիկ դրացի եղող ժողովուրդներու պատմութեան (Օսեթեներ, Ձեչեններ, Ինyoughty, if highe whyand welgh it to ne մ օա՝ Վրացիներ) այնպես ալ օտարները Swinof , his day wandarfthuis at dym -411/1/11:

Մենք պէտք է կարենանը ըմբոնել Ե կեանքը արագ փոփոխուող երեւոյթ է. թե մեր մոռացումը արադօրէն տեղա ւորուող երեւոյթ է. թե ժողովուրդները չեն սիրեր իրենք գիրենք անհանդստացընել իրենց հետ ուղղակի կապ չունեցող Հարցերու Համար, եւ կր սահմանակակ ու ին իրենց անաքիջական շրջանակին մեջ interf neutring atuphane und benjacid , կան, չատ-չատ, միջազգային գէպքերէն եւ իրադարձութիւններեն անոնցմով, որոնց մասին իրենց մամուլը կր գրե, ձայնաստիրոր, պատկերափիրոր կ'անդրա դառնան : Մնացեայի համար դոյունիւն ունեցող անգիտութիւնը համանոքան է մեր ունեցած անգիտութեանց եւ իրաւունը չունինը «ագիտութիւն» կոչելու անտեղեակութիւնը դանդուածներուն:

Մենւք պարտաւոր ենք նաեւ անդրա դառնալ, թե մեր քարողչական աչիսա տանջները, անցնող յիսնամեակի ընթաց-ஓடிம் டித்டு, தம்ம் கடியல் யரம் தயடிக்டியர், யரம் ատրողութեամբ որ անհրաժելա է որ րլլային, որպեսդի միջազդային հանրային կարծիքին շօշափելի մէկ մասը, մամուլր գէթ, իրապես ծանօթ րլյար հայկական Հարցին եւ Հայ ժողովուրդին։

Մենք պարտաւոր ենք անդրադառնալ նաեւ , թե քաղաքական չահերու որոշ համադրւնիւն մը տեւաբար պատեր կը րարձրացնե հայ ժողովուրդի քարողչական ճիդերուն դիմաց, որպեսզի ԼՌՈՒ ԹԵՐԹԵԼՈՎ ՀԱՆԴԷՄՆԵՐԸ Թիինը չարունակուի, որովհետեւ այդ մասին խոսելուն մեջ չահ մր չեն տեսներ. մեծերը ներկայիս:

Երբ կանդրադապանը այս բոլորին, այդ պարադային մենք կը դիտակցինք մեր պարտաւորութեանց, սակայն առանց ունենալու ցաւագին ձիչ մր, թէ «ԴԷԴ, ե՛կ վարդապետ, մի՛ խելագարուի»:

Ո՛չ, մենք չենք կրնար այլեւս Թոյլ տայ մեզի, Եղեռնի ահաւոր կատորածներուն ի տես խելագարուող Կոմ իտաս վարդապետներ ունենալ ։ Չափազանց փափուկ , նորադգած Հոգիներ կր խելագարին Եղեռնի նրման ահաւոր կուսորածներուն ի տես: Այդ քան փափուկ, նրրազդած հոգիներով բաղաքական աշխարհի մէջ դիմանալ կարելի չէ, քաղաքական աշխարհին հետ պայքարիլ կարելի չէ, սեփական դատր առաջ մղել կարելի չէ : Քաղաքական աչխարհի հաշիւներու շուկային մեջ, սե փական չահերու ապահովման համար ամէն ձեւի բարոյական ըմբռնում աճուրգի հանող պետութեանց զիմաց, մէկ կարելի ու միակ ներելի համրայ դոյու-**Երևն ունի՝ ԻՐԱՊԱՇՏՈՒԹԵԱՆ, ԻՐԱՏԵ-**UNRAGUE ZUUFUE:

Strupmp uting & Ship Duchte np ofthe քաղաքական վերլուծումները կարելի եդածին չափ ձերբադատին Հայկական ոունանթիզմեն եւ կանդնին միջադդային կրկեսին մեջ ի գօրու եպող պաղարիւն իրապաչաունեան խարիսիններուն վրայ։

Մեղադրանքները պէտք է ուղղենք ա-சித்திர் யாய் சிக்க சிக்கு சிக்கு த அய்வுրինը մուրացկանի աչքերով նայելէ, ռուսի, ամերիկացիի, անգլիացիի, ֆրանսացիի, դերմանացիի, իտալացիի, եւրոպացիի կամ ուրիչներու աչքերուն։

Քաղաքական իրաւունքները կարելի է ձեռը ձղել միայն ա՛յն ատեն , երբ դանոնը այելու համար անհրաժելա պատրաստակամութիւնն ու պատրաստութիւնը կայ:

Папрашь Верпиш, папрашь Высишиտան գոյութիւն չունի:

Միջազգային աշխարհի «ագիտութիւն» ղոյու ժիւն չունի:

Միջազդային աշխարհի անտարբերու -Թիւնն ու անդիտութիւնը «սիրա խոցող» չի կրնան ըլլալ ուժեղ նկարագրով ժողովուրդներուն համար. յուսահատութեան, իրիամանունգրող դժոմ էի քերան նքնուն:

Իրրեւ պատասիսանատու, պատմունեան իրադարձութիւններուն կողջին, կանջ միայն մենք, մեր ձիգերուն անրաբարարունեսանը՝ երբ անբաւարար են անոնը։ Մեր ճիգերուն ուժգնութեան աստիճա mulan jurplurgud, phb the langualine այդ աստիճանական յաւելումը առաքացրնել: Մեր կամ քին անդիջողութեամրը, մեր PPUSEU վճռականութեամ ը եւ վիպապաչա յուղմուն իներուն եւ յոյսերուն մեր-Just mily: Red p Stop Sty utung & dilumate, Step Sty utup & wangught, wanty neրիչնիերը մեղադրելու:

F. 4U.4U.2bU.V

ԱՄԱՆՈՐԻ ԾԻՍԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ

Ամանորեան երգերը իրենց արժանի տե դր դրաշեցին եւ, այնուհետեւ, ուսումնասիրողներու ուշագրունեան առարկան դարձան , բանահիւսական - ազգադրական արձանագրութերւններու ընթացքին, ծի-ի դարերուն : Այսուհանդերձ, դեռ մինչև այսօր այ բողջական ուսումնասիրութիմ մր լոյս չէ տեսած ասոնց մասին:

U. . Օդաբաշեան յօղուածով մր (*) անդրաղարձած է ամանորեան կարգ մր երդերու առանձնայատկութիւններուն։ Ասոնոցն է առաջինը «Աւետիս »կամ «Այեյուիա» անունով ծանօք երդերու շարջն է, եւ իր անունը առած է համանուն լանդերդէն, որ կր նչանակէ «ուրախ լուր»: Winching Replannah Santage, no way Stային գիմնական բովանդակութերւնն է։ Այն apparent pres dtg, nep bup Suppr chuդանդ» անունը կրած է, երգերուն կցուած է «Կաղանդ - Կալանդոս» կրկներդը։ Խարրերդ , Արարկիր , Բալու , Պոլիս թաղար ները եւ անոնց շրջակայքը պահպանուած են նաեւ ծկսին ընիկ, ազգային անուսնուif p' « yun fune - yun funely - yomb yun jus ;

Այս մանրամասնու թիւնները արձանադրել է յետոյ յօղուածագիրը նկարագրած է ծիսակատարութիւնը. պատմական Հա յաստանի չրջաններուն մեջ 12 - 14 ատրեկան պատանիները կր չրջեին բակե բակ եւ, երգեր երդելով, նուկրներ կր պա -Հանջեին: Երդիջներէ կր կախեին ասպpurh, plang, umim, புறைய (புவாகி) фшint winney, antiques, if he forment fine որ կարելի է կախել։ Տանաէրները պարատար էին անոնց մ էջ լեցնել չոր պաուդ, nuffer, Sur, Surlife to my numbile ներ : Քաղաքներու մէջ երբեմն գրամ ալ կր դնեին: Հաւաքուածով ուրախունեան սեղան կը սարջէին, որուն կրնային մասնակցիլ միայն այդ խումրին անդամնե րր: Գիւգի մր մէջ բազմանիւ խումրեր կը կազմուկին :

Արարկիրի եւ անոր շրջակայքի գիւղերուն մ էջծ իսական այդ սովորու թիւնր ահդի կ'ունենար Քրիստոսի ծննդեան տոնին օրը՝ Յունուար 6ին, Բուլանրիր եւ Սիսիանի մէջ՝ ծննդեան աօնին ձրադալոյցի

երեկոն:

Pote «Victinfin - Vite prepin »hpylpni շարքը ընդհանրապես կապուած է ծննգեան աշնին, սակայն որոշ շրջաններու մէջ կ'երդուեր նաեւ այլ աօնակատարութիւն ներու ժամանակ։ Առաջին առթիւ այս երեւոյթեր կրնայ պատահական նկատուիլ, սակայն ուսումնասիրութիւնը ցոյց կուտայ, որ ասիկա իր արամարանական հիմբ

Պատաքական Հայաստանի մեծ մասին մեջ

ՀԻՆ ՕՐԵՐ

ՁԱՐԴԱՐԵԱՆԻ

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Նիւթին համար մարդուս մէջ ընագորեն դետեղուած անբան անասնային սէրը գերագրական յանառուժեան այդ աստիճանով, չեն դիտեր կարդացած ըլլալ ոչ isty inter:

Ձարդարեան՝ իր հերոսին հոդւոյն թափանցած է եւ դանիկա մասնիկ առ մասնիկ, նեարդ առ նեարդ վերծանած, սքանչելի մագիսարոսութեամբ:

ի և անչաապ ու անդորը եղանակով եւ չարժանկարի մր հաւտաարմութեամբը, մեր աչջին առջեւ կը պարզէ այդ առարնին եղերերդունեան դրուադները եւ առանց ազմուկի, առանց Թատերական չոնդայից չարժումներու, վիպակը կր վերջանայ, իր սիրական տունեն առյաւկա րաժնուած Առաբելին արցունքներուն եւ

անակա ու արգահատելի դիակին առջեւ՝ puldbpyngp inequent dudaning:

Տան սէրը կատարեալ եւ անքերի գործ մրն է : Ցեղին զաւակը *նոյնքան յաջող վի*պակ մբն է։ Հեզինակը համեմատապես melegh doudlying be melegh woung & som lip արտայայտունեանը մեջ։ Նիւնին պա հանջը թերեւս ։ Չարսաննարէն, այսինըն դժորթեն խոյս տուող Հայուն բերուչա նու թիւնը անհնարին էր լաւաղոյն կերպով պատկերացնել: Վրձինի մէկ քանի հար ուածով, Ձարդարեան դիմացնիս կր տրևկէ Վարդանը՝ իր ինկածութեան բովան դակ քսամնելի այլակերպու թեանր մեջ: Ինկած թափառական այդ Հայ պապուկին եւ լետոյ անոր մէջէն յանկարծ ծառացող սլացող վսեմ ու հերոսական հոգիին հակադրութիւնը մեր ցեղին անկորնչելի աղնուութեան հացուագիւտ փառաբանու -Թիւններեն մեկն է: Միակ գիտողու Թիւնր դոր ունին այս վիպակին համար, այն է որ Չարտանձարի դաւառին նկարադրու թիւնսը, մեկուկես եջ, կարելի եր չորս Shing maybe att hummy they: U.ja athachtu էջը լիովին աւելորդ է : Վա'խ, ես մեռնէի եւ Սեւ հաւր կանչեց վիպակներուն մէջ Հեզինակը կնոջական անձնուիրութեան եւ ապականութեան բաղդատական Հոգերա նու Թիւնը կ'ընկ : Դիտելի է որ Ձարդար եան իր ներկայացուցած տիպարներուն մեջ կր ձգար դանել մեկ կողմե բարձրագոյն արժեքներ, իակալական առաջինու-

Թիւններ եւ միւս կողմե վատութիւններ, ծայրայեղ անկումներ։ Մարդկութեան մտատիպար ազնուացման ծարաւի իր Հոapi fungu harming affondur philiph տպաւորիչ ըլլալու Համար, օրինակ, մէկ կողմե մեղ կր ներկայացնե Վա'խ, ես մեռներնին մեջ, հայ կինը գոր երիկը կ'աաէ, կր վահաէ իր տունեն բայց որ իր ամուսնին կախողին սիրովը կը տոչորի, եւ երբ ամբողջ Հասարակաց կարծիքը անաըդանքի սիւնին կը դամե այդ վատչուեր ամուսինը, ինթ լալահառաչ կ'իյնայ անոր դիակին վրայ «Վա'խ, ես մեռնէի» ողրալով: Միւս կողմե, Սեւ հաւր կանչեցին գ է ն, մանցբան շան իկրն, ոն անս արժաղ անարդօրէն կր դաւէ ամուսնական սրբութեան դեմ : Հեղինակը իր գիտաւորու թեանր մեջ կատարելապես յաջողած է:

Պուտ մր ջուրը իր պարդութեանը մեջ սաստկապես յուղիչ է եւ բարացուցական. դաւառին անկիւնները տակաւին տիրող անձրանիա եւ աղետաւոր մոլեռանդու -[ժետն բացատրութերւնն է, դոր Ձարդարhuis hormany unusug unhuis optich of the նաբանութեան. կր պատմ է ու կ'անցնի, թններցողը սոսկում է սառեցնելով այն անդիտակից ոճիրին առջեւ, դոր բարի մամիկ մր կր դործէ իր սիրական Finնիկին վրայ՝ անսուաղ մահացնելով գայն առասպելական սուրբի մր դեղեցիկ աչուրներուն Համար։ Այս սրտաչարժ վիպակը անով կր տարբերի միւսներէն որ

Չարդարեան հոս ժյատ է խորհրդաժութեանց մէջ, նիւթեն պահանջած պարquethery ne of hard mucht here he wast Shingte deply:

Ցայգալոյսով *Զարդարեան կը հերկա*յանույ մեզ նաեւ իբրեւ Հովուերդակ բանաստեղծ : Մարդկային կիրքերուն խորջերը Թափանցող իր մանրադնին Հոգին, այնքան գնոտ եւ այնքան աղապատալից, չեր կրնար նաեւ չպրպաել ընութիւնն իր Sրաչաղան արտաքինին, իր բարրառուն ու թարախուն երփներանդութեան մէ Բնագաւառին կապոյա երկինքը, կանանչ ծմակը, մտերիմ լեռը, մենաւոր ծառը ու խոնջնատոնով արտասն քերը ինրան չեպիլ գրաղէտին հոգիին դողոքուն լարերուն, դանոնը Թրթուացնելու համար։

Բանաստեղծը, արդարեւ, ջերժեռանդ բերհետանու դեր է ևրունբար սիմայի գիւթութեանցը դորս կր տարփողե, հե փառաբանք, կ'աստուածացնք. իր հոգիին արտանութիւնը կը պարացնե Մաստառի ծաղկալից կողերուն վրայ, իր սէրերուն յավուրդը կը փնտու բնութեան դովացու ցիչ ակերուն մեջ. մենաւոր ծառին երանի կուտայ, վասնդի անիկա իր խորհուրդնեprice Shin Shaws fruit & , ghod Sulmings , 4/1/pt, wintinifilit:

bearing ververtentiff

(6 - Tup.)

այր ծէսը իր երդերով կապուած էր Նոր Տարի - Բարեկենդան - Տետունդառաչ, Ջատիկ - Նաւասարդ Համակարդին։ Յօղուածագիրին տեսակէտով այս ձեւով մէկ կողմէ կ՝ընդգծուի անոնց գաղափարական ընդՀանրութիւնը, իսկ միւս կողմէ՝ կը մատնանչուի ծէսին եւ երդերուն նախաըրկստոնէական ծադումը։ Այս տօնական Համակարդին դաղափարական ընդՀան բութիւնը Հիմնականին մէջ կ՝արտայայտուի մեռնող եւ յարութիւն առնող բընութեան պաչտամունչով, ասիկա Նոր Տարուան եւ ծննդեան տօնին բնորոչ յատ-

Ե. Ադոնց Բարեկենպանը կր կապէ Ատ− ախսի յարու թեան աշնին : Ըստ Ադոնցի՝ իրունգրու մանկան անուները և մանրություն անունար մունքին նուիրուած ամբողջ աձևական արան բաժնուած է երկու Հատուածի՝ Բարեկենդանի եւ Ձատիկի : Այդ արուեստական բաժանում ին, ձեւափոխում ին հրանրը ջնջելու համար ընդհանուր բրրիստոնէական եկեղեցին Բարեկենդանը անուանած է պանրուտիք, որպեսգի ուարքի օրերու անունին տակ ծածկէ տօնին իսկական Էութիւնը։ Հետեւարար, Բա րեկենդանը կարելի է նկատել իբրեւ մեոնող եւ յարու թիւն առնող ընու թեան պայատմունքին նուիրուած աշնաչարքին սկիդրր, իսկ Նաւասարդը՝ վերջաւորութիւնը: Այս է պատճառը, ըստ յօղուածադիրին, որ «Աւետիս - Ալելուիա» երդերը Նոր Տարուան աշնակատարութեան ընորոչ դիծեր կր բովանդակեն եւ , նոյնիսկ , տեղտեղ կ'երգուին Նոր Տարիին: Այսպես՝ նոր Նախիջեւան քաղաքին մեջ այդ ծերը

տեմբեր 31/ գիչերը: «Աւետիս - Այելուիա»ներու կապը Նոր Տարուան աօնին հետ կ'արտայայտուի երրեմն ամանորեան չնորհաւորութիւններով եւ բարեմադ Թու Թիւններով, երբեմն աոտնձին բանաձեւումներով, որոնց մէջ Նոր Տարուան յիչատակութիւն երբեք չրկայ : Երգերուն նպատակն է կախարդանքով նախապատրաստել նոր սկսող տարին, անոր բարեկեցութիւնը, որով կը պայմանաւորուի նաեւ մարդոց առողջութիւնն ու երջանկութերւնը: Այս է պատճառը, որ պարտադիր կերպով կ'օրհնուէին ոչ միայն ընտանիքի անդամները մէկ առ մէկ, այլեւ առօրեայի մեջ որեւէ դեր կամ արժեր ներկայացնող առարկայ , կենդանի ։

կր կատարուէր Դեկտեմբեր 31ի երեկոյ-

եան, դիւղերու մէջ՝ յաջորդ օրը, կեսար-

իոյ, Վանի, Քղիի, Նփրկերտի մէջ՝ Դեկ-

Այս տեսակէտէն բնորոչ է հետեւեալ երոր.

...Այս նորածին տերն եւ Արքայն,

Աւետիս,
Օրհնէ զձեզ զամենասեան, Աւետիս,
Եւ զընտանիս ձեր միաբան, Աւետիս,
Ձեր հեռաւորն գայ շուտով, Աւետիս,
Եւ ձեր ոչխարն սուրուով, Աւետիս,
Կարասն ձեր լցուի գինւով, Աւետիս,
Եւ տունս ձեր հազար բարւով, Աւետիս,
Ձեզ ողորմի և ձեր նախնեանց, Աւետիս,

8. ՉԷՔԻՃԵԱՆԻ ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲԸ ՖՐԱՆՍԱՑԻ ՄԻՋ

ՄԱՐՍԷՑԼ (Ցառաջ) Վերջերս տեղեկացանք ԹԷ Հայկական պետական Ակադեմական Երգչակոումբը ղեկավարութ –
համբ ՑովՀաննէս Չէջիձեանի, Սեպտեմբերի սկիդբը Փարիզ կը ժամանէ ուր պիտի ունենայ Հինդ ելոյթներ՝ երկու Համերդներ «Փալէ տէ Գոնկրէ» Փորթ Մայօ
հրկու Համերդներ «Լ'իւմանիթէ»ի տարեկան մեծ դաչտահանդէսին «Գուրնէօվ»ի
մէջ եւ մէկ Համերդ Սայ Փյէյէլ։

Մեր Հետաքրքրութիւնը Համոյքի վերածունցաւ երը տեղեկացանք նաեւ որ 90 երդիչներէրադկացած այս երդչախումրը արձանադրուած է Մարսէյլի քաղա – քապետական Օփերայի յայտադրին Սեպտեմբեր 16 եւ 17ին:

Արդարեւ, այս լուրը անակնկալ մը պիտի ըլլայ չատ մը հայրենակիցներու համար, որոնց առաջին հակաղդեցութիւնը
պէտք է ըլլայ ազգային հպարտանքի դգա-

Մարսէյլի երկու Համերդներու կազմակերպութեան նախաձեռնութիւնը կր պարտինք կարդ մր բարերար ազդայիններու որոնց միակ նպատակն է Հայ մշակոյթի տարածումը եւ ծանօթացումը այս ջաղաքին մէջ:

Կազմուած է Հովանաւորոզ մարմին մր րազկացած դազունիս կարեւոր Հոսանըներու եւ միունիւններու ներկայացու – ցիչներէ որոնք բարոյապէս եւ դործնապէս կը բերեն իրենց մասնակցունիւնը։

Յովհաննես Չերիձեանի եւ իր արուեստաղետներու մասին աւելի լայնօրեն կ'անդրադառնանը ատենին, միայն ըսենը որ իր ընդհանուր երդացանկը կը բաղկանայ հայկական եւ ոչ հայկական երդչա – իմբային ամբողջական կամ հատուածներե բաղկացող ժողովրդական եւ դասական կտորներե եւ ի մեջ այլոց՝ կոմիտաս, Տիդրանեան, Ցարուժիւնեան, Սպենդիաը– եան .. եւ Ռոսինի, Պեժհովեն։

Ուստի Սեպտեմբերի 16րեւ 17ը պիտի ըլլան Մարսիլահայուժեան համար բարձրարուեստ երաժչտուժեան փառատօն մը ուր պիտի փառարանուին եւ երաժչտու-Ժիւնը եւ Հայ Աղգը:

4U.PO 8114ULABUL

ሀትሀበՆ ሆԱՔԻՆԱՃԵԱՆԻ ፅԻՇԱՏԱԿԻՆ

Ճիչդ տարի մը առաջ էր, 1973 Յուլիս 31ին, որ Էջսան-Փրովանսի մէջ, պատկառելի տարիջի մը, իր մահկանացուն կը կնջէր Սիմոն Մաջինաձետն։

Բնիկ Ատանացի, Կիլիկիոյ պարպում էն ետք ընտանեօք վերջնական կայք կը Հաստատեր 1923ին, Ֆրանսայի այս փոքր, այլ սիրուն քաղաքը։ Փոքրաժիւ Հայ դադուժ մը, դոյուժիւն ունեցած է միչա
Հոն։ Ան, որ յետադային Էքսի Հայուժ –
եան Նահապետը պիտի կոչուէր, առաջին իսկ օրէն աչիստած է կազմակերպել չըրջանի ցանցառ Հայուժեան ազգային կեան-

Դալրոց և եկեղեցի, ահա այն երկու կարեւոր ազգակները, որոնցմով հայութիւնը
կրնար գոյատեւել օտար ափերու վրայ։
Այս եղած է իր անխախտ համողումը։
Այս առաջադրութեամբ իր չուրջը հաւաջած էր 5 - 6 աղգայիններ, կազմելու համար տեսակ մը ազգային ղեկավար մարմին, որուն ատենապետն ալ մնաց միչտ։
Աղգային - կրօնական աւանդութիւնները
անխախտ պահելու մտօք, տօնական կարեւոր օրերը Էջսի ֆրանսական եկեղեցիներէն մէկուն մէջ հայկական ծէսով պատարագ մատուցանել կուտար, ապա աւանդական կարդոմ՝ այց չիրիմներու։

Ան էր, որ քանի մր այլ ազգայիններու հետ մեծ աչխատանք տարաւ, որպէորի Հ. Բ. Ը Միուժեան նպաստով միօրհայ դպրոց մր հաստատէ Էքսի մէջ: Իր սեփական տան վարի յարկը երկար ժամանակ Հայ երախաներու ազգային փոքր այլ օրինակելի կրժարանը դարձաւ : Մեսրոպեան լեղուն Թրժռաց, չնորհիւ իր ձիդին, մանուկներու չրժներու վրայ:

«Նահապետը» սիրուեցաւ բոլորէն, որովհետեւ հոդածու էր եւ ընկերական, ունէր բարի սիրտ եւ ազգային դիտակցու-Թիւն։

Հարաւային ֆրանսայի փոջը ջադաջին՝ Էջսի փոջրանիւ Հայերու սրտին մէջ դեղեցիկ յիչատակ մր ձգելով է, որ 90 տարեկանին, անդարձ կը մեկներ տարի մր առաջ Սիմոն Մաջինաձեան։

EU.CE4U.U U.C.

Եւ ամենայն ուղղափառացն, Աւետիս, Տայ ձեր բարեացն լիութիւն, Աւետիս, Եւ ձեր որդւոցն առողջութիւն, Աւետիս, Ննջեցելոց ձեր ողորմի, Աւետիս,

Եւ պարգեւէ արքայութիւն, Աւետիս։

Համաձայն բնապաչտական ըմբոնումներու, կախարդական արարողութիւններով կարելի էր տարեսկիդբին մարդոցմէ հեռու պահել չարը փորձանքը, աղջատութիւնը, եւ երեւան բերել բարին, յաջողութիւնը, առատութիւնը այն համողումով, որ ամրողջ տարին ալ այդպես կը չարու-

Օմու լեզուն էրկու ճղակ, ալելուիա, Մեյնի չարով, մեյնի բարով, ալելուիա,

Չարին էրթայ վեր սարերուն ալելուիա , Բարին գնայ վեր էսա տուն , ալելուիա ։

(*) Յօդուածը Ամանորի ծիսական երդերից խորադիրով լոյս տեսած է Լրաբեր Հասարակական դիտուԹիւնների Ապրիլի Թիւին մէջ, վերջերս ստացուած ։

9-U1.0h@-b 9-U1.0h@-

ՍԱՆ - ՖՐԱՆՍԻՍՔՈՅԻ մեջ մեռած Է րնկ . Արփաքսադ Սեդրակեան 88 տարեկանին : Ծնած էր Պիթելիս : 1895ի ջարդերուն ղու կ'երթայ նաեւ իր հայրը, երբ դեռ ինը 9 տարեկան էր։ Նախնական կրթու-Թիւնր ծննդավայրին մէջ ստանալէ հաք, փոխադրուած էր Իղմիր, ուր աւարտած էր Ամերիկեան գոլէնը։ 1905ին Հասաատուած էր Միացեայ Նահանդներ եւ Պրրը լիի համալսարանի իրաւագիտական ձիւ դր աւարտելէ ետբ, նետուած էր առեւարրական ասպարեց ու արձանագրած էր բացառիկ յաջողութերւններ: 22 տարի, մինչեւ1971 ան նախագահն էր Դաչնակցա յին Չամիչի Խորհրդատու Մարմնին, որ կը ղեկաւարէ ամբողջ Միացեալ Նահանդներու չամիչի ու խաղողի առեւտուրը։ Ընկ. Արփաջոադ Սեդրակեան եղած էր 2.8. Դաչնակցութեան գործոն անդամներեն եւ վարած էր պատասխանատու պաշտօններ։ Իր եռանդուն մասնակցութիւնը րերած էր նաեւ Հայ Հանրային կեանքին։ 1908ին ,վեց ընկերներու գործակցութեամբ հիմը դրած էր «Ասպարեզ»ին։ Ցետագային, հիմնագիրները հաւաջարար Թերթեր նուրրած էին Հ. 8. Դաշնակցութեան: Ընկ. Սեղրակեանի քոյրն էր ազգային րարերարուհի Սոֆիա Ցակորեան, որուն ամուսնոյն՝ Լեւոն Յակոբեանի հետ Ֆրեդնոյի «Վանթիւրա» պողոտային վրայ գրնած էր հողաչերա մը, դոր յետաղային Սոֆիա Յակորեան նուիրած էր «Ասպարեզ»ին, ապահովելով մնայուն եկամուտ մր թերթին համար։ Ընկ. Սեդրակեան հիմնագիրներեն մեկն եր եւ առաջին նախաղահը հանրանուկը գործունկութեամբ ծանօթ Հայ Կրթական Հիմնարկութեան:

ՀՈԼԻՎՈՒՏԻ մէջ, իր մահկանացուն կնչած է ծանօթ դերասան Եղիչէ Ցարութ: Ծնած էր Շուչի (Ղարարազ), 1898ին։ Նախնական կրթութիւնը ստացած էր իր ծննդավայրին մէջ, ապա աւարտած էր իչքիածնի «Գէորդեան» ձեմարանը։ 1923ին միացած էր «Անդրանիկ» Թատերախում-րին եւ բեղուն դործունէութիւն ունեցած էր «Անդրանիկ, Աղնիւ, ՊերՏուհի, Գո – հարիկ եւ Օնիկ» խումրի հետ։

Ցետադային, Հայաչատ դրեթե բոլոր ջաղաջներու մէջ բարձրացած էր բեմ, ստանձնելով կարեւոր դերեր:

urnwgkf
«BU.PU.Q»c
swrwdkgkf

«BUAUL» POPPOL4

(29)

^{ԻՆ2ՊԷՍ} ԳՈՂՑԱՆ ՑԱՐԵՐՈՒՆ ԹԱԳԸ

ԳԼՈՒԽ Ա.

9. 6034 45 2044

Երկու գաղանի գործակալները մօտեցան իրենց ընկերներուն եւ արագօրէն անոնց Հաղորդեցին իրենց պետին Հրամանը, առանց որ գինովը կարենար Հասկնալ անոնց ըսածները, այնջա՛ն կորոնցուցած
էր իր դիտակցուժիւնը:

- Հիմա ո°ւր կ՝երժանւը, Հարցուց Քիբին, ընդհատելով իր երդը: Ո°ւր կ՝եր ժանը, քանի որ մեղ դուրս վոնտեցին այդ աղտոտ որջէն:

- Քնանալու, ըսաւ առաջնորդներէն մին, դիչերը չատ առաջացեր է։

- Քնանա՛լ... պոռաց Քիջին բարկացած. ջնանա՛լ... Ո՛չ, ո՛չ, ո՛չ եւ ո՛չ... Աւելի լաւ է մեոնիլ: կ'ուզեմ պարել ,իսըմել, մէկ խօսքով, կ'ուզեմ շարունակել մեր խրախճանքը: Քնանալու համար չեմ եկած հոս. եկած եմ գուարճանալու եւ չուայա կեանք մը անցընելու...հարուսաներու պէս. ի՛նչ... ասկէ գատ դրամ չա՛տ ունիմ...

Եւ ձեռջը դրպանը խօթելով, ափ մը Թղթադրամ դուրս Հանեց։

— Հիմա դո'ւք ալ կրհաք վկայել որ ես դրամ ունիմ... դժուարաւ չահուած դրրամ մը... պարկեչաօրէն չահուած, քանի որ առանց ուղելուս տուին ինծի: Զուարհայի է, չէ՞:

եւ սկսաւ յիմարօրեն ծիծադիլ։

— Այս բոլորն ալ խմելու Համար է...
եւ այս բոլորն ալ պէտք է որ խմուի։ Ցեառյ. յետոյ... երբ ալ տասնոց մր իսկ
չմնայ, Քիջին, Լիպաւա պիտի վերադառնայ եւ պիտի սկսի իր փոջրիկ պաշտօնին,
փոջրիկ անցագիրներու փոջրիկ հակակըչռուլի պարկեչտ պաշտօնին։ Որովհետեւ
Նիջօլա Քիջինը պաշտօնեայ է, Լաթվիոյ
կառավարութեա՛ն պաշտօնեայ։

Ու սկսաւ ջան ջան խնդալ։ Ցետոլ յանկարծ լրջանալով .

— Այո՛, պարոններ, կատարելապէս, կառավարութեան պաշտոննեայ, վերսկսաւ ան, դլիարկը Հանելով երկու նորեկներու առչեւ:

Եւ այս Հանդամանքով... պաչաշնական անձնաւորութեան մը Հանդամանքով է որ ձեղ կը Հրաւիրեմ ։ Եկէջ երժանջ ամրողջ դիչերը խմենջ ու պարենջ, մէկ իսուջով, ընկերակցուժեամբ Նիջօլա Քիջինի, ձեր անձնուէր ծառային եւ նոր բարեկամին ։

Սակայն առաջնորդներէն մին կը փորձէր գինթը իսելքի բերել։

- Ուչ է արդէն, Նիջօլա Քիջին։
- Խնդրեմ, գիս կոչեցէջ անցադիրներու Պ. Հակակչուող, պոռաց դինովը, ապացոյցը տալով ամենաբուռն զուար Թուժեան։

— Ո՛ւչ է, անցադիրներու պարոն Հակակչուղ : Վաղը առտուն կանուխ պէտը է աչխատի՛լ...

— Աշխատի՛լ, հեղնեց Քիքին, աշխաաի՛լ... Օր մը կը խորհինք այդ մասին...
երբ ալ դրամ չմնայ։ Քե՛զ ալ պաշտոնեայ
անուանել կուտամ... կառավարակա՛ն
պաշտոնեայ։ Սակայն այսօր երբ դրամ կայ
ջանի որ վաղն ալ պիտի ըլլայ եւ որջան
ատեն որ դրամ ըլլայ ,պէտջ է չուայտ
կեանջ մը անցընել հարուստներու պէս։
Խմել եւ պարել, պարել եւ խմել, ահա՛
կեանջը։

— Ահա կեանքը, կրկնեց ընկերացողներէն մին։ Թող որ քեզ առաջնորդենք։ Տեմ մը կայ, ուր գիչերը մինչեւ առառ կր լուսցնեն։

Եւ գայն Հրեցին ղէպի կառը մր, որ Քազինօյին ղէմը կանզ կ'առնէր։

Նիջօլա Քիջին երբ կառջը տեսաւ, իր Տախած ու խոպոտ ձայնովը հրամայեց. — Կառապա՛ն , քակեցեք ձիերը ... քաղաքին մեջեն ձիով կ՚ուզեմ անցնիլ , ձի՛ով ... գօրավարի մը պես ։

Եւ ակռաներուն մէջէն հեծելազօրաց թայլերդ մր սկսաւ սուլել։

— Խենթութիւն մի ըներ, ականջինփըսփսաց բարեկամներէն մին․ վերջը կը ձերրակալեն թեղ։

Բայց ես չեմ ուղեր որ ձերբակալեն գիս, ըստւ, յանկարծ հանդարտելով։

րստել, յասկարծ Հասպարանքով։ Եւ դաղանի դործակալներէն մէկուն ականջէն վար փոփոտց։

դանչյո դար դուրապ.

- Այդ պարադային ամբողջ դրամս պիտի առնեն ձեռքես ,այն ատեն ի՞նչով պիտի դուարձանամ : Հէ՞ · ի՞նչ պիտի տամ
իմ , քու , ընկերներուդ եւ տիկին պարուՀիներուն իմելիքին փոխարէն : Կրնա՞ս
րսել , ի՞նչ պիտի ընեմ , փոքրիկ ըդէդ :

- Ուրեմն կառը նստէ :

Նիջօլա Քիջին Թողուց որ դինջը կառջին մէջ Հրեն, սակայն մեկնելէ առաջ, պահանջեց որ կառապանը լեցուն բաժակ մը ջիւմմէլ խմէ, այն սրուակէն, գոր առ ի խոհեմուԹիւն Քաղինօյէն մեկնած ատեն դրպանը դրած էր։

POL VOLBERRUL

(Tup.)

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Պ. Ձարեն Գարիպեան, Տեր եւ Տիկին Ա. Աւետիսեան կը ծանուցանեն թե 4դեհանդստեան պաշտօն կը կատարուի իphing upphylung hing be pping

U.PSEVEU SU.PETEULE

մահուան քառասունքին ի յիչատակ, այս Կիրակի, Յուլիս 28, առաւօտ, Փարիզի Ս. Ցովհ. Մկրտիչ եկեղեցին:

ի գիտութիւն ողբացեալին յիչատակը յարգողներուն :

Այս տարուր առերև Պ. 2. Գարիպեան 100ական ֆր. կը նուրբե Կապոյա Խաչի կայանին (ստանալ «Ցառաջ» էն) եւ «Ցաnuy≫ին :

Նոյն տխուր առներ Տեր եւ Տիկին Արամ Աւետիսեան 100ական ֆր. կը նուիրեն կապ. Խաչի Օդափ. կայանին, Փարիզի Մշակոյթի Տան (ստանալ «Ցառաջ» էն) եւ «Ցառաջ»ի բարդաւանման ։

Պ. Եղիա Սերոբեան, Պ. Արչաւիր Սերորեան, Տէր եւ Տիկին Սերոր Սերորեան եւ զաւակները, Օր. Մարի Սերոբեան կը ծանուցանեն թե Հոգեհանգստեան պաշտօն կը կատրուի այս Կիրակի, Յույիս 28, шпшсот, Фшрիզի V. Впер. Մկритру hկեղեցին իրենց կնոչ, մօր եւ մեծ-մօր՝ ՄԱՔՐՈՒՀԻ ՍԵՐՈԲԵԱՆԻ

(ծնեալ էլմայեան)

մահուսն տարելիցին առեիւ:

ի գիտութիւն ողրացեային յիչատակը յարգողներուն :

ՓՈԽԱՆ ԾԱՂԿԵՊՍԱԿԻ

Տարարախա Նուպար Պօտուրեանի մահուան առներ փոխան ծաղկեպսակի Տէսինի Մշակոյթի Տան նորոգութեան .-

Ոմն (Տէսին) 200 ֆր., Տէսինի Հայ Ռազմ իկներու Միութիւն եւ Տէր եւ Տիկին Կարօ ժամկոչեան 50ական Dp., իր шմուսնոյն՝ Կարապետ Շէմ չոյեանի յիչատակին այրի Տիկին Եղիսարեթ Շեմ չոյեան, Ֆրեղնոյեն (Ամերիկա) (4. Ժոմ կոչեանի ձեռամը) 25 տոլար : :

Տեր եւ Տիկին Կարօ Ժամկոչեան Նուպար Պօտուրեանի մահուան եւ Ամերիկայեն իրենց ողջ եւ առողջ վերադարձին առներ կ'ընեն հետեւեալ նույրները._

Տեսինի Կապ. Խաչի դպրոցին 50 ֆր., Տէսինի եկեղցող 30, «Ցառաջ»ի բարդա-பயவியம் 30 **ி**ர ⋅ :

4003kh ondon water the

Արձակուրդի առթիւ, հասցեր փոփո . խութեան գիմումները պետք է ըլլան ԳՐԱԻՈՐ, փոփոխութենկն 3-4 օր առաջ, տայով Հին եւ նոր հասցէները եւ կցելով 5 ֆր.ի դրոչմաթուղթ:

Վարչութիւնս ցաւով կը յայանկ սա կայն թե արձակուրդի առթիւ, հասցեի ոչ մեկ փոփոխութիւն կ'ընդունի ԻՏԱԼԻՈՅ համար, ուր թղթատարը չատ աւելի անկանոն ըլլալով քան Ֆրանսա, կարելի չէ դունացում տալ բաժանորդներուն ։

LUCTURES 244 440 TUS **

«ՅԱՌԱՋ»Ի ԸՆԹԱՑԻԿ ԱԶԴԵՐՈՒ ՍԱԿԱԳԻՆ

IP	100 0
Umhmqq	100 фр.
Հոգեհանգիստ	40 фр.
Ցաւակցութ-իւն	20 фр.
Փոխան ծաղկեպսակի	20 фр.
Lupushf, szusunnif	40 фр.
Ծնունդ	40 фр.
կը փնտռուի	20 фр.
L'ni ani h	20 An

Այս գիները մէկ անգամ հրատարակելի եւ սովորական ծաւալով աղդերու համար են, չորրորդ էջ։ կանիրիկ վճարումը պարտաւորիչ է։ Սուեւարական եւ այլ ազդերու մասնաւոր պայմաններու Համար, դիմել՝ թերթին վարչութեան։

ternuterne orc ՄԱՐՍԷՑԼԻ ՄԷՋ

կազմակերպութեամբ Հ. 3. Դ. Շրջ. կոմիտէի

Կիրակի, Յուլիս 28, ամ բողջ օրը, Վալապրի անտառը Պատուոյ նախագահութեամբ Ժ. Լիօթոյի, կարտանի քաղաքապետ

Կր նախագա45՝ S. ԹԱԴՈՑԵԱՆ

Կր խոսին՝ 8. ՊԱԼԵԱՆ եւ Ժ. ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ

Գեղարուեստական ճոխ յայտագիր՝ երգ, արտասանութիւն, հայկական պարեր պուլի մրցում, մանկական խաղեր, ցուցադրութ-իւն... Հայկական եւ Եւրոպական նուագ ու պարեր մասնակցութեամբ

ARMENIAN'S SUN SHINE

փարիզեան նուագախումբին

Ճոխ պիւֆե, խորոված, թապուլէ Մասնաւոր Հանրակառքեր կը մեկնին արուարձաններէն

Առաւօտեան ժամը Գին պատարագ կը մատուցուի ի յիչատակ Համայն Հերոսներուն ։ Կը մասնակցին Տէր Շահան Տէտէեան եւ Տէր Նչան Գույում ձեան քահ ներ ։

Մարսեյլ քաղաքի համար վարձուած է հանրակառը, որ կը մենի Յուլիս 28, 4/րակի ժամը առաւօտեան 7.30ին Ա. Քէօսէեանի խանութին առջեւէն։ Նախապէս երթեւկի տոմսակները ապահովեցէջ դիմելով Պր. Ծերիկեանի դրախանութը՝ Ռիւ տէ Տոմինիքեն եւ Ա. Քէօսէեանեն Սթիւտիօ Ռեքս, 2 Ռիւ Պերնար Տիւպուա:

Պօմոնեն, օթոքարը կը մեկնի Պառ ար լա Ռոթոնտեն ժամը 7.30ին Արձանագրուիլ ընկերներ — Թ. Գոլրձեանի, Ա. Տէրտէրեանի, Յովգ. Տէր-Վարդանեանի կயர் 9p. Philothing fom: Վերադարձ ժամր 8/1:

Տէր եւ Տիկին Պ. Գապարձեան իրենց զաւկին՝ Սերժ Գապաջձեանի ամուսնութեան առթիւ (Фшրիզ) 50 \$p. 4p unchրեն կապ. Խաչի Լիոնի մասնահիւդին։

Տիկին Անենեան իր քրոչ՝ Սիրանոյչ Թայեանի (ծնեալ Ադամեան) մաՀուան քառասունքին առեիւ 50 ֆր.4 և նուիրե «Ցառաջ»ին։

Մուրատ Կիւրեղեան, մօր անունը Ծազիկ (ծնեալ Էլմայեան) կը փնտոէ իր մօր Հօրեղըօր զաւակները՝ Ղազարի որդի Տօնիկ եւ Նշանի որդի Խորէն Էլմայեաններ։ Կր կարծուի Թէ Մարսէյլ քաղաքը կը

Լուր ունեցողներէն կր խնդրուի տեղեկացնել հետեւեալ հասցեին .-

Eglise Arménienne 295, Rue Boileau — 69003 Lyon

ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ

ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԷՐ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ በኮፘԱጉՐበՒԹԵԱՆ

Հայ Բարեդործական Ընդ4 . Միութեան Նուպարհան Մատենադարանի *վարչու* -Թիւնը, առ ի գիտութիւն կր հաղորդե ըն*թերցասեր Հասարակութեան թե՝ ընդա* ռաջելով Արտասահմանի եւ տեղւոյս ուսումնասիրողներու փափաքին, որոչած է Մատենագարանը բաց պահել Օգոստոս

Հետեւաբար Մատենադարանը փակ պիտի մնայ Սեպտեմբեր ամսուան ընթացքին տարեկան արձակուրդի առիթով ։

Հասցէ. — *Նուպարեան Մատե*նադարան 11, Սքուար Ալպոնի, Փարիզ 16րդ Երթեւեկի Համար իջնել Մեթթ Փասի

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Կապոյա Խաչի Լիոնի մասնաճիւղի տարեկան պարահանդեսը Շարախ Նոյեմբեր 9ին, Շարպոնիկաի չքեղ սրահներուն մեջ:

Imprimé sur les Presses DU JOURNAL «HARATCH» 83, rue d'Hauteville 75010 Paris

4UMOBS PUS

OPUANTAPEUL HUBUL

Փարիզի խումբը կը վերադառնալ Երեջչարթի, Յուլիս 30, իրիկուան դեմ ФПРР S'OГІЬИС, 10 - 12 Ավընիւ фо Ափել (Թենիսներու մօտ):

Ubytahu

2 வரக் உயர்சிட் யாளாட சயர் 7.30pm Սբուար Մոնքերլոնեն:

LIME

Յուլիսի խումբը կը վերադառնա_յ Ձորե բշար [. 3 ուլիս 31, իրիկուան ժամը 664, Հայոց եկեղեցին 295 Ռիւ Պուալը։ Օգոստոսի խումբը կը մեկնի Չորեզչարթե, Ցուլիս 31, առաւստեան ժամը 7/6, Հայոց եկեղեցիկն:

կը խնդրուի ճչդապահ ըլլալ։

C'ENPLUATINE

Կապ. Խաչի Շրջ. Վարչութիւնը չնոր-Հակալու [ժետմ բ ստացած է 200 \$p. | h նոր չէնքին համար 9. Մ. Ճապուրեանի (Սեր-Շաժոն) իր Թոռնիկին՝ Լեւոն Քէշիշեանի մկրտութեան առթիւ։

ԻՍԻԻ ՀԱՑ ՄՇԱԿՈՑԹԻ ՏՈՒՆ Գրադարանը *բաց է Շարախ* օրերը ժամը 16-19 և Կիրակի օրեր՝ ժամը 10-12:

Հ.Ց.Դ. ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻ FULULUANT

ՏԱՐԵԿԱՆ ԲԱՆԱԿՈՒՄԸ

Օգոստոս 1էն 30

AGDE

- Zungt .-Camp du Nor Séround

Chalet St. Mathieu - Route de Bessan

34-Bessan (Hérault — Tél. (67) 94-10-52

Արձանագրութիւն Երկուչարթի իրիկուն ժամը 18.30 կ. 20 եւ Շարաթ ժամը 175ն 19 Zuj Uzulajeh Such

17, Rue Bleue, PARIS (9e) — (Départ collectif de Paris)

Կեդրոնական եւ Հարաւային Ֆրանսայի համար գիմել Նոր Սերունդի խումբերուն

Գրևը. — Մէկ ամսուան համար 750 ֆր. : 14 օրէն աւելի՝ 29 ֆր. օրը, 7էն 14 op՝ 32 фр. opp, 7 opէն պակաս՝ 35 фр. opp:

Ճամբու ծախքը՝ յաւելեալ:

ՀՐԱՆՏ ՍԱՄՈՒԷԼԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ

51, Rue Monsieur-le-Prince — Paris (6e)

ՓԱԿ Է ՕԳՈՍՏՈՍԻՆ

ԿԸ ՎԵՐԱԲԱՑՈՒԻ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 2ԻՆ

Passez vos vacances en caravanes pliantes ou rigides



rationnelles que neus avons donné au problème confert. Ce sont vraiment des caravanes pour caravaniers difficiles. LES VACANCES C'EST

super thomiac

Treis caravanes pilantes, tractables par les plus "petites cylindrées". Leur coque est celle d'une caravane rigide (double parol avec isolation totale, toit convercle en polyester).

A l'étape, un vasite séjour encadré par deux grandes chambres effertée.

UNE MARQUE DE RENOMMEE EUROPEENNE

Carrefour de l'Eléphant PALAISEAU

N.20 Saint-Germain-les-ARPAJON T.490,17,79

THOMASSIAN Frères NEUF-OCCASION-ACCESSOIRES-POSE D'ATTELAGES 27 SAMEDI 27 JUILLET

SER FULL

0 Ր Ա Թ Ե Ր Թ ՀԻՄՆԱԴԻՐ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ HARATCH

LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE

Directrice: ARPIK MISSAKIAN

83, RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS

- Tél.: 770-86-60 - Fondé en 1925 C. C. P. Paris 15069-82 R. C. Seine 57 A 2731

₽ԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա Տար · 150 ֆ · Վեցամսեայ Արտասահման Տար · 175 ֆ · Հատը 80 фр. 0,90 ф.

50ቦዓ የሀቦት — Թኮት 13.074

LE NUMERO 0,90 F.

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

50° ANNÉE - Nº 13.074

ՆԱԽԱԳԱՀԻՆ ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՄԼՈՑ ՀԱՒԱՔՈՅԹԸ

ԱՒԱՆԴԱՊԱՇՏ ՄԸ ՈՐ ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՍԻՐԷ

փոփոխութիւնը դոր Ժիսքար տ՚իսթեն կը բերէ երկու ամիսէ ի վեր նախ ձեւերուն մէջ է։ Նոր ոձ մը կ՚ուղէ տալ ամէն բանի եւ այս անդամ ալ մամուլի ասուլիսը վերածեց մամուլի «Հաւաքոյթի» եւ մէկուկէս ժամ, ոտքի, խօսեցաւ լբագրող – ներուն հետ։ Արդար ըլլալու համար պէտք է ընդունիլ, եւ ընդդիմութիւնն ալ չուրանար թէ ձեւէն դատ չատ հարցերու մէջ ալ փոփոխութիւններ բերաւ։

, ախապահ գիսքան ա, բոնքքը դան հաև புயுமாயா பியாடுக்கு நடிருத் போடமாயாக 350 Եղեակիցներուն եւ ըսաւ. «Չեմ մոռնար Ֆրանսուհիներու եւ Ֆրանսացիներու մեծամասնութեան ջուկարկութիւնը։ Ձեմ մոռնար որ իրենց բուէներէն է որ կր բադեմ Թէ՛ պաչաօնս եւ Թէ պատասխանա աուութիւններս : Կը յիչեք որ նախագա-Տական այս ընտրապայջարը Ֆրանսայի ամէն կողմը ցոյց տուաւ փոփոխութեան կամբր մը» : Եւ Ժիսքար ա'Էսքեն փոքր հայունկչիո մը ներկայացուց իր երկու ամսուան գործունկութեան, որու ընթացքին յայանեց Եյ բերած փոփոխու Թիւնը Հոկայ եղած է ընկերային, անտեսական, ջաղաքական մարզերուն մէջ։ Տարեցնե լու նուագագոյն Թոչակը 21 առ հարիւթ յաւելում կրած է եւ օրական 14,255ն Հասած 17,26/ մինչեւ մէկ տարի հասնելու Համար խոստացուած 20 ֆրանջին:

Բանակցութերւններ սկսած են սենտի քաներու հետ կենտական նիւթերու չուրջ, յղութիւնը կանխարդիլող միջոցներ քուէարկուած են Ազգ. Ժողովի կողմե եւ ոլուուած է նաեւ դեղահատին հատուցումը Ընկերային Ապահովութեան կողմե: Պայքարի ձեռնարկուած է դրամահոսութեան առաջ ըն առնելու համար, կասե ցնելու համար գիներու յաւելումը, քուէարկութեան տարիքը 18ի իջած է, վեր -வெயுத்ப யாயடும் முழிக்றுவடவிவர் ஓவடத்யர் կուած է Ձայն - հեռատեսիլի բարեփոխման Օրինագիծը : Անցնելով խորհրդածութեանց, Նախագահը կը նկատէ թե նաև Ֆրանսան երկուքի րաժնուած չէ, ապա փոփոխութեան քաղաքականութեւրը վարելու համար, կառավարութիւնը լայն եւ ամուր մեծամասնութիւն մր կր վայելէ եւ վերջապես փոփոխութեան գետնի վրլայ, արդեն զգալի փոփոխութիւններ եղած են եւ չատեր այ կան դեռ ընելիք:

Ժիսջար տ՝ԷսԹէն յայտնեց նաեւ Թէ այս հաւաջոյԹը նուիրուած է ներջին հարցերուն, վասնզի կարելի չէ 75 վայր-կեանի մէջ, Թէ՛ ներջին եւ Թէ արտաջին ջաղաջականուԹեան մասին խօսիլ։

ած է Նախադահը: արտ ընտրը։

հայ վարչակարգը կարդ մը կէտեր։ Ներհայ վարչակարգը նախագահական չէ ջանի Խորհրդարանին վերաբերեալ յատուկ
է խնդրոյ առարկայ ընել ջաղաջականուԹիւնը կառավարութեան, դոր նչանա –

ԿԻՊՐՈՍԻ ՄԵԼԳՈՆԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ **ՎԻՃԱԿԸ**

Պէյրութեն Հեռաձայնով առած մեր տեղեկութեանց Համաձայն, Կիպրոսի վար – ժարանը Հիմնայատակ քանդուած չէ։ Թրքական նափալնի ռումրերը, ինկած տանիջին վրայ, Հրդեհ ստեղծելով, ամ-րողջովին Հրոյ ձարակ եղած են ննջա – րանները (3րդ յարկ), վնասուած է չէն-ջին մնացեալ մասը, ուր ռռքէթի եւ դըն-դացիրներու Հետքերը չատ են։

Ժիսջար տ՚ԷսԹէն կը ցաւի որ Ժ. Ժ.

Սերվան-Շրէպէր մեկնած է։ Կը հաւնի մարդուն, որ չատ կարողուԹիւններ ունի։
Շատ դոհ է Ժաջ Շիրաջէ։ Շատեր խրատ տուած են որ Շիրաջը չառնէ իբրեւ նախարարապետ, դոհ է որ մտիկ չէ ըրած։
Տրամադիր է Էլիզէ հրաւիրելու ՄիԹե – րանը եւ Մառչէն եւ կը յուսայ որ կուղան։

ինչ կը վերաբերի գիւղացիական դժգո-ՀուԹեանց, անտարբեր չէ եւ ցոյցերը Հասկնալի կը դանէ։

Ժիսջար կը խորհի Թէ դիւրին էր գինջը
աջ եւ պահպանողական դասել ցորչափ
մատակարարման պաչտօն մը կը վարէր
իրրեւ Ելմտական նախարար, բայց հիմա
որ ՀանրապետուԹեան Նախադահ է, այլեւս չատ չի լսեր նման որակում մը։ Ինջ
իրեն կը դասէ հետեւեալ ձեւով՝ «Աւանդապաչտ մըն եմ որ փոփոխուԹիւնը կը

, Ժիսքար կողմնակից է որ նախադահութեան չրջանը եօթնեն հինդ կամ վեց տարիի իջնէ, բայց նախընթաց մը պատճառ է որ ինք որեւէ նախաձեռնութիւն չառնէ այդ ուղղութեամբ։ «Ֆրանս» նաւուն համար, կը յայտնէ թէ պէտք է դարկ տրուէր առեւտրական նաւատորմին եւ ուրեմն նախընտրելի էր զոհել դրօսապտոյաները։ Վիժումի բոլոր յանցանջները ներումի ենթակայ են այլեւս։

Նախադահը նաեւ պատասխաններ ունի չեղած հարցումներու համար։ Այսպէս կ՚ըսէ Թէ բոլոր ջաղաջական կուսակցու-Թեանց ընտրապայջարներու՝ նիւԹականը հայԹայԹելու մասին կը մտածէ ու նաեւ տուրջերու ընդհանուր դրուԹիւն մը հաստատելու եկամուտի տուրջին վրայ, յաւելեալ չահերու համար։

ժիսջար ա՚Էսթե՛ն այս հլոյթի՛ն ընթացթին յայտնեց նաեւ թե համողելու մեծ կարողութիւն ունի ջանի Մէսմէռ եւ Ֆ. Ժիրու որ իրեն դէմ արտայայտուած էին անդեալին, յետագային կարծիջ փոխած են։ Էլիզէն կը նկատէ ոսկեզօծ բանտ մը ու 500 օր կ՚ուղէ որպէսղի դատուի իր դործունէութեան վրայ։

ինչպէս միչա Հակազդեցութիւնները չեն փոխուիր, ըստ կողմերուն Թէեւ բոլորն ալ կ'ընդունին Թէ վարպետ մէկն է եւ ծանօթ իր նիւթին բայց ձախը կը դանէ Թէ դրական ոչինչ կայ։

fully up snynd

ԺԸՆԵՒԻ մէջ, նախատեսուածէն առաջ (Ուրեաթ) կը բացուէր կիպրոսի երրեակ ժողովը։ Արդէն իսկ տարակարծութիւն – ներ կան Մակարիոսի ապագայ դերին մահին։ Թուրքը դաչնակցային լուծում մը կ՚ուդէ կղդիին Համար, դոր Յոյնը բացարձակապէս կը մերժէ։ Միւս կողմէ Թուրքերը ամրապնդած են իրենց դիրջերը կիպրոսի մէջ։ Մամուլի ֆրանսական դոր-ծակալութիւնը կ՚ըսէ նաեւ թէ Քիրենիայի չրջանը Թուրջերը Թալանի աուսծ են յու-նական տուներն ու իսանութները։

FU38 bru.26 fr 9br2201

Ֆրանսահայ գաղութեն մեջ ամեն որ տեղեակ էր, թե մեր մօտ կ'ապրի մեծատաղանդ բանաստեղծ մր, Ցարութ կոստանդեան։ Ամէն որ կը նշանակէ, այս պարադային, տասնեակ մր Հաւատարիմ րն թերցասէրներ, որ սակայն հակամէտ *էին մոռնալու բանաստեղծին լուսաւոր* ներկայութիւնը, եւ այս՝ կրկնակ պատ ճառներով : Նախ անոր Համար, որ Ցարութ կոստանդեան միչա սիրած էր ապրիլ աշխարհիկ խմբաւորումներէ հեռու, վրճռա՛պէս հեռու, իր ներանփոփ կեանջի երազային Հարստութեան մէջ, եւ լետոյ անոր Համար որ 8. 4. իր երդերը կը Հրատարակեր երկա՛ր, երկար ընդանիջումներով, տեսակ մը չկամութեամբ, որպես шипиц пшурирри:

Բանաստեղծութիւնը չի մատուցուիր Հրապարակի վրայ. ան կը փնտռուի։ Բանաստեղծութիւնը մէկն է այն խորհրդաւոր եւ վերապահեալ կալուածներէն, ուր
արչաւախումբեր միայն կը համարձակին
մուտը դործել, առաջնորդութեամբ կոյր
ուղեցոյցներու։ Այս երկութը, կարաւան
եւ ուղեցոյց, ուրիչ բան չեն այլ սէրն ու
հրաղը անո՛ր, որ բանաստեղծութեան
Հուրոմն է վառուած։

Ջուդադիպութեամբ մը, որ անբա – ցատրելի չէ այս պարադային, պէտք եղաւ կարել լեռ ու ձոր, երթալ դանելու Հա-մար մեր բանաստեղծը Փրովանսի իր մենաստանին մէջ, դանելու դա՛յն, որ կը մերժէր ամէ՛ն Հրատարակութիւն, որ կը յամառէր կրկնել ինքն իրեն եւ մեղի Համար — Աստուծոյ պէս եղիր գործերդ ուրացող, բայց որ Հաձեցաւ տիտղոս մը չնորհել առաջին ժողովածուի մը, որ ահաւասիկ՝ ԲԱՆՍՍՏԵՂԾՈՒԹԵՍՍՐԲ...։

Ամէն անոնը որ կարդացած են մեր բաաստեղծը, անցեալ Անդաստանի դեղա արալ հատորներուն մէջ, անոնը դիտեն, եւ այսուհետեւ պիտի գիտնան աւելի հանդամանօրէն, թե 8. 4. կը պատկանի արուեստագէտներու այն Հաղուագիւտ դասակարդին, ուր բանաստեղծը անդրադարձած է իր գործունկունեան կունեան իսկ վրայ։ Այն գասակարդին, ուր բանաստեղծը աստած է մէկէ աւելի փլանի վրայ, եւ երբեմն նոյնիսկ վարագոյրին ետեւէն։ Շնորհիւ բառերու իր կախար դական դաշնաւորումին, կոստանդեան հիւսած է թափանցկութիւն մը, որուն ետեւ կ'ընդնչմարուին հիմնական հար ցումներ. ինչո՞ւ բանաստեղծութ-իւնր եւ ի խնդիր ի՞նչ բանի:

Նման Հարցումներ պիտի մնային անբացատրելի խորհուրդ, եթե չդիտնայինը, ա՛ռնուազն, թե աչխարհ Համանուագ թրթուացում մըն է զոր չենք լսեր։ Բանաստեղծը այն էակն է որ կը լսէ ուժգնօրէն,որ լսելու բախան ու դժբախտութիւնն ունի, այլեւ կը փոխանցէ դայն բառերու կախարդանքին չնորհիւ, այսինքն արուեստին։ Արուեստն է որ ընթերցողը կը խլէ իր տեղէն, դայն կ'առնէ իր առանձնական թրթուպումին մէջ, արուե'ստն է մակարդակի մը վրայ, ուր պիտի ապրի լիութեան մը պատրանքը։

Աակարդակը բարձրադիր է՝ Յարուխ Կոստանդեանի մօտ : Իր երդը կը ժայթեր ընդերքն եւ կ'երխայ ջերել բարձրադոյն կատարներ եւ Հպանցնել խորհուրդը ամ-

րափակ դոններու։ Իրեն Համար բանաս տեղծութիւնը ո՛չ մտաւորական խաղ է եւ us mi ghilud, demaurgeplur imrpipmi փրփուրը արտաքսելու։ Իրեն Համար, ինչպես ամեն ճշմարիա ներջնչեալի, ան որոնումի եղանակ մրն է, ապահովարար միակ կարելին միստիջականութեան հետ եւ անկե առաջ, որով բանաստեղծը պիաի աիրանայ իր ամբողջական ինջնու -[ժեան : ինչ որ բաժանեալ էր եւ Հակամարտ, պիտի միանան եւ միաձույուին։ 0' անձանձիր միութիւնը ուր միավանկ՝ կը միանան միտք ու հոգի։ *Այս տեսակ* ասու թիւններ կր կրկնուին էջերու չարջին, միակաուր վիճակի մէջ թե ցանուցիր: Չենւք գիտեր թե Հոգեկան եւ իմացական ինչպիսի գործողութիւններ կը կատարուին ի խնդիր բանաստեղծութեան յայանու Թեան : Մ,յդ գործողու Թիւններուն ալջիմիային տեղեակ չենք բնականարար։ ինչ որ գիտենը, մերձաւոր է եւ անգոհացուցիչ։ Կարելի է սակայն ըսել, Թե րանաստեղծութիւնը տեսակ մր «անձ հասպանութիւն» է։ Ես-ը կ'անհետանայ յուղումի ցնցումին ներքեւ, որով նաեւ կ՝ անգետանայ տեսանելի աշխարհը ։ Սահղծուած պարապը կուգայ գրաւել Գեր-Ես-ը (sur-moi) որ ներոյժ խոյանը if ph & , fugued - who winned if p (arrachement) : Առաջին շարժումը, որ կը զգացուի 3. 4.ի բանաստեղծութեանը մեջ, այդ դօրեղ խոյանքն է, որ յստակօրեն կը խոստովանի երբ բանաստեղծը կ'ոգե-4ngs, grap opfilmy, Upopep .-

Ո՛վ սիգապանծ , սաւառնաթև վեհութիւն , Թեւերուդ թափը կշռական ու թեթեւ Չունի՛նք թէպէտ — բայց երազն է գերհըզօր ։

Մարդ էակին յամառ երազներէն մէկն է դոյութիւնը տիեղերական միութեան, 4եոռ'ւն, բարձր տեղ մր, այդ կարծեցեալ լիու Թեան՝ գոր կը կոչենք Աստուած, ի չվոյէ լաւավոյն բացատրութեան մը։ Բանը, բառը եւ տառը որ բանաստեղծէն դուրս կր հոսին եւ միջոցին մէջ կր սփուհն դաչնաւորում մր, անոնը կր մասնակցին Միաւորին կազմութեան, եթէ յարմարեցան, ինչպես բանալին կը յարմարի իր կղպանքին, տիեցերական անձառելի դաչնաւորումին : Քուրմը բանաստեղծ եղած էր միչա եւ փոխադարձարար ։ Իմանայի Բանն է որ դանոնը բաժնեց իրարմ է, կասկածելի մուտքին առջեւ Գագանի Գիտու-Philibput (ésoterisme) : Uhlpudham 15 որ հաւատացեալ ըլլայ բանաստեղծը, րառին ընթացիկ իմացութեամբ։ Արդեն 8 . 4 . չի կատարեր նման խոստովանու-Թիւն : Բայց երգը կը վկայէ իր մասին :

Այդ ե՛րդն է որ ընԹերցողն առած՝ իր
վայրասոյվ Թէ դաչն ալիջներուն մ էջ ,դայն
մասնակից կը դարձնէ իր փառաբանուԹեան , իր ըմբոստացում ին , իր Հարսներդին , եւ կուտայ ԹրԹռացում ը կատարելուԹեան , այսինջն դեղեցիկին ։ Այս իմացումով , Եղիչէ Դուրեան , Թէև կրօնաւոր՝
նուտվ Հաւատացեալ էր ջան իր Հանձարեգ
եղբայրը Պետրոս ։ Այն ամ էն ինչը գոր
մենջ կը դետեղենջ աստուածուԹեան ծիրին մ էջ , ո՛ է առանց երկմտանջի , այնջան
բարդ է որջան պարդ , ինչպէս այստեղ,

սա երգին մեջ.

FU38 6 LU26 FL 46 LZ201

Սանձում է յոյզերն իր այստեղ Ուղղահայեաց նոճին Ունկն դիր, ունկն դի՛ր, բանաստեղծ Բարդութեան պէս պարզ այս ոճին Որ ծղրիթներ կ՚օրրէ...

Աւելի երկար մէջրերում մը պիտի պարդէր բանաստեղծուխեան բնոյթն ու տարողութիւնը.

Աշունն որ անցաւ ոսկեզօծ էր բոսոր, Առաւօտները խնկում էին սերկեւիլ։ Վերջին միրգերը քաղեցին այսօր, Թուփերին դեռ կան հատիկները բիլ Մորմերի որ տրտմութիւն են բուրում։

— Ես կթե՛լ եմ ամէն քաղցրութիւն եւ ամբարել եմ անբաժան լեղին — Եւ արդ, ընդէ՞ր եմ տրտում։

— Ամէն հովի դէմ՝ հոգին առագաստ, Եթէ կա՛յ հոգի, Եթէ կա՛ն հովեր՝ հոցին է ապարաստ։

Եթէ կա՛ն հովեր՝ հոգին է պատրաստ։ Եթէ գա՛ն հովեր՝ կը մեկնիմ անդարձ — Մնաս բարեաւ ոչ ոքի՛։

Այս զմայլելի երգը կուտայ տպաւո –

լուքիւն է։ Բանաստեղծը դտած է

իր լիուքիւն է։ Բանաստեղծը դտած է

իր լիուքիւնը դաչնակունեան մը մէջ,

որ տիեզերական կը Թուի։ Եղած է Թէ՛

լիուքիւն եւ պարապուքիւն (vacuité) այս
ինջն՝ լայնածիր ընդունարան վերին
պատղամներու, ներչնչում անուան տակ,

եւ էուքիւն անհեղեղ։ Ընդունակ՝ ստեղ
ծելու եւ ստեղծուելու, լեցուելու եւ պար
պուելու, համաձայն այն վարկածին, ըստ

որուն ինչ որ վերն է, վարն է (Ce qui est

en haut, c'est comme ce qui est en bas).

Դիտելի է որ, Ես-ին ջնջումը կը կատարուի, Ցարութ կոստանդեանի մօտ, նրանավարայաց եւ հանասանան դիանը hohnedny be fummynedny: Dumynedp իր լիուք իւնր կր գտնե խաւարին դեմ , որ ջնջուժն է աշխարհի այլագանութեան, որ չքացումն է ձեւին եւ գոյնին, վերջապես աշխարհ մր, ուր սեւ արեւր կը ճառադայքե եւ որուն հոգեմաչ խուղարկուներն են Պուոլէո, Մալարմ է եւ ուրիչներ: 8. 4.6 թանաստեղծութիւնը կ'ուղղուի տարբեր ճամրով, դէպի արեւը, որ երկրորդ երեսն է խաւարին ։ Բանաստեղծները որ ծարաւի են անհունի, կը տատանին երկու անկարելի բեւեռներու միջեւ, ամ էն ប្រារុម្ភារ ៤០ ១៩៤៣៩២៣:

ձաձանչադեղ անձրեւ մը կը ցօղուի կոստանդեանի այն զմայլելի քերքուածներուն մէջ, ուր երկինքը լեցուն է ծիծեռնակ – ներով, ուր համասփիւռ է գիլ Համերգը հպուռներուն, ուր արեւախանձ Փրովանսի արչալոյսը կը բացուի խոր, տարածուն, լայնաչունչ, մի՞նչեւ անհունը։ Ա՛յն անհունը, որուն խորութիւնը՝ խորու – թի՛ւնն իսկ է բանաստեղծին սիրտին։

Եւ փա'ոք յոյզին այս տօթակեզ եւ բարգաւան

Որ ձուլուելով ծառին, ծաղկին, Օժտել է մեզ երազներով լուսանանանչ Եւ հրաբորը տենդով նախկին Հիւթել հեշտանքն արարչագործ ու

վայելքն անբաւ վաղվաղակի...

Կոստանդեանի ջնարը բազմալար է։ Կշույթը կը փոխուի ըստ կամս։ ԱՀաւասիկ տրամաթախիծ Եղերերգին տոաջին տունը.

Հովե՛ր, հովե՛ր որ անհնար Գիտէք լարել որպէս քնար Ամէն մարմին եւ հոգի.— Արդ յոյզերով հոգեգալար Անշարժութիւնն իմ բազմալար Կուզէք դաշնել աղօթքի...

Տրամունիւնը չէ սակայն որ կը բնորոչէ ժողովածուն, այլ տարբեր Հոսանք մը, որ խորունկէն կը Թափանցէ անոր ամէն մէկ տողին, եւ որ կարելի է կոչել բարձրագոյն իմաստունիւն։ Քաղցրաննու պրտուղ, որ կեանքի խոր մաերմունիւնը միայն կր պարդեւէ։ Կոստանդեան նման է այն ընտրերդակներուն որոնը դինքը կանիեցին, Գուրեանի, ՊէշիկԹաշլեանի, Մեծարենցի, սա տարբերունեամբ, որ պոլսահայ մեր տարարարանա երիտասարդերուն ապրումը չեղա՛ւ մարմնական ապրում, այլ հոդեկան։ Անոնը չգրկեցին հոմանուհի մը, կողակից մը կամ իսայտուն որդիներ։ Ցարուն ապրա՛ծ մէկն է։ Գինիի չիչը առջեւն է, երբ կ՛երդէ Վասն Գինո-վութեան։ Ամէն պարադայի, Ց․ Կ․ կր

Թող օրերն այս յանդուգն յորդե՛ն, Անցնեն ժամերն ահագնաշեշտ Ես անցած, անցած, անցա՛ծ եմ արդէն Ուղիներով անհրաժեշտ․․․

Աներաժելա չէր որ մեր կեանքի ուղին վերածուէր տարադրուժեան դողդոժա – յին, բայց քանի որ այդպես եղաւ, մենք պիտի լսենք բանաստեղծին եղերերդը, ուր չեն յաչողիր մէկզմէկ չէզոքացնել ժպիտ եւ արտօսը։ Անյիշատակ քերժուա-ծին մէջ կը լսուի արձադանդը (բոլորո-մի՛ն բացառաբար) Ափոլինէրի (La chanson du mal-aimé).

Ես մի օր մտայ *ԱՆի*Որ ճաշարան էր աւերակ․․․
Ցիշում եմ անյագ բերկրութիւնը մեր
Երբ երգում էինք « Հայաստան »
Եւ շնչում էինք երկինք ու արեւ .
Բայց ժամերն անցնում էին շուտով
« Մայր Արաքսի ափերով »:

Այս Հայաստանը Սփիւռջահայուն ոգեկան հայրենիջն է, որ արժատ չունի։ Եւ արովհետեւ չունի, ոչ ոջ կրնայ գայն ընհլ արժատակիլ.

Զի ոչ մի յոյզ եւ ոչ մի սէր,
Ոչ վեհագոյն վայելչութիւնն այս վայրերի
Եւ շռայլուած ոչ մի շնորհ,
Ոչ մի հանգիստ ու ապաստան,
Պիտի յուսան որ մոռանամ քե՛զ իմ կրօն,
Որ ուրանամ քեզ՝ Հայաստան...

Մասնաւորարար համրուրելի է Ցարութ իրրեւ անցուգական երգիչը սիրոյ, իրրեւ րբենչըչբան ատանաստուն ոլենում արսանաս պարդեւներուն : Ան կ'երդէ անձառելի գեգեցկունիւնը կանացի մարմնին, անոր րուրումնաւկա պաուզներուն եւ բերքա ռատ դաչաերուն ։ Բանաստեղծական պատկերները իրարու կը յաջորդեն իր գրիչին տակ, կր չփոխուին, կր բիւրեդանան եւ բոցեղէն սիւնը կը մնայ գեղուղել, յանձնուած եւ անապառ, կարկաչուն եւ փոքժորկայոյղ։ Թրքժռուն մատներով կր կերակ արձանը դեղեցկութեան, այնքայն հօտէն, այնքան գիտակից քրնբուշու Թեամ ը, որ կը Թուի չհայիլ « սիրասուն սիրականին »: Հլու թե կախարդ կինը կ'անցնի երկնքի վրաններուն ներքեւ, ուր տեղ չունի ոչ մեկ վաւաչոտու-[ժիւն: Ուրեմն փառը՝ պարզուած առադասաին :

Ցուզիչ է ծաղիկը գարնան, Ցուզուած է միրգը հասուն. Ծաղկունքդ ե՞րբ միրգ կը դառնան Սիրական իմ սիրասուն... ...կա՛ց, անհամբեր պարմանի՝ Այստեղ թաքուն ստուերներ կան քեզ համար Դալարագեղ ծաղկոց փաղփուն ծիրանի

Եւ լուսաղբիւր հեշտանքների պէս Սիրականիդ ստինքները հոլանի, Բեղո՛ւն, բեղո՛ւն երջանկութիւն քեզ

huufup ...

Բանաստեղծի բնազգը չի խարեր։ Գրլխազիր դեղեցիկը անպայման կ'անցնի կնոչմ՛է։ Կրօնքը, որ ամ էն բան դիտէ (երբ դիտէ) դիտէ նաեւ Թէ Բարձեալին ձամբան կ'անցնի Կոյսէն։

Յարութ Կոստանդեան մեզի եկած էր Պարսկաստանքն, Տջգիւ՝ Նոր-Ջուղայքն, երբ դեռատի էր տակաւին։ Երկար տասնաժեակներու կենակցութիւնը մեր լեղ ուին Հետ, իր արեւելաՀայերքնը օժտած է անՀրաժեչտ Հարստութեամր։ Իր լեղ-

ԳԵՂՈՒՀԻ **ԼԷՅՏԻ ՀԷՄԻԼԹԸՆ** ԵՒ ԻՐ ՍԷՐԵՐԸ

-0-

Ո՞վ էր Լէյտի Հէմիլթըն, որուն դեդեցկութիւնը եւ հրապոյրները ուչադրու-Թիւնը դրաւեցին ԺԸ. դարու վերջերը եւ ԺԹ. դարու սկիդըները, ոչ միայն Անդլիոյ բարձր դասուն այլեւ դերման մեծ բանաստեղծ Կէօթէի:

Էմմա էր անոր անունը, որ ծառայուժենէ բարձրացաւ, դառնալով կինը Նափոլիի Անդլիոյ դեսպանին եւ հոմանուհին Ապուջիրի եւ Թրաֆալկարի յագիժական նչանաւոր Հորաչիօ Նելորնի:

Էմմայի դեղեցկունիւնը առաջին ան դամ նշմարեց Կալլէսի իշխանը, երբ այդ
փոքր աղջիկը ծառայ էր սրձարանի մը
մէջ: Մարդիկ կը նմանցնէին յունական
արձանի մր:

Դարբին Հէնրի Լայընի աղջիկն էր եւ երը տասնըչորս տարեկանին Հայրը մեռու, իմմա սկսաւ փութը պարկերով ածուխ ծանդավայր՝ Լոնտոնի արուարձան՝
Հաուրրարնի մէջ։ Կանուխէն սկսաւ ոիրահարներ ունենալ, եւ երբ Սրը Հէնրին
լջեց գինջ, իսկոյն դրեց Լոնտոնի իր բարեկամ Չարլս Կրէվիլի, որ դաւակն էր
Պառոն Պրոջսի, (Ուորվիջի առաջին Կոմս)
եւ Լէյտի Ճէյն ՀէմիլԹընի։ Կրէվիլ խորհուրդ տուաւ փոխել անունը, մոռնալ
Հէնրին եւ բարեկամներու նոր չրջանակ
մը ստեղծել։

Էմմա Լոնտոն վազեց եւ ինթզինը յանձնեց Չարլս Կրէվիլի որ պայման դրաւ

ուին մէջ ներկայ է մեր աստուածախոյդ դրարարը, որ չարականի եւ խունկի բոյր մր կուտայ ջերԹուածներուն։ «Գիրջ ՈղբերդուԹեան»ը անծանօԹ չէ հեղինակին։ Այսպէսով ստեղծուած է դրաւիչ լեզու մր, իսկապէս ինչնատիպ։ Բանաստեղծական լեղուն միչտ օտար լեղու է, որոչ տեսակէտով։

Արեւելահայերէնը ըլլալով երերուն եւ խախուտ լեզու, 8. Կ.ի քերականութիւնը զէչ վայրկեաններ կ'ապրի գիրջին մէջ։ Այս պարապան ոչ միայն չի վնասեր, այլեւ կը նպաստաւորէ բանաստեղծու – Թիւնը։ Արուեստը գիտէ օգտագործել խոչընդոտներ, իր մէջ լուծելով կամ չրբարարձելով դանոնը։ Կարեւորը այն չէ Թէ բառերը եղած են կապակից Թէ ոչ։ Բաւական է որ ներջին երակ մը դանոնք իրարու գօդէ, այսինքն Թէ բառերը իրարու հետ պառկին երկուքով, երեքով, և արձակեն բոցակէզ հևջ մը։ Գերիրապաչ-ները կ'այեին «Les mots font l'amour».

Suprest que jucque, deputastind step անոք ոռանայի Մոնսիառնասը , որուն Հաւատարիմ երկրախոյգներն էին,ը։ Մնոր պոդուսաները, որ սալարկուած էին աստ gapand be fouhupghapand, zuchbyfüg bi չափչփեցինը երկար գիչերներ, երբ տակաւին չէին մարած ջաները եւ չէր պատսած կեղրոնի վարադոյրը։ Պերպերեան վարժարանկն ի վեր, Ցարութ երկրորդ վայելչադեղ բանաստեղծն էր որուն կր ծանօխանայի, առաջինն րլլալով Մատ թեոս Զարիֆեան : Մատքերու թե Ցարութ իրենց գրպանին մեջ ունեին մագնիս մր որ կիները իրեն կր գաչեր։ Հիւսիսի ոսկեծամ աղջիկները կը դառնային մեր դեդաղեն բանաստեղծին չուրչ, ինչպես արեւածաղիկը՝ ընդուեն երկնքի աստղին: Անոնցնե մեկը ներկայ է միչա, բերթուածի մր ցանցին մէջ - «Ձիւնասպիտակ Նորվեկուհին»:

Ես աւարտեցի : Խօսջը կուտամ Հրատարակիչներու նոթին , որով կր բացուի ժողովածուն : Կ՚ընդօրինակեմ անոր վերջին պարբերութիւնը , աւելորդ Համարելով որեւէ յաւելում :

«Այս Հատընտիրը, որուն ձեռագիրները ձեռջէն իլելու բախան ունեցանք, կր Հրատարակենք անիառն Հանոյքով՝ ի ցնծութիւն արուեստն ու բանաստեղծու-Թիւնը սիրով Հոգիներուն եւ ի փառս Հայ Թիւնը նրան»:

TUZUL TUZENAP

Յուլիս, 1974

վարելու խոստակետց կետնը մը. «Անկ կուն Համար ունենալ գրական եւ դեղարուեստական գրադումներ եւ ինչո՞ւ չբաւ նաեւ իրական երաժիչա մը»։

Երախտագիտու Թեամ և լեցուն եւ խեն-Թի պես սիրահարած Չարլս կրէվիկ վրրայ, դայն բարու Թեան իտեալը կը նկատեր։ Բայց Կրէվիլ չէր սիրեր Էմման՝ դոր Էմիլի կը կոչեր, միայն հպարտ էր իր կողջին ունենալու Լոնտոնի ամ էնչն դեղեցիկ կինը։

Չարլս կրէվիլ աղջատ էր եւ խեղղուտծ ըլլալով Հանդերձ պարտջերու տակ, գրաղեցաւ Էմմայի դաստիարակութեան դասեր երաժ չտութեան, ուղղադրութեան դասեր առնել տալով եւ մականունը փոխելով կոչեց Տիկին Հարթ: Տարաւ դայն ծանօթնկարիչ Ռոմնիի, որ Հիանալով վրան կոչեց դինջ ներչնչողը եւ ջսանըչորս նրեր արներու Համար յատկացուց երեջ Հարիւր ժամ:

Այդ միջոցին Չարլս Կրէվիլի մօրեղ
Մյդ միջոցին Չարլս Կրէվիլի մօրեղ
թանի մր օրով Լոնտոն եկած էր,

Հմայուեցաւ Էմմայի դեղեցկութեամբ և

ըստւ քեռորդւոյն Թէ՝ «Հակառակ դեղարուեստական առարկաներու Հաւաջածոյ ը
նողի Հանդամանջիս, չեմ տեսած այո
ջան Թանկադին արուեստի առարկայ մր»:

Չարլս գանադան քաղաքական եւ արևտեսական Հաշիւններէ առաջնորդուտծ,
մտածեց Էմման նետել Սրր Ուիլերնի բագուկներուն մէջ, եւ երբ մօրեղբայրը Նափոլի վերադարձաւ, Չարլս անոր դրկեց
Էմմայի նկարներէն մէկը գոր նկարած էր
Բոմնի: Միեւնոյն ատեն քիչ մր դրաժ
ուղեց մօրեղբօրմէն ըսելով Թէ կ՝ուդեր
ամուսնանալ Լորտ Միտրյթինի աղջկան
հետ, իսկ Էմման պիտի դրկէր Նափոլի,
պատասիսանելով դեսպան Ուիլերմի Հրաւէրին: Էմմա դժուարութեամբ ընդունեցաւ Հրաւէրը, պայմանաւ որ Չարլս վեց
ամիս ետք երթար դինք բերելու:

Նափոլիի մէջ Սըր Ուիլեըմ ուրակու -Թեամբ եւ մեծ նուէրներով ընդունեցաւ Իմման:

ԿԷօԹԷ որ այդ միջոցին Նափոլիջն կ՝անցներ, կը գրեր «Ասպետ Հեմիլթին, որ Անգլիոյ դեսպանն է Հոս, ուսումնարիրել և հաջ բնուԹիւնը ևւ արուեստի դործերը, ասոնց լրումը դատւ երիտա սարդ եւ դեղեցիկ աղջկան մը մէջ, դոր իր տունը ընդունեցաւ. Էմմա ջսան տարեկան Սչնդլուհի մըն է, հիանալի կարմով եւ դեմ ջով ։ Սրը Ուիլերմ անոր համար չինել աուսոծ է հին յունական ձեւի հարուսումը, որ չատ լաւ կը վայելէ իրեն։ Մադերը կ՝ալեծփին, եւ այնջան չատ կը փոխե կեցուած ջը, չարժուձեւերը, ար շատ յատու իր կերջոյ մարդ կը մտած է Թէ իրապես կ՝երադէ»:

Էմմա տիսուր էր Հակառակ իր չուրվ ստեղծած Հմայքներուն : Եւ Չարլս Կրէվիլի կը գրէր Թէ իրմէ րաժանումը հետզհետէ աւելի կը տիսրեցներ զինք, Թէ անկարելի էր առանց անոր ապրիլ : «Բուկղ
եմ , միմիայն քուկդ եւ ոչ ոք պիտի դրաւէ քու տեղմ սրտիս մէք» :

Բայց Չարլս Կրէվիլ չէր պատասխանհր։ Էմժայի տասնըչորս բոցավառ նաժակներուն միայն մէկուն պատասխանհց բաց ցիկով մը։ Էմժա կը գրէր անոր Թէ «կր յարդեմ Սրր Ուիլերմը եւ մենամեծ ակնածանչը ունիմ անոր Հանդէպ իրբեւ մօրեղրայրդ, Թէեւ ան կը սիրէ դիս»:

Չարլս ահաւոր լրբութեամբ մը պատասախանեց Էմմայի, խորհուրդ տարով
տեղի տալ դեսպանին ցանփութեանց։
Էմմա ապչեցաւ եւ ցասումով պատաս
իսանեց «Գիտնայիր Թէ ի՛նչ մեծ վիչտ
դպացի կարդալով տողերդ ։ Այդ ի՛նչ պար
անտարբերութեամբ խորհուրդ կուտաս
ինծի յանձնուիլ Սբր Ուիլեթմի ... Ո՛չ
չեմ դայրանար, եթէ մօտդ ըլլայի, նախ
ջեղ պիտի սպաննէի, վերջն ալ ինջդինւթս», եւ կ՝աւելցնէ յետ-դրութիւն մը
ըսելով «Գուջ չէջ դիտեր հոս իմ ուժս,
երբեջ անոր հոմանուհին պիտի չըլլամ
ենք դիս ծայրայեղութեան մղէջ, կ՝ամուսնանամ հետր» ։

Չարլս կրկվիլ կը դուշակե իկ ինժա կրնայ իրականացնել իր ծրագիրը։ իրար անցած կը գրէ մօրեզրօրը որ զգուշանայ։ Մինչեւ անգամ պատուիրակ մը կը դրկե որպեսզի անոր հասկցնէ այն ահաւոր գայ-Թակզութիւնը, որ կրնայ ծագիլ ենէ ամուսնանայ իր ջեռորդիին նախկին բարեկամուհին հետ։

նե երբ կը տեսնե թե իր չուրջի դիւանա-

ատյ լուրը իր ապադայ «ջեռորդիին»՝
կրկիլի:

«Ամբողջ փափաջս է, կը դրէ անոր, երջանիկ ընել Լորտ Հէմիլթերնը, հեղնանջով աւելցնելով թէ՝ ձեղ պիտի յարդեմ այն սիրոյն համար դոր կը տածէջ Սբր Ուիլերմի հանդէպ եւ այն միջնորդի դեթին համար դոր կատարեցիջ։ Ձեմ կրնար այլեւս ոչ ոջ սիրել իրմէ դատ... Այս խոստովանութիւնը ձեղ պիտի երջանկա – ցնէ, դիտեմ»:

ինմա պիտի ուղէր որ Անդլիոյ մէջ ըլլար Տիկին Հէմելթըն, իսկ Կրէվիլ կ՚ուրախանայ մտածելով թէ աղնուականութիւնը երես պիտի դարձնէ այս արկածախնդիրէն:

հայց այդպես չեղաւ։ Ընդհակառակն, ան դրաշեց բոլորը, մինչեւ անդամ խրսատպահանջ Հօրէյս Ուարիոլ 1791ին կը դրէ թէ՝ «միայն իր կեցուած թին մասին իմացած էի, հիանալի ալ կ'երդէ, դեղեցիկ եւ ուժեղ ձայն ունի եւ դարմանալի ողբերդու մըն ալ է»:

Քանի մը օր ետք ամուսնացած էին Սըր Ուիլերմ Հէմիլքժըն եւ Էմմա։ Յետոյ Եւրոպա մեկնեցան պտոյտի մը։ Ֆրանսայի մէջ ընդունուեցան Մառի Անքուանէքժէն, որ կիսովին դերի էր Թիւիլըրիի մէջ։ Վերադարձան Նափոլի, ուր Մառի-Քառոլ քաղուհիին լաւագոյն բարեկամուհին դարձաւ Էմմա։

Իրիկուն մը Լորտ Հէմիլթըն յայտնեց կնոջը թէ՝ «Վազը մեղի պիտի դայ պզտիկ մարդ մը, որ աչխարհը պիտի ապչեցնէ»։ Այդ պզտիկ մարդը կը կոչուէր ծովա-

կալ Հորաչիս Նելորն :

իննա երբ անոր եւ Թագուհիին միջեւ Թարդմանի դեր կը կատարէր, կը մտածէր Թէ իրապէս հմայիչ մէկն է ծովակալը։ Երեջն ալ չէին սիրեր Նափոլէոնը, որ Թուլոնը առած էր Անդլիացիներու ձեռջէն եւ հիմա ալ պիտի զրաւէր ամբողջ Հիւսիսային Իտալիան։

Անտուէ Քասքելօ կը գրէ Թէ Նափոլիի մէջ մեծ ցնծունիւն կը պատճառէ այն լուրը Թէ Նելսըն ոչնչացուցած է ֆրան-սական տորմիդը Ապուբիրի մէջ։ Էմմա խելայեղ կը գրէ Նելսընի.— «Իմ սիրելի, սիրելի Սրր, Երկուչարնիէն ի վեր խեղայնոր եմ։ Աստուա՛ծ իմ, ի՛նչ մեծ յաղթունիւն, մարեցայ երբ իմացայ պան-ծալի յաղթանակին լուրը։ Կոդիս վրայ վար ինկայ եւ վիրաւորուեցայ, բայց հիմա լաւ եմ եւ պիտի չմեռնիմ մինչեւ որ չտեսնեմ եւ չողջագուրեմ Նիլի յաղթա-կանը»։

Նելսըն որուն աջ Թեւը կարուած էր նախկին ձակատամարտի մը ընԹացջին, չիմա մէկ աչջն ալ վրայ տուած էր ։ Էմ-մայի դրեց Թէ՝ «Հիմա ջեզի ցոյց պիտի կրնամ տալ Նելսընի րեկորները եւ կը յուսամ Թէ այդ բոկորները արդելջ պի-

ար չրլլան որ ընդունուին քու կողմե...»:

Մարու Քասխելօ կ'աւելցնե թե՝ ինչպես պուարձալի կերպով կը գրեին Թե Նելսընի «բեկորները» ամրողջովին գոհացուցին դեսպանուհին։ Խանդավառու – Թեամբ ընդունուեցաւ երբ ծովակալը Նափոլի հասաւ ։ Հոն էին Թադա – ւորը, Թադուհին, դեսպանը եւ Էմման։ Նելսըն յուղուած՝ այս տեսարանը կը նկարագրե իր կնոջ աւելցնելով Թէ՝ «Կը յուսամ օր մը ծանօԹացնել ջեղի Տիկին ՀեմիլԹընը, որ իր սեռին պատիւն է» ։ ԽենԹի պես կր սիրէր Էմման ։

Լորտ Հէմիլթըն կը ձգէր որ կինը նստի հիւանդ Նելսընի սնարին վերեւ, ան իչուկի կաժ իսնցնելով կ'օրօրէր եւ կ'եր- գէր, նուադելով տաւիդի վրայ։ Եւ երբ լաւացաւ Նելսըն գրեց Թէ «երախտապարտ եմ ջեզի եւ Սըր Ուիլեըմի, կը պաչտեմ եւ կը յարդեմ ձեղ»։

Այդ միջոցին Ֆրանսացիները կր ջալէին Նափոլիի վրայ, որով պէտջ էր իսկոյն Հեռանալ։ Նելսըն իր նաւուն մէջ առաւ Թաղաւորը, Թաղուհին, Սրր Ուիլերմը եւ Էմման։

Սիկիլիա հասնելէ հաջ երրորդութիւնը չարունակեց ճամրան մինչեւ Վիէննա։ 1800ի աչնան էր։ Ամենայն Սրբոց օրը երրորդութիւնը հասաւ Անգլիա և Լոնսոնն մէջ Ֆաննիի Նելսընի կնոջ ներկայութիւնը
ջիչ մը բարդացուց կացութիւնը։ Ֆաննին յայոնեց թէ կ'ուղէ ամուսնալուծուիլ։

— Քեղի կը ձգեն ին երկութիս միջեւ ընտրունիւն մը ընել, ըստւ:

— Ուչադրութիւն, Ֆաննի։ Ես ջեղ կը սիրեմ, բայց չեմ կրնար մոռնալ պար – տաւորութիւններս Լէյտի Հէմիլթինի Հանդէպ, կ'րսէ Նելորն։

Խղումը տեղի կ՚ունենայ եւ Նելսըն կը պատկանի հիմա Էմմայի որ առ ի չնոր-հակալութիւն, անոր կուտայ մեծ լուր մը՝ յդի է։ Նելսըն կը ցնծայ ուրախու-թենկն, բայց ծովուն վրայ էր երբ իմա-ցաւ Թէ աղջիկ մը ծնած էր, և Թէ Էմմա անունը Հօրաչիա դրած էր։

Վերջապես Նելորն ցամաք կ'ելլե եւ կր դրկե աղջիկը։ Բաժնուելե ետք աղջիկեն արտի ուղեր միասին ապրիլ ունենալով պղտիկը իրենց հետ։ Բայց այս պղտիկը դրկուած էր Հաուրրաըն՝ Էմմայի ծնող– տին։

Նելորն վերադարձին կ՝իմանայ Թէ Էմմա իրեն Համար դնած է դիւղի տուն մը

- ՄէրԹոն - ուր տեղաւորուեցան 3ը միասին։ Սրր Ուիլեըմ սկսած էր արդէն արըտնչալ։ «Չեմ դանդատիր, կ՝ըսէր, սակայն կր դդամ Թէ կնոչս ուչադրուԹիւնը
կ՝երԹայ աւելի Լորտ Նելորնի։ Գիտեմ
Նելորնի մաջուր բարեկամուԹիւնը Էմմայի եւ ինծի Հանդէպ եւ դիտեմ Թէ ինչջան դժնդակ պիտի ըլլայ մեր լաւադոյն
րարեկամին՝ ծովակալ Նելորնի Համար
եԹէ բաժանում մը տեղի ունենայ եւ կարելիս պիտի ընեմ խոյս տալու այս ծայ-

Այս որոշումը չի կրնար տալ . Սրր Ուի-

լերմ կը մեռնի 1803ին Լէյտի Հէմիլ[ժընի եւ Նելսընի բագուկներուն մէջ:

Սըր Ուիլեըմի կտակը դէշ անակնկալ մը վերապահած էր։ Ժառանդորդ նչանակուած էր Չարլս Կրէվիլ, որուն վրայ պարտականութիւն կը դրուէր տարեկան ութ հարիւր ոսկի տալ իր «ջեռկնոչ»։ Կրեվիլ միիթարելու համար երիտա – սարդ կինը անոր կուտայ Մերթոնը։ Բայց դրամ չի տար։

Թրաֆալկարի ծակատամարտին, մա – Հացու դնդակ մը կ՚անցնի երիկամներէն, ծանրօրէն վիրաւորելով գայն։

Ջղալով մօտալուտ մահը, կ՚ըսէ.

— Մի՛ մոռնաք Լէյտի Հէմիլթերնը եւ աղջիկս։ Երկրիս կր կտակեմ դանոնք։ Ապա քովը կր կանչէ իր օգնական Հար-տին, որուն կ՚ըսէ. «Շուտով կը մեռնիմ, թող կտրեն մաղերս եւ բոլոր ունեցածիս հետ թող տան Լէյտի Հէմիլթընի»։ Այդ պահուն երը կուդան յայտնելու յաղթու-թիւնը, կ՚ըսէ. «Փա՛ռք Աստուծոյ, կա -տարեցի պարտականութիւնս»։ Եւ կը մեռնի։

ինմայի յուղումը այնքան մեծ կ՚ըլլայ, որ չի կրնար նոյնիսկ ներկայ ըլլալ յուդարկաւորութեան ։

Նելորնի խայիկին մէջ դանուած Հայուհտետրին մեջ գրուած էր քանի մր տող, ուր կ'ապահովեր խմմայի և աղջկան նիւ-**Թականը: Բայց վերապատուելի Ուիլերմ** Նելորնը, որ ժառանգորդն էր ծովակա լին, մերժեց Հնագանգիլ Հերոսին վերջին կամ բին : Ու սկսաւ անվերջանայի դատավարութիւն մր. Էմմա դառնացած կը գրեր րարեկամի մր՝ «Այս հրելաակին վերջին hund pp d'hung d'haten mun : 4p fonch fot անոնը որ անկեղծրէն սիրեցին գինքը գոհ պիտի երթան ատելութեան, նախանձի եւ արհամարհանքի։ Նելորնի վրայ ունեցած իմ քիչ մր արդեցութիւնս գործածեցի հայրենիջիս բարիջին համար։ Ունիմ իր բոլոր համակները եւ մօտ 800 համակ Նափոլիի Թաղուհիկն որ կը վկայեն թե ի՛նչ ըրի մեր Թագաւորին եւ երկրիս համար եւ ահաւասիկ վարձատրութիւնս»:

ես արտեսական կարձատրություն»։

Էմմա կրնար իր ունեցած տարեկան երկու Հաղար ոսկիով ապրիլ, սակայն Լէյտի Հէմիլժըն չէր գիտեր պարզօրէն ապրիլ։ Պարտքերը զիզուեցան։ 1811ին եւ 1813ին րանա նետուեցաւ պարտքերուն Համար։ Եւ իրրեւ վերջին դժրախտուժիւն երը գրաւեցին տունը, մէջտեղ ելաւ Նելարնի Հետ իր ժղժակցուժիւնը, նաեւ աղջկան ծննդեան դաղանիջները։ Հանրային կարծիքը չղժայագերծուեցաւ Էմմայի դէմ։ Անդամ մը եւս Էմմա ըսաւ ժէ Նելարնի դաւակը իր աղջիկը չէ, Ժէ ինք արնությանակալուհին» է։ Ասկէ ծնունակի՝ առնէ նաեւ անհամաձայնուժիւնը Լէյ ատի Հէմիլժընի եւ աղջկան միջեւ։

1814ի իաղաղութենեն օդտուելով Էմմա արտասահման փախաւ ազատելու համար իր պահանջատերներեն։ Աղջկան հետ Քալէի լաւադոյն պանդոկներեն մէկը իջաւ, բայց հետղհետէ սպառելով իր հասոյթները աղարակ մր դնաց քաղաքին մօտիկ։ Կրակ չունենալով պաղ առաւ,

ՀԱՑԱՍՏԱՆԵԱՆ ԵՐԳԻԾԱՆՔ

Lrugrududunn

— «Ս.ըուեստ» ունէ° ը , — մօտենալով լրադրավահառի կրպակին , Հարցրի ես ։

— Չունեմ , բայց ա՛յ , պանանի ծամոն ունեմ , — պատասխանեց լրագրավահառը ։ — Երկու Հատ տուէջ , ուրախացայ ես

— Երկու հատ տուէք, ուրախացայ ես — որովհետեւ մեծ աղջիկս ծամոն չատ է սիրում ։ Փոջրը՝ նոյնպէս ։

ՎՏարեցի նրա պահանջած դումարը եւ ուղում էի հեռանալ, երբ նա՝

— Տղամարդու լաւ կօչիկ ունեմ , Հընդկական...

- 10 ம வமியம் த :

- 2hq n°ph t utmp:

- Քառասուն:

Նա հինդ-վեց տուփ չուռումուռ տուեց եւ դտաւ ուղածո համարը։ Բացեցի տուփը։ Գեղեցիկ կօչիկներ էին, որակով... Ուրախացայ եւ ուրախ – ուրախ էլ վճարեցի նրա պահանջած դումարը։ Արդէն ուղում էի հեռանալ, երը նա՝

— Իսկ սափրուելու սայրեր չէ° ը ուդում ։ Արտասահմանեան են ։

— Երեր աուփ տուէր, — ուրախացած առացի ես։

Վճարեցի նրա պահանջած դումարը եւ ուղում էի հեռանալ, երբ նա՝

- Իսկ չամիչ չէ° ը ուղում, քիչմիչ...
- Ուղում եմ, մի քիլօ տուէք:

Նա բացեց մի արկղ, որից յետոյ վա-Տառողի Տարպկուժեամը փաժեժ պատբաստեց ու ձեռջի կչիռջով կչռեց։

Վնարեցի նրա ասած զումարը և ուղում էի ձեռանալ, երբ նա՝

— Դուբ ի՞նչ էիք ուղում , «Արուհ°ստ» :
— Այո՛ :

— «Մ.րուեստ» ունեմ , — Ժպտալով ասաց նա ։

- Մի օրինակ տուէք:

Նա մի օրինակ Հանեց եւ մեկնեց ինձ։ Ես պրպաեցի դրպաններս փող դանելու յոյսով, բայց ոչ մի կոպէկ չէր մնացել։ ԳՈՒՐԳԷՆ ԳԱԼՍՏԵԱՆ

«Գրական Թերթ»

փողատապ մը, ապա Թոքատապ մը պատ-Տառ եղան իր մահուան 1815ին։ Աղջիկը լացաւ դառնօրէն։

Միայն մէկ ամիս հաջ , պատուելի Ուիլերմ Նելսըն եկաւ Լոնտոն տանելու Հօրաչիան , որ մեռաւ ությունամեայ 1881ին ։

Անծանոն դարմիկ մը՝ Հենրի Քատո – կան, որ առաջին եւ վերջին անդամ երեւցաւ Լեյտի Հեմիլթընի պատմութեան մեջ, Քալե եկաւ հողալու համար թաղման ծախջերը։

Փայտէ խաչ մը երկար ատեն ցոյց կուտար Քալէի դերեղմանատան մէջ, Լէյտի Հեմիլթերնի վերջին Հանդստավայրը։

V . V .

«BUAULA» P PEPPOLL

(30

ղայն տարին իրենց սենեակը եւ Հոն պառկեցուցին։

Այսպես, վստան էին Թէ, ժամը տասնին, իրենց հաղորդուած հրամաններուն համաձայն, իրենք կրնային ոստիկանապետին ներկայացնել ԼաԹվիացի անցա դիրներու պաչաօնեան։

AUSPLANATOR REPORT AL

Պ. Ատոլֆ Եոֆէի դրասենեակը վուջը էր։ Բազմաթիւ Թղթածրարներ եւ ամէն տեսակ տեղեկադիրներ կուտակուած ըլլալով, կարելի չէր որ պատուիրակութեան անդամները Հոն Հաւաջուէին, ժոդովի մը Համար։ Այս պատճառաւ նաիազահը որոչեց դետնայարկի ձաչարանին մէջ Հառաջել իր պաշտոնակիցները։

Ճաչարանկն վերցուցած կին բոլոր կարասիները, միայն աԹոռներ եւ սեղաններ պահելով, որոնցմկ չատերը ջով ջովի թերուած, դորդով ծածկուած կին։

Այս առժամեայ գրասենեակին մէջ նրատած է Պ. Եոֆէ եւ երկու կողմերը իր աչխատակիցները։

Իռէն Շումոֆ, որ քարտուղարի պաչտոն պիտի վարէ եւ պիտի սղադրէ նիստի ընթացքին արտասանուտծ բոլոր խոսքեըր, միայնակ նստած է փոքրիկ սեղանի մր առջեւ:

Երդում ըրած ըլլալով, յաջողած է ամէնէն պահել դինթը չարչրկող ցաւը։ Քաջութեամր կը չարունակէ դործը, Հակառակ իր մահացու մտահողութեան, իր վրդովումին եւ անթուն դիչերներուն, երբ կը ձղնէր լուսաբանել իր նչանածին դասալթութեան պատհառները. դասալթու – թիւն, որ իրենց համար միչտ անհասկնա– լի կը մնար եւ միչտ խորհրդաւոր:

Կրկնափեղկ եւ ապակեպատ դրան առջեւ, երկու հեծելազօրքեր, հրացան ի ձեռին, եւ մերկ սուրերը կուրծքերնուն դէմ, պահակ կր սպասեն:

ձաշասրահին յարակից փոքրիկ սենեակի մը մէք նստած են հիւանդանոցի տնօրէնը, ծերունի քահանան եւ Նիքոլա Քիքին։ Ասոնցմէ առաջինը դեռ կը պահէ այն բուռն յուղումը, զոր զգացեր էր իմանալով դօրավար Փոլիվանոֆի կար – ծեցեալ աղջկան անյայտացումը։

Բուռն անձկութեամբ կր խորհի թե, չնայելով իր դերադաս վարչութեան դրրկած տեղեկագիրներուն, որոնցմով պատասխանատուութիւնը կը ձգէ իր ստո – րադաս պաշտօնեաներուն վրայ, արդեօբ պիտի չկորսնցնե՞ իր պաշտօնը։

Անդադար գլուխը երերցնելով, մրմընջելով անկապակից խօսքեր, Փոփ Կրիկորին կատարելապէս ապուչ կարած է։

Իսկ Լաթվիացի պաչաօնատարը, որ այնքան պերձանոս էր Քազինոյէն դուրս ելած ատեն եւ կը յաւակներ քաղաքին մէջեն անցնիլ յաղթական զօրավարի մը պես, այս առաւօտ չատ ընկձուած է։

Տժղոյն է եւ աչքերը կարմրած։ Ամբողջ դիմասիծն ու ուժախափ մարմինը կը ցուցնեն հետքերը այն չուայտուխեանց, որոնց յանձնուած էր նախորդ գիչեր, մոլեդնօրէն։ Եւ յայտնի է որ իր կարծի-քով չատ կանուի ելած է անկողնեն, ուր կուդէր կարդուրուիլ որպէսզի ի վիճակի ըլլար, յառաջիկայ դիչերն ալ, չարու -նակելու իր խրախճանքը։

Իսկ դնդապետ Վլատիմիր Փոփոֆը կը սպասէ իր սենեակին մէջ, մինչեւ որ դան դինչը Հրաւիրեն:

Պ. Եոֆէ նիստը կը բանայ։

Ցետոյ, իր սովորական Հանդարտ Հայնովն ու փրոֆեսէօրի վարդապետական չեչտովը, իր պաշտօնակիցներուն կր յայտնէ այդ ՀաւաքոյԹին պատձառները, Հակիրձ բայց անԹերի կերպով անոնց կր պատժէ կայսերական Թադին դողուԹեան, կեղծ Մառի Փոլիվանոֆի անյայտացման եւ վերջապէս սահմանադլուխի մօտ Մառի Փոլիվանոֆի արդելափակման դէպ – ջերը։

Պատմուժեան ընժացջին, ջանիցս կ՚ընդՀատէ իր ըսելիջները, կարդալու Համար Մոսկուայէն ստացած եւ արտաջին դործավարին իր գրկած Հեռադիր – ներուն ընագիրները։

POL VOLBERRUL

(Tup.)

41

ԻՆՉՊԷՍ ԳՈՂՑԱՆ

ग . ७०३६ ५८ २०५६

ՑԱՐԵՐՈՒՆ ԹԱԳԸ

Ոչ մեկ Լաթվիացի կառապան կարելի չե որ մերժե չնման քաղաքավարական իրընգրանք մը։ Այդպես ալ կառապանը մեկ ումպով պարպեց սրուակին երկու եր – բորդը եւ գայն յանձնեց իր առատաձեռն բարերարին, որ ԹօԹվեց սրուակը, տաուսին վրայեն, պարապ սրուակը արհամարչանքով նետեց ձամբուն վրայ։

Հին, մարակի մը Հարուածով, բոժոժները Հնչեցնելով, Համրայ ելաւ։ Քանի մը վայրկեան վերջ կը Հասներ պատուիբակութեան պանդոկին առջեւ։

նիջոլա Քիջին արդէն կը ջնանար իր երկու պահապաններուն մէջտեղ, որոնջ

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Պ. Ձարեն Գարիպեան, Տէր եւ Տիկին Ա. Աւետիսեան կը ծանուցանեն թե Հոդեհանդստեան պաշտօն կր կատարուի իրենց սիրեցեալ կնոջ եւ բրոց՝ ԱՐՏԵՄԻՍ ԳԱՐԻՊԵԱՆԻ

մահուան քառասունքին ի յիչատակ, այս Կիրակի, Յուլիս 28, առաւօտ, Փարիզի Մ. Ցովհ. Մկրաիչ եկեղեցին։

ի գիտութիւն ողրացեալին յիչատակը յարգողներուն ։

Պ. Եղիա Սերոբեան, Պ. Արչաւիր Սերորեան, Տէր եւ Տիկին Սերոր Սերորեան եւ դաւակները, Օր. Մարի Սերոբեան, Տէր եւ Տիկին Գէորգ Սերոբեան եւ գաւակը կր ծանուցանեն Թէ Հոգեհանդստեան պաշտօն կր կատարուի այս Կիրակի, Յուլիս 28, шпшгош, Фшррар И. Впис. Пиртру вկեղեցին իրենց կնոչ, մօր եւ մեծ-մօր՝

ՄԱՔՐՈՒՀԻ ՍԵՐՈԲԵԱՆԻ (ծնեալ էլմայեան) մահուսն տարելիցին առեիւ:

ի գիտութիւն ողրացեալին յիչատակը յարգողներուն :

ቀበԽԱՆ ԾԱՂԿԵՊՍԱԿԻ

Արշակ Քիւրքնեանի մահուան առեիւ կը նուիրեն .- Տէր եւ Տիկին Ս. Թապիպեան 100 ֆր. Դպրոցասէրին եւ 50 ֆր. «Ցա ռաջ»ի ։ Պ. Է. Շիմ չիրեան 100 Դպրոցա սերին եւ 50 ֆր. «Вшпшд» ի, Տեր եւ Տիկին Շաոլ-Ալպեր Ռինկ 100 ֆր. Կապոյա Խաչի օդափոխութեան կայանին, Տեր եւ Տիկին Միչէլ Աւագեան 100 ֆր. Կապոյա Խաչի օդափոխութեան կայանին :

(Ummbun «8mnus » 56):

Մուրատ Կիւրեղեան, մօր անունը Ծադիկ (ծնեալ Էլմայեան) կը փնտու իր մօր գորեղըոր զաւակները՝ Ղազարի որդի Տոնիկ եւ Նչանի որդի Խորէն Էլմայեաններ ։ Կը կարծուի Թէ Մարսէյլ ջաղաջը կը դանուին :

Լուր ունեցողներէն կը խնդրուի տեղեhught statetal saughte .-

Eglise Arménienne

295, Rue Boileau — 69003 Lyon

Imprimé sur les Presses DU JOURNAL «HARATCH» 83, rue d'Hauteville 75010 Paris

411908S PUL

ՕԴԱՓՈԽՈՒԹԵԱՆ ԿԱՅԱՆ

Փարիզի խումբը կը վերազառնայ, Երեջչաբթի, Յուլիս 30, իրիկուան դէմ, ΦՈՐԹ S'OՐԼԷԱՆ, 10 - 12 Ավընիւ Φοլ Ափել (Թենիսներու մօտ):

Ubyenhu Չորեբչարնի առաու ժամը 7.30ին Սբուար Մոնքեոլոնեն:

LIME

Bուլիսի խումբը կը վերադառնայ Qnրեջչարնի, Ցուլիս 31, իրիկուան ժամը 6ին, Հայոց եկեղեցին 295 Ռ-իւ Պուալ :

Օգոստոսի խում բը կը մեկնի Չորեջչաբթե, Ցուլիս 31, առաւօտեան ժամը 7ին, Zuing bybybyb:

կր խնդրուի ճչդապահ բլլալ:

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

կապ. Խաչի Ալֆորվիլի վարչութիւնը չնորհակալութեամբ ստացած է կայանին նոր չէնքին չինութեան համար.-

Տիկին Հայոց Էտինեան, Տիկին Լիւսի Ձապունեան, Տիկին Ֆիլոր Փափագեան 10ական ֆր., Տիկին Ոսկանեան 50, Տիկին Գանխարճեան 30 \$.:

ZEPNUTEPNE ՄԱՐՍԷՑԼԻ ՄԷՋ

կազմակերպութեամբ Հ. 8. Դ. Շրջ. կոմիտէի

կիրակի, вուլիս 28, ամբողջ օրը, Վալապրի անտառը Պատուոյ նախագահութեամբ Փ. Լիօթոյի, Կարտանի քաղաքապետ 40 րախասաղագր, 2. ԵՈՆԻՍԶԲՈՐ

4p խօսին՝ 8. ՊԱԼԵԱՆ եւ Ժ. ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ

Գեղարուեստական ճոխ յայտագիր՝ երգ, արտասանութիւն, հայկական պարեր պուլի մրցում, մանկական խաղեր, ցուցադրութ-իւն... Հայկական եւ Եւրոպական նուագ ու պարեր մասնակցութեամբ

ARMENIAN'S SUN SHINE փարիզեան նուագախումրին

Ճոխ պիւֆե, խորոված, թապուլէ Մասնաւոր Հանրակառջեր կը մեկնին արուարձաններէն

Առաւօտեան ժամը 9ին պատարագ կը մատուցուի ի յիչատակ Համայն Հերուներուն : Կր մասնակցին Տէր Շահան Տէտէեան եւ Տէր Նչան Գույում ձեան քահ ներ

Մարսեյլ քաղաքի համար վարձուած է հանրակառը, որ կը մենի Ցուլիս 28, կի րակի ժամը առաւօտեան 7.30ին Ա. Քէօսէեանի խանութին առջեւէն։ Նախապես երթեւկի տոմսակները ապահովեցէջ դիմելով Պը. Ծերիկեանի դրախանութը՝ Ռիւ տէ Տոմինիքեն եւ Ա. Քէօսէեանէն Սթիւտիօ Ռեքս, 2 Ռիւ Պերնար Տիւպուա

Պօմոնեն, օթոքարը կը մեկնի Պառ ար լա Ռոթոնաեն ժամը 7.30ին Արձանադրուիլ ընկերներ — Թ. Գրլրճեանի, Ա. Տերտերեանի, Յովե. Տեր-Վարդանեանի կամ Գր. Թիւթելեանի մօտ:

Վերադարձ ժամը 8ին:

LE VOYAGE EN GRECE

n'hésitez pas, adressez-vous à

Mayda BERBERIAN

6, Rue de l'Echelle, PARIS (1er) Tél.: 260-30-20 et 260-67-34 de 9 h. à 19 h. tous les jours

spécialiste de voyages en Grèce, Orient, Moyen-Orient (Liban, Egypte etc...)

Les voyages à partir de 595 F.

aufarahabhuubrahu ZUPUP

Դիմեցէ՛ք ՄԱՑՏԱ ՊԷՐՊԷՐԵԱՆԻ

LE VOYAGE EN GRECE Ամեն օր ժամր 9են 19

Ճամբորդութիւններ դէպի Յունաստան, Արեւելը, Եգիպաոս, Լիբանան 595 Ֆր. Էն ՍԿՍԵԱԼ

Cause départ

Bail neuf à céder

CAFE avec possibilité de restaurant, Rue Albert, quartier en pleine rénovation.

Loyer annuel 10.500 Fr. Prix (à débattre 140.000 Fr)

Ainsi qu'un appartement 3 pièces, cuisine.

S'adresser. — AVAKIAN 66 bis, Rue Albert — Paris (13e) Tél.: 331-72-02

Pour :

VENDRE ACHETER LOUER GERER

Immeubles - Appartements -Villas - Locaux

J. TORANIAN

Conseil immobilier Administrateur de Biens FNAIM

122, Bd Raspail PARIS (6e) Tél.: 548-67-61 — 222-70-63 544-19-46 - 544-11-25

ՑԱՐՈՒԹ ԿՈՆՍՏԱՆԴԵԱՆ

PULLUSELDORPEUTR.

(Քերթուածներ)

Ընտիր տպագրութիւն

Գին 20 ֆր.

Phale FULARBUL SPUSARE

FUSANCO E ...

ԼՈՑՍ ՏԵՍԱԻ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՆՈՐ

AUTHPUL UP (Հայկ. Տնօրէնութիւն)

CAPPADOCE

3, Rue Marivaux

(derrière l'Opéra-Comique, Métro Richelieu-Drouot) Tél. 742-83-65

NHP BPULFSULUV REPU UPUNLAPSH UL ULR, 4L 48664 ՃՈԽ ՃԱՇԱՅՈՒՅԱԿ եւ յա տուկ ճաչեր իրիկունները:

ԵՐԵՔՇԱԹԻ — «Մանթը» ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ — «Լահմաճուն» ՈՒՐԲԱԹ — «Սու պեօրեկ»

ԲԱՑ Է ԱՄԷՆ ՕՐ ԲԱՑԻ ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻԷՆ

Z L B L U S L

SUUC 2100 BP-EV U4UbILI

ՄԵԿՆՈՒՄ ԱՄԷՆ ԱՄԻՍ — ԱՄԲՈՂՋ ՏԱՐՈՒԱՆ ԸՆԹԱՑՔԻՆ —

ՓԱՐԻԶԷՆ ԵՒ ՄԱՐՍԻՑԼԻՆ

«Ցատուկ երիտասարդներու» Համար (16էն 35 տարեկան)

ՕԳՈՍՏՈՍ 2 ԻՆ 19 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 4 ԷՆ 21

Demander notre brochure détaillée

Դիմել գրասենեակ՝ մանրամասնութեանց եւ պայմաններու Համար։

ቀሀቦትደት ሆኒደ

SONIA COUMRYANTZ

TRIM VOYAGE MONDOTOURS

2, Rue de Sèze — PARIS (9e) Téléphone: 742-57-84 et 073-30-64 de 9 h. 30 à 18 h. — tous les jours

ԼԻՈՆԻ ՄԷՋ

Լիոնեն մեկնումը օդանաւով

VOTRE AGENCE DE VOYAGES ARMENIENNE

agence de voyages SEVAN

50, Cours de la Liberté - LYON - Téléph. : 60-13-66 de 10 h. à 19 h. — tous les jours

ՄԱՐՍԷՑԼԻ ՄԷՋ

JACQUES CHELELEKIAN VOYAGES WASTEELS

87, La Canebière, Marseille 1er Téléphone: 62-03-44 et 64-09-49 de 15 h. à 19 h. — tous les jours

4hru4h 8nhlhu 28 dimanche 28 juillet 1974

SEE FEETE BOOK

0 Բ Ա Թ Ե Բ Թ ՀԻՄՆԱԳԻՐ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ HARATCH

LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OGGEDENTALE Directrice: ARPIK MISSAKIAN 83, RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS

— Tél.: 770-86-60 — C. C. P. Paris 15069-82

Fondé en 1925 R. C. Seine 57 A 2731

₽ԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա Տար · 150 ֆ · Արտասահման Տար · 175 ֆ · Վեցամսեայ Հատր 80 фр. 0,90 ф.

50ቦዓ ያሀቦት — Թኮኮ 13075

LE NUMERO 0,90 F.

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

50° ANNÉE - N° 13.075

orneus bouse

በ°4 ጣኮՏኮ ርԼԼԱՑ ፕԱՀՈՂԸ

Դեմոկրատ կուսակցութիւնը 1960 Մայիս 27ին անփառունակ ջչուեցաւ Հրապարակէն։ Վարչապետ Մէնտէրէս եւ երկու ընկերները՝ Րիւչտիւ Ձօրլու եւ փոլաթջան՝ կախաղանի վրայ ջաւեցին իրենց մեղջը։

Իրերայաջորդ կառավարութիւնները չարունակեցին չահագործել Կիպրոսը՝ կեր տալու համար ամբոխին։ 1964ին սպառնացին գինու գօրութեամբ գրաւել կղզին։ Նոյնիսկ Թրջական նաւատորմը իսկենտերունեն համբայ հանեցին դէպի կիպրոս։ Այդընհաուրրի սպառնալիջին վրայ կես համբեն ետ դարձան իայտառակարար։ Սակայն կղղին ոմբակոծեցին՝ Ապանտեան Ուխտի օդանաւերով։

1959-1960ի դաչնասրերով Թուրջերն ու Ցոյները իրաւունք ստացան որոշ Թիւով դինուոր պահել կղզիին մէն։ Այս պարադան յաջողուԹիւն մըն էր Թուրջերուն համար, որ 1878էն ի վեր ընդմիչտ հեռացեր էին անկէ եւ բոլորովին մոոցած դայն։ Քէմալականներու «Ադգային Ուխտ»ին մէջ խօսը չկար Կիպրոսի մասին։

Ախորժակը ուտելով կը բացուի : 1939ին «չանժաժ»ով կլլած էին Սանձաքը, Իսկենտերուն – Անտիոք չրչանը՝ Մուսա Լեբան Հայկական դիւղերով : Աժան յաղ –
ժանակ, զոր կը պարտեին Անդլիոյ, մեղսակցուժեամբ Հոգատար Պետուժեան :

Մարարա քսան տարի աշխատեցաւ կիպըստը երկու անջատ մասերու բաժնելու
համար, որպէսդի զայն պահէ իր մշտատեւ հակակչուին տակ։ Մակարիոս իր կոըսկի ընժացքով յաջողեցաւ ձախողեցնել
մէկ կողմէ կղզիին բաժանումը, միւս
կողմէ անոր Յունաստանի կցումը (Էնոսիս)։ Բարեկամուժիւն մշակեց Խորհ
Մուժեան եւ Չինաստանի հետ, անձամբ
Մոսկուա եւ Փեքին այցելելով։ Միջադդային վարկ ստեղծեց իր փոքրիկ անկախ
երկրին համար, հեռու պահելով զայն
բաղաքական կողմնակալ խմրակցուժիւններէ։

Թուրջերը, որ տարիներով պայջար էին մղած Մակարիոսի դէմ, դայն ներկայացնելով իրրեւ իրենց ոխերիմ Թչնամին, վերջին տարիներուն Հաչտուած կը Թուէին անոր ջաղաջականուԹեան Հետ։

ՄԱԿի սպիտակ դդակաւորները տասը տարիկ ի վեր խաղաղութիւնը կր պահպանեն Յոյներուն եւ Թուրջերուն միջեւ,
վերջ տալով փոխադարձ ընդհարումնե –
ըսւն։

Կրիվաս մեռաւ, սակայն իր կազմակերպութիւնը — ԷՕՔՍ. — չարունակեց գործել։

Կղզիի Ազգային պահակախում բին սպաները ԱԹԷնջի կառավարուԹեան կոզմ է զրկուած յոյն սպաներ էին, Էնոսիսի կողմնակից։ Մակարիոս կ՚ուպէր վերջ – նապես ապահովել իր փոջրիկ Պետու – Թեան կատարեալ անկախուԹիւնը։ Ծրագրած էր յոյն սպաները ձամ բել եւ զանոնջ փոխարինել կիպրացիներով։ Վերջնալիր աուած էր անոնց՝ երկրէն հեռանալու մինչեւ Ցույիս 20:

ծակատագրական եղաւ այս վերջնա -Գիրը։ Ադդ. պահակախումբի սպաները Ցուլիս 15ին տապալեցին Մակարիոսը, որ Գլուխը դարկաւ Անդլիոյ եւ ՄԱԿին՝ իր

OFARUS PLAKETS

ԺԸՆԵՒԻ ԺՈՂՈՎԸ ՓՐԿԵԼՈՒ ՓՈՐՁԵՐ

ՏԱՐԱԿԱՐԾՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԽՈՐ ԵՆ ԹՈՒՐՔԵՐՈՒ ԵՒ ՅՈՑՆԵՐՈՒ ՄԻՋԵՒ

Ուրրաթ օր, Հազիւ սկսած, Ժընեւի ժոդովը կ՚ընդմիջուէր տրուած ըլլալով որ
Ցոյները չէին կրնար ընդունիլ որ Թուրբերը չարունակեն զօրք ցամաք Հանել
Կիպրոս եւ կռիւները չարունակել։ Շա –
բաթ առտու սակայն, կը Հաղորդուէր Թէ
Քիսինկէր, անդամ մը մը եւս, անձնապէս
միջամտած է Ցոյներուն մօտ եւ Արտաբին նախարարը ընդունած է վերսկսիլ
կսսակցութիւնները մինչ ՄԱԿը ապահովութիւն կուտար Թէ Հրադադարը պիտի

Պարզ է որ անընդունելի է որ Թուրջերը չարունակեն Թէ՝ կռիւները և Թէ զօրջ րերեն ու գիրջերը ամրապնդեն։

Կոիւները մանաւանդ կատաղի բնոյն առած են։ Նախագահ Քլէրիտէս յայտարարած է նէ բաւական համբերած է,

կորսուած դահը վերստանալու եւ կրդդիին մէջ ժողովրդավարական սկղրունըները վերականդնելու համար։

ԱԹԷնջի կառավարուԹեան ակներեւ դրդումով կատարուած այս յեղաչրջումը առիԹ ընծայեց Անդարայի իրադործելու ջսան տարիէ ի վեր իր փայփայած երաղը։

Պիւլէստ Էձէվիտ, որ մեծ դժուարու –
[ժիւններով իշխանութեան դլուխ էր եկած եւ ծանր կացութեան մատնուած՝
մէկ օրէն միւսը Հերոսացաւ՝ բախտի
բերումով։ Նախ մեկոնի մշակութիւնը
արտօնելով՝ Հակառակ ամերիկեան արդեւջին։ Ցետոյ մարտանաւ դրկելով Ե –
դական՝ արեն Համար ջարիւ –

Իսկ Կիպրոս իր փառջի դադաԹնակչտին Հասցուց դայն։ Ինչ որ 1964ին չէր
կրցած ընել Իսմէթ Ինէօնիւ, ինէվիա յաջողեցաւ ընել։ Մարտանաւերու պաչտ –
պանութեան տակ զինուոր ցամաջ Հանեց
Կիւրենիա, վայրաչուներով դրաւեց Նիկոսիոյ օդակայանը եւ ոմրակոծեց մայրա-

Արտաքին աշխարհի առջեւ ալ վարկ չահեցաւ, ներկայանալով իբրեւ պաչտպան դաչնագրերու, գորս խախտած էին Կիպրոսի պետական հարուածը կազմակեր – պողները:

Անգլիան է, որ իրաւարարի դեր պիտի կատարէ Յունաստանի եւ Թուրջիոյ մի-

Ո՞վ պիտի ըլլայ չահողը։ Ցունաստանի նոր վարչապետ Գարա – մանլիս պիտի կրնա՞յ փրկել կացութիւնը։

ZPUIS - UUUNHIL

րայց այլեւո կարելի չէ եւ չէր կրմար կիպրական Ազգ. պահակազօրքը դեռ դըսպել։ Ըստ իրեն Թուրքերը տասը հագար դինուոր բերած են եւ հարիւր ծանր հրասայլ ու Քլերիտէս կ՝աւելցնէ.— «Թուրքիա ոչ Կիպրոսի ապագայով չահագրգրոուած է, ոչ ալ երկու հաժայնքներու հաժակեցութեամբ, այլ կ՝ուղէ որքան կա – րելի է չատ հող առնել»։ Նախադահը ուդած է որ ՄԱԿի ուժերը յոյն-կիպրական յառաջացեալ դիրքերը դրաւեն, տեսակ մը չէղոք դօտի ստեղծելով բայց ՄԱԿը պատասխանած է որ Թուրքերը մերժած են այս առաջարկը։

Ժընեւի մէջ յոյն Արտաքին նախարարը՝ Մավրոս չատ վճռական եղած է. «անկարելի է որ համաձայնութիւն դոյանայ»։ Մավրոս կը պահանջեր որ հրադադարը դործադրուի, թուրքը դօրքը քաչուի Յուլիս 22ի իր դիրքերուն վրայ եւ Անդարա դադրեցնե նոր ուժերու առաքումը Կիպ-

Կիւնէչ, Թուրջ հախարարը Անդարա կը հեռաձայներ ու կը պատասխաներ.—
«Կիպրոսը չենք ձգեր մինչեւ որ ապահովուժիւն չունենանք Թէ սահմանագրական նոր կարդ մը պիտի հաստատուի, պահպանելով Թուրջ համայնջին չահերը»:

Ամեն պարագայի մեջ Թրջական ուժերը կրկնապատկուած են կղզիին մեջ,
հրադագարեն ի վեր։ Միւս կողմե Թուրջ
մամուլը չատ աղգայնական խմբագրա –
կաններ սկսած է լոյս ընծայել եւ ընդդիմուժիւնը ղեմ է Էնէվիտի «դաշնակցային»
լուծումին, կղղիին բաժանումը կը պա –
հանջե, Թուրջ Պետուժեան մը ստեղծումով կիպրոսի մէջ։

× Թրջական կառավարութիւնը յայտ նած է թե 783 Ցոյն եւ Ցոյն կիպրացի դերի բռնած 🖈 անցեալ չաբթեու։

× ԱԹԷնջի մէջ Գարամանլիսի կառավարուԹիւնը կը տեղաւորուի : Ժողովուրդը միչտ ուրախ օրեր կ՚ապրի , բանտարկեալներու աղատ արձակումով :

Fully de snand

ՆԻՔՍԸՆ օրե օր աւելի ծանր դիրջի մեջ է, բայց ըստ երեւոյթին չատ իրար անցած չէ : Ներկայացուցչական Ժողովն ալ կ՝ ամ բաստանէ նախագահը որ խոչընդոտներ դրած է Արդարութեան առջեւ եւ կողմնակից է որ պաշտոնանկ րլյայ : Հանրային կարծիքի քննութիւն մր ցոյց կուտայ որ ժողովրդականութերւնը 24 առ Հարիւրի իջած է։ Ներկայացուցչական Ժոգովին դատական յանձնախումբի նիստը րաւական փոխորկալից եղած էր եւ հանգիսականներ գինու գօրութեամբ որաՀէն արտաքսուած էին։ Մէկը կը պոռաը «Մատուած փրկե Նիջորնը», մինչ ուրիչ երիտասարդ մը կը գտներ Թե Նիջորն պետք է պաշտօրարի ննաև պապրհաս մական ոճիրներուն Համար, դարմացած թե արդես° ք ձայներիզի պատմութիւն մր աւելի° կարեւոր է քան պատերազմական ոնիրները։ Հանդիսականներուն մէջ, դեդեցիկ պարմանուհի մը կը հետեւէր ուչադրութեամբ՝ Քարոլին Քենրաի, աղջիկը սպաննուած նախագահին:

ՖՐԱՆՍԱՅԻ բանտերուն ապստամբա – կան չարժումները կը չարունակուին մինչ, առչի դիչեր, երկու ռումբեր պայիած էին Փարիզի Արդարութեան Նախարարութեան եւ բանտային անձնակազմերու Սէ. Ժէ. Թէ. սենտիջայի չէնջին առջեւ։ Նախարար Լրջանիւէ, Ուրբաթ օր կը տեսնուէր Նախագահ Ժիսջար տ՚Էսթենի հետ, ու վը չեչտէր Թէ ո՛չ սպառնալիջի, ոչ ալ բռնութեան տեղի պիտի արուէր։

×

... Ես քանդած եմ բոլոր պարիսպները բոլոր քաղաքներուն,

Հին քարերու պէս ցաւերը ծածուկ բերած լոյս աշխարհ։

Եւ արդ, արեւային հաղորդութեան մը համար,

ի փառս անմահութեան, Սիրտս ամէն ինչ իրեն կը կանչէ, Աստուծոյ պէս, Ապրեցնելու։ —

ደበՒԼԱԼ ԳԱԶԱՆՃԵԱՆ

ԵՐԵՒԱՆ (Արմէնփրէս, Յուլիս 23)

ՀԱՑԱՍՏԱՆԻ ՊԱՐԱԽՈՒՄԲԻՆ ՑԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

Հայաստանի պետական պարախումբը՝ Վանուչ Խանամիրեանի ղեկավարու – Թեամբ, Պիպլոսի մէջ, Լիրանան, ներ-կայացում մը տուած է։ Պարախումբը մասնակցած է Պիպլոսի միջազգային փառատօնին։ Հազարաւոր Լիրանանցիներ դիտած են Հայկական պարերը։ Մասնա-ւորապէս դնաՀատուած «Ձմեռնապարը», «Հովիւներու Հանդիստը» եւ «Կարաւան» պարերը։

Լիրանանևան ԹերԹերը գովեստով արտայայտուած են : «Ալ-ՄուՀաձիր» ԹերԹը դրած է, Թէ «Հայկական պարերու մոթիվները վարպետ ձեւով միահիւսուած էին արաբական եւ արեւելեան մոթիվ ներուն հետ» : «Օրիան - Լր Ժուռ» ԹերԹը դրած է, Թէ «պարախումրին պարերը կ'արտացոլեն իսկական ժողովրդական արուեստը, որուն պարարուեստը ներ չնչումի աղրիւը է» :

ՆԿԱՐԻՉ 8. ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆԻ ՄԱՀԸ

Տաչքենդի «Պրաւդա Վոստոկա» Թեր<mark>ժը</mark> հաղորդած է, Թէ 85 տարեկանին Տաչքենդի մէջ մեռած է Ուղպեկիստանի ժողովրդական նկարիչ Ցովհաննէս Կարա – պետեան։

Ակարիչը մեծ աւանդ թերած է Ուզպեկիստանի նկարչութեան դարդացումին մէջ։ Հիմնադրած է Սամարդանդի առաջին դեղարուեստական դարոցը։ Երկար տարիներ աշխատած է Տաչքենդի ման կավարժական դեղարուեստական ուսումրանը եւ Թատերական - Գեղարուեստական հիմնարկութիւնը։ Փրոֆ. 8. Կարապետեան նկարիչներու սերունդ մը հաս ցուցած է։

×

ՆԿԱՐԻՉԻՆ ԱԼՊՈՄԸ

Նկարիչ Հրաչեայ Ռուխիկեան ստեղծադործական 30 տարիներու ընժացքին մասնակցած է բազմաժիւ ցուցահանդէսնե – րու, ոմանք միջադգային ընտյժի։ «Հայաստան» հրատարակչականը վերջերս լոյս ընծայած է «Հրաչեայ Ռուխիկեան» ալպոմը, որ կ՚ընդգրկէ նկարիչին 80 –ըկարները։ Առանձին գիմանկարներով ներկայացուած են Մեսրոպ Մաչտոց, Սա – յաժ Նովա, Խ. Արովեան, կոմիտաս, Ա. Խաչատրեան եւ հայ մշակոյժի այլ երախտաւորներ։ Հայերէն եւ ռուսերէն ներածականներով ընուժագրուած է անոր ստեղծադործական կեանքը։

ՐԱՖՖԻԻ ԱՆԴՐԱՆԻԿ ዓትቦቶር' «ՓՈՒՆՋ»Ի Ա. ՀԱՏՈՐԸ

(Հրատարակութ-եան 100ամեակին առթ-իւ)

«Մշակ» օրաթերթի 1874 Յունուար 31ի Թիւին մեջ, խառն Լուրեր գյուխին տակ, սովորական ծանուցում մը լոյս կը տեսնե՝ «Մինչեւ Փետրուար ամսու կեսը դուրս կը դայ Պարոն Բաֆֆիի «Փունջ»ի առաջին հատորը, որը պարունակում է իւր մեջ հեղինակի դանադան չափաբե րական բանաստեղծութիւնները» : Փետրուար 28ին ալ այս ծանուցումին կր յա-Enpyt neply de nep h'punch, ft «Upչակ»ի խոքրագրութեան մէջ արդէն կը ծախուի Րաֆֆիի «Փունջ»ին առաջին

Перыбы сшррер шшрр шашу, 1874 Фыարուարին լոյս կր տեսնե Րաֆֆիի ծրագրած «Փունջ» խորագիրով մատենաչարին առաջին Հատորը՝ բանաստեղծու – Թիւններու Հաւաքածոն։ Րաֆֆի Համեստ նպատակ մը կը հետապնույ՝ ընթերցասիրութեան արամադրութիւն ստեղծել ժողովուրդին մեջ. «Մի ազգ, կր գրե ան դիրջին «Ընթերցողներին» վերնագիրով յառաջարանին մեջ, երբեք չէ կարող կրթութեան կատարելագործութեան հասնել, քանի նորա մեջ չէ զարդացած ընթերցանութեան սէրը։ Իսկ ընթերցասիրութերւնը ամբորի մեջ տարածելու դրլխաւոր միջոցներից մինը բանաստեղծական եւ վիպական գրուած քներն են։ Ինչ գիրք կարող է լինել ժողովրդի սրաին եւ Հոգուն այնքան մօտ, որքան մի վեպ, որ կախարդական Հայլւոյ ճման պատկերացնում է իւր մէջ նորա կեանքը, երեւան է Հանում՝ Հասարակական տիպեր՝ իւրեանց դեղեցիկ եւ այլանգակ նկա րադիրներով: Վերջապես ինչ ձայն կարող է լինել այնքան աղղու, քան թե մի երգ, որ Հնչեցնում է ժողովրդին նորա դաւերը, նարա սրաի ախուր կամ ուրախ պղացմունըները» :

Ձարմանալի չէ երբեք, որ Րաֆֆի իր անդրանիկ գիրջին առաջին էջերու մ էջ գետեղած է Արովեանի հետեւեալ ծաhold houghpp' «2hy his municis, dby, Հայոց հորահաս երիտասարդը, ձեր անունին մեռնեմ, ձեր արեւին դուրքան, muup ibyne undaphyte, abp ibyneb, abp Smemmy quiful problette ... »: Uprilbuit ճամուաջ ճաճաքբնանար hon երևով բո կետևըին ցաւոտ երեսները հասկնալի լեղուով ընթերցողներուն ներկայացնելու նպատակով Բաֆֆի իր գիրքը կը նուիրկ Հայ երիտասարդութեան։ Հեդինակը կր խոստուվանի, որ իր բանաստեղծութիւնները «չոր ու ցամաբ են», ընթերցողը

Հոն պիտի գտնէ «ոչինչ բանաստեղծական, նոքա զուրկ են գեղարուեստական վսեմութիւնից»: Հեղինակը միաժամա նակ կը չելաէ, Թէ իր նպատակն է ցոյց տալ Հանրային կեանքին «այլանդակուած պատկերները՝ իւրեանց բարոյական եւ մ տաւոր տգեղու [ժիւններով» :

Րաֆֆիի բանաստեղծութիւններու Հաաորը կր բովանդակե լիսունե աւելի ոտանաւորներ։ Ասոնց մէկ մասր դրած է 1856-69ին, շրջագայութերւններու ըն թացքին, իսկ միւսները՝ 1871-73ին, மிழிழிய:

Քանի որ բանաստեղծութիւնները գրած է տարբեր վայրերու ու Թուականներու եւ գանագան առիթներով, հասկնալի կը դառնայ, որ շօշափած նիւթերը այլագան բնոյթ կրեն : Այսուհանդերձ, այդ ստեղծագործութիւններուն 4 իմ հական թեման մարդն է, տարրեր գրաղումի տէր, տարրեր հոգեր եւ առօրեայ ունեցող հայ մարդը: Անոր մօտեցումը յստակ է՝ յաաուկ ուչադրութեան առարկայ կը դարձնե մշակին կետնքը եւ քաղաքական ա-வுயாட்டுக்கம் கோற்று: பூரா யாமாகியு மட չագրու է Պարսկաստանի եւ Թուրքիոյ Հայերու վշտաբեկ կետևքին նուիրուած «Մշակ» բանաստեղծութիւնը:

« Հայի կաղանդ » բանաստեղծութեան մեջ Բաֆֆի նկատել կուտայ, Թե հայ մարդուն Համար Նոր Տարուան ուրախու-Թիւն չկայ, ցորչափ կր տիրե «հին ախ-மு»: சியிழ் டிக்க செடுயடியாக 25 «புயրաւոր սեւ խաւարը», Հայուն համար «չկայ նոր տարի», «չկայ բերկրուԹիւն»: Նոր Տարուան ուրախութիւն ձևոր ձգելու համար կը պահանջէ, որ «դրութիւնը նորոգուի»: ԵԹԷ այս վերջին միաբը րանաստեղծութեան մէջ մյույապատ է եւ կը պարփակուի յուսաւորունեան ոյորտին մեջ, «Օրօրոցի երդր Ձեյթունցի Հայ տիկնոց» եւ «Ողբը ՁԷյթունցի կնոջ» րանաստեղծութիւններուն մեջ Րաֆֆի երեւան հանելով ընկերային անհաւասա րութիւնը եւ ազգային ձնչումը՝ արժա նապատուութիւնը վերահաստատելու եւ Հայրենիքը փրկելու առաջադրութիւննե-एक मेर् शामित पिए निर्म :

Հայրենասեր գրագետը կր բննագատե բարջերու «եւրոպականացումը» վերնա խաւի ընտանիջներու մէջ, որ գեպի ապաղղայնացում կր տանի : Ցոյց տալով այդ ընտանիջներու բարոյական անկումր, Բաֆֆի կը ծաղրե անոնց սնամեջ կետևըը, կը մերկացնէ եւ անիմաստ կր դարձնկ անոնց գոյութեան իրաւունքը ժողովուրդին աչքին: «Սոֆի», «Նինս», «4mmly», «Unqui», «Utp», «Dpmin», «Մեր ջաղաջի Պետոն», «Մեր Հերոսը». աշա այն ըանաստեղծութիւններու ոչ լրիւ ցանկը, ուր Բաֆֆի ցոյց կուտայ տարապայման կրխութեան, չռայլութեան, զեխ րարջերու եւ նորաձեւի մոլութեան կործանարար հետեւան քները:

Րաֆֆիի առաջին գիրջին մէջ կարեւոր տեղ գրաւած են պատմական եւ դիցարանական բնոյնի բանաստեղծունիւնները : Անցեալին դիմելով՝ ԲաֆՖի դադդա-

bry yn hlisk dwill uraulnirgh

Մայրաքաղաքին ծայրամասերուն կամ մերձակայ արուարձաններուն կանգնած՝ Հոկայ գործարաններու անհրապոյր ծրխնելոյցներէն, այդ առաւօտ եւ ամբողջ երեսուն օրեր պիտի չբարձրանայ սովորական սեւ մուխը տխըատեսիլ։ Լայնաաարած աշխատանոցներուն մէջ, պիտի դադրի դժոխային ժխորը հրել մեջենաներուն, որոնց առջեւ բանուորներ, իրենց չարունակական կեանքի պայքարը կը մղեն ի գին ապրուստի այլագան հարկաղրանքներուն:

Գործադադարի նոյն զուարթառիթ երեւոյթը՝ բոլոր տեսակի այլ աշխատատեղիներու մեջ, ի մեծ ցնծութիւն աշխատաւոր րազմութիւններու:

Անժիստելի է, որ աշխատաւորական ժամանակակից յաղթանակներուն մեծա դոյնը կր հանդիսանար՝ իւրացումը վճարովի արձակուրդներուն, որոնց ժամա նակամիջոցը սկզբնական շրջանին ծնունդ կ'шпներ ութ օրերով, յետադային յանդելու համար չորս չաբաթներու դկահատելի տեւողութեան։ Ու այսօր կարծես անըմբոնելի է իսկ երեւակայել անցեալի այն անիրաւութիւնը, երբ աշխատա ւորութեան կը ղլացուէր այդ արձակուրդին տարրական չնորհումը, եւ անոնը դատապարտուած էին աշխատիլ տարին

տասներկու ամիսներ անընդհատ, ապաօնբնու մամանիը — այր տաբը «արժիր-ւիրբնով դիդիայը Հանգուոր դչիութի իար շահանգ» ին իսչուբև աշխատունար շարախական տեւողութիւնը, երբ աշխա ատրեն ին որոքն բևիսւչանքի աստուսա եւ կը վերջանար Շարաթ կեսօրին միայն փոխանակ այժվու երկու օրերու դադա-

Մատարակոյս որ, ըլլա՛յ Փարիզի կա புயடயாடு மீட்டி, மாடி ய முயயாயிழி ரசாயு րութիւնները կամ դիւրութիւնները, րստ աշխատութեան տեսակին - նայնն են, սակայն անվինելի է նաեւ որ ընդ-Հանուր առմամը Փարիզի մէջ անհաժեմատօրէն աւելի տաղակալի է հեռաւորու-[ժետր արտաարբշունիւրը հրականար ներէն գործատեղիները։ Հայաչատ ար-மாயரக்யம்டு மீற மீட்ட கியாயாய்கள் கியும்նակից մր անցեալ օր կը յայաներ որ, ին ասւրբը ին աշխատաաբոնը, Որևի Ոսո րատեան վարժարանի Հանդիպակաց ինթնաչարժ կառջերու Ֆրանսայի ամենեն մեծ գործատունը, երթուղարձի համար կր վատներ երեք ժամեր, ինր ժամերու mafummungh Sudmp: Acptor 4p Stantal որ ճամ բորդու թեան ժամավաճառութիւնր եւ յոգնութիւնը կը համեմատի բուն աչխատունեան տեւողունեան մէկ եր-

Բազմաթիւ են նման պարագաներ։ Բայլ կր հասնի ահա երանելի ժամն արձակուրդի, ժամանակաւոր ազատունեան, Հանգիստի եւ սփոփանքի իր հոգեպարար թարիքներով:

PERUU SEP-ULTPEUUEUL

տութեան կը դնէ հերոսական անցեայր անփայլ ներկային հետ։ Բաֆֆիի նպատակը յստակ է՝ հախնիջներուն հերոստկան գործը Հակադրել սարկանիտ ներկային՝ ապականած բարքերը մարակելու եւ պատանութեան օրինակով առօրեայ հարցերը լուծելու համար:

Րաֆֆիի անդրանիկ գիրքը՝ «Փունք»ի առաջին հատորը ոչ միայն աննկատ չմընաց, այլեւ մեծ ազմուկ ստեղծեց: «Փունջ»ի երկրորդ հատորի յառաջարանին մէջ անդրադառնալով նախորդ դիրջին արժանացած ընդունելութեան, ժողովուրդին մէջ, Րաֆֆի կը դրէ. «Ընծայելով պատուելի ՀասարակուԹեանը Փունջի երկրորդ Հատորը, մենք մասամբ հասած ենք համարում մեր նպատակին, տեսնելով, որ նորա առաջին հատորը սառն ընդունելութիւն չդասւ ընթերցողներից: Այլ ընդհակառակն, նա յարուց աղմուկ, գրդուեց հարցասիրութեիւն, իսկ չատերի մէջ կրջեր եւ զգուանը... Այդ րաւական է մեզ, նչանակում է, որ մեր ժողովրդի մէջ դեռ յանդած չեն կենդանի դգացմուն քները...»:

Եթ հիչդ է, որ առաջին գիրքը բախտոոր նչանակութերւն կ'ունե

ստեղծադործական կետնքին մէջ, ձաժրայ կը Հարթե գրական նախասիրութիւններու, կր ճչղէ անոր տեղը գրականու-Thur sty, muju mju fulmumni zum skատ քրքրական է «Փունք»ի առաջին Հատորին կատարած դերը Րաֆֆիի կեան -ஓட் மித்த: பிறம் சிர்கும் நாறு மாடம்ட, மு Րաֆֆիի նման բազմակողմանի, լայն և խոր միտը ունեցող հեղինակի մը համար րանաստեղծութեան չրջանակները հեղ են : Արդարեւ, դաղափարական բարձր րմ բունումները, կեանքի կոչող ոգելունչ դաղափարները բանաստեղծական հա մապատասիսան երանգաւորումներու չեն-[ժարկուելով, արուհսաի համարժեր ձև չստանալով՝ տարտան եւ անհրապոյը են։ Կը մարդարէանայ հեղինակին խոսըը. իսկապես ընթերցողը «Փունք»ին մեջ « ոչինչ բանաստեղծական » կը դանէ։ Րաֆֆի չէ յաջողած բանաստեղծական չունչով պարուրել իր ընկերային, քաղաջական միաջերը։ Այնուհետեւ վիպասան Րաֆֆին չուքի մէջ կը ձգէ դանաստեղծ Րաֆֆին :

w. UUU nrflbus

(Ցապաւումներով)

ՀԻՆ ՕՐԵՐ

ՁԱՐԴԱՐԵԱՆԻ

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

իր րաղձանքները կեանքի գետնաքարչ նիւ թին չեն ձգտիր. այդեկու թի օրերուն՝ կ'ուցե ճերմակ վրանն րյլայ եւ նսաիլ այդիին մեջ, ձերմակ ու կարմիր խազող -மக்கமாக வித்த. மு'வடித் முக்கவக் முழுவடு மூயு տային Հորսութեան յետին գեղեցիկնե րուն, երկինքեն անցնող թափառական կոունկին բարձրաթեռիչ երգը բլլալ եւ գիւղին մշտահոս ազբիւրը՝ որպեսզի բոլոր սափորհերը իրմ է լեցուին :

Ս,դատու թեան տենչացող իր հոգին՝ եղնիկին հետ սարէ սար կը սլանայ, անկոր րարձրունեանց վրայ կր նոչաի, երջանկուքժեան խորհրդանչանը կր տեսնե անոր թերթուածային յօրինուածութեանը մեջ:

hi արձակ բանաստեղծութիւնները, դրականօրեն, նուաց մեծ արժեր չեն ներկայացներ քան իր պատմուած քները։ Անկեղծութիւնը, ճչղութիւնը, երանդներու

Տոխութիւնը, պատկերներու առատու թիւթիւնը, զգացմանց յորդութիւնը գրլխաւոր յատկանիչերն են այդ բերթուած ներուն : Ատոնց մեջ ես կը տեսնեմ Ձարդարեանի իմաստասիրուԹիւնն ալ, վասնգի բանաստեղծութիւնը, իր խորջին մէջ, իմաստասիրութիւն մը կը բովանդակե միչտ։ Անիկա ձանձրացած մրն է ընկե puishe gratspy ne whoilty happy ne numpթերէն, նողկանքով լեցուած է բոլոր վաաունիւններուն դէմ, բոլոր անիրաւու թիւններուն դեմ . ընութեան կը դիմ է, որ միակ անխարգախն է ու անապականը։ Bunkinho n մրն է ինւք, գուցե. կը յորղորե եղնիկը փախչիլ բնակութիւններէ, վաղել դեպի բարձրը, դեպի ապատր. կարօտր կր քայե մենաւոր ծառին, որ գերծ է ամէն դձմութիւններ եւ դառնութիւններ ::

իր բերթուածներուն անմիջական մասր եւ չարունակութիւնը կր կազմեն իր 45եա Թևերը : Ըստ իս, Հէջեաթեր դրակա -பாட்டுக்கம் கடி தேர் த மும் முற்று முழ்வு முழ் մ չակում ը ամ էնեն աւելի դժուար է: 25pեանքը իրականունիւնը չէ . բայց իրողութեամր մր կենդանացած պատմուած ըն է. անկէ րարոյական եզրակացութիւն չի պա-Հանվուրը, խիստ չատ անգաժ . ժողովրըդային աւանդութիւն մրն է, յանախ արըmore for mound, be gop h'ngbengt, h'myուորցնե, կր պանաւորե գրոգը իր երեւակայութեան չողովը։ Եւ Ձարդարեան, գրական այս ձեւին մեջ, անցուգական

վարպետ մը, կրհում ըսել՝ մասնագէտ մրն **է։** Թրջահայ ժամանակակից գրականութեան մեջ բացառիկ տեղ մր կը գրաւեն իր 45 թեա Թևերը իրենց անքերի կեր աուած բովը. Քարացածները, Ծովակին Հարսը, Մարդը չէր մեռներ *մեկ-մեկ դո*-Հարներ են, մամիկի միամիա ու պարզ մասալներ, բայց գորս գրադէտր դեղա դարդեր է, իր երեւակայութեամբը պայծառացուցեր, իր հոդիովը չնչաւորեր է:

Քարացածները կնոջական դեղեցկու **խետն պանծացումն է. անոր յանդումն** ցուցագրում էն՝ բնու Թիւնր դայրալից նախանձով լի՝ կը բարացնե մարդկային ամ բոխ մր։ Ծովակին Հարսին մեջ կր պատմուի սիրահարութիւնն ազուոր հարորն ու ծովուն ալիքներէն ծնած աղուն. րայց մարդկային չար նախանձը միչտ ներկայ, պառաւի մը կերպարանջին տակ կը միջանաէ. վայրագ ամուսինը կատ դած, կր սպաննե ծովակին հարսը, որ կ'անիծ է երիկը, կ'անիծ է պառաւր եւ դիւղը, եւ ծովը ասոնը ամենքը մեկեն կուլ

Մարդը չէր մեռները մեց կր ներկա կայացնե այն երանելի ժամանակը ուր մարդը անմահ էր. անմահութեան չրջանի այդ նկարադրութիւնը մեր արդի մատե նագրութեան ամենեն դեղեցիկ էջերեն մէկն է : Մարդկային բաղձան ըներուն բովանդակ ամպարագիծ ունայնութիւնը կր պատկերանայ Հող. Հոգիդ կը լեցուի

բուռն արրութեամբ այն նախասահման ուած ու ճակատագրական ձախողուած քին առջեւ որով ծերունին, իր կեանջին տարիներուն Թիւն երկարելու համար, խելայեղօրէն կը նետուի ամբողջ մարմնովը կովուն թամակին վրայ՝ անքեր մադեր բունելու համար, որոնց իւրաբանչիւրին չափ տարի պիտի ապրեր բայց ափոսո՛ս, if h dang hul th jugaghe panke be dhaնրևն օսերը դէն ասիաի ին գրար... pr ահա այգ վայրկեսնեն սկսեալ մահկանացու ենք, բարեկամներ։

Պատկերներու մէջ այնթան պատկերաւից է Ձարդարեան, որքան ներջնչուան նկարիչ ընութեան տեսարաններուն առ-Etc: Znu, welff pull framquen f: Un նեն, , օրինակ , իր Փողոցը : Որքայի չքա-டாழ படுட்டு, மாம் கழக்டாழிடிய:

Դ-իւրին չէ փողոց մը նկարագրելը, մարատարա մուրասույիր ճամանի դն փանոնն անչարժ, անկենդան ու լճացած։ Հոս է որ երեւան կուզայ գրողին տեսնելու, դիաելու, որոշելու կարողութիւնը։

CONFULT UPUU.FLEBULLEUL

(8 - Tup.)

22PUSUPUHANUT 26PUSPPLEPL

266 46 PUPUPUP2ALAP թերթելով ՀԱՆԴԷՍՆԵՐԸ

TESULUANTONEPHEG ԱՐԵՒԵԼ. ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

(ዓው · ትԱՐ)

__0__

« Լրաբեր Հասարակական գիտունիւն ների » ամսագիրին մեջ Գոհար Առաբելբուր շարծ դն շբատճենենորը ասբրությեր գրատարակած է Արեւելեան Հայաստանի մետադադործական արհեսաներու մասին, J. . դարու երկրորդ կեսին:

Մետաղագործութիւնը, նկատել տուած է ան, արդէն զարդացած էր միջնադա րուն։ ԺԹ. դարու 70ական Թուականներէն Մարրկովկաս տեղափոխուիլ սկսած են յուկաական, ռուսական, ֆրանսական, անդլիական , դերմանական , պելժ դրամագլուխները, որոնց չնորհիւ զարգա ցած է հան քանիւ թերու արդիւնարերութիւնը։ Օտարները սկսած են չահադործել Ախանալայի, Ալավերգիի, Զանգև դուրի արինւձի եւ արծախի հանքերը։ Պղինձին մեծ մասը կը գրկուեր Ռուսիա, իսկ մնացեալն ալ կ'օգտաղործուկը տեղւոյն վրայ՝ արհեստագործութեան մէջ:

Մետաղագործական արհեսաները ան -Հաւասար չափով տեղարաչխուած էին: Այսպես, 1864ին Օրդուբադի դաւառը ուներ քսան դարբին (որոնցմե տասը կ'աչխատէին գիւղերը), մէկ դինագործ, մէկ փականագործ եւ երեք պայտար : Նախիջեւան բաղաքը ուներ երեք դարբին, երեք դինադործ , եօթը պայտար , իսկ գիւղերու մէջ կ'աշխատելին 25 դարբին, չորս պայտար։ Ալեքսանդրապոլ ուներ 80 դարրին, 40 պայտար եւ 12 փականագործ, իսկ դիւղերը՝ 32 դարբին, 25 պայտար։

de. дшри երկրորդ կtпfb, пишկան գրամատիրութիւնը լայնօրեն զարդանալով, իր ծիրին մեջ առած է Անդրկովկասն ալ։ Ասոր հետեւանքով կարգ մր հինաշուրց արհեսաներ հրապարակէն բըչուած են :Նկատելի անկում ապրած է նաև մետաղագործութիւնը եւ, յատկապես, դինադործութերւնը: Հայ դինագործներն ու փականագործները յարմարելով ստեղծուած նոր կացութեան, ձեռնամուխ եդած են հիմնականին մեջ գիւդատնան սական գործիջներ պատրաստելու եւ վերանորողելու դործին, քանի որ դիւղաիար ժանեիրի ժետմուղն արետգարբքի կերպով կապուած էր հողադործութեան հետ։ Քաղաքներու եւ մեծ բնակավայ րերու մէջ դարբին - վարպետները իրենց արհեստով կը գրաղէին ամրողջ տարին եւ ասիկա կը համարուէր անոնց ապ րուստի միակ միջոցը, գիւղերու մեջ 4-5 ամիս, իսկ մնացած ժամանակը կր րուինքիր ժիշմարու աշխատարքրբևու դրան ստանալով ե՛ւ արհեստէն ե՛ւ հոդա-புள்ளிரும்பட்ட

Դարբին - վարպետներու աշխատանքի ձևւր գրարբարը բև. ասերու միշնիր գարբինը համագիւղացիներուն համար կը պատրաստէր եւ կր վերանորոգէր գործիջներ, իսկ ատոր փոխարէն ապսպրողրբևև առևատուսև բեր վանբե ձարբե արսև Հողը, Հաւաքել բերքը. ուրիչներ ալ փոխարէնը ցորեն, դարի, պանիր, իւղ կամ դրան կուտային : Կային նաեւ շրջիկ դարբիններ, որոնը ժամանակաւոր կերպով կ'աշխատերն այն գիւզերը, ուր համա պատասխան արհեստաւորներ չկային ։

Մինչեւ ԺԹ. դարու 80-90ական Թուականները դարբին-անայնագործները արտադրած են պարզունակ եւ միօրինակ դործիջներ եւ կենցաղային իրեր։ Կա yne செட்டும் முளியாடயல் த், கமும் யரசு செய்ய կանեն ետք Անդրկովկաս եւ Հայաստան մուտք գործած են եւրոպական եւ nnt սական գործիջներ եւ մեջենաներ։ Դարբինները արդէն «կը ձեռնարկէին ոչ միայն տեղական դութանի, բահի, դանակի, տարբեր տեսակի մեջենաներու մետաղ . եայ մասերու պատրաստութեան, այլեւ մկրատի, ածելիի արտադրութեան։ Հրմուտները կը վերանորոպէին գործատան արտագրութեան գիւղատնտեսական մեջե_ նաներ եւ գործիջներ. երբեմն այ փորձառու վարպետներ կ'աչխատէին գործատան օրինակով պատրաստել նոյն ձեւի առարկաներ» ։

Ներկայ դարասկիզբին մեջտեղ կուդան կատարելագործուած դարբնոց - արհես ատնոցներ, որոնք կ'արտադրէին նորօրինակ դու Թաններ եւ դործ իջներ:

Հայաստանի արհեստաւորները գանա դան առարկաներ՝ պղինձէ կախսաներ, [ժասեր , մատուցարաններ , վառարաններ , ափոկներ, լուսանփոփներ, սափորներ եւայլն պատրաստելու համար իրրեւ նախանիւթ օգտագործած են պղինձը: Երևւանի նահանդին մեջ պղինձի մչակումը դլխաւորարար տարածուած էր Օրդու րագի, Ալեջոանգրապոլի եւ Կարսի չըրջանները։ Օրդուբաղի չրջանին մէջ 60ական Թուականներուն չորս արհեստանոցներ գոյութիւն ունեցած են, որոնք այխատցուցած են մէկական վարպետ եւ մ է կ-երկու փոխ-վարպետ կամ աշկերտ ։ կարսի պղնձագործ վարպետները բան ուորներ եւ աչկերտներ կ'առնէին։ Ասոնք 1-5 տարի պարտաւոր էին վարպետին համար աշխատիլ առաւօտեն մինչեւ ուչ երեկոլ (12 ժամէն աւելի), իսկ արադ լրացուելիք ապարանքներու ժամանակ դիչերներն ալ։ Աչկերաները ընդհանրա պես չէին վարձատրուեր. արհեստանոցին ակրը պետք է միայն հաղցներ եւ կերակրեր։ Սակայն ոմանք երբեմն կր புகியாதிய:

Պրինձէ առարկաներու արտադրութեան հետ սերտ կապուած էր անագապատումի արհեսար։ Անադապատող վարպետները մեծ մասամբ շրջիկ էին : Բայց կային անչարժ արհեստանոցներ ունեցողներ ալ։ 1860ական Թուականներուն Օրդուրադի դիւղերուն մէջ կ'աշխատէին անադապաաող երեք վարպետ եւ չորս աչկերտ, Նախիջեւանի գիւղերուն մեջ՝ հինդ վարպետ եւ տասը աչկերտ, իսկ Երեւանի դաւա-

ՍՈՒԷՉԻ ՋՐԱՆՑՔԻ ՎԵՐԱԲԱՑՄԱՆ ՀԱՐՑԸ

Անդլիական ականահաւաք նաւ մր, անցնելով քանդուած նաւերու կողջեն, որոնք դեռ արդելք կ'րլլան նաւագնացութեան, առաջին նաւր եղաւ 1967են ցայսօր, որ Սուկզի ջրանցքին մեկ ծայրեն միւսը նաւարկեց: Այսուհանդերձ, դեռ երկար աշխատանքի կը կարօտի Սուէզի Հրանցքի «մաքրունիւնը», որով հնարաւոր պիտի դառնալ մեծ նաւերու, առանց վտանգի նաւարկուԹիւնը ։

Ջրանցջի «մաբրութեան» առաջին փուլի աշխատանքները, ամերիկեան Թռան ներու օգնութեամբ, վերջ դասն անցեալ ամիս։ Ականները դանելու եւ դանոնք պայթեցնելու աշխատանքները, որոնք կը կատարուին եգիպտական, ամերիկեան, անզլիական եւ ֆրանսական նաւերու միջոցաւ , կիսով իրականացած են ։ Մ,յս գործողութիւնները սկսած են երեք ամիս ա-

ոին մէջ՝ չորս վարպետ եւ չորս աչկերտ ։ Հայաստանի եւ առհասարակ Անդրկովկասի արհեստաւորները կը պատրաստէին նաեւ արոյրկ առարկաներ։ Արհեստին այս ձիւգր Անդրկովկաս մուտք դործած t Արեւմ տեսան Հայաստանե եւ մեծ տարածում դատծ է Կարսի եւ Ալեքսանգրաայոյի մեջ: Այս արհեստով ընդհանրապես Հայերը կր դրաղէին, եւ իրրեւ նախա նիւթ կր գործածէին պղինձր եւ դինկը: Անոնը արոյրե կր պատրաստերն մոմա կայներ, դանդակներ, ափսէներ եւ գանադան յուչանուկրներ: Արոյրագործութիւնր Հայաստանի մէջ երկրորդական արհեսաներու չարքին կր պատկաներ։

Uphylic de . gupne 70-80 mljule foremկանները Արեւելեան Հայաստանի մէջ լայնօրեն տարածուած էր ոսկիի եւ արծախի մշակումը։ Ոսկերիչները եւ ար ծախադործները գրադած էին ոսկեայ դարդերու պատրաստութեամբ, արծաթ եայ գաւաթներու եւ ամաններու ոսկերօծումով, դաչոյններու, դուրներու եւ առարկաներու փորագրութիւններով: Անոնց արտագրած առարկաները, իրենց ին ընտախպու թեամբ եւ դեղեցկու թեամբ, հետաքրքրութիւն ստեղծած են ոչ միայն երկրին մէջ, այլեւ անոր սահմաններէն

Այսպես , ուրեմն , եղրակացուցած է Գո-Հար Առաքելեան , փաստերը ցոյց կուտան , որ ԺԹ. դարու երկրորդ կեսին մետա դադործութիւնը չարունակած է կարեւոր դեր խաղալ Արեւելեան Հայաստանի տրնտեսական կեանքին մեջ, Թեեւ արհես տագործական այդ հիւղին կարդ մր արհեսաները չքացած են, իրենց տեղը տալով նոր եւ կարեւոր արհեսարու։ Դարավերջին արդէն կազմակերպուած են այնպիսի արհեսաներ, որոնք աստիճանաբար իւրացուցած են մեծ բանակի արտադրու-

թեան եղանակները։

coo to com fa so obo fo 6 60 000 obo 00 pm

Փարիզի Սէն-Ժիւլիէն Լը Փօվրը *եկե*դեցւոլ մէջ, Օգոստոս հինգէն սկսեալ, ամ էն իրիկուն (բացի Շաբախ եւ Կիրակի) ժամը 21.30ին Փիէրէթ Տավիտ խումբը կր ներկայացնե ՝

PASSION NOIRE

Création poétique de Rouben Mélik

ռաջ եւ նախատեսուած է, որ վերջ դանեն Հոկտեմ բերին :

Եղիպաացի գինուորներ, գործածելով ամերիկեան սարջեր եւ եղիպտացի սպաներու հրամանատարութեան ներջեւ, Հրրանցջին երկու ափերը մաջրած են ականներէն։ Սպաները մարզուած են ամերիկացի մասնագէտներու ձեռքին տակ : Ամերիկեան ընկերութիւն մըն ալ սկսած է րնկցմած նաւերը փոխագրելու աշխա խատանըներուն լծուիլ։ Եթե ամեն ինչ լաւ ընթանայ, ընկդմած նաւերը ջրանց չէն դուրս պիտի հանուին մինչեւ տարեվեր : 13 նաւեր, որոնք 1967 էն ի վեր անչար ժացած են ջրանցջին մէջ, ղէպի Փորթ Umshim uhimh panehis:

Մ. Նահանդները, Անգլիա եւ Ֆրանսա իրենց աշխատանըներու ծախջերը կը Հոդան : Նոյնը պիտի ընեն Ռուսերը, որոնց նաւերը մօտ ատենէն պիտի սկսին քրանցթր մաջրադերծել եդիպտական ականներէ։ Ասոնը խորհրդային ականներ են, յանձ-

նուած Եգիպտացիներու:

Լաւագոյն նախատեսութեամբ ջրանցքը հաւարկութեան համար բաց պիտի դառնայ 1975ի ամառը։ Եգիպտացիք կ'ուցեն կարելի եղածին չափ չուտ նաւարկելի դարձնել ջրանցքը : 1967 էն առաջ , ջրանցքը Եգիպաոսի կ'ապահովէր տարեկան 220 միլիոն տոլարի եկամուտ ։ Դրամագլուխի սով ունեցող Եգիպաոսը, պէտք ունի այս եկամուտին ։ Սակայն , Գահիրե միչա յրստակ ըսած է, թէ ջրանցջին բացումը կախում ունի խաղաղութեան հաստատման ուղղութեամը կատարուած քայլերե : Մ.յլ խոսքով, խոսութի աբան է աստորի բո հեռանայ ջրանցրեն Սինայի մէջ։ Խաղաղութեան հարցին հետ կապուած են ջրրանցրէն անցնելիր իսրայելեան նաւերն ու անոնց տարողութեան խնդիրները։ Գահիրե յայտարարած է, թե պիտի յարդե 4. Պոլսոլ 1888ի Համաձայնագիրը, որով կ'երաչխաւորուի նաւերու ազատ անդրր ջրանցրեն : Սակայն , նկատել կուտան Եդիպտացիթ, «ազատ նաւարկութիւնը մի-Չազդային Չրաձամբաներէն» բանաձեւր Ապահովութեան Խորհուրդի թիւ 242/ (1967 Նոյեմբեր 22) յօդուածներէն մին է, իսկ միւս կէան է իսրայելեան ուժերու հեռացումը եւ արար հողերու պարպու մր 1967ի սահմանին հիման վրայ: U.JL ասարով, Եղիպաացիք կ'ուզեն հասկցնել, թե իսրայելացիջ չեն կրնար ակնկալել, [] կրնան օգտագործել ջրանցքը, ցոր չափ չեն իրագործած Ապահովութեան խորհուրդի վերոյիչեալ որոշումը:

Ջրանցքի քաղաքներու վերաչինութեան աշխատանըները դեռ առաջին փույի մեջ կր գտնուին: Սուէգի մէջ, ուր փաստօրէն ոչ մեկ չենք կանդուն մնացած է, փողոցները մաջրուած են ։ Շէնքերու չինու-Թիւնը սկսած է, կոյուղիներ եւ այլ կենցաղային յարմարութիւններ նորողուած

Հոգերանական եւ քաղաքական նկա տումներով, նախագահ Սատաթ հրահանդած է կառավարութեան, որ 1967ի պատերազմի հետեւանքով ջրանցքի դօտիէն հեռացած մեկ միլիոն բնակչութեան մեկ மியார, கடுத் வத வீக்க் மியார, நாகிய ஓய ղաքները վերադառնան Հոկտեմբեր 6/6, որ տարեդարձն է եդիպտական բանակի անցեալ տարուան ջրանցքը անցնելու գործողու թեան ։

Երկարանեայ ծրագիրներ կը նախատեսեն Տարտարարուեստական քաղաքներ եւ մչակելի Հողատարածութիւններ Հաս տատել: Օսման ԱՀմէտ Օսման, Վերա չինութեան հախարարը, այս ծրագիրնե րուն իրագործումին համար շուրջ վեց միլիառ առլար ծախք կր նախատեսէ ։ Նախարարը յայտարարեց , թէ Եգիպտոս այս դումարին քառորդը կրնայ Հոգալ, իսկ մնացեալը Հաւանաբար Հայթայթուի ճարտարարուեստականացած Արեւմուտքին եւ մեծ Հարստութեան տէր երկիրներէ, ինչպես Սաուտական Արաբիա եւ Քուէյթ:

«BUAUL» P PEPPOLL

ԻՆՉՊԷՍ ԳՈՂՑԱՆ ՑԱՐԵՐՈՒՆ ԹԱԳԸ

MUSEPULUULUU USEUL UL

Պատուիրակները, աչքերնին նախագահիր որբրանգ եւ ինարդրեն ասան ժակած, ամենամեծ ուլադրութեամբ մարկ քրնեն: Ոմանը հոթեր կառնեն, ուրիչ ներ հարցումներ կ'ուղղեն, եւ կ'ուղեն նարի ըն ը⁵ժենասուդրբն ու [[]աւսահարա -Թիւններ, գորս Պ. Եոֆէ հանդարաօրեն hurmmi :

Blum L'ent.

- Միաժամանակ, երբ Արտաջին գործավարը ինծի կը տեղեկացներ Թաղին Կողութիւնը, ինծի կը յայտներ թե սպայ դն, սևուր մօնահագիրն ըրևիայիս ին quant Aphum-I funduet off, quantite հղած է։ Այդ սպան կը կոչուի Ալեբսէյ Rappund:

Երր Իույն Շումով նախագահին ըերնեն

(31) կը լսե իր այնքան սիրած այդ անունը, որուն չէր գիտեր Թէ ինչ կը սպասէր, կր աժղունի եւ կր զգայ որ կ'ուժանափի: իր դաւր այնքան անհանդուրժելի է որ չպոռալու համար չրթունըները կր խածնել: Աւելի եւս կր ծոր տետրակին վրայ, முயுத்யும் எத் எழ மத்தியரத் ந்ர முகளிழம் எட աչ քերուն մեջ յորդող արցունքները ։

- Ujumba d'amine such net utup \$ ունենամ , որպեսգի կարենամ իմանալ Ալեքոէյին դասալքումին պարադաներն ու չարժառիթները։ Պէտք է գիտնալ, կը பிறபிடிடுத் யம்:

Այդ միջոցին Պ. Եոֆե կը չարունակե. - Նախ կարծեցին թե Այեքսեյ Քոլիսովին փախուսար ոչ մեկ կապ ուներ թագին գողութեան հետ, հակառակ որ Մոսկուայի մէջ այլ կերպ կը խորհին: Ամեր պարադայի, պարտականութիւն Համարեցի, Չիչէրինի Հեռագրին ենթադրութիւնը առժամապես ընդունիլ եւ փընտոել տալ, յիչեալ սպային Հետքը, Ռիhush hund Luftfing it ! Zuhuruh mկնկայութեանս, փնառաուբներս ար գիւնթի մր հասան։ Ահա Թե ինչ: Նախկին իշխան Ատամ Լատովարիին եւ Այեթսել Քոլրսովին մեզսակցութիւնը անվի-Տելիօրեն հաստատուած է:

իույն Շումոֆ կը սարսուայ. պաղ բըրախնւթով մր կ'ողողուի եւ ականջները կր րդդան: Եւ սակայն առջեւր տարածուած Տերմակ Թուղթին վրայ կը սղագրե.

«Նախկին իշխան Ատամ Լատովուքիին եւ Ալեքսեյ Քոլըսովին մեղսակցութիւնը Сшишшпишб €»:

Նախադահը կր չարունակէ եւ ըսեյէ վերջ Թէ ինչպես Իվան Մինոքի դիպուածով ի յայա բերած էր այս մեղսակցու -[ժիւնը, կ'աւելցնե.

- Հիմա պիտի ըննենը երկու խումր իրողութիւններ, որոնք չենք դիտեր թե կրճա°ն ի վերջոյ իրարու կապուիլ։ Նախ ուսումնասիրենք առաջին խումբը, յեառյ երկրորդին կ՝անցնինը:

Կարծեմ թե աւելի բանաւոր է դրադիլ անյայտացման եւ արդելափակման խրնդիրներով, որովհետեւ այս նիստին գրլխաւոր նիւթեր սա է որ պիտի կարենաներ որոշել թե կապ մր դոյութիւն ունի այս երկու դէպքերուն եւ Թագին գողութեան Shote, april 4p humanch Utaputy Pageund his hunfuneump:

Եթ Հակառակ կարծիք մր յայտնող կայ, Թող բարեկանի խոսիլ եւ յայոնել իր պատճառաբանութիւնները։ Ցետոյ կը քուկարկենք:

Թեթեւ մրմունջ մր կը բարձրանայ։ Բոլոր պատուիրակներն ալ Հաւանութիւն կուտան նախագահին յայտնած մեթեոտին։

POL VOLBERRUL

(Tup.)

Օգաններեան եւ Փափագեան ընտանիքները խոր ցաւով կը ծանուցանեն իրենց

ԱՅՐԻ ՏԻԿԻՆ ԲԱՐԹՈՂ ՓԱՓԱԶԵԱՆԻ (Պէյնեցի, ծն. Սուլթան Պաղտասարեան) մահը, որ պատահեցաւ Յույիս 27ին։

Ցուղարկաւորութեան մանրամասնու -[իւնները մեր յաջորդ [head :

ՑԱՌԱՋ - Մեր ցաւակցութիւնները ողրացեային զաւակներուն:

40.9038 60.2

Նուէրներ Յուլիս 14ի դաշտահանդէսին pap-wgfha

Shipsting Կապ. Խաչի Կրբնոպյի մասնահիւց 2000 Կապ. Խաչի U. Մօրիսի մասնահիւղ 2000 Թույնասեան Հաստատութիւն 1500 Տերեղեան

Ղաղարեան, Ա. Թովմասեան, Գրիգորեան, Գագանձեան, Խաչատուրեան, Հանչերեան, Տիւմենեան, Թորոսեան 500 ական, Տիկինններ Ծառուկեան, Պասմա -Shuh 400 \$p:

(Tup.)

CHICZUANTHE

Առնուվիլի Վարագայ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ Հոգարարձութիւնը չնորհակալու թեամբ ստացած է հետեւեալ նուէրները. Վահան Գարագեյեանի մահուան առներ, փոխան ծաղկեպսակի .-- Պ. Պերն Նեվ րուգեան, Հերման Նեվրուգեան, Նուպար Կիւրճեան 50ական ֆր., Ցովսեփ Հեպոյեան 30 \$. . :

LABU STUUL

- Zungt .-

ՅԱՐՈՒԹ ԿՈՆՍՏԱՆԴԵԱՆ

PULUSBLONKPBUUR..

(Քերթուածներ) Ընտիր տպագրութ-իւն

Գին 20 ֆր.

Phati FULINEUL PPUSINE

CUNTZUYULLAR

Կապ. Խաչի Ալֆորվիլի մասնահիւզը չնորհակալունեամբ ստացած է Տիկին Մարիան Գոչեանէ 50 ֆր. փոխան ծաղ կեպսակի Նիկողոս Նոտարեանի մահուան யாசிர்ட:

411908S PUS

ՕԴԱՓՈԽՈՒԹԵԱՆ ԿԱՅԱՆ

Փարիզի խումբը կը վերադառնայ, Երեջչարթի, Յուլիս 30, իրիկուան դէմ, ՓՈՐԹ Տ'ՕՐԼԷԱՆ, 10 – 12 Ավընիւ Փօլ Ափել (թենիսներու մom):

Ubullet

Չորեջչարնի առտու ժամը 7.30ին Սբուար Մոնքեոլոնեն:

THUE

Յուլիսի խումբը կը վերադառնայ Չորեջչարնի, Յուլիս 31, իրիկուան ժամը 6ին, Հայոց եկեղեցին 295 Ռիւ Պուալ :

Օդոստոսի խումբը կը մեկնի Չորեջչաբ-[7h, Bniffu 31, առաւօտեան ժամը 7hն, Հայոց եկեղեցիկն:

Կը խնդրուի ճչդապահ րլյալ:

ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ ՄԱՏԵՆԱԳԱՐԱՆ

ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԷՐ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Հայ Բարեգործական Ընդ4. Միութեան Նուպարեան Մատենադարանի վարչու թիւնը, առ ի դիտութիւն կը հաղորդէ ըն-*Թերցասեր Հասարակութեան թե՝ ընդա* ռաջելով Արտասահմանի եւ տեղւոյս ուսումնասիրողներու փափաքին, որոչած է Մատենադարանը բաց պահել Օգոստոս

Հետեւաբար Մատենադարանը փակ պիտի մնալ Սեպտեմբեր ամսուան ընթացջին տարեկան արձակուրդի առիթով ։

Հասցէ - Նուպարեան Մատենադարան 11, Սքուար Ալպոնի, Փարիզ 16րդ Երթեւեկի համար իջնել Մեթրո Փասի

2008bh papaluaha bhu

Արձակուրդի առթիւ, հասցէի փոփո խութեան դիմումները պէտք է ըլլան ԳՐԱԻՈՐ, փոփոխութենեն 3-4 օր առաջ, mujad 20% be sup swugtstopp be lybend 5 ֆր.ի գրումաթուղթ:

Վարչութիւնս ցաւով կը յայտնե սա կայն թե արձակուրդի առթիւ, հասցեր ոչ մէկ փոփոխութիւն կ'ընդունի ԻՏԱԼԻՈՅ համար, ուր թղթատարը չատ աւելի անկանոն րլլալով քան Ֆրանսա, կարելի չէ գոհացում տալ բաժանորդներուն ։

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ «BILD-ILQ»Ի

4. F. C. U.

Զուիցերական Իրաւավիճակ՝ Լօգան

կը խնդրուի յարդոյ Հասարակութենեն ու պատկան մարմիններեն նկատի ունենայ սն աղատրայիր անգարսւներ այս բա նակին, Հ. Բ. Ը. Միութեան Ջուիցերա կան Իրաւավիճակով Ընկերակցութեան Գրասենեակը՝ Լօգան, փակ պիտի մայ այս տարի՝ Օգոստոս 55ն Սեպտ. 2:

ԴԻՒԱՆ ՎԱՐԻՉ ՄԱՐՄՆՈՑ ԱՐՁԱԿՈՒՐԴԻ ԱՌԹԻՒ

Imprimé sur les Presses DU JOURNAL «HARATCH» 83, rue d'Hauteville 75010 Paris

ԱՄԱՌՆԱՅԻՆ ԱՐՁԱԿՈՒՐԴԸ LUBUUSULT ULA

ԻՍԱԵԱՆ ՍԱՆՈՒՑԻ ՀԵՏ 26 O ԳՈՍՏՈՍ, 8 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ Շաբաթ մը Պէյրութ, շաբաթ մը Երեւան

- Փարիզեն Փարիզ Լո-Ֆրանսի եւ Միալը - Իսթի օդանաւերով - Առաջին կարդի սենեակներ Պէյրութ եւ Երեւան ԳԻՆ 2850 Ֆ. երիտասարդութեան 2650 Ֆ.

Մանրաժասնութիւններու եւ արձանագրութեան հաժար հեռաձայնել Պ. Ասլանեանի 842-08-57, իրիկունները ժամը 18էն վերջ

ՀՐԱՆՏ ՍԱՄՈՒԷԼԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ

51, Rue Monsieur-le-Prince — Paris (6e)

out totalsoup

ԿԸ ՎԵՐԱԲԱՑՈՒԻ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 2ԻՆ

ትሀትት 20.8 ሆ ሪሀ. ዓብፁ ውቅ ያብት ኒ

Գրադարանը *բաց է Շաբաթ* օրերը ժամը 16-19 և Կիրակի օրեր՝ ժամը 10-12:

ԼՈՑՍ ՏԵՍԱԻ

ՍԵՐՈՎԲԷ ՄԽԻԹԱՐԵԱՆԻ՝ ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒՆ ԵՒ ՍՓԻՒՌՔԸ

Գրական հայերէններու հարցերը շօչափող լեզուարանական ուսումնա սիրութերւն մը:

ዓትՆ 15 Ֆቦ . Արտասահման 3 ՏՈԼԱՐ Հետաքրքրուողները կրնան գիմել հետեւեալ հասցերն՝ V. ASSADOURIAN 23, Rue Pixérécourt - 75020, Paris

(France) Tél. 236-73-98 et 636-79-56

«BUPUS»Þ ԸՆԹԱՑԻԿ ԱԶԴԵՐՈՒ ՍԱԿԱԳԻՆ

Umhmqn. 100 фр. Lagbhulighum 40 hp **Ցաւակցութիւն** 20 фр Փոխան ծաղկեպսակի 20 фр. Zupulihf, liguilunif 40 фр. Tinklin. 40 фр. կը փնտռուի 20 фр. կ'ուզուի 30 фр.

Մ.յս դիները մէկ անդամ հրատարակելի եւ սովորական ծաւալով աղդերու համար են, չորրորդ էջ։ Կանքսիկ վճարումը պարտաւորիչ է Մուեւարական եւ այլ ազդերու մասնաւոր պայմաններու Համար, դիմել՝ թերթին վարչութեան։

3 USUUSULA Ճամրու ծախքը՝ յաւելեայ: 2 ՕԳՈՍՏՈՍ - 17 ՕԳՈՍՏՈՍ 1974 ,, 2 օր ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ, 13 օր ԵՐԵՒԱՆԻ մեջ Գին՝ 2850 фրանք

6 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ – 21 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ — 2 օր ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ, 13 օր ԵՐԵՒԱՆԻ միջ Գին՝ 2720 ֆրանք

ԱՄԱՌՆԱՑԻՆ ԱՐՁԱԿՈՒՐԴ

եւ յաւելուածական երկու ճամրորդութիւններ, ուղղակի՝ ՄԱՐՍԷՑԼԷՆ ՄՈՍԿՈՒԱ Ա. ճամրորդութ-իւն՝ 2էն 15 Օգոստոս։ Գին՝ 2800 ֆրանք։ Թ. ճամրորդութ-իւն՝ 6էն 19 Սեպտեմբեր: Գին՝ 2780 ֆրանք:

Բոլոր Տամբորդութիւնները տեղի կ`ունենան երթ ու դարձ օգանաւով, «Արժենիա» կամ «Անի» հիւրանոցներու Առաջին կարգի երկու հոգինոց սենեակններու մէն լոգարանում եւ մասնաշոր սպասարկութեամբ: Այցելութիւններ՝ Երեւարի հոլոլ տեսարժան վայրերն ու մչակութային հիմնարկները, ինչպես եւ՝ Ջուարթնոց Սարդարապատ, Սեւան, Էջմիածին, Էրերունի, Գեղարդ, Գառնի, եւայլն։

TRANSTOURS — 22, rue du 4 Septembre, PARIS (2e) — Tél.: 742-77-40 ուր կարելի է ներկայանալ Կ. ՈՒՆՃԵԱՆԻ, ամէն Երկուչաբնի, Չորեջջաբնի சயடியடு புத்பரை கமடி சயர் 15-18

ՄԱՐՍԷՑԼ՝ գիմել 2. ԱԼԻԳՍԱՆԵԱՆԻ՝

11, rue du Bassin - SAINT-JULIEN — Tél.: 93-04-90 et 66-38-92 ՎԱԼԱՆՍԻ մէջ՝ Ն. ԳԱՍՊԱՐԵԱՆԻ — ԼԻ ՈՆ՝ ՊԱԼԵԱՆԻ — ՏԷՍԻՆ՝ Կ. ԳԱՐԱԵԱՆԻ

— ԱԼՖՈՐՎԻԼ՝ 8. 908UZEUCH

Passez vos vacances en caravanes pliantes ou rigides

Գինը.— Մէկ ամսուան համար 750 ֆր.: 14 օրէն աւելի՝ 29 ֆր. օրը,

Հ.Ց.Դ. ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻ

FULULUANHI

SUPERUL FULUANTUE

Օգոստոս 1էն 30

AGDE

Camp du Nor Séround

Chalet St. Mathieu - Route de Bessan

34-Bessan (Hérault — Tél. (67) 94-10-52

Արձանագրութիւն Երկուչարթի իրիկուն ժամը 18.30էն 20

եւ Շարաթ ժամր 175% 19 Zwj Vzwhnjeh Snih 17, Rue Bleue, PARIS (9e) — (Départ collectif de Paris) Կեդրոնական եւ Հարաւային Ֆրանսայի համար դիմել Նոր Սերունդի խումբերուն

7էն 14 op՝ 32 фp. opp, 7 opէն պակաս՝ 35 фp. opp:



vous étonnera par le nombre des accessoires et les solutions rationnelles que nous avons donné au problème conïort. Ce sont vraiment des caravanes pour caravaniers difficiles. LES VACANCES C'EST

UNE MARQUE DE RENOMMEE EUROPEENNE

super thomiac THOMASSIAN Frères

Carrefour de l'Eléphant PALAISEAU N.20 Saint-Germain-les-ARPAJON T.490,17.79

NEUF-OCCASION-ACCESSOIRES-POSE D'ATTELAGES

trtfcupph 30hLhU 30 MARDI 30 JUILLET

0 1 4 9 11 0 ՀԻՄՆԱԳԻՐ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

HARATCH

LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE Directrice: ARPIK MISSAKIAN

83, RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS

770-86-60 — Tél. : Fondé en C. C. P. Paris 15069-82 R. C. Seine 57 A 2731

₽ԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Bpwlium Sшр. 150 ф. Արտասահման Տար. 175 ֆ. Վեցամսեայ Zump

80 фр-0,90 ф.

1925

50ቦዓ ያሀቦት — Թትት 13 · 076

LE NUMERO 0,90 F.

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

50° ANNÉE - N° 13.076

OFAPUT WOUFE

በጊደበሜህ ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻ **ԲԱՆԱԿՈՒՄԻՆ**

____0___

Հաւատարին շուրջ երեք տասնեակ տարիներու աւանդութեան, 2. 8. 7. Նոր Սերունդր այս տարի եւս Օգոստոս ամիսը լատկացուցած է իր բանակում ին ։

Ամէն տարի այս եղանակին Ֆրանսայի դեղատեսիլ տարրեր մեկ չրջանին մեջ նոր Սերունդի մեր երիտասարդ տղաջն ու աղջիկները մէկ ամիո կ'ապրին Հայաmily of Fungapurp of \$9:

Բանակումը առիթ կ'ընծայէ Փարիզի եւ գաւառի Նոր Սերնդականներուն իրարու ծանօ ժանալու, կարծի քներ փոխա նակելու եւ ապագայ գործունկու թեան ծրագիրներ կազմելու:

Օգտակարը հաճելիին միացնելով, Հ. 8. Դ. Նոր Սերունդի Կեդրոնական Վարչունիւնը այս տարի եւս իր ճամբարին մէջ պիտի տայ դասախօսու թեանց չարջ մը՝ Հայոց պատմութեան հին ու նոր չրջանի գլխաւոր գրուագներուն, մեր աղատադրական չարժումներուն, Հայոց լեղուի, գրականութեան եւ մ չակոյթի մասին։ Այս առ թիւ մասնաւոր դասախօս մրն ալ հրաւիրած է Մերձաւոր Արեւել-

Հայերէն երգերն ու հայկական պարերը րանակայիններու ամ էնօրեայ Հաւաքոյններուն մեջ պիտի ստեղծեն խանդավառ մ թնոլորա մր:

1945/ ն է, որ կեանքի կոչուեցաւ Հ. 8. Դ. Նոր Սերունդը, Հովանաւորութեամբ Հ. 8. Դայնակցութեան ։ Վերջ էր գտած աչխարհաստուն պատերազմը եւ Հայկական Հարցի կարգադրութեան համար նոր հեռանկարներ կ'ուրուագծուէին քաղաքա... կան Հորիզոնին վրայ։ Յոյսեր կային Միացեալ Հայաստանի մասնակի իրա գործման Համար:

Ֆրանսահայ դաղութին մեջ սերունդ եր փոխուած ։ Ունեինք արդեն հայրենակ ցական, բարեսիրական, մարզական, մըչակութային, քաղաքական եւ այլ կագ մակերպութիւններ: Անհրաժելա էր անոնց կողջին նորահաս սերունդին համար ստեղծել մասնաւոր կազմակերպութիւն մը, նպատակ ունենալով ազդապահպա նումը, որ բոլորիս մտահոգութեան գրլխաւոր առարկան է տարագրութեան առաչին օրերէն սկսեալ:

2.8.7. Նոր Սերունդը ամուր հիմերու fund Aburma, urugmame Surmud pr ծիլեր արձակեց գաւառի մէջ, իր շուրջ համախմբելով հարիւրաւոր երկսեռ հայորդիներ:

Հայկական Հարցը չլուծուեցաւ : Տրրուած խոստումներն ու յոյսերը դարձեալ ի դերեւ ելան ։ Սակայն Նոր Սերունդի գրօչին տակ Համականրուած մեր տղաքն ու աղջիկները մօտէն ծանօթացան մեր արդային - քաղաբական պահանջներուն ։ Տոգորուեցան Հայրենասիրական ջերմ կական ծնունդով : Եւ աջակից ու դործակից դարձան Հայ Դատի հետապնուման աշխատանըներուն:

Մասնաւորարար Մեծ Եղեռնի յիսնամհակին առնել եւ անկէ վերջ կատարուած ձեռնարկներուն բերին իրենց պատրաս տակամ եւ օգտակար աջակցուխիւնը։ Երրեմն նոյնիսկ նախաձեռնարկ եղան այդ ժարդին մէջ, « Հայ Դատի շաբաթ »ներ կազմակերպելով Փարիզ, Լիոն եւ Մար-

Տարիներէ ի վեր լոյս կը տեսնե Նոր

OPARUS PETEBLE

ԿԻՊՐՈՍ ----

Wanyahu. uusurfer 21

ԹՈՒՐՔԵՐԸ ԵՒ ՅՈՅՆԵՐԸ ԺԸՆԵՒԻ ՄԷՋ

Կիրակի օր վախ կար, որ Ժընեւի ժողովը վիժի : Արդարեւ, Թուրջերը կար ծրացուցած էին իրենց գիրջը եւ պա -Հանջներ կը դնեին գորս ԱԹԷնք չէր կրրնար ընդունիլ:

Pripplip shi night un zum hounch Կիպրոս դրկուած աւելի քան տասը հաղար դինուորի մասին եւ չեն ընդունիր որ անոնը միջարդային հակակչոի տակ անցնին : Կիւնէչ անգիջող դիրք կը բռնէ, կրոնակ տուած Էձէվիտի որ Անգարայէն իւղ կը լեցնէ կրակին վրայ եւ Կիպրոսի Թուրջ Համայնքին ինքնավարութեան մասին կը Juoup : Մինչ Յոյները ջանք չէին խնայեր որ խորում չպատահի, ղէտերը կը հաս տատեն թե ընդհակառակն Թուրջերը ամեն ինչ չատ վերեն կ'առնեին : Իրաց այս կացութեան մէջ է որ Խորգ. Միութիւնը իր ներկայունիւնը զդացուց, նաև պարդ ազգարարութեամբ մը, չեչտելով թե ըստ երեւոյթին ժընեւի մեջ կիպրացիներու կարծիջը առնող չկայ, ապա կը յայտներ թե Արտաքին նախարարութեան Միջին Արեւելքի ճիւզին պետը Ժընեւ կը մեկներ, աւելի մօտէն հետեւելու համար կացու -[ժեան : Ասիկա անչույա քիչ մր մտածել կուտար ժողովին երեք գլխաւոր խօսա կիցներուն եւ Երկուչաբթի վաղ առաւօտեան կը յայտնուկը թե համաձայնութիւն մր պատրաստուած է, զոր Յոյները ընդունած են արդեն, մինչ Թուրքերը աւելի ուչ պիտի տային իրենց պատասիսանը։

Կիպրոսի մէջ ալ կացութիւնը փայլուն չէ եւ նոր կառավարութիւնը դժուարութեանց կը բախի ։ Յոյն Կիպրացի գոհերու Թիւր մեծ է եւ ժողովուրդը դինուորական ապատամբութիւնը պատասիսանատու կր նկատէ թրքական յարձակման։

Թեեւ կ'րսուի Թե Թուրքերը դադրե ցուցած են իրենց յառաջիսաղացումը բայց եւ այնպես հաշուկչիոր փոքր չէ եւ բաղմաթիւ պատմական յուչարձաններ քանդուած կամ վնասուած են Թրքական ռումրերէն : Փափոսի մէջ, Ք. Ա. 294ին հիմնուած այս փոքրիկ նաւահանգիստին մէջ գին գրաչալի յուչարձաններ բոլորովին թանդուած են ։ Կիւրենիայի մէջ, Բիւզանդացիներու կառուցած բերդը, զոր Վենետկացիք վերանորոդած էին, վնասուած

Սերունդի պաշտոնաներներ՝ Հայաստան՝ հայերէն եւ ֆրանսերէն լեզուներով, առաջինը հետգհետէ տեղի տալով երկրորդին, սակայն միչա տոկալով:

Փարիզի Հայ Մշակոյթի Sան մեջ Նոր Սերունդն ունի իր սեփական գրասենեակն ne யழாபி **ந**ர:

Ճամ բարին մէջ Հարիւրաւոր Նոր Սերևդականներ մէկ ամիս ոչ միայն ֆիզիքապես պիտի կազգուրուին ու Թարմանան, այլեւ տուն պիտի վերադառնան Հոգեւին աստիճան մր աւելի Հաղորդուած Հայկականութեան հետ։

Ողջո'յն Նոր Սերունդի բանակումին:

ZPU.US - UU.Unhil

5 : Նիկոսիոյ մէջ Քիքքոսի յոյն-օր[ժուռուըս վանքը եւ խաչակիրներու չինած Ս. Ցով-Հաննէս արբայարանը նաեւ վնասուած են ։

ԱՄԲԱՍՏԱՆԵԱԼ ՆԻՔՍԸՆ US&P,

GPF ZULPUMESAKPEUL LUBUAUL UL AP PUUSUFUE UL E, ጉሀ.Տኮ Կር Քሀ.ՇՈՒኮ ...

Նախագահ Նիքսըն ամբաստանուհցաւ « արդարութեան արդելը » Հանդիսացած րլլալուն համար ։ Արդարեւ , Ներկայա ցուցչական Ժողովի արդարադատութեան յանձնախում բը չաբաթավերջին ձայներու լայն մեծամասնութեամբ այս որոչումը տուաւ ։ 27 երեսփոխաններ ի նպաստ ամրաստանութեան ջուէարկեցին, իսկ 11 4ոգի դէմ ։ Ուաթըրկէյթի գայթակղու թեան առընչութեամբ կատարուած այս ամրաստանութիւնը անակնկալ մը չէր, թանի որ դէտեր կը նախատեսէին։ Անա կնկալը դատապարտողներու ձայներու րարձր Թիւն է։ Այսպես , Հանրապետա կաններէն 17 հոգի Նիքսրնի դէմ բուէարկած են, ինչպես նաեւ երեք Դեմոկրատ ներ Հարաւային նահանդներէն։ Նիջորն կը յուսար, որ իր կուսակցութեան (Հանրապետական) անդամները չէին միանար Դեմոկրատներուն, մինչդեռ, ինչ պես կր տեսնուի, 17 հոգի «դաւաճանած» է իրեն : Կր յուսար նաեւ, որ հարաւի Դեմոկրատները, նոյնպես, ի նպաստ իրեն կը բուէարկեն ։

Քուէարկութեան այս արդիւնքեն ետք այլեւս կասկած չի վերցներ, ԹԷ Ներկայացուցչական Ժողովի Արդարադատու թեան յանձնախումբը պիտի ամբաստանե երկրորդ կետի մր մեջ եւս, այն է՝ «իր իշխանութիւնը չարաչահած ըլլալ»:

Այլեւս սկսած է Նիքսընի դատավարու-Թիւնը: Այսպես, յանձնախում բեն ետը այս անդամ Ներկայացուցչական Ժողովն է, որ լիակատար նիստի մը ընթացջին ըննութեան պիտի առնէ հարցը ։ Պարզ մեծամասնութիւն մը կը բաւէ, որպեսգի Ներկայացուցչական Ժողովը ամբաստա նութեան տակ առնէ նախագահը։ Երրորդ փուլը Ծերակոյաին շրջագիծին մեջ տեղի պիտի ունենայ ։ Եթե Ներկայացուցչական Ժողովը, ինչպես հաւանական կը նկատուի, ամ բաստանել նախագահը, հարցին ըննութիւնը այս անդամ կը յանձնուի Ծերակոյտին, որ Գերագոյն Ատեանի դերը կը ստանձնել։ Անչուշա, ինչպես դիտել կուտան դէտեր, Նիջսընի դատավարութերւնը կրնայ երկար տեւել: Մ.յս «տեւեյր» մեծ դեր կրնայ խաղալ տրուած ըլլայով որ աչնան ընտրութիւններ կան եւ Ծերակոյաի անդամներ կը փոխուին։ Մ.յս ընտրութիւններն իսկ վճռական գեր պիտի խաղան եւ յայտնեն նաեւ ժողո վուրդին կարծիջը։ Նիջորնե առաջ, Ամերիկա նում մէկ նախընթաց եղած ։ 1868ին նախագահ Անարիու Ճոնսըն դատի քաչուած է (առանց խորհրդարանի արտօնութեան նախարար մր ճամրու դրած րլլալուն համար) բայց մէկ ձայնի առաւելու-[ժեամբ աղատ արձակուած է, 92 օրուան դատավարութենկ մր ետը։ Նիջորն ալ կրնայ փրկուիլ մետասաներորդ ժամուն, նայն իրչ ոն ան ննքան աներող դույր վանին չի կրնար վայելել։ Եւ ըսել Թէ մինչեւ դատավարութիւնը, նման «ամբաստան ուած» նախագահ մը կոչուած է վարելու ոչ միայն իր երկրին, այլեւ աշխարհի Տակատագիրը...

Fulih un snyny

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԲԱՆՏԵՐՈՒ ապատամրա կան շարժումները համահարակի բնոյթ առին չաբաթավերջին եւ Ֆլեօրի, Սանթե,

oruptrotrak tor state

LA FEDERATION NATIONALE DE LA PRESSE FRANÇAISE COMMUNIQUE

A partir du ler AOUT, l'ensemble des quotidiens français de grande diffusion portera le prix de vente à 1 franc, s'inscrivant ainsi dans la moyenne des prix des quotidiens européens.

Ils expriment à leurs lecteurs leurs regrets de n'avoir pas pu reculer plus longtemps cette décision.

En effet, aux conditions économiques que connaît la Presse, sont venues s'ajouter, les unes après les autres, des difficultés qui ont commandé cette mesure: hausse du prix de l'énergie et des matières premières, augmentation nouvelle de 26,61 % à partir du ler Juillet du prix du papier qui s'est accru ainsi de 70 % depuis le 1er Janvier, élévation des charges salariales, etc...

Nous ne doutons pas que chacun comprendra que l'ajustement annoncé aujourd'hui est indispensable à la survie d'une Presse libre qui s'efforcera chaque jour d'apporter à ses lecteurs les informations et les services de plus en plus complets qu'ils sont en droit d'attendre de leur quotidien.

Վերոյիչեալ ղեկոյցին վրայ, բան մր չունինը աւելցնելիը։ Քանի մը չաբախ առաջ, արդէն յայանած էինը մեր բաժանորդներուն Թէ հակառակ մեր կամջին անկարելիութեան մէջ ենք անփոփոխ պահելու «Ցառաջ»ի գիները։ Երբ տեղական մամուլը ահաղանգ կը հնչեցնե, այլեւս ի°նչ կարելի է ըսել հայ մամուլին, եւ մանաւանը Հայերէն օրաթերթին մասին, որ գրկուած հասութարեր ազդերէ, կը «munifich be begad», he mig «pege», ուրիչ բան չէ եթե ոչ իր հաւատարին բագարանուն:

Ֆրանսերէն օրա թերթերու բաժնեզին ները, նչանակուած սենտիքային կողմէ կը հասնին 230 ֆր. (տարեկան) եւ 123 ֆր. (վեցամսեայ) ։ «Ցառաջ»ի բաժնեգինն է, Օգոստոս մեկեն սկսեալ, ինչպես յայտարարած էինը Յունիս 29ին.-

BOULUU. Տարեկան 170 ֆր. Lagurdukur 90 Pp.

U.PSU.UU.ZUU.L Տարեկան 200 \$.. Legudulan, 110 \$p.

Շնորհակայութիւն մեր այն բոլոր բաժանորդներուն որոնք իրենց կանոնաւոր և կանիրի վճարումներով Թոյլ տուած են որ այս Թերթը տոկայ, գրեթե կես դարե

111.020hpht «8U.II-U.2»1

Ֆույն, Թուլուդ, Լավալ, Թալoաիկո (ուր մէկ մեռեալ ալ կայ), Ռենն, Ամիկն եւ Կիրակի գիչեր՝ ՓոնԹուադ բանտարկեալները կրակի տուած են աշխատանոցներ, մինչ ոմանը պահանջներու նամակներ կը յանձնեին բանտերու տնօրենութեանց: Ստեղծուած կացութիւնը սակայն ամեն րան կը դժուարացնէ եւ բանտերու պաչաօրբուներուն առանագ է կրչանո տարր զինքը ներկայացնող սենտիքաները։ Անձնակազմեր կան ինչպես ՍանԹեի բանաը, որ արամադիր են գործը ձղել երթալու:

ԱՐՁԱԿՈՒՐԴԸ ՈՒՆԱԿՈՒԹԵԱՆ ԴԷՄ

ԱՀաւասիկ արձակուրդներու երջանիկ չրջանը իր յատուկ օդով, լուսաւոր երկինքով, փայլուն արեւով, երկչոտ ամակերով, դաչտերու բոյրով, արտերու ցորենով, ծառերու պաուղներով... գունադեղ Հորիզոններ, կանաչ անտառներ, Հողառանց կրադիւսի, լեռնային ծաղիկներ...
ու նաեւ ջուր, ակ, առու, ջրվէժ, լիձ, ծով...

Այս ամ բողջը ընուժիւնն է։ Այս ամ բողջը արձակուրդ է։

Աղատութեան, Հանդիստի, լքումի դդացում մը, ոստոստելու, ցատկոտելու, պարելու, թափառաչըչելու տենչ մը, աթեւին ձառադայթներուն յանձնուելու պահանչ մը, հեռու, չատ հեռու քաղաքներու նախայարձակումներէն, տաղտուկ ներէն:

Մ, յս ամ բողջը օգափոխունիւն է : Մ, յս ամ բողջը վայրափոխունիւն է :

Արձակուրդները պէտք է նոր որակ տան կեանքին, ծովանալու, կարդուրուելու առօրեայ կչռոյնը փչրելու կարելիու – նիւնը։

Աներաժեչտ է փչրել սովորական կըչռոյթները, թէ ոչ ունակութիւնը կը տիրապետէ իր բոլոր պահանջներով որոնջ կրնան մինչեւ ապուչացում տանիլ։

Ունակութիւն կը նշանակել ամեն օր, նոյն ժամերուն, նոյն չարժուձեւերը կատարել, միչա նոյն կարգով ունենալ նոյն մ տածումներու տողանցջը, դգալ հոյն հակարդեցութիւնները, նոյն զգացումներր օրն ի բուն ։ Ընկդմիլ հանրակառ բերու մեջ՝ միչտ նոյն պահերուն, դգալ նոյն ճնչումը, մ խնոլորտի նոյն ծանրու խիւնը, նոյն ենթարկումը։ Վերջապես, միչա չույն ուղիներով բարձրանալ ընակարան ։ Բնակարան, որ մեջենացած քաղաքնե րու մեջ կը ծառայե միայն որպես ննջասենեակ: Հոն, ուժասպառ, մաքով ծանրացած , լբուիլ հեռատեսիլի , Մորփէոսի [ժեւերուն մէջ չարունակելով պարտադրըուած կեանքը։ Ու յաջորդ օրը վերսկսիլ նոյն միօրինակ երթուդարձր:

Մեծ ջաղաջներու այս սպառիչ եւ խելադար կեանջը անդդալաբար կ՝առաջնորդէ դէպի ունակութիւն։ Ունակութիւնը
կ՝այլափոխէ մարդը որ կը դառնայ ինջնաշխատ դործիջ։ Ի վերջոյ՝ կեանջի այս
հղանակը վերածուելով սովորութեան,
անՀատականութեան անէացումը կր թուի

U.uugn° jy:

Արձակուրդի մեկնումները կ՚ըլլան նոյն օրերուն, դէպի նոյն ուղղութիւնները, Մարդիկ գիրար կը վերագանեն կառջերու խՏողումներու մէջ եւ ապա Տամբու վերջաւորութեան ծովափի մը վրայ, դիրար կը կոիկրաեն ջանի մը մեթը աւաղի վը-

ԱՌԱԿԱԳԻՐԻՆ ՆՈՐ ՀԱՒԱՔԱԾՈՆ

Մկրտիչ Կորիւնի նոր Հաւաքածոն՝ «Առակներ» խորագիրով, որ կ'աժփոփէ վերջին տարիներու իր դրած առակները,
ցոյց կուտայ, Թէ բեղնաւոր են հեղինակին որոնումները այս սեռին մէջ եւ արժէքաւոր են հիւսուածները։ Առակներուն
մէջ հմտօրէն հիւսուած են սեռին յատուկ
երկու բնորոչ դիծերը՝ խարազանող պատմուԹիւնը եւ խրատ տուող վերջաբանը։
Ասիկա յատկապէս ցայտուն կ'երեւի հանրային հարցեր չօչափող առակներուն մէջ։
Կորիւն կը քննադատէ մեր երկրին յա –
ռաջընթացը խանդարու մեր երկրին յա –
ռաջողի սրամիտ եղրակացութիւններու
յանդիլ։

Խրախուսելին այն է, որ հեղինակը ոչ Թէ արձանագրած է երեւոյԹները կամ դոհացած է խրատական վերջարանով,

րայ, ընելով միչտ նոյն չարժուձեւերը, նոյն ժամերուն։ Կը վերադանեն քաղաքներու խմբակետց կեանքը։ Կ'երթան Հոն՝ ուր ուրիչներ կը դիղուին, կը ցցուին, ուր կը կառուցուին երկու ամառան Համար՝ նոր քաղաքներ։

Ուստի եթե մեծ քաղաքներու ունակութիւնը կը նպաստե ապուչացման, սա-

կայն չունին մենաչնորհը:

Ամենուրեք ահաւոր ունակութիւնը կը ձգտի հաստատուիլ։ Կը նուաստացնե, կ'աստիճանագրկե կեանքի որակը, կ'առեւանդե կեանքի թարմութիւնը, բոյրը, երեւակայութիւնը, քմահաճոյքը, սար – սուռը։ Ունակութիւնը կը դարձնե կեանքը անհամ , տափակ։ Վաղահասօրեն կը ծերացնե առանց վերանորոգման , երիտասարդացման յոյսին։ Ունակութիւնը կը սանձէ , կը դսպե անհրաժեչտ նորութիւնենիու յարմարացման եւ պատչաձեցման կամջը։

Արդ, արձակուրդները պէտը է դառնան մարդու կեանըին մէջ մենաչնորհեալ պահեր, պահեր որոնը փչրեն եւ սովորութիւն եւ մանաւանդ ունակութիւն:

Հարկ է լաւագոյնա օգտագործել դանոնք աղատելու համար ամ էնօրեայ ձրնչումներէ, նետելով ծերունիի զգեստը, իրադործելու համար իր անձնական փոփոխումը, վերադանելու համար իր անհատականութիւնը այն բոլոր դանձերով որոնք յաձախ կը մնան դունատ:

Հարկ է նոր հաղորդակցութիւնները, չփումները, արկածախնդրութիւնը, դիւար, խորհրդածութիւնը, ընթերցումը, այսինչն ամէն ինչ սատարեն այս անհրաժեչտ վերակենդանացման, երեւան բերելով, ծաղկեցնելով կեանչի որակը։

4U.PO BALULABUR

այլ Հանրային չարիջին դէմ կոչ ուղղևլով : «Մեղուների դատաստանը՝ առակին բարոյախօսութիւնը ճիչդ այդ մասին է «Վատ վերադասից կը փրկուի դործը, թէ ոտջի կանգնի ողջ մեղուանոցը» :

Առհասարակ անարժան, անձեռնհաս, մեծամիտ պաչտօնեաները, անտազանդ դրադետները եւ արուեստադետները քըն-նադատութեան եւ ծագրի իրենց բաժինը ունին առակներուն մէջ։ Ահա անոր պատասխանը կոչումներով դարդարուած եւ անոնցմով յոխորտացող դերասանին «Դափնեկրութեան չատերը հասան, իսկ դու չանք թափիր՝ դառնալ դերասան»։ Նոյնքան ծաղրի արժանի է ինքդինք դասականներու կարդին դասող անվաստակ դրողն եւ առանց աչխատելու դիտական աստիհանի հասած «դիտնականը»։

Փիլիսոփային ասացին մի օր.
— Ձեր ուսանողը դարձել է դոկտոր։
Փիլիսոփան թէ.— Ես չեմ զարմանում,
Իմ առարկայից, նա դեռ էն գլխից,
Գլուխ չէր հանում։

Հաւաջածոյին մէջ րաւական մեծ տեղ կը դրաւէ րարոյական հարցերու ջննարկումը։ Բազմազան ու րազմանիւթ են առակագիրին դիտարկումները. կաչառակերութիւնը, ադահութիւնը, հարստու –
թիւն դիղելու կիրջը։ Կը ծաղրէ ծուլութիւնը, ձրիակերութիւնը, դրպարտու –
թիւնը, պարծենկոտութիւնը, դինեմոլութիւնը, ձեւամոլութիւնը։

Միւս խումբին մէջ կը մանեն ընտանե կան – կենցաղային Թեմաներ չօչափող առակները։ Ասոնց Թիւը չատ է։ Երգիծական գրիչը մատնացոյց կ՚ընէ կամակոր, պՃնամոլ, չարունակ կռիւի տոիթ փըն-

առող մարդիկը:

Ընդհանրապես, առակին «հերոսներ»ու ոլորար հիմնականին մէջ կենդանական աշխարհն է : Մ. Կորիւն յանախ կր գիմ է այդ ընագաւառին : Բայց ասով չի սահմանափակուիր։ Ներկայ ժողովածուին առակներուն մեծ մասին հերոսները մարդիկ են : Առակը իր դերը կը կատարկ նաեւ առանց կենդանական աշխարհէ քաղ ուած այլարանական ատաղձին։ Պէտը է ընդդծել նաեւ, որ այլարանականը առաւելագոյն չափով նուադեցուցած է: Առակադիրը կուտայ կեանքին կենդանի պատկերները, ի հարկէ, այն չափով որ Թոյլ կուտան սեռին շրջանակները: Ասոր չնոր-4/1 U. Կորիւնի առակները առաւել դիւրուքժեսոքը կր հասկցուին:

Այնուամենայնիւ, այս Հաւաքածոն հիմնական ԹերուԹիւն մը ունի։ Առակը այնական ԹերուԹիւն մը ունի։ Առակը այլարանական սեռ է եւ, եԹէ կենդանական
աչիատի ունենալ երկու բան առաջին՝
կենդանական աչիատրհի փաստերը առա կին մէջ կայուն իմաստներ ունին եւ այդ
իմաստներով կ՚օդապործուին։ Երկրորդ՝
այդ կայուն իմաստներու եւ առակի բովանդակուԹեան միջեւ պէտք է նմանուԹիւն մը ստեղծուի՝ ուղղակի կամ հեռաւոր։ Կարդ մը առակներու մէջ պատկե-

LUBUUSUL

ՆՈՐ ԹՌՉՆԱԲՈՒԾԱՐԱՆ

Երեւանի արուարձանին մեջ նոր երչ հարուծարան մը բացուած է։ Վանդակներու մեջ արտի պահուին 22.000 հաւհը։ Մեջենացման չնորհիւ մասնաղերները կրնականերն զգալի կերպով աւեյցնել երունապահներու աշխատանջին արտաղ-րողականունիւնը։

Հայաստանի մէջ ներկայիս 12 Թոչնաբուծարաններ կան, որոնց Թիւբ, մինչեւ 1975 պիտի հասնի 17ի։ Ասոնք պիտի կաոււցուին Երեւանի, Լենինականի, կիրովականի եւ այլ վայրերու մէջ։ Մինչեւ 1975 Հաւի միսի արտադրութիւնը պիտի աւելնայ 3,5, իսկ հաւկիթինը՝ երեջ անդամ։

4U.PARZPUBPAR UPSART

Երեւանի կարի գործատան բանուորու-Հի Ջուլիետա Մկրտչեան առաջին Հանդիսացած է երիտասարդ կարուհիներու համամ իութենական առաջին մրցումին կնո-Հական Հագուստի մը թեւերը երկարելու մրցումին ժամանակ 105,45 կէտ ապահոված է :

^

ህበቦ ዓትቦዳቴቦ

Երդիչ Պաւել Լիսիցեան ծնած է Հիա. Կովկասի Օրջոնիկիձէ քաղաքը։ 1937-1940ին Երեւանի օփերայի սիրուած երդիչներէն եղած է։ 1940էն ետք Մոսկուա դացած եւ տեղւոյն Մեծ Թատրոնի անժնակաղմին մաս կաղմած է։ Պաւել Լիսիցեանի կեսնքին, անոր մարմնացուցած տիսլարներուն եւ մանկավարժական դոր-

րին եւ դաղափարին, այլաբանական մասին եւ եղրակացութեան միջեւ ոչ մկկ հեռաւոր նմանութիւն կայ։ Պարձենկատութիւնը ծաղրելու համար Մ. Կորին պատկերներու կը վերածկ ծառի բունին բուսած սունկը, ջերեփուկը, մժղուկը, սադին փետուրները, այլ առիթով մը այժը կը դարձնկ նասավար, բուն՝ տեսարան եւայլն, այսինըն՝ երբեմն պատահական, ոչ յատկանչական յատկութիւններ կը վերադրկ կենդանիներուն եւ առարկաներուն։

Մուսակապիրը, հրդեն՝ ալ չափազանց փութը, աննչյան հրեւոյթենի կը նկարագրէ՝ աննչյան բովանդակութեամբ։ Հոս արդեն, ընականարար, կը տուժէ արուհայը։

Բարերախտարար այս կարգի առակներու Թիւր չատ ջիչ է, եւ Մ. Կորիւնի նոր Հաւաջանաց ... ջայլ է ահոր ստեղծագործական ճամրուն վրայ։

Մ. ՍՈՂՈՄՈՆԵԱՆ

ՀԻՆ ՕՐԵՐ

ՁԱՐԴԱՐԵԱՆԻ

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Հարդարեան չուն նկարադրելու մասնաւոր ընդունակութիւն մը ունի և տեսէջ իր միւս մեծ , հերոսական , աչտարակա – բերձ խրոխտութեամբ սոնջացող չունը , Գամբռը . ջիչ անգամ ինծի տրուած է կարդալ դրուածջ մը որուն լեզուն այնջան պատչաձ բարձրութեան մը վրայ դանուի որջան նիւթը կը պահանջէ :

Լեռնաբնակ ամեհի դամ բռը, դիւցադնական կեանքի մը բոլորումեն յետոյ, ծերացած, լեռնեն կ՛իջնե քաղաք, կեանքին
մնացեալ մասն անցընելու. եւ ահա քագաքներուն եւ դեռ կոյր լակոաներուն երամակը ոտքի կ՛ելլե, կը հաջէ, կը կաղկանձէ, կը փրփրի ինկած հսկային չուրջը,
որ հպարտօրեն եւ անտարբեր կ՚անցնի

Այդ Հոյակապ գամբոր չա°նձնաւորեր մարդկային վեհանձն ու վեհոգի անցեալ մեծութիւնը, որուն չուրջ ամբոխը կը տարածէ իր գձձութիւնները, իր ստորին նախանձները, իր ատելավառ վրէժիսըն – գրութիւնները, իր չարուածներուն են– թիւնը իր ջուցէ իր չահերուն ակնկառոյց։ Գամրոր՝ «Ցայգալոյս»ին ամէնէն դեղե– ցիկ էջերէն մէկն է։

Ձարդարեանի լեզուն, բոլոր դաւառացի գրողներուն մէջ, ամէնեն մաջուրը, ամէներ Հորը եւ ամերեր ներդաչնակն է։ Այս մասին, Թլկատինցին վար կը մնայ իրմ է, իր լեզուական խրթնութեամբն ու անհաւասարութեամբը։ Կր տիրանայ Հարուստ երանզապնակի մը, ուրկէ բոլոր դոյները, դիւրին ընտրութեամբ մր, կ'առնէ նկարելու համար բազմերանդ բնութերնը հրչգրիտ գոյներով ։ Առատարուխ եւ կչտա ցնող արտայայտուներւն մր ունի : Հակառակ ասոր , չես կրնար բառ մր պակսեցնել իր նախադասու ժենկն, որ պիտի կադար, պիտի գունատեր ։ Չուտ դաւառական բաпեры եւ ձեւերու գործածութեան df9 շուայլ եւ անփոյթ չէ. իրը՝ ամ էնեն աւելի սերտ աղերս ունի բուն պոլսական աշխարհարարին հետ, որմէ կը տարրերի մերի նախադասութեան կազմութեամբ, մերթ բառերու ձեւաւորումովը: Պորսականին եւ դաւառականին այս հաճելի ու դաչնակաւոր բարեխառնութիւնը իր դործին հրապոյրներէն մէկը կը կազմէ:

Ինծի համար, Ձարդարեան մեր ժամանակակից գրականութեան վարպետներէն մեկն է : Իմ Հաճոյքներես մեկն է արդեն իր արձակը, հիմա աւելի կոկուած, դրաուած, կանոնաւորուած, դոր կր կարդամ ամ էն օր, եւ որ Հակառակ լրադրական Հեւասպառ աշխատանքի մր արդիւնքն ըլլալուն, բարձրօրէն գրական է, դեղեցիկ է, պատկերալից է եւ խրոխա։ Իր դէմ քը, իրրեւ գրական մարդ եւ իրրեւ դործիչ, ամ էնեն Համակրելիներէն մեկն է որոնց կր Հանդիպինը մեր ազգային վերջին ևրեսնաժեայ կեանքին մէջ։ Նախանձի եւ մախանքի ալիքին տակ, որ ընդհանրա այես կը գոյանայ բարձր անհատականու-[ժետնց չուրջը, ան կը կենայ աննկուն եւ աւելի խրոխա, ձիչդ այն խրոխաութեամրր որով մեզ կը ներկայացնե իր Հոյա կապ դամբոր:

Ո՞վ կը նայի քոխոժներուն վայնասունին եւ անոնց ցոյց տուած կոտրտած ժանիքներուն։ Եւ արդէն մեր ցեղին ալ այս չէ՞ եղած ընժացքը դարերու ընդմէջէն։ Թորդոմեան դարմը կը քայէ, անսասան, դժոխային խառնաչփոժուժեան մր մէջ, խուժաններու գազանային ժխորին եւ խածատիչ դրոհներուն մէջ։ Կը քայենք, սակայն, մինչ ահա սա րոպէիս իսկ մեր երակներուն մէջ մնացած արեան մաս – նիկները, քաչել հանել կ'ուղեն, մինչ կարծես վախճանական մռայլ ու մահահոտ մչուչը կը պատէ չուրջերնիս, եւ երբ
վերջնականապէս սպաննել կ'ուղեն այս
ցեղը, ահա գրականութիւն կ'ընկ ան,
դեղարուեստի վրայ կը հառէ, իր աղ
նուացմանն ու բարձրացմանը վրայ կը
մտածէ։ Գլո°ւիս կ'ելլուի ասանկ ցեղի մը
հետ։

Ու ասիկա Ցայդալոյոն է, դերարդյան ու վերջինը։ Ձարդարեան այսպես տիտգոսած է իր դրական դործը վասնդի խորհրդանչական է ան խաւարին մէջ լոր մըն էր ան , որուն դողղոքուն ու դիպուտծական ցոլջերը կ'իյնային ցեղին արիւնստ իրանին վրայ ,անոր ուրուային նիհարութիւնը քստմնելիօրէն երեւան րերեալ : Ցայդալոյսն է դեռ , ուր կը խաղ ցնենք մեր այլակերպ ըայց ողջ իրանը։ Բայց ո°վ ըստւ թէ արչալոյսը պիտի չդայ , պիտի չցաթե մեր վրայ ։ Ցայդա -

լոյոր իր վախանանն ունի, բայց Արչալոյոր

յաւերժական է։ Եւ թերեւս հեռու չ այն

օրը ուր Ձարդարեան մեզ պիտի բերէ իլ

ատղանդին մէկ նոր չողը, այս անդան

Արջալոյս տիտղոսուած, վերջնական խոր-

գրդանչանը մեր դժրախա ճակատագրին:

ԵՐՈՒԱՆԴ ՍԻՄԱՔԷՇԽԱՆԼԵԱՆ

(Tup .- 9)

20376r

Unulig phyrlyneth

կրբնողլը. _ Հակառակ իր հայն ունեցած քառասունեւ հինդ երկար տարի ներուն, Հակառակ կետնւթի եւ իր անդամներուն ունեցած տարիքի ծանրունեան, գաղունահայ կանացի կապոյա Խաչի կազմակերպու Թիւնը, ուր որ բուռ մր Հայունիւն կայ, հոն բոյն դրած, կր չարուրակե իր ազգօգուտ գործունեու ժիւնը՝ առանց ընկրկումի ու յունունեան: կ'աչhump dhem uhund ne surmmend, hu աղգին ու հայրենի քին ծառայելու աննկուն

Ահա խստուն ու յուսադրիչ պատկեր ներ, կրընտալի կապոյա Խաչի կետև բէն, որ երկու յաջորդական ձեռնարկներէ ետը, փակեց այս տարուան զարոցական տարե-

விராரம்:

Buchhu 30 hu տեղի ունեցան դպրոցի աչակերտունեան տարեվերջի բննուներն ները, ծնողջներու ներկայութեան ։ Իրենց դաւակներուն հայեցի դաստիարակութեան րծախնդիր ծնողջներ, որոնք յուղումով ու համրերու թեամր ամրողջ չորս ժամ հետեւեցան աղոց ըննու թեան : Մնոնը տեսան, Թէ ինչպես իրենց զաւակները ջանը էին թափած եւ լաւ աշխատած իրենց երիտասարդ ուսուցչուհիին՝ Օր. Հ. Սապունձեանի հետ եւ ըրած կարեւոր յա-மயிரு நமி மடிசி நடிம் :

Գիտակից եւ սրացաւ ծնողջներ, որոնջ

ծունկութեան մասին գիրք մը լոյս ընծայած է Մարկ Պետրոսեան ։

«ԻՐԻԿՈՒՍՆ ՁՍՅՆԵՐ»

«Հայաստան» հրատարակչականը «Իրիկուան ձայներ» խորագիրով լոյս ըն ծայած է արեւմաահայ քնարերդակ Միսաբ Մեծարենցի ժողովածուն ։ Գիրքին մեջ տեղ գտած են Մեծարենցի լաւաղոյն րանաստեղծութիւնները՝ « Միրերգ », « Մեղուները », « Արեւին », « Ջուրէն quepafilis, «Quinces, «Cumste, pulmifi », « Retinami », « Apmenn Դուրեան », եւայլն:

«ZUSEUSPI»

«Հայաստան» հրատարակչութիւնը լոյս ընծայած է Գեղամ Սարեանի «Հատրն աիր»ը, ուր ամփոփուած են Սարեանի բանաստեղծութիւններն ու պարադները: Հատորը ունի հետեւեալ բաժինները. --«Մտերին էջեր», «Հայրենաչունը», «Խոսք րարի վերադարձի», «Բաժակ եդրայրու-₽եши», «Рршир», «Фшп.рр быйшишрс», «Գիրը սիրոյ եւ հերոսու (ժեան» :

ի மக்ப மயராடயல் யுழியமாயிழிப் எட கிகாழ ձգուած արդիւնքին, գնահատանքի ու երախտագիտական զգացումներով Հա մակուած, իրենց դուսակութիւնը կը յայտնեն կանացի այն կազմակերպու թեան, որ 1928էն ի վեր, առանց ընկըրկումի, մեծ դուողութիւններու դնով, Jயடிவுயல் த் யுப புயுளாடுக்க வீடுடு, Sul դպրոցին դոները միչա բաց պահել : Իրարու ետեւէ հասնող սերունդները՝ հա՛յ հոդիով, հա՛յ չունչով դասարարակելու աղնիւ նպատակով : Եւ արդէն յամառօրէն, առանց ընկրկումի տարուած այդ աշխատանքին կը պարտինք, որ այսօր կրընոպլի դաղուներ մեջ, ուրիչ չատ մը չրջաններէ աւելի, Հայերէն գրել ու կարդալ դիացող, որոչ տարիքի հասած երիտա սարդու թիւն մր կայ:

Amminia parte վանքունիւրն, անանը մայրական զուրգուրանքի նչան, քննու -Թիւն աուող աղոց համար պատրաստած էր անուչեղենի ծրարներ:

Burlen 1/2 ի բանասա հանանի, աբնի ունեցաւ Կապոյտ Խաչի տարեկան դաչտահանդեսը։ Օգը գով էր եւ արեւը վախկոտ, եւ սակայն եկած, ներկայ էր գիտակից, հայ կնոջ տարած աղդանուկը գործը գնահատել գիտցող, ընտիր բաղ --பீளட்டுடும் மீழ், வு யமீடிவரி வுழ், மயரகிறயխոսկն հնչող հայ երգերու ելեւկչներու մեղմ օրօրով , հայկական օր մր ապրեցաւ ։

Հանդեսին պաշտօնական մասին, իրա րու քով եկած, չրջանակ կարմած բաղմութիւնը՝ խանգավառ էր եւ ուչադիր: Երկու խոսքով Հանդեսին բացումը կատարող ընկերուհին կը խօսի յուղումով ու հաւատքով ։ Վեր առնելով մեր արդային նկարագիրը յատկանչող բարեմաս նութիւնները։ Հայ ապրելու, Հայ մնալու համար, մեր ժողովուրդին տարած դարերու պայքարը։ Հայ կնոջ առանց վրհատումի, սիրով ու նուիրումով տարած հանրային գործը:

Գեղարուեստական բաժինը կը սկսի դպրոցի ամենեն փոքրիկներով (մեծերը մեկնած են արդէն արձակուրդի) ։ Անոնց կը յաջորդեն նախկին սանուհիներեն Տիկիններ Թ. Մանուկեան եւ Այիս Մարտիրոսեան, որոնք եղած են երկար տարիներ, մեր բեմերու կարող ուժերը։ Ներկաներու ցանկութեան գոհացում տալու համար կ'երգեն մեկե աւելի խանդավառ

երդեր:

Օրուան խոսնակ 9. Լիւլենեան, ինչպես சிழா, யுய விடியரி ம்ப, தயா வேகிழி կերպով կր տանի իր խօսնակի դերը: Հայ սրաերուն խօսող երդերով, իրենց սիրայօժար մասնակցութիւնը կը բերեն, Shկիններ Չատիկեան, Ա. Յակորեան, Օր. U. Սապունձեան, ՍիրբԷձեան չնորհայի թոյրերը։ Կարտասանե Օր. Սեդա Սիսլեան : Հանոյքով ունկնդրուեցան երիտшишրդ Ф. Բшրшравшир ипсицив 4шյերեն երդերը։ Պր. Ռ. Քիւրբեայն իր դուարձայի երդերով ստեղծեց ծափ

ծիծաղի մ թնոլորա մր, որ չարունակուհցաւ երիտասարդներու կողմ է եղած խըմրական աշխույժ պարերով:

Հայու հոգեկան ապրումներով խան դավառ այս պահուն է, որ կապոյա խաչի տարած ազգապահպանման գործը ջերմօրէն գնահատող հայրենասէր երիտասարդի մը ըրած երկու հարիւր ֆրանքի նուէրին կը յաջորդէին ներկաներու կողմե եղած սրտաբուխ նուէրներ (ցանկը տռանձին) ։ Ունինք բարի ու աղնիւ, իր որտին ասող աղզօգուտ գործի մր համար, իր րարոյական ու նիւթական օժանդակու թիւնը սակարկել չդիացող ժողովուրդ մը... Հաղիւ բանի մը վայրկեան, եւ արդեն ապահովուած է դպրոցին տարեկան ծախջին կարեւոր մէկ մասը:

ձոր է պիւֆեն, պատրաստուած երէց ընկերու հիներու կողմ է, որոնք ձեռնարկի յաջողու Թեան համար գիչեր են լուսցուցած : Հանդեսին օրը՝ աշխատանոցները, երիտասարդ ընկերուհիներն են իրենց ամուսիններով։ Երիտասարդ դոյդերու խանդավառ խումբ մր, որ կապոյա Խաչի կողջին, իրենց տարած աշխատանքով կր նպաստեն մեր ձեռնարկներու յաջո ղութեան։ Եթե կր մատնանչենը այս պարադան, որովհետեւ ունինք այն հասատա համոզումը, որ հանրային յակող եւ шрурсишевы пиро быле ур булей, Сшմադիր ուժերու Հաւաքական աշխատանթով միայն: Միալ է եւ անարդար, գործին յաքողութիւնը վերադրել անհատ -

U.ju hully, huptil to puty dutingly րացօխեայ հանդեսը վերջ կը դանե ուշ ատեն միայն : Մեկնումի ժամուն ներկաներու կողմ է ըսուած գնահատանքի խօսջերը, ձեռնարկին դաած նիւթական ու րարոյական յաջողութիւնը, մոռցնել կուտան մեր ընկերուհիներուն, իրենց օրերու յոգնութիւնը։ Եւ անոնը ընութեան այդ դեղեցիկ վայրը, կը ձգեն ուրախ upmny be quantimy sugfind:

U.PTULINBU UPULLUT

aursault

Ուսուցիչը չարագրութեան նիւթ կուտայ հետեւեալը. - «Փոքրիկ պատմուած ք մը հիւսել, օգտագործելով չարթուան հանսև օնբևու արուրդբևև»:

Մ.չակերտ մր գրեց հետևւեայր. «Կիրակի օր հայրս որսորդութեան մեկնե ցաւ : Ան այնքան մեծ նապաստակ մր բերաւ, որ մենք գայն կերանք Երկուչաբներ, Երեջչարնի, Չորեջչարնի, Հինդչարնի, Перрыя орр ве ува Стрыя ористы ш

— Իսկ որո°ւ Համար նախատեսուած են հաւաքուած այս գրամները, հարցուց տարեց Հաւատացեալ մը եկեղեցիին մէջ,

ՆՈՐ-ՋՈՒՂԱՑԻ **ՀԱՑ ԳԱՂՈՒԹԸ**

ԽՄԲ ._ «Ազդակ»ի թղթակիցը՝ Հրազդան, Պէյրութի մէջ տեսակցած է Իրանա-Հնդկաստանի Թեմի առաջնորդ Մեսրոպ Վրդ . Աշնեանի հետ ։ Առաջնորդը շահեկան տեղեկութիւններ տուած է Իրանա-Հնդկաստանի Թեմի մասին։ Ստորեւ գրլխաւոր կէտերը.

Նոր Ջուայի U. Ամենափրկիչ վանջը ունի իր Մայր Տաձարը, Թանդարան մր, որ 1971ին ունեցած է իր նոր չէնքը, Մատենադարանը, տպարանը եւ առաջնոր դարանը, ուր կեդրոնացած են ազգային մարմ ինները:

Նոր Ջուղայ ունի 12 եկեղեցի, կուսանոց մը, դիչերօնիկ որբանոց մր, «Պoգոսիանեան» Հիւանգանոցը եւ Հայ կա նանց Գնունեան Միունեան ծերանոցը։

Ազգային դպրոցներու մէջ - Նախա կրթարան, Միջնակարգ եւ Երկրորդա կան - կ'ուսանին երկու սեռէ 1400 աչակերտներ ։

Սպահանի համալսարանին մեջ Հայոց լեզուի եւ գրականութեան բաժին մր Հաստատուած է, ուր կ'ուսանին 38 Հայ եւ պարսիկ ուսանողներ: Վարիչն է Խաժակ Տեր-Գրիդորեան:

Pրանա - Հնդկաստանի Թեմ ը ունի աիպար հայ դաղութ մը։ Շատ լաւ կազմակերպուած է հանրային կեանքը, յատ կապես լաւ արմատ ձղած է ազդային ժողովական կեանքը։

Քանի մը տարի առաջ 25.000 հայուող դաղութեր ներկայիս ունի չուրջ 15.000 Հայունիւն։ Դեպի Հայաստան, Թեհրան եւ այլուր գաղքը նուագեցուցած է Հա յութեան թիւը։ ԸնդՀանրապես բարե կեցիկ են:

Բոլոր շրջաններուն մեջ՝ Անվագ, Ա. պատան, Ազանարի, Շիրագ, Անտիմելկ, Մասնեթ Սուլեյման, եւայլն ազգային կազմակերպուած կեանք կայ, իսկ՝ այս տարի կազմակերպուած է նաևւ Պուչերի նոր դաղութը, ուր բնակութիւն հաս ատաած են մօտ 70 Հայ ընտանիջներ: Բոլոր շրջաններն այ ունին իրենց եկե ղեցիներն ու ազգային դպրոցները։ Ամ էնեն փոքր դաղութեն անդամ , օրինակ Մասձէ թ Սուլէյճան, ունի իր ակումբը, մարզական միութիւնը, Օգնութեան Խաչը, Եկեղեցասեր Տիկնանց Միութիւնը, եւն.:

երբ երիտասարդ մր նուէրներու պնակր երկարեց իր առջեւ:

- Աստուծոյ համար, եղաւ երիտա սարդին պատասիսանը:

— Մ.յդ պարազային, ես անձամբ կ<u>ր</u> յանձնեմ Տիրոջը։ Ես Հաւանարար բեզմե առաջ կը տեսնեմ Տերը։

«BU.N.U.2» P PEPPOLP

ԻՆՉՊԷՍ ԳՈՂՑԱՆ ՑԱՐԵՐՈՒՆ ԹԱԳԸ

TUSEPULLULUE USEUL UL

- Ուրեմն, կ'րոէ Պ. Եոֆէ, նախ պիտի լսենք հիւանդանոցի անօրենը, դոր չենք կրնար երկար ատեն Հոս պահել, յետոյ Փոփ Կրիկորին, որ կեղծ Մառի Փոլիվանոֆին ընկերացաւ, հիւանդանոցին մէջ դիչեր ցերեկ ։ Ցետոյ կր կանչենք Նիքոլա Քիջինը եւ վերջապես գնդապետ Վլատիմիր Փոփոֆի Հաչուհաուութեան կը տեղեկանանը:

Եւ վկաները ատեան կանչելու համար, իր աշխատակիցներուն հաւանութիւնը առնել է վերջ, Պ. Եոֆ է կ'ըս է ներկաներ էն

- Հաճեցեք Հոս կանչել Իվան Մինսքին: Պատուիրակը դուրս կելլէ եւ կը վե րադառնայ ոստիկանապետին հետ։

- Իվան Մինաքի, հաճեցեք ներկայ դանուիլ այս նիստին ։

- Պատրաստ եմ ձեր հրամաններուն, րնկեր նախաղահ ։

- Պարաբ կր սեպեմ ձեզի յայանելու, թե միայն պատուրրակութեան անդամ ները կրնան հարցումներ ուղղել մեգի ներկայացող անձերուն։ Ամէն պարագայի, երը վկայութեանց պահուն դուբ հրչմարտունեան սիրոյն, ուղեք բան մր Julyantel, 4phung huant pour negly: U,uկե դատ, որոշ է որ, ձեգի հարցումներ ուղղելու պէտք պիտի ունենանք:

Գլիսուորարար անոր Համար է որ ձեղ հոս կանչեցի : Նոյնպես դուք պաշտոն ունիք հետգհետէ ներս բերելու մեր ուղած մարդիկը, գոր լսելու Համար ժողով դումարեցինը:

Խնդրեմ , Հահեցէք ներս կանչել հիւանդանոցի տնօրէնը:

boluis Upingh garpu h'but be ghe dbpg կ'երեւի առաջին վկային հետ ։

Հիւանդանոցի տնօրէնը վեհերոտ եւ ույրեսուի առաջաջրբայի կատաարեալ աիպարն է։ Կր բաւէ տեսնել իր մուտքը սրահէն ներս, երբ կը խոնարհի սեղանի մը ետեւ հստած, զատաւորներու հմանող մարդոց առջեւ եւ անանիջապես կարելի է հասկնալ թե դժուար չե դայն խոստովանեցնել, թէ անիկա ինջնաբերաբար պիաի ըսէ ինչ որ կրնայ գինւթը պատասիսաhumanifalit unumby be uput int ifմիայն այդ պատասխանատուութիւնը ծածկելու համար ։ Նոյնպես կր բաւէ գինբր քիչ մր ուժ գնօրէն նեղը ձգել, որպեսգի անիկա անվերապահօրէն յայանէ ամէն

Պ. Ատոլֆ Եոֆեֆ, ինչպես եւ իր աչխատակիցները, մեծ ագնուութեամբ կը պատասխանեն իր բարեւին:

- Հաճեցեր, 9. muontu, humbi min թեկնաթեսուին մէջ, կ'րոէ նախագահը: Ցետոյ երբ պաշտօնեան աթուին ծայրը

կր նստի, նախագահը կր յարէ. - Եթե ինթրինընուս Թոյլ տուինը ձևդ-மீட்ட மிழுந்தியா பிர மிர மாயட்டு போ பிரி րարեհանիք, պատճառը սա է որ, մենք կր յուսանք թե կրնաք մեզի Հայթայթել քանի մր տեղեկու ժիւններ, որոնք կր վերաբերին գօրավարին աղջկան (Հոս, Պ. Եոֆէ վարանումի կարճ վայրկեան մր կ'ունենայ) Մառի Փոլիվանոֆի անյայ տացման մասին։ Այդ տեղեկութիւնները օգտակար պիտի ըլլան մեր բննութեանց

- Սակայն ամեն բան ըստծ եմ ձեզի, Պ. հախադահ, կը պատասխանկ անօրկնը արտօրանքով, վստահ եղէք, ամէն բան րսի, երբ երէկ, պատիւ ըրիք ինձի այցելելով : Կերդնում որ ոչինչ պահեցի ձեղմէ։ Եթէ պատասխանատուութիւն գո -Jut செர்டிய மாழ் , பாழ்த் காய தெடித்த நா

9. Երֆե, ձեռքը մօրուքին կր տանի պանելու համար իր ժպիտը, եւ մարդու- (Շար.)

կը ապահովցնելու համար, հայրաբար

– Հաւատացէը, պարոն տնօրէն, որ մենք երբեք ձեղ պատասիսանատու չենք րոներ այս դէպքին: Ասկէ դատ ձեղի կը յայանենը թե, այս անյայտացումը յուսաբանելու համար պէտը ունինը ձեր թանկացին աջակցութեան եւ ձեցի երախտապարտ մնալով, մենը, մեր կարդին յօժարական պիտի միջանտենը ձեր դե րադաս պաշտոնեաներուն քով ի նպաստ

_ Անչուչա, անչուչա, կր մրմնկեն Պ. Եոֆէի աշխատակիցները, որոնը նոյնպես կր գուարձանան տեսնելով պաշտօնեային վրդովումը:

Տնօրենր ուժ կ'առնե այդ բարեացա կամ խոսքերեն եւ իր երախաագիտութիւնը յայտնելու համար, քանի մր անորոչ րառեր կ'արտասանե ։

Այն ատեն 9. Եոֆէ մեղմօրէն կը հարցնե անոր.

- Երէկ ձեգի ըրած այցելութեներ վերջ, որու ընթացքին դուք անկեղծօրեն բո իրմրահրահան նոին գրև աղևուն գիացածը, անչուշա որ չարունակեցիջ ձեր ընկու թիւնները:

— Մ.յո , պարոն նախագահ ։

POL WOLDEPPUL

Տեր եւ Տիկին Ցովհ. Ցովհաննեսեան, Պ. Կարապետ Փափացեան, Տէր եւ Տիկին Ժան-Լուի Տանու, Op. Թագուհի Bnd հաննեսեան, Օլիվիկ-Նիքոլա, Տեր եւ Տիկին Պօղոս Յակոբեան, ինչպես նաեւ Վարդանեան, Խաչիկեան, Անանեան ընտանիջները ցաւով կը ծանուցանեն իրենց մօր, մեծ-մօր եւ ազգականին՝

ԱՅՐԻ ՏԻԿԻՆ ԲԱՐԹՈՂ ՓԱՓԱԶԵԱՆԻ (Պէյնեցի, ծն. Սուլթան Պաղտասարեան) մահը, որ պատահեցաւ Յույիս 27ին։

Ցուղարկաւորութիւնը կը կատարուի այս Հինգչաբթի, Օգոստ · 1, ժամ բ 15 · 45ին Ալֆորվիլի Ս. Պօղոս-Պետրոս եկեղեցին ,ուրկէ մարմինը կը փոխադրուի Ալֆորվիլի գերեզմանատունը, ամփոփուելու Համար ընտանեկան գամբարանը։

Որեւէ մահազդ դրկուած չրլլալով, կը խնդրուի ներկայս իբրեւ այդ նկատել։

CUNTZUULLE

Ալֆորվիլի հայկական դպրոցը չնորհակալունեամբ ստացած է Տիկին Մ. Պետիկեանէ 100 ֆր. Նիկողոս Նոտարեանի մահուսն յիչատակին:

ՓՈԽԱՆ ԾԱՂԿԵՊՍԱԿԻ

կապոյա Սաչի Փարիզի մասնահիւզը չնորհակալութեամբ ստացած է Պր. Փիէր Մասարանեանե 100 ֆր. փոխան ծաղկեպսակի, Տիկին Նոյեմի Մատթերսեանի մակուան ախուր առեիւ:

LABU STUUL

ՅԱՐՈՒԹ ԿՈՆՍՏԱՆԴԵԱՆ

PUTUUSELONEPEUTP..

(Քերթ-ուածներ) Ընտիր տպագրութ-իւն

Գին 20 ֆր.

Phillip FULINEBUT PRUSINE

DUPPEP LUB UTUHNSPHSUL

Շաւարչ Միսաքեան սրահի բարեզարդման գամար կր նուիրեն.— Ղուկասեան 10, Դաւիթեան 10, Տիկին Գավաֆեան 40, Աւետեան 40, Հ. Տոգրամաձեան 20, Ասյանեան 20, Ինհիհեան 10 ֆր.:

ԿԱՊՈՅՏ ԽԱՉ

Նուէրներ Յուլիս 14ի դաշտահանդէսին plipugfhli

Նադաչեան, Արիստակէսեան, Թորիկեան, Ն. Նիկողոսեան (Փարիդ), Փամ պուկեան (Մարսէյլ) 300ական , Անդրէասեան 100, Տիկին Թասլաբեան (Փարիզ) Կիսլ 250ական, Պումուլեան, Գաղարեան (Մոնաթօ), Թորոսեան, Պիրսել, Տերտերեան, Միարանեան, Տօնիկեան, Գապագ ձեան, Գազարեան (Մարսէյլ), Քիւրջետէն, b. Անտոնեան, փոքրիկն Սեւան Թորոսեան Պր. Առաջելեան, Գասպար եանց, Քէպապնեան, Գասպարեան, Տէրաէրեան, Կուրտիկեան, Սիվազբեան, Տիկին Ոսկանեան 200ական, Ձապունեան, Տելիպօյանեան, Համալեան, Քարդուչ եան, Թորոսեան, Ոմն, Միսաբեան, Ոմն, Շաբանեան, ՇԷհիրլեան, Կարապետեան (Թուլոն), Արթինեան, Գույում ձեան, Բոչարեան, Թիւֆէնըձեան, Նալպանտեան, Մաղաքեան, Պալոյեան, Ոմն, Սէմէր ձեան Քիւրաձեան, Թությեան, Խանդե մուրեան, Չէրչեան, Տէրաէրեան, Ոմն, Համրարձումեան, Պառաւեան, Գարաօդլանեան , Ա. Անտոնեան 100ական ֆր. ։

ԻՍԻԻ ՀԱՑ ՄՇԱԿՈՑԹԻ ՏՈՒՆ

Գրադարանը բաց է Շաբաթ. օրերը ժամը 16-19 և Կիրակի օրեր՝ ժամը 10-12:

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

կապոյա Խաչի Լիոնի մասնաձիւրի տարեկան պարահանդեսը Շաբաթ Նոյեմբեր 9ին, Շարպոնիկոի շբեղ սրահներուն մկց:

Disgues VOGUE

Le plus renommé producteur de disques Arméniens Folkloriques, religieux, de musique Symphonique

réalisés par

Ara BARTEVIAN

FOLKLORE, ORCHESTRE et CHŒURS

No 526 CHANTS ET DANSES D'ARMENIE ET DU CAUCASE

527 ARMENIE, chants et danses

516 REFLETS D'ARMENIE, chants et danses

199 ARMENIE IMMORTELLE

596 PROMENADE EN ARMENIE

517 SOIREE ARMENIENNE

30152 CHANTS ROMANTIQUES ARMENIENS

30240 LEGENDES D'ARMENIE

30211 DOUZE DANSES ARMENIENNES

409 LE THAR (par Garékine)

182 LE CAUCASE

Musique Religieuse

442 MESSE, d'après Ekmalian 451 MESSE, d'après Komitas

454 TRESORS DE LA LITURGIE ARMENIENNE, Vol 1

547 TRESORS DE LA LITURGIE ARMENIENNE Vol 11 (Cantiques de Pâques et de Noël)

Musique Symphonique

20176 Quatre pièces symphoniques

714 AU FIL DES SONGES (huit pièces)

par l'orchestre des concerts Colonne

790 DEUX TRIOS, pour flûtes, Clar., Piano, Harpe

En vente chez l'auteur, 14, Rue Petit, Paris 19 — Tél. :208-99-22 Prix 30 Frs. Envoi contre remboursement, Frais en

Demander le catalogue détaillé

Հ.Ց.Դ. ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻ FU. VU. 4NHI

SUPBAUL FULUANTUE

Օգոստոս 1էն 30 AGDE

- Zmugt .-

Camp du Nor Séround

Chalet St. Mathieu — Route de Bessan 34-Bessan (Hérault — Tél. (67) 94-10-52

Արձանագրութիւն Երկուչարթի իրիկուն ժամը 18.30էն 20

եւ Շաբան ժամը 175% 19 Հայ Մշակոյթե Տուն

17, Rue Bleue, PARIS (9e) — (Départ collectif de Paris)

Կեդրոնական եւ Հարաւային Ֆրանսայի համար դիմել Նոր Սերունդի խումրերուն Գինը.— Մէկ ամսուան համար 750 ֆր․։ 14 օրէն աւելի՝ 29 ֆր․ օրը, 7էն 14 օր՝ 32 ֆր․ օրը, 7 օրէն պակաս՝ 35 ֆր․ օրը։ ձամրու ծախքը՝ յաւելեալ։

ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ

ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ

ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԷՐ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Հայ Բարեդործական Ընդ4. Միութեան Նուպարեան Մատենադարանի վարչու -Թիւնը, առ ի գիտութիւն կը հաղորդե ըն-*Թերցասէր Հասարակութեան թէ՝ ընդա* ռաջելով Արտասահմանի եւ տեղւոյս ուսումնասիրողներու փափաջին, որոշած է Մատենադարանը բաց պահել Օգոստոս

Հետեւարար Մատենադարանը փակ պիաի մնալ Սեպտեմբեր ամսուան ընթացջին տարեկան արձակուրդի առիթով ։

Հասցէ - Նուպարեան Մատենադարան 11, Սքուար Ալպոնի, Փարիզ 16րդ Երթեւեկի համար իջնել Մեթերօ Փասի

4UMAS PUS

07-ԱՓՈԽՈՒԹԵԱՆ ԿԱՑԱՆ

Փարիզի խումբը կը վերադառնայ, Երեջչարթի, Ցուլիս 30, իրիկուան դեմ, ΦΠΡΟ S'OP LYU. 10 - 12 Ավընիւ φο Ափել (թենիսներու մom):

Ubyunhu

2npbpympfth wanne dung 7.30ft U բուար Մոնքեոլոնեն:

LPNE

Ցուլիսի խումբը կը վերադառնայ 2nրեջչարներ, Յուլիս 31, իրիկուան ժամը 6ին, Հայոց եկեղեցին 295 Ռիւ Պուայը։

Օդոստոսի խումբը կը մեկնի Չորեքյարթի, Յուլիս 31, առաւօտեան ժամը 7/6, Հայոց եկեղեցիկն:

կր խնդրուի ճչդապան ըլլալ։

ՀՐԱՆՏ ՍԱՄՈՒԷԼԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ

51, Rue Monsieur-le-Prince — Paris (6e)

ՓԱԿ Է ՕԳՈՍՏՈՍԻՆ ԿԸ ՎԵՐԱԲԱՑՈՒԻ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 2ԻՆ

«BUPUS»Þ ԸՆԹԱՑԻԿ ԱԶԴԵՐՈՒ ՍԱԿԱԳԻՆ

100 фр.
40 фр.
20 фр.
20 hp.
40 фр.
40 фр.
20 фр.
30 фр.

Այս գիները մէկ անգամ հրատանարբլի բւ ոսվոնարար ջաւայով ավդերու համար են, չորրորդ էջ։ կանխիկ վճարումը պարտաւորիչ է: Առեւարական եւ այլ ազդերու

մասնաւոր պայմաններու համար, դիմել՝ թերթին վարչութեան։

4003bh dondontes mando pho

Արձակուրդի առներ, հասցեր փոփո խութեան դիմումները պետք է ըլլան ԳՐԱԻՈՐ, փոփոխութենկն 3-4 օր առաջ, ւռայով ՀԻՆ եւ նոր հասցեները եւ կցելով 5 \$1.6 டிறாரியிசாடிர :

Վարչուներւնս ցաւով կը յայանկ սա կայն թե արձակուրդի առթիւ, հասցեի ոչ մ է կ փոփոխութիւն կ՝ ընդունի ԻՏԱԼԻՈՑ համար, ուր թղթատարը չատ աւելի անկանոն ըլլալով քան Ֆրանսա, կարելի է մութանուղ ատ հետգարսեմբրենուր։

LUPSULPHE «BUNUS»

Imprimé sur les Presses DU JOURNAL «HARATCH» 75010 Paris 83, rue d'Hauteville

Passez vos vacances

en caravanes pliantes ou rigides



Cinq modèles standing. 10 versions. L'équipement de chacun vous étonnera par le nombre des accessoires et les solutions rationnelles que nous avons donné au problème confort. Ce sent vraiment des caravanes pour caravaniers difficiles. LES VACANCES C'EST

super



la bohème pliante • MAXI • MINI • PRIMA Trois caravanes pilantes, tractables par les plus "pelles cylindrées". Leur coque est celle d'une caravane rigide (double parol avec Isolation totale, tolt couvercle en polyester). A l'étape, un vasie séjour encadré par deux grandes chambres

UNE MARQUE DE RENOMMEE EUROPEENNE

Carrefour de l'Eléphant PALAISEAU N.20 Saint-Germain-les-ARPAJON

THOMASSIAN Frères NEUF-OCCASION-ACCESSOIRES-POSE D'ATTELAGES

200 PECUPPH **ՅՈՒԼԻՍ** 31 MERCREDI 31 JUILLET

00000000 ՀԻՄՆԱԴԻՐ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

HARATCH

LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE Directrice: ARPIK MISSAKIAN 83, RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS

Tél.: 770-86-60 — C. C. P. Paris. 15069-82 Fondé en 1925 R. C. Seine 57 A 2731

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Տար · 150 ф · **Dpmbum** Արտասահման Տար. 175 ф.

Վեցամսեայ Zuunp

80 фр. 0,90 ф.

50ቦዓ ያሀቦት — Թትት 13 -077

LE NUMERO 0,90 F.

Fondateur: SCHAVARCH MISSAKIAN

50° ANNÉE - N° 13.077

իր եր Ար (Ար մենփրես , Յուլիս 24-25)

₽. ₽ՍՍ.ՀԱԿԵՍ.ՆԻ «ՀԷՔԵՍ.ԹԸ»

« Հայաստան » հրատարակչականը լոյս ընծայած է վաղամեռիկ բանաստեղծ իսահակ իսահակեանի «Հեջեաթ արեւի տակ» հաւաքածոն, ուր գետեղուած են անոր վախսունկ աւելի բանաստեղծու թիւնները, մօտ քսան մանրավէպեր եւ արք դն թույրունունը:

Բանաստեղծին Հօրեղբայրը՝ Աւետի<u>ք</u> իսահակեան ուշի ուլով հետեւած է անոր դրական փորձերուն։ Իսահակ Իսահակ հան մեռած է 23 տարեկանին։ 1914ին կամաւոր եղած է Կովկասի ճակատին վըրայ։ 1916 Յունուար 31ին Վերոսարար unsurmy & proporte muster:

311-30.20.67-60

X

Կրասնողարի գեղարուեստական Թան դարանին մեջ մեկ ամիսե ի վեր ցուցա դրութեան դրուած են Մարտիրոս Սար հանի հարիւրկ աւելի դեղանկարչական եւ գծագրական ստեղծագործութիւնները: 8ուցահանդեսին բացումին առԹիւ «Մ. Սարեան» Թանդարանի անօրէնը՝ Շահէն Nաչատրեան նկարիչին արուեստը պատկերացուցած է դասախսսութերւններով եւ պատկերաոփիւռէն ։

ՀԱՑ ՆԿԱՐԻՉԵԵՐՈՒ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍ ՎԻԷՆՆԱՅԻ ՄԷՋ

Աւսարիոյ մայրաբաղաքին մէջ բացումը կատարուած է հայ նկարիչներու ցուցահանդեսին, ուր ներկայացուած են Հայաստանի երկու վարպետներու՝ Ցակոբ **Ցակորեանի եւ Մինաս Աւետիսեանի նր**կարները: Աւստրիոյ զանազան քաղաբ րբևու դէն հաճանանաև արար հումասներուին այս նկարները:

FULL SUPP PRIC ULUSUO F 40.1.00016 11.2

Մելիքսեն Պողոսեան եւ Արչակ Փիլի պոսեան Հնագիտութեան եւ ազգագրու -Թեան հիմնարկութեան յանձնած են կաւէ անօթ մր, որ իւղ կր պարունակե. դաած են Հրազգանի ծայրամասին, չէնքի մր գիմը փորած ժամանակ։ Մասնագէտները ջննած են անօթեն ու իւղը։ Ակաղ. Բար-450 Unuphitube offente more to ft միջնադարուն Հայաստանի մէջ, յատկա պես լեռնային շրջանները, իւղը յանախ հողին տակ կը թաղէին եւ որոշ ժամանակ ետք դուրս կր հանեին դործածելու համար։ Այս կաւանօթը Հոգի տակ մնացած է 600 տարի եւ իր պարունակած 16 ջիլ իւղը տասը մեքքը խորունեան մէջ կայուն ջերմաստիճանի մր չնորհիւ հարիւրամեակներ տեւած է:

Մանրկարանութեան հիմնարկութեան աաննանուգանարի վանիչն, ասենքին քբւոն Երդնկեան ըննելով իւղը կարդ մը եղիակացութիւններու յանդած է:

- Յայտնի է, որ ըսած է ան, իւղը օրին պատճառով կր մելոտի. այս պատճառով է, որ իւղր գոց ամաններու մէջ կը պահեն. սակայն ժամանակի ընթաց-

OPAHU. PETRECE

ԿԻՊՐՈՍ ----

PARPAGE 42 Stlurnrnrh

በՉ ሆኑ4 ԶԻՋՈՒՄ 4'ԸՆԵՆ ԺԸՆԵՒԻ ՄԷՋ ____0

Երեքչարնի առտու ժ-ընեւի ժողովը անել կացութեան մատնուած էր։

Ցոյները ընդունած էին պատրաստուած Համաձայնագիրը բայց Թուրբերը գլուխ կը բռնկին եւ մինչ իրենց անդիջող դիրքը կը պահեին, անդին ալ կ՝ամրապնդեին իրենց դիրջերը կղղիին մէջ։ Պէտք է ըսել թե եթե Կիպրոսի պետական Հարուածը սուղի հստաւ Յուհաստանի գնդապետնե րու վարչակարգին, ընդհակառակն եր կինքեն ինկած պարզեւ մր եղաւ Էնկվիար համար, որ այսօր ի վիճակի է «ո՛չ» րսելու ոչ միայն Ցոյներուն, այլեւ Ամերիկացիներուն ու Ռուսերուն : Ժողովրրդականութիւն չահեցաւ երկրէն ներս, երկրէն դուրս ալ Ցունաստանի «փրկա րար»ր եղաւ :

ியார த வர யுய புயுமியங்க்குவட மீடிர, யுயாகியா தாடிர் «மும்மு கெய்டிம்யு பாட் , மீய்նաւանդ երբ ամբողջ արեւմաեան աչ խարեր իր կողջին է եւ Ռուսն ալ չատ ձայն չի հաներ :

Ժրնեւի մէջ, Երկուլարթի առաու, 14 ժամ տեւող նիստէ ետք, երեք Արտաքին նախարարները, քնատ, կը Համաձայնէին րայց կիւնել բաց ղուռ մը կը ձգեր եւ Անդարա կր հեռաձայներ, ուր ինելիա դանլինի յատուկ նիստէ մր հար մերժոդական պատասխան կուտար։ Թուրջերը գլխաւորաբար չեն ուղեր ընդունիլ որեւէ կելա, ուր կ'րսուի Թե Կիպրոս ցամաք ելած զօրքերը պէտք է տուն վերադառնան ։ Ցոյները արդէն առաւելագոյն զիջումն րրած էին ընդունելով որ Թուրք գօրքը Կիպրոս մնայ մինչեւ նոր սահմանագրու-Blub sagulard p: batdha jumul & mju մասին. այդ դօրքերուն մեկնումը կր կատարուի «մեր աչջին պատեհ նկատուած ատենին» ։

Fully up snyny

ԱՐԴԱՐՈՒԹԵԱՆ հախարարը ստիպողական որոշումներ տուաւ բանտային գրու-[ժեան չուրջ եւ օրինադիծը կառավարու**ժեան կը ներկայացուի Չորե**ջչար**ժի** օր իսկ ։ Նախ տարբեր խցիկներ պիտի ըլլան թեթեւ դատապարտեայներու եւ ծանր պատիժներ կրողներու միջեւ : Աչխատանքր պիտի վարձատրուի կենսական նուադագոյնով մր եւ պիտի ջնջուի դատաս տանական տեղեկադիրը (քացիէ ժիւտի -

Ս.ՆԱՍՏԱՍ ՄԻԿՈՑԵԱՆ Կը լբե իր վերջին պաշտոնները 80 տարեկանին։ Այս առներ Ֆիկաոս կը յիչէ անոր կեանքը, չեչտելով որ միակն եղած է որ կամովին կր քաչուէր քաղաքական ասպարեղեն եւ Գերագոյն Խորհուրդի ծափողջիւններուն մէջ է, որ կր հրաժարէր նախագահի իր պատանեն 1965ին: Այսօր կը դադրի նաև պրեզիտիոմի պարզ անգամ մր ըլլալէ։ «Բոլոր վարչակարդերու մարդը» կր խո րագրե Ֆիկաոս, գովջը հիւսելով այս «Տարպիկ, խորամանկ, յամառ» Հայուն, որ «խորհրդային անտեսութեան դիւա նադէտը» կր նկատուէը:

ՈՒԱԹԸՐԿԷՑԹԻ դայթակղութիւնը քընրով յարգրախուդեն իահատարբևուկբայն ամ բաստանեց Մ. Նահանդներու Երմտա կան նախկին նախարարը՝ Ճոն Քոնալի։

Ամբաստանուեցաւ, որ 10.000 տոլար կաչառք ստացած է 1971 Մայիս 14ին, որայեսցի միջամաէ ի հպաստ կառավարական նպաստի մը կարեւոր յաւելումին՝ կանի Տարտարարուեստին ։ Ամբաստանուեցաւ նաեւ արդարութեան արդելը եղած ըլլալուն համար։

ՆՈՐ ՁԵԼԱՆՏԱՅԻ վարչապետին յայ տարարութեան գամաձայն, Ֆրանսա մեծ տարողութեամբ հիւլէական ռումբ պայ-[ժեցուցած է կրկին, Խաղաղականի մէջ: Ֆրանսայի Բանակներու նախարարութիւնր ո՛չ հերջած է և ոչ ալ հաստատած էր լուրը մինչեւ Երեջչարթի:

1.620.USU. ՄԻ վարչապետը Ռումանիա այցելեց ։ Միացեալ ղեկոյցով մր երկու երկիրները անհրաժելա կը գտնեն, որ ձիդ [ժափուի , որպեսգի Եւրոպայի ապահովութեան խորհրդաժողովը դումարուի:

ՓՈՐԹՈՒԿԱԼ պատրաստ է քաղաքական անկախութիւն չնորհելու ափրիկեան իր դաղ Թավայրերուն՝ Կին , Մնկոլա եւ Մոդանպիր։ Նախադահ Սփինոլա ձայն պատկերասփիւռէն յայտարարեց ԹԷ «Հիմա պատրաստ ենք բոլոր նախաձեռնու թիւններուն՝ ծրագրել եւ դործագրել ապադաղ ժատիրու ժեան Հոլովոյ թր Ա. րիկեի մեջ, անմիջապես ընդունելով քաղաքական անկախութիւնը, Համաձայն ճչդուած Թուականին եւ համաձայնու թեան պայմաններուն»: Ձօր. Սփինոլա դիտել տուաւ, թե պատրաստ են իշխա նութիւնը յանձնելու Կինեի, Անկոլայի եւ Մոդանարիքի բնակչութեան : Լիզարն պիար չարունակէ անտեսական, մ չակութային իր օժանդակութերւնը ընծայելու վերոյիչեալ երեք երկիրներուն իրրեւ Հե տեւանը Կինե-Պիասու պաշտօնապես գիմում կատարած է Վալահայմի՝ ՄԱԿի անդամակցելու համար։ Ձօր. Սփինոլա յայտարարեց, թե Կինե փորթուկալեան Ափրիկեի երեք դաղթավայրերեն առա ջինը պիտի ըլլայ, որ անկախութիւն ձեռը պիտի ձգէ: «Այնուհետւ մեր ուչադրու-**Երւնը պիտի կեղրոնացնենք Մողամպիջի** եւ Անկոլայի վրայ», դիտել տուաւ ան: Մոզամպիրի ձայնասփիւռը հաղորդած է, թե դինադուլը ի դօրու դարձած է Ֆրեյիմոյի եւ Փորթուկալեան բանակի միջեւ:

ՍԱՈՒՏԱԿԱՆ ԱՐԱԲԻՈՑ Թագաւորը Գահիրե ժամանած է, ինր օրուան պաշտօ նական այցելուԹեամբ։ Պիտի այցելէ Սուէցի ջրանցթը : Եգիպտական «Մերձաւոր Արեւելջի լուրերու գործակալու թեան» Համաձայն , Իսրայէլ գինուորական մեծ գործողութեան մր նախապատրաս տութիւններ կր տեսնէ : Իսրայէլի բանակի սպայակոյաի պետր՝ Ձօր. Կուր յայտարարեց, թե Իսրայել կը մտածե «шռաջին քայլերը» առնել Եգիպաոսի եւ Սուրիոյ դէմ , այլ խօսքով՝ նախայարձակ ըլլալ, եթէ արաբ երկիրները պարտադրեն ՄԱԿի ուժերուն՝ հեռանալ ապագինեալ դօտիներէն:

PSULPAS 1549 Sommenmungen 100.000 րժիչկներ 48 ժամուան գործադուլի դի մեցին, պահանջելով, որ բարեփոխում ներ կատարուին հիւանդանոցներու մեջ եւ աշխատանքի նոր պայմանագիր կրն -

ՍՕՄԻՒՐԻ վարժարանը արտասանած իր Տառին մէջ, Նախարարապետ՝ Շիրաբ, որ դպրոցին «նաիկին»ներէն է, յայտարա րեց թե Նախագահին նախաձեռնութեանց մարզին մէջ, կառավարութիւնը պիտի ղարգացնէ ազգին մէջ, պաշտպանութեան ոգին եւ բանակին տայ անհրաժելա միջոցները, իր պաշտօնը կատարելու:

թին նոյնիսկ գոց ամաններու մէջ մնացած իւղն ալ բորբոս կը կապէ եւ կ'աւրուի, քանի որ օգը այս կան այն ձեւով կր թափանցէ ներս ։

Գանուած իւղը ոչ միայն պահպանած է իր բնական գոյնը, այլեւ օգին հետ சூர்வடிர் கடைய விறிம்சக் சிறிய நார்நாய չէ բռնած ։ Ասիկա կը բացատրուի անով , որ այս իւղը չարունակ դանուած է Հողի հասա շերաի տակ, օդագերծ միջավայրի մ էջ : Հարիւրամեակներու ընթացքին, Sயாயுய[சிசோடிக்றாட ஓய ு ஓய ு எட்சி வு , பு வு ցած են մանրէներու զարգացումը կեցնող դանադան նիւներ, որոնք «պաչապան ները» դարձած են իւղին : Նոր ջննուներւնները պիտի պարդեն այդ նիւթերուն «պաղանիքը» ։

THE U.TSULPULY

Երեւանի մէջ, Նորջի բարձունքին, 44ռատեսիլի կեղբոնին մօտ, հին աշտարակի կողջին, արագ վեր խոյանալու է նոր աչտարակ մը։ Նախկինը՝ Հին աչտարակը மடிழ் முற்றுவரிடும் 80 விக்கும் முறைக்றாட்டுழ்டிய, իսկ նորը պիտի ունենայ 308 մեներ բարձրութիւն : Ասիկա իր բարձրութեամբ երրորդ տեղը պիտի գրաւկ ամբողջ խորհ. Միութեան մէջ (առաջինը՝ Մոսկուա, երկրորդը՝ Կիեւ) ։

ըսև աշատևարև ծանարբևա ակար ել լայ ։ Աշտարակին 71 եւ 140 քառակուսի

մեթիներուն վրայ պիտի հաստատուին 200 եւ 280 մեթեր տարածութեամբ մետաղեայ սրաՀներ՝ թեջնիջ սպասարկութեան Համար : Սարջեր պիտի գետեղուին տարրեր հեռաւորութիւններէ նկարներ ըն դունելու Համար։ Նոր աչտարակը 1900 թոն ծանրութիւն պիտի ունենայ (նախ կինը՝ 330 թոն) ։ Աչտարակին մէջ արագընթաց վերելակներ պիտի Հաստատուին։ Աչտարակը չահագործման պիտի յանձ նուի 1975ի վերջը:

ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆԵՐ

Մայրաբաղաբի գեղատեսիլ վայրերէն Հրադդանի կիրճին մեջ առողջարանի ընդարձակ գօտի մր հաստատուած է : Հրաղդան դետին մէջ եւ անոր ափերուն վրայ կան լողաւազաններ , մանուկներու Համար Հանրային պարտէց մր կայ՝ մարզական եւ գուարձալի խաղերու հրապարակնե րով , բացօխեայ սրահով , տազաւարնե րով : Պարտերին դարդը կը կազմե ման կական երկաթուղին։ Գետափին սլացող փոքրիկ երկաթուցին իր գոյութեան 37 տարիներու ընթացքին սպասարկած է աւելի քան չորս միլիոն երախաներու։

Նմանօրինակ երկաթուղի մրն այ հաստատուած է Լենինականի մէջ, քաղաքի Հարաւ - արեւմուտքը, նախկին Չերբեցի ձորին : 2,5 թիլոմեթ երկարութիւն ունի

ՀԻՆ ՅՈՒՇԱՐՁԱՆՆԵՐՈՒ ing 461114e

Պատմական Սիւնեաց աշխարհի Վայքը Տարտարապետական յուչարձաններու բացօխեայ մեծ խանդարան մրն է։ Ամբողջ դաւառին մէջ ցրուած են կանդուն կամ աւերակ բարձրարուեստ տաճարներ, Հադարաւոր խաչջարեր, բերդեր եւ իջե-

Գնդեվանքը, որու աւերակները կը գրանուին Արփի գետի վերին հոսանքի չրըջանը, Սիւնիքի դրչութեան անուանի կեղրոններեն էր։ Հոս ընդօրինակուած են մեր ձեռքը անցած չարք մը ձեռագիր ներ։ Տասր գար գոյատեւած յուչարձանը կիսաւեր եւ անրարեկարդ վիճակի մէջ կր գտնուկը : 1959ին քանդուեցաւ եկեղեցին թանրուկին պահպանուած մասը, եւ անյետաձղելի դարձաւ յուչարձանին վերանորոգու թիւնը:

Վերանորոգումի աշխատանքները, ինչպես միչտ, փլատակները մաջրելով կը սկսին. այս աշխատանքներու ընթացքին յայտնաբերուեցան յուչարձանին պատկանող բաղմանիւ քարեր, բեկորներ։ Հարն երեսապատերու քարերէն գատ փլատակները ծածկած էին մեծ բանակութեամբ րեկորներ տանիջի սալերու, ջիւերու, կամարներու եւ Թադերու:

Վերանորողող վարպետներու ջանքերով այդ ջարերը վերադասաւորուեցան, դատուեցան պիտանիները եւ այդ քարերով վերահաստատուեցան տանիջին, դաւիքին եւ եկեղեցիին պատերուն մեծ մասը։ Լուրջ եւ դժուար աշխատանը էր եկեղեցիին թանրուկին կանգուն մնացած մասին քանդումը եւ ապա վերանորոդումը ։ Թրմրուկը հաւաքելու ատեն տեղաւորուեցան երկու կրադիւսէ օղակներ։ Եկեղեցիին վերանորոգումը փրկեց նաեւ որմնանկարչունեան նչանաւոր նաոլչներեն մեկը՝ Աստուածամօր պատկերը, որ կրնայ հին Վերածնունդի յուչարձաններու չարքին դասուիլ: Ցուչարձանը վերանորոդուն ցաւ Գալուստ Կիւլպէնկեան Հիմնարկութեան նիւթական օժանդակութեամբ:

Արենիի Ս. Աստուածածին եկեղեցիին հրապուրիչ եւ գերիչարդ գիրքը, անոր ներդաչնակ համաչափութիւնները, բարձրարուեստ քանդակները, վերասլաց կառոյցը, որ աւելի կը չեչաուի [ժմբուկով, ին ժանուներըն անաավավասմ շկրու թիւն մր եղած է: Հարթակը, որու վրայ կшппедпешь է եկեղեցին, կ'իշխե շրջապատին վրայ: Մար առջեւ կը բացուի Սրտիի գետին Հովիտը՝ իր Համայնապատկերներով։ Եկեղեցին կառուցուած է վարպետ Մոմիկի կողմե, 1321 ին :

Եկեղեցին ձեղբուած էր եւ անոր վերահաս փլուգումի վտանգը մեծ էր։ Թըմրուկեն մնացած էին միայն վարի չարերև, արոա խանքուագ վեջանի դէն: 1967ին կատարուած չափագրութիւննե րու հիման վրայ յուշարձանին վերանո րոգումը վերջ գտաւ 1970/ :

Եղեգիս գիւղաքաղաքը Թ.-Ժ. դարե րուն Սիւնեաց իշխանութիւններու աթոռանիսան էր։ Չարդացումի երկու չրջան ունեցած է. Սիւնիքի Թապաւորութիւն՝ d .- d.ll. դարերուն եւ d. . դար, կապուած Օրբելեան իշխանութեան հաստա տումին հետ։ Այս ժամանակաշրջանին Տարստին իշխանին գառակը Ստեփանոս Օրբելեան կը կառուցանէ Ս. Ստեփանոս կոչուոց կամ Զօրաց եկեղեցին։ Ասիկա նչանաւոր է ճարտարապետական իր ձեւելով: Այդ սրահաձեւ փոքրիկ կառոյցը, որ իր մէջ կ'ընդգրկէ միայն արեւելեան անոխմել, մայն աւարմաասուրբնով բո մաշեր է դահլիճե, մեզի հասած էր համեմատարար լաւ վիճակի մէջ։ Սակայն բնութեան ուժերու ազգեցութեան տակ արդէն սկըսած էր քայքայուիլ։ Լրջօրեն վրասուած էր նաեւ արեւմտեան ճակատի կամարակապ բացուածքը, որնե մնացած եին սիւներու եւ խոյակներու առանձին մաubp:

Ճարտարապետներ Ն. Պապուիսեանի եւ Ս. Մարդարհանի կատարած չափադրութեան եւ Եու. Թամանեանի կազմած նախագիծի հիման վրայ 1971-1972ին իրագործունցաւ այս յուչարձանին վերանո ըոգումը:

Բջնի գիւդր մատենագրութեան մէջ առաջին յիչատակութեան կ'արժանանայ b. դարուն : Մնացած է է. դարուն կաոուցուած խաչաձեւ յատակագիծով Մ. Սարգիս եկեղեցին՝ ծուարած սրածայր ժայուին։ Նորոգութեան աչխատանըները սկսան 1969ի աշնան եւ աւարտեցան 1970/4:

Ամրերդ եւ Արկաչեն դետերու միջեւ գոյացած լեռնանիւգին վրայ բաղմած է հին Հայաստանի ամրակուռ ամրոցներէն մեկը՝ Ամբերդ, որ Թ.-ԺԳ. դարերու չինութիւն է։ Հոս պահպանուած են կարմիր քարի ժայռաբեկորներէ կառուցուած ամրակուռ պատերու, ըարձր աչտարակ ներու եւ այլ չինութիւններու (բազմա յարկ, պալատ՝ չքեղ դահլիճներով, րաղնիք՝ կախսայատունով, լողարանով, եւայլն) հետքերը։

Ամբերդի հնութիւններուն մեջ յատ կապես աչքի կը զարնե եկեղեցին, կա -ռուցուած 1026ին՝ Վահրամ Պահլաւունիի կողմե : Եկեղեցին իր ձարտարապետա կան ձեւերու խաութեամբ եւ յօրինուածարվ հերդաշնակ է շրջապատի lundan ընութեան հետ եւ ամրոցին մէկ մասը եղած է։ Ամրոցին ջուրը կաւէ խողո վակներով բերուած է Արագածի սառնորակ աղբիւրներէ : Ամրոցը ունեցած է երկու ջրամրար, մէկը պալատի ներջնայարկը, միւսը՝ դուրսը։ Ասկե դատ ամրոցը Ամբերդ գետին հետ ունեցած է դաղանի գետնափոր անցք մը, որ ըստ երեւոյքին օգտագործուած է կոնակէն հարուածելու համար թշնամին:

Ամրոցին տարած թին կր դանուն նաեւ (Ցատաւույններով)

«Lun k nn, full brabf...»

Գրութեանս խորագիրը առի «Ցառաջ»ի Bacifu 12h խմրագրականեն:

Հարցը կը վերաբերի, Ֆրանսայի մէջ ամ էնօրեայ դպրոց մը ունենալու անհրաժելաու թեան :

Արդարեւ, այս ուղղութեամբ այլ դադութներու աուած կենդանի օրինակները րազմանիւ են, ինչպես յիչած է Պր. Հր.

Ձենք առներ Հայաստանեն դուրս՝ Լիրանանի, Սուրիոյ, Յունաստանի, Եգիպառաի , Պարսկաստանի , նոյնիսկ Թուրբիոյ Հայութեան պարագան, որոնք ունին հիմնական միջոցներ Հայր Հայ պահելու տեսակետեն ։

8 իչուած է քանի « անդամներ, 4knmւոր Ամերիկաներու, Պրագիլիոյ, Անժան-Թինի, Քայիֆորնիոյ, Լոս Անձեյրսի հայ դաղութի, միութենական եւ համերա, խական կապերով չդթայուած, նորահաս սերունդը, յատկապես վաղահաս ձու յում էն փրկելու համար, կրցած են հիմնել ամ էնօրեայ դպրոցներ ,տեղական պայմաններու համաձայն ։

Եւրոպական երկիրներու մեջ, ամենեն չատ Հայութիւն ունեցող երկիրը եղած է Ֆրանսան : ինչո°ւ չէ ունեցած Միւի-**Ժարեան եւ Դպրոցասէր զոյզ դպրոցներէ** զատ ամէնօրեայ դպրոց մր եւս, կեղը. Ֆրանսայի, Միջին Ֆրանսայի յարմարա-புளும் பியராழ் மீழ மீட்டு:

Իսկապես տարիներե ի վեր կը խounch, կր գրուի, ծրագիրներ կր մ չակուին, բայց չեն գործադրուիր:

Այս նիւթերու չուրջ խանրագրականներ, յօղուածներ, եւ այլ դրութիւններ որ կը նուրրուին, լոկ ժամանցի մը համար չեն անոնը, եւ ոչ ալ ցուցական իմաստով կր գրուին . այլ տեսակէտներ են , որոնք մ է ?-

միջնագարեան բաղնիջը, որ մասնակի կերպով վերանորողուեցաւ 1936ին, սակայն անոր ընդՀանուր կայունութիւնը முக்க யயுயக்கர்கடயல் 25:

Գիլիջանի մօտերը կը գտնուի Ջուիստակ վանքը, որուն կազմին մեջ կր մանեն փոթր եւ մեծ եկեղեցիները՝ կառուցուած d. U. - J. . դարերուն : Մաոնը կիսաւեր Misulp 159 4p quinchis:

1973ին սկսան եւ դեռ կը չարունակուին այդ յուչարձաններու վերանորոզման աչ-[սատանըները:

P. FTTNLPPN

տեղ կը բերուին այն համոզումով, թե դի ժունք օն դն ինաքարունիւր քն մաս րայ, ինչ որ այսօր երաղ կը թուի։

Ե [] է չեմ սիսալիր, ջանի մր տարիներ առաջ Մարսեյլ մտածեց նախաձեռնար նքնաք աղ գրօնբայ ժանսնի դն իասունդոր գործին, սակայն չյաքողեցաւ. ինչո՞ւ Թերեւս «հաւտաքի, յոյսի եւ սերի» պա կաս, կամ աւելի ձիչը հախաձեռնող ները բախտախնդիր մարդիկ էին։

Փարիզեն եւ Մարսեյլեն վերջ, իր կա րեւորութեամ բ կուղայ Լիոնը, իրրև չայ համրանը. Թերեւս ըսուի Թե, ինչու Լիոն ցարդ նախաձեռնարկ չեղաւ ակ դործի մը — ամենօրեայ դպրոցի։

Լիոն, 1950 են ի վեր մղուած էր նոյե թան կարեւոր ազդային հիմնարկութեանը կառուցման գործին — եկեղեցի, որա դոլրոցի զասարաններ, նոյնիսկ յարկա. րաժիններ, եւ իր կարգին կարելի է րակ [# Lhun hang t he Communite boy!

Այսուհանդերձ, որքան կը յիչեմ, երեք ատեր ասու քրուդե դն բերատոաննը փորձեցին նման ձեռնարկ մր ընկ։ Հեաեւանը չունեցաւ: Ինչո°ւ: Որովհետեւ չարժումը միակողմանի եւ սեղմ չըկաmulp 152 5p:

ի°նչ է դարմանը:

ի°նչպես կարելի է գլուխ հանել գրժուտերը ետվա անտաուտերն այս մանցն։ Լուծումը: Ցաջողելու հաւանականու -[ժիւնը կը գտնեմ հետեւեալ իրականու -विकास मिर्

Քանի մր անդամներ առիթը ունեցած եմ արտայայտելու որ Լիոնի մեյ կր տարուին տասը չրջաններ. - Լիոն, վալանա, Վիէն, Կրընոպլը, Սէնք Էթին Սեն Շամոն, Տեսին, Փոն ար Շերիւ, Սե Մօրիս) միացեալ կերպով «Միջին Ֆրանսայի Ուսումնական Խորհուրդ մը կաղd'ելու աշխատան ըներ :

1973-74 տարելրջանին եղան օգտակար եւ չինիչ խորհրդակցական ժողովներ, լուսաբանութիւններ, թեր ու դէմ կարծիջներու փոխանակութիւններ, ի վեր-Las, wampe & publ, np Value 12h daղովը նչանակեց «Մնայուն Յանձնախոսր»ը վերամուտին գործնական և օրինական քայլեր առնելու համար, անշույա որ Surgh . Surface of heague harmy by suվորդագրունիւնը, տալով ծրագրի գլևաւոր մասերը:

Սաոյդ տեղեակ եմ ծրադրի այն հատուածին, որ կը շօշափե ամենօրեայ դրարոց մը կառուցանելու հարցը։

Բաղմամիլիոն գումարներու կարտ յանորուգն գործ մր, վարչական դժուտրուներու հանդիպող, թերևա ուրի կարգ մր խոչընդումներ կրող դործ մր Եւ սակայն, ո°ր մեկ գործը, աղդային ի անգատական , սկզբնական չրջանին չէ ա նեցած որոչ գժուարութերւններ, նոյնիսկ յուսագատական պագեր. բայց կորով կամ թի չնորհիւ յաղթահարուած են իրնհյ առջեւ ցցուած դժուարութիւնները։

Oրինակ, դագանիք մր յայանած չե

ՀԻՆ ՕՐԵՐ

ՉԱՐԴԱՐԵԱՆԻ

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

ዓህ. ሁለጉ ዓዋህ. ዓህ. የህን የተከተለ

Ժողովրդի մը հողու հայելին գրակա նութիւնն է։ Անոր մէջ կը ցոլան ցեղին անցեալը, մաքի եւ սրաի բոլոր չարժումներով, եւ ապագայ երագները, իակալ ները։ Գրականութիւնը ժողովուրդի մը դոյունեան - ինջնուրոյն դոյունեան ոսկեղէն սիւնն է։ Սա ան ուժն է որ չարժման մէջ կր դնէ մեր գոյութեան, գործունէունեան զոպանակները։ Գիտու-աշխարհն է որ կը մղէ։ Մէկը մեթենան է, միւսը չոգին:

Ցեղին Հոգին սերտելու Համար անոր ղրականութեւնը պէտք է քրքրել։ Հայ ազգր լեզու մը, մեղրամոմի պէս լեզու մր ունի, որ ընդունակ կ'ընկ դինքը մաքի ամէն ձեւերը արտայայտելու։ Մեր գրաբար լեղուն արուհստի տեսակետով հիա-

նալի է, մեր ոսկեդարու գրականութիւնը ոչ մեկ տեսակետով վար չի մնար ուրիչ մեծ ազգերու գրականութենկն, իրրեւ լեզուի կերտուածը։ Ձարմանալի չէ որ оштриро Հայ Աստուածաչունչը «բոլոր թարդմանութիւններու թագուհին» կոչած

Սակայն հին լեզուի արտայայտութեան ձեւր անցեալին կը պատկանի. անկէ ի վեր մեր լեզուն պատմական եւ աշխարհագրական զանագան ազդակներու բերումով, բնաչրջուած է, կերպարանափոխուած է։ Բայց այդ կերպարահափոխութիւնը առ երեւոյթ է։ Մեր գրաբար լեղուն պատ մականօրէն մեռած է իրը քերականու -**Երւն**, բայց իր տարրերը գրեթե նոյնութեամբ — բացառաբար կարգ մը աղաւաղուած ու հինցած բառերու - անդած են աշխարգարարի մէջ։ Այսօրուան մեր աշխարհիկ լեզուի բառերը մեծ մասով չարունակութեւնն են հինին : Եթե կան որ չենք գործածեր, մեծ մասով պատճառը ան է որ չենք ուսումնասիրած ։

Գրաբար լեզուէն գատ մեր ներկայ աչխարհաբարի ամէնեն կենսունակ ադրիւրը մեր «գրոց բրոցն է», ժողովրդական բարրառը, որ աննոքանօրեն Հարուսա է եւ րացմակողմանի, թե իր հիանալի բառերով եւ թէ ասացուած ընհրու կերտուած pref, forn, funt, halmamulhy, be surգրիտ : Անոնց մեջ լեզուի գոհարներ կան՝ գոր մենկ առջինները արհամարհելով կամ ագիտութեամբ անտես բրած են եւ չեն կրցած չահագործել:

Ժողովուրդը բնութեան հետ դիրկ դրկի ապրելով, իրար չնչելով, ընագորեն աւրքի շուա բւ խոս ին ժժայ ժայր բւ աւբնի հաւատարին կերպով կր Թարդմանե անբարբառ բնութեան լեզուն քան ոեւէ դրադետ քաղաքի փողոցներուն մեջ։ Հոս է որ չէ կարելի ընդունիլ իտալական առածը թրատութոռէ թռահիթոռէ, *թե թարդմա*նիչ մը միչա դաւանան մրն է հեղինակի ரடிட்டும்:

Ժողովրդական գրականութեան հաշակը մեր մէջ նոր կը սկսի լուսնալ։ Ռուսա -Հայերը այդ մասին մենկ առաջ են միայն իրենց սիսալ այն է որ ընտրութիւն չեն

Ժողովուրդը, այդ «անանուն ամ բոխը» ստեղծագործող ուժն է։ Բնունեան պես է, իր մէջ ունի կենսական բոլոր Թաքուն եւ խորհրդաւոր ուժերը։ Ըսուած է թե «Վոլթեր աշխարհի մէջ ամենեն սրամիտ մարդն է, Վոլթերեն մեծ միայն ժողովուրդը կայ»:

Մեր ներկայ աշխարհարարը պետք է դառնայ այդ ականակիտ ադրիւրին, եթէ կ'ուցե դարընել գուտ ազգային դրոչմը եւ Junpose of per neutrang theyne of p: 1 zuly -மானத் புக்கார கும் குக்கி முற்ற திரும் கிரும் கிரும் ծիր մրն է կուսնելու համար ցեզին ոգին:

ի նչպես պետը է մշակենը այդ լեղուն : Մեր գաւառական լեզուի տարրերը հաւա-

քումրբև հայա ուրիրը՝ հայն մարսըն վկա կան ճաշակով եւ նրբութիւնով գործածող ու նուիրագործող քիչեր ունինք։ Բաւական չէ ամ էն ինչ ժողովրդական լեզուի պիտակին տակ կունլ գրականութեան մէ այետւն է գիտրալ հրահել բւ ջանակ ուրբրալ. այդ պիտի ընեն տաղանդաւոր և դեղարուեստական դգայութիւնը ունեցող 4րիչներ: Մ.յն օրը երբ այդ տարրերը |րենք գիրենք ընտանի կր գգան մեր գրոկան էջերուն մեջ, ադամանդահիա լեզու մը եւ գրականութիւն մր պիտի ունենան։

Ֆրանսացիջ իրենց կալիսիզմներուն համար հոգի կուտան, եւ կր դործաժեն վա նունք աղղային խորունկ Հպարտութիւնա Sp: Մեր լեպուն իր հայարանու Թիւններո (արմենիսմ) ընտւ, ընտւ երբեք վար մեսոր ֆրանսական կամ որեւէ մջակուաժ րարձր լեղուներեն, եւ Թերեւս - չե անուրեր - հույսիսկ աւելի ձոր է եւ պատ կերայից:

புகயுச்சி ருட்ட புட க்டிக்சி புயபாயியும் պարզ վոճապիսլեռը, անոնց կարձ, ա եւ գնղակի մը պէս Թափանցող բառերը 4'negled of hurgh Surguly de mul off the նթեսվ դէի ճարի գոժովնետիար առաձ பான தம்கம் 'பம்மு கரித்திரை விரிட்டிரித் கு րոլուր առանբերրբեն բր: բւ անսեր գումո. Just aften danifebut the poop:

ՍԱՐԳԻՍ ՄԻՆԱՍԵԱՆ

(10 - Tup.)

րակից սրաՀներու շինութեան պարագան. ոկզբնական շրջանին մեր ունեցած դրժ ուարութիւնները, որուն ականատեսնե րէն մին եղայ ամրողջ 12 տարի : 1951ի Արդ. Միու Թիւնը մէկ միլիոն հին ֆրանը միայն կրցաւ արամադրել Հողի դնման Համար: Այնուհետեւ կազմուեցան, Եկեդեց. Ցանձնախում բ, Տիկնանց Օժանդակ Մարքին, Երիա. Շարժում եւ դարձաւ Համագաղությային ձեռնարկ : Եկող - դաարդ Ադդ. Միու թիւնները, միացեալ ուժերով կրցան կառուցանել, ոչ միայն Լիոնի, այլ եւ Ֆրանսահայունեան պատիւր խորհրդանչող սրբատաչ եկեղեցին եւ յարակից սրաՀներ , դասարաններ , յար կաբաժիններ:

Այս մեջրերումով ուզեցի ըսել Թե, ինըն Հաւասալ, որ «Միջին Ֆրանսայի
Ուսումնական Խորհուրդ»ը, որ վերոյիչհալ քաղաքներու Ազգ ՄիուԹեանց՝ Բարեղործականի, ԿրԹ Մարմիններու ներկայացուցիչներու միացեալ ուժերը պիտի դառնայ, պիտի չյաջողի իրադործել
ամենօրեայ դպրոցի կառուցման դործը:

Հայապահպանման հիմնական միջոցառումներուն մասին պէտք է մտածել։ Պատահականութեեան ձեւի տակ միօրեայ «դպրոցներ»ը չեն կրնար տալ այն ար – դիւնքը, որուն կը բաղձայ հասնիլ Ֆրանսայի հայ դաղութը։

«Լաւ է ուչ... քան երբեք» ըսուեցու։ բայց գիտէ ք որ, որքան ուչանայ, այնքան կը դժուտրանայ ընդդրկուած նպատակի իրադործումը։

Լրիւ ժամանակն է։ ԵԹէ կր դաւանինք Հայապահպանման կոչումին, եւ կր յա - ւակնինք ինքգինքնիս նկատել մեր նախ - նիքներու կտակարարները կոչուելու, ա- պա ուրեմն, ո°ր դարու պէտք է սպասել մեր դպայումներու արտայայտիչը ըլլա- լու աստիճան դործնական քայլեր առ - նելու։

Հաւատացեր որ, են են ան չարժում մր յառաջ չգայ ի մօտոյ, ըլլայ Ուսումնական խորհուրդի կամ այլ կապմակերպունեանց կողմե, իրարու գօրավիդ հանդիսանալու առաջադրունեանք, սակայն վաղահաս կորստեան վտանդը դամոկլեան սուրի նման կախուած, եւ օր մըն ալ մահացու հարուածը կ՝իջնե Հայունեան դլիսին, եւ ո՞ր անպիտան ձեռըն է որ պիտի հա - մարձակի դրել տապանաջարին վրայ «Աստ հանգչի գաղութս Հայոց, ի Ֆրանայի»...: Փոխանակ յաւերժական կոնող մը կանդնելու, բովանդակ Ֆրանսայի Հա- յունեան անակադրունիւնը.— «Գու կաց, գՀայս»...:

ԱՀա՛, ժամանակակից պատմադրու – Թեան մէջ րացառիկ պատեհութիւն մը, որ կը ներկայանայ ազգային նուիրական դոր– ծի մը հիմնադիրներէն մէկը դառնալու պատիւին արժանանալու։

ՀՐԱՆԴ ԹԱԴԷՈՍԵԱՆ

ԹԵՐԹԵԼՈՎ ՀԱՆԴԷՍՆԵՐԸ

ՎՐԱՑ ԱՐՔՈՒՆԱԿԱՆ ԹԱՏՐՈՆԻ ՀԱՑ ԴԵՐՈՒՍՈՑՑԸ

0___

Վրաստանի Հայերէն չատեր, դեռ հին ժամանակներէն սկսեալ, անդնահատելի ծառայունիւն մատուցած են իրենց ընակած երկրին՝ քաղաքական, տնտեսական, դիտական եւ արուեստի ընադաւառներուն մ էջ ։ Այս կարեւոր Հարցին անգրագառ նալով, վրացի բանասեր Տրիֆօ Ռուիսաձէ առիթով մր գրած է. «Գրացի այս ժողովուրդին (Հայ) բազմաթիւ զաւակները, ինչպես յայտնի է, կ'աչխատեին Հերակլ Բ. Թազաւորի արբունիքը եւ մեծ անուն Հանած են» : Իսկ Իսանէ արջայացն իր «Կալմասորայ»ին մէջ Հայերու վարք ու րարջին մասին հետեւեալ կարծիջը յայտնած է. «Հայերը արտաքնապէս գեղեցիկ են, Թիսահեր, սեւ աչքով եւ ունքով, իսկ անոնը որ Վրաստանի մօտերը կ'ապրին՝ սպիտակ - կարմրագոյն են : Ասոնը Համեստ նիստ ու կաց ունին, մեծ Հակում ունին ղկպի առեւտուրը եւ միաժամանակ խնայասէր են եւ անական պէտքերու ծանօթ, ուսման սիրահար են եւ դիւրու թեամբ կը սորվին այլ եւ այլ լեզուներ, եւ չատ լեզուներ ալ գիտեն։ Հիւրասեր են, օտարները ընդունող, Թչուսոներուն օգնող... Առեւարական դործերով հեռաւոր երկիրներ կ'երթան, անխոնջ եւ համրերատար են» ։

Այս մեջբերումները եւ յիչատակու –
Թիւնները կատարելէ ետք, Արամ Սա –
Հակեան, «Սով Արուեստ»ի մեջ (ամսադիրին Յունիսի Թիւր) նկատել տուած է,
Թէ Հերակլ Բ.ի արջունիջին մեջ աշխատած բաղմաԹիւ Հայերու մեջ առանձին
տեղ դրաւած են երկու անուններ՝ ՍայաԹ Նովա, որուն մասին չատ էջեր նուիրած է Հայ բանասիրուԹիւնը, եւ Գաբ –
թիէլ Մայոր, «որուն մասին բացի Փրոֆ.
Լեւոն ՄելիջսէԹ-Բեկի Թարդմանած ջանի մը խիտ տեղեկուԹիւններէն, Հայ բանասիրուԹեան մէջ ուրիչ որեւէ յիչատակուԹեան չենք Հանդիպիր»:

Գարրիել Մայոր եղած է Հերակլ Բ.ի **ժադաւորու ժետն վերջին չրջանի Վրաս** տանի հրետանիի ուժերու գլխաւոր հրամանատարր, ինչպես նաեւ արքունի Թատրոնի կազմակերպիչը, ղեկավարը եւ ղերուսոյցը: Ցօդուածագիրը ընդգծած է, Թէ անոր կեանքին եւ դործունկութեան վե րաբերեալ բազմանիւ մանրամասնու թիւններ անծանօթ կր մնան, «միայն դիտենք, որ 1795ին Աղա-Մահմատ խանի պատերացնին ժամանակ Կրծանիսի ճակա_ տամարտին մէջ ան իր եղբօր հետ հերոսարար դոհուած է Հերակլ Բ.ի աչջին առջեւ՝ Վրաստանի աղատութեան Հա մար : ... Իրրեւ Հրետանիի ուժերու մասնագէտ, Թատերագիր, դերուսոյց, Թատե-

րական ներկայացումներ կազմակերպող եւ քաղաքական դէմք, ԺԸ․ դարու վերջը Վրաստանի մէջ չափազանց կարեւոր դէմք է Հայազգի Գարրիէլ Մայորը»:

Գարրիէլ ԺԸ · դարու 80ական Թուականներուն Հերակլ Բ · ի կողմ է Ռուսիա դրրկուած է , որպէսզի հրետանիի դործա – ծութեան ծանօթանայ ։ Ուսումը աւար – տելէ ետը մայորի աստիճանով վերադարձած է Վրաստան եւ թագաւորին հրամանով նչանակուած է երկրին հրետանիի ուժերու դլխաւոր հրամանատար ։

Արամ Սահակեան յիչատակութիւններ կատարած է վրացական ազբիւրներէ Գարրիել Հայի կամ Մայորի մասին : Այդ աղբիւրներէն մէկը պատմարան Ն. Բերձենովի մեկ յօղուածն է, լոյս տեսած «Կավկագ» թերթին մեջ (1858, թիւ 86) ։ Ըստ այդ յօգուածին, Հերակլ Բ. Թադաւորի ժամանակ Թիֆլիսի մէջ թատրոն դոյութիւն ունեցած է եւ բեմադրուած են կատակերդութիւններ, եւ Վրաց ացնուտկանութիւնը հանոյքով ներկայ դանուած է այդ ներկայացուժներուն. «Ոմն Գաբրիել, ծաղուժով Հայ, իշխան Անդրոնի կաչվիլիի պատգամաւորութեան կազմած եւ Ռուսիա այցելած, մայորի աստիճանով Հայրենիք վերադարձած, *Ծաղաւորական պալատին կողջին կաղ* մակերպեց Թատրոն մր, տոմսակներ բաժնեց վրացերեն գրութեամր, որուն մէջ յիչեցուց Թատրոնը ստեղծող վարպետին անունը եւ առոճսակին դինը»:

Գարրիէլ Մայոր ներկայացումներ արւած է ոչ միայն Թիֆլիսի արքունական ժատրոնին եւ հեմարանին, այլեւ Թելաւի հոգեւոր հեմարանին մէջ։ «Թելաւի եւ Թիֆլիսի մէջ վրացերէն կատակերգու – ժիւններ կը բեմադրէին Հերակլ Թագա – ւորին ժամանակ, որոնց ղեկավարն էր հայազգի Գարրիէլ Մայորը» (Ալ. Օրբել– եանի երկեր (վրացերէն), 1879)։

Ցօղուածադիրը չէ յաջողած ձչղել, Թէ
Գարրիէլի խաղացանկը ի՛նչ բնոյԹի Թատերախաղերէ բաղկացած էր եւ զանոնջ
ի՛նչպէս ներկայացուցած է։ Բայց Թատըոնը ունեցած է նուագախումբ եւ երգ –
չախումբ, որոնց անդամներէն չատեր Հայեր եղած են։ Ըստ Իսանէ Բագրատիոնի,
Հայերը պարսկական մեղեղիները կը յարմարցնէին վրացերէնին եւ այս ձեւով
կ՛երդէին։

Գարրիել Մայորի Թատրոնը երկար չէ դոյատեւած , 1795/ աւերիչ պատերայն ին հետեւանքով : Պարսկաստանի Ազա-Մահմատ Խանր մեծ բանակով յարձակած է Թիֆլիսի վրայ: Մայորի համար փոթորկայոյղ օրեր սկսած են։ Վրաստանի Հրետանիի ուժերը կր դանուէին անոր հրամանատարութեան ներքեւ եւ տեղաւոր ուած էին Սեյիդապատի բարձուն ըներուն ։ Ընդհանուր հրամանատարն էր դահաժա ռանգր՝ Դաւիթ: Այսա - Մահմատ Խան իր ուչադրութերւնը կեդրոնացուցած է արքայազունի բանակին վրայ։ Կրծանիսի ձակատամարտին Գաբրիել Մայոր հերոսարար կոուած եւ սպաննուած է իր իսկ թաղանօթեն կողջին:

LUBUUSUL

ՄԱՄՆԱԳԷՏՆԵՐՈՒ ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Մարդոց կեանքին եւ, ընդհանրապես, ամբողջ աշխարհի մէջ բազմակողմանի գեր կը խաղայ միջատներու անհամար րանակը Անոնք գործնական գետնի վրայ կր պայքարին դիւզատնտեսութեան եւ անաառաանտեսութեան վնաս պատճառող հիւանդութիւններու եւ կենդանիներու ղէն ։ Այս հարցը քննութեան առարկայ դարձած է Երեւանի մէջ, լեռնային շրըջաններու Բնութեան Պահպանութեան միջազգային կոմիայի միջատներու պահպանութեան ձիւրի ժողովին : Մ,յս ձիւղին նախագահն է Փրոֆ. Խ. Միրիմանեան։ Փրոֆեսկօրը, ինչպես նաեւ այլ Հանրապետութիւններէ եկած մասնագէտներ խօսած են միջատներու ուսումնասիրութեան ուղղութեամբ կատարուած գիտահետա դօտական աշխատանըներու մասին ։ Անոնը առաջարկած են արուեստական համրով վերարտագրել օգտակար միջատներ, որպեսզի ասոնք օգտագործուին այն պայքարին մէջ, որ գր մղուի գիւղատնահատկան բոյսերու վնաստաուներու եւ հիւան-ராட்டு நடியிக்றாட ருத்பி:

ՆԵՐԳԱՂԹԻ ՄԱՍԻՆ ԺՈՂՈՎ

Երեւանի մէջ դումարուած է Հայաս – տանի Գերագոյն Խորհուրդի Արտաջին Գործերու մնայուն յանձնաժողովին նիս-տը։ Յանձնաժողովին նախադահն է Ռո-բեր Խաչատրեան։ Ձեկուցումը կատարած է «Արտասահմանից վերադարձող Հայերի ընդունման ու տեղաւորման կոմիտէ»ի նախադահուն Դ. Յովհաննիսեան։

Ժողովի ընթացքին Հաստատուած է, որ Հայաստանի խորհրդայնացում էն ի վեր արտասահման էն Հայաստան ներգաղթած են 233.000 Հայեր։ Ներգաղթողները դործնական մասնակցութիւն կը բերեն Հանրապետութեան ընկերային, մ չակու – թային կեանքին։ Ասոնց մ էջ չատ կան յայոնի դիտնականներ, արուեստադէտ – ներ, թժիշկներ, մանկավարժներ։ Հայ – բենադարձներու երախաները լիովին ընդ– դրկուած են հանրակրթարանները։ Ասոնց բարձր յառաջդիմութիւնը ապահովելու նպատակով դպրոցի ժամերէ դուրս հա – յերէն եւ ռուսերէն կը դասաւանդուի։

urnwgkf
«BU.N-U.Q» c
swrwdhgkf

SUPUS» PERPOSE

(30)

— Վստահ եմ Թէ, պաչտօնակիցներո ալ, ինձ նման, մեծ չահադրդութժեամը մտիկ պիտի ընեն ձեղի։

— Է՛, լաւ, պարոններ, ամ էն բան պիտի ըսեմ ձեզի, բացարձակապես ամ էն
բան : Սակայն Թոյլ տուէջ որ չկորսնցնեմ
ինչզինչս : Ու խոստաց էջ որ ինծի պիտի
օգն էջ գիս պատասխանատուու Թեն է ագատելու Համար :

_ Մ.աիկա խոսք չի վերցներ, կ'ըսէ

— Ուրեմն ահա խնդիրը։ ԵԹԷ հրբեջ աղջկան անյայտացման եւ անոր փախուստի միջոցներուն մասին ըրած փնտուտուջներս արդիւնջի մը չհասան, դոնէ ստո –
րադաս պաչտօնեաներուս ըրած հարցա –
ջննուԹիւններէն բաւական վրդովիչ բան մր երեւան հանեցի:

Փոքրիկ մարդը վերջին բառերուն վրայ, Հայնը մեղմացուց եւ անվստա Հակնարկներ նետեց իր չուրջ բոլորը։

Պատուիրակները աւելի մեծ ուչագրու– թեամբ մաիկ րրին։

— Շարունակեցէը Պ․ անօրէն, խնդրեն աներկիւզ չարունակեցէը, ըստւ Պ․ Եոֆէ բաջալերական չեչտով։

— Բաւական վրդովիչ բան մր, կր կրկնեմ: Պ. նախաղահ, դիտէք Թէ Փոփ կրիկորին, այդ սուրբ մարդը, դոր երբեջ չուղեցի վչտացնել, Օր. Մառի Փոլիվանոֆի անունով ինձի դիմած էր չո՞նեփայտէ պարդ դադաղ մր ուղելու, կաղնեփայաէ դեղեցիկ դագաղին տեղ, ուր պիտի անփոփէր գօրավարին մարնինը։

աքվուփէր զօրավարին մարմի — Գիաենը, Պ․ անօրէն։

— Է՛, լաւ, Պ. նախագահ, գրասենեակես ելլելե վերջ, Փոփ Կրիկորին, դարձեալ չեն ուզեր այս սուրբ մարդուն հասցեին պեշ խօսիլ, կ'երժայ կր դանե մեռելատան պաշտօնեաները, առանց ին արտօնուժեանս եւ նոյնիսկ առանց ինծի
կանկաւ իմացնելու։ Անոնց կը յանձնե
մեծկակ դումար մը, որուն փոխարէն
անոնը գօրավար Փոլիվանոֆի սենեակը
կը տանին տեղացի մեռելի մը մարմինը,
որ նոյն օրն իսկ պիտի ժաղուէր։

— Սակայն, կ'ընդմիջէ Պ. Եոֆէ, որ իր աշխատակիցներուն հետ մեծապէս կը դարմանայ, ի՞նչ նպատակով կը կարծէջ Եէ Մառի Փոլիվանոֆը կաշառած է ձեր պաշտօնեաները, այսպէս, դիակ մը բերել տալով դօրավարին սենեակին մէջ։

— Փոփ Կրիկորին, պաշտօնեաներուս յայտնած է Թէ, Օր. Մառի Փոլիվանոֆը, ի նշան քրիստոնէական խոնարհանտու — Թեան, կ'ուղէր այդ տեղացիին մարմինը իր ձեռքով Թաղել իր Հօրը Համար պատ-րաստուած դադաղին մէջ։

Պ. Եոֆէ աշխատակիցներուն հետ ակնարկներ կը փոխանակէ։

— Ձեր ամբողջ դիտցածն ու ըսելիջը ա°ս է, Պ. անօրէն, կը Հարցնէ ան։

— Ամբողջը աս է, Պ. նախագահ, կ'երդնում, եւ կ'երդնում որ ենքէ ուրիչ բան դիտնայի , անանիջապես կ'ըսկի ձեզի ։

— Այդ մասին կասկած չկայ, Պ. անօրէն, եւ չնորհակալ ենք ձեր աուած հետաքրքրական տեղեկութիւններուն հա մար։ Աշելորդ է ըսել որ ձեր ըսածները ասկէ դուրս պիտի չելլեն։

Պ. Եոֆէ կը դառնայ իր աշխատակից – ներուն.

— Ողզելիք Հարցում մը ունի[®]ը:

Պատուիրակները կը լռեն։ — Ոչ ո՞ջ խօսջ կ'ուղէ . այն ատեն , Պ . տնօրէն կրնաջ դուրս ելլել։

Սմսեղուկ պաչտօնեան ոտքի կ'ելլէ եւ բազմաթիւ անդամներ սեղանին առջեւ խոնարհութիւն կ'րնէ։

— Կրնա՞մ ձեզի վստահիլ, պարոններ, Թէ պիտի օգնէը ինծի այս պատասխանատուութենկն ազատելու Համար։

Նախադահը, ինչպէս եւ իր աշխատա կիցները, կը յուսադրեն դայն։

Ցետոլ, Հսկայատիպ Իվան Մինսջին ձեռջէն բռնելով, իրրեւ Թէ մանչուկ մր ըլլար ան, դայն դուրս կը հանէ եւ պանդակին դրան առջեւ սպասող ինջնաչարժը կը տանի ուր վարիչը հրաման կը ստանայ տնօրէնը իր հիւանդանոցը տանելու։

POL VOLBERRUL

(Tup.)

ԻՆՉՊԷՍ ԳՈՂՑԱՆ ՑԱՐԵՐՈՒՆ ԹԱԳԸ

AUSPLIALARIA ASPAR AL

— Հարցաջննեցի՞ջ ձեր ստորադաս պաչաձնեաները։

- Մ.յո , պարոն նախագահ ։

— Արդեօք այդ դանագան քննունիւն – ները ի յայտ չբերի՞ն Թենեւ իրողու – Թիւններ, նոյնիսկ պարզ մանրամասնու – Թիւններ, զորս ենէ Հանէիք մեզ Հաղորդել, Թերեւս օգտակար ըլլային մեղի։

Պաշտոնեան ԹիկնաԹուի Թեւերուն կր փաթխուի, ձիշգ ատենն էր վայրկեան մրն ալ եւ արդէն դետին պիտի տապալէր։ կը չակէ իր նիհար մարմինը եւ կ'որոշէ աղէկ մր տեղաւորուիլ աթուին մէջ:

Պ. Եոֆէ, որ սպասած էր այս մարզանջին աւարտելուն, նոյն բարեացակամ չեչտով կ'րսէ.

Այրի Տիկին Օլկա Մամելեան, ընտանեկան պարադաներն ու բարեկամները ցաւով կր ծանուցանեն իրենց քրոջ, ագդականուհիին եւ բարեկամուհիին՝ ՏԻԿԻՆ ՎԻՔԹՈՐԻՍ, ՊԱՅԵՍՆԻ

(ծնեալ Հէքիմեան)

մահը, որ պատահեցաւ Յուլիս 29ին, 80 տարեկանին ։

ՑուղարկաւորուԹիւնը կը կատարուի шյս Հինգչարթի, Օգոստոս 1, Պանեկոյի Սէնթ - Մոնիք եկեղեցին, Ռոն Փուէն տէ Մաոթիո, ուրկէ մարմինը կը փոխադրըուի Պանեկօ - Քոմիւնայի դերեզմանա աունը:

Որեւէ մահազդ դրկուած չրլլալով, կր խնդրուի ներկայս իբրեւ այդ նկատել:

Տեր եւ Տիկին Յովհ. Յովհաննեսեան, Պ. Կարապետ Փափազեան, Տէր եւ Տիկին dewil- Inch Swine, Op. Pungarsh Buf -Հաննեսեան, Օլիվիե-Նիջոլա, Տեր եւ Տիկին Պօղոս Ցակորեան, ինչպես նաեւ Վարդանեան, Խաչիկեան, Անանեան բնտանիջները ցաւով կը ծանուցանեն իրենց մօր, մեծ-մօր եւ ազդականին՝

ԱՅՐԻ ՏԻԿԻՆ ԲԱՐԹՈՂ ՓԱՓԱՁԵԱՆԻ (Պէյնեցի, ծն. Սուլթան Պաղտասարեան) մահը, որ պատահեցաւ Յույիս 27ին։

Ցուղարկաւորութիւնը կը կատարուի այս Հինգչաբնի, Օգոստ. 1, ժամբ 15.45ին Ալֆորվիլի Ս. Պօղոս-Պետրոս եկեղեցին ,ուրկէ մարմինը կը փոխադրուի Ալֆորվիլի դերեզմանատունը, ամփոփուելու Համար ընտանեկան դամրարանը։

Որեւէ մահազդ դրկուած չըլլալով, կը խնդրուի ներկայս իրրեւ այդ նկատել։

LABU SEUUL

ՅԱՐՈՒԹ ԿՈՆՍՏԱՆԴԵԱՆ

PULUSBLONPPBUUP...

(Քերթուածներ) Ընտիր տպագրութ-իւն

Գին 20 ֆր.

That' FULLINGUE SPUSING

4119038 6119

Նուէրներ Յուլիս 14ի դաշտահանդէսին pap-wgfha

Մարդարեան, ձաշարան Գառնիկ (Լիոն), Ոմն, Գասպարեան (Փարիզ), Սարաձեան (Մարսեյլ), Տելիպօյանեան 100ական, Քյու Թերգեան 90, Մուսեյեան, Գամպելեան, Փափացեան, Ծերոնեան, ԱլԹուն եան, Սիմոնեան, Լիոնի Հայ Ուս. Միու-Թիւն, Սեն Մօրիսի Նոր Սերունդ, Op. Фиримый, Рушрри, Осшививий, При եան, Ձ. Համրարձումեան, Դարեան, Մրդնեան, Թությեան, Սարիկարապետ եան, Ս. Թորոսեան, Կոստանեան, Պա ռաւեան, Պետրոսեան, Սարաձեան, Գրիզորեան, Այվագեան, Խաչերեան, Ման սուրեան, Անեմեան, Տիկին Զապունեան 50 ական, Մորձեան 40, խումբ մը ծնողջներ 5260, Աթթարեան 100 զուիցերական, Տիկին Յակորեան 10 տոյար:

Թոմլաք 100 քիլօ իւղաներկ, Մ. Առաքելեան 24 չիչ իւղ, Գասպարեանց 100 ջիլօ չաջար, Քէնաէրեան տուփ բանալիջ ելեկարական մեջենայ մր, Տիկին Գիւրաձեան կարկանդակ - անոյչ, Տիկին Մo րուջեան տասը ջիլօ կարկանդակ, Ժորժ Թէրդեան մարմնամարզի 10 զգեստ, վոլէի երկու գնդակ:

Հ.Ց.Դ. ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻ FULULUANT

SUPBAUL FULUANTUC Օգոստոս 1էն 30

AGDE

Camp du Nor Séround Chalet St. Mathieu — Route de Bessan 34-Bessan (Hérault — Tél. (67) 94-10-52

VIENT DE PARAITRE

- Zwuyt .-

LES ARMÉNIENS CONNUS ET INCONNUS

DE NOE A NOS JOURS

par HAGOP - KRIKOR

Editions LA PENSEE UNIVERSELLE

3 bis, Quai aux Fleurs 75004 - PARIS Tél.: 325-85-44

Prix 20.33 F. TTC

ԿԱՊՈՑՏ ԽԱՉ

07-ԱՓՈԽՈՒԹԵԱՆ ԿԱՑԱՆ

Փարիդի խումեր կը վերադառնայ Երեջչարնի, Յուլիս 30, իրիկուան դեմ, ΦΠΡΑ S'OP LIVE, 10 - 12 Ավընիւ φο Ափել (Թենիսներու մօտ):

บี่ชนักษับ

Չորերչարնի առտու ժամը 7.30% Սբուար Մոնթոլոնեն:

ԼԻՈՆ

Յուլիսի խումբը կը վերադառնա_{յ Ձո-} րեջչարներ, Յուլիս 31, իրիկուան ժամը 6ին, Հայոց եկեղեցին 295 Ռիւ Պուալ ::

Օգոստոսի խում բը կը մեկնի Չորեջչար-[7], Bուլիս 31, առաւսահան ժամը 7/h, Zuijng blibgbyhtu:

կը խնդրուի ճչդապահ ըլլալ։

4. F. L. U.

Զուիցերական Իրաւավիճակ՝ Լօգան Կր խնդրուի յարգոյ հասարակութենեն ու պատկան մարմիններէն նկատի ունենալ որ ամառնային արձակուրդի այս հղանակին, Հ. Բ. Ը. Միութեան Ջուիցերական Իրաւավիճակով Ընկերակցութեան Գրասենեակը՝ Լօգան, փակ պիտի մնայ այս տարի՝ Օգոստոս 5էն Սեպտ. 2:

ԴԻՒԱՆ ՎԱՐԻՉ ՄԱՐՄՆՈՑ ԱՐՁԱԿՈՒՐԴԻ ԱՌԹԻԻ

ԼՈՑՍ ՏԵՍԱԻ

ՍԵՐՈՎԲԷ ՄԽԻԹԱՐԵԱՆԻ՝ ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒՆ ԵՒ ՍՓԻՐՔԸ

Գրական հայերէններու հարցերը շօչափող լեզուաբանական ուսումնա սիրութիւն մը։

ዓትኄ 15 Ֆቦ · Արտասահման 3 ՏՈԼԱՐ Հետաքրքրուողները կրնան դիմել հետեւեալ հասցէին՝ V. ASSADOURIAN 23, Rue Pixérécourt - 75020, Paris

(France) Tél. 236-73-98 et 636-79-56

LE VOYAGE EN GRECE

n'hésitez pas, adressez-vous à

Mayda BERBERIAN

6, Rue de l'Echelle, PARIS (ler) Tél.: 260-30-20 et 260-67-34 de 9 h. à 19 h. tous les jours

spécialiste de voyages en Grèce, Orient, Moyen-Orient (Liban, Egypte etc...)

Les voyages à partir de 595 F.

acufarahmph, thrakt

Դիմեցէ՛ք ՄԱՑՏԱ ՊԷՐՊԷՐԵԱՆԻ

LE VOYAGE EN GRECE Ամեն օր ժամը 9էն 19

Ճամբորդութիւններ դէպի Ցունաստան, Արեւելը, Եդիպաոս, Լիրանան 595 Ֆր. Էն ՍԿՍԵԱԼ

ԱՄԱՌՆԱՅԻՆ ԱՐՁԱԿՈՒՐԴԸ LUBUUSULP UPS

ԷՍԱԵԱՆ ՍԱՆՈՒՑԻ ՀԵՏ 26 ՕԳՈՍՏՈՍ, 8 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

Շարաթ մը Պէյրութ, շարաթ մը Երեւան

- Փարիզեն Փարիզ Էռ-Ֆրանսի եւ Միալը - Իսնի օգանաւերով - Առաջին կարգի սենեակներ Պէյրութ եւ Երեւան

ԳԻՆ 2850 Ֆ. երիտասարդուԹեան 2650 Ֆ.

Մանրամասնութիւններու եւ արձանագրութեան համար հեռաձայնել 9. Ասլանեանի 842-08-57, իրիկունները ժամը 18էն վերջ

ԻՍԻԻ ՀԱՑ ՄՇԱԿՈՑԹԻ ՏՈՒՆ

Գրադարանը բաց է Շաբաթ օրերը ժամը 16-19 և կիրակի օրեր՝ ժամը 10-12:

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

կապոյա Խաչի Լիոնի մասնաձիւդի տարեկան պարահանդէսը Շարախ Նոյեմբեր 9ին, Շարպոնիկոի չջեղ սրահներուն մկջ:

ՍԱՄՈՒԷԼԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ

51, Rue Monsieur-le-Prince - Paris (6e)

ФЦ4 Է ዐԳՈՍՏՈՍԻՆ ԿԸ ՎԵՐԱԲԱՑՈՒԻ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 2ԻՆ

Passez vos vacances en caravanes pliantes ou rigides



Ia bohème rigide 310 • 360 • 395 • 425 • 525 Cinq modèles standing. 10 versions. L'équipement de chacum vous étonnera par le nombre des accessoires et les solutions rationnelles que nous avons donné au problème confort. Ce sont vraiment des caravanes pour caravaniers difficiles. LES VACANCES C'EST

THOMASSIAN Frères



Trois caravanes pliantes, traciables par les plus "petites cylindrées". Leur coque est celle d'une caravane rigide (double paroi avec isolation totale, tolt couvercle en polyester). A l'étape, un vaste séjour encadré par deux grandes chambres

UNE MARQUE DE RENOMMEE EUROPEENNE

super thomiac

Carrefour de l'Eléphant PALAISEAU T.928.03.88 N.20 Saint-Germain-les-ARPAJON

NEUF-OCCASION-ACCESSOIRES-POSE D'ATTELAGES

«BUPU2»Þ ԸՆԹԱՑԻԿ ԱԶԴԵՐՈՒ ՍԱԿԱԳԻՆ

Umhman. 100 фр. Lngbhulighum 40 фр. **Ցաւակցութիւն** Փոխան ծաղկեպսակի 20 hp. LupuGhf, GowGunnt 40 фр. Tinlin 40 ֆր. կր փնտռուի 20 фр. 4'nignih 30 фр.

Այս գիները մէկ անգամ հրատարակելի եւ սովորական ծաւալով աղդերու համար են, չորրորդ 52: կանխիկ վճարումը պարտաւորիչ է:

Առեւարական եւ այլ ադդերու մասնաւոր պայմաններու Համար, դիմել՝ Թերթին վարչութեան ։

ZUIISEP ondunia pha

Արձակուրդի առնել, հասցեի փոփո արութեան դիմումները պետք է CH ԳՐԱՒՈՐ, փոփոխութենկն 3-4 օր առաք, տալով Հին եւ նոր հասցէները եւ կցելով 5 \$1.6 46 மாதிய பாபித:

Վարչութիւնս ցաւով կը յայան սա կայն թե արձակուրդի առնիւ, հասցեր ոչ մ էկ փոփոխութիւն կ'ընդունի իՏԱԼիՈՑ համար, ուր Թղխատարը չատ աւելի անկանոն ըլլալով քան Ֆրանսա, կարելի է *դո*գացում տալ բաժանորդներուն։

LUPSULPHE «BULLUS»

Imprimé sur les Presses DU JOURNAL «HARATCH» 75010 Paris 83, rue d'Hauteville